




THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
LIBRARIES
THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
ARTES SCIENTIA VERITAS
1817



ԵՐԵՔԼԵԶՈՒԵԱՆ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ

ԵՐԵՔԼԵԶՈՒԵԱՆ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ

ՏԱՃԿԵՐԷՆ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԱՂՂԻԵՐԷՆ

ՅՕՐԻՆԵԱՑ

ՄԻՀՐԱՆ ԱԲԻԿԵԱՆ

Քարտուղար թարգման ի Դրան Սպարապետի
Եւ դասատու
Օսմաներէն, Արաբերէն եւ Պարսկերէն լեզուաց

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Առաւել քան 24,000 հին եւ նոր գրագիտական, պաշտօնա-կան, ընտանեկան եւ գիտական բառ, եւ շուրջ 8,000 ոճ, մասնաւոր ասացուած եւ առած։

معارف نظارت جلیله‌سنك ۲۰۰ نومرولی رخصتنامه‌سیله طبع و نشر اولنمشدر

Կ. ՊՈԼԻՍ
ՏՊԱԳՐ. Ն. Կ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ
61 Էսքի զափթիյէ ճատտէսի, 61

1888

ՀԱՄԱՌՕՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ար.	Արաբերէն	arabe	
աղաւ.	Աղաւաղեալ	altéré	
անդտ.	Անդամագիտական	anatomie	[lière
մասց.	Մասնաւոր ասացուած	expression	particu-
բժշ.	Բժշկական	médecine	
բնա.	Բնագիտական	physique	
բու.	Բուսաբանական	botanique	
գ., գաղ.	Գաղղիերէն	français	[gulier
ե. գ.	Եզակի գործածութեամբ	employé comme sin-	
եզ.	Եզակի	singulier	
երկր.	Երկրաչափական	géométrie	
երկւո.	Երկւորական	duel. nombre duel	
զինու.	Զինուորական	militaire	
զոր.	Զոր օրինակ	par exemple	[turcs
ը. թ.	Ըստ Թուրքաց	d'après l'usage des	
թ.	Թուրքերէն [թեամբ	turc	
թ. գ.	Թուրքական գործածու-	usage turc	
թուա.	Թուաբանական	arithmétique	
իտա.	Իտալերէն	italien	
ինչ.	Ինչպէս	par exemple	
իրա.	Իրաւագիտական	jurisprudence	
հ.	Հայերէն	arménien	

հուն.	Հունգարերէն	hongrois
ճարտ.	Ճարտարապետական	architecture.
յգ.	Յոգնակի	pluriel
յ. , յուն.	Յունարէն	grecque
պ.	Պարսկերէն	persan
պաշ.	Պաշտօնական	officiel
ռմկ.	Ռամկօրէն	vulgaire
ս. գ.	Սխալ գործածութեամբ	usage erroné
վիր.	Վիրաբուժական	chirurgie
փոխ.	Փոխաբերաբար	figurément
յգ. ....ի pl. de , pd.	Յոգնակի ....ի	pluriel de
qc.		quelque chose
qn.		quelqu'un
. . . ութի.		. . . ութիւն

(ا) կը ցուցնէ indique ایتمك կամ ou ایلك :

(او) » » اولق

(*) » » իգական սեռը le genre féminin

[. . . էն] » » ածանցեալ ...էն. dérivé de...

— այս նշան յօդուածին գլուխը դրուած բառը չի կրկնելու համար կը գործածուի. Ce signe remplace le mot qui figure en tête d'un article.

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

Շնորհիւն Աստուծոյ այսօր աւարտելով ի լոյս կ'ընծայեմ այն Բառարանը որ ազգիս մի մեծ և ամենակարևոր պէտքը գոհացնել կուգայ և որոյ նման մի գործոյ պակասն զգալի էր Տաճկահայոց մէջ երկար ատենէ ի վեր ։

Մենք երբէք յաւակնութիւն չունիմք կատարեալ և անթերի գործ մը յօրինած լինելու, այլ սակայն սա հաւատքը ունիմք թէ, նոյն իսկ մեր ասպարէզին բերմամբ՝ Օսմանեան լեզուին անդուլ կիրառմամբն ու մշակմամբը զբաղեալ լինելով, այսպիսի գործոյ մը պահանջմանց ու դժուարութեանց գիտակցութեամբն աշխատեցանք ու ջանացինք ըստ կարի գոհացուցիչ ու օգտակար ընծայել զայն ։ 17 տարիէ հետէ բարձրագոյն Ուսումնարանաց մէջ բարձրագոյն կարգերու Օսմաներէնի, Պարսկերէնի և Արաբերէնի մեր անընդհատ դասախօսութիւնք. երկրորդ, 15 տարիէ հետէ համընթացաբար մեր վարած Թարգմանչութեան բազմապահանջ պաշտօնը ի Դրան Սպարապետի, հայթայթած են մեզ բազմապատիկ պատեհութիւններ Օսմանեան լեզուի բառերուն և ասացուածներուն պաշտօնական և գրագիտական երանգներն լաւ ուսումնասիրելու և նոցա ուժերը և սահմանները ճշդելու և որոշելու ։ Այս պարագայից կը պարտիմ փոքր ի շատէ յաջողութիւն մը զոր կը յուսամ ձեռք բերած ըլլալ յօգուտ և ի դիւրութիւն անոնց որք Օսմաներէնի նման ալիտանելի լեզուի մ'ուսմանը կը պարապին ։

Գալով գործոյս պարունակութեան, հետևեալ կէտերն են առաւել ուշադրութեան արժանի ։

Ա.

Աստ ամփոփեալ են միայն այն բառեր որք Օսմանեան արդի և հին գրականութեան մէջ մուտ գտած են ։ Ի բաց թողած եմք զանոնք որք թէպէտև Գամուսի և Ախթէրիի (արաբական բառարաններ են) և Պիւրհանի Գաթըի և Ֆէրհէնկի (պարսկերէն բառարաններ են) լայնատարած էջերը գրաւած են, բայց որոց գործածութեան չեմք պատահած ցարդ հարիւրաւոր ընտիր մատեաններու և պաշտօնական գրուածոց մէջ։ Այսպիսիք մեզ համար են և կը միան բոլորովին անպէտ և անսովոր բառեր որոցմով չուզեցինք ծանրաբեռնել մեր գործը՝ խուսափաբար հետևելով հանրածանօթ Լուղաթը օսմանիյէի օրինակին, որ՝ այս պատճառաւ՝ առիթ տուած է հմտագունից արդար քննադատութեան ։ Այսու հանդերձ մենք չեմք կարող պնդել թէ աստ պարունակեալ կան ի գործածութեան-տեսնուած բոլոր Օսմաներէն բառերն։ Գիտեմք թէ կան և դեռ պիտի ըլլան բառեր և կամ նշանակութիւններ որք չպիտի գտնուին աստ. քանզի օր քան օրէ խել մը հրապարակագիրներ ձեռնհաս թէ ոչ, ըստ իւրեանց քմաց ածանցմամբ բառեր շինելու կամ գտնուածներն բռնազբօսիկ իմաստով գործածելու մոլութիւնն ունին ։ Արդ չէինք կարող մեր այս գործի մէջ տեղի տալ այս տեսակ բառից և իմաստից, և կը յուսամք որ ոչ ոք կը մեղադրէ զմեզ քանի որ շաբաթական հանդէս մը չէ այս որ ամեն նորելուկները ժամանակին հասցնէ ։ Իսկ կան այնպիսիներ ալ որք հաւաքման միջոցին մոռցուած են, ուստի այնպիսիներն մերթ ընդ մերթ մատենաւոր յաւելուածովք պիտի հրատարակեմք ։

Բ.

Թերևս ոմանց զարմանալի թուի թէ Հայոց յատուկ Օսմ. բառարանի մէջ բառից դիմաց գաղղիերէն նշանակութիւնն ալ դրած եմք ։ Այս բան արդի խառնապահանջ ժա-

մանուկիս պէտքերէն մին երեւցաւ մեզ, ուստի և գոհացնել ուզեցինք զայն։ Ոչ որ կ'ուրանայ գաղղիերէն լեզուի հարկաւորութիւնն։ Օսմ. կառավարութիւնք իսկ մեծ ու փոքր վարժարանաց մէջ մեծ մշակում կուտայ գաղղիերէնի, և զուգընթաց օսմաներէնին ու փոխադարձ թարգմանութեամբք ուսուցանել կուտայ զայն։ Յակաւ դրական ու պաշտօնական լեզուն կը կաղապարի գաղղիերէնի վրայ՝ ազդուելով անկէ ու ճկելով նորա նրբութեանց ու ճշդութեանց։ Թէ գիտեմք որ կառավարական քարտուղարք մեր Օգոստափառ Սուլթանի հաստատած լեզուաբանական վարժարանի մէջ առաւօտեան ժամերն կը զոհեն այն փէնփիրքոն դարձած լեզուին ուսման, և օսմաներէնի ու գաղղիերէնի հմտութիւնք ծորդոզք կը կոչուին հետզհետէ կարեւորագոյն և բարձրագոյն պաշտօններու։ Այսպէս և առ մեզ երկրին լեզուն գաղղիերէնով գիտնալնուն համար այսօր քանի՛ քանի՛ ազգայինք ընտիր պաշտօններ ունին կառավարական պաշտօնատանց և Տաճկաստանի մէջ գտնուած օտար դեսպանատանց և բազմաթիւ ընկերութեանց մէջ։

Բաց աստի, գործոյս մէջ գիտական հաղորդաւոր բառեր գտնուելով, անհրաժեշտ էր մեզ գաղղիերէն համապատասխան բառերն ալ դնել հայերէններու հետ որք մեծաւ մասամբ անծանօթ և շինովի են ու դրական կանճառէ մը կամ ընդհանուր գործածութեամբ դեռ չեն նուիրագործուել ու վերջնապէս հաստատուել։

Գ.

Կը մնայ մեզ խօսիլ բառերու ուղղագրութեան և արտասանութեան վրայ։ Նախ թուրքերէն բառերը, ցաւ է մեզ ըսել, ցարդ որոշ և հաստատուն ուղղագրութիւն մը չունին։ Շատ մը հեղինակներ իրարմէ տարբեր և քմացածին ձեւերով կը գրեն զանոնք, մանաւանդ ձայնաւոր տառերու մասին զորս ըստ կամս կը շռայլեն կամ կը խնայեն. մանա-

ւանդ. այժմու լեզուագէտ գրագէտ երիտասարդութիւնը մաս-նաւոր փոյթ և ջանք կը ցուցնէ ըստ կարի արտասանու-թեան համաձայնեցնել Թուրք բառից ուղղագրութիւնն : Սակայն, որովհետև պաշտօնական գրութեանց ոճն ու կերպը միշտ մեծ ազդեցութիւն ունին պետական ազգի մը լեզուին վրայ, և դեռ Օսմ. Տէրութեան պաշտօնատունք կը շարու-նակեն հետևիլ ի վաղուց ընդունուած բաւական կոկիկ ուղ-ղագրական գրութեան մը, որ այս պատճառաւ կը մնայ դեռ ամենէն ընդհանուրը . մենք ևս հետևեցանք այն գործոյն մէջ որպէս ըրած եմք մեր այլ գործոց մէջ :

Գալով արաբերէն և պարսկերէն բառերու, ասոնք ինչ-պէս յայտնի է, ամենքն ալ ի հնումն ճշդուած և սահման-ուած անխախտ յատուկ ձևեր ունին, որք նոյնութեամբ օսմաներէնի անցած են : Բայց ի՛նչ օգուտ որ ասոնց մասին ալ դժուարութիւն մը կայ, և այն օսմաներէնի մէջ իրենց արտասանութեան միօրինակ չլինելն է. կայ պահպանողական արտասանութիւն մը, և կայ աղաւաղ արտասանութիւն մը : Այս մասին ալ հետևեցանք ընդհանրապէս ի բազմաց հմտա-գունից ընդունուած կերպին և զայն միայն նշանակեցինք աստ :

Դ.

Մեծ խնամք տարինք նախ եւ առաջ դնելու բառից բնիկ ու նախնական նշանակութիւնը, եւ յետոյ ի մէջ բերելու նոցա երկրորդական առումներն եւ փոխաբերական իմաստ-ներն, ինչպէս նաեւ նոցին ուսանի ածանցիլը եւ անոնցմով շինուած ոճերն ու ասացուածք, ջանալով բանաւոր կարգի մը հետեւիլ յայսմ, եւ ո՛չ խառն ի խուռն կուտելու, ինչ որ ուսանողին կը պատճառէ մեծ դժուարութիւն եւ կո-րուստ ժամանակի :

Ե.

Աստ դրած եմք տեղեաց եւ անձանց այն անունները

միայն որք հայերէնի մէջ տարբեր ձայնիւ համապատասխան մ'ունին. ինչպէս, Ուրֆա՝ Եդեսիա . Գաղիլ՝ կայեն։

Զ.

Ներկայ գործոյս մէջ ինչպէս կը տեսնուի, զուտ Թուրք բառերու առաւար քանակութիւն մը զետեղած եւ նոցա առումները մանրամասնօրէն բացատրած եմք. ապա Թերեւս Տաճկահայոց ոմանց աւելորդ յոգնութիւն եւ անպէտ բան մը երեւի, ըստ որում այդ բառք բաղկայայտ եւ հանրածանօթ են առ նոսա։ Բայց ըստ իս այնպէս չէ ։ Մեր բառարանն Օսմ. լեզուի բառարան է. արդ օսմաներէնի հիմը Թուրքերէն է. հետեւապէս հարկ է որ Թուրքերէնն ներկայանայ անդ իւր գործածական բառից ամբողջ մթերքովը, Թէպէտ բազումք մեզ արդէն ընտանի։ Բառարանն ժողովածոյ մ'է լեզուի մը բառերուն, եւ ոչ անոնց միայն որք առաւել կամ նուազ անծանօթ կամ քիչ գործածական են։ Եւ յետոյ ի՞նչպէս կարելի է հասարակութեան մը գիտցածին ու չգիտցածին չափ ու սահման որոշել։ Եթէ հարկ լինէր ամեն ծանօթ բառ բառարանէն արտաքսել՝ յայնժամ հայերէն Աւձեան բառարանէն ալ պէտք էր ի բաց հանել բոլորովին հացի եւ ջրոյ պէս ամենուն յայտնի եղող բառերն։ Նոյն իսկ ծանօթ բառերու մասին ուսանողք կրնան օգտուիլ բառարանէ մը, նոցա ուղղագրութեան կամ այն բառերով կազմուած ոճերուն տեղեկանալով։ Բաց աստի զուտ Թուրք. բառերը եւ ասացուածները խիստ մօտաւոր ապագայի մէջ կարծեմք թէ Օսմ. գրականութեան ամենաազնիւ գոհարները պիտի լինին։

Է.

Իբրեւ մի մեծ հարկ, մեծաւ խնամօք ամփոփած եմք աստ Պաշտօնական, Պատմական, Իրաւագիտական, Բժշկական, Անդամագիտական, Բուսաբանական, Երկրաչափական,

Քիմիական, Բնագիտական, Բուսաբանական, Ջինուորական, Վաճառականական եւ այլ գիտական բառեր։

Ահա ասոնք են՝ ըստ մեր դատողութեան՝ գործոյս առաւելութիւնքն, յորոց յուսամ եմ թէ պիտի օգտին մեծապէս մեր վարժարանաց ուսանողք եւ միանգամայն ամէն անոնք որք հետամուտ են օսմաներէնի դպրութեան։ Մենք ըրինք ինչ որ մեր համեստ կարողութիւնը ու միջոցք ներեցին մեզ. կատարելագունին արտադրութիւնը կը թողումք կարողագունից։

Ի վերջ բանիս, կը խնդրեմ բառարանս թղթատող հմուտ անձերէ որ եթէ նորա մէջ որ եւ է պակաս մը նշմարեն, արդիւնք մոռացման կամ անուշադրութեան, բարեհաճին ծանուցանել մեզ առ ուղղութիւն փոխան մեղադիր լինելու, գիտնալով որ ըստ գաղղիական առածի « la critique est facile mais l'art est difficile » այսինքն թէ « Դիւրին է քննադատել, բայց դժուարին է առնել »։

ՄԻՀՐԱՆ ԱԲԻԿԵԱՆ

ՀՐԱՀԱՆԳՆԵՐ

Ներկայ բառարանէս լաւ արդիւնքով օգտուելու համար հետագայ խնդիրները գիտնալ պէտք է։

1. *Մասնիկով մը վերջացած բառերը եթէ սա գրուած չըլլան իրենց պարզ վիճակաւը փնտռել պէտք է. ուստի,*

برادران	գտնելու	համար՝	պէտք	է	փնտռել	برادر
روىتمندانه	»	»	»	»	»	روىتمندان
مأمورين	»	»	»	»	»	مأمور
قليله	»	»	»	»	»	قليل
معروضات	»	»	»	»	»	معروض
خواجكان	»	»	»	»	»	خواجه
دعاكويان	»	»	»	»	»	دعاكو
خدمات	»	»	»	»	»	خدمت
تهنيات	»	»	»	»	»	تهنيه
خيرلو	»	»	»	»	»	خير
دلبرلك	»	»	»	»	»	دلبر
قامشلق	»	»	»	»	»	قامش

---

2. *Օսմաներէնի մէջ ا و ه ى տառերն հին գրագէտներու խնայողութեան՝ իսկ նորերու շռայլութեան առարկայ եղած են։ Ուստի Թուրքերէն բառերն թէ ձայնաւորով և թէ առանց ձայնաւորի փնտռել պէտք է, ինչ.*

Աղըզ	եթէ	այսպէս	آغز	չկայ,	այսպէս	آغيز	փնտռելու	է
Նազլանմաք	»	»	نازلمق	»	»	نازلانمق	»	»
Եափաղը	»	»	يپاغى	»	»	ياپاغى	»	»
Քօյուն	»	»	قيون	»	»	قويون	»	»

---

3. *ճ ով գրուած բառերը թէպէտև (գ) ով նշանակած ենք, բայց շատեր (կ) ով ալ կը հնչուին, ինչ.*

غازی ղազի , կազի ։ صارغی սարղը , սարկը
غیرت ղայրեթ , կայրեթ ։ یورغان եօրղան , եօրկան

---

4. Կան արաբերէն բառեր որք թէ (ه) ով և թէ (ت) ով կը գործածուին, ինչ.

اقامت اقامه ։ مراجعت مراجعه

Ուստի այսպիսիներն եթէ (ه) ով չգտնուին պէտք է (ت) ով փնտռել ։

---

5. Արաբերէն և պարսկերէն բառերուն յոգնակին թէպէտև առաջին նշանակութեան հանդէպ դրուած է, բայց անկից պէտք չէ հետեւցնել թէ սոյն յոգնակին առաջնոյն կը պատկանի՝ այլ ամենուն ։

---

6. Եթէ մէկէ աւելի բարդ բառեր և կամ մասնաւոր ասացուածներ փնտռուի, և առաջին բառի դիմելով չգըտնուի, պէտք է հետզհետէ երկրորդին, երրորդին և չորրորդին դիմել ։

Ինչ. كوز طاشی ասացուածը՝ طاش բառի մէջ բացատրուած լինելուն կوز ի մէջ վերստին չը յիշուեցաւ ։

---

7. (ء)ն որոյ մերթ էլիֆ ալ կ՚ըսուի, Օսմաննեան այբուբէնի սկզբնատառն է. ուստի այն բառեր որոնց (ء)ն չունին իւր ներքև (و) կամ (ی) տառերն իբր պարզ յեռաւորան, զայնս դասած եմք ի շարս էլէֆի որպէս պարտ էր ։ Իսկ թէ (و) (ی) ունեցողները յանիրաւի դասեցինք ի շարս (و) (ی)ի՝ առի սակ նոր ուսանողաց դիւրութիւն մը ընծայելու համար էր ։

Ինչ. یأس مسئله دائر բառերը (ا)ի կարգը, իսկ مؤمن منشئ مؤلم « و և ی ի » փնտռելու է։

---

8. Այն ածականները՝ որոնց բարդ աներեւոյթը դրած չենք, օժանդակով պէտք է այսպէս թարգմանել.

متجاسر	համարձակող	متجاسر اولمق	համարձակիլ
ذاهب	գացող	ذاهب اولمق	գնալ, երթալ
متضرر	վնասուած	متضرر ایمك	վնասել

---

9. رهين և قرين բառերը՝ գոյականները որակական մակբայի կը վերածեն. ինչ.

حبور	ուրախութիւն	قرين حبور . رهين حبور	ուրախ.
افزايش	առաւելութիւն	افزايش » . افزايش »	առաւել.

---

10. Եթէ գործոյս մէջ չգտնուին ինչ ինչ արաբերէն բառերու այսպէս (ً) (ةً) թէնվինով վիճակին, պէտք է բուն նշանակութեան վրայ ըստ պատշաճի աւելցնել, ը, -եամբ, — ի, -էն, -ապէս, ըլլալով, -ով մասնիկներն և իբր մակբայ գործածել. ինչ.

ظلم	անիրաւութիւն	ظلماً	անիրաւութեամբ
حرمت	պատիւ	حرمةً	ի պատիւ
ركوب	հեծնել	ركوباً	հեծնելով
راكب	հեծած	راكباً	հեծած ըլլալով
سريع	արագ	سريعاً	արագապէս
هديه	ընծայ	هديةً	իբր ընծայ

---

11. بى , لو , لى , لق , لك , انه մասնիկներով վերջաւորեալ շատ մը բառերուն միայն պարզ վիճակը դրած ենք. ուստի այնպիսեաց իմաստը անծանօթ չի մնալու համար պէտք է գիտնալ թէ հայերէնի մէջ,

انه պես, ական, վայել, ագին, ութեամբ, աբար մասնիկներու կը համապատասխանէ, ինչ.

شاه արքայ شاهانه արքայավայել . արքայի պէս
دلير արի. دليرانه արիական, արիի պէս. զօ. مقابلة دليرانه
» արիութեամբ, արիաբար » دليرانه مقابله ايتدى

لك , لق կամ ութիւն մասնկան կը համապատասխանէ, ինչ.

سفيل թշուառ سفيللك թշուառութիւն
قبا կոշտ قبالق կոշտութիւն

կամ բանի մը տեղը ցոյց կուտայ. ինչ.

چيچك ծաղիկ چيچكلك ծաղկաստան
طاش քար طاشلق քարուտ վայր

لو , لى ածականի կը վերածեն. ինչ.

قويروق պոչ قويروقلى պոչաւոր
مرحت գթութիւն مرحتلو գթացող

جى. ծախող, գործող, ընող իմաստ կուտայ, ինչ.

كاغد թուղթ كاغدجى թղթավաճառ
اتمك հաց اتمكجى հացագործ
يلان սուտ يلانجى ստախօս ։

---

12. Եթէ գտնուին թուրքերէն աներեւոյթներ որոնց կրաւորականը և անցողականը գրուած չըլլայ, այնպիսիներն հետագայ օրինակաւ պէտք է թարգմանել ։

يازمق գրել يازلق գրուիլ
چالمق գողնալ چالنمق գողցուիլ
يوللامق ղրկել يوللاتمق ղրկել տալ
كولمك խնդալ كولدرمك խնդացնել

ԲԱՌԱԳԻՐՔ ԵՐԵՔԼԵԶՈՒԵԱՆ

ՏԱՃԿԵՐԷՆ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԱՂՂԻԱՐԷՆ

ا

ا { Էլիֆ Առաջին տառ Օսմանեան այբուբէնի. première lettre de l'alphabet turc.

آ { ա [ի] 1. Ով. ô! ah! 2. Ի հարկէ. certes:

اب { էպ [ա] Հայր. père [յգ. آباء]. առած. ابا عن جد որդւոց յորդիս de père en fils: — ل ىٰ էպ հօր կողմանէ du côté paternel.

آب { ապ [պ] 1. Ջուր. eau. 2. Արտասուք. larme. 3. Շողիւն. éclat. առած. — و هوا կլիմայ. climat. — و دانه օրապահիկ. entretien. — رو ամօթխածութիւն. արժանապատուութիւն. պայծառութիւն. pudeur. dignité. gloire: — حيات առասպելական ջուր, յորմէ խմողը, կ'ըսեն թէ չի մեռնիր. source fabuleuse qui a, dit-on, la vertue de rendre immortels ceux qui s'en abreuvent.

آباء { ապա* [ա] Հայրեր. pères [էպ. اب]:

اباء { էպա [ա] Ընկրկիլ. s'abstenir.

ابابيل { էպապիլ [ա] Ծիծառն hirondelle.

اباته { էպաթէ*[ա] Օթեվանել. loger [بيت էն] ։

اباحه { էպահա*[ա] 1. Թոյլատրել. permettre 2. Շնորհել. concéder.

آباد { ապատ*[ա] Յաւիտենականք. éternités. [եզ. ابد] — ابد ال յաւիտենականս յաւիտենից. à jamais.

آباد { ապատ [գ] 1. Շէն. peuplé. cultivé 2. Դաշտ. plaine.

آبادان { ապատան [գ] Շէն. ծաղկեալ. florissant.

ابادانلق ապատանլըգ [բ] }
آبادانى ապատանի [գ] } Շէնութիւն. état florissant.

آبادى { ապատի [գ] Տեսակ մը դեղին և փայլուն թուղթ. sorte de papier jaune et luisant.

ابار { էպար* [ա] Ջրհորք. puits [եզ. بئر]։

اباريق { էպարիգ*[ա] Շըրնիճք. aiguières [եզ. ابريق]։

اباطيل { էպաթիլ*[ա] Ունայնութիւնք. vanités [եզ. باطل]։

آبال { ապալ* [ա] Ուղտեր. chameaux [եզ. ابل]։

ابالیس { էպալիս* [ա] Դեւք. démons [եզ. ابليس]

آبانوز { ապանօզ [բ] Ոզնիաղ. ébène.

ابتداء { էպթիտա [ա] 1. Սկսիլ. սկիզբ commencer. commencement [بدا էն] 2. Նախ. d'abord.

ابتدائى { էպթիտաի կամ ابتدا ئيه էպթիտաիյէ [ա] Նախնական. primaire.

ابتدار { էպթիտար [ա] 1. փութալ. s'empresser. 2. Ձեռնարկել. entreprendre.

ابتذال { էպթիզալ [ա] Անշքանալ. (առատութեան պատճառաւ). ըստորնանալ. perdre son éclat (à cause d'abondance). savilir [بذل էն]։

ابتسام { էպթիսամ [ա] Ժըպտիլ. sourire.

ابتغاء { էպթիղա [ա] Ջերմագին փափաքիլ. désirer vivement [بغيه էն]։

ابتلاء { էպթիլա [ա] 1. Փորձութիւն մը կրել. éprouver un malheur [بلا էն] 2. Ինքզինքը տալ. s'adonner.

ابتناء { էպթինա [ա] 1. Շինել. հիմնել. bâtir.

fonder [بنا էն] 2. — յէնւով. en se basant.

ابتهاج { Էպթիհաճ [ա] 1. Ցնծութիւն. զըւարթութիւն. joie. gaieté [بهجت էն]։

ابتهال { Էպթիհալ [ա] Ջերմեռանդութեամբ աղերսել. պաղատանք. prier avec ferveur. supplication.

اجلال { Էճլալ [ա] Փառաւորել. մեծարել. glorifier. révérer.

ابجد حسابی { Էպճէտ հիսապը [ի] Թուրքերէն տառերուն արժէքը ցոյց տուող հաշիւ մ'է. calcul fondé sur la valeur numérique des lettres turques.

ابحاث { Էպհաս* [ա] Խօսակցութիւնք. conversations [Եզ. بحث]։

ابحار { Էպհար* [ա] Ծովեր. mers [Եզ. بحر]։

ابخره { Էպխիրէ* [ա] Շոգիներ. vapeurs [Եզ. بخار]։

ابد { Էպէտ [ա] Յաւիտեան. éternité [Յգ. آباد]։

ابدا { Էպէտա [ա] 1. Յաւէտ. pour toujours 2. Երբէք. jamais.

آبدار { Ապտար [պ] Շողշողուն. brillant. éclatant.

ابداع { Իպտա' [ա] Հնարումն. նորաձեւութիւն. innovation [بدعت էն]։

ابدال { Ապտալ [ա] Մարդ որ բանի մը վրայ հոգ չ'ըներ. ճգնաւոր. պարզամիտ. homme qui ne se soucie de rien. érmite. bonhomme.

ابدان { Էպտան* [ա] Մարմիններ. des corps [Եզ. بدن]։

آبدان { Ապտան [պ] Առաւուշա. vessie.

آبدست { Ապտէսթ [պ] Լըւացումն զոր պարտին կատարել մահմետականք աղօթքէ առաջ. ablution que les mahométans doivent faire avant la prière.

Ապտ. بوزمق — առն. գործ ընել. faire ses besoins naturels. خانه — Ճեմիշ. lieux d'aisance.

ابدی { Էպէտի կամ ابدیه Էպէտիյէ* [ա] Յաւիտենական. մշտնջենաւոր. éternel. perpétuel.

ابدیت { Էպէտիյէթ* [ա] Յաւիտենականու-

թիւն. մշտնջենաւորութիւն. éternité. perpétuité.

ابر { էպր [ա] Ամպ. nuage.

ابر { ըպէր [ա] Ասեղներ. aiguilles [եզ. ابره].

ابراء { էպրա [ա] 1. Անպարտ կացուցանել. acquitter [برائت էն]. բառդ. نامه — կամ سندی — անպարտագիր. անդորրագիր. quittance.

ابرار { էպրար*[ա] Արդարք. բարեպաշտք. les justes. les pieux [եզ. بار . بر].

ابراز { էպրազ [ա] Ցուցնել. յայտնել. montrer. manifester [بروز էն].

ابرالشمق { էպրալաշմագ [թ] Զիրար անպարտ կացուցանել. s'acquitter l'un l'autre.

ابرام { էպրամ [ա] Պնդել. insister.

ابرش { էպրէշ [ա] Ճանճկէն (ձի). moucheté.

ابرص { էպրաս [ա] Բորոտ. lépreux.

ابرو { էպրու [պ] Յօնք. sourcil [յգ. ابروان].

آبرو { ապրու [պ] 1. Ամօթխածութիւն. pudeur. 2. Փառք. gloire.

բառդ. دوكمك — նուաստանալ. s'humilier.

ابرو { էպրու [թ] Կճակէրպ (թուղթ, լայն). marblé (papier, etc.).

ابره { ըպրէ* [ա] 1. Ասեղ. aiguille [յգ. ابر] 2. Բառս. Ոճաք. style.

آبریز { ապրէզ կամ آوریز ավրէզ [պ] 1. Արտաքնոց. lieux d'aisance [ռամկ. ախօրըզ] 2. Միզաւան. pot de chambre [ռամկ. Հավրօզ].

ابریز { ըպրէզ [ա] Անարատ ոսկի. or pur.

ابریشم { էպրիշիմ [պ] Մետաքս դերձան, թել. fil de soie. [ռամկ. էպրիշիմ].

ابریق { ըպրիգ [ա] Ծորակ. aiguière [յգ. اباریق].

آبستن { ապըսթէն [պ] Յղի. enceinte.

ابصار { էպսար*[ա] 1. Աչքեր [եզ. بصر]. yeux 2. Տեսք. տեսութիւնք. vues. visions. բառդ. اولی ال — ուլիլ էպսար Հեռատես, կործանվիտ մարդիկ. hommes clairvoyants, sagaces.

ابط { ըպթ [ա] Անութ. aisselle [յգ. آباط].

ابطال { էպթալ* [ա] Քաջեր. hommes braves [եզ. بطل]։

ابطال { իպթալ [ա] Եղծանել. ջնջել. annuler. abolir [بطالت. بطالت էն]։

ابعاد { էպ'ատ* [ա] Երկա. Տարածութիւնք. dimensions [եզ. بعد]։

ابعاد { իպ'ատ [ա] Հեռացնել. վանել. faire éloigner. chasser [بعد էն]։

ابقاء { իպգա [ա] Հաստատել. անխախտ պահել. maintenir [بقا էն]։

ابكار { էպքեար*[ա] Կոյսեր. vierges [եզ. بكر]։

ابكم { էպքէմ [ա] Համր. muet.

آبگینه { Աբկինէ [պ] 1. Ապակի. vitre 2. Հայելի. miroir.

ابل { իպլ [ա] Ուղտ. chameau [եզ. آبال]։

آبلا { Ապլա [թ] Մեծ քոյր. sœur ainée..

ابلاغ { իպլաղ [ա] Հասցնել. porter. faire parvenir [بلوغ էն]։

آبلاق { Ապլաք [թ] Բոլորադէմ. au visage rond et plein.

ابلج { էպլէճ [ա] Բացայօն. qui a des sourcils détachés.

ابلق { Էպլէք [թ] Որձատ. chatré.

آبلوقه { Ապլուգա Պաշարում. blocus. [ադղա. պլօգգօ բառէն]։

ابله { էպլէհ [ա] Տխմար. անմիտ. stupide. imbécile. [بلاهت էն]։

ابلهانه { էպլէհանէ [պ] Տխմարօրէն. stupidement.

ابلهيت { էպլէհիյէթ. * [ա] Տխմարութիւն. stupidité.

ابليس { իպլիս [ա] Դեւ. démon [յգ. ابالیس. ابالسه]։

ابن { իպն [ա] Որդի. fils [յգ. ابنا. بنی]։

ابناء { էպնա* [ա] Որդիք. զաւակունք. fils. enfants [եզ. ابن. ابن]։ ասաց. دهر — մարդիկ. les hommes. سبيل — ճամբորդք. voyageurs. جنس — համազգիք. les nationaux.

ابنة { իպնէթ*[ա] Դուստր. fille [յգ. بنات]։ مریم — یوسف ։

ابنيه { էպնիյէ*[ա] Շէնքեր. édefices [եզ. بنا]։ ասաց. خیریه — բարեպաշտական հաստատութիւնք. fondations pieuses.

ابو { էպու [ա] Հայր. père [յգ. آبا]: بكر — Հայր Պէքիրի. père de Békir.

ابواب { էպվապ* [ա] 1. Դուռներ. portes. [եզ. باب] 2. (գրոց) Գլուխներ. chapitres 3. քեր. Լծորդութիւնք. conjugaisons.

ابوال { էպվալ* [ա] Մէզք. urines [եզ. بول]:

ابوبه { էպվիպէ* [ա] տե՛ս ابواب [եզ. باب]:

ابوت { էպուվվէթ*[ա] Հայրութիւն. paternité.

آورجبور { ավուր ճավուր [թ] Խառնափնդոր. confus. pêle-mêle.

آبوق صابوق { ապուք սապուք [թ] Զառանցական. ափեղցփեղ. extravagant.

آبونه { ապօնէ [գաղ.] Բաժանորդ. abonné:

ابوين { էպէվէյն [ա] Ծնողք parents..

ابه { էպէ [թ] Մանկաբարձ կին. sage-femme.

ابه كومجى { էպէ կիւմէճի [թ] Մոլոշ. mauve

ابهاج { իպհաճ [ա] Զուարթացնել. ոգևորել. rendre gai. ranimer [بهجت էն]:

ابهام { իպհամ [ա] 1. Մթին և անորոշ ընել. rendre obscure et vague 2. Բոյթ. pouce.

ابهت { ուպհէթ*[ա] Մեծութիւն. փառաւորութիւն. grandeur. magnificence.

ابهتلو { ուպհէթլիւ'[թ] Մեծ. մեծաշուք. grand. magnifique:

ابهر { էպհէր [ա] Շնչերակ. aorte.

ابهم { էպհէմ [ա] Անխօս. անբան. muet. brute

ابيات { էպյաթ* [ա] Ոտանաւորի տուներ. couplets. strophes [եզ. بيت]:

آبيارى { ապյարի [պ] Ոռոգում. Ջրում. irrigation. arrosage.

ابيض { էպյազ [ա] Ճերմակ. blanc [بياض էն]:

آپ { ափ կամ اپ եթէ Թուրքերէն մասնիկ մ'է, որ ا ով սկսեալ բառերու իմաստին զօրութիւն կուտայ, զոր. آچيق — բոլորովին բաց. اشكاره — բոլորովին աչներև particule servant à donner force au sens de certains mots commençant par ا. p. e. آچيق — tout à fait ou-

vert. اشكاره — tout à fait évident .

آپارمق { աբարմագ [ի] Գաղտագողի յափշտակել. s'emparer furtivement.

ابسم { էբսէմ [ի] Լռակաց taciturne.

ات { էթ [ի] Միս. viande. chair. ասաց. كسيى — բարեկենդան. carnaval. — يك բամբասել. médire. — يارانى մսանաշութիւն. panaris.

آت { աթ [ի] Ձի. cheval. ասաց. ميدانى — Ձիարշաւարան. hippodrome. — بالغى Ձիագետի. hippopotame.

آتا { աթա [ի] Հայր. père. ասաց. لر — Հարք. նախնիք. aïeux. — قاين աներ. beau-père.

آتاق { աթագ [ի] Համարձակ. խիզախ. hardi. audacieux [առաբ. աթիգ].

اتباع { էթպաւ՝ [ա] Հետեւորդք. suite [եզ. تبع . تابع].

اتباع { իթթիպաւ՝ [ա] Հետեւիլ. Հնազանդիլ. suivre. se conformer. se soumettre [تبعيت էն].

اتحاد { իթթիհատ [ա] Միանալ. միաբանութիւն. s'unir. union. concorde. [احد էն].

اتحاف { իթհաֆ [ա] Յարգի բան մը ընծայել. faire un présent agréable, appréciable [تحفه էն].

اتخاذ { իթթիխազ [ա] 1. Ձեռք առնուլ prendre [اخذ էն] 2. Համարել. prendre pour.

اتر { էթէր [ա] Եթեր. éther.

اتراب { էթրապ* [ա] Ընկերք. compagnons [եզ. ترب].

اتراك { էթրաք* [ա] Թուրքեր. turcs [եզ. ترك].

اتربه { էթրիպէ* [ա] Հողեր. փոշիներ. terres. poussières [եզ. تراب].

اتساع { իթթիսաւ՝ [ա] Ընդարձակիլ. տարածութիւն. s'élargir. étendue [وسعت էն].

اتسام { իթթիսամ [ա] Դրոշմեալ լինել. être marqué de [وسم էն].

آتش { աթիշ [ի] Արձակում jet. tir.

آتش { աթէշ [պ] 1. Հուր. feu 2. Ջերմութիւն. chaleur 3. Վիշտ. affliction. ասաց. آلق — բռնկիլ. prendre feu. —

ویرمك այրել. brûler.

آتشپاره { ադէշփարէ [պ] կրակի կտոր. կայծ étincelle.

آتشپرست { ադէշփէրէսթ [պ] կրակապաշտ. adorateur du feu.

آتشجی { ադէշճի [թ] կրակարար. chauffeur

آتشدان { ադէշտան [պ] կրակարան. foyer.

آتشزبان { ադէշզէպան [պ] Բոցալեզու. qui parle avec véhémence.

آتشکده { ադէշկէտէ [պ] Ատրուշան. temple du feu.

آتشلمك { ադէշլէմէք [թ] 1. կրակի տալ. mettre le feu 2. Գրգռել. exciter.

آتشلنمك { ադէշլէնմէք [թ] Զայրանալ. s'irriter.

آتشمق { ադըշմագ [թ] 1. Իրարու նետել. jeter l'un à l'autre 2. Իրարու վրայ յարձակիլ. s'attaquer l'un l'autre.

آتشناك { ադէշնաք [պ] 1. կրակոտ. brulant 2. Ցասկոտ. emporté.

آتشه میلتر { ադաշէ միլիդէր. [ֆրանս] Զինուորական կցորդ. attaché militaire.

آتشین { ադէշին [պ] 1. Հրեղէն. de feu 2. կրակոտ. ardent.

اتصاف { իթթիսաֆ [ա] Ցատկութիւն մ'ունենալ. posséder la qualité de [وصف էն].

اتصال { իթթիսալ [ա] Կցորդութիւն conjonction [وصل էն]. առոյց. ندہ — կից. contigu. à côté de.

اتضاح { իթթիտահ [ա] Բացայայտութիւն. évidence [وضوح էն].

اتضاع { իթթիտա' [ա] Խոնարհութիւն. humiliation [وضع էն].

اتعاب { իթ'աբ [ա] Յոգնեցընել. fatiguer. [تعب էն].

اتفاق { իթթիֆագ [ա] 1. Համաձայնութիւն. միաբանութիւն. accord. alliance [وفق էն]. آ— դիպուածով. par hasard.

اتقاء { իթթիգա [ա] Զգուշանալ. երկնչիլ. s'abstenir. craindre [وقايه էն].

اتقان { իթթիգան [ա] Ստոյգ գիտակցութիւն. certitude [يقين էն].

آتق { ադըգ [թ] Թեզան. trame.

اتقياء { էթգըեա* [ա] Երկիւղածք. dévots [էվ. تقی]։

اتك { էթէք [ը] Քղանցք. pan d'un habit։ — ատօց. طاغ — ی լեռան ստորոտ. pied de montagne. — اکسك էգ. կին. femelle. femme։

اتكاء { էթթիքեա [ա] Յենուլ. s'appuyer [تكیه էն]։

اتكلمك { էթէքլէմէք [ը] Քղանցք համբուրել. baiser le pan.

اتلاف { էթլաֆ [ա] 1. բՍպաննել. tuer [تلف էն] 2. Վատնել. dissiper.

آتلامق { աթլամագ [ը] Ոստնուլ. sauter.

آتلمق { աթըլմագ [ը] 1. Նետուիլ se jeter.

اتلو { աթլը — կամ آتلی աթլը 1. Ձիաւոր. cavalier 2. Ձիով. muni de cheval. à cheval.

اتم { էթէմմ [ա] կատարելագոյն. plus complet [تام էն]։

آتمجه { աթմաճա [ը] Բազէ. faucon.

اتمام { էթմամ [ա] Ամբողջացնել. աւարտել. completer. achever [تمام էն]

آتمق { աթմագ [ը] Նետել. jeter.

Աօոց. — رنك գունաթափիլ. տժգունիլ. se décolorer. pâlir. — طوب սնանկանալ. faire faillite. — تفنك հրացան պարպել. tirer le fusil. — توقات ապտակել. donner des soufflets — حرف Թշնամանք ընել. injurier. — نعره աղաղակ բառնալ. pousser un cri. — قرعه վիճակ ձգել. tirer au sort. — جان անձկանօք փափաքիլ. ապաստանիլ. désirer vivement. se réfugier. يورك — սիրտը բաբախել. battre (en parlant du cœur).

اتمك { էթմէք [ը] 1. Հաց. pain 2. Շահ. վաստակ. gain.

اتمکجی { էթմէքճի [ը] Հացագործ. boulanger.

اتهاب { էթթիհապ [ա] Նուէր ընդունիլ. recevoir la donnation [هبه էն]։

اتهام { էթհամ [ա] Ամբաստանել. accuser. [تهمت էն]։

آتی { աթի آتیه աթիէ* [ա] Եկող. ապագայ. qui vient ou suit. avenir. [اتیان էն]։ ատօց. البیان — կամ الذکر — ի ստորև յիշատակեալ. ci-dessous men-

tionné. — بر وجه յետագայ կերպով. comme suit.

اتيان { էթեան [ա] 1. Գալ. venir 2. Բերել. apporter.

اثاث { էսաս [ա] Կարասի. meuble.

آثار { Ասար* [ա] Յոգնակի اثر ի. pluriel de اثر ։

آثام { Ասամ *[ա] Մեղքեր. offenses . péchés. [եզ. اثم] .

اثبات { էսպաթ* [ա] Ապացուցանել . Հաստատել. prouver. confirmer [ثبوت էն] ։

اثر { էսեր [ա] 1. Հետք. նշան. traces [յգ. آثار] 2. Արդիւնք. effet 3. Երկ. գործ. œuvre. ouvrage 4. Յիշատակ . յիշատակարան . souvenir. monument.

اثقال { էսգալ*[ա] 1. Ծանրութիւնք . poids [եզ. ثقل] 2. Բեռնք. bagages ։ տամղ. — علم جر մեքենագիտութիւն . mécanique.

اثلاث { էսլաս*[ա] Մէկ երրորդ. tiers [եզ. ثلث] ։

آثم { Ասիմ [ա] Մեղաւոր. pécheur [اثم էն] ։

اثمار { էսմար*[ա] Պտուղներ fruits [եզ. ثمر] ։

اثمان { էսման* [ա] Գիներ. արժէք. des prix. valeur [եզ. ثمن] ։

اثناء { էսնա*[ա] Միջոց (ժամանակի կամ տեղւոյ). laps. espace.

اثنا عشر { էսնա ՙաշէր [ա] Տասն երկու. douze.

اثنين { էսնէյն [ա] Երկու. deux ։ տամղ. يوم ال — երկուշաբթի. lundi ։

اثنيه { էսնիյէ*[ա] Գովեստներ. éloges [եզ. ثنا].

اثواب { էսվապ*[ա] Զգեստներ. հանդերձներ. habits. vêtements [եզ. ثوب]։

اثير { էսիր [ա] Եթեր . éther.

آج { աճ [ը] Անօթի. affamé տամղ. — گوزلو — ծակաչք. անյագ. avide.

اجابت { էճապէթ* [ա] Պատասխանել. Հաճիլ répondre. agréer [جواب էն]

اجاره { էճարէ*[ա] Վարձք. վարձում. loyer. location [յգ. اجارات] ։

اجازت { էճազէթ*[ա] Արտօնութիւն . autorisation [جواز էն] ։ տամղ. نامه — վկայագիր. certificat.

اجاله { էճալէ [-] Շրջեցնել. faire circuler. [جولان էն]։

اجانب { էճանիպ*[-] Օտարականք. étrangers [եզ. اجنبي]։

اجبار { էճպար [-] Ստիպել. բռնադատել. obliger. forcer [جبر էն]։

اجتباء { էճթիպա [-] Ընտրել. choisir. [جبايت էն]։

اجتراء { էճթիրա [-] Համարձակիլ. oser [جرات էն]։

اجترار { էճթիրար [-] 1. Քարշել. trainer. tirer [جر էն] 2. Որոճալ. ruminer.

اجتسار { էճթիսար [-] Համարձակիլ. յանդգնիլ. avoir le courage. oser [جسارت էն]։

اجتساس { էճթիսաս [-] Հետազօտել. rechercher. scruter [جس էն]։

اجتلاب { էճթիլապ [-] Գրաւել. յանկուցանել. attirer [جلب էն]։

اجتماع { էճթիմա՛[-] Հաւաքումն. նիստ. rassemblement. réunion. séance [جمع էն]։

آجتمق { աճըթմագ [ի] Ցաւցնել. վշտացնել. faire mal. causer de la douleur.

اجتناء { էճթինա [-] Քաղել. recueillir.

اجتناب { էճթինապ [-] Հեռու կենալ. զգուշանալ. s'abstenir. éviter [جنب էն]։

اجتوار { էճթիվար [-] Դրացի ըլլալ. avoisiner [جوار էն]։

اجتهاد { էճթիհատ [-] 1. Ջանալ. ճիգ. effort [جهد էն] 2. Մեկնութիւն Աստուածային օրինաց interprétation de la loi divine.

اجداد { էճտատ*[-] Հաւեր. նախնիք. grands-pères. aïeux [եզ. جد]։

اجر { էճր [-] Վարձ. rémunération. paye [յոգ. اجور]։

آجر { աճիր [-] Վարձառու. վարձքով մէկը բռնող. loueur. qui prend à gage [اجرت էն]։

اجراء { էճրա [-] 1. Կատարել. exécuter. 2. Հոսեցնել. faire couler [جريان էն]։

اجرام { էճրամ *[-] Մարմինք. corps [եզ. جرم ճիրմ]։

اجرت { է-ճրէթ* [ա] Վարձք Թոշակ. loyer. salaire [ճէ. اجورات]։

اجزاء { էճզա* [ա] 1. Մասունք. parties [եզ. جزء] 2. Քիմիական բաղադրութիւնք. դեղօրայք compositions chimiques. drogues [իլաճ. էճզա] 3. Անկազմ (գիրք). (livre) non relié.

اجزاجی { էճզաճը [ը] Դեղագործ. pharmacien. droguiste.

اجزاخانه { էճզախանէ [ա] Դեղարան. pharmacie.

اجساد { էճսատ* [ա] Մարմինք. des corps [եզ. جسد]։

اجسام { էճսամ* [ա] Մարմինք. des corps [եզ. جسم]։

اجفان { էճֆան* [ա] Արտեւանունք. paupières [եզ. جفن]։

آجقمق { աճըքմագ [ը] Անօթենալ. avoir faim.

اجل { էճէլ [ա] 1. Պայմանաժամ. terme [ճէ. آجال] 2. Մահ. mort.

اجل { էճլ կամ էճէլ [ա] Պատճառ. cause.

اجل { էճէլլ [ա] Վսեմագոյն. le plus haut. plus haut.

اجل { էճլ [ա] Պարանոցի կարկամութիւն. torticolis.

آجل { աճիլ [ա] Ապագայ ժամանակի կապուած. reféré à un temps futur [اجل էն]։

اجلاء { էճլա [ա] 1. Փայլեցնել. polir [جلا էն] 2. Վտարել. վտարիլ. bannir. s'expatrier.

اجلاد { էճլատ* [ա] Մորթեր peaux [եզ. جلد]։

اجلاس { էճլաս [ա] Նստեցնել. բազմեցնել. faire asseoir [جلوس էն]։

اجلاف { էճլաֆ* [ա] 1. Անտաշակք. շինականք. polissons. rustres [եզ. جلف]։

اجلال { էճլալ [ա] Մեծութիւն. փառք. grandeur. majesté [جلالت էն]։

آجلق { աճլըգ [ը] Անօթութիւն. faim.

اجله { էճիլլէ* [ա] Մեծամեծք. les grands. les hauts [եզ. جليل]։

اجماع { էճմա՛ [ա] Միաձայնութիւն. unani-

mité [جمع էն]։

اجمال { էճմալ [ա] Քաղուած. Համառօտ բովանդակութիւն. résumé. sommaire. [مجمل էն]։ տաճ. — احوال քաղաքական տեսութիւն. bulletin politique. — على وجه ال — կամ آ — Համառօտիւ. sommairement.

آجمتراق { աճըմթըրագ [թ] Սակաւ ինչ դառն. un peu amer.

اجمعين { էճմա՛ին [ա] Համայնք. tout. tous

اجناد { էճնատ*[ա] Բանակք. զօրախումբք. armées. légions [եզ. جند]։

اجناس { էճնաս*[ա] 1. Սեռեր. տեսակներ. genres. espèces [եզ. جنس] 2. Զէտզէտ. divers.

اجنبي { էճնեպի կամ اجنبيه էճնեպիյէ* [ա] Օտար. étranger [յգ. اجانب]։

اجنحه { էճնիհա*[ա] Թեւեր. ailes [եզ. جناح]։

آجنمق { աճընմագ [թ] Վշտանալ. ցաւիլ. s'affliger. regretter.

اجني { էճինի [ա] Չար ոգի. դեւ. esprit malin, démon.

اجنه { էճինէ* [ա] Սաղմեր. embryons [եզ. جنين]

اجوبه { էճվիպէ* [ա] Պատասխանիք. réponses [եզ. جواب]։

اجور { էուճուր [ա] Վարձեր. récompenses [եզ. اجر]։

اجورات { էուճուրաթ*[ա] 1. Վարձեր. ce qu'on paye pour une service ou travail. rétributions [եզ. اجرت]։

اجوف { էճվէֆ [ա] Միջը պարապ. creux [جوف էն]։

اجهزه { էճհիզէ* [ա] 1. Հանդերձանք հարսի, ննջեցեալի և ճամբորդի. l'équipeme t de la mariée, du défunt et du voyageur. [եզ. جهاز] 2. Բժշ. կազմածք մարմնոյ. appareils.

اجهل { էճհէլ [ա] Խիստ տգէտ. très-ignorant [جهالت . جاهل էն]։

آجي { աճը [թ] 1. Լեղի. amère 2. Ցաւ. կսկիծ. douleur. vif regret։ տաճ. — سى قوروق. ոխ. քէն. rancune. — سوز դառն խօսք parole blessante. — چكمك վիշտ կրել. éprouver une affliction. — سى چيقارمق վրէժ առնուլ. Քինաց հանել. tirer vengeance. être dé-

dommagé. آغاج — կեղեւ կուասսիայ. quassia. — مارول վայրի հազար. laitue amère. — سس անախորժ կամ ազդողորմ ձայն. voix désagréable ou plaintive.

اجيال { էճեալ* [ա] Ցեղեր. սերունդներ. tribus. générations [եզ. جيل]։

اجير { էճիր [ա] Վարձկան. վարձքով բանուած մարդ. mércenaire. homme pris à gages [اجرت էն]։

آجيلق { աճըլգ [թ] Դառնութիւն. amertume.

آجيمق { աճըմագ [թ] 1. Ցաւիլ. souffrir 2. Մեղքընալ. avoir pitié. plaindre.

آجيو { աճիօ [իտա.] Լումայափոխութեան շահ. agio։

آجدرمق { աճըտըրմագ [թ] Բանալ տալ. faire ouvrir.

آچق { աչըգ [թ] 1. Բաց. ouvert 2. Մերկ. nu. découvert 3. Յստակ. serein. clair 4. Բաց (գոյն) clair 5. Թափուր. vacant 6. Անջատ. désserré 7. Բաց. պակասորդ հաշուի, հատուցի. déficit 8. Անպատկառ. աղատօրէն. sans pudeur. franchement.

Աոց. — ال առատաձեռն liberal. — كوز աչալուրջ. vigilant. — مشرب անպարկեշտ. impudent. — ده قالق անբաժին, անպաշտօն մնալ. n'avoir pas de part, être sans place. — دن آچيقه բացէ ի բաց. franchement.

آچقلق { աչըգլըգ [թ] 1. Բացութիւն. ouverture 2. Յստակութիւն. clarté 3. Բաց տեղ. étendue. lieu découvert. 4. Անջրպետ. espace.

آچلمق { աչըլմագ [թ] 1. Բացուիլ. s'ouvrir 2. Բացուիլ, գաղտնիք տալ. révéler un secret 3. Պատառուիլ. s'entr'ouvrir 4. Զարգանալ. se développer 5. Զուարթանալ. devenir gai։ Աոց. — آرا խռով ըլլալ. être brouillé.

آچمق { աչմագ [թ] 1. Բանալ. ouvrir. dévoiler 2. Սփռել. dérouler 3. Ըսել. յայտնել. dire. révéler 4. Գզել. carder.

Աոց. — ال մուրալ. mendier. — قلم գրիչ կտրել. tail-

ler une plume. — كوز բա-թափիլ. ազատիլ. être vigilant. se débarrasser. — فال բաղդը նայիլ. dire la bonne aventure. — مهر կնիքը եղ-ծել. décacheter. — بيراق դրօշ պարզել. ապստամբիլ. arborer un drapeau. se révolter. — آغز լռութիւնը եղծել. rompre le silence.

اجه لق { աճըլըգ [թ] Աղտ կամ ժանգ ջնջող օճառ և այլ իրք. savon ou toute autre chose propre à dégraisser ou à dérouiller.

احاجى { էհաճի* [ա] Հանելուկներ. énigmes [եզ. احجيه].

آحاد { ահատ*[ա] Միաւորք. unités [եզ. احد]. ناس — ժողովուրդ. peuple.

احاديث { էհատիս* [ա] Աւանդութիւնք Մուհամմէտի. traditions de Mahomet [եզ. احدوثه].

احاسن { էհասին* [ա] Ամենագեղեցիկք. les plus beaux [եզ. احسن].

احاطه { իհաթա*[ա] 1. Շըրջապատել. պաշփակել. entourer. embrasser 2. Միտքին ըմբռնել. concevoir. saisir.

احاله { իհալէ*[ա] 1. Յանձնել. confier. référer [حواله էն] 2. Կառավարութեան իւր ռ և է հասոյթը մէկու մը վաճառելը. vente que fait le gouvernement de ses revenus publics.

احباء { ահըպպա* [ա] Բարեկամք. մտերիմք. amis. intimes [եզ. حبيب].

احباب { ահպապ*[ա] 1. Բարեկամք. amis [եզ. حبيب] 2. ով. Բարեկամ. բարեացակամ. ami. homme de bien.

احبابلق { ահպապլըգ [թ] Բարեկամութիւն. amitié.

احبال { ըհպալ [ա] Յղացնել rendre enceinte [حبل էն].

احبن { ահպէն [ա] Ջրգողեալ. hydropique. [حبن էն].

احتباس { իհթիպաս [ա] Փակուիլ մնալ. արգիլումն. être renfermé. rétention [حبس էն]. البول — միզարգելութիւն. rétention d'urine.

احتجاب { իհթիճապ [ա] Պահուըտիլ. ծածկուիլ. se cacher. se voiler [حجاب էն].

احتجاج { էհթիճաճ [—] Ապացուցանել. argumenter [حجت էն]։

احتجام { էհթիճամ [—] Արիւն առնել. saigner [حجامت էն]։

احتداد { էհթիտատ [—] 1. Սաստականալ. կատղիլ. prendre de l'intensité. s'irriter [حدت էն] 2. Երկ. Գրգռութիւն. exaltation.

احتذار { էհթիզար [—] Զգուշանալ. prendre garde à [حذر էն]։

احتراز { էհթիրազ [—] Զգուշանալ. se tenir sur ses gardes. se préserver [حرز էն]։

احتراق { էհթիրաք [—] Այրիլ. brûler. s'enflammer [حرق էն]։

احترام { էհթիրամ [—] Պատուել. յարգանք. honorer. respect [احترامات յգ.] [حرمت էն]։

احتساب { էհթիսապ [—] 1. Հաշուել. calculer [حساب էն] 2. Հարկ. տուրք contribution. droit.

احتسابيه { էհթիսապիյէ [—] Սակ. տուրք. droit.

احتساس { էհթիսաս [—] Ըզգածուիլ. ազդուում. s'affecter. sensation [حس էն]։

احتشاء { էհթիշա [—] Երկ. Մարմնոյ մէջ փըքոց հաւաքումը. ventosité [حشو էն]։

احتشاد { էհթիշատ [—] Ժողովուիլ. հաւաքում. se réunir. assemblement.

احتشام { էհթիշամ [—] Շուք. մեծապայծառ փառաւորութիւն. pompe. magnificence [حشمت էն].

احتضار { էհթիզար [—] Հոգեվարք. agonie [حضور էն]։

احتطاب { էհթիթապ [—] Փայտ կտրել. couper du bois [حطب էն]։

احتفال { էհթիֆալ [—] Ժողովուիլ. se réunir

احتقار { էհթիգար [—] Նըւաստանալ. s'avilir [حقارت էն] 2. Արհամարհանք. dédain.

احتقان { էհթիգան [—] Գրեխ. clystère. lavement [حقنه էն]։

احتكار { էհթիքեար [—] Համբարում վաճառաց. accaparement.

احتكاك { էհթիքեաք [—] Շըփում. frotte-

ment [حك էն]։

احتلام { էհթիլամ [ա] Երազախաբութիւն. pollutions nocturnes [حلم էն]։

احتماء { էհթիմա [ա] Պահեցողութիւն. abstinence [حمايت էն]։

احتمال { էհթիմալ [ա] Հաւանականութիւն. կարելիութիւն. probabilité. possibilité [حل էն]։

احتواء { էհթիվա [ա] Պարունակել. contenir.

احتياج { էհթիեաճ [ա] Կարօտութիւն. պէտք. nécessité. besoin. [յգ. احتياجات] [حاجت էն]։ առյց. — مس ا պէտք զգացուիլ. se ressentir d'un besoin.

احتياط { էհթիեատ [ա] Նախազգուշութիւն. Զգահայեցութիւն. précaution. circonspection։ առյց. ا — վերապահմամբ. sous réserve. اقچه سی — պահեստի դրամ. fonds de réserve. عسكرى — պահեստի զօրք. troupes de réserve. لى — զգուշաւոր. circonspect. — كارانه զգուշաւոր կերպիւ. d'une manière circonspecte

احتيال { էհթիեալ [ա] Նենգութիւն. fraude [حيله էն]։

احجار { ահճար* [ա] Քարեր pierres [եզ. حجر] سماويه — երկնաքարեր. aérolithes.

احجيه { ուհճիյէ* [ա] Հանելուկ. énigme [յգ. احاجى]։

احد { ահատ [ա] 1. Մէկ. un [յգ. آحاد] 2. Անհատ. individu։ առյց. — يوم ال կիւրակէ. dimanche. هما — երկուքէն մին. l'un des deux.

احداث { էհտաս [ա] 1. Յառաջ բերել. faire naître [حدوث էն] 2. Հաստատել. fonder. établir. كرده — հաստատուած. établi. fondé.

احدب { ահտեպ [ա] Կուզ. bosse. bossu.

احدى { ըհտա* [ա] Մէկ. une.

احديت { ահատիյէթ* [ա] Միութիւն. մի հատ ըլլալ. unité. état de ce qui est un. بارگاه — ه մի Աստուածութեան ատենին. devant le tribunal d'un Dieu unique.

احرا { ահրա [=] Աւելի արժանի. plus digne.

احرار { ահրար [=] Ազատք. ազնուականք. gens libres, nobles [Եզ. حر]

احراز { էհրազ [=] Ստանալ. հասանել. obtenir. atteindre։

احراق { էհրագ [=] Այրել. brûler. incendier [حرق են]։

احرام { էհրամ [=] 1. Ուխտաւորի վերարկու manteau des pélerins.

احزاب { ահզապ* [=] Հատուածք կուրանի, որք են ընդամէնը 120 հատ. les 120 parties du Coran. [Եզ. حزب հզպ]։

احزان { ահզան*[=] Տրտմութիւնք. վիշտք. tristesses. afflictions [Եզ. حزن]։

احساس { իհսաս [=] Զգացնել. զգալ. faire sentir. ressentir. [حس են]։

احسان { իհսան [=] Շնորհել. պարգև. շնորհ. accorder. present. don. faveur. [حسن են]։ دیده — շնորհապարտ bien obligé.

احسن { ահսէն [=] Ամենագեղեցիկ. լաւագոյն. le plus beau. le meilleur [حسن են]։

احشاء { ահշա*[=] Փորոտիք. entrailles. [Եզ. حشو]։

احصاء { էհսա [=] Թուել. énumerer.

احضار { իհզար [=] 1. Պատրաստել. apprêter [حضور են] 2. Մէկը ատեանը հանել. faire comparaître. — وصله. — կոչման գիր (դատաւորի). mandat de comparution.

احطاب { ահթապ*[=] Փայտեր. bois [Եզ. حطب]։

احفاد { ահֆատ* [=] Թոռներ. petits-fils [Եզ. حفید]։

احق { էհագգ [=] Արժանաւորագոյն. le plus digne [حق են]։

احقاق { իհգագ [=] Արդարութիւն ընել. rendre justice [حق են]։

احقر { ահգար [=] Ամենախոնարհ, գձուձ très humble, vil [حقیر . حقارت են]։

احکام { ահքեամ*[=] 1. Վճիռներ. sentences [Եզ. حکم] 2. Հրամանք.

պատուէրք · prescriptions. préceptes 3. Տրամադրութիւնք. dispositions. 4. Գուշակութիւնք. divinations.

احكام { էհքեամ [—] Ամրացընել. consolider. fortifier [حكم էն]։

احلا { կամ احلى ահլա [—] Աւելի կամ ամենաքաղցր. plus ou le plus doux [حلو էն]։

احلاء { էհլա [—] Քաղցրացընել. sucrer. adoucir [حلاوت էն]։

احلام { ահլամ* [—] Երազներ songes. rêves [Եզ. حلم]։

احليل { իհլիլ [—] 1. Ծակ ստինքի կամ միզուկի. méat de mamelle ou d'urètre [Յգ. احاليل] 2. Միզուկ. urètre.

احمال { ահմալ*[—] Բեռներ. charges [Եզ. حمل]։

احمال { իհմալ [—] Բեռնաւորել. charger. [حمل էն]։

احمد { ահմէտ [—] Մուհամմէտի մականուններէն մին է, որ կը նշանակէ ամենագովելի. un des surnoms de Mahomet, qui signifie le plus louable. [حمد . حميد էն]։

احمر { ահմէր [—] Կարմիր. rouge [حمرت էն]։ — بحر Կարմիր ծով. Mer Rouge.

احمرار { իհմիրար [—] Սաստիկ կարմրութիւն rougeur vive. [حمرت էն]։

احمق { ահմագ [—] Տխմար. ապուշ. insensé. stupide [حماقت էն]։

احوال { ահվալ* [—] Վիճակներ. պարագաներ. état. circonstances [Եզ. حال]։

احور { ահվէր [—] Սեւաչեայ. aux yeux noirs.

احول { ահվէլ [—] Շիլ. louche.

احياء { իհյա [—] 1. Կենդանացընել. animer [حيات էն] 2. Վերականգնել. reconstruire 3. Մշակել. cultiver 4. Լնուլ բարեօք, ցնծութեամբ. combler de biens, de joie.

احياء { ահյա* [—] Ողջեր. les vivants [Եզ. حي]։

احيان { ահյան* [—] Ժամանակներ. temps. moments [Եզ. حين]։ آ— Եր-

բեն . de temps en temps

اخ { էխ [-] Եղբայր. frère [جمع. اخوان . اخوت] ։

آخ { ահ [ի] Ա՜հ. եղո՜ւկ. ah! hélas!

اخافه { իխաֆէ* [-] Վախ. ցընել. սպառնալ. frapper de peur. menacer [خوف էն] ։

اخبار { ախպար* [-] 1. Լուրեր. տեղեկութիւնք. nouvelles. informations [եզ. خبر] 2. Պատմութիւնք. annales.

اخبار { իխպար [-] 1. Լուր տալ. զեկուցել. avertir [خبر էն] 2. Տեղեկութիւն. information [جمع. اخبارات] ։ սըղա. صیغهٔ — ی սահմանական եղանակ. mode indicatif.

اخت { ուխթ* [-] Քոյր. sœur [جمع. اخوات] ։

آختاپوت { ախթափոթ [յուն] 1. Բազմոտանի. polype 2. Քթափոսից և արգանդի մէջ բուսած աւելորդ միս. excroissance charnue dans les fosses nasales et dans la matrice.

اختبار { իխթիպար [-] Փորձառութիւն. հմտութիւն. expérience. connaissance [خبر էն] ։

اختتام { իխթիթամ [-] Վերջաւորում. fin [ختام էն] ։

اختر { ախթէր [պ] Աստղ. étoile [جمع. اختران] ։ սըղա. شناس — աստեղագէտ. astronome. — نیك բարեբաղդ. fortuné. — بد ձախաբաղդ. infortuné.

اختراع { իխթիրա' [-] Հնարել. գիւտ. inventer. invention [جمع. اختراعات] ։

اختراعكرده { իխթիրա'քէրտէ [պ] Հնարած. inventé.

اختشاع { իխթիշու' [-] Հեզութիւն. հլութիւն. humilité. soumission [خشوع էն] ։

اختصار { իխթիսար [-] 1. Համառօտել. abrévier [خصر էն] 2. Իսաա. Պարզում. simplification. — على طريق ال համառօտիւ. brièvement.

اختصاص { իխթիսաս [-] 1. Յատուկ և սեպհական ըլլալ. être propre et spécial [خصوص էն] 2. Անձնուիրութիւն. dévouement.

اختصام { իխթիսամ [-] Թշնամութիւն. վէճ.

inimité. dispute [خصومت էն]։

اختطاف { իխթիթաֆ [ս] Յափշտակել. ravir.

اختفاء { իխթիֆա [ս] Պահուըտիլ. se cacher [خفا . خفی էն]։

اختلاج { իխթիլաճ [ս] Կըծկել. convultion [خلجان էն]։ اجفان — աչքի թըթթելը. clignotement.

اختلاس { իխթիլաս [ս] 1. Նենգութեամբ գողնալ. գաղտագողութիւն. dérober. soustraire. détournement [ճմ. اختلاسات]։

اختلاط { իխթիլաթ [ս] 1. Խառնուիլ. se méler. se mélanger [خلط էն] 2. Մտերմութիւն. intimité 3. Բժշ. Յարակցութիւն ախտից. complication. 4. Հաղորդակցութիւն. միմեանց դիպուած. communication. coïncidence.

اختلاف { իխթիլաֆ [ս] 1. Հակառակութիւն. վէճ. contestation. différend [خلاف էն] [ճմ. اختلافات] 2. Զանազանութիւն. խտիր. diversité. distinction.

اختلال { իխթիլալ [ս] 1. Խանգարում. յեղափոխութիւն. dérangement. révolte [خلل էն]։

اختمار { իխթիմար [ս] Խըմորում. fermentation [خمر էն]։

اختناق { իխթինաք [ս] Խեղդում. étouffement [خنق էն]։ رحم — արգանդախեղդ. hystérie.

اختيار { իխթիյար [թ] Ծեր. vieux.

اختيار { իխթիյար [ս] Կամք. ընտրութիւն. volonté. choix [خيار էն]։

اختيارلق { իխթիյարլըգ . կամ اختيارلنق իխթիյարլանմագ [թ] Ծերանալ. vieillir.

اختيارى { իխթիյարի . [ս] Կամաւոր. ինքնակամ. volontaire. spontané.

اخذ { ախզ [ս] Առնել. prendre. recevoir առնուլ. و اعطا — առեւտուր. trafic. و كرفت — ձերբակալել. arrêter. saisir.

آخذ { ախիզ [ս] Առնող. qui reçoit. qui prend [اخذ էն]։

آخر { ախըր [ս] 1. Ուրիշ. autre.

آخر { ախիր [ս] Վերջ. վերջին. fin. der-

nier [յգ. اواخر] ։ տե՛ս. — الى الامر վերջապէս. enfin. — الى و և այսպէս ընդերք. ainsi de suite.

اخراج { իխրաճ [ա] Դուրս հանել. արտածել. faire sortir. extraire. exporter [خروج էն] ։

اخراجات { իխրաճաթ* [ա] Արտածութիւնք. exportations.

اخراس الكلب { իխրաս ուլ-քելպ [ա] Բազմոտանի. polypode.

آخرت { ախըրէթ* կամ آخره ախըրէ* [ա] Հանդերձեալ աշխարհ. l'autre monde ։ տե՛ս. اولادی — Հոգեզաւակ. entant adoptif.

آخرتلك { ախըրէթլիք [թ] 1. Հանդերձեալ կեանքին վերաբերեալ. ce qui se rattache à l'autre monde 2. Հոգեզաւակ. fils adoptif.

اخرس { ախրէս [ա] Համր. muet.

اخروى { ուխրէվի [ա] Հանդերձելոյն վերաբերեալ. անդենական. de l'autre monde.

اخرى { կամ اخرا ուխրա* [ա] Ուրիշ. միւս. autre.

آخرين { ախըրին [ա] Արդիք. les modernes [եզ. آخر] ։

اخس { էխաս [ա] Ամենաժլատ. excessivement avare [خسيس. خست էն] ։

اخشاب { ախշապ* [ա] 1. Փայտեր. bois [եզ. خشب] 2. Փայտաշէն. en bois.

اخشام { ախշամ [թ] Երեկոյ. soir.

اخشاملين { ախշամլայըն [թ] Երեկոյին. au soir.

اخص { էխաս [ա] Ամենաընտիր. le plus élite. [خاص . خصوص էն] ։

اخضر { ախտար [ա] Կանաչ. vert [خضرت էն] ։

اخطار { իխթար [ա] Յիշեցնել. ծանուցանել. ազդ. rappeler à la mémoire. avertir. avis. [յգ. اخطارات] [خطور էն] ։

اخف { էխաֆֆ [ա] Ամենաթեթև. le plus léger [خفيف . خفا էն] ։

اخفاء { իխֆա [ա] Գաղտնի պահել. cacher. [خفا . خفى էն] ։ نفس — պահուըտիլ. se cacher.

اخكر { ախկէր [պ] Խարոյկ. կայծ. charbon ardent. étincelle.

اخلاء { իխլա [ա] Պարպել. évacuer. vider. [خلو էն] ։ سبيل — բանտէն արձակել. mettre en liberté.

اخلاء { էխիլա* [ա] Ընտիր բարեկամք . des amis élites [եզ. خليل] ։

اخلاص { ըխլաս [ա] Աներկեղծութիւն . աներկեղծ բարեկամութիւն . sincérité . amitié sincère [خلوص էն] ։ ապ. كار — . — ور . مند — աներկեղծ. անձնուէր. ami sincère, dévoué.

اخلاط { ախլաթ* [ա] Խառնածք կամ հիւթք մարմնոյ. humeurs du corps [եզ. خلط]։

آخلاط { ախլաթ [թ] Վայրի տանձ. poire sauvage.

اخلاف { ախլաֆ* [ա] Յաջորդք. ապագայ սերունդ. les successeurs. postérité [եզ. خلف]։

اخلاق { ախլագ* [ա] Բնութիւնք. բարք. caractères. mœurs. [եզ. خلق]։

اخلال { իխլալ [ա] Եղծանել. խանգարել. խառնել. corrompre. troubler. détruire [خلل էն]։

اخلامور { ըխլամուր [թ] Թմբի. tilleul։

اخماد { ըխմատ [ա] Մարել. éteindre.

اخوات { ախավաթ* [ա] 1. Քորեր. sœurs [եզ. اخت] 2. Նմանք. pareils.

اخوان { ըխվան* [ա] 1. Եղբարք. frères. [եզ. اخ] 2. Ընկերք. camarades. ապ. وطن — Հայրենակիցք. compatriotes. — لق մտերմութիւն. amitié. intimité.

اخوت { ուխուվվէթ* [ա] Եղբայրութիւն. fratérnité ։ كارانه — եղբայրական. fraternel.

اخوت { ըխվէթ* [ա] Եղբարք. frères [եզ. اخ]։

آخور { ախըր [ա] Ախոռ. écurie. ապ. مير — արքունի ախոռապետ. écuyer cavalcadour.

اخويه { ուխուվվիյյէ* [ա] Եղբայրական. fraternel.

اخير { ախիր [ա] Վերջին. dernier. ا — վերջերս. dernièrement.

اد { ատ [թ] 1. Անուն. nom 2. Համբաւ. réputation.

اداء { էտա [ա] 1. Վճարել. կատարել. pa-

yer. accomplir 2. Գեղ-գեղանք. air. ton 3. Եղանակ. manière 4. Նազանք. ցոյցք. coquetterie. affectation.

آداب { ատապ* [ա] 1. Պատշաճութիւնք. սովորոյթք. convenances. coutumes [եզ. ادب] 2. Օրէնք. կանոնք. règles. 3. Գրագիտութիւն. littérature

ادات { էտաթ* [ա] 1. Գործիք. ustensile. [յգ. ادوات] 2. Քեր. Մասնիկ. particule.

اداره { էտարէ* [ա] 1. Դարձնել. պտտցնել faire tourner. circuler. [دور էն] 2. Վարել. վարչութիւն. diriger. administration 3. Մատակարարութիւն. entretien 4. Խնայողութիւն. économie.

Աստ. لى — կամ جى — Խնայող. économe. مزلك — Շռայլութիւն. անբաւականութիւն մատակարարութեան. prodigalité. non suffissance d'entretien.

آداش { ատաշ [թ] Անուանակից. homonyme.

آدامق { ատամագ [թ] Խոստանալ. ուխտել. promettre. vouer.

ادامه { էտամէ* [ա] Շարունակել տալ. faire continuer [دوام էն].

ادانه { էտանէ* [ա] Փոխ տալ (դրամ). prêter (nne somme d'argent) [دين էն].

ادانى { էտանի* [ա] Ստորնագոյնք. դուեհիկք les plus inférieurs. bas peuple [եզ. ادنى].

ادب { էտեպ [ա] 1. Պարկեշտութիւն. կրթութիւն. chasteté. éducation [յգ. آداب] 2. Բարուց բարք. mœurs. 3. Բանասիրութիւն. philologie.

Աստ. يرى — ամօթոյք. parties honteuses. سز — անկիրթ. inpudique. — ترك լրբութիւն. impertinence.

ادباء { էտեպա* [ա] Գրագէտք. բանասէրք. hommes de lettres. philologues [եզ. اديب].

ادبار { էտպար [ա] Ձախողութիւն. adversité.

ادبى { էտեպի կամ ادبيه էտեպիյէ* [ա] 1. Բարուց վերաբերեալ. relatif aux mœurs 2. Գրագիտական. littéraire.

ادبیات { Էտէպիյաթ * [ա] Բանասիրական նիւթեր . գրագիտութիւն . matières philologiques . littérature.

ادخار { Էտտիխար [ա] Համբարել . կուտել . emmagasiner . amasser . [ذخیره էն] ։

ادخال { Էտխալ [ա] Ներմուծել . introduire [دخول էն] ։ Տես. عسکره — ۱ զինուորագրել. enrôler.

ادخالات { Էտխալաթ * [ա] Ներածութիւնք importations.

ادراج { Էտրաճ [ա] Ի մէջ դնել. ներմուծել. ranger parmi. introduire . [درج էն] ։

ادرار { Էտրար [ա] Մէզ. urine.

ادراك { Էտրաք [ա] 1. Կերահասու լինել. իմանալ. saisir. comprendre [درك էն] 2. Իմացականութիւն. intelligence 3. Հասնել. atteindre.

ادره { Էատրէ * [ա] Բէժ. Օդանք. pneumatocèle.

ادعاء { Էտտիա [ա] 1. Պահանջում. prétention [دعوی էն] 2. Թեկն ածել. յաւակնել. aspirer. prétendre. 3. Յամառել. s'obstiner. Տես. کرده — պահանջուած. exigé. جی — յամառ. opiniâtre.

ادعیه { Էտ'իյէ * [ա] Աղօթքներ. prières [Եզ. دعا] ։

ادغام { Էտղամ [ա] Նոյնաձեւ գրերէն մին ջնջել և միւսին վրայ կրկինակ մը դնել. retrancher une des lettres de même espèce et redoubler l'autre en y mettant un techdid.

ادله { Էտիլլէ * [ա] Ապացոյց. փաստք. preuves. arguments [Եզ. دلیل] ։

آدم { Ատէմ [ա] 1. Ադամ. Adam 2. Մարդ. անձ. homme. personne 3. Գործակատար. սպասաւոր. agent. domestique 4. Կուսակից. partisan.

Տես. عقللو — բանաւոր. raisonnable. باشنه — Մարդ գլուխ. à chaque personne. — بی մարդիկ. les hommes. یرینه قویق — մեկու մը կարեւորութիւն ընծայել. մեծարել. faire cas de quelqu'un. estimer.

ادمان { էտման [ա] 1. Տեւականութիւն. persistance. persévérance 2. Ճարտարութիւն. habilité.

آدمجغز { ատամճըղըզ կամ آدمجك ատէմճիք [թ] Խեղճուկ մարդ. un pauvre homme.

ادمجلین { ատամճըլայըն [թ] Մարդու պէս, մարդավայել. շնորհքով. comme un homme, convenable à l'homme. convenablement.

آدمجیل { ատէմճիլ [թ] Անընդել կենդանի որ անհաշտ կը լինի մարդկան, որպէս խածան ձի ևլն. animal. non apprivoisé qui devient hostile aux hommes, comme un cheval mordant etc.

آدملك { ատէմլիք [թ] Մարդկութիւն. humanité. nature humaine.

ادمه { էտիմէ* [ա] Մորթ. derme. لحمیه — մըսամորթ. sarcoderme.

آدمیان { ատէմիեան [պ] Ադամականք որ է մարդիկ. les Adamiques le genre humain [եզ. آدمی]։

آدمیت { ատէմիյեթ* [ա] 1 Մարդկութիւն nature humaine 2. Մարդասիրութիւն. humanité.

ادنی { էտնա [ա] 1. Ամենատորին, անարգ, չնչին. le plus bas, vil, insignifiant [յգ. ادانی]։

ادوات { էտէվաթ* [ա] 1. Գործիներ. instruments. ustensiles [եզ. اداة] 2. քեր. Մասնիկներ. particules.

ادوار { էտվար* [ա] Շրջաններ. դարեր. tours. périodes. siècles [եզ. دور]։

ادویه { էտէվիյէ* [ա] Դեղեր. médicaments [եզ. دوا]։

ادهم { էտհէմ [ա] Սև ձի. cheval noir.

ادیان { էտեան* [ա] Կրօնքներ. religions [եզ. دین]։

ادیب { էտիպ [ա] 1. Պարկեշտ. կրթեալ. chaste. poli [ادب էն] 2. Գրագէտ. բանասէր. homme de lettres. philologue [յգ. ادبا]։

آدیم { ատըմ [թ] Քայլ. pas. ասաց. بر — اتمق քայլ մը առնել. faire un pas.

اذا { էզա [ա] Նեղութիւն. Տանջանք. vexation. torture. ասաց. چکمك — տան-

չարչար կրել. être tourmenté.

اذابه { էզապէ* [-] Հալեցնել. հալում. faire fondre. fusion [ذوبان էն.]։

اذاقه { էզագա [-] Ճաշակեցնել. faire goûter [ذوق էն]։

اذان { էզան [-] Աղօթքի հրաւէր, ուղղեալ առ Մահմետականս. invitation à la prière, faite aux Musulmans.

اذعاج { էզ՛աճ [-] Նեղել. gêner.

اذعان { էզ՛ան [-] 1. Հնազանդիլ. obéir 2. Հասկացողութիւն. դատողութիւն. compréhension. jugement. տաճ. — قلن իմացուած. compris.

اذكار { էզքեար* [-] 1. Յիշատակութիւնք. commémorations [եզ. ذكر] 2. Փառաբանութիւնք. louanges.

اذكياء { էզքիեա* [-] Ուշիմք. les intelligents [եզ. ذكى]։

اذل { էզէլլ [-] Ամենաանարգ, խոնարհ. le plus vil. humble [ذلت էն]։

اذلال { էզլալ [-] Անարգել. խոնարհութիւն. mépriser. humiliation. [ذلت էն]։

اذله { էզիլլէ* [-] Անարգք. անձինք. խոնարհք. les humbles. vilains [եզ. ذليل]

اذن { էզն [-] Հրաման. արտօնութիւն. ordre. permission. congé.

اذن { էօզն [-] Ականջ. oreille [յգ. آذان]։

اذناب { էզնապ* [-] Պոչեր. queues [եզ. ذنب]

اذهان { էզհան* [-] Մտաքեր. esprits [եզ. ذهن]։

اذيال { էզեալ* [-] 1. Քղանցքներ. pans de robes [եզ. ذيل] 2. Յաւելուածք. suppléments.

اذيت { էզիյյէթ* [-] Նեղութիւն. տանջանք vexation. peine. tourment [յգ. اذايا]։

اذين { էօզէյն [-] Ականջիկ auricule.

ار { էր [բ] 1. Այր. այր. mâle. homme 2. կանուխ. de bonne heure. տաճ. وارمق — . ամուսնանալ (կնոջ համար կ'ըսուի). épouser (se dit en parlant d'une femme). سوزينك — ى խօսքին տէրը. celui qui tient sa parole. باشى — [տաճ. եւ պաշը] գլխաւոր. chef. guide.

آرا { կամ آره արա [բ] 1. Միջոց տեղւոյ. կամ

ժամանակի. espace de temps ou de lieu ❷. Մէջ. entre. Ա.ս. — یه کیرمك — միջամտել. intervenir. — ویرمك — դադար տալ. donner relâche — صره . — ده մերթ ընդ մերթ de temps à autre. — سی بولق հաշտեցնել. faire cesser la discorde. — بولق առիթ մը գտնել. trouver l'occasion.

آراء { Ար.* [ս] ❶. Կարծիքներ. խորհուրդներ. opinions. avis [եզ. رأى] ❷. Քուէներ. votes. voix.

آرا { Պր. [գ] Զարդարող. qui orne. qui embellit.

ارائه { Եր.* [ս] Ցոյց տալ. montrer. indiquer [տե՛ս رؤيت] .

ارائك { Եր.* [ս] Գահեր. բազմոցներ. trônes. canapés [եզ. اريكه].

آرابه { Տր. [բ] Կառք. սայլ. voiture. chariot.

آراتمق { Տր. կամ آراـ تدرمق Տր. [բ] Խուզարկել տալ. faire chercher.

اراجيف { Եր.* [ս] Սուտ լուրեր. fausses nouvelles [եզ. ارجوفه]

اراحه { Եր.* [ս] Հանգստացնել. donner du repos [տե՛ս راحت].

اراده { Եր.* կամ ارادت Եր.* [ս] Կամք. հրաման. volonté. ordre. ordonnance [յոգ. ارادات]. Ա.ս. — سنيه Հրաման կայսեր. ordre impérial. — ساميه Մեծ եպարքոսական հրաման. ordre grand-viziriel.

اراذل { Եր.* [ս] Ամենախայտառակք. les gens les plus vils, abjects [եզ. ارذل].

آراسته { Պր. [գ] Զարդարուած. յարդարուած. orné. arrangé.

آراشدرمق { Տր. [բ] Խուզարկել. քննել. rechercher. scruter.

اراضى { Եր.* [ս] Հողեր. գետիններ. երկիրներ. terres. terrains. domaines [եզ. ارض]. — عثمانيه Օսմանեան հողեր, երկիրներ. territoire de l'Empire Ottoman.

اراقه { Եր.* [ս] Թափել. verser. — دم արիւնահեղութիւն. effusion de sang.

آرالتمق { Տր. [բ] Իրարմէ զատել.

séparer· desserrer·

آرالمق { արալըմագ [թ] 1· Անջատել· écarter· 2· Դադար տալ· donner de relâche·

آرالق { արալըգ [թ] 1· Անջրպետ· intervalle 2· Ճեղք· ծակ· crevasse· trou 3· Ժամանակ· միջոց· temps· période· արաս· — — մերթ ընդ մերթ· de temps en temps· — ը, այս միջոցին, այս օրերս· sur ces entre-faites· dans ces jours·

آرام { արամ [պ] Հանգիստ· դադար· repos· séjour·· pause·

آرامساز { արամսազ [պ] Կեցող· séjournant· اولان عساكر — նստուց-եալ զօրք· troupes cantonnées·

آرامسز { արամսըզ [թ] Անհանգիստ· անհանդարտ· inquiet· turbulent·

آرامق { արամագ [թ] 1· Որոնել· chercher· fouiller 2· Ցանկալ· պէտքը զգալ· désirer· sentir le besoin de·

آرامكاه { արամկեահ [պ] 1· Հանգստավայր· lieu de repos 2· Բնակարան· séjour·

ارامل { էրամիլ* կամ ارامله էրամիլէ* [ա] Այրի կանայք· veuves [եզ· ارمله]·

ارامنه { էրամինէ* [ա] Հայեր· Arméniens· [եզ· ارمنی]·

آرانلمق { արանըլմագ կամ آرانمق արանմագ [թ] կրաւորական آرامق ի· passif de آرامق·

آرايش { արայիշ [պ] Զարդ ornement· embellissement·

آراينده { արայինտէ [պ] Զարդարող· qui orne, qui embellit·

آرايجى { արայըճը [թ] Փընտռող· celui qui cherche·

ارب { էրպ [ա] Աճուկ· aine·

ارباء { էրպա [ա] Տոկոսով աւելցնել· augmenter une somme avec les intérêts·

ارباب { էրպապ* [ա] 1· Տէրեր· possesseurs, doués de [եզ· رب] 2· Ե· Գ· Հմուտ· ձեռնհաս· expert· capable·

Արաս· مطالعه — ընթերցողք lecteurs· اختلال — յեղափո-

խռովականք. révolutionnaires.

اربع { էրպա՛ա* կամ اربعه էրպա՛ա [ա] Չորս. quatre.

اربعین { էրպաա՛ին [ա] Քառասուն. quarante 2. Ձմեռնային խիստ ցրտաշունչ քառասուն աւուրք. les quarants jours d'hiver, pendant lesquels le froid est excessif.

آرباجی { արբաճը [ը] Հմայող. վհուկ. sorcier. enchanteur.

آربه { արփա [ը] Գարի. orge.

آربه جق { արփաճըգ [ը] Գարիկ. orgelet.

آربه لق { արփալըգ [ը] 1. Գարիի արտ. champ destiné à la culture d'orge 2. դաւ. Աւատական երկիր. fief.

ارتباط { իրթիպաթ [ա] Կապակցութիւն. առընչութիւն. սէր. liaison. attachement. relation [ربط էն]

ارتجاء { իրթիճա [ա] Աղաչել. աղօթել. solliciter. prier [رجا էն]:

ارتجاج { իրթիճաճ [ա] Սարսուռ. clonique.

ارتجاف { իրթիճաֆ [ա] Խանգարում. perturbation.

ارتجال { իրթիճալ [ա] Յանպատրաստից բան մ'ընել. faire un acte sans aucune préméditation. آ— յանպատրաստից. à l'improviste.

ارتحال { իրթիհալ [ա] 1. Չուել. se transporter [رحلت էն] 2. Վախճանիլ. décéder.

ارتداد { իրթիտատ [ա] 1. Ուրացութիւն. apostasie [رد էն] 2. բժշ. Նուազում ջերմի. rémittence.

آرترمق { արթըրմագ [ը] Աւելցնել. ajouter. augmenter.

ارتزاق { իրթիզագ [ա] Սնանիլ. se nourrir. [رزق էն]:

ارتسام { իրթիսամ [ա] Պատկերանալ. se peindre [رسم էն]:

ارتشاء { իրթիշա [ա] Կաշառառութիւն. corruption. vénalité [رشوت էն]:

ارتشاح { իրթիշահ [ա] 1. Քրտնիլ. suer. [رشح էն] 2. բժշ. Ընդմտում. infiltration.

ارتشاف { իրթիշաֆ [ա] Ծծել. sucer.

ارتصاد { իրթիսատ [ա] Դիտել. guetter. [رصد էն]։

ارتضاء { իրթիզա [ա] Հաճութիւն. satisfaction [رضا էն]։

ارتضاع { իրթիզա՛ [ա] Կաթ ծծել. téter. رضاعت էն]։

ارتعاب { իրթիա՛պ [ա] Ահաբեկիլ s'effrayer [رعب էն]։

ارتعاج { իրթիա՛ճ [ա] Թիւ. Գաւաթի մէջ մէկ լոյս առատանման ծայրեր. hydatisme.

ارتعاش { իրթիա՛շ [ա] Դող. դողդողում. tremblement. frémissement. [رعشه էն]։

ارتفاع { իրթիֆա՛ [ա] Բարձրանալ. բարձրութիւն. s'élever. élévation. hauteur. [رفعت էն]։

ارتفاق { իրթիֆագ [ա] Յօդակցութիւն ոսկերաց. symphyse [رفق էն]։

آرتق { արթըգ [թ] 1. Մնացած. աւելորդ. restant. reste. superflu. 2. Ու. աւելի. plus. davantage.

ارتقاء { իրթիգա [ա] Վերանալ. s'élever

ارتكاب { իրթիքեապ [ա] 1. Մեղանչել. commettre un péché [ركوب էն] 2. Եղծում. corruption. ապաշ. ژ.— փոքրոգի.

ارتكاز { իրթիքեազ [ա] Բնակիլ. se fixer.

ارتكاض { իրթիքեազ [ա] Տատանում. agitation.

آرتمق { արթմագ [թ] 1. Աւելնալ. աճիլ. s'augmenter. croître 2. Աւելնալ. rester.

ارتهان { իրթիհան [ա] Գրաւ առնուլ. prendre un nantissement [رهن էն]։

ارتياب { իրթիյապ [ա] Տարակուսիլ. douter [ريب էն]։ — وارسته قيد — տարակուսէ ազատ. hors de doute.

ارث { իրս [ա] Ժառանգութիւն. hérédité. — كام — بال դեւերօք ժառանգութեամբ. par hérédité.

ارثى { իրսի կամ ارثيه իրսիյե* [ա] Ժառանգական. héréditaire.

ارجاع { իրճա՛ [ա] 1. Դարձնել. renvoyer. [رجوع էն] 2. Վերածել. convertir. réduire.

ارجح { էրճահ [ա] Աւելի կամ ամենա-նախապատւելի. plus ou le plus préférable [رجحان էն]։

ارجمند { էրճիւմէնտ [գ] Ցարգի. արժանեաց տէր. précieux. de mérite.

ارجوانی { էրճիւվանի [գ] Ծիրանեգոյն. pourpré.

ارحام { էրհամ * [ա] 1. Արգանդներ. matrices [էզ. رحم] 2. Ազգականք. parents.

ارحم { էրհամ [ա] Աւելի կամ ամենա-գթած plus ou le plus miséricordieux [رحمت . رحيم էն]։

ارخاء { էրխա [ա] Թուլացնել. Թոյլուլ. desserrer. relâcher [رخاوت էն]։

آرد { արտ [բ] 1. Ետեւ. derrière 2. Վերջ. fin. տամյ. ينه دوشمك — Հալածել. Հետամուտ ըլլալ. poursuivre. ى صره — Հետեւ ի վեր. à la suite de quelqu'un. ى كسلك — Հատնիլ. դադրիլ. finir. cesser.

اردو { օրտու [բ] 1. Բանակ. armée 2. Բանակետղ. camp. տամյ. خاصه — سى — Անձնապահ բանակ կայսեր. garde impériale. — قول զօրաբանակ. corps d'armée.

اردوكاه { օրտուկեահ [գ] Բանակետղ. camp.

آردج { արտըճ [բ] Գիհի. genièvre.

آردين { արտըն [բ] Ցետակոյս. յետս ընդդէմ. en arrière. à reculons.

ارذال { էրզալ* [ա] Խայտառակ, անզգամներ մարդիկ. hommes infâmes, méprisables. [էզ. رذيل]։

ارذل { էրզէլ [ա] Աւելի կամ ամենախայտառակ. plus ou le plus infâme, abject [ջմ. اراذل]։

ارز { էրզ [ա] Բրինձ. riz.

ارزاق { էրզագ [ա]* Ուտեստներ. պաշարներ. vivres. provisions [էզ. رزق]։

ارزان { էրզան [գ] Արժան. digne.

ارزانی { էրզանի [գ] 1. Արժանաւորութիւն. état méritoire 2. Ներողութիւն. indulgence.

آرزو { արզու [գ] Փափաք. տենչ. désir. envie Տամյ. چكمك — բաղձալ.

désirer vivement.

آرزوداشته { արզուտաշթէ [գ] փափագ-եալ. ce qui est désiré.

آرزوکش { արզուքէշ [գ] փափագող. désireux. envieux.

آرزولق { արզուլամագ [ի] փափագիլ. désirer.

آرزومند { արզումէնտ [գ] փափագող. désireux.

ارزه { էրզէ [ա] Կիտրոն. cédrat.

ارساء { էրսա [ա] 1. Հաստատել. affermir. 2. Երկաթ նետել. mouiller (l'ancre).

ارسال { էրսալ [ա] Ղրկել. envoyer. expédier [رسالت էն]: Առած. — مثل առակ մը յիշել. citer un proverbe. ات — փոխադրութիւնք. expéditions.

آرسلان { արսլան [թ] 1. Առիւծ. lion. 2. Կտրիճ. brave.

آرسنيق { արսէնիք [գալ.] Զառիկ. arsenic

ارش { էրշ [ա] Արեան գին. prix du sang.

آرش { արշ Օն. յառաջ. marche [արշ. գաղղիական մարշ բառէն].

ارشاء { էրշա [ա] Կաշառք տալ. corrompre un fonctionnaire [رشوت էն]:

ارشاد { էրշատ [ա] 1. Ուղիղ ճանապարհին առաջնորդել. conduire dans la bonne voie. 2. Աշակերտել. admettre un disciple.

ارشته { էրիշթէ [գ] Տեսակ. մը գգալած. espèce de macaroni [արշ. էրիշթէ]:

ارشد { էրշէտ [ա] Ամենախելահաս. le plus sage [رشد . رشيد էն]:

آرشون { արշըն կամ آرشين արշին [թ] կանգուն. aune turque.

آرشونلمق { արշընլամագ [թ] կանգունով չափել. mesurer à l'aune.

ارصاد { էրսատ [ա] Դիտել. observer [رصد էն]

ارض { արզ [ա] 1. Հող. sol 2. Երկիր. pays. terre [յոգ. اراضى]:

Առած. — كرهٔ երկրագունդ. globe terrestre.

ارضاء { էրզա [ա] Հաճեցնել. գոհացնել. satisfaire. contenter [رضا էն]:

ارضاع { էրզա' [ա] Ծիծ տալ. allaiter.

ارضیه { արզիյյէ* կամ ارضی արզի [ա] Երկրային. terrestre.

ارغات { ըրղադ [յոգ.] Բանւոր. ouvrier.

آرغاج { արղաճ [ք] Թեզան կտաւոյ. trame du tissu.

ارغنون { էրղանուն [յուն] Երգեհոն orgue.

ارغوان { էրղըվան [պ] Ծառ մ'է կարմրածաղիկ. arbre de Judée.

ارغوانی { էրղըվանի [պ] Ծիրանեգոյն. pourpré.

آرغیمق { արղըմագ [ք] Նիհարնալ. վտտիլ. s'amaigrir. s'affaiblir.

آرغین { արղըն [ք] Նիհար. վտիտ. խոնջած. maigre. affaibli. las.

ارفع { էրֆա՛ [ա] Ամենաբարձր. le plus haut [رفعت . رفیع էն]։

آرق { արգ [ք] Նիհար. մսաթափ. maigre. décharné.

ارقام { էրգամ* [ա] Թուանշանք. chiffres [էզ. رقم]։

آرقداش { արգադաշ [ք] Ընկեր. compagnon.

آرقلنمق { արգըլանմագ [ք] Նիհարնալ. s'amaigrir.

آرقوری { արգուրը [ք] 1. Կողմնակի. խոտորնակ. en écharpe. transversal 2. Չափազանց. excessif [ռմկ. այլաբար]։

آرقه { արգա [ք] 1. Կռնակ. dos 2. Ետև. derrière. revers 3. Պաշտպան. protecteur. առոց. — سی آلق լմնցնել. ամբողջացնել. completer. — سنه دوشمك հալածել. հետամուտ լինել. poursuivre.

آرقه‌لج { արգալըճ [ք] Համետ բեռնակրի. dossière de portefaix.

ارکاب { իրքեաղ [ա] Հեծցնել. faire monter. embarquer [رکوب էն]։

ارکان { էրքեան* [ա] 1. Հիմնական սիւներ. colonnes fondamentales. [էզ. رکن] 2. Հիմնական կէտեր, կանոններ. points, règles essentielles 3. Գլխաւոր պաշտօնատարք. նշանաւոր անձինք. անդամք. les chefs. les dignitaires. membres 4. զին. Զօրապետք. généraux. առոց.

حربيه — կամ حرب — սպայակոյտ. état major.

اركج { էրքէճ [ի] Արու այծ. bouc.

اركك { էրքէք [ի] 1. Արու. mâle. 2. Էրիկ մարդ. homme. տղայ. لك — առնութիւն. virilité. لی — دیشیلی էգն ու արուն ի միասին. le mâle et la femelle ensemble, couple.

اركن { էրքէն [ի] Կանուխ. առաժամ. de bonne heure. prématuré.

اركن { էրգին [ի] Ամուրի. célibataire.

اركنلك { էրգինլիք [ի] 1. Ամուրիութիւն. célibat 2. Փոքրիկ պալարք, որ պատանեկի ժամանակ դէմքի վրայ կ'ելլեն. boutons qui paraissent au visage pendant l'âge de puberté.

ارمغان { էրմաղան [ի] Հեռուէ եկած ընծայ. présent envoyé d'un lieu lointain.

ارمله { էրմէլէ* [ա] Այրի կին. veuve [յհ. ارامل] :

ارمنستان { էրմէնիսթան [պ] Հայաստան. Arménie.

ارمنی { էրմէնի [պ] Հայ. Arménien. [յհ. ارامنه] :

ارمنیجه { էրմէնիճէ [ի] Հայերէն. la langue arménienne.

آرمود { արմուտ [ի] Տանձ. poire. ی — տանձի ձեւով. pyriforme.

آرمونیك { արմոնիք [եւրպ.] Տեսակ մը փոքրիկ երգեհոն. harmonium.

آرمه { կամ آرما արմա [եւր.] Զինանշանք. armoiries

آرمیده { արամիտէ [պ] Հանդարտած. դադրած. calmé. cessé.

آرناود { առնաւուտ [ի] Ալպանիացի. albanais.

ارنب { էռնէպ [ա] Նապաստակ. lièvre. [յհ. ارانب] :

ارواء { իրվա [ա] Զովացնել. ջրել. désaltérer. arroser.

ارواح { էրվահ* [ա] Հոգիներ. âmes [եզ. روح] :

اروام { էրվամ* [ա] Յոյներ. des grecs [եզ. روم] :

اره { էրրէ [պ] Սղոց. scie. خانه — սղոցարան. scierie.

ارهاب { էրհապ [ա] Վախցընել. effrayer.

اره‌کش { էրրէքէշ [գ] Սղոցող. scieur.

آری { արը [ի] Մեղու. abeille. ասաց. اشك — سی կամ یبان — سی պիծակ. guêpe.

اریب { էրիպ [ա] Խրատեա. ուշիմ մարդ. homme fin, sagace, judicieux.

اریتمك { էրիթմէք [ի] Հալեցնել. fondre.

آریق { արըք [ի] տե՛ս آرق voir آرق ։

اریك { էրիք [ի] Սալոր. prune.

اریكه { էրիքէ* [ա] Գահ. աթոռ. trône. chaise [յգ. ارائك] ։

اریمك { էրիմէք [ի] 1. Հալիլ. fondre 2. Նիհարնալ. s'amaigrir.

از { էզ [գ] էն. ի. de. ասաց. — غیر ի զատ. outre. قضا — դիպուածով. par hazard. آن جمله — ի մէջ այլոց. entre autres. قدیم — ի վաղուց անտի. depuis bien longtemps. جان و دل — հոգւով սրտով. de tout cœur.

آز { ազ [ի] Քիչ. peu. ասաց. دن — յ. քիչ մը ետքը. sous peu.

آز { ազ [գ] Ագահութիւն. ցանկութիւն. avidité. convoitise.

آزاد { ազատ [գ] 1. Ազատ. արձակեալ. libre. affranchi 2. Արձակուրդ. congé.

آزادكی { ազատէկի [գ] Ազատ ըլլալն. état d'être libre.

آزادلمق { ազատլամագ [ի] Արձակել. արձակուրդ տալ. affranchir. donner congé.

آزادله { ազատլամա [ի] Արձակեալ գերի. esclave affranchi.

آزاده { ազատէ [գ] Ազատ. libre. exempt.

آزار { ազար [գ] 1. Նեղութիւն. վիշտ. vexation. peine 2. Յանդիմանութիւն. reproche. 3. Վշտացուցիչ. affligeant.

آزاردیده { ազարտիտէ [գ] Հարստահարեալ. վշտացեալ. opprimé. vexé.

آزارلمق { ազարլամագ [ի] Յանդիմանել. reprocher.

آزال { ազալ* [ա] Անսկիզբ ժամանակք. éternités [եզ. ازل] ։

آزالتمق { ազալթմագ [թ] Գիչցնել. պակասեցնել. diminuer. amoindrir.

آزالمق { ազալմագ [թ] Գիչնալ. պակասիլ. diminuer. s'amoindrir.

ازاله { իզալէ* [ա] Ջնջել. détruire [زوال էն].

Ազալ. بكر *— կուսապղծութիւն. défloration.

ازبار { իզպար [ա] Գրել. ծանուցանել. écrire. informer.

ازباندود { էզպանտուտ [էգա] Հսկայաձև մարդ homme d'une taille gigantesque.

ازبر { էզպէր [պ] Գոց. սերտ. par cœur.

ازبرلمك { էզպէրլէմէք [թ] Գոց ընել. apprendre par cœur.

ازدحام { իզտիհամ [ա] Խռնիլ. խուռն. se presser. affluence [زحم էն].

آزدرمق { ազտըրմագ [թ] Մոլորեցնել. կատղեցնել. սաստկացնել. séduire. enrager. rendre intense.

ازدرمك { էզտիրմէք [թ] Ճզմել տալ. faire écraser.

ازدواج { իզտիվաճ [ա] Ամուսնանալ. se marier [زوج էն].

ازدياد { իզտիյատ [ա] Աւելնալ. աճիլ. augmenter. s'accroître [زياده էն]

آزر { ազըր [թ] Գիչ. de peu. —— քիչ քիչ. peu à peu.

ازرار { էզրար* [ա] Պտա-կունք. bourgeons [زر էզ.].

آزردکی { ազէրտէկի [պ] Վշտացում. affliction.

آزرده { ազէրտէ [պ] Վշտացեալ. խոցեալ. affligé. blessé.

ازرق { էզրագ [ա] Կապոյտ. azuré. bleu [زرق էն].

ازرقيت { էզրագիյէթ* [ա] Կապուտակութիւն. azur.

آزرم { ազէրմ [պ] Պատկառանք. ծանրութիւն. pudeur. gravité.

آزشدرمق { ազըշտըրմագ [թ] Իրարու դէմ գրգռել. exciter l'un contre l'autre.

آزشمق { ազըշմագ [թ] Իրարու դէմ սրդողիլ. s'irriter l'un contre l'autre.

ازعاج { էզ՚աճ [ա] Նեղել. gêner. inquiéter.

آزغين { ազղըն [թ] Մոլոր-եալ. կատաղի. séduit. enragé.

آزغينلشمق { ազղընլաշմագ [թ] Կատաղիլ. զայրանալ. enrager. s'irri-ter.

آزق { ազըգ [թ] Սնունդ. aliment.

ازقه { էզգըգա* [ա] Փողոց-ներ. rues [եզ. زقاق]։

ازكى { էզքի [թ] Եղանակ. ton.

ازكياء { էզքիյա* [ա] Առաքինք. բարեպաշտք. per-sonnes justes, vertueuses. [եզ. زكى]։

ازل { էզէլ [ա] Անսկիզբ ժամանակ. temps immémorial. éternité [յոգ. آزال]։

ازلمك { էզիլմէք [թ] 1. Ճզմուիլ. être éc-rasé 2. Նազ ընել. faire des affectations.

ازلى { էզէլի* կամ ازليه էզէ-լիյէ [ա] Յաւիտե-նական. éternel.

ازليت { էզէլիյէթ* [ա] Յա-ւիտենականու-թիւն. état de ce qui est éternel.

آزما { ազմա [պ] Փորձ. վարժ. éprouvé. versé.

آزمان { ազման [թ] Անհե-թեթ իւր սեռին մէջ. énorme dans son genre

ازمان { էզման* [ա] Ժամա-նակներ. temps. [եզ. زمان]։

آزمايش { ազմայիշ [պ] Փոր-ձառութիւն. expérience.

آزمق { ազմագ [թ] 1. Մո-լորիլ. s'égarer. 2. Կատաղիլ. s'irriter 3. Չափազանց աճիլ. croître démesurément. դուշ. دوش — երազախառն լինիլ. ép-rouver des pollutions noc-turnes.

ازمك { էզմէք [թ] 1. Ճզմել. écraser.

ازمنه { էզմինէ* [ա] Ժամա-նակներ. temps. [եզ. زمان]։

آزموده { ազմուտէ [պ] Փորձած. փոր-ձուած. expérimenté.

آزمه { ազմա [թ] Մերձաւոր սեռէ արու և էգէ սերած կենդանի. animal pro-duit par le croisement de deux espèces voisines.

ازمه { էզմէ [թ] Ճմլուած նիւթ. chose broyée

ازمه { Էզմէ* [ա] Սանձեր. freins [Էզ. زمام]։

ازتى { Էզդիլի [ի] Նուաղում. défaillance.

ازغك { Էզդիմէք [ի] Նուաղիլ. défaillir.

آزو { ազըը [ի] 1. Աղօրիք (ակռայ). dents molaires. 2. Ժանիք. défenses.

ازواج { Էզվաճ* [ա] 1. Ամոլք. couple. les époux [Էզ. زوج] 2. Կողակիցք. épouses.

ازهار { Էզհար* [ա] Ծաղիկներ. fleurs. [Էզ. زهر]։

ازهار { Էզհար [ա] Ծաղկակարգութիւն. inflorescence [زهر էն]։

ازيك { Էզիք [ի] 1. Ճզմուած. écrasé 2. Վարանոտ. hésitant.

آزدر { Էժտէր կամ آژدرها էժտէրհա [դ] Վիշապ. dragon.

اس { Էսս [ա] 1. Հիմ. base 2 Բասա. Ցայտարար թիւ. exposant.

آس { Աս [ա] Մրտենի. myrte.

اسئله { Էսիլէ* [ա] Հարցմունք. demandes. questions [Էզ. سؤال]։

آسا { Ասա [դ] Նման. պէս. comme.

اسائت { Էսաէթ* [ա] Չարագործութիւն. malfaisance [سوء էն]։

اسابيع { Էսապիէ* [ա] Շաբաթներ. semaines [Էզ. اسبوع]

اساة { Էսաթ* [ա] 1. Բժիշկներ. médecins [Էզ. آسى] 2. Նշտարադետք.

اساتذه { Էսաթիզէ*[ա] Վարպետք. ուսուցիչք maîtres. docteurs. [Էզ. استاذ]։

آساد { Ասատ* [ա] Առիւծք lions [Էզ. اسد]։

اساس { Էսաս [ա] 1. Հիմ. ակզբունք. base. fond. principe [Ձք. اسس]։

اساسى { Էսասի կամ اساسيه Էսասիյէ* [ա] Հիմնական. fondamental. ——— قانون سی Սահմանադրութիւն. constitution.

اساطير { Էսադիր* [ա] Առասպելք. fables [Էզ. اسطوره].

اساطين { Էսադին* [ա] 1. Սիւներ. colonnes [Էզ. اسطوانه] 2. Գլաններ. cylindres.

اسافل { Էսաֆիլ* [ա] Ամենաստորինք. գռեհիկք. les inférieurs. le bas peuple [Էզ. اسفل]։

اساقه { եսագա* [ա] Մղել. վանել. pousser. mener [سوق էն]:

اساله { եսալե* [ա] Հոսեցընել. պարպել. թափել. faire écouler. vider. verser [سيلان էն]:

اساليب { եսալիպ* [ա] Եղանակներ. մեթոդներ. manières. méthodes [եզ. اسلوب]:

اسامه { եսամե [ի] Անուան արձանագրութիւն inscription du nom.

اسامی { եսամի* [ա] Անուններ. noms [եզ. اسم]:

آسان { ասան [դ] Դիւրին. facile.

آسایش { ասայիշ [դ] Հանգստութիւն. խաղաղութիւն. repos. paix

اسب { եսպ [դ] Ձի. cheval [յգ. اسبان]:

اسباب { եսպապ* [ա] 1. Պատճառներ. motifs [եզ. سبب] 2. Միջոցներ. moyens. mesures 3. Կազմածք. matériel.

اسباط { եսպատ* [ա] Ցեղեր. tribus [եզ. سبط]:

اسبال { եսպալ [ա] Ուղարկել. ճամբայ հանել. expédier. mettre en route. [سبيل էն]:

اسبران { եսպրան [դ] Ձիով խոյացող. qui s'élance à cheval.

اسبسوار { եսպէսվար [դ] Ձի հեծած. monté â cheval.

اسبق { եսպագ [ա] Աւելի նախկին. plus ancien [سبقت . سابق էն]:

اسبوع { ուսպու' [ա] Շաբաթ. եօթնեակ. semaine. [յգ. اسابيع]:

اسبوعیه { ուսպու'իյե* [ա] Շաբաթական. hebdomadaire.

اسپازموس { սբազմօս [յուն.] Ջղաձգութիւն. spasme.

اسپاناك { իսբանախ [դ] Շոմին. épinards.

اسپانیا { իսբանիա [տեղ] ըՍպանիա Espagne

اسپانیول { իսբանիօլ [տեղ.] Սպանիացի. ըՍպանիական. espagnol. d'Espagne.

اسپتاليا { իսբիթալիա [իտա.] Հիւանդանոց. hôpital.

اسپرتو { իսբիրթօ [իտա.] Ոգեգինւոյ. alcool.

آسپريس { ասբիրէս [դ] Ասպարէզ. hippodrome. carrière.

اسپنجيار { ըսբինճիյար [եբր.] Դեղագործ. pharmacien.

اسپر { էսիր [եբր.] Սպասաւոր ձիու. valet d'écurie.

استاد { էսթատ [պ] Վարպետ. maître. habile [յգ. استادان]:

استاده { էսթատէ [պ] Ոտքի կեցած. resté debout.

استاذ { էսթազ [ա] տե՛ս. voyez استاد:

استار { էսթար* [ա] 1. Ծածկոցք. couvertures [եզ. ستر] 2. Աստառ. doublure [ռմկ. աստառ].

استاقوس { ըսթաքօզ [յուն.] Աստակոս. homard.

استاليا { էսթալիա [եբր.] Կայք նաւու. starie.

آستان { ասթան [պ] Սեամ. seuil.

استانبول { էսթանպօլ Կ. Պօլիս. Constantinople [ռմկ. յունականն Իսթինպօլին աղաւաղումն է]:

آستانه { ասթանէ [պ] Սեամ. seuil. ռմկ. — عليه Կ. Պօլիս. Constantinople. لى — Պօլսեցի. constantinopolitain.

استاوروس { ըսթավրօզ [յուն.] Խաչ. croix.

استبداد { իսթիպտատ [ա] Ինքնիշխանութիւն. բռնակալութիւն. absolutisme. despotisme. ռմկ. كارانه — բռնապետական. despotique.

استبدال { իսթիպտալ [ա] Փոխանակել. échanger [بدل էն]: ռմկ. — افرادى արձակեալ զինուորք. troupes congédiées.

استبراء { իսթիպրա [ա] Մաքրուիլ. se purifier [برائت էն]:

استبشار { իսթիպշար [ա] Աւետիս խնդրել կամ առնուլ. demander ou apprendre une bonne nouvelle [بشارت էն]:

استبعاد { իսթիպ'ատ [ա] Հեռի կամ անհաւանական համարել. regarder comme loin ou improbable [بعد էն]:

استبقاء { իսթիպքա [ա] Յարատեւութիւն խնդրել. յարատեւումն. demander la conservation. permanence. maintien [بقا էն]:

استتابه { իսթիթապէ * [ա] Զղջալ. se repentir [توبه էն]:

استتار { իսթիթար [ա] Ծած-կուիլ. se cacher [ستر էն]։

استتمام { իսթիթմամ [ա] Լը-րացումն խնդրել. լրացնել. demander l'achèvement. achever [تمام էն]։

استثقال { իսթիթգալ [ա] Ծա-նըր համարել. խորշիլ. regarder comme désagréable. éprouver une répugnance [ثقل . ثقيل էն]։

استثناء { իսթիսնա [ա] Բա-ցառութիւն. exception. պ — բացառիկ. exceptionnel.

استج { իսթիճ [ի] Տուփ գործիքի. boîte d'instruments. étui.

استجابت { իսթիճաբէթ* [ա] Պատասխանել. ընդունիլ. répondre. accepter. éxaucer [جواب էն]։

استجرار { իսթիճրար [ա] Քաշել. tirer. [جر էն]։

استجلاب { իսթիճլաբ [ա] Գրաւել. ձգել առ ինքն. attirer [جلب էն]։

استجماع { իսթիճմա՛ [ա] Համախմբել. recueillir. ramasser. [جمع էն]։

استجواب { իսթիճվաբ [ա] Հարցաքննել. interroger [جواب էն]։

استحاله { իսթիհալէ* [ա] 1. Անկարելիութիւն. impossibilité. 2. Կերպարանափոխութիւն. transformation [حال էն]։

استحسان { իսթիհսան [ա] Հաւնիլ. approuver [حسن էն]։

استحصال { իսթիհսալ [ա] Ձեռք բերել. ստանալ. se procurer. acquérir [حصول էն]։

استحصان { իսթիհսան [ա] Ամրանալ. se retrancher dans une forteresse [حصن էն]։

استحضار { իսթիհզար [ա] 1. Պատրաստել. ներկայել. apprêter. présenter [حاضر . حضور էն] 2. Բժշ. կազմութիւն (դեղօրէից) préparation. աոոց. — دار ال գործարանոց. laboratoire.

استحفاظ { իսթիհֆազ [ա] 1. Պահել. préserver [حفظ էն] 2. Սեր-տել. apprendre par cœur.

استحقار { իսթիհքար [ա] Արհամարհել. mépriser [حقارت էն]։

استحقاق { իսթիհքագ [ա] Արժանաւորու-թիւն. իրաւունք. mérite. droit [حق էն] [ﺝ . استحقاقات]։

استحکام { էսթիհքեամ [-] Ամրացնել. ամրութիւն. fortifier. fortification [حکم էն] [جم. استحکامات].

استحلاب { էսթիհլապ [-] Կթել. traire — قابل կթելի. émulsif.

استحلاف { էսթիհլաֆ [-] Երդում պահանջել. exiger un serment.

استحلال { էսթիհլալ [-] Արդարացի, օրինաւոր համարել. regarder comme légitime et équitable [حلال էն].

استحمام { էսթիհմամ [-] Լոգանք առնուլ. prendre un bain. [حمام էն].

استحیاء { էսթիհեա [-] 1. Ամաչել. avoir honte [حیا էն] 2. Կենդանացում. animalisation. [حیات էն].

استخاره { էսթիխարէ * [-] Երազագիտութիւն. oniromancie [خیر էն].

استخبار { էսթիխպար [-] Լուր առնել. իմանալ. տեղեկութիւն. s'informer. apprendre. information [خبر էն] [جم. استخبارات].

استخدام { էսթիխտամ [-] Ծառայեցնել. employer [خدمت էն]. — اولنق ծառայել. servir [خدمت էն].

استخراج { էսթիխրաճ [-] 1. Դուրս հանել. հանել. extraire. tirer [خروج էն] 2. Գուշակութիւն. présage [جم. استخراجات].

استخفاف { էսթիխֆաֆ [-] Զնչին համարել. regarder comme frivole, sans importance. [خفیف . خفت էն].

استخلاص { էսթիխլաս [-] Ազատել. délivrer [خلاص էն].

استخلاف { էսթիխլաֆ [-] Յաջորդ կամ փոխանորդ կարգել. nommer un successeur ou un substitut [خلف էն].

استخوان { էսթիխան [պ] Ոսկր. os.

استداره { էսթիտարէ * [-] Դառնալ. կլորնալ. tourner. s'arrondir [دور էն].

استداری { էսթիտարի [-] Շարժուածք որդնական. péristaltique.

استدامه { էսթիտամէ * [-] Շարունակու-

թիւնը խնդրել. յարատեւութիւն. demander la continuation de. perpétuité. [دوام էն]։

استدانه { իսթիտանէ * [-] փոխ առնել (դրամ). emprunter (une somme) [دين էն]։

استدراج { իսթիտրաճ [-] 1. Տակաւ առ աստիճան բարձրացում. élévation graduelle [درجه էն] 2. Բաղդ. fortune [—. խաթիրամ]։

استدراك { իսթիտրագ [-] իմանալ. հասկընալ. հասնիլ. comprendre. saisir. atteindre [درك էն]։

استدعاء { իսթիտ՚ա [-] 1. խնդրել. խնդիրք. solliciter. demande [دعا էն] 2. Արդարութեան հատուցում պահանջել. demander justice 3. Խնդրագիր. requête [ջէ. مستدعيات] نامه — խնդրագիր. requête. pétition

استدلال { իսթիտլալ [-] հետեւցնել. conclure [دلالت էն]։

استدماء { իսթիտմա [-] Արիւնագործութիւն. sanguification [دم էն]։

استذكار { իսթիզքեար [-] Մտաբերել. se rappeler [ذكر էն]։

استذلال { իսթիզլալ [-] Հեք եւ նուաստ համարել. regarder comme trop humble, abject [ذليل ذلت էն]։

استر { իսթէր [գ] Ջորի. mulet [ջէ. استران]։

استراحت { իսթիրահաթ* [-] Հանգստանալ. հանգիստ. se reposer. repos [راحت էն]։

استراق { իսթիրաք [-] Գողնալ. voler [سرقت էն]։

استرجاء { իսթիրճա [-] Աղաչել. խնդրել. prier. solliciter [رجا էն]։

استرحام { իսթիրհամ [-] Պաղատիլ. աղերս. supplier. supplication [رحمت էն] نامه — աղերսագիր. supplique.

استرخاء { իսթիրխա [-] Կակղութիւն. amollissement [رخاوت էն]։

استرداد { իսթիրտատ [-] Ետ առնել. reprendre [رد էն]։

استرزاق { իսթիրզագ [-] Ուտեստ ճարել. se procurer des vivres. [رزق էն]։

استرشاء { իսթիրշա [-] Կաշառ առնել.

se laisser corrompre [رشوت էն]։

استرقاق { իսթիրգագ [ա] 1. Գերի ընել. faire de quelqu'un son esclave [رق րըգգ էն]։

استروپا { իսթրօփա [ֆրա] Բիր bâton.

استره { ուսթուրա [ա] Ածե-լի. rasoir.

استرهان { իսթիրհան [ա] Գը-րաւ ուզել կամ առնել. exiger ou prendre un nantissement [رهن էն]։

استریدیا { ըսթրիդիա [յուն.] Ոստրէ. huître.

استزاده { իսթիզատէ* [ա] Ա-ւելնալը խնդրել. solliciter l'augmentation de [زیاده էն]։

استسعاد { իսթիսաատ [ա] Եր-ջանիկ համարել. considérer heureux, de bon augure [سعادت . سعید էն]։

استسقاء { իսթիսգա [ա] Ջըր-գողութիւն. hydropisie [سقایت էն] [ռամկ. սըգօգա]։

استسلام { իսթիսլամ [ա] Մահ-մետական ըլլալ. se convertir à l'islamisme [اسلام էն]։

استناد { իսթինատ [ա] Յե-նուլ. s'appuyer [سند էն]։

استشاره { իսթիշարէ * [ա] Խորհուրդ հար-ցնել. consulter [شوری էն]։

استشعار { իսթիշաար [ա] Տե-ղեկութիւն ու-զել. demander des informations.

استشفاء { իսթիշֆա [ա] Բը-ժշկութիւն խնդ-րել. demander la guérison. [شفا էն]։

استشفاع { իսթիշֆաա [ա] Բա-րեխօսու թ ի ւ ն խնդրել. solliciter l'intercession de [شفاعت էն]։

استشمام { իսթիշմամ [ա] 1. Հոտոտել. զգալ. flairer. sentir [شم էն]։

استشهاد { իսթիշհատ [ա] Վը-կայութիւն բե-րել. citer pour preuve, à l'appui de [شهادت էն]։

استشهار { իսթիշհար [ա] Հըռ-չակել. se renommer [شهرت էն]։

استصحاب { իսթիսհապ [ա] 1. Պաշտպա-նել. protéger [صحابت էն] 2. Ընկերացնել. se faire accompagner de.

استصعاب { իսթիսաապ [ա] Դժուար հա-մարել. regarder comme difficile [صعوبت էն]։

استصواب { իսթիսվապ [—] Ուղիղ գտանել. հաւանել. trouver juste. approuver [صواب էն]։

استضائه { իսթիզաէ* [—] Լոյս առնել. s'éclairer [ضياء էն]։

استضعاف { իսթիզ'աֆ [—] Տկար, անզօր համարել. regarder comme faible, impuissant [ضعف էն]։

استطاره { իսթիթարէ* [—] Թռուցանել. faire voler [طيران էն]։

استطاعه { իսթիթա'ա* [—] Կարողութիւն. pouvoir [طاعت էն]։ ——. — من غير առանց կարողութեան. sans aucun pouvoir. — على قدر ال ըստ կարողութեան. selon le pouvoir.

استطاله { իսթիթալէ* [—] Երկարելը խնդրել. երկարել. solliciter la prolongation. prolonger. [طول էն]։

استطراد { իսթիթրատ [—] Խոտորումն. digression [طرد էն]։ على طريق ال — միջանկեալ ըլլալով. par digression.

استطلاع { իսթիթլա'[—] Վերահասու ըլլալ. prendre note [طلوع էն]։

استظلال { իսթիզլալ [—] Հովանաւորիլ. se mettre à l'ombre de [ظل էն]։

استظهار { իսթիզհար [—] Պաշտպանութիւն խնդրել. յենուլ. demander la protection. s'appuyer [ظهر էն]։

استعاده { իսթի'ատէ* [—] 1. Վերադարձը ուզել. demander le retour. [عودت էն] 2. Ընտելնալ. s'accoutumer [عادت էն]։

استعاذه { իսթի'ազէ* [—] Ապաստանիլ. դիմել. se refugier. recourir à [عوذ էն]։

استعاره { իսթի'արէ* [—] 1. Փոխ առնել (առ ի գործածութիւն). emprunter (pour usage) [عاريت էն] 2. Այլաբանութիւն. métaphore.

استعانه { իսթի'անէ* [—] Օգնութիւն, խնդրել. demander du secours, de l'assistance [عون էն]։

استعبار { իսթի'պար [—] Օրինակ, խրատ առնել. prendre exemple ou admonition de quelqu'un. [عبرت էն]։

استعجاب { իսթի'ճապ [—] Զարմանալ s'étonner [عجب էն]։

استعجال { էսթի՛ճալ [—] Փութալ. աճապա-րել. se hâter. s'empresser [عجله էն]:

استعداد { էսթի՛տատ [—] Ըն-դունակութիւն. բնական տրամադրութիւն. capacité. aptitude. prédisposition. [عده ՝ստորի էն]:

استعذار { էսթի՛զար [—] Թո-ղութիւն խնդ-րել. demander pardon en présentant des excuses. [عذر էն]:

استعطاف { էսթի՛թաֆ [—] 1. Կարեկցութիւն հայցել. շնորհ խնդրել. demander une grâce, une faveur [عطف էն] 2. Հայցել. supplier.

استعظام { է-սթ-ի՛-զ-ա-մ [—] Մեծցնել. ինք-զինքը մեծացուցանել. agrandir. s'enorgueillir [عظمت էն]

استعفاء { էսթի՛ֆա [—] Նե-րողութիւն խնդ-րել. Հրաժարիլ. Հրաժարա-կան. demander pardon. se retirer. démission [عفو էն]:

استعفاف { էսթի՛ֆաֆ [—] Անբասիր ըլլալ être irréprochable [عفت էն]

استعلاء { էսթի՛լա [—] 1. Վերանալ. s'élever [علو էն] 2. Տիրել. maîtriser. dominer.

استعلام { էսթի՛լամ [—] Տե-ղեկութիւն ու-զել. demander des informations [علم էն]:

استعمار { էսթի՛մար [—] Շէն-ցնել. գաղթա-կանութիւն հաստատել. peupler. établir une colonie [عمر էն]:

استعمال { էսթի՛մալ [—] Գոր-ծածել. գործա-ծութիւն. employer. usage [ﺝ. استعمالات] [عمل էն]: սուոյ. — سو՛ զեղծում. abus.

استغاثه { էսթիղասէ* [—] Օգ-նութիւն հայցել. demander secours.

استغداء { էսթիղտա [—] Ար-նանիլն. revivis-cence [غدا էն]:

استغراب { էսթիղրապ [—] Զարմանալ. s'étonner [غريب . غربت էն]:

استغراق { էսթիղրաք [—] 1. Ընկղմիլ. սու-զանիլ. se plonger 2. Հիա-ցում (մտաց). ravissement.

استغفار { էսթիղֆար [—] Մե-ղաց թողութիւն խնդրել. demander le pardon de ses péchés [غفران էն]:

استغفرالله { էսթաղֆիրուլլահ ըսել Քաւ լիցի. ըլ-

նաւ. que Dieu me pardonne. point du tout.

استغلال { էսթիղլալ [ա] Անշարժ ստացուածքը գրաւ դնել. hypothéquer [տաճ. էսթիլլալ]:

استغناء { էսթիղնա [ա] 1. Անկարօտ լինել. n'avoir besoin de rien 2. Չկամութիւն. manque de disposition à [غنا էն]:

استغنام { էսթիղնամ [ա] Յափշտակել. յ'աւար առնել. enlever par force. butiner [غنيمت էն]:

استفاده { էսթիֆատէ* [ա] 1. Օգուտ քաղել. շահ. profiter. avantage. [فائده էն] 2. Հասկնալ. իմանալ. comprendre. entendre.

استفاضه { էսթիֆազէ* [ա] Զարգանալ. se développer [فيض էն]:

استفتاء { էսթիֆթա [ա] Ֆէթվա հարցնել. demander un fetva [فتوى էն]:

استفتاح { էսթիֆթահ [ա] 1. Բանալ. ouvrir. [فتح էն] 2. Կրպակաւորի մը օրուան առաջին վաստակը. étrenne [տաճ. սիֆթահ]:

استفراد { էսթիֆրատ [ա] Մեկուսանալ. s'isoler [فرد էն]:

استفراغ { էսթիֆրաղ [ա] Փսխել. vomir. [فراغ էն]:

استفسار { էսթիֆսար [ա] Հարցնել. demander, s'enquérir.

استفهام { էսթիֆհամ [ա] 1. Հարցնել. demander [فهم էն] 2. Իմանալ. հասկնալ. entendre. comprendre.

استقامت { էսթիքամէթ* [ա] Ուղղութիւն. պարկեշտութիւն. droiture. probité. [قوام էն]:

استقباح { էսթիքպահ [ա] Անվայել համարել. regarder comme inconvenant [قبح . قباحت էն]:

استقبال { էսթիքպալ [ա] 1. Դիմաւորել. aller à la rencontre [قبل էն] 2. Ապառնի. future 3. Ապագայ. avenir.

استقبالا { էսթիքպալէն [ա] Ապագային. à l'avenir.

استقدام { էսթիքտամ [ա] 1. Ջանալ. tâcher. [قدم էն] 2. Յառ. Յառաջատուութիւն. progression.

استقرار { էսթիքրար [ա] Հաստատուիլ. s'établir [قرار էն]:

استقراض { էսթիգրազ [ա] փոխ առնել (դրամ) . փոխառութիւն . emprunter. emprunt [قرض էն] [ج. استقراضات] ։

استقصاء { էսթիգսա [ա] խուզարկել . խորին զննութիւն . examiner à fond. approfondir. observation profonde.

استقطاب { էսթիգթապ [ա] բեւեռացում . polarisation [قطب էն] ։

استقطار { էսթիգթար [ա] թորել. distiller [قطره էն] ։

استقلال { էսթիգլալ կամ استقلاليت էսթիգլալիյէթ* [ա] Անկախութիւն. indépendance.

استقناد { էսթիգնատ [ա] Շաքարացում: candisation [قند էն] ։

استك { էսթէք [ֆ] Ցանկութիւն. désir.

استكانت { էսթիքանէթ* [ա] Խոնարհութիւն humilité [مسكنت էն] ։

استكبار { էսթիքպար [ա] Հպարտանալ. s'enorgueillir [كبر էն] ։

استكتاب { էսթիքթապ [ա] Թելադրութիւն. dictée [كتب էն] ։

استكثار { էսթիքսար [ա] 1. Շատ համարել. trouver trop [كثرت . كثير էն] 2. Շատցնել. multiplier.

استكراء { էսթիքրա [ա] Վարձու բռնել. prendre à loyer [كرا էն] ։

استكراه { էսթիքրահ [ա] Զզուիլ. se dégoûter [كراهت էն] ։

استكساب { էսթիքսապ [ա] Ստանալ. Շահիլ. acquérir. gagner [كسب էն] ։

استكشاف { էսթիքշաֆ [ա] 1. Երեւան հանել. découvrir [كشف էն] 2. գիտ. Ճանաչութիւն. reconnaissance

استكمال { էսթիքմալ [ա] Լրացնել. կատարելագործութիւն. compléter. perfectionnement [كمال էն] ։

استكناه { էսթիքնահ [ա] Թափանցել. approfondir [كنه քիւնհ էն] ։

استلاب { էսթիլապ [ա] Կողոպտել. dépouiller [سلب էն] ։

استلذاذ { էսթիլզազ [ա] Ախորժիլ. trouver à son goût. se réjouir [لذت لذيذ էն] ։

استلزام { էսթիլզամ [ա] Տրամադրել. պատշաճա-

ուել. պահանջել. éxiger. causer. nécessiter [لزوم էն]:

استلقاء { իսթիլգա [ա] Յօրայնութիւն. supination.

استماع { իսթիմա՛ [ա] Լսել. միտ դնել. entendre. écouter [سمع էն]:

استمالت { իսթիմալէթ * [ա] Յանկուցանել. faire incliner. attirer [ميل էն]:

استمداد { իսթիմտատ [ա] Օգնութիւն խնդրել. demander l'assistance [مدد էն]:

استمرار { իսթիմրար [ա] Շարունակութիւն. continuation [مرور էն] ى — շարունակական. continuel.

استمزاج { իսթիմզաճ [ա] Մէկու մը կարծիքը կամ բնութիւնը հետազօտել. sonder les opinions ou le tempérament de quelqu'un [مزاج էն]:

استمساك { իսթիմսաք [ա] 1. Բռնել. saisir [مسك էն] 2. Ժուժկալել. s'abstenir.

إستمطار { իսթիմթար [ա] Անձրև խնդրել. prier pour la pluie [مطر էն]:

استمك { իսթիմեք [թ] 1. Ուզել. vouloir. 2. Պէտք ունենալ. avoir besoin.

استملاء { իսթիմլա [ա] Տուն տալ. dicter.

استملاك { իսթիմլաք [ա] Տիրանալ. տեղ առնել. posséder. prendre possession d'un lieu [ملك էն]:

استمناء { իսթիմնա [ա] Գիջաղագործութիւն. onanisme [منى էն]:

استمهال { իսթիմհալ [ա] Ժամանակ միջոց խնդրել. demander un délai [مهلت էն]:

استناد { իսթինատ [ա] Ապաւինիլ. s'appuyer [سند էն]: տալ. — ما به ال մաբիհիլ իսթինատ appui. soutien گاه — յենարան. appui.

استنباء { իսթինպա [ա] Լուր ուզել, հարցնել. demander des nouvelles, interroger [نبأ էն]:

استنباط { իսթինպաթ [ա] Իմաստ մը հանել. tirer un sens.

استنتاج { իսթինթաճ [ա] Հետեւութիւն հանել. conclure. inférer [نتيجه էն]:

استنساب { իսթինսապ [ա] Մէկու մը հետ ազգականութիւն ունենալ

կեղծել. affecter d'avoir parenté avec quelqu'un [نسبت نسب էն].

استنساخ { էսթինսախ [ա] Ընդօրինակել. copier [نسخ էն].

استشاد { էսթիշատ [ա] Մէկու մը ոտանաւոր շինելը կամ արտասանելը ուզել. solliciter quelqu'un à composer ou réciter des vers.

استنصار { էսթինսար [ա] Օգնութիւն խնդրել. demander des secours [نصرت էն].

استنطاق { էսթինթագ [ա] Հարցաքննել. Հարցաքննութիւն. interroger. interrogatoire [نطق էն].

استنكاف { էսթինքեաֆ [ա] Խոյս կենալ. s'abstenir.

استواء { էսթիվա [ա] 1. Հաւասարութիւն égalité 2. Տափարակ. plan. աստղ. — خط Հասարակած. équateur.

استوار { էսթուվար [պ] Հաստատուն. ամուր. ferme. solide.

استوانه { էսթուվանէ [պ] տե՛ս. voir اسطوانه և اسطوانی.

استوبج { էսթուպիճ [թ] Սպիտակագեղ. céruse.

استوپو { էսթուբու [իտա.] Խծուծ. étoupe.

استهجان { էսթիհճան [ա] Թերի կամ ամօթալից համարել. regarder comme vicieux ou déshonorant [هجنت էն].

استهداء { էսթիհտա [ա] Ուղիղ ճանապարհ խնդրել. chercher le chemin droit [هدایت էն].

استهزاء { էսթիհզա [ա] Ծաղրել. ծաղր. se moquer. moquerie.

استهلاك { էսթիհլաք [ա] Վատնել. dissiper [هلاك էն].

استهواء { էսթիհվա [ա] 1. Յօժարիլ. incliner [هوی էն] 2. Բժշ. Մարմնոյն մէկ կողմը օդ կամ կազ հաւաքուիլը. pneumatose.

استیجاب { էսթիճաբ [ա] Տրամադրել. պատճառել. disposer. exiger. causer [وجوب էն].

استیجار { էսթիճար [ա] Վարձել. prendre à loyer [اجرت էն].

استیذان { էսթիզան [ա] Արտօնութիւն խնդր-

րել. demander l'autorisation [اذن են]:

استيصال } իսթիսալ [ա] 1. Խլել. բնաջնջել. déraciner. exterminer [اصل են]:

استيضاح } իսթիզահ [ա] Բացատրութիւն խնդրել. demander des explications [ايضاح . وضوح են]:

استيعاب } իսթիապ [ա] Պարունակել. contenir. renfermer [وعا են]

استيف } իսթիֆ [իտալ.] Խիտ կուտակումն. amoncellement compact.

استيفاء } իսթիֆա [ա] Գանձել. առնուլ. prendre payement, encaisser, recevoir [وفا են]:

استيلاء } իսթիլա [ա] Տիրել. գրաւել. s'emparer. occuper [ولى . ولايت են]:

استيم } ստիմ [անգլ.] Շոգի vapeur.

استيماره جى } իսթիմարաճը [իտալ.] Ապրանք գնահատող. estimateur.

استيمان } իսթիման [ա] Անձնատուր ըլլալ. se rendre à l'ennemi [امن են]

آستين } ասթին [պ] Թեզանիք. la manche.

استيناس } իսթինաս [ա] 1. Ընտանեանալ. s'apprivoiser [انسيت են] 2. Վարժութիւն. pratique.

استيناف } իսթինաֆ [ա] Վերաքննութիւն. appel. [انف են]:

استهال } իսթիհալ [ա] Արժանաւորութիւն. dignité. mérite [اهليت են]:

اسحار } էսհար * [ա] 1. Արշալոյսք aubes [եզ. سحر սեհեր] 2. Դիւթութիւնք. sorcelleries [եզ. سحر սիհր]:

اسخان } իսխան [ա] Տաքցնել. chauffer.

اسخى } էսխա [ա] Աւելի կամ ամենաառատաձեռն. plus ou le plus libéral [سخى . سخاوت են]:

اسخياء } էսխիյա* [ա] Առատաձեռն մարդիկ. personnes libérales [եզ. سخى]:

اسد } էսէտ [ա] Առիւծ. lion [յոգ. آساد]:

اسر } էսր [ա] Գերութիւն. captivité. esclavage.

اسر } էսր [ա] Եսիր. Ընկեցում. projection.

اسراء } իսրա [ա] Ղրկել. envoyer [اسرايت են]

اسراء { Էսէրա* [ա] Գերի-ներ. prisonniers. esclaves [Եզ. اسیر] :

اسرائیل { Իսրայէլ [ա] Իս-րայէլ. Israël.

اسرار { Էսրար* [ա] Գաղտնիքներ. secrets. mystères [Եզ. سر] : ատդ. — عرم կաղտնապահ բարե-կամ: confident discret.

اسرار { Էսրար [ի]. Հաշիշ. hachich.

اسراع { Իսրա՛ [ա] Փու-թացնել. փութալ accélérer. se hâter [سرعت էն]

اسراف { Իսրաֆ [ա] Շռայ-լել. prodiguer. ى— շռայլ prodigue.

اسرب { Ուսրուպ [ա] Կա-պար. plomb. ى— կապարեայ. de plomb.

اسرع { Էսրա՛ [ա] Աւելի կամ ամենաարագ plus ou le plus vite, accé-léré [سرعت . سریع էն] :

اسرکلك { Էսիրկէմէք [ի] 1. Պահպանել. pré-server 2. Խնայել. épar-gner.

اسره { Էսրէ [ի] Նշան մ'է որ է կամ ը ձայնը կուտայ. signe phonique de i ou e muet.

اسره { Էսիրրէ* [ա] Գահեր trônes [Եզ. سریر] :

اسس { Էսաէս* [ա] 1. Հի-մունք. fondements [Եզ. اساس] :

اسطار { Էսթար* [ա] 1. Գծեր. lignes [Եզ. سطر] 2. Էսթար Գրել écrire [سطر էն] :

اسطرلاب { Էսթուռլապ [սերա.] Աստե-ղաց բարձրութիւնը չափելու գործի. astrolabe.

اسطقس { Էսթուգուս [ա] Տարր. élément [յգ. اسطقسات] :

اسطوانه { Էսթուվանէ* [ա] Երկթա. Գլան. cy-lindre.

اسطوانی { Էսթուվանի [ա] Երկթա. Գլանա-յին. cylindrique.

اسطوره { Էսթուրէ* [ա] Վէպ. légende [յգ. اساطیر] :

اسعاد { Իս՛ատ [ա] Երջան-կացնել. rendre heureux [سعادت էն] :

اسعار { Էս՛ար [ա] Ընթա-ցիկ գիներ. prix courants [Եզ. سعر] :

اسعاف { Իս՛աֆ [ա] Խնդ-իրքը ընդունել. exaucer la prière. ատդ. — قرین կամ — رهین ընդունու-ած. exaucé.

اسعد { էսա՛տ [ա] Աւելի կամ ամենաերջանիկ, երջանիկ. plus ou le plus heureux, fortuné. [سعادت . سعيد էն]:

اسف { էսէֆ [ա] Վիշտ. ցաւ. regret. douleur.

اسفار { էսֆար* [ա] 1. Ճամբորդութիւնք. արշաւանք. voyages. expéditions [էզ. سفر ախթըր] 2. Մատեանք. livres [էզ. سفر ախթըր]:

اسفل { էսֆէլ [ա] 1. Աւելի կամ ամենաստորին. plus ou le plus inférieur [մէ. سفلى] [ժէ. اسافل] 2. Որրան. fondement.

اسفيداج { էսֆիտաճ [պ] Սպիտակադեղ. céruse.

اسقاء { էսգա [ա] Զովացնել. ջրել. désaltérer. arroser [سقايت էն]:

اسقاط { էսգատ [ա] 1. Ձգել. faire tomber [سقوط էն] 2. Ջնջել. retrancher 3. Զրկել. priver. ասգաթ. جنين — վիժում պատճառել. provoquer l'avortement.

اسقام { էսգամ* [ա] Ախտեր maladies [էզ. سقم]

اسقام { էսգամ [ա] Ախտացնել. rendre malade [سقامت էն]:

اسقره { ըսգարա [թ] Կաւակարայ. gril.

اسقف { ասգուֆ [ա] Եպիսկոպոս. évêque [ժէ. اساقف]:

اسقنديل { ըսգանտիլ [էտա.] Խորաչափ. sonde

اسقوربوط { ըսգօրպութ [էտա.] Լնդագարութիւն. scorbut.

اسقوفيه { ըսգուֆիա [յու.] Գիշերային գլխարկ. bonnet de nuit.

اسقونطو { ըսգօնթօ [էտա.] Զեղչ. escompte

اسكات { իսքեաթ [ա] Լռեցնել. համոզել. réduire au silence. persuader [سكوت էն]:

اسكان { իսքեան [ա] Բնակեցնել. բնակիլ. faire habiter. habiter [سكون էն]:

اسكتمك { էսքիթմէք [թ] Հինցնել. rendre vieux. user.

اسكله { իսքէլէ [էտա.] Նաւահանգիստ. échelle débarcadère.

اسكمله { իսքէմլէ [թ] Աթոռ. chaise.

اسكى { էսքի [թ] 1. Հին. հնացեալ. vieux.

ancien 2. Մաշած. usé. جى — Հնավաճառ. Հնակարկատ. fripier. savetier.

اسكيمك { էսքիմէք [ի] Հինանալ. մաշիլ. vieillir. être usé.

اسلاف { էսլաֆ* [ա] Նախորդք. նախնիք. prédécesseurs. ancêtres. [եզ. سلف]։

اسلام { իսլամ [ա] Մահմետականութիւն. մահմետական. islamisme. musulman.

اسلاميت { իսլամիյէթ* [ա] Մահմետականութիւն. islamisme.

اسلاميه { իսլամիյէ * [ա] Մահմետական. islamique.

اسلامبول { իսլամպօլ [ի] Պոլիս. Constantinople.

اسلحه { էսլիհա* [ա] Զէնք. armes [եզ. سلاح]։

اسلم { էսլէմ [ա] Անվտանգ, փրկարար le plus sûr. salutaire [سلامت. سليم էն]։

اسلوب { ուսլուպ [ա] Ձև. եղանակ. forme. manière [յգ. اساليب]։

اسليم { էսլիմ [ռմկ.] Շոգի. vapeur.

اسم { իսմ [ա] 1. Անուն. nom [յգ. اسامى] 2. Քեր. Գոյական անուն. nom, substantif. ى — անուանական. անուանապէս. de nom. nominalement.

اسماء { էսմա* [ա] Անուններ. noms [եզ. اسم] — عدد — Թուական անուանք. adjectifs numéraux.

اسماع { իսմա' [ա] Լսեցնել. faire entendre. [سمع էն]։

اسماك { էսմաք* [ա] Ձուկեր poissons [եզ. سمك]

آسمان { ասըման [պ] Երկինք. ciel.

آسمانه { ասըմանէ [պ] Առաստաղ. plafond.

آسمانى { ասըմանի [պ] Երկնային. երկնագոյն. céleste. azuré.

اسمر { էսմէր [ա] Թուխ. brun [سمرت էն]։

اسمرار { իսմիրար [ա] Թխանալ. se brunir [سمرت էն]։

اسمك { էսմէք [ի] Փչել. souffler.

اسناد { իսնատ [ա] 1. Վերագրել. attribuer [سند էն] 2. Ամբաստանութիւն. imputation [յգ. اسنا

دات] Յ. Թր. Մատուցանելիւ-թիւն. attribution.

اسنان { էսնան* [ա] Ա. Ակ-ռաներ. dents [էզ. سن] Յ. Տարիքներ. âges.

اسنان { իսնան [ա] Ակռայ-ներու բուսնիլը. dentition [سن էն]։

اسنك { էսնէք [բ] Առաձգիկ élastique. à ressort.

اسنمك { էսնէմէք [բ] Ա. Յօրանջել. bâiller Յ. Առաձգել. avoir du ressort.

اسنه { էսիննէ* [ա] Նիզակ-ներ. lances [էզ. سنان]։

اسوار { էսվար* [ա] Պա-րիսպներ. murailles. [էզ. سور սուր]։

اسواق { էսվագ* [ա] Շու-կաներ. bazars [էզ. سوق]։

اسود { էսվէտ [ա] Սեւ. noir [سواد էն]։

اسوداد { էսվիտատ [ա] Սե-ւնալ. noircir. [سواد էն]։

آسودگی { ասուտէկի [պ] Անդորրութիւն. calme, paix.

آسوده { ասուտէ [պ] Ան-դորր. խաղաղ. calme. paisible.

اسهال { իսհալ [ա] Փորհա-րութիւն. diarrhée [سهل էն]։

اسهام { էսհամ* [ա] Ա. Բա-ժիններ. parts [էզ. سهم] Յ. Արժեթղթութիւնք. actions.

اسهل { էսհէլ [ա] Աւելի կամ ամենադիւրին plus ou le plus facile [سهو. سهلت. سهل էն]։

آسيا { ասիա [ա] Ասիա. Asie.

آسياب { ասիապ [պ] Ջա-ղացք. moulin.

آسيابان { ասիապան [պ] Ջա-ղացպան. meunier.

اسياف { էսիաֆ* [ա] Թու-րեր. épées, sabres [էզ. سيف]։

آسيب { ասիպ [պ] Արկած. désastre.

اسير { էսիր [ա] Գերի. captif. prisonnier. esclave [յգ. اسرا].

اسيركمك { էսիրկէմէք [բ] տե՛ս voir. اسركك

اش { էշ [բ] Ա. Ընկեր. նը-մանն. compagnon. semblable. տես. دول — ی ետք նորածին մանկան. arrière-faix.

آش { աշ [բ] Կերակուր. mets. տես. خانه — խոհանոց. cuisine.

اشارت { էշարէթ* [ա] 1. Ցոյց տալ. indiquer 2. Նշան. signe. signal [յհ. اشارات] 3. Մատնութիւն. indication 4. Նշանակել. noter 5. Հրաման. առօրինութիւն. ordre. commandement. ատոջ. اسم — ցուցական ածական կամ դերանուն. pronom ou adjectif démonstratif.

اشاعت { էշա՛աթ* [ա] Տարածել. տարածայնել. répendre. divulguer [شیوع էն]։

اشاغی { աշաղը [թ] 1. Վար bas 2. Ստորին. կոշտ. inférieur. grossier.

آشام { էշամ [պ] Խմող. buvant.

اشباح { էշպահ* [ա] Մարմիններ. corps [եզ. شبح]։

اشباع { էշպա՛ [ա] 1. Կշտացնել. rassasier 2. գիտ. Ցագեցութիւն. saturation.

اشباه { էշպահ* [ա] Նմանք. semblables. pareils [եզ. شبیه]։

اشبو { էշպու [թ] Ահա այս. նորկայ. celui-ci. ce présent.

اشبه { էշպէհ [ա] Ամբարտաւան. յանձնապաստան. arrogant. présomptueux.

اشپز { աշփէզ [պ] Խոհարար. cuisinier.

اشتباك { էշթիպաք [ա] 1. Խառնուիլ. être enlacé l'un dans l'autre. 2. Շփոթ լինել. être embrouillé. s'entremêler.

اشتباه { էշթիպահ [ա] Երկբայել. douter. [شبهه էն]։

اشتداد { էշթիտատ [ա] Սաստկանալ. prendre de l'intensité [شدت էն]։

اشتر { էւշթէր [պ] Ուղտ. chameau.

اشتراء { էշթիրա [ա] Գնել. acheter [شرا էն]։

اشتراك { էշթիրաք [ա] 1. Մասնակցել. Ընկերանալ. participer. s'associer [شرکت էն] 2. Հասարակաց լինել. être commun.

اشتراکیون { էշթիրաքիյուն. [ա] Ընկերվարականք. socialistes.

اشتعال { էշթի՛ալ [ա] Բոցավառիլ. բորբոքել. s'enflammer [شعله էն]։

اشتغال { էշթիղալ [ա] Զբաղիլ. s'occuper. [شغل էն]։

اشتقاق { իշթիգագ [–] Թիւ. Ածանցում: dérivation [شق էն]، ամաց. — علم ստուգաբանութիւն. étymologie.

اشتكاء { իշթիքեա [–] Գանգատիլ. se plaindre. porter plainte. [شكايت էն]:

اشتمال { իշթիմալ [–] Պարունակել. contenir [شمول էն]: ամաց. اسف — ցաւալի. fâcheux. — حزن տխրալից. plein de tristesse

اشتمام { իշթիմամ [–] Հոտոտել. odorer, flairer [شم էն]:

اشته { իշթէ [ի] Ահաւասիկ. voici. voilà.

اشتهاء { իշթիհա [–] 1. Ցանկանալ. désirer ardemment [شهوت էն] 2. Ախորժակ. appétit [ուշտ. իշթահ]:

اشتهار { իշթիհար [–] Հռչակաւոր ըլլալ. Հռչակ. devenir célèbre. célébrité [شهرت էն]: — ذى Հռչակաւոր. célèbre.

آشتى { աշթի [գ] Հաշտութիւն. խաղաղութիւն. conciliation. paix.

اشتياق { իշթիյագ [–] Փափաքիլ. սէր. կարօտ. désirer. affection. désir ardent [شوق էն]:

اشجار { էշճար* [–] Ծառեր. arbres [էզ. شجر]:

آشجى { աշճը [ի] Խոհարար. cuisinier.

اشخاص { էշխաս* [–] Անձինք. Անհատներ. personnes. individus. [էզ. شخص]:

آشخانه { աշխանէ [գ] Խոհանոց. cuisine.

اشد { էշէտտ [–] Աւելի կամ ամենախստագոյն plus ou le plus sévère [شدت شديد էն]:

اشر { էշէրր [–] Աւելի կամ ամենաչար, plus ou le plus méchant [شر . شرير էն]

اشراب { իշրապ [–] 1. Խմցնել. faire boire [شرب էն] 2. Միտքին զեկուցանել. insinuer.

اشرار { էշրար* [–] Չարեր. méchants [էզ. شرير]

اشراف { էշրաֆ* [–] 1. Ազնուականներ. les nobles [էզ. شريف]:

اشراق { իշրագ [–] Ծագել. լուսաւորել. se lever. luire [شرق էն]:

اشراك { իշրաք [–] Բազմաստուածութիւն polythéisme [شركت էն]:

اشربه { էշրէպէ* [–] Ըմպելիքներ. boissons. [եզ. شراب] ։

اشرعه { էշրէ՛ա* [–] Առագաստք. voiles. [եզ. شراع] ։

اشرف { էշրէֆ [–] Աւելի կամ ամենափառաւոր, ազնիւ. plus ou le plus glorieux, noble [شرف شريف էն] ։

اشعار { էշ՛ար* [–] 1. Ոտանաւորք. vers. [եզ. شعر շի՛ր] 2. Հերք. poils. cheveux [եզ. شعر շը՛ր] ։

اشعار { էշ՛ար [–] Ցուցանել. զեկուցում. exposer. désigner. notification [յհ. اشعارات] [شعر էն].

اشعاع { էշ՛ա՛ [–] Ճառագայթում. radiation [شعاع էն] ։

اشعال { էշ՛ալ [–] Բորբոքեցնել. վառել. enflammer. allumer [شعل էն]

اشعه { էշի՛՛ա* [–] Ճառագայթք. rayons. [եզ. شعاع] ։

اشغال { էշղալ* [–] Զբաղումներ. գործեր. occupations. affaires [եզ. شغل] ։ տաճկ. — ترك գործադուլ. grève.

اشغال { էշղալ [–] 1. Զբաղեցնել. occuper. [شغل էն] 2. գի. Աշխատութեան զբաղում. occupation.

اشفاء { էշֆա [–] Բժշկել. guérir [شفا էն] ։

اشفاق { էշֆագ* [–] 1. Ողորմածութիւնք. կարեկցութիւնք. actes de charité, compassion [եզ. شفقت] 2. Արշալոյսք. crépuscules [եզ. شفق] ։

اشفاق { էշֆագ [–] Ողորմիլ. գթալ. compatir. avoir pitié [شفقت էն] ։

آشفتکی { աշուֆթէկի [գ] Մոլեգին սիրահարութիւն. folie d'amour.

آشفته { աշուֆթէ [գ] 1. Մոլեգին սիրահար passionnément amoureux. [յհ. آشفتكان] 2. Բոզ. putain.

اشفق { էշֆագ [–] Ամենագթած. très compatissant [شفقت . شفيق էն] ։

اشقياء { էշգիյա* [–] 1. Ապստամբք. insurgés [եզ. شقي] 2. Աւազակք bandits.

آشقين { աշգըն [թ] Անցած. dépassé.

اشك { էշք [գ] Արտասուք. larme.

اشك { էշէք [թ] Էշ. âne. տաճկ. شقاسی — էշէ-

ռաց կատակ. jeu de mains.

آشكار { աշքեար կամ آشكاره աշքեարէ [գ] Ակնեբև. évident.

اشكال { էշքեալ* [ա] 1. Ձևեր. formes. [եզ. شكل] 2. եղլ. Ձևեր. պատկերներ. figures 3. Նկարագրութիւնք. signalement.

اشكال { իշքալ [ա] Դժուարացնել. rendre difficile.

اشكبار { էշքպար [գ] Արտասուալից. versant des larmes.

اشكجى { էշքճի [ի] Իշապան. ânier.

اشكريز { էշքրիզ [գ] Արտասուալից. versant des larmes.

اشكنبه { իշքենպէ [գ] Քաղիրթ. rumen.

اشكنجه { իշքենճէ [գ] Տանջանք, Նեղութիւն. torture, tourment.

اشكوه { էշքեուհ [գ] Մեծավայելչութիւն. magnificence.

اشكين { էշքին [ի] 1. Միակողմանի գնացք. amble. 2. Միակողմանի գնացող (ձի). cheval qui amble.

آشلامق { աշլամագ [ի] ան'ս voir آشيلامق]:

اشمئزاز { իշմիզազ [ա] 1. Գարշիլ. abhorrer.

اشمار { էշմար [ի] Նշան. signe.

اشمام { իշմամ [ա] 1. [Հոտոտել տալ. զգացնել. faire flaire, sentir. [شم են]:

آشمق { աշմագ [ի] 1. Անդին անցնիլ. franchir. dépasser.

اشمك { էշմէք [ի] 1. Փորել. fouiller 2. Վազել. courir.

آشنا { աշինա [գ] 1. Ծանօթ. բարեկամ. connaissance. ami 2. Տեղեակ. connaissant. adepte [յգ. آشنايان]:

آشنالق { աշինալըգ [ի] 1. Ծանօթութիւն. connaissance 2. Բարեւում. salut.

آشنمق { աշընմագ [ի] Մաշիլ. s'user. se passer.

اشنمك { էշինմէք [ի] Փորել. creuser.

اشنه { էշնէ [գ] Մամուռ. mousse.

اشواق { էշվագ * [ա] 1. Փափագներ. տենչեր. désirs vifs. souhaits. [եզ. شوق] 2. Հաճոյքներ. plaisirs.

آشوب { աշուպ [պ] 1. խառնակութիւն. trouble 2. խառնակող. troublant.

آشورمق { աշուրմագ [ի] 1. Անցնել. faire dépasser, franchir 2. գողնալ. dérober 3. փախցնել. մաքսել. passer en contrebande. emporter.

آشورى { աշուրը [ի] Չափազանց. trop. excessif. ասաց. — كون օր ընդ մէջ. tous les deux jours. — طاغ լեռան անդին կողմը. outre mont.

اشهاد { էշհատ* [ա] Վկայք témoins [եզ. شاهد]։

اشهاد { էշհատ [ա] Վկայ ընել. վկայ կոչել. prendre à témoin. attester. [شهادت էն]։

اشهار { էշհար [ա] Հռչակաւոր ընել. rendre fameux [شهرت էն]։

اشهر { էշհէր [ա] Աւելի կամ ամենահռչակաւոր, ծանօթ. plus ou le plus distingué, notoire [شهرت. شهير էն]։

آشى { աշը [ի] 1. Պատուաստի հիւթ. vaccin 2. Պատուաստ. vaccine greffe.

اشياء { էշյա* [ա] 1. Իրեր. նիւթեր. choses. objets [եզ. شئ] 2. կարասիք. գոյք. meubles. effets.

آشيان { աշիեան կամ آشيانه աշիանէ [պ] Բոյն. nid.

آشيق { աշըգ [ի] Վեգ. osselet.

اشيك { էշիկ [ի] Սեամ. seuil.

آشيلامق { աշըլամագ [ի] 1. Պատուաստել. vacciner, greffer 2. Պաղեցնել. rafraîchir.

آشيلامه { աշըլամա [ի] 1. Պաղեցուցած. rafraîchi.

اص { էս [ի] Տէր. maître.

اصابت { իսապէթ* [ա] 1. Ճշդութիւն. justesse [صواب էն] 2. Դիպել. se rencontrer. ասաց. — قرين կամ — رهين ուղիղ. juste. — عين — չարակնութիւն. mauvais regard.

اصابع { էսապի՛ * [ա] Մատներ. doigts [եզ. اصبع]։

اصادق { էսատըգ* [ա] Ամենահաւատարիմք, անկեղծք. les plus fidèles, sincères [եզ. اصدق]։

اصاغر { էսաղըր* [—] Փոքրագոյնք. les plus petits. subalternes [եզ. اصغر]

اصاغه { էսաղա* [—] Ձուլել. mouler. fondre.

اصالت { էսալէթ* [—] Ա. Ազնուականութիւն. noblesse.

اصالةً { էսալէթէն* [—] Անձամբ անձին. en personne.

اصالتلو { էսալէթլու [Բ] Մակդիր օտար դեսպանաց. titre qu'on donne aux ambassadeurs étrangers.

اصباح { ըսպահ* [—] Առաւօտք. matins. [եզ. صبح . صباح]:

اصبع { ըսպաղ' [—] Ա. Մատն. doigt [յգ. اصابع] Բ. Փիթաչափ. pouce.

اصح { էսահհ [—] Անենաստոյգ, ճիշդ. le plus certain, correct [صحت صحيح էն]:

اصحاب { ըսհապ* [—] Ա. Տէրեր. maîtres. possesseurs [եզ. صاحب] Բ. Ընկերք. compagnons.

اصداء { ըստա* [—] Ձայներ. voix [եզ. صدا]:

اصدار { ըստար [—] Հանել. յառաջ բերել. faire émaner. produire. [صدور էն]:

اصداف { ըստաֆ* [—] Ա. Սատափք. nacres de perles. [եզ. صدف] Բ. Խեցիք. coquilles.

آصدرمق { աստըրմագ [Բ] Կախել տալ. faire pendre.

اصدق { աստագ [—] Աւելի կամ ամենահաւատարիմ, ճշմարիտ. ճշմարտախօս. plus ou le plus fidèle, authentique. véridique. [صدق . صادق էն]:

اصدقاء { աստըգա* [—] Ա. Ճշմարիտ բարեկամք. les vrais amis [եզ. صديق] Բ. Հաւատարիմք. les fidèles.

اصرار { ըսրար [—] Պնդել. յամառել. insister. persister.

اصرغان { ըսրղան [Բ] Խածան. mordant.

اصرمق { ըսրմագ [Բ] Խածնել. mordre. առած. — پرمق յապուշ կրթել s'étonner. — كوز յարել. սակաւ մը ծանօթանալ s'en tenir à connaître un peu.

اصسز { էսսիզ [Բ] Ա. Անտէր. sans maître Բ. Ամայի. désolé.

اصطباب { ըսթըպապ [ա] Արտադեղուած հիւթոյ. extravasation [صب էն]։

اصطبار { ըսթըպար [ա] Համբերատարութիւն patience [صبر էն]։

اصطبل { ըսթապլ [ա] Ախոռ écurie [ճմ. اصاطب]

اصطفاء { ըսթըֆա [ա] Ընտրել. choisir.

اصطفاف { ըսթըֆաֆ [ա] Շարուիլ. se ranger [صف էն]։

اصطلاح { ըսթըլահ [ա] Ոճ. մասնաւոր ասացուած կամ բառ. idiotisme. terme ou mot téchnique [ճմ. اصطلاحات] [صلح էն]։

اصطلاحجه دازی { ըսթըլահճըր-տազի [պ] Ոճերով խօսիլ. s'exprimer en idiotisme.

اصطیاد { ըսթըյատ [ա] Որսալ. chasser. pêcher [صید էն]։

اصعاد { ըս'ատ [ա] Վեր հանել. բարձրացնել. élever. promouvoir [صعود էն]։

اصعب { աս'ապ [ա] Աւելի կամ ամենադժուար. plus ou le plus difficile [صعب . صعوبت էն]։

اصغاء { ըսղա [ա] Մտիկ ընել écouter.

اصغار { ըսղար [ա] Փոքրկացնել. rendre petit. amoindrir [صغر էն]։

اصغر { ասղար [ա] Փոքրագոյն. plus petit. moindre [صغر . صغیر էն]։

آصف { Ասաֆ [ա] Խորագէտ վեզիր. vézir d'un esprit profond.

اصفار { ասֆար* [ա] Զերօներ. zéros [եզ. صفر]։

آصفانه { Ասաֆանէ [պ] Իշխանական. viziriel.

اصفر { ասֆար [ա] Դեղին. jaune [صفرت էն]։

اصفرار { ըսֆիրար [ա] Դեղնութիւն. jaunissement [صفرت էն]։

آصفی { Ասաֆի [ա] Իշխանական. viziriel.

اصفیاء { ասֆիյա* [ա] Սուրբ անձինք. personnes pures, saintes [եզ. صفی]։

اصق { ասըգ [ի] 1. Կախուած զարդ. ornement pendant 2. Փոկ. bretelle 3։ Վարագոյր. rideau.

اصل { ասլ [ա] 1. Արմատ. բուն. հիմն. racine. origine, fondement [ճմ. اصول] 2. Բնագիր. original.

texte 2. Բուն. իսկական. vrai. տօղյ. — ف ال — . عن — ի սկզբան. dans l'origine. primitivement.

اصلا { ասլա [ա] Ո՛չ երբեք. jamais.

اصلاتمق { ըսլաթմագ [թ] Թրջ-ջել. mouiller.

اصلاح { ըսլահ [ա] Ուղղել. բարւոքել. բարե-կարգել. rectifier. améliorer. réformer [صلح էն]. տօղյ. ذات البين — հաշտեցնել. réconcilier.

اصلاحات { ըսլահաթ * [ա] բարեկարգու-թիւնք. réformes [եզ. اصلاح]։

اصلاق { ըսլագ [թ] Թաց. թրջած. mouillé. humecté.

اصلانمق { ըսլանմագ [թ[Թըր-ջուիլ. se mouiller.

اصلزاده { ասըլզադէ [պ] Ազ-նուածին. noble de naissance [յզ. اصلزادكان]։

اصلسز { ասըլսըզ [թ] Ան-հիմն. անտակ հի-մն. sans fond. dénué de fondement.

اصلق { ըսլըգ [թ] Սուլոււմ. sifflement.

آصلمق { ասըլմագ [թ] Կախ-ուիլ. être suspendu, pendu.

اصلی { ասլի կամ اصليه ասլ-իյէ* [ա] Արմա-տական. գլխաւոր. նախնա-կան. radical. principal. primitif.

اصم { էսամմ [ա] 1. Խուլ. sourd 2. Խուլ. Ան-համաչափ. irrationnel.

اصمارلمق { ըսմարլամագ [թ] Ապսպրել. recommander. الله اصمارلدق Աստուած բարով. adieu.

اصمارلمه { ըսմարլամա [թ] Ապսպրուած. recommandé.

آصمق { ասմագ [թ] Կախել. pendre. suspendre. տօղյ. — قولاق ականջ դնել. prêter l'oreille.

آصمه { ասմա [թ] 1. Կախ-ուած. pendu. 2. Որթ. treille. տօղյ. كليدى — աղուցիկ փականք. cadenas.

اصناف { էսնաֆ* [ա] 1. Կարգեր. դասեր. classes [եզ. صنف] 2. Դասա-արհեստաւորաց ելն. corporation des métiers etc. 3. Արհեստաւոր. artisan.

اصنافلق ا { էսնաֆլըգ էթմէք [թ] Արհեստա-ւորութիւն ընել. être d'une corporation.

اصنام { ասնամ* [ա] կուռքեր. idoles [եզ. صنم]։

اصوات { ասվաթ* [ա] Ձայներ. voix. sons [եզ. صوت]։

اصوب { ասվեպ [ա] Աւելի կամ ամենաուղիղ, բարեդէպ. plus ou le plus juste, bien à propos [صواب էն]։

اصول { ուսուլ* [ա] 1. Արմատք. Հիմունք racines. bases [եզ. اصل] 2. Եղանակ. manière 3. Դրութիւն. օրէնք. institution. règle. système. առոց. دفتری — տոմարակալութիւն. tenue des livres.

اصولیون { ուսուլիյուն [ա] կանոնականք. méthodistes.

اصی { էսի [թ] 1. Տաքութիւն. chaleur 2. Տաք. chaud.

اصیاف { էսյաֆ*[ա] Ամառներ. étés.

اصیل { ասիլ [ա] 1. Ազնուական. noble. [اصالت էն] 2. Բուն, որ չէ երաշխաւոր կամ փոխանորդ. principal qui n'est ni garant ni gérant.

اصیلانه { ասիլանէ [պ] Ազնուական. nobiliaire.

آصیلو { ասըլը [թ] կախուած. suspendu.

اضائه { իզաէ* [ա] Լուսաւորել. éclairer. luire [ضیا էն]։

اضاعه { իզաա * [ա] 1. Կորսնցնել. perdre [ضیاع էն] 2. Վատնել. dissiper.

اضافت { իզաֆէթ* [ա] 1. Կցել. annexer. 2. Քեր. կապակցութիւն. liaison entre un nominatif et un génitif.

اضافیه { իզաֆիյէ* կամ اضافی իզաֆի [ա] Յարաբերական. relatif. առոց. — ثقلت տեսակարար ծանրութիւն. gravité spécifique.

اضحی { էզհա* [ա] Զոհեր. sacrifices. առոց. — عید Տօն ողջակիզաց (զուրբան պայրամը). fête des sacrifices.

اضحوکه { ուզհուքէ * [ա] Ծիծաղաշարժ բան. chose risible. [Յք. اضاحیك]։

اضداد { ըզտատ* [ա] 1. Հակառակք. choses contraires [եզ. ضد] 2. Հակադիրք. les opposés.

اضرار { իզրար [ա] Վնաս հասցնել. վնասել.

causer des dommages, nuire [ضرر էն]։

اضطراب { ըզդըրապ [—] Տառապանք · յոյզ · մտատանջութիւն · souffrance· agitation· anxiété [ضرب էն] [اضطرابات յգ.]։

اضطرار { ըզդըրար [—] 1· Ստիպողականութիւն· urgence [ضرورت էն] 2· Սաստիկ պէտք· չքաւորութիւն· nécessité absolue· indigence· ى — ակամայ. involontairement· forcé·

اضعاف { էզ'աֆ* [—] Բազմապատիկք· multiples [եզ. ضعف]։

اضعاف { իզ'աֆ [—] 1· Տկարացնել· affaiblir [ضعف էն] 2· Կրկնապատկել· redoubler·

اضعف { էզ'աֆ [—] Աւելի կամ ամենատկար· plus ou le plus faible [ضعیف · ضعف էն]։

اضلاع { ազլա' * [—] Կողք· côtés [եզ. ضلع դըլ'] տես. — مجموع շրջապատ· périmètre·

اضلال { իզլալ [—] Մոլորեցնել· égarer· [ضلالت էն]։

اضمار { իզմար [—] Սրտին մէջ պահել, ծածկել· garder dans le cœur, cacher, dissimuler [ضمیر էն]։

اضمحلال { իզմիհլալ [—] Փճացում· կործանում· anéantissement· destruction·

اضیاف { էզյաֆ* [—] Հիւրեր· hôtes [եզ. ضیف]։

اضیق { էզյագ [—] Ամենանեղ· le plus étroit [ضیق էն]։

اطاره { իթարէ* [—] Թռուցանել· faire voler [طیران էն]։

اطاعت { իթա'աթ* [—] Հնազանդութիւն· obéissance [طوع էն]։

اطاله { իթալէ* [—] Երկարացնել· allonger· [طول էն]։ տես. لسان ا — անպատշաճ կամ թշնամանական խօսք ըսել· dire des inpertinences· يد — ձեռնձգութիւն· usurpation·

اطباء { աթըբպա* [—] Բժիշկներ· médecins [եզ. طبیب]։

اطباق { աթպագ* [—] Պնակք· plats [եզ. طبق]։

اطباق { իթպագ [—] Ճշդութիւն· précision [طبق էն]։

اطراح { ըթթըրահ [ա] Բժշ. ի բաց հանումն. élimination [طرح էն]։

اطراد { ըթթըրատ [ա] Միօրինակութիւն. uniformité [طرد էն]։

اطراف { էթթըրաֆ* [ա] 1. Կողմեր. cotés. [Եղ. طرف] 2. Բոլորտիք. environs 3. Բժշ. Անդամք. membres. ասաց. — بال . — يله — ليه մանրամասնաբար. en détail։

اطعام { էթ'ամ [ա] Կերակրել. donner à manger [طعام էն]։

اطعمه { էթ'իմէ* [ա] Կերակուրներ. mets [Եղ. طعام]։

اطفاء { ըթֆա [ա] Մարել. éteindre. — ئيه շիջուցիչ. ce qui sert à éteindre. — ئيه آلايى Հրհանկեր զինուորաց խումբ. brigade des pompiers.

اطفال { աթֆալ [ա] Մանկունք. petits enfants [Եղ. طفل]։

آطلاس { ա̄թլաս [յուն] ատլաս. Ատլասին ոսկր ողնայարի ուլան. atlas.

آطلاسی { ա̄թլասի [գ] Ատլանտեան. Atlantique.

اطلاع { ըթթըլա' [ա] Տեղեկանալ. prendre connaissance [طلوع էն]։

اطلاق { ըթլաք [ա] 1. Արձակել. laisser libre [طلاق էն] 2. Կոչել. appeler 3. Բացարձակ առում. généralisation. ասաց. على ال — ընդհանուր կերպիւ. en général.

آطلس { աթլաս [ա] 1. Մեզուս. satin. 2. Աշխարհացոյց տախտակներու հաւաքածոյ. atlas.

اطماع { ըթմա' [ա] Ագահութիւն գրգռել exciter l'avidité [طمع էն]. 2. Յագեցնել. rassasier.

اطمئنان { ըթմինան [ա] Անդորրութիւն սրտի և մտաց. tranquillité de cœur et d'esprit.

اطناب { աթնապ* [ա] Վրանի պարանք. cordes de tente [Եղ. طنب]։

اطناب { ըթնապ [ա] Երկարաբանութիւն. prolixité.

اطوار { աթվար* [ա] Ընթացքներ. եղանակներ. conduites. manières. modes [Եղ. طور]։

اطواق { աթվաք* [ա] Մանեակք. colliers [Եղ. طوق]։

اطول { ատվել [ա] Երկայնագոյն. plus longue [طول . طويل էն] ։

آطه { ատա [ա] Կղզի. île. ատասը. — لر دکزی Եգէական ծով. Mer Egée.

اطيب { ատյապ [ա] Խիստ հաճոյական. très agréable.

اظفار { ազֆար* [ա] Եղունգներ. ongles. [Եզ. ظفر] ։

اظلاف { ազլաֆ* [ա] Կճղակներ. sabots fendus [Եզ. ظلف] ։

اظلال { ազլալ* [ա] Ըստուերք. ombres. [Եզ. ظل] ։

اظلم { ազլէմ [ա] Բռնաւորագոյն. plus tyrannique [ظلم . ظالم էն] ։

اظهار { իզհար [ա] Ցոյց տալ. յայտնել. manifester. montrer [ظهور էն] ։

اظهر { էզհէր [ա] Աւելի կամ խիստ բացայայտ. plus ou très manifeste [ظاهر . ظهور էն] ։

اعاجيب { էաաճիպ* [ա] Զարմանալիք. սքանչելիք. choses étonnantes. merveilles [Եզ. اعجوبه] ։

اعاده { իաատէ* [ա] 1. Ետ դարձնել. retourner. restituer [عودت էն] 2. Վերահաստատել. rétablir. ատյ: — عاكه — Վերաքննութիւն. requête civile.

اعادى { էաատի* [ա] Թշնամիք. ennemis [Եզ. عدو] ։

اعاذه { իաազէ* [ա] Ապաւինել. se réfugier [عوذ էն] ։

اعاره { իաարէ* [ա] Փոխ տալ. prêter.

اعاشه { իաաշէ* [ա] Ապրեցնել. սնուցանել. faire vivre. nourrir [عيش էն]

اعاظم { էաազըմ* [ա] Ամենամեծք. les plus grands [Եզ. اعظم] ։

اعالى { էաալի* [ա] Ամենաբարձրք. մեծամեծք les plus hauts, éminents. dignitaires [Եզ. اعلى] ։

اعانه { իաանէ* [ա] 1. Օգնել. նպաստ. aider. assister. secours [Յգ. اعانات] [عون էն] ։ ատյ. — دفترى آچمق — Հանգանակութիւն բանալ. ouvrir une souscription. — فعل Օժանդակ բայ. verbe auxiliaire.

اعتاق { իաթագ [ա] Արձակել (գերի). affranchir (un esclave) [عتق էն]։

اعتبار { Էʻթիպար [ـ] 1. Յարգել. յարգանք estimer. estime [عبرت էն] 2. Նկատողութիւն. considération 3. Վարկ. պատիւ crédit. honneur 4. Համարել considérer. — ից սկսեալ à partir de.

اعتباری { Էʻթիպարի կամ اعتباریه Էʻթիպարիյէ* [ـ] 1. Անուանական. nominal.

اعتدال { Էʻթիտալ [ـ] 1. Չափաւորութիւն modération [عدل էն] 2. Քէմ. Չէզոքութիւն. neutralité.

اعتذار { Էʻթիզար [ـ] Ինքզինքը չքմեղացնել. չքմեղանք. s'excuser. excuse [عذر էն]:

اعتراض { Էʻթիրազ [ـ] 1. Հակառակիլ. s'opposer [عرض էն] 2. Առարկութիւն. դիտողութիւն. objection. observation [Յգ. اعتراضات]: ստոյգ. — على الحكم ի բացակայութեան արուած վճռոյն դէմ բողոքել. opposition. — الغير երրորդի մը կողմանէ բողոք. tierce opposition.

اعتراف { Էʻթիրաֆ [ـ] Ճանչնալ. խոստովանիլ reconnaître. avouer [عرفان էն]:

اعتزاز { Էʻթիզազ [ـ] Մեծութիւն, փառք և պատիւ. grandeur, honneur et estime [عزت էն]:

اعتزال { Էʻթիզալ [ـ] 1. Բաժնուիլ. se séparer [عزل էն] 2. Հերձուածողութիւն. schisme.

اعتزام { Էʻթիզամ [ـ] Երթալ. aller [عزیمت էն]:

اعتساف { Էʻթիսաֆ [ـ] Անիրաւութիւն. կեղեքում. injustice. vexation [Յգ. اعتسافات]:

اعتصاب { Էʻթիսապ [ـ] Ջղաւորում. nervation.

اعتصام { Էʻթիսամ [ـ] Փաթթուիլ. s'attacher [عصمت էն]:

اعتقاد { Էʻթիգատ [ـ] Հաւատալ. հաւատք. croire. foi [عقد էն]: ստոյգ. — ات باطله աւելորդապաշտութիւններ. superstitions.

اعتكاف { Էʻթիքեաֆ [ـ] 1. Տեղ մը քաշուիլ. se retirer dans un lieu. 2. Ճգնիլ. s'adonner à la vie ascétique.

اعتلاء { Էʻթիլա [ـ] Վերանալ. s'élever [علو էն]:

اعتماد { էʻթիմատ [—] Վստահիլ. վստահութիւն. se confier. confiance [عمد էն]։ ատաց. نامه — յանձնարարագիր. պաշտօնագիր. lettre de créance.

اعتناء { էʻթինա [—] Մեծ խնամք տանիլ. լաւ ուշադրութիւն. avoir grand soin, sérieuse atte: tion. [عنایت էն]։

اعتیاد { էʻթիյատ [—] Սովորիլ. s'habituer. s'accoutumer [عادت էն]։

اعجاب { էʻճապ [—] Զարմացնել. étonner [عجب էն]։

اعجاز { էʻճազ [—] 1. Անկարողացնել. rendre impuissant [عجز էն] 2. Սքանչացնել. émerveiller. ravir.

اعجام { աʻճամ* [—] Պարսիկք. les persans. [եզ. عجم]։

اعجز { աʻճեզ [—] Աւելի կամ ամենաանկարող. plus ou le plus faible [عاجز . عجز էն]։

اعجوبه { աʻճուպէ* [—] Զարմանալի էակ կամ դէպք. un être ou événement étonnant, extraordinaire [յգ. اعاجیب]։

اعداء { աʻտտա* [—] Թշնամիք. ennemis [եզ. عدو]։

اعداد { աʻտտատ* [—] Թիւեր. nombres [եզ. عدد]։

اعداد { էʻտատ [—] Պատրաստել. préparer [عده էն]։

اعدادی { էʻտատի [—] Նախապատրաստական. préparatoire.

اعدام { էʻտամ [—] Մեռցնել. մահ. tuer. mort [عدم էն]։

اعذار { աʻզար* [—] Չքմեղանք. պատճառաբանութիւնք. excuses. apologies [եզ. عذر]։

اعراب { աʻրապ [—] Անապատական արաբք. arabes nomades. bédouins. [եզ. اعرابی]։

اعراب { էʻրապ [—] Փոփոխումն անուանց և բայից. declinaison des noms et des verbes.

اعرابی { աʻրապի [—] Անապատական արաբ. arabe nomade. bédouin.

اعراض { աʻրազ* [—] 1. Լայնութիւնք. largeurs [եզ. عرض] 2. Պատահական հանգամանքներ.

qualités accidentelles.

اعراض { ը՛րաղ [ա] Երես դարձնել. se détourner de.

اعراف { ա՛րաֆ [ա] Քաւարան. purgatoire.

اعرج { ա՛րէճ [ա] Կաղ. boiteux. — يت կաղութիւն. boiterie.

اعرف { ա՛րէֆ [ա] Աւելի կամ ամենագիտուն. plus ou le plus savant [عرفان . عارف էն].

اعز { է՛ազզ [ա] Աւելի կամ ամենայարգի, թանկագին. plus ou le plus cher, précieux [عزت . عزيز էն].

اعزاز { է՛զազ [ա] Մեծացուցանել. յարգել. exalter. révérer. respecter [عزت էն].

اعزه { է՛էզզէ* [ա] Սուրբք. երանելիք. les saints, les bienheureux. [եզ. عزيز].

اعشار { ա՛շար* [ա] Տասանորդք. dîmes [եզ. عشر] ى — տասանորդական. décimal.

اعصاب { ա՛սապ* [ա] Ջիղեր nerfs [եզ. عصب] ى — Ջղային. nerveux.

اعصار { ա՛սար* [ա] Դարեր. siècles [եզ. عصر].

اعضاء { ա՛զա* [ա] 1. Անդամք. membres [եզ. عضو] 2. Անդամ. membre 3. Գործարանք (մարմնոյ). organes du corps.

اعطا { է՛դա [ա] Տալ. donner [عطا էն].

اعطاف { ա՛դաֆ* [ա] Կարեկցութիւնք. շնորհք. sympathies. faveurs [եզ. عطف].

اعظام { է՛զամ [ա] Մեծցնել. չափազանցել. agrandir. exagérer [عظمت էն]

اعظم { ա՛զամ [ա] Աւելի կամ ամենամեծ, գլխաւոր. plus ou le plus grand, principal [عظمت . عظيم էն] [իգ. عظمى] ասոյ. — صدر կամ — وزير Մեծ Եպարքոս. le grand-vézir.

اعقاب { ա՛գապ* [ա] Սերունդք. յաջորդք. descendants. successeurs. postérité [եզ. عقب].

اعقل { ա՛գըլ [ա] Աւելի կամամենախելացի plus ou le plus intelligent [عقل . عاقل էն].

اعلا { ա՛լա [ա] 1. Աւելի կամ ամենաբարձր. plus ou le plus haut. [علو . على էն] 2. Լաւագոյն. meil-

leur 3. Վերին. supérieur. 4. Բարի. լաւ. bon. excellent. առաջ.— قريب լաւագոյն. assez bien. — քաջ. bien. — على ال քաջալաւ. très bien.

اعلاء { էʻլա [ա] Բարձրացնել. élever [علو էն].

اعلال { էʻլալ [ա] ا و ى և տառերին փոփոխել քաղցրաձայնութեան համար. modifier les lettres ا و ى et ء pour euphonie [علت էն].

اعلام { աʻլամ* [ա] 1. Դրօշակք. drapeaux [եզ. علم] 2. Յատուկ անունք. noms propres 3. Գիտնականք. les savants. [եզ. عليم].

اعلام { էʻլամ [ա] 1. Ծանուցանել. faire savoir. [علم էն] 2. Տեղեկագիր. rapport 3. Վճռագիր sentence [յգ. اعلامات].

اعلان { էʻլան [ա] Յայտարարել. ազդարարել. ազդ. déclarer. publier. annoncer. annonce. avis [յգ. اعلانات].

اعلم { աʻլէմ [ա] Ամենագէտ. qui sait le plus. le plus savant. [علم. عالم էն].

اعلى { աʻլա [ա] տե'ս. voir اعلا.

اعم { էʻամմ [ա] Աւելի կամ ամենահասարակաց, ընդհանուր. plus ou le plus commun, général [عموم. عام էն].

اعما { աʻմա [ա] Կոյր. aveugle [عيا էն].

اعماء { էʻմա [ա] Կուրացնել aveugler [عيا էն].

اعمار { աʻմար* [ա] Կեանքեր. vies [եզ. عمر].

اعمار { էʻմար [ա] Շէնցնել. մշակել. rendre florissant. cultiver [عمران էն].

اعمال { աʻմալ* [ա] Գործք. actes [եզ. عمل]. — اربعه Թուոյ. չորս գործողութիւնք. les quatre opérations.

اعمال { էʻմալ [ա] 1. Շինել. ընել. շինութիւն. fabriquer. faire. construction [عمل էն] 2. Գործածել. manier.

اعمالات { էʻմալաթ* [ա] 1. Շինութիւնք. constructions 2. Շինուածք. manufactures.

اعمده { աʻմիտէ* [ա] 1. Սիւներ. colonnes

[եղ. عود] 2. Ցենարանք. soutiens, appuis.

اعمى { աʻմա [ա] աեʻս voir اعما ։

اعناب { աʻնապ* [ա] խաղողք. raisins [եղ. عنب]։

اعناق { աʻնագ* [ա] Վզեր. cous [եղ. عنق]։

اعنى { աʻնի [ա] Այսինքն. c'est-à-dire.

اعوام { աʻվամ* [ա] Տարիներ. années [եղ. عام]։

اعوان { աʻվան* [ա] Ձեռնտուք. assistants.

اعوج { աʻվէճ [ա] Ծուռ կամակոր. courbé. tortueux.

اعوجاج { էʻվիճաճ [ա] Ծռութիւն. կամակորութիւն. courbure. tortuosité.

اعور { աʻվէր [ա] 1. Միականի. borgne. 2. Բժշ. կուրաղի. cœcum.

اعياد { աʻյատ* [ա] Տօն օրեր jours de fête [եղ. عيد]։

اعيان { աʻյան* [ա] 1. Աչքեր. yeux. [եղ. عين] 2. Երեւելիք. notables. 3. Աւագանիք. sénateurs.

آغ { աղ [բ] 1. Ուռկան. filet 2. Ճերմակ. blanc.

آغا { աղա [բ] 1. Տէր. seigneur 2. Աղա. agha. sieur 3. Վերակացու. intendant 4. Սպասաւոր մեծամեծաց. domestique d'un grand personnage.

آغاج { աղաճ [բ] 1. Ծառ. arbre 2. Ատաղձ. charpente 3. Գերան. poutre 4. Փայտեայ. de bois. en bois.

آغارتمق { աղարթմագ [բ] Ճերմըկցնել. blanchir. ——. — يوز պատիւ ընել. faire honneur.

آغارمق { աղարմագ [բ] 1. Ճերմկնալ. blanchir. 2 Լուսնալ. faire jour. ——. — كوز կուրանալ devenir aveugle. — كون Արեւուն ծագիլը. pointe du jour.

آغاز { աղազ [պ] Սկիզբ. commencement.

آغالق { աղալըգ [բ] 1. Տէրութիւն. seigneurie 2. Աղայութիւն. dignité d'un agha 3. Վերակացութիւն. intendance.

اغاليط { էղալիտ* [ա] Սխալեցուցիչ խնդիրք. questions fautives [եղ. اغلوطه]

اغاني { էղանի* [ա] 1. Երգեցողութիւնք.

chants [էղ. اغنيه] 2. Երգեր. chansons.

اغبرار { իղպիրար [—] Սրդողիլ. se fâcher. [غبار էն]։

اغتداء { իղթիտա [—] Սնանիլ. se nourrir [غدا էն]։

اغتراب { իղթիրապ [—] Պանդխտութիւն. séjour dans un pays étranger [غربت էն]։

اغترار { իղթիրար [—] Խրոխտանօք վստահիլ. compter sur quelque chose avec fierté [غرور էն]։

اغتسال { իղթիսալ [—] Լուացուիլ. se laver [غسل էն]։

اغتصاب { իղթիսապ [—] Յափշտակել. կորզել. enlever par force. ravir [غصب էն]։

اغتلال { իղթիլալ [—] Բժշ. Սաստիկ ծարաւութիւն. polydipsie.

اغتنام { իղթինամ [—] Աւար ընել. յափշտակել. faire du butin, s'emparer. [غنيمت էն]։ ասոյց. فرصت ا — առիթ ձեռք ձգել. saisir l'occasion.

اغتياب { իղթիյապ [—] 1. Աներևութանալ. disparaître [غيب էն] 2. Բամբասել. médire [غيبت էն]

آغده { աղտա [թ] Թանձրացուցեալ շաքար. sucre coagulé après la fusion.

اغديه { աղտիյէ* [—] Սնունդք. nourritures. aliments [էղ. غدا]։

آغر { աղըր [թ] 1. Ծանր. lourd 2. Կամաց. lentement 3. Լուրջ. grave, sérieux 4. Ծանրագին. précieux 5. Մասյոյլ. critique.

Ասոյց. — قولاغى ծանրալուր dur d'oreille. باشلو — լուրջ. sérieux. — الله կամ — الى դանդաղ. ծանրաշարժ. lent au travail. peu exacte au payement.

اغراء { իղրա [—] Գրգռել. exciter.

اغراس { իղրաս [—] Տնկել. planter [غرس էն]։

اغراض { աղրազ* [—] Վատ դիտաւորութիւնք. ոխք. mauvaises intentions. rancunes [էղ. غرض]։

اغراق { իղրագ [—] 1. Ընկղմել. submerger, plonger [غرق էն]։

اغرب { աղրապ [—] Աւելի կամ ամենազարմանալի, օտարոտի. plus ou le plus étonnant, étrange [غرب . غريب էն]։

اغربه { աղրէպէ* [ա] Ագռաւներ . corbeaux [եզ. غراب]։

اغرتمق { աղրըթմագ [ա] Ցաւցնել. causer de la douleur. ատաջ. — باش գլուխ ցաւցնել. importuner. casser la tête.

آغرشاق { աղըրշագ [թ] 1. Թոլորակ մարմին disque 2. Ճախրղ. rouet.

اغرلشدرمق { աղըրլաշտըրմագ [թ] 1. Ծանրացնել. aggraver, alourdir 2. Դանդաղեցնել. ralentir.

آغرلشمق { աղըրլաշմագ [թ] Ըլլալ ինչ որ կը նշանակէ آغر . être tout ce que signifie آغر ։

آغرلق { աղըրլըգ [թ] 1. Ծանրութիւն. pesanteur 2. Թուլութիւն. ralentissement 3. Լրջութիւն. gravité 4. Բեռ. bagages 5. Օժիտ. dot.

آغری { աղըրը [թ] Ցաւ . douleur. mal.

اغریمق { աղըրըմագ [թ] Ցաւիլ. avoir mal.

آغز { աղըզ [թ] 1. Բերան. bouche . orifice . 2. Սայր. tranchant 3. Գետաբերան. embouchure. 4. Անգամ. fois.

Առաջ. — ایلك նախ. ի սկզբան. au début. درت یول — ی քառուղի. carrefour. یوزمق — լուտանք տեղալ . vomir des invectives. آلق ه — յիշատակել. mentionner. ی — كوشك անզգամաբար. indiscret. دن جواب — բերանացի պատասխան. réponse verbale. آچق ی — յապուշ կրթել. stupéfait. étonné.

آغزلتمق { աղըզլաթմագ [թ] Հասունցնել . faire mûrir.

آغزلنمق { աղըզլանմագ [թ] Հասունանալ . devenir mûr.

آغزلق { աղըզլըգ [թ] Բանի մը բերանը գըրուած ս և է իր. chose adaptée ou assortie à l'embouchure de quelque chose.

آغستوس { աղուսթոս [յուն.] Օգոստոս. Août ատաջ. بوجکی — Ծղրիդ. grillon.

آغشته { աղիշթէ [պ] Շաղախեալ . barbouillé.

اغشيه { աղշիյէ * [ա] 1. Մաշկեր. enveloppes [եզ. غشا] 2. Թաղանթք. membranes.

اغصان { աղսան* [ա] Ճիւղեր . ոստեր . branches. rameaux [Եզ. غصن]

اغضاب { էղզապ [ա] Զայրացնել. irriter. mettre en collère [غضب էն].

اغفال { էղֆալ [ա] Խաբել. պատրանք. tromper. induire en erreur. [غفلت էն].

آغل { աղըլ [ի] Փարախ. parc d'animaux. bercail. աղըլ. آی — ی . բակ լուսնի. halo.

اغلاء { էղլա [ա] 1. Եռացնել. faire bouillir [غليان էն] 2. Սղեցնել. renchérir.

آغلاتمق { աղլաթմագ [ի] Լացընել. faire pleurer.

آغلاشمق { աղլաշմագ [ի] 1. Միասին ողբալ. pleurer ensemble. 2. Տրտնջալ. se plaindre.

اغلاق { էղլագ [ա] 1. Գոցել. fermer 2. Խրթնաբանութիւն. embrouillement.

اغلال { աղլալ* [ա] Երկաթեայ անուրք. carcans [Եզ. غل].

آغلامسمق { աղլամսըմագ [ի] Լալ ձեւացընել. փղձկիլ. feindre de pleurer. avoir le cœur gros.

آغلامق { աղլամագ [ի] Լալ. ողբալ. pleurer.

اغلب { աղլեպ [ա] 1. Ամենահզօր. le plus fort [غلبه . غالب էն] 2. Մեծագոյն մասն. la plupart.

اغلوطه { ուղլուդա* [ա] Սխալեցուցիչ խնդիր. question fautive. [Յոգ. اغاليط].

اغماء { էղմա [ա] Բժշ. Ուշագնացութիւն. lipothymie.

اغماض { ըղմազ [ա] Աչք գոցել. անտես առնել. fermer les yeux. conniver.

آغمسی { աղըմսը [ի] Սպիտակականման. blanchâtre.

آغمق { աղմագ [ի] Վերանալ. s'élever.

اغناء { էղնա [ի] 1. Հարստացընել. enrichir. [غنا էն] 2. Գոհացնել. contenter.

اغنام { աղնամ* [ա] Ոչխարք. moutons [Եզ. غنم].

اغنياء { աղնիյա* [ա] Հարուստք. les riches [Եզ. غنى].

اغنيه { ըղնիյէ* [ա] 1. Երգեցողութիւն.

chant [ֆր. آغانی] 2. Երգ. chanson.

آغو { աղու [ի] Թոյն. poison.

اغواء { էղվա [ա] Մոլորեցնել. séduire [اغوا ايله].

اغوات { աղուէթ* [ա] Աղայք les aghas [եզ. آغا]

اغور { ուղուր [ի] 1. Ճամբայ. voie 2. Սէր. amour 3. Բարեհաջան. bon augure. ուղուր. — لر اولسون եղիցի բարի ուղի. bon voyage. — بر دن միահագամայն. tout d'un trait. — سز անբարեբեր. չարագուշակ. de mauvais augure. porte-malheur. — لو բարեբեր. de bon augure.

آغوش { աղուշ [պ] Գիրկ. sein. — در آ գրկել. embrasser.

اغيار { աղեար* [ա] Այլք. օտարք. d'autres. des étrangers [եզ. غير].

افئده { էֆիտէ* [ա] Սրտեր. cœurs [եզ. فؤاد].

آفات { աֆաթ* [ա] Աղէտք. désastres [եզ. آفت]

افاته { իֆաթէ* [ա] Զերծել փախուցանել. laisser échapper [فوت ايله].

آقاجان { աքաճան [պ] Ցատ... կատ, ... մարդ. personne irascible, impétueux.

افاخم { էֆախիմ* [ա] Ամենամեծազարդք, Հռչակաւորք. les plus glorieux, illustres [եզ. افخم].

افاده { իֆատէ* [ա] 1. Ցայտնել. 2. Խօսք. exprimer. parole [ֆր. افادات] 3. Նշանակել. désigner.

افاضل { էֆազըլ* [ա] Ամենառաքինիք, Հանճարեղք. les plus vertueux, savants [եզ. افضل].

افاضه { իֆազէ* [ա] 1. Զարգացնել. développer [فيض ايله] 2. Առատաբէն պարգեւել. donner abondamment. prodiguer.

افاعی { էֆայի* [ա] Իժք. vipères [եզ. افعى].

آفاق { աֆաք* [ա] 1. Հորիզոնք. horizons [եզ. افق] 2. Աշխարհ. monde. — ى աշխարհային. mondain.

افاقت { իֆաքաթ* [ա] Առողջանալ. բժշկութիւն. se rétablir. guérison.

افاك { էֆֆաք [ա] Չարախօս. médisant [افك ايله

آفت { աֆէթ* [ա] Աղէտ. փորձանք. désas-

tre. calamité [յգ. آفات]։

افتاء { իֆթա. [ա] Ֆէթվա տալ. donner un fetva [فتوى էն]։

آفتاب { աֆիթապ [պ] Արեգակ. soleil.

افتادكى { ուֆթատէկի [պ] Ա. Անկեալ վիճակ. état déchu Թ. Ջերմ սիրահարութիւն. amour passionné.

افتاده { ուֆթատէ [պ] Ա. Անկեալ. թշուառ. déchu. malheureux. Թ. Ջերմ սիրահար. passionnément amoureux [յգ. افتادكان]։

افتان { ուֆթան [պ] Իյնալով. en tombant.

افتتاح { իֆթիթահ [ա] Բացում. սկիզբ. ouverture. commencement [فتح էն]։

افتتان { իֆթիթան [ա] Հրապուրիլ. ամբոխիլ. se révolter. être séduit. [فتنه էն]։

افتخار { իֆթիխար [ա] Պանծալ. պարծանք. se vanter. gloire [فخر էն]։ —ما به ال մա պիհիլ իֆթիխար պանծալի որ կամ իր. chose ou personne dont on se vante.

افتراء { իֆթիրա [ա] Զրպարտութիւն. calomnie [յգ. مفتريات]։ —جى ... զրպարտիչ. calomniateur.

افتراق { իֆթիրաք [ա] Զատուիլ. բաժանում. se séparer. séparation. [فرق էն]։

آفتزده { աֆէթզէտէ [պ] Արկածեալ. victime de quelque calamité. [յգ. آفتزدكان]։

افتقار { իֆթիքար [ա] Ա. Աղքատութիւն. pauvreté [فقر էն] Թ. Խոնարհութիւն. humilité.

افحام { իֆհամ [ա] Պապանձեցնել. réduire au silence.

افخم { էֆխամ [ա] Ամենամեծ. le plus grand. illustre [فخامت . فخيم էն]։

افراح { էֆրահ [ա] Զուարթութիւնք. gaietés [եզ. فرح]։

افراخ { էֆրախ [ա] Ծլումն սերմի կամ տունկի. germination.

افراخ { էֆրախ* [ա] Ձագեր. petits [եզ. فرخ]։

افراخته { էֆրախթէ [պ] Վերամբարձ. élevé.

افراد { էֆրատ* [ա] Ա. Անհատք. individus [եզ. فرد] Թ. զէն. Պարզ զինուորք. soldats.

افراز { էֆրազ [պ] Վերամբարձող. qui élève, qui hausse.

افراز { իֆրազ [ա] Ա. Զատել. séparer Բ. Մարմնոյ հիւթոց արտաքսելէ զատուիլը. sécrétion. Գ. Կղկղանք. excrément. [յհ. افرازات]։

افراس { էֆրաս* [ա] Ձիեր. chevaux [եզ. فرس]

افراش { էֆրաշ [ա] Սփռուածք odjets répandus sur le terrain. tentures [եզ. فرش]։

افراشته { էֆրաշթէ [պ] Վերամբարձած. tenu haut. élevé.

افراط { իֆրաթ [ա] Չափազանցութիւն. excès. [فرط ձն]։

افراغ { իֆրաղ [ա] Ա. Պարպել. décharger. [فراغ ձն] Բ. Ձուլել. mouler Գ. բժշ. Արտաթորութիւն աւելորդաց ի մարմնոյ. excrétion.

افرنج { էֆրէնճ [ա] Եւրոպացի, կը. Européen, s. տես. — ال ֆրանգա-ցիական ախտ. syphilis.

افرنجی { էֆրէնճի կամ افرنجیه էֆրէնճիյէ* [ա] Ա. Եւրոպական. européen Բ. բժշ. Պաղպիակական ախտի. syphilitique.

افروخته { էֆրուխթէ [պ] Վառուած. Լուսաւորուած. allumé. éclairé.

افروز { էֆրուզ [պ] Վառող. Լուսաւորող. qui allume, qui éclaire.

آفریده { Աֆէրիտէ [պ] ԷԱ-ստեղծուած. créé տես. — فرد մի ալ. ոչ ալ. personne. nul homme.

آفریقا { Աֆրիգա [պ] Ափրիկէ. Afrique.

آفرین { Աֆէրին [պ] Ա. Ստեղծող. qui crée Բ. Կեցցե՛ս. bravo!

آفرینش { Աֆէրինիշ [պ] Ստեղծումն. création.

آفریننده { Աֆէրինէնտէ [պ] Ստեղծող. créateur.

افزا { էֆզա [պ] Աւելցնող. qui augmente.

افزایش { էֆզայիշ [պ] Աւելնալ. աճումն. augmentation. croissance.

افزون { էֆզուն [պ] Աւաւել. augmenté. abondant. ى — աւաւելութիւն. augmentation.

افساد { իֆսատ [ա] Ա. Ապականել. corrom-

pre [افساد ԷՆ] 2. Խառնգարել. խառնել. déranger. troubler.

افسانه { Էֆսանէ [ղ] Առասպել. fable. առակ.

كر — առասպելախօս. fabuliste.

افسر { Էֆսէր [ղ] Թագ. պսակ. couronne. diadème.

افسرده { Էֆսէրտէ [ղ] Սառած. պաղած gelé. refroidi.

افسوس { Էֆսուս [ղ] 1. Զրկանք. tort. injustice 2. Ափսո՜ս. hélas!

افسون { Էֆսուն [ղ] 1. Դիւթութիւն enchantement 2. Հմայական աղօթք. incantation 3. Խաբէութիւն. fraude.

افشا { Իֆշա [ա] Տարածել. տարածայնել. répandre. divulguer.

افشان { Էֆշան [ղ] Սփռող. ցրուող. ցանող. qui répand, disperse, sème

افشانده { Էֆշանտէ [ղ] Ցրուած. տարածուած, ցանած. dispersé. répandu. semé.

افصح { Էֆսահ [ա] Աւելի կամ ամենապերճ, յստակ. plus ou le plus éloquent, élégant [فصاحت . فصيح ԷՆ].

افضل { Էֆտալ [ա] 1. Աւելի կամ ամենաառաքինի, հանճարեղ. plus ou le plus vertueux, ingénieux [فضل . فاضل ԷՆ] 2. Նախապատուելի. գերազանց. préférable. excellent.

افضليت { Էֆտալիյէթ* [ա] Առաւելութիւն. préférence.

افطار { Իֆթար [ա] 1. Ծոմը լուծել. rompre le jeûne 2. Ծոմապահական ընթրիք Ռամազանի. goûter pour rompre le jeûne de Ramazan.

افعال { Էֆ'ալ* [ա] 1. Գործեր. արարքներ. actions. actes [Էզ. فعل] 2. Բայեր. verbes.

افعى { Էֆ'ի [ա] Իժ. vipère [յգ. افاعى].

افغان { Էֆղան [ղ] Աղաղակ. հեծութիւն. cri. lamentation.

افق { Ուֆուգ [ա] Հորիզոն. horizon [յգ. آفاق].

افقر { Էֆգար [ա] Աղքատագոյն. ամենաչքաւոր. le plus pauvre. indigent [فقر . فقير ԷՆ].

افق { էուֆուգի [ա] Հորիզոն-ական. horizontal.

افك { իֆք [ա] 1. Սուտ. mensonge 2. Զըր-պարտութիւն. calomnie.

افكار { էֆքեար [ա] Գաղափարներ. կարծիքներ. idées. opinions [եզ. فكر]: տաճկ. ۱ — սրտմտիլ. se fâcher.

افكن { էֆքէն [պ] 1. Զարկող. տապալող. qui abat ou renverse 2. Փրցնող. qui détache 3. Գրաւող. qui envahit.

افكنده { էֆքէնտէ [պ] 1. Զարկուած. abattu. 2. Սիրահար. յանկուցեալ. amoureux. entraîné.

افلاح { էֆլահ [ա] Երջանկութիւն. փրկութիւն. bonheur. salut [فلاح էն]:

افلاس { էֆլաս [ա] Սնանկանալ. սնանկութիւն. faire faillite. faillite [فلس էն]:

افلاسيت { էֆլասիյէթ* [ա] Սնանկութեան վիճակ. insolvabilité.

افلاطون { էֆլաթուն [ա] Պղատոն. Platon.

افلاك { էֆլաք* [ա] Երկինքներ. cieux [եզ. فلك]:

افناء { իֆնա [ա] Փճացնել. վատնել. anéantir. dissiper [فنا էն]:

افندى { էֆէնտի [թ] 1. Տէր. seigneur 2. Էֆէնտի. տէր. պարոն. effendi. sieur. monsieur. [ողբ. յունական աֆէնտիս բառէն]: ك — բարութիւն. bonté, bienfait.

افواج { էֆվաճ* [ա] Գունդեր. խումբեր. troupes. compagnies. bandes [եզ. فوج]:

افواه { էֆվահ* [ա] Բերաններ. bouches[եզ. فم]

آفوروز { աֆօրօզ [յուն] 1. Նզովք. բանադրանք. excommunication. anathème.

افهام { իֆհամ [ա] Իմացնել. faire comprendre [فهم էն]:

افهام { էֆհամ [ա] Իմացումներ. ըմբռնումք. intelligences. compréhensions [եզ. فهم]:

افيون { աֆիոն [պ] Ափիոն. opium. روحى — քնաբերին. laudanum.

آق { ագ [թ] 1. Ճերմակ. blanc. տաճկ. جكر —

Թոք. poumon. — دكز Միջերկրական ծով. Méditerranée. — يوزى պակը երես. irréprochable.

آقار { ագար [թ] Հոսող. courant. աստղ. — يلدز Թռչող աստղ. étoile filante.

اقارب { էգարիպ* [ա] Խիստ մերձաւորք (ազգականք). les plus proches parents [եզ. اقرب] ։

اقاله { էգալէ* [ա] Ջնջել. abolir.

اقاليم { էգալիմ* [ա] Ա. կլիմայք. climats [եզ. اقليم] Բ. Երկիրներ. régions.

اقامت { իգամէթ* կամ اقامه իգամէ* [ա] Կենալ. բնակիլ. demeurer. résider [قيام էն] ։ աստ. — دعوى ا դատ բանալ. intenter un procès. — كاه բնակարան. habitation. — دلائل ا փաստ յառաջ բերել. produire des arguments.

اقانيم { էգանիմ* [ա] Ա. Կարգերք. bases. [եզ. اقنوم] Բ. Անձնաւորութիւնք. hypostases. աստ. — ثلثه Երրորդութիւն. Trinité.

اقبال { իգպալ [ա] Բարեբաղդութիւն. sort favorable. prospérité. աստ. — پرست բաղդախնդիր. aventurier. — مند — բաղդաւոր. fortuné.

اقبح { ագպահ [ա] Խիստ տգեղ. անշնորհ. très laid, disgracieux, repoussant [قبح . قبيح էն] ։

اقتباس { իգթիպաս [ա] Առնուլ. քաղել. prendre. extraire.

اقتحام { իգթիհամ [ա] Յանկարծակի ու սաստիկ յարձակիլ. faire une attaque soudaine et impétueuse.

اقتداء { իգթիտա [ա] Հետեւիլ. suivre [قدوه էն]

اقتدار { իգթիտար [ա] Կարողութիւն. pouvoir [قدرت էն] ։ — عدم անկարողութիւն. impuissance.

اقتران { իգթիրան [ա] Զուգիլ. համագումարութիւն. se joindre. conjonction des planètes [قرن էն] ։

اقتسام { իգթիսամ [ա] Բաժնել. բաժնուիլ. partager. être partagé. se diviser [قسمت էն] ։

اقتصار { իգթիսար [ա] Ա. Համառօտանալ.

se contenter [قصر էն] **2.** կարճութիւն. brièveté.

اقتضاء { էքթիզա [—] Պիտոյ ըլլալ. պէտք. պահանջում. nécessiter. besoin. exigence [قضا էն] [յգ. مقتضيات] —սى اوزره — կամ — սنه ըստ. selon.

اقتطاف { էքթիթաֆ [—] Քաղել. recueillir.

اقتفاء { էքթիֆա [—] Հետեւիլ. suivre [قفو էն]

آقچيل { աքչըլ [ի] Ճերմկըկեկ. blanchâtre.

آقچه { աքչէ [ի] **1.** Դրամ. argent **2.** Աքչէ, որ է մէկ երրորդ. բարայի. aspre, ou le tiers d'un para.

اقحوان { ուգհուան [—] Անթեմ (պապունա). camomille.

اقداح { աքտահ* [—] Գաւաթք. verres. coupes [եզ. قدح]. ռամկ. *اداره — ՝ բաժակաճառութիւն ըճել. porter un toast.

اقدار { էքտար [—] Կարողացնել. mettre à même [قدرت էն].

اقدام { էքտամ [—] Ջանալ. ջանք. s'efforcer. effort [յգ. اقدامات].

اقدام { աքտամ* [—] Ոտքեր pieds [եզ. قدم].

اقدس { աքտէս [—] Ամենասուրբական. très sacré [قدس . مقدس էն].

اقدم { աքտէմ [—] **1.** Առաջադոյն. le plus avancé [قدم . مقدم էն] **2.** Առաջ. avant. —بر — ըքէն մի ժամանակ առաջ. peu avant.

اقرار { իքրար [—] Խոստովանիլ. խոստովանութիւն. avouer. aveu [قرار էն].

اقراض { իքրազ [—] Փոխ տալ. փոխատուութիւն. prêter. prêt [յգ. اقراضات].

اقران { աքրան* [—] **1.** Ընկերք. նմանք. compagnons. pareils [եզ. قرن] **2.** Է. Գ. Հաւասար. ընկեր. égal. camarade. ռամկ. لق — ընկերութիւն amitié.

اقرب { աքրէպ [—] Աւելի կամ ամենամերձ. plus ou le plus proche [قرب قريب էն].

اقرباء { աքրիպա* [—] **1.** Մերձաւորք. prochains [եզ. قريب] **2.** Է. Գ. Ազգական. parent. لق — ազգականութիւն. parenté.

آقساغق { աքսաղըմաք [թ] 1. կաղցնել. rendre boiteux 2. Թերի ձգել. laisser incomplet.

آقساق { աքսաք [թ] կաղ. boiteux.

اقسام { աքսամ * [ա] 1. Մասեր, բաժանումներ. parties. divisions [եզ. قسم]:

آقسامق { աքսամաք [թ] 1. կաղ քալել. boiter 2. Թերի մնալ. rester incomplet.

اقصر { աքսար [ա] Աւելի կամ ամենակարճ. plus ou le plus court, bref. [قصر . قصير էն]:

آقصرمق { աքսըրմաք [թ] փռնգտալ. éternuer.

آقشام { աքշամ [թ] Երեկոյ. soir. ռամկ. لر — خير اولسون բարի երեկոյ. bon soir. اوسق — կամ اوزرى — երեկոյեան դէմ. vers le soir لين — երեկոյին. le soir. لق — երեկոյեան. de soir.

آقشاملامق { աքշամլամաք [թ] Երեկոյ ընել կամ անցնել. arriver au soir ou passer le soir.

اقشعرار { իքշի՛րար [ա] Քստմնիլ. se dresser. se hérisser.

اقصا { աքսա اقصى կամ [ա] 1. Ամենա հեռաւոր le plus distant, éloigné 2. Վերջին (եզր) extrême.

اقطار { աքթար * [ա] 1. Կողմեր. côtés. parties [եզ. قطر] 2. Եզեր. Տրամագիծք. diamètres.

اقعاد { իգ՛ատ [ա] Նստեցնել. faire asseoir. [قعود էն]:

اقفال { աքֆալ * [ա] Նիգեր. serrures [եզ. قفل]

اقل { էքալլ [ա] Նուազագոյն. moindre [قلت قليل էն]. ռամկ. ى — կամ — لا աւ նուազն. au moins. — قليل խիստ քիչ. très peu.

اقلام { աքլամ * [ա] 1. Գրիչք. plumes [եզ. قلم] 2. դամ. Դիւանք. bureaux.

اقليم { իքլիմ [ա] 1. Կլիմայ. climat [յհ. اقاليم] 2. Երկիր. région.

اقمار { աքմար * [ա] Լուսինք. lunes [եզ. قمر]:

اقمشه { աքմիշէ * [ա] Կերպասք. étoffes [եզ. قماش]:

آقمق { աքմաք [թ] Հոսել. couler.

اقناع { իգնա՛ [ա] Հաւանեցնել. գոհացնել. convaincre. satisfaire [قناعت էն]։

آقندى { ագընթը կամ آقنق ագընըը [ի] Հոսանք յորձանք. courant. առաջ. یه کورك چکمك —

اقنوم { ագնում [ա] 1. Խարիսխ. base [ج. اقانیم] 2. Անձնաւորութիւն. hypostase.

اقوا { ագվա [ա] տե՛ս voir اقوى։

اقوات { ագվաթ* [ա] Ուտելիքներ. aliments [եզ. قوت]։

اقواس { ագվաս* [ա] Աղեղք arcs [եզ. قوس]։

اقوال { ագվալ* [ա] Խօսքեր paroles [եզ. قول]։

اقوام { ագվամ* [ա] Ցեղեր. ժողովուրդներ. races. peuples [եզ. قوم]։

اقوى { ագվա [ա] Ուժեղ կամ ամենազօրաւոր. plus ou le plus fort [قوى էն . قوت]։

اقوياء { ագվիյա* [ա] Զօրեղք les forts, puissants [եզ. قوى]։

اقيانوس { օգեանօս [յուն.] Ովկիանոս. Océan.

آقين { ագըն [թ] Աւազակակոխութիւն. incursion. razzia.

اقينجى { ագընճը [թ] Աւազակ. maraudeur.

اك { էք [թ] 1. Յօդուած. յօդ. joint. jointure 2. Յաւելուած կտոր. partie ajoutée.

اك { էն [թ] Լայնք. largeur. առաջ. قوى ى — երկարօրէն. longuement.

اك { էն [թ] Ամենա. ամենէն. le plus. tout.

اكابر { էքապիր* [ա] Մեծամեծք. les plus grands. illustres [եզ. اكبر]։

اكاذيب { էքազիպ* [ա] Սուտ բաներ. faussetés [եզ. اكذوبه]։

اكارم { էքարիմ [ա] Ամենապատիւ. մեծարգ անձինք. les plus nobles, honorables [եզ. اكرم]։

اكاسره { էքասիրէ* [ա] Պարսիկ վեհապետք. souverains persans [եզ. كسرى]։

اكال { էքքեալ [ա] 1. Շատակեր. vorace [اكل էն] 2. Մաշեց. corrodant.

اكاليل { էքալիլ* [ա] Թագեր. պսակներ.

couronnes. diadèmes [Եւ. اكليل].

آگاه { Ադեահ [պ] Տեղեկակ. ուշադիր. bien informé. attentif.

اكباد { Էքպատ* [ա] Լեարդեր foies [Եւ. كبد].

اكبر { Էքպեր [ա] Աւելի կամ ամենամեծ. plus ou le plus grand [كبر كبير են].

اكتساء { Էքթիսա [ա] Հագնիլ. mettre. se vêtir [كسوت են].

اكتساب { Էքթիսապ [ա] Ըստանալ. շահիլ. acquérir. gagner [كسب են].

اكتفاء { Էքթիֆա [ա] Բաւականալ. բաւել. se contenter. suffire [كفايت են].

اكتلاس { Էքթիլաս [ա] Կիր. կրացում. calcification [كلس են].

اكتناه { Էքթինահ [ա] Խորամուխ լինել. approfondir [كنه են].

اكتواء { Էքթիվա [ա] Խարանում. cautérisation.

اكثار { Էքսար [ա] Շատցնել. augmenter. [كثرت են].

اكثر { Էքսեր [ա] Մեծամասնութիւն. (la) plupart. [كثرت . كثير են].

اكثريا { Էքսերիյա կամ Էքսերիյէ [ա] Շատ անգամ. souvent.

اكدار { Էքտար* [ա] Վշտեր. afflictions. [Եւ. كدر].

آكدرمق { Աքտըրմագ [թ] Յիշեցնել. rappeler.

اكذوبه { Էքզուպէ * [ա] Ստութիւն. mensonge [ձև. اكاذيب].

اكر { Էյեր [պ] Եթէ. si.

اكر { Էյէր [թ] Թամբ. selle ջի — Թամբագործ. sellier. لك — Թամբել. seller.

اكراء { Էքրա [ա] Վարձու տալ. donner à louage. louer [كرا են].

اكراد { Էքրատ* [ա] Քիւրտեր. Kurdes [Եւ. كرد].

اكرام { Էքրամ [ա] Ա. Պատուել. մեծարանք. faire des honneurs, respects [كرم են] Բ. Զեղչ. remise.

اكراميه { Էքրամիյէ * [ա] Պարգև. prime.

اكراه { Էքրահ [ա] Զզուել. զզուանք. se dégoûter. dégoût [كراهت են].

اكرتمك { [illegible] [ի] [illegible] faire filer.

اكرتى { [illegible] [ի] 1. [illegible] temporaire 2. [illegible] postiche.

اكرچه { [illegible] [ս] 1. [illegible] quoique 2. [illegible] si.

اكرم { [illegible] [ս] [illegible], [illegible], [illegible]. le plus noble, estimé, libéral [كرم كبير]: [illegible]. — سردار [illegible] [illegible]. généralissime.

اكرمك { [illegible] [ի] [illegible] filer.

اكرمى { [illegible] [ս] [illegible]. [illegible] nobiliaire. estimable.

اكرى { [illegible] [ի] 1. [illegible] tortu. courbé. [illegible]. يوكرى — [illegible]. tortueux.

اكرتمك { [illegible] [ի] [illegible] courber.

اكريلك { [illegible] [ի] [illegible] courbure. tortuosité.

اكساء { [illegible] [ս] [illegible] vêtir. habiller [كسوه كبير].

اكسر { [illegible] [ի] [illegible] clou. [illegible] — [illegible] clouer.

آكسز { آكسزن [illegible] [illegible] [ի] [illegible] soudainement.

اكسك { [illegible] [ի] 1. [illegible]. déficit. manquant 2. [illegible]. incomplet. imparfait 3. [illegible]. défectuosité.

اكسكلك { [illegible] [ի] 1. [illegible] manque 2. [illegible]. défaut. défectuosité.

اكسه { [illegible] [ի] [illegible]. nuque. [illegible]. — سدن كتمك [illegible] suivre.

اكسير { [illegible] [ս] [illegible] [illegible], [illegible]. liqueur fabuleuse qui a, dit-on; la vertu de convertir en or les métaux et de faire immédiatement disparaître les maladies.

اكسيلمك { [illegible] [illegible] اكسلك [illegible] [ի] [illegible] manquer. diminuer.

آكشتمك { էքշիլթմէք [թ] Թթուեցնել. aigrir. տաղ. — یوز چكمك խոժոռել. faire mauvaise mine.

اكشى { էքշի [թ] Թթու. aigre. acide.

اكشيمك { էքշիմէք [թ] Թթուիլ. s'aigrir.

آكصرمق { աքսըրմագ [թ] տե՛ս. voir. آقصرمق ։

اكك { էնէք [թ] Դնչուն. menton.

اكل { էքլ [ա] Ուտել. manger.

آكل { աքիլ [ա] Ուտող. mangeur [آكله]

آكلاتمق { աքլաթմագ [թ] Հասկցնել. faire comprendre. expliquer.

آكلاشلمق { աքլաշըլմագ [թ] Հասկցուիլ. se comprendre.

آكلامق { աքլամագ [թ] Հասկնալ. comprendre.

اكلمك { էքլէմէք [թ] 1. Յօդել. joindre. 2. Աւելցնել. ajouter.

اكلمك { էյիլմէք [թ] Ծռիլ. Հակիլ. se courber. s'incliner.

اكلنجه { էյլէնճէ [թ] 1. Զբօսանք. divertissement 2. Խաղու կամ ծաղրու առարկայ. objet de jeu ou de raillerie. لى — զբօսեցուցիչ. amusant.

اكلندرمك { էյլէնտիրմէք [թ] 1. Զբօսնեցնել. amuser, divertir 2. Կասեցնել. retenir.

اكلنمك { էյլէնմէք կամ اكلنلمك էյլէնլէմէք [թ] 1. Զբօսնուլ. s'amuser. 2. Կասիլ. s'arrêter.

اكلو { էնլու [թ] Լայն. large. لتمك — Լայնցնել élargir.

آكله { աքիլէ* [ա] Քաղցկեղ. cancer.

اكلى { էքլի [թ] Կարկատուն. rapiécé.

اكليل { իքլիլ [ա] Թագ. պսակ. couronne. diadème [ج. اكاليل] ։ տաղ. քիլ. ى — Թագական. շնչերակ. coronaire.

اكمال { իքմալ [ա] Ամբողջել. լրացնել. compléter. achever [اكمك] ։

آكمق { աքմագ [թ] Յիշել. յիշատակել. rappeler. mentionner.

اكمك { էքմէք [թ] 1. Հաց. pain 2. Շահ. վաստակ. gain.

اكمك { Էքմէք [ի] Ցանել. semer. répandre.

اكمك { Էյմէք [ի] Ծռել. courber. Կոյց. باش — խոնարհիլ. s'humilier.

اكمكجى { Էքմէքճի [ի] Հացագործ. boulanger.

اكمل { Էքմէլ [ա] Աւելի կամ ամենակատարեալ. plus ou le plus complet, parfait [كامل . كال էն]:

اكناف { Էքնաֆ* [ա] Կողմեր. շրջակայք. côtés. contours [Եզ. كنف]:

اكواب { Էքվաբ* [ա] Կարասք. jarres [Եզ. كوب]:

اكوان { Էքվան* [ա] 1. Գոյացութիւնք. existences [Եզ. كون] 2. Տիեզերք. univers.

اكول { Էքիուլ [ա] Շատակեր. gourmand. vorace [اكل էն]:

اكه { Էյէ [ի] Խարտոց. lime.

اكهلمك { Էյէլէմէք [ի] Խարտել. limer.

اكياس { Էքեաս* [ա] Քսակներ. տոպրակներ. bourses. sacs [Եզ. كيس . كيسه]

اكيال { Էքեալ* [ա] Չափեր. mesures [Եզ. كيل]

اكيداً { Էքիտէն [ա] Վճռական կերպով. d'une manière péremptoire.

اكيده { Էքիտէ* [ա] Խիստ վճռական. rigoureux. péremptoire.

اكين { Էքին [ի] Ցան. moisson.

اكنجى { Էքինճի [ի] Հողագործ. agriculteur.

ال { Էլ [ի] 1. Ձեռք. main 2. Ափ. poignée 3. Միջոց. l'intermédiaire. 4. Գործակցութիւն. participation 5. Անգամ. fois. 6. Կոթ. pilon. manivelle. Ասաց. التندن — գաղտագողի secrètement. دن كلك — կարողանալ. être à même de. دن چيقارمق — ծախել. vendre. ى پك — կծծի. avare. اتمق — բռնանալ. saisir. چكمك — լքանել. abandonner. — ويرمك բաւել. suffire. ه — ويرمك մատնել. trahir. ده — պատրաստ. prête. ده ا — շահիլ. բռնել. gagner. saisir. دن — تيز շուտով. promptement. اورمق — ձեռնարկել. entreprendre. ى — آغزينه يتيشور բարեկեցիկ. aisé.

ال { էլ [–] Որոշիչ յօդ. article déterminatif.

آل { ա̄լ [–] Ընտանիք. տոհմ. famille. dynastie.

آل { ալ [թ] Վարդագոյն. écarlate. rose.

آل { ա̄լ [ա] Նենգ. խաբէութիւն. ruse. fourberie.

الا { էլա [թ] Երկնագոյն. azuré.

آلا { ա̄լա [ա] Շաղախող. ce qui souille, sale.

الا { իլլա [–] Այլ միայն. հապա excepté. ne... que. mais. — و ապա թէ ոչ. sinon. autrement.

آلاباندە { ալաբանտա [եբր.] Յորձանք, միձանք նախատանաց. une bordée d'injures.

آلات { ա̄լա̄թ* [–] 1. Գործիք. instruments. ustensiles, outils [եզ. آلت] 2. Գործարանք (մարմնոյ). organes du corps.

آلاجه { ալաճա [թ] 1. Պիսակաւոր. tacheté 2. Երփներանգ. nuancé.

آلارغه { ալարղա [իտա.] 1. Բացէն կ'եւր. au large! 2. Օ՛ն ի խոր. allons! le large.

آلاف { ա̄լա̄ֆ* [–] 1. Հազարներ. mille [եզ. الف] 2. Բիւր. Հազարաւորք les milliers.

آلافرانغه { ալաֆրանղա [իտա] Ըստ Եւրոպականին. à l'européenne.

آلام { ա̄լա̄մ* [–] Ցաւեր. douleurs [եզ. الم].

الامان { էլ ամա̄ն [–] 1. Օգնութիւն. secours! 2. Թողութիւն. grâce

الآن { էլա̄ն [–] Այժմ. առկային. actuellement. encore.

آلاورە { ալավէրա [թ] Խառնակութիւն. trouble. confusion.

الاهت { էլա̄հէթ [–] Աստուածութիւն. divinité.

آلای { ալայ [թ] 1. Խումբ bande 2. Գունդ. régiment 3. Թափոր. cortège 4. Հանդէս. procession.

آلایش { ա̄լա̄յիշ [ա] 1. Շաղախութ. souillure 2. [թ] Շքեղութիւն. ցոյց. luxe. parade.

الباء { էլիպպա* [–] Ուշիմք, Հանճարեղք, les intelligents, ingénieux [եզ. لبیب].

الباب { [illegible]* [ա] [illegible] es-prits [[illegible] لب [illegible]]. [illegible]. اولى ال — [illegible] hommes d'esprit.

الباس { [illegible] [ա] [illegible] mettre. vêtir. [لبس [illegible]].

البتّه { [illegible] البت [illegible] [ա] [illegible] sans doute.

البسه { [illegible]*[ա] [illegible] vêtements. habits [[illegible] لباس].

آلت { [illegible] [[illegible]] 1. [illegible] sous. le dessous. 2. [illegible]. inférieur. bas. [illegible]. او — [illegible] être vaincu. اوست — [illegible] renverser.

آلت { [illegible]* [ա] 1. [illegible] instrument. ustensile [[illegible]. آلات] 2. [illegible]. organ du corps.

التباس { [illegible] [ա] [illegible] confusion. équivoque [لباس [illegible]].

التجاء { [illegible] [ա] [illegible] se réfugier

التحاق { [illegible] [ա] [illegible] se joindre. s'attacher [لحوق [illegible]]

التحام { [illegible] [ա] [illegible] cicatrisation [لحم [illegible]].

التزام { [illegible] [ա] 1. [illegible] se charger [لزوم [illegible]] 2. [illegible] soutenir 3. [illegible] ferme. affermage. [illegible]. بال — [illegible]. exprès. جى — [illegible]. fermier. ى — صيغة [illegible]. [illegible] mode optatif.

التصاق { [illegible] [ա] 1. [illegible] se coller. jonction [لصوق [illegible]]

التفات { [illegible] [ա] 1. [illegible] jeter un doux regard 2. [illegible] faire un bon accueil 3. [illegible] prendre en considération. [illegible]. لى — [illegible] جى — [illegible]. qui fait un bon accueil, affable.

التقاء { [illegible] [ա] [illegible] se rencontrer. rencontre.

التقاط { [illegible] [ա] [illegible] ramasser. [لقطه [illegible]].

التقام { [illegible] [ա] [illegible] avaler.

آقساعق { ագսաղմագ [ի] 1. կաղցնել. rendre boiteux 2. Թերի ձգել. laisser incomplet.

آقساق { ագսագ [ի] կաղ. boiteux.

اقسام { աքսամ * [ա] 1. Մասեր, բաժանումներ. parties. divisions [եզ. قسم]:

آقسامق { ագսամագ [ի] 1. կաղ քալել. boiter 2. Թերի մնալ. rester incomplet.

اقصر { աքսար [ա] Աւելի կամ ամենակարճ. plus ou le plus court, bref. [قصير . قصر էն]:

آقصرمق { ագսըրմագ [ի] փռնգտալ. éternuer.

آقشام { ագշամ [ի] Երեկոյ. soir. տաճ. ـر — خير اولسون բարի երեկոյ. bon soir. اوزری — կամ — اوسى երեկոյեան դէմ. vers le soir. لين — երեկոյին. le soir. لق — երեկոյեան. de soir.

آقشاملامق { ագշամլամագ [ի] Երեկոյ ընել կամ անցնել. arriver au soir ou passer le soir.

اقشعرار { իգշիրար [ա] Խռովիլ. se dresser. se hérisser.

اقصا { կամ اقصى աքսա [ա] 1. Ամենա հեռաւոր le plus distant, éloigné 2. Վերջին (եզր) extrême.

اقطار { աքթար * [ա] 1. Կողմեր. côtés. parties [եզ. قطر] 2. Երեր. Տրամագիծք. diamètres.

اقعاد { իգ'ատ [ա] Նստեցընել. faire asseoir. [قعود էն]:

اقفال { աքֆալ* [ա] Կղպեր. serrures [եզ. قفل]

اقل { էգալլ [ա] Նուազա-գոյն. moindre [قلت . قليل էն]. տաճ. ى — կամ — لا ան նուազն. au moins. — قليل խիստ քիչ. très peu.

اقلام { աքլամ * [ա] 1. Գրիչք. plumes [եզ. قلم] 2. դաւ. Դիւանք. bureaux.

اقليم { իգլիմ [ա] 1. Կլիմայ. climat [յգ. اقاليم] 2. Երկիր. région.

اقمار { աքմար* [ա] Լուսինք. lunes [եզ. قمر]:

اقمشه { աքմիշէ * [ա] Կերպասք. étoffes [եզ. قماش]:

آقمق { ագմագ [ի] Հոսիլ. couler.

اقناع { իգնաա՛ [ա] Համոզել. գոհացնել. convaincre. satisfaire [قناعت էն]։

آقندی { աքընթը գամ آقنق աքընթըը [թ] Հոսանք, յորձանք. courant. ասաց. — یه کورك چکمك

اقنوم { ագնում [ա] 1. Խարիսխ. base [ج. اقانیم] 2. Անձնաւորութիւն. hypostase.

اقوا { ագվա [ա] տե՛ս voir اقوی ։

اقوات { ագվաթ* [ա] Սընունդներ. aliments [եզ. قوت]։

اقواس { ագվաս* [ա] Աղեղք arcs [եզ. قوس]։

اقوال { ագվալ* [ա] Խօսքեր paroles [եզ. قول]։

اقوام { ագվամ* [ա] Ցեղեր. ժողովուրդներ. races. peuples [եզ. قوم]։

اقوی { ագվա [ա] Աւելի կամ ամենազօրաւոր. plus ou le plus fort [قوت . قوی էն]։

اقویاء { ագվիյա* [ա] Զօրեղք les forts, puissants [եզ. قوی]։

اقیانوس { օքեանօս [յուն.] Ովկիանոս. Océan.

آقین { աքըն [թ] Ասպատակութիւն. incursion. razzia.

اقینجی { աքընճը [թ] Ասպատակող. maraudeur.

اك { էք [թ] 1. Յօդուած. յօդ. joint. jointure 2. Յաւելուած կտոր. partie ajoutée.

اك { էն [թ] Լայնք. largeur. ասաց. — ی قوی երկարօրէն. longuement.

اك { էն [թ] Ամենա. ամենէն. le plus. tout.

اکابر { էքեապիր* [ա] Մեծամեծք. les plus grands. illustres [եզ. اکبر]։

اکاذیب { էքեազիպ* [ա] Սուտութիւնք. faussetés [եզ. اکذوبه]։

اکارم { էքեարիմ [ա] Ազնուագոյնք. մեծարոյ անձինք. les plus nobles, honorables [եզ. اکرم]։

اکاسره { էքեասիրէ* [ա] Պարսից վեհապետք. souverains persans [եզ. کسری]։

اکال { էքքեալ [ա] 1. Շատակեր. vorace [اکل էն] 2. Մաշիչ. corrodant.

اکالیل { էքեալիլ* [ա] Թագեր. պսակներ.

couronnes. diadèmes [Ճղ. اكليل].

آكاه { ակեահ [ս] Տեղեկակ. ուշադրիր. bien informé. attentif.

اكباد { էքպատ* [ա] Լեարդք. foies [Ճղ. كبد].

اكبر { էքպեր [ա] Աւելի կամ ամենամեծ. plus ou le plus grand [كبر كبير էն].

اكتساء { էքթիսա [ա] Հագնիլ. mettre. se vêtir [كسوت էն].

اكتساب { էքթիսապ [ա] ըՍտանալ. շահիլ. acquérir. gagner [كسب էն].

اكتفاء { էքթիֆա [ա] Բաւականանալ. բաւել. se contenter. suffire [كفايت էն].

اكتلاس { էքթիլաս [ա] Կրացում. calcification [كلس էն].

اكتناه { էքթինահ [ա] Խորամուտ լինել. approfondir [كنه էն].

اكتواء { էքթիվա [ա] Խարանում. cautérisation.

اكثار { էքսար [ա] Շատցնել. augmenter. [كثرت էն].

اكثر { էքսէր [ա] Մեծամասնութիւն. (la) plupart. [كثير . كثرت էն].

اكثريا { էքսէրիյէն կամ էքսէրիյէ [ա] Շատ անգամ: souvent.

اكدار { էքտար* [ա] Վշտեր. afflictions. [Ճղ. كدر].

آكدرمق { աքտըրմագ [թ] Յիշեցնել. rappeler.

اكذوبه { էքզուպէ* [ա] Սուտ. mensonge [Ճղ. اكاذيب].

اكر { էյեր [ս] Եթէ. si.

اكر { էյեր [թ] Թամբ. selle. ـجى — Թամբագործ. sellier. ـلك — Թամբել. seller.

اكراء { էքրա [ա] Վարձու տալ. donner à louage. louer [كرا էն].

اكراد { էքրատ* [ա] Քիւրտեր. Kurdes [Ճղ. كرد].

اكرام { էքրամ [ա] Ա. Պատուել. մեծարանք. faire des honneurs, respects [كرم էն] Բ. Զեղչ. remise.

اكراميه { էքրամիյէ* [ա] Պարգև. prime.

اكراه { էքրահ [ս] Զզուել. զզուանք. se dégoûter. dégoût [كراهت էն].

اکرتمك { էյէրթէք [թ] Մանել տալ. faire filer.

اکرتی { էյրէթի [թ] 1. Ժամանակաւոր. temporaire 2. Արհեստ. կեղծ. postiche.

اکرچه { էկէրչէ [զ] 1. Թէպէտեւ. quoique 2. Եթէ. si.

اکرم { էքրէմ [ա] Ամենազնիւ, պատուական, առատաձեռն. le plus noble, estimé, libéral [کریم էն]: տաճկ. — سردار ընդհանուր հրամանատար. généralissime.

اکرمك { էյիրմէք [թ] Մանել. filer.

اکرمی { էքրէմի [ա] Ազնուական. յարգական. nobiliaire. estimable.

اکری { էյրի [թ] 1. Ծուռ. tortu. courbé. տաճկ. بوکری — ծուռումուռ. tortueux.

اکرتمك { էյրիթմէք [թ] Ծռել. courber.

اکرلك { էյրիլիք [թ] Ծռութիւն. courbure. tortuosité.

اکسا { էքսա [ա] Հագցնել. Հագուեցնել. vêtir. habiller [کسو էն]:

اکسر { էքսէր [թ] Գամ. clou. — گچمك գամել. clouer.

آکسزن آکسز { ահանսըզըն, ահանսըզ [թ] Յանկարծ. soudainement.

اکسك { էքսիք [թ] 1. Պակաս. déficit. manquant 2. Թերի. incomplet. imparfait 3. Պակասութիւն. défectuosité.

اکسکلك { էքսիքլիք [թ] 1. Պակասութիւն. manque 2. Թերութիւն. défaut. défectuosité.

اکسه { էնսէ [թ] Ծոծրակ. nuque. տաճկ. — ندن کتك ետեւէն երթալ. suivre.

اکسیر { իքսիր [ա] Արապելական հեղուկ մ'է, որոյ համար կ'ըսուի թէ, մետաղներն ոսկի կը փոխէ և ախտերն անմիջապէս կ'անհետացնէ. liqueur fabuleuse qui a, dit-on; la vertu de convertir en or les métaux et de faire immédiatement disparaître les maladies.

اکسیمك { էքսիմէք կամ اکسلك էքսիլմէք [թ] Պակսիլ. manquer. diminuer.

اكشتمك { էքշիթմէք [թ] Թթուեցնել. aigrir. տես. — چهره سى խոժոռել. faire mauvaise mine.

اكشى { էքշի [թ] Թթու. aigre. acide.

اكشيمك { էքշիմէք [թ] Թթուիլ. s'aigrir.

آكصرمق { անքսըրմագ [թ] տե՛ս. voir . آقصرمق ։

اكك { էնէք [թ] Դունչ. menton .

اكل { էքլ [ա] Ուտել. manger.

آكل { ազիլ [ա] Ուտող. mangeur [اكلەن]

آكلاتمق { անլաթմագ [թ] Հասկցնել. faire comprendre. expliquer.

آكلاشلمق { անլաշըլմագ [թ] Հասկցուիլ. se comprendre.

آكلامق { անլամագ [թ] Հասկնալ. comprendre.

اكلمك { էքլէմէք [թ] 1. Յօդել. joindre. 2. Աւելցնել. ajouter.

اكلمك { էյիլմէք [թ] Ծռիլ. Հակիլ. se courber. s'incliner.

اكلنجه { էյլէնճէ [թ] 1. Զուարճանք. divertissement 2. Խաղու կամ ծաղու առարկայ. objet de jeu ou de raillerie. — لى զուարճացուցիչ. amusant.

اكلندرمك { էյլէնտիրմէք [թ] 1. Զուարճացնել. amuser, divertir 2. կասեցնել. retenir.

اكلنمك { էյլէնմէք կամ اكلنلمك էյլէնիլմէք [թ] 1. Զուարճանալ. s'amuser. 2. Կասիլ. s'arrêter.

اكلو { էնլու [թ] Լայն. large. لتمك — Լայնցնել élargir.

آكله { աքիլէ* [ա] Քաղցկեղ. cancer.

اكلى { էքլի [թ] Կարկատուած rapiécé.

اكليل { իքլիլ [ա] Թագ. պսակ. couronne. diadème [ج. اكاليل]։ տես. — شریان Թագաձև շնչերակ. coronaire.

اكمال { իքմալ [ա] Ամբողջացնել. լրացնել։ compléter. achever [اكمالەن]։

آكمق { անմագ [թ] Յիշել. յիշատակել. rappeler. mentionner.

اكمك { էքմէք [թ] 1. Հաց. pain 2. Շահ. վաստակ. gain.

اكمك { էքմէք [ի] Ցանել. semer. répandre.

اكمك { էյմէք [ի] Ծռել. courber. باش Աստց. — խոնարհիլ. s'humilier.

اكمكجي { էքմէքճի [ի] Հացագործ. boulanger.

اكمل { էքմէլ [ա] Աւելի կամ ամենակատարեալ. plus ou le plus complet, parfait [كامل . كمال էն]:

اكناف { էքնաֆ* [ա] Կողմեր. Շրջապատք. côtés. contours [եզ. كنف]:

اكواب { էքվապ* [ա] Կարասք. jarres [եզ. كوب]:

اكوان { էքվան* [ա] 1. Գոյացութիւնք. existences [եզ. كون] 2. Տիեզերք. univers.

اكول { էքիւլ [ա] Շատակեր. gourmand. vorace [اكل էն]:

اكه { էյէ [ի] Խարտոց. lime.

اكهلمك { էյէլէմէք [ի] Խարտել. limer.

اكياس { էքեաս* [ա] Քսակներ. պայուսակներ. bourses. sacs [եզ. كيس . كيسه]

اكيال { էքեալ* [ա] Չափեր. mesures [եզ. كيل]

اكيداً { էքիտէն [ա] Վճռական կերպով. d'une manière péremptoire.

اكيده { էքիտէ* [ա] Խիստ վճռական. rigoureux. péremptoire.

اكين { էքին [ի] Ցան. moisson.

اكينجي { էքինճի [ի] Հողագործ. agriculteur.

ال { էլ [ի] 1. Ձեռք. main 2. Ափ. poignée 3. Միջոց. l'intermédiaire. 4. Գործակցութիւն. participation 5. Անգամ. fois. 6. Կոթ. pilon. manivelle. Ասաց. التندن — գաղտագողի secrètement. دن كلك — կարողանալ. être à même de. دن چيقارمق — ծախել. vendre. ى پك — կծծի. avare. اتمق — բռնանալ. saisir. چكمك — լքանել. abandonner. — ويرمك բաւել. suffire. ه — ويرمك մատնել. trahir. ده — պատրաստ. prête. ده ا — շահիլ. բռնել. gagner. saisir. دن — تيز շուտով. promptement. اورمق — ձեռնարկել. entreprendre. ى — آغزينه يتيشور բարեկեցիկ. aisé.

ال { էլ [ա] Ընդհանուր յօդ. article déterminatif.

آل { ալ [ա] Ընտանիք. տոհմ. famille. dynastie.

آل { ալ [ի] Վարդագոյն. écarlate. rose.

آل { ալ [դ] Նենգ. խաբէութիւն. ruse. fourberie.

الا { էլա [ի] Երկնագոյն. azuré.

آلا { ալա [դ] Շաղախող. ce qui souille, sale.

الا { իլլա [ա] Այլ միայն. Հապա excepté. ne... que. mais. ապա. — և ապա թէ ոչ. sinon. autrement.

آلابانده { ալապանտա [իտա.] Յորձանք, վիճակ նախատանաց. une bordée d'injures.

آلات { ալաթ* [ա] 1. Գործիներ. instruments. ustensiles, outils [Եզ. آلت] 2. Գործարանք (մարմնոյ). organes du corps.

آلاجه { ալաճա [ի] 1. Պիսակաւոր. tacheté 2. Երփներանգ. nuancé.

آلارغه { ալարղա [իտա.] 1. Բացէն. ի կուր. au large! 2. Օ՛ն ի խորս. allons! le large.

آلاف { ալաֆ* [ա] 1. Հազարներ. mille [Եզ. الف] 2. Բիւր. Հազարաւորք les milliers.

آلافرانغه { ալաֆրանղա [իտա.] Ըստ Եւրոպականի. à l'européenne.

آلام { ալամ* [ա] Ցաւեր. douleurs [Եզ. الم].

الامان { էլ աման [ա] 1. Օգնութիւն. secours! 2. Թողութիւն. grâce

الان { էլան [ա] Այժմ. առկայս. actuellement. encore.

آلاوره { ալավերա [ի] Խառնակութիւն. trouble. confusion.

الاهت { իլահիյէթ [ա] Աստուածութիւն. divinité.

آلای { ալայ [ի] 1. Խումբ bande 2. Գունդ. régiment 3. Թափօր. cortège 4. Հանդէս. procession.

آلایش { ալայիշ [պ] 1. Շաղախումն. souillure 2. [ի] Շքեղութիւն. ցոյց. luxe. parade.

الباء { էլիպպա* [ա] Ուշիմք, Հանճարեղք, les intelligents, ingénieux [Եզ. لبيب].

الباب { [illegible]* [ա] [illegible] es-prits [illegible] لب [illegible]]. [illegible] — اولى ال [illegible] hommes d'esprit.

الباس { [illegible] [ա] [illegible] mettre. vêtir. [لبس [illegible]].

البته { [illegible] [illegible] البت [illegible] [ա] [illegible] sans doute.

البسه { [illegible]*[ա] [illegible] vêtements. habits [[illegible] لباس].

آلت { [illegible] [ի] 1. [illegible] sous. le dessous. 2. [illegible] inférieur. bas. [illegible] او — [illegible] être vaincu. ا اوست — [illegible] renverser.

آلت { [illegible]* [ա] 1. [illegible] instrument. ustensile [[illegible] آلات] 2. [illegible] organ du corps.

التباس { [illegible] [ա] [illegible] confusion. équivoque [لباس [illegible]].

التجاء { [illegible] [ա] [illegible] se réfugier

التحاق { [illegible] [ա] [illegible] se joindre. s'attacher [لحوق [illegible]]

التحام { [illegible] [ա] [illegible] cicatrisation [لحم [illegible]].

التزام { [illegible] [ա] 1. [illegible] se charger [لزوم [illegible]] 2. [illegible] soutenir 3. [illegible] ferme. affermage. [illegible] — بال [illegible] exprès. جى — [illegible] fermier. ى — صيغه [illegible] mode optatif.

التصاق { [illegible] [ա] 1. [illegible] se coller. jonction [لصوق [illegible]]

التفات { [illegible] [ա] 1. [illegible] jeter un doux regard 2. [illegible] faire un bon accueil 3. [illegible] prendre en considération. [illegible] لى — [illegible] جى — [illegible] qui fait un bon accueil, affable.

التقاء { [illegible] [ա] [illegible] se rencontrer. rencontre.

التقاط { [illegible] [ա] [illegible] ramasser. [لقطه [illegible]].

التقام { [illegible] [ա] [illegible] avaler.

dévorer [لقمه էն]։

التماس { էլթիմաս [ա] 1. Խնդրել. sollicitér 2. Յանձնարարութիւն. sollicitation, recommandation [յգ. التماسات]։

التماع { էլթիմա' [ա] Շողալ. étinceler [لمعان էն]

آلتمش { ալթմըշ [թ] Վաթսուն. soixante. ասող. ـر — վաթսունական. de soixante. ـلق — վաթսունենոց. soixantaine. ـنجى — վաթսուներորդ. soixantième

التمك { էլէքմէք [թ] Մաղել տալ. faire tamiser.

آلتنجى { ալթընճը [թ] Վեցերորդ. sixième.

التواء { էլթիվա [ա] 1. Ծալուիլ. ծալք. être plié. pli 2. Ոլր. Գալարում. torsion.

آلتون { ալթուն [թ] 1. Ոսկի. or 2. Ոսկի (դրամ). livre (monnaie) 3. Ոսկեղէն. en or, d'or.

التهاب { էլթիհապ [ա] Բորբոքիլ. բորբոքում. s'enflammer. inflammation [لهب էն]։

التى { էլթի [թ] Ներ. belle sœur.

آلتى { ալթը [թ] Վեց. six. ասող. ـشر — վեց վեց six à chacun. par six. ـلق — վեցնոց. qui vaut six.

التيام { էլթիեամ [ա] Բուժիլ. guérison. cicatrisation. ասող. ـپذير او — բուժիլ. se guérir. s'améliorer.

الجاء { էլճա [ա] Ստիպել. բռնադատութիւն. forcer. contrainte [յգ. الجاآت]

آلچالمق { ալչալմագ [թ] Ցածնալ. s'abaisser.

آلچق { ալչագ [թ] 1. Ցած. կարճ. bas. court. 2. Վատոգի. lâche. poltron ասող. ـكوكل — խոնարհամիտ. humble.

آلچقلانمق { ալչագլանմագ [թ] Ստորնանալ. s'avilir.

آلچى { ալչը [թ] Գաճ. plâtre.

آلچيلامق { ալչըլամագ [թ] Գաճով ծեփել. plâtrer.

الحاج { էլհաճ [ա] Մահտեսի. qui a fait pèlerinage aux lieux saints

الحاح { էլհահ [ա] Տաղտուկ պատճառել, թախանձանք. importuner, instance.

الحاد { էլհատ [ա] 1. Հերետիկոսութիւն. hérésie [الحاد էն] 2. Անաստուածութիւն. athéisme.

الحاصل { էլհասըլ [ա] ի մի բան. վերջապէս. en un mot. enfin.

الحاق { էլհագ [ա] Միացնել. միացում. joindre, annexion [لحوق էն].

الحالة هذه { էլ հալէթի հազիհի [ա] Այժմ. դեռ. actuellement. encore.

الحان { էլհան* [ա] Ձայներ. եղանակներ. voix. tons [եզ. لحن].

الحق { էլ հագգ [ա] Ճշմարտիւ. vraiment.

الحمدلله { էլ համտու լիլլահ [ա] Գոհութիւն Աստուծոյ. grâce à Dieu.

الخ { Մինչ ց'վերջ. եւայլն. et cœtera. ainsi de suite [կրճատուած الى اخره էլա ախըրիհի ոտացուածէն].

آلداتمق { ալդաթմագ [թ] Խաբել. tromper

آلدانمق { ալդանմագ [թ] Խաբուիլ. se tromper.

آلدرمامق { ալդըրմամագ [թ] Չիմանալու, մի հասկնալու կամ չի տե-նելու զարնել. faire semblant de ne pas entendre, comprendre ou apercevoir.

آلدرمق { ալդըրմագ [թ] Առնել տալ. faire prendre ou acheter.

آلديون { ալտիվէն [թ] Ձեռնոց. gant.

الذ { էլէզզ [ա] Աւելի կամ ամենահամեղ. plus ou le plus exquis, délicieux [لذيذ . لذت էն].

الزام { իլզամ [ա] 1. Փաստով լռեցնել. imposer silence par des arguments [لزوم էն] 2. Կապալավարութեան՝ հասոյթ մը վարձու տալը donner à ferme.

الزم { էլզեմ [ա] Պիտանեգոյն կամ ամենապիտանի. plus ou le plus nécessaire [لزوم . لازم էն]. տաճ. يت — Խիստ պիտանութիւն. urgence.

آلستا { ալէսթա [իտա.] Պատրաստ. prêt.

السنه { էլսինէ*. [ա] Լեզուներ. langues [եզ. لسان].

آلش { ալըշ [թ] Առում. prise. տաճ. — ويرش առեւտուր. trafic. commerce

آلشدرمق { ալըշտըրմագ [թ] 1. Սովորեցընել. accoutumer. habituer 2. Ընտելացնել. apprivoiser. 3. Վարժել. instruire.

آلشمق { ալըշմագ [թ] 1. Սովորիլ. s'accoutumer. s'habituer 2. Ընտելանալ. s'apprivoiser.

الصاق { իլսագ [ա] Կցել. միացնել. coller. joindre, attacher [لصوق էն]:

الطاف { ըլթաֆ* [ա] Շնորհներ. bontés, faveurs [եզ. لطف]:

الطف { էլթաֆ [ա] Ամենահաճոյ, քաղցր. le plus agréable, exquis. [لطيف . لطف էն]:

العياذبالله { էլ'իյազու պիլլահ [ա] Աստուած մի արասցէ. à Dieu ne plaise

الغاء { իլղա [ա] Ջնջել. abolir. annuler [لغو էն]

الغاز { էլղազ* [ա] Հանելուկներ. énigmes. [եզ. لغز]:

الف { էլֆ [ա] Հազար. mille [յգ. الوف.آلاف]:

الف { էլիֆ [ա] Առաջին տառ Օսմանեան այբուբենի. première lettre de l'alphabet turc.

الفاظ { էլֆազ* [ա] Բառեր. տառք և ձայներ. mots. termes [եզ. لفظ]:

الفبا { էլիֆպա* [ա] Այբուբեն. alphabet.

الفت { ուլֆէթ* [ա] 1. Ընտանութիւն. յարաբերութիւն. familiarité. relation 2. Վարժութիւն. pratique. habitude.

آلفته { ալուֆթէ [պ] 1. Այլայլեալ. troublé [յգ. آلفتكان] 2. Բոզ. putain.

آلق { ալըք [թ] Ապուշ. stupide.

القاء { իլքա [ա] 1. Նետել. jeter 2. Թելադրութիւն. insinuation [յգ. القاآت]:

القاب { էլքաբ*[ա] 1. Մականուններ. surnoms [եզ. لقب] 2. Պատուանուններ. titres d'honneur.

القاح { իլքահ [ա] Արգասաւորութիւն. fécondation.

آلقش { ալքըշ [թ] Ծափահարութիւն. applaudissement.

آلقشلامق { ալքըշլամագ [թ] Ծափահարել. applaudir.

القصه { էլ գըսսէ [ա] Ի մի բան. bref.

الك { էլկ [թ] Մաղ. tamis. crible.

الكا { Էլքեա [թ] Երկիր (Տերութեան) [այլա. եալէ). territoire.

الكتريق { էլէքթրիք [թ] Ելեքտրականութիւն. électricité. ى — ելեքտրական. électrique. يت — ելեքտրացում. électrisation.

الكلمك { էլէքլէմէք [թ] Մաղել. tamiser. cribler.

الكم صاغمه { էլէմի սաղմա [թ] Ծիածան arc-en-ciel.

آلكونه { ալքեանէ [պ] Սնկդոյր. fard. rouge

آللاق { ալլաք [թ] Խառնակ. confus.

اللشمك { էլլեշմէք [թ] Ձեռք ձեռքի տալ. se donner la main 2. կռուելու. en venir aux mains.

اللمك { էլլէմէք [թ] Ձեռք դպցնել. շօշափել. toucher de la main. manier.

اللمه { էլլէմէ [թ] Ձեռքով զատուած (ածուխ) charbon gros pris à la main

اللنجى { էլլինճի [թ] Յիսուներորդ. cinquantième.

الله { ալլահ [ա] Աստուած. Dieu. اينسون — կամք Աստուծոյ كوسترمسون — Աստուած մի տայ. à Dieu ne plaise.

اللى { էլլի [թ] Յիսուն. cinquante.

الم { էլէմ [ա] Ցաւ. Վիշտ. douleur. chagrin. [յգ. آلام]: այլ. چكمك — ցաւ քաշել. souffrir.

آلم { ալէմ [թ] 1. Առում. prise 2. Ընդունակութիւն. կարողութիւն capacité. portée. այլ. لو — ընդունակ capable. intelligent. صاتم — առուծախ. achat et vente.

الما { էլմա [թ] Խնձոր. pomme. այլ. ير — գետնախնձոր. pomme de terre. شرابى — խնձորօղի. cidre.

الماجق { էլմաճըք [թ] 1. Խնձորիկ. petite pomme 2. Ազդրի ոսկոր գլուխը. la tête de l'os de la cuisse.

الماس { էլմաս [թ] Ադամանդ. diamant.

الماسيه { էլմասիէ [թ] Տեսակ մը քաղցրաւենիք. espèce de sucrerie.

الماع { իլմաՙ [ա] Փայլեցնել faire luire [لمان եմ]

آلمانیا { ալմանիա Գերմա-նիա. Allemagne.

المعی { ելմա'ի [ա] Սրամիտ. sagace.

آلمق { ալմագ [թ] 1. Առ-նել. prendre. recevoir 2. Գնել. acheter. 3. Տիրել. s'emparer 4. Ընդունիլ. admettre.

Ասց. — اوستنه ստանձնել. se charger. — آتش բռնկիլ. prendre feu. — یورك ողո-քել. flatter. apaiser. — قان արիւն առնել saigner. یول — ճամբայ ընել. faire route. — ذوقه ծաղրել. se moquer. — كوز շլացնել. éblouir.

آلمه { ելմէ [թ] Մաղուած criblé.

آلمیه { ելմէյէ [թ] Ոլորակ. dévidoir.

آلن { ալըն [թ] 1. Ճակատ. front. 2. Յառաջա-կողմ. le devant [ադ. անն]. Ասց. — ی آچیق անարատ. sans reproche. — یازیسی Ճակատագիր. déstinée.

آلنمق { ալընմագ [թ] 1. Առնուիլ. être pris, reçu, acheté. 2. Զգածուիլ. être choqué.

آلو { ալէվ [թ] Բոց. flamme.

الواح { էլվահ* [ա] Տախ-տակներ. planches. tablettes [եզ. لوح].

الوان { էլվան* [ա] 1. Գոյ-ներ. couleurs [եզ. لون] 2. Երփներանգ. nuancé.

آلود { ալուտ — կամ آلوده = ալուտէ [պ] Շաղախ-ուել. պիղծ. souillé. profane. دامن — մեղաւոր. pécheur.

آلودكی { ալուտէկի [պ] Շա-ղախուածք. պղծու-թիւն. souillure. profanation

الوف { ուլուֆ* [ա] 1. Հազարք. mille. [եզ. الف] 2. Հազարաւորք. milliers

الوهیت { ուլուհիյէթ* [ա] Աստուածու-թիւն. divinité.

الویرشلی { էլվերիշլի [թ] Բաւական. յար-մար. suffisant. conforme.

الویرمك { էլվերմէք [թ] 1. Բաւել. suffire 2. Յարմարիլ. convenir.

الویه { էլվիյէ* [ա] 1. Դրօշ-ներ. drapeaux [եզ. لوا] 2. Գաւառակներ. les contrées gouvernées par des Mutessarrifs.

اله { իլահ [ա] 1. Աստուած Dieu 2. Չաստուած.

գէբ. faux dieu. [յգ. آلهه] 3. Պաշտելի. objet d'adoration.

الهام { իլհամ [ա] Ներշնչում. Աստուածե. ղէն յայտնութիւն. inspiration. révélation [յգ. الهامات]։

آلهجقلو { ալաճագլը [թ] Պահանջատէր, créancier.

الهمك { կամ الك ելէմէք [թ] Մաղել. cribler.

آلهه { ալիհէ* [ա] Չաստուածք. dieux [եզ. اله]։

الهه { իլահէ* [ա] Չաստուածուհի. déesse.

الهى { իլահի կամ الهيه իլահիյէ* [ա] Աստուածային. divin.

الهى { իլահի [ա] Օրհներգ. cantique.

الى { իլա [ա] Մինչեւ. դէպ ի. jusqu'à. vers. ալաղ. الان — մինչեւ ցայժմ. jusqu'à présent. اخره — իլաախիրիհի մինչեւ ց'վերջ. jusqu'à la fin. المركز — համակեդրոն. concentrique.

الياف { ըլյաֆ* [ա] Նուրբ թելք մարմնոյ. fibres [եզ. ليف]։

اليتين { ըլյէթէյն [ա] Երաստանք. nates, fesses [եզ. الية]։

آليشق { ալըշըգ [թ] 1. Սովոր. habitué. 2. Վարժ. versé. instruit 3. Ընտանի. apprivoisé.

اليف { էլիֆ [ա] Ընտանի. ընկերական. familier. sociable [الفت էն]։

اليق { էլյագ [ա] Աւելի կամ ամենապատշաճ յարմար. plus ou le plus digne, convenable [لياقت . لايق էն]։

آليقومق { ալըգօյմագ [թ] Վար դնել. détenir. retenir.

اليم { էլիմ [ա] Ցաւագին, տաժանելի. douloureux. pénible [الم էն]։

اليوم { էլյէվմ [ա] Այսօր. այժմ. aujourd'hui. à présent.

آليورمك { ալըվէրմէք [թ] 1. Փութանակի առնել, գնել. prendre ou acheter à la hâte. 2. Առնել, գնել տալ. faire prendre ou acheter.

اليه { էլյէ* [ա] Գաւակ. երաստան. croupe. culotte. fesse [յգ. اليات. الايا]

ام { ամ [թ] Բուժոց. vulve

ام { ումմ [ա] Մայր. mère. [յգ. امهات]։

اما { էմմա [ա] 1. Բայց, սակայն. mais, cependant ایندك ها — միթէ. est-il possible!

اماته { էմաթէ* [ա] Մեռցը-նել. faire mourir. [موت էն]:

اماثل { էմասիլ* [ա] Խիստ նշանաւորք. les très éminents [էզ. امثل]:

آماج { ամաճ [պ] 1. Նշա-նակ. but.

اماجد { էմաճիտ* [ա] Ամե-նափառաւոր անձինք. les hommes les plus illustres [էզ. اجد]:

آمادکی { ամատէլիք [պ] Պատրաստականութիւն. état d'être prêt.

آماده { ամատէ [պ] Պատրաստ. prêt.

امار { էմմար [ա] Մէշա հը-րամայող, էշխող. qui commande, domine toujours [امر էն]: տարց. نفس — ه կիրք. passion.

امارت { էմարէթ [ա] Իշխա-նութիւն. principauté.

اماره { էմարէ* [ա] 1. Նշ-շան. նշանակ. signe. indice [ձղ. امارات] 2. Ախտանշան. symptom.

اماكن { էմաքին* [ա] Վայ-րեր. բնակարան-ներ. lieux. demeures [էզ. مكان]:

آمال { ամալ* [ա] Յոյսեր. փափագներ. désirs. espérances [էզ. امل]:

اماله { էմալէ* [ա] Հակել. ծռել. faire incliner. pencher [ميل էն]:

امام { էմամ [ա] 1. Գլուխ հոգևոր. chef religieux [ձղ. ائمه] 2. Երէց. prêtre. prélat.

امامت { էմամէթ* [ա] Իմա-մութիւն. imamat

امان { էման [ա] 1. Ապա-հովութիւն. sûreté 2. Խնայում. Թողութիւն. quartier. grâce. տարց. في امان الله — Աստուած պահէ զձեզ. que Dieu vous préserve.

آمان { աման [թ] 1. Ո՜հ, օգնութիւն. ah! au secours! 2. Աղաչեմ. գթութի՛ն. de grâce! ayez pitié! 3. Զգո՛յշ. prenez garde! gare!

امانت { էմանէթ * [ա] 1. Աւանդ. dépôt. [ձղ. امانات] 2. Տեսչութիւն. direction. préfecture. տարց. اولك — الله Մնաք խաղաղութեամբ. adieu.

امانة { էմանէթին* [—] 1. իբր աւանդ. en dépôt 2. պուլ. Ուղղակի կառավարութեան ձեռօք. directement de la part du gouvernement.

امانتجی { էմանէթճի [ի] Աւանդապահ. dépositaire.

امانی { էմանի * [—] Բաղձանքներ. յոյսեր. désirs. aspirations. espérances [ել. امنیه] ։

امت { իւմմէթ* [—] Միակրօն ազգ. ժողովուրդ. nation, peuple de même religion [յգ. امم] ։ ———. اجابت — Հաւատացեալ ժողովուրդ. peuple croyant. دعوت — անհաւատ ժողովուրդ. peuple incroyant.

امتثال { էմթիսալ [—] Հետեւիլ. հնազանդիլ. se conformer. obéir. [مثل էն] ։

امتحان { էմթիհան [—] 1. Հարցաքննել. քննութիւն. examiner. examen [محن էն] 2. փորձ. preuve. ———. — اولمق կամ ورمك — կամ — چکورمك քննութիւն տալ. subir un examen.

امتداد { էմթիտատ [—] 1. Երկարիլ. ձգտում. se prolonger. extension [مد էն] 2. Տեւել. durer.

امتزاج { էմթիզաճ [—] 1. խառնուրդ. mélange [مزج էն] 2. Յարմարիլ. compatir, vivre bien ensemble. ———. آب و هوا — ایله — կլիմային յարմարիլ. s'acclimater. لو — միաբան. յարմար. compatible. ajusté.

امتصاص { էմթիսաս [—] Ծծել. absorption [مص էն] ։

امتعه { էմթիա* [—] Վաճառքներ. marchandises [յգ. متاع] ։

امتلاء { էմթիլա [—] 1. Լեցուիլ. se remplir. 2. ուռիլ. լեցում. engorgement. plénitude.

امتناع { էմթինա [—] Ետ կենալ. ինքզինքը արգիլել. se refuser. s'empêcher [منع էն] ։

امتنان { էմթինան [—] Բարիք մը մարդու երեսին զարնել. reprocher un bienfait [منت էն] ։

امتیاز { էմթիյազ [—] 1. Առանձնաշնորհում. privilège. concession [յգ.

[امتیازات] 2. Ականաւորութիւն. distinction.

امتیاع { իմթիյա՛ [ա] Հալումն. liquéfaction.

امثال { էմսալ* [ա] 1. Նըմանք. pareils. égaux [եզ. مثل] 2. Օրինակք. exemples 3. Բազմ. Բազմապատիկք. multiples 4. Առակք. proverbes. տես. ضروب — առածք. maximes. مز — կամ یوق ی — աննման. նախընթաց չունեցող. sans pareil. sans précédent.

امثله { էմսիլէ* [ա] 1. Օրինակք. exemples. [եզ. مثال] 2. Քեր. Խոնարհման օրինակք. paradigmes.

امجد { էմճէտ [ա] Ամենափառաւոր. le plus illustre, glorieux [مجيد . مجد . էն] [յգ. اماجد]:

امجك { էմճէք [թ] Պտուկ ստինքի. mamelon. tetin.

امحاء { իմհա [ա] Ջնջել. եղծանել. effacer. détruire [محو էն]:

امد { էմէտ [ա] 1. Վերջ. fin 2. Միջոց. հեռաւորութիւն. espace. distance.

آمد { ամէտ [պ] Գալուն. venue. տես. آمد و رفت — կամ شد — երթեւեկ. allées et venues. ىه — Ներածութեան մաքս. taxe d'importation.

امداد { իմտատ [ա] 1. Օգնել. օգնութիւն. aider. assistance. secours [مدد էն] 2. զի. Օգնական զօրք. renfort.

آمدجی { ամէտճի [թ] Կայսերական պալատան կամ մեծ եպարքոսի ուղղեալ թղթակցութեանց ստացող պաշտօնեայ. receveur de la correspondance adressée au Palais ou au grand vezir. référendaire.

آمده { ամէտէ [պ] Եկած. venu. arrivé.

آمدی { ամէտի [պ] տե՛ս. voir. آمدی :

امدی { իմտի [թ] Արդ. ուրեմն. or. donc.

امر { էմր [ա] 1. Հրաման. Հրամայել. ordre. ordonner [յգ. اوامر] 2. Խընդիր, գործ. affaire [յգ. امور] տես. امر و فرمان حضرت من له الامر کدر Հրաման հրամայելու կարողինն է (կամքը Զերն է ըսելու տէր). l'ordre con-

vient à celui qui a le pouvoir d'ordonner (pour dire que c'est Votre volonté qui en décidera) قول — ստորադասեալ. subordonné.

آمر { ա̄միր [ա] Հրամայող. պետ. celui qui ordonne. chef [امر էն]։

امراء { ումերա* [ա] 1. Իշխանք. princes. [եզ. امیر] 2. զին. Գերագոյն սպայք. officiers supérieurs.

امرار { իմրար [ա] Անցնել. passer. faire passer [مرور էն]։

امراض { էմրազ* [ա] Ախտեր. maladies [եզ. مرض]։

آمرانه { ա̄միրանէ [պ] Հրամայողական. impérieux.

امرد { էմրէտ [ա] Անմօրուս imberbe.

آمرزش { ա̄մուրզիշ [պ] Ներողութիւն. pardon. indulgence.

آمرزكار { ա̄մուրզիքեար [պ] Ներող. ներողամիտ. indulgent.

امرنامه { էմիրնամէ [պ] Հրամանագիր. ordonnance տաճ. سامی — եպարքոսական հրամանագիր. ordonnance vizirielle.

امرندرمك { էմրէնտիրմէք [թ] Ցանկացնել. Տենչացնել. exciter l'envie ou le désir. ravir.

امرنمك { էմրէնմէք [թ] Ցանկանալ. Տենչանալ. envier. admirer.

امرود { էմրութ [պ] Տանձ. poire [ռամկ. արմուտ]։

آمریقا { ամէրիքա [ի] Ամերիկա. Amérique. տաճ. — ممالك مجتمعه Միացեալ Նահանգք. Etats-Unis.

امزجه { էմզիճէ * [ա] 1. Խառնուածք temperaments, constitutions. [եզ. مزاج]։

امزرمك { էմզիրմէք [թ] Ծիծ տալ, ծծել տալ. allaiter, donner à téter

امزغامق { էմզղունմաք [թ] Նիրհել. s'assoupir. s'endormir.

امزك { էմզիք [թ] 1. Պտուկ mamelon 2. Ծծակ. biberon 3. կտուց շռնիճի. bec d'un aiguière.

امزمك { էմզմէք [թ] Ծծել. sucer. téter

امس { էմս [ա] Երէկ. hier.

امساك { Էմսագ [ա] 1. Ինքզինքը բռնել. Հեռու կենալ. se retenir·s'abstenir [مسك էն] 2. Ծոմ. jeûne 3. Պահք. abstinence 4. Ժլատութիւն. parcimonie.

امشاء { Էմշա [ա] Քալեցնել. faire marcher. [مشی էն] ։

امشمك { Էմշէմէք [ը] 1. Զիրար ծծել. sucer l'un l'autre 2. Եռանդով ծծել. teter avec énergie.

امصار { Էմսար * [ա] Մեծ քաղաքներ. cités [Եզ. مصر]։

امصاص { Էմսաս [ա] Ծծել տալ. faire sucer, téter [مص էն]։

امضاء { Էմզա [ա] Ստորագրել. ստորագրութիւն. signer. signature.

امضالاتق { կամ امضالتق Էմզալըթմագ [ը] Ստորագրել տալ. faire signer

امضالمق { Էմզալամագ [ը] Ստորագրել. signer.

امطار { Էմթար* [ա] Անձրեւք. pluies [Եզ. مطر]։

امعاء { Էմ'ա* [ա] Աղիքներ. intestins. entrailles [Եզ. معی]։

امعان { Էմ'ան [ա] 1. Հեռուն տանիլ. mener loin 2. Ուշադրութիւն. attention. տաց. امعان نظر — Ուշադրութեամբ նայիլ. faire pénetrer la vue.

امك { Էմէք [ը] Աշխատանք. ջանք. travail. effort.

امكان { Էմքեան [ա] Կարելիութիւն. possibilité. տաց. علی قدر ال — Որչափ որ կարելի է. autant qu'il est possible. ی یوق — կամ سز — Անկարելի. impossible.

امكدار { Էմքտար [ը] Վաստակաւոր. ancien serviteur. employé à qui l'on est redevable de ses services.

امكنه { Էմքինէ* [ա] Տեղեր. lieux, endroits. [Եզ. مكان]։

امل { Էմէլ [ա] 1. Յոյս. espérance [Յգ. آمال] 2. Փափաք. իղձ. տենչ. désir. souhait. aspiration.

املا { Էմլա [ա] 1. Լեցնել. remplir 2. Ուղղագրութիւն. orthographe 3. Զրուցագրութիւն. dictée 4. Գրել. écrire.

املاح { էմլահ* [ա] Աղեր. sels [եզ. ملح]։

املاك { էմլաք* [ա] Կալուածք. possessions. domaines [եզ. ملك]։

امم { էումէմ* [ա] Ազգք. ժողովուրդք. nations. peuples [եզ. امت]։

امك { էմմէք [ը] Ծծել. sucer. téter.

امن { էմն [ա] Ապահովութիւն. sûreté.

آمنا { ամինէն [ա] Ապահով. en sûreté. ապաց.

— و سالم անվնաս. ողջ առողջ. sain et sauf.

امناء { էումէնա*[ա] Տեսուչք. վարիչք. հսկողք. directeurs, administrateurs, surveillants [եզ. امين]։

امنيت { էմնիյէթ* [ա] 1. Ապահովութիւն. sûreté 2. Վստահութիւն. confiance. لى — ապահով. sûr. بخش — ապահովիչ. rassurant.

امنيه { էումնիյէ* [ա] Բաղձանք. յոյս. désir. espérance [յգ. امانى]։

اموات { էմվաթ* [ա] Մեռեալք. les morts. [եզ. ميت]։

امواج { էմվաճ* [ա] Ալիքներ. flots. vagues. ondes [եզ. موج]։

اموال { էմվալ* [ա] Ստացուածք. հարստութիւնք. propriétés. biens [եզ. مال]։

امواه { էմվահ* [ա] Ջուրեր. eaux [եզ. ماء]։

امور { ումուր* [ա] Գործեր. խնդիրներ. affaires. matières [եզ. امر]։

آموز { ամուզ [պ] Ուսող. qui apprend.

امومت { ումումէթ* [ա] Մայրութիւն. maternité.

امهات { ումմէհաթ*[ա] Մայրեր. mères [եզ. ام]

امهال { իմհալ [ա] Պայման ժամանակ տալ. յետաձգել. donner du délai. ajourner [مهلت էն]։

امى { ումմի [ա] Անուսում. illettré.

اميال { էմիալ* [ա] 1. Մղոններ. milles [եզ. ميل] 2. Վիրաբուժական ասեղք. aiguilles chirurgiques. stylets.

آميخته { ամիխթէ [պ] Խառն. խառնուած. mixte. mêlé.

اميد { ումիտ [պ] Յոյս. espoir. espérance. ապաց. ی — وار յուսալ. espé-

rer. بخش — յոյս տուող. qui donne de l'espoir.

امیدوار { էմիտվար [գ] Յուսալից . plein d'espoir.

امیر { էմիր [ա] 1. Զօր. հրամանատար. chef. commandant [յգ. امرا] [համառօտեալն է միր] 2. Իշխան. prince 3. Մուհամմէտի սերեալ. chérif. տարց. المؤمنین — գլուխ հաւատացելոց որ է խալիֆան. le commandant des croyants; le Calife. ي — պետական. արքունական. fiscal.

آمیرال { ամիրալ [ա] Ծովակալ. amiral [աղաւ. Ամիրալ էմիր-ուլ մա ծովու իշխան բառերէն].

آمیز { ամիզ [գ] խառնող . խառն. qui mêle . mêlé.

آمیزش { ամիզիշ [գ] 1. խառնուրդն . mélange 2. Միաւորութիւն union 3. Մերձաւորութիւն copulation . տարց. حسن — լաւ կենակցութիւն. bonne relation.

امین { էմին [ա] 1. Ապահով. վստահ. sûr, confiant [յոյ էն] 2. Տեսուչ. վերակացու. Հսկող . directeur. administrateur . surveillant [յգ. امنا]. տարց. الای ی — Զօրավարական գնդի. intendant du régiment. بلوك ی — Հաշուակալ տասնապետ գումարտակի. sergent comptable d'une compagnie. شهر ی — քաղաքապետ. préfet de la ville. — روح ال Գաբրիէլ Հրեշտակապետ. Gabriel l'archange. فتوی ی — օրինական վճռոց քննիչ. cotrôleur des fetvas.

آمین { ամին [ա] Ամէն. amen. տարց. شیئه ر دیك — հաւանիլ. ուղիղ դատել. consentir. reconnaître juste. خوان او — ամէն ըսել. dire amen.

ان { էն [ի] Լայնք. largeur.

آن { ան [ա] 1. Ժամանակ. ժամ. temps. heure 2. Վայրկեան . instant . տարց. — ب — آن ی آن կամ Վայրկենէ ի վայրկեան. d'un instant à l'autre.

آن { ան [գ] Հիացմունք գեղեցկութիւն. beauté ravissante. attrait.

آن { ան [գ] Այն. celui-là.

آنا { անա [ի] 1. Մայր. mère 2. Գլխաւոր. principal. — سود բու-ռնաու. nourrice. — قاين զոքանչ. belle-mère. — مريم Մայր Աստուածածին. Sainte Marie. — بيوك մամ. aïeule. — بابا كوني օր աղէտից. jour de calamité. — دكز سى յուշկապարիկ. sirène.

انا { ինա [ա] Աման. vase. pot [յգ. اوانى]։

اناني { էնանի [ա] Անձնասիրական. égoïste.

انابت { էնապէթ* [ա] Զղջում. pénitence.

اناث { ինաս* [ա] 1. Էգեր. femelles [եզ. انثى] 2. Կանայք. աղջկունք. femmes. filles.

آناج { անաճ [ի] 1. Անհեթեթ. խոշոր. énorme. gros.

اناجيل { էնաճիլ* [ա] Աւետարանք. Evangiles [եզ. انجيل]։

آناختار { անախթար Բանալի clef [ազնուա. ան-նկեթիւթիւն յունական բառէն]։

اناره { ինարէ* [ա] Լուսաւորել. éclairer. illuminer [نور էն]։

آناطولى { անատօլու [յոն.] Փոքր Ասիա. Asie-Mineure.

آنافور { անաֆօր [յոն.] Պտոյտ ջրոյ. յորձանք. tournoîment d'eau. tourbillon.

آنالق { անալըգ [ի] 1. Մայրութիւն. maternité 2. Հոգեմայր. mère adoptive.

انالاه { ինալէ* [ա] Արժանացնել. faire jouir ou rendre digne [نيلان էն]։

انام { էնամ [ա] Մարդիկ. les hommes.

انامل { էնամիլ* [ա] Մատանց ծայրեր. les bouts des doigts [եզ. انمله]։

انامه { ինամէ* [ա] Քնացնել. endormir [نوم էն]։

انانيت { էնանիյէթ* [ա] Եսութիւն. égoïsme. arrogance.

انباء { ինպա [ա] Լուր տալ. avertir [نبا էն]։

انبات { ինպաթ [ա] 1. Բուսուցանել. faire végéter ou pousser [نبات էն] 2. Հիւթեղութիւն. succulation

انبات { էնպաթ [ի] Ամառանն փչող հիւսիսային հողմ. vent étésien.

انبار { անպար [դ] 1. Ամբարանոց. grenier. dépôt 2. Լցարան նաւու. cale de navire. տաճկ. جى — Համբարապահ. gardien du dépôt.

انباز { էնպազ [դ] Ընկեր. compagnon.

انباه { ինպահ [ա] Եժք. Խթան. stimulus.

انبساط { ինպիսադ [ա] 1. Տարածուիլ. s'étendre [بسط էն] 2. Զուարթութիւն. gaieté 3. գիտ. Ընդարձակիլն. dilatation.

انبوبه { ինպուպէ* [ա] 1. Եղեգնիկ. canule [յգ. انابيب] 2. Խողովակ. tube.

انبوه { ամպուհ [դ] Բազմութիւն. nombreux.

انبهار { ինպիհար [ա] Հեւք. anhélation. essoufflement.

انبياء { էնպիյա* [ա] Մարգարէներ. prophètes [եզ. نبي].

انبيق { ինպիք [ա] Թորակ. alambic. տաճկ. — دن چكمك Թորել. distiller.

انتاج { ինթաճ [ա] Արդիւնք բերել. faire résulter. produire. occasionner نتيجه էն.

انتارى { էնթարի [թ] Արեւելեան պարեգօտ. large veste orientale.

انتاش { ինթիշ [ա] Ծլում. gérmination.

انتباج { ինթիպաճ [ա] [illegible] gonflement.

انتباه { ինթիպահ [ա] 1. Արթնութիւն. աչալրջութիւն. réveil. vigilance. 2. Արծարծում. incitation.

انتتاح { ինթիթահ [ա] Եժղ. Քրտնութիւն. exsudation.

انتحار { ինթիհար [ա] Անձնասպանութիւն. suicide [نحر էն]։

انتخاب { ինթիխապ [ա] 1. Ընտրել. ընտրութիւն. choisir. élection [յգ. انتخابات] [نخبه էն] 2. Կեղեւանքը զատել. monder.

انتريقه { էնթրիքա [իտալ.] Մեքենայութիւն. intrigue.

انتزاع { ինթիզա՛ [ա] Խլում. տեղափոխութիւն. arrachement. déplacement [نزع էն]։

انتساب { ինթիսապ [ա] 1. Պատկանիլ. appartenir [نسب . نسبت էն] 2. Ականաւոր անձի մը հետ յարաբերութիւն ունենալ. avoir des relations avec un personnage.

انتساج { ինթիսաճ [-] Հիւսք tissure [نسج էն]։

انتساق { ինթիսաք [-] Դասաւորութիւն. classification [نسق էն]։

انتشاء { ինթիշա [-] Աճում. croissance [نشو էն]

انتشار { ինթիշար [-] 1. Տարածուիլ. se répandre [نشر էն] 2. Տարածում. սփռում. propagation. diffusion.

انتشاق { ինթիշաք [-] Քիթէն քաշել. renifler.

انتصاب { ինթիսապ [-] 1. Կանգնիլ. se dresser [نصب էն] 2. Կեցուածք. attitude. տող. تنفس — ی ուղղաշնչութիւն. orthopnée.

انتصار { ինթիսար [-] Օգնութիւն առնել. prendre du secours. se faire assister [نصرت էն]։

انتضاج { ինթիզաճ [-] Եփիլ. հասունութիւն. cuire. maturité [نضج էն]։

انتظار { ինթիզար [-] 1. Սպասել. սպասում. attendre. expectation [نظر էն] 2. ռմկ. Անիծել. maudire.

انتظام { ինթիզամ [-] 1. կարգաւորութիւն կարգ. կանոնաւորութիւն. arrangement. ordre. régularité [نظم էն] 2. Ներդաշնակութիւն. harmonie. 3. Հիւսք. texture.

انتعاش { ինթի'աշ [-] Դիւրակեցութիւն. aisance.

انتعاظ { ինթի'աղ [-] Կանգնում. érection.

انتفاخ { ինթիֆախ [-] Փքուիլ. այտուց. être bouffé. enflure [نفخ էն]։

انتفاع { ինթիֆա' [-] Օգուտ քաղել. profiter. [نفع էն]։

انتقاد { ինթիքատ [-] Քննադատութիւն. critique [ج. انتقادات] [نقد էն]։

انتقال { ինթիքալ [-] 1. Փոխադրուիլ. փոխադրութիւն. se transporter. transportation [نقل էն] 2. Փոխանցում. transfert. transmission. ռմկ. — دار بقا առ Աստուած փոխիլ. décéder. — سريع ال դիւրաւ հասկցող. qui comprend facilement. avisé.

انتقام { ինթիքամ [-] Վրէժ. vengeance. — جو վրէժխնդիր. vengeur.

انتماء { ինթիմա [-] Պատկանիլ. appartenir

انتكاس { ինթիքեաս [ա] Շըր-ջում. renversement [نكس են]։

انتهاء { ինթիհա [ա] Վերջա-ւորութիւն. վերջ. terminaison. fin [نهايت են]. ـى — վերջին. ծայրական. final. terminal.

انتهاز { ինթիհազ [ա] Բռնել. saisir.

انتى { ինթի [ի] Ոչինչ. frivole. شيلر پفق — սնոտի բաներ. frivolités.

انتيقه { անթիքա [էտա.] Հնութիւն. antiquité.

انثقاب { ինսիքաբ [ա] Ծա-կուիլ. ծակիլն. être perforé. percement. [ثقب են]։

انثناء { ինսինա [ա] Ցեմս կրկնում. flexion.

انثى { ունսա* [ա] Էգ. femelle [ج. اناث]։

انجاز { ինճազ [ա] Կատարել (խոստում). remplir une promesse.

انجام { էնճամ [ղ] Վախճան. fin. ı. كار — վերջապէս. enfin. au bout du compte.

انجام { ինճամ [ա] Բոյս. Ծըլ-ում. germination.

انجذاب { ինճիզաբ [ա] 1. Քաշչում. Ձը-գողութիւն. attraction [جذب են] 2. Ծանրաձգութիւն. gravitation.

انجرار { ինճիրար [ա] Քաշ-ուիլ. être tiré. attiré [جر են]։

آنجق { անճաք [ի] 1. Մի-միայն. seulement 2. Հազիւ. à peine 3. Սա-կայն. cependant.

انجلاء { ինճիլա [ա] Ցոլանալ. փայլիլ. avoir du lustre de l'éclat [جلا են]։

آنجلين { անճըլեյին [ի] Այն-պէս. de cette manière-là.

انجم { էնճում* [ա] Աստղեր étoiles [ج. نجم]։

انجماد { ինճիմադ [ա] 1. Սառիլ. geler 2. Պնդիլ. se solidifier.

انجمن { էնճումէն [ղ] 1. Ժողով. conseil. assemblée. ı. دانش — գիտական կաճառ. académie

انجو { ինճու [ի] Մարգա-րիտ. perle.

انجير { ինճիր [ղ] Թուզ. figue.

انجيل { ինճիլ [ա] Աւետա-րան. Evangile.

انحاء { էնհա* [ա] Կողմեր. côtés [ج. نحو]։

انحداب { ինհիտաբ [ա] Կուզ ըլլալ. se bosseler

انحراف { ինհիրաֆ [ա] 1. Ծռիլ. հակիլ. pencher. s'incliner [حرف էն] 2. Խոտորիլ. s'écarter, dévier. տապ. مزاج — անկարողութիւն. indisposition.

انحصار { ինհիսար [ա] 1. Սահմանիլ. être borné. limité [حصر էն] 2. Մենավաճառութիւն. monopole. régie.

انحطاط { ինհիտատ [ա] 1. Իջնել. descendre [حط էն] 2. Խոնարհում. նուաստում. անկում. abaissement. diminution. dégradation.

انحلال { ինհիլալ [ա] 1. Լուծում. dissolution [حل էն] 2. Քակում disjonction.

انحماض { ինհիմազ [ա] Թթուեցում. acidification [حوضت էն] :

انحناء { ինհինա [ա] Ծռիլ. se courber.

آنختار { անախթար [յուն] Բանալի. clef.

انخناق { ինխինագ [ա] Խեղդուում. étouffement [خنق էն] :

آند { անտ [թ] Երդում. serment. տապ. — ایچمك երդնուլ. jurer. — ویرمك երդմնեցնել. assermenter.

انداخت ا { էնտախթ էթմէք [պ] 1. Նետել. lancer. jeter 2. Արձակել. décharger. tirer.

انداخته { էնտախթէ [պ] Նետած. նետուած. արձակած. jeté. déchargé.

انداز { էնտազ [պ] Նետող. արձակող. qui jette, décharge ou tire.

اندازه { էնտազէ [պ] 1. Չափ. mesure 2. Կանգուն. aune. տապ. الك — չափել. խոկալ. mesurer. calculer. combiner.

اندام { էնտամ [պ] 1. Անդամ մարմնոյ. membre du corps 2. Հասակ (գզյ.) մարմին. stature. taille. corps 3. Եղանակ. mode. manière 4. Համաչափութիւն. symétrie. տապ. سز — տձեւ. difforme. لو — բարեձեւ. վայելուչ. symétrique. gracieux.

اند بند { էնտ պէնտ [թ] Ապշած. այլայլած. frappé de surprise. ému. effaré.

اندر { էնտէր [ա] Աւելի կամ խիստ հազուա-

գիւտ. plus ou très rare. [ندرت . نادر էն]։

اندر { էնտէր [գ] ի. մէջ. à. en. dans. — قات قات կրկնակի. doublement.

اندراس { էնտիրաս [ա] 1. Անհետ լինելն. disparition 2. Հիմնայատակ կործանում. destruction complète.

اندرون { էնտէրուն [գ] 1. Ներքսակողմ l'intérieur 2. Կանանոց կայսեր. harem Impérial. gynécée. همايون — Ներքին բնակարանք կայսերական Պալատան. les appartements intérieurs du palais impérial. ى — պալատական. courtisan.

اندغام { էնտիղամ [ա] Մուծանումն. կցուած. insertion. attache.

اندفاع { էնտիֆա՛ [ա] 1. Վռնտուիլ. քշուիլ. être expulsé [دفع էն] 2 Անհետանալ. անհետացում. disparaître. disparition.

اندك { էնտէք [գ] Սակաւ. peu.

اندلس { էնտէլիւս [ա] քՍպանիա. Espagne

اندلو { անտըլը [թ] Երդուեալ assermenté

اندماج { էնտիմաճ [ա] Տեղաւորուիլ. զետեղիլ. s'emboîter.

اندود { էնտուտ [գ] Ծեփեալ. enduit. —այ. — زر ոսկեզօծ. doré. incrusté d'or.

اندوز { էնտուզ [գ] Շահող qui gagne. — سعد երջանկաշահ. heureux.

اندوه { էնտուհ [գ] Հոգ. տագնապ մտաց. souci. embarras.

اندوهكين { էնտուհկին կամ اندوهناك էնտուհնաք [գ] Տրտմագին. վշտագին. triste, affligé.

انديش { էնտիշ [գ] Մտածող. խորհող. qui pense, qui songe.

انديشناك { էնտիշնաք [գ] Մտատանջ. inquiet. soucieux.

انديشه { էնտիշէ [գ] 1. Մտածութիւն. méditation 2. Մտատանջութիւն. anxiété.

انذار { ինզար [ա] 1. Մօտալուտ չարիք մը ծանուցանել. annoncer un malheur imminent [نذر էն] 2. Տարհամոզել. dissuader. 3. Սպառնալ. menacer. —ատց. ծէլ. կանխազգուշութիւն

pronostic.

انزال { ինզալ [—] ինտիրմէք. faire descendre. [نزول էն] ։ տաղ. منی — մէնի նահատութիւն. écoulement du sperme.

انزواء { ինզիվա [—] 1. Անկիւն մը քաշուիլ. se retirer dans un coin [زاویه էն] 2. Առանձնութիւն. retraite.

انس { ինս [—] Մարդ (էակ). մարդիկ. l'homme. le genre humain.

انساب { էնսապ* [—] 1. Ազգականք. խընամիք. parents. alliés [էզ. نسب] 2. Է. գ. Դիքդահամարք. logarithmes. տաղ. علم ال — ազգաբանութիւն. généalogie.

انساف { ինսաֆ [—] Էմ. Թերթ թերթ անկում. exfoliation.

انسال { էնսալ* [—] Սերունդք. descendances. générations [էզ. نسل]

انسان { ինսան [—] Մարդ (էակ). l'homme. le genre humain [ج. ناس]. العين — բիբ. pupille.

انسانی { ինսանի կամ انسانیه ինսանիյէ* [—] Մարդկային. humain.

انسانیت { ինսանիյէթ* [—] Մարդկութիւն. humanité. لو — մարդասէր. bienveillant. سز — անմարդի inhumain.

انسب { էնսէպ [—] Աւելի կամ ամենա-յարմար. plus ou le plus convenable [نسبت . مناسب էն]։

انسجام { ինսիճամ [—] Հոսիլ. couler. տաղ. حسن — Հեշտ ոճ. style coulant.

انسجه { էնսիճէ* [—] Հիւսուածք. tissus. [էզ. نسج կամ نسیج]։

انسداد { ինսիտատ [—] 1. Գոցուիլ. être obstrué, fermé [سد էն] 2. Էմ. Խցում. խափանում. obstruction. engorgement. oblitération.

انسدال { ինսիտալ [—] Էմ. Անկում. procidence.

انسکاب { ինսիքեապ [—] Էմ. Ջրացանութիւն. սրսկում. affusion.

انسلاب { ինսիլաղ [—] Կապտուիլ. մերկանալ être dépouillé, ôté, enlèvement [سلب էն]։ لون — գունատութիւն. décoloration.

انسلاك { ինսիլաք [ա] Ըն-թանալ. parcourir [سلوك էն]:

انسواد { ինսիվատ [ա] թէր. Սև ուռուցք. mélanose

انسهال { ինսիհալ [ա] Մաք-րումն. purgation [سهولت էն].

انسی { ընսի կամ انسیه ընսի-յէ* [ա] Ընտանի. familière. domestique.

انسیت { ընսիյէթ * [ա] Ընտանութիւն. յարաբերութիւն familiarité. relation. لو — ընկերական. sociable.

انشاء { ինշա [ա] 1. Շինել. շինութիւն. construire. construction [نشئت էն] [յգ. انشاآت] 2. Նամականութիւն. art épistolaire 3. Նամականի. livre des lettres.

انشاالله { ինշալլահ [ա] 1. Եթէ Աստուած կամենայ. s'il plait à Dieu. 2. Տայր Աստուած. plut à Dieu.

انشاد { ինշատ [ա] Ոտանաւոր յօրինել կամ արտասանել. composer ou réciter des vers.

انشاق { ինշաք [ա] Ներշն-չութիւն. inhalation.

انشائی { ինշայի կամ انشائیه ինշայիյէ* [ա] Շի-նելու վերաբերեալ. qui concerne la construction.

انشته { ինիշթէ [բ] Քեռայր. beau-frère.

انشراح { ինշիրահ [ա] 1. Ընդարձակելն. dilatation [شرح էն] 2. Զուարթութիւն. ցնծութիւն. gaieté. allégresse.

انشعاب { ինշի՛ապ [ա] 1. Ճիւղաւորիլ. se ramifier [شعبه էն] 2. աչըլ. Բացուիլ. s'épanouir.

انشقاق { ինշիգագ [ա] 1. Ճեղքուիլ. se fendre [شق էն] 2. Պատռուիլ. se déchirer.

انصار { ինսար* [ա] Օժանդակք. auxiliaires. aides [եզ. ناصر]:

انصاف { ինսաֆ [ա] 1. Արդարութեամբ գործել. agir avec équité [نصفت էն] 2. Արդարամտութիւն. խիղճ. équité. conscience. — ی կամ سز — անիրաւ. injuste. لی — խղճմիտ. իրաւարար. consciencieux. équitable.

انصباب { ինսիպապ [ա] 1. Թափիլ. se ver-

ser, se jeter [صب էն] 2. Բժշ. Զեղում. Ճապաղում. épanchement. suffusion.

انصراف { Ինսիրաֆ [ա] 1. Դառնալ. se tourner [صرف էն] 2. Երթալ. se rendre 3. Բժշ. Խոտորում. révulsion.

انضباط { Ինզըպաթ [ա] Կարգապահութիւն. discipline. ordre [ضبط էն]։

انضجاج { Ինզըճաճ [ա] Բանի մը իւր հիւթովը եփիլը. Խորովում. assation.

انضجاع { Ինզըճա' [ա] Պառկուածք. décubitus.

انضغاط { Ինզըղաթ [ա] Ճնշում. pression.

انضمام { Ինզըմամ [ա] Աւելնալ. յաւելում. être ajouté. addition. augmentation [ضم էն]։

انطاق { Ինթաք [ա] Խօսեցնել faire parler [نطق էն]։

انطفاء { Ինթըֆա [ա] 1. Մարիլ. s'éteindre 2. Բժշ. Շիջում. extinction.

انظار { Էնզար* [ա] 1. Հայեացք. vues, regards [Եզ. نظر]։

انعام { Ին'ամ [ա] 1. Բարերարութիւն. Շնորհում. բարութիւն. bienfaisance. faveur. bonté [Յգ. انعامات] 2. Պարգևել. accorder [نعمت էն]։

انعدام { Ին'իտամ [ա] Չգոյութիւն. manque. non existence [عدم էն]։

انعراء { Ին'իրա [ա] 1. Մերկանալ. se dénuer [عريان էն] 2. Բժշ. Մերկացում. déchaussement.

انعراج { Ին'իրաճ [ա] անդր. Ծամածռութիւն. anfractuosité.

انعزال { Ին'իզալ [ա] 1. Գործէ քաշուիլ. se retirer des affaires [عزل էն] 2. Բնս. Զատուցում. isolement.

انعطاف { Ին'իթաֆ [ա] 1. Դառնալ. se tourner [عطف էն] 2. Անդրադարձում. reflexion.

انعقاد { Ին'իգատ [ա] 1. Կապուիլ. être lié, attaché [عقد էն] 2. Գումարիլ. tenir (séance) 3. Կազմուիլ. կնքուիլ. (դաշինք մը) se conclure.

انعكاس { Ին'իքեաս [ա] Անդրադարձում. ցոլացում. réflexion. reflet [عكس էն]։

انغاریه { անղարիյէ [ր...] Զրի կամ բռնի աշխատութիւն. corvée.

انف { էնֆ [ա] Քիթ. nez [ջ. انوف]:

آنف { աանիֆ [ա] Նախընթաց. précédent. البیان — կամ الذکر — վերոյիշեալ. susmentionné.

آنفا { աանիֆա [ա] Յառաջագոյն. précédemment.

انفاذ { ինֆազ [ա] Ազդեցնել. գործադրել. mettre à effet. exécuter [نفوذ էն]:

انفاس { էնֆաս* [ա] Շունչեր. haleines [եզ. نفس]: առաջ. معدوده — կենաց ընթացք. cours de la vie.

انفاق { ինֆաք [ա] Ապրուստ տալ. donner quelque subsistence. faire subsister [نفقه էն]:

انفتاح { ինֆիթահ [ա] 1. Բացուիլ. բացում s'ouvrir. ouverture [فتح էն] 2. Եղ. ծայթքում. dégorgement 3. Ծիլ. ծաղկիլ. s'épanouir.

انفجار { ինֆիճար [ա] 1. Ցայտել. jaillir [فجر էն] 2. բուս. ինքնաբացութիւն. déhiscence.

انفراج { ինֆիրաճ [ա] Բացուիլ. անջատուիլ. s'ouvrir. se séparer [فرج էն]

انفراد { ինֆիրատ [ա] 1. Առանձին լլալ. մենութիւն. être seul. isolement [فرد էն] 2. բնա. Զատուցում. isolation. առաջ. — على ال ‘ալէլ ինֆիրատ զատ զատ. séparément. à part.

انفراق { ինֆիրաք [ա] Զատուիլ. se séparer [فرق էն]:

انفس { էնֆուս* [ա] Անձինք. Հոգիք. personnes. individus [եզ. نفس]:

انفس { էնֆէս [ա] Աւելի կամ ամենահաճոյ plus ou le plus agréable. [نفیس . نفاست էն]:

انفساح { ինֆիսահ [ա] Լայննալ. ընդարձակիլ. s'élargir. dilatation [فسحت էն]:

انفساخ { ինֆիսախ [ա] Ջնջուիլ. լուծուիլն. être aboli. dissolution. [فسخ էն]:

انفساد { ինֆիսատ [ա] Ապականիլ. se gâter. se corrompre [فساد էն] 2. խանգարումն. désorganisation.

انفصال { Ինֆիսալ [ա] 1. Բաժնուիլ. բաժանում: se séparer. séparation [فصل էն] 2. Պաշտօնէ քաշուիլ. Հրաժարում. se retirer d'une fonction. démission 3. Բժշ. Անջատում décollement. — اتصال մերձաւորութիւն. contiguité.

انفضاج { Ինֆիզաճ [ա] Բուրում: exhalation

انفع { Էնֆա՛ [ա] Աւելի կամ ամենա-օգտակար. plus ou le plus utile, avantageux [نفع . نافع էն]:

انفعال { Ինֆի՛ալ [ա] Սրդողիլ. սրտմտութիւն se fâcher. dépit [فعل էն]:

انفكاك { Ինֆիքեաք [ա] 1. Զատուիլ. se séparer [فك էն] 2. Խախտում dislocation.

انفهام { Ինֆիհամ [ա] Հասկցուիլ. être compris, intelligible. [فهم էն]:

انفى { Էնֆի [ա] Ռնգային. nasal.

انفيه { Էնֆիյէ* [ա] Քթախոտ. tabac à priser

انقاض { Էնգազ* [ա] Բեկորք débris [نقض էլ]:

انقباب { Ինգըպապ [ա] Խմ. կամարացում. գաւորութիւն. concamération.

انقباض { Ինգըպազ [ա] 1. Պնդութիւն. constipation [قبض էն] 2. Բժշ. Կծկանք (սրտի). systole.

انقراض { Ինգըրազ [ա] 1. Խզիլ. se rompre [قرض էն] 2. Անկում. կործանում. décadence. extinction.

انقسام { Ինգըսամ [ա] Բաժնուիլ. se diviser [قسمت էն]: — قابل բաժանելի divisible.

انقضاء { Ինգըզա [ա] Վերջանալն. լրում. expiration [قضا էն]:

انقطاع { Ինգըդա՛ [ա] 1. Կտրուիլ. se couper [قطع էն] 2. Ընդմիջում. interruption 3. Բժշ. Դադարում. suppression.

انقلاب { Ինգըլապ [ա] Փոխուիլ. փոփոխում: subir un changement. vicissitude [ج. انقلابات] [قلب էն]

انقهال { Ինգըհալ [ա] Բժշ. Հիւծում. étisie.

انقياد { Ինգըյատ [ա] Հնազանդիլ. Հլութիւն obéir. soumission [قيد էն]:

انكار { Ինքեար [ա] Ուրանալ. անգիտանալ.

nier. ignorer [նկր ԷՆ].

انکبين { Էնկիւպին [պ] Մեղր miel.

انکرك { Էնկերեք [թ] Իժ. vipère.

انکسار { Ինքիսար [ա] Կոտրուիլ. se casser. se briser [کسر ԷՆ] 2. Անիծել. maudire.

انکساف { Ինքիսաֆ [ա] Խաւարումն Արեգական. eclipse du soleil. [کسوف ԷՆ].

انکشاف { Ինքիշաֆ [ա] 1. Յայտնուիլ. se découvrir [کشف ԷՆ] 2. Յայտնութիւն. révélation 3. Ծաւալումն. développement

انکشت { Էնկիւշտ [պ] Մատն. doigt [յգ. انکشتها].

انکل { Էնկէլ [թ] Խոչընդոտ. obstacle. entrave.

انکلتره { Ինկիլթերա [եւր.] Անգլիա. Angleterre.

انکليز { Ինկիլիզ [եւր.] Անգլիացի. Anglais. — جه անգլիարէն. langue anglaise. en anglais.

انکماش { Ինքիմաշ [ա] Քեղ. Պնդումն. կծկումն astriction.

انکنار { Էնկինար [թ] Կանկառ. artichaut.

انکور { Էնկիւր [պ] Խաղող raisin.

انکيخته { Էնկիխթէ [պ] Գրգռեալ. excité.

انکيز { Էնկիզ [պ] Գրգռող. յուզող. qui excite. qui remue. տաճ. — فتنه խռովող. séditieux. — دهشت ահարկու. effrayant.

انکين { Էնկին [թ] 1. Լայն. ընդարձակ. ras. vaste 2. Ծովամէջք. pleine mer. տաճ. اورمق ه — ծովուն խորերը չուել. prendre le large.

انلی { Էնլի [թ] Լայն. large.

انمله { Էնմիլէ* [ա] Մատի ծայր. bout du doigt [յգ. انامل].

انموذج { Էնմուզէճ [ա] Օրինակ. modèle. échantillon.

انوار { Էնվար* [ա] Լոյսեր. lumières [եզ. نور].

انواع { Էնվա՛* [ա] Տեսակներ. sortes. espèces [եզ. نوع].

انور { Էնվէր [ա] Աւելի կամ ամենա-լուսաւոր. plus ou le plus lumineux, brillant [نور . منور ԷՆ].

انوف { Ունուֆ* [ա] Քիթեր. nez [եզ. انف].

آنه { աննէ [թ] Մայր mère. maman.

انهاء { ինհա [ա] 1. Հաղորդել. տեղեկացրել. communiquer. rapporter. [نهيه էն] 2. Գրութիւն. rapport. lettre.

انهار { ինհար* [ա] Գետեր. fleuves [եզ. نهر].

انهدام { ինհիտամ [ա] Փլիլը. démolition. ruine [هدم էն].

انهزام { ինհիզամ [ա] Պարտութիւն. défaite. déroute [هزيمت էն].

انهضام { ինհիզամ [ա] Մարսողութիւն. digestion [هضم էն].

انهماك { ինհիմագ [ա] Հետամուտ ըլլալ. ինքզինքը տալ. s'appliquer à quelque chose. s'adonner

آنيده { անիտէ [թ] Իսկոյն. à l'instant.

انيس { էնիս [ա] Ընտանի. ընկեր. familier. compagnon [انسيت էն].

آنيسون { անիսօն [յու.] Անիսոն. anis.

انيقه { էնիգա* [ա] Գեղեցիկ. սիրուն. beau. charmant. joli.

انين { էնին [ա] Հեծեծանք. gémissement.

او { էվ [թ] Տուն. maison. — աւայ. بارق — ընտանիք famille. le foyer.

او { օ [թ] 1. Այն. նա. celui-là. lui 2. Նոյն même. — աւայ. بر كون — միւս օր. l'autre jour.

او { օ [թ] Ա՜հ. ah !

آو { ավ [թ] 1. Որս. proie. gibier 2. Որսորդութիւն. chasse.

اوائل { էվայիլ* [ա] Առաջներ. premiers jours [եզ. اول]. ده — յառաջուց. autrefois. dans le temps.

آواخ { ավախ [պ] Աւա՜ղ. hélas!

اواخر { էվախիր* [ա] Վերջին օրեր. derniers jours [եզ. آخر].

آوادانلق { ավատանլըգ [թ] Ամբողջ գործիք արհեստաւորի. outillage.

آواره { ավարէ [պ] 1. Վտարեալ. expatrié 2. Մոլորեալ. անջատեալ. égaré. séparé 3. Անգործ oisif 4. Զուրկ. privé.

آواز { ավազ կամ آوازه ավազէ [պ] 1. Ձայն. voix. bruit 2. Հռչակ. renommée.

اواسط { Եվասըթ* [ա] Միջինք. milieux. [Եզ. اوسط]:

اوامر { Եվամիր* [ա] Հրամաններ. ordres commandements [Եզ. امر]:

اوان { ավան [ա] Ժամանակ. temps.

اوانی { Եվանի* [ա] Ամաններ. pots. ustensiles [Եզ. انا]:

اوباش { Եվպաշ* [ա] Սրահակք. mutins. mauvais sujets [Եզ. وبش]:

اوبك { Եօպէք [ի] Կոյտ. շեղջ. tas. monceau.

اوبور { օպուր [ի] Շատակեր. gourmand.

اوبه { օպա [ի] Վրան. tente.

اوپشمك { Եօփիւշմէք [ի] Զիրար ողջագուրել. s'embrasser.

اوپمك { Եօփմէք [ի] Պագնել baiser.

اوت { Եվէթ [ի] Այո. oui.

اوت { օթ [ի] Խոտ. herbe. foin. ——ی. صچان ی — Զառնիկ. arsenic.

اوتاد { Եվթատ* [ա] Ցիցք. pieux [Եզ. وتد]:

اوتار { Եվթար* [ա] 1. Լարեր. Թելեր. cordes [Եզ. وتر] 2. Եբէր. cordes.

اوتاغ { օթաղ կամ اوتاق օթաք [ի] Մեծ վրան. tente grande.

اوتاندرمق { ութանտըրմագ [ի] Ամչցնել. faire honte, confondre.

اوتانغان { ութանգան [ի] Ամչկոտ. honteux. timide.

اوتانمق { ութանմագ [ի] Ամչնալ. avoir honte. rougir.

اوتدرمك { Եօթտիւրմէք [ի] Երգել կամ հնչել տալ. faire chanter ou sonner. faire retentir.

اوتره { Եօթրէ կամ اوتری Եօթիւրէ [ի] Այս (') նշանն է որ իւ Եօ ու ձայներն կուտայ. signe phonique de u, eu, ou, o.

اوتشمك { Եօթիւշմէք [ի] Իրարու հետ երգել. chanter ensemble.

اوتلاتمق { օթլաթմագ [ի] Արածել. faire paître.

اوتلاق { օթլագ [ի] Արօտ. pâturage.

اوتلاقیه { օթլագիյէ [ի] Արօտի հարկ. droit de pâturage.

اوتلانمق { օթլանմագ [ի] Արածիլ. paître.

اوتلق { օթլագ [թ] 1. Խոտ-առատ տեղի. herbage 2. Ամբար խոտի. dépôt de foin 3. Մանր վառօդ խանձի. pulvérin.

آوتمق { ալտաթմագ [թ] Պատ-րել. tromper

اوتمك { էօթմէք [թ] 1. Հըն-չել. résonner. retentir 2. Երգել. խօսելն (հաւու). chanter

اوتو { ութիւ [թ] 1. Ողոր-կիչ երկաթ. հար-թուկ. fer à repasser 2. Ողորկում. repassage. տաց. جی — ողորկիչ. repasseur.

اوتوراق { օթուրագ [թ] 1. Նստոյ տեղի endroit propre à s'asseoir. 2. Կճիճ. pot de chambre. 3. Հանգիստ (ի շու) séjour. տաց. لو — Հաստատուն. անշարժելի. stable, immuable. یری — սրբան. fondement.

اوتورتمق { օթուրթմագ [թ] 1. Նստեցնել. զետեղել. faire asseoir. installer.

اوتورش { օթուրուշ [թ] Նըս-տուածք. posture séante.

اوتورلمق { օթուրուլմագ [թ] Նստիլ. բնակիլ. s'asseoir. habiter.

اوتورمق { օթուրմագ [թ] 1. Նստիլ. բնակիլ. s'asseoir. demeurer 2. Խրիլ. échouer.

اوتوری { էօթիւրի [թ] Վե-րաբերմամբ. պատճառաւ. à l'égard de. à cause de.

اوتوز { օթուզ [թ] Երեսուն trente. տաց. — نجی երեսներորդ. trentième. ر — երեսնական. par trentaines. trente à chacun. لق — երեսունեոց. qui a la trentaine. ce qui vaut trente

اوتولمك { ութիւլէմէք [թ] Ողորկել. հար-թել. repasser.

اوته { էօթէ [թ] 1. Անդին. անդիու կողմը. au delà. l'autre côté 2. Մեկ-դի. հեռի. au loin. loin. տաց. دنبرو — ի վաղուց ան-տի. depuis longtemps. — یری ասդ անդ. par-ci par-là. کی — միւսը. l'autre. کی — بریکی ոմանք մարդիկ. certaines gens. کون — անցեալ օր l'autre jour. سنه وارمق — չափը անցնել. dépasser les bornes.

اوثان { էվսան* [ա] Կուռ-քեր. idoles [Եւ. وثن]։

اوج { էվճ [ա] 1. Վերջին ծայր երկնից. Հեռակէտ. le plus haut point du ciel. apogée 2. Գագաթ. sommet.

آوج { ավուճ [բ] 1. Ափ. paume de la main 2. Բուռն մի. poignée.

اوج { ուճ [բ] Ծայր. կատար. bout. pointe. extrémité.

اوج { էօճ [բ] Վրէժ. ոխ. vengeance. rancune

اوجاع { էվճա՛* [ա] Ցաւեր. douleurs [եզ. وجع] ասոոց. كاسره — ոսկրատանջ (ցաւք) ostéocopie.

اوجاق { օճաք [բ] 1. Կրակարան cheminée. foyer 2. Հնոց. four 3. Փոքրիկ փոս. petite fosse 4. Տոհմ. famille. dynastie 5. Մարմին. խումբ. corps 6. Միաբանութիւն. ligue.

اوجاقجی { օճաքճը [բ] Ծխանի մաքրիչ. ramoneur.

اوجكز { էվճիկէզ [բ] Տնակ. maisonnette.

اوجوز { ուճուզ [բ] Աժան. à bon marché.

اوجوزلمق { ուճուզլամագ կամ اوجوزلنمق ուճուզլանմագ [բ] Աժննալ. baisser (de prix).

اوجوزلتمق { ուճուզլաթմագ [բ] Աժանցընել. baisser le prix.

آوجی { ավճը [բ] Որսորդ. chasseur.

اوچ { էուչ [բ] Երեք. trois. ասոոց. ده — մէկ երրորդ. tiers. ر — ر — երեքական. par trois. trois à chacun. لك — երեքենոց. ce qui vaut trois:

اوچار { ուչար [բ] Թռչուն. volatile.

اوچقلو { ուչգուլու [բ] Լուսնոտ. épileptique

اوچقور { ուչգուր [բ] Խոնջան. cordon qu'on passe dans les coulisses d'un caleçon pour le serrer autour de la taille.

اوچقون { ուչգուն [բ] Կայծ. étincelle

اوچماق { ուչմաղ [բ] Դրախտ paradis.

اوچمق { ուչմագ [բ] 1. Թռչել. voler 2. Յօդս ցնդիլ. se volatiliser.

اوچنجی { իւչիւնճի [բ] Երրորդ. troisième

اوچورم { ուչուրում [բ] Գահավէժ. précipice.

اوخ { օխ [բ] Օ՛հ. ի՜նչ աղէկ. oh ! que c'est beau !

اوخشامق { օխշամագ [բ] Գգուել. caresser.

اود { օտ [բ] 1. Կրակ. feu 2. Հերաթափ դեղ մ'է. rusma. ասաց. — یرلری ծածուկ տեղիք մարմնոյ ուր ի գործ ածի հերաթափ դեղն. parties du corps où l'on applique le rusma.

اود { էօտ [բ] Մաղձ. bile. ասաց. ـم قوپدی — կամ ـم پاطلادی — լեղապատառ եղայ. je pensai de mourir de frayeur.

اوداء { էվտա* [ա] Սիրելիք. amis bien aimés [եզ. ودید]:

اودشمك { էօտէշմէք [բ] Երկուստեք փոխանակութեամբ պարտք հատուցանել. s'acquitter réciproquement par échange.

اودنج { էօտիւնճ [բ] Փոխ. emprunt, prêt. ասաց. آلق — փոխ առնել. emprunter. ویرمك — փոխ տալ. prêter.

اودنمك { էօտէնմէք [բ] Վճարուիլ. se payer.

اودون { օտուն [բ] Փայտ. bois.

اودمك { էօտէմէք [բ] Վճարել. Հատուցանել. payer. rendre.

اودیه { էվտիյէ* [ա] Ձորեր. vallées [եզ. وادی]:

اور { ուր [բ] Ուռեցք. այտուց. tumeur. glande.

آور { ավէր [պ] Բերող. qui apporte.

اورا { օրա [բ] 1. Այնտեղ. là, ce lieu-là 2. Այն կէտ. ce point-là. ասաց. ـده — այն տեղ. dans cet endroit-là. ـجه — այդ տեղուանքը. sur les lieux. ـلی — այնտեղացի. indigène de ce pays-là.

اوراد { էվրատ* [ա] 1. Տէրունական աղօթքներ. oraisons dominicales [եզ. ورد վիրտ]. 2. Վարդեր. roses [եզ. ورد վէրտ]:

اوراق { օրագ [բ] 1. Մանգաղ. faux 2. Հունձք. moisson. ـجی — հնձող. moissonneur. ـبوجکی — ծղրիդ. grillon.

اوراق { էվրագ* [ա] 1. Տերեւներ. feuilles [եզ. ورق] 2. Թղթեր. նամակներ. պաշտօնական գրեր. papiers. lettres. documents [եզ. ورقه]: ասաց. نقدیه — թղթադրամ. papier monnaie. اوطهسی — դիւանատուն. bu-

reau des archives. حوادث — լրագիրք. journaux.

اورام { Եվրամ* [ա] Աւ-ռուցք. tumeurs [ورم .Եզ].

اوران { օրան [ի] Չափ. սահման. mesure. limite. سز — պատշաճու-թիւն չը գիտցող. sans manières.

اوربرتمك { Եօրբերթմէք [ի] Քստմնեցնել. faire hérisser.

اوربرمك { Եօրբերմէք [ի] Քստմնիլ. se hérisser. frissonner.

آورت { ավուրթ [ի] Թուշք. l'intérieur de la joue. ասաց. صاتمق — կամ — ایتمك մեծաբանութիւն ընել. խեթիւ նայիլ. faires des fanfaronnades. bouder.

اورتاق { օրթաք [ի] Ընկեր. associé. ասաց. لشی — ընկերակցաբար. en association.

اورتاقلشمق { կամ اورتاقلاشمق օրթաքլաշմաք [ի] Ընկերակցիլ. s'associer.

اورتاقلق { օրթաքլըք [ի] Ըն-կերակցութիւն. association.

اورتالق { օրթալըք [ի] Աշ-խարհ. բնութիւն. մարդիկ. monde. nature. peuple. ասաց. اغارمق — լուսա-նալ. faire jour. قرارمق — մթնել. s'obscurcir. قارشمق — ամբոխի յուզիլը. se soulever. régner une émeute.

اورتالمق { օրթալամաք [ի] Ծաղրել. պարսաւել. se moquer. critiquer.

اورتانجه { օրթանճա [ի] Մի-ջին. moyenne.

اورت باص { Եօրթ պաս [ի] Ծածկել (յանցանք). խաղաղել. cacher un délit. apaiser.

اورتلمك { Եօրթիւլմէք [ի] 1. Ծածկուիլ. se cacher. se voiler 2. Գոցուիլ. se fermer.

اورتمك { Եօրթմէք [ի] 1. Ծածկել. couvrir. voiler. cacher 2. Գոցել. fermer.

اورتنمك { Եօրթիւնմէք [ի] Աքօղիլ. ծածկուիլ. se voiler. se couvrir

اورتو { կամ اورتی Եօրթիւ [ի] Ծածկոց. couverture.

اورته { օրթա [ի] 1. Մէջտեղ milieu 2. Կեդրոն. centre 3. Միջին. moyenne 4. Ենիչէրիի գունդ. régiment des Janissaires. ասաց. ده — անկներկ. ի տես ամենեցուն. visible. à vue

d'œil. aux yeux de tout le monde. آلق ـــه — շուրջ պաշարել. cerner. مالی — ընդհանրութեան օգտակարութիւն. bien public.

اورتی { էօրթի [թ] տե՛ս. voir. اورتو ։

اورتیلو { էօրթիլիւ [թ] 1. Քօղարկեալ. voilé 2. Թաքուն. caché.

اوردرمق { ուրդուրմագ [թ] Զարնել կամ սպաննել տալ. faire frapper ou tuer.

اوردك { էօրտէկ [թ] Բադ. canard.

اورده { էվէրտէ* [ա] Փողերակք. veines jugulaires [Եւ. ورید]։

آورده { ավէրտէ [պ] Բերած. բերուած. apporté

اورس { էօրս [թ] Սալ (դարբնաց). enclume.

اورسلمك { էօրսէլէմէք [թ] 1. Ճմռթկել. froisser. friper 2. Մաշել user 3. Խոնջել. lasser.

اورش { ուրուշ [թ] Հարուած coup. frappement

اورشدرمق { ուրուշդուրմագ [թ] Իրարու բաղխել տալ. faire choquer. faire combattre.

اورشمق { ուրուշմագ [թ] Իրարու զարնել. բաղխել. s'entre choquer. se battre.

اورصه ا { օրսա էթմէք [թ] Կողմնակի հողմնուել. aller à la bouline.

اورغان { ուրղան [թ] Հաստ պարան. câble.

اورغون { ուրղուն [թ] 1. Զարնուած. frappé. atteint 2. Բաղդ. chance [ռմկ. վուրկուն]։

اوركتمك { իւրքիւթմէք [թ] Վախցնել. effrayer. effaroucher. ռմկ. — جان սպաննել. tuer.

اوركك { իւրքէք [թ] Վախկոտ. խրտուող. timide. peureux. farouche.

اوركمك { իւրքմէք [թ] Խրտչիլ. s'effrayer. se rebuter.

اوركندی { իւրքէնտի [թ] Խրտչումն. սարսափ. frémissement. frayeur.

اوركو { էօրկիւ [թ] Հիւսք. tissage. tricotage. tresse.

اوركج { էօրկիւճ [թ] Ուղտի կուզ. bosse du chameau.

اوركه { էօրէքէ [թ] Մանոց. quenouille.

اورلق { ուրուլմագ [ի] 1. Զարնուիլ. être frappé, blessé, tué 2. Ախտով բռնուիլ. être atteint d'une maladie 3. Սիրահարիլ. devenir amoureux.

اورلك { էօրիւլմէք [ի] Հիւսուիլ. se tisser, se tresser.

اورمان { օրման [ի] Անտառ, forêt. Խօսք. — لق Անտառախիտ երկիր. pays boisé.

اورمجك { էօրիւմճէք [ի] 1. Սարդ. մամուկ. araignée 2. Սարդի ոստայն toile d'araignée.

اورمق { ուրմագ [ի] 1. Զարնել. frapper. battre 2. Սպաննել. վիրաւորել. tuer. blesser 3. Յարձակիլ. կողոպտել. piller. assaillir 4. Լուսոյ կամ ստուերի բանի մը վրայ իյնալը. frapper (lumière, ombre) 5. Կեղծել. feindre 6. Աւելցնել. ajouter. 7. Դառնալ. tourner 8. Հնչել. sonner 9. Դնել. ծեփել. appliquer. enduire 10. Դնել. mettre.

Խօսք. — باش դիմել. avoir recours à. — اوز մէկը գետինը զարնել. battre quelqu'un à terre. — گوزه աչքի զարնել. sauter aux yeux. — بويون գլխատել. décapiter. — طوقات ապտակել. appliquer un soufflet. — دم պարծիլ. թեկն ածել. se vanter. prétendre. — نعره աղաղակ բառնալ. pousser des cris. — تمغا դրօշմել. estampiller. — بويا ներկել. teindre. appliquer des couleurs. — يوزه կշտամբել. reprocher.

اورمك { էօրմէք [ի] Հիւսել. մանել. tresser. tricoter. filer. Խօսք. — ديوار պատ շինել. maçoner.

اورمه { էօրմէ [ի] Հիւսուած. tressé.

اورنك { էվէնկ [պ] Գահ. trône [յգ. اورنكها]

اورنك { էօրնէք [ի] Տիպար. օրինակ. modèle. exemple. échantillon.

اوروپا { էվռօբա [եռվ.] Եւրոպա. Europe.

اوروج { օրուճ [ի] Ծոմ. jeûne.

اوريجى { էօրէճի [ի] Կարկատող. repriseur

اورومك { էօրէմէք [ի] Ոռնալ. hurler

اورومه { էօրէմէ [ի] Ոռնալը. hurlement

آورز { ավրէզ [գ] Մէզա-րան. pot de chambre [տըւ. Հավրօզ]։

اوز { էօզ [ի] 1. Հիւթ. ծուծ. jus. moelle. quintessence 2. Բնու-թիւն. անձնաւորութիւն. nature. propre. 3. Բուն. Հարազատ. propre. naturel 4. Ճշմարիտ. զուտ. véritable. pur.

اوزاتمق { ուզաթմագ [ի] 1. Երկնցնել. allonger. prolonger. étendre 2. Յապաղել. différer. տաց. — ال ձեռնձգութիւն ընել. usurper. — دل անպատշաճ կամ թշնամանքի խօսք ընել. dire des impertinences.

اوزادلق { ուզադըլմագ [ի] 1. Երկարաձգուիլ. être allongé, étendu 2. Յե-տաձգուիլ. être différé.

اوزار { էվզար* [ա] Մեղ-քեր. péchés [եզ. وزر]։

اوزاق { ուզագ [ի] Հեռի. Հեռու տեղ. lointain. loin.

اوزاقلشمق { ուզագլաշմագ [ի] Հեռանալ. s'éloigner.

اوزاقلق { ուզագլըգ [ի] Հե-ռաւորութիւն. distance.

اوزامق { ուզամագ [ի] 1. Երկարիլ. s'allonger. se prolonger 2. Երկար տեւել. durer longtemps.

اوزان { էվզան* [ա] Կշիռ-ներ. չափեր. poids. mesures [եզ. وزن]։

اوزانمق { ուզանմագ [ի] Եր-կննալ. s'allonger. s'étendre.

اوزدك { էօզտէք [ի] Կոճղ. ծղօտ. tronc. tige

اوزدكلك { էօզտէքլէմէք [ի] Հասկ ժողվել. ramasser des épis, glaner.

اوزرلك { էօզէրլիք [ի] Փե-գենայ. rue (plante)։

اوزره { էօզրէ կամ էօզէրէ [ի] 1. Վրայ. sur. au-dessus de 2. Հա-մար. pour. afin de 3. Ինչ-պէս որ. comme 4. Համե-մատ. selon 5. ի Պահու sur le point de 6. Վրայ. Հետ. en voie de. տաց. اوزرینه վրայ. դէմ. à la charge de. contre. اوزرینه آلمق ստանձնել. se charger.

اوزكج { էօզկէչ [ի] Չուանէ սանդուխ. échelle de corde.

اوزكون { էօզկիւն [ի] Տը-կար. faible.

اوزكه { էօզկէ [թ] Բաց ի. ուրիշ. autre que. excepté. autre.

اوزلاشدرمق { ուզլաշտըրմագ [թ] Համա-ձայնեցնել. mettre d'accord.

اوزلاشمق { կամ اوزلشمق ուզլաշմագ [թ] Համաձայնիլ. tomber d'accord.

اوزلمك { էօզլէմէք [թ] կարօտնալ. ցանկալ. désirer de revoir. avoir envie de.

اوزلمك { էօզէլմէք [թ] 1. ճզմիլ. être foulé 2. Նեղուիլ. խոնջիլ. être gêné, accablé.

اوزلى { էօզլի [թ] Հիւթեղ. succulent.

اوزمك { էօզմէք [թ] Նե-ղել. ընկճել. gêner. accabler.

اوزنكى { էօզէնկի [թ] Աս-պանդակ. étrier

اوزنك { էօզէնկէք [թ] Ար-ուեստագործել. travailler artistement, soigneusement.

اوزوم { իւզիւմ [թ] 1. Խա-ղող. raisin 2. Չամիչ. raisin sec.

اوزون { ուզուն [թ] Երկայն long. ուզագ. — اوزادى Մանրամասն. երկարօրէն en détail. longuement.

اوزونلق { ուզունլուգ [թ] Եր-կարութիւն. longueur.

اوساخ { էվսախ* [ա] Աղբ. աղտեղութիւնք. ordures. impuretés [եզ. وسخ]

اوست { իւսթ [թ] 1. Վրայ le dessus. au-dessus. sur 2. Երեսի կող-մը, երես. surface. 3. Վերին. supérieur. ուստ. باش — Հագուստք. vêtements. چيقمق — յաղթել. vaincre. كلك . — գիրնալ. վրայ Հասնիլ. devenir gras. survenir. قومق . — աւելնալ. s'augmenter. . — — իրարու վրայ. ու. Հասարակ. l'un sur l'autre. en moyenne. مكتوب —ى Հասցէ. adresse d'une lettre. اياق —ى յոտնկայս. debout. باش —نه ամենայն սի-րով. avec plaisir. je n'y manquerai pas.

اوستا { ուսթա [թ] 1. Վար-պետ. maître [ու-ղղ. իւսթատ բառէն] 2. Ճարտար. habile.

اوستالق { ուսթալըգ [թ] 1. Վարպետութիւն maîtrise. habileté 2. Նար-

թութիւն. finesse.

آوستريا { ավստրիա [եւր.] Աւստրիա. Autriche.

اوستوره { ուսթուրա [ի] Ածելի. rasoir. [պրս. իւսթիւրէ բառէն]։

اوستون { ուսթիւն [ի] 1. Այս (́) նշանն է որ ե կամ ա ձայնը կուտայ signe phonique de é ou a 2. Գեր ի վերայ. supérieur.

اوستهلمك { ուսթէլէնմէք [ի] 1. Աւելնալ. s'augmenter 2. Վերստին երեւիլ. reparaître.

اوسط { էվսաթ [ա] Միջին. moyen. médiocre

اوسع { էվսա' [ա] Աւելի կամ խիստ ընդարձակ. plus ou très large, vaste [وسعت . واسع էն]։

اوشاق { ուշագ [ի] 1. Տղայ. պատանեակ. garçon. jeune homme 2. Սպասաւոր. ծառայ. domestique. serviteur.

اوشاقلق { ուշագլըգ [ի] ըՍպասաւորութիւն ծառայութիւն. domesticité

اوشت { չշթ [ի] Հօ'շա. chcht.

اوشتمك { ուշիւթմէք [ի] Մսեցնել. laisser avoir ou prendre froid.

اوششمك { ուշուշմէք [ի] 1. Խռնիլ. s'attrouper 2. Բազմութեամբ վրայ թափիլ. accourir en foule.

اوشمك { ուշմէք [ի] տե'ս voir اوششمك ։

اوشنكن { ուշէնգէն [ի] Դժկամակող. ծոյլ. mal disposé. paresseux.

اوشنمك { ուշէնմէք [ի] Դժկամակիլ. ծուլանալ. avoir de la répugnance. paresser. se rebuter.

اوشومك { ուշիւմէք [ի] Մըսիլ. avoir froid

اوص { ուս [ի] 1. Ողջմըտութիւն. խելք. bon sens. esprit 2. Հպատակութիւն. docilité.

اوصاف { էվսաֆ* [ա] 1. Հանգամանքներ, qualités. attributions [եւ وصف] 2. Նկարագրութիւնք descriptions.

اوصانج { օսանճ [ի] Ձանձրոյթ. ennui. dégoût.

اوصاندرمق { օսանտըրմագ [ի] Ձանձրացնել. ennuyer.

اوصانق { օսանմագ [ի] Ձանձրանալ. զզուիլ.

s'ennuyer. se dégouter.

اوصلاندرمق { ուսլանտըրմագ [թ] Զգօնացնել. rendre docile, sage.

اوصلانمق { ուսլանմագ [թ] Խելօքնալ. devenir sage, docile.

اوصلو { ուսլու [թ] Խելօք. Լուրջ. Խոհեմ. sensé. docile. sérieux. prudent.

اوصورمق { օսուրմագ [թ] Փուքս արձակել. péter.

اوصیاء { էվսիյա* [ա] 1. Կտակակատարք. exécuteurs testamentaires [եզ. وصی] 2. Խնամակալք. tuteurs.

اوضاع { էվզա՛* [ա] 1. Դիրքեր. կեցուածք. positions. attitudes [եզ. وضع] 2. Ընթացքներ. conduite. manières.

اوضح { էվզահ [ա] Աւելի կամ խիստ որոշ. plus ou très clair. explicite [وضوح . واضح եւն]:

اوطان { էվթան* [ա] Հայրենի երկիրներ. patries. pays natals [եզ. وطن]:

اوطورمق { օթուրմագ [թ] 1. Նստիլ. s'asseoir 2. Բնակիլ. demeurer.

اوطون { օդուն [թ] 1. Փայտ. bois 2. Գերան. poutre. ——ջը — փայտավաճառ. marchand de bois. لق — փայտանոց. remise au bois.

اوطه { օտա [թ] 1. Սենեակ chambre 2. Դիւան. bureau. باشی — սենեկապան. gardien d'un khan. جی — սենեկապահ. valet de chambre. عرض ـسی — ընդունելութեան սենեակ մեծ եպարքոսի. chambre de réception du grand Vezir. شق — բնակակից սենեկի. camarade de chambre

اوطه‌لق { օտալըգ [թ] Հարճ concubine.

اوعیه { էվ՛իյե* [ա] 1. Անօթք. vases [եզ. وعا] 2. Բժշ. Խողովակք (մարմնոյ) vaisseaux.

اوغالمق { օղալամագ [թ] Շփել. frotter [ա-ղա. օվալամագ]:

اوغدرمق { օղդուրմագ [թ] Շփել տալ. faire frotter.

اوغرامق { օղրաշմագ [թ] 1. Հանդիպեցնել. faire rencontrer, toucher à 2. Ենթակայ ընել. ենթար-

կել. exposer. faire subir. — ղօյ. قره ելել. échouer.

اوغراشمق { օղրաշմագ [թ] 1. Զբաղիլ. s'occuper 2. Ջանալ. մաքառիլ. s'efforcer. lutter.

اوغرامق { օղրամագ [թ] 1. Հանդիպիլ. rencontrer. toucher 2. Ճամփան անցնելու մէջ այցելել կամ մեկու մը երթալ. en passant visiter quelque lieu ou passer chez quelqu'un 3. Կրել. éprouver. s'exposer à.

اوغری { օղրը [թ] 1. Գող. voleur 2. Գիծ. հետք. ligne. trace. սամանյօլու. صمان — سی Ծիր կաթին. voie lactée.

اوغریلامق { օղրըլամագ [թ] Գողնալ. voler. enlever.

اوغشدرمق { օղուշդուրմագ [թ] Շփել. իրարու հետ շփել. frotter. frotter l'un contre l'autre.

اوغل { օղուլ կամ օղուլ [թ] Որդի. fils. — بالی — Խանգուլի մեղր. miel vierge. آریسی — Երիտասարդ մեղու. jeune abeille.

اوغلاق { օղլագ [թ] Այծու ձագ. chevreau [— . ուղլագ].

اوغلان { օղլան [թ] 1. Մանչ garçon. — . قیز — قیز կոյս աղջիկ. vierge — ایچ — ی պալատական սպասաւոր. domestique du palais. — قپو — ی պատրիարքարանի կամ դեսպանատան պաշտօնեայ մ'է որ կառավարական պաշտօնատանց ուղղելու գրուածոց ելիցը տեղեկագրին է. employé d'un patriarcat ou d'une ambassade, chargé de rapporter les résultats des dépêches adressées au gouvernement.

اوغلدی { օղուլդու [թ] Բզզում. աղմուկ ձայն. bourdonnement. bruit sourd.

اوغللق { օղուլլուգ [թ] 1. Որդիութիւն. filiation 2. Որդեգիր. fils adoptif.

اوغمق { օղմագ [թ] Մարմինը շփել. frictionner. frotter.

اوغو { օղու [թ] Բզզումն. դռնչիւն. bourdonnement.

اوغور { օղուր [թ] տե'ս. voir اغور.

اوغوز { օղուզ [թ] Պարզամիտ. personne simple.

اوف } օֆ [թ] 1. վա՜յ. ouf ! 2. էօ՜ֆ. թո՛ւ. փա՜յ. pouah !

اوفاجق } ուֆաճըգ [թ] խիստ փոքր. minime.

اوفالتمق } ուֆալթմագ [թ] 1. Պզտիկցնել. amoindrir 2. Մանրել. réduire ou briser en menus morceaux. morceler.

اوفالمق } ուֆալմագ [թ] Պզտիկնալ. devenir petit. s'amoindrir.

اوفاندى } ուֆանտը կամ ուֆանթը اوفانتى [թ] 1. Մանրուք. cassure. menuaille 2. Փշրանք. miette.

اوفق } ուֆագ կամ اوفاق ուֆագ [թ] փոքր. մանր. petit. menu. նոյն. ــ لق ــ մանր դրամ. petite monnaie.

اوفق } էվֆագ [ա] Պատշաճագոյն. plus convenable [وفق . موافق էն]։

اوفكه } էօֆքէ [թ] Բարկութիւն. colère.

اوفلامق } օֆլամագ [թ] Հառաչել. pousser des soupirs.

اوفلمك } էօֆլէմէք [թ] Փչել. souffler.

اوفورمك } էօֆիւրմէք [թ] Փչել. souffler

اوفى } էվֆա [ա] Բաւականէն աւելի. plus que suffisant.

اوق } օգ [թ] 1. Նետ. flèche 2. Թիակ. timon 3. Լծակ կշռոյ fléau de balance.

اوقات } էվգաթ* [ա] Ժամանակներ. temps. époques [եզ. وقت]։ նոյն. ــ خمسه ــ Մահմետականաց յատուկ աղօթից հինգ ժամեր. les cinq périodes du jour où les Mahométants font leurs prières. ــ كذار او ــ ժամանակ անցնել. passer le temps.

اوقاف } էվգաֆ* [ա] Բարեպաշտական հաստատութեանց յատկացուած կամ հասոյթք. biens ou revenus alloués aux fondations pieuses [եզ. وقف]։

اوقشامق } օգշամագ [թ] տե՛ս voir اوخشامق ։

اوقلاغو } օգլաղու [թ] Գլան rouleau de pâtissier.

اوقلق } օգլըգ [թ] Կապարճք carquois.

اوقوتمق } օգութմագ [թ] 1. Կարդացնել. faire lire 2. Ուսուցանել. enseigner 3. Հիւանդ մը աղօթել տալ. faire réciter des prières sur un malade.

اوقومش { օգուռմըշ [թ] Գիտուն. savant.

اوقومق { օգուռմագ [թ] Կարդալ. lire 2. Սորվիլ. apprendre 3. Երգել. chanter. մաստ. — میدان յառաջարկել կարգալ. défier. — جانه اذان մեռցնել. tuer.

اوقومه { օգուռմա [թ] Ընթերցանութիւն. lecture.

اوقوناقلى { օգուռնագլը [թ] Դիւրաւ ընթեռնլի. lisible.

اوقونمق { օգուռնմագ [թ] 1. Կարդացուիլ. se lire 2. Ուսուցուիլ. être enseigné.

اوقه { օգգա [թ] Հօխա. oque [տալուա. اوقيه օգըյէ բառեն]: մաստ. لق — մէկ հօխանոց. d'une ocque. لى — ծանր. pesant. lourd.

اوك { էօն [թ] 1. Առաջակողմ. Ճակատ. le devant, front 2. Առաջ. devant. avant. 3. Առաջակողմի. du devant. մաստ. ه — دوشمك առաջէն երթալ. առաջնորդել. marcher en avant. conduire. نى آلق — առաջքը առնուլ. prévenir. مزدكى — յետագայ. prochain. دن — առջեւէն. en avant. آياق — او բարքի կամ չար գործի մը գլուխ ըլլալ. se trouver à la tête d'une bonne ou d'une mauvaise entreprise. جه — յառաջագոյն. d'avance. ايلك جه — նախ և առաջ. tout d'abord.

اوكجه { էօքճէ [թ] Կրունկ. talon.

اوكدل { էօտիւլ [թ] Մրցանակ. prix du concours.

اوكرتدرمك { էօյրէթտիրմէք [թ] Սորվեցնել. faire apprendre, enseigner.

اوكرتمك { էօյրէթմէք [թ] Սորվեցնել. enseigner. faire savoir.

اوكردلمك { էօյրէտիլմէք [թ] Ուսուցուիլ. être enseigné, instruit.

اوكرنمك { էօյրէնմէք [թ] 1. Սորվիլ. apprendre 2. Տեղեկութիւն առնել. prendre des informations.

اوكز { էօլէզ [թ] Սօրբ. sorbe [տալուա. իւվէզ]:

اوكسز { էօքսիւզ اوكسوز կամ [թ] Որբ. orphelin.

اوكسورك { էօքսիւրիւք [թ] Հազ. toux.

اوكسورمك { Էօքսիւրմէք [թ] Հազալ. tousser.

اوكسه { Էօքսէ [թ] Թուզ. glu.

اوكلتمق { Օ̈ղլթմագ [թ] Բուժել. guérir.

اوكلمق { Օ̈ղլմագ [թ] Բուժիլ. se guérir.

اوكله { Էօյլէ [թ] Կէս օր. midi.

اوكمق { Օ̈ղմագ [թ] Բուժիլ. se guérir.

اوكمك { Էօյմէք [թ] Գովել. louer.

اوكندرك { Էօյէնտիրէք [թ] Խթան եզանց. aiguillon.

اوكنمك { Էօյէնմէք [թ] Պարծիլ. ինքզինքը գովել. se vanter. faire son propre éloge.

اوكوت { Էօյէօթ [թ] Խրատ. conseil. admonition.

اوكوتلمك { Էօյէօթլէմէք [թ] Խրատել. conseiller.

اوكوتمك { Էօյէօթմէք [թ] Աղօրիքով կամ այլ միջոցաւ մանրել. moudre. broyer.

اوكوتمه { Էօյէօթմէ [թ] Մանրուած. moulu. broyé.

اوكورتلمك { Էօյիւրթլէմէք [թ] Ընտրել. choisir.

اوكورغه { Օ̈յիւրղա [թ] 1. Ողնայար. epine dorsale, colonne vertébrale 2. Ողնափայտ. quille.

اوكوز { Էօքիւզ [թ] Եզ. bœuf.

اوكونمك { Էօյիւնմէք [թ] տե'ս voir اوكنمك

اول { Օլ [թ] Այն. celui-là. ce. cette.

اول { Էվվէլ [ա] 1. Առաջին. premier [էգ. اولى] 2. Սկիզբ. commencement [յգ. اوائل] 3. Առաջ. avant. առաջ. اوردە — նախ և առաջ. d'abord. — زمان հին ժամանակ. ancien temps. — ك կամ — ب — նախ և առաջ. avant tout. بهار — գարուն. printemps.

اولا { Էվվէլա [ա] 1. Առաջին. premièrement 2. Նախ. d'abord.

اولاد { Էվլատ* [ա] 1. Զաւակներ. enfants [եզ. ولد] 2. Ե. գ. Որդի. enfant.

اولاشدرمق { Ուլաշտըրմագ [թ] 1. Հասցնել. faire parvenir 2. Միացնել. joindre.

اولاشمق { ուլաշմագ [թ] 1. Հասնիլ. arriver. parvenir 2. Միանալ se joindre.

اولاغان { օլաղան [թ] Պատահական. qui peut arriver.

اولاق { ուլագ [թ] Սուրհանդակ. courrier. messager 2. Այծու ձագ. chevreau.

آولامق { աւլամագ [թ] 1. Որսալ. chasser. pêcher 2. Խաբել. duper.

اولان { օլան [թ] Եղող. qui est. qui existe.

اولاشمق { ուլաշմագ [թ] 1. Միանալ. se joindre 2. Տարածուիլ. se répandre.

اولت { օլէթ [թ] Համաճարակ հիւանդութիւն. épidémie.

اولجه { էվվէլճէ [թ] Կանխաւ. d'avance. précédemment.

اولچك { օլչէք [թ] 1. Չափ mesure 2. Քառորդ քոյլէ. un quart de kileh.

اولچمك { օլչմէք [թ] Չափել. mesurer.

اولچو { օլչիւ [թ] 1. Չափ mesure 2. Չափաւոր քանակութիւն quantité mesurée 3. Չափաւորութիւն. modération.

اولدرمك { էօլտիւրմէք [թ] Մեռցնել faire mourir. tuer.

اولدقجه { օլտուգճա [թ] Որչափ կարելի. autant qu'il est possible.

اولسى { էվվէլսի [թ] Վերջնէն. avant dernier.

اولطه { օլթա [թ] 1. Կարթ hameçon 2. Նաւուց մէկ կողմէն ձգելը. bordée.

اولغون { օլղուն [թ] Հասուն. mûr.

اولقدر { օլգատար [թ] Այնքան. autant.

اولكر { իւլքէր [թ] Եօթնաստեղք. pléiades.

اولكى { էվվէլքի [թ] 1. Առաջին. premier 2. Նախկին. նախնի. ancien 3. Նախընթաց. précédent.

اولمدق { օլմատըգ [թ] Չեղած. չհանդիպած. անսովորական. qui n'arrive, n'existe pas. insolite.

اولمش { օլմուշ [թ] 1. Եղած qui a été, fait, accompli 2. Հասուն. mûr.

اولمش { էօլմիւշ [թ] Մեռած mort.

اولق { օլմագ [ի] 1. Ըլլալ. être. devenir. se faire 2. Պատահիլ. arriver 3. Գտնուիլ. exister 4. Յարմարիլ. convenir 5. Հասուննալ. mûrir. տաճ. اولدم اولدیمی ծննդենէս ի վեր depuis ma naissance. اولور اولماز անյարմար. inconvenable. هیچ اولمزسه գոնէ. du moins. — دن կորուսանել. perdre. اولسه اولسه առ առաւելն. թէ ընաւ tout au plus. au pis aller.

اولمك { էօլմէք [ի] Մեռնիլ. mourir.

اولندرمك { էվլէնտիրմէք [ի] Ամուսնացնել. marier.

اولنمق { օլունմագ [ի] Կրաւորական ایلك ի. passif du verbe ایلك.

اولنمك { էվլէնմէք [ի] Ամուսնանալ. se marier.

اولو { էօլիւ [ի] Մեռեալ. mort. défunt.

اولو { ուլու [ի] Մեծ. Խոշոր. grand. gros.

اولور { օլուր [ի] 1. Կարելի. possible 2. Ինչ որ կայ. ce qui existe. 3. Լաւ. bien. soit.

اولوق { օլուգ [ի] 1. Ջրըն-ղօթ. խողովակ. gouttière 2. Ճեղք. raie.

اولولق { ուլուլուգ [ի] Մեծութիւն. grandeur. magnificence.

اولولنمق { ուլուլանմագ [ի] Մեծանալ. s'agrandir. se développer.

اولوم { էօլիւմ [ի] Մահ. mort.

اولومق { ուլումագ [ի] Ոռնալ. hurler.

اولويت { էվլէվիյէթ * [ա] Նախապատուութիւն. préférence.

اولى { էվլի [ի] 1. Ամուսնացեալ marié 2. Տունուոր. famille. ménage.

اولى { էվլա [ա]. Աւելի նախապատուելի. préférable.

اولى { ուլա* [ա] Առաջին. premier. [էգ. اول ի] տաճ. — رتبهٔ առաջին կարգի քաղաքային պաշտօնատուութեան աստիճան. grade civil de premier rang.

اولى { ուլի* [ա] Տէրեր possesseurs [եզ. ذی]. տաճ. — الامر — իշխանութեան տէր անձինք. գլխաւորք. hommes de pouvoir, chefs. — الابصار հեռատեսք. les clairvoyants. — الالباب — Նրբամիտք. առողջադատութիւնք.

hommes d'esprit. hommes de talent.

اولياء { էվլիյա * [ա] 1. Սուրբեր. saints [էվ. ولى] ամոց. امور ى — կառավարիչ պետական գործոց. hommes d'Etat.

اوليات { էվվէլիյաթ * [ա] Նախնական մասունք կամ տարրերը. les parties primitives ou éléments

اوليت { էվվէլիյէթ* [ա] Առաջնութիւն. priorité.

اولين { էվվէլին [ա] Առաջին. նախնիք. les premiers, les anciens. les ancêtres [էվ. اول] :

اوملمق { ումուլմագ [թ] Յուսացուիլ. être espéré, attendu.

اومق { ումմագ [թ] Յուսալ. espérer. attendre

اومنيبوس { օմնիպիւս [ֆր] Հանրակառք. omnibus.

اوموز { օմուզ [թ] Ուս. épaule.

اوموزلمق { կամ اوموزلامق օմուզլամագ [թ] Ուսը առնել. mettre sur les épaules.

اون { կամ اوك իւն [թ] Համբաւ. réputation

اون { ուն [թ] Ալիւր. farine.

اون { օն [թ] Տասը. dix. لق — տասնեակ.տասնեակ. dizaine. de dix.

اونباشى { օնպաշը [թ] Տասնապետ. caporal. لق — տասնապետութիւն grade de caporal.

اوندهلق { օնտալըգ [թ] Տասանորդ. dîme. un pour dix.

اونكول { էօնկիւլ [թ] Յամառ. obstiné. entêté.

آوعق { ավունմագ [թ] Յուսալ սնանիլ. se bercer dans de faux espoirs.

اونجى { օնընճը [թ] Տասներորդ. dixième.

اونوتدرمق { ունութթուրմագ [թ] Մոռցնել տալ. faire oublier.

اونوتغان { ունութգան [թ] Մոռացկոտ. oublieux.

اونوتمق { ունութմագ [թ] Մոռնալ oublier

اونودلمق { ունուտուլմագ [թ] Մոռցուիլ être oublié. s'oublier.

اووالمق { օվալամագ [թ] Շփել frotter, frictionner.

آووقات { ավուգաթ [եու] Փաստաբան. avocat.

اووه { օվա [ի] Դաշտ. plaine.

اوهام { էվհամ * [ա] 1. Ցնորքներ illusions [եւ. وهم] 2. Անհիմն կասկածք. doutes chimériques. — لو կասկածոտ soupçonneux

اوهجق { օվաճըգ [ի] Փոքր դաշտ. petite plaine.

اويا { օյա [ի] Ժանեակ. dentelle.

اويالمق { օյալամագ կամ اويا لندرمق օյալանդըրմագ [ի] Ժամանակ վաստկելու համար մէկը սուտ խոստումներով խաբել. tromper quelqu'un par de fausses promesses pour gagner du temps. tergiverser.

اويان { օյան [ի] Գախուցք. têtière. licou.

اوياندرمق { ույանդըրմագ [ի] Արթնցնել éveiller.

اويانق { ույանըգ [ի] Արթուն. éveillé. vigilant.

اويانمق { ույանմագ [ի] Արթննալ s'éveiller

آويخته { աւիխթէ [պ] Կախուած. pendu, suspendu.

اويدرمق { ույտուրմագ [ի] 1. Յարմարցնել. adapter. accommoder 2. Շինել (սուտ եւայլն). forger, controuver 3. Կարգի դնել. regler 4. Ճարել procurer.

اويدرمق { օյդուրմագ [ի] Փորել, քանդակել տալ. faire creuser, graver, ciseler.

اويدرمه { ույդուրմա [ի] Շինծու. forgé.

آويز { աւիզ [պ] 1. Կախող qui suspend 2. Առկախ բռնող. qui tient en suspens. ածակ. — دل յանկուցիչ. attrayant.

آويزه { աւիզէ [պ] Ձեղունէ կախուած բազմաստեղեան ջահ. chandelier à plusieurs branches qu'on suspend au plafond. lustre. [ադաբ. Հաֆիւէ].

اويغون { ույղուն [ի] 1. Յարմար. conforme. convenable 2. Յաջող. պատեհ. favorable. propice.

اويغونسز { ույղունսուզ [ի] 1. Անպատեհ. անպատշաճ. inconvenable. impropre 2. Ցած. գէշ. pervers. vil.

اویغونسزلق } ույղունսըզլուգ [թ] 1. Անյարմարութիւն. inconvenance 2. Յոռութիւն. perversité 3. Անկարգութիւն. Խռովութիւն. désordre. trouble.

اویقو } ույգու [թ] Քուն. sommeil. տալգ. طالق ـه — Խոր քնոյ մէջ իյնալ. dormir d'un profond sommeil. ـسزلق — Քնհատութիւն. insomnie.

اویکن } էօյքէն [թ] Թոք. poumon.

اویکی } էօքէյ [թ] Խորթ. qui n'est pas le propre. étranger. آنا — Մօրու. marâtre. اوغل — Խորթ տղայ. beau-fils.

اویلق } ույլուգ [թ] Զիստ. Ազդր. cuisse.

اویلم } օյում [թ] Խոռոչ. excavation. creux.

اویله } էօյլէ կամ اویلن էօյլէն [թ] Կէսօր midi.

اویله } էօյլէ [թ] Այնպէս. tellement. ainsi. տալգ. ایسه — Թէ որ այնպէս է. alors, s'il en est ainsi. ـجه — Այնպէս. de cette manière-là. ـسی — Այնպիսին. un tel. ـلکله — Այն կերպով. de cette manière-là.

اویماق } օյմագ [թ] Ջարմ. race. lignée.

اویمق } օյմագ [թ] Խոռոչել, փորել, փորագրել. creuser. graver.

اویمق } ույմագ [թ] 1. Յարմարիլ. convenir. s'ajuster 2. Հետեւիլ. Համակերպիլ. suivre. se conformer à.

اویمه } օյմա [թ] Փորագրութիւն. gravure. — ճ. փորագրիչ. քանդակագործ graveur. sculpteur.

اویناتمق } օյնաթմագ [թ] 1. Խաղցնել. faire jouer, mouvoir 2. Խախտել. déplacer 3. Խաբել. tromper.

اوینادلمق } օյնադըլմագ [թ] Խաղցուիլ. être joué, mû.

اویناق } օյնագ [թ] 1. Շարժուն. mobile 2. Անհաստատ. inconstant 3. Խայտացող. bondissant.

اوینامق } օյնամագ [թ] 1. Խաղալ. jouer 2. Խայտալ. bondir 3. Շարժիլ. se mouvoir 4. Պարել. danser 5. Խաղ ընել. plaisanter 6. Զարնել (երակի). բաբախել (սրտի). battre (le poul). palpiter.

տալ. — يرندن խախտիլ. se déplacer.

اويوتمق { ույութմագ [թ] Քնացնել. endormir

اويوز { ույուզ [թ] 1. Բորոտութիւն. lèpre 2. Բորոտ. lépreux.

اويوشدرمق { ույուշդուրմագ [թ] 1. Թմրեցնել. engourdir. assoupir 2. Համաձայնեցնել. mettre d'accord.

اويوشق { ույուշգ [թ] 1. 1. Թմրած. engourdi. assoupi 2. Միաբան. Համաձայն. unanime, d'accord.

اويوشمق { ույուշմագ [թ] 1 Թմրիլ. s'engourdir, s'assoupir 2. Իրարու հետ համաձայնիլ. s'accorder. faire une entente.

اويوق { օյուգ [թ] Փորուած creusé. excavé.

اويوقلمق { ույուգլամագ [թ] Նիրհել. sommeiller.

اويوم { օյում [թ] 1. Փորուածք. excavation 2. Ծակ. խոռոչ. trou. cavité.

اويومق { ույումագ [թ] Քնանալ. dormir.

اويون { օյուն [թ] 1. Խաղ jeu 2. Ներկայացում. représentation 3. Կատակ. farce 4. Նենգ. artifice. տալ. — ی آلق խաղը վաստկիլ. gagner la partie. — ی اورته անուն մը Թրքական կոշտ ներկայացում. espèce de représentation grossière turque. — ی آیاق պար. danse — باز նենգաւոր. rusé.

اويونجق { օյունճագ [թ] Խաղալիկ. jouet.

اويونجى { օյունճը [թ] 1. Խաղացող. joueur 2. Դերասան. acteur 3. Պարող. danseur.

اه { Համառօտագրութիւն اللهի. abréviation de الله

آه { ահ [թ] Ո՜հ. աւա՜ղ. ah! hélas!

آه { ահ [պ] 1. Հառաչանք soupir 2. Անէծք. malédiction. տալ. چكمك — հառաչել. soupirer.

اهاجى { էհաճի* [ա] Երգիծանութիւնք. satires [եզ. اهاجى]։

اهالى { էհալի [ա] Բնակիչք habitants [եզ. اهل] 2. Ե. Գ. Ժողովուրդ. peuple.

اهانت { էհանէթ* [ա] Արհամարհել. անարգանք. dédaigner, mépris, dédain.

اهتداء { էհթիտա [ա] 1. Ուղիղ ճամբուն դառնալ. reprendre le chemin droit [هدايت] 2. Մահմետական ըլլալ. se convertir à l'islamisme.

اهتزاز { էհթիզազ [ա] 1. Շարժիլ. տատանիլ se mouvoir. s'agiter 2. Խայտանք. tressaillement de joie 3. Բնս. Թրթռում. ծածանում. vibration.

اهتمام { էհթիմամ [ա] Խնամք տանիլ. Խնամք. փոյթ. avoir soin. soin. assiduité. effort [همت Տե՛ս]:

اهجيه { ուհճիյէ* [ա] Երգիծանք. satire [յգ. اهاجى]:

اهداء { էհտա [ա] Պարգևել. ընծայել. faire un don. présenter. offrir. [هديه Տե՛ս]:

اهداب { էհտապ* [ա] Արտևանունք. paupières [Եզ. هدب]:

اهراق { էհրագ [ա] Թափել. verser.

اهرام { էհրամ* [ա] 1. Եգիպտոսական բուրգեր. les pyramides d'Egypte [Եզ. هرم] 2. Երկ. Ե. գ. Բրգաձեւ. pyramide.

آهرمن { ահրիմէն [պ] Սատանայ. satan.

آهسته { ահիսթէ [պ] Ցած. մեղմ. lent. doux. lentement. doucement.

اهل { էհլ [ա] 1. Բնակիչ. habitant [յգ. اهالى] 2. Տէր. possesseur. doué de 3. Յաջողակ. capable 4. Կին. épouse. [illegible]. بيت — ընտանիք. famille. كتاب — Քրիստոնեայք և Հրեայք. les chretiens et les juifs. الله — սուրբ. saint. فساد — ապստամբ. rebelle. قبور — մեռեալք. les défunts.

اهلاك { էհլաք [ա] Սատակեցնել. faire périr [هلاك Տե՛ս]:

اهلى { էհլի [ա] Ընտանի. domestique.

اهليت { էհլիյէթ* [ա] Ձեռնհասութիւն. capacité. compétence.

اهم { էհէմմ [ա] Աւելի կամ ամենա-կարեւոր plus ou le plus important [هم. مهم Տե՛ս]:

اهمال { էհմալ [ա] Անփութութիւն. négligence. ى — անփոյթ. insouciant. négligent.

آهن { ահէն [պ] Երկաթ. fer.

آهنك { ահէնկ [ա] 1. Ներդաշնակութիւն. harmonie. accord 2. Երաժշտութիւն. musique. | — նուագարանը յարդարել. accorder un instrument.

آهنكر { ահէնկեր [ա] Երկաթագործ. forgeron.

آهنكش { ահէնքէշ [ա] Մագնիս. aimant.

آهنين { ահէնին [ա] Երկաթեղէն de fer. en fer.

آهو { ահու [ա] 1. Եղնիկ antilope 2. Այծեամ. gazelle. chevreuil.

آهو طودى { ահու թուտու [ի] Ազնուամոր. framboise.

اهواء { էհվա* [ա] Տռփանք. ցանկութիւնք. փափաքներ. amours. passions. désirs [եզ. هوى].

اهوال { էհվալ* [ա] Սարսափք. terreurs [եզ. هول].

اهون { էհվէն [ա] 1. Աւելի կամ ամենա-դիւրա. plus ou le plus aisé, facile 2. Դիւրագին. աժան. bon marché. يت — աժանութիւն le bon marché.

اهويه { էհվիյէ* [ա] 1. Օդեր. մթնոլորտք. airs. atmosphères [եզ. هوا].

اى { էյ [ի] 1. Ո՜վ. ô 2. Ա՛րդ. donc. voyons.

آى { այ [ի] 1. Լուսին. lune 2. Ամիս. mois. պաշը. باشى — ամսագլուխ. le premier jour du mois. դաշտան. menstrues. — չիչէկ چچك արեւածաղիկ. tournesol.

آى { այ [ի] 1. Ա՜յ. ah ! aïe ! 2. Ո՛վ. O !

آيا { այա [ի] 1. Ափ. paume de la main. 2. Ներբան. plante du pied 4. [յոն.] Սուրբ. saint [ուղղա. այիա էն] :

آيا { էյա [ա] 1. Արդեօք. est-ce-que ? 2. Ո՜վ զարմանալի chose étonnante?

اياب { իյապ [ա] Դարձ. retour.

آيات { այեթ* [ա] 1. Նշաններ. signes [եզ. آيت] 2. Հրաշքներ. miracles 3. Տուներ (սուրբ գրոց) versets

ايادى { էյատի* [ա] Ձեռքեր. mains [եզ. يد].

آيارتمق { այարթմագ [թ] Մարդ մը գլխէ հանել. ապականել. séduire. corrompre.

آياز { այազ [թ] Ցուրտ լուսնի լուսով. froid au clair de lune.

آيازلمق { աեազլամագ [թ] 1. Ցրտանալ. se refroidir 2. Դուրսը գիշերօթել. bivouaquer.

آيازمه { աեազմա [յուն.] Նուիրական հրաշագործ աղբիւր fontaine sacrée et miraculeuse.

آياغ { աեաղ [թ] 1. Ոտն. pied 2. Գաւաթ. verre. coupe.

آياق { աեագ [թ] 1. Ոտք. pied. patte 2. Պատուանդան. piédestal 3. Քայլ. pas 4. Աստիճան. (սանդղքի) degré d'un escalier.

Ասաց. قابی — ոտնաման. chaussure. طاقمی — խուժան. Հասարակ ժողովուրդ. populace. bas peuple. ده — յոտնկայս. ապստամբած. debout. soulevé. آیاغه قالقمق ապստամբիլ. se révolter. تری — ընծաւէք. վարձք pourboire. honoraires. باصمق — մտնել. պնդել. mettre le pied. persister. یول — արտաքնոց. lieux d'aisances. — قرق [illegible]. mille-pieds داش — ընկեր. ուղեկից. compagnon de route.

آياقلاندرمق { աեագլանտըրմագ [թ] Ապստամբեցնել. faire révolter.

آياقلانمق { աեագլանմագ [թ] Ապստամբիլ. se révolter. se soulever.

آياقلو { աեագլը [թ] 1. Ոտնաւոր. qui a des pieds 2. Շարժուն. mobile.

ايالت { էեալէթ* [ա] Նահանգ. province [յգ. ايالات].

ايام { էյեամ* [ա] 1. Օրեր. jours [եզ. يوم] 2. ե. գ. Ժամանակ. տեւողութիւն. temps. époque. durée. ասաց. — يوما من ال օր մը չէ նէ օր մը. tôt ou tard.

آيب { աէյպ կամ آئب աէյպ [ա] Դարձող. retournant [اياب էն].

ايبك { էյպէք [թ] կատար (աքաղաղի) crête.

ايپ { իփ [թ] Չուան corde ասաց. سز صاپسز — անսանձ որբեկայ. vagabond indomptable.

ايپرتمك { էփրէթմէք [թ] Շփելով մաշեցնել. user par friction. rogner.

ايپرنمك { էփրէնմէք [թ] Շփելով մաշիլ. s'user. se rogner.

ايپك { էփէք [թ] 1. Մետաքս. soie 2. Մետաքսեայ. de soie. بو —

ـجى շերամ. ver à soie. — لى մետաքսեայ. en soie.

ایپكجى { իփէքճի [թ] Մետաքսավաճառ. marchand de soie.

ایپلك { իփլիք [թ] Թել. դերձան. fibre. fil. —ոսոց. — ی پازاره چیقمق մէկու մը արարքը հանրածանօթ ըլլալ. être de notoriété publique (les actes de quelqu'un) — ی بویامق վարպետութեամբ շահիլ. gagner par ruse. — خانه մանելու գործարան. fabrique à filer. filature.

آیت { այէթ* [ա] 1. Նշան signe [ج. آیات] 2. Տուն (սուրբ գրոց). verset 3. Հրաշք. miracle. —ոսոց. — كريمه տուն կուրանի. verset du Coran.

ایت { իթ [թ] Շուն. chien.

ایتاليا { իթալիա [եւր.] Իտալիա. Italie.

ایتام { էյթամ * [ա] Որբեր. orphelins [եզ. یتیم].

ایتدرمك { իթթիրմէք [թ] Ըներ տալ. faire faire.

ایتشمك { իթիշմէք [թ] Զիրար հրել. se pousser l'un l'autre.

ایتكال { իթթիքեալ [ա] Եղծ. Մաշում. corrosion. érosion [اكل էն].

ایتلاف { կամ ائتلاف իթթիլաֆ [ա] Ընտանենալ. ընտանութիւն. se familiariser, familiarité [الفت էն] 2. Համաձայնութիւն. entente. accord.

ایتمك { իթմէք [թ] 1. Ընել. faire 2. Օժանդակ բայ է. c'est un verbe auxiliaire 3. Հրել. pousser 4. Ըսել. dire.

ایتورمك { իթիւրմէք [թ] Կորսնցնել. perdre

ایثار { իսար [ա] Պարգեւել. accorder [اثر էն].

ایجاب { իճապ [ա] 1. Պահանջել. nécessiter [وجوب էն] 2. Պէտք ըլլալ. être necessaire 3. Պէտք. պահանջում. exigence.

ایجاد { իճատ [ա] Հնարել. inventer [وجود էն].

ایجار { իճար [ա] Վարձու տալ. louer [اجرت էն]. — بدل վարձ. loyer.

ایجاز { իճազ [ա] Համառօտել. abréger. — علی وجه ال — կամ آ — Համառօտակի. brièvement.

ایچ { իչ [թ] 1. Ներքնա-կողմ. le dedans. intérieur 2. Փոր. ventre. 3. Ներքին. intérieur 4. Մէջ. parmi. entre. travers. —աղասը. اغاسی — Ներքինի. eunuque. اوغلانی — Մանկլա-ւիկ. page. کویکی — տուն փե-սայ. gendre domicilié chez son beau-père. یاغی — Ճրա-գու. suif. یوزی — բուն խ-նդրոյ. le fond d'une question. طونی — անդրավարտիք. caleçon. آغریسی — Թանչք. dysenterie. بولانمق — սիրտ խառ-նուիլ. avoir des nausées. صیقلمق — տագնապիլ. s'inquiéter. ه —— մէջէմէջ. l'un dans l'autre. entrelacé

ایچرو { իչէրու [թ] 1. Ներքս-ակողմ. partie intérieure 2. Ներս. dedans.

ایچره { իչրէ [թ] Մէջ. ներս. dans. parmi. dedans.

ایچکی { իչքի [թ] Ըմպելիք. boisson. liqueur.

ایچکیجی { իչքիճի [թ] 1. Ըմպելեաց վա-ճառական. marchand de boissons. 2. Արբեցող. ivrogne. buveur.

ایچیم { իչիմ [թ] Խմառածք. action de boire. trait. goût du boisson ou du tabac.

ایچمك { իչմէք [թ] 1. Խմել. boire 2. Ծխել. fumer. —աունդ. آند — երդնուլ. jurer.

ایچورمك { իչուրմէք [թ] Խմցնել. faire boire.

ایچون { իչուն կամ իչին [թ] Համար. պատ-ճառ. pour. à cause de.

ایچین { իչին [թ] Ներսէն. du dedans.

ایداع { իտա' [ա] Աւանդել. déposer. consigner [ودع . ودیعه էն].

ایدالله { էյյէտէ ալլահ [ա] Տէր զօրացնէ. que Dieu fortifie.

ایدلمك { էտիլմէք [թ] Կա-տարուիլ. ըլլալ. être fait. se faire.

ایدنمك { էտինմէք [թ] 1. Անձին ընել. se faire 2. Գտնել. Հայթայ-թել. se procurer.

ایدی { էյտի* [ա] Ձեռքեր. mains [իտ. ید].

ایدی { իտի [թ] Էր. était.

آیدین { այտըն [թ] 1. Լոյս clarté 2. Լուսաւոր clair. —ուղս. کوزکز — աչքդ լոյս. Նշ ... [illegible] onne nouvelle!

آیدینلق { այտընլըգ [թ] Պայծառութիւն. լոյս. clarté. lumière.

ایدیورمك { իտիվէրմէք [թ] Շուտով ընել. faire vite, à la hâte.

ایر { իր [թ] Երգեցողութիւն. le chant.

ایر { էյէր [թ] Թամբ. selle.

ایراث { իրաս [ա] Պատճառ ըլլալ. causer. occasionner [ارث էն].

ایراد { իրատ [ա] 1. Յառաջ բերել. produire [ورود էն] 2. Արտասանել. prononcer 3. Եկամուտ. revenu. rente.

ایراغ { իրաղ կամ ایراق իրագ [թ]. Հեռու. Հեռի. loin. éloigné. lointain.

ایراقلشمق { իրագլաշմագ [թ] Հեռանալ. s'éloigner.

ایران { իրան [պ] Պարսկաստան. Perse. ی — պարսկաստանցի. persan.

آیران { այրան [թ] Շիճուկ. petit-lait.

آیرت ایتمك { այըրթ էթմէք [թ] Զանազանել. distinguer, nuancer, différer.

ایرته { իրթէ կամ ایرتسی իրթէսի [թ] 1. Հետեւեալ. suivant 2. Յետ. après. [illegible]. — جمعه — سی շաբաթ. samedi. — بازارسی երկուշաբթի. lundi.

ایردرمك { իրտիրմէք կամ ایرشدرمك իրիշտիրմէք [թ] Հասցնել. faire parvenir, atteindre.

ایرشمك { իրիշմէք [թ] Հասնիլ. parvenir. arriver. atteindre.

آیرلمق { այըրըլմագ [թ] Զատուիլ. se séparer. se détacher.

ایرلامق { ըրլամագ [թ] Գեղգեղել. chanter.

ایرم { իրիմ [թ] Հասողութիւն. portée. étendue.

آیرمق { այըրմագ [թ] Զատել. séparer. diviser. choisir.

ایرمق { ըրմագ [թ] Գետակ. rivière.

ایرمك { իրմէք [թ] 1. Հասնիլ. arriver. atteindre. parvenir 2. Հասուննալ. mûrir.

ایرمیك { իրմիք [թ] Կորկոտ. semoule.

آیرو { այըրը կամ آیری այըրը [թ] 1. Զատ. séparé, à part 2. Ուրիշ. autre. [illegible]: — — կամ — جه — զատ զատ. séparément.

اری { իրի [ք] Խոշոր. gros. grand.

ایریلشمك { իրիլէշմէք [ք] Խոշորնալ. devenir gros. grossir.

ایرین { իրին [ք] Թարախ. pus.

ایز { իզ [ք] Հետք. trace. vestige.

ایزد { իզիտ [պ] Աստուած. Dieu.

ایس { իս [ք] Մուր ծխոյ. suie.

ایستاده { իսթատէ [պ] Յոտն կայնող. կանգնած. resté debout.

ایستك { իսթէք [ք] Կամք. volonté. désir.

ایستمك { իսթէմէք [ք] 1. Ուզել. vouloir. demander 2. Պէտք ըլլալ. falloir. exiger.

ایسه { իսէ [ք] 1. Եթէ. si 2. Իսկ. quant à. mais 3. Քան թէ. plutôt... que. ده — Թէպէտեւ. quoique ... mais.

ایش { իշ [ք] 1. Գործ. affaire. ouvrage. acte. profession. ——ی. — كوج զբաղմունք. occupation.

ایشتمك { կամ ایشیتمك իշիթմէք [ք] Լսել. entendre

ایشجی { իշճի [ք] Բանուոր. ouvrier.

ایشلتمك { իշլէթմէք [ք] 1. Բանեցնել. faire travailler 2. Վէրքը բանեցնել. faire suppurer.

ایشلك { իշլէք [ք] 1. Բանուկ. fréquenté. 2. Գործօն. assidu au travail 3. Վարժ. coulant.

ایشلمك { իշլէմէք [ք] 1. Գործել. travailler. faire 2. Ասեղնագործել. broder 3. Քանդակել. փորագրել. graver, sculpter 4. Թափանցել. pénétrer 5. Թարախել. suppurer.

ایشلمه { իշլէմէ [ք] 1. Բանուած (զարդ, գործեն). travaillé (ornement, ouvrage etc). brodé 2. Ասեղնագործութիւն broderie.

ایشه‌مك { իշէմէք [ք] Միզել. uriner. pisser.

ایشیتمازلك { իշիթմէզլիք [ք] Չլսողութիւն. état de celui qui n'entend ou qui ne veut pas entendre. ——ه اورمق — չի լսել ձեւանալ faire la sourde oreille.

ایشیتدرمك { իշիթտիրմէք [ք] Լսել տալ. faire entendre.

اشیدلمك { իշիտիլմէք [ք] Լսուիլ. être entendu.

اشیق { ըշըգ [ք] 1. Լոյս. lumière 2. Ճրագ flambeau 3. Լուսաւոր clair.

اشیل اشل { ըշըլ ըշըլ [ք] Կայծակնացայտ. վառ ի վառ. en pétillant, avec éclat.

اشیلاغق { ըշըլտամագ [ք] Փայլեցնել faire luire. éclater.

ایصال { իսալ [ա] Հասցնել. faire parvenir. [وصول էն]:

ایصتمق { ըսթըմագ [ք] Տաքցնել. échauffer

ایصتمه { ըսթըմա [ք] Ջերմ. fièvre.

ایصرمق { ըսըրմագ [ք] Խածնել. mordre.

ایصلق { ըսլըգ [ք] Սուլում. sifflement.

ایصندرمق { ըսընտըրմագ [ք] Տաքցնել. échauffer.

ایصنمق { ըսընմագ [ք] Տաքնալ. s'échauffer

ایصی { ըսը [ք] Տաք chaud

ایصیجق { ըսըճագ [ք] Տաք. chaud.

ایضاً { էյզա [ա] Նոյնպէս. նոյն. idem.

ایضاح { իզահ [ա] Բացատրել. բացատրութիւն. expliquer. explication [յգ. ایضاحات] [وضوح էն]:

ایغدش { ըղտըշ կամ ایغدج ըղտըճ [ք] Մալեալ ձի. cheval châtré, hongre.

آیغر { այղըր [ք] Մատակախաղ ձի. étalon.

ایغریب { ըղրըպ Մեծ ուռկան grand filet. épervier [ռամկ. յունականն գրիգոս բառն էն]:

ایفاء { իֆա [ա] 1. Հատուցանել. վճարում. rembourser. payement. [وفا էն] 2. Կատարել. մատուցանել. exécuter, accomplir, offrir.

آیق { այըգ [ք] Սթափ (գինովութենէ). désenivré.

ایقاد { իգատ [ա] Վառել. brûler. allumer. [وقود էն]:

ایقاظ { իգազ [ա] Արթնցնել. զգուշացնել. éveiller. prévenir [يقظه էն]:

ایقاع { իգա' [ա] Յարուցանել. պատճառել. susciter. occasionner [وقوع էն

ایقان { իգան [ա] Աներկբայ գիտակցութիւն.

certitude [یقین են]։

آیقلامق { այըգլամագ [թ] Սթափիլ. se désenivrer.

ایك { իյ [թ] իլ. fuseau. broche.

ایکده { էյտէ [թ] Փշատ, alise.

ایکرنتی { իյրէնթի [թ] Գարշանք. զզուանք. dégoût. répugnance.

ایکرنمك { իյրէնմէք [թ] Գարշիլ. զզուիլ. se dégoûter. avoir de l'aversion.

ایکلتی { իյլթի [թ] Հեծկլտանք. gémissement. hoquet.

ایکلمك { իյլէմէք [թ] Հեծել gémir. se lamenter.

ایکن { իքէն [թ] Մինչդեռ. tandis que. pendant que.

ایکنجی { իքինճի [թ] Երկրորդ. deuxième

ایکندی { իքինտի [թ] Երեկոյեան պահ. le soir. la soirée.

ایکنه { իյնէ [թ] Ասեղ. aiguille.

ایکنه‌لك { իյնէլիք [թ] Ասեղնոց. aiguillier.

ایکنه‌لمك { իյնէլէմէք [թ] 1. Ծակծակել (ասեղով) percer, perforer 2. Խայթել. piquer.

ایکی { իքի [թ] Երկու deux. ասոց. ԻՐ. ده — մերթ. de temps en temps. شر — երկերկու. deux à deux.

ایکیز { իքիզ [թ] Երկուորեակ. jumeau [ռամկ. էքիզ]

ایل { իլ [թ] 1. Օտար. étranger 2. Ցեղ. tribu 3. Երկիր. pays. [ռամկ. էլ]։

ایلاج { իլաճ [ա] Մացնել. introduire [ایلاج ետ]

آیلتمق { այըլթմագ [թ] ըՍթափեցնել. faire revenir à soi.

ایلتمك { իլէթմէք [թ] Տանիլ. amener, porter.

ایلچی { էլչի [պ] Դեսպան. Նուիրակ. ambassadeur envoyé [ռամկ. էլչի]

ایلرو { իլէրու [թ] 1. Առաջ. avant, en avant 2. Յառաջացեալ. avancé 3. Յառաջակողմ. l'avant 4. Ապագայ. avenir.

Ասոց. كلك — յառաջ գալ. résulter. ده — յետոյ. ապագային. յառաջացեալ. à la suite. à l'avenir. avancé. چیقمق — դիմաւորել. aller à la rencontre. كلنلر — նշանաւորք. les notables.

ايلرولتمك { իլէրիլէթմէք [թ] Յառաջացնել. faire avancer, pousser.

ايلرولمك { իլէրիլէմէք [թ] Յառաջանալ. avancer.

ايلشدرمك { իլիշդիրմէք [թ] Կառչել. accrocher. attacher.

ايلشمك { իլիշմէք [թ] 1. Կառչիլ. s'accrocher 2. Դպչիլ. toucher 3. Կենալ. s'arrêter 4. Հակառակիլ. s'opposer.

ايلغار { իլղար [թ] Արշաւանք, ընթացք. galop, course.

ايلق { ըլք [թ] Ցեղ. race. génération.

آيلق { այլըք [թ] 1. Ամսական. mensuel 2. Թոշակ (ամսական) appointement (mensuel). gages.

ايلك { իլք [թ] 1. Նախ. d'abord 2. Առաջին. premier. օր. بهار — գարուն. printemps.

ايلكين { իլքին [թ] Նախ. d'abord.

آيلمق { այըլմաք [թ] Սթափիլ. revenir à soi

ايلمك { իյլէմէք [թ] Ընել. faire.

ايلمك { իլմէք [թ] Հանգոյց nœud.

ايلن { իլէն [թ] 1. Ով. Հետ par. avec 2. Եւ et.

ايلنج { իլէնճ [թ] Անէծք. malédiction.

ايلنمك { իլէնմէք [թ] Անէծք կարդալ maudire

ايلول { էյլիւլ [ա] Սեպտեմբեր. septembre.

ايله { իլէ [թ] 1. Ով. avec. par 2. Եւ. et.

ايلتمق { ըլըթմաք [թ] Գաղջացնել. rendre tiède. attiédir.

ايليجق { ըլըճագ [թ] Գաղջ tiède.

ايليجه { ըլըճա [թ] Ջերմուկ thermes. source thermale.

ايليشك { իլիշիք [թ] 1. Առընչութեան կապ lien de rapport 2. Խոչ, արգել. anicroche, empêchement. obstacle 3. Առկախ խնդիր. question pendante.

ايليق { ըլըգ [թ] Գաղջ. tiède.

ايليك { իլիք [թ] 1. Ծուծ. mœlle. 2. Օղ (Հանդերձի). boutonnière.

ايليكلمك { իլիքլէմէք [թ] Կոճկել. boutonner.

ايماء { իմա [ա] Ցուցանել. ակնարկել indiquer, faire allusion.

اعان { էյման* [ա] Երդումն. serments [եւ. يمين] .

اعان { իման [ա] Հաւատալ. Հաւատք. croire. foi, croyance [امن էն] .

امپراطور { իմփէրադօր [էրմ] կայսր. empereur.

امپراطوریچه { իմփէրադօրիչէ [էրմ] կայսրուհի. impératrice.

امدی { իմտի [թ] Արդ donc. or.

امزغك { իմզիքմէք [թ] ակն'ա voir امرك .

ائمه { էիմմէ* [ա] Հոգեւոր դլուխք կամ երիցունք Մահմետականաց. chefs religieux ou prêtres des musulmans [եւ. امام] .

ان { ին [գ] Այս. celui-ci

ان { ին [թ] Որջ. gîte. repaire.

ايناندرمق { ինանտըրմագ [թ] Հաւատացնել. faire croire.

ايناتلمق { ինանըլմագ [թ] Հաւատացուիլ. être cru.

ايناعق { ինանմագ [թ] Հաւատալ. croire.

اینی یفی { իննի ինիգի [թ] Որջն. անպիտ-ատուն. nul. vaurien.

اینجتمك { ինճիթմէք [թ] Ցաւցնել. վշտացնել. piquer. blesser. affliger.

اینجلتمك { ինճէլթմէք [թ] Բարակցնել. amincir.

اینجلمك { ինճէլմէք [թ] 1. Բարականալ. s'amincir 2. Նրբիլ. se raffiner.

اینجنمك { ինճինմէք [թ] Վիրաւորիլ. s'affliger. se blesser.

اینجو { ինճի [թ] Մարգարիտ. perle.

اینجه { ինճէ [թ] 1. Բարակ. mince. fin 2. Նուրբ subtil 3. Թոքախտ. consomption. — դէ. — دن — մանրամասնօրէն. minutieusement. — ساز — լարաւոր նուագարան. instrument à corde — جك — բոլոր բարակ. très fin. mince. — رك — աւելի բարակ. plus fin.

اینجيك { ինճիք [թ] Սրունք. os de la jambe. tibia

اینجقرق { ինճըգըրըգ [թ] Հեծկլտուք. hoquet. sanglot.

اینجقرمق { ինճըգըրմագ [թ] Հեծել. sangloter.

ایندرمك { ինտիրմէք [թ] 1. Իջեցնել. faire

descendre ❷· Զեղչել· abattre· ռամկ· — حرصی Հանդարտեցնել· calmer·

آننده { Էնէնտէ [գ] Եկող· venant [ایندکان · جو]

انش { Ինիշ [ը] Զառ ի վայր descente · penchant·

انك { Ինէք [ը] Կով (էգ)· vache· ك — Կովանոց· vacherie·

انلمك { Ինիլմէք [ը] Իջնել· descendre·

انمك { Ինմէք [ը] ❶· Իջնել· descendre · s'abaisser ❷· Հանդարտիլ· se calmer·

انمه { Ինմէ [ը] ❶· Իջուածք descente ❷· Անկում (գնոց) abaissement ❸· Կաթուած· apoplexie [ռամկ· էնմէ]

ايو { Էյու [ը] Աղէկ· bon· bien· ռամկ· ايتمك — Բուժել· guérir· اولق — Բուժիլ· se guérir·

آيو { Այը [ը] Արջ· ours· ռամկ· بالغی — Փոկ· phoque·

ايو { Էվ [ը] ❶· Շտապ· hâte ❷· Հոգ· Վիշտ· souci· affliction·

آيوا { Այվա [ը] Սերկեւիլ· coing·

ايواء { Իվա [ա] Բնակեցնել· Զետեղել· faire habiter· installer· établir·

ای والله { Էյ վալլահ [ա] ❶· Մնաք բարով· adieu ❷· Շնորհակալ եմ· merci· ռամկ· دیمك — Ընդունել· admettre·

ايوان { Էյվան [գ] Վերնատուն· belvéder· cénacle·

ای واه { Էյ վահ [ը] Աւաղ· hélas !

ايوكن { Էվկին [ը] Շտապող qui se hâte beaucoup·

ايولشدرمك { Էյիլեշտիրմէք [ը] Աղէկցնել rendre bon· améliorer·

ايولشمك { Էյիլեշմէք [ը] Աղէկնալ· devenir bon· s'améliorer· se rétablir,

ايولك { Էյիլիք [ը] Աղէկութիւն· bonté· bienfait·

ايومك { Էվմէք [ը] Շտապել se hâter·

آيه { Այա [ը] Ափ· paume de la main·

ايهام { Իհամ [ա] Երկդիմութիւն· ambiguité· [وهم էն]·

آيين { Ային [գ] Ծէս· Արարողութիւն· rite· cérémonie ❷· Սովորութիւն coutume· usage· ռամկ· شهر

— լուսավառութիւն. Հանդէս. illumination.

آینه { այնէ [դ] Հայելի. miroir. glace.

ب

ب { պէ Երկրորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. seconde lettre de l'alphabet turc. Համառօտագրութիւն رجب ամսոյ. abréviation du mois de رجب ։

با { պա [–] 1. Ով. avec. en. par 2. Անուն ب տառին. nom de la lettre ب ։

باب { պապ [–] 1. Դուռ. porte [յգ. ابواب] 2. Գլուխ. chapitre 3. Քեր. Լծորդութիւն. conjugaison. ասաց. بو — ده , اول այս , այն մասին. à cet égard. نده — նկատմամբ. par rapport à. همايون — Արքայական դուռ կայսերական պալատան. portail du sérail. عالى — Բարձրագոյն Դուռ. la sublime Porte

بابا { պապա [ի] 1. Հայր. père 2. Տեսակ մը լուսնոտութիւն կամ կատաղութիւն խափշկաց. espèce d'épilepsie ou de folie des nègres. ասաց. طوتمق — կատաղիլ. լուսնոտիլ. s'enrager, avoir un accès d'épilepsie. يكيت — յաղթանդամ կորովի կորիճ. jeune homme gros et robuste.

بابالق { պապալըգ [ի] 1. Հայրութիւն. paternité 2. Հոգեհայր. père adoptif.

بابت { պապէթ [ի] 1. Անգամ. fois 2. Շեղջ. tas 3. Կարգ. catégorie.

بابل { պապիլ [–] Բաբելոն. Babylone.

بابلخانه { պապիլխանէ [ի] Բոզանոց. bordel.

بابونج { պապունէճ [–] Անթեմ camomille.

بات { պաթ [–] Վերջնական définitif [—]

ասաց. بازارى — Հնոտիք վաճառելու տեղի. marché où l'on vend de vieux objets.

باتاق { պաթագ [ի] 1. Ճահիճ. ցեխ. մոր. marais, fange 2. Կորուսեալ. perdu. ասաց. — اوجى Հողամուղ. plongeon.

باتاقجى { պաթագճը [ի] Կուլ տուող. պաշտպանական

débiteur fraudulent.

باترمق { պաթըրմագ [թ] 1. Ընկղմել. մխել. faire couler, plonger 2. Կորսնցնել. perdre.

باتق { պաթըգ
باتقين { պաթըգըն [ա] Խորասուզեալ. plongé, enfoncé.

باتمق { պաթմագ [թ] 1. Ընկղմիլ. se plonger, couler 2. Կորսուիլ. se perdre 3. Արեւ մտնել (արեւու) se coucher (soleil).

باتى { պաթը [թ] Արեւմտեան կողմ. occident.

باج { պաճ [թ] Տուրք. սակ. droit. impôt.

باجاق { պաճագ [թ] Սրունք. բարձք. jambe. cuisse. [illegible] — կարճոտիկ. անշուք. aux jambes courtes, vilain.

باجاناق { պաճանագ [թ] Քենեկալ. beau-frère (le mari de la belle-sœur) [Գռեհ. باجيناق պաճընագ է].

باجه { պաճա [թ] 1. Երդիկ. lucarne 2. Ծխնելոյզ. cheminée.

باجى { պաճը [թ] Մեծ քոյր. sœur aînée.

باحث { պահիս [ա] Նիւթոյ մը վրայ խօսող. qui traite un sujet [بحث է]։

باحور { պահուր [ա] Սաստիկ ջերմութիւն. chaleur vive. նոյն. — ايام խիստ տօթագին եօթն աւուրք Յուլիսի. jours caniculaires.

باختر { պախթեր [պ] Արեւմուտք. occident.

باخصوص { պախուսուս [պ] Մանաւանդ surtout. spécialement.

باد { պատ [պ] Հով. vent. նոյն. صبا — զեփիւռ. zéphyr. هوا — ձրի gratis.

بادانه { պատանա [թ] Բռւա. badigeon. նոյն. — اورمق բռել. badigeonner.

بادبان { պատպան [պ] Առագաստ. voile de navire.

بادرفتار { պատռեֆթար [պ] Հողմաընթաց. rapide comme le vent.

بادم { պատըմ [թ] Նուշ. amande.

بادمجك { պատըմճըգ [թ] 1. Նշիկ. amygdale 2. Նշկատապ. amygdalite.

بادنجان { պատլըճան [պ] Պատնճան. սմբուկ. mélongène.

باده { պատէ [պ] Գինի. vin

بادهوا { պատհավա [պ] Ձրի. gratis. pour rien [Գռեհ. պետավա]։

بادی { պատի՛ [ա] Պատճառ. cause. motif. ռամկ.
اوده — ի սկզբան. au début.
نظرده — առաջին տեսութեան au premier regard.

بادیه { պատիէ* [ա] Անապատ. désert [ժղ. بوادی].

باذن الله { պը իզնիլլահ [ա] Հրամանաւն Աստուծոյ. avec la volonté de Dieu. Dieu voulant.

بار { պար [պ] 1. Բեռ. fardeau. charge 2. Անգամ. fois 3. Պտուղ. fruit.

بار { պար [պ] Տեղացող. qui répand.

باراته { պարաթա [ի] Գդակ. barrette.

باراقه { պարաքա [էտլ] Խրճիթ. Տիւղ. baraque.

باران { պարան [պ] Անձրեւ. pluie.

باربونیه { պարպունիա [էտլ.] Արքայաձուկն. rouget.

بارخانه { պարխանէ [պ] Կահ և կազմածք. տան տեղ. ménage. train de maison.

بارد { պարիտ [ա] 1. Ցուրտ. froid [برودت էն] 2. Անհաճոյ. désagréable [ա-լա. պարտիթ] էն. بارده.

بارداق { պարտաղ [թ] Գաւաթ. verre, coupe.

بارسام { պարսամ [թ] Տեսակ մը ձուկ է որ սաստիկ կը զարնէ. espèce de poisson qui porte un coup violent.

بارش { պարըշ [թ] Հաշտութիւն. réconciliation, paix.

بارشدرمق { պարըշտըրմագ [թ] Հաշտեցնել. réconcilier.

بارشمق { պարըշմագ [թ] Հաշտուիլ. se réconcilier.

بارق { պարգ [թ] Ընտանիք. գերդաստան. famille. maison. ménage.

بارقلاعق { պարգլանմագ [թ] Ընտանեաց տէր ըլլալ se mettre en ménage.

بارقه { պարիգա* [ա] Փայլատակում. étincellement, éclair.

بارقه { պարգա [էտլ] Մակոյկ. barque.

بارك الله { պարէքէլլահ [ա] Աստուած օրհնէ. que Dieu bénisse!

بارگاه { պարկեահ [պ] Ատեան. տեղի ունկնդրութեան. cour. salle d'audiance

بارگیر { պարկիր [պ] Ձի cheval [ռամկ. պէյկիր]

بارندرمق { պարընտըրմագ [թ] Պատսպարել. mettre à l'abri, abriter.

بارنمق { պարընմագ [թ] 1. Պատսպարիլ. se mettre à l'abri de. s'abriter 2. Լաւ կենակցիլ. vivre en bon termes.

بارو { պարօ [գ] 1. Պատնէշ. պարիսպ. rempart. mur 2. Աշտարակ. tour.

باروت { պարութ [թ] Վառօդ. poudre. ռամկ. جى باشى — արքունի վառօդարանի պետ. directeur de la poudrerie impériale.

باروتخانه { պարութխանէ [թ] Վառօդարան. poudrerie.

باروتى { պարութի [գ] Վառօդագոյն ardoisé

باروش { պարօշ [թ] Արուարձան. faubourg.

باره { պարէ [գ] 1. Անգամ. fois 2. Մագնիս. aimant 3. Նկատում. égard.

بارى { պարի [գ] Գոնէ. du moins. au moins.

بارى { պարի [ա] Արարիչ. Créateur [°ր. էն]:

باريك { պարիք [գ] Բարակ. Նուրբ. fin. subtil.

بارينه جق { պարընըճագ [թ] Պատսպարելի. propre à se mettre à l'abri.

باز { պազ [գ] 1. Բաց. ouvert 2. Խաղցող. qui joue.

بازار { պազար [գ] Վաճառանոց. marché.

بازارلق { պազարլըգ [թ] Սակարկութիւն. marché. discussion de prix

بازركان { պազըրկեան [գ] Վաճառական. marchand. négociant [ռամկ. պազարկեան بازاركان կ'ըսեն]:

بازكشته { պազկիւշթէ [գ] 1. Հակադարձ. inverse 2. Տապալած. renversé.

بازو { պազու [գ] Բազուկ. bras. ռամկ. بند — բազպան. brassard.

بازى { պազի [գ] Խաղ. jeu.

بازيچه { պազիչէ [գ] Խաղալիկ. jouet.

باس { պէ'ս [ա] Վնաս. dommage. ռամկ. يوق — հոգ չէ. ça ne fait rien.

باساء { պէ'սա [ա] Աղէտք. Թշուառութիւն. malheur. calamité.

باسط { պասիթ [ա] 1. Տարածող. qui étend [بسط էն] 2. անուն. [illegible].

extenseur. ք. باسطه ։

باسطون { պասթօն [իտ.] Գաւազան. bâton. canne.

باسق { պասգը [ա] Բարձր. haut. élevé.

باسور { պասուր [ա] Թութք. արտաքութիւն. արիւներթութիւն. hémorroïdes [յգ. بواسیر] ։

باش { պաշ [թ] 1. Գլուխ. tête 2. Ծայր. bout 3. Սկիզբ. commencement 4. Գլխ. գլխաւոր. chef, principal 5. Լումայափոխ. agio 6. Հասկ. épi.

Ասաց. — کوشه ی անկիւն փողոցի. coin de la rue. — اورمق դիմել. avoir recours à. — ه — հաւասար. égal. — اوستنه գլխուս վրայ. avec grand plaisir. je n'y manquerai pas. — باغلمق որոշել. déterminer. — قالدرمق ապստամբիլ. se révolter. — ه چیقمق յաղթել. vaincre. — ه چیقارمق ի գլուխ հանել. mener à bout. — دن صاومق ճամբել. se débarrasser. — ی بوزق ուշ-զինուորական քաղաքային մարդ. homme civil non militaire. — قره քրիստոնեայ եկեղեցական. prêtre chrétien. — دن یکی վերստին. de nouveau. — ی بوش պարապորդ. oisif. — قاقمق երեսի զարնել. reprocher. — اوکرتمك آته ձին վարժել. dresser un cheval. — نه — ի... ի. à chaque. — پرمق բթամատ. pouce. — وکیل — առաջին նախարար, եպարքոս premier ministre. — الق ճողոպրիլ. se délivrer. — دن قره ։ դէմ ի ցամաք չուել. prendre les côtes. — قوجه ی գիւղապետ. notable d'un village. — کوی ی գիւղամուտ l'entrée du village.

باشاق { պաշագ [թ] Հասկ. épi. Ասաց. — باغلمق հասկ կապել. — طوتمق հասկ արձակել. monter en épi. — جی հասկաքաղ. glaneur. — قره հաճար. seigle.

باشاقلانمق { պաշագլանմագ [թ] Հասկաւորիլ. épier.

باشبوغ { պաշպուղ [թ] Հրամանատար զօրաց. commandant des troupes.

باشجی { պաշճը [թ] Ոչխարի գլուխ ծախող. qui vend des têtes de mouton.

باشلاتمق { պաշլաթմագ [թ] Սկսել տալ. faire commencer, débuter.

باشلامق { պաշլամագ [թ] Սկսիլ. commencer.

باشلانغج { պաշլանղըճ [թ] Սկիզբ. commencement.

باشلانلمق { պաշլանըլմագ կամ باشلانمق պաշլանմագ [թ] Սկսուիլ. être commencé

باشلق { պաշլըգ [թ] 1. Կնգուղ. capuchon 2. Գախուցք. têtière 3. Սիւնագլուխ. ehapiteau 4. Վարձանք. don nuptial [ռամ. պաշլըխ]։

باشلو { պաշլը [թ] Գլուխ ունեցող. qui a une tête. ռամկ. — بللو Համբաւածանօթ. Նշանաւոր. bien connu, éminent. باشنه — անկախ. զատ. indépendant, à part.

باشلوجه { պաշլըճա [թ] 1. Գլխաւոր. principal, essentiel 2. Գլխաւորաբար. principalement.

باشماق { պաշմագ [թ] Հողաթափ. sandale.

باصامق { պասամագ [թ] Աստիճան սանդուխի degré d'un escalier.

باصدیرلمق { պաստըրըլմագ [թ] Կոխուորական ի. passif de باصدرمق ։

باصدرمق { պաստըրմագ [թ] Կոխել տալ. faire presser, fouler 2. Տպել տալ. faire imprimer 3. Մարել (հրդեհ). étouffer un incendie 4. Գերազանցել. surpasser.

باصدرمه { պաստըրմա [թ] Աղուխտ. conserve de viande.

باصدی { պաստը [թ] Մսախառն բանջարեղէն կերակուր. mets formé de légume et de viande.

باصر { պասըր [ա] Տեսնող. qui voit [بصر ն.]։ ռամկ. — قوه տեսանելիք. le sens de la vue. — տեսողութիւն. vue. vision.

باصق { պասըգ [թ] Ճնշուած déprimé. foulé.

باصق { պասգը [թ] Մամուլ presse.

باصقين { պասգըն [թ] 1. Ծանր. lourd. accablant 2. Գիշերային կամ յանկարծական յարձակում. attaque nocturne ou soudaine. ռամկ. — ويرمك յանցանքի վրայ բռնուիլ. être surpris en flagrant délit.

باصلمق { պասըլմագ [թ] Կոխուորական ի. passif de باصمق ،

باصمق { պասմագ [ի]. 1. Կոխել. fouler 2. Ճնշել. presser 3. Տպել. imprimer 4. Յանկարծակիի բերել. surprendre 5. Ոստիկանութեան առ ի խոյզ տեղ մը մտնել. faire une descente de justice 6 Սկսիլ. commencer.

Առած. — مهر կնքել. apposer un sceau. — اياق պնդել. insister. — باغره ճչել. pousser des cris.

باصمه { պասմա [ի] 1. Կոխուածք. foulage 2. Տպագրութիւն. impression 3. Տպեալ. imprimé 4. Նկարուած կտաւ. indienne.

Առած. طاش — باصمه վիմագրութիւն. lithographie. جی — պասմաճը. կտաւավաճառ. imprimeur. marchand de calicot, de toiles peintes.

باصمه خانه { պասմախանէ [ի] Տպարան. imprimerie.

باطل { պաթըլ [ա] Սնոտի. ունայն. անվաւեր. vain. non sain. invalide. [بطلان տե՛ս] եւ. باطله ։

باطن { պաթըն [ա] 1. Ներքին. interne 2. Ծածուկ. caché. mystérieux

[بطن տե՛ս] եւ. باطنه .

باطنا { պաթընէն [ա] Ներքնապէս. intérieurement.

باطنیه { պաթընիյյէ* [ա] Խորհրդաւոր, Ներքին. mystérieux, interne.

باع { պա՛ [ա] Գրկաչափ. brasse.

باعث { պա՛իս [ա] Պատճառ. cause [بعث տե՛ս] ։

باغ { պաղ [պ] 1. Պարտէզ. jardin 2. Այգի. vigne. Առած. بوزوم — այգեկութք. vendanges.

باغ { պաղ [ի] Կապ. lien. bande. liaison. Առած. بويون — փողկապ. cravate. كوز — կախարդանք. fascination. sorcellerie.

باغبان { պաղպան [պ] Պարտիզպան. jardinier

باغجی { պաղճը [ի] Այգեպան. vigneron.

باغجوان { պաղչըվան [ի] Պարտիզպան. jardinier. horticulteur.

باغچه { պաղչէ [պ] 1 Պարտիզակ. petit jardin 2. Պարտէզ. jardin.

باغداش { պաղտաշ [ի] Ծալապատիկ (Նստուածք). manière de s'asseoir les jambes croisées.

باغر { պաղըր [ի] 1. Լեարդ. foie 2. Կուրծք. poitrine. sein 3. Ընդերք. փոր. entrailles. տես. ی یانق — սրտաբեկ. qui a le cœur navré.

باغرتلاق { պաղըրթլագ [ի] Վայրի աղաւնի, հաւափաւ. ramier.

باغرتمق { պաղըրթմագ [ի] Գոռացնել. faire crier.

باغرداق { պաղըրտագ [ի] Մէջ ակապ օրօրո-ցի. lange.

باغرساق { պաղըրսագ [ի] Աղիք. intestin.

باغرشمق { պաղըրշմագ [ի] Իրարու պոռալ, գոչել. ի միասին աղաղակել. crier les uns aux autres. crier ensemble.

باغرمق { պաղըրմագ [ի] Գոռալ. crier. s'écrier.

باغشلامق { պաղըշլամագ [ի] 1. Շնորհել. accorder. faire grâce 2. Թողուլ. pardonner. remettre. absoudre.

باغلاتمق { պաղլաթմագ. [ի] Կապել տալ. faire lier, attacher.

باغلامق { պաղլամագ [ի] 1. Կապել. lier. nouer 2. Յատկացնել. assigner.
Աստ. — بل վստահիլ. ապաւինիլ. se confier. compter sur. — یاغ պարարտանալ. s'engraisser. — یوصون մամռանալ ծածկուիլ. se couvrir de mousse. جراحت — Թարախիլ. suppurer.

باغلانمق { պաղլանմագ [ի] 1. Կապուիլ. être lié, noué 2. Պայմանիլ. s'engager.

باغلداق { պաղլըտագ [ի] տե՛ս voir. باغرداق ։

باغلو { պաղլը [ի] 1. Կապ-ուած. lié, noué, attaché 2. Սահմանուած. assigné.

باغه { պաղա [ի] Խեցի կրի-այի. écaille d'une tortue. carapace.

باغی { պաղը, պաղի [ա] Ապստամբ. չար. rebelle. méchant [بغاة յգ] [بغی էն] էգ. باغیه ։

باف { պաֆ [պ] Ոստայնանկ. qui tisse.

بافته { պաֆթէ կամ بافت պաֆթ [պ] Ոստայնանկեալ. Հիւսուած. tissé. tissu.

باقدرمق { պագտըրմագ [ի] Նայիլ կամ դար-մանել տալ. faire voir, regarder ou traiter.

باقر { պաքըր [թ] 1. Պղինձ. cuivre 2. Պղնձեայ. de cuivre.

باقراج { պաքրաճ [թ] Մետաղեայ դոյլ. seau de métal.

باقرجى { պաքըրճը [թ] Պղնձագործ. chaudronnier.

باقش { պաքըշ [թ] Նայուածք regard.

باقشمق { պաքըշմագ [թ] 1. Իրարու նայիլ. regarder l'un l'autre 2. Շուարած աստ անդ նայիլ. regarder d'un côté et d'autre d'une manière distraite

باقلمق { պաքըլմագ [թ] Նայուիլ. խնամուիլ. ի նկատ առնուիլ. être regardé, soigné, pris en conderasition.

باقم { պաքըմ [թ] Նայուածք. regard. ـــــه. ٥ — ر. մէկ տեսակէտով. sous un rapport.

باقمق { պաքմագ [թ] 1. Նայիլ. դիտել. regarder, observer 2. Ի նկատ առնել. prendre en considération 3. Խնամել. պահել. soigner. garder 4. Փնտռել. chercher.

باقنمق { պաքընմագ [թ] Նայիլ. regarder.

باق { պաքը [ա] 1. Մնայուն. կայուն. permanent [بقا էն] 2. Մնացած. restant 3. Մնացորդ. reste 4. Ի վերջ քանիր. à la fin.

باقيجى { պաքըճը [թ] 1. Խնամող. celui qui soigne 2. Հարցուկ. devin.

باك { պագ [պ] Երկիւղ. peur. crainte.

باكره { պագիրէ* [ա] Կոյս. vierge [յգ. باكرات].

باكوره { պագիւրէ [ա] Երախայրիք. prémices.

باكى { պագի [ա] Ողբացող. pleurant [بكا էն] էգ. باكيه.

بال { պալ [պ] Թեւ (թռչնոյ) aile.

بال { պալ [թ] Մեղր. miel.

بال { պալ [ա] Միտք. սիրտ esprit. cœur.

بالا { պալա [պ] 1. Բարձր. վսեմ. haut. sublime 2. Վեր. le haut. ـــــه. رتبهٔ — վերջնիթեր աստիճան քաղաքային պաշտօնատարութեան. l'avant-dernier degré du grade civil. تر — աւելի բարձր. plus haut, élevé. ترين — ամենաբարձր. le plus haut, suprême.

بالابان { պալապան [թ] Մեծագլուխ կենդանի animal à grosse tête.

بالاتفاق { պիլիթթիֆագ [ա] 1 Միաբանելով. étant d'accord 2. Միաձայն. à l'unanimité.

بالاخره { պիլ-ախըրէ [ա] Վերջապէս. ի վերջոյ. ènfin. à la fin.

بالاشتراك { պիլ իշթիրագ [ա] Ընկերութեամբ. ի միասին. en commun.

بالبداهه { պիլ պէտահէ [ա] Յանկարծուստ. à l'improviste.

بالتمام { պիթ թէմամ [ա] Ամբողջովին. entièrement. complétement.

بالجمله { պիլ ճիւմլէ [ա] Համայն. tout. tous.

بالچاق { պալչագ [թ] Կռուան garde d'épée.

بالچق { պալչըգ [թ] 1. Կաւբրուտ. argile 2. Տիղմ. boue.

بالخير { պիլխայր [ա] Բարեաւ à bien.

بالدفعات { պիտ տէֆէ՛աթ [ա] Քանիցս. à plusieurs reprises.

بالدير { պալտըր [թ] Սրունանց մսուտ մասը. mollet. ռամկ. قره ی — ձարխոտ. adiante. چبلاق ی — Չլեքաց (ոռնկայ). (vagabond) aux jambes nues.

بالديران { պալտըրան [թ] Մոլախինդ. ciguë.

بالديز { պալտըզ [թ] Քենի. belle-sœur.

بالذات { պիզ զաթ [ա] Անձամբ. en personne.

بالش { պալըշ [պ] Բարձ. coussin.

بالضرور { պիզ զարուր [ա] յԱկամայս. forcément. par nécessité.

بالطبع { պիթ թապ՛ [ա] Բնականաբար. naturellement.

بالطه { պալթա [թ] Կացին. hache. ռամկ. آصمق — սպառնալ. նեղել. menacer. gêner.

بالطه جى { պալթաճը [թ] 1. Փայտահար. bùcheron 2. Ռահվիրայ. sapeur 3. Տապարաւոր արքունի պալատան. hallebardier du sérail.

بالطه لق { պալթալըգ [թ] Մասն անտառի յորմէ ներելի է փայտ կտրել. partie de la forêt déstinée à être mise en coupe.

بالطه لمق { պալթալամագ [թ] Կացնով զարնել.

կոտրել, կտրել. battre, briser, couper avec une hache.

بالغ { պալիղ [ա] 1. Հասած. arrivé. parvenu. بلوغ [էն] 2. Չափահաս. majeur. adulte. ռզ. بالغه ;

بالفعل { պիլֆիʻլ [ա] Գործով. արդեարք. au fait. en réalité.

بالق { պալըգ [ը] Ձուկ. poisson.

بالقان { պալգան [ը] Անտառախիտ շղթայ լեռանց. chaîne de montagnes boisées.

بالقجی { պալըգճը [ը] 1. Ձկնավաճառ. poissonnier 2. Ձկնորս. pêcheur.

بالقخانه { պալըգխանէ [ը] Ձկան մաքսատուն. la douane du poisson.

بالقون { պալգօն [գող.] Պատշգամբ. balcon.

بالکلیه { պիլքիւլլիյէ [ա] Ամբողջովին. entièrement.

باللاندرمق { պալլանտըրմագ [ը] Շողոքորթել. flatter.

باللانمق { պալլանմագ [ը] Մեղրանալ. devenir mielleux, sucré.

بالله { պիլլահ [ա] Վկայ Աստուծոյ. par Dieu

بالماء { պիլմա [ա] քիմ. Ջրատ hydraté.

بالموی { պալմումը [ը] Մեղրամոմ. cire.

بالنه { պալինա [գող.] Կէտ. baleine.

بالو { պալօ [իտ.] Հանդէս. bal.

بالواسطه { պիլվասիտա [ա] 1. Անուղղակի կերպով. indirectement 2. Միջնորդով. par intermédiaire.

بالون { պալօն [գող.] Օդապարիկ. ballon.

بالین { պալին [պ] Բարձ. coussin.

بالیه { պալիա [իտ.] Հակ. balle.

بام { պամ [պ] 1. Տանիք. toit 2. Ստուարաձայն լար. corde de son basse. تلنه بامق — զայրացնել. irriter, exaspérer. لی — ստորին շրթանց ներքեւ գտնուած մորուաց փնջիկ. barbiche.

بامداد { պամտատ [պ] Արշալոյս. aube. aurore

بامیه { պամիէ [ը] Բամիա. gombo.

باندره { պանտիէրա կամ باندر պանտիէր [իտ.] Դրօշ. bannière.

بانده { պանտա կամ باندو պանտօ [իտ.] Խումբ նուագածուաց. bande de musiciens.

بانق { պանգ գամ بانقه պանգա [իտա.] Դրամատուն. banque.

بانك { պանգ [պ] Բարձր ձայն haute voix.

بانكر { պանգեր [ֆրն.] Սեղանաւոր. banquier

بانى { պանի [ա] Կառուցանող. շինող. fondateur. constructeur [بنا էն] էէ. بانيه].

بانيو { պանեօ [իտա] Լոգանք bain.

باهر { պահիր [ա] 1. Փայլող. brillant 2. Ակներև. manifeste [էէ. باهره].

باى { պայ [թ] Հարուստ. մեծ. riche. grand.

باى حال { պէհրի հալ [ա] Անպատճառ. en tout cas. absolument.

باير { պայըր [թ] Զառ ի վայր. զառ ի վեր. coteau. pente. chemin montant.

بايراق { պայրագ [թ] Դրօշ. étendard. drapeau. — աչմագ. اچمق — ապստամբիլ. se révolter. — دار դրօշակիր. porte-enseigne.

بايرام { պայրամ [թ] Տօն fête. شكر — ى տօն յետ Ռամազանի. fête qui suit le Ramazan.

بائع { պայի՛ [ա] Ծախող. vendeur. [بيع էն] էէ. بائعه.

بايغين { պայղըն [թ] Նուաղեալ. մարած. défailli. évanoui.

بايقوش { պայգուշ [թ] Գիշերաբու. chat-huant. chouette.

بايلتمق { պայըլթմագ [թ] Մարեցնել. faire évanouir, défaillir.

بايلق { պայլըգ [թ] Հարստութիւն. մեծութիւն. richesse. grandeur.

بايلمق { պայըլմագ [թ] 1. Մարիլ. նուաղիլ. s'évanouir. défaillir 2. Աքանչանալ. Հիանալ. admirer. être ravi.

ببجك { պէպէճէք [թ] Սիրուն մանկիկ. un bébé charmant.

ببر { պէպէր [թ] Պղպեղ. poivre.

ببك { պէպէք [թ] 1. Մանկիկ. petit enfant. bébé 2. Պաճուճապատանք. poupée. — կօզ. كوز — ى բիբ ական. prunelle.

بت { պէթ [թ] Դիմաց գոյն. teint du visage.

بت { պէթ [թ] Ոջիլ. pou. — սրկէսի. سركسى — անիծ lente. تخته — ى մլուկ. punaise.

بت { պուտ գամ պութ [պ] Կուռք. idole.

بتپرست { պութփէրէսթ [պ] կռապաշտ. idolâtre [ռմ. բութփէրէսթ].

بتخانه { պութխանէ [պ] կռատուն. temple des idoles.

تخصيص { թէխսիսէն [ա] ի մասնաւորի. particulièrement.

بتر { պէթէր [պ] վատթարագոյն. pire. [ռամկ. بدتر էն].

بترمك { պիթիրմէք կամ بتورمك պիթիւրմէք [թ] 1. Լմնցնել. finir. terminer. accomplir 2. Սպառել. épuiser 3. Սպաննել. tuer 4. Բուսցնել faire pousser. végéter. produire.

بتشدرمك { պիթիշտիրմէք [թ] Միացնել joindre. unir.

بتشك { պիթիշիք [թ] Կցեալ. կից. յարակից. joint. uni. contigu.

بتشمك { պիթիշմէք [թ] Կցիլ. se joindre. être en contiguïté.

بتلنمك { պիթլէնմէք [թ] 1. Ոջլոտիլ. être pouilleux 2. Փթթուիլ. s'épouiller.

بتم { պիթիմ [թ] 1. Վերջանալն. terminaison. fin 2. Ծնունդ, բոյս (բնաւորութ). naissance. caractère.

بتمك { պիթմէք [թ] 1. Վերջանալ. լմնալ. finir. être terminé, achevé 2. Սպառիլ. s'épuiser 3. Բուսնիլ. pousser. germer.

بتون { պիւթիւն [թ] Բոլոր. ամբողջ. tout. entier. ռամկ. — — կամ. — — բոլորովին. tout-à-fait.

بتونلمك { պիւթիւնլէմէք [թ] Ամբողջացնել. compléter.

بتوى { պիթիվի [թ] 1. Ամբողջ. entier 2. Ամբողջովին. entièrement.

بث { պէսս [ա] Տարածել. répandre. propager.

بثر { պէսր կամ بثره պէսրէ* [ա] էլ. Խաղաւարտ. pustule bouton [յոգ. بثورات].

بثور { պիւսուր* [ա] յոգնակի بثر ի. pluriel de بثر.

بجا { պէճա [պ] Պատշաճ. convenable. à propos.

بجاق { պըճագ [թ] տե՛ս voir باجاق.

بجايش { պէճայիշ [պ] Փոխանակութիւն. échange. ا — կամ او — փոխանակել. permuter. échanger.

بجرك { պէճէրէք [թ] Յաջողակութիւն. aptitude. adresse.

بجركسز { պէճէրէքսիզ [թ] Անկարող. անյաջողակ. incapable. inepte.

بجركلى { պէճէրէքլի [թ] Յաջողակ. ճարպիկ. capable. adroit. habile.

بجرمك { պէճէրմէք [թ] 1. ի գլուխ հանել. յաջողել. mener à fin. réussir 2. ճարել. procurer.

بجلغان { պէճըլղան [թ] Տեսակ մը խոլխայթ, որ ձիոց ծնգաց վրայ կը գոյանայ. espèce d'abcès qui se forme aux jarrets des chevaux.

بچاق { պըչագ [թ] Դանակ. couteau.

بچق { պուչուգ [թ] Կէս. demi.

بچقى { պըչգը [թ] 1. Յատոց. serpe 2. կտրոց. tranchet.

بچم { պիչիմ [թ] 1. Հատած. coupe 2. Ձեւ. manière. forme. ածանց. سز — անձեւ. difforme. لو — ձեւաւոր. bien fait.

بچمك { պիչմէք [թ] 1. Կտրել. couper 2. Ձեւել. tailler. couper 3. Հնձել. moissonner. faucher.

بچه { պիչէ [պ] 1. Ձագ. petit des animaux. 2. Մանուկ. petit enfant

بحار { պիհար* [ա] Ծովեր. mers [եզ. بحر]։

بحث { պահս [ա] 1. Խօսք. խօսակցութիւն propos. conversation [յգ. ابحاث] ածանց. قومق — طوتمق — գրաւ դնել. gager. parier [այլ. ձեւ] اجمق — ـه كيرشمك — խօսք բանալ. entrer en matière. entamer une conversation.

بحر { պահր [ա] 1. Ծով. mer [յգ. بحار] 2. Չափ ոտանաւորի. mesure d'un vers. ածանց. سفيد — Միջերկրական. Méditerranée. خزر — Կասպից ծով. mer Caspienne. محيط — Ովկէան. Océan.

بحران { պոհրան [ա] Տագնապ. ճգնաժամ. agitation. crise.

بحرين { պահրէյն [ա] Երկու ծով (Սեւ ծով եւ Միջերկրական). deux mers (mer Noir et Méditerranée)

بحريه { պահրիյյէ* կամ بحرى պահրի [ա] Ծովային. նաւային. maritime. marin. naval.

بحسب { պիհասէպի [ա] Պատճառաւ. à cause.

بحق { պիհաքքըն [ա] Իրաւամբ. de droit.

بحكم { պիհիւքմի [ա] Զօրութեամբ. առ հարկի. en vertu de. par nécessité.

بحور { պուհուր* [ա] Ծովեր mers [եզ. بحر] ։

بخار { պուխար [ա] Շոգի. գոլորշի. vapeur. exhalaison.

بخت { պախթ [պ] 1. Բախտ. sort. déstinée. chance 2. Յաջող բաղդ. fortune.

بختاور { պախթավէր [պ] Բախտաւոր heureux.

بختيار { պախթիյար [պ] Բախտաւոր. երջանիկ. fortuné. heureux.

بخش { պախշ կամ بخشا պախշա [պ] 1. Պարգեւող. qui donne. qui accorde. 2 — Պարգեւել. շնորհել donner. accorder. faire grâce.

بخشايش { պախշայիշ [պ] Պարգեւ. don. présent.

بخشش { պախշիշ [պ] Պարգեւ. նուէր. présent. gratification. pourboire.

بخشنده { պախշընտէ [պ] 1. Պարգեւող. qui donne 2. Շնորհող. qui fait grâce. donateur.

بخل { պուխլ [ա] Կծծութիւն. chicheté. lésinerie. parcimonie.

بخلا { պուխէլա* [ա] Կծծիներ les avaricieux. les parcimonieux [եզ. بخيل]։

بخور { պուխուր [ա] Անուշահոտ ծխանելիք. parfums à brûler.

بخوردان { պուխուրտան [պ] Խնկաման. cassolette [տճկ. بخوردانلق]։

بخورلق { պուխուրլամագ [թ] Խնկել. encenser

بخيل { պախիլ [ա] Կծծի. ժլատ. parcimonieux. chiche [յհ. بخلا]։

بد { պէտ [պ] 1. Գէշ. mauvais 2. Տգեղ. անհաճոյ. laid. déplaisant.

بدا { պէտա' [ա] Սկսիլ. commencer.

بدائت { պէտայէթ* կամ بدايت պէտաէթ [ա] Սկիզբ. commencement. — محكمهٔ — նախնական ատեան. tribunal de première instance

بدائع { պէտայի՛ * [ա] 1. Նորութիւններ. nouvautés [եզ. بديعه] 2. Գեղեցկաբանութիւններ. élégances des mots.

بداهت { պէտահէթ * [ա] Յանկարծութիւն soudaineté.

بدبخت { պէտպախթ [գ] Դժբաղդ. infortuné. malheureux.

بدتر { պէտթէր [գ] Աւելի կամ շատ յոռի. pire ou bien mauvais.

بدترين { պէտթէրին [գ] Ամէնայոռի. le pire. de mal en pis.

بدخو { պէտխու [գ] Չարաբարոյ. malin.

بدخواه { պէտխահ [գ] Չարակամ. malveillant [յգ. بدخواهان]։

بدعا { պէտտուա [գ] Անէծք. malédiction

بدر { պէտր [ա] Լրացեալ լուսին. pleine lune [յգ. بدور]։

بدرقه { պէտրէգա* [ա] Առաջնորդ. guide. conducteur.

بدعت { պէտ՝աթ* [ա] Նորաձեւութիւն. innovation. nouveauté.

بدكار { պէտքեար [գ] Չարագործ. malfaisant. malhonnête.

بدكو { պէտկիւ [գ] Չարախօս. médisant.

بدل { պէտէլ [ա] 1. Փոխարինութիւն. équivalent. compensation [յգ. بدلات] 2. Արժէք. գին. valeur. prix 3. Փոխարէն. au lieu de. en échange de 4. Քեր. Բացայայտիչ. explicatif. — անց. شخصى — զինուոր փոխանակ այլոց. remplacement militaire. نقدى — զինուորութենէ ազատելու համար արքունեաց տուրք. prix d'exonération. عسكرى — զինուորական տուրք. impôt militaire

بدلا { պէտէլէն [ա] 1. Ի փոխարէն. au lieu de 2. Փոխանակութեամբ. en échange.

بدلجى { պէտէլճի [բ] 1. Զինուորականաց ռոճիկը գնող celui qui achète les rations des militaires 2. Քեր. Զինուոր ծախող միջնորդ. courtier qui procure des remplacements militaires.

بدن { պէտէն [ա] 1. Մարմին. corps [յգ. ابدان] 2. Կոճղ կամ գլխաւոր մաս. tronc ou partie principale d'un corps 3. Ատամնաւոր պարսպաց. créneaux. անց. ١ ندن صرف — كندى իւր քսակէն խարճել. payer de sa bourse لو — մարմնեղ. corpulent.

بدنا { պէտէնէն [~] 1. Մարմնով. մարմնաւորապէս. de corps. corporellement 2. Անձամբ. en personne.

بدنام { պէտնամ [պ] Վատահամբաւ. infâme.

بدنيه { պէտէնիյէն * կամ بدنى պէտէնի[~] Մարմնաւոր. corporel.

بدوى { պէտէվի [~] Անապատաբնակ. bédouin. arabe nomade.

بديد պէտիտ
بديدار պէտիտար { [պ] Երեւցած. աչքերեւ. յայտնի. apparent. manifeste. évident.

بديع { պէտիՙ [~] Նորաձև. original [էփ. بديعه] տարց. — علم գեղեցկաբանութիւն. partie de rhétorique qui traite de l'élégance des mots.

بديهى { պէտիհի [~] Ակներեւ. յայտնի. évident [յփ. بديهيات] էփ. بديهيه]։

بذر { պէզր [~] 1. Սերմ. Հունտ. semence. graine [յփ. بذورات . بذور] 2. Կտաւատ. graine de lin [~ի. դեղին, որմէ կը հանուի դեղին եւղը կոչուած իւղն]։

بذل { պէզլ [~] 1. Սփռել. répandre 2. Շնորհել. նուիրել. accorder. offrir

بذله كو { պէզլէկիւ [պ] Կատակաբան. épigrammatiste.

بذور { պիւզուր* [~] Սերմեր. Հունտեր. semences. grains [եզ. بذر]։

بذره { պիւզրէ* [~] Բուսա. Մանրասերմ. microspore.

بر { պէր [պ] 1. Կուրծք. poitrine 2. Պտուղ. fruit 3. Տանող. qui emporte. qui porte.

بر { պէր [պ] 1. Վրայ. sur 2. Ըստ. selon. d'après 3. Վեր. en haut. տարց. حيات — ողջ. vivant. كال — կատարեալ. parfait. مراد — կամադիւտ. fortuné. وجه بالا — ըստ վերագրելոյն. comme ci-dessus. دوام — տեւական. durable.

بر { պէրր [~] Ցամաք. terre տարց. ا — Ցամաքէն. par terre. الشام — Սուրիա. Syrie [~ի. բարբաշէմ]։

بر { պիրր [~] Բարեութիւն. bonté.

بر { պիր [թ] 1. Մէկ. un 2. Միեւնոյն. égal. le même. տարց. ايكى — կամ قاچ — քանի մը. quelques.

آزدن — ընդ հուպ. sous peu. — دن — յանկարծ. tout à coup. دن — միահաղոյն. tout ensemble. درلو — և ոչ մէկ կերպով. d'aucune manière. ر — ر — մի առ մի. un à un. ی — ո և է մէկը. quelqu'un. ی — آیك ամսուն առաջին օրը le premier jour du mois. — او միւս. l'autre. — ایکیده ստէպ. souvent. دها — այլ եւս. encore. ی — — իրար. l'un l'autre. ه — … ով. en …. ا — سوز միաբանիլ. se convenir de. دَه — նաև, այսուհանդերձ. encore, du reste.

بُره { պէ-ըր' [ա] Բժշկութիւն. guérison. ա-ռաջ. الساعه — նոյն ժամայն կամ անմիջական բուժումն. guérison instantanée.

برائت { պէրա-էթ* [ա] 1. Ազատութիւն. libération 2. Անմեղութիւն. անպարտութիւն. innocence. acquittement.

برابر { պէրապէր [պ] 1. Հաւասար. égal 2. Ի միասին. ensemble. …. جه — կամ دَه — ի միասին. ensemble.

برات { պէրա-թ* [ա] Պարգևագիր, արտօնագիր (արքայական). brevet. patente [յգ. بروات]։

برادر { պէրատէր [պ] Եղբայր frère [յգ. برادران]։

برادرانه { պէրատէրանէ [պ] Եղբայրաբար. fraternel. en frère.

براری { պէրարի* [ա] Անապատք. déserts [եզ. بریه]։

برازخ { պէրազիխ* [ա] 1. Պարանոցք. isthmes [եզ. برزخ] 2. Վիհք. gouffres.

براطیل { պէրաթիլ* [ա] Կաշառներ. dons corrupteurs [եզ. برطیل]։

براعت { պէրա'աթ* [ա] Գերիվերութիւն. supériorité. …. استهلال — բնաբանը շօշափող գեղեցկազարդ յառաջաբանութիւն. introduction en style pompeux se liant bien à la matière. préambule riche.

براغلمق { պըրաղըլմագ [թ] Թողուիլ. être laissé, abandonné.

براق { պէրրագ [ա] Պայծառ. յստակ. clair. limpide. pure [بَرق էն]։

براق { պէ-րագ [ա] Ընտիր երիվար, որ գեղ ի երկինք տարեր է զՄուհամմէտ

իւր համբարձման գիշերին. coursier qui a transporté au ciel Mahomet la nuit de son ascension.

براقدرمق { պըրագըրմագ [թ] Թողուլ կամ յանձնել տալ. faire laisser, abandonner ou remettre.

براقع { պերաքը՛ * [ա] Քօղեր. voiles [Եզ. برقع]

براقلمق { պըրագլամագ [թ] տե՛ս voir براغلق

براقمق { պըրագմագ [թ] 1. Թողուլ. laisser. 2. Լքանել. abandonner 3. Յանձնել. remettre.

بران { պերան [պ] Հատու. tranchant. aigu.

براهين { պերահին* [ա] Ապացոյցք. preuves. arguments [Եզ. برهان]

براى { պերայ [պ] Համար. pour. afin de.

برايا { պերայա* [ա] Ժողովուրդ. արարածք. peuple. créatures [Եզ. بريه]

برباد { պերպատ [պ] 1. Աւերեալ. détruit 2. Աղտեղեալ. souillé.

بربر { պերպեր [թ] Սափրիչ. barbier. coiffeur.

بربرستان { պերպերիսթան [պ] Պերպերիստան. Barbarie.

بربريه { պերպերիյյէ*[ա] Պերպերական. barbaresque.

بربط { պերպէթ [պ] Վին. espèce de luth. [ռմկ. լավուդա].

برتر { պերթեր [պ] Աւելի վեր, բարձր. plus haut, élevé.

برترين { պերթերին [պ] Ամենաբարձր. le plus haut, élevé.

برج { պուրճ [ա] 1. Աշտարակ. tour [յգ. بروج] 2. Համաստեղութիւն. constellation.

برجسته { պերճեսթե [պ] 1. Ցատկած. sauté 2. Երեւելի. նշանաւոր saillant

برخوردار { պերխօրտար [պ] 1. Մասնակից participant 2. Երջանիկ. heureux 3. Ճոխ. riche.

برد { պերտ [ա] Ցուրտ froid. — العجوز պառաւանց կամ վերջին ցուրտ որ տեւէ եօթն օր. les dernières rigueurs de l'hiver durant sept jours.

بردار { պերտար [պ] Կախաղանեալ. pendu.

بردوش { պերտուշ [պ] Ուս. ուսի վրայ. sur épaule. ռմկ. — خانه Թա-

թափառաշրջիկ. homme errant.

برده { պէրտէ [գ] Տարած. porté, emporté.

برزخ { պէրզէխ [ա] 1. Պարանոց. isthme [յգ. برازخ] 2. Վիհ. gouffre.

برزوله { պըրզօլա [իտա] Կարայի վրայ խորովուած միս. կողիկ. viande rôtie au gril. côtelette.

برص { պէրէս [ա] Բորոտութիւն. lèpre.

برطرف { պէրտարաֆ [գ] Մէկդի. à part, mis de côté. — ایتمك մէկդի ընել. écarter. — اولمق անհետանալ. disparaître.

برطیل { պէրթիլ [ա] Կաշառ. don corrupteur [յգ. براطیل]:

برعکس { պէր'աքս [գ] Հակառակ. contraire. opposé.

برغموت { պէրղամօթ [իտալ.] Տեսակ մը անուշահոտ լիմոն. bergamote.

برغوث { պէրղուս [ա] Լու. puce [յգ. براغیث]:

برف { պէրֆ [գ] Ձիւն. neige.

برفره { պէրֆիրէ [ա] քիմ. Փոշիացում. լեւացում. porphyrisation.

برق { պէրգ [ա] Փայլակ. éclair [յգ. بروق]. — կազիպ. کاذب — Խաբ. Շողում. fulguration.

برقرار { պէրգարար [գ] Կայուն. Տեւական. stable. durable.

برقع { պիւրգա' [ա] Քօղ. voile [յգ. براقع]:

برك { պէրք [գ] 1. Ամուր. Հաստատուն. ferme. solide 2. Խիստ. dur.

برك { պէրկ [գ] 1. Տերեւ. feuille 2. Միջոց. moyen.

برکات { պէրէքեաթ* [ա] Օրհնութիւնք. bénédictions [եզ. برکت]:

برکت { պէրէքէթ* [ա] 1. Օրհնութիւն. bénédiction 2. Լիութիւն. առատութիւն. abondance. — لی օրհնեալ. առատ. béni. abondant.

برکدرمك { պիւրքիւտէրմէք [թ] Դիզել. accumuler. réunir.

برکذار { պէրկիւզար [գ] Յիշատակ. ընծայ. souvenir. présent.

برکزیده { պէրկիւզիտէ [գ] Ընտրեալ. ընտիր choisi. élu. d'élite.

برکشته { պէրկիւշթէ [գ] Դարձած. կործանուած. tourné en sens contraire. renversé.

رکمك { [illegible] [ի] Դիզուիլ. s'accumuler.

رکه { [illegible]* [ա] Ավազան bassin.

رلشدرمك { [illegible] [ի] Միացնել. unir

رلشمك { [illegible] [ի] Միանալ. s'unir. se réunir.

رلك { [illegible] [ի] Միութիւն. unité. union. ... ի միասին. ensemble. ال — ی գործակցութիւն. coopération. concours.

رنا { [illegible] [պ] Պատանի. jeune homme.

رنج { [illegible] [պ] Բրինձ. riz.

رنجی { [illegible] [ի] 1. Առաջին. premier. 2. Առաջին կարգի. de premier ordre.

رنس { [illegible] [ա] Կնգուղաւոր կերկեոց Արաբաց. bournous.

رو { [illegible] կամ ری [illegible] [ի] 1. Ի վեր. depuis 2. Առդին. en deça. ce côté-ci

روات { [illegible]* [ա] յոգնակի رات ի. pluriel de رات :

روج { [illegible]* [ա] յոգնակի رج ի. pluriel de رج :

رودت { [illegible]* [ա] Ցրտութիւն. froid. froideur.

روز { [illegible] [ա] Երեւումն. apparition.

روش { [illegible] [ֆրանս.] Գնդասեղ broche.

روق { [illegible]* [ա] Փայլակք. éclairs [Եզ. رق] :

رومند { [illegible] [պ] 1. Պտղաւէտ. fruitier 2. Բարգաւաճ. florissant

رون { [illegible] [ի] 1. Քիթ nez 2. Հրուանդան promontoire. cap 3. Ծայր. bout. ... امید — ی Բարեյուսոյ գլուխ. cap de Bonne Espérance. ندن دوشمش — ... tout semblable. tout à fait pareil.

ره { [illegible] [ի] 1. Սպի. cicatrice 2. Կապտատակ (Հարուածոյ). Ճմլուածք. meurtrissure.

ره { [illegible] [պ] Գառն. agneau.

ره { [illegible] [ի] Ա՛յ գու, ո՛վ գու. ի՛հա. hé! holà!

رهان { [illegible]* [ա] Փաստ. ապացոյց. argument. preuve [Եզ. راهین]:

رهلمك { [illegible] [ի] Խոցել. կապուտակել. meurtrir.

برولنمك { պէրէլէնմէք [ի] Խոցոտիլ. կապտատկիլ. ճմլիլ (պտղոյ). se meurtrir.

برهمن { պէրէհմէն [ս] Բրահման. Brahmane. brame.

برهنه { պէրէհնէ [ս] Մերկ. nu. à découvert.

برهوا { պէրէհէվա [ս] Ցօղու ցնդած. dissipé. jeté à l'air.

بری { պէրի' [ա] 1. Զերծ. ազատ. exempt. libre [برائت էն] 2. Անպարտ. acquitté. ուշ. الذمه — անպարտ. անմեղ. quitte. absous. innocent. libéré.

بری { պէրրի [ա] Ցամաքային. de terre. terrestre. continental [էէ بر]։

بریان { պիրեան [ս] Խորոված. rôti.

بریجك { պէրիճէք [ի] Մէկ հատիկ. unique.

برید { պէրիտ [ա] Սուրհանդակ. messager.

بریده { պէ-րիտէ [ս] Կտրուած. coupé.

بریق { պրիք [անգ] Երկկայմ փոքր նաւ. brick.

بریکدرمك { պէրիքտիրմէք [ի] Դիզել. accumuler. entasser.

برین { պէրին [ս] Վերին. céleste. suprême.

برین { պէրէյն [ա] Երկու ցամաք (Եւրոպա և Ասիա). deux continents (l'Europe et l'Asie).

بریه { պէրիյյէ* [ա] 1. Արարած. créature [ջէ. برایا] 2. Ժողովուրդ. peuple.

بریه { պէրրիյյէ* [ա] Անապատ. désert [ջէ. براری]։

بز { պէզզ կամ պէզ [ա] 1. Լաթ. կտաւ. toile 2. Գեղձ. glande [ուշ. بيض էն] ուշ. — ى يلكن կանեփեայ հաստ կտաւ. canevas.

بز { պիզ [ի] Մենք. nous. ուշ. — جه մեր մասին en ce qui nous concerne. • — — մենք առանձին. nous seuls.

بزاز { պէզզազ [ա] Կտաւավաճառ. marchand de toile [بز էն]։

بزازستان { պէզզազիստան [ս] Խիստ ապահով շուկայ որ ժամանակաւ կտաւավաճառներու յատուկ է եղեր. marché bien gardé, qui était ce dit-on jadis approprié aux marchands de toile [ուշ. պեզեսթէն]։

بزدرمك { պէզտիրմէք [ի] 1. Ձանձրացնել.

ennuyer 2. Զզուեցնել. faire dégoûter.

بزور { պէզր [ա] տե՛ս voir. بذر [յգ. بزور.],

بزرخانه { պէզիրխանէ [ա] Գործարան կտաւատի իւղոյ. fabrique d'huile de lin.

بزرك { պիւզիւրք [ա] Մեծ. grand [յգ. بزركان]. ی — մեծութիւն. grandeur.

بزركوار { պիւզիւրքեվար [ա] Մեծ. Հզօր. grand. puissant.

بزرى { պէզրի [ա] Սերմնական. séminal.

بزغاله { պիւզղալէ [ա] Ուլիկ. ձագ, ուլ. chevreau. biquet.

بزقجى { պուզուգճի [թ] Խաղամոլ. tricheur.

بزك { պէզէք [թ] Զարդ. ornement.

بزكين { պէզկին [թ] Ձանձրացած. զզուած. ennuyé. dégoûté.

بزم { պէզմ [ա] Խնդախանութիւն. ժողով. festin. régal. réunion.

بزم { պիզիմ [թ] Մեր. notre. nos.

بزمك { պէզմէք [թ] 1. Ձանձրանալ. s'ennuyer 2. Զզուիլ. se dégoûter.

بزمكاه { պէզմկեահ [ա] Տեղի խրախճանութեան. lieu de réunion.

بزمكى { պիզիմքի [թ] Մերը. le nôtre.

بزنمك { պէզէնմէք [թ] Զարդարուիլ. s'orner, se parer.

بزور { պիւզուր [ա] Սերմեր. grains [եզ. بزر.]

بزەمك { պէզէմէք [թ] Զարդարել. orner. parer. embellir.

بس { պէս [ա] Բաւական. assez. suffisant.

بسا { պէսա [ալպաներէն]. Անբռնաբարելի պատուոյ խօսք Ալպանիացւոց. parole d'honneur inviolable chez les Albanais.

بسائط { պէսաիթ [ա] [եզ. بسيطه]. sg. de بسيطه

بساتين { պէսաթին [ա] [յգ. بستان]. pl. de بستان

بساط { պիսաթ [ա] 1. Սփռոց. nappe 2. Գորգ. tapis 3. Անկողին. lit.

بسالت { պէսալէթ [ա] Քաջութիւն. courage.

بسائج { պէսաիճ [ա] Պոլիպ. polype.

بسبتون { պիւսպիւթիւն [թ] Բոլորովին. tout à fait. entièrement.

بسيلى { պէսիլի [թ] 1. Ցայս յանդգնութեան.

tout évident 2. Ապաքէն. certes, évidemment.

بستان { պէօսթան [գ] տե՛ս voir بوستان.

بستر { պէսթէր [գ] 1. Անկողին. lit 2. Բազմոց. sofa.

بسته { պէսթէ [գ] 1. Կապուած. lié 2. Փակուած férmé 3. Եղանակ. musique d'une chanson.

بسط { պասթ [ա] 1. Տարածել. étendre. déployer 2. Պարզել. expliquer —ատոյ. ا مقال — Ճառել. discourir. parler. traiter.

بسطت { պէսթաթ* [ա] Լայնատարածութիւն. ընդարձակութիւն. étendue.

بسلتمك { պէսլէթմէք [թ] Սընուցանել տալ. faire nourrir, élever.

بسلمك { պէսլէմէք [թ] 1. Սնուցանել. nourrir 2. Բառնալ. բռնել. supporter. soutenir.

بسلمه { պէսլէմէ [թ] 1. Սնուցում. սնուցում. nourrissage. élevage 2. Սպասուհի. servante.

بسلنمك { պէսլէնմէք [թ] 1. Սնանիլ. se nourrir 2. Պարարտանալ. s'engraisser.

بسلو { պէսլի– կամ بسلی պէսլի [թ] Պարարտ. engraissé. gros.

بسم { պիսմ [ա] Անուամբ. au nom de.

بسمل { պէսմիլ [գ] Զենեալ. immolé. tué. —անոց. كاه — զենարան. սեղան. abattoir. autel.

بسمله { պէսմէլէ* [ա] بسم الله (անուամբ Հօր) ըսել. dire بسم الله (au nom du Dieu).

بسى { պէսի [թ] Պարարտութիւն engraissement.

بسيار { պիսիար [գ] Շատ. առատ. beaucoup. abondant.

بسيط { պասիթ [ա] 1. Տարածուած. étendu [بسط էն] 2. Անբաղադրեալ. պարզ. non composé. simple [էգ. بسيطه] 3. Մակերեւոյթ. surface.

بسيطه { պասիթա* [ա] Երես. ստուերակ. cadran.

بسيلو { պէսիլի– [թ] 1. Լաւ սնուցեալ. bien nourri 2. Պարարտ. gras, engraissé.

بسيم { պէսիմ [ա] Զուարթերես. զուարթ. d'un air riant. serein. joyeux.

بش { պէշ [թ] Հինգ. cinq.

بشائر { պէշաիր* [ա] յգ. بشارت ի. pl. de بشارت :

بشارت { պէշարէթ* [ա] Աւետիս. bonne nouvelle [յգ. بشائر]:

بشاشت { պէշաշէթ* [ա] Խնդութիւն. Զուարթութիւն. gaîté. enjouement.

بشر { պէշէր [թ] Հնգական. cinq à chacun. cinq à cinq. par cinq.

بشر { պէշէր [ա] 1. Մարդ էակ. homme. être humain. տես. — ابو ال Էպուլ պէշէր Ադամ. Adam.

بشره { պէշէրէ* [ա] Վերին մորթ. épiderme.

بشريه { պէշէրիյէ* [ա] Մարդկային. humain. d'homme

بشريت { պէշէրիյէթ* [ա] Մարդկեղէն բնութիւն. humanité. nature humaine.

بشقه { պաշգա [թ] 1. Ուրիշ. autre 2. Զատ. séparé. տես. — دن ի զատ. excepté. outre. جه — զատ. séparément.

بشقه لشمق { պաշգալաշմագ կամ بشقه لنق պաշգալանմագ [թ] Փոխուիլ. se changer. s'altérer.

بشك { կամ بشيك պէշիք [թ] Օրօրոց. berceau.

بشلك { պէշլիք [թ] Հինգնոց. qui comprend cinq unités ou qui vaut cinq.

بشنجى { պէշինճի [թ] Հինգերորդ. cinquième.

بشير { պէշիր [ա] Աւետաւոր. porteur de bonnes nouvelles [بشارت էն]:

بصائر { պէսաիր* [ա] տե՛ս voir. بصيرت :

بصدرمه { պաստըրմա [թ] տե՛ս voir بصدرمه :

بصر { պասար [ա] 1. Տեսողութիւն. vue [յգ. ابصار] 2. Աչք. œil 3. Կորովութիւն մտաց. perspicacité. clairvoyance :

بصريه { պասարիյէ* [ա] Տեսողական. optique

بصل { պասալ [ա] Սոխ. oignon.

بصير { պասիր [ա] Տեսանող. qui voit [بصر էն]:

بصيرت { պասիրէթ* [ա] Կորովամտութիւն. perspicacité [յգ. بصائر] 2. Յառաջատեսութիւն. prévoyance 3. Արթնութիւն մտաց. présence d'esprit. [տես. [illegible]]:

بصيله { պասիլէ* [ա] Սոխ. կանց սոխ. bulbe.

بضاعت { պիզա՛ա*կամ بضاعت պիզա՛ա[ա] 1. Դբրամագլուխ. capital, fonds [ճմ. بضائع] 2. Հմտութիւն. connaissance acquise.

بضائع { պիզաէ՛*[ա] ճմ. بضاعت ի. pl. de بضاعت ։

بط { պաթթ [ա] 1. Սագ. oie 2. Եր. Մակուճ ponction.

بطائت { պիթաէթ*[ա] Դանդաղութիւն. Ծեղգութիւն. lenteur. inertie.

بطاريه { պաթարիա [իթա.] Հրետանի batterie

بطاريق { պիթարիգ * [ա] Պատրիարքներ. patriarches [եզ. بطريق]։

بطاق { պաթաղ և بطاقجی պաթաճը [ի] տե՛ս voir باتاقجی և باتاق ։

بطال { պաթթալ[ա] 1. Խոտան. Անպործածելի. nul. inutile. vain. pas plus en usage [بطلان էն] 2. Անգործ. oisif 3. Նախադիծ (ծռամիտ). brouillon 4. Քաջ. brave [بطالت էն] 5. Խոշոր. ծանր. gros. lourd. — ايتمك. ‌| — եղծանել. annuler.

بطالت { պիթալէթ* [ա] 1. Քաջութիւն. bravoure 2. Անգործութիւն. oisiveté.

بطريق { պաթրիգ [ա] Պատրիարք. patriarche [ճմ. بطاريق]։

بطش { պաթշ [ա] Ուժգնական բռնութիւն. prise violente.

بطلان { պութլան [ա] 1. Ունայնութիւն. ունայնականութիւն. vanité. invalidité 2. Սնոտութիւն. fausseté 3. Ջնջում. abolition.

بطمان { պաթման [թ] Չափ մ'է որ շուրջ վեց հօխայ կը կշռէ. mesure de la capacité de six oques environ.

بطن { պաթն [ա] 1. Փոր. ventre. abdomen [ճմ. بطون] 2. Սերունդ (դուշ) génération 3. Գաղտնիք. mystère.

بطون { պուտուն* [ա] ճմ. بطن ի. pl. de بطن ։

بطیء { պաթի [ա] Ծանր. դանդաղ. lent. lourd [بطائت էն] — الهضم դժուարամարս. difficile à digérer. indigeste. — الذهن բթամիտ. stupide.

بطيخ { պաթթըխ [ա] Սեխ. melon.

بطيطه { պիթիթա* [ա] Թրթուր. larve.

بطين { պաթըն [ա] Մեծա-փոր. փորեղ. ventru

بطين { պիթայն [ա] Ասպա-փորակ. ventricule [بطن էն]։

بظر { պազր [ա] Ամը-լիկ. clitoris.

بعبارته { պի 'իպարէթիհի կամ بعبارتها պի 'իպարէթի-հա* [ա] Բնագրով. բառ առ բառ. textuellement.

بعث { պա'ս [ա] 1. Խրկել. envoyer 2. Յարու-թիւն մեռելոց. résurrection

بعد { պա'տ [ա] Յետ. après — առայ. ازين — կամ من — կամ فيما — այսուհետեւ. dorénavant. désormais. — بعد պա'տը պա'տին ժամանակէ մը յետոյ. après un laps de temps.

بعد { պու'տ [ա] Հեռաւո-րութիւն. distance.

بعده { պա'տէհու [ա] Յետոյ. puis. après.

بعض { պա'զ [ա] 1. Ոմանք certain. les uns 2. Մաս մը. une partie. առայ. ی — կամ وقت — կամ كره — մերթ. quelquefois.

بعضا { պա'զըն [ա] Երբեմն. quelquefois.

بعوضه { պա'ուզէ* [ա] Մը-ժեղ. moustique.

بعيد { պա'իտ [ա] Հեռու. distant. éloigné. [بعد էն] [ՏԷ. بعيده]։

بعينه { պի'այնիհի [ա] Ճշդիւ. exactement.

بغاة { պուղաթ* [ա] Ապըստամբք. չարք. rebelles. méchants [Եզ. باغى]։

بغايت { պիղայէթ* [ա] Ծայրապէս extrêmement.

بغتة { պաղթէթէն* [ա] Յան-կարծուստ. subitement. par surprise.

بغداى { պուղտայ [պ] Ցորեն. froment. առայ. مصر — ی եգիպտացորեն. maïs

بغر { պաղր [պ] տե՛ս voir باغر ։

بغرساق { պաղրսագ [պ] տե՛ս voir باغرساق ։

بغض { պուղզ [ա] Անախորժելու-թիւն. Հակակրու-թիւն. aversion. antipathie. առայ. الانسان — կամ البشر — մարդատեցութիւն. misanthropie.

بغل { պաղլ [ա] Ջորի. mulet [Յհ. بغال]։

بغل { պիղըլ [պ] Անութ. aisselle.

بغى { պաղի' [ա] Անզգամու-թիւն. ապստամբու-թիւն. méchanceté. rébellion.

بغير { պիղայրի [ա] Առանց. sans.

بفضله { պիֆազլիհի [ա] Շնորհիւ Նորա (Աճյ.) par la grâce de Lui (Dieu).

بقا { պեգա [ա] Մնայականութիւն. տեւականութիւն. հաստատութիւն. stabilité. permanence. continuation. consistence.

بقاع { պըգա՛ * [ա] յգ. بقعه ի. pl. de بقعه ։

بقال { պագգալ [ա] Նպարավաճառ. épicier. [بقله էն] ։

بقام { պագամ [ի] ա. Շիկափայտ. bois du Brésil ¶. Սուտներկ. fausse teinture ¶. Շէկ. roux.

بقايا { պեգայա* [ա] ա. Մնացորդք. restes [էզ. بقيه] ¶. Ցետնեալ պարտքեր. պարտամնացներ. les arriérés.

بقر { պագար կամ بقره պագարէ* [ա] ա. Եզ. bœuf ¶. Արջառ. bétail.

بقراج { պագրաճ [ի] տե՛ս voir باقراج ։

بقعه { պուգ՛ա* [ա] ա. Բացառիկ անդ. գետին. pièce de terre exceptionnelle. terrain [յգ. بقاع] ¶. տեղ. Մաս. région.

بقلوا { պագլավա [ի] Մալէմաձայ, որ տեսակ մը շաքարով կարկանդակ է չէզանկիւն կտրուած. espèce de gâteau sucré et coupé en losanges.

بقله { պագլէ* [ա] ա. Ընդեղէն. կանանչեղէն. légume, végétal ¶. Բակլայ. fève [ռմկ. պագլա] ։

بقمق { պըգմագ [ի] Նողկալ. զզուիլ. s'ennuyer. se dégoûter.

بقيه { պագիյյէ* [ա] ա. Մնացորդ. reste. restant [յգ. بقايا]. օրոց. بقية السيوف կոտորածէ ազատ մնացողք. les survivants au massacre.

بك { պէյ [ի] ա. Իշխան. prince ¶. Պատուոյ անուն. titre honorifique. օրոց. ی — كلفان սատահակ պարոն. vagabond. اوغلى — Բէրա. Péra. ی — الاى գնդապետ ստորիկան զօրաց. commandant du régiment de la gendarmerie.

بك { պէն [ի] Սեւ նշան. պիսակ. tache noire. grain de beauté. mouche.

بكا { պանա [ի] Ինձ. à moi.

بكا { պիւքա [ա] Լալ. ողբ. pleurer. lamentation

بكارت { պէքեարէթ* [ա] կուսութիւն. virginité.

بكام { պէքեամ [պ] կամա- գիւտ. երջանիկ. qui atteint son but. heureux.

بكامت { պէքեամէթ* [ա] համրութիւն mutisme

بكجي { պէքճի [թ] 1. Պահապան. gardien 2. Պահնորդ. sentinelle.

بكر { պէքր [ա] 1. Կուսութիւն virginité 2. Կոյս. vierge. pucelle [յգ. ابكار]. տալ. — ازاله կուսազրկութիւն. défloration.

بكرى { պէքրի [թ] Գինեմոլ. ivrogne.

بكز { պէնզ [թ] Երեսի գոյն. teint du visage. coloris. տալ. — اتمق գունաթափիլ. se décolorer. pâlir.

بكزاده { պէյզատէ [պ] 1. Պէյի զաւակ. enfant d'un bey 2. Ազնուական. noble.

بكزتمك { պէնզէթմէք [թ] 1. Նմանեցնել faire ressembler, imiter 2. Մէկը մէկու մը նմանեցնել. prendre quelqu'un pour un autre.

بكزمك { պէնզէմէք [թ] 1. Նմանիլ. ressembler 2. Երեւիլ. paraître. avoir l'air.

بكسماد { պէքսիմատ կամ بكسمات պէքսիմէթ [թ] Պաքսիմատ. biscuit. galette.

بكلتمك { պէքլէթմէք [թ] 1. Սպասեցնել faire attendre 2. Հսկել տալ. faire surveiller.

بكلك { պէյլիք [թ] 1. Պէյութիւն. rang, fonction et qualité d'un bey 2. Պետական. d'Etat.

بكلكجي { պէյլիքճի [թ] Պետ արքունի դիւանատան. chef du bureau du divan impérial [տես. պիթիքճի բառէն որ կը նշանակէ քարտուղար]:

بكلمك { կամ بكلهمك պէքլէմէք [թ] 1. Սպասել. attendre 2. Յուսալ. espérer 3. Հսկել. veiller.

بكلنمك { պէքլէնմէք [թ] Սպասուիլ. յուսացուիլ. être attendu, espéré.

بكمز { պէքմէզ [թ] Ռուպ, որ է եփած քաղցու rob [տես. բէքմէզ]:

بكندرمك { պէյէնտիրմէք [թ] Հաւնեցնել. faire approuver, accepter.

بكنلمك { պէյէնիլմէք [ի] Հաւանուիլ. être approuvé.

بكنمك { պէյէնմէք [ի] Հաւանիլ. approuver.

بل { պէլ [ի] 1. Մէջք. reins 2. Երիկամունք lombes. տես. كيكى — ողնաշար. colonne vértébrale. صفوقلغى — սերմնահոսութիւն gonorrhée. باغلامق — որոշել. մտադրել. se décider.

بل { պէլ [ի] Բահ. bêche [տես. بيل էն]։

بلاء { պէլա [ա] Փորձանք. աղէտք. malheur. calamité. fléau.

بلاد { պէլատ* [ա] Քաղաքներ. villes [եզ. بلده]. տես. ثلثه — երեք արուարձանք կ. Պոլսոյ, որք են Էյուպ, Ղալաթիա և Իւսկիւտար Հանդերձ յարակից մասամբք. les trois faubourgs du Constantinople qui sont Eyyoub, Galata et Scutari avec leurs dépendances.

بلادت { պէլատէթ*[ա] Թանձրամտութիւն. ապուշութիւն. stupidité.

بلازك { պէլազիք [ի] 1. Ապարանջան. bracelet 2. Շրջանակ. cercle [տես. դիլէզիկ]։

بلاغت { պէլաղաթ* [ա] Պերճախօսութիւն. Ճարտարութիւն. éloquence. rhétorique.

بلاهت { պէլահէթ* [ա] Անմտութիւն. ապուշութիւն. bêtise. stupidité.

بلايا { պէլայա* [ա] Աղէտք. փորձանքներ. maux. calamités [եզ. بليه]։

بلبال { պէլպալ [ա] Սրտի խռովութիւն. յուզում. trouble du cœur. émotion.

بلبل { պիւլպիւլ [պ] Սոխակ. rossignol.

بلجيقا { պէլճիգա [ի] Պելճիգա. Belgique.

بلد { պէլէտ [ա] Քաղաք. ville [յգ. بلاد . بلدان].

بلدان { պիւլտան* [ա] Քաղաքներ. villes [եզ. بلده]։

بلدرجين { պըլտըրճըն [ի] Լորամարգի. caille.

بلده { պէլտէ* [ա] Քաղաք. ville [յգ. بلاد]։

بلدر { պըլտըր [ի] Անցեալ տարի. l'année passée.

بلديه { պէլէտիյէ* կամ بلدى պէլէտի [ա] Քաղաքային. urbain. de ville. տես. دائرهٔ — Թաղապետական շրջանակ. cercle municipal.

بلسم { պէլսէմ [պ] Պալասան. ռէթինէ . baume . résine.

بلطفه { պիլ-լութֆիհի [ա] Շը-նորհիւ Աստուծոյ. par la grâce de Dieu.

بلع { պէլ' [ա] 1. կլնել. avaler 2. Հայ կամ (կել երկնքի). bol.

بلعوم { պուլ'ում [ա] Խուղա-փող. larynx.

بلغاء { պուլէղա* [ա]. Պեր-ճախօսք. les éloquents [եզ. بليغ]:

بلغار { պուլղար [թ] Պուլկար Bulgare. —جه Պուլ-կարերէն. langue Bulgare.

بلغارستان { պուլղարիսթան [պ] Պուլկարիա. Bulgarie.

بلغم { պէլղէմ [ա] Մաղաս. flegme. pituite [—ի. մաղասակամ]:

بلغمى { պէլղէմի [ա] Մաղա-սային. աւշային. flegmatique. lymphatique.

بلغور { պուլղուր [թ] Ձաւար blé broyé.

بلك { بلكو . بلكي . տե'ս voir بيلكي . بيلكو . بيلك :

بلكه { պէլքի կամ بلكيم պէլ-քիմ [թ] Թերեւս. peut-être.

بلتمك { պէլլէթմէք [թ] 1. Միտք պահել տալ faire retenir, apprendre 2 Թաղել տալ. faire bêcher.

بللمك { պէլլէմէք [թ] Միտք պահել. retenir qc

بللو { պէլլի [թ] 1. Յայտնի connu. notoire 2. Յայտնի. տեսանելի. évident. perceptible. —ա. باشلو — աչքառու. notable.

بللور { պիլլիւր [թ] Բիւրեղ. cristal.

بللى { պէլլի [թ] տե'ս voir بللو :

بلليش { պէլլիշ [թ] 1. Յի-շելու կարողութիւն mémoire 2. Ըմբռնում. compréhension.

بلند { պուլէնտ [պ] Բարձր. haut. élevé.

بلور { պիլլուր [ա] Բիւրեղ. cristal [յգ. بلورات]:

بلورمك { պէլիրմէք [թ] Նշմարելի ըլլալ. երեւիլ. être remarquable. paraître.

بلورى { պիլլուրի [ա] Բիւ-րեղեայ. cristallin

بلوط { պէլլութ [ա] Կաղնի. chêne.

بلوط { պուլութ [թ] Ամպ. nuage.

بلوغ { պուլուղ [ա] 1. Հա-սնում. arrivée 2 Չափահասութիւն. արբունք. majorité. puberté.

بلوغيت { պիւլուղիյեթ* [ա] Չափահասութիւն. majorité.

بلوك { պէօլիւք [բ] 1. Մասնաբաժանում. partie. division 2. Խումբ. corps. troupe 3 զի. Գումարտակ. դասակ. compagnie.

بلوى { պէլվա [ա] Արհաւիրք. փորձանք. adversité. malheur.

بلى { պէլի [դ] Այո. oui.

بليات { պէլիյյաթ* [ա] Աղէտներ. փորձանքներ. malheurs. calamités [եզ. بليه]

بليد { պէլիտ [ա] Ապուշ. stupide [بلادت էն].

بليغ { պէլիղ [ա] 1. Պերճախօս. éloquent [بلاغت էն] 2. Գերազանց. excellent.

بليه { պէլիյյէ* [ա] Փորձանք. չարիք. calamité. malheur. mal [յգ. بلايا].

بم { պէմ [բ] Բոլորովին. tout à fait.

بمعناه ايضا { պէ մաանահու էյզա [ա] Նոյն իմաստ. même signification.

بن { պէն [բ] Ես. je. moi.

بن { պին [ա] Որդի. fils [յգ. ابنا].

بن { պուն [դ] 1. Հիմ. յատակ. fond 2. Բուն. ծայր. racine. extrémité.

بناء { պէննա [ա] 1. Շինող. constructeur [بنا էն] 2 Ճարտարապետ. architecte.

بناء { պինա [ա] 1. Շինել. շինութիւն. construire. bâtir. construction 2. Շէնք. édifice [յգ. ابنيه].

بناء { պինաէն [ա] Համար. պատճառաւ. à cause de. على ذلك — վասն որոյ. ուրեմն. par conséquent. donc.

بناء عليه { պինաէն 'ալէյհ [ա] Ուստի. հետեւաբար. donc. conséquemment

بنابرين { պինապէրին [պ] Վասնորոյ. c'est pour cela. à ces fins.

بنات { պէնաթ* [ա] Աղջիկներ. filles [եզ. بنت].

بنادر { պէնատիր* [ա] Նաւահանգիստներ. ports [եզ. بندر].

بناكوش { պէնակիւշ [պ] Բլթակ. lobe de l'oreille.

بنام { պէնամ [պ] 1. Անուանի. fameux renommé 2. Անուամբ. au nom de 3. Անուանեալ. nommé.

بنان { պէնան [ա] Մատանց ծայր. bout du doigt

بنت { պինթ* [ա] Աղջիկ. fille [յգ. بنات].

بند { պէնտ [ֆ] 1. Կապ. lien. nœud 2. Յօդուած. article 3. Ջրշտեմ. ջրամբար. réservoir d'eau. bassin. digue 4. կապուած. lié. attaché 5. կապող. գրաւող. qui lie, attire. առած. ı — կապել. գրաւել. lier. attirer. charmer.

بندر { պէնտէր [ֆ] 1. Նաւահանգիստ. port 2. Ծովեզերեայ կամ վաճառականական քաղաք. ville maritime ou commerciale.

بندرگاه { պէնտէրկեահ [ֆ] նո՛ն voir بندر.

بندرمك { պինտիրմէք [թ] հեծցնել. faire monter.

بندگان { պէնտէկեան [ֆ] Ծառայք. servants. serviteurs [եզ. بنده].

بندگی { պէնտէկի [ֆ] 1. Ծառայութիւն. servitude 2. Անձնուիրութիւն. dévouement.

بنده { պէնտէ [ֆ] 1. Գերի. esclave 2. Ծառայ. serviteur [յոգ. بندگان]. առած. خانه — ծառայիդ տունը (իմ տուն խոնարհաբար). la maison de votre serviteur (pour dire ma maison. chez-moi).

بنش { պէնիշ [թ] Լայն թեւ-ղանիներ վերարկու. manteau à grandes manches

بنصر { պինսըր [ա] Չորրորդ մատն. doigt annulaire [յոգ. بناصر].

بنفسه { պինէֆսիհի [ա] 1. Ինքնին իրեն. par soi-même 2. Անձամբ. en personne 3. Ինքնաբերաբար. spontané. առած. وحده — մինակ միայնակ. tout seul. isolément.

بنفشه { պէնէֆշէ [ֆ] Մանիշակ. violette.

بنفشه‌يى { պէնէֆշէյի [ա] Մանիշակագոյն. violacé.

بنك { պէնք [թ] Բիծ. tache

بنك { պինէք [թ] Հեծնելու յարմար. propre à monter. առած. طاشى — հեծնելաքար. montoir.

بنكلنمك { պէնէքլէնմէք [թ] Բծաւորիլ. se tacheter.

بنلك { պէնլիք [թ] Եսութիւն. ամբարտաւանութիւն. égoïsme. arrogance.

بنم { պէնիմ [թ] Իմ. mon.

بنمسمك { պէնիմսէմէք [թ] Իւրացնել. s'approprier.

بنمك { պինմէք [ի] Հեծնել· monter· առաջ· بيننك — دالنه Հալածել· ստիպել· persécuter· forcer·

بنمكى { պինմիքի [ի] Իմս· le mien·

بنو { պէնու [ա] Որդիք· fils [եզ· بن]·

بنوت { պունուվվէթ [ա] Որդիութիւն· filiation·

بنوى { պունեվի [ա] կազմածական (մարմնոյ) constitutionnel [بنيه էն]·

بنى { պէնի [ա] Որդիք· enfants [եզ· بن]·

بنياد { պունեատ [պ] Հիմ· fond· fondement·

بنيان { պունեան [ա] Շինուածք· structure·

بنيه { պունեէ [ա] կազմութիւն (մարմնոյ) structure du corps·

بو { պու [ի] Այս· ce· cet· celui-ci·

بو { պու [պ] Հոտ· odeur· senteur [հմմ· بوى էն]·

بواب { պէվվապ [ա] 1· Դռնապան· portier [باب էն] 2· անդր· Ստամոքին ծակ ստամոքսի· pylore·

بوادى { պէվատի [ա] Անապատք· déserts [եզ· باديه]·

بوار { պէվար [ա] կործանումն· destruction· perte· առաջ· دار ال — դժոխք· enfer·

بوارق { պէվարիգ [ա] 1· Փայլատակունք· éclairs [եզ· بارقه] 2· Փայլատակմունք· éclats·

بواطن { պէվաթին [ա] յգ· باطن ի· pl· de باطن

بواعث { պէվա'իս [ա] յգ· باعث ի· pl· de باعث

بواقى { պէվագի [ա] յգ· باق կամ باقيه ի· pl· de باق ou باقيه·

بواكير { պէվաքիր [ա] յգ· باكوره ի· pl·de باكوره

بوال { պէվվալ [ա] Բազմամէզ· polyurique·

بور { պուպէր [ի] Պղպեղ· poivre· առաջ· آرناؤد — կարմիր պղպեղ· piment·

بورك { պէօպրէք [ի] Երիկամունք· rognon·

بوبو { պուպու [պ] Յոպոպ· huppe·

بوبورلنمك { պէօպիւրլէնմէք [ի] 1· Գոռոզանալ· s'enorgueillir 2· կատղիլ· devenir furieux [ազդ· պէօպիւրլէնմէք բառէն]·

بوت { պուտ [ի] Զիստ· Երանք· cuisse·

بوتين { պօթին [եալ] Կօշիկ· botte·

بوجاق { պուճաք [թ] Անկիւն. coin. angle. —այ. اوجی ـــی يوق ير. անսահման վայր. étendue sans borne.

بوجك { պէօճէք [թ] 1. Ճճի որդ. insecte. ver 2. Աստակոս. homard.

بوجكلنمك { պէօճէքլէնմէք [թ] Որդնոտիլ. se vermouler.

بوجو { պէօճէ կամ بوجك պէօճէք [թ] Խրտուիլակ. épouvantail 2. Ճիւաղ. croque-mitaine.

بوجورغات { պօճուրղատ [թ] Թեւանաբարձ մեքենայ. անուորք. cabestan.

بوجى { պօճի. Տապակուած. poge [տաճ. իտալական բօճիա բառէն]:

بود { պուտ [թ] տե՛ս voir بوت:

بوداق { պուտաք [թ] 1. Ոստ. ուղէշ. rameau. branche 2. Պարակ. nœud (dans le bois).

بوداقلانمق { պուտաքլանմաք [թ] Ոստ արձակել. pousser des branches.

بوداله { պուտալա [թ] Անմիտ. յիմար. niais. fou [տաճ. դիւանէլա բառէն]:

بودامق { պուտամաք [թ] Յօտել. բշտել. émonder. ébrancher.

بودانتى { պուտանթը [թ] Յօտեալ ոստք. élagages.

بودانمق { պուտանմաք [թ] Յօտանիլ. s'émonder. s'ébrancher.

بودايجى { պուտայըճը [թ] Յօտողուիչ. բշտող. élagueur.

بودجه { պիւտճէ [եւր.] Պիւտճէ. budget.

بودروم { պօտրում [թ] Ստորերկրեայ շտեմարան. cave.

بودور { պօտուր [թ] Կարճահասակ. courtaud.

بورا { պուրա [թ] 1. Հոս. ici 2. Այս տեղ. cet endroit.

بورا { պօրա. Փոթորիկ. մրրիկ. orage. tempête [տաճ. յունական պօռէաս բառէն]:

بوراجق { պուրաճըք [թ] Այս տեղիկ. ce petit endroit-ci.

بوراق { պուրաք [թ] Բորակ. borax.

بورام { պուրամ [թ] Գալարում. ոլոր. torsion. —այ. — — բուռն. սաստիկ. excessivement. fortement.

بورتق { պուրուշուք [թ] Ճըմրթքած. ծռըկուած. froissé. grimacé.

بورج { պօրճ [բ] 1 Պարտք. dette 2. Պարտիք. devoir. տալ. آلق — պարտք ընել. emprunter. ا — պարտքի տակ մտնել. contracter une dette. لو — պարտական. débiteur.

بورچاق { պօրչաք [բ] Խառնակ. embrouillé

بوردرمق { պուրտուրմագ [բ] Ոլորել, մալել տալ. faire tordre, châtrer.

بورسه { պօրսա [եր.] Սակարան. պօրսա. bourse.

بورشدرمق { պուրուշտուրմագ [բ] Խորշոմեցնել. կծկել. rider. froncer.

بورشقو { պօրուշգօ [եր.] Թօթօթա համ, մամռուկ գինի. vin piquant, âcre.

بورشمق { պուրուշմագ [բ] Խորշոմիլ. կծկիլ. ճմռթըկիլ. être ridé, froncé, chiffonné.

بورغو { պուրղու [բ] Գայլիկոն. շաղափ. vrille.

بورغولمق { պուրղուլամագ [բ] Շաղափել. percer avec une vrille.

بورك { պէօրէք [բ] Կարկանդակ. gâteau. جى — կարկանդակ շինող, վաճառող. celui qui fait et vend des gâteaux. pâtissier.

بورمق { պուրմագ [բ] 1. Ոլորել. tordre. tortiller 2. Մալել. châtrer.

بورمه { պուրմա [բ] 1. Ոլորեալ. tortillé. tordu 2. Պտուտակ. vis.

بورناز { պուրնազ [բ] Մեծաքիթ. personne à gros nez.

بورنتی { պուրունթու [բ] Խիթք colique.

بورنجك { պիւրիւնճիւք [բ] Շղարշ. բեհեզ. crêpe. gaze.

بورنمك { պիւրիւնմէք [բ] Պատատիլ. s'envelopper. se voiler.

بورنوز { պուրնուզ [բ] տե'ս voir برنس ։

بورو { պօրու [բ] 1. Խողովակ. tuyeau 2. Փող. trompette.

بورومك { պիւրիւմէք [բ] Պատատել. envelopper. voiler.

بورون { պուրուն [բ] տե'ս. voir برون ։ տալօ. بیوك ى — Հպարտ. fier. arrogant. سورتمك — խոնարհիլ. s'humilier. قبارتمق — ամբարտաւանիլ. montrer de l'arrogance. ه — — ընկած ընկնի

tout près. tête-à-tête.

بوروندرق { պուռունտուրուգ [թ]

بورونصالق { պուռունսալըգ [թ] Յռակապ. վարժափոկ. muselière. caveçon.

بوری { պօռու [թ] տե՛ս voir بورو.

بوریا { պուռիա [պ] Փսիաթ natte. paillasson.

بورزن { պօռըզըն [պ] Փողհար. trompette.

بوز { պուզ [թ] Սառ. glace տամը. باغلامق — սառել. geler. glacer.

بوز { պօզ [թ] Գորշ. gris.

بوزا { պօզա [թ] Կորեկանէ շինուած անուշ մը ըմպելի. espèce de boisson faite de millet.

بوزارمق { պօզարմագ [թ] Թխանալ. se brunir.

بوزاغو { պուզաղու [թ] Հորթ veau.

بوزاغیلمق { պուզաղըլմագ [թ] Հորթ ծնիլ. vêler.

بوزخانه { պուզխանէ [թ] Սառնատուն. glacière

بوزدرمق { պօզդուրմագ [թ] Աւրել, փոխել տալ. faire démolir, effacer, changer.

بوزدکلك { պիւզիւլմէք [թ] Կծկիլ. se resserrer. se ramasser.

بوزشمق { պօզուշմագ [թ] Գժտիլ. se brouiller. cesser d'être amis.

بوزطوغان { պօզդօղան [թ] Գորշ բազէ. faucon gris.

بوزغون { պօզղուն [թ] 1. Աւերեալ. démoli 2. Պարտութիւն. défaite. տամը. ویرمك — պարտուիլ. être mis en déroute.

بوزق { պօզուգ [թ] 1 Խանգարեալ. en désordre 2. Ապականեալ. gâté. corrompu 3. Գէշ. գէշ. en mauvais état. perverti. տամը. — باشی անկանոն զօրք կամ քաղաքացի. soldat irrégulier. civil. پاره — Մանր դրամ. petite monnaie.

بوزك { պիւզիւք [թ] Նստատեղի. annus.

بوزلق { պօզուլմագ [թ] Խանգարիլ. ապականիլ. գեղծանալ. ջնջուիլ. խորտակիլ. se déranger. se gâter. se corrompre. être annulé, éffacé, défait.

بوزلك { պիւզիւլմէք [թ] Կարկամիլ. կծկիլ

se contracter. se resserrer. s'accroupir. se blottir.

بوزمق { պօզմագ [թ] 1 Եղծանել. ապականել. corrompre. gâter 2. Ջնջել. աւրել. effacer. détruire. démolir 3. Խորտակել (թշնամի). mettre en déroute. défaire 4. Բեկանել. annuler 5. Փոխել (դըրամ). changer. ասաց. — ذهن խառնակեցնել. միտք պղտորել. pervertir. troubler l'esprit

بوزمك { պիւզմէք [թ] Կըծկել. resserrer. contracter.

بوزنتى { պօզընթը [թ] Բեկորք débris.

بوزوم { պօզում [թ] Աւերում. déstruction ասաց. ى — باغ այգեկութք. vendange.

بوس { պուս [պ] 1. Համբուրելն. baisement 2. Համբուրող. qui baise. ا — համբուրել. baiser.

بوستان { պոստան [պ] 1. Պարտէզ ծաղկանց կամ բանջարեղինաց. jardin des fleurs ou de légumes 2. Սեխ. ձմերուկ. mélon. pastéque [ռամկ. պօսթան]:

بوستانجى { պօսթանճը [թ] 1. Պարտիզպան. jardinier 2. Հին ժամանակի պալատան պահապան զօրք. ancien garde du palais.

بوسنوى { պօսնէվի [պ] Բօսնացի bosniaque

بوسه { պուսէ [պ] Համբոյր. baiser.

بوسيده { պուսիտէ [պ] Համբուրած. baisé.

بوش { պօշ [թ] 1. Դատարկ vide 2. Թափուր. vacant 3. Անբնակ. inoccupé 4. Սին. vain. frivole 5. Անզբաղ. անգործ. sans travail. oisif 6. ի զուր. en vain. ասաց. بوغاز — շատախօս bavard. وقت — պարապոյ ժամ. loisir. — باشى արձակ. libre. بوكور — կուշտ. flanc. ده — անգործ. sans emploi. désœuvré. بولنق — անզգոյշ լինել. être inattentif. — بوم բոլորովին դատարկ. tout à fait vide. هچ — կամ نه — — ի զուր. en vain.

بوشامق { պօշամագ [թ] Արձակել (կին). divorcer. répudier.

بوشالتمق { պօշալթմագ [թ] 1. Պարպել. vider. évacuer 2. Թափել. verser. ասաց. — تفنك հրացան արձակել. décharger (un fusil).

بوشالمق { պօշալմագ [ի] Պարպուիլ. s'évacuer

بوشامق { պօշամագ [ի] Արձակել (կին). divorcer. répudier.

بوشانمق { պօշանմագ [ի] 1. Դատարկուիլ. se vider 2. Արձակուիլ. être divorcé 3. Առատօրէն հոսիլ. couler en abondance 4. Հրացանի պարպուիլը. se lâcher (pour les fusils) 5. Սանձահարել ձիոյ. prendre le mors aux dents.

بوشلامق { պօշլամագ [ի] Թուլցնել. Թողուլ. lâcher. laisser.

بوشناق { պօշնագ [ի] Պօսնացի. Լիւբնիկեցի. bosniaque. —جه Լիւբնիկեցոց լեզու. langue bosniaque.

بوص { պօս [ի] Հասակ. taille.

بوغ { պօղ [ի] Հրամանատար commandant.

بوغا { պուղա [ի] Ցուլ. taureau.

بوغاچه { պօղաչա [ի] Կարկանդակ. gâteau.

بوغاز { պօղազ [ի] 1. Կոկորդ. gosier. gorge 2. Պարանոց. col. cou 3. Նեղուց. détroit 4. Կիրճ. défilé 5. Ուտեստ. nourriture 6. Կոկորդի ցաւ. mal de gorge. ռամկ. ایچی — Վոսփոր. Bosphore. —پرس Խառնակեր. qui mange toute chose sans distinction. —لو Շատակեր. vorace.

بوغازلمق { պօղազլամագ [ի] Մորթել. խողխողել. égorger. tuer.

بوغچه { պօղչա [ը] 1. Ծրար petit paquet 2. Պատատ. enveloppe. [ռամկ. պօղչա]. ռամկ. شال — Չորեքկուսի շալ. châle carré.

بوغچه‌جی { պօղչաճը [ի] 1. Ծրարով վաճառական colporteur 2. Ծրար տանող բեռնակիր. porteur des paquets.

بوغچه‌لمق { պօղչալամագ [ի] Ծրարել. envelopper. mettre en paquet.

بوغدرمق { պօղդուրմագ [ի] Խեղդել տալ. faire étrangler, suffoquer.

بوغرتلاق { պօղուրթլագ [ի] Խռչափող. larynx.

بوغشمق { պօղուշմագ [ի] Զիրար խեղդել. en venir aux prises. s'étrangler l'un l'autre.

بوغق { պօղուգ [ի] 1. Խեղդուկ. խռպոտ. é-

touffé· rauque Ձ· Խզօտ.' նուաղ (ձայն)· sourd·

بوغلمق { պօղուլմագ [ի] Խեղ-դուիլ· s'étrangler· se noyer· se suffoquer· սէսի· — سسی ձայնը կերկերիլ· s'enrouer·

بوغم { պօղում [ի] Հանգոյց· յօդ· nœud·

بوغماق { պօղմագ [ի] Յօդուած· jointure·

بوغمق { պօղմագ [ի] Խեղդել· Հեղձամահ ընել· étouffer· étrangler· noyer· suffoquer·

بوغمجه { պօղմաճա [ի] Խեղդուկ· suffocant

بوغو { պուղու [ի] Ա· Շոգի· գոլորշի· vapeur· exhalaison Ձ· Բու· hibou [պուղու· բուու]:

بوغوق { պօղուգ [ի] տե՛ս· voir بوغق]:

بوغولنمق { պուղուլնմագ [ի] Ա· Շոգիանալ· s'évaporer Ձ· Շոգիով պատիլ· se couvrir de vapeur·

بوق { պօգ [ի] Աղբ· քակոր excrément· fiente· տամըրի· دمير — ی կղկղանք եր-կաթի· scorie· دن — անպէտ-քէք· ce qui ne vaut rien·

بوقاغو { պուգաղու կամ بوقاغى պուգաղը [ի] Կապանք· entrave· fers·

بوقاغيلمق { պուգաղըլմագ [ի] Կապանք դնել· mettre des entraves·

بوقال { պուգալ [էտա·] Սըր-ուակ· շիշ· bocal· bouteille·

بوقلمون { պուգալըմուն [ա] Ա· Գետնառիւծ caméléon Ձ· Հաւ· Երփներանգ· de couleurs variées· nuancé Ձ· Յեղյեղուկ· irrésolu· volage·

بوك { պէօն [ի] Անմիտ· ապուշ· imbécile· idiot

بوكا { պունա [ի] Ասոր· à celui-ci·

بوكاتمق { պունաթմագ կամ بوكالتمق պունալթմագ [ի] Ցնորեցնել· mettre hors de soi· distraire·

بوكاق { պունագ [ի] Ցնդած· tombé en enfance

بوكالمق պունալմագ } [ի] Ցնդիլ· radoter· tomber en enfance·
بوكامق պունամագ }

بوكدرمك { պիւքտիւրմէք [ի] Ծռել, ծռել տալ· faire tordre, courber·

بوكر { պէօյէր [ի] Կուշտ· flanc· côté — بوش կռնակուշտ· lombes·

بوكرجه { պէօյրէճէ [ի] Դեղ կուղ· faséole· -

بوكرى. { պիւյրիւ [ի] Ծուռ. courbé. plié. — اكرى Ծուռ ու մուռ tortu.

بوكلم. { պիւքլիւմ [ի] Գալարում. ծալք. ոլոր. torsion. pli. tortillement. — — ոլոր ոլոր. en boucles.

بوكلمك. { պիւքլիւմէք [ի] 1. Գալարիլ. se tordre 2. Ծռիլ. se plier 3. Մանուիլ. se filer.

بوكم. { պիւքիւմ [ի] 1. տե՛ս voir بوكلم 2. Մանուածք. filage.

بوكمك. { պիւքմէք [ի] 1. Գալարել. ոլորել. tordre. tortiller 2. Մանել. filer 3. Ծռել. courber 4. Երկնել. plier. — بل Ընկճել. accabler.

بوكه. { պիւքէ [ի] 1. Ոլորում. կրկնում. մանուածք. entortillèment. pliage. filage 2. Ոլորուած. կրկնուած. մանուած. tordu. plié. filé.

بوكنمك. { պիւքիւնմէք [ի] Ոլորիլ. գալարիլ. se tordre. se tortiller.

بوكو. { պիւյիւ [ի] Հմայք. դիւթութիւն. enchantement. sorcellerie. — جى Հմայող. կախարդ. enchanteur. sorcier.

بوكوجى. { պիւքիւճի [ի] Մանող. fileur.

بوكور. { պէօյիւր [ի] տե՛ս. voir بوكر.

بوكورتلن. { պէօյիւրթլէն [ի] Ազնուամորի. framboise.

بوكورمك. { պէօյիւրմէք [ի] Բառաչել. գոռչել. mugir. beugler.

بوكون. { պիւքիւն [ի] Թումբ. digue.

بوكونلمك. { պիւքիւնլէմէք [ի] Թումբ կանգնել. endiguer.

بوكهلك. { պիւյէլէք [ի] Ձիապիծակ. taon.

بول. { պօլ [ի] 1. Լայն. large. ample 2. Առատ. առատօրէն. abondant. abondamment. largement.

بول. { պէվլ [ա] Մէզ. urine. — عسر ال Դժուարամիզութիւն. dysurie. — شكر Շաքարամիզութիւն. glycosurie.

بولاشدرمق. { պուլաշտըրմագ [ի] 1. Շաղախել. souiller. barbouiller 2. Վարակել. infecter.

بولاشق. { պուլաշըգ [ի] 1. Շաղախեալ. souillé

2. Վարակեալ. infecté 3. Տարափոխիկ. contagieux 4. Պիղծ. գարշ. obscène.

بولاشمق { պուլաշմագ [ք] 1. Շաղախիլ. se souiller 2. Վարակիլ. s'infecter 3. Խառնուիլ. s'engager dans la mêlée.

بولالمق { պօլալմագ [ք] Լայնանալ. s'élargir.

بولاماج { պուլամաճ [ք] Ալիւրէ և պանրէ կազմեալ ապուր. soupe à la farine et au fromage.

بولامق { պուլամագ [ք] Շաղախել. barbouiller. souiller.

بولامه { պուլամա [ք] Թանձդակ խաղողոյ. raisiné.

بولانتی { պուլանթը [ք] 1. Պղտորութիւն. trouble 2. Խառնուք (սրտի) nausée.

بولاندرمق { պուլանտրրմագ [ք] 1. Պղտորել. troubler 2. Սիրտ խառնել. donner des nausées.

بولانق { պուլանըգ [ք] 1. Պղտոր. trouble. brouillé 2. Աղօտ. terne.

بولانمق { պուլանմագ [ք] 1. Պղտորիլ. devenir trouble. se brouiller 2. Սիրտ խառնուիլ. avoir des nausées 3. Աղօտիլ. se ternir.

بولجه { պօլճա [ք] Քիչ մը լայն, առատ. un peu large, commode, abondant.

بولدرمق { պուլտուրմագ [ք] Գտնել տալ. faire trouver.

بولش { պուլուշ [ք] Հնարք. գիւտ. invention. découverte.

بولشدرمق { պուլուշտուրմագ [ք] Ի մի վայր բերել. faire rencontrer.

بولشمق { պուլուշմագ [ք] Ի մի վայր գալ. se rencontrer. s'assembler.

بوللاشمق { պօլլաշմագ [ք] 1. Լայնանալ. s'élargir 2. Առատանալ. devenir abondant, copieux.

بوللانمق { պօլլանմագ [ք] տե՛ս voir بوللاشمق.

بوللق { պօլլըգ [ք] 1. Լայնութիւն. largeur 2. Առատութիւն. abondance

بولمق { պուլմագ [ք] 1. Գտնել. trouver. découvrir 2. Հայթայթել. procurer 3. Հասնիլ. atteindre.

بولمك { պէօլմէք [ք] 1. Բաժանել. diviser 2. Զատել. séparer.

بوله { պէօլիւմ [բ] 1. Բաժանում: division 2 Միջնորմ: cloison 3. Խուց. compartiment.

بولندرمق { պուլունտուրմագ [բ] Գտնուիլ տալ. faire exister.

بولنمق { պուլունմագ [բ] 1. Գտնուիլ. se trouver. exister 2. Ներկայ լինել. être présent 3. Հնարուիլ. être inventé.

بولنمك { պէօլիւնմէք [բ] Բաժնուիլ. զատուիլ. être divisé, séparé.

بولى { պէվլի [ա] Միզային. urinaire [Եւ. بوليه]:

بوليت { պէվլիյէթ* [ֆ] Քիմ. Միզատ. urate.

بولهوس { պուլհէվէս [ա] Ունայնասէր. qui aime les vanités. vain.

بوم { պում [ֆ] 1. Բու. hibou 2. Երկիր pays

بومبار { պումպար [բ] Նախաղի. boyau.

بون { պէօն [բ] տե՛ս. voir بوك :

بوناق { պունագ [բ] տե՛ս. voir بوكاق :

بونجق { կամ بونجوق պօնճուգ [բ] Ուլունք: grain

بونجه { պունճա [բ] 1. Այսքան. tant 2. Բազում: beaucoup.

بونجلين { կամ بونجلاين պունճալին [բ] Այսպէս. ainsi. de cette manière-ci.

بونو { պօնօ [իտա.] Քաղաքավարական. bon.

بوى { պօյ [պ] Հոտ. odeur.

بوى { պօյ [բ] 1. Հասակ. taille. stature 2. Երկարութիւն. longueur 3. Մեծութիւն. grandeur. — պօյ. بوصلو — لو գեղեցկահասակ. d'une taille gracieuse. ويرمك — آتمق կամ — Հասակ առնել. grandir. pousser. — — այլեւայլ մեծութեամբ. de différentes grandeurs. جه — երկայնքին. երկայնքէն. au long de. en long.

بويا { պօյա [բ] 1. Ներկ. teinture 2. Գոյն. couleur. պօյ. اورمق — Ներկել. teindre. لو — ներկուած. teint. peint.

بوياتمق { պօյաթմագ [բ] Ներկել, ներկարել տալ. faire teindre, peindre.

بوياجى { պօյաճը [բ] Ներկարար. Ներկարիչ. teinturier. peintureur.

بويار { պօյար [ռուս.] Սլավ կամ Ռումէն ազ-

Նուապետ․ բոյար noble slave ou roumain· boyard·

بويالمق { պօեալմագ [ի] Ներկել. գունաւորել. teindre· colorer· peindre· սաղ. — کوز آچق խաբել. պատրել. tromper· fasciner·

بويامق { պօեամագ [ի] տե՛ս. voir بويالمق ·

بويامه { պօեամա [ի] 1. Ներկուած բան. chose teinte 2. Նենգեալ. falsifié·

بويان { պօեան [ի] Մատուտ. réglisse · [աղուամրտեան]·

بويانمق { պօեանմագ [ի] Ներկուիլ. գունաւորուիլ. être teint, peint, coloré·

بويلاتمق { պօյլաթմագ [ի] Հասակ անել. աճեցնել. faire pousser, grandir

بويلاشمق { պօյլաշմագ [ի] Հասակաւ աճիլ. acquérir de la taille·

بويلامق { պօյլամագ [ի] Տեղւոյ մը երկայնքէն քալել. aller ou marcher le long d'un lieu·

بويلانمق { պօյլանմագ [ի] տե՛ս voir بويلاشمق ·

بويلو { պօյլու [ի] 1. Հասակաւ d'une taille 2. Մեծ. բարձր. grand. haut. սաղ. بويجه — ամբողջ երկայնքով. en toute longueur· tout de long·

بويله { պօյլէ [ի] Այսպէս. ainsi· de cette manière-ci· սաղ. جه — կամ — لكه — այսպէս. այս կերպ. de telle manière· de cette façon· — بوندن այսուհետեւ. désormais·

بوينوز { պօյնուզ [ի] 1. Եղջիւր. corne 2. Եղջերեայ փող. cor· սաղ. ی — كچى եղջիւր. caroube·

بوينك { պօյնիգ [ալեւ] Տիկ Հովուական. cornemuse جى — տիկ փչող. joueur de la cornemuse·

بويون { պօյուն [ի] Վիզ. պարանոց. cou· col· սաղ. اورمق — գլխատել décapiter, بورجى — անհրաժեշտ պարտիք. devoir impérieux· آلمق — ստանձնել. prendre sur soi· se charger·

بويوندروق { պօյունդուրուգ [ի] Լուծ. joug·

به { պէ [ի] Ո՛վ. գո՛ւ. ô! vous! holà·

به { պէհ [պ] Բարի. լաւ. bon· bien·

بها { պէհա [պ] 1. Գին. prix 2. Արժէք. valeur· սաղ. بهالو — կամ —

كسمك գին կարել. évaluer. — ـه چيقمق — ողել. se hausser (le prix). — ـه يوق անարգ գնով. à vil prix.

بهاء { պէհա [ա] Գեղեցկութիւն. beauté.

بهائم { պէհայիմ* [ա] Չորքոտանիք. les quadrupèdes [եզ. بهيمه].

بهادر { պէհատըր [պ] Քաջ. կտրիճ. courageux. brave [յգ. بهادران]. — انه արիական. արիաբար. courageux. vaillamment.

بهار { պէհար [պ] Գարուն. printemps. [illegible]. — اول կամ — ايلك գարուն. printemps. — صوك աշուն. automne.

بهار { պահար [ա] Համեմ. épice. aromate [յգ. بهارات].

بهارستان { պէհարիսթան [պ] Գարնան եղանակ. saison de printemps.

بهالو { պէհալը [թ] Սուղ. թանկ. cher.

بهامت { պէհամէթ* [ա] Ապշութիւն. stupidité.

بهانه { պէհանէ [պ] Պատրուակ. prétexte. [տես. մահանա].

بهبود { պիհպուտ [պ] Բարի. ազնիւ. bon. noble

بهت { պէհթ [ա] Զարմանք. étonnement.

بهتان { պէհթան [ա] Զրպարտութիւն. calomnie

بهترين { պէհթէրին [պ] Ամենալաւ. le mieux.

بهجت { պէհճէթ* [ա] 1. Գեղեցկութիւն. beauté 2. Հրճուանք. grande joie. allégresse.

بهر { պէհէր [պ] Իւրաքանչիւր. chaque.

بهره { պէհրէ [պ] Մաս. part [illegible]. — سز անմասն. զուրկ. dépourvu.

بهره‌دار { պէհրէտար [պ] Մասնակից. qui a part à. participant.

بهره‌مند { պէհրէմէնտ [պ] տե՛ս بهره‌دار.

بهشت { պէհիշթ [պ] Դրախտ paradis.

بهی { պէհէյ [թ] Ո՛հ. oh!

بهيه { պէհիյէ* [ա] Սիրուն. ազնիւ. aimable. noble [Կ. էն].

بهيج { պէհիճ* [ա] Գեղեցիկ. զուարթ. beau. charmant. gai [بهجت էն].

بهيمه { պէհիմէ* [ա] Չորքոտանի. անասուն. qnadrupède. brute.

بهين { պէհին [պ] Լաւագոյն. meilleur.

بى } պէ [պ] ժխտական մասնիկ (ան). առանց. particule négative (im). sans.

بيابان } պէեապան [պ] Անապատ. désert.

بيابانى } պէեապանի [պ] Անապատի. վայրի. désert. sauvage.

بيات } պաեաթ [թ] 1. Օթեկ. rassis 2. Հին. vieux

بياض } պէեազ [ա] 1. Սպիտակութիւն. blancheur 2. Սպիտակ. blanc. ասաց. چكمك ه — մաքուրը քաշել. mettre au net.

بياضلاتمق } պէեազլաթմագ [թ] բյաضلتق կ ա մ Սպիտակացնել. blanchir.

بياضلانمق } պէեազլանմագ [թ] բیاضلنق կ ա մ Սպիտականալ. devenir blanc

بياضلق } պէեազլըգ [թ] 1. Սպիտակութիւն. blancheur 2. Լոյս. clarté.

باغى } պաեաղը [թ] 1. Հասարակ. ordinaire 2. Ստորին. inférieur.

بيان } պէեան [ա] 1. Յայտնել. յայտարարել. ծանուցանել. exprimer. exposer. déclarer 2. Յայտարարութիւն. déclaration [յդ. بيانات]. ասաց. — علم ոճաբանութիւն. science du style.

بيت } պէյթ [ա] 1. Տուն. maison [յդ. بيوت. ابيات] 2. Երկտող տառանաւոր. distique [յդ. ابيات]. ասաց. لحم — Բեթղեհեմ. Bethléem. — مقدس Երուսաղէմ. Jérusalem. — اهل կին. épouse

بيت } պիթ [թ] 1. Ոջիլ. pou 2. Զազիր ճըճի. vermine. ասաց. تخته — ى փայտոջիլ. punaise. بغداى — ى ցորենի. charançon.

بيت المال } պէյթիւլմալ [ա] Արքունի գանձ. trésor d'Etat, public.

بتلنمك } պիթլէնմէք [թ] տե՛ս بتلنك voir بتلنك

بيتوتت } պէյթութէթ* [ա] Ագանել. բնակութիւն. se loger. habitation.

بيجرغان } պըճըրղան [թ] Երկաթ յղկելու գործի. outil à lisser le fer.

بيچاره } պիչարէ [պ] 1. Անճար. sans moyens [յդ. بيچاركان] 2. Թշուառ. ողորմելի. malheureux. pauvre. misérable.

بيچون } պիչուն [պ] Անհասկնալի. incompréhensible.

بيچيجى } պիչիճի [թ] Հնձող faucheur.

بیحضور { պիհուզուր [գ] Անհանգիստ . inquiet [տես. պէզդիւզիւր]:

بیخ { պիխ [գ] Արմատ. racine.

بیخود { պիխուտ [գ] Ինքզինքը կորուսած . անզգայ. privé de sens. insensible. hors de soi.

بید { պիտ [գ] Ուռի saule.

بیداد { պիտատ [գ] Անարդար. անգթութ. injuste. cruel.

بیدار { պիտար [գ] Արթուն. éveillé. ասայ. ی— արթնութիւն. vigilance.

بیدریغ { պիտրիղ [գ] Անխնայ. non épargné. بیورمق — կամ ا — չը խնայել. չմերժել. ne pas épargner. ne pas refuser.

بیدستر { պիտեսթեր [գ] Ջրշուն. castor.

بیدق { պէյտագ [ա] Հետեւակ. pion.

بئر { պի'ր [ա] Հոր. puits [յգ. ابار]:

بیرا { պիրա [եւր.] Գարեջուր bière.

بیراق պայրագ }
بیرام պայրամ } [թ] տե'ս voir بایرام . بایراق

بیرون { պիրուն [պ] 1. Դուրս hors. dehors 2. Արտաքին կողմ. partie extérieure.

بیز { պիզ [թ] Հերիւն. alêne

بیزار { պիզար [պ] Ձանձրացած. զզուած. ennuyé. dégoûté.

بئس { պի'ս [ա] Ի՜նչ գէշ. comme c'est mauvais!

بیشمار { պիշիմար [պ] Անհամար. անթիւ. innombrable. incalculable.

بیشه { պիշէ [պ] Անտառ. forêt.

بیضاء { պէյզա* [ա] 1. Սպիտակ. blanc [եգ. ابیض ի] 2. Փայլուն. clair.

بیضه { պէյզէ* [ա] Հաւկիթ œuf [յգ. بیضات]:

بیضی { պէյզի [ա] Հաւկըթաձեւ. ovale.

بیطار { պէյթար [ա] 1. Անասնաբոյժ. vétérinaire [بیطر եւ] 2. Պայտար. maréchal-ferrant.

بیطره { պէյթարէ*[ա] Անասնաբուժութիւն. art vétérinaire.

بیع { պէյ' [ա] 1. Ծախել. վաճառում. vendre. vente [յգ. بیوع]. ասայ. من —

بيع مزيده պէյ՛ի միւզայէտէ աճուրդով վաճառում. vente par adjudication.

بيعت } պէյ՛աթ* [ա] Հպատակութիւն. hommage. ռամկ. — عرض Հաւատարմութիւն ուխտել. prêter serment de fidélité.

بيق } պըյըգ [ը] Պեխ. moustache.

بيك } պին [ը] Հազար. mille ռամկ. — لرجه Հազարներով. par milliers. — باشى Հազարապետ. major.

بيكار } պիքեար [ա] 1. Անգործ. գործազուրկ. désœuvré 2. Ամուրի. célibataire 3. Պանդուխտ. étranger [ռամկ. պէքեար]։

بيكانكى } պիկեանէլիք [ա] Օտարութիւն. étrangeté.

بيكانه } պիկեանէ [ա] Օտար. étranger.

بيكاه } պիկեահ [ա] Տարաժամ. inopportun.

بيكباشى } պինպաշը [ը] Հազարապետ. major

بيكران } պիքերան [ա] Անհուն. infini. immense.

بيكس } պիքէս [ա] 1 Անտէր. qui n'a personne. abandonné 2. Անօգնական. qui n'a pas de soutien.

بيكلك } պինլիք [ը] 1. Հազարեակ. ce qui vaut pèse ou contient mille... 2. Հազար տրամնոց շիշ. bouteille de la capacité de mille grammes turcs.

بيكمان } պիկիւման [ա] Անտարակոյս. sans doute. certes.

بيكناه } պիկիւնահ [ա] Անմեղ. innocent.

بيكير } պէկիր [ը] 1. Ձի. cheval 2. Մաքեալ ձի. hongre [ռամկ. պարկիր պարսկերէն բառէն]։

بيل } պէլ [ա] Բահ. bêche.

بيلاردو } պիլարտօ [էտա.] Մականախաղ. billard.

بيلت } պիլէթ [էտա.] Տոմս. billet.

بيلدر } պըլտըր [ը] Անցեալ տարի. l'année dernière.

بيلدرمك } պիլտիրմէք [ը] 1. Գիտցնել. faire savoir 2. Իմաց տալ. annoncer. avertir 3. Ճանչցնել. faire connaître. ռամկ. — حديه սահմանել. restreindre.

بيلدك } պիլտիք [ը] Ծանօթ. connaissance.

بیلشمك { պիլիշմէք [թ] Զիրար ճանաչել. se connaître.

بیلك { պիլէք [թ] Դաստակ. poignet.

بیلگیچ { պիլկիճ [թ] Կարի գիտուն. très savant. érudit.

بیلگو { պիլէյիւ [թ] Յեսան pierre à aiguiser

بیلمجه { պիլմէճէ [թ] Հանելուկ. énigme.

بیلمك { պիլմէք [թ] 1. Գիտնալ. savoir 2. Ճանաչել. connaître 3. Կարողանալ. pouvoir. savoir.

بیلنمدك { պիլինմէտիք [թ] Անծանօթ. inconnu

بیله { պիլէ [թ] 1. ի միասին ensemble 2. իսկ. même. տաց. بجه — . بكه — . سنجه — ինձ, քեզ, նորա հետ. avec moi, toi, lui.

بیلهمك { պիլէմէք [թ] Սրել. aiguiser.

بیلهیجی { պիլէյիճի [թ] Սրող. aiguiseur.

بیم { պիմ [պ] Երկիւղ. peur. crainte.

بیمار { պիմար [պ] Հիւանդ. malade.

بیمارخانه { պիմարխանէ [պ] Ցիմարանոց. hospice des aliénés.

بیحصول { պիհուսուլ [պ] Անբեր. անծնունդ. infécond. stérile.

بیمنت { պիմիննէթ [պ] Երախտիքը երեսին չի զարնող. qui ne reproche jamais un bienfait.

بین { պին [պ] Տեսնող. qui voit.

بین { պէյն [թ] 1. Ուղեղ. cerveau 2. իմացում. իմացութիւն. միտք. entendement.

بین { պէյն [ա] 1. Միջոց. espace 2. Մէջտեղ. մէջ. entre. parmi. տաց. آچق او — գժտիլ. se brouiller. — اصلاح ذات ال Հաշտեցնել. concilier. mettre d'accord. — ذات ال գժտութեան առարկայ. objet de discorde. différend.

بینا { պինա [պ] Տեսանող. voyant. qui voit.

بینات { պէյյինաթ [ա] յհ. بینه ի. pl. de بینه.

بیننا { պէյնէնա [ա] Մեր մէջ entre nous.

بینوا { պինէվա [պ] Անճար. աղքատ. sans ressource. pauvre. indigent.

بینونت { պէյնունէթ [ա] 1. Անջատում. séparation 2. Հակառակութիւն discorde.

بینه { պէյյինէ* [ա] 1. Բացայայտ. յայտնի. distinct. manifeste [بیان Էն] 2. Փաստ. preuve [Յգ. بینات]։

بینهما { պէյնէհիւմա [ա] Երկուցուն մէջ. entre les deux.

بیو { պիւյիւ [թ] Դիւթութիւն. enchantement. charme.

بیوایکی { պիվայիկի [պ] Չքաւորութիւն. կարօտութիւն. indigence.

بیوایه { պիվայէ [պ] Չքաւոր indigent. pauvre [Յգ. بیوایکان]։

بیوت { պիւյութ* [ա] Տուներ. maisons [Եզ. بیت]։

بیوتمك { պիւյիւթմէք [թ] 1. Մեծցնել. agrandir. grossir. élever 2. Չափազանցել. exagérer.

بیوجك { պիւյիւճէք [թ] Մեծկակ. un peu grand, large.

بیورتمق { պույուրթմագ [թ] Հրամայեցնել. faire ordonnancer.

بیورق { պույուրուգ [թ] Հրաման. պատուէր commandement. ordre.

بیورلدی { պույուրուլտու [թ] Հրամանագիր. mandat. décret.

بیورلق { պույուրուլմագ [թ] 1. Հրամայուիլ. être ordonné, ordonnancé 2. Կրաւորական օժանդակ բայ. verbe auxiliaire au passif.

بیورمق { պույուրմագ [թ] 1. Հրամայել. ordonner. ordonnancer 2. Ըսել. dire 3. Հաճիլ. daigner 4. Ներգործական օժանդակ բայ. verbe auxiliaire à l'actif. Ինչպէս مطالعه — ընթեռնուլ. lire. — زحمت յօգնութիւն կրել. se donner la peine de. Օրոց. بیورکز Հրամայեցէք. մտէք. servez vous en. entrez.

بیوع { պիւյու'* [ա] Վաճառումներ. ventes [Եզ. بیع]։

بیوفا { պիվէֆա [պ] Անհաստատ. inconstant.

بیوك { պիւյիւք [թ] 1. Մեծ grand. vaste 2. Տարիքոտ. âgé 3. Աւագ. aîné. majeur. Օրոց. پدر — Հայր. grand-père. سویلك — Խրոխտալ. faire le brave. se vanter.

بیوكلك { պիւյիւքլիւք [թ] 1 Մեծութիւն.

grandeur. importance 2. Վեհանձնութիւն. magnanimité. générosité.

بيومك { պիւյիւմէք [ն] 1. Մեծնալ. խոշորնալ. աճիլ. grandir. grossir. croître 2. Բարձրանալ. s'élever 3. Ծանրանալ. s'aggraver. ասաց. — برون հպարտանալ. խրոխտանալ. s'énorgueillir. devenir fier.

بيون { տե՛ս. voir.

بيوندروق { بويون. بويوندروق.

بيهوده { պիհիւտէ [գ] 1. Անօգուտ. inutile 2. ի զուր. en vain.

بيهوش { պիհիւշ [գ] 1. Անզգայացեալ. Թմբրեալ. perdu l'usage des sens 2. Սասանեալ. étourdi.



پ { Բէ Երրորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. troisième lettre de l'alphabet turc.

پا { Բա Անուն پ տառին. nom de la lettre پ :

پا { Բա [գ] Ոտք. pied. [համ. پای էն]. ասաց. برجا — Հաստատուն. ferme. solide.

پابند { Բապէնտ [գ] Ոտնակապ. կապանք. entraves. liens.

پابوج { Բապուճ [ն] Հողաթափ. չմուշկ. babouche. pantoufle [առա. پاپوش էն]: ասաց. ایکی آیاغی بر — ده. ամբոխեալ. embarrassé. — سز قاچمق Հապճեպով փախչիլ. s'en aller en toute hâte.

پابوجی { Բապուճճի [ն] 1. Չմուշկակար կամ վաճառ. qui fait ou vend des babouches 2. Կօշկապահ. garde des souliers.

پابوسی { Բապուսի [գ] Ոտնապագութիւն. action de baiser le pied.

پاپا { Բաբա [եզա.] 1. Պապ. pape 2. Մակդիր յոյն քահանայից. titre des prêtres grecs.

پاپادیه { Բաբատիա [յոգ.] Երիցուկ. անթեմ. camomille.

باباره { պապարա [ի] Չեր. սաստ. կշտամբանք. gronderie. reproche.

باباز { պապազ կամ باباس պա-պաս [յուն.] Քահանայ prêtre.

باباغان { պապաղան [ի] Պապ-կայ (թութակ). perroquet.

باباق { պապագ [ի] Պարսկա-կան գլխարկ. bonnet persan.

بابوره { պապուրա [ի] Տեսակ մը ծանր արօր. espèce de charrue pesante.

بابوش { պապուչ [ղ] Մու-ճակ. soulier. chaussure [ռամկ. բաբուճ]։

باتادق { պաթագագ [ի] Յան-կարծուստ. յան-կարծ. subitement. tout à coup.

باتاق { պաթագ [ի] Ծեծ. coup. اتمق — ծեծ քաշել. battre. donner des coups.

باتر باتر { պաթըր պաթըր [ի] Դրնթիւնով. դղ-րդմամբ. à grand bruit, avec tapage.

باتردامق { պաթըրտամագ [ի] Աղմուկ հանել. faire du bruit, du tapage.

باتردى { պաթըրտը [ի] 1. Դղրդիւն. շշուկ. bruit. tapage 2. կռիւ. querelle. տես. باپوج ـه — براقمق. ապաստանելով զիջանիլ. ceder à une menace.

باترونه { պաթրօնա [իտա.] Փոխ ծովակալ. vice-amiral.

باتسقه { պաթիսդա Տեսակ մը բարակ կտաւ. batiste [ռամկ. պաթթիսթա ի-տալական բառէն]։

باتلاغق { պաթլաթմագ [ի] 1. Պայթեցնել. պատ-ռել. faire éclater, crever 2. Զայրացնել. mettre qn. hors de lui. irriter.

باتلاق { պաթլագ [ի] 1. Պա-տռուած. fente 2. Պատռուած. déchiré. — ورمك յերևան ելնել. se divulguer. être mis au jour.

باتلامق { պաթլամագ [ի] 1. Պայթիլ. éclater. faire explosion 2. Պատռու-իլ. se déchirer. տես. اود — զարհուրիլ. s'épouvanter

باتلانغج { պաթլանղըճ [ի] Փփչայ որ է խա-ղալիկ մանկանց. canonnière.

باتليجان { պաթլիճան [ի] Պա-տիճան. սմբուկ aubergine. տես. كر — ی երկայն պատիճան. auber-

gine longue. ی — بوستان կը- լոր պատլճան. aubergine ronde.

باتنته { փաթէնթա [եւր.] 1. Արտօնագիր նաւուղ- ղաց. patente 2. Տարեկան հարկ առեւտրականի, վա- ճառականի. patente

باچوره { փաչավրա [ի] Հնոտի. քուրջ. chiffon.

باچوره جی { փաչավրաճը [ի] փէթթաքճը. chiffonnier.

باچه { փաչա [պ] 1. Տոտիկ. ոտք peton, patte 2. Գլխեղէն շինուած կերակուր ragoût de pattes de moutons 3. Դոնդող. gelée 4. Ստորին մաս վարտիքի. partie inférieure d'un caleçon [ռամկ. բառ է ան].

باداش { փատաշ [պ] Վարձ. récompense.

بادزهر { փատզէհր [պ] Դեղ- թափ. antidote, contrepoison [ռամկ. բաստրձէհր]

بادشاه { փատիշահ [պ] Թա- գաւոր. արքայ. souverain. roi. monarque [جم. پادشاهان]. انه — միապետ- աբար. en souverain.

بارچه { փարչա [պ] 1. Կտոր. մաս. morceau. partie 2. Նշխար. fragment. pièce. سى. — بر քիչ մը. un peu. un petit peu.

بارچه‌لمق { փարչալամագ [թ] կտոր կտոր ընել. mettre en petits morceaux. briser.

بارچه‌لنمق { փարչալանմագ [թ] կտոր կտոր ըլ- լալ. se briser.

بارسا { փարսա [պ] Բարե- պաշտ. pieux.

بارل بارل { փարըլ փարըլ [թ] Վառ ի վառ. avec éclat. luisant.

بارلاق { փարլագ [թ] 1. Փայլուն. brillant. étincelant. éclatant 2. Գե- ղեցիկ. beau.

بارلمق { փարլամագ [թ] 1. Փայ- լիլ. շողալ. briller. luire 2. Ցոլքիլ. se polir.

بارلتمق { փարլաթմագ [թ] 1. Փայլեցնել. faire briller, luire. lustrer 2. Ցոլքել. polir. brunir.

بارلتی { փարլըթը [թ] 1. Փայլ éclat 2. Աղօտ լոյս. une lueur blafarde.

بارلدامق { փարլըտամագ [թ] Փայլատակիլ. étinceler. luire.

بارلمنتو { փարլամէնթօ [եւր.] Խորհրդարան. parlement.

بارمق { պարմագ [թ] տե՛ս. voir پرمق :

بارمقلق { պարմագլըգ [թ] Վանդակապատ balustrade.

باروله { պարօլա [իտալ.] Նշանաբան. mot d'ordre.

پاره { պարէ [պ] 1. Կտոր. pièce. morceau 2. Ստակ. argent 3. Բարա. para [ըսէ. բարա]. ռամկ. — یك միակտոր. d'une seule pièce. — سز ձրի. անկուռթի. gratis pauvre.

پارهلمك { պարէլէմէք [թ] 1. Բզքտել. déchirer. délabrer 2. Խորտակել. briser.

پارهلق { պարալամագ [թ] տե՛ս voir پارهلك :

پارهلنمق { [թ] 1. Բզքտուիլ. se déchirer 2. Խորտակուիլ. se briser.

پارهلنمك { Խորտակուիլ. se briser.

بازار { պազար [թ] 1. Վաճառատեղի. bazar. marché [ըսէ. պազար էն] 2. Կիւրակէ. dimanche. ռամկ. — جى շրջիկ վաճառական. marchand forain.

بازارلق { պազարլըգ [թ] Սակարկութիւն. marché. discussion de prix.

بازده { պազտէ [պ] Ոտք կոխուած. կոխոտած. foulé avec les pieds. foulé aux pieds

بازوبند { պազուպէնտ [թ] Բազպան. brassard.

بازى { պազը [թ] Բոլո. Բազուկ. bette.

پاس { պաս [թ] Ժանգ. rouille. ռամկ. آچمق — ժանգ սրբել. dérouiller.

پاس { պաս [պ] Պահպանութիւն. garde.

پاسبان { պասպան [պ] Գիշերային պահապան. garde de nuit.

پاسته { պասթա [իտալ.] Հաստա-եայ. pâtisserie.

پاسخ { պասխ [պ] Պատասխան. réponse.

پاسلانمق { կամ پاسلنمق պասլանմագ [թ] Ժանգոտիլ. se rouiller.

پاش { պաշ [պ] Սփռող. տարածող. ցրուող. qui répand, éparpille, disperse

پاشا { պաշա [պ] Բդեաշխ. բաշա. pacha [հմմ. پای شاه բառերէն]. ռամկ. — قپوسى Բարձրագոյն Դուռն. Sublime Porte.

پاشالق { փաշալըգ [թ] 1. Բաշայութիւն. grade de pacha 2. Բաշայի մը կա-

նուաճուած երկիրը. pays soumis au gouvernement d'un pacha.

باشيده { բաշիտէ [դ] Սփռուած. ցրուած. répandu· éparpillé.

باغوريه { բաղուրիէ [յոգ.] Տեսակ մը խեցեփառ. espèce de crabe.

باقه { բաքիէ [ի] Կտոր. pièce.

باك { բաք [դ] Մաքուր. սուրբ. pur. net.

باكدامن { բաքտամէն [դ] Ողջախոհ. զգաստ. անստգիւտ. honnête. chaste. irréprochable.

باكلامق { բաքլամագ կամ باكلك բաքլէմէք [ի] Մաքրել. purifier.

باكزه { բաքիզէ [դ] Մաքուր. անարատ. մաքուր. pur. propre. sans tache.

بالا { բալա [ի] Դանակ լայն և կոր. sabre à lame large et courbée. ռամկ. بيق — լայն և երկայն պեխ. moustache large et longue.

بالاز { բալազ [ի] Ձագ սագի. oison.

بالاسقه { բալասգա [հնդ.] փամփշտակալ. cartouchière. giberne.

بالامار { բալամար [յուն.] տե՛ս voir پلامار.

بالاموت { բալամուտ [յուն.] 1. Պելամիդ. pélamide 2. Կաղնի կաղին. gland de chêne.

بالان { բալան [ի] Համետ. կապուկին. bât.

بالانقه { բալանգա [իտալ] Ցանկապատնէշ. palanque. palissade.

بالاهنك { բալահէնք [դ] 1. Պախուրց. սանձ. licou. laisse 2. փոկ. courroie.

بالطو { բալթօ [իտալ.] Վերարկու. paletot.

بالوده { բալուտէ [դ] Ճաշակով և օսլայիւ շինուած անուշ մը դոնդող. espèce de gelée à l'amidon et au sucre [ռամկ. բէլթէ].

بالهنك { բալհէնք [դ] տե՛ս voir بالاهنك.

بامال { բամալ [դ] տե՛ս voir پايمال.

باموق բամպուգ / باموق բամուգ { [ի] Բամբակ. coton. ռամկ آتمق — բամբակ գզել. carder du coton. بالغى — տեսակ մը կէտ espèce de baleine.

بانار { բանայիր տե՛ս. voir. پناير.

بانجار { բանճար [ի] Ճակընդեղ. betterave.

پانجور { փանճուր Լուսան-ցոյց. abat-jour [աղլա. ապակեայ դազգիրո-րէն բառ.էն]։

پاندومینا { փանտօմիմա Մընջ-կատակ. panto-mime [աղլա. բանթօմիմա ի-տալական բառ.էն]։

پانزهر { փանզէհիր [դ] Դեղ-թափ. antidote.

پانطولون { փանթօլօն կամ پانطالون փանթալօն [իտալ.] Տաբատ. pantalon.

پانهاده { փանիհատէ [դ] Ոտք դրած. mis le pied. او — ոտք կոխել. մտնել. mettre le pied. entrer.

پای { փայ [թ] Մաս. բաժին part. portion. ا — բաժնել, diviser. partager. چيقمق — Հետևութիւն հանել. tirer une conséquence.

پای { փայ [դ] Ոտք. pied.

پایان { փայան [դ] Ծայր. ծագ. վերջ. bout. extrémité. fin.

پایتاق { փայթաք [թ] Թիւր-ոտն. կարթգել. cagneux. rachitique.

پایتخت { փայթահթ [դ] Մայ-րաքաղաք. capi-tale. métropole.

پایدار { փայտար [դ] Հաս-տատուն. կայուն stable. ferme. durable.

پایدوس { փայտօս Բանթող. դադար. cessa-tion du travail. repos. [աւ-ղա. յունական փայէթօս բառ.էն]։

پایلاشمق { փայլաշմագ [թ] Մէջերնին բաժ-նել. se partager qc.

پایلامق { փայլամագ [թ] Դեմ խօսիլ. gronder.

پایمال { փայմալ [դ] Ոտքի կոխան եղած. foulé aux pieds. ا — կոխոտել. եղծանել. fouler aux pieds. détruire.

پایندکی { փայէնտէկի [դ] Կա-յունութիւն. sta-bilité. consistance.

پاینده { փայէնտէ [դ] 1. Կայուն. Հաստատ-ուն. durable. stable. ferme 2. [թ] Մոյթ. նեցուկ. étai. soutien [աղլա. փայանտոս]։

پایوند { փայվէնտ [թ] Ոտնա-կապ ձիոյ. entrave

پایه { փայէ [դ] 1. Աստի-ճան ոտնգդոյ. degré 2. Աստիճան. կարգ. grade. لو — աստիճանաւոր. gradé.

پپه { փէփէ կամ پپکی փէփէկ [թ] Թոթով. bègue.

پپه‌لمك { փէփէլէմէք [թ] Թո-թովել. bégayer

بتك { փէթէք [թ] Մեղրախորիսխ. rayon de miel.

بچاوره { փաչավրա [թ] տե՛ս. voir پاچاوره ։

بچته { փէշթիմալ [թ] Անձեռոց. serviette.

بچه { փէչէ [թ] 1. Քօղ ինչ. espèce de voile 2. [պ] տե՛ս. voir بچه ։

پختكى { փիւխթէկիլիք [պ] Հասունութիւն. փորձառութիւն. maturité. expérimentation.

پخته { փիւխթէ [պ] 1. Եփած. cuit 2. Հասուն. mûr 3. Փորձառու. expérimenté [յգ. پختكان]։

پختى { փըխթի [թ] Թանձրացեալ մաս coagulum

پختيلاشمق { փըխթիլաշմագ [թ] Մածնուլ. թանձրանալ. se coaguler.

پداوره { փէտավրա [յու.] Նուրբ տախտակ որով ծածկեն տանիքները. bardeau.

پدر { փէտէր [պ] Հայր. père [յգ. پدران]։ տարբ. قاين — կայն — قاٸم աներ. beau-père. — بيوك Հաւ. պապ. grand-père. aïeul.

پدرانه { փէտէրանէ [պ] 1. Հայրական. paternel 2. Հայրաբար. en père.

پذير { փէզիր [պ] Ընդունող. qui accepte. qui admet. տարբ. ختام — او վերջանալ. se terminer. اصلاح — او ուղղուիլ. être réformé

پذيرا { փէզիրա [պ] Ընդունող. qui accepte. qui admet.

پر { փէր [պ] 1. Փետուր. plume 2. Թեւ. aile 3. Թռչող. qui vole.

پر { փիւր [պ] Լի. plein.

پراصه { փրասա [պ] Պրաս. poireau. [յունական պրասօն բառէն]։

پراكنده { փէրաքէնտէ [պ] 1. Ցրուեալ. շփոթ. dispersé. confus 2. Մանրամասն. en détail.

پران { փէռան [պ] Թռչող. volant. volatile.

پرانقه { փրանգա [իտ.] Կապանք կալանաւորաց. cep. տարբ. بند — շղթայակապ. chargé de chaînes.

پرتاب { փէրթավ կամ پرتاو փէրթաւ [պ] 1. Ընթացումն. saut 2. Ուժգին վազք. élan.

پرتو { փէրթէվ [պ] 1. Լոյս. 2. Ճառագայթ. rayon. افشان — Ճառագայթափայլ ծ ւկ. resplendissant. rayonnant.

پرتوسوز { փէրթէվսուզ [ա] 1. Կիզիչ ապակի. verre ardente 2. Խոշորացոյց. loupe [ուղղ. փէրտավսուզ]:

پرتى { փէրթի [ի] Կաշ կարասի. effet. bagage

پرچم { փէրչէմ [ա] Վարս գագաթան կամ ճակատու. ցցունք. touffe de cheveux au front ou au sommet. toupet.

پرچين { փէրչին [ա] Բեւեռցում բեւեռի. action de river le clou.

پرچين { փիրչին [ա] Բոլորովին խորշոմեալ. entièrement ridé.

پرچينلمك { փէրչինլէմէք [ի] Բեւեռացնել, river.

پرخاش { փէրխաշ [ա] Պատերազմ. մարտ. guerre. combat.

پرداخ { կամ پرداه փէրտահ [ի] 1. Ցոլումն. polissage 2. Փայլուն, lustre [ուղղ. փայլատակութ էն]:

پرداخلمق { փէրտահլամագ [ի] Ցոլել. polir.

پرداخت { փէրտախթ [ա] տե՛ս voir پرداخ:

پرداز { փէրտազ [ա] Յօրինող. կարգադրող. զարդարող. qui effectue, arrange, embellit.

پرده { փէրտէ [ա] 1. Վարագոյր. քող rideau. voile 2. Արարուած. acte de représentation 3. Աղաղակ (ձայնի). ton 4. Թաղանթ. membrane 5. Պատկառանք. pudeur 6. Լուսն (աչաց). cataracte. ուղղ. — تخته տախտակեայ միջնորմ cloison en planches. بيرون — անպատկառ. impudent.

پرده دار { փէրտէտար [ա] Սպասաւոր վարագուրի. gardien de l'entrée.

پرسا փիւրսա / پرسان փիւրսան [ա] Հարցանող qui demande, interroge.

پرست { փէրէսթ [ա] Պաշտող. qui adore. ուղղ. — اقبال բախտախնդիր. avanturier.

پرستار { փէրէսթար [ա] 1. Սպասաւոր. serviteur [յգ. پرستاران] 2. Պաշտօնատար. adorateur.

پرستش { փէրէսթիշ [ա] Պաշտօն, երկրպագութիւն. culte. adoration.

پرسش { փիւրսիշ [ա] Հարցում. demande.

پرسنك { փէրսէնկ [ա] Հակամէտ կշիռ. contre-poids [ուղղ. փարսէնք էն]

پرگار { փէրկեար [պ] կարկին compas. [ուղղ. փէրկէլ].

پرلانته { փէրլանթա پرلانق փէր-լանթի [իտա] Ան-կիւնաւոր ադամանդ. շողակն brillant.

پرمق { փարմագ [թ] 1. Մատն doigt, orteil 2. Մատնաչափ. pouce 3. Մա-տունք վանդակի. balustre. տես. — باش բութ. pouce. شهادت — ى ցուցամատն. index. — صرچه ճկոյթ. petit doigt. — آدسز մատնեմատն doigt annulaire. — ى او մասնակցութիւն ունենալ. avoir de la participation.

پرمقلق { փարմագլըգ [թ] Վան-դակապատ. balustrade. grille.

پرنار փըրնար, پرنال փըրնալ { [թ] Տեսակ մը մշտադալար կաղնի որոյ տե-րեւքն փուշ են. yeuse. houx.

پرنج { փիրինճ [թ] 1. Բրինձ. riz 2. Արոյր. laiton

پرنده { փէրէնտէ [պ] Թռ-չուն. թաւալգլոր խաղող. culbute. տես. — آتق խաբել. duper. — باز Թա-ւալգլոր խաղացող. qui fait la culbute. acrobate.

پروا { փէրվա [պ] 1. Մտա-դրութիւն. ուշադրու-թիւն. attention. égard 2. Երկիւղ. appréhension. crainte. տես. — ى կամ سز — ժպիրհ. անզգոյշ. in-solent. sans égard.

پرواز { փէրվազ [պ] Թռիչ-ք. vol. տես. — بالا շատ բարձրէն թռչող. qui vole de très-haut.

پرواز { փէրվազ [թ] Շրջա-նակ. եզր. châssis. bordure.

پروانه { փէրվանէ [պ] 1. Գի-շերային թիթեռն. papillon de nuit. phalène 2. թեւ. (հողմաղացքի) volant.

پروتستان { փրօթէսթան կամ پروتستانت փրօթէսթա-նթ [գաղ] Բողոքական. Pro-testant.

پروتستو { փրօթէսթօ [իտա] 1 Բողոք. protes-tation 2. Եղան. Բողոքագիր. prôtet.

پرور { փէրվէր [պ] 1. Սնու-ցանող. qui nour-rit, élève 2. Պաշտպանող, ձեռնտու եղող, սիրող. qui protège, qui favorise, qui aime.

پروردكار { փէրվէրտիկեար [պ] Ամենախնամ Աստուած. Dieu qui soigne tout le monde.

پرورده { փէրվէրտէ [պ] 1. Սնուցեալ. nourri, élevé 2. Խնամեալ. պաշտպանեալ, soigné. protégé.

پرورش { փէրվէրիշ [պ] Սնուցումն. խնամք. nourrissage. élevage. maintien. soin.

پرورشياب { փէրվէրիշեապ [պ] Սնած. մեծցած nourri. élevé.

پروسيا { փրուսիա [երկ] Պրուսիա. Prusse

پروسيالو { փրուսիալու [թ] Պրուսիացի. Prussien.

پروين { փէրվին [պ] Բազմաստեղք Pléiades

پرسه { փէրսէ [թ] 1. Լար որմնադրի. cordeau 2. Վիճակ. état.

پرهيز { փէրհիզ [պ] 1. Ըզգուշացումն. ժուժկալութիւն. abstinence. con tinence 2. Պահեցողութիւն régime. diète 3. Պահք. jeûne. [illegible]. — بيوك մեծ պահք. carême. — طوتمق — պահք բռնել, պահեցողութիւն ընել. observer le jeûne, la diète.

پرهيزكار { փէրհիզքեար [պ] 1. Պահեցող. ժուժկալ. continent. abstinent 2. Զգաստ. chaste. sobre.

پرى { փէրի [պ] Պարիկ. ոգի fée. génie.

پريشان { փէրիշան [պ] 1. Ցրուցեան. կործանեալ. dispersé. ruiné 2. Շփոթ. աւերեալ. troublé, détruit.

پريشانى փէրիշանի
پريشانيت փէրիշանիյէթ [պ] Ցրուածութիւն. կործանումն. état de dispersion. ruine.

پزشك { փէզիշք [պ] Բժիշկ. médecin.

پزونك { փէզվէնկ [թ] Կաւատ. maquereau

پژمردكى { փէժմուրտէկի [պ] Թառամումն. հիւծումն. վատթարութիւն. flétrissure. dépérissement. délabrement.

پژمرده { փէժմուրտէ [պ] Թառամեալ. հիւծեալ. մաշեալ. flétri. usé. dépéri.

پس { փէս [պ] 1. Ետեւ. le derrière 2. Յետոյ. puis. après 3. Ուրեմն donc. par conséquent.

پاسابورط { փասափօրթ [իտա.] Անցագիր. passeport.

پست { փէսթ [ա] 1. Ցած. bas 2. Անարգ. նը-ւաստ vil. abject. inférieur.

پستان { փէսթան [ա] Ստին. mamelle.

پستر { փէսթէր [ա] տե՛ս. voir پستر :

پسته { փէսթէ [ա] Պիստակ. pistache.

پستیل փէսթիլ, پسدیل փէսդիլ { [ի] Խիւս ծի-րանւոյ և այլ պտղոց. pâte d'abricots et d'autres. տաճկ. — ﺀ چیقارمق անխնայ ծեծել. battre cruellement.

پسر { փէսէր [ա] Որդի. enfant [յգ. پسران] :

پسقپوس { փիսքօփօս [յուն.] Եպիսկոպոս. évêque.

پسك { փիսիկ [թ] Կատուիկ. minet.

پسمانده { փէսմանտէ [ա] Ցետամնաց. յետանեալ. arriéré.

پسند { փէսէնտ [ա] Հաւանութիւն. approbation. տաճկ. ا — Հաւանիլ. զմայլիլ. approuver. admirer. — خود ինքնահաւան. présomptueux.

پسندیده { փէսէնտիտէ [ա] Հաւանեալ. Հաճելի. approuvé. agréable.

پسی { փիսի [թ] Կատու. chat. տաճկ. بالغی — տափակաձուկ մը պատիւարակ ձուկ. limande. raie. اوتی — սմերւ valériane.

پسین { փէսին [ա] Ցետին. dernier.

پش { փէշ [ա] Գրպանք. bord. pan d'habit.

پشت { փուշթ [ա] Թիկունք. dos.

پشتخته { փէշթախթէ Հաշուակալ. գրասենեակ. comptoir [տաճկ. փէշթախթա պարտիկ բառէն] :

پشتمال { փէշթիմալ [ա] Պնակ. linge de bain [տաճկ. փէշթէմալ] :

پشتو { փիշթօլ Ատրճանակ. pistolet [տաճկ. փիսթօլա իտալական բառէն] :

پشتیبان { փուշթիպան [ա] Նեցուկ. զօրավիգն. appui. aide.

پشرو { փէշրէվ տե՛ս. voir پیشرو :

پشكش { փէշքէշ [թ] տե՛ս. voir. پیشكش :

پشكیر { փէշքիր [թ] տե՛ս voir پیشكیر :

پشكين { փէշքին [թ] տե՛ս voir پیشكین :

پشم { փէշմ [պ] Բուրդ. laine

پشمك { փիշմէք [թ] 1. Եփիլ. cuire 2. Հասուննալ. mûrir.

پشمين { փէշմին [պ] Բրդե-ղէն. de laine.

پشورمك { փիշիւրմէք [թ] Ե-փել. cuire.

پشه { փէշէ կամ փէշշէ [պ] Մժղուկ. cousin.

پشيمان { փէշիման [պ] Զղջ-ջացեալ. repentant. repenti [ռմկ. փիւշման]

پشين { փէշին [պ] 1. Կան-խիկ. comptant. au comptant 2. Նախ. d'abord

پشيناً { փէշինէն [ա] Կանխիկ. au comptant.

پشينات { փէշինաթ [ա] Կան-խավճար. avance

پصتال { փասթալ [թ] Պուրսակ պատառի. pièce de drap.

پطاقه { փիթաքա [թ] Վաճա-ռաց վրայ փակցը-ուած պիտակ. étiquette.

پطريق { փաթրիք Պատրիարք patriarche [ռամ-կականն բառաքիարքըն էն]:

پطريقخانه { փաթրիքխանէ [պ] Պատրիարքարա-րան. patriarcat.

پفكرده { փէֆ-քէրտէ [պ] Մա-րած. éteint.

پك { փէք [թ] 1. Կարծր. dur 2. Խիստ. fort. sévère 3. Ամուր. պինդ. ferme. solide 4. Բարձր. haut. 5. Շատ. très 6. Սաս-տիկ. violemment. — գոզ. — كوزى յանդուգն. audacieux. hardi. — باشى յամառ. têtu. — يوركى անգութ. խիստ insensible. dur. — الى ա-գահ. avare.

پكتمك { փէքէթմէք [թ] 1. Պնդացնել. սաստ-կացնել. endurcir. rendre violent 2. Ամրացնել. affermir, consolider.

پكسماد { փէքսիմաթ [պ] Պաք-սիմատ. biscuit. galette [ռմկ. բէքսիմէթ]:

پكشدرمك { փէքիշտիրմէք [թ] տես. voir. پكتمك:

پكشمك { փէքիշմէք [թ] Կարծ-րանալ. պնդանալ. սաստկանալ. s'endurcir. s'affermir. s'augmenter.

پكلشدرمك { փէքլէշտիրմէք [թ] տես. voir پكتمك

پكلك { փէքլիք [թ] 1 Սաստ-կութիւն. intensité 2. Պնդութիւն որովայնի constipation.

پكماز { փէքմազ, پكمز փէքմէզ [թ] տես voir پكمز:

پل { պէօլ [ա] կամուրջ. pont.

پلاتينه { պլաթինա [էգա] Պլա-թին. platine.

پلاچقه { պլաչգա Աւար. butin. pillage.

پلاسقه { պալասգա [ի] տե՛ս. voir. پالاسقه :

پلاقه { պլագա [էգա] Թի-թեղն. plaque.

پلامار { պալամար [էավ] Չը-ւան ինչ նաւու. haussière. amarre.

پلاموط { պալամուտ 1. Խոզ կաղին. gland 2. Թիւնոս (ձուկ). thon [ալա-. յունական բալամիտա բառէն

پلان { պլան [էավ] Ցատա-կագիծ. ծրագիր plan

پلانقه { պալանգա [էգա] Ցցա-պատնէշ palissade

پلاو { պիլավ [ի] Եփած. pi-lau. սադէ. زرده — քրքմախառն եփած. pilau safrané.

پلتك { պէլթէք [ի] 1. Թո-թով. bègue 2. կակազելով. en bégayant.

پلتكلنمك { պէլթէքլէնմէք [ի] կակազել. Թո-թովել. bégayer.

پلته { պէլթէ [ի] տե՛ս. voir پالوده :

پلسنك { պէլսէնկ [ի] Բա-լասան. բալասանան. baume.

پلنك { պէլէնկ [ա] Վագր. ti-gre [յգ. پلنكان].

پليچ { պէլիչ [ի] Վառեակ. poulet.

پليد { պէլիտ [ա] Զազիր. պիղծ. sale. profane. abominable.

پلين { պէլին [ի] Օշինդր. ab-sinthe.

پموق { պամուգ [ի] տե՛ս. voir پاموق :

پناه { պէնահ [ա] 1. Ապա-ւինութիւն. refuge. recours 2. Ապաւէն. ապաստան. soutien. refuge. abri. սադէ. — خلافت Խալիֆայ. calife. — ولايت կուսակալ. gouverneur général. عدالت — արդարադատ. intégre. juste. صدارت — ى Եպարքո-սական. Grand-viziriel.

پنایر { պանայըր [ի] Տօնավա-ճառ. foire.

پنبوق { պանպուգ [ի] տե՛ս. voir پاموق :

پنبه { պէմպէ [ա] Բամպակ. coton.

پنبه { փէմպէ [ի] Վարդա-կարմիր. rose.

پنبه‌زار { պէմպէզար [ի] Բամ-պակէ և մետաքսէ շինուած տեսակ մը կտաւ. gaze. crèpe.

پنتی { փէնթի [ի] Գծծուծ. զազիր. mesquin. sordide.

پنتیلمك { փինթիլէմէք [ի] Գծծիլ. վատթարանալ. devenir mesquin, vilain. empirer.

پنج { փէնճ [դ] Հինգ. cinq

پنجره { փէնճէրէ [ի] Պատուհան. fenêtre.

پنجشنبه { փէնճշէնպէհ [դ] Հինգշաբթի Jeudi [ռմկ. բէրշէնպէ].

پنجه { փէնճէ [դ] 1. Թաթ ձեռաց. la main entière 2. Ճանկ. Ճիրան. patte. griffe. — شیر — կայծախտ anthrax. لو — Ճիրանաւոր. qui a des griffes. آتمق — Ճանկռթել. griffer.

پنجه‌لشمك { փէնճէլէշմէք [ի] Կռուիլ. lutter

پند { փէնտ [դ] Խրատ. conseil.

پنهان { փինհան [դ] Թաքուն. ծածուկ. caché. tenu secret.

پنیر { փէնիր [դ] Պանիր. fromage.

پوپا { փուփա [իտ] Նաւու ետևի կողմ: poupe.

پوپلا { փուփլա [ի] Մանր փետուրք թռչնոց. édredon.

پوت { փօթ [ի] Խորշք հանդերձի. plis.

پوتور { փօթուր [ի] Տեսակ մը բանթալոնի pantalon large en haut et serré en bas.

پوته { փօթա կամ փաթա [ի] Հալոց. բով. creuset.

پوجه { փօճա [իտ] Աջակողմն նաւու. tribord. — اورسه ձախ մէկ մը աջ. à gauche et à droite.

پوجه‌لمق { փօճալամագ [ի] Երերիլ. vaciller. se balancer.

پود { փուտ [դ] Թեզան. trame. chaîne.

پورتقال { փօրթօգալ [ի] 1. Նարինջ. orange 2. Փորթուգալ. Portugal.

پورتكيز { փօրթուկէզ Փորթուգալցի Portugais.

پوروز { փուրուզ [ի] 1. Թելատ, effilochure 2. Խառնակութիւն. embarras. complication.

پوزش { փուզիշ [դ] 1. Զր-մեղանք. excuse 2. Թողութիւն. pardon.

پوس { փուս [ի] Մառախուղ brouillard.

پوست { փօսթ [դ] 1. Մորթ մուշտակաւոր կամ մուշտակ. peau fourrée

ou non 2. Բարձ կամ աթոռ Հայրապետական. fauteuil ou siège pontifical 3. Պաշտօն. poste. տաճկ. نشن — աթոռակալ. qui occupe un siège.

پوستال { փօսթալ [ի] 1. Հողաթափ. pantouffle 2. Վատաբարոյ կին. femme depravée.

پوستکی { փէօսթիքի [ի] Մորթի իծի կամ այծու, ոչխարի եւն. petite peau comme celle de chèvreau, de mouton etc. [ռամկ. փօսթէք պարսիկ բառէն]: տաճկ. صایق — անպտուղ եւ ձանձրալի գործով մը զբաղիլ. s'occuper d'un travail inutile et ennuyant.

پوسته { փօսթա [իտալ] Թղթատար. poste. — ջը. նամականակաշխ. facteur.

پوستهخانه { փօսթախանէ [ի] Նամականատուն. bureau postal. poste.

پوستین { փօսթին [պ] 1 Մորթ peau 2. Մորթեղէն. de peau.

پوسکورمك { փիւսքիւրմէք [ի] 1. Սրսկել. ժայթքել. asperger. souffler de l'eau. jaillir 2. Ցրուել ցանել. disperser.

پوسکورمه { փիւսքիւրմէ [ի] Սրսկում. ժայթքում. aspersion. jaillissement.

پوسکول { փիւսքիւլ [ի] Ծոպ houppe. gland.

پوسه { փուսէ [ի] Համբոյր. baiser [ռամկ. պօս- ուէ էն]:

پوش { փուշ [պ] 1. Ծածկող. qui couvre 2 Հագնող. qui porte.

پوشش { փուշիշ [պ] Ծածկոց. couverture.

پوشیده { փուշիտէ [պ] 1. Ծածկուած. couvert 2. Ծածկոց. couverture

پوص { փուս [ի] տե՛ս. voir پوس.

پوصات { փուսաթ [ի] 1. Կազմած.ք. equipement տաճկ. جى — միմոս. bouffon.

پوصله { փուսլա [ի] 1. Գիրուակ. Երկտող. billet. note. mémoire 2. Կողմնացոյց. boussole [ռամկ. պիւսօլա իտալական բառէն] տաճկ. شاشرمق ىى — շուարիլ. s'embarrasser.

پوصو { փուսու կամ پوص փուս [ի] Դարան. embuscade. embûche.

پوغور { փօղուր [ի] Խարապաշ ուղտ. chameau étalon.

بوف { փուֆ [ի] փա՛ւ. pouah.

بول { պուլ [ի] 1. Դանգ. obole 2. Վահանակ paillette 3. Թեփ ձկան. écaille de poisson 4. Թղթադրոշմ. timbre 5. Տաւլիդաւլի pièce de tric-trac.

بولاد { պուլատ [դ] Պողպատ acier.

بولتيقه { պօլիթիգա [էդա] 1. Քաղաքականութիւն. politique 2. Քծնողական բանք. flatterie.

بولتيقيه { պօլիթիգիայէ * [ա] Քաղաքական. politique.

بوليچه { պօլիչա [էդա] փոխանակագիր. lettre de change.

بوليس { պօլիս [ադաւ] Ոստիկան. gendarme. agent de police.

بوماطه { պօմատա [էդա] Օծանելիք. pommade

بومبول { պօմպուլ [ի] Թոլթոլ. Թոլթոլիկ. potelé.

بونچ { պօնչ [էդա] Ջերմօղի. punch.

بونزه { պօնզա [էդա] Զեղջաքար. pierre-ponce

بوهبوه { պօհ պօհ [ի] Շողոքորթութիւն flatterie. cajolerie.

بويان { պուեան [դ] Ընթացող. qui court.

بورا { պօյրա [ի] Միջանիւր անուոյ. moyeu.

بوراز { պօյրազ Հիւսիսային հողմ. vent du Nord [ադաւ. յունական Բօրէաս բառէն]: ռամկ. آغزى آچمق — ունայն յոյսերով սնանիլ. se bercer de fausses espérances.

بورازلق { պօյրազլըգ [ի] Հիւսիսային հողմ փչել. souffler du nord.

بورالق { պօյրալըգ [ի] Տեսակ մը կարծր ծառ, որմէ կը շինուի անուոյ միջանիւրք. espèce de bois dur dont on fait les moyeux.

پهلو { փէհլիւ [դ] կող. flanc

پهلوان { փէհլիվան [դ] 1. Ըմբիշ. athlète. lutteur [յոգ. پهلوانان] 2. Ախոյեան. champion. ռամկ. پاقيسى — խարան. cautère.

پهنا { փէհնա [դ] Լայն. տափակ. large. plat.

پهنكير { փէհնկիր [դ] Փայտ տաշելու յատուկ մը տապար. erminette [ոմանք. մեհենակեր կամ բեկնճակեր]

پى { փէյ [ի] 1. Առհաւատչեայ. գրաւ. arrhes 2.

հետք. vestige. տաճկ. — اورمق ամենաբարձր մէջ գինը առաւելցնել. surenchérir. ։ — طولغز անվստահելի. à qui l'on ne peut se confier.

پیاپی { փիէբէբէյ [գ] Հետզհետէ successivement.

پیاده { փիէատէ [գ] 1. Հետիոտն. à pied 2. Հետեւակ. fantassin. soldat d'infanterie 3. Վահանակիր pion 4. Տեսակ մը երկթի նաւակ. petite barque à une paire de rames.

پیاز { փիէազ [գ] Սոխ. oignon. տաճկ. ویرمك — շողոքորթել. flatter.

پیاسه { փիէասա 1. Հրապարակ. place 2. Ընթացիկ գին. prix-courant [ռամկ. փիացա իտալ. բառէն]։

پیاطه { փիէաթա [իտա] Պնակ. assiette.

پیاله { փիէալէ [գ] Բաժակ. coupe. verre.

پیام { փիէամ [գ] Պատգամ. լուր. oracle. nouvelle. avis [Համ. پیغام էն]։

پیامبر { փիէամպէր [գ] Մարգարէ. prophète [յգ. پیامبران]։

پیانقو { փիէանգօ [իտա] Վիճակահանութիւն. loterie [ռամկ. սպանիօ իտալական բառէն]։

پیانو { փիէանօ [իտա] Դաշնակ. piano.

پیچ { փիչ [բ] 1. Պոռնկորդի bâtard 2. Ընձիւղ. rejeton.

پیچ { փիչ [գ] 1. Ոլորող. qui tord 2. Ոլորում. torsion.

پیچاپیچ { փիչափիչ [գ] 1. Ոլորուն. entortillé 2. Խառնաշփոթ. embrouillé.

پیچتاب { փիչթապ [գ] 1. Գալարում. entortillement 2. Ճիգ. effort 3. Տառապանք. souffrance.

پیچیده { փիչիտէ [գ] Գալարեալ. entortillé.

پیدا { փէյտա [գ] 1. Յայտ. manifeste 2. Ի գոյ existant. ا — Ճարել. ի լոյս ածել. procurer. produire. او — գոյանալ. երեւան ելնել. se produire, exister, se manifester.

پیده { փիտէ [բ] Շօթ. pain plat sans croûte.

پیر { փիր [գ] 1. Ծերունի. vieillard. Ծեր. vieux [յգ. پیران] 2. Գլխաւոր. chef. principal.

پیرا { փիրա [գ] Զարդարող. qui orne.

پیراسته { փիրասթէ [գ] Զարդարեալ. պճնեալ. orné. embelli.

پیرامن { փիրամէն [գ] 1. Շրջապատ. contour 2. Բոլորտիք autour.

پیراهن { փիրահէն [գ] Շապիկ. chemise.

پیرایش փիրայիշ
پیرایه փիրայէ } [գ] Զարդարանք. ornement. embellissement.

پیرپیری { փիրփիրի [ն] Գձուձ. ողորմելի. mesquin. chiche.

پیرو { փէյրէվ [գ] Հետապնդող, Հետեւորդ, suivant. او — Հետեւիլ. suivre.

پیروزه { փիրուզէ [գ] Տեսակ մը երկնագոյն ազնիւ գոհար. turquoise.

پیره { փիրէ [ն] 1. Լու. puce 2. Լուիճ. puceron.

پیره‌لنمك { փիրէլէնմէք [ն] Լու կամ լուիճէ բռնուիլ. être envahi par des puces ou des pucerons.

پیرهن { փիրէհէն [գ] [հմմ. پیراهن էն]։

پیری { փիրի [գ] Ծերութիւն vieillesse.

پیس { փիս [ն] Աղտոտ. sale. impur. տաճկ. آغزی — զազրաբերան. mal embouché.

پینت { փինթ [ն] կատուն վանելու յատուկ ձայն մը. cri d'usage pour chasser un chat.

پیسلك { փիսլիք [ն] 1. Աղտոտութիւն. saleté 2. Աղբիք. immondice.

پیسلمك { փիսլէմէք [ն] Աղտոտել. salir. souiller.

پیش { փիշ [գ] Առաջք. le devant. տաճկ. نهاد — օրինակ. օրէնք. modèle. règle

پیشانی { փիշանի [գ] Ճակատ front.

پیشتخته { փիշթախթէ [գ] տե՛ս voir پشتخته ։

پیشدار { փիշտար [գ] Յառաջապահ. avant-garde. avant-poste.

پیشرو { փիշրէվ [գ] 1. Յառաջընթաց. avant-coureur 2. Նախերգանք. prélude [տճկ. փեշրեվ]։

پیش‌قدم { փիշգատէմ [գ] Առաջնորդ. conducteur. guide.

پیشگاه { փիշկեահ [գ] Յառաջատեղի le devant

پیشکش { փիշքէշ [գ] Ընծայ. présent. don. [տճկ. փեշքեշ]։

پیشکیر { փիշկիր [գ] Անձեռոց serviette.

پیشکین { փիշկին [ն] 1. Եփուն bien cuit 2. Հա-

...ուն. mûr 3. փորձառու. expérimenté.

پشمك { փէշմէք [բ] 1. Եփել. cuire 2. Հասունանալ. mûrir 3. Փորձառու ըլլալ. acquérir de l'expérience.

پيشوا { փիշվա [դ] Առաջնորդ. գլխաւոր. guide. chef [յգ. پيشوايان].

پيشه { փիշէ [դ] 1. Սովորութիւն. coutume, usage 2. Արուեստ. art.

پيشه كر { փիշէկէր [դ] Արուեստագէտ. artisan [տես. փէշէքեար].

پيشين { փիշին [դ] 1. Նախկին. ancien 2. Կանխիկ. au comptant 3. Նախ. d'abord [տես. փէշին].

پيغام { փէյղամ [դ] տե՛ս voir پيام.

پيغمبر { փէյղամպէր [դ] Մարգարէ. prophète [յգ. پيغمبران].

پيغوله { փէյղուլէ [դ] Անկիւն. coin. angle

پيك { փէյք [դ] 1. Սուրհանդակ. messager [յգ. پيكان] 2. Արբանեակ. satellite.

پيكار { փէյքեար [դ] Մարտ. պայքար. guerre. combat. bataille.

پيكار { փէքեար [բ] Աղբիւր. Ջրբուղխ. ակն. fontaine. source.

پيكان { փէյքեան [դ] 1. Սլաք pointe de flèche, de lance 2. Տէգ. dard.

پيكر { փէյքեր [դ] Պատկեր. figure. տաղ. —پری գեղապատկեր. très belle.

پيل { փիլ [դ] Փիղ. éléphant.

پيما { փէյմա [դ] Չափող. qui mesure. տաղ. — ره ճանապարհորդող. voyageur.

پيمان { փէյման [դ] 1. Դաշինք. pacte. traité 2. Պայման. condition. տաղ. شكن — ուխտադրուժ, qui déroge aux conventions.

پيمانه { փէյմանէ [դ] Մեծ կթղայ գինւոյ. grande coupe de vin. broc. տաղ. كش — գինեսէր. շառափում. biberon.

پيموده { փէյմուտէ [դ] Չափած. mesuré.

پينير { փէնիր [բ] տե՛ս voir پنير.

پيوست { փէյվէսթ [դ] Յարակցեալ. յօդեալ uni, joint.

پيوسته { փէյվէսթէ [դ] 1. Յարակցեալ. joint lié 2. Յար. կից. contigu 3

Շարունակ. continuellement

پیوند { Փէյվէնտ [պ] 1. Յարակցող. qui se joint 2. Յարակցութիւն. կապ. connexion. liaison.

ت

ت { Թէ Չորրորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. troisième lettre de l'alphabet turc.

تا { Թա [ա] Անուն ب տառին nom de la lettre پ.

تا { Թա [թ] Մինչեւ jusqu'à. տաց. ձ — մինչեւ որ. որպէս զի. jusqu'à ce que. afin que.

تا { Թա [պ] 1. Ծալք. pli. 2. Նման. égal. pareil տաց. — دو կրկին. double.

تاب { Թապ [պ] 1. Ջերմութիւն. տապ. chaleur 2. Կարողութիւն. pouvoir 3. Փայլիւն. շողիւն. éclat 4. Ջերմացնող. qui échauffe 5. Լուսատուող. qui éclaire 6. Ոլոր. contorsion 7. Ոլորող. մանող. qui tord, qui file. տաց. آور اولق — կարողանալ. être à même de.

تابان { Թապան [պ] Ճառագայթարձակ. շողաւոր. rayonnant, brillant.

تابخانه { Թապխանէ [պ] 1. Տաքստուն. poêle 2. Ջերոց. serre-chaude.

تابدار { Թապտար [պ] 1. Փայլուն. brillant 2. Գանգուր. frisé. bouclé.

تابع { Թապի' [ա] 1. Հետեւող. qui suit [تبع ԷՆ] 2. Հպատակ [յգ. تبعه] [իգ. تابعه]. او — Հետեւիլ. Հնազանդիլ. suivre. se soumettre

تابناك Թապնաք / تابنده Թապէնտէ [պ] Փայլուն. պայծառափայլ. brillant. resplandissant.

تابوت { Թապութ* [ա] Դագաղ. cercueil, bière [յգ. توابيت].

تابه { Թապէ [պ] Տապակ. poêle à frire [տաւա. Թաւա].

تأبيد { Թէ'պիտ [ա] Յաւերժացնել. éterniser [ابد ԷՆ].

تأبير { [illegible] [ա] [illegible] acupuncture.

تاتار { [illegible] [ի] 1. [illegible] Tartare. 2. [illegible] courrier.

تاتارجق { [illegible] [ի] [illegible] cousin. moustique.

تاتارستان { [illegible] [դ] [illegible] Tartarie.

تأثر { [illegible] [ա] 1. [illegible] être affecté [أثر ե]. 2. [illegible] s'affliger.

تأثير { [illegible] [ա] 1. [illegible] avoir de l'effet [أثر ե]. 2. [illegible] impression. effet [تأثيرات .ج]. 3. [illegible] éthérisation [اثير ե].

تاج { [illegible] [դ] 1. [illegible] couronne. 2. [illegible] chapiteau.

تاجدار { [illegible] [դ] [illegible] qui porte une couronne. souverain [تاجداران .ج]. [illegible] de souveraineté.

تاجر { [illegible] [ա] [illegible] marchand. négociant [تجار ,ج] [تجارت ե].

تأجيل { [illegible] [ա] 1. [illegible] accorder un délai [اجل ե]. 2. [illegible] différer. remettre. ajourner.

تاخت { [illegible] [դ] [illegible] incursion.

تأخر { [illegible] [ա] 1. [illegible] être remis, différé [اخر ե]. 2. [illegible] remise. retard. ajournement [تاخرات .ج].

تأخير { [illegible] [ա] 1. [illegible] placer en arrière [اخر ե]. 2. [illegible] remettre. retarder. ajourner.

تأدب { [illegible] [ա] 1. [illegible] s'instruire [ادب ե]. 2. [illegible] éducation. 3. [illegible] politesse. civilité.

تأدبا { [illegible] [ա] [illegible] comme marque de politesse.

تأديب { [illegible] [ա] 1. [illegible] instruire [ادب ե]. 2. [illegible] corriger. châtier. punir [illegible]

պատիժ, pour correction · pour châtiment·

تاديه { Թէ'տիէէ* [ա] 1· Վճա- րել. payer· rembourser [ادا էն] 2· Վճա- րում. payement [ջէ· تأديات]։

تاذى { Թէ'էզզի [ա] Նեղուիլ souffrir [اذا էն]։

تار { Թար [պ] 1· Թել. լար fil· corde 2· Ալեզ. chaîne 3· Խաւար. obscur· ասաց. عنكبوت — սարդի ոստայն. toile d'araignée·

تاراج { Թարաճ [պ] Աւարա- ռութիւն. pillage

تاراجكو { Թարաճկէօր [պ] Աւարառու. pillard· pilleur·

تارخانه { Թարխանէ [թ] տե՛ս voir ترخانه ։

تارك { Թարիք [ա] Թողող· լքանող. qui laisse, abandonne [ترك էն]։ ասաց. دنيا — մերժնականեաց. Ճգնաւոր hermite·

تاركش { Թարքէշ [պ] Թելա- հան (հատիչ). filière·

تارمار { Թարմար [պ] 1· Ցիր ու ցան. dispersé 2· Տակնուվրայ. bouleversé·

تاريخ { Թարիխ [ա] 1· Ժամանակագրութիւն, պատմութիւն. chronographie· annales· histoire [ջէ· تواريخ] 2· Ժամանակ. époque 3· Թուական. date· ère 4· Համարագիր. chronogramme ասաց. طبيعى — բնական պատմութիւն. histoire naturelle· آتمق — Թուական դնել. dater

تاريك { Թարիք [պ] Խաւար. մթին. obscur·

تاز { Թազ [պ] 1· Ընթացող. qui court 2· Արշաւող. qui fait une incursion

تازه { Թազէ [պ] 1· Թարմ. frais 2· Նոր. neuf, nouveau 3· Մատաղաչ. jeune

تازملك { Թազէլէմէք [թ] 1· Դալարացնել. rafraîchir 2· Նորոգել. renouveler· ranimer·

تازهلنمك { Թազէլէնմէք [թ] 1· Դալարիլ. devenir frais 2· Նորոգիլ. se renouveler 3· Երիտասարդանալ. se rajeunir·

تازى { Թազի [պ] Արաբա- կան. arabe [տաճկ. Թազը]. ասաց. كوپكى — քէօբէկ որ է անգամ մը որսական շուն. lévrier·

تازيانه { Թազիանէ [պ] 1· Մտրակ. fouet 2· Գրգիռ. stimulant·

تاسس { Թէէսսիւս [ա] 1· Հաստատուիլ. s'établir [اساس էն] 2· Հաստա-

տութիւն. Հիմնադրկութիւն. établissement. fondation 2. 3. տէր. խարսխացում. basification.

تاسع { Թասի' [ա] իններորդ. neuvième [تسع էն] [էք. تاسعه]. սաայ. عشر — իննևտասներորդ. dix-neuvième. اً — իններորդ. Գ. neuvièmement.

تأسف { Թէէսսիւֆ [ա] Ցաւել. regretter [اسف էն]. սաայ. — مع ال ման'ը Թէէսսիւֆ. ցաւօք սրտի. դժբաղդաբար. avec regret. malheureusement.

تاسه { Թասէ [գ] Թախծութիւն. վիշտ. désolation. affliction.

تأسيس { Թէ'սիս [ա] 1. Հիմնել. Հաստատել. fonder. établir [اساس էն] 2. Հաստատութիւն. établissement [ճք. تأسيسات].

تاصه { Թասմա [ի] Անուր. collier.

تاك { Թաք [գ] Որթ. vigne. cep.

تأكد { Թէէքքիւտ [ա] Հաստատուիլ. se confirmer. se raffermir.

تأكل { Թէէքքիւլ [ա] Ուտ-մամբ մաշում. attrition [اكل էն].

تأكيد { Թէ'քիտ [ա] Հաստատել. Հաստատութիւն. confirmer. confirmation. اً — ի Հաստատութիւն. en confirmation.

تالاش { Թալաշ [ի] կագ. կռիւ. querelle. lutte.

تالان { Թալան [ի] Աւարառութիւն. pillage.

تألف { Թէէլլիւֆ [ա] 1. Ընտանենալ. s'apprivoiser [الفت էն] 2. Յօրինում. composition.

تألم { Թէէլլիւմ [ա] 1. Ցաւիլ. s'affliger [الم էն] 2. Ցաւակցութիւն. douleur. souffrance.

تالى { Թալի [ա] 1. Հետևող. suivant [تلاوت էն] 2. դէռ. Երկրորդ կարգ պահեստի զօրաց. deuxième ban de rédifs 3. Գուրան կարդացող. qui lit le Goran [էք. تاليه].

تأليف { Թէ'լիֆ [ա] 1. Հաշտեցնել. concilier [الفت էն] 2. Յօրինել. Հեղինակել. composer 3. Երկ. Հեղինակութիւն. œuvre. ouvrage [ճք. تأليفات]. սաայ. بين — Հաշտեցնել. concilier.

تأليفكرده { Թէ'լիֆքէրտէ [գ] Հեղինակութիւն երկ. œuvre. ouvrage.

تام { [illegible] [—] 1. Ամբողջ. entier. complet [تام [illegible]] 2. [illegible]. exact. 3. [illegible] parfait [[illegible] تام].

تأمل { [illegible] [—] 1. [illegible] méditer [تأمل [illegible]] 2. [illegible] méditation

تأمين { [illegible] [—] 1. Ապահովել. assurer [امنيت [illegible]] 2. [illegible]. garantir.

تامينات { [illegible] [—] 1. [illegible]. assurance, ces 2. [illegible]. [illegible]. cautionnement. garantie.

تاندر { [illegible] [—] [illegible] tandour.

تأنی { [illegible] [—] 1. [illegible] agir avec sang froid 2. [illegible]. patience. longanimeté.

تأنيث { [illegible] [—] 1. [illegible] mettre au féminin [انث [illegible]].

تأنيس { [illegible] [—] [illegible] apprivoiser [انسيت [illegible]].

تاو { [illegible] [—] 1. [illegible]. chaleur 2. [illegible] heure propice. état opportun.

تاوان { [illegible] [—] [illegible]. voir طوان.

تاوخانه { [illegible] [—]. [illegible]. serre.

تاوصامق { [illegible] تاوصامق [illegible] [—] [illegible]. décliner.

تاولامق { [illegible] [—] [illegible] mettre dans un état opportun.

تاولاغق { [illegible] [—] 1. [illegible] être réduit à un état opportun 2. [illegible]. s'engraisser.

تاولو { [illegible] [—] 1. [illegible] dans un état opportun 2. [illegible]. gras. charnu.

تاوه { [illegible] [—] 1. [illegible] poêle à frire 2. [illegible]. frit.

تأويل { [illegible] [—] 1. [illegible] interpréter. commenter 2. [illegible] interprétation [ج. تأويلات].

تأهل { [illegible] [—] 1. [illegible] se marier [اهل [illegible]] 2. [illegible]. mariage.

تأهيل { [illegible] [—] [illegible]. naturalisation [اهل [illegible]].

تائب { [illegible] [—] [illegible]. pénitent [توبه [illegible]] [[illegible] تائبه].

تأيد { Թէէյյիւտ [ա] 1. Զօրանալ. se fortifier 2. Հաստատուիլ. se confirmer. être affirmé.

تأييد { Թէ'յիտ [ա] 1. Զօրացնել. fortifier 2. Օգնութիւն. aide. assistance [յգ. تأييدات] 3. Հաստատել. confirmer. affirmer.

تب { Թէպ [պ] Տենդ. fièvre

تبادر { Թէպատիւր [ա] Դիմել. se précipiter 1 — ذهنه միտքը գալ. s'en venir à l'esprit.

تبادل { Թէպատիւլ [ա] Փոխանակութիւն. échange. permutation.

تبار { Թէպար [պ] 1. Ազգատոհմ. lignage 2. Ցեղ. race.

تبارك { Թէպարէքէ [ա] Օրհնեալ ըլլայ. soit béni.

تباشير { Թէպաշիր* [ա] 1. Աւետիք. nouvelles heureuses [եզ. تبشير] 2. Նշանակք. indications.

تباشير { Թէպաշիր [ի] Կաւիճ. craie [—. Թէպէշիր]:

تباعد { Թէպա'ուտ [ա] 1. Հեռանալ. s'éloigner [بعد էծ] 2. Բռ. Կեդրոնաթողութիւն. excentricité

تباكي { Թէպաքի [ա] Լալ ձեւացնել. faire semblant de pleurer [بكى էծ].

تباه { Թէպահ [պ] 1. Ապականեալ. corrompu. gâté 2. Գէշ. mauvais.

تباين { Թէպայիւն [ա] 1. Անջատում. séparation [بينونت էծ] 2. Հակասութիւն. contrariété.

تبجيل { Թէպճիլ [ա] 1. Մեծարել. vénérer 2. Մեծարանք. vénération [յգ. تبجيلات]:

تبحر { Թէպահհիւր [ա] 1. Ծովանալ. devenir comme une mer [بحر էծ] 2. Բազմահմուտ ըլլալ. devenir érudit.

تبخاله { Թէպխալէ [պ] 1. Պալար. bouton de chaleur 2. Պղպջակ. bulle.

تبختر { Թէպախթիւր [ա] Մեծապանծ ոտնել. marcher d'un pas fier. se pavaner.

تبخر { Թէպախիւր [ա] 1. Շոգիանալ. s'évaporer [بخار էծ] 2. Խնկուիլ. se parfumer [بخور էծ]:

تبخير { Թէպխիր [ա] 1. Շոգիացնել. évaporer [بخار էծ] 2. Խնկել. encenser.

تبدل { Թէպէտտիւլ [ա] 1· փոփոխիլ· se changer [بدل ايله] 2· փոփոխութ. changement [ج· تبدلات]։

تبديل { Թէպտիլ [ա] 1· փոխանակել· échanger [بدل ايله] 2· փոփոխել· changer· altérer 3· փոփոխութ · changement [ج· تبديلات] 4· Լրտես· espion· մասց· هوا — օդափոխութիւն changement d'air· قيافت — ծպտեալ·déguisé· incognito· ا — փոխանակ· ծպտեալ· en remplacement, incognito·

تبذر { Թէպզիր [ա] 1· Ցանել· semer [بذر ايله] 2· Շռայլել· prodiguer·

تبر { Թէպէր [պ] Տապար · կացին· hache·

تبر { Թիպր [ա] Անխառն ոսկի· or pur·

تبرئه { Թէպրիէ' * [ա] Անպարտ կացուցանել· acquitter [برائت ايله] մասց· ذمت ا — ինքզինքին անմեղութիւնը հաստատել· prouver son innocence·

تبرد { Թէպէրրիւտ [ա] Ցրտանալ· se refroidir [برودت ايله]։

تبردار { Թէպէրտար [պ] Կացնաւոր զինուոր · soldat muni de hache·

تبرع { Թէպէրրիւ' [ա] Նուիրել· ընծայել· faire don· offrir [تبرع ايله]։ մասց· ا — ձրիաբար· gratuitement· الوقف — իբր նուէր բարեպաշտական հաստատութեան · comme une offrande à une fondation pieuse·

تبرك { Թէպէրրիւք [ա] Օրհնութիւն ստանալ· recevoir la bénédiction [بركت ايله]։ մասց· ا — օրհնութիւն ստանալու համար· բարեգուշակ համարելով· afin de recevoir la bénédiction· regardant de bon augure·

تبريد { Թէպրիտ [ա] 1· Ցրտացնել· refroidir [برودت ايله] 2· Եւ· Ցրտացում· réfrigération·

تبريك { Թէպրիք [ա] 1· Շնորհաւորել· féliciter [بركت ايله] 2· Շնորհաւորութիւն· félicitation [ج· تبريكات]։

تبريه { Թէպրիյէ * [ա] տե՛ս· voir تبرئه ։

تبسم { Թէպէսսիւմ [ա] Ժպտիլ· ժպիտ· sourire

تبسى { Թէպսի [ի] Ափսէյ· plateau·

تبشير { Թէպշիր [ա] 1· Աւետել· donner une bonne nouvelle [بشارت ايله] 2

Աւետում. annonce d'une bonne nouvelle [ջմ. تباشير تبشيرات]։

تبصبص { Թեպասպուս [–] 1. Շնթել, aduler [بصبصه էն] 2. Սոսապատապասութիւն. flagornerie. basse servitude [ջմ. تبصبصات]։

تبصر { Թեպասսուր [–] 1. Հեռատեսութիւն. prévoyance [بصيرت էն] 2. Խիստ մտադրութիւն. attention soutenue [بصر էն]։

تبصره { Թեպսըրէ* [–] Խրատ. ազդ. avertissement. avis [بصر էն]։

تبعد { Թեպաուտ [–] Հեռանալ. s'éloigner [بعد էն]։

تبعه { Թեպաա*[–] Հպատակք sujets [էս. تابع]. տուլ شاهانه — օսմանեան հպատակք. sujets ottomans.

تبعيت { Թեպաիյէթ* [–] 1 Հետեւիլ. suivre. immiter 2. Հպատակութիւն sujetion. تبعية Հետեւելով. en suivant.

تبعيد { Թեպ'իտ [–] 1. Հեռացնել. éloigner [بعد էն] 2. Վանել. bannir 3. աքսոր. Զատուցողութիւն. abduction.

تبعيض { Թեպ'իզ [–] Հատուածել. détacher [بعض էն]։

تبلر { Թեպէլլիւր [–] Սառնանալ. բիւրեղանալ se cristalliser [بلور էն]։

تبلش { Թեպէլլիւշ [ի] Արգել. obstacle. embarras.

تبليغ { Թեպլիղ [–] Հասցնել. Հաղորդել. faire parvenir. communiquer.

تبليغات { Թեպլիղաթ [–] Գրաւոր կամ բերանացի զեկուցմունք. communications verbales ou écrites [եզակի խմաստով ալ կը գործածուի] [ջմ. تبليغ ի]։

تبني { Թեպէննի [–] Որդեգրել adopter [بن էն]։

تبول { Թեպէվվիւլ [–] Միզել. uriner [بول էն]։

تبويب { Թեպվիպ [–] Գլուխներու բաժնել. diviser en chapitres [باب էն].

تبهر { Թեպէհհիւր [–] Հեւք essoufflement.

تبيان { Թիպեան [–] Յայտնել. պարզել. déclarer. exposer. éclaircir. [بيان էն]։

تبين { Թեպէյյիւն [ն] Յայտնի ըլլալ. երեւան գալ. être reconnu, prouvé. venir au jour.

تبييض { Թեպյիզ [–] 1. Սպիտակցնել. blan-

chir [بياض ﻫﻨ] 2. Մաքրութիւն բերել. mettre au net.

تبيين { Թէպ'յին [ա] Յայտնել exposer [بيان ﻫﻨ].

تبسى { Թէպէսի [ի] տե'ս voir تبسى.

تبشمك { Թէպէշմէք [ի] տե'ս voir ديشمك.

تبمك { Թէփմէք [ի] տե'ս voir ديمك.

تپه { Թէփէ [ի] 1. Գագաթ sommet. cime 2. Բլուր. colline 3. Կատար հաւու. huppe. پنجرەسى — լուսամուտ երդ. fenêtre à tabatière. كوز — կիկլոպ. cyclope. دن طرناغه قدر — ոտից գլուխ. de pied en cap. جك — բլրակ. petite colline.

تپەلمك { Թէփէլէմէք [ի] Գանակոծել. rosser. assommer.

تپى { Թիփի [ի] Բուք. tourbillon de neige.

تتابع { Թէթապու'[ա] 1. Իրարու ետեւէ գալ. venir l'un après l'autre. se suivre [تبع ﻫﻨ].

تتبع { Թէթէպպու' [ա] 1. Խուզարկել. Հետազօտել. chercher avec soin. examiner [تبع ﻫﻨ] 2. Հետազօտութիւն. recherche. investigation [ﺟﻤ.. تتبعات].

تتمه { Թէթիմմէ* [ա] Լրացուցիչ. complément. appendice [تمام ﻫﻨ] [ﺟﻤ. تتمات].

تتميم { Թէթմիմ [ա] Լրացնել. լմցնել. accomplir. finir. achever [تمام ﻫﻨ].

تتوج { Թէթէվվիւճ [ա] Թագաւորութիւն. couronnement [تاج ﻫﻨ].

تتون { Թիւթիւն [ի] տե'ս voir توتون.

تتويج { Թէթվիճ [ա] Թագադրել. couronner [تاج ﻫﻨ].

تتيز { Թէթիզ [ի] Ժանտաբարոյ. Նեղացկոտ. morose. hargneux. capricieux.

تتيزلنمك { Թէթիզլէնմէք [ի] Դառնանալ. տրտմեցիլ. s'aigrir. être de mauvaise humeur. devenir capricieux.

تتيك { Թէթիք [ի] 1. Զգաստ Հրացանի. détente. 2. Արթուն. արթնուն. alerte. vigilant 3. Փափուկ. délicat.

تثاوب { Թէսավիւպ [ա] Յօրանջել. bâiller.

تثقيل { Թէսգիլ [ա] Ծանրացնել. rendre lourd. aggraver [ثقل ﻫﻨ].

تثليث { Թէսլիս [—] 1. Երե-
քի բաժնել. diviser en trois parties [ثلث էն] 2. Երրորդութիւն. Trinité.

تثنيه { Թէսնիյէ* [—] Երկւո-
րական. nombre duel [اثنين էն]։

تجادل { Թէճատիւլ [—] կռուիլ. se quereller [جدل էն]։

تجار { Թիւճճար*[—] 1. Վա-
ճառականք. marchands [եզ. تاجر] 2. ած. Վաճառական. marchand. négociant [յն. تجاران]։

تجارب { Թէճարիւպ* [—] [յն. تجربه է]։

تجارت { Թիճարէթ* [—] 1. Վաճառականութիւն. commerce 2. Շահ. վաստակ. profit. gain.

تجارتكاه { Թիճարէթկեահ [—] Վաճառահա-
նգիստ. place commerçante.

تجاريه { Թիճարիյէ*[—] Վա-
ճառականական. commercial.

تجاسر { Թէճասիւր [—] Համարձակիլ. oser [جسارت էն]։

تجانس { Թէճանիւս [—] Համասեռութիւն. homogénéité [جنس էն]։

تجاوز { Թէճավիւզ [—] 1. Անցնիլ (չափէն կամ սահմանէն). passer. dépasser. franchir 2. Յարձակում. agression [յն. تجاوزات]

تجاوزى { Թէճավիւզի [—] Յարձակողական. Թշնամական. offensif. hostile [յն. تجاوزه]։

تجاهل { Թէճահիւլ [—] Ան-
գէտ ձեւանալ. feindre de n'en savoir rien [جهالت էն]։

تجبر { Թէճէպպիւր [—] Ամբարտաւանութիւն, ամբարտաւանութիւն. fierté. arrogance [جبروت էն]։

تجبير { Թէճպիր [—] մէկ. Համառօտում բաժնուց, ազնուղ. réduction.

تجدد { Թէճէտտիւտ [—] 1. Նորոգիլ. se renouveler [جديد էն] 2. Նորոգում. վերահաստատութիւն renouvellement. restauration.

تجديد { Թէճտիտ [—] 1. Նորոգել. renouveler [جديد էն] 2. Վերահաստատել. restaurer 3. Նորոգում. renouvellement.

تجدير { Թէճտիր [—] Պատուաստել. vacciner, greffer [جدر էն]։

تجذير { Թէճզիր [—] Արմատ հանում. extraction [جذر էն]։

تجرب { Թէճէրրիւպ [—] Փորձական բժշկութիւն empirisme.

تجربه { Թէճրիպէ * [—] 1. Փորձել. éprouver. essayer 2. Փորձք. փորձառութիւնք. épreuves. expériences [յգ. تجارب]. տաճ. — کار փորձառու. expérimenté.

تجرد { Թէճէրրիւտ [—] 1. Մերկանալ. se dépouiller. dénuer 2. Առանձնութիւն. մենութիւն. isolation. solitude.

تجرع { Թէճէրրիւ' [—] Ումպ առ ումպ ըմպել. boire à la gorgée [جرعه էն]

تجريد { Թէճրիտ [—] 1. Մերկացնել. dépouiller. dénuer.

تجريم { Թէճրիմ [—] Տուգանքի ենթարկել. mettre à l'amende [جريمه էն]

تجزى { Թէճէզզի [—] Մասանց բաժնուիլ. se diviser en parties [جزء էն]

تجزئه { Թէճզիէ* [—] 1. Մասանց բաժնել. diviser en parties [جزء էն] 2. գիտ. փոշիացում. pulvérisation.

تجسد { Թէճէսսիւտ [—] Մարմնանալ. s'incarner [جسد էն]։

تجسس { Թէճէսսիւս [—] 1. Գաղտագողի քննել, դիտել. scruter, observer secrètement [جاسوس էն] 2. Լրտեսել. épier 3. Լրտեսութիւն. espionnage [յգ. تجسسات]։

تجسم { Թէճէսսիւմ [—] 1. Մարմնանալ. անձնաւորիլ. s'incarner. se personnifier [جسم էն] 2. Մեծնալ. s'agrandir.

تجفف Թէճէֆֆիւֆ
تجفيف Թէճֆիֆ } [—] Բժշ. Ցամաքեցում. չորացում. déssiccation.

تجلى { Թէճէլլի [—] 1. Յայտնութիւն, երեւում. révélation, apparition [յգ. تجليات] 2. Բաղդ. sort. fortune.

تجليد { Թէճլիտ [—] կազմել (գիրք). relier [جلد էն]

تجمد { Թէճէմմիւտ [—] Սառիլ. geler [جمود էն]

تجمع { Թէճէմմիւ' [—] 1. Հաւաքուիլ. se rassembler. se réunir 2. Նիստ ընել. tenir séance 3. Նիստ. séance. session.

تجمل { Թէճէմմիւլ [—] 1. Գեղեցկանալ. պճնիլ. devenir beau. se parer

تجملات { Թէճէմմիւլաթ* [ա] Զարդու կարասիք (տան և այլոց). meubles riches [յհ. تجمل ի]։

تجنب { Թէճէննիւպ [ա] Ի բաց կալ. s'abstenir.

تجنن { Թէճէննիւն [ա] Դիւահարիլ. խելագարիլ. être possédé du démon, s'aliéner [جن էն]։

تجنيس { Թէճնիս [ա] 1. Նմանձայնութիւն (բառից). homonymie [جنس էն] 2. Յարանուն. paronyme

تجويد { Թէճվիտ [ա] 1. Լաւացնել. rendre meilleur [جواد էն] 2. Կուրանընթերցութիւն Մահմետականաց mode de chanter les versets du Coran.

تجويز { Թէճվիզ [ա] Օրինաւոր, պատշաճ համարել. թոյլ տալ. regarder comme licite, propre. permettre [جواز էն]։

تجويف { Թէճվիֆ [ա] Խոռոչել. creuser.

تجهيز { Թէճհիզ [ա] 1. Հանդերձել. équiper [جهاز էն] 2. Զինել. armer.

تجهيزات { Թէճհիզաթ* [ա] 1. Հանդերձանք. կազմածք. équipements 2. Սպառազինութիւնք. armements [եզ. تجهيز]։

تجهيل { Թէճհիլ [ա] Տգէտ համարել կամ յայտարարել. regarder ou déclarer qn. comme ignorant [جهالت էն]։

تحاسين { Թէհասին* [ա] [յհ. تحسين ի]։

تحاشى { Թէհաշի [ա] 1. Խորշիլ. éviter 2. Ակնածիլ. avoir égard.

تحاف { Թուհաֆ [ի] 1. Տարօրինակ. զարմանալի. étrange, drôle. étonnant 2. Զուարճալի. amusant [ռամկ. تحفه էն]։

تحافجى { Թուհաֆճը[ի] Մանր զարդու նիւթեր ծախող. marchand de petits objets de parure.

تحالف { Թէհալիֆ [ա] Երկու հակառակորդ կողմանց երդում տալ. assermenter les deux partis litigants.

تحت { Թահթ [ա] 1. Ներքև. le dessous 2. Տակ. sous. տակ. الحفظ — ընդ հսկողութեամբ. sous escorte. القهر — բռնի տակ. չարաչար sous le joug. méchamment

تحتانى { Թահթանի [ա] Ստորին . . ստորին . inférieur [تحت էն]։

تحتم { Թէհաթթիւմ [ա] Անհրաժեշտ կարևորութիւն. indispensabilité.

تحثر { Թէհասսիւր [ա] Թէլ. Մածնուլն, թանձրանալն. coagulation.

تحجر { Թէհաճճիւր [ա] Քարանալ. se petrifier. petrification [حجر էն]։

تحجم { Թէհաճճիւմ [ա] 1. Ուռուցանել. se dilater [حجم էն] 2. Մեծանալ. se grossir.

تحدث { Թէհատտիւս [ա] Յառաջ գալ. ծագիլ. se produire, se résulter. [حدوث էն]։

تحديث { Թահտիս [ա] Յիշատակել. relater [حديث էն]. نعمت — յիշատակութիւն երախտեաց. commémoration des bienfaits reçus.

تحديد { Թահտիտ [ա] 1. Սահմանափակել. limiter [حد էն] 2. Սահմանագծել. délimiter 3. Սահմանել. définir.

تحذر { Թէհազզիւր [ա] Զգուշանալ. se guarder [احذر էն]։

تحذير { Թահզիր [ա] Զգուշացնել. tenir en garde [حذر էն]։

تحرز { Թէհարրիւզ [ա] Զգուշանալ. se tenir en garde. se précautionner.

تحرك { Թէհարրիւք [ա] 1. Շարժիլ. se mouvoir [حركت էն] 2. Շարժում. motion.

تحري { Թէհարրի [ա] 1. Փնտռել. chercher 2. Խուզարկութիւն. recherche. fouille [յո. تحريات]։

تحرير { Թահրիր [ա] Գրել. écrire. — نفوس մարդահամար. recensement. — գրաւոր. գրաւորեցաւ. par écrit. écrit.

تحريرات { Թահրիրաթ [ա] Գրութիւն, նամակ. lettre, dépêche [յո. محررات]։

تحريص Թահրիս / تحريض Թահրիզ [ա] 1. Ցանկացնել. գրգռել. faire désirer. exciter [حرص էն] 2. Խրախոյս. encouragement [յո. تحريضات]։

تحريف { Թահրիֆ [ր] 1. Գիր փոխել. աղաւաղել. altérer des lettres. corrompre 2. Աղաւաղում. changement [յո. تحريفات]։

تحريك { Թահրիք [ա] 1. Շարժել. mouvoir

[حركت مص] Ց. Գրգռել. exciter Ձ. Գրգռութիւն. excitation [جم. تحريكات].

تحريل { Իդհրիլ [ի] Ն. Գիծ. ligne Ձ. Զարդագործութիւն. ornementation [...].

تحريم { Իդհրիմ [—] Ն. Ապօրինաւոր համարել. déclarer illicite [حرام مص] Ձ. Արգիլել prohiber.

تحزن { Իթհազզիւն [—] Տրտմիլ. s'attrister [حزن مص].

تحزين { Իդհզին [—] Տրտմեցնել. attrister [حزن مص].

تحسر { Իթհասսիւր [—] Ն. Կարօտնալ. désirer, soupirer après [حسرت مص] Ձ. Կարօտութիւն. désir, envie [جم. تحسرات].

تحسين { Իդհսին [—] Ն. Հաւնիլ. approuver [حسن مص] Ձ. Հաւանութիւն. Գովելութիւն. approbation.

تحشد { Իթհաշշիւտ [—] Ն. Համախմբուիլ. se rassembler Ձ. Կեդրոնացում (...). concentration.

تحشيد { Իդհշիտ [—] Ի մի վայր համախմբել. concentrer.

تحشيه { Իդհշիյէ* [—] Լուսանցքին մէջ գրել. écrire en marge. apostiller [حاشيه مص].

تحصل { Իթհասսիւլ [—] Յառաջ գալ. se produire [حصول مص].

تحصن { Իթհասսիւն [—] Ամրանալ. se fortifier. se retrancher [حصن مص].

تحصيل { Իդհսիլ [—] Ն. Ստանալ obtenir. acquérir [حصول مص] Ձ. Գանձել. encaisser Ձ. Գանձում. Մուտք encaissement. rentrée [جم. تحصيلات] Ն. Ուսանիլ apprendre Ձ. Ուսում étude.

تحصيلدار { Իդհսիլտար [ت] Հաւաքիչ. percepteur.

تحصين { Իդհսին [—] Ամրացնել. fortifier. [حصن مص].

تحضير { Իդհզիր [—] Պատրաստել. préparer [حضور مص].

تحف { Թուհաֆ* [—] جم. تحفه ի. pl. de تحفه.

تحفظ { Իթհաֆֆուզ [—] Նզգուշանալ. պահպանուիլ. se garder [حفظ مص].

تحفظخانه { Իթհաֆֆուզխանէ [ت] Առողջարան lazaret.

تحفظيه { Իթհաֆֆուզիյէ* [—] Պահպանողական. զերծուցիչ. préservatif.

تحفه { Թուհֆէ* [ա] Ընծայ. պարգև. cadeau. don [ջմ. تحف]։

تحقق { Թէհագգուգ [ա] Իրականանալ. ստուգիլ se réaliser. se constater. [حقيقت էն]։

تحقير { Թահգիր [ա] 1. Արհամարհել. mépriser [حقارت էն] 2. Նախատել. insulter 3. Նախատինք. insulte [ջմ. تحقيرات]. ածց. — آمیز նախատական. injurieux

تحقيق { Թահգիգ [ա] 1. Քննել. խուզել. s'enquérir [حقيقت էն] 2. Քննութիւն. enquête [ջմ. تحقيقات] 3. Ստուգիւ. vraiment. ածց. — ստուգիւ. vraiment

تحكم { Թէհաքքիւմ [ա] 1. Բռնանալ. maîtriser [حكم էն] 2. Բռնակալութիւն. despotisme.

تحكيم { Թահքիմ [ա] 1. Ամրացնել. fortifier [حكم էն] 2. Իրաւարար կարգել. nommer arbitre. [حكم հաքիմ էն]. ածց. نامه — իրաւարարի ընտրութեան գիր compromis.

تحلب { Թէհալլիւպ [ա] Քրտ. Արտաշնչութիւն. transpiration.

تحلل { Թէհալլիւլ [ա] Լուծուիլ. se dissoudre [حل էն]։

تحلم { Թէհալլիւմ [ա] Կեղծաւոր հեզութիւն. douceur feinte [حلم էն]

تحلى { Թէհալլի [ա] Զարդարուիլ. պճնիլ. s'embellir. se parer [حليه էն]։

تحليف { Թահլիֆ [ա] Երդմնեցնել. faire jurer. assermenter.

تحليل { Թահլիլ [ա] 1. Լուծել. dissoudre [حل էն] 2. գիտ. Լուծում. analyse.

تحمض { Թէհամմիւզ [ա] Ժանգահարութիւն. oxydation [حمض էն]։

تحمل { Թէհամմիւլ [ա] 1. Կրել. տանիլ. endurer. supporter [حول էն] 2. Համբերութիւն. patience. كداز — անտանելի. insupportable.

تحمير { Թահմիր [ա] Կարմրացում (մորթոյ). rubéfaction [حرت էն]։

تحميد { Թահմիտ [ա] 1. Փառաբանել. louer. glorifier [حمد էն] 2. Փառաբանութիւն. louange [ջմ. تحميدات]։

تحميص { Թահմիս [ա] Ազատնել. խորովել. rissoler. brûler.

تحميض { Թահմիզ [ա] Թթթուեցնել. aciduler [حموضت էն]։

تحميل { Թահմիլ [ա] Բեռցնել. charger [حموله էն]։

تحنيط { Թահնիթ [ա] Զմռսումն. embaumement [حنوط էն]։

تحول { Թեհավվիւլ [ա] 1. Փոխուիլ. փոխակերպիլ. être changé, transformé [حال էն] 2. Փոփոխումն. changement [ջմ. تحولات]։

تحويل { Թահվիլ [ա] 1. Փոխել. փոխակերպել. changer. transformer [حال էն] 2. Մուրհակ. bon, obligation [ջմ. تحويلات]։

تحيات { Թահիյյաթ* [ա] [ջմ. تحيه ի. pl. de تحيه։

تحير { Թեհայյիւր [ա] 1. Զարմանալ. s'étonner [حيرت էն] 2. Զարմանք. étonnement.

تحيز { Թեհայյիւզ [ա] 1. Նշանաւոր ըլլալ. se faire distinguer [حيز էն] 2. Առանձնաւորութիւն. distinction.

تحيه { Թահիյյե* [ա] Ողջոյն salutation [ջմ. تحيات]

تخاطب { Թեխաթուպ [ա] Զրուցատրութիւն. dialogue.

تخالف { Թեխալիւֆ [ա] 1. Իրարմէ տարբերիլ. se différer 2. Անհամաձայնութիւն. discordance.

تخت { Թախթ [պ] Գահ. trône. տապ. — دن ايندرمك գահընկէց ընել. détrôner. — كاه Մայրաքաղաք. capitale.

تختروان { Թախթըրեվան [պ] Գահաւորակ. palanquin.

تخته { Թախթա [պ] 1. Տախտակ. planche 2. Թիթեղ. plaque. տապ. — بنا — փայտաշէնք. bâtiment en bois. — قوروسى — Մլուկ. punaise.

تختيم { Թախթիմ [ա] Կնքել. sceller [ختم էն]։

تخجيل { Թախճիլ [ա] Ամչցնել. rendre honteux [خجالت էն]։

تخديش { Թախտիշ [ա] 1. Ճանկոթել. égratigner 2. Վրդովել. causer de la perturbation. troubler.

تخذيل { Թախզիլ [ա] Խայտառակել. donner en spectacle [خذلان էն]։

تخرب { Թեխարրիւպ [ա] Աւերիլ. être ruiné [خراب էն]։

تخرش { Թէխարրուշ [ա] Բէլ. Գրգռութիւն. irritation.

تخریب { Թախրիպ [ա] 1. Աւերել. կործանել. ruiner. détruire [خراب էն] 2. Աւերում. ruine. destruction [ջը. تخریبات].

تخریف { Թախրիֆ [ա] Բէլ. Զառանցանք hallucination.

تخشع { Թէխաշշու [ա] Խոնարհ. Հեղութիւն. humiliation feinte [خشوع էն].

تخشن { Թէխաշշուն [ա] Կարծրանալ. devenir dur. s'endurcir [خشونت էն].

تخصص { Թէխասսուս [ա] Մէկու մը կամ բանի մը սեփականն ըլլալ. être particulier à qn. ou qc. [خصوص էն].

تخصیص { Թախսիս [ա] Յատկացնել. սահմանել. approprier. assigner. [خصوص էն]. تخصیصا Թախսիսէն ի մասնաւորի. spécialement.

تخصیصات { Թախսիսաթ [ա] Յատկացեալ գումար ե. յ. fonds assigné, alloué [ջը. تخصیصات].

تخطئه { Թախթիէ* [ա] Սխալ գտնել. critiquer [خطا էն].

تخطر { Թէխաթթուր [ա] Յիշատակել. se rappeler. songer [خاطر էն].

تخطی { Թէխաթթի [ա] Օրինազանցութիւն ընել. transgresser [خطا էն].

تخطیط { Թախթիթ [ա] 1. Գծել. tracer [خط էն] 2. Սահմանագծում. démarcation. اراضی — տեղագրութիւն. topographie.

تخفیف { Թախֆիֆ [ա] Թեթեւցնել. alléger [خفت էն] 2. Թեթեւացում. mitigation.

تخلخل { Թէխալխուլ [ա] 1. Թուլանալ. se relâcher 2. Մսի ոսկորէն զատուիլը. séparation de chair de l'os.

تخلص { Թէխալլուս [ա] 1. Անկեղծութիւն ցոյց տալ. montrer de la sincérité [خلوص էն] 2. Անուն մը առնել adopter un pseudonyme.

تخلط { Թէխալլուտ [ա] Խառնութիւն. mélange [خلط էն].

تخلف { Թէխալլուֆ [ա] Յապաղել. փոփոխել. différer. varier [خلاف էն].

تخلق { Թէխալլուք [ա] Բնութիւն ... բնութիւն

ընել. se faire un caractère [خلق խալք էն]։

تخلل { Թէխալլիւլ [ـ] 1. Միջամտել. intervenir [خلل էն] 2. Եր. Ընդատում. intercadence.

تخلیص { Թախլիս [ـ] Ազատել. sauver. délivrer [خلاص էն]։

تخلیط { Թախլիթ [ـ] Խառնել. mélanger. incorporer [خلط էն]։

تخلیف { Թախլիֆ [ـ] Յաջորդեցնել. faire succéder [خلف էն]։

تخلیل { Թախլիլ [ـ] Քացախի դարձնել. rendre acide. acétifier [خل էն]։

تخلیه { Թախլիյէ* [ـ] Պարպել. vider. évacuer [خلو էն]. տաճ. سبیل‐ բանտէն արձակել. mettre en liberté.

تخم { Թօխմ [ա] Սերմ. Հունտ semence. graine. [տաճ. Թօխում]։

تخمر { Թէխամմիւր [ـ] Խմորել. fermenter. [خمر էն]։

تخملق { Թօխմալըք [ը] Սերմնիք. grain.

تخمه { Թօխմէ* [ـ] Տհալութիւն. gastricité.

تخمیر { Թախմիր [ـ] Խմորել. fermenter [خمر էն]

تخمیس { Թախմիս [ـ] 1. Հինգի բաժնել. diviser en cinq [خمس էն] 2. Հինգ տունէ կամ տողէ բաղկացեալ քերթուած. poème composé de cinq couplets ou tirades.

تخمین { Թախմին [ـ] 1. Կարծել. conjecturer 2. Գին կտրել. évaluer 3. Կարծիք. conjecture [յգ. تخمینات]. տաճ. ‐ی դրեթէ. approximativement։

تخویف { Թախվիֆ [ـ] Վախցնել. effrayer, intimider [خوف էն]։

تخیل { Թէխայյիւլ [ـ] 1. Երեւակայել. imaginer [خیال էն] 2. Երեւակայութիւն. imagination [յգ. تخیلات]։

تخییر { Թախյիր [ـ] Ընտրութեան մէկու մը թողուլ. laisser choisir [خیار էն]

تدابیر { Թէտապիր* [ـ] յգ. تدبیر ի. pl. de تدبیر

تداخل { Թէտախիւլ [ـ] 1. Իրարու մէջ մըտնել. entrer l'un dans l'autre [دخول էն] 2. Յետամնաց լինել. être arriéré.

تدارك { Թէտարիւք [ـ] 1. Պատրաստել. préparer 2. Պատրաստութիւն.

préparation [ճմ. تدارکات]:

تدافع { Թէտաֆիւ' [–] Զիրբար վանել. repousser l'un l'autre [دفع էն]:

تدافعی { Թէտաֆիւ'ի [–] Պաշտպանողական. défensif [էթ. تدافعیه]:

تداول { Թէտավիւլ [–] Շրջաբերութիւն circulation.

تداوی { Թէտավի [–] Դարմանել remédier. traiter [دوا էն]. տարց. بالضد — այլաբուժութիւն. allopathie. بالمثل — նմանաբուժութիւն. homéopathie.

تدبیر { Թէտպիր [–] Հնարք. միջոց. mesure. moyen [ճմ. تدابیر]

تدخین { Թէտխին [–] Մխոյ տալ. խնկել. fumiger. encenser [دخان էն]:

تدرس { Թէտէրրիւս [–] 1. Դաս առնել. prendre des leçons [درس էն] 2. Ուսանիլ. apprendre.

تدرج { Թէտէրրիւճ [–] 1. Աստիճանում. gradation [درجه էն]. տարց. ی — կամ آ — կամ — بال ըսէ Թէտրիճ. աստիճանաբար. graduellement.

تدریس { Թէտրիս [–] 1. Դաս տալ. donner des leçons [درس էն] 2. Ուսուցանել. enseigner.

تدفین { Թէտֆին [–] Թաղում enterrement دفن էն

تدقیق { Թէտքիք [–] 1. Մանրակրկիտ քննամամբ զննել. examiner minutieusement [دقت էն] 2. Մանրախոյզ քննութիւն. enquête minutieuse [ճմ. تدقیقات]

تدمع { Թէտէմմիւ' [–] Թժոտութիւն. rhyas [دمع էն]:

تدمیر { Թէտմիր [–] 1. Սատկեցնել. exterminer 2. Կործանել. détruire. ruiner.

تدنی { Թէտէննի [–] 1. Ցածնալ. s'abaisser [دنو էն] 2. Յետադիմել. rétrograder.

تدویر { Թէտվիր [–] Դարձունել. faire tourner [دور էն]:

تدوین { Թէտվին [–] 1. Հաւաքածոյ մը կազմել. former un recueil دیوان էն] 2. Յօրինել. composer.

تدویه { Թէտվիյէ* [–] Դեղըել. médicamenter [دوا էն]:

تدهیش { Թէտհիշ [–] Զարհուրեցնել. épouvanter. terrifier [دهشت էն]:

تدهين { Թէտհին [ս] Իւղօտել. օծել. oindre. graisser [دهن էն]։

تدين { Թէտէյյուն [ս] Կրօնք մը ընդգրկել. embrasser une religion [دين էն]

تذاكر { Թէզաքիր* [ս] ջք. տէզքիր. pl. de تذكره

تذاكر { Թէզաքիւր [ս] Խորհրդակցութիւն. conférence [ذكر էն]։

تذبذب { Թէզէպզիւպ [ս] 1 Տատանում. agitation 2. Անորոշութիւն. incertitude. hésitation.

تذرو { Թէզրու [զ] Փասիան. faisan.

تذكار { Թէզքեար [ս] 1. Յիշատակել. mentionner [ذكر էն] 2. Յիշել. se souvenir. se rappeler.

تذكر { Թէզէքքիւր [ս] Խորհել. զննել. délibérer. étudier [ذكر էն]։

تذكره { Թէզքէրէ* [ս] 1. Գրառակ. note, billet [ջք. تذاكر] 2. Գիր. վկայական. lettre. certificat [օսմ. թէզքէրէ]. ռամկ. مرور — ى անցագիր. passeport.

تذكير { Թէզքիր [ս] Արականացնել. mettre au masculin [ذكر էն]։

تذلل { Թէզէլլիւլ [ս] Խոնարհում. նուաստացում. humiliation [ذلت էն]։

تذليل { Թէզլիլ [ս] Խոնարհեցնել. նուաստացնել. humilier [ذلت էն]։

تذويب { Թէզվիպ [ս] 1. Հալեցնել. fondre 2 ռմկ. Լուծում. solution.

تذهيب { Թէզհիպ [ս] 1. Ոսկեզօծել. dorer [ذهب էն] 2. Ոսկեփոխել. aurifier

تذييل { Թէզյիլ [ս] Յաւելուլ (յաւելուած) ajouter (un appendice) ذيل էն

تر { Թէր [թ] Քրտինք. sueur. ռամկ. آياق — ى վարձք ոտից. honoraire.

تر { Թէր [զ] 1. Թաց. moite. humide 2. Թարմ. frais 3. Մասնիկ բաղդատականի. particule de comparaison.

تراب { Թիւրապ [ս] Հող. terre. poussière.

ترابى { Թիւրապի [ս] Հողային. terrestre [էգ. ترابيه]։

تراتور { Թէրաթօր [թ] Խաբարխանի աման-քանը. aillade.

تراجم { Թէրաջիմ* [ս] ջք. ترجمه. pl. de ترجمه

تراخى { Թէրախի [ս] Թուլանալ. անփութութիւն. nonchalance, négligence [رخاوت էն]։

تَرادُف { Թէրատիւֆ [ա] 1. Յաջորդութիւն. succession 2. Համանունութիւն. synonimie.

تَرازو { Թէրազու [ա] Կշիռ. balance.

تَراش { Թրաշ [պ] Տաշող. գերծող. qui taille. qui rase. տաճ. — قلم գրիչ կտրելու յատուկ զմելի. canif propre à tailler les plumes. او — ածիլուիլ. se raser. ا — ածիլել. raser.

تَراشلمق { Թրաշլամագ [թ] Գերծուլ. տաշել. raser. tailler.

تَراضى { Թէրազը [ա] Փոխադարձ հաճութիւն consentement mutuel رضا էն.

تَرافُع { Թէրաֆիւ' [ա] Երկուստեք դատ վարել. plaider l'un contre l'autre [رفع էն]:

تَرافُق { Թէրաֆիւգ [ա] Իրարու ընկերանալ. s'accompagner [رفاقت էն]:

تَراكُم { Թէրաքիւմ [ա] Դիզուիլ. s'accumuler

تَراكيب { Թէրաքիպ* [ա] յդ. تركيب ի. pl. de تركيب

ترامپته { Թրամփէթա Թմբուկ. tambour [տաճկ. Թրոմփէթ բառէն]:

ترامیه { Թրամիա [իտա.] Փոխանակութիւն. troc, échange.

ترانسپورط { Թրանսփորթ [եւր.] Փոխադրութիւն transport.

ترانسيت { Թրանսիթ [եւր.] Վաճառաց առանց մաքսի անցումը. transit

ترانه { Թէրանէ [պ] Երգեցողութիւն. chant.

تراويح { Թէրավիհ* [ա] Պաշտօն զոր կը կատարեն մահմետականք Ռեմեզանի գիշերները. service que les Mahométans célèbrent pendant les nuits du mois de Ramazan.

تربه { Թիւրպէ* [ա] Շիրիմ. գամբարան. sépulcre. tombeau. mausolée.

تربه‌دار { Թիւրպէտար [պ] Պահապան շիրմի. gardien d'un mausolée.

تربيع { Թէրպի' [ա] Քառակուսի ընել. rendre carré [اربعه էն]:

تربيعاً { Թէրպի'ան [ա] Քառակուսի Տաշուով. carrément.

تربيه { Թէրպիյէ* [ա] 1. Կրթել. instruire 2. Դաստիարակութիւն. éducation, instruction 3. Համեմել. assaisonner. տաճ. سنى ويرمك — պատժել châtier.

corriger. لو — կրթեալ. համեմեալ. instruit. assaisonné

ترپان { Թէրպան [թ] տե՛ս. voir طرپان ։

ترتب { Թէրէթթիւպ [ա] 1. կազմուիլ. se former [رتبه էն] 2. Յառաջ գալ. résulter 3. Դրուիլ (պարտիք և այլն). être imposé.

ترتيب { Թէրթիպ [ա] 1. կարգադրել arranger, disposer [رتبه էն] 2. Շարել composer 3. Պատրաստել. préparer 4. Կարգադրութիւն. Հնարք. կանխապատրաստութիւն. arrangement. combinaison. préparation [յգ. ترتيبات] 5. Դասակարգութիւն. ordre. classification 6. Ձեւ (գրոց). format 7. Դեղագիր. ordonnance 8. Դաս, կարգ. série. տաճ. ساز — կազմող. յարդարող. organisateur. arrangeur. لى — կանխապատրաստ. կանխամտածուած. bien pourvu. prémédité. پ — շարադրելը. prix de composition.

ترتيل { Թէրթիլ [ա] Գեղգեղանօք կարդալ. lire en faisant des roulades

ترجمان { Թէրճիւման [ա] Թարգման. drogman. interprète.

ترجمه { Թէրճիւմէ * [ա] 1. Թարգմանել. traduire 2. Թարգմանութիւն. traduction [յգ. تراجم]. տաճ. حال — կենսագրութիւն. biographie.

ترجى { Թէրէճճի [ա] Աղաչել. prier [رجا էն]

ترجيح { Թէրճիհ [ա] Նախամեծար համարել. préférer [رجحان էն]։

ترجيع { Թէրճի՛ [ա] Յետ դարձնել. ramener [رجعت էն]. տաճ. بند — տողանուար որոյ մի մասը իւրաքանչիւր համառածի վերջ կը կրկնուի. ծայրահանգը. poème dont une partie se répète après chaque stance. refrain.

ترحم { Թէրահհիւմ [ա] 1. Գթալ. avoir pitié [رحم էն] 2. Կարեկցութիւն. compassion. pitié.

ترحيب { Թէրհիպ [ա] مرحبا (բարի ե՛կ) ըսել. dire مرحبا (bien venu) مرحبا էն

ترخانه { Թէրխանէ [պ] Թանթիւն. espèce de conserve faite de farine et de lait caillé [ալբ. Թարխանա]։

Digitized by Google

ترخيص { Թէրխիս [—] Արտօնութիւն տալ autoriser [رخصت էն]։

تردد { Թէրէտտիւտ [—] 1· Երթեւեկել. յաճախել. fréquenter [رد էն] 2· Վարանիլ. երկմտիլ. hésiter 3· Վարանում. hésitation·

ترديد { Թէրտիտ [—] 1· Վարանեցնել. jeter dans l'hésitation [رد էն] 2· Կերկերել. enrouer·

ترديف { Թէրտիֆ [—] Հետեւեցնել. ընկերացնել. faire suivre· accompagner·

ترذيل { Թէրզիլ [—] Խայտառակել. déshonorer· exposer à la risée du public [رذالت էն]։

ترزى { Թէրզի [ի] Դերձակ. tailleur·

ترس { Թէրս [ի] 1· Ներհակ կողմն. յետակողմ. contre sens· revers 2· Հակառակ ուղղութիւն. sens contraire 3· Հակառակ. contraire· pervers 4· Դժնեայ. de mauvaise humeur 5· Աղբ. fiente· տաց. نه — հակադարձ. à l'invers· نه — كتمك ձախողիլ. aller mal.

ترس { Թիւրս [—] Վահան. bouclier [յգ. اتراس]

ترسا { Թէրսա [գ] Քրիստոնեայ. chrétien.

ترسان { Թէրսան [գ] 1 Վախկոտ. peureux 2· Վախցած. intimidé.

ترسانه { Թէրսանէ [ի] Նաւարան. arsenal.

ترسب { Թէրէսսիւպ [—] Քիմ. Մրուրին յատակը իջնելը. précipitation.

ترسل { Թէրէսսիւլ [—] Նամակագրական ոճ. style épistolaire [رساله էն]։

ترسلمك { Թէրսլէմէք [ի] 1· Զեխել. réprimander 2· Աղբել· fienter.

ترسلنمك { Թէրսլէնմէք [ի] Դառնանալ. նեղսրտիլ. s'aigrir· être de mauvaise humenr.

ترسم { Թէրէսսիւմ [—] Կերպանալ. se peindre [رسم էն]։

ترسيم { Թէրսիմ [—] 1· Գծագրել. նկարել. dessiner· peindre [رسم էն] 2· Գծել. tracer.

ترش { Թուրշ [գ] Թթու. aigre· acide· տաց. رو — խոժոռադէմ. bourru· aux yeux hagards.

ترشح { Թէրէշշիւհ [—] 1· Արտաշնչել. transpirer [رشح էն] 2· Կաթել.

suinter 3. մէճ. Զտուած. Թօրուած. colature, filtration.

ترشه { Թէրշէ [ի] 1. Մագաղաթ. parchemin 2. Բաց կանաչ. couleur du pois vert.

ترشی { Թէօրշի [ղ] Թթուուտ. conserve au vinaigre [ռմկ. Թուրշու]:

ترشيح { Թէրշիհ [-] Թորել. filtrer [رشح, էն].

ترصد { Թէրասսուտ [-] Դիտել. observer. [رصد, էն]:

ترصيص { Թէրսիս [-] Անագել. étamer. [رصاص, էն]:

ترصيع { Թէրսի՛ [-] Ականմբք զարդարել. enrichir de pierres précieuses

ترصين { Թէրսին [-] Հաստատնդել. consolider. raffermir [رصانت, էն]:

ترضيه { Թէրզիյէ* [-] Գոհացում. satisfaction. amende honorable [رضا, էն]:

ترطيب { Թէրթիպ [-] Թրրջել. mouiller. [رطوبت, էն]:

ترعيب { Թէր՛իպ [-] Սարսափեցնել. ահաբեկել. terrifier. consterner.

ترغيب { Թէրղիպ [-] Դրդել. յօժարեցնել. exciter. inspirer le désir. [رغبت, էն]:

ترفع { Թէրէֆֆու՛ [-] Բարձրանալ. s'élever [رفعت, էն]:

ترفنده { Թէօրֆէնտէ [ի] Նուրբ, կանխահաս պտուղ կամ բանջար. primeurs [ռմկ. Թուրֆանտա]:

ترفه { Թէրէֆֆիւհ [-] Բարեբաստութիւն. prospérité [رفاه, էն]:

ترفيع { Թէրֆի՛ [-] Բարձրացնել. ի պատիւ հանել. élever. promouvoir [رفعت, էն]. [illegible]. رتبه — յաստիճան բարձրացում. promotion. avancement.

ترفيق { Թէրֆիք [-] Ընկերացնել. faire accompagner [رفاقت, էն]:

ترفيه { Թէրֆիհ [-] Բարեբաստիկ առնել. rendre prospère [رفاه, էն]:

ترقب { Թէրաքքուպ [-] Դիտել. լրտեսել. guetter. épier [رقابت, էն]:

ترقوه { Թէրքուվէ* [-] Ուսոց ոսկր. անրակ. clavicule [جم. تراقی]:

ترقی { Թէրաքքի [-] 1. Վերանալ. բարձրանալ. s'élever 2. Յառաջդիմութիւն. progrès [جم. ترقیات]

2. Աճում. augmentation.

ترقيق { Թէրգիգ [ա] Մանրացում. rasion.

ترقيم { Թէրգիմ [ա] Գրել. écrire [رقم էն].

ترقين { Թէրգին [ա] Ջնջել. effacer. rayer.

ترك { Թէրք [ա] Լքանել. Թողուլ. laisser. abandonner. առաջ. سلاح — զինադադար. armistice. — دنيا աշխարհէ հրաժարիլ. renoncer au monde. حيات — մեռնիլ. cesser de vivre.

ترك { Թիւրք [ա] Թուրք. Turc [جمع. اتراك . تركان].

تركب { Թէրէքքիւպ [ա] 1. être composé. [ركوب էն] 2. գիտ. Միաւորութիւն. combinaison.

تركجه { Թիւրքճէ [թ] Թուրքերէն. langue turque.

تركستان { Թիւրքիսթան [պ] Թուրքաստան. Turkistan.

تركش { Թէրքէշ [պ] Կապարճ. carquois.

تركلشدرمك { Թիւրքլէշտիրմէք [թ] Թուրքացնել. turquiser.

تركمان { Թիւրքմէն ترکمن Թիւրքմէն [պ] Թիւրքմէն. Turcoman.

تركه { Թէրէքէ* [ա] Ննջեցեալին թողած իրերը. ժառանգութիւն. héritage. succession.

تركى { Թէրքի [թ] Փոկ որ կը լինի թամբի ետեւ և որով կը կապուի պայուսակ և այլն. courroie qui tient à la selle et avec laquelle on attache les trousses.

تركى { Թիւրքի [թ] Երգ. chanson.

تركى { Թիւրքի [պ] Թուրքական. Turque. turc.

تركيب { Թէրքիպ [ա] 1. Բաղադրել. composer [ركوب էն] 2. Բաղադրութիւն. composition [جمع. تركيبات] 3. գիտ. Խօսք. Խառնադասութիւն. phrase. composition. առաջ. بند — տաղեր հաւասար իրեն յանգաւ տարբեր տուներէ բաղկացեալ ոտանաւոր. poème en stances égales mais de rimes variés. و تعديل — Խառն. Խառնուրդ. alliage et mélange. وصف — ى բաղադրեալ ածական. adjectif composé.

ترلا { Թարլա [թ] 1. Արտ. champ 2. Ածու. parterre. carré.

ترلتمك { Թէրլէթմէք [թ] Քրտնեցնել. faire suer, transpirer.

ترلك { Թէրլիք [թ] Թաղիքեայ մուճակ. chausson.

ترلمك Թէրլէմէք } [թ] Քրտնիլ. suer. transpirer.
ترلنمك Թէրլէնմէք

ترمنتی { Թէրմէնթի Բևեկնայ խեժ térébenthine [ռոմ. յունականն թերմինթօս բառէն]:

ترمیم { Թէրմիմ [ա] 1. Նորոգել. réparer [رمم էն] 2. Բժ. Յարմարդրութիւն. prothèse.

ترن { Թրէն [ֆրն.] Կառաշարժ. train.

ترنج { Թուրունճ [պ] Թուրինջ. bigarade. ی— Նարնջագոյն. orangé.

ترنکبین { Թէրէնկիւպին [պ] Մանանայ. manne.

ترنم { Թէրէննիւմ [ա] 1. Գեղգեղել. fredonner 2. Ճռուողում. gazouillement [جم. ترنمات]:

ترویج { Թէրվիճ [ա] 1. Առաջ անցք տալ. donner cours [رواج էն] 2. Պաշտպանել. օգնել. soutenir. défendre. appuyer.

تزویق { Թէզվիգ [ա] Պարզում. clarification.

تره { Թէրէ [թ] Կոտեմ. cresson. ....ی. باغی— Կարագ. beurre.

ترهات { Թիւրրէհաթ * [ա] Զրաբանութիւնք paroles frivoles. balivernes [եզ. ترهه]:

ترهیب { Թէրհիպ [ա] Ահաբեկել. épouvanter. effrayer.

ترهیبی { Թէրհիպիյէ * [ա] Ահարկու, զարհուրեցուցիչ. épouvantable. effrayant.

تریاق { կամ تریاك Թիրեագ [ա] Թիւրիակէ. անդեղայ. thériaque.

تریاکی { Թիրեաքի [պ] 1. Ափիոն գործածող. qui fait usage d'opium 2. Մռռա. Նեղացող. bourru. hargneux.

ترید { Թէրիտ [թ] Հացաթան panade [ռոմ. արաբական ... բառէն]:

ترز { Թէրէզ [թ] 1. Շերտ latte 2. Եզր պաստառի. lisière.

تزاحم { Թէզահիւմ [ա] Ամբոխում. affluence [زحم էն]:

تزاید { Թէզայիւտ [ա] 1. Աւելնալ. s'augmenter [زیاده էն] 2. Աւելում. augmentation.

تزبير { Թեզպիր [—] Գրել. արձանագրել. écrire. inscrire.

تزك { Թեզէք [ի] Թրիք. քակոր. bouse.

تزكاه { Թեզկեահ [ի] տե՛ս. voir دستكاه ։

تزكيه { Թեզքիյէ* [—] Վկայի մը բարոյականը խուզարկել. faire des recherches sur la moralité d'un témoin ــــــ. بوزق مى — արատաւոր. taché. entaché.

تزلزل { Թեզէլզիւլ [—] 1. Երերիլ. trembler [زلزله են] 2. Երերում. շարժ. tremblement.

تزوج { Թեզէվվիւճ [—] Ամուսնանալ. se marier [زوجه են]։

تزويج { Թեզվիճ [—] Ամուսնացնել. donner en mariage [زوج են]։

تزوير { Թեզվիր [—] 1. Սուտ յօդ բանք. fausseté. fausse allégation [յգ. تزويرات] 2. Քսութիւն. խաբէութիւն. imposture.

تزهر { Թեզէհհիւր [—] Բող. Այսուամ փթթիլ. efflorescence [زهر են]։

تزين { Թեզէյյիւն [—] 1. Զարդարուիլ. s'orner [زينت են] 2. Զարդ. embellissement [յգ. تزيينات]։

تزييد { Թեզյիտ [—] Աւել ցընել. augmenter, ajouter [زياده են]։

تزييف { Թեզյիֆ [—] 1. Ծաղրել. se moquer 2. Ծաղր. dérision. raillerie [յգ. تزييفات]։

تزيين { Թեզյին [—] 1. Զարդարել. orner. embellir [زينت են] 2. Զարդարանք. ornement [յգ. تزيينات]։

تسال { Թեսա՛ուլ [—] Մուրալ. mendier [سؤال են]

تسابق { Թեսապուգ [—] Մրցում. concurrence [سبقت են]։

تسابيح { Թեսապիհ* [—] յգ. تسبيحի. pl. de تسبيح

تسامح { Թեսամիւհ [—] Դիւրադմութիւն. քաղցրութիւն. indulgence [سماحت են]. كارانه — Ներողամտաբար, քաղցրութեամբ. indulgemment.

تساوى { Թեսավի [—] Հաւասարութիւն. égalité. ـــــ. ليل و نهار — գիշերահաւասար. équinox.

تساويد { Թեսավիտ* [—] յգ. تسويدի. pl. de تسويد

تسبيح { Թեսպիհ [—] 1. Օրհնութիւն louange. cantiqne [سبحان են] [յգ. تسبيحات

[تسابيح] 2. Համրիչ. chapelet. ——ց. بوجكی — Նեղուկ. cloporte. آغاجی — ազատդրախտ. azédarac.

تسبيل { Թէսպիլ [-] 1. Ճամբայ հանել. mettre en route [سبيل էն] 2. Ղրկել. expédier.

تستر { Թէսէթթիւր [-] Ինքզինք ծածկել. Թաքչիլ. se couvrir. se cacher [ستر էն]:

تسجيع { Թէսճի‘ [-] Նոյնաձայնով գրել. écrire en rime. rimer [سجع էն]:

تسجيل { Թէսճիլ [-] Արձանագրել. enregistrer. inscrire [سجل էն]:

تسجين { Թէսճին [-] Բանտարկել. emprisonner [سجن էն]:

تسحير { Թէսհիր [-] Դիւթել. ensorceler [سحر էն]:

تسخير { Թէսխիր [-] Նուաճել. տիրել. subjuguer. conquérir [سخره էն]

تسخين { Թէսխին [-] Ջեռուցանել. chauffer.

تسديس { Թէստիս [-] Վեց մասի բաժնել. diviser en six parties [تسديس էն

تسريب { Թէսրիպ [-] Ղրկել envoyer.

تسريع { Թէսրի‘ [-] Փութացընել. hâter. accélérer [سرعت էն]:

تسطيح { Թէստիհ [-] 1. Հարթել. aplanir [سطح էն] 2. Եըիր. Հաստատագրութիւն. stéréographie.

تسطير { Թէստիր [-] Գրել. écrire [سطر էն]:

تسع { Թիս‘ *[-] 1. Ինն. neuf [Եգ. تسعه ի] 2. Թիսու‘ Մէկ իններորդ. un neuvième

تسعه { Թիս‘ա [-] Ինն. neuf.

تسعين { Թիս‘ին [-] Իննսուն quatre-vingt dix.

تسقيف { Թէսգիֆ [-] Առաստաղ ծածկել. couvrir d'un toit [سقف էն]:

تسقيه { Թէսգըյէ* [-] Ոռոգել irriguer [سقايت էն]

تسكر { Թէսէքքիւր [-] Շաքարացում. saccharification [سكر էն]:

تسكين { Թէսքին [-] Հանդարտեցնել. calmer. apaiser [سكونت էն]:

تسلسل { Թէսէլսիւլ [-] Շըղթայանման կապակցութիւն. enchaînement [سلسل էն]. ا — Հետզհետէ. կարգաւ. successivement. par ordre.

تسلط { Թէսալլիւթ [-] Բռնանալ. empiéter

تسلل { Թէ-սէլլիւլ [ա] Ֆէն. Սլ-լութ. tuberculose

تسلم { Թէ-սէլլիւմ [ա] Յանձնուածք առնուլ. prendre livraison [سلامت էն]

تسلى { Թէ-սէլլի [ա] Մխիթարութիւն. consolation [سلوت օէլէր էն]:

تسليت { Թէ-սլիյէթ* [ա] 1. Մխիթարել. consoler [سلوت էն] 2. Մխիթարութիւն. consolation.

تسليح { Թէ-սլիհ [ա] Զինել. armer [سلاح էն]:

تسليم { Թէ-սլիմ [ա] 1. Տալ. յանձնել. livrer. remettre [سلامت էն] 2. Վճարում. payement [جم. تسليمات] 3. Ընդունիլ. խոստովանիլ. admettre. reconnaître 4. Բարևել. saluer [سلام էն]. ——ی. او — անձնատուր ըլլալ. հնազանդիլ. se rendre. se résigner. céder.

تسليمات { Թէ-սլիմաթ*[ա] Վճարմունք. payements [էզ. تسليم]:

تسليميت { Թէ-սլիմիյէթ* [ա] Հնազանդութիւն. հպատակութիւն. soumission, résignation.

تسمم { Թէ-սէմմիւմ [ա] Թունաւորիլն. intoxication [سم էն]:

تسمن { Թէ-սէմմիւն [ա] Գիրանալ. գիրնալ. s'engraisser [سمن էն]:

تسميم { Թէ-սմիմ [ա] Թունաւորել. empoisonner [سم էն]:

تسمين { Թէ-սմին [ա] Գիրացնել. engraisser [سمن էն]:

تسميه { Թէ-սմիյէ* [ա] Անուանել. կոչել. nommer, appeler [اسم էն]:

تسنيم { Թէ-սնիմ [ա] Կողմնակի ցուցնել կամնիկարել profiler.

تسنن { Թէ-սէննիւն [ա] Ատամնաբուժութիւն. odontophyie [سن էն]:

تسويد { Թէ-սվիտ [ա] 1. Սեւցնել. noircir [سواد էն] 2. Նախագիծը շինել. faire la minute 3. Նախագիծ. առաջին ձեռք. brouillon, minute [جم. تسويدات. تساويد]

تسويل { Թէ-սվիլ [ա] Հրապուրանք. փորձութիւն. séduction. tentation [جم. تسويلات]:

تسهل { Թէ-սէհհիւլ [ա] Դիւրանալ. devenir aisé, facile [سهولت էն]:

تسهيل { Թէ-սհիլ [ա] Դիւրացնել. faciliter [سهولت էն]:

تسيار { Թեսեար [—] Ղրկել. envoyer [سير էն]:

تسيب { Թեսեյյուպ [—] Անհոգութիւն. négligence. nonchalance.

تسيير { Թեսեիր [—] Ղրկել. ուղարկել. envoyer. expédier [سير էն]:

تشأم { Թեշէ'ում [—] Չարագուշակ համարել. regarder comme de mauvaise augure.

تشابه { Թեշապիւհ [—] Փոխադարձ նմանութիւն. ressemblance mutuelle. [شبه էն]:

تشاجر { Թեշաճիւր [—] Կռուել. se chamailler [شجره էն]:

تشارك { Թեշարիւք [—] տե'ս. voir مشاركت:

تشبث { Թեշեպպիւս [—] 1. Փարիլ (փաթթուիլ). embrasser 2. Ձեռնարկել. entreprendre 3. Ձեռնարկ. entreprise [جمع. تشبثات]:

تشبه { Թեշեպպիւհ [—] Նմանիլ. s'assimiler. ressembler [شبه էն]:

تشبيه { Թեշպիհ [—] 1. Նմանեցնել. assimiler. imiter [شبه էն] 2. Նմանութիւն. ressemblance. assimilation [جمع. تشبيهات]:

تشتت { Թեշեթթիւթ [—] Ցրուում. dispersion.

تشتيت { Թեշթիթ [—] Ցիրուցան ընել. disperser. éparpiller.

تشجر { Թեշեճճիւր [—] Ծառակերպ նմանութիւն. arborisation [شجر էն]

تشجع { Թեշեճճիւ' [—] Քաջութիւն կեղծել. faire des bravades [شجاعت էն]

تشجيع { Թեշճի' [—] Քաջալերել. encourager

تشحين { Թեշհին [—] Լնուլ. remplir.

تشخص { Թեշախխիւս [—] 1. Անձնաւորիլ. se personnifier [شخص էն] 2. Որոշիլ. se distinguer.

تشخيص { Թեշխիս [—] Զանազանել. distinguer [شخص էն]. [illegible]. — مرض ախտաճանաչութիւն. diagnostic.

تشدد { Թեշեդդիւտ [—] Սաստկանալ. prendre de l'intensité [شدت էն]:

تشديد { Թեշտիտ [—] 1. Սաստկացնել. rendre intense, violent [شدت էն] 2. Քեր. կրկնակ. signe orthographique marquant le doublement d'une lettre.

تشرف { Թեշէրրիւֆ [—] Պատիւ ստանալ. Ը-

tre honoré [شرف էն] ։

تشريح } Թեշրիհ [—] 1. Անդամազատել. disséquer [شرحه էն] 2. Անդամազննութիւն. մարդակազմութիւն. anatomie.

تشريف } Թեշրիֆ [—] 1. Պատուել (այցելելով). honorer (par une visite) [شرف էն] 2. Այցելութիւն. visite.

تشريفات } Թեշրիֆաթ* [—] Արարողութիւն. cérémonie [յգ. تشريف ի]. —ասթ. ى — կամ جى — արարողապետ. maître des cérémonies.

تشريك } Թեշրիք [—] Ընկերացնել. associer

تشرين اول } Թեշրինի էվվել [ա] Հոկտեմբեր. octobre.

تشرين ثانى } Թեշրինի սանի [ա] Նոյեմբեր. novembre.

تشعب } Թեշաւուպ [—] Ճիւղաւորիլ. se partager en branches [شعبه էն] ։

تشعر } Թեշաւուր [—] Աղուամազով ծածկըւիլն. pubescence [شعر էն] ։

تشفع } Թեշէֆֆիւ' [—] Բարեխօսել. intercéder [شفاعت էն] ։

تشفى } Թեշէֆֆի [—] Բժշկուիլ se guérir [شفا էն] ։

تشفيه } Թեշֆիյէ* [—] Բժշկել. guérir [شفا էն]

تشكر } Թեշէքքիւր [—] 1. Շնորհակալ ըլլալ. remercier [شكر էն] 2. Շնորհակալութիւն. remerciement [յգ. تشكرات] ։

تشكل } Թեշէքքիւլ [—] 1. Ձեւանալ. կազմուիլ. կազմակերպուիլ. se former. se constituer [شكل էն] 2. Կազմութիւն. formation

تشكى } Թեշէքքի [—] Գանգատիլ. se plaindre [شكايت էն] 2 Գանգատ. plainte [յգ. تشكيات] ։

تشكيل } Թեշքիլ [—] 1. Կազմել. կազմակերպել former. constituer [شكل էն] 2. Կազմակերպութիւն. organisation [յգ. تشكيلات] ։

تشمير } Թեշմիր [—] Ի վեր դարձել. retrousser. —ասթ. ساق غيرت ا — գօտեպինդ կալ. se tenir prêt, vif, zélé.

تشنج } Թեշէննիւճ [—] 1. Կծկուիլ. contraction 2 Ջղաձգութիւն spasme

تشنى } Թեշէննի [ա] Ծարաւութիւն. altération. soif.

تشنه { Թէշնէ [գ] Ծարաւի. altéré [جم. تشنكان]։

تشنیع { Թէշնի՛ [մ] 1. Գարշելի, եղերելի համարել. considérer comme détestable, blâmable 2. Եպերել. blâmer. détester.

تشنیف { Թէշնիֆ [մ] Օղ դնել. mettre des pendants d'oreilles. տաճ. — ساز او ականջը զարդարել (օղիւ, բարի խրատիւ). garnir l'oreille (avec des boucles et de bon conseil).

تشوش { Թէշէվվիւշ [մ] Շփոթութիւն. confusion. trouble.

تشویش { Թէշվիշ [մ] 1. Խռովել. շփոթել. troubler. déranger 2. Խառնակութիւն. շփոթութիւն. confusion. embarras.

تشویق { Թէշվիք [մ] 1. Յորդորել. դրդել. exhorter. exciter [شوق էն] 2. Յորդորումն. դրդումն. exhortation, stimulation [جم. تشويقات]

تشهی { Թէշէհհի [մ] Ցանկանալ. désirer ardemment [شهوت էն]։

تشهیر { Թէշհիր [մ] 1. Հրապարակել. divulguer [شهرت էն] 2. Ոճրագործ մը հրապարակախայտառակ ընել. exposer un criminel.

تشیخ { Թէշեյյիւխ [մ] Ծերանալ. vieillir. [شیخ էն]։

تشیید { Թէշյիտ [մ] Ամուր կառուցանել. construire solidement.

تشییع { Թէշյի՛ [մ] Յուղարկել (հիւր կամ ճամբորդ). reconduire (un hôte ou voyageur).

تصاحب { Թէսահուպ [մ] Պաշտպանել. protéger. favoriser [صاحب էն]։

تصادف { Թէսատիւֆ [մ] 1. Հանդիպել. rencontrer 2. Դիպել. arriver 3. Դիպուած. hazard. տաճ. ى — դիպուածական. éventuel. accidentel.

تصادم { Թէսատիւմ [մ] 1. Բախել. se choquer [صدمه էն] 2. Բախումն. choc 3. Բռն. Ճայթումն. fulmination.

تصارلق { Թասարլըգ [թ] Ի մտի դնել, նկարել. projeter.

تصاریف { Թէսարիֆ* [մ] ջմ. تصریفի. plur. de تصریف ։

تصالب { Թէսալուպ [մ] Բժշ. Խաչաձև հատումն. chiasma, décussation [صلیب է

تصالح { Թէսալիւհ [—] Փոխադարձ հաշտութիւն. réconciliation mutuelle [صلح էն] ։

تصانيف { Թէսանիֆ* [—] յգ. تصنيف ի. pl. de تصنيف ։

تصاوير { Թէսավիր* [—] յգ. تصوير ի. pl. de تصوير

تصبع { Թէսաբբու՛ [—] Մատնաւորութիւն. digitation.

تصبن { Թէսաբբուն [—] քիմ. Օճառացումն. saponification [صابون էն] ։

تصحيح { Թասհիհ [—] 1. Ուղղել. rectifier [صحت էն] 2. Սրբագրել. corriger 3. Սրբագրութիւն. correction [յգ. تصحيحات]. տաճ. مزاج — ապաքինիլ. recouvrer la santé.

تصدر { Թէսատտուր [—] Գլուխ կանգնիլ. se mettre à la tête [صدر էն]։

تصدق { Թէսատտուգ [—] Ողորմութիւն տալ. donner de l'aumône [صدق էն]

تصدی { Թէսատտի [—] Փորձել (չարութիւն) tenter(une méchanceté). faire une tentative [صدد էն] 2. Փորձ (չարութեան). tentative [յգ. تصديات]։

تصدير { Թաստիր [—] 1. Հանել. faire émaner [صدور էն] 2. Գլուխը դնել. mettre à la tête [صدر էն

تصديع { Թաստի՛ [—] 1. Գլուխ ցաւցնել. rompre la tête. importuner [صداع էն] 2. Գլխացաւութիւն. importunité [յգ. تصديعات

تصديق { Թաստիգ [—] 1. Հաստատել. confirmer [صدق էն] 2. Վաւերացնել. ratifier. légaliser.

تصرف { Թէսարրուֆ [—] 1. Ըստ կամս վարել. disposer [صرف էն] 2. Տէր ըլլալ. posséder 3. Խնայողութիւն ընել. économiser 4. Տրամադրութիւն. ստացուածք. disposition. possession 5. Խնայութեան դրամ. épargne [յգ. تصرفات] ։

تصريح { Թասրիհ [—] 1. Բացորոշ զրուցել. լուսաբանել. dire explicitement, éclaircir [صراحت էն] 2. Լուսաբանութիւն. éclaircissement [յգ. تصريحات]։

تصريف { Թասրիֆ [—] 1. քեր. Խոնարհել. conjuguer 2. Խոնարհում. conjugaison [յգ. تصريفات] 3. Բժշ. Խառորեցուցում. révulsion.

تصعب { Թէսաա''ուպ[ը] Դըժուարանալ. devenir difficile [صعوبت էն]:

تصعد { Թէսաա''ուտ [ը] գիժ. Վերածխութիւն (հօսանք). émanation [صعود էն]

تصعيب { Թաս'իպ [ը] 1. Դժուարացնել. rendre difficile [صعوبت էն] 2 Դժուարութիւն. difficulté [ժը. تصعيبات]:

تصعيد { Թաս'իտ [ը] Վերացուցանել. élever, hausser [صعود էն]:

تصغير { Թասղիր [ը] Փոքրկացնել, նուազեցնել. diminuer, amoindrir[صغر էն] տառց. — اسم ժէր. Նուազական անուն. nom diminutif.

تصفى { Թէսաֆֆի [ը] Զտուիլ se raffiner[صفوت էն]

تصفيح { Թասֆիհ [ը] Տափակել. aplatir. [صفحه էն]:

تصفيف { Թասֆիֆ [ը] Դասել. շարել. ranger. classer [صف էն]:

تصفيه { Թասֆիյէ * [ը] 1. Զտել. raffiner. purifier [صفوت էն] 2. Ցարդարում (պարտուց).liquidation

تصلب { Թէսալլիւպ [ը] 1. Կարծրանալ. s'endurcir [صلابت էն] 2. Կարծրացում. endurcissement. sclérome.

تصليب { Թասլիպ [ը] 1 Կարծրացնել. endurcir [صلابت էն] 2. Խաչել. crucifier [صليب էն],

تصليه { Թասլիյէ* [ը] Օրհնութիւն տալ.donner bénédiction [صلوة էն]:

تصمه { Թասմէ [ի] տէ՛ս. voir تاصمه:

تصميم { Թասմիմ [ը] Հաստատապէս մտադրել, որոշել. se déterminer fermement. տառց. كرده — Հաստատապէս որոշած. fermement résolu, déterminé.

تصنع { Թէսաննու' [ը] Կեղծիք. feinte [صنع էն]

تصنيع { Թասնի' [ը] 1. Շինել. fabriquer. [صنع էն] 2. Շինծու բան. chose fictive [ժը. تصنيعات] 3 ժէր. Յարդարութիւն. prothèse, néoplastie.

تصنيف { Թասնիֆ [ը] 1. Դասակարգել. classifier. ranger [صنف էն] 2. Խմբագրել. composer 3. Հեղինակութիւն. ouvrage [ժը. تصنيفات . تصانيف]:

تصور { Թէսավվուր [ը] 1. Կերպարանել, գաղափարել. figurer, modeler

[صورت էն] 2. Ցղանալ. մտադրել. concevoir. projeter 3. Գաղափար. խորհուրդ. idée. pensée. projet [ﺝ. تصورات]։

تصوف { Թասավվուֆ [—] Վարդապետութիւն միստիկեանց. mysticisme [صوف էն]։

تصويب { Թասվիպ [—] 1. Հաւանել. ընդունել. approuver [صواب էն] 2. Հաւանութիւն. approbation.

تصوير { Թասվիր [—] 1. Կերպարանել. former [صورت էն] 2. Նկարագրել. décrire 3. Պատկեր, կենդանագիր. image, portrait [ﺝ. تصاوير]։

تصيير { Թասյիր [—] Լինել տալ, causer d'être [صيرورت էն]. ى — ներ. անցողական. transitif.

تضاد { Թեզատտ [—] Հակառակութիւն, հակասութիւն. contrariété, contraste [ضد էն]։

تضارب { Թեզարիւպ [—] տե՛ս voir مضاربه։

تضاعف { Թեզա՛ուֆ [—] Կրկնիլ. se redoubler [ضعف էն]։

تضرر { Թեզարրուր [—] Վնասուիլ. s'endommager [ضرر էն]։

تضرع { Թեզարրու՛ [—] 1. Պաղատիլ. supplier [ضراعت էն] 2. Խոնարհութիւն. humiliation.

تضرير { Թազրիր [—] տե՛ս voir اضرار։

تضريس { Թազրիս [—] Ատամնառութիւն agacement.

تضعف { Թեզա՛՛ուֆ [—] Տկարանալ. s'affaiblir [ضعف էն]։

تضعيف { Թազ՛իֆ [—] 1. Տկարացունել. affaiblir [ضعف էն] 2. Կրկնել. doubler [ضعف էն]։

تضليل { Թազլիլ [—] Մոլորեցնել. égarer. séduire [ضلالت էն]։

تضمن { Թեզամմուն [—] Պարունակել. contenir [ضمن էն]. ռամկ. ى — լռելեայն, զօրութեամբ իմացեալ. implicite.

تضمين { Թազմին [—] 1. Տուժել. indemniser. dédommager [ضمان էն] 2. Կոչում. citation.

تضمينات { Թազմինատ* [—] Տուգանք. indemnisation, indemnité [ﺝ. تضمين ի]։

تضيق { Թեզայյուգ [—] Անձուկ լինելն. rétrécissement [ضيق էն]։

تضييع { Թազյիյ' [–] Կորուսանել. perdre. [ضياع էն]։

تضييق { Թազյիգ [–] 1. Սեղմել. serrer [ضيق էն] 2. Նեղել. ճեղմել. tourmenter. presser 3. Նեղութիւն. ճնշում. gêne. pression [ջմ. تضييقات]։

تطابق { Թեթապուգ [–] Համանմանութիւն. conformité [طبق էն]։

تطاول { Թեթավիւլ [–] 1. Երկայնութիւն. allongement [طول էն] 2. Ձեռնձգութիւն. կեղեքում. usurpation. empiétement.

تطاير { Թեթայիւր [–] քիմ. Թռչում, ցնդում. volatilisation [طيران էն]։

تطبيق { Թաթպիգ [–] 1. Համեմատել. comparer [طبق էն] 2. Բաղդատել (գրութիւն). confronter 3. Ի կիր արկանել. appliquer 4. քիմ. Խաւ ի խաւոյ դասաւորութիւն. stratification. ـاً — Համաձայն. conformément à. مهری — Կնիք որոյ մի դրոշմը պաշտօնապէս պահուած է. cachet dont une empreinte est gardée officiellement.

تطبيقات { Թաթպիգաթ * [–] Կիրարկութիւն. application [ջմ. تطبيق ի]։

تطحل { Թեթահհուլ [–] Բժշ. Փայծաղնաւորութիւն splénification.

تطحين { Թաթհին [–] Աղալ moudre [طحن էն]։

تطرق { Թեթարրուգ [–] Զարնել. frapper [طرق էն]

تطريب { Թաթրիպ [–] Զուարթացնել. égayer [طرب էն]։

تطليق { Թաթլիգ [–] Արձակել (զկին). répudier sa femme. divorcer [طلاقت էն]։

تطويش { Թաթվիշ [–] Որձատել. castrer.

تطويل { Թաթվիլ [–] Երկարեցնել. allonger, prolonger [طول էն]։

تطهير { Թաթհիր [–] Մաքրել. nettoyer. [طهارت էն]։

تطييب { Թաթյիպ [–] 1. Ազնուացնել. améliorer, ennoblir [طيب էն] 2. Անուշել. adoucir.

تظاهر { Թեզահիւր [–] Յայտնիլ, երեւիլ. se manifester [ظهور էն]։

تظلم { Թեզալլիւմ [–] Զրկանքի մը պատճառաւ տրտնջալ. se plaindre

d'une injustice [ظلم էն] ։

تظليل { Թազլիլ [–] Հովանի ընել. ombrager [ظل էն] ։

تعارض { Թէ'արուզ [–] Միմեանց պատահիլ. se rencontrer [عرض էն] ։

تعاضد { Թէ'ազուտ [–] Իրարու ձեռնտու ըլլալ. s'entr'aider [عضد էն] ։

تعاطى { Թէ'ատը [–] Իրարու տալ, փոխանակել. échanger [عطا էն] ։

تعاقب { Թէ'աքուպ [–] 1. Իրարու ետև գալ se suivre [عقب էն] 2. Յաջորդութիւն. succession.

تعالى { Թէ'ալա [–] 1. Բարձրեալ ըլլայ. soit exalté, glorifié 2. Բարձրեալ, վեհմ. le Très-Haut, sublime

تعالى { Թէ'ալի [–] Բարձրանալ. être haut, sublime. s'élever [علو էն] ։

تعامل { Թէ'ամուլ [–] 1. Գործառնութիւն. transaction [عمل էն] 2. Հկմ. Հակազդեցութիւն. réaction.

تعاون { Թէ'ավուն [–] Փոխադարձ օգնութիւն. secours mutuel. [عون էն] ։

تعاهد { Թէ'ահուտ [–] տե'ս voir معاهده ։

تعب { Թա'ապ [–] Աշխատանք, խոնջանք. peine. fatigue.

تعبد { Թէ'ապպուտ [–] Ծառայականութիւն. servilité [عبوديت էն] ։

تعبير { Թա'պիր [–] 1. Մեկնել. expliquer [عباره էն] 2. Կոչել. nommer. appeler 3. Ասացուած. բառ. expression [جم. تعبيرات] ։

تعبيه { Թա'պիյէ* [–] 1. Զետեղել. installer 2. Յարդարել. arranger. — الجيش — Ճակատայարդարութիւն. tactique.

تعجب { Թէ'աճճուպ [–] Զարմանալ. s'étonner [عجب էն] 2. Զարմանք. étonnement.

تعجيز { Թա'ճիզ [–] Նեղել. ձանձրացնել. gêner, ennuyer [عجز էն] ։

تعجيل { Թա'ճիլ [–] Փութացնել. աճապարել. accélérer. presser. hâter [عجله էն] ։

تعجين { Թա'ճին [–] Շաղզել. malaxer [عجن էն]

تعداد { Թա'տատ [–] Թուել énumerer [عدد էն]

تعدد { Թէ'աատտուտ [–] 1. Բազմապատկիլ. se multiplier [عدد էն] 2. Բազ-

մութիւն. pluralité. ասաց. ازواج — բազմակնութիւն. polygamie.

تعدی { Թէ'ատտի [–] Հարստահարութիւն. oppression [عداوت էն] [ճէ. تعدیات].

تعدیل { Թա'տիլ [–] 1. Չափաւորել. modifier [عدل էն] 2. Բարեփոխութիւն. modification [ճէ. تعدیلات] 3. ֆիզ. Չէզոքացում. neutralisation.

تعدیه { Թա'տիյէ* [–] Բայ մը անցողական ընել rendre un verbe transitif.

تعذر { Թէ'ազզիւր [–] Անգործադրելիութիւն impraticabilité [عذر էն].

تعذیب { Թա'զիպ [–] Տանջել tourmenter [عذاب էն].

تعرب { Թէ'արրուպ [–] Արաբանալ. se naturaliser en arabe [عرب էն].

تعرض { Թէ'արրուզ [–] 1. Հակառակիլ. s'opposer [عرض էն] 2. Նախայարձակութիւն. agression [ճէ. تعرضات]. ی — Թշնամական. յարձակողական. offensif

تعرضكارانه { Թէ'արրուզքեարանէ [ղ] Յարձակողական. Թշնամական. offensif. agressif.

تعرفه { Թա'րիֆէ* [–] Սակագիր. tarif [عرفان էն]

تعرق { Թէ'արրուգ [–] Քրտնում. sudation. [عرق էն].

تعری { Թէ'արրի [–] Մերկանալ. se dépouiller de [عریان էն].

تعریب { Թա'րիպ [–] Արաբացնել. arabiser, naturaliser en arabe [عرب էն]

تعریض { Թա'րիզ [–] 1. Անուղղակի ստգտանել. censurer indirectement [عرض էն] 2. Թշնամական ակնարկութիւն. allusion offensive [ճէ. تعریضات].

تعریف { Թա'րիֆ [–] 1. Բանի մը սահմանը տալ, որոշել. définir [عرفان էն] 2. Նկարագրել. décrire 3. Սահման. նկարագիր. définition. description [ճէ. تعریفات]. ասաց. — حرف ֆէր. որոշիչ յօդ. article défini.

تعریه { Թա'րիյէ* [–] Մերկացնել. dénuer. [عریان էն].

تعزز { Թէ'ազզուզ [–] Վսեմանալ. acquérir de l'éminence [عزت էն].

تعزیت { Թա'զիյէթ* [–] Մխիթարել. consoler. ասաց. نامه — մխիթարա-

գիր. lettre de consolation.

تعزير { Թա՛զիր [ա] 1. Յանդիմանել. réprimander 2. Յանդիմանութիւն. réprimande.

تعزيز { Թա՛զիզ [ա] Մեծացուցանել. վսեմացնել. glorifier, célébrer. rendre sublime [عزت էն].

تعزيه { Թա՛զիյե* [ա] տե՛ս. voir تعزيت.

تعسر { Թե՛ասսուր [ա] Դժուարանալ. devenir difficile [عسرت էն].

تعسير { Թա՛սիր [ա] Դժուարացնել. rendre difficile [عسرت էն].

تعشق { Թե՛աշշուգ [ա] Սիրահարիլ. devenir amoureux [عشق էն].

تعشير { Թա՛շիր [ա] Տասնապատկել. décupler [عشر էն] 2. Հարկ ժողովել. prélever la dîme [عشر էն].

تعصب { Թե՛ասսուպ [ա] Մոլեռանդութիւն. fanatisme.

تعصير { Թա՛սիր [ա] Մզել. exprimer [عصاره էն]

تعضو { Թե՛ազզու [ա] Գործարանաւորիլ. s'organiser [عضو էն].

تعطف { Թե՛աթթուֆ [ա] Կարեկցութիւն. compassion [عطف էն].

تعطير { Թա՛թիր [ա] Անուշահոտ գործել. parfumer [عطر էն].

تعطيل { Թա՛թիլ [ա] 1. Դադրեցնել. suspendre. faire cesser [عطالت էն] 2. Դադար. repos. vacance.

تعظم { Թե՛ազզում [ա] 1. Մեծանալ. s'agrandir [عظمت էն] 2. Մեծամտութիւն. fierté 3. Ոսկրացում. ossification [عظم էն].

تعظيم { Թա՛զիմ [ա] Մեծարել. honorer, respecter [عظمت էն] 2. Մեծարանք. honneur, respect [ջ. تعظيمات]. — ի յարգանս par respect.

تعفن { Թե՛աֆֆուն [ա] 1. Նեխութիւն. putréfaction [عفونت էն] 2. Հոտիլ. puer 3. Ժահահոտութիւն. puanteur, infection [ջ. تعفنات].

تعقل { Թեա՛գգուլ [ա] Իմանալ, մտահասու ըլլալ. comprendre, saisir [عقل էն].

تعقيب { Թա՛գիպ [ա] 1. Հետեւիլ. suivre [عقب էն] 2. Հալածել. poursuivre 3. Հալածում. poursuite [ջ. تعقيبات].

تعقيد { Թա'գիտ [–] 1. Կապել. nouer [عقد էն] 2. Խրթնաբանութիւն. obscurité du langage [ջէ. تعقيدات]։

تعلق { Թէ'ալլուգ [–] Վերաբերութիւն. կախում. relation. rapport. dépendance [علاقه էն]։

تعلقات { Թէ'ալլուգատ* [–] ան. Ազգականք. parents.

تعلل { Թէ'ալլիւլ [–] Պատճառաբանութիւն. allégation. excuse [علت էն]

تعلم { Թէ'ալլիւմ [–] Ուսանիլ. apprendre, s'instruire [علم էն]։

تعليق { Թա'լիգ [–] 1. Կախել. suspendre [علاقه էն] 2. Կախեալ ընել. faire dépendre de 3. Երկարաձգել. ajourner 4. Տեսակ մը Պարսկական գիր. sorte d'écriture persane.

تعليقه { Թա'լիգա [–] Տեսակ մը կառք. espèce de voiture.

تعليل { Թա'լիլ [–] Պատճառ ցոյց տալ. assigner une cause [علت էն]։

تعليم { Թա'լիմ [–] 1. Ուսուցանել. կրթել. enseigner, instruire [علم էն] 2. Հրահանգ. մարզանք. exercice.

تعليمات { Թա'լիմաթ* [–] Հրահանգ, ք. instruction, s.

تعليمخانه { Թա'լիմխանէ [պ] Մարզարան զօրաց. salle de manœuvres.

تعمد { Թէ'ամմիւտ [–] Դիտումն. կանխամտածութիւն. intention, préméditation [عمد էն]։ առաջ. — դիտմամբ. par préméditation.

تعمق { Թէ'ամմուգ [–] Ընկղմիլ. խորը թափանցել. s'enfoncer. pénétrer au fond [عمق էն]։

تعمم { Թէ'ամմիւմ [–] Ընդհանրանալ. se propager [عوم էն]։

تعميد { Թա'միտ [–] Մկրտել. baptiser [عمد էն]։

تعمير { Թա'միր [–] 1. Նորոգել. réparer [عمارت էն] 2. Նորոգութիւն. réparation [ջէ. تعميرات]։

تعميق { Թա'միգ [–] Խորել. խորը յուզել. approfondir [عمق էն],

تعميم { Թա'միմ [–] Ընդհանրացնել. տարածել. généraliser. propager [عوم էն]։ առաջ. — ընդհանուր

կերպիւ. en général.

تعند { Թէ'աննիւտ [ա] Ցամառիլ. s'obstiner [عناد էն]:

تعود { Թէ'ավվիւտ [ա] Սովրիլ. s'accoutumer [عادت էն]:

تعويذ { Թա'վիզ [ա] Պահպանակ հմայական. յուռութք. amulette [յգ. تعاويذ]

تعويض { Թա'վիզ [ա] 1. Փոխանակել. substituer [عوض էն]:

تعويق { Թա'վիք [ա] Ցապաղել. faire retarder [عوق էն]:

تعهد { Թէ'ահհիւտ [ա] 1. Ցանձն առնուլ. խոստանալ. s'engager [عهد էն] 2. Ցանձնառութիւն. engagement [յգ. تعهدات]:

تعيش { Թէ'այյիւշ [ա] Ապրիլ. vivre [عيش էն]

تعين { Թէ'այյիւն [ա] Որոշիլ. նշանաւոր ըլլալ. se distinguer [عين էն]:

تعييب { Թա'յիպ [ա] Եպերել. պարսաւել. blâmer [عيب էն]:

تعيين { Թա'յին [ա] 1. Որոշել. զատանել. distinguer [عين էն] 2. Որոշել. désigner 3. Կարգել. nommer 4. Ռոճիկ. ration [յգ. تعيينات]:

تغافل { Թէղաֆիւլ [ա] 1. Կեղծ անուշադրութիւն. inattention feinte [غفلت էն] 2. Անմտադրութիւն. անհոգութիւն. inadvertance. négligence.

تغدى { Թէղադդի [ա] Սնանիլ. se nourrir [غدا էն]:

تغديه { Թաղդիյէ* [ա] Սնուցանել. nourrir [غدا էն]:

تغربل { Թէղարպիւլ [ա] Մաղուիլ. cribration [غربال էն]:

تغريب { Թաղրիպ [ա] Վտարել. expatrier. bannir [غربت էն]:

تغرير { Թաղրիր [ա] Պատրել. խաբել. tromper. duper [غرور էն]:

تغريم { Թաղրիմ [ա] Տուգանքի ենթարկել. mettre à l'amende [غرامت էն]

تغزل { Թէղազզիւլ [ա] Տարփական խաղեր յօրինել. composer des poèmes érotiques [غزل էն]:

تغسيل { Թաղսիլ [ա] Լուանալ. laver [غسل էն

تغشى { Թէղաշշի [ա]. Փաթաթուիլ. s'envelopper [غشا էն]:

تغشيه { Թաղշիյէ* [ա] Փողարկել. ծածկել.

enveloper. couvrir [غشا էթ.]

تغصن { Թեղասսուն [—] Ֆուռու. Ճիւղաւորութ. ramification [غصن էթ.]։

تغلب { Թեղալլիւպ [—] 1. Տիրապետել. s'emparer [غلبه էթ.] 2. Բռնակալութիւն. despotisme.

تغلون { Թեղալվիւն [—] Գալվանացում. galvanisation [غلوان էթ.]։

تغليب { Թաղլիպ [—] Առաւելութիւն տալ donner la prépondérance [غلبه էթ.]։

تغليط { Թաղլիթ [—] Սխալեցնել. Մոլորեցնել. induire en erreur, séduire [غلط էթ.]։

تغنی { Թեղաննի [—] Երգել. chanter [غنا էթ.]։

تغيب { Թեղայյիւպ [—] Աներեւութանալ. disparaître [غيبوبت էթ.]։

تغير { Թեղայյիւր [—] 1. Այլափոխիլ. être altéré. changer [غير էթ.] 2. Փոփոխում. altération [ﺝ. تغيرات]

تغيير { Թաղյիր [—] Այլափոխել. changer [غير էթ.

تف { Թէֆ [Ի] տե՛ս. voir دف ։

تفاح { Թէֆֆահ [—] Խնձոր. pomme [ﺝ. تفافيح]։

تفاخر { Թեֆախիւր [—] Խրաբու պարծիլ. se vanter [فخر էն.]։

تفاريق { Թեֆարիք* [—] 1. Զբնազ իրք. raretés [Եզ. تفرقه] 2. Տեսակ մը անուշունք. espèce de parfum.

تفاسير { Թեֆասիր* [—] Յգ. تفسير ի. pl. de تفسير

تفاصيل { Թեֆասիլ* [—] Յգ. تفصيل ի. pl. de تفصيل ։

تفاضل { Թեֆազիւլ [—] Աւելորդ. excédent. superflu [فضل էն.]։

تفأل { Թեֆէ'իւլ [—] Բարեգուշակ համարել. regarder comme de bon augure [فال էն.]։

تفاوت { Թեֆավիւթ [—] Պակասորդ. déficit [فوت էն.]։

تفتيش { Թեֆթիշ [—] 1. Զննել. Խուզարկել. inspecter. examiner. faire des recherches 2. Զննութիւն. investigation. enquête [Յգ. تفتيشات]։

تفتيشيه { Թեֆթիշիյե * [—] Զննական. inspectoral, d'enquête.

تفتيك { Թիֆթիք [Ի] 1. Այծեայ. poil fin des

chèvres d'Angora 2. Մուստ charpie.

تفتیکلنمك { Թէֆթիքէլէնմէք [թ] Գզիլ. pelucher.

تفجر { Թէֆէճճիւր [ա] 1. Ժայթքիլ. jaillir [فجر էն] 2. Բժշ. Եռացումն. exanthème.

تفحص { Թէֆահհուս [ա] Խուզարկել. rechercher.

تفحم { Թէֆահհում [ա] Ածխացումն. carbonisation [فحم էն].

تفخر { Թէֆախխուր [ա] Պանծալ. se vanter [فخر էն].

تفخیم { Թէֆխիմ [ա]. Մեծացուցանել. exalter, glorifier [فخامت էն].

تفرج { Թէֆէրրիւճ [ա] 1. Զբօսնուլ. զուարճանալ. prendre une récréation, se divertir [فرجه էն] 2. Պտոյտ. promenade.

تفرد { Թէֆէրրիւտ [ա] 1. Եզականանալ. devenir unique [فرد էն] 2. Եզականութիւն. singularité.

تفرس { Թէֆէրրիւս [ա] Իմանալ. զգալ. saisir. comprendre [فراست էն].

تفرع { Թէֆէրրիւ' [ա] Ճիւղաւորիլ. se partager en branches [فرع էն].

تفرعات { Թէֆէրրիւ'ադ* [ա] Մանրամասնութիւնք. պարագայք. particularités. détails. circonstances [ժ. تفرع ի].

تفرغ { Թէֆէրրիւղ [ա] Սատանալ. prendre possession [فراغ էն].

تفرق { Թէֆէրրիւք [ա] 1. Անջատիլ. se détacher [فرق էն] 2. Ցրուիլ. se disperser. տաղ. انفصال — Բժշ. մարմնոյն վերքէն անջատիլը. solution de continuité.

تفرقه { Թէֆրիգա * [ա] 1. Անջատում. séparation [فرق էն] 2. Երկպառակութիւն. discorde.

تفریح { Թէֆրիհ [ա] Զուարթացնել. faire réjouir, égayer [فرح էն].

تفرید { Թէֆրիտ [ա] Մեկուսացնել. isoler. [فرد էն].

تفریش { Թէֆրիշ [ա] Կահաւորել. meubler [فرش էն].

تفریط { Թէֆրիթ [ա] Խիստ նուազեցնել. trop diminuer [فرط էն].

تفریغ { Թէֆրիղ [ա] 1. Պարպել. vider [فراغ էն] 2. Տալ, վաճառել. céder, vendre.

تفريق { Թէֆրիգ [—] 1. Անջատել. détacher [فرق էն] 2. Զանազանել. distinguer 3. Ընտրել. choisir.

تفسخ { Թէֆէսսուխ [—] Իծղ. Նեխութիւն. փտութիւն. putréfaction [فسخ էն]

تفسيره { Թէֆսիրի* [—] Մեկնիչ. explicatif.

تفسير { Թէֆսիր [—] 1. Մեկնել. expliquer. commenter 2. Մեկնութիւն կուրանի. commentaire du Coran [յգ. تفاسير].

تفشره { Թէֆշիրէ [—] տե'ս. voir. بقلوا.

تفصيل { Թաֆսիլ [—] 1. Մանրամասնել. détailler [فصل էն] 2. Մանրամասնութիւն. détail [յգ. تفصيلات]. ստոյգ. آ — կամ — ر. մանրամասնօրէն. en détail.

تفضيل { Թաֆզիլ [—] Առաւելութիւն տալ. préférer [فضل էն]. ստոյգ. քեր. اسم — բաղդատական կամ գերադրական. comparatif ou superlatif.

تفقد { Թէֆաքքուտ [—] Փնտռել. հարցնել. chercher, demander.

تفكر { Թէֆէքքիւր [—] 1. Մտածել. méditer [فكر էն] 2. Մտածութիւն. méditation [յգ. تفكرات].

تفنك { Թիւֆէնկ [ի] Հրացան. fusil. ստոյգ. انداز — հրացանաձիգ. fusilier

تفنكجي { Թիւֆէնկճի [ի] 1. Զինագործ. զինավաճառ. armurier 2. Ոստիկան. gendarme.

تفنن { Թէֆէննուն [—] Արուեստից և գիտութեանց մէջ հմտանալ. acquérir une connaissance approfondie dans les arts et les sciences [فن էն].

تفوض { Թէֆէվվիւզ [—] Յանձնառութիւն մը ստանձնել. se charger d'une commission.

تفوق { Թէֆէվվիւգ [—] Գերազանցել. surpasser [فوق էն].

تفوه { Թէֆէվվիւհ [—] Զրուցել. dire [فم էն].

تفويض { Թէֆվիզ [—] Յանձնել. confier à.

تفه { Թէֆէ [ի] 1. Սանտր ոստայնանկի. peigne 2. Իրր մատաղի. écheveau.

تفه جي { Թէֆէճի [ի] Վաշխառու. usurier.

تفهم { Թէֆէհհիւմ [—] Ըմբռնել. ծանօթանալ comprendre. prendre connaissance [فهم էն].

تفهيم { Թեֆհիմ [ա] Ծանուցանել. զեկուցանել faire savoir. notifier [فهم էն]

تقابل { Թեգապիւլ [ա] 1. Դէմ առ դէմ գալ. rencontrer [قبل էն] 2. Համահաւասար գալ. համապատասխանել. être équivalent. correspondre.

تقاتل { Թեգաթիւլ [ա] Զիրար սպաննել. se tuer se massacrer [قتل էն]:

تقارب { Թեգարիւպ [ա] Իրարու մօտենալ. se rapprocher [قرب էն]:

تقارير { Թեգարիր* [ա] յգ. تقرير ի. pl. de تقرير

تقاريض { Թեգարիզ* [ա] յգ. تقريض ի. pl. de تقريض:

تقاسيط { Թեգասիթ* [ա] յգ. تقسيط ի. pl. de تقسيط:

تقاص { Թեգաս [ա] Պարտուց և պահանջից համահաւասար գալը. balance du débit et du crédit. [قص էն]:

تقاضا { Թեգազա [ա] Պարտապանը նեղել. importuner le débiteur. [قضا էն] [ռամկ. Թեգազը էն]:

تقاضى { Թեգազի [ա] տե՛ս. voir تقاضا:

تقاطر { Թեգաթուր [ա] Կաթումն. stillation [قطره էն]:

تقاطع { Թեգաթու՛ [ա] Զիրար կտրել. se couper [قطع էն]: [illegible]. — نقطهٔ Հատման կէտ. intersection.

تقاعد { Թեգա՛ուտ [ա] Պաշտօնէ հանգստացում. retraite [قعود էն]. պ. — կամ معاشی — հանգստեան թոշակ. pension de retraite.

تقبض { Թեգապպուզ [ա] 1. Ամփոփում. contraction [قبض էն] 2. Պնդութիւն. constipation.

تقبل { Թեգապպիւլ [ա] Ընդունիլ. accepter [قبول էն]:

تقبيح { Թագպիհ [ա] 1. Եպերել. բամբասանել. désapprouver, blâmer [قبح էն] 2. Եպերանք. répréhension [յգ. تقبيحات]:

تقبيل { Թագպիլ [ա] Համբուրել. baiser [قبله էն]

تقدس { Թեգատտէս [ա] Սուրբ ըլլայ. qu'il soit sanctifié.

تقدم { Թեգատտիւմ [ա] 1. Յառաջանալ. devancer [قدوم էն] 2. Նախադասել. précéder.

تقدمه { Թագդիմէ* [–] Ընծայ. présent [قدوم էն] [յգ. تقادم]։

تقدیر { Թագտիր [–] 1. Գնահատել. apprécier [قدر էն] 2. Ենթադրութիւն. supposition [յգ. تقدیرات] 3. Նախասահմանութիւն. prédestination 4. Պարագայ cas. տսոյ. ی — ենթադրական զօրութեամբ իմացեալ. supposé. sous-entendu.

تقدیس { Թագդիս [–] Նուիրագործել. սուրբ անել. sanctifier [قدس էն]։

تقدیم { Թագդիմ [–] 1. Մատուցանել. présenter. offrir [قدوم էն] 2. Նախադասել. faire précéder, devancer.

تقرب { Թէգարրիւպ [–] Մօտենալ. s'approcher [قرب էն]։

تقرح { Թէգարրուհ [–] Քէլ. Կեղաւորութիւն. ulcération [قرحه էն]։

تقردامق { Թագըրտամագ [Թ] Թնդալ. résonner.

تقرر { Թէգարրուր [–] 1. Հաստատուիլ. զետեղուիլ. s'établir [قرار էն] 2. Որոշուիլ. être décidé 3 Քէլ. Զետեղումն. localisation

تقریب { Թագրիպ [–] Մօտեցնել. approcher [قرب էն]. տսոյ. — ը կերպիւ իւիք. d'une manière quelconque. ی — մերձաւոր. approximatif.

تقریباً { Թագրիպէն [–] Գրեթէ. à peu près. approximativement.

تقریر { Թագրիր [–] 1, Հաստատել. établir [قرار էն] 2. Զրուցել. déposer 3. Զրուցուածք. expression 4. Ծանուցագիր. rapport. note [յգ. تقاریر]։

تقریض / تقریظ { Թագրիզ [–] 1. Ներբողել. faire l'éloge 2. Գրուտանիք մատենի. éloge d'un livre [յգ. تقاریض]։

تقزح { Թէգազզուհ [–] Քեռ. Ծիածանումն մետաղաց. irisation [قزح էն]։

تقسم { Թէգասսիւմ [–] Բաժանուիլ. se diviser [قسم էն]։

تقسیط { Թագսիթ [–] 1. Բաժնեկձար. dividende [قسط էն] [յգ. تقاسیط]։

تقسیم { Թագսիմ [–] 1. Բաժանել. diviser. partager [قسمت էն] 2. Բաժանումն. division [յգ. تقسیمات] 3. Տեսակ մը նուագ-

երգութիւն. espèce de mélodie.

تقشح { Թէքաշշուհ [—] Բժշ. Թքանելը. crachement.

تقشیر { Թագշիր [—] Կեղեւանքն հանել. écailler [قشر էն]։

تقصیر { Թագսիր [—] 1. Թերութիւն. défaut [قصور էն] [յգ. تقصیرات] 2. կարճել. raccourcir [قصر էն]

تقطر { Թէքաթթուր [—] Թորիլ. se distiller [قطره էն]։

تقطیر { Թագթիր [—] Թորել. distiller [قطره էն]։

تقطیع { Թագթիի՛ [—] 1. Կտրատել. découper [قطع էն] 2. Տող չափել. scander un vers.

تقلاق { Թագլագ [Բ] Ճախր. culbute.

تقلب { Թէքալլուպ [—] Յեղաշրջում. changement. vicissitude [قلب էն] [յգ. تقلبات]։

تقلد { Թէքալլուտ [—] Իւր վրան բան մը կապել, դնել. se ceindre. mettre [قلاده էն]։

تقلص { Թէքալլուս [—] Բժշ. Կծկում. ամփոփում. contraction.

تقلیب { Թագլիպ [—] Յեղաշրջել transformer, changer [قلب էն]։

تقلید { Թագլիտ [—] 1. Իւր վրան բան մը կապել, դնել. se mettre. se garnir [قلاده էն] 2. Նմանութիւն ընել. imiter 3. Նմանութիւն, կեղծ. imitation, contrefaçon. ռամկ. ی. — նմանագործ միմոս. mimique.

تقلیل { Թագլիլ [—] Նուազեցնել. diminuer. amoindrir [قلت էն]։

تقمل { Թէքամմուլ [—] Բժշ. Ոջլոտութիւն. phthiriose [قمل էն]։

تقوا { Թագվա [—] տես. voir تقوی ։

تقوس { Թէքավվուս [—] Աղեղի պէս կորանալ. s'arquer [قوس էն]։

تقوی { Թագվա [—] Երկիւղածութիւն. crainte de Dieu. ռամկ. اهل — . երկիւղած. craignant Dieu. pieux.

تقویت { Թագվիյէթ* [—] Զօրացում. օգնութիւն. renfort, secours [قوت էն]։

تقویس { Թագվիս [—] Աղեղի պէս կորացնել. arquer [قوس էն]։

تقويم { Թագվիմ [ա] 1. Ուղղել. redresser [قوام էն] 2. Օրացոյց. տօմար almanach. calendrier.

تقويه { Թագվիյէ* [ա] Զօրացնել. ամրացնել. fortifier, renforcer [قوت էն]։

تقى { Թագի [ա] Երկիւղած. craignant Dieu. pieux [تقوى էն] [յգ. اتقيا]։

تقيح { Թէգայյուհ [ա] Թարախիլ. suppurer. purulence [قيح էն]։

تقيد { Թէգայյուտ [ա] 1. Հոգ տանիլ. appliquer des soins [قيد էն] 2. Հոգածութիւն, խնամք. attention, soin [յգ. تقيدات]։

تقيؤ { Թէգայյու [ա] Փսխել. vomir [قئ էն]։

تقييد { Թագյիտ [ա] 1. Կապել. lier [قيد էն] 2. Պայմանել. stipuler 3. Չափաւորել. restreindre.

تك { Թէք [թ] 1. Անզոյգ. impair 2. Միհակ. առանձին. seul 3. Մէկ հատիկ. unique 4. Զոյգին մին l'un du couple 5. Որպէս զի. afin que. առայց. — باشنه առանձին. solitaire, seul. طورمق — հանդարտ կենալ. rester tranquille. توك — աստ անդ. մերթ. ça et là. tantôt.

تك { Թէք [պ] Արշաւանք. excursion.

تكابو { Թէքեփու [պ] Աստ անդ ընթանալ. courrir ça et là.

تكاثر { Թէքեասիւր [ա] Բազմապատկիլ. բազմանալ. se multiplier [كثرت էն]

تكاثف { Թէքեասիւֆ [ա] Խտացում condensation [كثافت էն]։

تكاسل { Թէքեասիւլ [ա] Թուլութիւն. դանդաղութիւն négligence [كسل էն

تكاليف { Թէքեալիֆ* [ա] 1. Առաջարկներ. propositions [եզ. تكليف] 2. Տուրքեր. impôts. charges.

تكاهل { Թէքեահիւլ [ա] Ծուլանալ. paresser [كهالت էն]։

تكايا { Թէքեայա* [ա] յգ. تكيه ի. pl. de تكيه։

تكبر { Թէքէպպիւր [ա] Փքանալ. հպարտութիւն. s'enorgueillir. fierté [كبر էն]։

تكبير { Թէքպիր [ա] ալլահու էքպէր (Աստուած մեծ է) ըսել. réciter الله اكبر (Dieu est le plus grand.

تكثر { Թէքէսսիւր [ա] Շատանալ. augmenter [كثرت էն]։

تكثف { Թէքէսսիւֆ [ա] Խըտանալ. se condenser [كثافت էն]։

تكثير { Թէքսիր [ա] Շատցընել. faire augmenter, multiplier [كثرت էն]

تكثيف { Թէքսիֆ [ա] Խտացընել. condenser [كثافت էն]։

تكحيل { Թէքհիլ [ա] Աչաց շուրմայ դնել. mettre du collyre aux yeux [كحل էն]։

تكدير { Թէքտիր [ա] 1. Վշտացընել. Կշտամբել. affliger, réprimander [كدر էն] 2. Կշտամբանք. réprimande [ջմ. تكديرات]։

تكذيب { Թէքզիպ [ա] Սուտ հանել. démentir [كذب էն]։

تكرار { Թէքրար [ա] 1. Կրկնել. répéter [كره էն] 2. Դարձեալ. encore une fois. մակ. — على ال — կամ — ب — կրկին և կրկին. à plusieurs reprises.

تكرارلمق { Թէքրարլամագ [ա] Կրկնել. réitérer. répéter.

تكرر { Թէքէրրիւր [ա] 1. Կրկնիլ. se répéter [كره էն] 2. Կրկնումն. répétition.

تكرلك { Թէքէրլէք [ա] Անիւ. roue 2. Հաստր (չարաքի, պանիրի և լն). pain.

تكرلمك { Թէքէրլէմէք [ա] Թաւալել. գլորել. rouler.

تكرلنمك { Թէքէրլէնմէք [ա] Թաւալիլ. գլորիլ. se rouler.

تكرى { Թանրը [ա] Աստուած Dieu.

تكرير { Թէքրիր [ա] Կրկնել. répéter [كره էն]։

تكريم { Թէքրիմ [ա] 1. Պատուել. vénérer. respecter [كرم էն] 2. Յարգանք. respect [ջմ. تكريمات]։

تكسر { Թէքէսսիւր [ա] 1. Կոտրտիլ. se casser [كسر էն] 2. Բաժ. Բեկբեկումն. fractionnement.

تكسنمك { Թէքսէնմէք [ա] Գարշիլ. éprouver du dégoût.

تكسير { Թէքսիր [ա] Կոտրտել. casser, briser. [كسر էն]։

تكفل { Թէքէֆֆիւլ [ա] Երաշխաւորել. se rendre garant [كفالت էն]։

تكفور { Թէքֆուր Թագաւոր. Իշխան. roi, prince

[ողլու. Թագաւոր բառէն]: طاغی — Ռոտոսթօ. Rodosto.

تكفير { Թէքֆիր [—] Անհաւատ ամբաստանել. accuser d'infidélité [كفر էն]:

تكفيل { Թէքֆիլ [—] Երաշխաւոր ընել. prendre quelqu'un pour garant [كفالت էն]:

تكفين { Թէքֆին [—] Պատանել. envelopper un mort dans un linceul [كفن էն]:

تكل { Թէյէլ [ի] Տեսակ մը կայր. piqure.

تكلتى { Թէյէլթի [ի] Թամբի թաղիք. feutre de selle.

تكلس { Թէքէլլիւս [—] Կրացում. calcination [كلس էն]:

تكلف { Թէքէլլիւֆ [—] 1. Ցոգնութիւն, աշխատանք. peine [جمع. تكلفات] [كلفت էն] 2. Ձեւակերպութիւն. formalité, cérémonie

تكلم { Թէքէլլիւմ [—] Խօսիլ. parler [كلام էն]:

تكليس { Թէքլիս [—] Կրացընել. calciner [كلس էն]:

تكليف { Թէքլիֆ [—] 1. Առաջարկել. proposer [كلفت էն] 2. Առաջարկ proposition [جمع. تكليفات. تكاليف] 3. Պատուաւորութիւն. Ձեւակերպութիւն. façon, cérémonie. ածանց. سز — ընտանի. familier, sans façon.

تكليل { Թէքլիլ [—] Պսակ դնել. couronner [اكليل էն]:

تكليم { Թէքլիմ [—] Խօսեցնել. faire parler [كلام էն

تكمل { Թէքէմմիւլ [—] Ամբողջանալ. լրանալ. être complet, achevé [كمال էն]

تكمله { Թէքմիլէ* [—] Լրացուցիչ. complément [كمال էն]:

تكمه { Թէքմէ [ի] Կիցք. ruade. coup de pied. ածանց. اتمق — Կից տալ. ruer.

تكمه { Թիւյմէ [ի] Կոճակ. bouton.

تكمهلك { Թէքմէլէմէք [ի] Կից տալ. donner des ruades, des coups de pied.

تكميل { Թէքմիլ [—] 1. Լրացնել. աւարտել. ամբողջացնել. accomplir. achever. compléter [كمال էն] 2. Ամբողջ. բոլոր. entier. tout. complet 3. Ամբողջովին. entièrement. ածանց. او — ամբողջանալ. աւարտիլ. être complet, achevé.

تکنه { թէքնէ [ի] 1. Տաշտ. huche. baquet 2. խորան (նաւու). coque 3. նաւ. vaisseau.

تکون { թէքէվվիւն [ա] 1. Գոյանալ. յառաջ գալ. prendre existence, provenir [کون էն] 2. Ձեւանալն. formation.

تکوین { թէքվին [ա] ի գոյ ածել. ստեղծել. donner de l'existence. créér [کون էն]: տես. — كتاب ال — գիրք ծննդոց. Genèse.

تکه { թէքէ [ի] 1. Նոխազ. bouc 2. Մորեխ մարախ. crevette.

تکیر { թէքիր [ի] Արբայաձուկ. barbeau.

تکیس { թէքէյյիւս [ա] բժշ. Թաղանթացում. enkystement [کیس էն]:

تکیلس { թէքէյլիւս [ա] բժշ. Մամիացումն. chylification [کیلوس էն]:

تکیمس { թէքէյմիւս [ա] բժշ. Խիւսադարձութիւն chymification [کیموس էն]:

تکین { թէքին [ի] 1. Մէկ հատիկ. unique 2. Հանդարտ. tranquille 3. Ողջամիտ. sain d'esprit.

تکیه { թէքյէ* [ա] Վանք. մհմտական տերվիշաց couvent des derviches.

تل { թէլ [ի] 1. Թել. դերձան. fil 2. Լար. corde 3. Նեարդ. fibre. տես. اورمق — կամ چکمك — հեռագրել. télégraphier. قیرمق — սխալել. mal agir.

تل { թէլլ [ա] Բլուր. colline [ج. تلال]:

تلاتین { թէլաթին [ի] Ռուսական կաշի. cuir de Russie.

تلاحق { թէլահուգ [ա] 1. Իրարու միանալ. se joindre [لحوق էն] 2. Կցուած. commissure.

تلاش { թէլաշ [ի] 1. Արագանք. hâte. précipitation 2. Մտայուզութիւն. շփոթութիւն. agitation, embarras.

تلاصق { թէլասուգ [ա] Իրարու կպչիլ. se coller l'un à l'autre [لصوق էն]

تلاطم { թէլաթում [ա] Ալեաց իրարու բաղխիլը. ծփանք. s'entre-choquer (se dit des ondes). agitation [لطمه էն]:

تلاعب { թէլա'ուպ [ա] Իրարու հետ խաղալ. jouer ensemble [لعب էն]:

تلافی { թէլաֆի [ա] Վերստանալ. regagner.

տալ. مافات — կորուստը գարմանել. réparer la perte.

تلاقی { Թէլաքը [ա] Պատահում. Հանդիպում. rencontre.

تلال { Թիլալ* [ա] Բլուրք. collines [եզ. تل].

تلالی { Թէլալի [ա] Մարգարտանման փայլել. briller comme une perle [لؤلؤ էն].

تلامذه Թէլամիզէ* [ա] / تلامیذ Թէլամիզ* } Աշակերտք disciples. [եզ. تلمیذ]

تلاوت { Թիլավէթ* [ա] Բարձրաձայն ընթեռնուլ. lire à haute voix.

تلبس { Թէլէպպիւս [ա] Հագնիլ. se vêtir [لباس էն].

تلبن { Թէլէպպիւն [ա] Եէղ. Կաթնատուութիւն. lactation [لبن էն].

تلبیب { Թէլպիպ [ա] Տեղա. Խուտտաղար ձում. pulpation [لب էն].

تلبیس { Թէլպիս [ա] Նենգութիւն. այլակերպութիւն. fraude, déguisement [لباس էն]. տալ. — اهل նենգաւոր. fourbe.

تلتیك { Թիլթիք [ի] 1. Պակասորդ. déficit 2. Թերի. incomplet.

تلثم { Թէլէսսիւմ [ա] Համբուրել. baiser.

تلحم { Թէլահհում [ա] Եէղ. Մսացում. carnification [لحم էն].

تلخ { Թիլխ [դ] Դառն. amer.

تلخكام { Թիլխքեամ [դ] Դառնահար. վշտահար qui a éprouvé des amertumes. affligé.

تلخی { Թիլխի [դ] Դառնութիւն. amertume.

تلخیص { Թէլխիս [ա] 1. Համառօտ քաղուածք մը ընել. faire un résumé 2. Համառօտ տեղեկագիր առօրեայ ընթացիկ գործոց, որ կը մատուցուի առ Վեհ. Սուլթանն. exposé sommaire des affaires du jour, qu'on présente à sa Majesté le Sultan.

تلذذ { Թէլէզզիւզ [ա] Ախորժիլ. հաճոյք մը զգալ. se plaire. sentir un plaisir [لذت էն].

تلزج { Թէլէզզիւճ [ա] Փակչուն ըլլալ. être visqueux [لزوجت էն].

تلس { Թիլիս [ի] Ցոյժ մաշած. râpé.

تلطف { Թէլաթթուֆ [ա] 1. Քաղցրութիւն. affabilité [لطافت էն] 2. Շնորհ. faveur [յգ. تلطفات].

تلطيف { Թէլթիֆ [ա] 1. Պատուել . . գգուել . honorer. caresser [لطف էն] 2. Մեծարանք. honneur [յոգ. تلطيفات]։

تلعب { Թէլէ''ուպ [ա] 1. Խաղալ. jouer [لعب էն] 2. Թուք. Լորձնահոսութիւն. salivation [لعاب էն]։

تلغراف { Թէլէկրաֆ [յուն.] Հեռագիր . télégraphe.

تلغرافخانه { Թէլէկրաֆխանէ [պ] Հեռագրատուն. bureau de télégraphe.

تلغرافنامه { Թէլէկրաֆնամէ [պ] Հեռագիր. télégramme.

تلغرافيه { Թէլէկրաֆիյէ* [ա] Հեռագրական. télégraphique.

تلف { Թէլէֆ [ա] 1. Կորուստ. perdition. 2. Մեռնիլ. mort. ا — մեռցնել. վատնել. tuer. dissiper او — կորնչիլ. մեռնիլ. périr. mourir.

تلفات { Թէլէֆաթ* [ա] 1. Կորուստք. pertes [յոգ. تلف] 2. Մեռեալք. des morts.

تلفظ { Թէլէֆֆուզ [ա] Արտասանել. արտասանութիւն. prononcer. prononciation [لفظ էն]։

تلفيات { Թէլէֆիյաթ * [ա] տե՛ս voir تلفات ։

تلفيق { Թէլֆիգ [ա] Յօդել. joindre, attacher.

تلقب { Թէլաքգուպ [ա] Մականունիլ. porter un surnom [لقب էն]։

تلقى { Թէլաքգի [ա] Ընդունիլ. accueillir.

تلقيب { Թէլքիպ [ա] Մականուանել. surnommer [لقب էն]։

تلقيح { Թէլքիհ [ա] Պատուաստել. vacciner 2. Պատուաստութիւն. vaccination.

تلقين { Թէլքին [ա] Կենդանի բարբառով ուսանել, ուսուցանել. communiquer ou instruire de vive voix. instruire.

تلكو { Թիլքի- կամ تلكى Թիլքի [թ] 1. Աղուէս. renard 2. Խորամանկ. personne rusé, fine.

تلكيشمك { Թէլքիշմէք [թ] Կռուիլ. se quereller.

تلميح { Թէլմիհ [ա] Ակնարկել. faire allusion [لمح էն]։

تلميذ { Թէլմիզ [ա] Աշակերտ disciple [յոգ. تلاميذ . تلامذه]։

تلوث { Թէլէվվիւս [ա] Աղտոտիլ. պղծիլ. être souillé, profané [لوث էն]

تلون { Թէլէվվիւն [ա] 1. Մէկ գոյնէն միւսը փոխուիլ. changer de couleur [لون էն] 2. Յողդողդութիւն. inconstance.

تلوه { Թէլվէ [է] Մրուր. sédiment. marc [ագ. Թէլվէ].

تلويث { Թէլվիս [ա] Աղտոտել. պղծել. souiller. salir. profaner [لوث էն]

تلوين { Թէլվին [ա] Գունաւորել. colorer. colorier [لون էն].

تله { Թէլէ [ը] Վարմ. filet. lacet.

تلهب { Թէլէհհիւպ [ա] Բոցավառիլ. բորբոքիլ. flamber. s'enflammer لهب էն

تلهف { Թէլէհհիւֆ [ա] Հառաչել. հեծել. soupirer. gémir.

تلهيب { Թէլհիպ [ա] Բորբոքել. enflammer [لهب էն].

تلين { Թէլէյյիւն [ա] Կակղանալ. s'amollir [لينت էն].

تليين { Թէլյին [ա] Կակղացնել. amollir. [لينت էն].

تم { Թէմմ [ա] Վերջացաւ. c'est fini.

تماثل { Թէմասիւլ [ա] Իրարու նմանիլ. être pareil. se ressembler [مثل էն]

تماثيل { Թէմասիլ* [ա] յ. تمثيل ի. pl. de تمثيل

تمادى { Թէմատի [ա] Անընդհատ շարունակութիւն. continuation non interrompue.

تمارض { Թէմարիւզ [ա] Կեղծ հիւանդութիւն. maladie feinte [مرض էն].

تماس { Թէմասս [ա] 1. Իրարու դպիլ. se toucher [مس էն] 2. Շօշափում. contact.

تماشا { Թէմաշա [ա] 1. Տեսարան մը դիտել. observer une spectacle. regarder [مشى էն] 2. Տեսարան. scène. խաղ. خانه — Թատրոն. théâtre. لق — կամ کاه — տեսլեայ տեղի. տեսարան lieu de spectacles.

تمام { Թէմամ [ա] 1. Լրում. accomplissement. achèvement 2. Վերջ. fin 3. Ճիշդ. exact. justement 4. Կատարեալ. ամբողջ. parfait. entier. խաղ. او — Ամբողջանալ. être achevé, accompli. بلى — կամ ای — կամ

— بال ամբողջապէս· լիովին· entièrement.

تماملمق { թէմամլամագ [ի] Ամբողջացնել· compléter.

تامی { թէմամի [ղ] Ամբողջութիւն· intégralité.

تامیت { թէմամիյէթի*[ա] Ամբողջութիւն· intégrité. totalité.

تمايل { թէմայիւլ[ա] 1· Միտել· Հակիլ· disposer. s'incliner [ميل էն] 2· Միտում· յօժարութիւն· inclination · disposition [ջէ· تمايلات] 3· Բժշ· Շեղում· déviation.

تمت { թէմմէթ* [ա] Թող վերջանայ· qu'il soit fini

تمتع { թէմէթթիւա' [ա] 1· Օգտուիլ· շահիլ· profiter [متاع էն] 2· Շահ· վաստակ· profit. gain [ջէ· تمتعات]. տաճկ· — رسم քալթանիթի տուրք · droit de patente.

تمثال { թիմսալ [ա] Պատկեր· image. figure [ջէ· تماثيل]։

تمثل { թէմէսսիւլ [ա] Ձև և կերպարանք առնուլ· prendre la forme et la figure de [مثل էն]։

تمثيل { թէմսիլ [ա] 1· Նմանեցնել· assimiler [مثل էն] 2· Տպագրել· imprimer 3· Առակ· parabole [ջէ· تمثيلات]։

تمجيد { թէմճիտ [ա] Փառաւորել· glorifier· [مجد էն]։

تمدح { թէմէտտիւհ [ա] Ինքզինքը գովել, պարծիլ· se louer, se vanter [مدح էն]։

تمدن { թէմէտտիւն [ա] Քաղաքակրթութիւն · civilisation [مدينه էն]։

تمديد { թէմտիտ [ա] Երկարաձգել· երկարել · prolonger [مد էն]։

تمر { թէմր [ա] Արմաւ· datte տաճկ· هندى — Հնդիկ արմաւ· tamarin.

تمرد { թէմէրրիւտ [ա] Յամառել· s'obstiner · persister.

تمرکی { թէմրէյի [ի] Որքին· dartre.

تمرمر { թէմէրմիւր [ա] Բժշ· Ձայնի մռթիլը · mussitation.

تمرن { թէմրէն [ի] Ալաք նետի կամ տէգ նիզակի· fer de flèche, de lance.

تمره { թէմրէ* [ա] Արմաւ· datte.

تمرغ { թէմէրրիւղ [ա] Բժշ· Իւղօծում· onction

تمرين { թէմրին [ա] 1. Վարժեցնել. exercer 2. Վարժութիւն. հրահանգ. exercice.

تمزق { թէմէզզուգ [ա] 1. Պատառիլ. բզքտիլ. se déchirer. se délabrer 2. Պատառատում. lacération.

تمزيج { թէմզիճ [ա] Խառնել. mélanger [مزج էն]

تمزيق { թէմզիգ [ա] Պատառել. բզքտել. déchirer, délabrer [مزق էն]:

تمساح { թիմսահ [ա] Կոկորդիլոս. crocodile [յգ. تماسيح]:

تمسك { թէմէսսիւք [ա] 1. Ամուր բռնել. յարիլ. saisir fermement, s'accrocher 2. Մուրհակ. document [յգ. تمسكات]:

تمشيت թէմշիյէթ* { [ա] Քալեցնել. faire marcher. [مشى էն]:
تمشيه թէմշիյէ*

تمعدن { թէմա'տտուն [ա] Մետաղացում. métallisation [معدن էն]:

تمغا { թամղա [թ] 1. Դրոշմ. empreinte. estampille 2. Կնիք. estampe.

تمغالمق { թամղալամագ [թ] Դրոշմել. empreindre. cacheter

تمكن { թէմէքքիւն [ա] Բնակութիւն հաստատել. բնակիլ. fixer son séjours. habiter [مكان էն]:

تمكين { թէմքին [ա] 1. Զետեղել. localiser [مكان էն] 2. Ծանրութիւն. լրջութիւն. gravité. dignité. ած. لو — լուրջ. sérieux.

تمل { թէմէլ [թ] Հիմ. խարիսխ. fondement. base. ած. آتق — հիմնդրել. jeter les fondements. طوتمق — արմատանալ. հաստատուիլ. s'enraciner. s'établir. لو — հիմնապէս. մնայուն. fondamentalement. permanent.

تملق { թէմէլլիւգ [ա] Շողոմել. քծնաբանել. flagorner, cajoler.

تملك { թէմէլլիւք [ա] Տիրանալ. prendre possession [ملك էն]:

تملشمك { թէմէլլէշմէք [թ] Հաստատուիլ. s'établir. se fixer.

تمليح { թէմլիհ [ա] 1. Աղել. saler [ملح էն] 2. Աղուորցնել. embellir [ملاحت էն]

تمليك { թէմլիք [ա] Տիրացնել. faire posséder. [ملك էն]:

تمنا { թէմէննա Փափաքելու և մեծարելու թրքական ձեւ մ'է որ կը կատարուի

ձեռներն առանելով նախ շրթ-թանց և ապա ճակատի վրայ· manière turque de salutation et de révérence, qui consiste à porter les mains d'abord aux lèvres et ensuite au front [արաբ. غنی էն]։

تمنّی { Թեմէննի [ա] 1· Ըղձալ. մաղթել. désirer. souhaiter [منیه էն] 2· Խնդրել. prier 3· Մաղթանք souhait [յոգ. تمنیات]։

تموّت { Թեմէվվիւթ [ա] Մեռուցում. mortification [موت էն]։

تموّج { Թեմէվվիւճ [ա] 1· Մփփել. վէտ վէտ ծածանիլ. s'agiter. ondoyer [موج էն] 2· Գոյ. Տատանում. fluctuation.

تموز { Թէմմուզ [ա] Յուլիս. Juillet.

تموّل { Թեմէվվիւլ [ա] Ընչաւէտ լինիլ. s'enrichir [مال էն]։

تمویه { Թէմվիհ [ա] Գոյ. Արտաքուստ բժշկել. ամոքել. pallier [موه էն]։

تمهید { Թէմհիտ [ա] 1· Տարածանել (գորգ և այլն) étendre (tapis etc.) [مهد էն] 2· Ցոյց տանել. առաջադրել. exposer. mettre en avant.

تمهیر { Թէմհիր [ա] Կնքել. cacheter. sceller [مهر էն]։

تمهیل { Թէմհիլ [ա] Պայմանաժամ տալ. accorder un délai [مهلت էն]։

تمیّز { Թէմէյյիւզ [ա] Զատանիլ, նշանաւոր լինիլ se distinguer.

تمیز { Թէմիզ [թ] 1· Մաքուր. net. pure 2· Ընտիր. bon 3· Պարկեշտ. honnête [արաբ. تمییز էն]։

تمیزلك { Թէմիզլիք [թ] Մաքրութիւն. pureté. propreté.

تمیزلمك { Թէմիզլէմէք [թ] Մաքրել. սրբել. nettoyer, purifier.

تمیّع { Թէմէյյիւ [ա] Հեղուկանալ. հալիլ. se liquéfier. se fondre.

تمیّه { Թէմէյյիւհ [ա] Ջուր դառնալ. se convertir en eau [ما էն]։

تمییز { Թէմյիզ [ա] 1· Զատանել. զանազանել. distinguer 2· Դատողութիւն. ճանաչողութիւն. discernement 3· Իրաւ. Ջնջում դատավճռոյ. cassation. — دیوان կամ — محکمه Վճռաբեկ ատեան. cour de cassation.

تن { Թէն [ա] 1· Մարմին. corps 2· Միս. chair.

تناد { Թենատտ [ա] Զարհուրանօք ցրուիլ. se disperser en alarme. մասնյ. — یوم ال յարութեան օր. jour de résurrection.

تنازع { Թենազու՛ [ա] 1. Կռուիլ. se quéreller [نزع էն] 2. Հակառակիլ. վիճիլ. contester.

تناسب { Թենասիւպ [ա] Համեմատութիւն. Համաչափութիւն. proportion. symétrie [نسبت էն]:

تناسخ { Թենասիւխ [ա] 1. Կերպարանափոխութիւն. métamorphose [نسخ էն] 2. Հոգեփոխութիւն métempsycose. يه — Հոգեփոխութեան հաւատացողք les sectaires de la métempsycose.

تناسل { Թենասիւլ [ա] 1. Սերիլ. être issu. [نسل էն] 2. Սերում. génération. մասնյ. ى — սերական. génital, prolifique. — آلت սերական անդամ. membre viril.

تناسى { Թենասի [ա] Մոռնալ ձեւացնել. faire semblant d'avoir oublié [نسيان էն]:

تناصر { Թենասիւր [ա] Իրարու օգնել. se porter du secours mutuel نصرت էն

تناظر { Թենազուր [ա] 1. Իրարու նայիլ. se regarder [نظر էն] 2. Իրարու դէմ յանդիման լինել. être face à face 3. Երկր. Զափակցութիւն. symétrie.

تنافر { Թենաֆուր [ա] 1. Իրարու դէմ զզուանք զգալ. avoir de l'aversion, de la répugnance l'un contre l'autre [نفرت էն] 2. Խորթութիւն. incongruité.

تناقص { Թենագուս [ա] 1. Պակսիլ. նուազիլ. manquer. diminuer [نقصان էն] 2. Պակասութիւն. manque. diminution.

تناقض { Թենագուզ [ա] Հակառակութիւն. contraste [نقض էն]:

تناور { Թենավէր [պ] Մարմնեղ. corpulent.

تناول { Թենավիւլ [ա] Ուտել manger ال ایله էն

تناهى { Թենահի [ա] Վախճան. կատարած. terminaison [نهايت էն]:

تنباكو { Թենպաքեօ [պ] Ծխախոտ որ կը ծխուի կիկլէով. tabac qu'on fume avec narguilé [ապաթէօմպէքի]:

نبت { Նէպէդադէօն [ա] Բուսումն և աճումն. végétation [نبات էն]:

نبل { Նէպըլ [ի] Մղղ. passereaux.

نبللشمك { Նէպըլլէշմէք [ի] Մուլլանալ. passer.

نبه { Նէպէդադէօհ [ա] Արթնութիւն. աչալրջութիւն. vigilance. circonspection.

نبيه { Նէպիհ [ա] 1. Ազդարարել. avertir 2. Պատուիրել. prescrire 3. Պատուէր. prescription, commandement [ջմ. تنبيهات] 4. Ծանօթութիւն. remarque.

تنپرست Թէնփէրէսդ { [գ] Մարմնասէր.

تنپرور Թէնփէրվէր { Մարմնապաշտ.

sensuel. voluptueux [ջմ. تنپروران . تنپرستان]:

تنته { Թէնթէ Վրանիկ. Հովանի. serpillière. tendelet [տղդ. խալավկան թէնտէքթա բառէն]:

تنجره { Թէնճէրէ [ի] Սան (պղնձի) casserole

تند { Թէնտ [գ] Սաստիկ. զաժան. dur. austère

تندرست { Թէնտիւրիւսդ [գ] Առողջ. sain, bien portant.

تندور { Թէնտուր [ի] տե՛ս, voir تاندر:

تنذر { Թէնզիր [ա] Խրատ տալ. ազդ առնել. donner de l'admonition, avertir [نذر էն]:

تنزل { Թէնէզզիւլ [ա] 1. Իջնել. descendre. s'abaisser [نزول էն] 2. Խոնարհիլ. հաճիլ. condescendre, daigner. ـا — հաճելով en daignant.

تنزه { Թէնէզզիւհ [ա] Զուարճանալ. զբօսնուլ. prendre du plaisir [نزهت էն]

تنزه { Թէնէզզիւհ [ա] Ազատ լինի. qu'il soit exempt.

تنزيل { Թէնզիլ [ա] 1. Իջեցնել. faire descendre, abaisser [نزول էն] 2. Զեղչ. réduction [ջմ. تنزيلات]:

تنسم { Թէնէսսիւմ [ա] Շնչել (օդը). respirer (l'air) [نسيم էն]:

تنسوخ { Թէնսուխ [ի] Անուշահոտ ծխանելիք. pastille du Sérail.

تنسيب { Թէնսիպ [ա] Պատշաճ դատել. հաւանել. juger opportun, approuver [نسبت . مناسب էն]: տօղ. — قرين հաւանեալ. approuvé.

تنسيق { թէնսիգ [—] Դասաւորել. կազմակերպել. ranger, organiser [نسق էն]։

تنسيقات { թէնսիգաթ* [—] կազմակերպութիւնք. organisations [յգ. تنسيق ի]։

تنشوى { թէնշէվի [զ] Լուացք մարմնոյ. lavement du corps.

تنشير { թէնշիրէ Մեռելոյ լուանալու սեղան. table sur laquelle on lave le corps d'un mort [ـــ. تنشوى էն]։

تنشيط { թէնշիթ [—] Զուարթացնել. égayer [نشاط էն]։

تنصح { թէնասսուհ [—] Խրատ առնուլ. se laisser conseiller [نصيحت էն]

تنصر { թէնասսուր [—] Քրիստոնեայ լինել. se faire chrétien [نصرانى էն]։

تنصيص { թէնսիս [—] Ապացուցանել. prouver [نص էն]։

تنصيف { թէնսիֆ [—] Կիսել. partager en deux parties égales [نصف էն]։

تنظير { թէնզիր [—] Նմանեցնել. Համեմատել. imiter [نظيره էն]։

تنظيف { թէնզիֆ [—] 1. Մաքրել. nettoyer [نظافت էն] 2. Մաքրութիւն. nettoyage [յգ. تنظيفات]։

تنظيم { թանզիմ [—] 1. կարգադրել. arranger [نظام էն]։

تنظيمات { թանզիմաթ* [—] կազմակերպական օրէնսդրութիւնք. բարեկարգութիւնք. institutions organiques. réformes [յգ. تنظيم ի]։

تنعم { թէնա''ում [—] Բարիք մը ստանալ. acquérir une bonté [نعمت էն]։

تنفر { թէնէֆֆուր [—] Գարշիլ. abhorer [نفرت էն]

تنفس { թէնէֆֆուս [—] 1. Շնչել. respirer [نفس էն] 2. Շունչ առնել. հանգչիլ. se reposer.

تنفيذ { թէնֆիզ [—] Ի գործ դնել. mettre en vigueur [نفوذ էն]։

تنفير { թէնֆիր [—] Գարշում պատճառել. causer du dégoût [نفرت էն]։

تنفيس { թէնֆիս [—] Ազնուացնել. ennoblir [نفاست էն]։

تنقيح { թէնգիհ [—] 1. Մաքրել. émonder 2. Յապաւել. զեղչել. retrancher, réduire.

تنقيحات { թէնգիհաթ* [—] Յապաւումնք.

զեղչք. retranchements, réductions [ջէ. تنقيح ի]:

تنقيد { Թէնքիտ [ա] 1. Քննադատել. critiquer [نقد էն] 2. Քննադատութիւն. critique [ջէ. تنقيدات]

تنقيص { Թէնքիս [ա] Պակասեցնել. amoindrir, diminuer [نقصان էն]:

تنقيط { Թէնքիթ [ա] 1. Կէտադրել. ponctuer [نقطه էն] 2. Բժշ. Կաթեցուցանելն. instillation.

تنقيه { Թէնքիյէ* [ա] 1. Մաքրել. purifier [نقاوه էն] 2. Բժշ. Լուացումն. գրեխ. lavement. clystère.

تنك { Թէնկ [պ] Նեղ. անձուկ étroit, serré.

تنكار { Թէնկեար [պ] Բորակ. borax.

تنكدست { Թէնկտէսթ [պ] Չքաւոր pauvre. indigent.

تنكدل { Թէնկտիլ [պ] Նեղացեալ. վշտահար. chagriné. affligé.

تنكناى { Թէնկնայ [պ] Անձուկ վայր. lieu étroit.

تنكه { Թէնէքէ [թ] Թիթեղ. թանագ. fer-blanc.

تنكه جى { Թէնէքէճի [թ] Թանագագործ. fer-blantier.

تنكى { Թէնկի [պ] Նեղութիւն. անձկութիւն étroitesse.

تنكير { Թէնքիր [ա] Անորոշ ընել. rendre un nom indéterminé [نكره էն]:

تنكيس { Թէնքիս [ա] Գլխի վայր շրջել. renverser [نكس էն]:

تنكيل { Թէնքիլ [ա] Պատուհասել. պատժել. châtier. punir [نكال էն]:

تنمل { Թէնէմմիւլ [ա] Բժշ. Մրջիւնի պայպայ մը զգալ. formication [نمل էն]:

تنميق { Թէնմիք [ա] Գրել. մանրամասնագրել. écrire [نمق էն]:

تنور { Թէնէվվիւր [ա] Լուսաւորիլ. s'éclaircir [نور էն]:

تنور { Թէննուր [ա] 1. Հնոց four [ջէ. تنانير] 2. Բժշ. Ջերմատնական. étuve.

تنوره { Թէննուրէ [թ] Շրջազգեստ տերվիշաց. jupon des derviches.

تنوع { Թէնէվվիւ' [ա] Տեսակ տեսակ լինել. être de divers espèces [نوع էն]:

تنومند { Թէնումէնտ [պ] 1. Մարմնեղ. corpulent 2. Զօրեղ. robuste.

تنوير { Թէնվիր [ա] Լուսաւորել. éclairer, illuminer [نور էն]:

تنويريه { Թէնվիրիյյէ* [ա] Լուսաւորելու վերաբերեալ. ce qui appartient à l'éclairage.

تنويم { Թէնվիմ [ա] Քնացնել. faire dormir [نوم էն

تنوين { Թէնվին [ա] Արաբերէն անուան մը վերջը ¯էն, °ուն, _ին ձայնանիշերէն մին յաւելուլ. ajouter à la fin d'un nom arabe un des marques ¯én, °oun, _in, [نون էն]։

تنها { Թէնհա [պ] Առանձին, միայնակ. seul, solitaire.

تنهائي { Թէնհայի [պ] Առանձնութիւն. solitude

تو { Թու [թ] Թքնելու ձայն bruit de crachement.

تواب { Թէվվապ [ա Զղջման զիջանող. քաւող. qui acquiesce au repentir. expiateur [توب էն]։

توابع { Թէվապի՛ [ա] 1. Հետեւորդք. suite [Եզ. تابع] 2. Կուսակիցք. partisans 4. Յարակից մասունք. dépendances.

توابيت { Թէվապիթ* [ա] յգ. تابوت ի. pl. de تابوت

تواتر { Թէվաթիւր [ա] Հասարակաց զրոյց. տարաձայնութիւն. rumeur publique. notoriété publique.

تواثق { Թէվասուգ [ա] Իրարու հետ ուխտել. se vouer [وثوق էն]։

تواد { Թէվադդ [ա] Փոխադարձ սէր. affection mutuelle [ود էն]։

توارث { Թէվարիւս [ա] Ժառանգել. hériter [وراثت էն]։

توارد { Թէվարիւդ [ա] 1. Հասնիլ։ arriver [ورود էն] 2. Զուգադիպութիւն. coïncidence,

تواريخ { Թէվարիխ* [ա] յգ. تاریخ ի. pl. de تاریخ

توازن { Թէվազիւն [ա] Հաւասարակշռութիւն. équilibre, balance [وزن էն]։

توازی { Թէվազի [ա] Զուգահեռականութիւն. parallélisme [ازا էն]։

تواضع { Թէվազու՛ [ա] 1. Խոնարհիլ. s'humilier [وضع էն] 2. Խոնարհութիւն. humilité.

توافر { Թէվաֆիւր [ա] Բազմանալը. augmentation [وفرت էն]։

توافق { Թէվաֆուգ [ա] Պատշաճիլ. համապատասխանել. convenir, correspondre [وفق էն]։

توالد { Թէվալիւդ [ա] Ծնչութիւն. սերումն.

génération [ولادت ,տե՛ս]:

توالى { Թէվալի [ա] Անընդհատ իրարու հետեւիլ. se suivre sans interruption. se succéder [ولى ,տե՛ս] ատց. — على ال — անընդհատ, շարունակ. continuellement. successivement.

توأم { Թէվ՚էմ [ա] Երկուորեակ. jumeau [ճէ. توائم].

توائم { Թէվաիմ* [ա] Երկուորեակներ. jumaux.

توأمين { Թէվէմէյն [ա] Երկու երկուորեակներ. deux jumeaux.

توان { Թէ-վան [գ] Կար. կարողութիւն. force. pouvoir. puissance.

توانا { Թէ-վանա [գ] Կարող. զօրեղ. fort, puissant.

توانگر { Թէ-վանկէր [գ] Հարուստ. riche [ճէ. توانگران]:

توبه { Թէվպէ* [ա] Մեղք մը կամ ուրիշ բան մը այլ եւս չգործելու ուխտ. ապաշխարանք. vœu de renoncer à un péché, à un acte. pénitence [ապաշ. Թէօպէ]:

توبه‌كار { Թէվպէքեար [գ] Զղջացող. pénitent.

توبيخ { Թէվպիխ [ա] 1. Յանդիմանել. սաստել. reprocher, réprimander 2. Կշտամբանք. réprimande [ճէ. توبيخات]:

توت { Թութ [թ] Թութ. mûre.

توتدرمك { Թիւթիւրտիւրմէք [թ] Ծխել տալ. faire fumer.

توتر { Թէվէթթիւր [ա] Ձգտում. tension.

توتسى { Թիւթսի [թ] Ծխում. ծխոց. fumigation

توتسلمك { Թիւթսիւլէմէք [թ] Ծխոյ տալ. ծխել. fumiger.

توتمك { Թիւթմէք [թ] Ծուխ արձակել. jeter de la fumée.

توتون { Թիւթիւն [թ] 1. Ծուխ. fumée 2. Ծխախոտ. tabac à fumer.

توتونجى { Թիւթիւնճի [թ] Ծխախոտավաճառ. débitant de tabac.

توتيا { Թութիա [ա] 1. Ցինկ zinc 2. Աչքի դեղ աչաց. collyre 3. Առասպելական քիմիական մարմին մ'է որոյ մեծ յատկութիւններ կ'ընծայուի. corps fabuleux auquel on attribue de grands vertus.

توثيق { Թէվսիք [ա] Ամրացնել. raffermir. consolider [وثوق ,տե՛ս]:

توج { Թունճ [ի] Անագապղ-ղինձ. bronze.

توجه { Թեվեճճիւհ [-] 1. Դառնալ (երեսով). se tourner vers [وجه էն] 2. Համակրութիւն. սէր. sympathie. bienveillance [յգ. توجهات]։

توجيه { Թեվճիհ [-] 1. Դարձնել. ուղղել. tourner vers. diriger [وجه էն] 2. Շնորհել (աստիճան կամ պաշտօն). conférer (grade ou fonction) [جاه էն]։

توجيهات { Թեվճիհաթ* [-] Պաշտօնք կամ աստիճանի շնորհում. nomination. promotion [յգ. توجيه ի]։

توحش { Թեվահհուշ [-] Խրտչիլ. ահաբեկիլ. s'effaroucher, s'effrayer [وحشت էն]։

توحيد { Թեվհիտ [-] 1. Միացնել. unifier [وحدت էն] 2. (Աստուծոյ) միութեան դաւանիլ. professer l'unité de Dieu.

توحيش { Թեվհիշ [-] Խրտչեցնել. ահաբեկել. effaroucher. effrayer [وحشت էն]։

توديع { Թեվտի՛ [-] 1. Աւանդել. յանձնել. déposer, transmettre, confier [وديعه էն] 2. Հրաժեշտ առնել. faire ses adieux [وداعէն]

تورات { Թեվրաթ* [-] Աստուածաշունչ. Հնգամատեան. Pentateuque. Bible.

توربه { Թօրպա [ի] Պարկ. sac. valise.

تورپ { Թուրփ [ի] Բողկ. radis.

تورپی { Թէօրփի [ի] Քերիչ. râpe.

توربيل { Թօրփիլ [գաղ.] Ծովատուամ torpille

تورم { Թեվէրրիւմ [-] 1. Ծիւրիլ. tomber dans la consomption [ورم էն] 2. Այտուց. tuméfaction.

تورون { Թօրուն [ի] Թոռ. petit fils.

تورونج { Թուրունճ [ի] տե՛ս voir ترنج ։

توره { Թուրա [ի] 1. Սովորութիւն. կանոն. usage, règle 2. Կարճ. écheveau.

تورهمك { Թիւրէմէք [ի] Յերեւան գալ. ծնունդ առնուլ. se montrer. prendre naissance.

توريث { Թեվրիս [-] Ժառանգեցնել. ժառանգ կացուցանել. faire hé-

riter. constituer qn. son héritier [وراثت էն]։

توريه { Թէվրիյէ* [ա] Մած-կարանութիւն. երկ-դիմութիւն. ambiguité.

توز { Թօզ [թ] Փոշի. poussière. poudre. — աղց. تيمور — ى խարտուք երկաթի. limaille de fer. قوپارمق — փոշի յուզել. soulever de la poussière. قولاق — ى քունք. [ռամկ. Թիւզ հարթ բառէն]. tempe.

توزارمق { Թօզարմագ [թ] Փոշիանալ. se pulvériser.

توزلانمق { Թօզլանմագ [թ] Փոշիով ծածկուիլ. être couvert de poussière.

توزيع { Թէվզի՛ [ա] Բաշխել. distribuer. — աղց. مكافات — պարգևաբաշխութիւն distribution des prix.

توس { Թիւս [թ] Աղուամազ duvet.

توسط { Թէվասսուդ [ա] 1. Միջամտել. intermédier, intercéder [واسطه էն] 2. Միջամտութիւն. intervention [ج. توسطات]։

توسع { Թէվէսսու՛ [ա] 1. Ընդարձակիլ. s'élargir. s'étendre [وسعت էն] 2. Ընդարձակ առումն. extension.

توسكرمك { Թէսկէրմէք [թ] Ցետս ընդդէմ դնել տալ. faire reculer.

توسل { Թէվէսսիւլ [ա] 1. Միջոցով մը դիմել. avoir recours par un moyen [وسيله էն] 2. Միջնորդ լինել. se servir d'intermédiaire.

توسن { Թէվսէն [պ] Անզուսպ և ոստոստուն ձի. cheval jeune et bondissant [ռամկ. Թօսուն]։

توسون { Թօսուն [թ] տե՛ս voir توسن]։

توسيط { Թէվսիդ [ա] Միջնորդել տալ. faire intermédier [واسطه էն]։

توسيع { Թէվսի՛ [ա] Ընդարձակել. élargir, dilater [وسعت էն]։

توسيم { Թէվսիմ [ա] Անուանել. nommer [وسم էն

توشه { Թօշէ [պ] 1. Պաշար. provision 2. Սնունդ. nourriture.

توشيح { Թէվշիհ [ա] 1. Զարդարել. orner, parer [وشاح էն] 2. Ծայրանուն տաղ յօրինել. composer des accrostiches.

توصل { Թէվասսուլ [ա] Հասնիլ. gagner [وصول էն

توصيف { Թէվսիֆ [ա] 1. Նկարագրել. dé-

crire [وصف էն] 2. Նկարա-գրութիւն. description [ջէ. توصيفات]. մաաց. الاعصاب — Ջղագրութիւն névrographie

توصيل { Թէվսիլ [–] 1. Կց-ցել. joindre. annexer [وصل էն] 2. Թէվ. Ա-ւանդում. transmission.

توصيه { Թէվսիյէ* [–] Յանձ-նարարել. recommander [وصيت էն].

توصيه نامه { Թէվսիյէնամէ [գ] Յանձնարարա-գիր. lettre de recommandation.

توضيح { Թէվզիհ [–] 1. Լու-սաբանել. éclaircir [وضوح էն] 2. Լուսաբա-նութիւն. éclaircissement [ջէ. توضيحات].

توطئه { Թէվթիէ* [–] Պատ-րաստել. préparer. մաաց. للمقال — Թէվթիէթին իէլ Ձէպուլ. իրր ներածութիւն. comme introduction.

توطن { Թէվէթթուն [–] 1. Երկիր մը հայրենիք ընել. se faire patrie d'un pays [وطن էն] 2. Երկիր մը հաստատուիլ. se fixer dans un pays. se domicilier.

توطين { Թէվթին [–] Գաղ-թականներ ակղ մը բնակեցնել. coloniser [وطن էն].

توظيف { Թէվզիֆ [–] 1. Թոշակ կամ ռո-ճիկ սահմանել. assigner une pension ou une ration [وظيفه էն] 2. Պարտականութիւն տալ. charger d'un devoir.

توغ { Թուղ [ի] տէ'ս. voir. طوغ.

توغل { Թէվղուլ [–] Մտա-դիր զբաղիլ. s'absorber. être occupé entièrement.

توفير { Թէվֆիր [–] Շատցնել. rendre nombreux, augmenter [وفرت էն].

توفيق { Թէվֆիգ [–] 1. Յար-մարցնել. adapter [وفق էն] 2. Հաշտեցնել. réconcilier 3. Յաջողութիւն. succès [ջէ. توفيقات].

توفيقا { Թէվֆիգան [–] Հա-մաձայն. ըստ. conformément à.

توفيقات { Թէվֆիգաթ* [–] Յա-ջողութիւնք. succès. assistances divines [էզ. توفيق].

توقات { Թօգաթ [ի] Ապտակ. soufflet. մաաց. — آتمق ապտակել. appliquer un soufflet.

توقع { Թէվէգգու' [–] Յու-սալ. espérer.

توقف { Թէվագգուֆ [ա] 1. Կանգ առնել. s'arrêter [وقوف էն] 2. Կախեալ լինել. dépendre.

توقى { Թէվագգը [ա] Ինքզինքը պահպանել, զգուշանալ. se préserver, se tenir en garde [وقايه էն]:

توقيت { Թէվգիթ [ա] Ժամանակ որոշել. fixer un temps [وقت էն]:

توقيتيه { Թէվգիթիյէ * [ա] Ժամանակամիջոց ցոյց տուող. qui désigne une espace de temps.

توقير { Թէվգիր [ա] 1. Մեծարել. vénérer [وقار էն] 2. Մեծարանք. vénération [յգ. توقيرات]:

توقيع { Թէվգիը [ա] 1. Նշանագիրք հրովարտակի. chiffre des brevets 2. Հրովարտակ. brevet. firman.

توقيعى { Թէվգիի [ա] Արքունի հրովարտակաց նշանագրերն գրող մեծ պաշտօնեայ. dignitaire d'Etat chargé de tracer les chiffres des brevets.

توقيف { Թէվգիֆ [ա] 1. Վար դնել. retenir [وقف էն] 2. Բանտարգել առնել. détenir. ——— خانه արգելարան. maison de détention.

توكتمك { Թիւքէթմէք [թ] Սպառել. consommer.

توكل { Թէվէքքիւլ [ա] 1. Ապաւինել. se confier, se résigner [وكالت էն] 2. Վստահութիւն. confiance.

توكللى { Թէվէքքիւլլի [թ] 1. Պարզամիտ. bonhomme 2. Յախուռն. sans raison, au hasard [ռմ. Թէվէքէլլի]:

توكنمز { Թիւքէնմէզ [թ] Անսպառ. inépuisable.

توكنمك { Թիւքէնմէք [թ] Սպառիլ. s'épuiser, ne rester plus.

توكورمك { Թիւքիւրմէք [թ] Թքնել. cracher.

توكوروك { Թիւքիւրիւք [թ] Թուք. crachat

توكيل { Թէվքիլ [թ] Փոխանորդ կարգել. constituer qn. son mandataire; son procureur [وكالت էն]:

تول { Թիւլ [ֆռն.] Ճղարշ. tulle.

تولد { Թէվէլլիւտ [ա] 1. Ծնիլ. naître [ولادت

էն] 2. Յառաջ գալ. résulter, se produire 3. Ծնունդ naissance [յգ. تولدات].

تولك { Թէօլէք [թ] Թառ. perchoir.

تولەمك { Թէօլէմէք [թ] Փետուր փոխել. muer.

توليت { Թէվլիյէթ* [ա] Հոգաբարձութիւն բարեպաշտական հաստատութեան ստացուածոց. administration des biens d'une fondation pieuse [ولايت էն].

توليد { Թէվլիտ [ա] 1. Ծնեցնել. faire naître [ولادت էն] 2. Պատճառել. causer. produire.

توليه { Թէվլիյէ** [ա] տե՛ս. voir توليت.

تومان { Թէօման [պ] 1. Տասն հազար հոգւոյ զօրաբաժին. une division d'armée ayant dix mille hommes 2. Պարսկական ոսկի դրամ մ'է որ կարժէ շուրջ 48 դահեկան. monnaie d'or Persane qui vaut environ 48 piastres turques.

تومباز { Թօմպազ [թ] Տաշտաձև նաւակք. ponton.

تومباق { Թօմպաք [ֆրանս.] Թամպաքն որ է արուեստական մետաղ. tombac.

تومبلك { Թէօմպէլէք [թ] Փոքրիկ թմբուկ. tambourin.

تومسك { Թէօմսէք [թ] Կորնթարդ. դուրս ցցուած. convexe, protubérant.

تومسلمك { Թէօմսէլմէք [թ] Կորնթարդ, ցցուն ըլլալ. être convexe, bombé.

تونج { Թունճ [թ] Անագապղինձ. bronze.

تونك { Թէօնէք [թ] Թառ. perchoir

تونكلمك { Թէօնէքլէմէք [թ] Թառիլ. percher.

تونل { Թիւնէլ [անգլ.] Ներքնուղի. tunnel.

توهم { Թէվէհհիւմ [ա] Անհիմն երևակայել, կասկածիլ. s'imaginer, soupçonner sans raison [وهم էն].

توهين { Թէվհին [ա] Թուլացնել. énerver.

توى { Թիւյ [թ] 1. Մազ. poil 2. Փետուր. plume 3. Աղուամազ. duvet.

تويج { Թէվիճ [ա] Պսակ. Ծաղկապսակ. corolle.

تویلنمك { Թիւյլէնմէք [թ] Մազուտիլ, աղուամազոտիլ, փետրաւորիլ ծածկուիլ. se couvrir de poil, de duvet, de plume.

تهاجم { Թէհաճիւմ [ա] 1. Իրարու վրայ յարձակում. attaque réciproque [هجوم էն] 2. Բիւ. Սեկիւնտաւորութիւն (արշաւ). invasion.

تهالك { Թէհալիւք [ա] Անձնուրաց և մոլեգին բանի մը վրայ նետուիլ կամ յարիլ. se jeter sur quelque chose ou s'y adonner avec abnégation et acharnement [هلاك էն].

تهانی { Թէհանի*[ա] ծր. تهنیه pl. de تهنیه.

تهاون { Թէհավիւն [ա] Արհամարհում. dédain, manque d'égard.

تهجی { Թէհէճճի [ա] Հեգում. épellation [هجا էն].

تهدید { Թէհտիտ [ա] 1. Սպառնալ. menacer 2. Սպառնալիք. menace [ծր. تهدیدات].

تهذیب { Թէհզիպ [ա] Մաքրել, յարդարել. nettoyer, parer..

تهزز { Թէհզիւզ [ա] Շարժել. mouvoir, agiter.

تهلکه { Թէհլիւքէ*[ա] Վտանգ. danger, péril هلاك էն.

تهلیل { Թէհլիլ [ա] لا اله الا الله (Չկայ պաշտելի այլ միայն Աստուած) բանաձեւը արտասանել. prononcer la formule لا اله الا الله (il n'y a d'adorable que Dieu.

تهمت { Թէօհմէթ* [ա] Յանցանք. délit.

تهمتلی { Թէօհմէթլի [թ] Յանցաւոր. coupable.

تهنیت Թէհնիյէթ* { [ա] 1. Շնորհաւորել. féliciter [هنی
تهنیه Թէհնիյէ* { էն] 2. Շնորհաւորութիւն. félicitation [ծր. تهانی . تهنیات].

تهنیتنامه { Թէհնիյէթնամէ [պ] Շնորհաւորագիր lettre de félicitation.

تهود { Թէհէվվիւտ [ա] Հրեայ դառնալ. devenir juif. se judaïser [یهود էն].

تهور { Թէհէվվիւր [ա] 1. Անխոհեմութեամբ ձեռնամուխ լինել. se jeter témérairement dans qc. 2. Ցասնուլ. s'emporter 3. Ցասում. accès de colère. emportement [ծր. تهورات].

تهوید { Թէհվիտ [ա] Հրէացնել. convertir en Judaïsme [یهود էն].

تهوین { Թեհվին [ա] 1. Դիւրացնել, թեթեւացնել. faciliter, alléger [اهون էն] 2. Տրեղ. Փշրումն. trituration.

تهویه { Թեհվիյե* [ա] Օդաւորել. aérifier, aérer [هواء էն]։

تهی { Թեհի [դ] Պարապ. vide.

تهیؤ { Թեհեյյուի՛ [ա] Կազմ և պատրաստ լինել. être prêt à [هیئت էն]։

تهیئه { Թեհիյե* [ա] Պատրաստել, յարդարել. préparer, disposer [هیئت էն]

تهیج { Թեհեյյուճ [ա] Գրգռուիլ. être éxcité [هیجان էն]։

تهیدست { Թեհիդեսթ [ա] Դատարկաձեռն, չքաւոր. qui a les mains vides. pauvre. indigent.

تهییج { Թեհյիճ [ա] Գրգռել. exciter [هیجان էն]։

تیاترو { Թիյաթրօ [եւր] Թատրոն. théâtre.

تیر { Թիր [դ] 1. Նետ. flèche 2. Քեղի. timon.

تیرکی { Թիրեկի [դ] Պղտորութիւն. trouble.

تیره { Թիրե [դ] 1. Պղտոր. trouble 2. Մթին. obscur, sombre. տես. — بخت գժբաղդ. malheureux.

تیره { Թիրե [ֆ] Դերձան. fil de cotton.

تیرز { Թիրեզ [ֆ] տե՛ս. voir ترز։

تیرهمنق { Թիրեմենգի [ֆ] տե՛ս voir ترمنق։

تیز { Թիզ [դ] 1. Սուր. aigu 2. Շուտ. vite [ռմկ. Թեզ]. տես. — الدن շուտով. promptement.

تیزآب { Թիզաբ [դ] Ժանտաջուր. eau-forte [ռմկ. քեզապ]։

تیزرفتار { Թիզռեֆթար [դ] Արագընթաց. qui court vite. rapide.

تیزلنمك { Թիզլենմեք [թ] Աճապարել. se hâter.

تیزه { Թեյզե [թ] Մօրաքոյր. tante, sœur de la mère.

تیسر { Թեյեսսուր [ա] 1. Դիւրանալ. se faciliter [یسر էն] 2. Կատարումն, լրումն. accomplissement.

تیسیر { Թեյսիր [ա] Դիւրացնել. faciliter. [یسر էն]։

تیشه { Թիշե [դ] Տաշեր, ուրագ. doloire, erminette.

تیغ { Թիղ [դ] 1. Սուր. sabre, épée 2. Շե-

րիւն. alène [տաճկ. Թըղ.]։

تيغلامق { Թըղլամագ [ի] Ծակել. percer.

تيفو { Թիֆօ ժանտատենդ. typhus [տաճկ. յունական թիֆիս բառէն]։

تيقظ { Թիխազզուղ [ա] Արթուն հսկողութիւն. աչալրջութիւն. vigilance, circonspection [یقظ էն]։

تيقن { Թիխաղղուն [ա] Ստուգութեամբ գիտնալ. connaître avec certitude. se rendre raison. [يقن էն]։

تيكن { Թիքէն [ի] Փուշ. épine.

تيمار { Թիմար [պ] 1. Դարման, խնամ. soin, traitement 2. Դարման (վէրայի). pansement 3. Մշակում. culture 4. Զօրական կալուած. fief militaire.

تيمارجى { Թիմարճը [ի] Հիւանդապահ. garde-malade.

تيمارخانه { Թիմարխանէ [պ] Յիմարանոց. hospice des aliénés.

تيمارلو { Թիմարլը [ի] Աւատական. féodal. timariote.

تيمم { Թէյէմմիւմ [ա] Լուացում հողով, աւազով ի չգոյէ ջրոյ. ablution avec de la terre, du sable quand l'eau manque [یم էն]։

تيمن { Թէյէմմիւն [ա] 1. Բարի համարել. regarder comme de bon augure [یمن էն] 2. Օրհնութիւն առնուլ. recevoir la bénédiction.

تيمنا { Թէյէմմիւնէն [ա] Բարի համարելով. considérant comme de bon augure.

تيمور { Թիմուր [ի] 1. Երկաթ. fer 2. Խարիսխ (նաւու). ancre. տաճկ. باش — կարգմունք ագարակի, կրպակի ևն. outillage d'une ferme, d'une boutique etc.

تيمورجى { Թիմուրճը [ի] Երկաթագործ. forgeron.

تيه { Թիհ [ա] 1. Անապատ. désert 2. տաճկ. Լաբիւրինթոս. labyrinthe. տաճկ. ى الشكل — լաբիւրինթոսաձև. labyrinthiforme.

ث

ث { թէ Հինգերորդ տառ Օսմանեան այբուբենի cinquième lettre de l'alphabet turc.

ثا { թա [—] Անուն ث տառին. nom de la lettre ث.

ثابت { սապիթ [—] 1. Հաստատուն, անշարժ. fixe, immobile [ثبوت են] 2. Հաստատուած. prouvé [էգ. ثابته]. տաց. — اولمق Հաստատուիլ. être prouvé, constaté. — قدم Հաստատամիտ. constant, persévérant.

ثابته { սապիթէ* [—] Հաստատուն աստղ. étoile fixe [յք. ثوابت].

ثار { սար [—] Արեան վրէժ. vengeance de sang.

ثاقب { սաքըպ [—] 1. Ծակող. perforant. perçant [ثقب են] 2. Խորաթափանց. pénétrant 3. Ճողուող. étincelant [էգ. ثاقبه].

ثالث { սալիս [—] Երրորդ. troisième [ثلث են]. — عشر — Երեքտասաներորդ. treizième.

ثالثا { սալիսէն [—] Երրորդ [գ] troisièmement.

ثالثه { սալիսէ* [—] Երրորդ. troisième [ثلث են]. տաց. — رتبه Երրորդ կարգի աստիճան քաղաքացիին պաշտօնատարութեան. grade civil de troisième rang.

ثامن { սամին [—] Ութերորդ huitième [ثمانيه են] [էգ. ثامنه]. — عشر — Տասնութերորդ. dix-huitième.

ثامنا { սամինէն [—] Ութերորդ [գ] huitièmement.

ثانى { սանի [—] Երկրորդ. deuxième [اثنى են]. — عشر — Երկոտասաներորդ. douzième.

ثانيا { սանիեն [—] Երկրորդ [գ] deuxièmement.

ثانيه { սանիէ* [—] 1. Երկրորդ. second 2. Մանրերկրորդ. seconde. տաց. — رتبه Երկրորդ կարգի աստիճան քաղաքացիին պաշտօնատարութեան. grade civil de deuxième rang.

ثبات { սէպաթ [—] Հաստատամտութիւն. fer—

meté, persévérance. ١ — հաստատամտութիւն ցոյց տալ. montrer de la constance.

ثبت { սէպթ [–] Արձանագրել. inscrire.

ثبوت { սիւպուտ [–] Հաստատութիւն constatation, confirmation. — یولق . — یافته او. — Հաստատուիլ. être prouvé, constaté. ى — Հաստատական. affirmatif.

ثخن { թըխն [–] 1. Թանձրութիւն. épaisseur 2. Խտութիւն. densité.

ثخين { թըխին [–] 1. Թանձր. épais 2. Խիտ. dense.

ثدى { սէտի' [–] Ստինք. mamelle.

ثرا { սէրա [–] Հող. գետին. terre.

ثروت { սէրվէթ* [–] Հարստութիւն. richesse, fortune.

ثريا { սիւրէյա [–] Բազմաստեղք. pléiades.

ثريد { սէրիտ [–] տե'ս. voir ترید.

ثعبان { սօ'պան [–] Վիշապ. grand serpent. dragon.

ثعلب { սա'լէպ [–] 1. Աղուէս. renard 2. Տեսակ մը ըմպելի որ կը կազմուի որձարմատէ. salep.

ثغور { սիւղուր* [–] 1. Նեղձեր. défilés [եզ. ثغر] 2. Սահմանք. frontières.

ثفن { սէֆն [–] Կոճկրակ. cor.

ثقات { սիգատ* [–] յգ. ثقة ի. pl. de ثقة.

ثقب { սագպ [–] Ծակել. percer. perforer.

ثقبه { սագպէ* [–] Ծակ. բերան. orifice.

ثقل { սըգըլ [–] Ծանրութիւն gravité [յգ. اثقال].

ثقلت { սըգլէթ* [–] 1. Ծանրութիւն. poids, gravité 2. Նեղութիւն. angoisse, gêne.

ثقلين { սագալէյն [–] Մարդիկ և դեւք. les hommes et les génies.

ثقه { սիգա* [–] Արժանահաւատ այր. homme de foi [յգ. ثقات].

ثقيل { սագիլ [–] 1. Ծանր. lourd [ثقلا եւ] 2. Անհաճոյ. désagréable 3. Մղձկուկ. étouffant, lourd.

ثلاثون { սէլասուն կամ ثلاثين սէլասին [–] Երեսուն. trente.

ثلاثى { սիւլասի [–] 1. Եռբեակ. ternaire 2. Եռեքգրեան. trilitère.

ثلث { թիւլս կամ թուլիւս [ա] 1. Մէկ երրորդ. un tiers [յգ. اثلاث] 2. Տեսակ մը խոշոր գիր. espèce d'écriture grosse.

ثلثان { թուլսան [ա] Երկու երրորդ. deux tiers [երկ. ثلث ի]։

ثلج { թելճ [ա] Ձիւն. neige [յգ. ثلوج]։

ثلمه { թուլմէ* [ա] Պատառուածք. խրամ. brèche

ثم { թումմէ [ա] 1. Յետոյ. après 2. Դարձեալ. encore. տաճկ. التدارك — կարկատուն. ravaudé. forgé.

ثمار { թիմար* [ա] Պտուղներ. fruits [եզ. ثمر]։

ثمانين { թէմանին կամ ثمانون թէմանուն [ա] Ութսուն. quatre-vingts.

ثمانيه { թէմանիէ կամ ثمان թէման* [ա] Ութն. huit.

ثمر { թէմէր [ա] Պտուղ. fruit [յգ. اثمار . ثمار]։

ثمره { թէմէրէ* [ա] 1. Պտուղ. fruit [յգ.ثمرات] 2. Արդիւնք. résultat.

ثمن { թէմէն [ա]. Գին. արժէք. prix. valeur [յգ. اثمان]։

ثمن { թումն [ա] Մէկ ութերորդ. un huitième [յգ. اثمان]։

ثميره { թումէյրէ* [ա] Յոյժ փոքր պտուղ. fructule [նուազ. ثمر ի]։

ثمين { թէմին [ա] Մեծագին. précieux [ثمن էն]։

ثنا { թէնա [ա] Գովեստ. éloge [յգ. اثنيه]. ا — գովել. louer.

ثنائى { թէնայի' [ա] 1. Երկակի. binaire [اثنين էն] 2. Երկգրեան. bilitère.

ثناكار թէնաքեար / ثناور թէնավէր ([պ] Գովող qui fait l'éloge de

ثواب { թէվապ[ա] 1. Վարձք. արդիւնք աստուածային. récompense. rémunération divine 2. Վարձատրիչ գործ. œuvre rémunérante.

ثوابت { թէվապիթ* [ա] Հաստատուն աստեղք. étoiles fixes [եզ. ثابت]։

ثوب { թէվպ [ա] Հագուստ. vêtement [յգ. اثواب . ثياب]։

ثور { թէվր [ա] Ցուլ. taureau [յգ. اثوار]։

ثوم { թում [ա] Սխտոր. ail.

ثياب { թիյապ* [ա] Զգեստք. vêtements [եզ. ثوب]

ثيب { թէյյիպ [ա] Ով կոյս կամ ամուրի ոչ. ամուսնացեալ. qui n'est plus un vierge ou un garçon. marié, e.

ثيبه { թէյյիպէ* [ա] Ով կոյս ոչ. ամուսնացեալ. qui n'est plus une vierge. mariée.

ج

ج { ճիմ Վեցերորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. sixième lettre de l'alphabet turc. Համառօտագրութիւն جاذى الاخر ամսոյ. abréviation du mois جاذى الاخر ։

جا { ճա Համառօտագրութիւն جاذى الاول ամսոյ. abréviation du mois جاذى الاول

جا { ճա [տ] Տեղի. վայր. lieu. endroit. — ب — աստ անդ. ça et là.

جائز { ճայիզ [ա] Արդարացի. արժան. պատշաճ. ներելի. juste. digne. propre. légitime [جواز էն] [էգ. جائزه] ։

جائزه { ճայիզէ [ա] 1. Պարգեւ. don. présent [جوائز . յգ] [جواز էն] 2. Նշանակ. marque.

جائع { ճայի' [ա] Անօթի. affamé [جوع էն] ։

جابا { ճապա [ն] Ձրի. gratis. pour rien.

جابلوس { ճապիւլուս [տ] Շողոքորթ. flatteur.

جابى { ճապի [ա] Հաւաքիչ տուրք կալուածոց. percepteur des impots des proprités vacoufs.

جادالوس { ճատալըս [ն] Չարաճճի. վրիժառու. malicieux. vindicatif.

جادو { ճատու [տ] 1. Կախարդ. Չասուկ. sorcière 2. Հրապուրիչ. charmant.

جاده { ճատտէ* [ա] 1. Արքունի ճանապարհ. grand chemin 2. Մեծ փողոց. grand' rue.

جادى { ճատը [ն] 1. Կախարդ. sorcier 2. Արիւնածուծ հողեղէն. vampire 3. Չարադէ, պառաւ կին. vieille mégère.

جاذب { ճազիպ [ա] Առ ինքն ձգող, գրաւող. attractif. attrayant [جذب էն] [էգ. جاذبه] ։

جاذبه { ճազիպէ* [ա] 1. Հրապոյրք. attraits 2. Ձգողութիւն. attraction.

جار { ճար [ա] Դրացի. voisin [յգ. جيران] [جوار էն]

جار { ճառ [տ] 1. Բարձր կանչել կամ այլ

ծածգկըմ. châle ou autre nappe carré 3. Վերարկու. manteau.

جار { ճար [ի] Կոչում. յայտարարութիւն. appel. proclamation. առաջ. چاغرمق — գոչել. յայտարարել. crier. proclamer.

جار { ճարր [ա] Քաշող. qui tire. qui traîne [جر էն] [էվ. جاره]. առաջ. حروف — Նախադրութիւնք. prépositions.

جارجار { ճարճար [ի] Շատախօս. bavard.

جارح { ճարիհ [ա] Վիրաւորող. blessant [جرح էն] [էվ. جارحه]. առաջ. آلات — հատու զէնքեր. armes blanches.

جارس { ճարիս [ա] Կռուարար. աղաղակող. querelleur. criard.

جارشب { ճարշեպ [պ] Վերմակ. couverture de lit [տե՛ս. չարչաֆ]:

جاروب { ճարուպ [պ] Աւել. balai. առաջ. — کش աւելածու. balayeur.

جاری { ճարի [ա] 1. Հոսող. courant. coulant [جریان էն] [էվ. جاریه] 2. Գործածական. usité 3. Ներկայ. courant. առաջ. او — գոյանալ. exister. գործածուիլ. être en usage.

جاریه { ճարիյէ* [ա] 1. Աղախին. servante [յզ. جواری] 2. Հարճ. concubine.

جاسوس { ճասուս [ա] Լրտես. espion. [յզ. جواسیس] [տե՛ս. շպիոն]:

جاعل { ճա՛իլ [ա] Ընող. յօրինող. ստեղծող. qui fait, qui forme, qui crée [جعل էն]:

جافجافلی { ճաֆճաֆլը [ի] Շքեղ. pompeux.

جالب { ճալիպ [ա] Գրաւող. attirant [جلب էն]:

جام { ճամ [պ] 1. Գաւաթ. verre, coupe 2. Ապակի. vitre 3. Հայելի. miroire.

جامد { ճամիտ [ա] 1. Սառած. gelé [جمود էն] 2. Քեր. Նախնական, ոչ ածանցեալ. primitif, non dérivé.

جامدان { ճամատան [պ] 1. Հանդերձի արկղ. garde-robe 2. Տեսակ մը լայն բաճկոն որ կողմնակի կը կոճկուի. gilet large boutonné en écharpe.

جامع { ճամի՛ [ա] 1. Համախմբող. qui réunit

[جمع էն] [էզ. جامعه] 2. Պարունակող. բովանդակող. contenant. embrassant 3. Մզկիթ. mosquée [յգ. جوامع]:

جامكان { ճամէքեան [գ] 1. Ապակեփակ. cloison vitrée 2. Ապակեփակ սրահ. cabinet vitrée.

جاموس { ճամուս [գ] Գոմէշ. buffle [յգ. جواميس] [տաճ. գ. կեավմիշ բառէն]:

جاموقه { ճամուգա. Առագաստ ամփոփելու չուան. cargue.

جامه { ճամէ [գ] Զգեստ. vêtement.

جامه‌خواب { ճամէխապ [գ] Անկողին. lit.

جامه‌شوى { ճամէշույ [գ] Լուացարար. blanchisseur.

جان { ճան [գ] 1. Հոգի. âme [յգ. جانان] 2. Անձ. Հոգի. personne. individu 3. Աշխոյժ. énergie. 4. Զօրութիւն. force. առած. — چكشمك Հոգեվարք ըլլալ. être à l'agonie. — دن սրտանց. ջերմ. cordial. — م Հոգիս. սիրելիս. mon cher. — و كوكلدن ի սրտանց. de bon cœur. — اوى սրտապատուքը. les oreillettes du cœur. — ی چيقمق վաստակաբեկ ըլլալ. être harassé de fatigue. — ی پك տոկուն (մարդ) persistant. — صيقلق նեղասրտիլ. se fâcher. s'ennuyer. — آتمق ոգւով չափ փափաքիլ. désirer avec passion. ապաստանիլ. se réfugier. — صيقنتيسى նեղութիւն. տաղտկութիւն. ennui — ی پر էական կէտ. point essentiel. — يانمق վնասուիլ. être nui; endommagé. — قورتاران մայր խարիսխ նաւու. maîtresse ancre. — جكر անձկաւէտ. յարեալ սիրով. affectionné.

جانان { ճանան կամ جانانه ճանանէ [գ] Տարփածու. amant.

جانب { ճանիպ [ա] Կողմ. côté. part [յգ. جوانب]:

جانباز { ճանպազ [գ] 1. Լարախաղաց. acrobate 2. Ձիավաճառ. marchand de chevaux. maquignon 3. Խորամանկ. rusé.

جانبدار { ճանիպտար [գ] Կողմնապահ զօրական. flanqueur.

جانبي { ճանիպի [ա] Կողմնակի. latéral.

جانخراش { ճանըխըրաշ [գ] Հոգի կսկծեցնող. ազդողում. qui affecte l'âme. déchirant.

جانسپار { ճանսիփար [գ] Հոգին զոհող. անձնանուէր. qui n'épargne pas son âme. dévoué.

جانسپارانه { ճանսիփարանէ [գ] Անձնուիրաբար avec dévouement.

جانستان { ճանըսթան [գ] Հոգեառ. Հոգեառ. qui arrache la vie.

جانسوز { ճանսուզ [գ] Հոգեկեզ. qui brûle l'âme.

جانشین { ճանըշին [գ] Տեղապահ. substitut.

جانفزا { ճանֆըզա [գ] Կեանքը երկարող. ողջարիչ. qui prolonge la vie. qui ranime.

جانفس { ճանֆէս [ի] Որնդուն. taffetas.

جانكاه ճանքեահ / جانكداز ճանկիւտազ [գ] Հոգեմաշ. qui épuise l'âme.

جانلندرمق { ճանլանտըրմագ [ի] Կենդանացնել. ողջացնել. vivifier. ranimer.

جانلنمق { ճանլանմագ [ի] Կենդանանալ. ողջանալ. s'animer. se ranimer

جانلو { ճանլը [ի] 1. Հոգիաւոր. qui possède une âme 2. Կորովի. vigoureux 3. Իմաստալից. plein de sens. առակ. — ایکی յղի. enceinte. grosse.

جانور { ճանավար [գ] 1. Անասուն. animal. [յգ. جانوران] 2. Գազան. bête féroce [առակ. ճանավար]:

جانی { ճանի [ա] Ոճրագործ criminel [جنایت էն]:

جاوید ճավիտ / جاویدانی ճավիտանի [գ] Յաւիտենական. յաւէտ. յաւիտենական. éternel. perpétuel.

جاه { ճահ [ա] Աստիճան. բարձ. rang. dignité.

جاهل { ճահիլ [ա] 1. Տգէտ ignorant [جهالت էն] [յգ. جهال . جهله] 2. Անփորձ. inexpérimenté.

جاهلیت { ճահիլիյէթ* [ա] Տգիտութիւն. ignorance. առակ. — زمان ժամանակ յորում կը տիրէր կռապաշտութիւն յառաջ քան զմահմետականութիւն. époque où le paganisme régnait avant l'islamisme.

جای { ճայ [գ] Տեղի. lieu. endroit.

جایدرمق { ճայտըրմագ [ի] Միտքը փոխել

տալ. faire changer de résolution.

جارجار { ճայըր ճայըր [բ] ճարճատմամբ. avec craquement.

جایگاه { ճայկեահ [ղ] Կայենտեղ. lieu où l'on demeure.

جایگیر { ճայկիր [ղ] Զետեղեալ. գրաւեալ. fixé. occupé.

جایغ { ճայըգ [բ] Միտքը փոխել. changer de résolution.

جب { ճիւպպ [ա] 1. Ջրհոր. puits 2. Խորին բանտ. cachot profond.

جبا { ճապա [բ] Ձրի. gratis.

جباره { ճեպապիրէ* [ա] Բռնաւորք. tyrans [եզ. جبار].

جبار { ճեպպար [ա] 1. Բռնաւոր. tyran [جبر են] [յգ. جبابره] 2. Ամենազօր. tout-puissant.

جبال { ճիպալ* [ա] Լեռներ montagnes [եզ. جبل]

جبانت { ճեպանեթ* [ա] Երկչոտութիւն. timidité.

جباه { ճիպահ* [ա] Ճակատներ. fronts [եզ. جبهه].

جبایت { ճիպայեթ* [ա] Տուրք, հասոյթից հաւաքումն. perception des impôts, des revenus.

جبخانه { ճեպխանէ [ղ] 1. Վառօդի համբարանոց. magasin à poudre 2. Պատերազմական պարէն վառօդ և գնդակ. munition de guerre.

جبر { ճեպր [ա] 1. Բռնադատել. ստիպել. contraindre. forcer 2. Բռնութիւն. force 3. Վերահաստատել. rétablir. remboîter 4. Գրահաշիւ. algèbre. տալ. — բռնի. par force. مافات — կորուստ դարմանել. réparer la perte.

جبروت { ճեպերութ* [ա] Աստուածպետութիւն. domination divine.

جبره { ճիպրէ [բ] Ճիթ չանչ. marc de raisin.

جبری { ճեպրի [ա] 1. Բռնական. forcé [եզ. جبرا] 2. Գրահաշուական. algébrique.

جبس { ճիպս [ա] Գաճոյ քար. gypse.

جبل { ճեպել [ա] Լեռ. montagne [յգ. جبال]. տալ. الطارق — Ճիպրալդար. Gibraltar.

جبلت { ճիպիլլեթ* [ա] Բնութիւն. nature [յգ.

جبلات] : — مز անմուրդրի. dé-naturé.

جبلقوم { ճեպէլքօգում [ը] Մեղեսիկ. améthyste.

جبلى { ճիպիլլի [ը] Բնական. naturel. inné [էզ. جبليه] :

جبلى { ճեպէլի [ը] Լեռնային. montagneux, montagnard.

جبن { ճիպին [ը] Թանդամանիր. caséine.

جبه { ճէպէ [գ] Զրահ. cuirasse. ստոյգ. — پوش Զրահաւորեալ. cuirassé.

جبه { ճիւպպէ* [ը] Վերարկու. manteau [յգ. جباب] :

جبه خانه { ճէպէխանէ [գ] Զէնարան. arsenal.

جبهه { ճէպհէ* [ը] Ճակատ. front [յգ. جباه]. ստոյգ. — سای او Ճակատ քսել. frotter le front contre.

جبهى { ճէպհի [ը] Ճակատային. frontal.

جبيره { ճեպիրէ* [ը] Տախտակապ. attelle.

جبيل { ճիւպէյլ [ը] Լեռնակ monticule.

جبين { ճէպին [ը] Ճակատ. front [յգ. جبن] :

جبين { ճէպին [ը] Երկչոտ. timide [جبانت էն] :

جبين { ճիպին [ը] Մժեղ. moustique.

جبينلك { ճիպինլիք [ը] Մժեղակալ. moustiquaire.

جثه { ճիւսսէ* [ը] Մարմին. զանգուած. corps. volume [յգ. جثث] :

جحد { ճահտ [ը] Ա. Ուրացում. apostasie Բ. ժխտ. ժխտական բառ. négation.

جحود { ճիւհուտ [ը] Ուրացող (ի կեր արկանի հրէից համար) renieur. apostat (appliqué au juifs) [ռմկ. չըֆըտ] :

جحيم { ճէհիմ [ը] Դժոխք. enfer.

جد { ճէտտ [ը] Հաւ. մեծ հայր. grand père. aïeul [յգ. اجداد]. ստոյգ. ابا عن — որդւոց յորդիս. de père en fils.

جد { ճիտտ [ը] Ա. Եռանդ zèle, ardeur. Բ. Լրջութիւն. le sérieux.

جدا { ճիտտէն [ը] Ա. Լրջօրէն. sérieusement Բ. Իրօք. réellement.

جدا { ճիւտա [գ] Անջատ. séparé.

جدائى { ճիւտայի [գ] Անջատում. séparation.

جدار { ճէտար [ա] 1. Որմ. պատ. mur. muraille [ճմ. جدران] 2. անատ. Ներքնապատ: paroi.

جدال { ճէտալ [ա] 1. Վէճ. dispute 2. Կռիւ querelle.

جدام { ճէտամ [ի] տե՛ս. voir جذام :

جداو { ճէտավ [ի] 1. Ուլն garrot du cheval 2. Ուսոսկր. omoplate.

جداول { ճէտավիլ* [ա] ճմ. جدولի. pl. de جدول

جدر { ճէտէր [ա] Այտուց: ուռոյց. goître. tumeur.

جدران { ճէտրան* [ա] Որմեր. murailles [եզ. جدار]:

جدری { ճէտէրի [ա] Ծաղիկ (ախտ). petite vérole. աշող. بقری — ծաղիկ ախտ (կովուց). vaccine.

جدع { ճէտ՛ [ա] Ծայրատ. բաղդ. մութիւն. mutilation.

جدل { ճէտէլ [ա] Վէճ. Հակառակութիւն. dispute. litige.

جدول { ճէտվէլ [ա] 1. Ջըր. մուղ, Ջրանցք. canal [ճմ. جداول] 2. Կանոն. règle 3. Տախտակ. ացիւ. ակ. tableau.

جده { ճէտտէ* [ա] Մեծ մայր. grand' mère [ճմ. جدات]:

جدی { ճէտտի [ա] Լուրջ. իրական. sérieux, réel [իգ. جدیه]:

جدید { ճէտիտ [ա] Նոր. nouveau [իգ. جدیده]

جدیر { ճէտիր [ա] Արժանի. digne.

جذام { ճէզամ [ա] Բորո. տութիւն. lèpre. او — բորոտիլ. être atteint de la lèpre.

جذب { ճէզպ [ա] 1. Ցինքն ձգել. attirer 2. Հրապուրել. séduire 3. Ծը. ծել. absorber.

جذبه { ճէզպէ* [ա] 1. Ձը. գողութիւն. attraction [ճմ. جذبات] 2. Հրապոյր. attrait. յափշտակութիւն մտաց. extase.

جذر { ճէզր [ա] 1. Արմատ racine [ճմ. جذور] 2. թուաբ. Արմատ. racine.

جذع { ճըզ՛ [ա] 1. Ծղօտ. stipe 2. Բուն. կոճղ. tronc.

جذور { ճիւզուր* [ա] ճմ. جذرի. pl. de جذر

جذیر { ճէզիյր [ա] Արմատիկ. radicule.

جر { ճէրր [ա] քաշել. քարշել. tirer. traîner.

آلات — շարժարանութիւն. մեքենականութիւն. dynamique. mécanique. — حرف նախադրութիւն. préposition

جراب { ճէրապ [–] 1. Պայուսակ. bissac [յգ. اجربه] 2. Քսակ. Գեղձիկ. follicule.

جرأت { ճիւրէթ* [–] Համարձակութիւն. յանդգնութիւն. hardiesse. audace. ا — համարձակիլ. յանդգնիլ. oser.

جرائح { ճէրաիհ* [–] Վէրք. blessures [եզ. جريحه].

جرائد { ճէրաիտ* [–] յգ. جريده ի. pl. de جريده

جرائم { ճէրաիմ* [–] յգ. جريمه ի. pl. de جريمه.

جراح { ճէրրահ [–] Վիրաբոյժ. chirurgien [جرح էն].

جراحت { ճէրահաթ* [–] 1. Վէրք. blessure 2. Թարախ. pus.

جراحی { ճէրրահի [–] Վիրաբուժական. chirurgique [եգ. جراحيه].

جراد { ճէրատ [–] Մարախ. sauterelle. — البحر ծովու մարախ. crevette.

جرار { ճէրրար [–] 1. Շահնդիր. vénal [جر էն] 2. Մուրացող. mendiant.

جرب { ճէրպ [–] Քոս. gale. psore. psora.

جربزه { ճէրպէզէ* [–] 1. Խորամանկութիւն. astuce. finesse 2. Ճարտասանութիւն. éloquence.

جربی { ճէրպի [–] Քոսային. psorique.

جرتاوی ճըրթավի } [թ] Անձնագով. vantard. vaniteux.
جرتلاق ճըրթլագ

جرتلامق { ճըրթլամագ [թ] Ճռնչել. produire un cri strident.

جرثوم { ճիւրթում [–] Բոյն. Սերմ. spermatie [յգ. جراثيم].

جرثومه { ճիւրթումէ* [–] Բոյն. Բուսականաւոր. blastème [յգ. جراثيم].

جرجر { ճըրճըր [թ] 1. Ծղրիդ. grillon 2. Շատախօս. jaseur.

جرح { ճէրհ [–] 1. Վիրաւորել. blesser 2. Հերքել. réfuter.

جرحه { ճիւրհա* [–] 1. Վէրք. blessure 2. Պատառուած. fente.

جرد { ճէրտ [ա] 1. Քերել. Քերթում, rugination 2. ճէրտ. Լերկութիւն. glabréité.

جردوال { ճէրտավալ [ը] Տեսակ մը նիզակ. espèce de lance

جرس { ճէրէս [ա] 1. Զանգակ. cloche 2. Բոժոժ. sonnette.

جرش { ճէրշ [ա] Քերել. Մաշում, attrition.

جرعه { ճիւրա* [ա] Ումպ. gorgée [յգ. جرع].

جرم { ճիւրմ [ա] Յանցանք. délit. faute [յգ. جروم] — مشهود ։ յայտ յանդիման գործուած յանցանք. flagrant délit.

جرم { ճիրմ [ա] Մարմին. Հաստոց. corps. volume [յգ. اجرام]։

جروف { ճիւրուֆ [ը] Կղզ կղանք մետաղաց. scorie.

جروم { ճիւրում* [ա] յգ. جرم ի. pl. de جرم ։

جری { ճէրի' [ա] Յանդուգն. Համարձակ. audacieux. hardi [جرات են]։

جریان { ճէրէյան [ա] 1. Հոսիլ. couler 2. Հոսում. écoulement 3. Անցնիլ. պատահիլ. se passer 4. Վազել. անցնիլ. courir. հով. هوا — օդի հոսանք. courant d'air.

جریب { ճէրիպ [ա] Արտավար. arpent.

جریح { ճէրիհ [ա] Վիրաւորեալ. blessé.

جرید { ճէրիտ [ա] 1. Մական. bâton, verge 2. Արդուկեց խաղ. djérid.

جریده { ճէրիտէ* [ա] 1. Լրագիր. journal [յգ. جرائد] 2. Տոմար. régistre

جریمه { ճէրիմէ* [ա] 1. Յանցանք. péché [յգ. جرائم] 2. Տուգանք. amende.

جزء { ճիւզ' [ա] 1. Մաս. partie. portion [յգ. اجزاء] 2. Կտոր. morceau 3. Տարր. élément 4. Տետր, fascicule. livraison 5. Ոտն (տաղի). mètre. տաղ. لایتجزا — շամանդաղ. atome. بر — կամ ی — քիչ մը. աննշան. un peu. insignifiant. Մասնական. partiel.

جزئیات { ճիւզիյեաթ* [ա] 1. Մանր մունր իրեր choses menues [եզ. جزئی] 2. Աննշանք. bagatelles 3. Մասնաւորութիւնք. particularités. détails.

جزا { ճէզա [ա] 1. Պատիժ. punition. châtiment

2. Հետեւութիւն ենթադրու-թեան. conséquence d'une hypothèse. առաջ. — روز վեր-ջին դատաստանի օր. jour du Jugement dernier.

جزائر { ճեզայիր* [ա] 1. Կղզ-ղիներ. îles [Եզ. جزيره] 2. Ալճերիա. Algérie. առաջ. بحر سفيد — Արշիպեղա-գոս. les îles de l'Archipel ottoman.

جزالندرمق { ճեզալընտըրմագ [թ] Պատժոյ ենթարկել. punir.

جزدان { ճըզտան [գ] Թըղ-թապանակ. portefeuille.

جزر { ճեզր [ա] 1. Տեղա-տուութիւն. reflux 2. բառ. Ստեպղին. carotte.

جزردامق { ճըզըրտամագ [թ] Ճռնչել. pétiller

جزلامق { ճըզլամագ [թ] Խղճալ. être navré.

جزم { ճեզմ [ա] 1. Կարել. trancher 2. Վերջ-նականապէս որոշել. décider définitivement 3. Այս (•) նշանն է որ ձայնանիշին հա-տողութիւնը կը ցուցնէ. signe comme ça (•) qui indique la portée de la signe phonique.

جزق { ճեզգ [ա] տե՛ս. voir جزء ։

جزوه { ճեզվէ [ի] Սրճաման. cafetière.

جزيره { ճեզիրե* [ա]. 1. Կղզի. île [Յգ. جزائر] 2. Միջագետքիա. Mésopotamie. առաջ. نيم — Թե-րակղզի. presqu'île. péninsule.

جزيق { ճըզըգ [թ] Հոգի. âme.

جزيل { ճեզիլ [ա] Առատ. abondant. իգ. جزيله

جزيه { ճիզյէ* [ա] Տուրք. գլխահարկ. tribut. capitation.

جسارت { ճեսարէթ* [ա] Հա-մարձակութիւն. hardiesse. franchise. 1 — համարձակիլ. oser.

جسامت { ճեսամէթ* [ա] 1. Խոշորութիւն. մեծութիւն. énormeté. grandeur 2. կարեւորութիւն. importance.

جسبان { ճեսպան [գ] Յար-մար. վայելուչ. convenable. digne [ռամկ. چسبان [գ] բառեն]։

جست { ճէսթ [գ] Խնդիր. recherche. առաջ. جو و — խուզարկութիւն. որո-նում. recherche.

جستجو { ճէսթիճու [պ] Խուզարկութիւն. recherche [կամ. جست و جو պարսկերէն բառերէն]։

جسته جسته { Ճիւսթէ ճիւսթէ [պ] Մաս առ մաս. peu à peu. à différentes reprises. partiellement.

جسد { ճէսէտ [ա] Մարմին. corps [յգ. اجساد]։

جسر { ճիսր [ա] կամուրջ. pont [յգ. جسور]։

جسم { ճիսմ [ա] 1. Մարմին. corps [յգ. اجسام] 2. Նիւթ, substance 3. Երկրաչափական մարմին. solide. ատաց. لطيف — օդի. պարիկ. génie. fée.

جسمانى { ճիսմանի [ա] Մարմնաւոր. corporel [էգ. جسمانيه]։

جسور { ճէսուր [ա] Անվեհեր. քաջ. intrépide. brave [جسارت էն]։

جسور { ճիւսուր* [ա] յգ. جسرի. pl. de جسر։

جسيم { ճէսիմ [ա] 1. Մեծ. խոշոր. grand. gros [جسامت էն] [էգ. جسيمه] 2. Ծանրակշիռ. կարեւոր. sérieux. important.

جعد { ճա՛տ [ա] Գանգուր. boucle de cheveux

جعلى { ճա՛լի [ա] Շինծու. կեղծ. artificiel. factice. feint.

جغتاى { ճաղաթայ [թ] Անուն երրորդ որդւոյն Ճինկիզ խանի. nom du troisième fils du Djinguiz khan.

جغرافيا { ճօղրաֆիա [եւր] Աշխարհագրութիւն. géographie.

جغلتى { ճըղըլթը [թ] Ճռուողում. gazouillement.

جف { ճէֆֆ [ա] Չորցած. qui est séché. — ատոյ. القلم يازمق — մէկ անգամուն գրել. écrire tout d'un trait.

جفا { ճէֆա [ա] Նեղութիւն. տառապանք. զրկանք. peine. tourment. vexation.

جفاكار { ճէֆաքեար [պ] Տանջող. հարստահարող. tourmenteur. vexateur.

جفاكش { ճէֆաքէշ [պ] Հարստահարեալ. տառապեալ. opprimé. vexé.

جفر { ճէֆր [ա] Կիտահմայութիւն. devination par des points.

جفره { ճէֆրէ [եւր] 1. Մետաղեայ գրիչ. plume métallique 2. Փակագիր. chiffre.

جفن { ճէֆն [ա] Արտեւանունք. paupière [ժ. اجفان . جفون] ։

جكر { ճիկեր [գ] Թոք. poumon (ժ. ճէկէր). սաւց — قره սեւ լեարդ. foie. — اق Թոք. poumon. پاره — կտոր սրտի հատոր. favori. mignon. سوز — սրտաճմլիկ. navrant.

جل { ճէլլէ [ա] Վեհամբարձեալ. soit exalté.

جلا { ճիլա [ա] 1. Փայլ. éclat 2. Ցոլումն. lustre.

جلائل { ճէլաիլ [ա] Վսեմք. sublimes [եզ. جليله . جليل] ։

جلاب { ճէլլապ [ա] Խաշնավաճառ. marchand de bestiaux [جلب էն] ։

جلاجی { ճիլաճի [ի] Ցոլացուցիչ. brunisseur.

جلاد { ճէլլատ [ա] Դահիճ. bourreau [جلد էն] ։

جلادت { ճէլատէթ [ա] Քաջութիւն. bravoure. courage.

جلال ճէլալ / جلالت ճէլալէթ { [ա] Մեծափառութիւն. վեհութիւն. magnificence. majesté.

جلالتماب { ճէլալէթմաապ [ա] Մեծափառ. illustre.

جلالق { ճիլալըգ [ի] Ցոլացնել. polir. brunir.

جلالی { ճիլալը [ի] Ցոլացեալ. poli. lustré.

جلالی { ճէլալի [ա] Աւազակ. յելուզակ. ապստամբ. bandit. brigand. rebelle.

جلاو { ճիլավ [ի] Ճակատ կամ առաջակողմ ձիու. front ou le devant d'un cheval.

جلاه { ճէլահ [գ] Ոստայնանկ. tisserand.

جلب { ճէլպ [ա] 1. Գրաւել. attirer 2. Բերել. կոչել. faire venir 3. դատ. կոչում. ազդ. sommation. mandat.

جلب { ճէլէպ [ի] Խաշնավաճառ. marchand de bestiaux [ռամկ. ճէլլապ էն]

جلباب { ճիլպապ [ա] 1. Վերարկու. robe. manteau 2. Առագաստան. cousinière.

جلبور { ճիլպուր [ի] Փոկ սանձի. courroie de la bride.

جلجل { ճիլճիլ [ա] Բոժոժ. sonnaille [ժ. جلاجل]

جلد { ճիլտ [ա] 1. Մորթ. peau [ժ. جلود] 2. կազմ գրքի. reliure d'un

livre 2. Հատոր. tome. volume.

جلدلك { ճիլտլէմէք [ի] կազմել. relier.

جلدلى { ճիլտլի [ի] կազմած. relié.

جلديه { ճիլտիյէ* [ա] Մորթային. dermatoïde. cutané.

جلسه { ճէլսէ* [ա] Նիստ. séance. session.

جلغاوه { ճըլղավէ [ի] Մուշտակ որ պարանո-ցի ետևի կողմը կը ծածկէ. pelisse qui couvre la partie postérieure du cou [—գա. Ճիկայի գաֆա է]։

جلق { ճըլք [ի] Փտած. ջլճ-ված. gâté. couvi.

جلود { ճիւլուտ* [ա] յգ. جلد ի. pl. de جلد ։

جلوس { ճիւլուս [ա] 1. Բազմիլ. s'asseoir 2. Գահակալել. monter sur le trône 3. Գահակալու-թիւն. avénement.

جلوه { ճիլվէ* [ա] 1. Առա-ջին երևումն հարսի փեսային. première apparition d'une nouvelle mariée à son époux 2. Պչրանք. coquetterie. manières 3. Ցայտնութիւն manifestation 4. Պար ստերվիշաց. danse des derviches.

جلى { ճէլի [ա] Ցայտնի. ակներև. évident, manifeste [جلا է]։ առդ. — خط ստուար մի խոշոր գիր. espèce d'écriture grosse.

جلير { ճըլըզ [ի] խեղճ. ճղճիմ. pauvre. chétif. grêle.

جليس { ճէլիս [ա] 1. Մի-ասին նստող. qui est assis ensemble [جلوس է] 2. Ընկեր. camarade.

جليل { ճէլիլ [ա] Վսեմ. փառաւոր. շքեղ. grand, sublime, magnifique, superbe [جلالت է] [էգ. جليله] [յգ. اجلا]։

جم { ճէմ [պ] Արքայն Ճեմշիտ. le roi Djemchid.

جم { ճէմմ [ա] Բազմութիւն. multitude. առդ. — غفير ամբոխ. foule. masse du peuple. multitude.

جمادات { ճէմատաթ* [ա] Ան-գործարանաւոր մարմինք. substances inorganiques [եզ. جماد]։

جمادى الاخره { ճէմազիյէլ-ախըրէ* [ա] Վեցերորդ ամիս լուսնային տարւոյ. sixième mois de l'année lunaire.

جمادى الاولى { ճէմազիյէլ-ուլա* [ա] Հինգերորդ

ամսոյն լուսնային տարւոյ. cinquième mois de l'année lunaire.

جماذى الاخر { Տէմազիւլ ախըր ան. voir. جمادى الاخره.

جماذى الاول { Տէմազիւլ էվվէլ ան. voir. جمادى الاولى.

جماع { Տիմա՛ [–] Զուգաւորութիւն. coït. union conjugale.

جماعت { Տէմա՛աթ* [–] 1. Խումբ. assemblée [ջմ. جماعات] 2. Հասարակակութիւն. communauté.

جمال { Տէմալ [ի] Գեղեցկութիւն. beauté.

جمال { Տէմմալ [–] Ուղտապան. chamelier.

جماهير { Տէմահիր* [–] ջմ. جمهور ի. pl. de جمهور

جمجمه { Տէմճիմէ* [–] Գանկ crâne. — علم գանկաբանութիւն. crânologie.

جمره { Տէմրէ* [–] 1. Հրաշ. braise [ջմ. جمرات] 2 Ջերմութիւն. chaleur.

جمرى { Տիմրի [ի] 1. Ժլատ. sordide, avare 2 Գռեհիկ. roturier. vilain.

جمع { Տէմ՛ [–] 1. Հաւաքել. réunir. rassembler. 2. Ջմ. Յոգնակի. pluriel [ջմ. جموع] 3. Բաղ. Յաւելում: addition 4. Գումար. total. — او — հաւաքուիլ. s'assembler. — سالم կամ صحيح — կանոնաւոր յոգնակի. pluriel régulier. — مكسر — անկանոն յոգնակի. pluriel irrégulier.

جمعا { Տէմ՛ան [–] Ընդամէնը le tout. en tout.

جمعلنمك { Տէմ՛լէնմէք [ի] Յոգնականանալ. se former en pluriel.

جمعه { Տ.ում՛ա* [–] Ուրբաթ vendredi. — ایرتسی շաբաթ. samedi.

جمعيت { Տէմ՛իյէթ* [–] 1. Հաւաքում: ամփոփում: réunion, recueillement 2. Ժողով. կաճառ. ամբոխ. assemblée [ջմ. جمعيات] 3. Ընկերութիւն. société 4. Հանդէս. solennité. — شبانه — երեկոյթ. soirée.

جمل { Տէմէլ [–] Ուղտ. chameau [ջմ. جمال. اجمال].

جمل { Տիւմէլ* [–] ջմ. جمله ի. pl. de جمله.

جملة { Տ.ումլէթէն* [–] Ամբողջովին. totalement.

جمله { Տիւմլէ* [–] 1. Ամբողջութիւն. l'ensemble totalité 2. Բոլոր. tout 3. Պարբերութիւն. proposi-

tion, phrase [ճէ. جمل] 4. Դաս. կարգ. classe, catégorie. տաց. — از ի մէջ այլոց. entre autres. بو — ایله برابر այսու ամենայնիւ. pourtant. — قره գումար. addition.

جمناستیق { ճիմնասթիք [էօս] Մարմնամարզ. gymnastique.

جمود { ճիւմուտ [—] Սառումն. congélation.

جموع { ճիւմու՛* [—] ճէ. جمع ի pl. de جمع :

جمهور { ճիւմհուր [—] 1. Հանրութիւն public [ճէ. جماهیر] 2. Հասարակապետութիւն. république.

جمهوری { ճիւմհուրի [—] Հասարակապետական. républicain [էէ. جمهوریه]:

جمهوریت { ճիւմհուրիյէթի* [—] Հասարակապետութիւն. république. démocratie.

جمیع { ճէմի՛ [—] Համայն. բոլոր. tout, tous [جمع էն]:

جمیل { ճէմիլ [—] Գեղեցիկ. սիրուն. beau. joli [جمال էն]:

جمیله { ճէմիլէ* [—] 1. Գեղեցիկ. սիրուն. belle. jolie [جمال էն] 2. Գեղեցիկ արարք. belles actions.

جن { ճինն [—] 1. Ոգի. պարիկ. génie. esprit 2. Դեւ. démon.

جناب { ճէնապ [—] 1. Մեծութիւն. բարձրութիւն. grandeur. altesse 2. Անձ. personne.

جنابت { ճէնապէթի* [—] 1. Օրինական անմաքրութիւն. impureté légale 2. Գիջացեալ, պիղծ. pollué, impur, profané.

جنات { ճէննաթի* [—] ճէ. جنت ի. pl. de جنت :

جناح { ճէնահ [—] 1. Թեւ. aile. nageoire [ճէ. اجنحه] 2. Կող. flanc.

جنازه { ճէնազէ* [—] 1. Դագաղ. cercueil [ճէ. جنائز] 2. Ննջեցեալ. défunt.

جناس { ճինաս [—] 1. Նմանաձայնութիւն. paronomase 2. Երկդիմի բան. calembour. équivoque

جنان { ճէնան [—] Սիրտ. cœur.

جنان { ճինան* [—] ճէ. جنت ի. pl. de جنت :

جنایات { ճինայեաթի* [—] Ոճիրք. crimes [էզ. جنایت]:

جنایت { ճինայեթի* [—] Ոճիր. եղեռն. crime. forfait [ճէ. جنایات]:

جنب { ճէնպ [—] 1. Կող. côte 2. [illegible]

...թաղանթ. plèvre. ———. ذات الـ — կողացաւութիւն. pleurésie.

جنب { ճիւնիւպ [ա] 1. Պիղծեալ. pollué 2. Անմաքուր. impur [جنابت են]։

جنبان { ճիւնպան [պ] 1. Երերող. vascillant 2. Երերցնող. qui branle, agite.

جنبر ճէմպէրէ / جنبستره ճէմպէսթրէ { [ի] Մազխիլ. pincettes.

جنبش { ճիւնպիշ [պ] 1. Շարժում. agitation 2. Խաղաղնք, խրախութիւն. trépignement, divertissement.

جنبي { ճէնպի [ա] 1. Կողմնական. lateral 2. Կողաթաղանթային. plévral.

جنت { ճէննէթ* [ա] 1. Պարտէզ. jardin [ձ. جنان] 2. Դրախտ. paradis.

جنت { ճիւննէթ* [ա] Ցնորութիւն. folie, aliénation mentale.

جنتمكان { ճէննէթմէքեան [պ] 1 Դրախտաբնակ placé en paradis 2. Երանելիշատակ. d'heureuse mémoire.

جنجه { ճէնճէ* [ա] Յանցանք. délit. offense.

جند { ճիւնտ [ա] Գունդ. բանակ. troupe, corps d'armée [ձ. جنود]։

جندره { ճէնտէրէ [պ] Ճըմլող մեքենայ. pressoir.

جندی { ճիւնտի [ա] 1. Զօրք. պատերազմիկ. soldat. guerrier 2. Հեծելազօր. cavalier.

جنرال { ճէնէրալ [ֆրն] 1. Զօրավար. général 2. Ընդհանուր. général.

جنس { ճինս [ա] 1. Սեռ. տեսակ. genre. espèce [ձ. اجناس] 2. Ցեղ. race 3. Ազնիւ. de race.

جنسی { ճինսի [ա] Սեռական. générique.

جنسیت { ճինսիյէթ* [ա] Համասեռութիւն. homogénéité.

جنك { ճէնկ [պ] Պատերազմ. guerre. combat.

جنكاور { ճէնկեավէր [պ] Պատերազմիկ. guerrier [ձ. جنكاوران]։

جنكجويانه { ճէնկճույանէ [պ] 1 Կռուասէրի պէս en querelleur. hostile 2. Պատերազմասէր. belliqueux.

جنكلشمك { ճէնկլէշմէք [թ] Պատերազմիլ. կռուիլ. combattre. se battre.

جنوب { Ճէնուպ [ա] Հարաւ sud.

جنوبى { Ճէնուպի [ա] Հարաւային. méridional.

جنود { Ճէնուտ* [ա] Ար. جند ի. pl. de جند ։

جنوديه { Ճէնուտիյէ* [ա] Զինուորական. militaire.

جنون { Ճէնուն [ա] Խելագարութիւն. aliénation d'esprit. folie.

جنويز { Ճէնէվիզ [ի] Ճենովացի. Génois.

جنى { Ճիննի [ա] Ոգեկան. ayant rapport aux génies.

جنين { Ճէնին [ա] Սաղմ. fœtus [Ար. اجنه]։

جو { Ճէվ [պ] Գարի. orge.

جو { Ճէվվ [ա] Անջրպետ. espace. Տաճկ. هوا — մթնոլորտ. atmosphère.

جو { Ճու [պ] 1. Խոյզ. recherche 2. Խնդրող. փափաքող. qui cherche, qui désire.

جو { Ճու [պ] Գետակ. rivière [Համ. جوى էն]։

جواب { Ճէվապ [ա] Պատասխան. réponse [Ար. اجوبه]։

جوابلشمق { Ճէվապլաշմագ [ա] Իրարու պատասխանել. se répondre.

جوابنامه { Ճէվապնամէ [պ] Պատասխանագիր. missive responsive.

جوابيه { Ճէվապիյէ* [ա] Պատասխանական. responsive.

جواد { Ճէվատ [ա] Մեծահանձն. ազնուական. généreux. noble.

جوار { Ճիվար [ա] 1. Շրջակայք. alentours 2. Մերձաւոր. voisin.

جوارح { Ճէվարիհ* [ա] Ոտքեր. ձեռքեր. pieds. mains. [Եզ. جارحه]։

جوارى { Ճէվարի* [ա] Ար. جاريه ի. pl. de جاريه

جواز { Ճէվազ [ա] Թոյլտուութիւն. permission.

جواسيس { Ճէվասիս [ա] Ար. جاسوس ի. pl. de جاسوس ։

جواطه { Ճիվատա [իտ] Պտուտակաւոր բեւեռ. clou à vis.

جوامع { Ճէվամի'* [ա] Ար. جامع ի. pl. de جامع ։

جواميس { Ճէվամիս* [ա] Ար. جاموس ի. pl. de جاموس ։

جوان { Ճէվան [պ] Երիտասարդ. jeune [Ար. جوانان]. Տաճկ. يكيت — Համ-

զուարճերգութեան՝ որ արբեան հուամք արգիլող առնել մ'է. mille-feuille.

جوانب { ճիվանիպ* [ա] ճէ. جانب ի. pl. de

جوانبخت { ճիվանպախթ [դ] Բախտաւորեալ. fortuné [ճէ. جوانبختان]։

جوانمرد { ճիվանմէրտ [դ] Առատաձեռն. généreux. libéral [ռամկ. ճէօմէրտ ։

جوانى { ճիվանի [դ] Երիտասարդական. de la jeunesse. juvénile.

جواهر { ճիվահիր*[ա] ճէ. جوهر ի. pl. de جوهر ։

جواهرجى { ճիվահիրճի [թ] Գոհարավաճառ. bijoutier. joaillier.

جوجه { ճիւճէ [թ] Գաճաճ. nain.

جود { ճուտ [ա] Առատաձեռնութիւն. libéralité. générosité.

جودت { ճէվտէթ* [ա] Ազնուութիւն. լաւութիւն. excellence. bonté.

جور { ճէվր [ա] Հարստահարութիւն. oppression.

جورجونه { ճուրճունա [թ] խեղկատակութիւն գինեմոլի. bouffonerie des ivrognes. ռամկ. պ — ճիւմպ խեղկատակութեան ելնել. faire des bouffoneries.

جوز { ճէվզ [ա] Ընկոյզ. noix [ճէ. جوزات]. ռամկ. هندستان — ی Հնդիկ ընկոյզ. coco.

جوزا { ճէվզա* [ա] Երկուորեակք. jumeaux.

جوش { ճուշ [դ] 1. Եռացում. bouillonnement 2. Յորդում. débordement.

جوشان { ճուշան [դ] Եռացող. qui bouillonne. qui bout.

جوشش { ճուշիշ [դ] տե՛ս. voir جوش ։

جوشقون { ճօշղուն [թ] 1. Յորդ, զեղուն. à plein bord. débordant 2. Եռանդուն. ardent.

جوشمق { ճօշմագ [թ] 1. Զեղուլ. affluer. se déborder 2. Բորբոքիլ. յուզիլ. s'exalter. s'enthousiasmer.

جوشن { ճէվշէն [դ] Զրահ. cuirasse. — پوش զրահաւորեալ. couvert de cuirasse. cuirassé.

جوع { ճու՛ [ա] Անօթութիւն. faim.

جوعان { ճէվ՛ան [ա] Անօթի. affamé.

جوف { ճէվֆ [ա] Խոռոչ. creux. cavité [ճմ. اجواف].

جولان { ճէվէլան [ա] 1. Շրջիլ. դառնալ. circuler. tourner autour 2. Շրջում. circulation.

جولانكاه { ճէվէլանկեահ [պ] 1. Շաւիղ. orbite 2. Ասպարէզ. carrière.

جومبولدى { ճումպուլտու [թ] Կլկլունք. glouglou. ondulation.

جومبه { ճումպա [թ] Սարաւանդ. ելք. saillie, projecture.

جومرد { ճէօմէրտ [թ] առ'ս. voir. جوانمرد.

جومردلك { ճէօմէրտլիք [թ] Առատաձեռնութիւն. libéralité.

جونغول { ճունղուլ [թ] Շաչիւն. cliquetis.

جوهر { ճէվհէր [ա] 1. Ակն պատուական. bijou, pierre précieuse [ճմ. جواهر] 2. Էութիւն. նիւթ. բուն. essence, substance 3. Արժէք. valeur 4. Կէտաւոր տառ. lettre à point. ռմկ. فرد — atôme, molécule.

جوهردار { ճէվհէրտար [պ] Ոսկի կամ ար-ծաթ յեռեալ. damasquiné. incrusté.

جوى { ճույ [պ] Գետակ. վտակ. rivière. ruisseau.

جويا ճուեա
جويان ճուեան { [պ] Խնդրող. որոնող. qui désire. qui cherche.

جويبار { ճուեպար [պ] Գետակ. վտակ. rivière. cours d'eau.

جوينده { ճուեէնտէ [պ] Խնդրող. որոնող. qui désire, qui cherche.

جه { ճէ, ճա (թ. մասնիկ) 1. Մինչ. jusque 2. Ըստ. selon. 3. Երբ, մինչ. quand. aussitôt que 4. Իբրև. կերպով. à la manière 5. Բաւական. assez 6. Մինչ. pendant 7. Կողմանէ. de la part 8. Մասին. en ce qui concerne. ռմկ. — ترك Թուրքերէն. en langue turque. بكاكنجه գալով ինձ. quant à moi. — بون այսչափ. si. autant.

جهابذه { ճէհապիզէ* [ա] Փորձառու և ուշիմ անձինք. hommes expérimentés et intelligents [եզ. جهبذ].

جهات { ճիհաթ* [ա] Կողմեր. côtés [եզ. جهت].

جهاد { ճիհատ [ա] Սուրբ պատերազմ. guerre sainte.

جهادیه { ճիհատիյէ * [ա] Սուրբ պատերազմի վերաբերեալ. ayant rapport à la guerre sainte.

جهاز { ճիհազ [ա] 1. Հանդերձանք. կազմածք équipement [յզ. اجهزه] 2. Զորձմլիք հարսի. trousseau [ած. ճէհէզ] 3. Գրա. Անօթ, գործի. appareil.

جهال { ճիւհհալ*[ա] յզ. جاهل pl. de جاهل].

جهالت { ճէհալէթ* [ա] 1. Տգիտութիւն. ignorance 2. Անփորձութիւն. inexpérience.

جهان { ճիհան [պ] Աշխարհ. տիեզերք. monde. univers.

جهانبان { ճիհանպան [պ] 1. Աշխարհի պահապան. gardien du monde 2. Միահեծան. վեհապետ. monarque.

جهانپناه { ճիհանփէնահ [պ] 1. Աշխարհի ապաստան. asile du monde 2. Հզօր վեհապետ. monarque puissant.

جهانتاب { ճիհանթապ [պ] Աշխարհ լուսաւորող, ջեռուցանող. qui éclaire, qui échauffe le monde.

جهاندار { ճիհանտար [պ] Աշխարհակալ. maître du monde, conquérant.

جهاندیده { ճիհանտիտէ [պ] Աշխարհ տեսած, փորձառու. qui a vu du monde, expérimenté.

جهانستان ճիհանիսթան } [պ] Աշխարհակալ. conquérant.
جهانگیر ճիհանկիր }

جهانگیرانه { ճիհանկիրանէ [պ] Աշխարհակալի վայել. en conquérant.

جهانمطاع { ճիհանմուտա' [պ] Որու էր հնազանդի աշխարհ. celui à qui obéit le monde.

جهاننما { ճիհաննիւմա [պ] 1. Աշխարհացոյց. carte géographique 2. Տանկաց վերև շինուած դիտանոց. pavillon élevé au comble d'une maison.

جهانیان { ճիհանիան [պ] Աշխարհայինք. les habitants du monde. les humains [եզ. جهانی].

جهت { ճիհէթ* [ա] 1. Կողմ. côté, direction

[ج. جهات] 2. Պատճառ. raison, cause 3. Տեսակէտ. point de vue 4. Ժառանգական պաշտօն. fonction héréditaire.

جهد { ճէհտ կամ ճուհտ [–] Ջանք, ճիգ. effort. ا — ջանալ. tâcher.

جهر { ճէհր [–] Ձայն բարձրացնել. élever la voix. ا — ի լուր ամենեցուն. à haute voix.

جهره { ճէհրէ [բ] Ճախարակ bobine.

جهری { ճէհրի [բ] Որմատ գորոնի. alizari.

جهسنه { ճէհսինէ (բ. մասնիկ) Պէս. իբր. կերպիւ. comme, comme si, en.

جهل { ճէհլ [–] Տգիտութիւն. ignorance. առաջ. مركب — տգիտութիւն այնպիսի մէկու մը որ ինքզինքը գիտուն կը կարծէ. ignorance de celui qui se croit savant.

جهلا { ճէհլէն [–] Տգիտութեամբ. par ignorance.

جهلا ճուհէլա* / جهله ճէհէլէ* [–] Տգէտք. les ignorants [եզ. جاهل].

جهنم { ճէհէննէմ [–] Դժոխք. enfer. առաջ. اول — կորսուէ. va-t-en.

جهول { ճէհուլ [–] Խիստ տգէտ. très ignorant. stupide [جهل էն].

جهولیت { ճէհուլիյէթ* [–] Տգիտութիւն. ignorance.

جهیر { ճէհիր [ա] Բարձր. պերճահնչիւն haut, sonore. առաջ. الصوت — բարձրաձայն. qui a la voix élevée.

جهیز { ճէհիզ [ա] Ձօրձմոյք հարսի. trousseau d'une jeune mariée, dot.

جی { ճի կամ ճը (բ. մասնիկ) Ընող, շինող, ծախող. faiseur, fabriquant. vendeur.

جیادت { ճիյատէթ* [–] Լաւութիւն. ազնուութիւն. bonté, excellence.

جیاع { ճիյա'* [–] ج. جائع. pl. de جائع.

جیب { ճէյպ [–] 1. Օձիք. collet [ج. جیوب] 2. Երկր. Ծոց անկեան. sinus 3. Գրպան. poche. առաջ. همایون — կայսեր անձնական գանձ. cassette particulière du Sultan. liste civile.

جیجوز { ճըճուզ [բ] Փախա՜ւ. s'enfuit. le voilà qui se sauve.

جيجى { ճիճի [թ] 1. Աղուոր. joli 2. Զարդ. ornement 3. Խաղալիկ. joujou.

جيجلو { ճիճիլլի [թ] Պճնեալ. orné. paré.

جيد { ճէյյիտ [ա] Լաւ. ընտիր. bon, excellent [جودت Տե՛ս]։

جيران { ճէյրան [թ] Վիթ. gazelle.

جيران { ճիրան* [ա] Դրացիք. voisins [Եզ. جار]։

جيرو { ճիրօ [իտա] Փոխանցում. endossement.

جيش { ճէյշ [ա] Բանակ. armée. سوق — ال զօրավարութիւն. ռազմագիտութիւն. stratégie. تعبية — ال ճակատակարգութիւն. tactique.

جيفه { ճիֆէ* [ա] Հոտած դիակ. cadavre puant. charogne [Յգ. جيف]։

جيل { ճիլ [ա] Ցեղ. սերունդ. ազգ. tribu. génération. nation [Յգ. اجيال]։

جيلان { ճէյլան [թ] Տե՛ս. voir. جيران ։

جيم { ճիմ [ա] Անուն ج տառին. nom de la lettre ج ։

جيمناستيق { ճիմնասթիք [իտա] Մարմնամարզ. gymnastique.

جيوب { ճիւուպ* [ա] Յգ. جيب pl. de جيب ։

جيوجيو { ճիվճիվ [թ] 1. Ճռուողում. gazouillement 2. Ձագ թռչնոյ. petit d'un oiseau. — — لو ոգեւորեալ. animé.

جيوش { ճիւուշ* [ա] Յգ. جيش pl. de جيش ։

جيولدامق { ճըվլտամագ [թ] Ճռուողել. gazouiller.

جيولدى { ճըվլտը [թ] Ճռուողում. gazouillement.

جيوه { ճիվէ [պ] Սնդիկ. mercure. argent vif [ռմկ. ճիվա]. սոյց. هوا — շէկիարի. orcanète.

جيودلك { ճիվիլիք [թ] 1. Աշխոյժ տղայ. enfant vif 2. Ուղտու ձագ. petit d'un chameau.

جيويق { ճըվըգ [թ] Մածան. pâteux. gluant.



چ

چ { ճիմ Եօթներորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. septième lettre de l'alphabet turc

چابق { չապուգ [թ] Շուտ. արագ. vite. rapide. նոյն. — الله աջողաձեռն. adroit.

چابك { չապէք [պ] Արագ. շուտ. rapide. vite.

چابكيا { չապէքեա [պ] Արագաքայլ. qui marche vite.

چابوق { չապուգ [թ] տե՛ս. voir. چابق.

چاپ { չափ [հայ] 1. Ներքին տրամաչափ. calibre 2. Չափ. module.

چاپاچول { չափաչուլ [թ] Տաբազարդ. անշնորհ. difforme, disgracieux.

چاپارز { չափարըզ [թ] Խոտորնակ. pervers. transverse.

چاپاق { չափագ [թ] Թժ. ճպուռ. chassie.

چاپاقلنمق { չափագլանմագ [թ] Թժոտիլ. devenir chassieux.

چاپراز { չափրազ [թ] 1. Խոտորնակ. ուղղորդաձեւ. en écharpe 2. Խաչաձեւ. en sautoir [նոյն. չէք բառս պարտ'ելէն բառերէն]:

چاپقين { չափգըն [թ] 1. Փախստեայ. արշաւասոյր. qui va vite, au galop 2. Անառակ. որբեայ. gamin. pollisson. vagabond.

چاپقينلق { չափգընլըգ [թ] Անառակութիւն. polissonnerie, gaminerie.

چاپلامق { չափլամագ [թ] Չափել. jauger, mesurer.

چاپمق { չափմագ [թ] 1. Վազել. courir, faire une course 2. Ասպատակել. faire une incursion.

چاپول { չափուլ [թ] 1. Ասպատակութիւն. incursion 2. Կողոպուտ. pillage.

چاپولجى { չափուլճը [թ] Աւարառու. maraudeur.

چاپه { չափա [թ] Մարկել. houe.

چابه‌لمق { չաբալամագ [ի] Մարկեղիւ քերել. houer

چات { չաթ [ի] ճարճատիւն craquement.

چاتال { չաթալ [ի] տե՛ս. voir. چتال :

چاتدرمق { չաթդըրմագ [ի] 1. Ընդհարել տալ. faire choquer. 2. Ծայր ծայրի կանգնեցնել. dresser bout contre bout.

چاتر چاتر { չաթըր չաթըր [ի] Շառաչմամբ. avec fracas.

چاتردامق { չաթըրդամագ [ի] ճարճատել. craquer, pétiller.

چاتردی { չաթըրդը [ի] ճարճատիւն. craquement.

چاتره‌پاتره { չաթրա փաթրա [ի] Աղէկ գէշ. tant bien que mal.

چاتشمق { չաթըշմագ [ի] Իրարու բաղխիլ. se heurter, se choquer.

چاتق { չաթըք [ի] Յար. կից. contigu, joint. — قاش յօնակից. aux sourcils joints.

چاتلاتمق { չաթլաթմագ [ի] Պայթեցնել պատառել. faire éclater, crever.

چاتلاق { չաթլագ [ի] 1. ճեղքուած. fendu, crevé 2. ճեղք. fente, crevasse.

چاتلامق { չաթլամագ [ի] ճեղքուիլ, պայթիլ. se crevasser. éclater.

چاتمق { չաթմագ [ի] 1. Ընդհարիլ. se heurter 2. Հասնիլ. arriver 3. Մեծի մը բարեկամանալ. se faufiler auprès d'un grand 4. Ծայրը ծայրին բերելով կանգնեցնել. dresser bout à bout 5. Շինել. կանգնել. bâtir, dresser. տաճ. — قاش յօնքերը պռստել. froncer les sourcils. — كيف խրախանալ. se griser.

چاتمه { չաթմա [ի] 1. Ծայրը ծայրին կանգնուած dressé bout à bout 2. Տեսակ մը բանուած. espèce de broderie 3. Կազմութիւն. պարզունակ (շէնքի). structure տաճ. — درمه մասերէ կազմուած. composé de différentes pièces.

چاتی { չաթը [ի] Տանիք. toit. toiture.

چادر { չադըր [ի] Վրան. tente. տաճ. — چیچکی փաթաթաղիկ. liseron.

چادرجی { չադըրճը [ի] Վրանագործ. fa-

bricant de tentes.

چادرنشين { չատըրնիշին [գ] Վրանաբնակ. nomade.

چار { չար [գ] Չորս. quatre [հմմ. چهار էն] տաղյ. چشمله — անհամբերութեամբ. avec impatience.

چار { չար [ռուս.] Ցար Ռուսիոյ. Czar.

چاربالش { չարպալըշ [գ] Գահ. trône.

چارپا { չարփա [գ] 1. Քառոտանի. à quatre pieds 2. Չորքոտանի. quadrupède [جم. چارپایان]։

چارپاره { չարփարէ [գ] Զամբռո. une paire de castagnettes [ռամկ. չալփարա]։

چاربدرمق { չարբըտըրմագ [բ] 1. Բաղխել տալ. faire choquer 2. Ենթարկել տալ. faire assujettir.

چاربشدرمق { չարբըշտըրմագ [բ] Իրարու բաղխել. entre hearter. entre choquer.

چاربشمق { չարբըշմագ [բ] 1 Իրարու բաղխիլ. s'entre choquer 2. Զիրար հարուածել. se battre.

چارپق { չարբըգ [բ] 1. Ծըռած. contourné. courbé 2. Շեղած. ծուռ. écarté. qui n'ést pas droit.

چارپلمق { չարբըլմագ [բ] 1. Հարուածիլ. être frappé 2. Բաղխուիլ. être choqué 3. Ծռիլ. se contourner 4. Ջղաձգիլ. avoir des convulsions 5. Ենթարկուիլ. être assujetti.

چارپمق { չարբմագ [բ] 1. Բաղխել. զարնել. heurter. frapper 2. Ենթարկել. assujettir 3. Խլել. arracher. տաղյ. — یورك արտափել սրտի. battre (le cœur). — یره գետինը զարնել. terrasser. — كونش արեւահար ըլլալ. avoir un coup de soleil. — كوزه ակներեւ ըլլալ. աչքի զարնել. sauter aux yeux. — جن դիւահարիլ. être possédé du démon.

چارپنتی { չարբընթը [բ] Թըրթիռն սրտի. palpitation.

چارپنمق { չարբընմագ [բ] Աջին անդին զարնուիլ. se heurter de coté et d'autre.

چارچوبه { չարչըվէ [գ] Շըրջանակ. châssis

de fenêtre, cadre [պարս. չէրչիվէ]։

چارداق { չարտագ [ի] տե՛ս. voir. چارطاق ։

چارسو { չարսու [դ] Շուկայ marché. bazar [պարս. չարշու]։

چارشاف { չարշաֆ [ի] Սաւան. drap de lit [պարս. چارشب էն]։

چارشنبه { չարշէնպէհ [դ] Չորեքշաբթի. mercredi [պրս. չարշամպա]. ռամկ. قاریسی — Զառամուկ. sorcière.

چارشو չարշու { [ի] Շուկայ marché.

چارشی չարշը { bazar [պրս. چارسو էն]. ռամկ. — چام չորեքկուսի. carré.

چارطاق { չարտագ [դ] Տանեաց վրայ շինուած չորեքկամարեայ տաղաւար. guérite [ի. չարտագ]. چارطاغی اصمه ձողաքարած որթոյ. treille.

چارمیخ { չարմիխ [դ] ա. Չորկոց. bandoir բ. խաչ. croix [պարս. չարմընգ] کرمك ه — խաչել. crucifier.

چارمین { չարմին [դ] Չորրորդ. quatrième

چاره { չարէ[դ]Ճար. Հնարք. դարման. moyen. expédient. remède. ռամկ. — نه ի՞նչ օգուտ. quoi faire

چاره جویان { չարէճույան[դ] Դարման խնդրող. qui cherche un remède.

چاره ساز { չարէսազ[դ]Դարման ընող. qui apporte remède.

چاریچه { չարիչէ [ռուս] Չարուհի. czarine.

چاریق { չարըգ [ի] Տրեխ. sandale.

چاریك { չարէկ [դ] Մէկ չորրորդ. un quart [պրս. չէրէկ]։

چاسار { չասար [լտ] Կեսար. կայսր. césar.

چاشنی { չաշնի [դ] Համ. Ճաշակ. goût. saveur [պարս. չէշնի]։

چاشنیگیر { չաշնիկիր [դ] Ճաշակաւոր. Համատես. dégustateur.

چاشود { չաշուտ [ի] Լրտես. espion.

چاغ { չաղ [ի] Ժամանակ. շրջան. temps, saison. période բ. Հասակ. âge.

چاغرشمق { չաղըրշմագ [ի] Զիրար կոչել. appeler l'un l'autre.

چاغرمق { չաղըրմագ [ի] ա. Կոչել. appeler.

mander 2. Գոչել. crier 3. Երգել. chanter.

چاغل { չաղըլ [թ] կարկաչելով. en murmurant

چاغلا { չաղըլա [թ] կանանչ կեղեւով նուշ. amande verte dans son brou.

چاغلامق { չաղըլամագ [թ] կարկաչել. murmurer, ruisseler.

چاغلتى { չաղըլթը [թ] խոխոնջիւն. կարկաչիւն. murmure d'eau coulante. gazouillement.

چاغلدامق { չաղըլտամագ [թ] տե՛ս voir. چاغلامق.

چاغليان { չաղլեան [թ] Ջրվէժ. քարաւանդ. cascade. cataracte.

چاغنوس { չաղնօս [թ] խեչափառ. crabe.

چاق { չագ [թ] 1. Մինչեւ. jusqu'à 2. Ճիշդ. exactement.

چاقچاق { չագչագ [թ] 1. Դրան ուռ. marteau de porte 2. Ճայթիւն. cliquetis.

چاقدرمق { չագդըրմագ [թ] 1 Արբեցնել. faire boire 2. Զգացնել. նշմարել տալ. faire apercevoir. faire remarquer.

چاقر { չագըր [թ] 1. Խաժագոյն. ծովագոյն. glauque 2. Բազէ. faucon.

چاقرجى { չագըրճը [թ] Բազէավարժ. fauconnier.

چاقشمق { չագըշմագ [թ] Միասին խմել. boire ensemble.

چاقشير { չագշըր [թ] 1. Անդրավարտիք. culotte 2. Թռչնոց ոտից փետուր. plumes des pattes de la volaille.

چاقل { չագըլ [թ] Կոպիճ. caillou.

چاقلداق { չագըլտագ [թ] 1. Տոռան. claquet 2. Ջաղացքի աղօրեաց. trémie.

چاقمق { չագմագ [թ] 1. Հրահան զարնել. battre le briquet 2. Խմել. boire. riboter 3. Մխել. enfoncer 4. Կռահել. s'apercevoir. .... — شمشك փայլատակել. faire des éclairs.

چاقى { չագը [թ] Ջմելի. canif.

چاقیجى { չագըճը [թ] Գինեմոլ. biberon.

چاك { չագ [պ] 1. Պատառատուած. déchiré, déchirure 2. Ճայթիւն. cliquetis. ا — պատառել. déchirer. او — պատառիլ. se déchirer.

چاك { չան [թ] 1. Զանգակ. cloche 2. Զանգակի ձայն. son de cloche. աղաղ. — — շատախօս. bavard.

چاكچاك { չաքչաք [դ] Պատառատուն. déchiré, délabré.

چاكر { չաքեր [դ] Ծառայ. serviteur [ج. چاكران]

چاكرانه չաքերանէ { [դ] 1. Ծառայական. de serviteur. servile 2. Խոնարհ. humble.

چاكری չաքերի

چاكلق { չանըգը [թ] Զանգակատուն. clocher.

چال { չալ [թ] Գորշախառն. grisâtre.

چالاب { չալապ [թ] 1. Աստուած. Dieu 2. Տէր. Seigneur.

چالار { չալար [թ] 1. Գողացող. qui vole 2. Հնչող. զարնող. sonnant.

چالاغان { չալաղան [թ] Խայթիչ. piquant, mordant.

چالاك { չալաք [դ] 1. Թեթեւանդամ. արագ. agile. prompt 2. Սրամիտ. pénétrant, subtile.

چالپاره { չալփարա [թ] տե՛ս. voir. چارپاره.

چالدرمق { չալտըրմագ [թ] 1. Գողցնել. laisser voler 2. Նուագել, հնչել տալ. faire jouer, sonner.

چالشدرمق { չալըշտըրմագ [թ] Աշխատցնել. faire travailler.

چالشقان { չալըշգան [թ] Աշխատասէր. մշտաջան. laborieux. assidu.

چالشمق { չալըշմագ [թ] 1. Աշխատիլ. travailler 2. Ջանալ. s'efforcer

چالغی { չալղը [թ] 1. Նուագարան. instrument de musique 2. Նուագածութիւն. musique instrumentale.

چالغیجی { չալղըճը [թ] Նուագածու. musicien.

چالق { չալըգ [թ] 1. Քերած. ցաւած. effleuré 2. Զարնուած. frappé 3. Ծուռ. Թիւր. de biais 4. Թեթեւակի նմանող. d'une ressemblance légère 5. Յախուռկ. խենթուկ. follet. tête légère 6. Կողմնակի քալող. qui marche de côté.

چالقالمق չալգալմագ { [թ] 1 Շարժել. remu

چالقامق չալգամագ

er, agiter 2. Լուանալ. ցօղուել. laver. rincer.

چالقانتی { չալգանթը [ի] Շարժումն. agitation

چالقانمق { չալգանմագ [ի] 1. Տատանիլ. s'agiter, se remuer 2. Շփալ. clapoter.

چالم { չալըմ [ի] 1. Նուագում. manière de jouer 2. Հարուած. coup 3 Սրոյ բերան. tranchant d'une épée 4. Ցոյց. faste, parade

چالمق { չալմագ [ի] 1. Գողնալ. voler, enlever 2. Հնչել. sonner 3. Զարնել. frapper. battre 4. Նուագել. jouer 5. Գոյնի կամ համի մը զարնել. tirer sur (se dit des couleurs et des goûts) 6. Նմանիլ. ressembler. տաճ. — ال ծափահարել. applaudir. دودوكى — յաղթանակել. triompher. — ﻳﻮز գետինը զարնել. renverser. terrasser. — قلج ի սուր կոտորել. passer au fil de l'épée.

چالنمق { չալընմագ [ի] 1. Գողցուիլ. être volé 2. Զարնուիլ. être frappé 3. Նուագիլ. être exécuté (en musique).

چالى { չալը [ի] Մացառ. buisson, ronce. տաճ. چرپى — փշուտ մացառք broussailles. قوشى — արտուտիկ. roitelet.

چال يقا ايتمك { չալ եագա էթմէք [ի] Օձիքէն բռնել, ձերբակալել. saisir qn. au collet.

چاليلق { չալըլըգ [ի] Մացառուտ վայր. lieu buissonneux.

چام { չամ [ի] Շոճ. pin. տաճ. ساقزى — խեժ. résine. — آق եղեւին. sapin. فستغى — շոճի պիստակ. pomme de pin.

چامچاق { չամչագ [ի] Փայտեայ խոր սկաւառակ. écuelle en bois.

چاملق { չամլըգ [ի] Շոճիու, եղեւնիներու տեղի. lieu couvert de pins et de sapins. sapinière.

چامور { չամուր [ի] 1. Տիղմ. ցեխ. boue. crotte 2. Շաղախ. mortier.

چامورلق { չամուրլըգ [ի] 1. Տղմուտ վայր. bourbier 2. Հեւկ. guêtre.

چانطه { չանթա [ի] Մախաղ. պայուսակ. valise, havre-sac.

چانغرق { չանղըրգ [ի] Գանչում. Հաչիւն.

tintement· cliquetis·

چانغردامق { չանղրտամագ [թ] Զանգել. tinter

چاو { չավ [թ] Տարաձայնութիւն. Հռչակ. bruit· rumeur· ا — տարաձայնել. répandre un bruit· او — տարաձայնիլ. se répandre (un bruit)·

چاودار { չավտար [թ] Հաճար. seigle·

چاوش { չավուշ [թ] 1. Վաշտաւոր. sergent 2. Բարապան. huissier. առած. — باش առաջին վաշտաւոր. sergent major· اوزومى — տեսակ մը խոշորահատ խաղող. espèce de raisin à gros grains· قوشى — յոպոպ. huppe·

چاه { չահ [պ] Հոր. puits·

چاى { չայ [թ] 1. Գետ. fleuve, rivière 2. Թէյ. thé· առած. آطه ى — եղեսպակ. sauge·

چاير { չայըր [թ] 1. Մարգագետին. արօտ. prairie 2. Խոտ. herbage· առած. قوشى — արտոյտ. alouette· پينرى — տեսակ մը թարմ պանիր. espèce de fromage frais·

چايرلق { չայըրլըգ [թ] Մարգագետին. արօտավայր. prairie· pâturage·

چايلاق { չայլագ [թ] Ուրուր, ցին. milan·

چابالمق { չապալամագ [թ] 1. Ջանալ. Ճգնիլ. s'efforcer· se donner beaucoup de peine 2. Մաքառիլ. Թապըլտըկիլ. lutter, se débattre·

چبان { չիպան [թ] Պալար. խաղալատար. bouton, pustule·

چبوق { չըպուգ [թ] 1. Ոստ. rameau 2. Գաւազան. baguette, canne 3. Ձող. barre 4. Փայտ. bois 5. Ծառատունկ. jeune arbre 6. Շերտ. raie 7. Ծխափող. pipe· առած. آصمه چبوغى ուռ, բարունակ. sarment· ايچمك — ծխափող քաշել. fumer la pipe·

چبوقجى { չըպուգճը [թ] 1. Ծխափող վաճառող. qui vend des pipes 2. Ծխափող յարդարող ծառայ. valet qui charge la pipe·

چبوقلامق { չըպուգլամագ [թ] Նուրբ գաւազանաւ ծեծել. battre avec une baguette·

چپ { չէփ [ղ] Ձախ. gauche.

چپش { չէփիշ [ի] Ամիկ ուլ. chevreau d'un an. biquet.

چپکن { չէփքէն [ի] Թեզանաւոր թիկնոցակ. veste à longues manches fendues. doliman.

چپلاق { չըփլագ [ի] 1. Մերկ. nu 2. Զարդէ կամ կազմածէ մերկացուցեալ. dégarni. dépouillé.

چپیج { չէփիճ [ի] տե'ս. voir چپش.

چپیل { չըփըլ [ի] Ճպռոտ. chassieux.

چتاری { չիթարի [ի] Մետաքսէ և բամպակէ գործուած տեսակ մը շերտաւոր կերպաս. espèce d'étoffe rayée en cotton et soie.

چتاق { չըթագ [ի] Անուն մ'է որ կը տրուի Պալքանի թուրքերուն. nom qu'on donne aux turcs des Balcans.

چتال { չաթալ [ի] 1. Պատառաքաղ. fourchette 2. Ճիւղաւորեալ. fourchu, bifurqué 3. Երկդիմի. équivoque.

چتاللشمق { չաթալլաշմագ [ի] 1. Բազմաճղիլ. se fourcher. se ramifier 2. Կնճռոտիլ. se compliquer.

چتره‌فیل { չէթրէֆիլ [ի] Գէշ խօսուած գաւառաբարբառ. mauvais dialecte. patois.

چتلنبك { չիթլէմպիք [ի] Բեւեկնի պտուղ. fruit du térébinthe.

چتله { չիթլէ [ի] Հաշուեփայտ. taille.

چته { չէթէ [ալայ] 1. Ասպատակութիւն. excursion 2. Աւազակախումբ. Հրոս. bande de brigands. horde.

چتین { չէթին [ի] 1. Կարծր. dur 2. Դժուարին. difficile, pénible 3. Յամառ. entêté.

چتینلشمك { չէթինլէշմէք [ի] Կարծրանալ, դժուարանալ. devenir dur, rude, difficile.

چچارون { չաչարօն [էզա.] Մեծ շատախօս grand bavard. babillard.

چدك { չէտիք [ի] Դեղին մարոքէնէ շինուած թեթեւ մուճակ. bottine légère en maroquin jaune.

چرا { չէրա [ղ] Արօտ. pâturage.

جرا { ճէրա [դ] նիչին. pourquoi.

جرا { չէրա [ի] Մարի. bois de pin.

چراغ { ճէրաղ [դ] 1. Ճրագ. lumière. chandelle 2. կանթեղ. lampe 3. Վառ ի ցնծութիւն. vif en joie 4. Շնորհազարդեալ. favori 5. Համդասնական Թոշակաւոր. pensionnaire 6. Աշակերտ. apprenti. élève 7. Ջեռնասուն. nourrisson.

چراق { չէրագ [ի] 1. Աշակերտ. apprenti, élève 2. Համբակ. novice [տես. چراغ դ. բառն]. ասաց. چیقمق — աշակերտութենէ կամ ծառայութենէ արձակիլ. se dégager de l'apprentissage ou de la servitude.

چراقلق { չէրագլըգ [ի] Աշակերտութիւն. apprentissage.

چراگاه { ճէրակեահ [դ] Արօտավայր. lieu de pâturage.

چراكسه { ճէրաքիսէ* [ա] Չերքեզներ. circassiens [եզ. چركس]:

جرب { ճէրպ [դ] 1. Պարարտ. gras. ասաց. زبان — Ճարտարախօս. éloquent.

چرپشدرمق { չէրփիշտիրմէք [ի] 1. կամաց մը զարնել. frapper doucement 2. Արագ և անփոյթ գրել. écrire à la hâte et négligemment.

چرپمق { չէրփմէք [ի] 1. կամաց մը զարնել. frapper doucement 2. Լուանալ. laver. blanchir 3. կտրել. couper. ասաց. — ال ծափ զարնել. battre des mains. applaudir.

چرپنمق { չէրփինմէք [ի] Թեւերը իրենցիրենց զարնել. battre des ailes, se frapper.

چرپى { չէրփի [ի] 1. կտտուքը rognures 2. Գծալար. cordeau 3. Գծագրական ուղիղ գիծ. ligne droite tracée par le cordeau. ասաց. — دن چیقمق կարգէ դուրս ելնել. dévier, s'écarter. — ه کتورمك ուղղութեան ածել. ramener dans la bonne voie. — بر. միեւ ուղղութեամբ. sur la même direction.

چرپیجی { չէրփիճի [ի] Լուացարար. blanchisseur.

چرجى { ճէրճի [ի] Մանր վաճառ. mar-

chandises de colporteur, mercerie.

چرچیوه { չէրչիվէ [ի] 1. Շրջանակ. châssis. cadre [—ը՛ւ. ղ. چارچوبه բառէն]։

چرخ { չարխ [ղ] 1. Անիւ. roue 2. Մեքենայ. machine 3. Երկինք. ciel 4 Բաղդ. fortune [—ը՛ւ. չարղ]. ռմկ. فلك — անուածաղիկ. grenadille.

چرخجی { չարխճը [ի] 1. Մեքենավար. mécanicien 2. Դանակ սրող. aiguiseur de couteaux.

چرخه جی { չարխաճը [ի] Յառաջամարտիկ։ escarmoucheur.

چرده { չէրտէ [ղ] Գոյն. երանգ. couleur. teinte.

چرز { չէրէզ [ղ] Աղանդեր. չոր բանջարակ. dessert. confitures sèches.

چرزلنمك { չէրէզլէնմէք [ի] Թեթև և չոր ընթրիք մը ընել. faire un repas léger et sec.

چرق { չարգ [ի] 1. Անիւ. roue 2. Մեքենայ. machine.

چرك { չէրք [ղ] Աղտ. ordure. saleté.

چركاب { չէրքապ [ղ] Աղտեղի ջուր. eau sale [—ը՛ւ. չիրքէֆ]։

چركس { չէրքէս Եգերացի. Չարքէզ. Circassien [յգ. چراكسه]. ռմկ. ی— الاصل ազնուազգ Չարքէզ. de la race Circassienne. جه— Չարքէզներէն լեզու. langue Circassienne.

چركستان { չէրքէզիստան [ղ] Չարքէզիստան Circassie.

چركف { չէրքէֆ [ի] տե՛ս. voir چركاب ։

چركه { չէրքէ [ի] 1. Գնչուի վրան. tente de bohémien 2. Հիւղ. chaumière.

چركين { չէրքին [ղ] 1. Աղտեղի. sale 2. Տգեղ. laid. difforme.

چرويش { չէրվիշ [ի] Եզան ճարպ. suif.

چرى { չէրի [ի] 1. Զինուոր. soldat, militaire 2. Բանակ. զօրք. armée. troupes. ռմկ. — یکی Ենիչէրի. Jannissaire.

چريش { չէրիշ [ի] Շրէշ. asphodèle jaune.

چريشلمك { չէրիշլէմէք [ի] Շրէշով շաղախել. barbouiller avec la

pâte d'asphodèle.

چزق չըզգ / چزك չիզիք { [Ի] Ա. Գիծ. ligne, raie Ռ. Ճանկռթուք. égratignure.

چزكی չիզկի [Ի] Ա. Գիծ. ligne Ռ. Շերտ. raie.

چزكيلو չիզկիլու [Ի] Գծաւոր. rayé.

چزمك չիզմէք [Ի] Ա. Գըծել. tracer, rayer Ռ. Թեթեւ իմն ճեղքել. inciser. ասաց. — یان գաղտագողի հեռանալ. s'en aller furtivement.

چزمه չիզմէ [Ի] Կօշիկ. botte.

چزيلو չիզիլու [Ի] Ա. Գըծաւած. tracé, rayé Ռ. Հերձուած. incisé.

چسبان չէսբան [Պ] տե՛ս. voir چسپان.

چست չուսթ [Պ] Արագ թեթեւ. միր. prompt, leste. diligent.

چشم չէշմ [Պ] Աչք. œil [յգ. چشمان]. ասաց. — چار — անհանգստութեան. attentivement. անհամբեր. avec impatience.

چشمه չէշմէ [Պ] Աղբիւր. fontaine.

چشمه‌سار չէշմէսար [Պ] Ա. Աղբերական. source Ռ. Շատ աղբիւր գտնուած տեղ. lieu où se trouvent des fontaines.

چشنی չէշնի [Պ] տե՛ս. voir چاشنی.

چشنيلنمك չէշնիլէնմէք [Ի] Համադամանալ. devenir savoureux.

چشيد չէշիտ [Ի] Ա. Տեսակ. sorte, espèce Ռ. Օրինակ. spécimen. ասաց. — — զանազան. divers.

چغتای չաղաթայ [Ի] տե՛ս. voir چغتای.

چغر չըղըր [Ի] Շաւիղ. sentier.

چغرمق չըղըրմագ [Ի] տե՛ս voir چاغرمق.

جفت չիֆթ [Ի] Ա. Զոյգ. pair Ռ. Զոյգ. paire, couple. [ռամկ. ճիֆթ գ. բառեն]. ասաց. — چبوق و — լուծք եւ արօր. attelage et charrue. — سورمك հերկել. մշակել. labourer, cultiver.

جفتجی չիֆթճի [Ի] Հողագործ. laboureur.

جفتجيلك չիֆթճիլիք [Ի] Հողագործութիւն. agriculture.

جفتلشمك չիֆթլէշմէք [Ի] Զուգաւորիլ. s'accoupler.

چفتلك { չիֆթլիք [ի] 1. Ագարակ. ferme [ﺟ. چفتلكات].

چفته { չիֆթէ [ի] 1. Զոյգ. double. pair 2. Երկթի. à deux rames 3. Կիցք. ruade 4. Երկփողեայ հրացան. fusil à deux canons.

چفته‌لو { չիֆթէլու [ի] 1. Նենգաւոր. խառնակիչ. perfide, intriguant 2. Կիցընկեց. rueur.

چفوت { չըֆութ [ի] տե՛ս. voir جهود.

چقال { չագալ [ի] Շնագայլ. chacal.

چقرق { չըգրըգ [ի] 1. Ճախարակ. անիւ. tour, rouet.

چقرقجی { չըգրըգճը [ի] Ճախարակագործ. tourneur.

چقماق { չագմագ [ի] 1. Հրահան. briquet 2. Կայծքար. caillou. pierre à feu 3. Փականգակ. platine.

چقور { չուգուր [ի] 1. Փոս. fossé 2. Խորշ. cavité 3. Փոսացեալ. խոր. creux. enfoncé 4. Ցածցած. abaissé. [illegible] بر آیاغی — ده اولمق. Մահուան դրունքը հասնիլ. être à la porte de la mort. voir la mort de près.

چقورلشمق { կամ چقورلاشمق չուգուրլաշմագ [ի] Փոսանալ. խոռոչանալ. ցածնալ. devenir un fossé, se creuser. s'abaisser.

چقورلق { չուգուրլուգ [ի] Գոգաւորութիւն. ցածութիւն. dépression.

چقورلنمق { կամ چقورلانمق չուգուրլանմագ [ի] տե՛ս. voir چقورلشمق.

چقولاته { չիգօլաթա [իտալ.] Կոլոհատ. Շնգկանաչի հայս. chocolat.

چقین { չըգըն [ի] 1. Փոքրիկ ծրար. petit paquet 2. Կնքեալ ծրար. դրամի. group.

چك { չէք [անգլ.] Նշանագիր. chèque.

چكاچك { չագաչագ [ա] Շաչիւն զինուց. cliquetis d'armes.

چكدرمك { չէքթիրմէք [ի] 1. Քաշել տալ. faire tirer, traîner 2. Կրել տալ. faire éprouver.

چكدرمه { չէքթիրմէ [ի] Տեսակ մը եռաթի նաւ. espèce de bateau à trois paires de rames.

چكدری { կամ چكدیری չէքթիրի [ի] Ցռկանաւ. galère.

چکردك { չէքիրտէք [ի] 1. կուտ. կորիզ. noyau. pepin 2. Գարեհատ. grain.

چکرکه { չէքիրկէ [ի] Մարախ. sauterelle.

چکشدرمك { չէքիշտիրմէք [ի] Ցանիրաւի քննադատել. critiquer injustement.

چکشدرمه { չէքիշտիրմէ [ի] 1. Ձգձգում. tiraillement 2. Անիրաւ քննադատութիւն. critique injuste.

چکشمك { չէքիշմէք [ի] Ձիրար քաշկռտել կռուիլ. se tirailler. se quereller. առց. — جان Հոգեվարք ըլլալ. être à l'agonie.

چکشمه { չէքիշմէ [ի] Ձգձգում. tiraillement.

چکلمز { չէքիլմէզ [ի] Անտանելի. insupportable.

چکلمك { չէքիլմէք [ի] 1. Քաշուիլ. être tiré, attiré 2. Քարշիլ. être trainé 3. Կարճիլ. se rétrécir 4. Ետ քաշուիլ. se retirer. faire retraite 5. Կրել. être souffert. առց. — صولر Նուազիլ (ջուրը), se retirer (les eaux).

چکمجه { չէքմէճէ [ի] 1. Դարան. tiroir 2. Դարանաւոր գզրոց. petit coffre à tiroirs.

چکمك { չէքմէք [ի] 1. Քաշել. tirer 2. Քարշել. entraîner 3. Գրաւել. attirer 4. Խլել, դուրս քաշել. arracher, extraire 5. Տարածել. երկարել. étendre, allonger 6. Կրել, տանիլ. souffrir, supporter 7. Կրել. éprouver 8. Ծծել, խմել. absorber 9. Կշռել. peser 10. Գծել. tracer 11. Տեւել. durer 12. Ծխել. prendre, fumer 13. Էգին մերձաւորել. faire connaître. Առց. — ضيافت Խնճոյք տալ. donner un banquet. — ال Կասիլ. հրաժարիլ. se désister de. abandonner. — سلاح զէնք հանել. dégainer. ياضه — մաքուրը գրել. mettre au net. — كورك Թիավարել. ramer. — بوينوز արուեստ դնել. ventouser. — صوم վաւերագրել. viser. — صويا գանակոծել. donner la bastonnade. — تسبيح Համրիչ դարձնել. égrener le chapelet. — آه Հառաչել. soupirer. — قرعه կամ — پيانقو վիճակ

դնել. վիճակ հանել. tirer au sort. tirer la loterie. عسکر — զօրքը ճեճի հանել. mettre les troupes en campagne. نفس — շնչել. respirer. صورت — ընդօրինակել. copier, tirer des exemplaires. تلغراف — հեռագրել. télégraphier.

چکنمك { չէքինմէք [թ] 1. Զգուշանալ. éviter, se tenir en garde 2. Ակնածիլ. se géner. se retenir.

چکونکی { չէկիւնիւքիւ [պ] Որպիսութիւն. qualité, manière d'être.

چکه { չէնէ [թ] 1. Կզակ. menton 2. Շատախօսութիւն. bavardage. — ալ. چالق — շաղփաղփել. jaser. يارشدرمق — ընդունայն վիճաբանել. faire de vaines discussions. لو — խօսուն, շատախօս. parleur. bavard.

چکی { չէքի [թ] Կշռորդ. peson. stère.

چکیج { չէքիճ [թ] Մուրճ. marteau.

چکیده { չէքիտէ [պ] Թորած. distillé.

چکین { չէյին [թ] Վերնակողմն ուսոյ. la partie la plus élevée de l'épaule.

چلبور { ճըլպուր [թ] Կերակուր մ'է որ հաւկթէ կը շինուի. espèce d'omelette.

چلبی { չէլէպի [թ] 1. Գիտնական. savant, docteur 2. Ազնուական. gentilhomme 3. Տէր. maître 4. Քաղցրաբարոյ. affable.

چلتيك { չէլթիք [թ] 1. Որզի անդաստան. rizière 2. Փոճոկը չի հանուած բրինձ. riz non décotiqué.

چلدر { ճըլտըր [թ] Խենթի պէս. en fou.

چلدرمق { ճըլտըրմագ [թ] Խելագարիլ. avoir l'esprit dérangé. perdre la tête.

چلغين { ճըլղըն [թ] Խելագար. մոլեգար. aliéné, forcené.

چلمك { չէլմէք [թ] 1. Կարթել. donner un croc-en-jambe 2. Խոտորեցնել. զառածանել. détourner, séduire.

چلنك { ճէլէնկ [թ] Ցցունք ադամանդեայ. aigrette. en diamants.

چلنكير { ճիլինկիր [թ] Դարբին. serrurier [աղաւ. դ. ճիլանկիր էն]:

چله { չիլէ կամ չիլլէ [պ] 1. Քառասնօրեայ ա-

ռանձնութիւն և պահեցողութիւն. Հոգեւոր կրթութիւն. quarante jours de retraite et de jeûne. exercices spirituels 2. Զրկանք. տառապանք. privation, souffrance 3. Կարժ. écheveau.

چلیپا { չէլիփա [թ] Խաչ. croix.

چلیك { չէլիք [թ] Պողպատ. acier.

چلیم { չէլիմ [թ] Տարազ. ձև. forme. ton. — ամ. لو — Ձևաւոր, բարեձև. bien fait, gracieux.

چماشیر { չամաշըր [թ] Ճերմակեղէն. լուացք. linge [ռմկ. جامەشوى էն]. — ամ. جى — լուացարար. blanchisseur. خانه — լուացարան buanderie.

چمدك { չիմտիք [թ] Կսմիթ. pincement.

چمدكلمك { չիմտիքլէմէք [թ] Կսմթել. pincer.

چمن { չէմէն [պ] Մարգ. pré. verdure.

چمن { չէմէն [թ] Չաման. cumin [ռմկ. كمون էն]

چمنتو { չիմէնթօ [իտա] Կրա-զիւն. ciment.

چمزار { չէմէնզար [պ] Մարգագետին. prairie

چنار { չինար [թ] Սօսի. platane.

چناق { չանախ [թ] Պնակ. coupe. bol. — ամ. چوملك — կաւեղէն անօթք. poterie. باش چناغی ոսկրատակ գլխոյ. crâne.

چنبر { չէմպէր [պ] Շրջանակ. cercle. cerceau.

چنبرلمك { չէմպէրլէմէք [թ] Շրջանակով պատել. cercler. mettre des cerceaux.

چنتك { չէնթիք [թ] Տաշուած. փորուած. entaillé.

چنتكلمك { չէնթիքլէմէք [թ] Փորել. տաշել. entailler.

چند { չէնտ [պ] Մի քանի. quelques. — ամ. هر — ամէն անգամ. toutes les fois.

چندان { չէնտան [պ] Այնքան. tant, autant

چنغراق { չինղրագ [թ] 1. Փոքր զանգակ. clochette 2. Բոժոժ. grelot.

چنغردامق { չինղըրտամագ [թ] Հնչել. sonner

چنقو { չինքօ Զինկ. zinc [ռմկ. չինգօ խօսակցական բառէն].

چنك { չէնկ [պ] 1. Տաւիղ. harpe 2. Ճանկ. ճիրան. griffe.

چنکال { չէնկեալ [ի] 1. տ'ես voir چنکل 2. [դ] ճանկ. griffe.

چنکانه { չինկեանէ [ի] 1. գնչու. bohémien 2. խիստ ժլատ. grand avare 3. Մուրող. demandeur importun.

چنکل { չէնկէլ [ի] կեռ. croc.

چنکللمك { չէնկէլլէմէք [ի] կեռով բռնել. accrocher. agrafer.

چنکی { չէնկի [դ] 1. Տաւիղ ածող. joueur de harpe 2. Պարող. danseur.

چنلاتمق { չընլաթմագ [ի] Թնդացնել. faire sonner ou retentir.

چنلامق չընլամագ
چنلمك չինլէմէք { [ի] Թնդնչել. corner, tinter. vibrer.

چو { չու [դ] Պէս. comme.

چوال { չուվալ [ի] Պարկ. sac [տաճկ. ճիւղալ դ. բառէն]:

چوالدوز { չուվալդուզ [դ] Մախաթ. aiguille d'emballage.

چوب { չօպ [դ] 1. Փայտ. bois 2. Ճիպ. bâton. rondin [տաճկ. ճօպ]:

چوبان { չօպան [դ] Հովիւ. berger, pasteur.

چوپ { չէօփ [ի] 1. Շիւղ. brin de paille 2. փշրանք. paille 3. Աւելածք. balayure 4. Աղտեղութիւն. աղբ. ordure. տաճկ. — چور چوپ փշրանք. աղտեղութիւն. paille. ordure.

چوپجی { չէօփճի [ի] Աւելածու. balayeur. boueur.

چوپلك { չէօփլիւք [ի] Աղբիւք. fumier.

چوپلنمك { չէօփլէնմէք [ի] Խորշոտին եւ բէ սնանիլ. se nourir des ordures, des engrais.

چوجق { չօճուգ [ի] 1. Տղայ. enfant 2. Մարդկային սաղմ. fœtus humain. տաճկ. — چولق چوجق ընտանիք. famille. جه — տղայօրէն. comme enfant.

چوجقلق { չօճուգլուգ [ի] Տղայութիւն. enfance. puérilité.

چوچور { չօչօր [ի] Տեսակ մը ձուկ. espèce de petit poisson.

چودار { չավտար [ի] Հաճար. seigle.

چوراب { չօրապ [ի] Գուլպայ. bas.

چوراپجی { չօրապճը [ի] Գուլպայավաճառ. marchand de bas.

چوراق { չօրագ [ի] Աղտաղտուկ. salé.

چوربا { չօրպա [ի] Ապուր. Թան. soupe·bouillon [տաճ. شوربا էն]։

چورباجی { չօրպաճը [ի] 1. Ասպնջական գիւղի կամ քաղաքի. hôte du village ou de ville 2. Երեւելի. notable 3. Գնդապետ Ենիչէրեաց. chef de division des Jannissaires.

چورتمك { չիւրիւթմէք [ի] 1 Փտեցնել. laisser pourrir 2. Ջրել. réfuter 3. Կորսնցնել. perdre.

چورك { չէօրէք [ի] Հաւկիթեայ կարկանդակ. sorte de patisserie. bioche. տաճ. اوتی — Արջնդեղ. nielle.

چوروك { չիւրիւք [ի] 1. Փտած. pourri, carié 2. Փուտ. gâté 3. Ոչ հաստատուն. non solide 4. Անդարձնելի. կորուսեալ. non recouvrable, perdu 5. Անկար. invalide.

چورومك { չիւրիւմէք [ի] 1. Փտիլ. se pourrir, se gâter 2. Բորբոսիլ. նեխիլ. se putréfier. se carier 3. Հիւծանիլ. մաշուիլ. dépérir 4. Կորսուիլ. être perdu.

چوره { չէվրէ [դ] 1. Շրջանակ. շրջապատ. ծիր. circonférence, périphérie 2. Ասեղնագործ թաշկինակ. mouchoir brodé.

چوريمك { չիւրիմէք [ի] տե՛ս voir چورومك ։

چوزدرمك { չէօզդիւրմէք [ի] Քակել տալ. faire délier, dénouer.

چوزلمك { չէօզիւլմէք [ի] Քակուիլ. se délier, se dénouer.

چوزمك { չէօզմէք [ի] Քակել. պարզել. dénouer, délier, déméler.

چوزوك { չէօզիւք [ի] Քակուած. délié. dénoué.

چوش { չիւշ [ի] Ձայն որով կը կեցուցուին գրաստք. cri d'arrêt aux bêtes de somme.

چوغالتمق { չօղալթմագ [ի] Շատցնել. augmenter. multiplier.

چوغالمق { չօղալմագ [ի] Շատնալ. բազմանալ. se multiplier, s'augmenter.

چوغان { չօղան [ի] Օճառախոտ. saponaire.

چوق { չօգ [ի] 1. Շատ. բազում. beaucoup, plusieurs 2. Յոյժ, կարի. très, trop. առած. دن — բազմաց հետէ. depuis longtemps. شى — զարմանալի բան. c'est étrange! c'est drôle! كوزل — շատ աղէկ. très bien. دنكى — վաղեմի. ancien. جه — քիչ մը շատ. un peu plus. آز — աւելի կամ պակաս. plus ou moins.

چوقال { չօգալ [ի] 1. Քաղը կապարճ զրահ. cotte de mailles 2. Աղիկեալ անօթք. pot vernissé 3. Միզամաման. pot de chambre.

چوقدار { չօգատար [ի] Գործակատար կառավարի կամ դեսպանատան առընթեր Դրան. agent d'un gouverneur ou d'une ambassade auprès de la Porte.

چوقلاشدرمق { չօգլաշտըրմագ [ի] Շատցնել. multiplier.

چوقلاشمق { չօգլաշմագ [ի] Շատանալ. s'augmenter.

چوقلق { չօգլըգ [ի] 1. Շատութիւն. multitude. abondance 2. Յաճախ. souvent.

چوقور { չօգուր [ի] տե՛ս. voir چقور :

چوقه { չօգա [ի] Չուխա. drap.

چوقه‌جى { չօգաճը [ի] Չուխա ծախող. marchand de drap.

چوقه‌دار { չօգատար [ի] տե՛ս voir چوقدار :

چوك { չիւք [ի] Առնի մանկան. membre viril d'un enfant.

چوكان { չէվկեան [պ] Կորածայր ցուպ կամ մական. crosse. battoir.

چوكدرمك { չէօքտիւրմէք [ի] 1. Իջուցանել. affaisser 2. Ծնրադրել տալ. faire agenouiller.

چوكمك { չէօքմէք [ի] 1. Իջնել, նստիլ. s'affaisser 2. Փլիլ. s'écrouler 3. Ծնրադրել. s'agenouiller 4. Ցածնալ. s'enfoncer, s'abaisser. առած. — قرانلق մթութիւն իջնել. s'obscurcir. — طورتى մրուրը յատակը նստիլ. descendre au fond (le sédiment).

چوكن { չէօյէն [ի] Օճառախոտ. saponaire.

چوکندی { չէօքէնտի [Ի] Մրուր. նստուածք sédiment, résidu. précipité.

چوکوك { չէօքէօք [Ի] Իջած, նստած. affaissé, abaissé.

چول { չէօլ [Ի] 1. Անապատ. désert 2. Անհերքի կամ անմշակ վայր. terrain aride ou non cultivé. lande.

چول { չուլ [Ի] 1. Թուրձ. tissu de crin 2. Ծածկոց ձիու ևլն. couverture de cheval etc. [ոչ. ձիուլլա. բառէն]: առաջ. — طوتز անհաստատ. inconstant. irrésolu.

چولاق { չոլաք [Ի] Միաձեռանի. ձախլիկ. manchot. gaucher

چولپا { չոլբա [Ի] Անյաջողակ. maladroit.

چولتاری { չուլթարը [Ի] Ծածկոց համետի. couverture de selle.

چوللامق { չուլլամաք [Ի] Թուրձով ծածկել. couvrir d'un tissu de crin, de crinoline.

چوللق { չուլլուք [Ի] Կտցար. bécasse.

چولها { չուլհա [Ի] Ոստայնանկ. tisserand. [ոչ. جلاه էն]:

چومار { չոմար [Ի] Հովուի շուն. chien de berger. mâtin.

چوماق { չոմաք [Ի] Ստուարածայր բիր. լախտ. մահակ. massue.

چوملك { չէօմլէք [Ի] Պղյա. pot de terre. marmite.

چوملکجی { չէօմլէքճի [Ի] Բրուտ. potier.

چوملمك { չէօմէլմէք [Ի] Կկուզ նստիլ. s'accroupir.

چون { չուն [Պ] 1. Ինչպէս. comment 2. Երբ. quand 3. Քանի որ. puisque

چونکه { չունքի [Պ] Քանզի. parce que.

چویان { չույան [Ի] Ձուլուած երկաթ. fer en gueuse, en scorie.

چوید { չիվիտ [Ի] տե՛ս. voir چیوید :

چویرتمك { չէվիրթմէք [Ի] 1. Դարձնել տալ. faire tourner 2. Շրջապատել տալ. faire entourer.

چویرلمك { չէվիրիլմէք [Ի] 1. Դարձուիլ. être tourné 2. Շրջապատուիլ. être entouré.

چویرمك { չէվիրմէք [Ի] 1. Դարձնել. tour-

ner 2. կառավարել. ménager 3. Շրջապատել. entourer. ասաց. — كيرو յետս դարձնել. renvoyer. ետ տալ. restituer. — يوز երեսէ ձգել. abandonner. — ترس շրջել. retourner. — لقردیی խօսքը փոխել. changer de discours; de mots.

چویروندی { չէվիրընտի [Ի] Շրջում. rotation.

چویك { չէվիք [Ի] Թեթեւոտնգամ, ժիր, արագ. agile, actif, prompt.

چه { չէ [Պ] Ի՞նչ. quel. quoi!

چه { չէհ [Պ] Հոր. puits [հմմ. چاه էն]։

چه { չէհ [Ի] Պոհեմիա. Bohème. چه — պոհեմիական լեզու. en langue bohémienne.

چهار { չէհար [Պ] Չորս. quatre.

چهارشنبه { չէհարշէնպէհ [Պ] Չորեքշաբթի. mercredi.

چهره { չէհրէ [Պ] 1. Դէմք. երես. visage. mine, physionomie 2. Խոժոռ դէմք. visage austère. ասաց. ! — խոժոռել. faire la mine. سز — տգեղ. laid.

چهل { չէհլ [Պ] Քառասուն quarante.

چهلو { չէհլու [Ի] Պոհեմիացի. bohémien.

چیان { չիեան [Ի] 1. Թունաւոր ճճի. insecte vénimeux 2. Օձամամնգր. scolopendre.

چیو { չիվօ [Եբր] Փայտեայ Թե նաւու խարիսխի. jouail.

چیت { չիթ [Ի] 1. Ցանկ. haie 2. Տեսակ մը նկարէն կերպաս. indienne 3. չիթ ձայն. crac. bruit.

چیتلمك { չիթլէմէք [Ի] Ցանկով պատել. entourer de haies.

چیتیلمك { չիթիլէմէք [Ի] Լուանալով շըփել. frotter le linge en lavage.

چیچك { չիչէք [Ի] 1. Ծաղիկ. fleur 2. Ծաղկախտ. petite vérole 3. Գեղեցիկ եւ սիրուն ինչ. chose belle et charmante 4. Բարեծաղիկ. gredin. ասաց. — بوزوغی ծաղկածեծ. ծաղկծակերես. grêlé. صو —ی սուտ ծաղիկ. varicelle. پرونده —ی Թարմ. frais. آی —ی արեւածաղիկ. tournesol. لك — ծաղ-

կոց. parterre de fleurs. لى — ծաղկաւէտ. émaillé de fleurs. fleuri. چيقارمق — ծաղիկ հանել. avoir la petite vérole.

چيچكجي { չիչէքճի [թ] Ծաղկավաճառ. marchand fleuriste.

چيچكلنمك { չիչէքլէնմէք [թ] Ծաղկիլ. fleurir.

چيده { չիտէ [ֆ] Հաւաքուած. cueilli.

چيرکی { չիրէկի [ֆ] Ճարտարութիւն. habilité, adresse.

چيروز { չիրօզ [յուն] 1. Չորցած թիւննուկի. maquereau séché 2. Վտիտ. sec, très maigre.

چيره { չիրէ [ֆ] 1. Ճարտար. adroit, habile 2. Ժիր, շոյտ. leste, prompte.

چيز { չիզ [ֆ] Իր. chose.

چيزدرمك { չիզտիրմէք [թ] 1. Գծել տալ. faire tracer, ligner 2. Ջնջել տալ. faire effacer.

چيزکی { չիզկի [թ] տե՛ս. voir چزکی.

چيزلك { չիզիլմէք [թ] 1. Գծուիլ. être tracé, ligné 2. Ջնջուիլ. être effacé.

چيزمك { չիզմէք [թ] տե՛ս. voir چزمك.

چيزمه { չիզմէ [թ] Կօշիկ. botte.

چيزی { չիզի [թ] Գիծ. ligne.

چيزيق { չիզըգ [թ] 1. Գիծ. ligne 2. Շերտ-տող. raie.

چيش { չիշ [թ] Մէզ. urine. ا — միզել. pisser.

چيغ { չիղ [թ] Ձիւնակոյտ. avalanche.

چيغاره { չիղարա [թ] Գլանիկ. cigarette. لق — ծխափող. cigarettière. pipe à cigarette.

چيغر { չիղըր [թ] տե՛ս. voir چغر.

چيغرتغان { չիղըրթղան [թ] Խօսուն. աղաղակաւոր (Թռչուն). (oiseau) chanteur, vociférant.

چيغرتمق { չիղըրթմագ [թ] Կանչել տալ. faire appeler.

چيغرنه { չիղըրնա [թ] Սրա-որինգ. fifre.

چيغرمق { չիղըրմագ [թ] տե՛ս. voir چغرمق.

چيقار { չըգար [թ] 1. Որ ելք ունի. qui a une issue 2. Կարելի. possible 3. Շահ. օգուտ. intérêt. avantage. [illegible]. كندى — ينه باقار

սուտ իւր շահը կը մտածէ. qui ne songe qu'à ses intérêts.

چيقارتمق { չըգարթմագ [թ] Հանել տալ. faire ôter, extraire, élever.

چيقارلمق { չըգարըլմագ [թ] Հանուիլ. être ôté, extrait, élevé.

چيقارمق { չըգարմագ [թ] 1. Հանել. ôter. tirer 2. Դուրս հանել. faire sortir, mettre hors 3. Մըզել. extraire 4. Ի վեր հանել. élever 5. Հեծցնել. faire monter 6. Հնարել. inventer 7. Հրատարակել. publier 8. Լուծել. déchiffrer 9. Հետեւցնել. conclure 10 Յարուցանել. soulever 11. Ղրկել. expédier 12. Ընդառաջ հանել. mener devant. 13 Հրապարակել. divulguer.

Ասաց. — الدن ձեռքէ հանել. se défaire. — باشدن մոլորեցնել. séduire. — فعله ի գործ դնել. exécuter. — خدمتدن պաշտօնէն ընկեց ընել. destituer, renvoyer. — ذوق վայելել. jouir. — بهاء գինը բարձրացնել. hausser le prix — ضرريق Վնասը հանել, առնուլ. se dédommager. دیش — ակռայ հանել. faire des dents.

چيقريق { չըգըրըգ [թ] տե՛ս. voir چقرق.

چيقش { չըգըշ [թ] 1. Ճիգ. effort 2. Յասա-. réprimande.

چيقشمق { չըգըշմագ [թ] 1. Մրցիլ. rivaliser 2. Յանդիմանել. réprimander.

چيقق { չըգըգ [թ] Խախտած. disloqué.

چيققجى { չըգըգճը [թ] Խախտած ոսկորներու հաստատող. rebouteur.

چيقماز { չըգմազ [թ] 1. Անել. sans issue 2. Անել (փողոց). impasse, cul-de-sac.

چيقمق { չըգմագ [թ] 1. Ելնել. sortir 2. Վեր ելնել. monter 3. Բարձրանալ. s'élever. se hausser 4. Հնարուիլ. être inventé 5. Ձեռնարկել. se mettre à 6. Խախտիլ. être disloqué 7. Հասնել (գումարի). monter à 8. Յառաջ գալ. résulter, provenir. 9. Հրատարակուիլ. se publier 10. Հանել (փողոցի). mener 11 Ծագիլ (արեւու). lever 12. Ներկայանալ. se présenter.

comparaître ԺԶ. Գաստահել. գտնել. arriver.

Առձ. — وش ي ի դերև ելնել. manquer, échouer. — یولدن համբէն շեղիլ. se dérailler. — پاره‌دن ծախս ընել. se mettre en frais. — صاحب ի բաց պահանջել. revendiquer.

چیقمه { չըգմա [ի] Ա. Ելք. sortie Բ. ճար. Մարաւանդ. ելք. saillie. առձ. — یکی նորահնար. nouvellement inventé.

چیقندی { չըգընտը [ի] Ա. Մատրաձգում. projection Բ. ճար. Ելք. saillie Գ. Տողընդմէջ յաւելում. interligne.

چیك { չիյ [ի] Ցօղ. rosée.

چیك { չիյ [ի] Ա. Հում. crû Բ. Տհաս. non mûr Գ. Անփորձ. inexpérimenté. novice.

چیکنتمك { չիյնէթմէք [ի] Ա. Ծամել տալ. faire mâcher Բ. կոխոտել տալ. faire fouler.

چیکنمك { չիյնէմէք [ի] Ա. Ծամել. mâcher Բ. կոխոտել. fouler.

چیکنتمك { չիյնէնմէք [ի] Ա. Ծամուիլ. être mâché Բ. կոխոտուիլ. se fouler.

چیل { չիլ [ի] Կաքաւ. perdrix.

چیل { չիլ [ի] Ա. Փայլուն. brillant Բ. Պիսակաւոր. tacheté.

چیلاق { չըլաք [ի] տե՛ս. voir چایلاق.

چیلك { չիլէք [ի] Ելակ. fraise.

چیم { չիմ [ի] Անուն ճ տառին. nom de la lettre ج.

چیما { չիմա [եղա] Մալուխ, պարան նաւակապել. amarre.

چیماجی { չիմաճը [ի] Մալուխապետ. amarreur.

چیملنمك { չիմլէնմէք [ի] Ծլիլ. germer.

چین { չին [դ] Չինաստան. Chine. առձ. و — ماچین աշխարհ Չինաց. Chine.

چین { չին [դ] Ա. Ժողվող. qui ramasse Բ. խորշոմ. պռստում. ride, froncement.

چین { չին [ի] Խիստ. très, fort. — صباحلین առաւօտուն խիստ կանուխ. de très bon matin.

چیناقوب { չինաքօպ [ի] Տեսակ մը ձուկ. espèce de poisson.

چينقو { չինգօ [էօս] տե՛ս. voir چنقو ։

چينه { չինէ [ով] Հատիկ թռչնոց. graine des oiseaux.

چينه دان { չինէտան [ով] Կըա-նառք. jabot.

چينى { չինի [ով] 1. Չինական. Chinois. de Chine 2. Յախճապակի. փաւ-եակ. porcelaine. faïence.

چيوى { չիվի [ի] Բեեռ. փղյթ. clou. cheville.

چيويد { չիվիտ [ի] Լեղակ. indigo.

چيويلمك { չիվիլէմէք [ի] 1. Բեեռել. clouer. cheviller 2. Հաստատ-պնդել. raffermir. fixer.



ح { հա. Ութերորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. huitième lettre de l'alphabet turc.

حاء { հա [ա] Անուն ح տառին. nom de la lettre ح.

حابس { հապիս [ա] Բան-տարկող. արգիլող. qui détient. qui retient [حبس էն] [էգ. حابسه]։

حائر { հաիր [ա] 1. Զար-մացած. étonné [حيرت էն] 2 Շուարած. confus. déconcerté.

حائز { հաիզ [ա] Ստացած. տէր. qui possède, jouit. او — տիրանալ. վայելել. posséder. jouir.

حائض { հաիզ կամ حائضه հաիզա* [ա] 1. Կին դաշտան. femme qui a ses règles [յգ. حائضات] 2. Հաս-նացու. nubile.

حائط { հաիթ [ա] Որմ. mur [յգ. حيطان].

حائك { հաիք [ա] Ոստայ-նանկ. tisserand [էգ. حائكه].

حائل { հաիլ [ա] Արգելք. obstacle, empêchement.

حاج { հաճ [ա] Ուխտաւոր. pèlerin [حج էն] [յգ. حجاج]։

حاجات { հաճաթ* [ա] Պէտ-քեր. besoins [եզ.

[حاجت ։ տաւյ. — ال قاضى հա-ճաթնամնօզն Աստուած. Dieu le Dispensateur Suprême.

حاجب { Հաճիպ [-] 1. Վա-րագուրապահ. gardien du rideau [حجاب էն] 2. Դռնապան. concierge.

حاجت { Հաճէթ* [-] 1. Պէտք besoin, nécessité [յգ. حاجات] 2. Կարիք. besoin naturel. տաւյ. ا حس — պէտք զգացուիլ. sentir une nécessité. ا — قضاء գործ ընել. faire ses besoins naturels.

حاجتمند { Հաճէթմէնտ [ս] կարօտեալ. nécessiteux.

حاجز { Հաճիզ [-] 1. Մի-ջամուտ. interposant [حجز էն] [էգ. حاجزه] 2. էր—. Արգելանք դնող. qui met une saisie-arrêt 3. Արգելք. obstacle. տաւյ. حجاب — ստոծանի. diaphragme.

حاجه { Հաճէ* [-] տե՛ս. voir حاجت ։

حاجه { Հաճճէ* [-] Ուխտա-ւոր կին. une pèlerine [էգ. حاج ի]։

حاجى { Հաճի [-] 1. Ուխ-տաւոր. pèlerin [حج էն] 2. Մահտեսի. qui a fait pèlerinage. տաւյ. ل —

يولى յարդգող. la voie lactée.

حاج { Հաճ [ի] Խաչ. croix.

حاد { Հատ [-] Սուր. aigu [حدت էն]։

حادث { Հատիս [-] 1. Ցա-նաչ եկած. créé, surgi [حدوث էն] 2. Նորոգ. récent. او — պատահիլ. ծա-գիլ. arriver. se créer.

حادثه { Հատիսէ* [-] 1. Ցա-նաչ եկած. créé. surgi [حدوث էն] 2. Դէպք. cas. événement [յգ. حوادث . حوادثات] 3. Պատահար. accident.

حاده { Հատտէ* [-] 1. Սուր. aigu [حد էն] 2. Թելահան. filière 3. Թիթեղ-նող. laminoir. տաւյ. — تدقيقدن كچورمك մանրազննին քննել. examiner minutieusement.

حادى { Հատի [-] Առաջին. premier [احد էն] [էգ. حاديه] . عشر — մետասա-ներորդ. onzième.

حاذق { Հազըգ [-] Ճարտար. habile, versé. [حذاقت էն] [էգ. حاذقه]։

حار { Հառ [-] Տաք, ջերմ. chaud [حرارت էն] [էգ. حاره]. տաւյ. منطقة — այրեցեալ գօտի. zone torride

حارتوج { Հարթուճ [ը] Փամփուշտ. cartouche

حارث { Հարիս [ա] Մշակող. laboureur [حراثت է]

حارس { Հարիս [ա] Պահպանող. qui garde, préserve [حراست էն]։

حارطوج { Հարթուճ [ը] տե՛ս voir حارتوج ։

حارق { Հարըք [ա] 1. Այրող. brûlant [حرق էն] [էգ. حارقه]։

حاره { Հարէ [ը] տե՛ս. voir خاره ։

حازم { Հազիմ [ա] Զգուշաւոր. circonspect [حزم էն]։

حاسد { Հասիտ [ա] Նախանձոտ. envieux, jaloux [حسد էն] [էգ. حاسده]։

حاسه { Հասսէ* [ա] 1. Զգայական. sensitif [حس էն] 2. Զգայութիւն. sens [յգ. حواس]։

حاشا { Հաշա [ա] 1. Քաւ լիցի. non. à Dieu ne plaise 2. Քաւ յինէն. Dieu m'en garde. ասաց. حضورده — Հետու լսողաց. sauf le respect des auditeurs.

حاشلامق { Հաշլամագ [ը] տե՛ս. voir خاشلامق ։

حاشه { Հաշէ [ը] Տապճակ. housse de cheval [ռամկ. غاشيه էն]։

حاشيوى { Հաշիէվի [ա] Եզերային. limbaire.

حاشيه { Հաշիէ* [ա] 1. Եզր. bord. limbe [յգ. حواشى] 2. Լուսանցք. marge 3 Առընթեր գրութիւն. note marginale. émargement 4. Ընտանիք. ménage.

حاصد { Հասըտ [ա] Հնձող. moissonneur.

حاصل { Հասըլ [ա] 1. Գոյացած. յառաջ եկած. produit, résulté [حصول էն] [էգ. حاصله] 2. Բերք. Արդիւնք. produit 3. Հնձուած դալարխոտ. orge verte fauchée. ասաց. ا — յառաջ բերել. առնել. produire, obtenir. او — յառաջ գալ. իրականանալ. se produire, se réaliser. كلام — կամ ى — կամ — وال ի մի բան. bref, en somme. مصدر — բայանուն. nom verbal.

حاصلات { Հասըլաթ* [ա] 1. Հասոյթք. բերք. produits [եզ. حاصل] 2. Ե. Է. Հասոյթ. produit.

حاصللاغق { Հասըլլանմագ [ը] Աճենալ (խոտի). s'élever (des herbes).

حاضر { հազըր [ա] 1. Ներկայ. présent [حضور էն] [էֆ. حاضره] [ժմ. حضار] 2 Պատրաստ. prêt. տաղ. — بالمجلس ժողովին ներկայք. les présents au Conseil. — امر Հրամայականին Բ. դէմք. deuxième personne de l'impératif. جواب — պատրաստաբան. prompt à la repartie. ۱ — պատրաստել. préparer. او — պատրաստ լինել. être prêt. لوپ — Թերխաշած ձու. œufs à la coque. գիւտ. trouvaille.

حاضرجى { հազըրճը [ի] Հանդերձավաճառ. marchand d'habits.

حاضرلق { հազըրլըք [ի] Պատրաստութիւն. préparation. préparatif.

حاضرلمق { հազըրլամագ [ի] Պատրաստել. préparer. apprêter.

حاضرلنمق { հազըրլանմագ [ի] Պատրաստուիլ se préparer.

حاضرون հազըրուն
حاضرين հազըրին { [ա] Ներկայք. les présents, les assistants [եզ. حاضر].

حاطل { հաթըլ [ի] Գերան. poutre.

حافر { հաֆիր [ա] 1. Փորող. qui creuse [حفر էն] [էֆ. حافره] 2. Սմբակ ձիոյ. sabot.

حافظ { հաֆըզ [ա] 1. Պահող. qui garde, préserve [حفظ էն] [էֆ. حافظه] 2. Պահապան. gardien 3. Սերտող. qui apprend par cœur 4. Կուրանն ի բերան ուսած ող. qui sait tout le Coran par cœur. տաղ. قوة — յիշողութիւն. mémoire. كتب — գրապահ. bibliothécaire.

حاكم { հագիմ [ա] 1. Դատող. qui juge [حكم էն] [էֆ. حاكمه] 2. Դատաւոր. juge [ժմ. حكام] 3. Իշխող. պետ. gouverneur, dominant 4. Ի վերուստ հայող. dominant. տաղ. مطلق — գերագոյն դատաւորն Աստուած. le Juge Suprême.

حاكمانه { հագիմանէ [պ] Դատաւորական, իշխանական. magistral, princier. de souveraineté.

حاكميت { հագիմիյէթ [ա] 1. Դատաւորութիւն magistrature 2. Կառավարչութիւն. la dignité d'un gouverneur, d'un dominant

حاكى { հաքի [ա] Պատմող. qui raconte [حكايت էն] [էֆ. حاكيه] [ճմ. حاكيان . حكاة]. او — պատմել. raconter.

حال { հալ [ա] 1. Վիճակ. պարագայ. état, situation, circonstance [ճմ. حالات . احوال] 2. Արարք, գործ. acte 3. Ներկայ. présent, courant 4. Ցափշտակութիւն մտաց, այլայլում. գրգռութիւն. extase, émotion, excitation 5. Կարողութիւն. pouvoir 6. Քեր. Թուն ներկայ ժամանակ (բայի) indicatif. présent 7. Մակբայ. adverbe.

Առած. — հէր տնպատճառ. en tous cas. à coup sûr. كى — մինչդեռ. սակայն և այնպէս. tandis que. cependant. ه — على ʻալա հալիհի անփոփոխ. dans le même état où il se trouve. على كل — ʻալա քիւլլի հալին. ամեն պարագայի մէջ. en tous cas. ايسه — هرنه ինչ և է. quel que ce soit. — ال ق ֆիլ հալ խակոյն. aussitôt. لسان — ده كلى قالله կերպարանքով ոչ թէ խօսքով. avec posture et non discours. ندى — كندى խաղաղ. paisible.

حالا { հալա [ա] 1 Տակաւին. encore 2. Հալէն կերպարանքով. en posture 3 Ներկայիս. actuellement.

حالب { հալիպ[ա]-ճրպա. փող. անցք. urètre.

حالت { հալէթ* [ա] 1. Վիճակ. պարագայ. état. circonstance [ճմ. حالات] 2. Արարք. acte.

حاللاشمق { հալլաշմագ [թ] իրարու անցք կամ վիշտ պատմել. se raconter mutuellement ses aventures, ses chagrins.

حاللاندرمق { հալլանտըրմագ[թ] կազդուրել, կարողացնել, սփոփել. conforter. mettre en etat de. soulager.

حاللانمق { հալլանմագ[թ]կազդուրիլ. սփոփիլ. se conforter, se soulager.

حالى { հալի [ա] Զարդարեալ. orné [حليه دن]

حاليا { հալիյէն [ա] Ներկայիս. actuellement.

حاليت { հալիյէթ* [ա] 1. Վիճակ. état 2. Ներկայ ժամանակ. temps présent.

حاليه { հալիյէ*[ա] Ա. Ներկայ. actuel, courant Բ. Բանի մը վիճակը ցոյց տուող. qui indique l'état d'une chose.

حامد { համիտ [ա] Գոհաբանող. celui qui fait des louanges. qui rend grâce [حمد Էն] [Յգ. حامدين].

حامز { համըզ [ա] Կծու. acre [Էգ. حامزه].

حامض { համըզ[ա] Թթ. Թթու. acide[حموضه Էն] [Էգ. حامضه] [Յգ. حامضات].

حامضيت { համըզիյէթի* [ա] Թթուութիւն. acidité.

حامل { համիլ[ա] Կրող. տանող. qui porte, porteur [حمل Էն]. او — կրել. տանուլ. porter. munir. ا— իւր վրայ կամ իւր մէջ կրելով. portant. muni. ayant à bord

حامله { համիլէ* [ա] Յղի. enceinte, grosse [حمل Էն] [Էգ. حاملի] [Յգ. حوامل].

حامى { համի [ա] Պաշտպան. protecteur, patron [حمايت Էն] [Էգ. حاميه].

حانث { հանիս [ա] Երդմնազանց. parjure. [حنث Էն].

حانوت { հանութ* [ա] Կրպակ. boutique [Յգ. حوانيت].

حاولامق { հավլամագ[թ] Հաչել. aboyer.

حاوى { հավի [ա] Պարունակող. contenant [Էգ. حاويه]. او — պարունակել. contenir.

حب { հապպ [ա] Ա. Հատ. հունդ. grain [Յգ. حبوب . حبوبات] Բ. Դեղահատ. pilule. [illegible]. — ی یوغق բանի մը բունիլ. en être fait de. الذيذ — գեղանանուշ. souchet.

حب { հուպպ [ա] Սէր. amour, affection.

حبائل { հապայիլ*[ա] Յգ. حباله ի. pl. de حباله.

حباب { հապապ կամ حبابه հապապէ [ա] Պղպջակ. bulle.

حبال { հըպալ* [ա] Յգ. حبل ի pl. de حبل.

حباله { հըպալէ*[ա] Ա. Հանգոյց. nœud [Յգ. حبائل] Բ. Ծուղակ. piège.

حبذا { հապպէզա [ա] Ի՜նչ աղուոր. comme c'est joli. qu'il est beau!

حبر { հիպր [ա] Ա. Մելան. encre Բ. Գիտուն. savant.

حبس { հապս [ա] Ա. Արգելում, պահում. rétention Բ. Արգելուլ, պա-

հել. retenir 3. Բանտարկել. emprisonner 4. Բանտ. prison.

حبسخانه { հապսխանէ [ա] Բանտ. prison.

حبش { հապէշ [ա] 1. Հապէշ. Abyssinie 2. Հապէշցի. abyssinien. տապ. ى— Հապէշցի. abyssinien. կիսասև. mulâtre.

حبل { հապլ [ա] 1. Չուան. լար. câble, corde [ճմ. حبال] 2. անգ. Լար. cordon 3. Յղութիւն. gestation. տապ. الوريد — փողերակ. veine jugulaire.

حبلى { հապլա* [ա] Յղի. enceinte.

حبوب { հուպուպ* [ա] ճմ. حب ի pl. de حب ։

حبوبات { հուպուպաթ* [ա] 1 Կուտեր. Հատեր. grains [եզ. حب] 2. Արմտիք. céréales.

حبور { հապուր [ա] Ուրախութիւն. joie. réjouissance.

حبه { հապպէ* [ա] 1. Կուտ. հատ. grain 2. Դանկ obole. տապ. ا قبه يى — չափազանցել. exagérer.

حبيب { հապիպ [ա] 1. Սիրելեալ. bien-aimé [حب էն] [ճմ. احبا . احباب] 2 Բարեկամ. ami. տապ. الله — կամ اكرم — Մուհամմէտ. Mahomet.

حبيب { հապիպ [ա] Բամ. Հատիկ. granule [նուազ. حب ի]։

حتى { հաթթա [ա] Մինչև. ինկ մանաւանդ թէ. même.

حث { հասս [ա] Դրդել. instiguer. exciter.

حثاله { հուսալէ* [ա] Փոճոկ. ծածկ. glume. bâle

حج { հաճճ [ա] Ուխտագնացութիւն ի Մեքքէ pèlerinage à la Meque.

حجاب { հիճապ [ա] 1. Քօղ. voile [ճմ. حجب] 2. Ստամանի. diaphragme 3. Պատկառանք. ամօթխածութիւն. pudeur. pudicité. ا — ամաչել. avoir honte. لى — ամօթխած. ամօթոտ. pudique. honteux.

حجاج { հիւճճաճ* [ա] Ուխտաւորք. pèlerins [եզ. حاج]։

حجاج { հըճաճ [ա] Ակնակապիճ. orbite.

حجاز { հիճազ [ա] Երջանիկ Արաբիա. Arabie Heureuse 2. Երաժշտական եղանակ մ'է. nom d'un air musical.

حجامت { հաճամէթ* [-] 1. Արուակ դնելն. application de ventouses 2. Ցաւուճ. scarification.

حجب { հուճէպ*[-] յդ. حجاب ի. pl. de حجاب ;

حجت { հուճճէթ* [-] 1. Փաստ. ապացոյց. argument, preuve [յդ حجج] 2. Մուրհակ. acte. pièce justificative 3. Կալուածագիր. titre de propriété.

حجج { հուճէճ* [-] յդ. حجت ի. pl. de حجت ;

حجر { հաճր [-] Արգելուլ interdire.

حجر { հաճէր [-] Քար. pierre [յդ. احجار] [illegible]. توتيا — արուրաքար. calamine. جهنم — փորակամ արծաթի. nitrate d'argent. الولاده — արծուաքար. aétite. الجو — երկնաքար. aérolithe.

حجر { հիճր [-] Գիրկ. sein.

حجرات { հիճէրաթ * [-] խուցք. cellules [եզ. حجره] ;

حجروى { հիճրէվի [-] Բաղմախուց. cellulaire.

حجره { հիճրէ* [-] 1. Խուց. cellule, cabinet 2. Պատի խորշ. niche 3. Նեղ. խուց. cellule.

حجرى { հաճէրի [-] 1. Քարային. de pierre [էգ. حجریه] 2. Քարոտ. pierreux.

حجز { հաճզ [-] 1. Ի մէջ արկանել. interposer 2. Եղա. Արգելանք դնել. mettre une saisie-arrêt 3. Արգելանք. saisie.

حجزنامه { հաճզնամէ [պ] Արգելանք դնելու խնդրագիր. requête pour mise de saisie-arrêt.

حجله { հաճլէ*[-] 1. Առագաստ. chambre nuptiale 2. Առագաստ. couche nuptiale.

حجله‌گاه { հաճլէկեահ[պ] տե՛ս voir حجله ;

حجم { հաճմ [-] Ծաւալ. volume [յդ. حجوم]

حجنت { հուճնէթ* [-] Թերութիւն. défectuosité.

حجيف { հաճիֆ [-] Եփ. կարկաջումն յաղիս. gargouillement.

حد { հատտ [-] 1. Ծայր. extrémité [յդ. حدود] 2. Եզր. bord 3. Սահման. limite, borne 4. Դրա. Եզր. terme 5. Աստիճան. կէտ. degré, point 6. Իշխանութիւն. pouvoir.

Աստ. ذاتنده — ذاتنه կամ ف — արդէն. էապէս. essentiellement. — یی անսահման. sans borne. — م یوق կամ م دكل — չեմ համարձակիր. j'y n'ose pas. — یی بیلدرمك — չափու դընել. retenir dans le devoir. պատժել. punir. — سینه — որով իշխանութեամբ. comment ose-t-il. — و عدده كلز — անհամար. innombrable. — م اولیه‌رق առանց համարձակու-թեան. sans aucun droit. — یی بیلز — ժպիրհ, յանդուգն. insolent, audacieux.

حدائق { հատայիգ* [ա] Պարտէզք. jardins [եզ. حديقه]. خاصه — արքայական պարտէզք. jardins impériaux.

حداثت { հատասէթ*[ա] Մատաղութիւն. երիտասարդութիւն. jeunesse.

حداد { հատտատ [ա] Երկաթագործ. forgeron [حديد էն].

حدب հատապ / حدبه հատպէ* { [ա] Կզութիւն. bosse. gibbosité.

حدت { հիտտէթ*[ա] 1. Սըրութիւն. qualité de ce qui est aigu 2. Բարկութիւն. ցասում. colère. irritation 3. Կորովութիւն. vigueur. ا — կամ ه كلك — ցասնուլ. s'irriter. مزاج — ցասկոտութիւն. irascibilité.

حدتلنمك { հիտտէթլէնմէք [թ] Ցասնուլ. s'irriter.

حدتلی { հիտտէթլի [թ] 1. Ցասկոտ. irascible 2. Զայրացած. irrité.

حدث { հատաս [ա] 1. Նորութիւն. nouveauté [յգ. احداث] 2. Պատահում. occurrence.

حدس { հատս [ա] Գուշակութիւն. կարծիք. conjecture [յգ. حدسيات].

حدسيات { հատսիյաթ* [ա] Գուշակութիւնք. կարծիքներ. conjectures.

حدقه { հատագա* [ա] Բիբական. pupille [յգ. احداق].

حدوث { հուտուս [ա] 1. Պատահիլ. յառաջ գալ. arriver. se produire 2. Ի նորոյ ծագում. naissance nouvelle. ی — պատահական. casuel.

حدود { հուտուտ* [ա] 1. Սահմանք. frontières, limites [եզ. حد] 2. Եզրեր. termes. Աստ. — تحديد

սահմանագծութ. délimitation.

حده { հատտէ* [—] տէ՛ս. voir حادّه ;

حديث { հատիս [—] 1. Նոր. նորոգ. nouveau, récent [حدث էն] 2. Լուր. nouvelle [ճմ. احاديث] 3. Աւանդութիւն Մուհամմէտի. tradition de Mahomet.

حديد { հատիտ [—] 1. Երկաթ. fer 2. Սուր. aigu [حدت էն] [էգ. حديده] 3. Բուռն. violent. տաճ. —المزاج ցասկոտ. irascible.

حديدى { հատիտի [—] ինֆ. Երկաթախառն. ferrugineux.

حديقه { հատիքա*[—] Պարտէզ. jardin [ճմ. حدائق]:

حدين { հատտէյն [—] էրա. Երկարաշի. binôme.

حذا { հիզա [—] 1. Բանի մէ դիմացը. Հանդէպ. vis-à-vis 2. Մէկ ուղղութիւն. niveau. տաճ. — الق հարթել. niveler.

حذاق { հուզզագ*[—] ճմ. حاذق ի. pl. de حاذق ;

حذاقت { հազաքէթ*[—] Ճարպիկութիւն. habileté. adresse.

حذر { հազէր [—] Զգուշութիւն. précaution.

ا — . զգուշանալ. prendre garde.

حذف { հազֆ [—] 1. Կրճատել. retrancher. élider 2. Ջնջել. supprimer.

حذور { հազուր [ ] Զգուշաւոր. précautionné [حذر էն].

حر { հարր [—] Ջերմութիւն chaleur.

حر { հուրր [—] 1. Ազատ. libre [էգ. حره] [ճմ. احرار] 2. Ազատորդի, ազնուական. né libre. gentilhomme. noble.

حرائر { հարաիր*[—]ճմ. حره ի pl. de حره ;

حراث { հառրաս [—] 2. Հողագործ. մշակ. cultivateur. laboureur [حراثت էն] 3. հառրասը. [ճմ. حارث ի]:

حراثت { հիրասէթ* [—] Մշակել. հերկել. labourer. cultiver.

حرارت { հարարէթ* [—] 1. Ջերմութիւն. chaleur 2. Ջերմ. fièvre 3. Սաստիկ ծարաւ. soif brûlante 4. Տարր ջերմութեան. calorique.

حرارتلنمك { հարարէթլէնմէք [ի] 1. Տաքնալ. s'échauffer 2. Պապակիլ. être altéré de soif.

حراست { Հիրասէթ*[ա] Պահ-պանել. conserver. garder.

حرام { Հարամ [ա] 1. Ար-գիլեալ. անօրինա-ւոր. prohibé. illicite 2. Նուիրական. sacré. | — օրէ-նօք արգելուլ. rendre illicite.

حرامزاده { Հարամզատէ [ա] Պոռնկորդի. batard [յգ. حرامزادگان] :

حرامی { Հարամի [ա] Աւա-զակ. brigand,

حرب { Հարպ [ա] Պատե-րազմ. guerre, combat [յգ. حروب] | — պատե-րազմիլ. faire la guerre. ارکان — սպայակոյտ. état-major. دار ال — անհաւատից երկիր. pays des infidèls. — ديوان պատերազմական ատեան. cour martiale.

حرباً { Հարպէն [ա] Պատե-րազմաւ. par guerre. à main armée.

حربه { Հարպէ*[ա] Գեղարդն. Նիզակ. hallebarde, javelot. pique.

حربيه { Հարպիյէ* [ա] Պա-տերազմական. de guerre. martial [իգ. حربی] :

حرث { Հարս [ա] Հերկել, մշակել. cultiver. labourer.

حرز { Հըրզ [ա] 1. Պահ-պանակ հմայական. քժժանք. amulette. talisman 2. Ապաստան. asile. refuge.

حرشف { Հարշէֆ [ա] Կան-կառ. artichaut.

حرص { Հըրս [ա] 1. Մո-լեկան ցանկու-թիւն. անձկանք. avidité, convoitise 2. Ցասումն. սրտմտութիւն. emportement. indignation. لى — բարկացած. ցասկոտ. irrité. irrascible.

حرصلندرمق { Հըրսլանտըրմագ [թ] Զայրա-ցնել. irriter. exciter.

حرصلنمق { Հըրսլանմագ [թ] Զայրանալ. s'irriter.

حرف { Հարֆ [ա] 1. Գիր. տառ. caractère. lettre [յգ. حروف. حروفات] 2. Գեր. Մասնիկ, particule 3. Բառ. խօսք. mot. parole. — ب — բառ առ բառ. mot à mot.

حرف { Հըրէֆ* [ա] յգ. حرفت-ի. pl. de حرفت :

حرف‌انداز { Հարֆէնտազ [ա] Ակնարկող կերպով խայթիչ խօսքեր ընող qui fait des allusions piquantes. لق — Թշնամանումն.

Թշնամանք. dire des injures. outrage.

حرفزن { Հարֆզէն [ա] Տե՛ս. voir حرف انداز.

حرفت { Հըրֆէթ* [ա] Արուեստ. art. métier [յգ. حرف].

حرفگیر { Հարֆկիր [ա] Բառախնդիր. ուղղախօս. խծբծող. frondeur. éplucheur de mots. critique pédant [յգ. حرفگیران].

حرفیاً { Հարֆիյէն [ա] Բառ առ բառ. բառ գիրք. mot à mot. littéralement.

حرفیه { Հարֆիյէ* [ա] Տառական. littéral.

حرق { Հարք [ա] Այրել. brûler.

حرقفه { Հարքաֆէ*[ա] Զստոսկր ... ilion [յգ. حرقفات].

حرقفی { Հարքաֆի [ա] Կոնքի. կողոշակի. iliaque [եգ. حرقفیه].

حرقه { Հարքա* [ա] Կսկիծ. կիզում. brûlure. cuisson. Անոյ. حرقة البول ցաւամիզութիւն. blénorragie. chaude-pisse.

حرکات { Հարէքեաթ* [ա] յգ. حرکت ի. pl. de حرکت.

حرکت { Հարէքէթ* [ա] 1. Շարժում. mouvement. geste [յգ. حرکات] 2. Մեկնում. départ. 3. Վարմունք. ընթացք. procédé. conduite. ا — շարժիլ. se mouvoir. Մեկնիլ. partir. վարուիլ. se conduire. Անոյ. ارض — երկրաշարժ. tremblement de terre. ه— كلك յուզիլ. s'agiter. կանգնիլ. acquérir de l'érection. շարժիլ. se mouvoir.

حرکتلندرمك { Հարէքէթլէնտիրմէք [թ] Շարժել. agiter.

حرکه { Հարէքէ * [ա] 1. Շարժում. mouvement [յգ. حرکات] 2. ձեռ. Ձայնանիշ. signe phonique. Անոյ. سریع ال — արագաշարժ. très-agile. rapide. — ال بطی ծանրաշարժ. lent.

حرم { Հարէմ [ա] 1. Սրբավայր. lieu saint [յգ. احرام] 2. Կողակից. épouse, femme 3. Կանանոց gynécée 4. Գաւիթ մզկիթի. parvis d'une mosquée. Անոյ. — شیخ ال կառավարիչ Մեքքէի. gouverneur de la Mecque. آغاسی — Ներքինի. eunuque.

حرمان { հըրմա՛ն [-] Զըր-կանք. privation

حرمت { հիւրմէթ* [-] 1. Նուիրականու-թիւն. sainteté. 2. Արգե-լում. prohibition. 3. Յար-գանք. պատիւ. respect. vé-nération. 1 — յարգել. պատուել. respecter. vé-nérer. حرمة ի պատիւ. par respect. à l'honneur de. — مرزلك անմեծարութիւն. man-que de respect. indécence.

حرمتلو { հիւրմէթլիւ [ի] Յարգոյ. յարգո-յապատիւ. respectable. ré-vérend.

حرمل { հարմէլ [-] Բոյս Ճատարակ որ է տունկ ինչ. doradille. cétérac

حرمين { հարէմէյն [-] Մահ-մետականաց եր-կու սուրբ քաղաքները որք են Մէքքէ և Մէտինէ. les deux villes saintes des Mu-sulmans, la Mecque et la Médine [Ե:կ. حرم ի]. — پایهسی չորրորդ կարգ կղերական աստիճանի. grade clérical du quatrième ordre.

حروانى { հարվանիէ [ի] Բո-լորաձև կրկնոց. manteau circulaire.

حروب { հուրուպ* [-] Պա-տերազմք. guer-res [եզ. حرب].

حرور { հարուր [-] Քնա. Գոլ. ջեր. calo-rique.

حروف { հուրուֆ* [-] յհ. حرفի. pl de حرف

حروفات { հուրուֆաթ* [-] Գրեր. տառեր. caractères. lettres[եզ.حرف].

Առաջ. بصمهسی — երկաթա-տիպ. imprimé en typogra-phie.

حرون { հարուն [-] Խեռ. դաժան. անսաստ. rétif. opiniâtre, indocile.

حريت { հուրրիյէթ* [-] Ա-զատութիւն. ինք-նիշխանութիւն. liberté. franchise.

حرير { հարիր [-] Մետաքս. soie.

حريرى { հարիրի [-] Մե-տաքսեայ, թաւ-շեայ. de soie, en soie [իգ. حريره].

حريص { հարիս [-] Ցան-կացող. avide. convoitéux [حرص էն] [իգ. حريصه] [յհ. حريصان . حرصا].

حريف { հարիֆ [-] 1. Աը-ուեստակից. con-frère [حرفت էն] [յհ. حرفان]

2· Ընկեր· camarade 3· Դիւրահամբոյր. պարզամիտ. bonhomme 4· Մարդ· homme, garçon.

حرفانه { հարիֆանէ [պ] 1· Ընկերաբար. en camarade 2· Հանգանակով. par cotisation [տաճ. հէրֆանէ. արիֆանէ].

حريق { հարիգ [ա] Հրդեհ. incendie.

حرقه { հուրգա* [ա] Այրումն. կսկիծ. cuisson. brûlure.

حرم { հարէմ [ա] 1· Արգիլեալ. défendu [حرام էն] 2· Տրհասակ. enceinte 3· Մտերիմ. intime 4· Կանոնական պատմուճան Մեքքէի ուխտաւորաց. costume canonique des pèlerins de Mecque.

حزار { հըզար [թ] Մեծ սղոց. grande scie.

حزارن { հազարըն [թ] Եղ-նիւն. jonc.

حزام { հազզամ* [ա] Զգուշաւորք, խոհեմք. des gens circonspects, prudents [եզ. حازم].

حزان { հըզզան*[ա] Տխուրք. des gens tristes, affligés [եզ. حزين].

حزب { հըզպ [ա] 1· Խումբ. groupe [յգ. احزاب] 2· Կուրանի 120 հատուածներէն իւրաքանչիւրն. chacune des 120 parties du Coran.

حزم { հազմ [ա] 1· Զգուշաւորութիւն. circonspection 2· Խոհեմութիւն. prudence.

حزما { հազամա* [ա] յգ. حزيم pl. de حزيم.

حزمه { հազմէ* [ա] 1· Խուրձ. faisceau. 2· Ողկոյզ (ծաղկանց կամ պտղոց). corymbe.

حزن { հիւզն [ա] Տխրութիւն. tristesse [յգ. احزان]. Աոօյ. انكيز — տխրեցուցիչ. attristant.

حزنا { հազանա* [ա] Տխուրք. des gens tristes [եզ. حزين].

حزيران { հազիրան [ա] Յունիս. Juin.

حزيم { հազիմ [ա] 1· Զգուշաւոր. circonspect [حزم էն] [յգ. حزما] [էգ. حزيمه] 2· Խոհեմ. prudent.

حزين { հազին [ա] Տխուր. triste [حزن էն].

حس { հիս կամ հըսս [ա] 1· Զգացում. sentiment [յգ. حسيات] 2· Զգալ.

sentir 3· իմանալ,' կռահել· percevoir, deviner·

حساب { հէսապ [-] 1· Հաշիւ · calcul · compte 2· Թուաբանութիւն. arithmétique · — ա ·ىتمك | — Հաշուել · faire le calcul · compter· —ال على Թերհաշիւ à compte· — بیكر ·— կամ ·— անհամար · innombrable · — ە كلك պատշաճիլ, être convenable· كورمك — Հաշիւ տեսնել · régler les comptes · — تفاضلی տարբերական հաշիւ calcul différentiel· ا كتاب — Հաշիւ ընել · calculer· Խոկալ · méditer·

حسابلاشمق { հէսապլաշմագ[Ե] Մէկու մը հետ Հաշիւ տեսնել · régler le compte avec qn·

حسابی { հէսապի[-] 1· Հաշուական· de calcul [Եէ· حسابیه] 2· Խնայող· économe, ménager·

حساد { հասսատ* [-] յփ· նախանձ· pl· de حاسد

حساس { հասսաս [-] Խիստ զգայուն · très sensible· sensitif [حس ԵՆ]·

حسام { հուսամ [-] Սուր սայրատուր· sabre tranchant· affilé·

حسامه { հուսամէ*[Ե] Ծաղիկ ինչ. անուշահոտ. Լաւանդ. lavande·

حسان { հըսան* [-] Գեղեցիկք des beaux, des charmants [Եւ حسن]·

حسب { հասէպ [-] 1· Նկատողութիւն. considération 2· Արժանապատուութիւն. dignité·

Աւագ. ونسب — անձնական արժանիք և ազնուականութիւն. mérite et noblesse· بو — պատճառաւ. տղագաւ. à cause de· par suite de·

حسب { հասպէ [-] Ըստ · առ · պատճառաւ · selon, par, à cause de·

حسبان { հուսպան [-] Թըւում · énumération·

حسبة لله { հըսպէթէն լիլլահ[-] ի սէր Աստուծոյ· Ձրի· pour l'amour de Dieu· gratis·

حسبحال { հասպիհալ [-] Մտերմական խօսակցութիւն. causeries intimes·

حسى { հասպի [-] Ձրի· gratuit·

Աւագ.ا— جه — կամ — Ձրիաբար. gratuitement·

حسد { Հասէտ [ա] Չարնախանձ. jalousie.

Առած. ا — կամ چكمك — նախանձիլ. envier. être jaloux de. ى — կամ ور — կամ پیشه — նախանձոտ. jaloux.

حسده { Հասէտէ* [ա] Նախանձողք. des jaloux [եզ. حاسد]:

حسرت { Հասրէթ* [ա] Կարօտ. անձկութիւն envie. vif désir. Առած. — چكمك կամ لنمك — կարօտնալ. soupirer après. désirer de revoir.

حسرتكش { Հասրէթքէշ [պ] Կարօտող ած. qui soupire après qn., qc.

حسم { Հասմ [ա] 1. Կտրել. couper 2. Լուծել. վճռել. résoudre. trancher.

حسن { Հիւսն [ա] 1. Գեղեցկութիւն. Բարութիւն. beauté. bonté [յգ. محاسن] 2. Լաւ. bon.

Առած. خط — գեղագրութիւն. calligraphie. ظن — բարւոք կարծիք. bonne opinion. معامله — քաղցրութիւն affabilité. حال — բարի վարք. bonnes mœurs. قبول — լաւ ընդունելութիւն. bon accueil.

حسن { Հասէն [ա] Գեղեցիկ. բարի. beau. bon. [յգ. حسان . حسنات]:

حسناء { Հասնա* [ա] 1. Գեղեցիկ. belle 2. حسنا Հասնա. Աւելի կամ ամենագեղեցիկ. plus ou la plus belle [حسن էն].

حسنات { Հասէնաթ* [ա] Բարութիւնք. բարեգործութիւնք. bonnes œuvres. bienfaisances [յգ. حسنه ի].

حسنه { Հասէնէ* [ա] 1. Գեղեցիկ. բարի beau. bon [էգ. حسن ի] 2. Բարեգործութիւն. bonne œuvre [յգ. حسنات]:

حسنى { Հուսնա* [ա] Աւելի կամ ամենագեղեցիկ. plus ou la plus belle [էգ. احسن ի]:

حسنيات { Հուսնիյեաթ* [ա] Բարուոք հանգամանքներ. bonnes qualités

حسود { Հասուտ [ա] Նախանձոտ. jaloux. envieux [حسد էն]:

حسى { Հիսսի [ա] Զգայական. sensitif.

حسيات { Հիսսիյեաթ* [ա] Զգացմունք. տպաւորութիւնք. sentiments. impressions [եզ. حس]:

حسيب { հասիպ [-] Արժան. եաց աէր ոք. qui a des mérites personnels [حسب էն] [Էֆ. حسيبه]։

حسيت { հըսսիյէթ* [-] ըզ-գայնութիւն. sensibilité.

حسين { հիւսէյն [-] Գեղեցկուկ. un petit joli [حسن էն]։

حشا { հաշա [-] Փորոտիք. entrailles.

حشارى { հաշարը [ի] Տե՛ս. voir حشرى.

حشاش { հաշշաշ [-] Հաշիշամոլ. adonné au hachiche [حشيش էն] [Յփ. حشاشين]։

حشر { հաշր [-] 1. Հաւաքում. rassemblement 2. Կրն. Յարութիւն. résurrection.

حشرات { հաշերաթ* [-] Որդեր. Ճճիներ. vers. insectes [Եզ. حشره]։

حشرى { հաշերի [-] 1. Չարաճճի. malin. espiègle [حشره էն] 2. Սրիկայ. vagabond [Ռամկ. հաշարը]։

حشره { հաշերէ* [-] Որդ. Ճճի. ver. insecte [Յփ. حشرات]։

حشفه { հաշեֆէ* [-] Անդա. Գեղձ. glande.

حشم { հաշէմ [-] 1. Հետեւորդք. suites 2. Ջոկի. train. — خدم و حشم Ծառայք և Հետեւորդք. suivants. les gens de la suite.

حشمت { հաշմէթ* [-] Վեհափառութիւն. majesté. magnificence.

حشمتآب հաշմէթ-ա՛պ [պ]
حشمتلو հաշմէթլու [թ]
1. Վեհափառ. majestueux 2. Նորին Վեհափառութիւն. Sa majesté.

حشو { հաշվ [-] 1. Լեցք. remplissage. bourre [Յփ. حشويات] 2. Աւելորդ բառ. mot superflu 3 Անդա. Գեղձային հիւսուած. parenchyme.

حشويات { հաշվիյաթ* [-] Աւելորդ բառեր. bourre. termes redondants

حشيش { հաշիշ [-] Հաշիշ. hachiche.

حشيشه { հաշիշէ* [-] Խոտ. herbe [Յփ. حشيشات] Անդ. حشيشة الهره Կատուախոտ. valériane. حشيشة الرئه Թոքախոտ. pulmonaire.

حصائد { հասաիտ* [-] Յփ. հասիտէ. pl. de حصيده։

حصات { հասաթ* [-] 1. Գայլախազ. cail-

lou 2. Քար երիկամանց. calcul. ى — քարային. քարահար. calculeux.

حصاد { հասատ [–] 1 Հունձք. moisson 2. Հնձել. moissonner.

حصاد { հասսատ [–] Հնձող. moissonneur. [حصاد էն].

حصار { հըսար կամ հիսար [–] 1. Բերդ. fort. citadelle 2. Պարիսպ. muraille. rempart.

حصافت { հասաֆէթ* [–] Ողջմտութիւն. ողջ դատողութիւն. կորովմտութիւն. bon sens. jugement sain. sagacité.

حصانت { հասանէթ* [–] 1. Ամրութիւն. solidité, état d'une place fortifiée 2. Պարկեշտութիւն. Համեստութիւն. chasteté.

حصبه { հասպէ* [–] Հարսանիթ. rougeole.

حصر { հասր [–] 1. Սահմանափակել. restreindre 2. Պաշարել. cerner 3. Սեփհականել. approprier. Առձ. نظر ا — ակնկառոյց լինել. fixer les yeux sur qn. ou qc.

حصص { հըսըս. հիսաս* [–] Մասք. բաժինք. portions. quotes-parts [եզ. حصه]. Առձ. بقدر ال — ըստ չափու բաժնից. en proportion des quotes-parts.

حصن { հըսն [–] Բերդ. fort. forteresse [յգ. حصون].

حصول { հուսուլ [–] Յառաջ գալ. Իրականանալ. se produire, se réaliser. Առձ. بولق — . كلك . — յառաջ գալ. se résulter. provenir. se produire. كتورمك . — իրականացնել. réaliser. پذیر او — կատարուիլ. s'effectuer.

حصون { հուսուն* [–] յգ. حصنի pl de حصن

حصه { հըսէ* [–] 1. Մաս. բաժին. part, quote-part. portion [յգ. حصص] 2. Բաժնեթուղթ. action.

حصه‌دار { հըսէտար [–] 1. Մասնակից. celui qui partage 2. Ընկեր. բաժանորդ. associé. participant 3. Բաժնետէր. actionnaire [յգ. حصه‌داران].

حصه‌مند հըսէմէնտ
حصه‌یاب հըսէյապ { [–] Մասնակից. celui qui partage.

او — մասնակցել. prendre part. partager.

حصيده { հասիտէ*[ա] Հունձք. récolte [յգ. حصائد].

حصير { հասըր [ա] Փսիաթ. natte.

حصين { հասին [ա] Ամուր. fort. fortifié. [حصانت էն] [էգ. حصينه].

حض { հազզ [ա] Դրդել. Թելադրել. instiguer.

حضار { հուզզար* [ա] 1. Ներկայք. les assistants [եզ. حاضر] 2. Ունկնդիրք. auditoire

حضانت { հըզանէթ*[ա] Բուծումն մանկանց. élevage des enfants.

حضر { հազէր[ա] Հանդիստ. Խաղաղութիւն. repos. paix [հմ. سفر պատերազմ. guerre].

حضری { հազէրի [ա] Խաղաղութեան ատեն. en temps de paix.

حضرت { հազրէթ* [ա] 1. Ներկայութիւն. présence [յգ. حضرات] 2. Մեծութիւն. Վսեմութիւն. éminence. excellence.

حضور { հուզուր [ա] 1. Ներկայութիւն. présence 2. Առաջ. devant 3. Հանդստութիւն. repos. tranquilité. Աստ. ه — چيقمق վեհապետի մը ներկայանալ. être reçu en audience par un monarque. درسی — Թագաւորին առջեւ մէջ վէհ. Սուլթանի ներկայութեանը տրուած աստուածաբանութեանց դաս conférence théologique en présence du Sultan pendant le mois de Ramazan. عالی حضرت — سرعسكری պա. Նորին Վսեմութիւն Սպարապետի. à son excellence le ministre de la guerre.

حضيض { հազիզ[ա] 1. Ցած տեղի. lieu bas 2. տող. Մերձակէտ. périgée.

حط { հաթթ [ա] Իջեցնել. baisser. رحل — ուղեւորաց գաղար առնել. faire halte.

حطاب { հաթթապ [ա] Փայտավաճառ. bûcheron [حطب էն].

حطاطه { հութաթա*[ա] Բշտ. Փոքրիկ պալարուց. papule.

حطام { հութամ[ա] Բեկորք. Նշխարք. fragments. Աստ. دنيا — ունայնութիւնք աշխարհի. vanités du monde.

حطب { հաթապ [ա] Փայտ. bois.

حظ { հազզ [—] հաճոյք. հեշտութիւն. plaisir. volupté [յգ. حظوظات]. ١ — ախորժիլ. սիրել. se plaire à .. aimer.

حظوظات { հուզուզաթ* [—] յգ. حظ ի. pl. de حظ.

حظيره { հազիրէ* [—] 1. փարախ. մակաղատեղ. bercail. parc 2. ցանկապատ. enclos 3. Դամբարան. sépulcre. tombeau.

حفاظ { հըֆֆազ* [—] յգ. حافظ ի pl. de حافظ.

حفر { հաֆր [—] փորել. պեղել. բրել. creuser. piocher.

حفره { հուֆրէ* [—] 1. փորուած. cavité 2. փոս. fosse. fossé.

حفريات { հաֆրիյաթ* [—] Բրուածներ. Պեղումներ. creusements, excavations, fouilles, terrassements.

حفظ { հըֆզ [—] 1. Պահպանութիւն. conservation, garde 2. Յիշողութիւն. mémoire 3. Պահել. պահպանել. garder. préserver 4. Գոց ընել. սորվիլ. apprendre par cœur. Աստ. — ال تحت ընդ հովանաւորութեամբ. sous escorte. صحت — առողջապահութիւն. hygien.

حفظنا الله { հըֆզէնէ-ալլահ [—] Աստուած պահէ զմեզ. Աստուած մի արասցէ. Dieu nous en garde! à Dieu ne plaise.

حفيد { հաֆիտ [—] թոռ. petit-fils [յգ. احفاد].

حق { հաքք [—] 1. ճշմարտութիւն. vérité 2. Իրաւունք. droit. dû [յգ. حقوق] 3. ճշմարիտ. vrai. juste 4. Աստուած. Dieu. Ա..ց. تعالى — բարձրեալն Աստուած. Dieu le très haut. ك وار — իրաւունք ունիս. tu as raison. ندہ — նկատմամբ. à l'égard de. sur le compte de. ندن كلمك — յաղթել. նուաճել. vaincre. dompter. ى الله ايچون — ի սէր Աստուծոյ. pour l'amour de Dieu. ويرمك — իրաւացի գտնել. reconnaître quelqu'un juste. ١ — احقاق. ى — يرينه كتورمك արդարութիւն ընել. rendre justice. — ن يره յանիրաւաբար. injustement. قوشى — յոպոպ. huppe. — ايتمك իրաւունք ստանալ. acquérir un droit. جو — կամ پرور — արդարասէր. qui

aime la justice. لو — իրաւացի. juste. سز — անիրաւ. injuste. سزلق — անիրաւութիւն. injustice.

حقاً { հագգան [ա] 1. իրաւամբ. de droit 2. ճշմարտիւ. en vérité.

حقائق { հագայիգ* [ա] ճշմարտութիւնք. vérités [եզ. حقيقت].

حقارت { հագարէթ* [ա] 1. Հիքութիւն. abjection 2. Արհամարհութիւն. անարգանք. dédain. mépris. insulte [յգ. حقارات] ا — անարգել. արհամարհել, insulter, mépriser.

حقانى { հագգանի [ա] 1. Աստուածային. divin 2. իրաւացի. արդարակորով. juste. légitime. équitable. loyal.

حقانيت { հագգանիյէթ* [ա] Արդարութիւն. ուղղամտութիւն. justice. équité.

حق پرست { հագգփէրէսթ [պ] 1. Աստուածապաշտ. qui n'adore qu'un Dieu 2. իրաւասէր. qu'aime la justice. équitable.

حقد { հըգտ [ա] ոխ. ատելութիւն. haine. animosité [յգ. حقود].

حقشناس { հագշինաս [պ] Արդարադատ. անկողմնակալ. équitable. impartial.

حقگو { հագկիւ [պ] ճշմարտախօս. véridique.

حقلامق { հագլամագ [թ] 1. ի գլուխ հանել. յաղթել. venir à bout. réussir 2. Վաստակիլ. gagner.

حقلاشمق { հագլաշմագ [թ] Պարտքն ու պահանջը փակել. հաշիւք փակել. être quitte à quitte. se solder.

حقنه { հուգնէ* [ա] Գրեխ. lavement. clystère [ադա. հօգնա]. ا — գրեխել. faire un lavement.

حقود { հուգուտ* [ա] յգ. حقد ի. pl. de حقد.

حقوق { հուգուգ* [ա] 1. Իրաւունքներ. droits. raisons [եզ. حق] 2. Բարեկամութիւն. amitié 3. Իրաւագիտութիւն. droit 4. Քաղաքային (ոչ պատժական) civil (non pénal).

حقه { հօգգա* [ա] 1. Գդակաձև փոքր աման petit vase en forme de capsule 2. Կաղամար. encrier.

حقه باز { հօգգապազ [գ] 1. Ձեռնածու. joueur de gobelets. escamoteur 2. խարդախ. coquin.

حقه بازلق { հօգգապազլըգ [ք] 1. Ձեռնածութիւն. tours de passe-passe. escamotage 2. խարդախութիւն. coquinerie.

حقير { հագիր [ա] 1. Անարգ. Տէր. vil. abject. [حقارت էն] 2. Խոնարհ. խոնարհ. humble [էզ. حقيره]. Ասաց. طوتمق — խտանել. անարգ համարել. faire peu de cas de qn. dédaigner.

حقيرانه { հագիրանէ [գ] 1. Խոնարհաբար. humble 2. խոնարհաբար. humblement.

حقيرى { հագիրի [գ] Տե՛ս. voir حقيرانه.

حقيق { հագիգ [ա] Արժանի. digne [حق էն].

حقيقت { հագիգաթ [ա] 1. Ճշմարտութիւն. vérité. réalité [յգ. حقائق] 2. Անկեղծութիւն. sincérité 3. Իրօք. vraiment. en effet. Ասաց. لو — անկեղծ sincère. حالده — իրօք. en effet. réellement.

حقيقةً { հագիգաթէն [ա] Իրօք. Ճշմարտապէս. en vérité. en effet. certes.

حقيقه { հագիգա [ա] Տե՛ս. voir حقيقت : Ասաց.
— في ال իրօք. en effet.

حقيقى { հագիգի [ա] 1. Ճիշդ. Ճշմարիտ. իսկական. vrai. réel [حقيقت էն] 2. Անկեղծ. sincère. — معنى բառական իմաստ. sens littéral.

حك { հագգ [ա] 1. Քերել. gratter 2. փորագրել. graver.

حكات { հաքքէաթ [ա] յգ. حاكى. pl. de حاكى.

حكاك { հաքքեագ [ա] փորագրիչ. graveur. [حك էն].

حكام { հուքքեամ [ա] Դատաւորք. juges. magistrats [եզ. حاكم]. Ասաց. — اشتكا على ال բողոք ընդդէմ դատաւորաց. prise à partie.

حكايات { հիքեայեաթ [ա] Պատմութիւնք. վէպք. histoires [եզ. حكايه].

حكايت հիքեայեթ / حكايه հիքեայէ { [ա] 1. Պատմութիւն. narration. anecdote [յգ. حكايات] 2. Վէպ. roman. conte 3. Պատմել. raconter 4. Քեր. Անկատար. imparfait.

حکایه نویس { հէքեաեէնիւիս [դ] Վիպասան. romancier [ջէ. حکایه نویسان] ։

حکم { հիւքմ [ա] 1. Վճիռ. որոշում. sentence. décision [ջէ. احکام] 2. Տրամադրութիւն. պահանջում. disposition. exigence 3. Հրաման. ordre. commandement 4. Իշխանութիւն. autorité 5. Զօրութիւն. ազդեցութիւն. force. influence 6. Օրէնք. loi.

Առած. ۱ — تحت — ه آلق — կամ վճռել. rendre une sentence. ۱ — իշխել. régner. հրամայել. commander. — سورمك իշխել. régner. نجه — համեմատ. selon. سز — եղծեալ. annulé. աննշան. insignifiant.

حكم { հաքէմ [ա] իրաւարար arbitre.

حکم { հիքէմ* [ա] ջէ. حكمت. pl. de حكمت ։

حکما { հիւքէմա* [ա] ջէ. حکیم. pl. de حکیم ։

حکمت { հիքմէթ* [ա] 1. Իմաստութիւն. sagesse. philosophie [ջէ. حکم] 2. Պատճառ. motif 3. Խորհուրդ. գաղտնիք. pensée. mystère 4 Բնագիտութիւն. physique.

حکمدار { հիւքիւմտար [դ] Վեհապետ. գերիշխան. monarque, souverain [ջէ. حکمداران] . لق — կամ — ى վեհապետութիւն. de souveraineté. գերիշխանութիւն souveraineté.

حکمران { հիւքիւմրան [դ] Գերիշխան. suzerain. ى — գերիշխանութիւն suzeraineté.

حکومت { հիւքիւմէթ* [ա] 1 Կառավարութիւն. իշխանութիւն. gouvernement. autorité [ջէ. حکومات] 2. Իրաւասութիւն. juridiction. ۱ — իշխել. կառավարել régner gouverner

حکه { հաքքէ* [ա] Քոր. Քորտնքախտ. prurigo.

حکیم { հաքիմ [ա] 1. Իմաստուն. գիտուն. sage. savant [ջէ. حکما] [حکمت էն] 2. Փիլիսոփայ. philosophe 3. Բժիշկ. médecin [ռամկ. հեքիմ هکیم] [էէ. حکیمه].

Առած. — رب Ամենիմաստ Աստուած. le Sage Suprême

حکیمانه { հաքիմանէ [դ] 1. Իմաստասիրական. իմաստունի պէս. philosophique. comme un sage 2. Իմաստութեամբ. prudemment. sagement.

حلّ { հալլ [ա] 1. Քակել (կապ մը). dénouer 2. Լուծել. լուծում. résoudre. solution 3. Հալեցնել. fondre 4. Քիմ. Լուծել. analiser, décomposer 5. Ջուրով մը լուծել. dissoudre 6. Պաշտօնի գրաւուած անտէր մնալը. vacance d'un emploi.

حلاج { հալլաճ [ա] Գզիչ. cardeur [حلج են].

حلاجلامق { հալլաճլամագ [թ] Գզել. carder.

حلاط { հալաթ [թ] Պարան. grosse corde. câble.

حلاق { հալլագ [ա] Ածիլող. վարսաւիրայ. barbier [حلق են].

حلاقیم { հալագիմ* [ա] յգ. حلقومի. pl. de حلقوم

حلال { հալալ [ա] 1. Արդար. օրինաւոր. juste, légal, légitime 2. Անխարդախ. exempte de fraude [ապա. հեղալ]. ا — ի սրտանց նուիրել. offrir de bon cœur. ساعت ی — պղնձէ կամ թանբագէ տուփ ունեցող ժամացոյց. montre dont le boîtier est de cuivre ou de tombac.

حلال { հալլալ [ա] Լուծող. qui dénoue ou résout toujours [حل են].

حلالزاده { հալալզատէ [դ] Հարազատ որդի. enfant légitime.

حلالاشمق { հալալլաշմագ [թ] Փոխադարձ ներել. se pardonner mutuellement. se reconcilier.

حلاللق { հալալլըգ [թ] Ներողութիւն. pardon, indulgence.

حلاوت { հալավէթ* [ա] Քաղցրութիւն. douceur. لى — քաղցր. doux.

حلبه { հուլպէ* [ա] Բոյթենի. fenugrec.

حلبی { հալէպի [ա] Հալէպացի originaire d'Alep.

حلتیت { հըլթիթ* [ա] Ձարհոտ (Ի. շէյթան թօզը) assa-fœtida.

حلج { հալճ [ա] Գզել. carder.

حلزون { հալէզօն [ա] 1. Խխունջ. limaçon 2. Քեղիկոն. spire 3. Պտուտակ. hélice.

حلزونی { հալէզօնի [ա] Պարուրաձև. spiral. ت — գալարում. enroulement.

حلف { հալֆ [ա] Երդում. serment.

حلفا { հուլէֆա* [ա] յգ. حلیفի. pl. de حلیف

حلق { հալք [-] 1. Կոկորդ. gorge 2. Ածիլել. raser. ی— կոկորդային. guttural.

حلقوم { հալգում [-] Կոկորդ. Հագագ. gorge. gosier [յգ. حلاقیم]. Առած. — راحت ال [ազգա. բանհաթի լօգում] Հանգստապատառ. շաքարաբուլիչ. pâte sucré d'amidon. locoum. ی— կոկորդային. guttural.

حلقوی { հալգավի [-] Օղակաւոր. օղաձև. annelé, verticillé[էգ. حلقویه]

حلقه { հալգա*[-] 1. Օղակ. anneau 2. Շրջանակ. cercle. لی— օղակաւոր annelé. او بند— բոլոր մի կազմել. former un cercle. واری— օղակաձև. verticillé.

حلقه بكوش { հալգապէկիւշ[գ] 1. Ականջը օղ ունեցող qui a des boucles d'oreille 2. Գերի, ստրուկ. esclave.

حلل { հալէլ* [-] յգ. حله. pl. de حله.

حلم { հիլմ [-] Հեզութիւն. douceur, affabilité.

حلم { հիւլմ[-] Երազ. rêve, songe [յգ. احلام].

حلما { հալէմա * [-] յգ. حلیم. pl. de حلیم.

حلمه { հալէմէ* [-] Պտուկ. mamelon. bout du sein. لی— պտկաձևերը. mastoïde.

حلمیت { հիլմիյէթ* [-] Հեզութիւն. douceur, affabilité.

حلو { հալվ [-] Քաղցր. Անոյշ. doux.

حلوا { հալվա*[-] Հրուշակ. pâte sucrée.

Առած. قدرت سی— մանանայ manne. صحبتی— երեկոյթ բարթուրքաց ուր կը հրամցուի անոյ հրուշակ. soirée à la mode turque où l'on sert de la pâte sucrée. خانه— հրուշակ եփելու յատուկ պղնձեայ անօթ. marmite où l'on prépare le halva.

حلواجی { հալվաճը [բ] Հրուշակավաճառ vendeur ou fabricant de helva.

حلول { հուլուլ[-]1. Տեղի տալ. պատապար առնել. faire halte 2. Հասնիլ. arriver. échoir 3. Մեծի մը ընտանեանալ. se faufiler auprès d'un grand 4. Մարմնաւորութիւն. incarnation. Առած. բն. داخل— ներքնամզում. endosmose.

خارجی — արտածծութիւն. exosmose.

حلوى { հալվա* [—] Տե՛ս. voir حلوا

حلويات { հալվիյաթ* [—] Քաղցրաւենիք. douceurs. confitures.

حله { հուլլէ* [—] Զգեստ. vêtement [յգ. حلل].

حلى { հալլի [—] Լուծական, վերլուծական. analytique [էգ. حليه].

حليله { հալիլէ* [—] Կողակից. épouse. femme [յգ. حلائل].

حليم { հալիմ [—] Հեզ. Հեզահամբոյր, doux. affable [حلم էն] [էգ. حليمه] [յգ. حلما].

حليملنمك { հալիմլենմէք [ը] Հեզանալ. devenir doux, paisible.

حليمى { հալիմիյ [—] الشكل — պտկաձև. papilliforme.

حليه { հիլյէ* [—] 1. Զարդ. parure 2. Արտաքին կերպարանք. apparence extérieure.

حما { հումմա* [—] Տենդ. ջերմ. fièvre [յգ. حميات]. Ատ. متقطعه — ընդհատ տենդ. fièvre intermittente. — قرمزى կարմրախտ. scarlatine. — محرقه ժանտատենդ. typhus. fièvre typhoïde. — چوروك բորբոսային ջերմ. fièvre putride.

حمائل { համայիլ* [—] 1. Ուս ընդ անութ ածելի գօտի. baudrier 2. Պահպանակ հմայական. amulette

حمائلى { համայիլի [—] Խոտորնակ. կողմնակի. oblique. en biais.

حمات { համաթ* [—] յգ. حامى. pl. de حامى.

حمار { համմար [—] Իշապան, իշավար. ânier [حمر էն].

حمار { հիմար [—] Էշ. âne. baudet [էգ. حماره].

حمارات { համարաթ [ը] Աշխատասէր. գործունեայ. laborieux, actif.

حماريت { հիմարիյեթ* [—] Իշութիւն. qualité d'un âne. ânerie.

حماست { համասէթ* [—] 1. Քաջութիւն. bravoure 2. Անվեհերութիւն. détermination.

حماض { համմազ [—] Թրթնջուկ (դուդու). oseille.

حماضيت { համմազիյեթ*[—] Թթ. Գտտնականաղ. oxalate.

حماقت { համաքաթ* [ա] Ապշութիւն. անմտութիւն. stupidité.

حمال { համմալ [ա] Բեռնակիր. portefaix [حمل էն] [էք. حماله] [ադաս. համմալ]

Առած. صريق — ی ձողաբարձ բեռնակիր. portefaix à barre

حماللق { համմալլըգ [ը] 1. Բեռնակրութիւն. profession de portefaix 2. Բեռնակրի վարձք. droit de portefaix 3. Կոշտութիւն. grossièreté.

حماليه { համմալիյէ* [ա] Բեռնակրի վարձք. droit de portefaix. factage.

حمام { համմամ [ա] Բաղանիք bain [յգ. حمامات]. [ադաս. համամ]: Առած. قدرت ی — ջերմուկք. thermes.

بوجکی — սեւակ մը ճճի բաղանեաց. cafard.

حمامجی { համամճը [ը] 1. Բաղնեպան. maître baigneur 2. Որմնադիր. maçon.

حمامه { համամէ* [ա] Աղաւնի pigeon. colombe.

حمامی { համմամի [ա] Բաղնեպան. maître baigneur.

حمايت հիմայէթ / حمايه հիմայէ (*[ա] 1. Պաշտպանել. պահպանել. protéger. défendre 2. Պաշտպանութիւն. Հովանաւորութիւն. défense, protection.

حمد { համտ [ա] 1. Գոհանալ. rendre grâce 2. Գոհութիւն. grâce 3. Գովութիւն. louange. Առած. کمال — اولسون կամ — ال لله կամ — ال لله ا կամ — لله Գոհութիւն Աստուծոյ. grâce à Dieu.

حمدله { համտէլէ* [ա] الحمد لله (Գոհութիւն Աստուծոյ) ըսել. dire الحمد لله (grâce à Dieu).

حمراء { համրա* [ա] Կարմիր. rouge [حمر էն] [էք. احمر ի]: — ال Եւ համրա կարմիր ապարանք Թագաւորացն Մուրիտանացւոց ի Գրանատա. Alhambra.

حمرت { համրէթ օր. համրէ* [ա] 1. Կարմրութիւն. rougeur 2. Բժշ. Օձաջաւ. օձիկ. érésipèle.

حمروی { համրէվի [ա] Օձաջաւային. érésipélateux [էք. حمروه]:

حمص { հըմմըս [ա] Սիսեռ (նուհուտ) cicerole

حمصه { հըմմըսա* [ա] Բժշ. Խարան. cautère.

حمض { համըզ [ա] Քիմ. Թթուածնաւոր. oxyde.

Աստ. اخير حديد — արիւ-նաքար. hématite. اول — նախաթթուածնատ. protoxyde

حمق { համք [ա] Ապշու-թիւն . անմտու-թիւն. stupidité.

حمقا { համքա* [ա] յգ. احمق ի. pl. de احمق ։

حمقاء { համքա* [ա] Ապուշ. stupide [էգ. احمق]։

حمل { համլ կամ հըմլ [ա] Բեռ charge. fardeau. [յգ. احمال . حمول]։ Աստ. وضع — որդեծնութիւն. enfantement, accouchement.

حمل { համլ [ա] 1. Կրել. porter 2. Յղու-թիւն. grossesse 3. Վերա-գրել. attribuer.

حمل { համէլ [ա] 1 Գառ-նուկ. agneau [յգ. حملان] 2. աստղ. Խոյ. Bélier.

حملان { համլան* [ա] Գառ-նուկք. agneaux.

حمله { համլէ* [ա] 1. Յար-ձակում. attaque 2. Բուռն ճիգ. effort énergique

حمله { համէլէ* [ա] Կրողք. porteurs [եզ. حامل]։

حمله جى { համլէճի [թ] Թիա-վարապետ. maître rameurs.

حمو { համուվվ [ա] Բոց. Կի-զում. ignition.

حموضه { համուզա* [ա] Թըթ-թուութիւն. acidité . Աստ. — مولد ال թթուածին. oxygène.

حمول { համուլ* [ա] յգ. حمل ի pl. de حمل ։

حموله { համուլէ* [ա] 1. Բեռ. charge 2. Նաւու բեռ. cargaison.

حموى { համմըվի [ա] Ջեր-մաբեր. fièvreux.

حمى { համմա* [ա] Տես: voir حما ։

حميت { համիյէթ* [ա] 1. Պատուոյ զգացում. Sentiment d'honneur 2. Խանդ, եռանդ. affection, zèle 3. Ազգասիրութիւն, Հայրե-նասիրութիւն. patriotisme.

حميتمند { համիյէթմէնտ [պ] 1. Փոյթեռանդ. zélé, appliqué 2. Հայրենասէր. patriote [յգ. حميتمندان]։

حميتلو համիյէթլու [թ] Տես voir حميتمند ։

حميد { համիտ [ա] 1. Գովե-լեալ. գովելի. loué, louable [حمد էն] [իգ. حميده] 2. Գովելեալն Աստուած. Dieu le plus loué.

حميم { համիմ [ա] Տաք ջուր. eau chaude.

حميه { համիյէ* [ա] 1. Տես voir. حميت 2. համիյէ

բժշ. Ուտելիքներէ զգուշաւորութիւն. diète.

حنا { հըննա [ա] Հինայ. henné.

حناجر { հանաճիր* [ա] Յգ. حنجرہի. pl. de حنجره:

حنان { հաննան [ա] Ամենողորմ Աստուած. Dieu le très miséricordieux

حنث { հանս [ա] Երդմնազանց ըլլալ. parjurer.

حنجره { հանճիրէ* [ա] Խռչափող. larynx [Յգ. حناجر]:

حنجری { հանճիրի [ա] Խռչափողային. laryngien.

حنطال { հանթալ [թ] 1. Անհեթեթ. անճոռնի gros. incomode 2. Շինական. քիրա. rustique. grossier, rustre.

حنطه { հընթա* [ա] Ցորեն. froment. blé.

Ասց. سودا *— Կովացորեան. mélampyre.

حنظل { հանզալ [ա] Դառն դդում coloquinte

حنك { հանէք [ա] Քիմք. palais. ى— քիմական. palatin.

حنوط { հանութ [ա] Անուշահոտ նիւթեր որով կը զմռսեն ննջեցեալները aromates divers dont on se sert pour embaumer les morts.

حنين { հանին [ա] 1. Տենչ. vif désir 2. Յուզում. émotion.

حوا { հավվա* [ա] Եւա. Ève.

حوائج { հավաիճ* [ա] Պէտքեր. nécessités [Եզ. حاجت]:

حواجب { հավաճիպ* [ա] Յգ. حاجبի:

حوادث { հավատիս* [ա] 1. Դէպքեր. événements [Եզ. حادثه] 2. Լուրեր կամ լուր. nouvelles ou nouvelle.

حوادثات { հավատիսաթ* [ա] Լուրեր. nouvelles [Եզ. حادثه]:

حواری { հավարի [ա] Աշակերտ Յիսուսի. disciple de Jésus-Christe. [Յգ. حواریون]:

حواس { հավասս* [ա] Զգայարանք. sens [Եզ. حاسه]: Ասց. خمسهٔ ظاهره — արտաքին հինգ զգայարանք, որք են, տեսանելիք, լսելիք, հոտոտելիք, ճաշակելիք և շօշափելիք. les cinq sens qui

sont la vue, l'ouïe, l'odorat, le goût, le tact.

حواشی { հավաշի* [ա] յգ. حاشیه ի։

حواصل { հավասըլ* [ա] յգ. حوصله ի։

حواله { հավալե* [ա] 1. Յանձնել. remettre. confier 2. Յղել. renvoyer, référer 3. Փոխանցում պարտուց. transfert d'une créance à un tiers 4. Նշանակագիր. Հատուցման հրամանագիր. délégation. mandat de payement 5. Ուղղել. adresser. lancer 6. Մկանաձգութիւն (մանկանց). convulsion.

حواله لی { հավալելի [թ] 1. Հակեալ. penchant 2. Ի վերուստ հայող. dominant 3. Մկանաձգութեան ենթակայ մանուկ. éclamptique, épileptique.

حواله نامه { հավալենամե [պ] Հատուցման հրամանագիր. délégation, mandat. chèque.

حوالی { հավալի* [ա] Շրջակայք. բոլորտիք. alentours. environs.

حوانیت { հավանիթ* [ա] յգ. حانوت ի]։

حوایه { հավայե* [ա] Բովանդակութիւն. contenance.

حوت { հութ [ա] Ձուկ. poisson [յգ حیتان]։

حور { հուր* [ա] Սեւաչուի յաւերժահարս. nymphe aux yeux noirs [յգ. حوران]։

حوری { հուրի [պ] Տե՛ս. voir حور ։

حوزه { հավզե* [ա] Սահման, երկիր. région, territoire.

حوصله { հավսալա* [ա] 1. Կտնառք. խածի. gésier [յգ حواصل] 2. Տարողութիւն, ընդունակութիւն portée, capacité 3. Անդր. կոնք. bassin. Ասաց. حوصله سی طار կարճամիտ. d'un esprit bouché. borné. անհամբեր. impatient.

حوصلی { հավսալի [ա] անդր. կոնքային. pelvien

حوض { հավզ [ա] Աւազան. bassin d'eau. réservoir [յգ. حیاض]։

حوضك { հավուզճուգ+ حوضجه հավուզճե [թ] Աւազանիկ. petit bassin.

حول { հավլ [ա] Շուրջ. autour.

حولی { հավլու [թ] 1. Գաւիթ, բակ. cour

2. Դաստառակ. essuie-main

حوليجان { Հավլիճան [ա] Քաղ. Խոլնջան. galanga.

حويصل { Հավէյսալ [ա] ադւա. փոքրիկ փամփուշտ vésicule [Նուազ. حوصل ի]:

حوين { Հավէյն [ա] Քնա. Անասնիկ. մանրամարմին. animalcule [Նուազ. حيوان ի] [Յգ. حوينات]:

حى { Հայյ [ա] կենդանի. vivant [حيات են] [Յգ. احياء]: Աստ. — حناب لا يموت Ճէնապը Հայյը լա եէմէութ կենդանին և անմահն Աստուած. Dieu vivant et immortel.

حيا { Հայա [ա] Ամօթ. ամօթխածութիւն. honte, pudeur. Աստ. سز — կամ — ني անամօթ. impudent. éhonté. ا — ամաչել. avoir honte.

حيات { Հայաթ* [ա] կեանք vie. vitalité.

حياتى { Հայաթի [ա] կենսական. vital [էգ حياتيه]

حياديد { Հայադիդ* [ա] Յգ. حيدود ի:

حياض { Հըյաղ* [ա] Յգ. حوض ի pl. de حوض:

حياكت { Հըյաքէթ* [ա] Ոստայնանկութիւն tisseranderie.

حيتان { Հիթան* [ա] Յգ. حوت ի pl. de حوت:

حيث { Հայս [ա] الجموع من — ընդհանուր. en tout.

حيثيت { Հայսիյէթ* [ա] 1. կացութիւն, դիրք position 2. Արժանապատուութիւն. dignité. سز — մարդ աննշան. homme de nulle considération.

حيدر { Հայտար [ա] Առիւծ. lion.

حيدود { Հայտուտ Աւազակ brigand. bandit [Յգ. حياديد] [Հոլով. Հունդարենէ]: لق — աւազակութիւն brigandage.

حيران { Հայրան [ա] 1. Ապշած. stupéfait, étonné [حيرت են] 2. Հիացեալ. enchanté.

حيرت { Հայրէթ* [ա] 1. Ապշում. զարմացում stupéfaction. étonnement 2. Հիացում. extase.

حيز { Հայյզ [ա] Տեղ. Միջոց. place. espace. Աստ. حصوله كلك — յառաջ գալ. se produire.

حيض { Հայզ [ա] Դաշտան. ամսահասութիւն. menstrues. règles.

حيطان { Հիթան* [ա] Որմեր murs [Յգ. حائط ի]:

حيف { հայֆ [ա] 1. Անի-րաւութիւն. tort 2. Մեղք, եղուկ. hélas.

حيفا { հայֆա [ղ] Եղուկ. hélas.

حيل { հիէլ* [ա] Խարդա-ւանք. ruses [եզ. حيله]

حيلولت { հայլուլէթ* [ա] 1. Միջամտել. intervenir 2. Արգելք ըլլալ. entraver. empêcher.

حيله { հիլէ* [ա] 1. Նենգ. խարդախութիւն. fraude, artifice [յգ. حيل] 2. Նենգաւոր նմանութիւն. falsification. ا — նենգել. faire la ruse, falsifier. لى— նենգեալ. falsifié, fraudé.

حيله باز հիլէպազ / حيله كار հիլէքեար { [ղ] Նենգ-աւոր խարդաւան / fourbe. traître.

حين { հին [ա] ժամանակ. ատեն. temps. intervale. moment [յգ. احيان].

حينونت { հայնունէթ* [ա] Իրեն մը ժամա-նակը հասնիլ. arriver. échoir

حيوان { հայվան [ա] 1. Կեն-դանի. animal [յգ. حيوانات] 2. Անասուն. brute, bête 3. Ձի, Գրաստ. cheval, bête de somme.

حيوانات { հայվանաթ* [ա] յգ. حيوان ի.

حيوانلق { հայվանլըք [թ] 1. Անասնութիւն. brutalité 2. Տխմարութիւն. bêtise.

حيوانى { հայվանի [ա] Անասու-նական. animal [էգ. حيوانيه].

حيوانيت { հայվանիյէթ* [ա] Անասնութիւն. animalité.

حيه { հայյէ* [ա] Օձ. serpent [յգ. حيات].

خ

خ { Խը իններորդ տառը Օս-մանեան այբուբենի. neuvième lettre de l'alphabet Ottoman.

خاء { խա [ա] Անուն خ տառին. nom de la lettre خ.

خا { խա [ղ] Ծամող. qui mâche. Աղջ. — شكر

քաղցրախօս . qui a un langage doux.

خائب { խայիպ[-] Զաչողեալ. յուսախաբ. manqué. frustré dans ses espérances. déçu [خيبت էն] [էֆ. خائبه].

خائف { խաիֆ [-] Երկնչող. qui craint [خوف էն] [էֆ. خائفه]. Առած. — الخائن էլ խաին— խաիֆ. գող սիրտը դող.

خائن { խաին [-] 1. Չարագործ, չար. méchant [خيانت էն] [ճէ. خونه] [էֆ. خائنه] 2. Մատնիչ, նենգաւոր. traître, perfide 3. Ապերախտ. ingrat.

خائنلك { խաինլիք[ի] Չարագործութիւն méchanceté.

خاتم { խաթէմ [-] 1. Մատանի. bague [ճէ. خواتم] 2. Կնիք. sceau. cachet [ռամ. հաթէմ] 3. Միւսիօն. mosaïque.

Առած. انبيا — կատարածու մարգարէից (Մուհամմէտ). le dernier des prophètes (Mahomet). چيچكى — տուղտ. guimauve.

خاتم { խաթիմ [-]. Վերջացուցող. qui termine, le dernier [ختم էն].

خاتمه { խաթիմէ*[-] 1. Ելք. issue [ختم էն] 2. Վերջաբան. épilogue 3. Եզրակացութիւն conclusion.

خاتن { խաթին [-] Թլփատող. qui circoncit [ختان էն].

خاتون { խաթուն*[-] 1. Տիկին. dame [ճէ. خواتين] 2. Կին. femme [ռամ. գատըն]. — كوزل սէն. գեղեցկատակ. շնկաղեղ. belladone.

خاج { խաչ[հ] խաչ. croix. — خاچه كرمك խաչել. crucifier.

خاچواری { խաչվարի [ի] խաչաձև. croisé. en forme de croix.

خاخام { խախամ [ըն] Վարդապետ հրէից. րաբբունի. rabbin. — باشی րաբբունապետ. grand rabbin.

خادع { խատըա [-] Նենգաւոր. frauduleux. [خدعه էն] [էֆ. خادعه].

خادم { խատիմ [-] 1. Ծառայող. qui sert, serviteur [خدمت էն] [ճէ. خدام . خدمه] 2. Ներքինի. eunuque [էֆ. خادمه]. ا — որձատել. châtrer.

خاذل { խազիլ[-] Վատ. vilain. lâche [خذلان էն] [ճէ. خذله].

خار { խար [ա] 1. Փուշ. épine [ﺟﻤ. خارها] 2 Քերող. qui égratigne.

خارا { խարա [ա] Խիստ կարծր քար. pierre très dure.

خارب { խարէպ [ա] Աւերող qui ruine [خراب էն]

خارج { խարիճ [ա] 1. Դուրս ելած qui est sorti [خروج էն] 2. Դուրսը եղող. qui est hors de 3. Արտաքին կողմ. partie extérieure 4. Դուրս. hors de 5. Օտար երկիր. étranger [ﺟﻤ. خارجه]։

Ածց. قسمت — քանորդ. quotient. عن المركز — արտակեդրոն. excentrique. ندہ — դուրս. hors de.

خارجا { խարիճէն [ա] Դուրսէն. par dehors.

خارجی { խարիճի [ա] 1. Արտաքին extérieur. externe 2. Հերձուածող. schismatique.

خارجیه { խարիճիյէ* [ա] Արտաքին. extérieur. externe. Ածց. — ناظری արտաքին գործոց նախարար. ministre des affaires étrangères.

خارخار { խարխար [պ] 1. Մարմաջում. démangeaison. 2. Վիշտ, կսկիծ. regret.

خارزار խարզար, خارستان խարիսթան { [պ] Փշալից վայր lieu épineux.

خارطوج { խարթուճ [է] Փամփուշտ. cartouche.

خارق { խարըգ [ա] Պատառող. qui déchire [خرق էն] [ﺟﻤ. خارقه]։ Ածց. — عاده արտասովոր. extraordinaire.

خارقه { խարըգա* [ա] 1. Պատառող. qui déchire [خرق էն] 2. Զարմանալիք, Հրաշք. prodige, miracle [ﺟﻤ. خوارق]։

خارلخارل { խարըլխարըլ [թ] 1. Անընդհատ sans interruption 2. Առատօրէն. abondamment.

خارلتی { խարըլթը [թ] Աղմուկ, ժխոր. bruit, tumulte.

خاره { խարէ [պ] 1. Խիստ կարծր քար. pierre très dure 2. Պաղպաջուն կերպաս. մետաքս. moire [տաճ. հարէ]։

خارەلنمك { խարէլէնմէք [թ] Վէտ վէտ ըլլալ. ծածանիլ. onduler.

خازن { խազին [ա] Գանձող. Համբարող. qui amasse, entasseur [خزن էն]:

خاسته { խասթէ [ղ] Ոտք ելած. levé.

خاسر { խասէր [ա] Վնասուած. qui a éprouvé des dommages. [خسران էն]:

خاسف { խասիֆ [ա] Խաւարած. éclipsé. [خسوف էն]:

خاشاك { խաշաք [ղ] 1. Շիւղիկ. brin, fétu 2. Աւելածք. balayures.

خاشر { խաշըր خاشردی խաշըրտը [թ] Տե՛ս. voir خشر خشردی :

خاشع { խաշի՛ [ա] Խոնարհող qui penche, s'humilie [خشوع էն]

خاشلامق { խաշլամագ [թ] 1. Խաշել. passer à l'eau bouillante 2. Ծեծ քաշել. bâtonner 3. Այրել (ջրով տաքով մը). brûler.

خاشلامه { խաշլամա [թ] Խաշած միս. viande bouillie. du bouilli.

خاشلانمق { խաշլանմագ [թ] 1 Այրիլ (եռացեալ ջրով). se brûler avec de l'eau chaude 2. Վնասուիլ. éprouver des pertes.

خاص { խաս [ա] 1. Յատուկ, սեփհական. propre, privé [خصوص էն] [էջ. خاصه] 2. Անխառն, ճշմարիտ. pure, vrai, véritable 3. Արքունական, royal 4. Ականաւոր անձ, աւագորեար. notable, personnage [յք. خواص · خاصان] 5. Մասնաւոր. particulier.

Ասաց. اتمك — գերմակ հաց. pain de gruau. اون — գերմակ ալիւր. farine de gruau. مجلس — նախարարաց ժողով. conseil des ministres. — ال — գեր ի վերոյ. éminent.

خاصكی { խասէքի [թ] Անձնապահ, փիշտի-պան Սուլթանին. garde du Sultan [յք. خاصكیان · خاصكیلر]:

خاصه { խասսէ* [ա] 1. Յատուկ, սեփհական. propre, privé [خصوص էն] [էջ. خاص ի] 2. Յատկութիւն propriété [յք. خواص]:

Ասաց. — خزینه կայսեր անձնական գանձ. liste civile. — عساكر անձնապահ զօրք. — اردوسی — անձնապահ բանակ. garde impériale. مشیری — անձնապահ զօրաց հրամանատար. commandant de la garde impériale. — بال պել

խասսա յատկապէս, spécialement.

خاصه { խասսէ [ի] Տեսակ մը կտաւ. espèce de toile. batiste.

خاصةً { խասսաթէն*[ա] Յատկապէս. spécialement, exprès.

خاصيت { խասսիյէթ*[ա] 1 Յատկութիւն. propriété 2. Առողջարար ազդեցութիւն. vertu hygiénique [ռմկ. հասիյէթ]. لو — առողջարար, ողջաւէտ. salutaire, salubre.

خاضع { խաղըʻ [ա] Հլու և հեզ. affable et docile [خضوع էն].

خاطب { խաթըպ [ա] Ատենաբան. բեմասաց orateur, prédicateur [خطاب էն

خاطر { խաթըր [ա] 1. Յիշողութիւն. միտք. mémoire, esprit [خطور էն] 2. Յարգ, ակնածութիւն, սէր. estime, égard, amour 3. Որպիսութիւն կենաց. état de santé. condition.

Առց. —كز ايچون ձեր սիրոյն համար. par égard pour vous. —دن چيقارمق մոռնալ. oublier: — ياپمق գոհացնել. satisfaire. — صايمق մէկուն անձին յարգանք տանիլ. avoir de la considération pour qn. — قالمق վշտանալ, դառնանալ. se fâcher, se dépiter. խէթ. ressentiment. — كوكل صايمق մարդահաճութիւն ընել. chercher à plaire aux hommes. — يق خوش ا հաճեցնել, գոհացնել contenter, satisfaire. ه— طوقنمق դիւրազգածութիւն վիրաւորել. blesser la susceptibilité. له— صفاى ուրախ զուարթ. bien aise, avec plaisir.

خاطرساز { խաթըրսազ [պ] Հաճոյակատար. քաղցր. obligeant, gracieux. ى— մարդասիրութիւն. obligeance.

خاطرشناس { խաթըրշինաս [պ] Հաճոյակատար complaisant. obligeant.

خاطرلمق { խաթըրլամագ [ի] Յիշել, մտաբերել. se rappeler, se souvenir.

خاطرمانده { խաթըրմանտէ [պ] Սրդողած, վշտացած. fâché, affecté.

خاطرماندكى { խաթըրմանտէլիք [պ] Վշտացում, տըհաճութիւն. désagrément.

خاطرنشان { խաթըրնիշան [գ] Սրտի մէջ դրօշմեալ. gravé dans le cœur.

خاطرنواز { խաթըրնիւազ [գ] Հաճոյականատար, ազնիւ, complaisant, affable. ی — կամ لق — կամարարութիւն, խնամք. complaisance.

خاطره { խաթըրէ* [ա] 1. Խորհրդածութիւն. խոհ. pensée, idée [خطور էն] [յգ. خواطر] 2. Յարգ, սէր. égard, amour, intérêt.

خاطف { խաթըֆ [ա] 1. Յափշտակող. qui ravit [خطف էն] 2. Շլացուցիչ. éblouissant. ravissant.

خاطی { խաթը [ա] 1. Սխալած, սխալական. qui a fait une faute, faillible [خطا էն] 2. Մեղաւոր. pécheur.

خافق { խաֆըգ [ա] Տրոփող. palpitant [خفقان էն] [էգ. خافقه].

خافقین { խաֆըգէյն [ա] Արեւելք և Արեւմուտք l'Orient et l'Occident.

خاقان { խագան [ա] Կայսր. միապետ. empereur, monarque [յգ. خواقین]

خاقانی { խագանի [ա] Կայսերական. impérial [էգ. خاقانیه] : Ա—ս. — دفتر պետական կալուածատումար cadastre.

خاك { խաք [գ] Հող. terre, poussière.

خاکپای { խաքիփայ [գ] 1. Ոտից կոխան հող terre foulée aux pieds 2. Ձեր կամ Նորին մեծութիւն. Votre ou Sa Seigneurie. Ա—ս. شاهانه — առ ոտս գահոյից Վ. Կայսեր. aux pieds du trône de S. M. le Sultan. ـه — یوز سورمك ծառայութեան յարգանքը մատուցանել. rendre hommage

خاکدان { խաքտան [գ] Երկիր, աշխարհ. terre, monde.

خاکروب { խաքրուպ [գ] Աւելածու. balayeur

خاکسار { խաքսար [գ] Խոնարհ, հեզ. humble, misérable.

خاکستر { խաքիսթէր [գ] Մոխիր. cendre.

خاکی { խաքի [գ] 1. Հողային. terrestre [յգ. خاکیان] 2. Չուառ. misérable

خال { խալ [գ] Սեւանիշ, պիսակ. grain de beauté.

خال { խալ [ա] Մօրեղբայր. oncle maternel.

خالد { խալիտ [ա] Մշտանջենականաց. qui reste éternellement, éternel. [خلد էն].

خالص { խալիս [ա] 1. Անխառն, զուտ. non mêlé,pur,véritable [خلوص էն] [էֆ. خالصه] 2. Անկեղծ. sincère.

خالصانه { խալիսանէ [ը] Անկեղծօրէն. sincèrement, naïvement.

خالطه { խալթա [ի] Շանց անուր. collier de chien.

خالق { խալըգ [ա] Ստեղծող, արարիչ. créateur [خلق էն].

خالقیت { խալըգըյէթ* [ա] Արարչագործութիւն. puissance Créatrice.

خاله { խալէ* [ա] Մօրաքոյր tante maternelle.

خاله { խալէ [ի] Հօրաքոյր. tante paternelle.

خالی { խալի [ա] 1. Պարապ. vide, inoccupé [خلو էն] [էֆ. خالیه] 2. Առանձին. isolé 3. Անմշակ. inculte 4. Անտէր. sans propriétaire 4. Զերծ. exempt de. Առած. او — կամ قالق — դադարիլ. cesser. وقت — պարապոյ ատեն. loisir. առանձին. seul à seul.

خالی { խալը [ի] Գորգ, կապերտ. tapis [ռամկ. قالی էն].

خالیجی { խալըճը [ի] Կապերտավաճառ. marchand de tapis.

خام { խամ [ը] 1. Խակ. անհաս. non mûr, vert 2. Անթափ, անտաշ. cru. brut 3. Անվարժ. inexercé 4. Անկիրթ. indiscipliné 5. Սուտ. faux. Առած. طمع — անիրաւ անձնչանք. ambition sans raison. خلا — բոլորովին հաձնբակ. tout à fait novice. شکر — Թուխ շաքար cassonade, moscovade.

خامد { խամիտ [ա] 1. Նուաղեալ. défaillant [خمود էն] 2. Շիջեալ. éteint.

خامس { խամիս [ա] Հինգերորդ. cinquième [خمس էն] [էֆ. خامسه]. عشر — տասնհինգերորդ. quinzième

خامسا { խամիսէն [ա] Հինգերորդ. cinquièmement, cinquième.

خاملامق { խամլամագ [ի] Տկարանալ, déchoir, perdre ses forces.

خاملق { խամլըգ [ի] 1. Տհասութիւն. im-

maturité 2. Անվարժութիւն impéritie.

خامور { խամուր [Բաքըրգաց. خیر էն] 1. Հայս. զանգուած. pâte 2. Խմոր, մակարդ. levain 3. Հում. qui n'est pas bien cuit. cru.

Առած. 1 — չ. ի մի խառնել. faire une mélange. ایشی — Հացատեայ, կարկանդակ. patisserie. — سز بیرامی տօն բաղարջակերաց. la fêtes des azymes.

خامورجی { խամուրճը [բ] } 1. Թըլըռղ, զանգող

خاموركار { խամուրքեար [դ] } pétrisseur, gindre 2. Պղակուհուբադործ. pâtissier.

خاموش { խամուշ [դ] 1. Լուռ. silencieux [յգ. خاموشان] 2. Լռութիւն. silence! او — լռել. se taire.

خاموشی { խամուշի [դ] Լռութիւն. silence.

خامه { խամէ [դ] Գրիչ. plume [յգ. خامها]. — اثر երկ. ouvrage.

خامیازه { խամիազէ [դ] Յօրանջումն. bâillement. — کش او յօրանջել. bâillir.

خان { խան [դ] Պանդոկ, իջևան. auberge, hôtel.

خان { խան [դ] 1. Արքայ. roi [յգ. خانان] 2. Իշխան. prince.

خانجی { խանճը [բ] Պանդոկապետ. aubergiste. hôte.

خاندان { խանտան [դ] 1. Գերդաստան. famille 2. Ազնուական. noble, hospitalier.

خانق { խանըգ [ա] 1. Խեղդող. qui étrangle [خنق էն]. Առած. քէօփէք — الكلب — սատկուկ. շիւնամահիկ tue-chien. النمر — ընձախոտ. aconit.

خانقاه { խանգահ Մենաստան տերվիշաց, վանք. couvent des derviches, cloître [արաբ. خانكاه էն].

خانكاه { խանկեահ [դ] Վանք cloître. couvent.

خانكی { խանէկի [դ] Տնական. domestique

خانلق { խանլըգ [բ] Իշխանութիւն. principauté.

خانم { խանըմ [բ] 1. Տիկին (ma)dame 2. Օրիորդ. (ma)demoiselle.

Առած. الی — այծատերևի.

chèvrefeuille. بوجکی — կոր-մրաթեւիկ. coccinelle.

خانمان { խանըման [դ] 1. Տուն, բնակարան. maison, demeure 2. Ընտանիք. famille.

خانه { խանէ [դ] 1. Տուն. maison [յգ. خانها] 2. Ընտանիք. famille 3. Խորշ. case 4. Ստորաբաժանում. subdivision 5. Գիծ, գաւազան. raie.

Աչք. گوز —سی ակնակապիճ. orbite de l'œil. اصلاح — ուղղութեան տուն. maison de correction. بردوش — թափառական. errant.

خانی { խանի [ի] Տեսակ մը ձուկ է. espèce de poisson.

خاو { խավ [դ] Թաւութիւն ասուեաց, աղուամազ. poil fin, duvet.

خاور { խավէր [դ] Արեւելք orient.

خاوران { խավէրան [դ] Արեւելք եւ Արեւմուտք. orient et occident.

خاوره { խավրա [էգ] Ժողովարան Հրէից. synagogue.

خاوری { խավէրի [դ] Արեւելեան oriental

خاولو { խավլու [ի] 1. Թաւ velu, poilu 2. Ղենջակ. touaille, essuie-main.

خاویار { խավեար [ի] Ձկնկիթ, քուռիա. caviar.

خایه { խայէ [դ] Ամորձիք. testicule [ալբա. Հայյա]. قندز —سی կուղբի ամորձիք. castoréum.

خبائث { խապայիս* [ա] Չարագործութիւնք. méchancetés [եզ. خبيثه].

خباثت { խապասէթ* [ա] Չարագործութիւն, նենգութիւն. méchanceté, perfidie.

خباز { խապպազ [ա] Հացագործ. boulanger [յգ. خبازان]. [خبز էն].

خباز { խապպազի [ա] Մոլոշ, բաղրջուկ. mauve. ـى — մոլոշային. malvacé.

خبایا { խապայա* [ա] Գաղտնիքներ. secrets. mystères [եզ. خبيه].

خبث { խապս [ա] Տե՛ս. voir خباثت.

خبثا { խապիսա * [ա] յգ. خبيث ի.

خبخابی { խապխապի [ա] Անհոգ, անտարբեր. nonchalant, indifférent.

خبر { խապէր [ա] 1. Տեղեկութիւն. informa-

tion [ﺟﻤ. اخبار] 2. Լուր. avis, nouvelle 3. Աւանդութիւն Մուհամմէտի. tradition du Mahomet 4. Քեր. Ստորոգելի. attribut.

Ասոց. جی — բանբեր. messager. ا — լուր տալ. avertir. — قره գոյժ. triste nouvelle. — علم و ծանուցագիր. վկայութեան գիր. notification, déclaration, certificat. — ى او գիտնալ. avoir connaissance de qc.

خبردار { խապէրտար [ք] Տեղեակ, գիտակ. bien informé, avisé [ﺟﻤ. خبرداران] او — տեղեկանալ. s'informer

خبرلشمك { խապէրլէշմէք [ի] Իրարու լուր տալ. être en intelligeance avec qn. 2. Թղթակցել. être en correspondance.

خبره { խապրէ կամ խըպրէ* [ա] Տեղեկութիւն, հմտութիւն. connaissance, érudition. — اهل փորձառու և հմուտ. homme expert [ա-ն. էհլի խըպրէ]։

خبريه { խապէրիյէ*[ա] Ստորոգելի prédicable

خبز { խուպզ [ա] Հաց. pain.

خبط { խապթ [ա] Խարխափել. marcher à tâtons.

خبيث { խապիս [ա] Չար. méchant [خباثت էն] [ﺟﻤ. خبثا] [Իգ. خبيثه] ؛ ارواح — սատանայք. démons.

خبير { խապիր [ա] Տեղեակ, հմուտ. bien informé, érudit [خبر էն]։

خبيه { խապիյէ* [ա] Գաղտնիք. secret. mystère [ﺟﻤ. خبايا]։

ختام { խիթամ [ա] Վերջ. աւարտ. fin, expiration. Ասոց. بولق — կամ — اولق پذير վերջանալ, աւարտիլ. finir, se terminer.

ختان { խիթան [ա] Թլփատութիւն. circoncision.

ختم { խաթմ [ա] 1. Կնքել, apposer le sceau 2. Աւարտել. terminer 3. Կուրանը ծայրէ ի ծայր կարդալ. faire une lecture complète de Coran.

خثله { խասլէ* [ա] անդա. Ստորին մաս որովայնի. bas ventre, hypogastre.

خجالت { խաճալէթ* [ա] Ամօթ. honte, confusion. چكمك — ամաչել, շիկնիլ. se couvrir de honte.

خجسته { խուճիւսթէ[գ] Բարեբաստ, երջանիկ. prospère, de bon augure, heureux.

خجستكى { խուճիւսթէլիք [գ] Բարեբաստութիւն. prospérité, bonheur.

خجل { խաճիլ [ա] Ամօթահար. couvert de honte [خجالت էն].

خجيل { խաճիլ [ա] Տե՛ս. voir خجل.

خجلت { խաճլէթ* [ա] Տե՛ս voir خجالت.

خد { խատտ [ա] Այտ. joue.

خدا { խիւտա [գ] 1. Տէր. maître 2. Աստուած. Dieu. يا — ո՜վ Աստուած. O mon Dieu!

خداداد { խիւտատատ [գ] Աստուածատուր, բնատուր. donné par Dieu· naturel, inné.

خداع { խատտա' [ա] Կարի նենգաւոր. grand fourbe [خدعه էն].

خداع { խըտա' [ա] Նենգութիւն. tromperie

خدام { խուտտամ*[ա] Սպասաւորք. serviteurs, pages [եզ. خادم].

خداوند { խիւտավէնտ [գ] 1. Տէր. maître, seigneur [յգ. خداوندان] 2. Աստուած. Dieu.

خداوندكار { խիւտավէնտիկեար [գ] Կայսր. empereur.

خدايكان { խիւտայիկեան [գ] Թագաւոր մեծամեծաց. grand monarque.

خدائى { խիւտայի [գ] 1. Աստուածային. divin 2. Ինքնաբեր. spontané.

خدر { խըտր [ա] 1. Քօղ. voile [յգ. اخدار] 2. Խադեր թէլ: Թմրութիւն, ընդարմացում. torpeur. — البنان ընդարմացում մատանց ծայրի. onglée.

خدشه { խատշէ* [ա] 1. Ցաւում, ճանկռտուք. égratignure 2. Խայթ. remords. خاطر — մտատանջութիւն. anxiété.

خدعه { խիւտ'ա* [ա] Նենգութիւն, խորամանկութիւն. imposture, ruse, stratagème. — كر նենգաւոր. imposteur, rusé.

خدم { խատէմ* [ա] Սպասաւորք. serviteurs [յգ. خادم ի].

خدمات { խըտէմաթ*[ա] Սպասաւորութիւնք. services, emplois [եզ. خدمت].

25

خدمت { խըտմէթ* [ա] 1. Ծառայութիւն. service [յգ. خدمات] 2. Պաշտօն. emploi. ـــده بولنق կամ 1 — ծառայել. servir.

خدمتجي { խըտմէթճի [թ] Տե՛ս. voir خدمتكار :

خدمتكار խըտմէթ-քեար [պ]
خدمتكدار խըտմէթ-կեադար
{ Ծառայ, սպասաւոր. serviteur, domestique [յգ. خدمتكاران] :

خدمه { խատեմէ* [ա] 1. Ծառայք, սպասաւորք serviteurs, domestiques [եզ. خادم]. 2. Պալատան, դատարանի և կառավարչատանց սպասաւորք. serviteurs d'un palais, d'un tribunal ou d'une ministère.

خدمه { խըտմէ* [ա] Տե՛ս. voir خدمت :

خدنك { խատէնկ [պ] Նետ. flèche.

خدیعه { խատիʻա* [ա] Խաղ, նենգ, վարպետութիւն. tour, artifice [յգ. خدائع]

خدیو { խըտիվ [պ] Իշխան. prince [յգ. خدیوان]
مصر — Եգիպտոսի փոխարքայ. vice-roi d'Égypte, Khédive

خدیوانه խըտիվ-եանէ
خدیوی խըտի-վի [պ]
{ Իշխանական. princier.

خدیویت { խըտիվիյէթ* [ա] Իշխանապետութիւն. principauté.

خذلان { խըզլան [ա] Անօգնականութիւն. լքում. abandon. délaissement.

خذله { խազէլէ* [ա] Փախստականք, դասալիքք. fugitifs, déserteurs [եզ. خاذل] :

خذمت { խըզմէթ [թ] Տե՛ս. voir خدمت :

خر { խար [պ] Էշ, աւանակ. âne [յգ. خران]:

خر { խըր [թ] 1. Խռնդում. ronflement 2. Բանակռիւ. querelle, dispute.

خرائط { խարաիթ* [ա] յգ. خریطه ի :

خراب { խարապ [ա] 1. Աւերում, կործանում. ruine, destruction [յգ. خرابات] 2. Աւերեալ. ruiné, détruit. 1 — աւերել, եղծանել. ruiner, ravager. بعد — البصره (Պասրայի կործանումէն յետոյ) բանը բանէն անցնելէն յետոյ. (après la ruine de Bassorah) moutarde après dîner.

خراب { խուռրապ* [ա] յգ. خارب ի :

خرابات { խարապաթ* [ա] 1. Աւերմունք. ravages [եզ. خراب] 2. Աւերակք. ruines [եզ. خرابه] 3. Գինետուն. taverne. ى — գինետան մոլի. qui passe son temps dans les tavernes.

خرابه { խարապէ* [ա] Աւերակ. ruine [յգ. خرابات] — زار ، աւերակօք լի վայր. lieu couvert de ruines

خرابيت { խարապիյեթ* [ա] Աւերումն, կործանումն. ruine, désolation.

خراج { խարաճ [ա] Հարկ. tribut, impot. — كسمك հարկատու ընել. soumettre à un tribut. رؤس — գլխահարկ. capitation.

خراج { խուրաճ [ա] Եղկայթ abcès. apostème

خراجات { խուրաճաթ* [ա] յգ. خراجه ի.

خراجكذار { խարաճկիւզար [պ] Հարկատու. tributaire.

خراجه { խուրաճէ* [ա] Տե՛ս voir خراج.

خراجيه { խարաճիյէ* [ա] Հարկի ենթարկուած. soumis au tribut.

خرار { խարար [ա] Ջարեայ մեծ պարկ. grand sac de crin [ռամկ. غراره են].

خرازه { խարազէ [ա] Մաղձաքար եզան. pierre biliaire du bœuf.

خراسان { խօրասան [ա] Աղիւսի ծեծանք. poudre de brique.

خراسانى { խօրասանի [պ] 1. Աղջա կարմիր. rougeâtre 2. Եղեգնահունդ. barbotine 3. Խօրասանցի. de la province de Korassan

خراش { խըրաշ [պ] 1. Ճանկող, քերող. qni égratigne 2. Խոց. blessure

خراطيم { խարաթիմ* [ա] յգ. خرطوم ի.

خرافات { խուրաֆաթ* [ա] յգ. خرافه ի.

خرافه { խուրաֆէ* [ա] 1. Առասպել. fable, conte [յգ. خرافات] 2. Անմտութիւն. sottise.

خرام { խըրամ [պ] Նազելի ճեմք, փքրնեռում démarche balancée, languissante, fière.

خرامان { խըրաման [պ] Նազելաճեմ ընթացող, qui marche en se balançant.

خربز { խըրպուզ [պ] Ձմերուկ. pastèque, melon d'eau [ռմկ. ձարփուզ]

خربق { խարպագ [ա] բուսա. Վրացի կոտ. ellébore.

خربه { խարպէ [ի] Թովչու- թիւն, դիւթու- թիւն. charme, incantation.

خربه‌جی { խարպէճի [ի] Հը- մայող, թովիչ. charmeur, enchanteur.

خربه‌لمق { խարպէլէմագ [ի] խոշտանգել, չարչարել. maltraiter.

خرتاوی { խարթավի [ի] Տե- սակ մը գլխանոց զոր կը կրէին թուրք հեծելա- զօրք. espèce de coiffure que portait la cavalerie turque.

خرتلاق { խըրթլագ [ի] խռչա- փող. larynx.

خرت مرت { խըրթ մըրթ [ի] Չնչին իրք. bagatelles

خرتوج { խարթուճ [ի] Տե՛ս voir خارتوج.

خرج { խարճ [ա] 1. Ծախս. dépense, frais 2. Նախնական նիւթ. matière primaire. 3. Շաղախ. mortier 4. Երիզ. galon, soutache 5. Մէկու մը կրնալիք բանը. fait. qc. à la portée de qn. Ասոյ. ا — ծախսել. dépenser, dissiper. عالم — սովորական, ընթացիկ. ordinaire, courant. بنم — دكل իմ ընելիք բանս չէ. ce n'est pas mon fait. وكيل — մատակարար. intendant. مصرفلی — մեծածախ. dispendieux.

خرج { խուրճ [ա] կաշեայ պարկ, բակեղէթ. sacoche, besace.

خرجامق { խարճամագ [ի] Ծախսել. dépenser.

خرجراه { խարճըրահ [պ] Ճամբու ծախս. frais de route.

خرجلق { խարճլըգ [ի] Մանր ծախուց համար ստակ. argent nécessaire pour des menues dépenses.

خرچین { խըրճըն [ի] 1. Դժ- ուարաբարոյ. revêche. d'un naturel difficile 2. Անընտել. sauvage 3. Յամառ. obstiné, entêté.

خرخر { խըրխըր [ի] Տե՛ս voir خر.

خرخره { խուրխուրա [ա] Խըռ- խնչիւն. râle.

خرد { խըրտ [պ] Խելք, միտք intelligence, esprit. ب — կամ — با խելացի sage. افروز — միտք լուսա- ւորող. qui éclaire l'esprit. سوز — ցնորեցուցիչ. qui rend fou, affolant.

خرد { խուրդ [պ] Մանր, փոքր. menu, petit.

خردال { խուրտալ [թ] Տե՛ս voir خردل ։

خردل { խարտըլ [ա] Մանանեխ. moutarde [ալա. խարտալ]։ یرى — վայրի մանանեխ. moutarde sauvage.

خردمند { խըրտըմէնտ [պ] Խելացի, իմաստուն intelligent, sage [յգ. خردمندان] ـانه — իմաստունի պէս. comme un sage, sagement.

خردوات { խուրտավաթ* [ա] 1. Մանր մունր բաներ. objets menus [յգ. خرده ի] 2. Մանր երկաթեղէնք. quincaillerie.

خردواتجى { խուրտավաթճը[թ] Մանր երկաթեղէնք ծախող. quincaillier

خردوخاش { խուրտուխաշ [պ] Ջախջախուած. cassé et écrasé.

خرده { խուրտէ [պ] 1. Մանր նիւթ. objet menu 2. Նուրբ. fin, mince 3. Մանրուք, խեշերանք. menuaille 4. Մանր երկաթեղէն. quincaille. كير — մանրաքերիչ. éplucheur.

خردهبين { խուրտէպին [պ] 1. Նրբամիտ, նրբահայեաց. subtil, perçant, fin 2. Մանրացոյց. microscope. ى — մանրադիտական. microscopique.

خردهجى { խուրտէճի [թ] Տե՛ս voir خردواتجى ։

خردى { խուրտի [պ] Փոքրութիւն. petitesse.

خرزه { խարզա [թ] Հողին ամրութեան համար փոսերու մէջ դետեղուած տախտակներ. Սիւթ. pièces de bois fixées dans une fosse pour empêcher l'éboulement, étais.

خرس { խարս [ա] Համրութիւն. mutisme.

خرس { խըրս [ա] Արջ. ours.

خرسان { խուրսան* [ա] Համրներ. muets [յգ. اخرس ի]։

خرستيان { խրիսթիեան [թ] Քրիստոնեայ. chrétien.

خرستيانلق { խրիսթիեանլըք [թ] 1. Քրիստոնէութիւն. christianisme 2. Երկիր քրիստոնէից. chrétienté.

خرسز { խըրսըզ [թ] 1. Գող. voleur 2. Նենգող. auteur d'un détournement, filou. Աւազ. ى — دكز

ծովահէն. pirate. يتاغى — գողի որջ. repaire des voleurs.

خرسزلق { Խըրսըզլըգ [թ] 1. Գողութիւն. vol 2. Ներգողութիւն. détournement, vol.

خرسزله { Խըրսըզլամա [թ] Գաղտագողի. furtivement.

خرسند { Խուրսէնտ [պ] Գոհացող, գոհ. content, satisfait.

خرشف { Խարշէֆ [ա] 1. Բծիւ թեփ, կեղեւանք (մորթոյ). écaille 2. Բուս. Տերեւիկ. squame.

خرشوف { Խարշուֆ [ա] Կանկար. artichaut.

خرطوم { Խօրթում [ա] 1. Պատրիճ. trompe de l'éléphant 2. Խողովակ ջրհանի. tuyau d'une pompe

خرق { Խարգ [ա] 1. Պատռել, ճեղքել. déchirer, fendre 2. Պատռուած, ակօս. crevasse, sillon [Տե. خروق].

خرقه { Խըրգա* [ա] 1. Վերարկու տէրվիշաց. manteau de derviche 2. Կարճ պարեգօտ. robe courte et ouatée. Աստղ. شريف — վերարկու Մուհամմէտի. manteau de Mahomet. پوش — վանական, տէրվիշ. moine, derviche.

خرگاه { Խարկեահ [պ] Տաղաւար, վրան. pavillon, tente. Աստղ. قمر — պսակ լուսնի. halo.

خركله { Խըրկելէ [թ] 1. Երամակ անվարժ ձիոց. troupeau des chevaux non dressés 2. Անվարժ ձի. cheval non dressé [Ռամկ. Հերկելէ].

خركوش { Խարկեուշ [պ] Նապաստակ. lièvre.

خرلاشمق { Խըրլաշմագ [թ] Իրարու հետ կռուիլ, վիճիլ. se quereller, se disputer.

خرلامق { Խըրլամագ [թ]
خرلدامق { Խըրլըտամագ } Խորդալ, խռկալ. ronfler, râler.

خرلدى { Խըրլըտը [թ] 1. Խորդիւն, խռկոց râle 2. Կագ, կռիւ. querelle, dispute.

خرم { Խուռրէմ [պ] Ուրախ, զուարթ. joyeux, gai.

خرما { Խուրմա [պ] Արմաւ datte. آغاجى — արմաւենի. palmier. لق — ար-

մաւաստան. lieu planté de palmiers.

خرمان { խուրման [ի] Տե՛ս voir خرمن ։

خرمن { խըրմըն [ղ] 1. Կալ. aire 2. Դէզ (հունձքի). tas, meule [ռմկ. հարման և խարման] ։

Ասաց. دوككك — հունձք ծեծել. battre (le blé). صاورمق — հոսել. vanner. يري — կալ դնելու տեղ. lieu où l'on établit l'aire. ماه — բակ լուսնի. halo.

خرنوب { խարնուպ [ա] Եղջիւր. caroube.

خروات { խըրվաթ [ի] Խըրվաթ. croate.

خروب { խարրուպ կամ խառրուպ [ա] Եղջիւր. caroube [ռմկ. հարուպ] ։

خروج { խուրուճ [ա] 1. Դուրս ելնել. sortir 2. Ելք. sortie 3. Ապստամբիլ. se soulever 4. Յարութիւն. résurrection.

Ասաց. — صاحب Աշխարհակալ. conquérant.

خروس { խօրօս [ղ] 1. Աքաղաղ, աքլոր. coq 2. Կայծահան հրացանի, շուն. chien de fusil.

خروسينه { խօրօսինա [ի] Տե. սակ մը ձուկ. espèce de poisson.

خروسلانمق { խօրօսլանմագ [թ] Գոռոզանալ. prendre un air arrogant.

خروش { խուրուշ [պ] Աղաղակ, գոչիւն. cri, clameur. جوش و — كلمك յորդել. déborder.

خروشان { խուրուշան [պ] Գոչող, գոռացող. criant, rugissant.

خروق { խուրուգ* [ա] յգ. خرق ի ։

خريد { խըրիտ [պ] Գնում. achat.

خريدار { խըրիտար [պ] Գնող acheteur.

خريده { խըրիտէ [պ] Գնեալ. acheté.

خرزمه { խըրզըմա [ա] Բերանակապ, երախակալ. muselière.

خريطه { խարիթա* 1. Աշխարհագրական տախտակ. carte géographique [յգ. خرائط] 2. Յատակագիծ, քարտէզ. levé, carte, plan [ռմկ. յունականէն] ։

خريف { խարիֆ [ա] Աշուն. automne. ى — աշնանային. automnal.

خزائن { խազաին* [ա] յգ. خزينه ի ։

خزان { խըզան [պ] Աշուն. automne.

خزانه { խըզանէ* [ա] 1. գանձ. trésor 2. ընդունարան. réservoir [ա-ղա-. խազանէ] :

خزر { խազէր [ա] — بحر կասպից ծով. mer Caspienne.

خزع { խազ՝ [ա] 1. կտրել. couper 2. մէջ. Հերձում, Հատում. absicion.

Աստ. القصبه — շնչափողա-տութիւն. trachéotomie. — المثانه միզապարկահատութիւն. cystotomie.

خزم { խազմ [ա] խարան. séton.

خزنه { խազէնէ* [ա] յգ. خازنի: pl. de خازن:

خزينه { խազինէ* [ա] 1. ընդ-ունարան. réservoir [յգ. خزائن] 2. գանձ. trésor 3. Մթերանոց. dépôt 4. Վառօդարանոց (Հրա-ցանի). magasin. 5. 18,000,000 ղրուշ. une somme de 18,000,000 piastres.

Աստ. ماليه — جليله‌سی գանձ կայս. կառավարութեան. trésor de l'empire ottomane. — خاصه կայսեր անձնական գանձ. liste civile. — نظاميه سی գանձ պատերազմական դրան caisse du ministère de la guerre. — مانده գանձանոց մէջ մնար դրուած. retenu au trésor.

خزينه‌دار { խազինէտար [ա] գանձապահ. trésorier.

خس { խըս [ա] 1. Շիւղ. brin, écharde 2. խըսս [ա] Հազար. laitue.

خسار խասար / خسارت խասարէթ* { [ա] 1 Վնաս, կորուստ. dommage, perte [յգ. خسارات] 2. Աւեր. ravage.

خسارديده { խասարտիտէ [ա] վնասուած. subi des pertes.

خساست խասասէթ* / خست խըսսէթ* { [ա] 1. գծ-ծութիւն, վատթարութիւն. bassesse 2. ժլատութիւն, կծծութիւն. sordidité, ladrerie.

خستكی { խասթէլիք [ա] Հի-ւանդութիւն. maladie.

خسته { խասթէ [ա] 1. Հիւանդ. malade, souffrant [յգ. خستگان] [ա-ղա-. Հասթա] 2. խոցեալ. blessé. — مزاج կամ لقی — Հիւանդոտ maladif.

خسته‌خانه { խասթէխանէ [ա] Հիւանդանոց. hôpital.

خستەلق { խաստալըգ կամ خستەلك խասթէլիք [ի] 1. Հիւանդութիւն. maladie 2. Համաճարակ հիւանդութիւն. épidémie.

خستەلنمق { խասթալանմագ [ի] Հիւանդանալ. tomber maladé.

خسران { խուսրան [ա] Վնաս, կորուստ. ruine, perte, détriment.

خسرو { խուսրէվ [պ] Արքայ, վեհապետ. roi, souverain [յէ. خسروان]. — كى Կիւրոս. Cyrus.

خسروانه { խուսրէվանէ. خسروانى. խուսրէվի. خسروى [պ] Արքայական, վեհապետական royal, impérial

خسوف { խուսուֆ [ա] Խաւարումն լուսնի. éclipse de lune. — جزئى մասնական խաւարումն. eclipse partielle. — كلى ամբողջական խաւարումն. éclipse totale.

خسير { խասիր [ա] Կործանեալ, կորուսեալ. ruiné, perdu.

خسيس { խասիս [ա] 1. Գռեհ, անարգ. bas. vil, abject [خساست էն] [յէ. اخسا] [էզ. خسيسه] 2. Ժլատ, կծծի. sordide, ladre [գոյ. խըսըսլըգ]; — لك կծծութիւն. ladrerie, sordidité.

خشخش { խըշխըշ [ի] Խարշափ. frou-frou

خشب { խաշէբ [ա] Ատաղձ, փայտ. bois de charpente [յէ. اخشاب]. Աստ. քանա. الانبيا — գայակենի. gaïac. الثعبان — օձածառ. serpentine. — كاذب Թերափայտ. aubier. Հանքա. متفحم — փայտածուխ. lignite. ى — փայտեայ. en bois

خشت { խէշթ [պ] 1. Աղիւս. brique 2. Կարճ նիզակ. javelot كر — աղիւսագործ. fabricant de brique

خشتكارى { խէշթիքեարի [պ] Աղիւսակոյ շէնք briquetage.

خشخاش { խաշխաշ [ա] Մեկոն, խաշխաշ. pavot. ى — Հարմնուկ. coquelicot. شوك — փշալից խաշխաշ. argémone.

خشردامق { խըշըրդամագ [ի] 1. Խարշափել, գեղգեղել (ալեաց, ջրոց). frémir 2. Եռալ. bouillir.

خشردى { խըշըրդը [ի] Խարշափ, սօսաւիւն, շշիւն (ալեաց). frémissement 2. Ձայն եռալոյ. bruit de bouillonnement.

خشك { խուշք [դ] Չոր. sec. — وتر كركى չոր և դալար պտղոց մաքսատուն. douane des fruits secs et des frais [ռամ. մէյվէխանէ կէօմրիւկի). سال — երաշտ տարի. année de sécheresse

خشاق { խըշըլթը [ը] Սուլում, շչիւն. sifflement.

خشلدامق { խըշըլտամագ [ը] Սուլել, շչել. խածալ. siffler.

خشم { խըշմ [դ] Բարկութիւն, ցասումն. colère, indignation. ـه — كلك ցասնուլ. se mettre en colère. كين — բարկացող. irascible.

خشملنمق { խըշըմլանմագ [ը] Ցասնուլ, զայրանալ, s'indigner, s'irriter

خشمناك { խըշմնագ [դ] Ցասկոտ. irascible, dépiteux.

خشن { խաշին [ա] Տե՛ս. voir خشين.

خشنود { խօշնուտ [դ] Գոհ. satisfait. ا — գոհացնել. satisfaire. اول — գոհանալ. être satisfait. ى — . لق — գոհունակութիւն. satisfaction.

خشنوديت { խօշնուտիյյէթ * [ա] Գոհունակութիւն. satisfaction, contentement.

خشوع { խուշու՛ [ա] Հեզութիւն, խոնարհութիւն. mansuétude, humilité.

خشونت { խուշունէթ* [ա] խստութիւն, կոշտութիւն. dureté, grossièreté. لو — կոշտ, կոպիտ. grossier.

خشيت { խաշիյէթ* [ա] Աստուածավախութիւն. crainte de Dieu. scrupule.

خشين { խաշին [ա] Կարծր, խիստ. dur, rude [خشونت ան.] [յգ. خشينه].

خصائص { խասաիս* [ա] յգ. خصيصه ի.

خصائل { խասաիլ* [ա] յգ. خصلت ի.

خصال { խըսալ* [ա] յգ. خصلت pl. de خصلت

خصام { խըսամ [ա] Հակառակութիւն, վէճ. contestation, litige.

خصلت { խասլէթ*[ա] Բարք, բնութիւն. mœurs, caractère [յգ. خصال. خصائل].

خصم { խասմ [ա] Թշնամի, հակառակորդ, ո-

ուխ. ennemi, adversaire, antagoniste [յգ. خصوم . خصما] ։

خصم { Խըսըմ [ի] Աշգականն. allié.

خصما { Խուսամա* [ա] յգ. խասմ ի. pl. de خصم ։

خصملق { Խըսըմլըգ [ի] Աշգականութիւն. խնամութիւն alliance, affinité.

خصوص { Խուսուս [ա] 1. Մասնաւորութիւն. spécialité 2. Սեփհականութիւն, յատկութիւն propriété 3. Գործ, խնդիր. affaire, fait, question [յգ. خصوصات] ։ Ասց. با — . — يله . على ال — նամանաւանդ. surtout. — ده . — نه վերաբերմամբ, մասին. relativement à, pour.

خصوصا { Խուսուսան [ա] Մասնաւորապէս, նամանաւանդ. particulièrement, surtout.

خصوصات { Խուսուսաթ* [ա] յգ. خصوص ի ։

خصوصى { Խուսուսի [ա] Մասնաւոր, առանձին. spécial, particulier [իգ. خصوصيه] ։

خصوصيت { Խուսուսիյէթ* [ա] 1. Մասնաւորութիւն. spécialité 2. Սէր, մտերմութիւն. affection, intimité.

خصوم { Խուսում* [ա] յգ. խասմ ի. pl. de خصم ։

خصومت { Խուսումէթ* [ա] Թշնամութիւն. inimitié, hostilité 2. Հակառակութիւն, վէճ. contention, litige.

خصى { Խըսի [ա] 1. Սերմն նման առու ձկանց. laitance 2. Խասի. Ամորձիք ունեցող. testiculaire à testicule [իգ. خصيه] ։

خصيه { Խուսյէ* [ա] Ամորձիք. testicule. [երկուորականն է خصيتان . خصيتين]

خصيم { Խասիմ [ա] Տե՛ս. voir خصم ։

خضارت { Խազարէթ* [ա] Դալարութիւն. verdure.

خضر { Խըտըր [ա] Մարգարէի մը անունն է. nom d'un prophète.

Ասց. الياس كونى — [ալը-խըտըրէլլէզ] — روز Ս. Գէորգայ օր. jour de St. Georges.

خضراء { Խազրա* [ա] Կանաչ. vert [իգ. اخضر ի] ։

خضرت { Խուզրէթ* կամ Խազրէթ [ա] Կանաչութիւն. verdeur.

خضوع { խուզու՝ [ـ] Հը-լութիւն, հեզութիւն. soumission, humilité

خط { խադդ [ـ] 1. Գիծ. ligne [ج. خطوط] 2 Գիր. écriture 3. Առաջին բոյս մօրուաց. duvet 4. Թել. fil. Ածաց. دست — ձեռագիր. autographe. همايون — կայսերական հրովարտակ. décret impérial. — حسن գեղագրութիւն. calligraphie. اجتماع مياه — ուղխագիծ, միջնայորձանք. thalweg. — اعتدال հաւասարական. ligne équinoxiale.

خطا { խադա [ـ] 1. Սխալ. erreur, faute 2. Յանցանք. offense, tort. ا — սխալիլ. commettre une faute. صواب جدولی — վրիպակ errata. بخش — կամ پوش — ներողամիտ. indulgent.

خطاب { խիդապ [ـ] Բանախօսութիւն. allocution. ا — խօսքը մէկու մը ուղղել. adresser la parole à qn. — ضمير Բ. դէմքի դերանուն pronom de la deuxième personne.

خطابا { խիդաբէն [ـ] Ուղղելով, ուղղեալ. en adressant, à l'adresse de

خطابت { խիդաբէթ* [ـ] 1. Ճարտասանութիւն, քարոզութիւն. prédication 2. Ատենախօսութիւն. allocution, discours.

خطاط { խադդադ [ـ] Գեղագիր. calligraphe [خط էն].

خطاف { խուդդաֆ [ـ] Ծիծեռնակ. hirondelle. Բուս. — حشيشة ال Հողմափայտ, որոյ հիւթը կոծիծներն կը բուժէ. chélidoine.

خطايا { խադայա* [ـ] ج. خطيئه ի.

خطب { խադպ [ـ] Գործ. affaire [ج. خطوب]

خطبا { խուդեպա* [ـ] ج. خطيب ի.

خطبه { խուդպէ* [ـ] 1. Քարոզ. discours [ج. خطب] 2. Մաղթանք, աղօթք. oraison.

خطر { խադար [ـ] Վտանգ. danger, péril [ج. خطرات].

خطرات { խադարաթ* [ـ] ج. خطرի. pl. de خطر

خطرناك { խադարնաք [ـ] Վտանգաւոր. dangereux.

خطف { խադֆ [ـ] 1. Յափշտակել. ravir 2. Շլացնել. éblouir.

خطل { խաթըլ [ի] Տե՛ս. voir خطيل ։

خطم { խաթմ [ա] Դունչ, կնճիթ. museau.

خطمى { խաթմի [ա] Տուղտ. guimauve, althæa [ոս. կիւլ հաթմիյի]։

خطوات { խաթավաթ* [ա] յգ. خطوه ի ։

خطوب { խուտուպ* [ա] յգ. خطب ի ։

خطور { խուտուր [ա] Միտքը գալ. venir à l'esprit. ! — خاطره միտքը գալ. յիշել. venir dans la pensée de qn.

خطوط { խուտուտ* [ա] յգ. خطի. pl. de خط ։

خطوه { խաթվէ* [ա] Քայլ, pas [յգ. خطوات]։

خطه { խըթթէ* [ա] Երկիր, գաւառ. région, contrée, pays.

خطى { խաթթի [ա] Գծային. linéaire [յգ. خطيه]։

خطيئه { խաթիէ* [ա] 1. Սխալանք. erreur [յգ. خطيئات . خطايا] 2. Յանցանք. offense, tort.

خطيب { խաթիպ [ա] Քարոզիչ. prédicateur [յգ. خطبا] | خطابت էն] ։

خطير { խաթիր [ա] Յարգի. estimé [էգ. خطيره]։

خفّ { խուֆֆ [ա] Մուճակ, կօշիկ. chaussure, soulier.

خفا { խաֆա [ա] Ծածկու-թիւն, գաղտնու-թիւն. état de ce qui est caché.

خفاش { խաֆֆաշ [ա] Չղջիկ, գիշերահաւ, տեսնեմուկ. chauve-souris [յգ. خفافيش]։

خفاف { խաֆֆաֆ [ա] Կօշկար, կօշկավաճառ. cordonnier, bottier [خفاف էն] [ռամկ. պաբուճճի]։

خفايا { խաֆայա* [ա] Գաղտնիք, ծածուկք. secrets, mystères [եզ. خفيه]

خفت { խիֆֆէթ* [ա] 1. Թեթեւութիւն. légèreté 2. Նուազում (ցաւոյ). rémission.

Ամբ. عقله — خفت խելագարիլ. avoir l'esprit dérangé, perdre la tête. مزاج — Թեթեւամտութիւն. légèreté.

خفتان { խաֆթան [պ] Վերարկու, պատմուճան. manteau, robe.

خفتكى { խաֆթէկի [պ] Թմրութիւն. assoupissement.

خفته { խաֆթէ [պ] Թմրած. endormi, assoupi.

خفش { խաֆէշ [-] էմ. Տայ- գաստեսութիւն. մթատեսութիւն nyctalopie.

خفض { խաֆզ [-] 1. Ի- ջում. dépression 2. ձեւ. էսրէ. essereh.

خفقان { խաֆէգան [-] Տրո- փում, բաբախում սրտի. palpitation [-ուշա- ափագան].

خفى { խաֆի [-] 1. Թա- քուն, ծածուկ. caché, latent [خفا էն] [էք. خفیه] 2. Գաղտնի. secret. ده — գաղտնուկ. secrètement.

خفى { խուֆֆի [-] Ներբայինն plantaire [خف էն].

خفیا { խաֆիյէն [-] Գաղ- տուկ, գաղտնաբար. secrètement, furtivement.

خفیف { խաֆիֆ [-] 1. Թե- թեւ. léger [خفت էն] [էք. خفیفه] 2. Թեթեւա- միտ. volage. الوجود — Թե- թեւանդամ. agile. لك — Թե- թեւութիւն. légèreté.

خفیه { խաֆիյէ* [-] 1. Թա- քուն, գաղտնի. caché, latent, secret [ճք. خفایا] [էք. خفى ի] 2. Գաղտնի ոստիկան. agent de la police secrète.

خل { խալլ [-] Քացախ. vinaigre. حامض — քացախական թթու, քացախաթթու. acide acétique.

خلا { խալա [-] 1. Դատարկութիւն. espace vide 2. Առանձնութիւն solitude 3. Արտաքնոց, ծե- ծիղ. lieux d'aisance. privé.

خلائق { խալայիգ* [-] ճք. خلیقه ի.

خلاخل { խալախիլ* [-] ճք. خلخل ի.

خلاسى { խըլասի [-] խառն- ազգի. métis.

خلاص { խէլաս [-] Ազա- տութիւն. délivrance, sauvetage. او — . یولق — ազատիլ. se délivrer, se débarrasser. ا — ազատել. délivrer, sauver.

خلاصات { խիւլասաթ* [-] ճք. خلاصه ի.

خلاصه { խիւլասա* [-] 1. Մուղ. extrait [ճք. خلاصات] 2. Աղիւսակ մտերէ իրի, ուղեղ. quintessence 3. Համառօտ բովանդակութիւն. sommaire, résumé 4. Ի մի բան. en un mot. كلام — ի մի բան. en somme.

خلاصةً { խիւլասաթէն* [-] Համառօտակի. en résumé.

خلاط { խալաթ [ի] Պարան. câble.

خلاف { խիլաֆ [ա] 1. Հակառակ contraire 2. Սուտ. mensonge, faux. نه — Հակառակ, ընդդէմ. contrairement.

خلافت { խիլաֆէթ* [ա] 1. Յաջորդութիւն. succession 2. Փոխանորդութիւն Մուհամմէտի, խալիֆայութիւն. vicariat de Mahomet. califat.

خلافتپناهی { խիլաֆէթփէնահի [պ] խալիֆայական. du califat.

خلافكير { խիլաֆկիր [պ] Հակառակորդ. adversaire [յգ. خلافكيران].

خلافه { խիլաֆէ* [ա] Տե՛ս. voir خلافت. دار الخلافة العليه խալիֆայանիստ քաղաք. la ville où siège le Calif. Կ. Պոլիս. Constantinople.

خلاق { խալլաք [ա] (Հաստատող ստեղծող) Աստուած. Dieu (qui crée toujours) [خلق էն].

خلال { խիլալ [ա] 1. Միջոց (ժամանակի). intervalle 2. Քչփորիկ. cure-dent. cure-oreille. اوزی — ատամնաքչփուչ. chausse-trape, lacune.

خلان { խուլլան* [ա] յգ. خليل ի.

خلايق { խալայիք Աղախին, նաժիշտ. servante, esclave, bonne [յոգ. خلائق էն].

خلجان { խալէճան [ա] Մտատանջութիւն. anxiété.

خلخال { կամ خلخل խալխալ [ա] Ապարանջան, օղակ. collier, anneau.

خلد { խուլտ [ա] 1. Մշտնջենաւորութիւն. perpétuité 2. Դրախտ, յաւիտենականութիւն. Paradis, éternité.

خلط { խալթ [ա] 1. Խառնել, mêler 2. Խառնուրդ mixtion 3. Բարբաջանք. radotage 4. Խըլտ. Հիւթ (մարմնոյ), խառնուածք. humeur [յգ. اخلاط]. ی— Հիւթական. humoral.

خلع { խալ' [ա] 1. Հանել, քակել. ôter, déraciner 2. Գահընկէց ընել. détrôner 3. Խախտումն ոսկերաց. luxation 4. խըլ'* յգ. خلعه ի.

خلعت { խիլ'աթ* կամ خلعه խիլ'ա* [ա] Խիլայ,

որ է հանդերձ պարգեւական. vêtement ou robe d'honneur [յգ. خلع].

خلاف { խիլաֆ [-] Դրժում violation.

خلف { խալէֆ [-] Յաջորդ. successeur [յգ. اخلاف]. — خير ال ... շնորհալի (զաւակ). (enfant) gracieux. — نا անշնորհ (զաւակ). (enfant) disgrâcieux.

خلف { խալֆ [-] Ետեւ, կողմ. derrière.

خلفا { խուլէֆա* [-] յգ. خليفه ի.

خلق { խալք [-] 1. Ստեղծել. créer 2. ըՍտեղծում. création 3. Ժողովուրդ. peuple 4. Աշխարհներ. monde.

خلق { խուլք [-] Բնութիւն, բարք. naturel, caractère [յգ. اخلاق].

خلقت { խըլգաթ* [-] 1. Արարչութիւն. création 2. Բնութիւն, կազմութիւն. naturel, constitution.

خلقى { խըլքի [-] Ընդաբոյս, բնածին, բնական, inné, congénital, naturel.

خلل { խալէլ [-] 1. Վնաս, վթար. préjudice, atteinte 2. Խանգարում. désordre.

خللديده { խալէլտիտէ [-] Վընասուած. endommagé, lésé.

خلنج { խալէնճ [-] Բոյս. Չար. bruyère.

خلو { խուլուվվ [-] Դատարկութիւն. vide.

خلوت { խալվէթ* [-] 1. Առանձնութիւն. solitude 2. Առանձնական տեսութիւն. audience privée 3. Առանձին խուց (բաղանեաց). cabinet privé (dans un bain public).

Առաջ. خانه — առանձին սենեակ. cabinet privé. سراى — առանձին պալատ արքայի. résidence solitaire d'un roi. نشين — . گزين — առանձնակեաց. solitaire. صحيحه — առաջին միութիւն ամուսնական. première union conjugale.

خلوج { խալուճ [-] Սարսռալ. քստմնիլ. frémir, frissonner.

خلود { խուլուտ [-] Մըշտնջենաւորութիւն éternité, permanence.

خلوص { խուլուս [-] 1. Անկեղծութիւն. sincérité 2. Շողոքորթութիւն. adulation. چاق —

սուտակասպասութիւն ընել, շողոմել. aduler. flatter.

خلوصكار { խուլուսքեար [պ] 1. Անկեղծ. sincère 2. Սուտակասպաս, շողոմաքար. flatteur, adulateur. لق — շողոմաքարութիւն. flatterie.

خلوق { խուլուգ [ա] Բարեբարոյ. d'un bon naturel, affable.

خلى { խալլ [ա] Քացախային. acétique [եւ. خليه].

خليا { խուլեա [յ.] Մտախաբութիւն, երազ, ցնորք. fantaisie, illusion. ا — երազել. rêver.

خليت { խալիլէթ* [ա] Քիմ. Քացախատ. acétate. نحاس — ժանգառ. vert-de-gris.

خليج { խալիճ [ա] 1. Ծովածոց. golfe 2. Ջրանցք. canal.

خليط { խալիթ [ա] Մասնակից, ընկեր. participant, associé [յգ. خلطا] [եւ. خليطه].

خليطه { խալիթա* [ա] Քիմ. Խառնուրդ (մետաղաց). alliage.

خليع { խալի՛ [ա] Հանուած. ôté, tiré [خلع ևն].

Անզգ. العذار — ստահակ, որբեկայ. polisson, mauvais sujet, vagabond.

خليفه { խալիֆէ* [ա] 1. Յաջորդ. successeur [خلائف ևն] [յգ. خلفا] 2. Փոխանորդ Մուհամմէտի, Խալիֆայ. vicaire de Mahomet, Calif 3. Ատենադպիր քարտուղար պաշտօնատանց. secrétaire subordonné des ministères.

خلقه { խալգա* [ա] Արարած. créature [յգ. خلائق].

خليل { խալիլ [ա] Բարեկամ. ami [յգ. خلان]. الله — Աբրահամ. Abraham.

خليله { խալիլէ* [ա] 1. Բարեկամուհի. amie 2. Կողակից. épouse.

خم { խէմ [պ] 1. Կոր. courbe 2. Ոլոր. tortillement.

خم { խում [պ] Կարաս. jarre, tonneau.

خمار { խումար [ա] Թմբրութիւն որ կը գլխու յետ արբեցութեան. pesanteur de tête. stupeur. abrutissement causé par usage abusif des liqueurs fortes.

خماسى { խումասի [ա] 1. Հինգնոց. com-

posé de cinq . . . [خمس ելն] [էփ. خاسیه] Յ. Թէր. Հնգամասն. quinquilitère Յ. Բժշ. Հնգօրեայ (ջերմ). quintane.

خمبره { խումպարա [գ] 1. Ռումբ. bombe 2. գանձանակ. tirelire, esquipot. [ազգ. խումպարա]: ال— նռնակ. grenade. جی— ռմբաձիգ. bombardier.

خمبره خانه { խումպարաճըխանէ [գ] Ռմբաձիգ զօրաց կայան. caserne des bombardiers [ազգ. գումպարախանէ]:

خمخانه { խումխանէ [գ] Գինետուն. taverne

خمخم { խըմխըմ [ի] Ռնգախօս. nasillard.

خمد { խըմտ [ա] Շիջում. extinction.

خمر { խամր [ա] Գինի. vin [յհ. خمور]: انجبين — մեղրագինի. œnomel.

خمری { խամրի [ա] Գինեկան, գինեւէտ. vinique, vineux [էփ. خمر]:

خمس { խումս [ա] Մէկ հինգերորդ. un cinquième [յհ. اخماس]:

خمسمائه { խամսէմիէ*[ա] Հինգ հարիւր. cinq cents.

خمسه { խամսէ [ա] Հինգ. cinq.

خمسى { խամսի [ի] Տեսակ մը մանր ձուկ melette

خمسین { խամսին [ա] 1. Յիսուն. cinquante 2. Ցրտաւոր աւուրց ժամուն. la cinquantaine d'hiver.

خمود { խումուտ [ա] 1. Շիջում. extinction 2. Բժշ. Թմրութիւն. engourdissement.

خمور { խումուր [ի] 1. Տե՛ս voir خامور 2. խամր* յհ. خمر ի.

خمول { խումուլ [ա] Անհետ ալլ, անծանօթութիւն. disparition.

خمیازه { խըմիազէ [գ] 1. Յօրանջում. baillement 2. Ձանձրոյթ. ennui. کش او — յօրանջել. bailler.

خمیده { խամիտէ [ա] Կորացեալ. courbé. قد — կորաքամակ. qui a le dos voûté.

خمیر { խամիր [ա] Տե՛ս. voir خامور:

خمیس { խամիս [ա] Հինգշաբթի. jeudi.

خنادق { խանատըգ* [ա] յհ. خندق ի. p. de خندق:

خنازیر { խանազիր* [ա] 1. Խոզեր. cochons [եզ. خنزیر] 2. Բժշ. Խուլ, խո-

զախտաւորութիւն. scrofules.

خناس { խըննաս [—] Սատա-նայ. satan.

خناق { խընաղ [—] Փողա-ցաւութիւն croup, angine [خنق էն] [տես. Հիւծ-նախ] ։ ى — . ـى — փողացա-ւական. angineux.

خنثيت { խընթասէյէթի* [—] Երկսեռութիւն. hermaphrodisme.

خنثى { խընթա* [—] Որձևէգ hermaphrodite, androgyne.

خنجاخنج { խընճա-խընճ [—] խուռն, հոծ. nombreux, compact.

خنجر { խանճէր [—] Դաշոյն poignard.

خنجر { խընճէր [դ] Դաշոյն poignard.

خند { խընտ [դ] Խնդում. rire, ris.

خندان { խընտան [դ] Խնդա-ցող, ուրախ. riant, joyeux. او — խնդալ, ուրախանալ. rire, se réjouir

خندق { խանտէք [—] Փոս, խրամ. fossé, tranchée [جمع خنادق][տես Հէնտէք]

خنده { խընտէ [դ] 1. Ծի-ծաղ, ժպիտ. rire, sourire 2. Ծաղր. raillerie.

خنزیر { խընզիր [—] Արջ-խոզ. cochon, porc [յգ. خنازیر] [էգ. خنزیره]։

خنق { խանք [—] Խեղդել, Հեղձուցանել. étrangler, suffoquer.

خنكار { խիւնքեար [ի] Կայսր, Սուլթան. Empereur, Sultan [հմմ. خداوندكار դ. բառէն]։

خو { խու [—] Տե՛ս. voir خوی ։

خواب { խապ [դ] 1. Քուն. sommeil 2. Երազ. rêve, songe. آلود — ծանր. pesant. گاه — անկողին. lit. ննջարան. dortoir.

خوابیده { խապիտէ [—] Քնա-ցած. endormi.

خوام { խավամ* [—] յգ. خام ի. pl. de خام ։

خواتین { խավաթին [—] յգ. خاتون ի p. de خاتون ։

خواجگان { խաճէկեան [դ] 1. յգ. خواجه ի 2. Գլխաւոր քարտուղարք. secrétaires en chef.

خواجكى { խաճէկի [դ] Վար-ժապետութիւն. professorat 2. խօճէկի. Նշա-նաւոր արհեստաւոր և վաճառական. artisan ou marchand distingué.

خواجه { խաճէ կամ խօճէ [դ] Դաստիարակ, վար-ժապետ. professeur, maî-

tre [ջմ. خواجكان] [տաճ. հօճա] داش — աշակերտակից. condisciple. Առաջ. يمشى — մամթուղ, խնձորուկ. arbouse.

خواجه‌لق { խօճալըգ կամ խօճալըք. خواجه‌لك խօճալըք. [ի]. Վարժապետութիւն. professorat.

خوار { խօր [դ] 1. Անարգ. vil, méprisable 2. Հեք, Թշուառ. misérable. باقمق — արհամարհել. mépriser, dédaigner.

خوار { խօր կամ խար [դ] Ուտող. qui mange — مردم մարդակեր. anthropophage.

خوارج { խավարիճ* [ա] ջմ. خارج ի.

خوارده { խօվարտա [ի] 1. Խառնակագնաց. libertin 2. Չեղխ. débauché.

خوارده‌لق { խօվարտալըգ [ի] 1. Ցոփութիւն. libertinage 2. Չեղխութիւն. débauche.

خوارق { խավարըգ* [ա] ջմ. خارقه ի p.

خواست { խասթ [դ] փափագ, իղձ. vœu, désir

خواص { խավաս* [ա] ջմ. خاصه և خاص ի:

خواطر { խավաթըր* [ա] ջմ. خاطره և خاطر ի:

خواقين { խավաքին* [ա] ջմ. خاقان ի. p.

خوال { խավալ [ի] կաղապար կօշկակարի. forme de cordonnier.

خوان { խըն կամ խան [դ] Սեղան. table.

خوان { խան [դ] կարդացող. qui lit, récite. — دعا աղօթող, qui fait des prières.

خوان { խավվան [ա] Խիստ չար, ապիրատ. très méchant, perfide خيانت է.

خوانچه { խօնչա [դ] Փոքր սեղան, ափսեայ. plateau.

خوانسالار { խանսալար [դ] Սեղանոյ տը-դար (արքայի). maître d'hôtel

خوانق { խավանիգ* [ա] ջմ. خانقاه ի.

خوانده { խանէնտէ [դ] Երգեցիկ, գուսան. chanteur.

خواه { խահ [դ] 1. կամեցող. qui veut 2. կամք, իղձ. vœu, désir. — — نا կամայ և ակամայ: bon gré mal gré.

خواهر { խահէր [դ] Քոյր. sœur [ջմ. خواهران]

خواهش { խահիշ [դ] Իղձ, փափագ. vœu, souhait, désir.

خواهشكر { Խահիշկեր [դ] Փափաքող. désireux [ջէ. خواهشكران]

خوب { Խուպ [դ] 1. Գեղեցիկ. beau, joli [ջէ. خوبان] 2. Սիրուն. charmant.

خوبان { Խուպան [դ] ջէ. خوب ի

خوبرو { Խուպրու [դ] Գեղեցկադէմ. d'une belle figure [ջէ. خوبرويان]

خوبا { Խօպա [թ] Մանկական, թեթեւամիտ. puéril, éventé, frivole.

خود { Խօտ [դ] Ինքն. lui même.

خودبخود { Խօտպէխօտ [դ] Անձամբ ռնձին, ինքնաբերաբար de soi-même, spontanément, à lui seul.

خودبين { Խօտ-պին
خودپرست { Խօտ-փէրէսթ [դ] 1. Ինքնահաւան. égoïste. 2. Հպարտ. orgueilleux. لك — Ինքնահաւանութիւն. égoïsme, fierté.

خودپسند { Խօտփէսէնտ [դ] Ինքնահաւան, ինքնահաճ. égoiste, présomptueux [ջէ. خودپسندان]

خودستا { Խօտսթա [դ] Ինքնագով. vantard

خودسر { Խօտսէր [դ] 1. Ինքնակամ. capricieux 2. Յամառ. entêté. انه — Ինքնակամօրէն. capricieusement.

خودفروش { Խօտֆիւրուշ [դ] Ինքնագով. vantard, vaniteux.

خور { Խօր [դ] Տե՛ս. voir خوار

خورا { Խօրա [յ] Պար. danse, bal. — دپك պարել. danser.

خوراطه { Խօրատա [յ] Զըւարճաբանութիւն. badinage.

خورتلاق { Խօրթլագ [թ] Հոգեգէլ, ուրուական մեռելոյ. vampire, revenant.

خورج { Խուրճ [թ] Տե՛ս. voir خرج

خورد { Խուրտ [դ] Կեր. nourriture.

خورشيد { Խուրշիտ [դ] Արեգակ. soleil.

خورلق { Խօրլըգ [թ] Անարգութիւն. avilissement, dédain.

خورلمق { Խօրլամագ [թ] Արհամարհել. dédaigner.

خورنق { Խավէռնագ [ա] Պալատի մը անունն է. nom d'un palais.

خوروز { խօրօզ [ի] Տե՛ս. voir خروس ։

خورياد { խօրեադ 1. Շինական. rustique 2. կոշտ. grossier [խօրեա՛-դէօ չ. բառէն]։ — لق կոշտութիւն. grossièreté.

خوش { խօշ [դ] 1. Բարի, լաւ. bon, bien 2. Քաղցր, հաճելի. doux, agréable.

Ասաց. كورمك — չհակառակել. ne pas s'opposer. خاطر — գոհացնել. satisfaire. آدم — զուարճաբան մարդ. un homme plaisant. — كلديكز բարի եկաք. soyez le bienvenu. بولدق — բարի տեսանք. je suis charmé de vous trouver en bonne santé. خوشا ի՛նչ աղուոր. comme c'est bon! جه قالك — Մնաք բարեաւ. portez-vous bien, adieu. كچنمك — սիրով կենակցիլ. être en bons termes avec qn. نه كتك — կամ نه كلك — برينك մէկու մը հաճոյ ըլլալ, ախորժ պատահել. plaire à qn. تر — լաւագոյն. meilleur.

خوشاب { խօշապ [դ] Մրգաթան. չամիչապաղ compôte légère [ուղուալէալ խօշաֆ]։

خوش امد { խօշամէտ [դ] Բարի եկաք. soyez le bienvenu! دسم — ى ايفا ا բարի գալուստ մաղթել. souhaiter à qn. la bienvenue.

خوشبو { խօշպու [դ] Քաղցրահոտ. d'une odeur agréable.

خوشحال { խօշհալ [դ] Երջանիկ, բարեկեցիկ. heureux, aisé.

خوشدل { խօշտիլ [դ] Խնդամիտ. joyeux

خوشطبع { խօշթապ՛ [դ] Բարեբարոյ. d'un naturel bon, obligeant.

خوشكوار { խօշկեավար [դ] Դիւրամարս. facile à digérer.

خوشلانمق { խօշլանմագ [ի] Սիրել, հաճիլ, ախորժ զգալ, aimer, plaire, sentir du plaisir.

خوشنوا { խօշնէվա [դ] Քաղցրանուագ. harmonieux, mélodieux.

خوشنود { խօշնուտ [դ] Տե՛ս voir خشنود ։

خوشه { խօշէ [դ] Հասկ. épi. چين — հասկաքաղ. glaneur.

خوطوز { խօթօզ [թ] ա. Ցը-ցունք. aigrette բ. Թագհար, կանանցի խոյր. bonnet de femme, bandeau [ռամկ. Փօթօզ].

خوفناك { խէվֆնաք [ղ] Եր-կիւղոտ. craintif.

خوف { խէվֆ [ա] ա. Վախ, երկիւղ. peur, crainte. ا — վախնալ, craindre. الضيا — լուսատեսութիւն. photophobie. آ— ահ ահի. de crainte.

خوك { խօք կամ խուք [ղ] խոզ. cochon, porc.

خولان { խավլան [ա] Դըժ-նիկ. nerprun.

خولنجان { խավլինճան [ղ] խօլընճան. galanga.

خوليا { խուլեա [յ] Տե՛ս. voir خليا.

خون { խուն [ղ] Արիւն. sang. آشام — ար-իւնարբու. sanguinaire. — آلود արիւնաշաղախ. ensanglanté.

خوناب { խունապ կամ خونابه խունապէ [ղ] Ար-իւնախառն արտասուք. larmes sanglantes.

خونبها { խունպէհա [ղ] Ար-եան գին. prix du sang.

خونخوار { խունխուար [ղ] Ար-իւնարբու. sanguinaire.

خونريز { խունրիզ [ղ] Ար-իւնահեղ, ար-իւնառուշ. sanguinaire, sanglant.

خونه { խավենէ* [ա] յո. خائن ի. pl. de خائن.

خونى { խունի [ղ] ա. Ար-իւնային. de sang, sanguin բ. [ի] Ձագար. entonnoir.

خوى { խույ [ղ] ա. Բնու-թիւն. caractère, humeur բ. Սովորութիւն. habitude. Ալըշ. ا — սովո-րիլ. s'accoutumer. سز — ժանտաբարոյ. intraitable. لو — յամառ, մոլի. entêté, vicieux. طوتمق — նեղանալ. être de mauvaise humeur.

خويسزلنمق { خويسزلاتمق կամ խույսըզլանմագ [ի] ժանտաբարոյ լինել, devenir intraitable, revêche.

خويشان { խիշան [ա] Ազգա-կանք. parents. alliés [եզ. خويش].

خويلنمق { խույլանմագ [ի] Բարկանալ, զայրանալ. prendre de l'humeur. se fâcher.

خيابان { խիյապան [ղ] Ծառուղի. allée, avenue.

خيار { խըյար [ղ] Վարունգ concombre.

خيار { խըյար [ա] 1. Ընտրութիւն. option, choix [յզ. خيارات] 2. յզ. خير-ի pl. de خير.

خيارات { խըյարաթ* [ա] յզ. خيار-ի. pl. de خيار

خيارجق { խըյարճըգ [թ] Կորիզ (ախտ ին) bubon, poulain.

خيارشنبر { խըյար-չէնպէր / خيارشنبه { խըյար-չէնպէ [ղ] Կասիա որ լուծողական դեղ մ'է. cassie.

خياط { խայյադ [ա] Դերձակ tailleur [խճ. خياطه էն] [էգ. خياطه].

خياطه { խըյադա* [ա] 1. Դերձակութիւն. կար. couture 2. Վէր. կարերը, կարան, suture.

خيال { խայալ [ա] 1. Ուրուական. spectre [յզ. خيالات] 2. Երևակայութիւն. imagination 3. Պատկեր. image 4. Մարդկերպէն փոքրիկ պաճուճապատանք զոր կը շարժեն ղաղանակաւ կամ ձեռքով. խամաճիկ. marionnette [ալջ. հեյալ]. Ասաց. ميال — աղօտ իմն. obscurément. | — երևակայել. imaginer. اوج — խամաճիկ խաղցնող. joueur des marionnettes.

خيال { խայյալ [ա] Խիստ երևակայական. très imaginatif [էգ. خياله].

خيالات { խայալաթ* [ա] յզ. خيال-ի. p. خيال.

خيالى { խայալի [ա] 1. Երևակայական. imaginaire [էգ. خياليه] 2. Խամաճիկ խաղցնող joueur des marionnettes

خيام { խըյամ* [ա] Վրաններ. tentes [եզ. خيمه]

خيانت { խըյանէթ* [ա] 1. Չարութիւն. méchanceté 2. Նենգութիւն. Մատնութիւն, անհաւատարմութիւն. perfidie, trahison, déloyauté 3. Չար, նենգաւոր. méchant, perfide. — امانت վստահութիւնը չարաչար գործածել. abus de confiance. ك — չարութիւն méchanceté.

خيانتكار { խըյանէթքեար [ղ] Չարագործ, նենգաւոր. méchant, perfide.

خيبت { խայպէթ* [ա] Յուսախաբութիւն.

désappointement.

خیر { խայր [ա] 1. Բարի. bon [جمع. خیار] 2. Բարիք, բարութիւն. du bien, bonté [جمع. خیرات] 3. Ոչ. non.
Ասաց. صباحلر اولسون — բարի լոյս. bon jour. دعا — օրհնութիւն. bénédiction. ا — օգտակար ըլլալ. être utile. لو — բարի, օգտակար. bon, utile. سز — անօգուտ, անպիտան. inutile, bon à rien.

خیرات { խայրաթ* [ա] Բարութիւնք. bontés [եզ. خیر].

خیراتخانه { խայրաթխանէ [գ] Բարեգործական հաստատութիւն. fondation pieuse.

خیرخواه { խայրխահ [գ] Բարեացակամ, բարեկեր. bienveillant [جمع. خیرخواهان]. Ասաց. لق — կամ ی — բարեացակամութիւն. bienveillance.

خیرکی { խէյրէկի [գ] Շուարում. consternation.

خیرلاشمق { կամ خیرلشمق խայրլաշմագ [թ] Յաւարտ սակարկութեան իրարու բարի վայելում մաղթել. se souhaiter une bonne jouissance dès que le marché est conclu.

خیره { խէյրէ [գ] 1. Ապշած, շուարած. étonné, embarrassé, confondu 2. Շլացեալ. ébloui.

خیره‌لنمك { խէյրէլէնմէք [թ] 1. Շուարիլ. se confondre 2. Շլանալ. être ébloui.

خیریت { խայրիյէթ* [ա] 1. Բարութիւն, օգտակարութիւն. bonté, utilité

خیریه { խայրիյէ* [ա] Բարի, օգտաւէտ. bon, utile [եզ. خیری ի].

خیز { խէզ [գ] Կանգնող. qui se lève, se redresse. آب — կոհակ. onde.

خیز { խէզ [թ] 1. Արագութիւն. vitesse 2. Ուժգնութիւն. vigueur. یفی آلو — ինքզինքը բռնել. se contenir. لو — արագ. vite. ուժգին. fort.

خیزان { խէզան [գ] կանգնելով. se levant.

خیزران { խայզուրան [ա] Կնիւն, ձղեմ. jonc [ասա. հեղարեն].

خیشوم { խայշում [ա] Քթափող. arrière-narine, fosse nasale.

خيط { խայթ [ա] Դերձան. fil [ջմ. خيوط] 2. Թել. Մանրամանր թել. filament. الشكلی — Թելանման. filiforme.

خيف { խէյֆ [ա] 1. Վախ. peur 2. Պատկա-ռանք. honte.

خيل { խայլ [ա] 1. Ձի. cheval [ջմ. خيول] 2. Երամակ ձիոց troupeau de chevaux 3. Հեծելազօրք cavalerie.

خيلاز { խայլազ [թ] Ծոյլ. գործատեաց. paresseux, fainéant [ռամ. Հայլազ].

خيلی { խայլի [ա] 1. Ձիա-կան. hippique [կե. خيليه] 2. Բազում. beaucoup. Ասոց. چه — բաւական. assez. — دن — մեծապէս. կարի շատ. considérablement.

خيمه { խայմէ* [ա] 1. Վրան, տաղաւար. tente, pavillon [ջմ. خيام] 2. Մե-ծուստ գալարաձև. tente. Ասոց. گاه — վրան հաստատու-թեան տեղի. lieu où l'on dresse les tentes.

خيمه نشين { խայմէնիշին [պ] Վրանաբնակ. nomade, béduin.

خيوط { խույութ* [ա] ջմ. خيطի. pl. de خيط ;

خيول { խույուլ* [ա] ջմ. خيلի. pl. de خيل ;

د

د { դալ Տասներորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. dixième lettre de l'alphabet Ottoman.

داء { դա' [ա] Ախտ. maladie [ջմ. ادوا]. Ասոց. الافرنج — կամ الزهر — գաղ-ղիական ախտ (ֆրէնկի). syphilis. البهر — ծանրաշնչու-թիւն. asthme. الثعلب — Հերաթափութիւն. alopécie. الجمود — կամ الثبات — ուշա-բարձութիւն. catalepsie.

الخنازير — խոյլ . scrofules. الرقص — շարժելական ախտ. chorée. الفيل — փղական բորոտութիւն éléphantiasis. الكلب — կատաղութիւն. rage. المراق — տխրանդամութիւն. hypochondrie.

دائر { տաիր [–] 1. Դարձող. qui se tourne [دور էն] [էգ. دائره] 2. Նկատմամբ. concernant. Առած. آ ما دار — շուրջանակի. tout autour. او — շրջիլ. se tourner.

دائروی { տաիրէվի [–] Բոլորաձև. circulaire.

دائره { տաիրէ* [–] 1. Դարձող. tournant. [دور էն] 2. Շրջանակ. cercle [յգ. دوائر] 3. Թափ (թէֆ). tambour de basque 4. Պաշտօնատուն. département 5. Յարկ, բնակարան. appartement 6. Սահման. sphère, limites 7. Ճիւղ, բաժանմունք. section.

Առած. بلديه *— Քաղաքապետական շրջանակ. cercle municipal. انقلاب *— ծիր խաւարման. écliptique. تأثير *— Նշանառութեան ասպարէզ. champ de tir.

دائم { տաիմ [–] Շարունակ, անդադար. continuel, permanent [دوام էն] [էգ. دائمه] Առած. الاوقات — շարունակ, ամէն ատեն. toujours.

دائما { տաիմա [–] Շարունակ toujours.

دائمی { տաիմի [–] 1. Շարունակական. perpétuel 2. Միշտ. toujours.

دائن { տաին [–] Պարտատէր, պահանջատէր créancier [دين էն] [էգ. دائنه] [յգ. دائنان].

داب { տէօպ կամ տէպ [–] Սովորութիւն. usage. coutume.

دابه { տապպէ* [–] 1. Չորքոտանի. quadrupède [յգ. دواب] 2. Գրաստ. bête de somme. monture.

داحس { տահիս [–] Մատնաշուրթ. panaris.

داخل { տախիլ [–] 1. Մտնող. Ներս. qui entre, qui est entré [دخول էն] [էգ. داخله] 2. Հաղորդ, պարունակեալ. qui fait partie. y compris 3. Ներքին կողմ, ներս. l'intérieur.

Առած. او — մտնել, մասնակցիլ. entrer, faire partie. ا — մտցնել. introduire, insérer. ده — մէջ. dans, en.

داخلاً { տախիլէն [ա] Ներսէն. intérieurement. en dedans.

داخلی { տախիլի [ա] 1. Ներքին. intérieur 2. Գիշերօթիկ. interne 3. Տեղական. local. Աոց. — حرب քաղաքային պատերազմ. guerre civile, intestine.

داخلیه { տախիլիյէ*[ա] Ներքին. intérieur. [կէ. داخلی]։ Աոց. نظارتی — Ներքին գործոց նախարարութիւն. ministère de l'intérieur.

داد { տատ [ղ] 1. Արդարութիւն. իրաւունք. justice, droit 2. Տուրք. don, donation 3. Տուած. donné. Աոց. و ستاد — առեւտուր. commerce, trafic. حق — Աստուածային շնորհք, տաղանդ. don du Ciel, talent.

دادا { տատա [ղ] Սնուցու, սպասուհի մանկանց. bonne. nourrice. لق — Մանկակալութիւն. սնուցանութիւն. service de nourrice, allaitement.

دادار { տատար [ղ] 1. Իրաւարար. qui rend justice 2. Աստուած. Dieu.

داداغق { տատաղըմագ [ը] Հըրապուրուիլ. être alléché, attiré, séduit.

دادخواه { տատխահ [ղ] Դատագատող, դատախազ. plaignant.

دادر { տատըր [ղ] Եղբայր. frère [յէ. دادراد]։ انه— եղբայրական. fraternel.

دادرس { տատրէս [ղ] Օգնութեան հասնող, օգնական. qui accourt au secours de qn. aide.

دادگر { տատկեր [ղ] Իրաւարար. qui répartit, administre la justice.

داده { տատէ [ղ] Տուած. donné. Աոց. رضا — Հաւանիլ. consentir. قرار — որոշուած. décidé, arrêté.

دادی { տատը Տե՛ս. voir دادا [Ռամկ. دادا էն]։

دار { տար [ա] 1. Մեծ տուն, ապարանք. grande maison, hôtel [յէ. دیار] 2. Երկիր, քաղաք. contrée, cité, ville 3. Աշխարհ. monde. Աոց. — ابتلا ։ فنا — دنیا — այս աշխարհ. ce monde ci. بقا — Հանդերձեալ աշխարհ. l'autre monde. الشفا — Յիմարանոց. hôpital des aliénés. الاستحضار — գործանոց. laboratoire. الشفقه — Որբանոց. orphelinat. السلطنه —

մայրաքաղաք. capitale. — السلام դրախտ. paradis. Բաղդատ և Դամասկոս. Bagdad et Damas.

دار { դար [դ] 1. Կախաղան. gibet 2. Բռնող, ունեցող, պահող. qui tient, possède, garde.

Ասաց. آغاجى — կախաղան. potence. ا — ر. կախել. pendre. وكير — մարտ, կագ և կռիւ. guerre, querelle, dispute.

دارا { դարա [դ] 1. Թագաւոր. roi 2. Դարեհ. Darius.

دارا { դարա [բ] Տե՛ս. voir طاره ։

دارات { դարաթ [դ] 1. Շքեղութիւն, մեծավայելչութիւն. pompe, magnificence 2. Ցոյց. étalage, parade.

دارچين { դարչին [դ] Կինամոն, դարչինենի. cannelle.

دار فلفل { դար ֆիլֆիլ [դ] Սև պղպեղ. poivre noir.

دارنده { դարէնտէ [դ] Ունող. porteur [յգ. دارندگان].

دارو { դարու [դ] Դեղ. drogue, médicament [յգ. داروها]։

دارى { դարի [բ] Կորեակ. millet. Ասաց. سی — باشنه նոյնը քեզ կը մաղթեմ. je vous souhaite le même. ديه — اكك ջնջել. détruire.

دارين { դարէյն [ա] Երկու աշխարհ՝ առդեանական և անդենական. les deux mondes (celui où nous sommes et le futur [երկ. دار ի]։

داز { դազ [բ] Տե՛ս voir طاز ։

داستان { դասթան [դ] 1. Պատմութիւն, վէպ, առասպելախառն զրոյց. histoire, conte, légende 2. Դիւցազներգութիւն. épopée 3. Եղերերգութիւն. élégie. [հմմ. ատէսթոն]։

Ասաց. او — دیلرده առակ նըշաւակի լինել. être la fable de tout le monde. اوقوق — ընդունայն խօսիլ. tenir des discours frivoles.

داش { դաշ [բ] Մասնիկ մ'է որ մասնակցութիւն հաղորդութիւն ցոյց կուտայ. particle qui indique la participation, l'association.

داشته { դաշթէ [դ] 1. Ունեցած. qui a eu 2. Բռնած. tenu.

داعی { տա'ի [—] 1. Հրաւիրող. qui invite [دعوت էն] 2. Շարժառիթ, պատճառ. motif, cause 3. Աղօթող. qui prie [دعا էն]: Առած. — ال իս աղօթողս. moi qui prie pour vous.

داعیه { տա'իէ* [—] 1. Աղօթող (կին). femme qui prie [էք. داعی ի] 2. Շարժառիթ, նպատակ. motif, intention [յք. دواعی]:

داغ { տաղ [ղ] 1. Խարան. cautère 2. Այրած, վէրք. brûlure, plaie.

داغدار { տաղտար [ղ] 1. Խարանւած. cautérisé 2. Այրած. brûlé.

داغستان { տաղըսթան [ղ] Տաղըստան. Daghestan.

داغلاغی { տաղլաղը [ը] Խարելու երկաթ. fer à cautériser.

داغلامق { տաղլամագ [ը] 1. Խարել, տաղել. cautériser 2. Կսկծեցնել, navrer.

دافع { տաֆի' [—] 1. Վանող, վանիչ. qui repousse, répulsif [دفع էն] [էք. دافعه] 2. Արգիլող. qui empêche. Առած. النوبه — ջերմնացածույց (դեղ). fébrifuge. التعفن — Հականեխական, Հակափտտական. antiseptique.

دافق { տաֆիգ [—] տեղ. Սերմնացայտ. éjaculateur.

دافلان { տաֆլան [ը] Դափնի laurier.

دافن { տաֆին [—] Թաղող. qui enterre [دفن էն]

دال { տալ [—] Անուն د տառին. nom de la lettre د.

دال { տալլ [—] 1. Առաջնորդող. qui conduit [دلالت էն] [էք. داله] 2. Նշան, ապացոյց. marque, indication, preuve. Առած. او — ցուցանել, յայտ առնել. indiquer, prouver.

دال { տալ [ը] 1. Ճիւղ, ոստ. branche, rameau. 2. Ետև. derrière 3. Մերկ. nu. Առած. بوداق — صالمق ճիւղաւորիլ. se ramifier. բազմանալ. se multiplier. بزینك — ینك Հալածել. persécuter. بر — ده طورمز անհաստատ, յողդողդ. inconstant.

دالیان { տալեան [ը] Որսարան ձկանց. lieu de pêche, pêcherie.

داليه { տալիյէ* [ա] անգա. Տելդայաձեւական, եռանկիւնաձեւ. deltoïde.

دام { տամ [դ] 1. Որոգայթ, ծուղակ. piège, lacs 2. Տանիք. toit.

دام { տամէ [ա] Տեւական ըլլայ. qu'il soit durable.

داماد { տամատ [դ] Փեսայ. gendre, beau-fils [յգ. دامادان].

داماسقو { տամասգօ [էգա] Դամասկեան կերպաս, դամասկ. damas.

دامان { տաման [դ] Քղանցք. pan, bord.

دامت { տամէթ [ա] Տեւական ըլլայ. qu'il soit durable.

دامن { տամէն [դ] 1. Քղանցք. pan 2. Ստորոտ. pied d'une montagne. Աւաց. درميان — կազմ եւ պատրաստ. tout prêt, prompt.

دامنبوسى { տամէնպուսի [դ] Մէկու մը քղանցքը համբուրել. action de baiser le pan de l'habit de quelqu'un.

دامنكش { տամէնքէշ [դ] — او 1. Քղանցքը ծալել. retrousser. relever sa robe 2. Հեռի կալ. se retirer.

دامه { տամա [էգա] Աղիւսախաղ. jeu de dames

دامه جانه { տամաճանա [ի] Մեծ շիշ. Համադամ. dame-jeanne.

دان { տան [դ] 1. Գիտակ. qui sait, qui connaît 2. Գործիք եւ աման ցուցնող մասնիկ. particle pour indiquer instrument ou vase.

دانا { տանա [դ] Գիտուն. savant, érudit [յգ. دانايان]. Աւաց. ی يونان — Պղատոն. Platon. — مرغ Թութակ. perroquet.

داندن { տանտըն [ի] Քնքշեցում. action de dorloter, dandiner. آلق — ծաղրել. se moquer de.

دانش { տանիշ [դ] 1. Գիտութիւն, ծանօթութիւն. savoir, connaissance 2. Ուսում. գիտութիւն. science. — انجمن գիտական կաճառ. académie.

دانشمند { տանիշմէնտ [դ] Գիտուն, հմուտ. savant, érudit [յգ. دانشمندان].

دانشور { տանիշվէր [դ] Գիտուն, հմուտ. savant, érudit [յգ. دانشوران].

دانغالاق { տանղալագ [ի] 1. Շինական. rustique 2. Անհոգ. պղերգ. nonchalant.

دانندە { տանընտէ [գ] Գի-տող. connaissant

دانه { տանէ [գ] 1. Հատիկ, կուտ. ունդ. grain 2. Հատ. pièce, tête 3. Գնդակ. balle [ուղղ. թանէ]
Աստ. — آب و սնունդ. nourriture. — — Հատիկ Հատիկ. séparément, un à un. — جك յ. միակ. unique. لى — Հատատուոր, Հատուալից. granuleux, grainu.

دانهلك { տանէլէմէք [ի] Հա-տերը կորզել. égrener.

دانهلنمك { տանէլէնմէք [ի] 1. Հատատուորիլ. être granulé 2. Ունդ կա-պել. monter en grain.

داو { տավ [գ] Խաղ, ննդ. tour, jeu.

داود { տավուտ [ա] Դաւիթ. David. سسى — ی որասայնդ և զօրաւոր ձայն. voix forte et mélodieuse.

داور { տավէր [գ] 1. Իրա-ւարար. arbitre [յգ. داوران] 2. Թագաւոր. roi 3. Իշխան. prince. ی — կամ انه — Թագաւորական. royal.

իշխանական. princier.

ذاهداه { տահտահ [ի] Ձի (բառ մանկական բանի). cheval (expression enfantine).

داهى { տահի [ա] Նրբամիտ, խորաթափանց. subtil, pénétrant, sagace [յգ. دهات] [دها էն].

داهيه { տահիէ* [ա] Աղէտ. calamité [յգ. دواهى]

دايكان { տայէկեան [գ] յգ. دايه ի. pl. de دايه.

دايه { տայէ [գ] Սնուցիչ. դայեակ. nourrice.

دايى { տայը [ի] Մօրեղբայր oncle maternel. — قبا մնապարծ, մեծաբան. bravache, hâbleur.

دب { տէպպ [ա] Արջ. ours [յգ. ادبه].
Աստ. աստղ. اكبر — մեծ Արջ. grande Ourse. اصغر — փոքր Արջ. petite Ourse.

دباغ { տէպպաղ [ա] Խաղա-խորդ, կաշեգործ. tanneur, corroyeur [دباغت էն] [ուղղ. թապագ].

دباغت { տէպպաղըթ* [ա] Կա-շեգործութիւն action de tanner, tannage.

دباغخانه { տէպպաղխանէ [գ] Խաղախորդարան tannerie [ուղղ. թապագ-հանէ].

دبدبه { տէպտէպէ* [ա] Շքեղութիւն. pompe.
— لى շքեղ. պերճ. pompeux.

دبر { տիւպիւր [ա] 1. Ետև. derrière 2. Սրբան. anus.

دبستان { տէպիսթան [պ] Դըպրատուն. école.

دبغ { տէպղ [ա] Տե՛ս. voir دباغت :

دبق { տըպգ [ա] Ռոստղ. glu.

دبوس { տէպպուս [ա] Լախտ massus. ى الشكل — մահակաձև. claviforme.

دبوی { տէպօյ Մթերանոց dépôt [Ֆրանսացւոց. dépôt էն]։

دبه { տէպպէ [ի] Աղեթափ. hernieux. — لك աղեթափութիւն. hernie.

دبير { տէպիր [ա] Գրագիր. secrétaire.

دپرتمك { տէփրէթմէք [թ] Խախտել, շարժել. déplacer, faire sauter, remuer.

دپرنمك { տէփրէնմէք [թ] 1. Խախտիլ, շարժիլ. se déplacer, se remuer 2. Երերիլ. s'ébranler.

دپسی { տէփսի [թ] Տե՛ս. voir تپسی :

دپشمك { տէփիշմէք [թ] Իրարու կից տալ, աքացել. se ruer, se heurter.

دپمك { տէփմէք [թ] 1. Կից տալ. ruer 2. Պարել. danser 3. Ընկրկիլ. reculer 4. Մէկու մը հիւանդութիւնը նորոգիլ, դարձ ընել. avoir une rechute.

دپمه { տէփմէ [թ] Կից տալ. ruade.

دپوزیتو { տէփօզիթօ [իտա.] Աւանդ, առհաւատչեայ. dépôt d'argent, cautionnement.

دپه { տէփէ [թ] Տե՛ս. voir تپه :

دترتمك { տիթրէթմէք [թ] Դողացնել. faire trembler.

دترك { տիթրէք [թ] Դողդոջուն. tremblant.

دترمك { տիթրէմէք [թ] Դողալ. trembler, frémir. Ասոյց. — اوزرینه դուրգուրալ. choyer, chérir.

دترمه { տիթրէմէ [թ] Դող, սարսուռ. tremblement, frisson.

دثار { տիսար [ա] 1. Վերարկու. manteau, pardessus 2. Քօղ. voile.

دجا { տիճա [ա] Աղջամուղջ. obscurité.

دجاجه { տիճաճէ* [ա] Հաւեղէն. volaille.

دجاجيه { տէճաճիյէ* [ա] — طائفهٔ Հաւեզգիք. gallinacées.

دجال { տէճճալ [ա] 1. Խաբեբայ. imposteur 2. Նեռն. l'Antichriste.

دجله { տիճլէ* [ա] Տիգրիս. Tigre (fleuve).

دجى { տէճա [ա] Տե՛ս. voir دجا ։

دخالت { տէխալէթ* [ա] 1. Մտնել. entrer. 2. Հպատակութիւն. soumission.

دخان { տուխան [ա] 1. Մուխ. fumée 2. Ծխախոտ. tabac.

دختر { տուխթէր [պ] Աղջիկ. դուստր. fille [յգ. دختران]։ رز — գինի. vin.

دختران { տուխթէրան [պ] յգ. دختر ի. p. دختر ։

دخل { տախլ [ա] 1. Միջամտութիւն ընել. se mêler, intervenir 2. Միջամտութիւն. intervention.

دخمه { տախմէ* [ա] 1. Գերեզման. tombeau 2. Տեսակ մը փամփուշտ (Հրաբխաղութեան). espèce de fusée, feu d'artifice.

دخول { տուխուլ [ա] 1. Մտնել. entrer 2. Մուտք. entrée.

دخوليه { տուխուլիյէ* [ա] Մուտք. entrée.

دخى { տախի [թ] Նաև. aussi, encore.

دخيل { տախիլ [ա] 1. Անձնատուր եղող. qui se rend à l'ennemi [دخول էն] 2. Ներքին. l'intérieur.

دده { տէտէ [թ] 1. Հայր, պապ. grand-père 2. Տէրվիշ. derviche.

در { տէր [թ] Տե՛ս. voir تر

در { տէր [պ] 1. Դուռ. porte 2. [ի] Մէջ, նկատմամբ. dans, en, à l'égard de 3. Պատառող. qui déchire.

درّ { տիւռր [ա] Խոշոր մարգարիտ. grosse perle [յգ. درر]։

دراج { տիւրրաճ [ա] Սալամբ, որ է մեծ կաքաւ. francolin.

دراری { տէրարի* [ա] Փայլուն իրեր. choses brillantes [եզ. دری]։

دراز { տիրազ [պ] Երկայն. long. Ա... دور و — երկար բարակ, երկարօրէն. longuement, en détail, au long. كوش — էշ. âne.

دراست { տիրասէթ* [ա] Ուսում. étude.

در آغوش { տէր-աղուշ [դ] 1 — Գրկել. embrasser.

درانبار { տէրանպար [դ] Մթերեալ. emmagasiné. 1 — մթերել. emmagasiner, accumuler.

دراهم { տէրահիմ* [ա] յգ. درهم ի p. de درهم ։

درایت { տէրայէթ* [ա] Իմաստութիւն, խելացութիւն. sagesse, intelligence, prudence. ل — խելացի, ուշիմ. intelligent.

درایتکار տէրայէթքեար / درایتمند տէրայէթմէնտ [դ] Խելացի, իմաստուն intelligent, sage, instruit [յգ. درایتکاران . درایتمندان] ։

دربار { տէրպար [դ] Արքունիք, ապարան. cour royal

دربان { տէրպան [դ] Դռնապան. portier.

دربدر { տէրպէտէր [դ] 1. Դռնէ դուռ մուրացող. mendiant allant de porte en porte 2. Թափառական. errant.

دربند { տէրպէնտ [դ] 1. Նեղք, կապան. détroit, défilé [յգ. دربندات] 2. Հարեալ, տարփացող. passionné. frappé d'amour.

درپیش { տէրփիշ [դ] 1 — Կանխել, գուշակել. prédire, deviner.

درت { տէօրթ [թ] Չորս. quatre. Առաջ. — یول آغزی քառուղի carrefour. — معمور باشی երջանիկ, գիւրակեաց. prospère, aisé. — نعل արշաւ. au galop. — گوزله باقق անհամբեր նայիլ. regarder avec impatience. — طرفدن ամէն կողմէն. de tous cotés.

درتلمه { տէօրթլէմէ [թ] Քառարշաւ ընթացք (ձիոյ). galop.

درج { տէրճ [ա] Զետեղել. գրել. insérer. inscrire.

درج { տիւրճ [ա] 1. Գզրոց (պատուական անկանց). écrin 2. Տուփ. boîte.

درجات { տէրէճաթ* [ա] յգ. درجه ի ։ p. درجه ։

درجه { տէրէճէ* [ա] 1. Աստիճան. degré, grade [յգ. درجات] 2. Սանդուխ. escalier 3. Չափ, կշիռ. mètre 4. Կաղապար. moule. Առաջ. سز — անչափ, կարի յոյժ. extrêmement, diablement. — — աստիճան առ աստիճան. graduellement.

دَرحال { տէրհալ [ա] իսկոյն aussitôt, sur le champ, immédiatement.

درخت { տըրախթ [պ] Ծառ. arbre [جمع. درختان]

درختان { տըրախթան [պ] جمع. درخت և. p. درخت

درخشان { տէրախշան [պ] Մեծափայլ. շողշողուն. éclatant, brillant

درد { տէրտ [պ] 1. Ցաւ, տառապանք. mal, souffrance 2. Վիշտ. affliction, peine 3. Տրտունջ. grief. Ածց. لى— վշտահար, ախտաւոր. souffrant. malade

دردار { տէրտար [պ] Կնձնի. orme.

دردانه { տէրտանէ [պ] Մարգարտի հատ. grain de perle.

دردر { տէրտէր [ն] Չորսական. quatre à quatre. quatre à chacun.

دردست { տէրտէսթ [պ] 1. Ի ձեռին. en main 2. Պատրաստութեան վրայ. en train de préparation. Ածց. ا — ձերբակալել. ձեռք ձգել. arrêter, saisir, acquérir.

دردلشمك { տէրտլէշմէք [ն] Իրարու վշտաց վրայ խօսակցել. se confier mutuellement ses chagrins, se compatir.

دردمند { տէրտմէնտ [պ] Վշտահար, տառապեալ. accablé de chagrins. souffrant [جمع. دردمندان]. Ածց. انه— տառապագին. misérable. Տխրաբար. misérablement.

دردناك { տէրտնաք [պ] Տե՛ս voir دردمند:

دردنجى { տէօրտինճի [ն] Չորրորդ. quatrième.

درر { տէօրէր* [ա] جمع. در ի. pl. de در:

درربار { տէօրէրպար [պ] Մարգարիտ տեղացող. qui répend des perles 2. Պերճախօս. éloquent.

درز { տէրզ [ա] 1. Կար. կարան. suture 2. Ճեղք. fente [جمع. دروز]:

درزى { տէրզի [պ] Դերձակ tailleur [ուղղ. Թերզի]:

درزى { տէրզի [ա] Տիւրզի. Druze. Ածց. طاغى — Լիբանան. Liban.

درس { տէրս [ա] Դաս. leçon [جمع. دروس]: Ածց. ا — ուսանիլ. étudier. عام — Հրապարակային դաս. leçon publique.

درست { տիւրիւսթ [պ] 1. Ուղիղ., juste, vrai 2. Առողջ. sain.

درستی { տիւրիւսթի [պ] 1. Ուղղութիւն. justesse 2. Առողջութիւն. santé.

درسخانه { տէրսխանէ [պ] Դասարան. classe.

درسیه { տէրսիյէ* [ա] Դասական. classique

درشت { տիւրիւշթ [պ] 1. Կոշտ, խիստ. grossier, rude, dur 2. Խոշոր. gros. Ասոյ. ی— կոշտութիւն, խոշորութիւն. grossièreté, grosseur.

درعقب { տէր՝աքապ [պ] Իսկոյն. immédiatement, aussitôt.

درعهده { տէր՝ահտէ* [պ] ا — Ստանձնել. se charger, s'engager.

درقه { տէրգա* [ա] Մորթեղէն վահան. bouclier de peau.

درقی { տէրգի [ա] անդա. Վահանակերպ (աճառ և գեղձ խուլափողոյ). thyroïde.

درك { տէրք [ա] Իմանալ, հասկնալ, մտքահաս ըլլալ. comprendre, saisir.

درکات { տէրէքէաթ* [ա] յգ. درکه ի. pl. de درکه.

درکار { տէրքեար [պ] Յայտնի. évident, manifeste

درکاه { տէրկեահ [պ] 1. Դուռ porte 2. Արքունի ապարանք. cour d'un souverain 3. Մենաստան տերվիշաց. couvent des derviches

درکر { տիւրկեր [պ] Հիւսն. ménuisier [ատաղձագործ].

درکنار { տէրքենար [պ] Լուսանցք բովանդակ ութիւն. note marginale. ا — Լուսանցքին մէջ նշանակել. marginer. գրկել. embrasser

درکه { տէրկեհ [պ] համ. درکاهի abrégé de درکاه.

درکه { տէրէքէ* [ա] Վայրէջական աստիճան. degré descendant.

درلك { տէրլիւքէ [թ] Տե՛ս. voir دیرلك.

درلو { տիւրլիւ [թ] Տեսակ. sorte, espèce, genre. — — զանազան. varié, différent. — ی. քնաւ ին d'aucune manière.

درم { տիրէմ [պ] Դրամ. argent, monnaie.

درمان { տէրման [պ] 1. Դեղ, դարման. remède 2. Միջոց. moyen 3. Կար,

ույժ. force. Ածանց. سز — անբուժելի, անճար. incurable, sans moyens. տկար. débile

درماندكى { տէրմանտէկի [պ] Անօգնականութիւն, յետին թշուառութիւն. extrémité, indigence.

درمانده { տէրմանտէ [պ] Լքեալ, յետին ծայր թշուառ. abandonné, réduit à l'extrémité.

درمانسزلق { տէրմանսըզլըգ [թ] Տկարութիւն. débilité, défaillance.

درخريده { տէրխըրիտէ [պ] Դրամով գնուած. acquis à prix d'argent

درميان { տէրմիյան [պ] 1. ի մէջի. au milieu 2. ا — առաջի դնել, ի մէջ բերել, յիշատակել. exposer, citer, mentionner.

درن { տէրէն [ա] Բժշ. Այտուց, եղաւնդ. tubercule, thyme [յգ. ادران]:

درنده { տէրէնտէ [պ] Պատառող. déchirant

درنك { տէրէնկ [պ] 1. Հանգիստ, դադար. pause, relâche 2. Յապաղում. retard.

درنى { տէրէնի [ա] Գնդակաւոր. tuberculeux.

دروازه { տէրվազէ [պ] Մեծ դուռ քաղաքի. grande porte de ville.

درود { տէրուտ [պ] 1. Ողջոյն. salutation 2. փառք, գովութիւն. louange.

دروس { տէրուս* [ա] Դասեր. leçons [եզ. درس]:

دروغ { տէրուղ [պ] 1. Սուտ. mensonge 2. կեղծ. faux.

دروكر { տէրուկէր [պ] Հիւսն. charpentier. [ռմկ. տիւլկէր]:

درون { տէրուն [պ] 1. Ներքին կողմ, ներս. l'intérieur 2. Սիրտ. cœur. 3. Մէջ. dans. دلدن — ի խորոց սրտի. du fond du cœur. نده — մէջ. dans.

درونى { տէրունի [պ] 1. Ներքին. intérieur 2. Սրտագին. cordial [ռ. է. درونيه ալ կ'ըսեն]:

درويش { տէրվիշ [պ] 1. Աղքատ. pauvre [յգ. درويشان] 2. Մահմետական կրօնաւոր. տէրվիշ. moine musulman. derviche. آدم — բարի մարդ. bonhomme

درويشانه { տէրվիշանէ [պ] Տէրվիշական, իբր տէրվիշ. propre aux derviches. comme un derviche. en bonhomme.

دره { տէրէ [ֆ] 1. Ձոր, հովիտ. vallée 2. Վտակ. ruisseau, cours d'eau.

Առած. اوتی — կոտեմ. aneth, cresson. دن تپه دن — سویلمك ասելէ անելէ խօսիլ. causer de choses et d'autres. faire des coq-à-l'âne. بیك — دن صو كتورمك հազար ու մէկ հնարքներով համոզել ջանալ. tâcher de persuader par mille moyens.

درّه { տիւրրէ* [ա] 1. Խոշոր մարգարիտ. une grosse perle [յգ. درر] 2. տէրրէ խարազան. fouet [գաւ. գաւառա]։

درهم { տիրհէմ [ա] 1. Տրամ որ է չորս հարիւրերորդ մաս հօխայի. dramme qui est la quatre-centième partie d'une ocque [յգ. دراهم] 2. Արծաթ դրամ. monnaie d'argent.

دری { տէրի [ֆ] 1. Մորթ, կաշի. peau. cuir 2. Մաշկ. membrane.

دریا { տէրեա [ա] Ծով. mer — قپودان ծովակալ. amiral.

دریچه { տէրիչէ [ա] 1. Դռնակ. portière 2. Պատուհան. fenêtre. guichet

دریغ { տէրիղ [ա] 1. Խնայում. épargne 2. Եղո՜ւկ. hélas! Առած. ! — խնայել, մերժել. épargner, refuser. بیورمق — ی կամ ! — ی չի խնայել. շնորհել. ne pas épargner. accorder.

دریغا { տէրիղա [ա] Եղո՜ւկ. hélas!

دریلنمك { տէրիլէնմէք [ֆ] Մորթով ծածկուիլ. être couvert de peau.

درین { տէրին [ֆ] 1. Խորին. profond 2. Խորք. profondeur 3. Խորապէս. profondément. دن بر سس — խուլ ձայն մը. une sourde voix.

درینلتمك { տէրինլէթմէք [ֆ] Խորացնել. approfondir.

درینلك { տէրինլիք [ֆ] Խորութիւն. profondeur.

دریوزه { տէրիւզէ [ա] Մուրացկանութիւն. mendicité.

دز { տիզ [ա] Ամրոց. բերդ. fort, forteresse.

دزد { տիւզտ [ա] Գող. voleur [յգ. دزدان]։

دزدار { տիզտար [ա] Բերդապահ. commandant d'une forteresse.

دزلاغق { դըզլաղըմագ [ի] խրտուցանել. effaroucher.

دزلاق { դըզլագ [ի] կունդ, ճաղատ. chauve.

دزلامق { դըզլամագ [ի] բզզել, դնդալ. bourdonner.

دزمان { դէզման [պ] խոշոր, անհեթեթ. gros, énorme, massif.

دسائس { դէսաիս* [ա] յգ. دسیسه ի. p. دسیسه ։

دساتیر { դէսաթիր* [ա] յգ. دستور ի. p. دستور ։

دساس { դէսսաս [ա] կարի նենգաւոր. très frauduleux [دساست էն]։

دساست { դէսաաէթ*[ա] նենգութիւն. duperie, friponnerie.

دسامه { դէսամէ կամ դէսամէ* [ա] անդամ. Գունակ խողովակաց valvule, soupape [յգ. دسامات]։

دسوت { դէսբօթ [յ] 1. Եպիսկոպոս կամ արքեպիսկոպոս յունաց. évêque ou archevêque grec. despote 2. Իշխան. prince.

دست { դէսթ [պ] Ձեռք. main [յգ. دستان]։ Աստ. — زیر հպատակ. sujet. آوز — փոքրիկ ընծայ. présent modique. — ب — ձեռքէ ձեռք. de main en main. ձեռք ձեռքի. se tenant par la main.

دستار { դէսթար [պ] փաթթոց. turban. — بند փաթթթոցաւոր. coiffé d'un turban.

دستان { դէսթան [պ] 1. Տե՛ս voir داستان 2. յգ. دست ի. pl. de دست ։

دستاویز { դէսթավիզ [պ] Պզտիկ նուէր. un petit présent.

دستباز { դէսթպազ [պ] Ճարտար խաղացող. joueur habile [յգ. دستبازان]։

دستبرد { դէսթպիւրտ [պ] 1. Առաւելութիւն. supériorité 2. Յաղթութիւն victoire.

دستبوس { դէսթպուս [պ] Ձեռք համբուրող. qui baise la main.

دستبوسی { դէսթպուսի [պ] Աջահամբոյր. baisemain.

دستخط { դէսթխաթթ [պ] Ինքնագիր գրուած, ձեռագիր. autograph, manuscrit.

دسترس { դէսթրէս [պ] او — Ձեռնհաս լինել, կարողանալ, յաջողիլ. at-

teindre, pouvoir, parvenir, réussir.

دستره { տէսթէրէ [թ] Աղոց. scie [Հաֆ. دست اره տէսթ-էրրէ էն]։ Աստ. بالغى — աղոցածուկ. scie.

دسترهلك { տէսթէրէլէմէք [թ] Աղոցել. scier.

دستك { տէսթէք [դ] 1. Նեցուկ, յենարան. support, appui 2. Մոյթ. étai, étançon. Աստ. اورمق — մոյթ դնել. étayer.

دستكار { տէսթքեար [դ] Ձեռագործ. travail manuel. ى — ձեռքով շինուած. manuel.

دستكاه { տէսթկեահ [դ] 1. Սեղանատախտակ (արուեստաւորաց). table établi 2. Գործիք, մեքենայ. métier, machine 3. Գործարան. atelier, fabrique. [Հաֆ. Թէզկէահ]։

دستكاهدار { տէսթկեահտար [դ] Վաճառանոցի պաշտօնեայ որ սահմանեալ է առնել ծախել. employé chargé d'achat et vente dans une maison de commerce [Հաֆ. Թէզկէահտար].

دستكاهلق { տէսթկեահլըգ [թ] 1. Մեքենայի կամ կարգաւ դնել. mettre en machine, en métier 2. Պատրաստել. préparer.

دستكش { տէսթքէշ [դ] او — Ձեռնթափ ըլլալ, քաշուիլ. abandonner, se retirer, désister.

دستكلمك { տէսթէքլէմէք [թ] Մոյթ դնել, ձողաբարձ առնել. étayer, échalasser.

دستكه { տէսթկեհ [դ] Տե՛ս voir دستكاه ։

دستكير { տէսթկիր [դ] Ձեռնտու, նեցուկ, պաշտպան. aide, soutien, protecteur. ى — օժանդակութիւն. secours, défense.

دستمال { տէսթմալ [դ] Թաշկինակ. mouchoir.

دستمايه { տէսթմայէ [դ] Դրամագլուխ. capital

دستور { տէսթուր [դ] 1. Իշխանութեան տէր ոք. homme de pouvoir 2. Վեզիր, նախարար. vizir, homme d'état 3. Հրաման, արտօնութիւն. ordre, permission 4. Ձեր հրամանաւ. կը ներէ՞ք. avec votre permission. est-il permis de? 5. Ճամբայ տուէք, մեկցէք. faites place, rangez-vous.

[ռզմ. թէսսուր]։ Աստղ. العمل — գործադրական . ի գործադրութեան en vigueur

دستور { տէսթուր [—] 1. Օրինագիրք. code [յգ. دساتیر] 2. Բանաձև. տարազ. formule. Աստղ. ادوی — ժողովածոյ բժշկական դեղագրոց codex. العمل — օրինակ. կանոն գործելոյ. modèle, règle.

دستوری { տէսթուրի [գ] Վեզիրական . viziriel.

دسته { տէսթէ [գ] 1. Կոթառ, կոթ . manche 2. Բուռն մի, որըս. poignée 3. Փունջ . bouquet 4. Տրար. paquet 5. Տրցակ (թղթի) . main (de papier) [ռզմ. թէսթէ]։

دستی { տէսթի [գ] Սափոր . cruche [ռզմ. թէսթի]։

دستیار { տէսթիար [գ] Օգնական. aide. assistant. ی— օգնականութիւն assistance.

دستکره { տէսթկէրէ [ի] Պատգարակ. brancard [ռզմ. թէսքերէ] ։

دسم { տէսէմ [—] Պարարտ մսոյ. Ճարպաւոր. gras [յգ. ادسام]։

دسیسه { տէսիսէ*[—] Հնարք, նենգ, վարպետութիւն. expédient, intrigue, fraude, artifice, stratagème [յգ. دسائس] ։

دسیسه‌کار { տէսիսէքեար [գ] Նենգաւոր . frauduleux.

دشت { տէշթ [գ] Դաշտ . plaine.

دشمك { տէշմէք [ի] Ճեղքել, հերձուլ. inciser. fendre.

دشمن { տէշմէն [գ] Թշնամի . ennemi [յգ. دشمنان] [ռզմ. թէշմէն]։ ی— . لك— Թշնամութիւն . inimité. شکنانه — ջախջախիչ écrasant. ی — قاشیق կին . femme.

دشمه { տէշմէ [ի] Հերձուած. incision.

دشنام { տէշնամ [գ] Թշնամանք, լուտանք . injure, outrage.

دشنه { տէշնէ [գ] Դաշոյն. poignard.

دشوار { տէշվար [գ] Դժուար. difficile. کشاد — դժուարալոյծ. difficile à dénouer, à résoudre.

دشیك { տէշիք [ի] Հերձեալ incisé.

دعا { տուա [—] 1. Աղօթք prière, vœu [յգ.

[دعوات . ادعیه] 2. Մաղթանք, օրհնութիւն. souhait, bénédiction. Առց. ا — աղօթել. prier. — خیر օրհնութիւն. bénédiction. — بد անէծք. malédiction. جی — բարեմաղթու. qui fait des souhaits. باق — ده ի վերջ բանից մաղթանքներ ունիմ առ ձեզ. je n'ai plus que des souhaits pour vous.

دعائم { տէ'ամիմ* [ա] ջոհամիւ դաամ. pl. de دعامه.

دعات { տոա'աթ*[ա] ջէ. داعی. pluriel de داعی.

دعاكو { տուա'ակիւ [գ] 1. Աղօթող, բարեմաղթող. qui fait des vœux, des souhaits [جـ. دعاكویان].

دعامت { տէ'ամէթ* [ա] Հենան, սիւն, նեցուկ. poteau, colonne, soutien [جـ. دعائم].

دعاوی { տէ'ավի* [ա] Դատեր. des procès [եզ. دعوی]. Առց. ناظری — դատաստանական նախարար. ministre de la justice.

دعوا { տա'վա* [ի] 1. Պահանջում. demande [جـ. دعاوی] 2. Դատ. procès, cause 3. Յաւակնութիւն, պահանջանք. prétention.

Առց. ا — պահանջել, յաւակնիլ. demander, prétendre. آچمق — . ا قیام — یه դատ բանալ. intenter un procès. وکیلی — փաստաբան. avocat. لی — դատի նիւթ. litigieux, contentieux.

دعوات { տա'վաթ* [ա] Աղօթքներ. prières, vœux.

دعواجی { տա'վաճը [ի] Դատախազ, ամբաստան. demandeur, plaignant, plaidant. ا لق — ամբաստան կանգնիլ. ի դատ ելնել. accuser, porter plainte. آچ — لغی ագահութիւն avidité

دعوت { տա'վէթ*[ա] 1. Հրաւէր. invitation. 2. Հրաւիրել. inviter. لی — հրաւիրեալ. կոչնական. invité, convive.

دعوتجی { տա'վէթճի [ի] Հրաւիրակ. պատուիրակ. inviteur, délégué.

دعوتیه { տա'վէթիյէ* [ա] Հրաւիրական. d'invitation.

دعوی { տա'վա* [ա] Տե՛ս. voir دعوا.

دغدغه { տաղտաղա*[ա] Հոգ, նեղութիւն, զբաղանք. embarras, occupation. Առց. ترك — جهان

վախճանիլ. cesser de vivre. — لى նեղիչ. embarrassant.

دغل { տաղըլ [ա] խառն. կեղծ. faux, impur.

دف { տէֆ [պ] Դափ. tambour de basque.

دفائن { տէֆաին* [ա] յգ. دفينه ի pl. de دفينه ։

دفاتر { տէֆաթիր* [ա] յգ. دفتر ի. pl. de دفتر ։

دفتر { տէֆթէր [ա] 1. Տումար. régistre, livre [յգ. دفاتر] 2. Տետր. cahier 3. Ցանկ, ցուցակ. liste, inventaire. Ասաց. خاقانى — պետական կալուածատումար cadastre. archives de l'Etat. اصول —ى տոմարակալութիւն tenue de livre. آنا —ى մայր հաշիւ. grand livre.

دفترخانه { տէֆթէրխանէ [պ] Պաշտօնատուն պետական կալուածատումարի. ministère des archives de l'Etat.

دفتردار { տէֆթէրտար [պ] 1. Համարակալ. contrôleur 2. Առաջին համարակալ նահանգի. directeur ou contrôleur général des finances d'une province —لق պաշտօն առաջին համարակալի. fonction du contrôleur général.

دفع { տէֆ՛ [ա] 1. Վանել, Հեռացնել. repousser, répulser, chasser, éloigner 2. Արգիլել. empêcher 3. Հանել, բառնալ. enlever, ôter 4. Վճարել. payer 5. Ճամբել. renvoyer 6. Վանում. répulsion.

Ասաց. اول — կորի՛ր. va-t-en. او — անհետ ըլլալ, ի բաց գնալ. disparaître, s'en aller. طبيعى — ելք, ներքնորդութիւն (որովայնի). selle. ا غم — հոգերը փարատել. charmer les soucis.

دفعات { տէֆէ՛աթ* [ա] Անգամներ. reprises [եզ. دفعه]։ —له . بال — բազմիցս. maintes fois.

دفعةً { տէֆ՛աթէն* [ա] 1. Մէկ անգամէն. tout d'un coup 2. Իսկոյն. tout de suite.

دفعه { տէֆ՛ա* [ա] 1. Անգամ. fois, reprise [յգ. دفعات] 2. Դարձեալ. encore une fois, de rechef.

دفن { տէֆն [ա] 1. Թաղել. enterrer, ensevelir 2. Թաղում. enterrement.

دفنه { տէֆնէ Դափնի. laurier [[illegible] ձ. տափնի էն]։

دفنيه { տէֆինէյիէ* [—] 1. Թաղման. d'enterrement 2. — فصيلة Դափնեայից ազգ. daphnéacées. laurinées.

دفه { տէֆէ [ի] Տե՛ս. voir دفعه :

دفين { տէֆին [—] Թաղուած enterré, enseveli [دفن էն] :

دفينه { տէֆինէ* [—] Թաղուած գանձ. trésor caché sous terre [յք. دفائن] :

دق { տագգ [—] 1. Զարնել. frapper, battre 2. Կոտսել, մանրել. concasser, broyer.

دقائق { տէգաիգ* [—] յք. pl. de دقيقه :

دقاق { տէգգագ [—] 1. Նուրբ. fin 2. անատ. Վերջին մասն նրբաղեաց, գալարաղի. iléon.

دقت { տըգգաթ* [—] 1. Նրբութիւն. subtilité 2. Ուշադրութիւն. attention 3. Ծիւրական ախտաւորութիւն. hectisie. | — ուշադրութիւն ընել, հոգ տանիլ. faire attention, avoir soin. سزلق — անուշադրութիւն. inattention. لو — ուշադիր, մտադիր. attentif, appliqué. لو — لوجه — ուշադրութեամբ. avec attention.

دق { տըգգ [—] Ծիւրական hectique.

دقيت { տըգգիյէթ* [—] Ծիւրական ախտաւորութիւն. hectisie.

دقيق { տագիգ [—] 1. Բարակ, նուրբ, փափուկ. fin, subtil, délicat [دق էն] [էգ. دقيقه] 2. Ալիւր. farine.

دقيقدار { տագիգտար [գ] Ալիւրոտ. farineux

دقيقه { տագիգա* [—] 1. Նուրբ կէտ, նրբութիւն. point subtil, subtilité [յք. دقائق] 2. Վայրկեան. minute. Աստց. شناس — . سنج — մանրախնդիր. minutieux.

دقيقى { տագիգի [—] Ալիւրատեսակ. farinacé.

دك { տէգ [ի] Խաղ, խաբէութիւն. tour, duperie. Աստց. | — խաղ խաղալ, խաբել. jouer un tour, duper.

دك { տէկ [ի] Մինչև, մինչ. jusque.

دك { տէն [ի] Տեսակ, կերպ. sorte, façon.

دكاكين { տէկեաքին* [—] յք. دكان ի. pl. de دكان :

دكان { տիւքքեան [—] Կրպակ boutique [յք. دكاكين] :
Աստց. جى — խանութպան .

boutiquier. گچ — փոքր կըր-պակ. une petite boutique.

دکدرمك { տէյտիրմէք [թ] 1. Հասցնել. faire parvenir 2. Արժեցնել. faire évaluer. apprécier.

دکر { տէյէր [թ] 1. Արժէք valeur 2. Համար-ժէք. équivalent. Ածց. لی — արժանի, արժանեաց անէր. qui vaut. de mérite.

دکرمان տէյիրմ-ան } [թ] Աղօրիք, Ջաղացք. moulin.
دکرمن տէյիրմ-էն } Ածց. طاشی — երկանաքար. meule. یل — ی Հողմաղաց. moulin à vent. ال — ی երկան. moulin à bras. آغارتمق صقال دکرمنده — առանց փորձառութեան ծերանալ. vieillir sans avoir acquis de l'expérience.

دکرمنجی { տէյիրմէնճի [թ] Ջաղացպան. meunier. لك — Ջաղացպա-նութիւն. art de meunier.

دکرمی { տէյիրմի [թ] 1. Բո-լորշի, բոլորակ. rond, circulaire 2. Քառա-կուսի. carré.

دکز { տէնիզ [թ] 1. Ծով. mer 2. Ալիք. flot. Ածց. — ایچ ներքին ծով. mer intérieure. آطهلر — ی Արշիպեղագոս. archipel. — آشوری անդր քան զծով. d'outre-mer. — آچیق ծովամիջը, խորք. pleine mer. haute mer. طوتمق — ծովահար ըլ-լալ. avoir le mal de mer. ا — ծովուն յուզիլը. ալե-կոծիլ. être agité. grossir (se dit de la mer).

دکزلك { տէնիզլիք [թ] Տեսակ մը գործուած կա-հագործի. sorte de menuiserie

دکسز { տէնսիզ [թ] Անխոր-հուրդ inconsidéré

دکش { տէյիշ [թ] Փոխանա-կութիւն. échange

دکشدرمك { տէյիշտիրմէք [թ] 1. Փոխանա-կել. échanger, substituer 2. Փոխել. changer.

دکشمك { տէյիշմէք [թ] 1. Փոխուիլ. se changer, s'altérer 2. Փո-խանակիլ, s'échanger.

دکشیك { տէյիշիք [թ] Փոխ-ուած. փոխանակ-ուած. changé, substitué.

دکشیکلك { տէյիշիքլիք [թ] 1. Փոփոխութիւն. altération, changement 2. Փոխանակութիւն. substitu-tion.

دکل { տէյիլ կամ տէյիլ [թ] 1. Ոչ. no 2. չ... ne... pas 3. Ոչ միայն. non seulement. բ— չեմ. je ne suis pas. ce n'est pas moi.

دکلو { տէյիլօ [թ] 1. Տեսակ, կերպիւ. de genre, de manière 2. Խոհական. միտացի. judicieux.

دکلهمك { տէյլէմէք [թ] Տե՛ս. voir دیکلهمك.

دکمك { տէյմէք [թ] 1. Արժել. valoir 2. Հասնիլ. arriver, atteindre 3. Դպիլ. հպիլ. toucher. Առած. — نظر կամ — كوز ակնահարիլ. être fasciné.

دکمه { տէյմէ [թ] 1. Հպեալ. touche 2. Ամէն. tout. Առած. حاله — դիւրաւ. facilement. دن — հաւանական չէ. չեմ կարծեր. c'est improbable je ne crois pas.

دکنك { տէյնէք [թ] Գաւազան, ցուպ. bâton, verge. Առած. قولتوق — ی անթացուպ. béquille. ծերութեան նեցուկ. soutien de vieillesse.

دکین { տէյին [թ] Մինչև որ, մինչ. jusque, jusqu'à.

دل { տէլ [պ] Սիրտ. cœur. Առած. جان و — دن բոլորովսրտիւ. de tout cœur. ا— սի՛րտ իմ. ô mon cœur! — اهل բարեպաշտ. pieux.

دل { տիլ [թ] Տե՛ս. voir دیل.

دلائل { տէլաիլ * [ա] յգ. դլիլի. pl. de دلیل.

دلارا { տիլարա [պ] Սրտահաճոյ. agréable.

دلارام { տիլարամ [պ] Հանգուցիչ սրտի. qui repose l'âme.

دلازار { տիլազար [պ] Սիրտ վշտացնող. qui blesse le cœur.

دلاشوب { տիլաշուպ [պ] Հրապուրիչ, վրդովիչ. séduisant. turbulent.

دل آگاه { տիլ-ակահ [պ] Սրտատես. qui voit au fond du cœur.

دلاك { տէլլաք [ա] Լուացարար (բաղնեաց). garçon de bain, qui frotte et lave. masseur [دلاك لك] [ռամկ. թէլլէք].

دلال { տէլլալ [ա] 1. Միջնորդ. courtier. [دلالت لك] [էգ. دلاله] 2. Մունետիկ. crieur public [ռամկ. թէլլալ].

دلال { տէլալ [ա] Նազանք, պչրանք, քծինք. coquetterie, airs penchés, minauderie.

دلالت { տէլալէթ* [ա] 1. Առաջնորդել. conduire 2. Առաջնորդութիւն. conduite 3. Ցուցնել, նշանակել. indiquer, signifier 4. Նշանակ. indication.

دلالق { տէլլալըգ [ի] 1. Միջնորդութիւն, ձայնետիկութիւն. courtage. profession du crieur public 2. Միջնորդչէք. courtage.

دلاليه { տէլլալիյէ* [ա] Միջնորդչէք. courtage, prime due au crieur public.

دلاور { տէլավէր [պ] Արիասիրտ, կտրիճ. courageux, brave [յգ. دلاوران]. Աւաց. لك — . ی — քաջութիւն. bravoure.

دلاويز { տէլավիզ [պ] Յանկուցիչ, գրաւիչ. attrayant, ravissant.

دلباز { տէլպազ [պ] 1. Զբօսեցուցիչ. distrayant 2. Լեզուանի, քաջաբանիկ. grand parleur, disert, éloquent. Աւաց. لق — պչրողութիւն. coquetterie.

دلبر { տէլպէր [պ] Սրտագրաւ, սիրուն. ravissant, charmant [յգ. دلبران]. Աւաց. لك — շնորհք, գեղ. attrait, grâce.

دلبرلنمك { տէլպէրլէնմէք [ի] Սիրունանալ. devenir charmant, joli.

دلبسته { տէլպէսթէ [պ] Սիրահար. amoureux.

دلبند { տէլպէնտ [պ] 1. Սիրուն. aimable 2. Մարմաշ. կարի նուրբ կտաւ. mousseline [ազ. տիւլպէնտ].

دلبندجی { տէլպէնտճի [ի] Մարմաշավաճառ marchand de mousseline.

دلپذیر { տէլփէզիր [պ] Սրտահաճոյ. agréable.

دلپسند { տէլփէսէնտ [պ] Սրտահաճոյ, սրտագրաւ. agréable. ce qui va au cœur.

دلتنك { տէլթէնկ [պ] Թախծեալ. affligé. ی — Թախծութիւն. affliction.

دلجو { տէլճու — [պ] Յանկուցիչ, սիրուն attrayant, charmant.
دلجويانه { տէլճույանէ

دلخراش { տէլխըրաշ [պ] Սրտախոց. navrant

دلخسته { տէլխասթէ [պ] Սրտավիրաւոր. blessé au cœur.

دلخواه { տէլխահ [պ] Փափագ désir.

دلخون { տէլխուն [պ] Սրտարիւնաթաթաւ. qui a le cœur saignant.

دلداده { տիլտատէ [գ] 1. Ի սէր հարեալ, սիրահար. épris d'amour, amant 2. Սիրեցեալն, սիրոյ առարկայն. objet d'amour.

دلدار { տիլտար [գ] Սիրտն ձգող, սիրելի. qui gagne le cœur. bien aimé.

دلدوز { տիլտուզ [գ] Սիրտ ծակող. qui perce le cœur.

دلربا { տիլրուպա [գ] Սրտագրաւ. յանկուցիչ. attrayant, ravissant.

دلريش { տիլրիշ [գ] Տե՛ս. voir دلخسته.

دلستان { տիլիսթան [գ] 1. Սրտագրաւ. qui s'empare du cœur 2. Սիրուն, անձկալի. chéri, amant.

دلسوز { տիլսուզ [գ] 1. Սրտակէզ. qui brûle le cœur 2. Աղիողորմ. déchirant, navrant.

دلشاد { տիլշատ [գ] Ուրախասիրտ. gai, joyeux.

دلشكار { տիլշիքեար [գ] Տե՛ս voir دلربا.

دلشكن { տիլշիքէն [գ] Սիրտ կոտրող. qui brise le cœur. blessant.

دلشكسته { տիլշիքէսթէ [գ] Սրտաբեկ. qui a le cœur brisé, abattu.

دلفروز { տիլֆիրուզ [գ] Սիրտ լուսաւորող. éclairant le cœur.

دلفريب { տիլֆիրիպ [գ] Սիրտ խաբող, դիւթիչ. charmant. séduisant. ای— դիւթական. magique.

دلفكار { տիլֆիքեար [գ] 1. Սրտախոց. blessé 2. Սիրտ խոցող. blessant.

دلفين { տէլֆին [ա] Դելփին dauphin.

دلق { տէլք [պ] Սքեմ. froc de derviche.

دلك { տէլք [ա] 1. Շփել. frotter 2. Շփում. frottement.

دلكش { տիլքէշ [գ] Սիրտ քաշող, յանկուցիչ, հրապուրիչ. attrayant.

دلكشا { տիլքիւշա [գ] Սիրտ բացող, զուարճալի. agréable, charmant.

دلكير { տիլկիր [գ] Վշտացած, սրդողած. affligé, fâché.

دللشمك { տիլլէշմէք [թ] Տե՛ս voir ديللشمك.

دلمك { տէլմէք [թ] Ծակել. percer, trouer. perforer. — قولاق խելամուտ առնել, տեղեկացնել. instruire. faire comprendre.

دلمه { տէլմէ [ի] 1. Ծակելը. perçement 2. Ծակած. foré, percé.

دلنشين { տէլնէշին [դ] Տե՛ս. voir دلكشا :

دلنواز { տէլնէվազ [դ] Սիրադգուող, փաղաքշող, խանդակաթ. caressant, tendre. Աօյց. انه— փաղաքշական, խանդաղատական. caressant, tendre. ى— փաղաքշանք, խանդաղատանք. caresse, tendresse.

دلو { տէլվ [ա] 1. Դոյլ. seau 2. աստղ. Ջրհոս. verseau.

دلورمك { տէլիվէրմէք [թ] խելագարիլ. devenir fou. s'affoler.

دلى { տէլի [թ] 1. Ցնոր, խենթ. fou, aliéné 2. Պակասամիտ. insensé 3. Յանդուգն. téméraire 4. Ամեհի. fougueux.

Աօյց. صاچمهسى — անհամ բանք. absurdité. — طولو անխորհուրդ, անմիտ. étourdi. sot. سى— او մոլին ըլլալ, չափազանց սիրել. aimer passionnément. adorer. — زر կատարեալ խենթ. un fou parfait.

دليجه { տէլիճէ [թ] 1. Անբեր վարսակ, որոմ. folle avoine, ivraie 2. խենթուկ. follet 3. Ցնորական. fol 4. Վայրի. sauvage.

دلير { տէլիր [դ] Արիական, կորիճ. արի. courageux, brave [յգ. دليران]:

دليرانه { տէլիրանէ [դ] Արիական, արիաբար courageux, courageusement.

دليقانلو { տէլիգանլը [թ] Աշխոյժ բայց անփորձ երիտասարդ. un jeune homme vif mais sans expérience. لق— երիտասարդութիւն. jeunesse.

دليك { տէլիք [թ] 1. Ծակ. trou 2. Ծակած. percé, perforé. Աօյց. — دشيك ծակոտիք, բացուածք. les trous, les ouvertures. — قولاغى խելամուտ. իրազէտ. prud'homme, initié. expert ى— برون ռնգունք. narine. لى— ծակոտ. troué, perforé.

دليل { տէլիլ [ա] 1. Առաջնորդ, ուղեցոյց. guide, conducteur [يك دلالت] [յգ. ادلا] 2. Ապացոյց, փաստ, նշան. preuve, argument, indice [յգ. دلائل . ادله]:

دليلك { տէլիլիք [թ] 1. Ցնորութիւն. folie

2. Այլանդակութիւն. excentricité. extravagance.

دلیلنمك { տէլիլէնմէք [ի] Խելքը թռցնել. perdre la raison, la tête.

دم { տէմ [ա] Արիւն. sang [յգ. دما]:

دم { տէմ [ա] 1. Շունչ. souffle 2. Վայրկեան instant 3. Հառաչ. soupir.

Ասաց. — ب — . — ا — վայրկեանէ վայրկեան. d'un moment à l'autre. պահ ընդ պահ. de temps en temps. آلق — Հանգչիլ. se reposer. اورمق — յաւակնիլ, պարծիլ. prétendre, se vanter. — چكمك դէմ առնել. souffler. փքանալ. gonfler.

دم { տէմ [գ] 1. Պոչ. queue 2. Ի. دوز — Հարթ հաւասար, գետ ուղիղ. de niveau, horizontal.

دماء { տիմա* [ա] Արիւններ sangs: — سفك արիւնհեղութիւն. effusion de sang.

دمار { տիմար [ա] Կործանում. destruction.

دماغ { տիմաղ [ա] 1. Ուղեղ. cerveau [յգ. ادمغه] 2. Բովանդակ գործարանք գանկայ. encéphale 3. [գ] Քիմք. palais de la bouche.

Ասաց. ی — ուղեղային. cérébrale. ـچـه — ուղեղակ. cervelet.

دمان { տէման [գ] Ահաւոր. redoutable.

دمبال { տէմպալ دمباله տէմպալէ [գ] Ագի. queue. چشم — աչքի ծայր. bout de l'œil.

دمبسته { տէմպէսթէ [գ] 1. Շնչասպառ. essoufflé 2. Անբարբառ. անխօս. մունջ. muet. interdit.

دمبلك { տէմպէլէք [թ] Թմբկիկ. tambourin.

دمت { տէսթէ [թ] Տրցակ, փունջ. faisceau, bouquet.

دمتلمك { տէսթէլէմէք [թ] Փունջ կամ տրցակ կապել. lier en bouquet ou en faisceau.

دمدار { տէմտար [գ] 1. Պոչաւոր. qui a une queue 2. գինուո. Վերջապահք. arrière-garde.

دمدمه { տէմտէմէ* [գ] 1. Թմբուկ. tambour 2. Աղմուկ, ժխոր. vacarme.

دمساز { տէմսազ [գ] Համաշունչ, Համամիտխորհուրդ. unanime, adhérent.

دمشق { տըմըշք [ա] Դամասկոս. Damas. ی —

Դամասկեան. de Damas.

دمع { տէմ' [ա] Արտասուք larme [յգ. دموع].

دمعی { տէմ'ի [ա] Արտասուական. lacrymal

دمكش { տէմքէշ [գ] 1. Շունչ առնող. qui prend haleine 2. Երգակից qui chante ensemble.

دمل { տէմմէլ [ա] Թարախալից այտուց. furoncle, clou.

دمن { տէմէն [ա] Ոխ. վրէժ. rancune.

دموع { տէմու'* [ա] յգ. դմ'ի. pl. de دمع :

دموی { տէմէվի [ա] Արիւնային, sanguin [յգ. دمويه].

دمیده { տէմիտէ [գ] Բուսած poussé. germé.

دمیر { տէմիր [թ] Տե'ս. voir تیور :

دمیرلمك { տէմիրլէմէք [թ] Խարսխել mouiller, ancrer.

دمین { տէմին կամ دمینجك տէմինճէք [թ] Վայրկեան մի յառաջ. tout à l'heure.

دن { տէն կամ տան [թ] 1. ի. էն. de, du, par 2. Պատճառաւ, քանզի. à cause de, puisque 3. Նկատմամբ. concernant 4. Քան. plus.... que.

دنائت { տէնաէթ* [ա] Ստորնութիւն. վատութիւն. bassesse. lâcheté.

دنائتكار { տէնաէթքեար [գ] Վատոգի. bas, lâche : ـانه — վատ. vilain. վատաբար. lâchement.

دناست { տէնասէթ* [ա] Աղտեղութիւն. ապականութիւն. saleté. souillure.

دنبال { տիւնպալ دنباله տիւնպալէ [գ] Տե'ս. voir دمبال . دمباله :

دنبك { տիւնպէք [գ] 1. Փոքր ագի. petite queue 2. Թմբկիկ. tambourin

دنبلك { տիւնպէլէք [թ] Տե'ս voir تومبلك :

دنج { տինճ [թ] Տե'ս. voir دینج :

دندان { տէնտան [գ] 1. Ակռայ, ատամն. dent 2. Ժանիք. défense (du sanglier).

دندانه { տէնտանէ [գ] Ատամնաձև կերտուածք dentelure. crénelure

دنك { տէնք [թ] 1. Հակ. balle, ballot 2. Կէս բեռ գրաստու. la moitié de la charge d'une bête de somme 3. Հակակշիռ. contre-poids 4. Հա-

ւասարակշիւ. en équilibre 5. Զուգակշիւ. égal, pareil 6. Մէկ չորրորդ մսխալ տրամի . . le quart d'une dramme.

دنكادنك { տէնկիտէնկ [ղ] Հաւասարակշիւ en équilibre. équilibré.

دنكل { տընկէլ [ի] Անուաձող. լիսեռ. essieu.

دنكلشمك { տէնկէլշմէք [ի] Հաւասարակշիւ ըլլալ. s'équilibrer. contrebalancer.

دنهمك { տէնէմէք [ի] Փորձել. éprouver, essayer.

دنى { տէնի [ա] Ցած, անարգ, վատ. bas, vil, lâche [دنائت էն] [էփ. دنيه]

دنيا { տիւնեա* [ա] Աշխարհ. monde [էփ. ادنی ի]։ Աստ. — ینکی Ամերիկա. Amérique. — ترك ճգնաւոր. ermite. — اهل . پرست — աշխարհասէր. mondain.

دنيلك { տէնիլիք [ի] Ստորնութիւն, վատութիւն. bassesse. lâcheté.

دنيوى { տիւնեէվի [ա] Աշխարհային. mondain [էփ. دنيويه]։

دو { տու [պ] Երկու. deux.

دواء { տէվա [ա] Դեղ. remède, médicament [էփ. ادويه]։ Աստ. كل — ամէնադարման ամենազօր դեղ. panacée. مسك — մշկահոտ անուշ մը ջուր. espèce de confiture musquée.

دوائر { տէվաիր* [ա] Յգ. دائره ի. pl. de دائره։

دوائى { տէվայի [ա] Դեղական, դեղի զօրութիւն ունեցող. médicamenteux. médicinal.

دواب { տէվապպ* [ա] Յգ. دابه ի. pl. de دابه։

دوات { տէվաթ* [ա] 1. Կաղամար. encrier 2. Գրչաման. écritoire [ռա. զառ. ախիլթ]։

دوار { տէվար [ա] Գլխու պտոյտ. vertige, tournoiement de tête.

دوار { տէվվար [ա] Միշտ թաւալող, շրջող. qui tourne toujours, tournant [دور էն] [էփ. دواره]։

دواريه { տէվվարիյէ* [ա] — طائفه Թաւալուկք (ճճի). rotifères.

دواعى { տէվաի* [ա] Յգ. داعيه ի. pl. داعيه։

دواق { տուվաք [ի] Հարսի քօղ. voile de la nouvelle mariée

دوال { տէվալ [ա] Բժշ. Երակի ընդարձակում, այտուցում. varice. ی— երակի ընդարձակման վերաբերեալ. variqueux.

دواليب { տէվալիպ* [ա] յհ. دولاب ի. pl. دولاب ،

دوام { տէվամ [ա] 1. Շարունակել. continuer 2. Տեւել. durer 3. Շարունակութիւն, յարատեւութիւն. continuation, persévérance 4. Տեւողութիւն. durée. Առյ. او — ր. շարունակել, յարատեւել. continuer. persévérer. على ال — շարունակ. continuellement. سز — անյարատեւ, անտեւական. inconstant. سزلق — անյարատեւութիւն. manque de persévérance. لى — յարատեւող. persévérant. տեւական. continuel. soutenu.

دوان { տէվան [դ] Վազող. courant.

دواوين { տէվավին* [ա] յհ. دیوان ի. p. دیوان ،

دواهی { տէվահի* [ա] յհ. داهیه ի. pl. داهیه ،

دوباره { տիւպարէ [պ] 1. Զոյգ կրկնակ. double deux 2. Նենգ, դաւ. mauvais tour, fraude. ا — խաղ խաղալ. jouer un tour.

دوباره جی { տիւպարէճի [թ] Նենգաւոր, խաբեբայ. fourbe, trompeur

دوبه { տուպա [թ] 1. Տափարակնաւակ. ponton bac 2. Գնդակակիր նաւ. canonnière.

دوت { տութ [թ] Տե՛ս. voir توت ։

دوتا { տիւթա [պ] 1. Երկպատիկ. double 2. Թեքեալ, ծռած. courbé.

دوچار { տիւչար [պ] او — Հանդիպիլ, կրել. բռնուիլ, մատնուիլ. rencontrer, éprouver. être frappé, atteint.

دوحه { տէվհա* [ա] Մեծ ծառ. grand arbre

دوخته { տուխթէ [պ] Կարուած. cousu.

دود { տուտ [պ] Ծուխ, մուխ. fumée.

دود { տուտ [ա] Որդ. ver [յհ. دیدان] ։ Առյ. جدیث — պատեանին մէջ փակուած որդ. Հարսնեակ. chrysalide. یق — Վիշապակ (Թելանման որդ մը). dragonneau. الوحید — կամ شریطی — երիզակ. երիզորդ (տափակ որդ մը) ténia, ver solitaire.

دودافكن { տուտաֆկէն [գ] Ծուխ արձակող qui jette de la fumée.

دوداق { տուտագ [բ] 1. Շրթունք. lèvre 2. Եզր. bord. Ասաց. بوكك — փզձկել. avoir envie de pleurer. صارقتمق — խոժոռել. խռժոռել. faire la moue.

دودمان { տուտման [գ] 1. Գերդաստան, ընտանիք. famille, maison 2. Զարմ. race.

دودو { տուտու [բ] 1. Թութակ. perroquet. 2. (Հայ) կին. dame (arménienne).

دودوك { տիւտիւք [բ] 1. Սուլիչ. sifflet 2 Սրինգ. fifre. Ասաց. چالق — սուլել. siffler.

دوده { տուտէ [գ] 1. Զարմ. race 2. [ա]* Որդ, ճճի. ver.

دودی { տուտի [ա] Որդնաձև vermiculaire

دور { տէվր [ա] 1. Շրջան, դարձում, թաւալում tour, rotation. évolution [յգ. ادوار] 2. Շրջագայութիւն, տեսչութեան. tournée d'inspection 3. Պտոյտ. tournoîment 4. Բեմ. Շրջան. stade 5. Ցիկլ, շրջան. cycle 6. Ժամանակ, միջոց. époque, période 7. Աւանդում, փոխանցում. transmission.

Ասաց. ا — դառնալ, շրջել. tourner, circuler. յանձնել. transférer. شرعی — անօրինաւոր ձևացուցեալ փոխատուութիւն. prêt d'argent à intérêt fictif ا دائم — վեր ի վայր շրջել. bouleverser, renverser.

دور { տուր [գ] Հեռու. loin. éloigné.

دورات { տէվրէթ* [ա] յգ. دوره ի. p. دوره.

دورادور { տուրատուր [գ] Խիստ հեռու, հեռաւոր. très loin, lointain

دوران { տէվրան [ա] 1. Շրջան. tour, circulation 2. Շրջել, դառնալ. tourner, circuler 3. տեւման ժամանակ. temps.

Ասաց. سورمك — հեշտին կեանք վարել. mener une vie douce.

دوراندیش { տուրանտիշ [գ] Հեռատես, խոհական, perspicace, prudent, circonspect. انه — խոհական. prudent. խոհականապէս. prudemment.

دورانی { տէվրանի [ա] Բոլորաձև. circu-

laire [ճէ. دورانیه]؛

دوربین { տուրպին [գ] 1. Հեռադիտակ. télescope, lunette 2. Հեռատես. perspicace. ایله — Հեռատեսութեամբ. avec perspicacité.

دورپی { տէօրփիւ [թ] Քերիչ. râpe.

دورت { տէօրթ [թ] Չորս. quatre.

دورتمك { տիւրթմէք [թ] Խթել, մղել. aiguillonner, pousser.

دورتی { տիւրթիւ [թ] Խթան aiguillon.

دورتیجی { տիւրթիւճի [թ] Դրդող. instigateur.

دورشمك { տիւրիշմէք [թ] Փութով ջանադրութեամբ ջանալ. s'appliquer avec assiduité.

دورلمك { տէվրիլմէք [թ] Շրջիլ, տապալիլ. se renverser, chavirer.

دورمك { տիւրմէք [թ] 1. Ծալել. plier 2. տէվիրմէք Տե'ս. voir دویرمك.

دورنما { տուրնիւմա [գ] Հեռանկար. perspective.

دورو { տիւրու [գ] Երկու երեսանց. à double face.

دوروزه { տիւրուզէ[գ] Երկօրեայ. de deux jours. Ասաց. — عمر Վաղանցուկ կեանք. vie passagère.

دوروم { տիւրիւմ [թ] Ծալք pli. — — Ճմռթքած froissé. chiffonné.

دوره { տէվրէ* [ա] 1. Շրջան. tour, révolution [ճէ. دورات]؛ 2. Ընթացք. cours Ասաց. سنویه — տարեդարձ. anniversaire.

دورك { տէվրիք [թ] Դարձած, ծռած. tourné, courbé. ployé.

دوریه { տէվրիյյէ* [ա] 1. Թաւալական. rotatoire 2. Շարժուն. mobile

دوز { տիւզ [թ] 1. Հարթ, տափակ. plat, uni, ras 2. Ճշմարիտ. vrai 3. Միօրինակ. uniformément 4. Պարզ. net. Ասաց. — دوم Հարթ հաւասար. tout à fait plat. آیاق — գետնայարկ. ոչ ... au rez-de-chaussé, qui n'a ni montée ni descente. قولاق — ی քունք tempe. ى — ب շարունակ, անդադար. sans cesse.

دوز { տուզ [գ] Կար կարող. qui coud: دیده — او յառել (աչք). regarder fixement.

دوزاق { տօուզաք [ի] Տե՛ս. voir طوزاق ։

دوزتمك { տիւզէթմէք [ի] 1. Հարթել. aplanir 2. Կարգի դնել. mettre en ordre 3. Ճշտել. ajuster 4. Ուղղել. corriger.

دوزجه { տիւզճէ [ի] 1. Քիչ մը հարթ. un peu plat 2. Պարզապէս, բացէ ի բաց. nettement. tout de bon: بو — سى ահաւասիկ ճշմարիտը. voilà la vérité.

دوزخ { տօուզախ [դ] Դժոխք. enfer.

دوزخى { տօուզախի [դ] Դժոխային. infernal [յգ. دوزخيان]։

دوزكون { տիւզկիւն [ի] 1. Յարդարեալ. կարգաւորեալ. rangé, mis en ordre 2. Կանոնաւոր. régulier 3. Առողջ. sain, salubre 4. Պաճուճանք. parure 5. Սնգոյր. fard.

دوزكونجى { տիւզկիւնճի [ի] 1 Սնգոյր ծախող qui vend du fard 2. Հարսն երեսը ներկող կին. femme qui fait la toilette de la jeune mariée. coiffeuse.

دوزلتمك { տիւզէլթմէք [ի] Տե՛ս voir دوزلمك

دوزلمك { տիւզէլմէք [ի] 1. Կարգադրուիլ. s'arranger 2. Բարւոքիլ. s'améliorer 3. Կազդուրիլ. se rétablir 4. տիւզմէք Հարթել. aplanir.

دوزلنمك { տիւզէլնմէք [ի] Հարթիլ. être aplani.

دوزمك { տիւզմէք [ի] 1. Յօրինել, կցկցել, նիւթել, հնարել. inventer. forger 2. Զարդարել. orner 3. Լլկել. violer.

دوزمه { տիւզմէ [ի] Շինծու. կեղծ. fictif, feint, faux.

دوزن { տիւզէն [ի] 1. Զարդարում, զարդ. embellissement, parure 2. Կարգ. ordre 3. Ներդաշնակութիւն. harmonie. Ասոյ. لى — յարդարեալ, պճնեալ. arrangé, embelli.

دوزنمك { տիւզէնմէք [ի] Զարդարուիլ. s'embellir. se parer.

دوزينه { տօուզինա [է] Երկոտասնեակ. երկմեցեակ. douzaine.

دوست { տօսթ [դ] 1. Մտերիմ, բարեկամ. ami [յգ. دوستان] 2. Տարփածու, հաճանի. amant, favori.

دوستانه { տօսթանէ [գ] 1. Բարեկամական. amical 2. Բարեկամաբար. amicalement. à l'amiable.

دوستدار { տօսթտար [գ] Բարեկամ. ami.

دوستلق տօսթ-լըգ [ը] / دوستی տօսթի [գ] { Բարեկամութիւն. amitié.

دوش { տօւշ [գ] Ուս. épaule: — خانه بر. Թափառաշրջիկ. vagabond.

دوش { տիւշ [ը] Երազ. անուրջք. songe, rève: كلك — կամ او — Հանդիպել. rencontrer.

دوش { տէօշ [ը] 1. Կող. côte 2. Երբուծ. poitrail. carré.

دوشش { տիւշիւշ [ը] Անկում. խոնարհում. chute. baisse.

دوشش { տիւշէշ [գ] Երկու վեց. double six

دوشك { տէօշէք [ը] Անկողին. lit. — لك անկողնի յատուկ. propre au lit. — لی լայնայատակ. large au fond.

دوشكون { տիւշկիւն [ը] 1. Անկեալ, ինկած. déchu, failli 2. Ցանկացող. adonné à: بوغاز — ی որկրամոլ. glouton. — سلك անկում. chute. անյագութիւն. cupidité. avidité.

دوشمك { տիւշմէք [ը] 1. Իյնալ. tomber 2. Անկում կրել. ակարանալ. déchoir 3. Վիճակիլ. échoir 4. Պատահիլ. arriver 5. Վայլել. անկ լինել. convenir, regarder. revenir 6. Իջնել. նուազիլ. baisser, diminuer 7. Դիմել. ապաւինիլ. s'adresser, se réfugier 8. Ինքզինքը տալ. se livrer, s'adonner 9. Հանել. défalquer, déduire 10 Կասիլ. se désister.

Աստ. — كوچك ամինկոր լինել. demeurer confus. اوسته — պնդել. insister. յարձակիլ. se ruer. — آرقه سنه Հալածել. Հետամուտ լինել. poursuivre. — خسته Հիւանդանալ. tomber malade. — خاطره մտաբերել. venir à l'esprit. دوشوب قالقمق Կենակցիլ. ընկերանալ. vivre ensemble. s'accointer. كسنه نك اوجاغنه — մէկու մը քովն ապաւինիլ. se refugier chez qn. — يوله ճամբայ ելնել. se mettre en route. — صره سنه

պատեհ լինել. venir à propos. طامدن دوشركى յանկարծուն. précipitamment. — اتدن նի-հարնալ. maigrir.

دوشنبه { տիւշէնպէհ [գ] Եր-կուշաբթի lundi.

دوشمه { տիւշմէ [բ] 1 Տե՛ս voir دوشمه 2. Ին-կած. tombé: — الدن ձեռքէ առնուած de seconde main.

دوشنمك { տիւշիւնմէք [բ] 1. Տարածուիլ. s'étendre 2. Մանրամասն խօսիլ. s'étendre (sur un sujet) 3. կահաւորիլ. être meublé 4. տիւշիւնմէք Տե՛ս voir دوشونمك :

دوشوت { տիւշիւթ [բ] խեղ-անդամ estropié

دوشورمك { տիւշիւրմէք [բ] 1. Վար ձգ-ել faire tomber 2. Իջե-ցնել baisser. Ա... چوجق — վիժել. avorter. faire une fausse couche. — فرصتی առիթ գտնել. saisir l'occasion. — كوچك ամօթով ընել. faire rougir. — بربرینه մար-տուցանել. faire combatre.

دوشوك { տիւշիւք [բ] 1. Ինկած. tombé 2. Վար իջած. descendu 3. Տկար, Թոյլ. languissant 4. Վիժած. avorton.

دوشونجه { տիւշիւնճէ[բ] 1. Մտածութիւն. méditation 2. Հոգ. souci.

دوشوندرمك { տիւշիւնտիւրմէք [բ] 1. Մտածել տալ. faire penser, réfléchir 2 Մտատանջութիւն պատճառել. causer des inquiétudes.

دوشونمك { տիւշիւնմէք [բ] 1 Մտածել, խոկալ, խորհել. penser, méditer, réfléchir 2. Հոգ ը-նել. se soucier.

دوشهلى { տիւշէլի [բ] կա-հաւորեալ. meublé.

دوشهمك { տիւշէմէք [բ] 1. Տարածանել. é-tendre 2. կահաւորել. meubler. — قالدیرم քարայատակ յօրինել. սալարկել. paver.

دوشهمه { տիւշէմէ [բ] 1. կարասիք. meuble 2. Յատակ. տախտակա-մած. pavé, plancher: جى — օթոցավաճառ. tapissier.

دوشیرمك { տիւշիրմէք [բ] Տե՛ս voir دوشیرمك :

دوشیزكان { տօուշիզէկեան [գ] յոգ. دوشیزه. p. دوشیزه

دوشیزه { տօուշիզէ [գ] կոյս, աղջիկ. vierge, fille [յոգ. دوشیزكان]:

دوغه { տէվղա* [ա] Համաճարակ Հիւանդութիւն. épidémie.

دوقتور { տօքթօր [է] Բժիշկ docteur.

دوقه { տուքա [ի] Դուքս. duc.

دوقه‌لق { տուքալըք [ը] Դքսութիւն. duché.

دوكش { տէօյիւշ [ը] Կռիւ querelle. conflit

دوكشمك { տէօյիւշմէք [ը] Կռուիլ. մարտնչիլ. se battre. lutter.

دوكمك { տէօյմէք [ը] Ծեծել battre 2. Ռմբակոծել. bombarder 3. Ծեծել, լեղուլ. concasser. broyer.

دوكمك { տէօքմէք [ը] 1 Հեղուլ, Թափել. verser 2. Ցանել. սփռել. répandre 3. Թափել. ձգել. laisser tomber 4. Ձուլել. fondre. Ասաց. — صو միզել. pisser. — يوز صويى խոնարհիլ s'humilier.

دوكمه { տէօքմէ [ը] 1. Ձուլածոյ. en fonte 2. Ձուլում. fonte.

دوكمه { տիւյմէ [ը] Կոճակ. bouton. لو— կոճակով. boutonnant. à boutons.

دوكمه‌جى { տէօքմէճի [ը] Ձուլիչ. fondeur.

لك— ձուլապործութիւն. fonderie.

دوكمه‌لمك { տիւյմէլէմէք [ը] Կոճկել. boutonner.

دوكن { տէօյէն [ը] Ցորեն ծեծելու գաւազան fléau.

دوكنتى { տէօքիւնթի [ը] 1. Ինկած կամ անպիտան բան. chose rebutée. de nulle valeur 2. Մնացորդ. reste. rebut.

دوكنمك { տէօքիւնմէք [ը] 1. Իրեն վրայ թափել. verser sur soi-même 2. տէօյիւնմէք իրր. ծեծել. se frapper le front, la poitrine etc.

دوكوش { տէօյիւշ [ը] Տե՛ս voir دوكش

دوكوم { տիւյիւմ [ը] 1. Հանգոյց, կապ. nœud 2. տէօքիւմ Ձուլում. fonte.

دوكومخانه { տէօքիւմխանէ [ը] Ձուլարան. fonderie.

دوكوملمك { տիւյիւմլէմէք [ը] Հանգուցել. nouer. faire un nœud.

دوكون { տիւյիւն [ը] 1. Հարսանիք noces 2. Տօն. Խրախճանութիւն. fête.

جی — հարսանեակ. celui qui est invité à la noce.

دوكيجی { տէօյէ-ճի [ի] Ծեծող. ատանգահարող. pileur. broyeur.

دول { տէօլ [ի] 1. Սերմ. sperme 2. Սաղմ. fœtus 3. Ծնունդ. զաւակ. race. progéniture. Առց. طوتق — յղանալ. concevoir. ياتاغی — արգանդ. matrice. دوش — որդիք և թոռունք. enfants. postérité. سز — անորդի. sans postérité.

دول { տէ-վէլ* [ա] յգ. دولت pl. de دولت.

دولاب { տօլապ [գ. ա] 1. Անիւ. roue [յգ. دواليب] 2. Նենգ. գաւ. ruse. intrigue 3. Պահարան. դարան. armoire. Առց. بوستان — ջրանիւ. roue à sabots. چوريمك — . قورمق — գաւ գործել. jouer un tour. ی — խարդախ. frauduleux, traître.

دولت { տէվլէթ* [ա] 1. Տէրութիւն. պետութիւն. empire, état, gouvernement [յգ. دول] 2. Բախտաւորութիւն, երջանկութիւն. fortune, félicité 3. Մեծութիւն. վսեմութիւն. grandeur, excellence. Առց. عليه — օսմանեան պետութիւն empire ottoman.

دولتخانه { տէվլէթխանէ [գ] Իշխանական տուն. ապարանք. résidence d'un prince: كز — ձեր բնակարանք votre domicile. كلهجكم ـه — ձեր տունը պիտի գամ. je viendrai chez vous.

دولتلو { տէվլէթլիւ [ի] Երանելի. bienheureux, fortuné 2. Վսեմաշուք. (son) excellence.

دولتلی { տէվլէթլի [ի] Երջանիկ. bienheureux

دولتماب { տէվլէթմաապ [գ] Երանաշնորհ. հռչակաւոր. bienheureux. illustre.

دولتمدار { տէվլէթմէտար [գ] Երանութեան կեդրոն եղող. ce qui forme le centre de bonheur.

دولك { տէօլէք [ի] 1. Աղաւաղուն բանջարք կամ պտուղք. végétaux ou fruits rabougris 2. Մխիթանի. moyeu de la roue.

دولكر { տիւլկէր [ի] Հիւսն charpentier. لك — հիւսնութիւն. charpenterie. بالغی — ոսկեձուկ. dorade.

دولنكج { տէօլէնկիճ [ի] Փոքր ուրուր. petit milan.

دوله { տէվլէ* [ա] Տե՛ս. voir دولت ։

دوم { տէօվըմ [դ] Երկրորդ deuxième.

دومان { տիւման [ի] 1. Ծուխ. մուխ. fumée 2. Շոգի. գոլորշի. vapeur 3. Մէգ, մառախուղ. brouillard 4. Խոււ պաղոց. pruine 5. Անթափանցութիւն (աչաց). opacité. Առաջ. اوستنده ی— թարմ: frais. توزی — قالدق սաստիկ աճապարել. se hâter vivement.

دومانلانمق { տիւմանլանմագ [ի] 1. Մէգանալ, ծուխով ծածկուիլ. se couvrir de brouillard, de fumée 2. Պղտորիլ. se troubler.

— لقا մթագգած լինել. միտքը շփոթիլ. avoir la cervelle troublée.

دومانلو { տիւմանլը[ի] Մէգապատ. chargé de brouillard. brumeux.

دومن { տէօմէն [ի] Ղեկ. gouvernail. — قوللانمق ղեկավարել. gouverner

دومنجی { տէօմէնճի [ի] Ղեկավար. timonier. لك— ղեկավարութիւն. état de timonier.

دون { տիւն [ի] 1. Երէկ. hier 2. Գիշեր. nuit. Առաջ. دکل اوبر کون — առաջի օր. avant-hier.

دون { տօն [ա] Վար, բաստրին, անարգ. bas, vil [յհ. دونان]։

دوناتمق { տօնատմագ [ի] 1. Զարդարել. orner, parer 2. Հանդերձել. équiper 3. Յանդիմանել. կշտամբել. réprimander.

دونان { տէօնէն [ի] Եռամ եայ ձի, ուղտ են. cheval, chameau etc. agé de trois ans

دوندرمك { տէօնտիւրմէք [ի] 1 Դարձնել. tourner 2. Վարել. régir.

دونش { տէօնիւշ [ի] 1. Դարձ, շրջան. tour 2. Վերադարձ. retour

دونشين { տէօնիւշտէ [ի] ի դարձին. au retour.

دونك { տէօնէք [ի] Փոփոխամիտ. յեղյեղուկ. inconstant, changeant 2. Նահանջ. retraite. Առաջ. چالق — յետս նահանջել. faire retraite. لك— փոփոխականութիւն. inconstance.

دونكل { տէօնկիւլ [ի] Զկեղ, զկեռար (մուշմուլա). nèfle.

دونكى { տէօնքի [ի] 1. Երեկուան. d'hier 2. Փոխ. Նորեկ. novice. — كون Երեկ. hier.

دونم { տէօնիւմ [ի] 1. Դարձ. tour, détour 2. Անգամ. fois 3. Տարածութեան չափ մ'է, 1600 քառակուսի կանգուն. արտավար. mesure d'étendue, contenant 1600 pics carrés. arpent.

Առած. صو — [illegible] բեռ մը ջուր une charge d'eau. ى — كون Արեւադարձ. tropique. يكى — Հարիւրավար. héctare.

دونمك { տէօնմէք [ի] 1. Դառնալ. շրջիլ. tourner. circuler 2. Ծեղիլ. խոտորիլ. se détourner. s'écarter 3. Ետ դառնալ. retourner. revenir 4. Փոխուիլ. se changer 5. Նման լինել. être semblable.

Առած. — باش գլուխ պտոյտ ունենալ. avoir le vertige. — سوزدن Խոստումը դրժել. violer sa promesse. — كوز կատաղիլ. s'enrager.

دونكه { տէօնկէ [ի] 1. Դարձ. շրջան. tour 2. Վերադարձ. retour 3. Փոփոխութիւն. convertissement 4. Կրօնափոխ. ուրացող. converti. renégat.

Առած. قان — [illegible] արեան ապականութիւն. corruption du sang. باش — գլխու պտոյտ. vertige. صوى — այլասերութիւն. dégénération.

دونانما { տօնանմա [ի] 1. Նաւատորմիղ. flotte, escadre 2. Լուսավառութիւն. illumination.

دونوك { տէօնիւք [ի] 1. Փոխուած. altéré 2. Փոփոխական. inconstant.

دونوم { տէօնիւմ [ի] Տե'ս. voir دونم.

دوولو { տիւէլլօ [է] Մենամարտ. duel.

دوه { տէվէ [ի] Ուղտ. chameau, chamelle.

Առած. قوشى — Ջայլամ. autruche. توى — Շիկորակ. roussâtre. ديكنى — ուղտափուշ. chardon. دوه قولاق — անկշիռ. insignifiant.

دوه جى { տէվէճի [ի] Ուղտապան. chamelier.

دويت { տիվիթ [ի] Գրչաման, կաղամար. écritoire [Յոգն. دوات է].

دورمك { տէվիրմէք [ի] 1. Դարձնել. retourner 2. Տապալել. renverser.

ده { տէ. տա [ի] 1. Մէջ. dans, en, à 2. Քով. chez 3. Եւ. et 4. Եւս. aussi 5. Օ՛ն. eh bien! 6. Մինչև իսկ. quand même. Ասաց. وار — ون. ունիմ. j'ai. بش — يوز հինգ առ հարիւր. cinq pour cent. — بش ايكى երկու հինգերորդ. deux cinquièmes. — ایدی. — باقهلم — ադէ՛, օ՛ն. donc! voyons! — ی և յետոյ. et puis. — — օ՛ն անդր. fi donc! retire-toi!

ده { տէհ [գ] 1. Տուող. qui donne 2. տէհ. Տասը. dix.

دها { տահա [ի] 1. Դեռ. առաւելին. encore 2. Աւելի. plus. davantage.

دها { տէհա [ա] Կորովամտութիւն. սրամտութիւն. subtilité. sagacité.

دهات { տէհաթ* [ա] յգ. داهی ի. pl. de داهی.

دهاست { տէհասէթ* [ա] Ազնուութիւն gentillesse.

دهاليز { տէհալիզ* [ա] յգ. دهليز ի. p. دهليز.

دهان { տէհան [գ] Բերան. bouche.

دهر { տէհր [ա] 1. Ժամանակ. temps [յգ. دهور] 2. Աշխարհ. monde.

دهره { տէհրէ [գ] Մանգաղ. յօտիչ. faucille. couteau à émonder.

دهری { տէհրի [ա] 1. Աշխարհային. mondaine [յգ. دهریه] 2. Հանդերձեալ աշխարհին չի հաւատացող. նիւթապաշտ. qui ne croit pas à la vie future. matérialiste [յգ. دهریون].

دهشت { տէհշէթ [ա] Սարսափ. ահաբեկ. terreur. horreur.

دهشت انگیز { տէհշէթ-էնկիզ [գ] Սարսափ տ ել ի.

دهشتلی { տէհշէթ-լի [ի] Սոսկալի. ահաւոր. horrible. épouvantable, affreux.

دهشتلنمك { տէհշէթլէնմէք [ի] Սոսկալ. se terrifier.

دهقان { տէհգան [ա] Գիւղացի. villageois

دهليز { տէհլիզ [ա] Անդաստակ. vestibule [յգ. دهاليز] — ی անդաստականային. vestibulaire.

دهن { տէհէն [գ] Տե՛ս. voir دهان].

دهن { տէ-հն [ա] 1. Օծանելիք. onguent [յգ.

ادهان] 2. Զէյթ. huile 3. Ճարպ. graisse.

دهنشوی { դէհէնշույ [դ] او — բերան լը-ւալ. se laver la bouche.

دهنده { դէհէնտէ [դ] Տուող donneur.

دهنی { դէհէնի [ա] ած. Ճը-րագիւղային. իւ-ղաւոր. ճարպաւոր. sébacé. oléagineux [էփ. دهنیه]։

دهور { դէհուր* [ա] յհ. دهر. pl. de دهر։

دهیم { դէհիմ [դ] Տե՛ս. voir دیهیم։

دی { դի կամ դէ [թ] 1. Ըսէ՛. dis 2. Օն. dépêchez-vous?

دیات { դիյաթ* [ա] յհ. دیت. pl. de دیت։

دیار { դիյար* [ա] 1. Տուներ. maisons [եզ. دار] 2. Երկիր. contrée. pays [յհ. دیارات]։ Անոյ. بکر — Տիգրա-նակերտ. Diarbékir.

دیاقوز { դիյագօզ [յ] Սար-կաւագ. diacre.

دیانت { դիյանէթ* [ա] 1. Կրօնք. religion 2. Բարեպաշտութիւն. կրօնասի-րութիւն. piété. dévotion.

دیانتکار { դիյանէթ-քեար [դ] } Բարեպաշտ. կրօնասէր. pieux. dé-vot.

دیانتلی { դիյանէթ-լի [թ] }

دیب { դէբ [թ] 1. Յատակ. fond, le dessous 2. Ոտք. տակ. pied 3. Նստա-տեղի. եղանակ. derrière. cul. Անոյ. ه کتمك — ընկղմիլ. s'enfoncer, couler bas.

دیبا { դիպա [դ] Ճամկաւոր դիպակ. brocart.

دیباجه { դիպաճէ* [ա] 1. Յա-ռաջաբան. pré-face 2. Նախերգանք. pro-logue.

دیبجك { դիպճիք [թ] Բուն Հրացանի. crosse (de fusil). Անոյ. اورمق — Հրացանի քունդակով զարնել. don-ner coups de crosse.

دیبسز { դիպսիզ [թ] 1. Ան-յատակ. sans fond 2. Անհիմն. sans fondement

دیبق { դիպագ [ա] Ճամկա-ւոր դիպակ brocart

دیبك { դիպէք [թ] Մեծ սանդ (հաւան). mortier large.

دیپلومات { դիփլօմաթ [ֆ] Քաղաքագէտ. diplomate. homme d'état.

دیپلومه { դիփլօմա [ֆ] Վը-կայագիր. dip-lôme.

دیپی { դիպի [թ] Բուք. ձեան մրրիկ. tourbillon de neige.

دیت { տիյէթ* [ա] Արեան գին. prix du sang [յգ. دیات]։

دیتمك { տիթմէք [թ] 1. Գզ-զել. carder 2. Բզքտել. déchirer, mettre en lambeaux.

دیجور { տիյճուր [ա] Մթին. աղջամղջին. obscur, ténébreux.

دیدار { տիտար [պ] 1. Դէմք. երես. visage. physionomie 2. Աչք. œil.

دیدان { տիտան* [ա] Ճճիներ. աղեաց որդեր. vers. helminthes [եզ. دود]։

دیدبان { տիտպան [պ] Տե՛ս voir دیده‌بان ։

دیدرکن { տիտէրկին [թ] Վր-տարանդի banni, errant.

دیدك { տիտիք [թ] Ծուէնք. բզիկք. lambeau.

دیدكان { տիտէկեան [պ] յգ. دیده‌ի. pl. de دیده ։

دیدنه { տիյտէնէ* [ա] Սովո-րութիւն. usage.

دیده { տիտէ [պ] 1. Աչք. œil [յգ. دیدكان] 2. Տեսած. կրած. qui a vu, éprouvé.

دیده‌بان { տիտէպան [պ] Դի-տող. հսկող. surveillant. gardien.

دیدی { տիտի կամ տիտի [թ] قودی — Մնոտի բանք. բարբանջք. commérage. verbiage.

دیر { տէյր [ա] 1. Վանք. monastère [յգ. ادیار] 2. Տաճար. temple.

دیرسك { տիրսէք [թ] 1. Արմուկ. coude 2. Մղթ. կամարակապ. étrésillon. arc-boutant.

دیرك { տիրէք [թ] 1. Սիւն. colonne 2. Գերան poutre 3. Կայմ. mât. Ասոյ دیكمك — յաղթանակել. vaincre. ایكی —لو երկկայմ. à deux mâts.

دیرلانمق { տըրլանմագ [թ] Տռտռալ. քրթմնջել. murmurer. grogner.

دیرلتمك { տիրիլթմէք [թ] Կենդանացնել. ranimer.

دیرلتی { տըրըլթը [թ] 1. Տրտունջ. murmure 2. Մնոտիք. bagatelle

دیرلك { տիրիլիք [թ] 1. Կեն-ցաղ. vie. manière de vivre 2. Միաբանութիւն, հանգիստ. conciliation, repos 3. Ապրուստ. entretien 4. Աւատ. fief.

Ասոյ. | — հաշտ կալ. կենակցիլ vivre en bonne intel-

ligence. سز — անձմխաւան. խառնակաւոր. intraitable. turbulent.

دیرلمك { տիրիլմէք [թ] 1. կենդանանալ. յարութիւն առնել. s'animer, réssusciter 2. կազդուրիլ. acquérir de la vigueur.

دیرمك { տիրմէք [թ] ժողովել. ramasser, réunir.

دیرمه { տիրմէ [թ] ժողովուած. ramassé, réuni.

دیرن { տիրէն [թ] Երկժանի հեծանոց. fourche.

دیرنك { տիրէնք [թ] Ակումբ. կոչունք. խնճոյք. réunion, banquet, festin.

دیری { տիրի [թ] 1. Ողջ. կենդանի. vivant, 2. Առոյգ. զինդակացմ. vif. robuste 3. Բիրտ. կարծր. raide. dur.

دیریم { տիրիմ [թ] 1. Հաւաքում. assemblage 2 Յարութիւն. résurrection.

دیرین տիրին / دیرینه տիրինէ [պ] Վաղեմի. Հնօրեայ vieux. ancien.

دیز { տիզ [թ] Ծունկ. ծունկ genou. Առաջ. چوکك — ծնրադրել. se mettre à genoux. قپاغی — ծնկան ոսկր. rotule. باغی — ծնկակապ. jarretière. اکی—ندە ապերախտ. ingrat. գձուձ. servile. vilain.

دیزکین { տիզկին [թ] Սանձ. երասանակ. rêne, bride. Առաջ. طولو کتك — սանձարձակ գնալ. aller à bride abattue.

دیزلك { տիզլիք [թ] Տաբատ culotte.

دیزلمك { տիզլէմէք [թ] Շարուիլ. se ranger.

دیزمان { տիզման [թ] Խոշոր. Հսկայ. gros, gigantesque.

دیزمك { տիզմէք [թ] Շարել. ranger. composer. enfiler.

دیزی { տիզի [թ] Շարք. rang. لی — շարուած. rangé. composé. enfilé.

دیش { տիյիշ [թ] Ասութիւն dire.

دیش { տիշ [թ] Ակռայ. ատամն. dent. Առաջ. اتی — լինդ. gencive. فیل — փղոսկր. ivoire. اوتی — եղեսպակ. sauge. بوداق آغاجی — Հացի. frêne. بادی — նշաձեւ նուշ. amande à

écorce fine. صارمساق — ی պճեղ մը խստոր. une gousse d'ail. پینیر — ی կաթնատամն dent de lait. — — կամ ատամնաւոր. dentelé.

دیشجی { տիշճի [թ] Ատամնաբոյժ. dentiste. — لك ատամնաբուժութիւն. profession de dentiste.

دیشلك { տիշլէք [թ] Փոատամ (անկատար- ներ). brèche-dent. édenté.

دیشلمك { տիշլէմէք [թ] Ատամնեցնել. խածնել. կրծել. mordre. mordiller. ronger.

دیشی { տիշի [թ] Էգ. մատակ. femelle: — دمیر կակուղ երկաթ. fer tendre. ارککلی — لی արու և էգ ի միասին. mâle et femelle.

دیك { տիք [թ] 1. Ուղղահայեաց, ուղիղ, կանգուն. perpendiculaire, droit 2. Ցեռացեալ. escarpé 3. Ցցուած. dressé 4. Խիստ, կարծր. inflexible, raide. Առաջ. باش — յամառ. têtu. سویلك — խստիւ խօսիլ. parler brusquement. — — باقمق անկնկառայց հայիլ. regarder fixement. — سس սուր ձայն. voix aigüe.

دیكر { տիկէր [պ] Այլ. ուրիշ. միւս. autre [յգ. دیكران].

دیكركون { տիկէրկիւն [պ] 1. Փոփոխուած. changé 2. Վատթարացած. avili.

دیكسنمك { տիքսինմէք [թ] Տե՛ս voir تكسنمك.

دیكش { տիքիշ [թ] Կար. couture. Առաջ. طوتدرمق — հաստատ կալ, մնալ. tenir ferme. se maintenir.

دیكلمك { տիքլէմէք [թ] Տե՛ս voir دیكلهمك.

دیكلنمك { տիքլէնմէք [թ] Հանգչիլ. se reposer.

دیكلهمك { տինլէմէք [թ] Ունկնդիր լսել. լսել. écouter. Առաջ. — سوز խրատու անսալ. suivre l'avis de quelqu'un.

دیكمك { տիքմէք [թ] 1. Տնկել. planter 2. կանգնել. arborer. élever 3. Կարել. coudre. Առաջ. — كوز աչք ձգել. regarder avidement.

دیكمك { տինմէք [թ] 1. Դադարիլ. cesser 2. Խաղաղիլ. se calmer.

دیكن { տիքէն [ի] 1. Փուշ. տատասկ. épine 2. Փուշ. խոշ. piquant 4 խէթ. embarras. Առաջ. او — یورك խղճէր տանջել. éprouver des remords. او — — اوسق բարձ-րանալ. se hérisser. لك — փշ-շալից տեղ. lieu couvert d'épines, de broussailles. لى — փշալից. épineux.

دیكیجی { տիքիճի [ի] Կար-կտող կարող. դեր-ձակ. couturier.

دیكیلو { տիքիլի-[ի] 1. կար-ուած. cousu 2. Տնկուած. planté 3. կանգ-նուած. dressé, érigé 4. Ցցուած. fixé: طاش — կոթող obélisque.

دیكیم { տիքիմ [ի] կար. կա-րան. couture.

دیكیمخانه { տիքիմխանէ [ի] Աշխատանոց կարանի. atelier de couture

دیل { տիլ [ի] 1. Լեզու. langue 2. Բարբառ. langage 3. Լեզուակ (գոր-ծիքի). languette 4. Ցամաքի լեզու. langue de terre 5. Պատերազմական գերի. prisonnier de guerre 6. Լե-զու (փականաց). սողնակ pêne: Առաջ. الق — Հիւանդու-թիւն մ'է որ թռչնոց և հա-ւուց լեզուին ծայրը կը լինի և կ'արգիլէ զայնս ըմպելէ. pépie. بالق — լեզուածուկ. sole. له دوشیك — վատահամ-բաւիլ. acquérir une mauvaise réputation. اوزاتق — կամ ویرمك نه — ան'ս. voir اطالۀ لسان. كسمك نى — լռել. se taire. գոհացնել. satisfaire. — قالقی արհեստական բարբառ. argot. كوچك — կամ جك — լեզուակ. luette (du palais). آغز ى — թոթով. bègue. اوجنده او ك — լեզուին ծայրը ըլլալ. avoir sur le bord des lèvres, au bout de la langue. چیقمق ه — լեզու-ելնել. avoir la langue déliée. balbutier.

دیلاق { տիլաք [ի] Մլիկ. clitoris.

دیلسز { տիլսիզ [ի] Համր. muet.

دیلك { տիլէք [ի] 1. կամք. փափագ. volonté, désir 2. Փաղձանք, փափաք, խնդիրք. souhait, désir, sollicitation: ا — կամենալ. խնդրել. vouloir. solliciter.

دیللشمك { տիլլէշմէք [ի] 1. Խօսակցիլ. s'aboucher avec qn. 2. Զրայ

լեզուաւ մը խօսիլ. parler en langue étrangère.

دیلماج { տիլմաճ [ի] թարգման. drogman.

دیلمك { կամ դիլէմէք տիլէմէք [ի] 1. կամենալ. փափաքիլ. vouloir. désirer 2. Աղաչել. խնդրել. հայցել. souhaiter. solliciter, implorer.

دیلنجی { տիլէնճի [ի] Մուրացկան. մուրող. mendiant. gueux.

دیلنجیلك { տիլէնճիլիք [ի] Մուրացկանութիւն. mendicité.

دیلندرمك { տիլէնտիրմէք [ի] Մուրացնել. réduire à la mendicité.

دیلنمك { տիլէնմէք [ի] Մուրալ. mendier.

دیلیم { տիլիմ [ի] Շերտ. պատառ. tranche. morceau.

دیمك { տէմէք կամ տիմէք [ի] 1. Ըսել. dire 2. Անուանել. կոչել. nommer, appeler 3. Նշանակել. signifier, indiquer: — نه ան. շուշտ. ça va sans dire.

دیومت { տէվամէթ* [ա] Շարունակութիւն. տեւականութիւն. continuation. permanence.

دین { տէյն [ա] 1. Պարտք. dette [յգ. دیون. دیونات] 2. Պարտիք. devoir.

دین { տին [ա] կրօնք. հաւատք. religion [յգ. ادیان]. یوم ال — վերջին դատաստանի օր. le jour du dernier jugement.

دینار { տինար [ա] Դինար. denier. (ancienne monnaie d'or) [յգ. دنانیر].

دینپرور { տինփէրվէր [պ] կրօնասէր. qui aime la religion, religieux [յգ. دینپروران].

دینپناه { տինփէնահ [պ] կրօնի ապաւէն. abri ou défenseur de la religion.

دینج { տինճ [ի] Պնդակազմ, առոյգ, ուժեղ. robuste, vigoureux.

دینجلك { տինճլիք [ի] Առոյգութիւն. vivacité.

دینجلنمك { տինճլէնմէք [ի] Առոյգանալ, կազդուրիլ. se rajeunir.

دیندار { տինտար [պ] Բարեպաշտ. կրօնասէր. attaché à la religion. انه — բարեպաշտական. pieux. բարեպաշտութեամբ. pieusement.

دینسز { տինսիզ [ի] 1. Անկրօն, անհաւատ.

infidèle, incrédule 2. Անգութ. cruel.

دینشکنانه { տինշիքենանէ [տ] Հակառակ կրօնից. antireligieux.

دینکل { տինկիւլ [ի] Լիսեռն. առանցք. essieu.

دینلمك { տինիլմէք [ի] 1. Ըսուիլ. se dire
دینمك { տինմէք 2. Յորջորջուիլ se nommer, s'appeler.

دینیه { տինիյէ* [ա] Կրօնական. Հաւատոյ վերաբերեալ. concernant la religion, la foi.

دیو { տէյիւ [ի] 1. Ըսելով թէ, en disant que 2. Կարծելով, մտածելով թէ croyant, songeant que 3. Որպէս զի. pour que 4. Իբր. comme 5. Պատճառաւ. à cause de.

دیو { տէվ [տ] 1. Դեւ, սատանայ. démon, diable [յգ. دیوان] 2. Չար ոգի. հսկայ mauvais esprit, géant [տաճ. աժդ]։ Ածանց. — آیینه‌سی կոնքաւոր հայելի որ մեծ կ'երեցնէ. miroire convexe, grossissante.

دیوار { տիվար [տ] Պատ, Որմ. mur, muraille [տաճ. պարիսպ]։ — چکمك որմել. murer, entourer de mur.

دیوارجی { տիվարճը [ի] Որմնադիր maçon. — لق որմնադրութիւն. maçonnerie.

دیوان { տիվան [տ] 1. Հրապարակային ատեան (թագաւորի, կառավարչի). audience publique (présidée par le roi ou le gouverneur du pays) 2. Պետական գերագոյն ատեան, բարձրագոյն ժողով. cour ou conseil suprême d'État 3. Առանձին հաւաքածոյ քերթուածք քերթողի. recueil spécial des vers d'un poète [յգ. دواوین] 4. յգ. دیو ի. pl. de دیو ։

Ածանց. احکام عدلیه — դատաստանական գերագոյն ատեան. haute cour de la justice. ویرمك — պատուէր, հրահանգ տալ. donner des commandements, instructions. قورمق — խորհուրդ կազմել. tenir conseil. — حرب պատերազմական ատեան conseil de guerre, cour martiale. تمییز — վճռաբեկ ատեան. cour de cassation. همایون — արքունի դիւանա-

տուն. chancellerie de l'empire ottoman. الندیسی — գլխաւորպետ. secrétaire en chef. طورمق — յարգանքով կամ զինուորական դիրքով կենալ. se tenir dans une posture respectueuse ou militaire. آیاق — ی հապճեպիւ գումարուած խորհուրդ. conseil réuni à la hâte.

دیوانچه { տիվանչէ [ա] Փոքր հաւաքածոյ քերթուածոց. petit receuil des poésies.

دیوانخانه { տիվանխանէ [դ] Արահ. Սենեակք. salon, galerie, corridor.

دیوانگاه { տիվանկեահ [դ] Ժողովատեղի. lieu de conseil. divan.

دیوانکی { տիվանէկի [դ] Յիմարութիւն. aliénation. folie.

دیوانه { տիվանէ [դ] 1. Դիւահար, յիմար, խենթ. possédé, aliéné, fou [ՊԻ. دیوانکان] 2. Ապուշ. տխմար. idiot.

دیوانه‌لك { տիվանէլիք [ի] 1. Յիմարութիւն. folie 2. Անմտութիւն. sottise.

دیوانی { տիվանի [ա] 1. Գերագոյն ատենին վերաբերեալ. qui a rapport au conseil suprême 2. Հրովարտակներու յատուկ մէկ մը գիր. espèce d'écriture propre aux décrets [ՊԻ. دیوانیه].

دیوث { տէյիւս [ա] Եղջերաւոր, կաւատ. cocu, maquereau.

دیوثلق { տէյիւսլիք [ի] Եղջերաւորութիւն. cocuage.

دیوشرمك { տէվշիրմէք [ի] 1. Ժողովել, հաւաքել. recueillir, ramasser, percevoir 2. Ծալլել. plier.

دیوشرمه { տէվշիրմէ [ի] 1. Հաւաքուած, ժողովուած. ramassé 2. Զինուորական ծառայութեան համար աստիէն անդիէն հաւաքուած մարդիկ. gens ramassés par ci par là pour les tenir dans le service militaire. عسکر — զօրաժողով. levée des troupes.

دیونات { տիւյունաթ*[ա] դէ- دین ի. pl. de دین.

دیون { տիւյուն*[ա] Պարտաքեր. dettes [եզ. دین]. منتظمه — կայուն պարտքեր. dettes consolidées. غیر —

منتظمه անկայուն պարտքեր. dettes flottantes.

دیورمك { տէվիրմէք [ի] Տե՛ս. voir دورمك.

دیه { տիյէ [ի] Տե՛ս. voir دیو.

دیهیم { տիհիմ [ղ] Թագ. couronne, diadème.

ذ

ذ { զէլ [-] Մետասաներորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. onzième lettre de l'alphabet ottoman.

ذا { զա [-] Համառօտութիւն ذى القعده ի. abréviation du ذى القعده.

ذائق { զայիք [-] 1. Ճաշակող. qui goûte [ذوق էն] [էգ. ذائقه] 2. Ճաշակական. gustatif. قوه ـه — Ճաշակելիք. goût.

ذابح { զապիհ [-] Մորթող. égorgeur [ذبح էն].

ذات { զաթ* [-] 1. Տէր. possesseur [էգ. ذو] 2. Անձ. personne [յոգ. ذوات] 3. Էութիւն, նիւթ. essence, substance.

Ա.ոց. الجنب — Կողացաւութիւն. pleurésie. الريه — Թոքատապ. pneumonie. — المثانه Փամփուշտատապ. cystite. الاصبعین — Երկմատնեայ. didactyle. الترقوه — Անրակաւոր. claviculé. الحدبات — Պալարաւոր. tuberculeux. — الرحمین Երկարգանդ. didelphe — اسم Գոյական անուն. nom substantif. دولتلری — Ձեր վսեմութիւն. V. E. عالیلری — Դուք. vous. البین — Տե՛ս. voir بین. عائد — Անձնական personnel. فعل — Դիմաւոր բայ. verbe personnel.

ذاتاً { զաթէն* [-] 1. Էապէս. essentiellement 2. Արդէն. déjà 3. Բնականաբար naturellement

ذاتى { զաթի [-] 1. Անձնական. personnel [էգ. ذاتیه] 2. Էական. essentiel.

ذاتیات { զաթիյյաթ*[—] Անձնականութիւնք. personnalités [եզ. ذاتیت]։

ذاتیت { զաթիյյեթ*[—] Անձնականութիւն. personnalité.

ذاکر { զաքիր [—] 1. Յիշող. յիշատակող. qui récite, qui mentionne 2. Դասերգու. choriste.

ذال { զալ [—] Անուն ձ տառին. nom de la lettre ذ ։

ذاهب { զահիպ [—] Գացող. qui s'en va [ذهاب էն]։ — او երթալ. se rendre (կարծիքի մը) հետեւիլ. կարծել. suivre (une opinion), croire, penser.

ذاهل { զահիլ [—] Անփոյթ, անմտադիր. négligent, distrait [ذهول էն]։

ذئاب { զիաբ*[—] յոգ. ذئب ի. pl. de ذئب ։

ذئب { զիպ [—] Գայլ. loup [յոգ. ذئاب] [էգ. ذئبه]։

ذبائح { զեպայիհ* [—] յոգ. ذبیحه ի pl. de ذبیحه ։

ذباب { զիպապ* կամ զիպաբ* [—] Ճանճ. mouche [յոգ. ذبان]։ طیار — փայլուն և գունաւոր թեւք որք միրթ աչաց կ'երեւին. թռչուն ճանճք. mouches volantes.

ذبح { զեպհ [—] 1. Մորթել. égorger 2. Զոհել, զենուլ. sacrifier, immoler.

ذبحه { զըպհա* [—] Իրզ. Փողացաւութիւն մանկանց. croup.

ذبحوی { զըպհավի [—] Փողացաւական. croupal [էգ. ذبحویه]։

ذبیحه { զեպիհա* [—] Զոհ. victime immolée ou destinée à être immolée [յոգ. ذبائح] [ذبح էն]։

ذخائر { զեխայիր* [—] յոգ. ذخیره ի. p. ذخیره ։

ذخر { զուխր [—] Պաշար. provision.

ذخیره { զախիրե* [—] 1. Պաշար, պարէն. provision, vivres [յոգ. ذخائر] 2. Արմտիք. céréales [—ջի. վաճառ]։ جی — արմտիք վաճառող. marchand de céréales.

ذرائع { զերայի'*[—] յոգ. ذریعه ի pl. de ذریعه ։

ذرات { զէրրաթ * [—] յոգ. ذره ի. pl. de ذره ։

ذراری { զերարի* [—] յոգ. ذریت ի. p. ذریت ։

ذراع { զրա' [—] Կանգուն. aune, pic : — اعشاری մեթրօ. mètre.

ذرعی { զըր'ի [—] Կանգունով չափուող. me-

surable par aune [ճմ. ذرعيات]

ذروه { զիրվէ* [—] Գագաթ. sommet, cime.

ذره { զէրրէ* [—] Հիւլէ. մասնիկ. atome, molécule [ճմ. ذرات]: — جه . — ذرة ما . قدر Հիւլէի չափ. ամենեւին. point du tout.

ذريت { զուրրիյյէթ* [—] Սերունդ. զաւակք. postérité, lignée, enfants [ճմ. ذريات . ذرارى]:

ذريعه { զէրի'ա* [—] 1. Միջոց. moyen [ճմ. ذرائع] 2. Պատրուակ. առիթ. prétexte, occasion.

ذقن { զագըն [—] Ծնօտ. menton [ճմ. ذقون]:

ذكا զէքեա / ذكاوت զէքեավէթ* [—] Սրամտութիւն. ուշիմութիւն. արթնամտութիւն. pénétration (d'esprit) forte intelligence. vivacité d'esprit.

ذكر { զէքէր [—] 1. Արու. mâle [ճմ. ذكور] 2. Առնի, առնացի անդամ. membre viril. verge.

ذكر { զիքր [—] 1. Յիշել. զրուցել. mentionner, réciter 2. Յիշատակութիւն. mention, commémoration [ճմ. اذكار] 3. Համբաւ. renom 4. Փառաբանութիւն. louange: جيل — գովեստ. éloge. բարենիշ. bon point. كسنه نك — ى چكمك կամ او — ى մէկու մը վրայօք խօսիլ. parler de qn.

ذكور { զիւքիւր* [—] Արուներ. mâles [եզ. ذكر]: — اولاد արու զաւակներ. enfants mâles.

ذكورى { զիւքիւրի [—] Արական. mâle. masculin.

ذكوريت { զիւքիւրիյյէթ* [—] Արութիւն. qualité d'un mâle.

ذكى { զէքի [—] Սրամիտ. հանճարեղ. ուշիմ. d'un esprit perçant. intelligent [ճմ. اذكيا] [էգ ذكيه]:

ذل զուլ կամ զիլլ / ذلت զիլլէթ* [—] 1. Նուաստութիւն. անարգութիւն. humiliation. avilissement. abjection.

ذلك { զալիքէ [—] Այդ. celui-là, cela. بناءً — على վասնորոյ, վասն այդորիկ. c'est pourquoi.

ذلل { զիլէլ* [—] ճմ. ذلت ի. pl. de ذلة:

ذليل { զէլիլ [—] Անարգ, նուաստ. vil, abject, bas, servile [ճմ. ذلة]

[էք. ذليله], [ջք. اذله . اذلا]։

ذم { զէմմ [—] 1. Պարսաւել. blâmer 2. Բամբասել. չարախօսել. détracter, médire 3. Պարսաւ. blâme, reproche [ջք. ذموم] 4. Բամբասանք. médisance.

ذمائم { զէմա-իմ* [—] ջք. ذميه էզ. pl. de ذميه ։

ذمام { զէմմամ [—] Բամբասող. médisant, détracteur [ذم էն]։

ذمت { զըմմէթ կամ զիմմէթ* [—] 1. Խոստում. ստանձնում. engagement, charge [ջք. ذمم] 2. Հարկ. tribut 3. Պարտք. dette 4. Պարտաւորութիւն. devoir.

Ածց. — اهل Հարկատու. tributaire. — واجبة պարտանձին. devoir. — نه پاره كچورمك սատակ չորթել. détourner des fonds. — نده قالق մէկու մը վրայ մնալ. rester au débit de qn. — ابراى անպարտ կացուցանել. acquitter. — مده دينغدر ծանուցեալ պարտքս է. c'est ma dette reconnue. — ميريه պարտք առ պետական գանձն. dette au Trésor publique. — كسنه نك نده آلهجغى اولمق մէկու մը վրայ պահանջ ունենալ. avoir une créance sur quelqu'un.

ذمم { զէմէմ* [—] ջք. ذمت ի. pl. de ذمت ։

ذممات { զէմէմաթ* [—] ջք. ذمت ի. pl. de ذمت ։

ذموم { զէմում*[—] ջք. ذم ի pl. de ذم ։

ذمه { զըմմէ* [—] Տե՛ս. voir ذمت ։

ذمى { զըմմի [—] 1. Հարկատու. tributaire. [ذمت էն] [էք. ذميه] 2. Ոչ մահմետական հպատակ մահմետական պետութեան. sujet non musulman d'un État musulman.

ذميم { զէմիմ[—] Պարսաւելի. նզովելի. blâmable, répréhensible [ذم էն]էք. ذميه ։

ذميمه { զէմիմէ*[—] 1. Տե՛ս voir ذميم 2. Պարսաւելի արարք. action blâmable. méfait [ջք. ذمائم]։

ذنب { զէնպ [—] Մեղք, յանցանք. péché. tort [ջք. ذنوب]։

ذنب { զէնէպ [—] 1. Պոչ, ագի. queue [ջք. اذناب] 2. Բուն. կոթ. կոթառն. pédicule, pétiole. Ածց. — الاسد առիւծագի (կարմրածաղիկ տունկ մ'է). léonure.

ذنى { զէնէպի [—] կոթնաւոր. pédonculé [էք. ذنبيه]։

ذؤوب } զիւուպ* [-] ճէ. ذئب ի. pl. de ذئب.

ذئیب } զիւէյպ [-] Փոքրիկ կօթուկ (ծաղկի). pédicelle [նուա. ذئب ի].

ذو } զիւ [-] Տէր. ունեցող. qui possède. qui a [ճէ. ذوی]. Աստ. اربعة الوجوه — քառանիստ. tétraèdre. — حد واحد միանդամի. monôme. الجانبین — երկկողմանի. bilatéral. الفقار — Մեծն Ալիի Հռչակաւոր սուսերի անունն է. nom de l'épée célèbre possédée par Ali. النون — Յովնան մարգարէ. Jonas. — القرنین Մեծն Աղեքսանդր. Alexandre le grand. الوجهین — երկդիմի. équivoque. երկդիմի, ծածկամիտ. double. dissimulé. insidieux.

ذوابه } զիւապէ կամ ذوایه զիւէյպէ* [-] 1. Ցուցեր. toupet [ճէ. ذوائب] 2. Վարս, գէս. chevelure: ذو — գիսաւոր աստղ. comète.

ذوائب } զիւէյպ* [-] ճէ. ذوابه ի. p. ذوابه.

ذوات } զիւէթ* [-] ճէ. ذات ի. pl. de ذات.

ذوان } զիւէն [-] Որոմ. ivraie.

ذوبان } զիւպէն [-] Հալումն. Հալ. fusion.

ذوق } զէվք [-] 1. Ճաշակ. goût [ճէ. اذواق] 2. Հաճոյք. plaisir 3. Զուարճութիւն. amusement, divertissement 4. Ծաղր. moquerie. Աստ. ا — զուարճանալ, զբօսնուլ. s'amuser, se divertir. آلق ه — ծաղրել se moquer de. ن — վայելել jouir. جبور Հեշտասէր. qui aime les plaisirs. برینك — نه كتك Հաճոյ լինել. plaire.

ذوقلنمك } զէվքլէնմէք [ի] Ծաղրել. se moquer de, railler.

ذوقلی } զէվքլի [ի] Զուարճալի. plaisant, agréable.

ذوقیاب } զէվքեապ [գ] او — Զուարճանալ, Հաճոյք զգալ. se réjouir, prendre plaisir.

ذوی } զէվի [-] Տէրեր. possesseurs [ճէ. ذو ի]. Աստ. الوقار — պատուական(անձինք)(personnes) vénérables.

ذهاب } զէհապ [-] 1. Գնալ. aller 2. Կարծիք. opinion. Աստ. ایاب و — երթեւեկ. aller et retour. — ظننه կարծելով. croyant que.

ذهب { զէհէպ [-] Ոսկի. or.

ذهبی { զէհէպի [-] Ոսկեղէն orifique [էզ. ذهبیه].

ذهن { զիհն [-] 1. Միտք. esprit. faculté intellectuelle [ճզ. اذهان] 2. Յիշողութիւն. mémoire. — صرف ا խոկալ. méditer.

ذهنی { զիհնի [-] Մտաւորական. mental [էզ. ذهنیه].

ذهول { զուհուլ [-] Անմտադրութիւն. Մոռացում. distraction. oubli.

ذی { զի [-] Տե՛ս voir ذو [ճզ. ذوی].

ذی الحجه { զիլհիճճէ* [-] Երկոտասաներորդ ամսոյ արաբական լուսնային տարւոյ. douzième mois de l'année lunaire arabe.

ذی القعده { զիլքա՛տէ* [-] Մետասաներորդ ամսոյ արաբական լուսնային տարւոյ. onzième mois de l'année lunaire arabe.

ذیشان { զիշան [-] 1. Պատուաբեր. honorifique 2. Փառաւոր. glorieux.

ذیقیمت { զիքըյմէթ [-] Թանկագին. précieux

ذیل { զէյլ [-] 1. Քղանցք. pan, basque, bord [ճզ. ذیول] 2. Ստորոտ. le bas 3. Յաւելուած. appendice, annexe.

ذیول { զիւուլ* [-] ճզ. ذیل ի. pl. de ذیل.

ر

ر { րէ Երկոտասաներորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. douzième lettre de l'alphabet Ottoman. Համառօտագրութիւն ربیع الاخر ի. abréviation du ربیع الاخر.

را { րա 1. Անուն ر տառին nom de la lettre ر 2. Համառօտագրութիւն ربیع الاول ի. abréviation du ربیع الاول.

رائج { րայիճ [-] 1. Ընթացիկ. courant [ճզ. روائج]

[էգ. رائجه] 2. Ընթացիկ գին. prix courant. cours.

رائحه { րայիհա* [ա] Հոտ. odeur [روح էն] [յգ. روائح]

رائش { րայիշ [ա] Միջնորդ կաշառատու. agent corrupteur.

رائق { րայիգ [ա] 1. Յստակ. clair [էգ. رائقه] 2. Սիրուն. joli.

رابط { րապըթ [ա] Կապող. qui lie [ربط էն]։

رابطه { րապըթա* [ա] 1. Կապող. qui lie [ربط էն] [էգ. رابط ի] 2. Կապ lien, liaison [յգ. روابط] 3. Կարգ, կանոն. ordre, règle Առց. ویرمك — կարգադրել. mettre en ordre. سز — անկարգ. déréglé. Կցկտուր. sans suite, sans lien. لو — կանոնաւոր. պատշաճ. en bon ordre. convenable.

رابع { րապի՛ [ա] Չորրորդ. quatrième [اربعه էն] [էգ. رابعه]։ عشر — տասնըչորրորդ. quatorzième.

رابعاً { րապի՛ան [ա] Չորրորդ quatrièmement.

راپور { րափօր راپورت, րափօրթ [է] Տեղեկագրութիւն. rapport.

راپورطو { րափօրթօ [ի] Տեղեկագրութիւն rapport.

راتبه { րաթիպէ* [ա] Ռոճիկ ration.

راتینج { րաթինճ [ա] Ռետին résine : قطلی — Հնդկի ռետին. gutte.

راجح { րաճիհ [ա] Առաւելակշիռ. prépondérant [رجحان էն]։

راجع { րաճի՛ [ա] 1. Վերադարձող. qui retourne [رجوع էն] 2. Վերաբերող. recurent : — او Վերաբերիլ, պատկանիլ. appartenir, regarder.

راجل { րաճիլ [ա] Հետիոտն գնացող. piéton [رجل էն]։

راجی { րաճի [ա] Աղաչաւոր suppliant [رجا էն] [էգ. راجیه]։

راحت { րահաթ* [ա] 1. Հանգստութիւն. repos. tranquilité 2. Հանգիստ. անձնդիւրութիւն. aise. commodité 3. Հանգիստ. confortable. à son aise 4. Դիւր. Հանգստաւէտ commode. Առց. ! — Հանգչիլ. Հանգիստ ըլլալ. se reposer. être à son aise. — طورمق Հանգստաւ կենալ. rester tranquille.

راحتسز { րահաթսըզ [թ] 1. Անհանգիստ. in-

quiet, non confortable 2. Անհանգստ. remuant 3. Տկար. indisposé.

راحتلانمق { րահաթլանմագ [ի] 1. Հանգստանալ. Հանգչիլ. se reposer, respirer.

راحتلق { րահաթլըգ [ի] 1. Հանգստութիւն repos 2. Դիւրութիւն. commodité.

راحل { րահիլ [-] Ձուող. qui s'en va رحلت ե.

راحله { րահիլե* [-] Տաճիկ ուղտ dromadaire [ճմ. رواحل].

راحم { րահիմ [-] Գթացող. ողորմած. clément [رحمت են]. ارحم الــ ـــين ողորմածաց ամենողորմն (Աստուած). (Dieu) le plus clément.

راحه { րահա* [-] 1. Ափ. paume de la main [ճմ. راحات] 2. Հանգիստ. repos : راحة القدم Ներբան, գարշապար. plante du pied, talon. نامهٔ عالیلری ــزیب اعزاز اولدی պատիւն ունեցայ ստանալու ձեր նամակը. J'ai eu l'honneur de recevoir votre lettre.

راده { րատտե* [-] 1. Մեկ-դի ընող. qui re-pousse [رد են] [ճմ. راد ի] 2. Աստիճան. կէտ. degré point.

راز { րազ [պ] Գաղտնիք. secret, mystère : دان ـــ կամ آشنا ـــ գաղտնեաց ծանօթ. qui connaît les secrets. دان ــــ գաղտնապահ. confident.

رازاقی { րազագը [ի] Տե՛ս. voir رازق.

رازق { րազըգ [-] Աստուած. նող. qui nourrit [رزق են].

رازقی { րազըգի [-] Տեսակ մը կարմրուկ և խոշորահատ խաղող է, որմէ կը չինուի ընտիր չամիչ. espèce de raisin rougeâtre à gros grain dont on fait d'excellent raisin sec [-չամիչ].

رازیانه { րազիյանէ [պ] Սամիթ. fenouil [-սը. բեզէնէ].

رازیانیه { րազիյանիյէ* [-] Հոտ սամիթ. aneth.

رأس { րէ'ս [-] 1. Գլուխ. tête [ճմ. رؤس] 2. Գլուխ, գագաթ. sommet 3. Գլխաւոր. principal 4. Հատ (չորքոտանեաց). tête (du bétail) 5. Գլխաւոր անգի. chef-lieu :

Առց. المال ــ դրամագլուխ capital. fonds. سنه ـــ տար-

պիրգիւնի. le premier (jour) de l'an. علی الراس و العین կէօզիւսթիւնէ գիւլ, ամենայն սիրով. très volontiers, avec plaisir

راست { րասթ [ֆ] 1. Ուղիղ droit 2. Ճշմարիտ vrai 3. Աջ. droite 4. Արդար, ուղիղ. juste [ժք. راستان] 5. Բարեյաջող. prospère. propice 6. Եղանակի անուն մը է. nom d'un ton de musique:

Առած. كلمك — դիպուածով, բախտի. par hasard, à la chance. كلمك — պատահիլ. rencontrer. كتورمك — յաջողեցնել, faire réussir. Հանդիպիլ. rencontrer. դիպցնել. atteindre.

رئاست { րիասէթ* [ա] Տե՛ս. voir ریاست ،

راستق { րասթըգ [ֆ] Սուրմէ noir d'antimoine

Առած. طاشی — ծարիրաքար. antimoine. چكمك — յօնքերը ներկել. se faire les sourcils.

راستكو { րասթգիւ [ֆ] Ուղղախօս. Ճշմարտախօս. véridique [ժք. راستكویان].

راستلامق { րասթլամագ [թ] Հանդիպիլ. rencontrer.

راستی { րասթի [ֆ] Ուղղութիւն. rectitude.

راسخ { րասիխ [ա] 1. Հաստատապինդ. bien fondé [رسوخ էն] [էք. راسخه] 2. Բազմահմուտ. bien versé, érudit [ժք. راسخون].

راسم { րասիմ [ա] Գծագրող dessinateur [رسم էն] [էք. راسمه].

راسمه { րասիմէ* [ա] Օրէնք. սովորութ. règle, usage [ժք. رواسم].

راسی { րէ'սի [ա] Գլխոյ. céphalique [էք راسیه]

راسی { րասի [ա] Անխախտ. inébranlable [էք. راسیه] [ժք. راسیات].

راشد { րաշիտ [ա] 1. Տէրոջ ճամբուն հետևող. qui suit la voie du Seigneur [رشد էն] [ժք. راشدین] 2. Ուղղափառ. orthodoxe.

Առած. خلفای ـین — առաջին չորս խալիֆայք որ են Էպու-պէքր, Էօմէր, Օսման և Ալի. les quatre premiers califes Ebou-Bekr, Omer, Osman et Ali.

راشی { րաշի [ա] Կաշառատու. corrupteur [رشوت էն] [էք. راشیه].

راصد { րասիտ [ա] 1. Դիտող. qui observe [رصد էն] [էք. راصده] 2. Պա-

բանակալ. qui se tient en embuscade.

راضی { րազը . րազը [ա] 1. գոհ. satisfait [رضا էն] [իգ. راضیه] 2. հաճ, հաւանող. qui accepte, consent : ا — գոհացնել. satisfaire. او — հաւանիլ. consentir. գոհանալ. se contenter. الله — اولسون Աստուած գոհ ըլլայ իրմէն. Dieu lui soit propice !

راطب { րաթըպ [ա] 1. խոնաւ. humide [رطوبت էն] [իգ. راطبه] 2. Բժշ. Ջրմացուցիչ. humectant.

راعد { րաիտ [ա] Որոտացող. tonnant [իգ. راعده] [رعد էն]:

راعی { րաի [ա] 1. Արածող. pasteur [رعی էն] [յգ. رعاة] 2. Յարգող. honorant [رعایت էն]:

راغب { րաղըպ . րաղիպ [ա] կամեցող, սիրող, փափաքող. qui veut, aime, désire [رغبت էն] [իգ. راغبه] [յգ. راغبین] : او — կամենալ, սիրել, փափաքիլ. vouloir, aimer, désirer.

راف { րաֆ [ի] Դարակ. tablette, rayon.

رأفت { րէ'ֆէթ* [ա] Գութ, ողորմութիւն. pitié, miséricorde.

رأفتلو { րէ'ֆէթլու [թ] Գթած, ողորմած. miséricordieux.

رافدان { րաֆտան [թ] Թերխաշ հաւկիթ. œuf à la coque.

رافضه { րաֆըզա* [ա] Տե'ս. voir رافضی [յգ. روافض]

رافضی { րաֆըզի [ա] Հերձուածող. schismatique [իգ. رافضیه]:

رافع { րաֆի' [ա] 1. Վերցնող, բարձրացնող. qui élève, qui hausse [رفع էն] [իգ. رافعه] 2. կրող. porteur 3. Անատ. Բարձրացուցիչ մուկն élévateur(muscle)

راقم { րաքըմ [ա] 1. Գրող. qui écrit [رقم էն] [իգ. راقمه] 2. Երկրա. կող. côte.

راقی { րաքը Օղի. eau-de-vie [արաբ. عرق էն]: — جی օղեվաճառ. marchand d'eau-de-vie. արբեցող. buveur. buvard.

راکب { րաքիպ [ա] Հեծնող. qui monte [رکوب էն] [իգ. راکبه] : او — Հեծնել, նաւել. monter. s'embarquer

راکد { րաքիտ [ա] Լճացեալ, անշարժ. stagnant, croupissant [رکود էն] [իգ. راکده]

راكع { ռաքի՛ [ա] Ծնրադրող. ծռող. qui se met à genoux, qui se plie [ركوع էն]

رام { ռամ [գ] Հնազանդ. soumis, obéissant.

رامشكر { ռամիշկէր [գ] Եր-գեցիկ. chanteur

رامی { ռամի [ա] Նետող. qui jette, lance [رمی էն]

ران { ռան [գ] Քշող, վարող. qui pousse. qui mène. qui conduit.

راواق { ռավագ [ի] Տե՛ս. voir راوك.

راوك { ռավէք [գ] Մաքրածոյ մեղր. miel vierge.

راوند { ռավէնտ [գ] Խաւար-ծիլ. rhubarbe.

راوی { ռավի [ա] Պատմող. narrateur [روايت էն] [յգ. رواة . راويان].

رئوی { ռէէ՛վի [ա] Թոքա-յին. pulmonaire [էգ. رئويه].

رئه { ռէէ՛* [ա] Թոք. pou-mon [յգ. رئات]. Աոյ. ذات — Թոքատապ pneumonie رئتين երկու թոք. deux pou-mons.

راه { ռահ [գ] Ճամբայ, ուղի. chemin, route آورد — ընծայ. présent.

راهب { ռահիպ [ա] Քահա-նայ. prêtre [յգ. رهابين . رهبان].

راهبر { ռահպէր [գ] Ուղե-ցոյց. առաջնորդ. guide. conducteur.

راهبه { ռահիպէ* [ա] Հաւա-տացեալ կոյս. nonne religieuse [յգ. راهبات].

راهن { ռահին [ա] Գրաւա-տու. nantissant [رهن էն] [էգ. راهنه].

راهنما { ռահնիւմա [գ] Տե՛ս. voir رهنما.

راهوان { ռահվան [գ] Միա-կողմանի ընթա-ցող (ձի). qui va à l'amble: یورومك — كتمك — միակող-մանի գնալ. ambler.

راهیه { ռահիյէ [գ] Ճամա-պարհի. de route

رأی { ռէ՛յ [ա] 1. Կարծիք. խորհուրդ. opinion, avis [յգ. آراء] 2. Քուէ. ձայն. vote, suffrage, voix 3. Տեսութիւն. vue: Աոյ. العين مشاهده — կենդանի ա-չօք տեսնել. voir de ses propres yeux.

رئیس { ռէիս [ա] 1. Գլխա-ւոր. chef [յգ. رؤسا] [رئاست էն] 2. Նախագահ. président 3. Նաւապետ. capitaine: [ադ. ըէիզ].

Աոյ. الكتاب افندی — Տիւ-անի արտաքին գործոց նա-խարարին Թուրքերէն. titre

qu'on donnait autrefois au ministre des affaires étrangères de Turquie. لیمان — ی նաւահանգստի անունչ. capitaine du port.

رایات { րաեաթ* [ա] ժղ. رایت ի. pl. de

رایت { րաեեթ* [ա] Դրօշակ. drapeau. étendard [ժղ. رایات]։

رایکان { րայիկեան [գ] 1. Դիւրագին. bon marché 2. Արժան. digne: — بیورمق շնորհել. accorder.

رب { րեպպ. րապպ [ա] 1. Տէր. maître. possesseur [ժղ. ارباب] 2. Տէր Աստուած. Seigneur : — یا ո՜վ Տէր. mon Dieu!

رب { րուպպ [գ] Ռուպ. rob.

ربا { րէպա [ա] Տոկոս. շահ. intérêts.

ربا { րէպա [գ] Յափշտակող. qui ravit, enlève: — آهن մագնիս. aimant

رباب { րէպապ. րէպապ [ա] Տեսակ մը ջութակ. espèce de guitare.

رباط { րըպաթ [ա] 1. Կապ. lien [ժղ. اربطه] 2. անդամ. Նեարդագամին յօդակապ ligament 3. Իջևան. caravansérail 4. Մենաստան. ermitage, couvent.

رباطی { րըպաթէ [ա] Նեարդագամային. ligamenteux [էգ. رباطیه]։

رباعی { րէպայի [ա] 1. Զորեքեան. composé de quatre parties [اربعه էն] [էգ. رباعیه] 2. Քառատառ. à quatre lettres 3. Զորեքտողեան տաղաչափութիւն. quatrain [ժղ. رباعیات]. Աղց. — الاضلاع քառանկիւն. tetragone. الازهار — չորեքծաղկեան. quadriflore.

رباق { րըպաք* [ա] ժղ. اربقه ի pl. de ربقه։

ربانی { րապպանի [ա] Աստուածային. divin [էգ. ربانیه]։

ربانیت { րապպանիյեթ* [ա] Աստուածութիւն divinité.

رباه { րէպահ [գ] Տե՛ս. voir روباه։

رباینده { րէպայենտէ [գ] Յափշտակող. ravissant. ravisseur.

ربح { րէպհ [ա] 1. Շահ. profit, gain 2. Տոկոս. intérêt : — ذو շահաբեր lucratif.

ربط { րապթ [ա] 1. Կապել. յօդել. lier, attacher 2. Կապակցութիւն.

connexion Բ. Յրբ. կապ. lignature: Առձ. — ضبط و կապակցութիւն (մասանց, բանի). շարադրութիւն. liaison. composition. կարգապահութիւն. ordre, discipline.

ربع { րուպ'[—] Ա. Քառորդ. մէկ չորրորդ. quart [جمع ارباع] Բ. Մէկ ութերորդ մաս կանգնոյ. huitième partie de l'aune: Առձ. مسكون — բնակեալ մաս աշխարհի. quatrième partie habitée du globe.

ربعيه { րէպ'իյյէ* [—] Ձմեռ. Ձմերական հերկ. hivernage.

ربعيه { րուպ'իյյէ*[—]25 ղրշ. արժողութեամբ ոսկեայ մը հնօրեայ. ոսկեդրամ է. ancienne monnaie d'or valant 25 piastres: جيجكي — Հրանունկ. renoncule.

ربقه { րըպգա* [—] Լուծ. joug [جمع رباق].

ربنا { րապպենա—[—]Մեր Տէրը notre Seigneur. — حقيچون Աստուած վկայ. par Dieu.

ربوبيت { րէպուպիյյէթ* [—] Աստուածութիւն divinité [رب տե].

روده { րէվտէ [ղ] Յափշտակեալ. ravi.

ربى { րէպպի. րապպի [—] Աստուած իմ: mon Dieu.

ربيع { րէպի' [—] Գարուն. printemps.

ربيع الاخر { րէպի' իւլ-ախըր [—] Չորրորդ ամիս արաբական լուսնային տարւոյ. quatrième mois de l'année lunaire arabe.

ربيع الاول { րէպի' իւլ-էվվէլ [—] Երրորդ ամիս արաբական լուսնային տարւոյ. troisième mois de l'année lunaire arabe.

ربيعى { րէպի'ի [—] Գարնանային. printanier [جمع ربيعيه].

ربيعين { րէպի'էյն [—] ربيع الاول և ربيع الاخر ամիսները. les deux mois de ربيع الاول et ربيع الاخر :

رتب { րէթէպ*[—] جمع. رتبه pl. de رتبه.

رتبت { րութպէթ* [—] Տե՛ս. voir رتبه.

رتبتلو { րութպէթլու [թ] Ա. Աստիճանաւոր. gradué Բ. Ամենապատիւ (պատրիարքաց յատուկ). sa béatitude (titre réservé aux patriarches).

رتبه { րութպէ* [—] Աստիճան, կարգ. degré,

grade [Յգ. رتب]։ Աօսյ. — آلق աստիճանի բարձրանալ. être promu au grade.

رتق { ըէթգ [-] Զօդել, կցել sonder: Աօսյ — و فتق امور — մատակարարութիւն գործոյ. maniement des affaires.

رتم { ըէթէմ [-] Բուս. Կենդրոնայ. genêt.

رثيه { ըէսիյէ* [-] Բժշ. Յօդացաւութիւն rhumatisme.

رثيوى { ըէսիյէվի. رثى ըէսիի [-] Յօդացաւական. rhumatismal.

رجا { ըէճա [-] 1. Աղերս, աղաչանք, խնդիրք. prière, supplication, instance 2. Յոյս. espérance : ا — աղաչել, խնդրել. prier, supplier. جى — աղերսարկու. suppliant. բարեխօս. intercesseur.

رجال { ըիճալ*[-] 1. Արք. hommes [Եզ. رجل]. 2. Աւագանիք. les grands dignitaires.

رجب { ըէճէպ [-] Եօթներորդ ամիս արաբական լուսնային տարւոյ. le septième mois de l'année lunaire arabe.

رجحان { ըիւճհան رجحانيت ըիւճհանիյէթ* [-] Առաւելակշռութիւն. prépondérance.

رجز { ըէճէզ [-] Վեցոտեան hexamètre.

رجس { ըիճս [-] Աղտեղի sale, malpropre

رجعت { ըիճ'աթ. ըէճ'աթ*[-] 1. Վերադարձ. retour 2. Յետանահանջում (զօրաց). retraite (des troupes) 3. Յետախաղաց շարժում (աստեղաց). rétrogradation 4. Արձակեալ կնոջ յետս կոչում ընել. révoquer la divorce.

رجعى { ըէճ'ի [-] — طلاق Յետս կոչելի ամուսնալուծութիւն. divorce révocable.

رجفان { ըէճէֆան [-] Բժշ. Ուժգին երերում. commotion.

رجل { ըէճիւլ [-] 1. Այր մարդ. homme [Յգ. رجال] 2. Կարող. capable.

رجل { ըիճլ [-] Ոտք. pied. Աօսյ. Մէր. — صناعى պաշտպանակ բարձի. cuissard.

رجلى { ըէճիւլի [-] Այրական. viril [Իգ. رجليه]

رجلى { ըիճլի [-] Ոտնաւոր pédale, pédiaire [Իգ. رجليه]։

رجليت { րէճիւլիյէթ* [ա] Այրութիւն. virilité.

رجم { րէճմ [ա] Քարկոծել. lapider.

رجوع { րիւճուա՛ [ա] 1. Դարձ. retour 2. Ետ դառնալ. retourner, revenir 3. Նահանջել. reculer 4. Ի բաց կալ, Հրաժարիլ. renoncer à. الى الاصل — ատահաւութիւն. atavisme.

رجيم { րէճիմ [ա] 1. Քարկոծեալ. lapidé [رجم էն] 2. Յերկնից վտարեալ. chassé du ciel.

رچته { րէչթէ [է] Դեղագիր ordonnance.

رچل { րէչէլ [է] Թանդակ. confiture.

رچينه { րէչինէ [է] Ռետին. résine.

رحال { րիհալ* [ա] յգ. رحل ի. pl. de رحل،

رحل { րահլ [ա] 1. Համետ և իւր յարակից մասունք. bât et ses accessoires [յգ. رحال] 2. Կահ և կազմած. meubles.

رحلت { րըհլէթ* [ա] 1. Չուել. partir, s'en aller 2. Մեռնիլ. mourir, plier bagage.

رحله { րահլէ* [ա] Գրակալ pupitre.

رحم { րահմ [ա] 1. Գութ, գթութիւն. pitié, compassion 2. Գթալ. avoir pitié.

رحم { րահմ [ա] 1. Արգանդ. utérus, matrice[յգ. ارحام] 2. Ազգակցութիւն. consanguinité.

Առած. ا — صلة Հայրենիք երթալ, Հայրենի տունն այցելել [առ. սիլա էթմէք]. retourner à la patrie. visiter le foyer paternel.

رحما { րուհամա* [ա] յգ. رحيم ի. pl. de رحيم،

رحمان { րահման [ա] Ամենողորմ: le plus clément [رحمت էն]، ی — ، یه — ամենողորմ Աստուծոյ. du Dieu le plus clément.

رحمت { րահմէթ* [ա] 1. Ողորմութիւն Աստուծոյ. miséricorde divine 2. Անձրև. pluie:

Առած. ايليه — الله կամ — الله عليه Աստուած ողորմի հոգւոյն. que la miséricorde de Dieu soit avec lui. que le bon Dieu l'ait dans sa paix. اوقومق — Ննջեցելոյն յիշատակը օրհնել. bénir le mémoire d'un mort. لى — Լուսահոգի. d'heureuse mémoire, feu.

رحمن { րահման [ա] Տե՛ս. voir رحمان :

رحموت { րահմէմութ* [ա] Մեծ ողորմութիւն. grande pitié.

رحمى { րահմի [ա] Արգանդային. utérin [էգ. رحميه] :

رحيق { րահիգ [ա] 1· Անխառն. pur 2· Անապական գինի. vin pur.

رحيل { րահիլ [ա] Չու. départ, voyage.

رحيم { րահիմ [ա] Գթած. miséricordieux [رحمت ն] :

رحيمانه { րահիմանէ [պ] Գըթասիրական. compatissant, charitable.

رخ { րուխ [պ] 1· Այտ. joue 2· Բերդ (ճատրակի). tour.

رخا { րէխա [ա] Դիւրութիւն, հեշտ. aisance

رخام { րէխամ [ա] Մարմարիոն. marbre, albâtre.

رخاوت { րէխավէթ* [ա] 1· Թուլութիւն, մեղկութիւն. relâchement, mollesse 2· Եղ. Թուլութիւն մարմնոյ. laxité.

رخت { րուխթ [պ] 1· Կարասիք. Հանդերձանք. bagage· effets 2· Կազմած (երիվարի). harnais 3· Ապազէն. barde.

رختوان { րուխթվան [պ] Վերնաթանգ կամ լայն փոկ երիվարի. surfaix.

رخسار { րուխսար رخساره րուխսարէ [պ] 1· Այտ. joue 2· Դէմք. visage.

رخسودكى { րուխսուտէկի [պ] Տե՛ս v. رخسوده او

رخسوده { րէխսուտէ [պ] — او Երես քսել. frotter la face contre qc.

رخش { րախշ [պ] 1· Նշոյլ, ճառագայթ. éclat, rayon 2· Աշխէտ ձի. cheval alezan 3· Ընտիր երիվար. coursier.

رخشان րախշան, رخشنده րախշընտէ { [պ] Փայլատակող. պայծառափայլ. étincelant· éclatant.

رخص { րէխսէ* [ա] Յգ. رخصت ի. p. رخصت :

رخصت { րուխսաթ* [ա] Արտօնութիւն, հրաման. autorisation· permission.

رخصتنامه { րուխսաթնամէ [պ] Արտօնագիր, հրամանագիր. lettre d'autorisation. permis.

رخصتيه { ռուխսաթիյէ* [ա] Հրաժեշտի տուրք droit de permis.

رخنه { ռախնէ [ղ] 1. Պատառուած, ճեղք. brèche, crevasse, fente 2. Խորդուբորդ. aspérité 3. Վնաս. dommage, préjudice.

رخنه‌دار { ռախնէտար [ղ] Վնասուած endommagé.

رخنه‌لنمك { ռախնէլէնմէք [բ] Վնասուիլ être endommagé.

رخوت { ռէխավէթ* [ա] Թուլութիւն. mollesse. relâchement.

رخيص { ռախիս [ա] Աժան. դիւրագին. bon marché [էգ. رخيصه].

رد { ռէտտ [ա] 1. Մերժել, վանել. repousser, écarter 2. Ետ դարձնել. rendre, restituer 3. Մերժել. refuser 4. Հերքել. réfuter 4. Մերժում. refus: جواب — մերժողական պատասխան. réponse négative.

ردا { ռիտա [ա] Վերարկու. manteau.

رداءت { ռէտաէթ* [ա] Յոռութիւն. վատութիւն. méchanceté, malignité.

رداد { ռէտտատ [ա] Ռանդող. raboteur [رد էն].

ردع { ռէտ' [ա] Վանել. repousser.

ردی { ռէտի' [ա] 1. Յոռի, գէշ. mauvais, corrompu [رداءت էն] [էգ. ردیه . ردیئه] 2. Չար. վնասակար. maligne. nuisible.

رديف { ռէտիֆ [ա] 1. Հետևող. qui suit [էգ. رديفه] 2. Պահեստի զինուոր. réserviste.

رديه { ռէտտիյէ* [ա] 1. Մերժման. de refus 2. Հերքում. réfutation.

رذائل { ռէզաիլ* [ա] յգ. رذيله ի. p.d. رذيله.

رذالت { ռէզալէթ* [ա] 1. Խայտառակութիւն. անուանարկութիւն. ignominie, opprobre, infamie 2. Անուանարկիչ գործ. acte scandaleux, honteux.

رذيل { ռէզիլ [ա] 1. Խայտառակ. անմօթալի ignominieux, honteux [رذالت էն] [էգ. رذيله] 2. Անպատիւ, անարգ. infâme, ignoble: ا — խայտառակել. déshonorer. ternir.

رذيللنمك { ռէզիլլէնմէք [բ] Խայտառակու

թիւն ընել. faire des infâmies.

رذیله { րէզիլէ* [ա] 1. Տե՛ս. voir رذیل 2. Ամօթալից բան. chose ignominieuse [յգ. رذائل]:

رز { րէզ [դ] Որթ. vigne.

رزاق { րէզզագ [ա] 1. Միշտ սնուցանող. qui nourrit toujours [رزق էն]: جناب — عالم Համայնից նախախնամողն Աստուած. Dieux qui pourvoit à tout.

رزاقی { րէզագը [ի] Տե՛ս. voir رازق :

رزانت { րէզանէթ* [ա] Հաստատութիւն. fermeté.

رزق { րըզգ [ա] Սնունդ, ուտեստ, ապրուստ nourriture, vivre, subsistance [յգ. ارزاق]:

رزم { ռէզմ [դ] Ռազմ, մարտ. պատերազմ. guerre, combat, bataille.

رزمگاه { ռէզմկեահ [դ] Պատերազմի վայր. théâtre de la guerre.

رزمه { րիզմէ. րըզմէ* [ա] Որար. ծրարակ. paquet. fagot.

رزنه { րէզինէ [ի] [ռազան. رازیانه էն]:

رزه { րէզէ [ի] Մղլինի, կրունկ. gond.

رزین { րէզին [ա] Հաստատուն. ամուր. ferme [رزانت էն] [էգ. رزینه]:

رس { րէս [դ] Հասնող. qui arrive, qui parvient.

رسا { րէսա [դ] 1. Հասնող. qui arrive 2. Հասած. arrivé.

رسائل { րէսաիլ* [ա] յգ. رساله ի. pl. de رساله

رسالت { րէսալէթ* [ա] Մարգարէութիւն, առաքելութիւն. mission de prophète. apostolat.

رسالتپناهی { րէսալէթբէնահի [դ] Մարգարէական prophétique.

رساله { րիսալէ* [ա] 1. Նամակ. missive. épître [յգ. رسائل] 2. Տետրակ, գրքոյկ. pamphlet, brochure.

رسام { րէսսամ [ա] Գծագրիչ, պատկերահան. dessinateur. peintre [رسم էն]: — لق պատկերահանութիւն. peinture.

رسان { րէսան [դ] Հասցնող. տանող. qui fait parvenir. porteur.

رسانده { րէսանէնտէ [դ] Հասցնող. տանող. qui

fait parvenir. porteur.

رستا { ռէսթա [գ] Գիւղ. village.

رسته { ռէսթէ [գ] 1. Ազատ. délivré [յգ. رستكان] 2. ռէսթէ. Բուսած. poussé.

رسغ { ռէսղ. ռէսուղ [ա] Դաստակ. poignet, carpe: Արդ. القدم — ոտից. ոլոք. tarse.

رسغى { ռէսղի [ա] Դաստակային. carpien [էգ. رسغيه]:

رسل { ռէսէլ* [ա] յգ. رسول ի. pl. de رسول

رسم { ռէսմ [ա] 1. Գծագրութիւն, Նկար. dessin 2. Նկարչութիւն. peinture 3. Պատկեր. image, tableau 4. Յատակագիծ. plan 5. Օրէնք, եղանակ. règle, manière [յգ. مراسم. رسوم] 6. Սովորոյթ. usage 7. Արարողութիւն. cérémonie, formalité 8. Ծէս. rite 9. Հանդէս. solennité 10. Տուրք. բաժ. droit, contribution, impôt [յգ. رسوم. رسومات]:

Արդ. ا — պատկերել, գծել. dessiner, tracer. جى — պատկերհան. peintre. نى آلق. چيقارمق — պատկերը քաշել. tirer le portrait.

رسماً { ռէսմէն [ա] 1. Պաշտօնապէս. officiellement 2. Հանդիսապէս. solennellement.

رسمى { ռէսմի [ա] 1. Պաշտօնական. officiel [էգ. رسميه] 2. Հանդիսաւոր, շքաւոր. solennel 3. Ձեւական. formel 4. Քեր. Անձայն (տառ). (lettre) muette 5. Գծագրական. descriptif:

Արդ. ە — البسة Համազգեստ uniforme.

رسميات { ռէսմիյաթ* [ա] 1. Պաշտօնական բաներ. choses officielles [եզ. رسميه] 2. Ձեւակերպութիւնք. formalités.

رسميت { ռէսմիյէթ* [ա] Պաշտօնական հանգամանք. caractère officielle

رسن { ռէսէն [գ] 1. Լար. corde 2. Չուան, պարան. corde. câble.

رسنبند { ռէսէնպէնտ [գ] Պարանով կապուած attaché avec un câble.

رسواى { ռէսվայ [գ] Խայտառակ, անուանարկ. ignoble, diffamé: ا — խայտառակել. donner

en spectacle. —ی . —لق . խայտառակութիւն. ignominie, infamie.

رسوب { րէսուպ [ա] 1. Վայրասուզում. précipitation 2. Մրուր, վայրասուզեալ նիւթ. sédiment. précipité.

رسوخ { րէսուխ [ա] 1. Ամրութիւն. stabilité 2. Խորին հմտութիւն. érudition: —یت ամրութիւն solidité.

رسول { րէսուլ [ա] 1. Նուիրակ. պատգամաւոր. envoyé [յոգ. رسل . رسولان] 2. Մարգարէ, առաքեալ. prophète, apôtre: Արաբ. الله — Մուհամմէտ. Mahomet. —ی . —نه մարգարէական. prophétique.

رسوم { րէսում* [ա] յոգ. رسم ի. pl. de رسم.

رسومات { րէսումաթ* [ա] Տուրքեր. contributions, impôts [եզ. رسم]: امانتی — անուղղակի տուրքերու տնօրէնութիւն. direction des contributions indirectes.

رسومیه { րէսումիյէ* [ա] Տուրք վճարելու. relatif aux contributions.

رسید { րէսիտ [պ] Հասած. arrivé.

رسیده { րէսիտէ [պ] Հասած arrivé, parvenu.

رسیس { րէսիս [ա] Թեթեւ կարգեն, գուշակ (հիւանդութեան) prodrome: —ی . —یه գուշակական. prodromique.

رش { րէշ [ա] Սրսկում. aspersion.

رشا { րէշա . րէշուա* [ա] յոգ. رشوت ի. pl. de رشوت.

رشاد { րէշատ [ա] 1. Տե՛ս voir رشادت 2. Կոտեմ. cresson.

رشادت { րէշատէթ* [ա] Ուղիղ ճանապարհի հետեւիլ. suivre le chemin droit.

رشادتلو { րէշատէթլու [թ] Ուղեցոյց ճշմարտութեան. ուղղահաւատ. (շէյխերու յատուկ պատուանուն). qui conduit à la vérité. (titre réservé aux cheikhs).

رشاشه { րէշաշէ* [ա] 1. Սրսկում 2. Ցօղ. aspersion. pluie fine.

رشته { րէշթէ [պ] 1. Թել. fil [յոգ. رشتها] 2. Տեսակ մը հրուշակ է. espèce de pâte sucrée.

رشح { րէշհ [ա] կաթում. արտաշնչում. suintement. transpiration.

رشحات { րէշհահըթ* [ա] ջմ. رشحه. p.d.

رشحه { րէշհա*[ա] կաթած, կաթիլ. goutte suintée, goutte.

رشد { րէուշտ [ա] 1. Ուղղութիւն. droiture 2. Ուղղափառութիւն. orthodoxie 3. Խելահասութիւն. բանականութիւն. connaissance, raison.

رشديه { րէուշտիյէ* [ա] Խելահասութեան վերաբերեալ. relatif à l'âge de raison: — مكتب երկրորդական վարժարան. école secondaire.

رشف { րէշֆ [ա] Ծծել. sucer. absorber.

رشك { րէշք [պ] 1. Բարի նախանձ. émulation 2. Նախանձ. envie: آور — նախանձ յուզող. qui excite l'envie.

رشمه { րէշմէ [թ]. Շղթայէ սանձ. bride en chaine.

رشوت { րէշվէթ*[ա] կաշառք. don corrupteur [ջմ. رشا]: Աոց. ىك — կաշառք առնել. se laisser corrompre par des présents. ىى — կաշառակեր. corrompu, vénal.

رشيد { րէշիտ [ա] Խելահաս. parvenu à l'âge de raison [رشد էն] [էգ. رشيده]: ى — անուն մը հրուշակ է. espèce de pâte sucrée.

رشيم { րէշիմ [ա] բողբ. Սաղմ. embryon: ى — սաղմնական. embryonnaire.

رصاد { րասսատ [ա] 1. Միշտ դիտող. qui observe, guette toujours [رصد էն] 2. Աստղաբաշխ. astronome.

رصاص { րէսաս [ա] 1. Անագ. étain 2. Կապար. plomb.

رصانت { րէսանէթ* [ա] Ամրութիւն. հաստատութիւն solidité. stabilité.

رصد { րասատ [ա] 1. Դիտել (երկնային մարմիններ). observer (les corps célestes) 2. Լրտեսել. guetter

رصدخانه { րասատխանէ [պ] Դիտարան. observatoire.

رصين { րասին [ա] Ամուր, հաստատուն. solide, stable [رصانت էն] [էգ. رصينه].

رض { ռազզ [ա] էզիլ. ճզմ-լուած. contusion.

رضا { ռըզա [ա] 1. Հաճութիւն. consentement. agrément 2. Հաւանութիւն. approbation.

Առած. کوسترمك — . سى— Հաւանիլ. Հաճիլ. approuver, acquiescer. — او . داده او — رضاء الله ایچون Աստուծոյ սիրոյն համար. pour l'amour de Dieu. جو — գոհացնել ուզող. qui cherche à satisfaire. complaisant.

رضاع { ռէզա՛ رضاعت ռէզա՛աթ* [ա] Դիեցում (ծիծ ուտել) action de téter.

رضفه { ռէզֆէ* [ա] Ծնկան ոսկր. լիսեռն. rotule. رضفى լիսեռնային. rotulien.

رضى { ռազը [ա] Հաճելի. agréable [էգ. رضیه]

رضوان { ռըզուան [ա] Հաճութիւն(Աստուծոյ. satisfaction (de Dieu): — روضهٔ Դրախտ. Paradis.

رطب { ռաթաբ [ա] Խոնաւ, Թաց. humide, moite [رطوبت ՏԵ] [էգ. رطبه].

رطل { ռաթլ [ա] 1. Լիտր. litre [յգ. ارطال] 2. Գինւոյ բաժակ verre(de vin)

رطوبت { ռութուպէթ* [ա] Խոնաւութիւն. humidité: لى— խոնաւ. humide.

رطیب { ռաթիպ [ա] Խոնաւ. humide.

رعات { ռէա՛աթ* [ա] յգ. راعى ի. pl. de راعى.

رعام { ռէա՛մ [ա] Խլինք. morve.

رعایا { ռէա՛եա* [ա] 1. Հպատակ ժողովուրդք des peuples vassaux [եզ. رعیه] 2. Ոչ մահմետական Հարկատու Հպատակք Օսմ. Պետութեան. sujets tributaires non musulmans de l'empire Ottoman.

رعایت { ռէա՛եէթ* [ա] 1. Յարգել. ակն ածել. respecter, avoir des égards 2. Պահել. observer 3. Յարգանք, պատիւ, Համարում. respect, estime, considération 4. Բանի մը տեղ դնել. tenir compte de:

Առած. رعايةً ի յարգանս. par respect, eu égard. سز— անպատկառ. irrespectueux. سزلك— անհամարհանք manque de respect. mépris

رعایتکار { ռէա՛եէթքեար [պ] Կարի մեծարող. révérencieux.

رعایتلى { ռէա՛եէթլի رعایتلو ռէա՛եէթլու [թ] 1.

Յարգելի. honorable Բ. Յար-գող. qui honore.

رعب { րաՙպ[ա] Ահաբեկու-թիւն, վախ. consternation, épouvante, peur.

رعد { րաՙատ [ա] Որոտում. tonnerre [ճէ. رعود]

رعشه { րաՙշէ* [ա] Դող. tremblement: — دار դողդողուն. tremblant.

رعنا { րաՙնա* [ա] Ա. Գե-ղեցիկ. beau Բ. Լաւ. bien.

رعود { րէուՙտ* [ա] ճէ. رعدի. pl. de رعد.

رعوم { րաՙում[ա] Ածն. Խըլ-նոտ. morveux.

رعونت { րուՙունէթ* [ա] Անմտութիւն. bêtise, étourderie.

رعى { րաՙյ [ա] Արածել. faire paître.

رعيت { րաՙիյյէթ* [ա] Ա. Հօտ. troupeau [ճէ. رعايا] Բ. Ժողովուրդ վեհա-պետի. le peuple d'un souverain.

رغائب { րէղաիպ* [ա] Ա. Փափաքելիք. choses à désirer [ճէ. رغيبه ի] Բ. Ճոխ ընծայք. présents magnifiques: Ա. ليلة ال — գիշեր յղութեան Մու-համմէտի յԱմինէէ. la nuit de la conception de Mahomet par Amineh.

رغاوى { րէղավի [ա] Ածն. Փրփրալից. spumeux.

رغبات { րաղապաթ* [ա] ճէ. رغبتի. pl. de رغبت

رغبت { րաղպէթ* [ա] Ա. Փափաք, յօժարու-թիւն. désir, inclination. [ճէ. رغبات] Բ. Լաւ ընդունե-լութիւն. bon accueil: — ա փափաքիլ. désirer. سز — անյօժար. mal disposé. — سزلك չկամութիւն. manque de volonté. répugnance.

رغبتلو { րաղպէթլի — رغبتلى րաղպէթլու [թ] Ա. Յօժար. disposé Բ. Սիրելի. aimable.

رغم { րաղմ [ա] Անարգանք. affront. mépris: Ածն. — آ لانفه · آكا — آ րաղ-մի էնֆիհի անոր հակառակ. ի հեճուկս. en dépit de lui.

رغيف { րաղըֆ[ա] Նկանակ flûte (pain) [ճէ. ارغفه].

رفاده { րէֆատէ* [ա] Մէ. Խարձեակ (վիրաց). կոխան. compresse.

رفاقت { րէֆաքաթ* [ա] Ա. Ընկերանալ. être accompagné de Բ. Ընկերու-

թիւն. compagnie: Ասց. نده — իւր հետ. avec lui.

رفاه րէֆահ, رفاهيت րէֆահիյէթ* [ա] Բարօրութիւն. դիւրակեցութիւն. bien-être, aisance.

رفت րէֆթ [պ] 1. Գնաց. parti 2. Երթ. départ.

رفتار րէֆթար [պ] 1. Գնացք. allure 2. Ընթացք. conduite.

رفته րէֆթէ [պ] Գացած. allé: Ասց. — — տակաւ առ տակաւ. peu à peu. par degrés.

رفتيه րէֆթիյէ [պ] Արտածութեան տուրք. droit d'exportation.

رفع րէֆ' [ա] 1. Վերցընել, բարձրացնել. élever, hausser 2. Բառնալ. enlever 3. Բարձրացում. élévation 4. Բառնալն enlèvement 5. Իստ. Զօրութիւն. puissance:

Ասց. دعوى — դատ բանալ. դատդատել. intenter un procès. porter plainte. — زوائد պարութութ. exérèse.

رفعت րէֆ'աթ* [ա] Բարձրութիւն, պերճութիւն. élévation, éminence

رفعتلو րէֆ'աթլը [թ] Մեծապատիւ. éminent. très respectable.

رفق րըֆք [ա] Մեղմութիւն, քաղցրութիւն. douceur. affabilité.

رفقا րէ-ֆէգա* [ա] յգ. رفيق ի. pl. de رفيق.

رفيع րէֆի' [ա] Բարձր, պերճ. haut, élevé, éminent [رفعت էն] [էգ. رفيعه]

رفيق րէֆիգ [ա] 1. Ընկեր, ընկերակից. compagnon, camarade [رفاقت էն] [յգ. رفقا] 2. Մեղսակից. complice: لق— ընկերակցութիւն. compagnie.

رفيه րէֆիհ [ա] Դիւրակեաց. aisé [رفاه էն] [էգ. رفيهه].

رقاب րէգապ* [ա] Վզեր. cous [եզ. رقبه].

رقابت րէգապէթ* [ա] Նախանձորդութիւն, մրցում. rivalité, concurrence. 1 — մրցիլ. concourir.

رقاص րագգաս [ա] 1. Պարող. danseur [رقص էն] [էգ. رقاصه] 2. Ճօճանակ. pendule 3. Ճարժլական տեսք ունեցող. choréique.

رقبا րուգապա* [ա] յգ. رقيب ի. pl. de رقيب.

رقبه րէգապէ* [ա] 1. Վիզ. պարանոց. cou, col

[ըջ. رقاب] 2. Յեանին կողմի պարանոցի. ծոծրակ. nuque.

رقبى { ռէգապի[ա] Էթէ. Մոծրակային. cervical, trachélien [էփ. رقبيه]:

رقت { ռըգգաթ*[ա] 1. Նըրբութիւն. ténuité 2. Գութ, խանդաղատանք. pitié, compassion: لى— կարեկից. գթալից. sensible, compatissant.

رقت انكيز { ռըգգաթէնկիզ [գ] Ողորմելի, խըղճալի. pitoyable.

رقص { ռագս [ա] 1. Պարել danser 2. Պար. կաքաւ. danse: —ى داء շարժման կան ախտ. chorée. danse de St.-Guy. ى— շարժական ախտաւոր. choréique.

رقعه { ռըգ'ա*[ա] 1. Թղթի կտոր, տոմս. morceau de papier. billet [ըջ. رقاع] 2. Տեսակ մը Թուրքական ձեռագիր. espèce d'écriture turque.

رقم { ռագամ [ա] 1. Թիւ. Թուանշան. chiffre [ըջ ارقام] 2. Համրողութիւն. Թուաբանութիւն. calcul, arithmétique.

رقوب { ռըգուպ [ա] Դիտել, սպասել, հսկել. observer, espier, guetter, veiller.

رقود { ռըգուտ [ա] Ննջել. dormir.

رقى { կամ رقا ռըգա* [ա] ըջ. رقيه ի. pl. de رقيه:

رقيب { ռագիպ [ա] 1. Դիտող, հսկող. qui guette. veilleur [رقوب էն] [էփ. رقيبه] [ըջ. رقيبان . رقبا] 2. Նախանձորդ, մրցող. rival, concurrent.

رقيت { ռըգգըյէթ* [ա] Գերութիւն, esclavage. servitude.

رقيق { ռագիգ [ա] 1. Նուրբ, ténu, fin [رقت էն] [էփ رقيقه] 2. Գորովալից. tendre

رقيمه { ռագիմէ* [ա] Գրութիւն. écrit [ըջ. رقائم] [رقم էն]:

رقيه { ռուգյէ* [ա] Դիւթութիւն. incantation [ըջ. رقى]:

رك { ռէկ [գ] Երակ. veine

ركاب { ռիքեապ [ա] 1. Ասպանդակ. étrier 2. Հանդիսաւոր ունկնդրութիւն զոր կը շնորհէ Սուլթանն, ինչ ինչ տօնական օրեր շնորհաւորութեան եկող պետական աւագ անձանց. audience solennelle accor-

dée par le Sultan aux dignitaires de l'État dans les jours de fête.

Աւաց. عرضحالی — Սուլթանին մատուցանելի խնդրագիր. supplique au Sultan. — آغاسی . دار — շքադիր պաշտօնեայ. écuyer. պ— ասպանդակային. stapédien.

ركاكت { րէքեաքէթ* [—] 1. Նրբութիւն. ténuité, finesse 2. Տկարութիւն. faiblesse.

ركانت { րէքեանէթ* [—] Ամրութիւն. solidité

ركبان { րէքպան* [—] յգ. راكبի. pl. de راكب

ركبه { րէքպէ* [—] Ծունկ. genou [յգ. ركب].

ركز { րէքզ [—] Կանգնել, միխել. arborer, dresser, planter.

ركعت { րէքեաթ* [—] Տե՛ս. voir ركوع.

ركن { րուքն [—] 1. Իրին մէ ամենէն ամուր կողմը. côté le plus solide d'un objet [յգ. اركان] 2. Գլխաւոր տարր. էական մաս. élément principal. partie essentielle 3. Անկիւն քար. pierre angulaire 4. Յենարան. նեցուկ. appui, soutien 5. Հիմ. base.

ركوب { րէքէուպ [—] Հեծնել. նաւել. monter, s'embarquer.

ركود { րէքէուտ [—] Անշարժութիւն. մօրանալն (ջուրց). stagnation.

ركوع { րէքէուա' [—] Ըստ մահմետական օրէնքի աղօթքի ատեն ձեռներն ծունկերուն վրայ դրած հորիզոնական ձեւով կենալ. position prescrite par la loi musulmane consistant à avoir, pendant la prière, le corps incliné horizontalement et les deux mains posés sur les genoux.

ركون { րէքէուն [—] Միտում. inclination.

ركيك { րէքիք [—] 1. Նուրբ mince [ركاكت էն] [էփ. ركيكه] 2. Դիւրաթեք, կակուղ. flexible, souple.

ركين { րէքին [—] Ամուր. Հաստատուն solide [ركانت էն] [էփ. ركينه].

رم { րէմմ [—] Փտութիւն. carie.

رماح { րիմահ* [—] յգ. رمحի. pl. de رمح.

رماد { րէմատ [—] Մոխիր, աճիւն. cendre:

Աւաց. — ال ماء մոխրաջուր lessive. — ی. պ— մոխրա-

նէմաւն, մոխրագոյն. cendré

رمال { ռէմմալ* [ա] յգ. رمل ի. pl. de رمل ։

رمال { ռէմմալ [ա] Աւազով հմայութիւն ընող. celui qui prétend deviner l'avenir au moyen du sable. géomancier[رمل էն] [էգ. رماله]։

رمان { ռումման [ա] Նուռ. grenade.

رمح { ռումհ [ա] Նիզակ. գեղարդ. lance [յգ. رماح]

ی— տիգաձև. lancéolé.

رمد { ռէմէտ [ա] Ցաւ. Աչացաւ. ophthalmie.

رمرام { ռէմրամ [ա] Լուսնածաղիկ. lunaire.

رمز { ռէմզ [ա] 1. Նշան. զեկոյց. signe d'intelligence [յգ. رموز] 2. Ակնարկութիւն. allusion 3. Խորհրդաւոր նշանակ. symbole 4. Համառօտագրութիւն. abréviation 5. Գաղտնիք. secret 6. Մածկեալ խօսք. expression énigmatique.

رمص { ռէմս [ա] اجفان — Գիճութիւն աչաց. lippitude.

رمضان { ռէմազան [ա] Իններորդ ամիս արաբական լուսնային տարւոյ. neuvième mois de l'année lunaire arabe.

رمق { ռէմաք [ա] Վերջին շունչ. dernier soufle: Ար. قالدی — ر մազ մնաց որ. il faillit. — سد կենաց վերջին շունչը փրկել. sauver le dernier soufle de la vie.

رمل { ռէմլ [ա] 1. Աւազ. sable [յգ. رمال] 2. Աւազահմայութիւն. sorcellerie au moyen du sable. géomancie.

رموز { ռումուզ* [ա] յգ. رمز ի. pl. de رمز ։ Ար. علمی — ուսումն արուեստական յիշողութեան. mnémotechnie.

رمی { ռէմի [ա] 1. Նետել. jeter 2. Ձգում. projection.

رمی { ռէմի [ա] Փտած, փտուած. carieux.

رمیده { ռէմիտէ [պ] Խրտուած. effarouché.

رمیم { ռէմիմ [ա] Փտած. carié [رم էն] [էգ. رمیمه]

رنان { ռէննան [ա] Հնչական, ձայնեղ. sonore: ـیت — Հնչականութիւն. sonorité.

رنج { ռէնճ [պ] 1. Տառապանք. peine, souffrance 2. Վիշտ, ցաւ. affliction, mal, douleur 3

նեղերում. vexation 4. Յոգ-նութիւն. fatigue.

رنجبر { րէնճպէր [գ] 1. Աշխատաւոր. վարձկան. homme de peine·mercenaire 2. Օգնական գործաւորի. manœuvre 3. Մշակ. laboureur : لك — բանւորութիւն, մշակութիւն. profession d'un manœuvre, d'un laboureur.

رنجش { րէնճէշ [գ] Վշտացում. affliction.

رنجور { րէնճուր [գ] Հիւանդ. խոթ. malade, souffrant.

رنجه { րէնճէ [գ] Տե'ս. voir رنج :

رنجیدکی { րէնճիտէկի [գ] Վշտացում. affliction.

رنجیده { րէնճիտէ [գ] 1. Վշտացեալ. affligé 2. Վնասուած. կեղեքուած. vexé.

رند { րէնտ [գ] 1. Գինեմոլ. արբեցող. ivrogne, biberon [յգ. رندان] 2. Շուայտասէր, ցոփ. débauché : خدا — Աստուածային սիրով արբեալ անձինք. personnes enivrées d'amour divin.

رنده { ռէնտէ [բ] Քերիչ. rabot, plane, râpe

رندهلمك { րէնտէլէմէք [բ] Քերել. տաշել. raboter. râper.

رنك { րէնկ [գ] 1. Երանգ, գոյն. couleur, teint 2. Նենգ, խաղ. fraude, tour 3. Կայտառութիւն. vivacité 4. Կերպ. sorte 5. Ամօթ. honte. Ասաց. سز — գունատ. pâle, décoloré. ی آتمق — գունատիլ. se décolorer, devenir pâle. ویرمامك — չիմացնել. ne pas donner à entendre. او — — երեսին գոյնը կերպ կերպ ըլլալ. changer de couleur (se dit du visage. ا — խաղ խաղալ. jouer un tour.

رنكارنك { րէնկէարէնկ [գ] Գոյնզգոյն. de diverses couleurs. nuancé.

رنكامیز { րէնկէամիզ [գ] Գունախառն. երփներանգ. de couleurs mixtes. nuance.

رنكلی { րէնկլի [բ] Գունաւոր. coloré.

رنكین { րէնկին [գ] 1. Յորժ գունաւոր. d'une couleur vive 2. Վայելուչ, ազնիւ. élégant.

رو { րէվ [գ] Գացող. qui va [յգ. روان].

رو { րու [գ] 1. Դէմք. Երես. visage, face 2. Մակերևոյթ. surface: Առոց. براه عزيمت او — ճամբայ ելնել. se mettre en route.

روا { րէվա [գ] 1. Գացող. qui va 2. Պատշաճ, արժան. convenable, juste, permis: حق ی — արդարացի, արդարութիւն. juste. droit.

روائح { րէվայիհ*[ա] յգ. رائحه ի. pl. de رائحه.

روابط { րէվապըթ* [ա] յգ. رابطه ի. p.d. رابطه.

روات { րէ-վաթ* [ա] յգ. راوی ի. pl. de راوی.

رواتب { րէվաթիպ* [ա] յգ. راتبه ի. pl de راتبه.

رواج { րէվաճ [ա] 1. Բավ. վաճ. յաճախ վաճառում. (բավլըյիշ). débit (de marchandise). bon écoulement 2. Ընթացք. cours: Առոց. ويرمك — քշել. faire écouler. لى — ընթացիկ. աղէկ ծախուող. de bon débit. سز — ընթացիկ չեղող. de mauvais débit.

رواحل { րէվահիլ* [ա] յգ. راحله ի. p.d. راحله.

روافض { րէվաֆիզ* [ա] յգ. رافضه ի. p. رافضه.

رواق { րէվագ [ա] 1. Զորեքկուսի վրանաձև չինուած. pavillon carré 2. Ընդարձակ. vestibule 3. կամար. voûte: ى ستون — երկինք. ciel.

روال { րէ-վալ [ա] Թէլ. Լորձնոտ. չողոտ. baveux [Եփ. رواليه].

روان { րէվան [գ] Հոգի բանական. âme raisonnable: Առոց. روشن — լուսամիտ. d'un esprit éclairé. بخش — կենսատու. հաճելի. qui donne de la vie. agréable.

روان { րէվան [գ] 1. Գացող. qui va, qui marche 2. Գնայուն. mobile 3. յգ. رو ի. pl. de رو. Առոց. او — երթալ. se rendre. او — يوله ճամբորդել. voyager. آب — հոսուն ջուր. eau courante. تخت — դահաւորակ. palanquin.

روانی { րէվանի Տեսակ մը քաքար. espèce de pâté [Բառ. روغنی են].

روایات { րէվայաթ* [ա] յգ. روایت ի. p. روایت.

روایت { րէվայէթ* [ա] 1. Պատմել. raconter 2. Պատմութիւն. narration, récit [յգ. روایات] 3. Զրոյց. bruit.

روب { րուպ [գ] Աւլող· qui balaie·

روبا { րուպա Զգեստ, Հագուստ· habit, vêtement [Յուն· Ի· ռօպա էն]:

روبار { րուպարը [գ] ۱ — Բաղդատել· դէմ դէմի դնել· confronter [հմմ· روبارو ایتمك]

روباه { րուպահ [գ] Աղուէս renard·

روبرو { րուպէրու [գ] Դէմ առ դէմ· face à face· vis-à-vis·

روح { րուհ [ա] 1· Հոգի· âme, principe de la vie [յգ· ارواح] 2· Կեանք vie 3· Ոգի, ուրուական· esprit, fantôme 4· Մուղ· Հիւթ· extrait, essence :

Առաջ· الله — Սուրբ Հոգի· le St· Esprit· Յիսուս Քրիստոս· Jésus Christ· القدس — կամ الامین — Գաբրիէլ Հրեշտակապետ· l'archange Gabriel· لقمان ی — եթեր· éther· طوز ی — քլորաջրատ· chlorhydrate· قطران ی — կպրոգի· créosote· افزا — ոգևորիչ· encourageant· لی — եռանդուն· annimé·

روحانی { րուհանի [ա] 1· Հոգևոր· spirituel [էգ· روحانیه] 2· Կղերական· clérical·

روحانیت { րուհանիյէթի [ա] Հոգևորականութիւն· spiritualité·

روحلاندرمق { րուհլանտըրմագ [թ] Ոգևորել donner de la vivacité·

رود { րուտ [գ] Գետ· fleuve·

روز { րուզ [գ] Օր· jour [յգ· روزان] : Առաջ· و شب — գիշեր ցերեկ· jour et nuit· جزا — վերջին դատաստանի օր· le jour du dernier jugement· افزون — օր քան օրէ աւելցող· qui s'augmente de jour en jour·

روزکار { րուզկեար [գ] 1· Ժամանակ· աշխարհ· temps, monde 2· Ճակատագիր, բաղդ· sort 3· [թ] Հով, հողմ· vent·

روزمره { րուզմէրրէ [գ] Օրական· առօրեայ· journalier·

روزنامجه { րուզնամճէ [գ] 1· Ձեռատետր· օրագիր· journal 2· Ձեռատետրի պաշտօնեայ· celui qui tient le journal·

روزنامه { րուզնամէ [գ] 1· Օրացոյց· calendrier 2· Օրագիր· journal 3· Օրական ելևմտից տետր livre des dépenses et des

recettes journalières: جی— գլխաւոր Համարակալ ելևմը-ւտից. chef comptable des dépenses et des recettes.

روزنه } րէվզէնէ [դ] Պատուհան. fenêtre.

روزه } րօզէ [դ] Ծոմ. jeûne: خوار — Ծոմը աւրող. qui rompt le jeûne. دار — ծոմապահ. qui jeûne.

روزی } րուզի [դ] Օրապահիկ. vie, nourriture journalière.

رؤس } րուուս* [ա] 1. Գլուխներ. têtes [Եզ. رأس] 2. Արտօնագիր, պարգևագիր. brevet 3. Վկայագիր. diplôme.

روس } րուս [ի] Ռուսիացի. ռուսական. Russe

رؤسا } րէուսա* [ա] յգ. رئیسի. pl. de رئیس

روسی } րօսպի [դ] Բոզ. պոռնիկ. putain. prostituée [յգ. روسپیان].

روستا } րուսթա [դ] 1. Գիւղ. village 2. Գիւղացի. գեղջուկ. villageois. rustique.

روسیاه } րուսիեահ [դ] 1. Սևերես. qui a la figure noire 2. Յանցաւոր. ամօթալից. coupable, honteux.

روسیه } րուսիեա [ի] Ռուսիա. Russie.

روش } րէվիշ [դ] 1. Գնացք. allure, démarche 2. Ընթացք. conduite, marche 3. Եղանակ. manière, mode.

روشن } րօշէն [դ] 1. Լուսաւոր. lumineux 2. Յստակ. պայծառ. claire: Աստ. دل — պայծառասիրտ d'un cœur serein. ուրբ. saint. — دیده لر կամ — چشمکز աչքերնիդ լոյս. bonne nouvelle!

روشنا } րօշէնա [դ] Տե՛ս. voir روشن.

روشنی } րօշէնի [դ] Լուսաւորութիւն. clarté. état lumineux.

روضه } րավզա*[ա] Պարտէզ jardin [յգ. ریاض].

روغن } րօղան կամ րուղան [դ] 1. Իւղ, ճարպ. graisse, huile 2. Օծանելիք onguent 3. Ջնարակ. vernis. Աստ. ساده — կարագ. beurre. زیت — ձէթ. huile d'olive.

روغنلامق } րուղանլամաք [ի] Ջնարակել. vernir

روغنی } րուղանի [դ] 1. Իւղաւոր. gras. huileux 2. Տեսակ մը քաքար

espèce de pâtisserie [պղա-քավանի] :

رؤف { րէուֆ [ա] Գթացող, կարեկից. miséricordieux, compatissant. [رأفت էն] :

روقه { ռօգա [ի] Ճարճրուկ, տարեակ. roquette

روكردان { րուկէրտան [գ] او — 1. Երես դարձնել. détourner le visage 2. Լքանել. abandonner

روم { րում [ա] 1. Հռոմ. romain 2. Յոյն. grec [ջէ. اروام]: Աոաջ. ايلي — Րումէլի. Roumélie. — ديار. — ارزن ال — Կարին. Erzeroum

روم { րօմ [է] Շաքարօղի. rhum, rum.

روما { րօմա [է] Հռովմայ. Rome.

رومال { րումալ [գ] او — երես քսել. frotter la face contre qc.

رومانيا { րումանիա [ի] Րումանիա. Roumanie.

رومجه { րումճա [ի] Յունարէն. le grec. en langue grecque.

رومى { րումի [ա] 1. Հռովմայեցի. romain [ջէ. روميه] 2. Յունական. grec 3. Տաճկաստանցի. de Turquie 4. Հին դրութեամբ (ամիս). (mois) vieux style.

روند { րէվէնտ [ա] Տե՛ս. voir راوند :

رونده { րէվէնտէ [գ] Գացող. qui s'en va. qui est parti [ջէ. روندكان] :

رونق { րէվնագ [ա] Փայլ, շքեղութիւն, պայծառութիւն. éclat, splendeur: او — ياب — պայծառանալ. briller. لى — շքեղ. splendide

رونما { րունիւմա [գ] او — Երեւնալ, երեւան ելնել paraître, se manifester, se montrer.
رونمود { րունիւմուտ

روى { րուի [գ] Տե՛ս. voir رو :

روى { րէվի [ա] Վերջին տառ յանգի. la dernière lettre d'une rime.

رؤيا { րիւ'եա [ա] Երազ. անուրջ. songe. rêve.

رؤيت { րու'իէթ* [ա] 1. Տեսնել. voir 2. Քննել. examiner 3. Վարել. diriger 4. Տեսութիւն. vue. Աոաջ. دعوى — դատ լսել. entendre, ouïr un procès.

رويت { րէվիյէթ* [ա] Մըտախոհութիւն, խոհականութիւն, հեռատեսութիւն. réflexion, sa-

gesse, perspicacité. — سز անխորհուրդ. inconsidéré.

رويتمند { ռէվիյէթմէնտ [դ] խոհական. Հեռատես. sage, circonspect: —انه խոհականապէս. sagement. prudemment.

رويتكار { ռէվիյէթքեար [դ] Տե՛ս. voir رويتمند

رويش { ռէվիշ [ա] Փետուրիկ. plumule. [Նաև. رويش ի].

ره { ռէհ [դ] Ճանապարհ. ուղի chemin, route.

رها { ռէհա [դ] Ազատութիւն. délivrance: بولق — ազատիլ. se délivrer

رهائن { ռէհաին* [ա] յգ. رهينه ի. p. d.

رهابه { ռէհաբէ* [ա] Խառն. Սրտակերպ. xiphoïde

رهابين { ռէհաբին* [ա] յգ. رهبان ի. p.d.

رهان { ռէհան* [ա] յգ رهن ի pl. de رهن.

رهاياب { ռէհայաբ [դ] Ազատած. délivré: او — ազատիլ. se délivrer.

رهب { ռէհէպ [ա] Երկիւղ. crainte.

رهبان { ռէհպան* [ա] Քահանայ կամ քահանայք. prêtre ou des prêtres [յգ. رهابين] [եզ. راهب ի].

رهبانيت { ռէհպանիյէթ*[ա] 1. Կղերականութիւն. cléricature 2. Կուսակրօնութիւն. célibat du clergé.

رهبر { ռէհպէր [դ] Տե՛ս. voir راهبر : ی — առաջնորդութիւն. conduite

رهرو { ռէհրէվ [դ] Ուղեւոր. voyageur [յգ. رهروان].

رهزن { ռէհզէն [դ] Հուղկահար. voleur de grand chemin [յգ. رهزنان]

رهگذر { ռէհկիւզէր [դ] Ճանապարհ. անցք. route, passage.

رهل { ռէհլ [ա] Ներքին թաղանթ սաղմին. amnios.

رهله { ռէհլէ* [ա] Բժ. Ուռուցում. bouffissure. enflure.

رهن { ռէհն [ա] 1. Գրաւ, գրաւական. gage, nantissement[յգ. رهان. ارهان] 2. Պատանդ. otage.

رهنما { ռէհնիւմա [դ] Ուղեցոյց. guide.

رهنورد { ռէհնէվէրտ [դ] Ընթացող. qui parcourt.

رهياب { ռէհեապ [դ] — او Նպատակին հասնելու համար ճամբայ գըտ-

նել. trouver un moyen pour parvenir à son but.

رهیده { րէհիտէ [ղ] Ազատած. délivré.

رهین { րէհին [ա] Տե՛ս. voir رهن ։ Ամբ. علم — ճանաչեալ. reconnu. ختام — վերջացած. fini. — ایقان ստուգապէս կամ լիովին տեղեկացած. eu la certitude. bien instruit de. ثبوت — հաստատուած. constaté.

رهینه { րէհինէ* [ա] Գրաւական, երաշխիք, առհաւատչեայ. gage, garantie, témoignage [յգ. رهائن]

ریا { րիեա [ա] Կեղծաւորութիւն, քօղարկութիւն hypocrisie, dissimulation.

ریات { րիեաթ رئات րէօթ* [ա] յգ. رئه. p. d. رئه ։

ریاح { րիեահ* [ա] Հողմեր. vents [եզ. ریح]։ بطنیه — փուք որովայնի. flatuosité. رحیه — եզ. շղային հիւանդութիւնք. vapeurs.

ریاحین { րիեահին* [ա] յգ. ریحان. p.d. ریحان

ریاست { րիեասէթ* [ա] 1. Գլխաւորութիւն. primauté 2. Նախագահութիւն. présidence. ا — նախագահել. présider.

ریاستپناهی { րիեասէթփէնահի [պ] Նախագահական présidentiel.

ریاض { րիեազ* [ա] յգ. روضه. pl. de روضه ։

ریاضت { րիեազէթ* [ա] 1. Մեռուցումն մարմնոյ. խստամբեր ժուժկալութիւն. mortification de la chair. abstinence austère 2. Ճգնաւորական կրթութիւն. discipline ascétique 3. Կարգապահութիւն, հրահանգ. discipline.

ریاضیات { րիեազիեաթ* [ա] Մաթեմաթիքական գիտութիւնք. sciences mathématiques.

ریاضیه { րիեազիյէ* [ա] Կրթական. հրահանգային. disciplinaire. Ամբ. علوم — մաթեմաթիքական գիտութիւնք. sciences mathématiques.

ریاکار { րիեաքեար [պ] Կեղծաւոր. hypocrite. ـلق — . ى — կեղծաւորութիւն hypocrisie. انه — կեղծաւորի պէս. comme un hypocrite.

ریال { րիեալ [է] Արծաթ դրամ մ'է որ կարժէ 4 Ֆրանք. monnaie d'or valant 4 francs.

رياله { րէիալէ [է] Նէրօրդ ծովակալ. contre-amiral.

ريان { րէյյան [ա] 1. Յագ ըմպած bu tout son soûl 2. Յագեցած. rassasié.

ريب { րէյպ [ա] Տարակոյս. կասկած. doute, soupçon.

ريباس { րէպաս [ա] Խաւարծիլ. rhubarbe.

ريح { րէհ [ա] 1. Հով. Հողմ. vent [ջի. رياح] 2. Փուք. ventosité : Ա---. — طيار յօդացաւութիւն. rhumatisme.

ريحان { րէյհան [ա] Ռեհան. basilic [ջի رياحين]; — خط ی Տիվանիի նմանող տեսակ մը գիր է. espèce d'écriture ressemblant à Divani.

ريختم { րէխթիմ [պ] Քարափ. quai [տւ ըրըխթըմ]

ريخته { րէխթէ [պ] 1. Թափած. versé 2. Հալած. fondu.

ريز { րէզ [պ] Թափող, սփռող. qui verse, qui répand.

ريزا րէզա / ريزان րէզան { [պ] 1. Թափող. qui verse 2. Թափուող qui se verse.

ريزه { րէզէ [պ] Կտոր, փշուր. débris, miette [ջի. ريزها]; Ա---. — — կտոր կտոր. en pièces. چين — փշրանք հաւաքող. qui ramasse des miettes.

ريسمان { րէսման [պ] Չուան, լար. corde.

ريش { րէշ [պ] 1. Մօրուք barbe 2. Վէրք, խոց. blessure, plaie : ساز — վէրքը դարմանող. qui panse une plaie.

ريش { րէշ [ա] 1. Փետուր. plume [ջի. رياش] 2. Վայելչութիւն. penne.

ريشخند { րէշխընտ [պ] Ծաղր, հեգնութիւն. dérision, raillerie.

ريشدار { րէշտար [պ] 1. Վիրաւոր. blessé 2. Մօրուքով. barbu.

ريشه { րէշէ [պ] 1. Ծոպ. frange [ջի. ريشها] 2. Մազմզուք. radicelle, radicule. 3.* [ա] Փետուր. plume, penne.

ريشى { րէշի [ա] Փետրաւոր, մազմզկուտ. plumeux [էֆ. ريشيه];

ريعان { րէյ'ան [ա] Սկիզբ. commencement.

ريك { րէք [պ] 1. Աւազ. sable 2. Գրուածք

չորցնելու փոշի. poudre pour sécher l'écriture [ով. րըք]:

ریكدان { րէկտան [ղ] Աւա- զաման. poudrier [ովղա. րըքտան]:

ریكستان { րէկիսթան [ղ] Աւա- զուտ տեղի. lieu sablonneux.

ریم { րէմ [ի] Հռոմ. Rome.

رینغه { րէնկա [ի] Հարինգ (ձուկ). hareng.

ریو { րէվ [ղ] Խորամանկու- թիւն. ruse.

ز

ز { զէ Երեքտասաներորդ տառ Օսմանեան այ- բուբենի. treizième lettre de l'alphabet ottoman.

زا { զա [ղ] Ծնող. qui enfante, engendre.

زاء { զա Անուն ز տառին. nom de la lettre ز:

زائد { զայիտ [ա] 1. Աւել- ցող qui s'augmente [زیاده էն] [էգ. زائده] 2. Աւե- լորդ. superflu, redondant 3. Մակ. Աւելի. plus. Ամ. — قطع կտրական հաստատած. hyperbole.

زائده { զաիտէ* [ա] 1. Ա- ւելցող. qui s'augmente 2. Աւելորդ. superflu [յգ. زوائد] 3. Բժշ. Ելք. procès

زائر { զաիր [ա] 1. Այցելու visiteur [زیارت էն] [էգ. زائره] [յգ. زوار] 2. Ուխ- տաւոր. pélerin.

زائغ { զաիղ [ա] Մոլոր. er- roné, égaré [էգ. زائغه]:

زائل { զաիլ [ա] Անհետա- ցած. կորսուած. disparu, péri [زوال էն] [էգ. زائله] 2. Անցեալ. passé : — او անհետանիլ, կորնչիլ. dis- paraître, périr.

زاج { զաճ [ա] Արջասպ. vitriol : — قبریس ծծմբատ երկաթի. sulphate de fer. — یاغی ծծմբաթթու

թթու. acide sulfurique.

زاجر { զաճիր [–] Արգիլող. qui empèche, empêchant [زجر ԷՆ] [Էզ. زاجره] ։

زاجی { զաճի [–] Արճասպական. vitriolique [Էզ. زاجیه] ։ ـیت — արճասպականութիւն. qualité de vitriol.

زاحف { զահըֆ [–] Սողուն. rampant: حیوانات ـه — սողունք. reptiles.

زاد { զատ [ղ] 1. Ծնած. né de 2. [–] Պաշար provision.

زادکان { զատէկեան [ղ] Յգ. زاده ի. pl. de زاده ։

زادک { զատէկ [ղ] Տե՛ս voir زادهلك ։

زاده { զատէ [ղ] 1. Ծնեալ. né [Յգ. زادکان] 2. Ազնուական. noble: — کشی ազնուական. noble.

زادهلك { զատէլիք [ի] 1. Ազնուականութիւն. noblesse 2. Մեծանձնութիւն. générosité.

زار { զար [ի] 1. Թաղանթ, Նուրբ մաշկ. membrane, pellicule 2. Վարագոյր. rideau 3. Տապեղուլունք. քուէայ. dé à jouer 4. Բախտ. sort: Աստ. زور — քանի. forcément. لو —

բաղդաւոր. fortuné.

زار { զար [ղ] 1. Տեղական մասնիկ. particule d'endroit 2. Հեծեծող. gémissant 3. Եղկելի. misérable. 4. Նիհար. ակար. maigre.

زارع { զարի՛ [–] Սերմանող, երկրագործ. semeur, cultivateur [زراعت ԷՆ] [Յգ. زراع] ։

زارغنه { զարըղընա [ի] Տեսակ մը ձուկ. espèce de poisson.

زاری { զարի [ղ] Հեծեծութիւն, ողբ. gémissement, pleurs.

زاغ { զաղ [ղ] 1. Ագռաւ. corbeau, jais 2 [ի] Սրութիւն. tranchant.

زاغلامق { զաղլամագ [ի] Սրցնել. aiguiser.

زاغنوس { զաղնօս [ի] Տե՛ս voir چاغنوس ։

زاکی { զաքի [–] Մաքուր, սուրբ. pur, sacré [Էզ. زاکیه] [Յգ. زاکیات] ։

زانغر { զանկըր [ի] — — درمك սաստիկ դողալ. trembler fortement.

زانغردامق { զանկըրտամագ [ի] 1. Սաստիկ դողալ. trembler fortement 2. Թնդալ. résonner.

زانو { զանու [ղ] Ծունկ. genou: سربزانو ծը-

լուխը ծնկան վրայ. la tête mise sur le genou.

زانوزده { զանուզէտէ [պ] Ծնրադրած. mis à genoux.

زانى { զանի [ա] Շնացող. adultère, fornicateur [زنا էն] [էգ. زانيه].

زاويتين { զավիէթէյն* [ա] Երկու անկիւն. deux angles [եզ. زاويه].

زاويه { զավիէ* [ա] 1. Անկիւն. angle, coin [յգ. زوايا] 2. Խուց (կրօնաւորի) cellule: Ասաց. داخله — ներքնամուտ անկիւն. angle rentrant. منفرجه — փուլթ անկիւն. angle obtus. — مجسمه հաստատուն անկիւն. angle fixe. قائم ال — ուղղանկիւն. rectangle.

زاهد { զահիտ [ա] Ժուժկալ. Ճգնաւոր. առաքինի. continent. homme ascétique. vertueux [زهد էն] [էգ. زاهده] [յգ. زهاد . زاهدين . زاهدان].

زاهر { զահիր [ա] Շողշողուն resplendissant.

زئير { զէիր [ա] Ձայն, Թնդիւն. bruit.

زائچه { զայիճէ [պ] Ծնամագրութիւն. horoscope.

زاينده { զայէնտէ [պ] Ծնող qui enfante.

زايده { զայիտէ [պ] Ծնած enfanté, produit.

زب { զէպ [թ] 1. Շուտ. vite 2. Յանկարծ. brusquement: Ասաց. — چيقدى յոխորտ. téméraire. brusque. — — مچرامق յիմարաբար ցատկել. sauter follement.

زبابه { զէպապէ [պ] Վայրի մուկ. daman.

زباد { զէպատ [ա] 1. Մշկայ բէշկ. civette 2. Տեսակ մը անուշահոտ իւղ. espèce d'huile aromatique 3. Բուստ. Տեսակ մը սխտոր. ciboulette.

زبان { զէպան [պ] 1. Լեզու. langue 2. Բարբառ langage. idiome 3. Ծայր. pointe. bout.

زباندراز { զէպանտէրազ [պ] Ամբարտաւան. լիրբ. insolent: لق — . ى — ամբարտաւանութիւն. insolence. impertinence.

زبانزد { զէպանզէտ [պ] Լեզուի մէջ գործածական. usité dans la langue.

زبانه { զէպանէ [պ] Բոց. flamme: Ասաց. — كش բորբոքեալ. enflammé.

زبانی { զէպանի [ա] Դժոխա-յին ոգի. սատանայ. être infernal.

زبد { զէպտ [ա] 1. Սէր. crème 2. Աւազ-գեղ. magistère.

زبده { զէպտէ* [ա] 1. Կա-գի. beurre 2. Սէր. crème 3. Հիւթ. essence 4. Ազնուագոյն մաս. ուղղ և ծուծ. quintessence.

زبدی { զէպտի [ա] Կոգե-գէն. butyreux [էփ. زبدیه]։

زبر { զէպէր [պ] Վեր. dessus : Աստ. — زیر و زبر տակն ու վրայ. bouleversé.

زبرجد { զէպէրճէտ [ա] Ոս-կեքար. կապտա-չորթ ակն. chrysolithe.

زبردست { զէպէրտէսթ [պ] Յաղթ, հզօր. vainqueur, puissant.

زبزب { զէպզէպ [ա] Իշխար (ծանօթ անա-սուն մը). blaireau.

زبقین { զըպգըն [թ] Երկա-թաձողի ձկնորսաց . սուրին. harpon.

زبل { զէպլ [ա] Աղբ. Աղբև fumier [յփ. زبول]։

زبللی { զէպէլլայի [թ] Հսկայ և տգեղ. Ճիւաղաձև. énorme et laid. monstrueux.

زبور { զէպուր [ա] Սաղմոս le livre des psaumes du David.

زبول { զէպուլ*[ա]յփ. زبل pl. de زبل ։

زبون { զէպուն [ա] 1. Տկար, անզօր. faible 2. Նիհար. maigre [տղա-ղապուն]։

زبون { զըպըն [թ] Բաճկո-նակ. veste.

زبونلامق { զըպունլամագ [թ] Նիհարնալ. amaigrir.

زبیب { զէպիպ [ա] Չամիչ. raisin sec.

زپر { զըփըր [թ] Մոլեգնա-մոլեգին. frénétique.

زجاج { զէճաճ [ա] 1. Ա-պակի. vitre 2. զէճճաճ Ապակեգործ. vitrier.

زجاجی { զէճաճի [ա] Բնա. Ապակեայ. ապա-կանման. vitré, hyaloïde, vitreux [էփ. زجاجیه]։ — ت ապակեղութիւն. nature vitrée. vitrification.

زجر { զէճր [ա] 1. Արգե-լում. prohibition 2. Արգելել prohiber 3. Բռնութիւն. violence.

زجراً { զէճրէն [ա] Բռնի. par force.

زجریه { զէճրիյէ*[ա]1. Ար-գելական. prohi-

bitif [եփ. زجری ի] 2. Ոգելից ըմպելեաց տուրք. excise.

زحاف { զէհաֆ [ա] 1. Տաղաչափական կրճատում: élision prosodique. [յփ. زحافات] 2. զէւաֆ. Ափրիկեցի զօրական. zouave.

زحام { զէհամ [ա] Բազմութիւն. foule. affluence.

زحف { զահֆ [ա] Սող. սողալն. reptation.

زحل { զէհուլ [ա] Երևակ. Saturne.

زحمت { զահմէթ* [ա] 1. Նեղութիւն. peine 2. Յոգնութիւն. fatigue: Աստ. چکمك — նեղութիւն կրել. éprouver des peines. بیورمق — ا — յոգնութիւն մը տանձնել. se donner la peine. لی — աշխատեցուցիչ, դժուար. fatigant, difficile. سز — անաշխատ. sans peine

زخم { զախմ [պ] 1. Վէրք, խոց. blessure, plaie 2. Հարուած. coup. Աստ. خورده — վիրաւոր. blessé.

زخمدار { զախմ-տար } زخمناك { զախմ-նաք } [պ] Վիրաւոր, խոցեալ blessé.

زخه { զախէ [պ] 1. Կոճ-ղոց (Հարիչ քնարի) plectrum 2. [ի] Փոկ ասպանդ-դակի. courroie de l'étrier.

زده { զէտէ [պ] 1. Հարեալ, Հարած. frappé 2. Հանդիպած. atteint: Աստ. قضا — արկածեալ. endommagé. سیلاب — ողողեալ. innondé.

زدا { զէտա [պ] 1. Արծնող. qui émaille 2. Մաքրող. qui nettoie.

زدهلمك { զէտէլէմէք [թ] Վնասել. endommager. faire mal à.

زدهلنمك { զէտէլէնմէք [թ] Վնասուիլ. être endommagé.

زر { զէր [պ] Ոսկի. or: — اندود ոսկեզօծ. doré, incrusté d'or.

زراع { զէրրա'* [ա] յփ. زارع ի. pl. de زارع.

زراع { զէրրա' [ա] Երկրագործ. agriculteur [եփ. زراعت].

زراعت { զէրա'աթ* [ա] 1. Երկրագործութիւն, Հողագործութիւն. agriculture 2. Մշակութիւն. culture 3. Մշակել. cultiver: — اهل Հողագործ(ք). les cultivateur(s).

زراعیه { զէրա'իյյէ* [ա] Երկրագործական. agricole. d'agriculture.

زرافه { զէրաֆէ* [ա] Ըն-ձուղտ. girafe.

زراوند { զէրավէնտ [ֆ] Իշա-Ջրկանգ (տուսեկ). aristoloche.

زرباف { զէրպաֆ [ֆ] Ոսկի բանուած. tissé ou bordé en fils d'or.

زرپ { զըրփ زرپادق զըրփատագ [թ] Յանկարծօրէն. brusquement.

زرتار { զէրթար [ֆ] Ոսկե-թել. en fil d'or.

زرد { զէրտ [ֆ] 1. Դեղին. jaune 2. Գունատ, ամդղոյն. pâle, livide.

زردالو { զէրտալու [ֆ] زردالی զէրտալի [թ] Ծի-րան, պարկուկ. petit abricot

زرداوه { զէրտավէ زردوا զէր-տըվա [թ] Կզաքիս (կենդանի մ'է). martre.

زردشت { զէրտիւշթ [ֆ] Զը-րադաշտ (հեղի-նակ մոգական աղանդին ի Պարսս). Zoroastre (fondateur de la religion des mages, chez les Perse).

زردوز { զէրտուզ [ֆ] Ոսկե-կար. cousu en fil d'or.

زرده { զէրտէ [ֆ] Թան չի-կադոյն. pilau préparé avec du safran.

زرده چاو { զէրտէչավ [ֆ] Հն-դիկ քրքում. դեղին կոճ. curcuma. safran des Indes. crocus.

زردی { զէրտի [ֆ] Դեղնու-թիւն. jaunisse.

زرزوپ { զըրզըփ [թ] Փա-խուկ. թեթեւօ-լիկ. sot, timbré, léger.

زرشك { զէրէշկ [ֆ] Մորենի épine-vinette.

زرع { զէրʻ [ա] 1. Սերմա-նել. semer 2. Մշ-շակել. cultiver 3. Մշակու-թիւն. culture.

زرق { զէրգ [ա] 1. Կեղծա-ւորութիւն. hypocrisie 2. Կապուտակութիւն lividité 3. Բժշ. խամախտու-թիւն. glaucome.

زرقاء { զէրգա* [ա] 1. Կա-պոյտ. bleu [էգ. ازرق ի] 2. Բժշ. cyanose.

زركر { զէրկէր [ֆ] Ոսկերիչ orfèvre [յգ. زركران]

زركون { զէրկեւն [ֆ] Ոսկե-գոյն. de la couleur d'or, doré.

زرلاق { զըրլագ [թ] Ճչող, Կանչող. criard.

زرلامق { զըրլամագ [թ] Զը-ռալ. braire.

زرلدامق { զըրլըտամագ [թ] Ճռնչել, շշըն-ջել. crier, bourdonner.

زرلدی { զըրլըտը [թ] Տըզ-զուկը. bourdonnement.

زرن { զէրէն [թ] Ոսկի նարգէս, նարդոս. jonquille. narcisse.

زرنابا { զէրաբամբա [թ] Ընձուղտ. girafe.

زرنبات { զէրէնպատ [գ] Տեսակ մը արմատ է. zédoaire.

زرنشان { զէրնիշան [գ] Ոսկեզօծ դրուագեալ incrusté d'or.

زرنیخ { զըրնըխ [գ] Զառիկ. orpiment. اصفر — ճառակ. réalgar.

زرنیق { զըրնըգ [թ] Տե՛ս. voir زرنیخ.

زره { զըրհ [գ] Զրահ. armure. cuirasse.

زرهلی { զըրհլը [թ] Զրահաւոր. cuirassé.

زرین { զէրին. զէրրին [գ] 1. Ոսկեղէն. en or 2. Ոսկեզօծ. doré : قدح — ոսկի նարգէս. grosse jonquille.

زشت { զիշթ [գ] Տգեղ. laid, mauvais.

زعامت { զի՛ամէթ. զի՛ամէթ* [ա] 1. Աւատականութիւն féodalité 2. Աւատ. զինուոր պարգեւական. fief : — اربابی աւատատէրեր fieffés.

زعفران { զա՛ֆէրան [ա] Քրքում. safran [Բուռ. աաֆրան]: ی— d'un jaune d'aurore.

زعفری { զա՛ֆէրի [ա] Քրքմագոյն. safrané.

زعم { զէ՛մ [ա] Սխալ կարծիք. opinion fausse, erronée.

زعما { զու՛ամա* [ա] Յգ. զعیم ի. pl. de زعیم.

زعیم { զա՛իմ [ա] Աւատատէր. possédant fief, fieffé [زعامت էն] [յգ. زعما]

زغار { զաղար [թ] Որսի շուն chien de chasse : ی— որսի շանց պահապան. gardien des chien de chasse.

زغن { զաղան [գ] Ցին. milan.

زفاف { զիֆաֆ [ա] Առա Մահմետականաց սովորութեան հարս ու փեսային ի վերջ հարսանեաց առաջին տեսութիւնը. première entrevue des nouveaux mariés à la fin des noces selon l'usage des mahométans : اوطەسی — առագաստի սենեակ. chambre nuptiale.

زفت { զիֆթ [ա] Ձիւթ. poix: بحری — տեսակ մը

կուպր. asphalte.

زفتلمك { զէֆթլէմէք [ի] Զիւթով ծեփել. enduire de poix.

زفتی { զէֆթի [ա] Զիւթային. de poix.

زفر { զըֆըր [ի] Կարկ. ծըխաքարշ գործիքի աղբ. suie d'un tuyau de pipe. nicotine: ی— قراكلق խոր մութ. très obscure.

زفير { զէֆիր [ա] Բժշ. Շունչ տալ, շնչառում. expiration.

زقاق { զուգագ [ա] Փողոց. rue [յգ. ازقه]:

زقوم { զագգում [ա] 1. Ոլէանդր. դափնեվարդ. oléandre 2. Դժոխային ծառ որոյ պտուղը խիստ դառն է. arbre de l'enfer aux fruits très amers [ակ. զըգգըմ]:

زكا { զէքեա [ա] Մաքրութիւն. pureté.

زكات { զէքեաթ* [ա] Պարտաւորիչ ողորմութիւն զոր կը հրամայէ Մահմետական օրէնքն տալ աղքատաց, որոյ չափն է հասոյթից մէկ քառասներորդը. aumône obligatoire prescrite par la loi musulmane égale à un quarantième des revenus d'une personne. [յգ. زكوات]:

زكام { զիւքեամ [ա] Հարբուխ rhume. coryza.

زكريا { զէքէրիյեա [ա] Զաքարիա. Zacharie.

زكوات { զէքէվաթ* [ա] յգ. زكوتի. p.d. زكوت

زكوة { զէքեաթ* [ա] Տե՛ս. voir زكات:

زكى { զէքի [ա] Մաքուր. սուրբ. pur [էգ. زكيه] [յգ. ازكيا]:

زل { զիլ [ի] Ծնծղայ. cymbale.

زلات { զէլլաթ* [ա] յգ. زلهի. pl. de زله:

زلازل { զէլազիլ* [ա] յգ. زلزلهի. p. d. زلزله:

زلال { զիւլալ [ա] 1. Յստակ պաղ եւ անոյշ ջուր. eau douce pure et fraîche 2. Քիմ. Բնապիտակ. albumine: ی— բնապիտակային. albumineux.

زلزال { զէլզալ [ա] Շարժ. tremblement.

زلزله { զէլզէլէ* [ա] Երկրաշարժ. tremblement de terre.

زلف { զիւլֆ [ա] Խոպոպիք. boucle de cheveux

زلق { զէլէգ [ա] Սահում. glissade.

زلل { զէլէլ [ա] Սխալ. erreur.

زله { զէլլէ* [ա] Սխալ. erreur [յգ. زلات]:

زمار { զէմմար [ա] Սրնգահար. flûtiste.

زماره { զէմմարէ* [ա] Եղեգնափող. flûte champêtre.

زمام { զիմամ [ա] Սանձ. bride [ճէ. ازمه]։

زمان { զէման [ա] Ժամանակ. temps. époque. moment [ճէ. ازمنه. ازمان]։ — ը. ժամանակաւ. պահ մը. autrefois pendant quelque temps.

زمانه { զէմանէ* [ա] 1. Ժամանակ. temps 2. Արդի ժամանակ. le temps actuel.

زمبرك { զէմպէրէք [թ] Տե'ս voir زنبرك ։

زمبه { զըմպա [թ] 1. Գայլիկոն. foret 2. Տակիչ մկրատ. ciseau à forer.

زمپاره { զըմփարա [թ] Զմըռնիոսեան քար որոյ փոշին մետաղներն յղկելու կը գործածուի. émeri.

زمر { զէմէր* [ա] ճէ. زمره pl. de زمره ։

زمرد { զէմռէտ [ա] Զմրուխտ. émeraude [ռամ. զիւմիւռիւտ]։ ى— զմրխտեայ. կանաչ. d'émeraude. vert.

زمردين { զէմռէտին [պ] 1. Զմրխտեայ. d'émeraude 2. կանաչ. vert.

زمره { զէմրէ* [ա] 1. Դաս, խումբ. classe, groupe [ճէ. زمر] 2. Դասակարգ, Թագաւորութիւն. règne.

زمزم { զէմզէմ [ա] Մեքքէի մէջ նուիրական ջրհոր մ'է. nom d'un puits sacré à Mecque.

زمزمه { զէմզէմէ* [ա] 1. Մրմունջ աղօթից murmur harmonieux des prières 2. Աղօթք. litanies 3. Մնջիւն (աղաւնոյ, տատրակի). roucoulement.

زمستان { զէմիսթան [պ] Ձմեռ. hiver.

زمق { զամք [թ] Խէժ. gomme [ռամ. ضمغ էն]։

زمقلامق { զամգլամագ [թ] Խէժով ծեփել. gommer.

زمن { զէմէն [ա] Ժամանակ temps [ճէ. ازمان]։

زمهرير { զէմհէրիր [ա] 1. Սաստիկ ցուրտ. froid glacial 2. Մէջինք ձմեռան. le cœur de l'hiver.

زمين { զէմին [պ] 1. Երկիր terre 2. Գետին. terrain 3. Հող. sol 4. Յատակ. հիմ. fond. base 5. Իմաստ. sens.

زميندار { զէմինտար [պ] Հողատէր. propri-

étaire foncier [ջմ. زمینداران]

زن { զէն [ա] կին. femme [ջմ. زنان] ، — پیره պառաւ.. vieille femme.

زن { զէն [պ] 1. Զարկող. qui frappe [ջմ. زنان] 2. Ըսող. խօսող. qui parle.

زنا { զինա [ա] Շնութիւն. adultère, fornication — ولد պոռնկորդի. bâtard.

زنابیل { զէնապիլ* [ա] ջմ. زنبیل ի. p. de زنبیل

زنات { զէնաթ* [ա] ջմ. زانی ի. p. de زانی.

زناخت { զէնախթ*[ա] Կըծուահամութիւն. rancidité.

زناد { զինատ [ա] Հրահան. briquet.

زنادیق { զէնատիգ* [ա] ջմ. زندیق ի. p. d. زندیق

زنار { զէննար [ա] 1. Գօտի կրօնաւորաց. ceinture des moines [ջմ. زنانیر] 2. Տեսակ մը մորթային փորփոքում. zona.

زناکار { զինաքեար [պ] Շնացող. adultère. fornicateur [ջմ. زناکاران] ، —لق. — ی շնութիւն. fornication.

زنان { զէնան [պ] կիներ. femmes [եզ. زن].

زنانه { զէնանէ [պ] կանացի. féminin, efféminé

زنباره { զէնպարէ [պ] կընամոլ. իգասէր. qui aime les femmes, galant, dameret [ջմ. زنبارکان].

زنبرك { զէնպէրէք Զսպանակ ressort [Իսկ. زنبورك] ، —لی զսպանակաւոր. à ressort.

زنبق { զէնպագ [ա] Շուշան lis [ռամ. զանպագ] — ی فصیله շուշանազգի. liliacées.

زنبور { զէնպուր [պ] Պիծակ, մեղու guêpe, abeille [ջմ. زنبوران].

زنبورك { զէնպուրէք [պ] 1. Փոքր պիծակ. petite guêpe 2. Զսպանակ. ressort.

زنبه { զէմպէ [թ] Տե՛ս. voir زمبه.

زنبه‌لمق { զէնպէլէմէք [թ] Ծակել. perforer, percer.

زنبیل { զէնպիլ [ա] Զամբիւղ. hotte, corbeille [ջմ. زنابیل].

زنپاره { զէնփարէ [պ] Տե՛ս. voir زنباره [ռամ. զանփարա].

زنپاره‌لق { զէնփարէլըգ [թ] Շուայտութիւն կնամոլութիւն. débauche, galanterie.

زنج { զէնճ [ա] Եթովպացիք, խաբշիկք. éthiopiens, nègres. maures.

زنجاب { զէնճապ [բ] Տե՛ս. voir سنجاب ։

زنجبیل { զէնճիպիլ [ա] Կոճապղպեղ. Հնդիկ պղպեղ. gingembre [ու. զէնճէֆիլ] ։

زنجفر { զէնճֆէր [ա] Խորուկ. զինձարակ. cinabre

زنجفیل { զէնճֆիլ [ա] Տե՛ս voir زنجبیل ։

زنجی { զէնճի [ա] Եթովպացի. խաբշիկ. éthiopien. nègre [էֆ. زنجیه] ։

زنجیر { զէնճիր [պ] Շղթայ. chaîne بند — շղթայակապ. mis en fers.

زنجیرلمك { զէնճիրլէմէք [բ] 1. Շղթայել. enchaîner 2. Շղթայաձև շարել. disposer en chaîne.

زنخ { զէնխ [ա] 1. Ապականեալ համ. rance 2. զէնէխ [պ] կզակ. menton.

زنخدان { զէնխէտան [պ] Կզակ. դունչ. menton : բանալ. — چاه փոս կզակի. fossette au menton.

زند { զէնտ [պ] 1. Մոգական գիրք զոր շարադրած է աստուածպաշտն Զրադաշտ. Zend-avesta 2. Զանդիկ լեզու. zend 3. [պ] Մղուկի ոսկր. cubitus.

زندان { զէնտան [պ] Բանտ. զնդան. prison. cachot : ی— բանտարկեալ. emprisonné. prisonnier.

زندکان { զինտէկեան [պ] յոգ. զնդի. pl. de زنده

زندکانی { զինտէկեանի [պ] Կենդանութիւն. vie.

زندکی { զինտէկի [պ] Կենդանութիւն. vie.

زندوست { զէնտօսթ [պ] Կնամոլ. qui aime les femmes. galant —لق . ی— ։ [زندوستان. յոգ] կնամոլութիւն. galanterie.

زنده { զինտէ [պ] կենդանի, ողջ. vif, vivant [յոգ. زندکان] ։

زندی { զէնտի [ա] Անդամ. Մղուկային. cubital [էֆ. زندیه] ։

زندیق { զէնտիք [ա] Անաստուած. athée : ی— . لق— . یت— անաստուածութիւն. athéisme.

زنغر { զէնղէր [բ] Տե՛ս. voir زانغر ։

زنکبار { զէնկիպար [պ] Զանզիպար (խաբշիկներու երկիր). Zanzibar.

زنکی { զէնկի [պ] Եթովպացի, խաբշիկ. éthiopien.

زنكين { զէնկին [ֆ] Հարուստ, Ճոխ. riche, opulent

زنكينلك { զէնկինլիք [ֆ] Հարստութիւն, Ճոխութիւն. richesse, opulence

زنكينلمك { կամ زنكينلك [ֆ] Հարստանալ. Ճոխանալ. s'enrichir.

زنه { զէննէ կանանց յատուկ. propre, réservé aux dames [ֆ. زن կին]

زنهار { զինհար [պ] Զգոյշ եղիր. garde-toi!

زنه جى { զէննէճի [ֆ] կանանց յատուկ իրեղէն վաճառող. vendeur des habillements propres aux dames.

زوائد { զէվայիտ* [ա] յգ. زائد ի. pl. d. زائد.

زوار { զիւվվար* [ա] յգ. زائر ի. pl. de زائر.

زوارق { զէվարիգ* [ա] յգ. زورق ի. p. d. زورق.

زوال { զէվալ [ա] 1. Անհետացում. disparition 2. Անկում. décadence, chute 3. Խոնարհում. déclin 4. Կէս օր. midi 5. Չախորդութիւն. adversité: Ա. — بولق աներեւութանալ. disparaître. կործանիլ. անկանիլ. tomber en décadence. بعد — ال կէս օրէ յետոյ. après-midi. — قبل ال կէս օրէ յառաջ. avant-midi. — بى անմահ, յաւիտենական. immortel, éternel. — سريع ال փութանցուկ. fugitif. passager. — بى անանց. անանցական. qui ne passe pas. permanent.

زوالپذير { զէվալփէզիր [պ] Կորստական. անանցաւոր. périssable, passager.

زواللو { զէվալլը [ֆ] 1. Կորստական. périssable 2. Թշուառ. malheureux 3. Ո՛ղորմելի. մե՜ղք. pauvre malheureux!

زوانه { զիւվանէ Լեզուակ. languette [ֆարսք. زبانه կին] 2. Գլանիկի ծայրը ներմուծեալ թղթէ խողովակ. tube de papier insérée à l'embouchure d'une cigarette.

زواهر { զէվահիր* [ա] յգ. زاهره ի. p. d. زاهره.

زوايا { զէվայա* [ա] յգ. زاويه ի. p. d. زاويه.

زوج { զէվճ [ա] 1. Զոյգ, զուգակից. couple, compagne [յգ. ازواج] 2. Այր, ամուսին. mari, époux.

زوجه { զէվճէ* [ա] կին, կողակից. femme, épouse [յգ. زوجات . ازواج].

زوجیت { զէվճիյէթի [-] Ամուսնաւորութիւն. état conjugal.

زوجین { զէվճէյն [-] Այր ու կին. le mari et la femme. les deux époux [Երկ. زوج ի]։

زوجیه { զէվճիյէ [-] Ամուսնական. conjugal [Իգ. زوجی ի]: — معامله զուգաւորութիւն. action conjugale. coït.

زود { զուտ [գ] Շուտ, արագ. prompt, rapide. vite.

زور { զոր [գ] 1. Զօրութիւն. force 2. Բռնութիւն. violence 3. Դժուարութիւն. difficulté 4. Դժուար. difficile 5. Ցաւ. mal: Ասաց. ایله — բռնի. par force. ا — ստիպել. forcer. نه — ինչո՞ւ համար pour quel motif?

زور { զոր. զուր [-] Ստութիւն. mensonge: — شاهد սուտ վկայ. faux témoin.

زورآور { զօրավէր [գ] Զօրաւոր. puissant.

زوراکی { զօրաքի [ի] Բռնի, ակամայ. par force, à contre cœur.

زوربا { զօրպա [ի] Ապստամբ, բռնաւոր. insurgé, rebelle, tyran.

زوربالق { զօրպալըգ [ի] Ապստամբութիւն. բռնաւորութիւն. rebellion, tyrannie.

زورق { զէվրագ [-] Մակոյկ, նաւակ. barque: ی— նաւակաձեւ. scaphoïde.

زورکار { զօրքեար [գ] Բռնաւոր. tyran.

زورلمق { زورلامق զօրլամագ [ի] Բռնադատել. ստիպել. forcer. contraindre.

زورلق { զօրլըգ [ի] Դժուարութիւն. difficulté.

زورلو զօրլու
زورمند զօրմէնտ } [գ] Զօրաւոր. զօրեղ. fort, puissant, vigoureux.

زورنا { զուռնա [ի] Փող. շեփորայ. haut-bois: Ասաց. — طاول ցոյցք, շուշուկանք. ostentation. جی— շեփորայ հնչող. joueur d'haut bois.

زورك { զէվրէք [ի] Թեթեւամիտ, անամիտ. frivole. esprit léger, niais.

زوزکلك { զէվզէքլիք [ի] Թեթեւամտութիւն. légéreté, niaiserie.

زوزكلنمك { զէվզէքլէմէք [ի] Թեթեւամտալ. faire des niaiseries.

زوغان { զէվղան [ա] Խոտորում. déviation.

زوفا { զուֆա [ա] Մշտադեկ որ անուշահոտ տունկ մ'է. hysope.

زوقه { զօգա [ի] Կարթ. hameçon : — یه یوتمق խաբուիլ. être dupé.

زوكورت { զէվկէօրթ [ի] Չքաւոր, աղքատ, անկուտի. indigent, pauvre, qui n'a pas d'argent: چهره زكوردى ադեղ. laid. — لك չքաւորութիւն, անկուտութիւն. indigence, manque d'argent.

زه { զէհ [ա] 1. Լար աղեղան. corde d'arc 2. Եզր. ժապաւէն. bord. bordure. ruban 3. Գիծ. raie: [ռամկ. զէհ]:

زهاد { զիւհհատ* [ա] յգ. زاهد ի. pl. de زاهد;

زهادت { զէհատէթ* [ա] Ժուժկալութիւն. Ճգնաւորական կենցաղ. continence. vie ascétique.

زهادتلو { զէհատէթլու [ի] Սրբակեաց. qui vit saintement.

زهد { զիւհտ [ա] Տե՛ս. voir زهادت:

زهر { զէհր [ա] Թոյն. poison [ռամկ. զէհիր]: Աստ. زنبرك — խիստ դառն. très amer [ռամկ. زنبرك են որ է պինճակի Թոյն]:

زهر { զէհր [ա] Ծաղիկ. fleur [յգ. ازهار. ازاهير]: Աստ. الربيع — գարնանածաղիկ. primevère. — كوكي գորգինայ. dahlia. — الحجر մամռուռ քարանց. lichen

زهراء { զէհրա* [ա] Լուսափայլ, սպիտակափայլ. luisant, éclatant de blancheur [իգ. ازهر ի].

زهراب զէհրապ
زهرابه զէհրապէ } [ա] 1. Թունաւոր կամ յոյժ լեղի ջուր. eau empoisonnée ou fort amère

زهرخند { զէհրխէնտ [ա] 1. Հեգնական ծիծաղ. ricanerie 2. Դառն ծիծաղ. ris amer.

زهردار { զէհրտար [պ] Թունաւոր. véni-meux. vénéneux.

زهرلمك { զէհիրլէմէք [ի] Թունաւորել. empoisonner. envénimer.

زهرلو { զէհիրլու [ի] Թունաւոր. vénimeux.

زهرناك { զէհրնաք[գ]Թունաւոր. vénimeux.

زهره { զէհրէ [գ] 1. Մաղձ, լեղի. fiel. bile 2. Սիրտ. համարձակութիւն. force, hardiesse: چاك — լեղապատառ. tout épouvanté.

زهره { զէհրէ*[ա] Արուսեակ. Vénus.

زهرى { զէհրի [ա] Ծաղկային. floral.

زهكير { զէհկիր [գ] Լարակալ. anneau (d'arc).

زهلمك { զէհլէմէք [բ] Աղեղը լարել. tendre l'arc 2. Ծոպաւորել. border 3. Գծով շրջապատել. entourer d'une ligne.

زهى { զէհի [գ] 1. Ի՜նչ. quel! 2. Ի՜նչ աղուոր. comme c'est beau!

زهير { զէհիյր [ա] Փոքր ծաղիկ. fleurette [նաև. زهر].

زى { զիյ [ա] 1. Կերպարանք. extérieur, aspect [յգ. ازيا] 2. Հագուստ. costume.

زياده { զիեատէ* [ա] 1. Յաւելում. augmentation 2. Առաւելութիւն. excès, abondance 3. Վերադիր. surcroît 4. Աւելորդ excédent 5. Առաւել, շատ plus, beaucoup, très 6. Աւելի. davantage 7. Բաւականէն աւելի. plus que suffisant. trop.

Առաջ.. — حددن չափէն աւելի. au delà des bornes.

ا — աւելցնել. augmenter. او — աճիլ. s'accroître. — سيله . — سنجه կարի. très. — جه քիչ մը աւելի. un peu plus.

زياده‌لشمك { զիեատէլէշմէք [բ] Աւելնալ. աճիլ s'augmenter. s'accroître.

زياده‌لك { զիեատէլիք [բ] Առաւելութիւն. abondance. surcroît.

زيارت { զիեարէթ*[ա]1. Այցելութիւն. visite [յգ. زيارات] 2. Ուխտ. pélerinage.

زيارتجى { զիեարէթճի [բ] 1. Այցելու. visiteur 2. Ուխտաւոր. pélerin.

زيارتگاه { զիեարէթկեահ [գ] Ուխտատեղի. pélerinage. lieu qu'on visite par dévotion.

زيان { զիեան [գ] 1. Վնաս. préjudice, dommage 2. Կորուստ. perte: ا — . — چكمك . — كورمك — վնաս կրել. subir des

pertes. ا — . ویرمك — վնասել. nuire. جی — վնասող, չար. méchant. سز — անվնաս. անմեղ. լաւ. inoffensif. innocent. bon. لو — վնասուած. endommagé. վնասակար. nuisible.

زیانكار { զիեանքեար [պ] Չարագործ. malfaisant, méchant: لق — չարութիւն. méchanceté.

زیب { զիպ [պ] Զարդ, վայելչութիւն. ornement, grâce. آور — զարդարող. qui embellit.

زیبا { զիպա [պ] Վայելուչ, սիրուն. gracieux, joli. aimable.

زیبایش { զիպայիշ [պ] Զարդ embellissement

زیبق { զիպագ [ա] Սնդիկ. mercure, vif-argent: حلو — Նախաքլորաւոր սնդիկի. calomel.

زیبقی { զիպագի [ա] Սնդկային. mercuriel [էգ. زیبقیه] [յգ. زیبقیات]։

زیبك { զէյպէկ [թ] Միջին Ասիա բնակող յաղթանդամ մարդկանց ցեղ մ'է. zeibec, race d'hommes robustes d'Asie Mineure.

زیبنده { զիպէնտէ [պ] 1. Զարդարող. embellissant 2. Վայելուչ. bienséant.

زیبون { զէպուն [թ] Տե՛ս. voir زبون ։

زیدی { զիլտի [թ] Գձուձ, անարգ. vil, abject, mesquin.

زیت { զէյթ [ա] 1. Ձէթ. huile d'olive 2. Իւղ. huile [յգ. زیوت]։

Ածանց. بیج — բնաձէթ. oléine. حجر — քարիւղ. pétrole. شمع — մոմաձէթ. cérat. حب الملوك — խիստ ազդու մաքրագեղ իւղ մ'է. huile de croton.

زیتون { զէյթուն [ա] Ձիթապտուղ. olive [ազգ. զէյթին]։ آغاجی — ձիթենի. olivier. یاغی — ձէթ. huile d'olive. جی — ձիթապտուղ վաճառող. vendeur d'olives.

زیتونلق { զէյթունլըգ [թ] Ձիթաստան. plantation d'oliviers.

زیتونی { զէյթունի [ա] Ձիթապտղի գոյն ունեցող. olivâtre [էգ. زیتونیه] — فصیله ձիթենեաներ. oléacées. الشكل — ձիթապտղաձև. olivaire.

زیتی { զէյթի [ա] Ձիթաւոր, իւղաւոր. aléagi-

neux [էէ. زیتیه] ։

زیتین { զէյթին Տէ՛ս. voir زیتون [ի—ը. زیتون լի]

زیج { զիճ [ա] Աստեղագիտական տախտակ. table astronomique.

زیر { զիր [ա] 1. Ստորին, ներքին կողմ. le bas, le dessous 2. Ներքև. sous: ده — ի ներքոյ. ci-dessous, ci-bas.

زیرا { զիրա [ա] Որովհետև, քանզի. car, parce que.

زیردست { զիրտէսթ [ա] Հըպատակ. sujet [ճբ. زیردستان] ։

زیرك { զիրէք [ա] Արամիտ. միտացի. pénétrant, intelligent.

زیرکلك { զիրէքլիք [ի] Արամտութիւն. finesse, intelligence.

زیرلدی { զըրըլտը [ի] Տէ՛ս. voir زرلدی

زیروا { զըրվա [ի] Տէ՛ս. voir زروه ։

زیزفون { զիզֆուն [ա] Լորի, թմբի. tilleul: فصیلهٔ — ی տոհմ լորի ծառոց. tiliacées.

زیغان { զիյղան [ա] թէլ. Տեղափոխութիւն. parallaxe.

زیفوس { զիֆօս [ռ] 1. Տղմի քիծ. tache de boue 2. Ունայն. vain.

زیل { զիլ [ի] Տէ՛ս. voir زل ։

زین { զին [ա] Զարդ. parure, ornement.

زین { զին [ա] Համետ. թամբ. selle.

زینت { զինէթ*[ա] 1. Զարդ, զարդարանք. ornement, parure 2. Վայելչութիւն, շքեղութիւն. embellissement, luxe 3. Հանդէս. fête, solennité.

زینتساز { զինէթսազ [ա] Զարդարող. embellissant. décorateur.

زینتلمك { զինէթլէմէք [ի] Զարդարել, պճնել. parer, orner.

زینتلی { զինէթլի [ի] 1. Զարդարուն, շքեղ. orné, décoré, luxurieux 2. Հանդիսաւոր. solennel.

زیوانه { զիվանէ [ի] Տէ՛ս. voir زوانه ։

زیوت { զիութ* [ա] ճբ. p. de زیت ի. ։

زیور { զիվէր [ա] Զարդ, վայելչութիւն. ornement, embellissement.

زیوف { զիուֆ*[ա] [է. բ.] Կեղծ (դրամ). faux, fausse (monnaie).

ژ

ژ { ժէ Չորեքտասաներորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. quatorzième lettre de l'alphabet ottoman.

ژا { ժա [դ] Անուն ژ տառին. nom de la lettre ژ :

ژاژخا { ժաժխա [դ] Ունայնախօս. bavard, discoureur oisif [ژاژخایان جم].

ژاله { ժալէ [դ] Ցօղ. շաղ. rosée.

ژاندارمه { ժանտարմա [է] Քաղաքապահ զօրական. gendarme.

ژنك { ժէնկ ژنكار ժէնկեար [դ] Ժանգ. rouille.

ژورنال { ժուռնալ [է] Տեղեկագիր. rapport : Աօոյ. دفتری — օրատետր. journal (livre). ا — տեղեկագրել (յանցանք և այլ ինչ). donner rapport (d'un délit ou autre).

ژولیده { ժուլիտէ [դ] Խռուած. mêlé, embrouillé : موی — մազերը խռուած. les cheveux épars, entremêlés.

ژیان { ժիեան [դ] Գազանաբիչ, գիշատիչ, կատաղի. féroce, furieux.

ژیمناستیق { ժիմնասթիք [է] Մարմնամարզ. gymnastique.

ژیوه { ժիվէ [դ] Սնդիկ. vif-argent.

س

س { սին Հնգետասաներորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. quinzième lettre de l'alphabet Ottoman.

سا { սա [դ] Քսող. qui frotte.

سائر { սաիր [ա] 1. Գնացող. qui s'en va [سير էն] [էփ. سائره] 2. Շրջող. qui se promène 3. Այլ, ուրիշ. autre [ջէ. سائرون . سائرين]։

Անոյ. فى النوم — քնաշրջիկ. somnambule. — مثل բնդհանուր առած. proverbe ordinaire, connu.

سائس { սաիս [ա] 1. Կառավարող. qui gouverne [سياست էն] 2. Ձիապան, ձիադարման. palfrenier [ադաղ. ուէիս]։

سائغ { սաիղ [ա] Կոկորդէն դիւրաւ իջնող. ce qui descent facilement le long du gosier. facile à avaler.

سائق { սաիք [ա] 1. Վարող, տանող. qui pousse, mène [سوق էն] 2. Անցք, միջնորդք. véhicule: Անոյ. الطبيعه — բնազդական. instinctif.

سائقه { սաիգա* [ա] 1. Վարող, տանող. qui mène, pousse [էփ. سائق ի] 2. Մղիչ զօրութիւն, մղում, թելադրութիւն. impulsion, instigation.

سائل { սաիլ [ա] 1. Հարցնող. interrogateur [سؤال էն] [էփ. سائله] 2. Մուրացկան. mendiant [ջէ. سئله] 3. Հոսող. coulant [سيلان էն] 4. Հեղուկ. liquide:

Անոյ. بيضا — ات սպիտակ հոսանք, որ կանանց արգանդէն կու գայ. leucorrhée. ك— մուրացկանութիւն. mendicité.

سائليت { սաիլիյյէթ*[ա] Այծ և ծորան բնութիւն. liquidité.

سابح { սապիհ [ա] Լողացող. nageant [سباحت էն] [էփ. سابحه] [ջէ. سبحا]։

سابع { սապի'[ա] Եօթներորդ. septième [سبعه էն] [էփ. سابعه]։ عشر — տասնեօթներորդ. dix-septième. ا— եօթներորդ. septièmement.

سابق { սապըք [ա] 1. Անցնող, անցած. passant, passé [سبقت էն] 2. Նախընթաց, նախորդ. précédent, antérieur 3. Նախկին. ancien, ex: Անոյ. البيان — վերոյիշեալ. susmentionné. ى وجهله — բառ առաջինոյն. comme auparavant.

سابقا { սապըգա [ա] Յառաջոյն. առկից յառաջ. précédemment, ci-devant.

سابقه { սապըգա*[ա] 1. Անցեալ. passé [էփ.

سابق ի] [յգ. سوابق] 2. Վատ անցեալ mauvais antécédent 3. Անցեալ ինչ. précédent : Առց. لو — վատ անցեալ ունեցող. de mauvais antécédent. مكرره صاحبى —ٔ կրկին յանցաւոր եղող. récidiviste.

ساتر { սաթիր [ա] Ծածկող. qui couvre [ستر էն].

ساج { սաճ [ի] 1. Երկաթի թիթեղ. կռած. tôle. plaque de fer 2. Հնդկին փայտ. bois des Indes: آياق — եռոտանի (խոհարանի). trépied de cuisine.

ساجد { սաճիտ [ա] Երկրպագող. qui se prosterne [سجده էն] [էգ. ساجده].

ساحات { սահաթ* [ա] յգ. ساحه ի. p. d. ساحه

ساحر { սահիր [ա] Կախարդ, վհուկ. sorcier. [سحر էն] [էգ. ساحره].

ساحرات { սահիրաթ* [ա] Վհուկ կիներ. sorcières [էգ. ساحره].

ساحق { սահիգ [ա] Մանրող, փշրող. qui râpe, broie, concasse.

ساحل { սահիլ [ա] Եզերք. եզր, ափն. bord. rivage, rive [յգ. سواحل].

ساحلخانه { սահիլխանէ [ա] Ծովեզերեայ տուն. ապարանք. maison située sur le rivage de la mer.

ساحلسراى { սահիլսէրայ [պ] Ծովեզերեայ պալատ. palais sur le bord de la mer.

ساحه { սահա* [ա] 1. Հրապարակ. բաց տեղ. place ouverte [յգ. ساحات] 2. Բակ. cour d'une maison : Առց. وجوده كلك —ٔ ի լոյս ելանել. venir au jour.

ساختكى { սախթէլիք [պ] Կեղծութիւն. fausseté.

ساخته { սախթէ [պ] 1. Շինծու. խարդախեալ. faux, contrefait, contrefaçon 2. Կերպարանաւորեալ, կեղծ. dissimulé, feint.

ساخته كار { [պ] Նենգող, նմանագործող. contrefacteur : لق — նմանագործութիւն. falsification.

سادّ { սատտ [ա] 1. Խափանող, գոցող. qui barre, bouche [سد էն] [էգ. ساده] 2. Բժշ. Վարագոյր աչաց, ռահանք, լուսն. cataracte

سادات { սատաթ* [ա] յգ. سيد ի. pl. de سيد

سادس { սատիս [ա] Վեցերորդ. sixième

— عشر ؛ [سادسه . էք] [ستە էն] տասնըվեցերորդ. seizième.

سادساً { սադիսէն [ա] Վեցե-րորդ. sizièmement.

سادكى { սադէլիք [գ] Պարզու-թիւն. simplicité.

ساده { սադէ [գ] 1. Պարզ. simple 2. Անխառն, անարատ. sans mélange, pur 3. Անզարդ. sans ornement 4. Միայն. seulement 5. Կարագ. beurre : سادەجە — պարզօրէն. simplimplement.

سادەدل { սադէդիլ [գ] Պար-զամիտ, միամիտ. naïf [ձ. سادەدلان] : — انە միամտաբար. naïvement. միամտի վայել. propre à un esprit naïf.

سادەكار { սադէքեար [գ] Ոս-կերիչ. orfèvre.

سادەلك { սադէլիք [բ] Պար-զութիւն. simplicité. ingénuité.

سار { սար [գ] Գլուխ, սար. կատար. tête. cime.

سار { սառ [ա] Ուրախա-ցուցիչ. réjouissant [سرور էն] [էք. سارە] :

ساربان { սարպան [գ] Ուղ-տապան. chamelier.

ساردله { սարտէլլա [է] Հեր-ձուկ. աղկեր. sardine.

ساردليه { սարտէլիա [բ] Խոր-դենի. géranium.

سارق { սարըք [ա] Գող. voleur [سرقت էն] [էք. سارقه] [ձ. سراق] :

سارى { սարի [ա] Տարափո-խիկ. contagieux [سرايت էն] :

ساريە { սարիյէ* [ա] Տարա-փոխիկ contagieux [էք. سارى ի] :

ساز { սազ [գ] 1. Լարաւոր նուագարան. instrument de musique à cordes 2. Միջոց. moyens, nécessités 3. [բ] Տե՛ս. voir صاز : Աւոյ. — اينجه մեղմաձայն փափուկ նուագարանք. musique douce et mélodieuse. و سوز — նուագերգ. musique et chant. musique chantée.

ساز { սազ [գ] Ընող, կազ-մող, յօրինող. qui fait, forme : تبريك — ى շնոր-հաւորութիւն. félicitation.

سازندكان { սազէնտէկեան [գ] ձ. سازندە ի. p. d. سازندە

سازندە { սազէնտէ [գ] 1. Նուագածու, գուսան. musicien [ձ. سازندكان] 2. Ընող. faiseur : ـك — նը-

ւաքաժութիւն. art musical.

ساطع { սադըՙ [ա] Շողշողուն . reluisant [էֆ. ساطعه]։

ساطور { սադուր [ա] 1. Ռակուր . դահճաց. լայն կտրոց. couperet.

ساعات { սաՙաթ*[ա] յգ. ساعت ի. pl. de ساعت ։

ساعت { սաՙաթ* [ա] 1. ժամանակ, վայրկեան. temps, moment [յգ. ساعات] 2. ժամ. heure 3. ժամացոյց. montre, horloge 4. Մէկ ժամու ճանապարհ. distance qu'on peut parcourir en une heure : Առաջ. اول ր. ժամ յառաջ. le plus tôt possible. ی— قيون գրպանի ժամացոյց . montre. — اول այն պահուն. [illegible]. sur le champs . aussitôt . — اشرف զուարթ ատեն. moment de joie. յաջող ժամանակ . heure propice. — قاچده ժամըքանի՞ն. à quelle heure? تختهسی — ժամացուցակ. cadran. — ب — ժամէ ի ժամ. à toute heure. ایشلك — քանիլ (ժամացոյցի) fonctionner, aller (se dit de la montre). ی— ուրոշ ժամուն. à l'heure précise. խօսքը. aussitôt. قاچ ساعتلق քանի ժամու de combien d'heures? ی— دیوار ճօճանաւոր ժամացոյց. cartel, pendule.

ساعتجی { սաՙաթճի [թ] ժամագործ. horloger

ساعد { սաՙէտ [ա] Դաստակ. avant-bras [յգ. سواعد] : ی— . ـی— դաստակային. antibrachial.

ساعی { սաՙի [ա] 1. Ջանացող, ճգնող . qui s'efforce, s'applique [سعی էն] [էֆ. ساعیه] 2. Սուրհանդակ, քանբեր. messager : بالفساد — խռովարար, խռովասէր. turbulent, séditieux.

ساغر { սաղըր [պ] Բաժակ . coupe, tasse.

سافر { սաֆիր [ա] Ճամբորդող . voyageur [سفر էն] [էֆ. سافره] [յգ. سافرین]։

سافل { սաֆիլ [ա] Ստորին . bas , inférieur . էֆ. سافله] [յգ. سافلین] : Առաջ. اسفل سافلین ամենա անարգ , ստորին. le plus abject, vil, inférieur. դժոխք. enfer.

ساق { սաք [ա] 1. Սրունք. jambe [յգ. سيقان] [երկ. ساقین] 2. Կոճղ, բուն (ծառոյ) , ծղօտ (անկոց) . tronc, tige 3. Կող (երեսանկեան). côté (du triangle)

Սադյ. متساوى الساقين զուգաբարձ (երկսրունկին). isocèle. زاحف — սողնկի մը հողի տակ գտնուած ծղօտը. rhizome. ارض — կոճղ, ուղէ. souche. جذرى — անտերև և անճիւղ կոթուն ծաղկոց. hampe.

ساقز { սագըզ [ի] 1. Մաստաքէ. կիւ. mastic 2. Խէժ. gomme 3. Քիոս (կղզի). l'île de Chios.

Սադյ. چام — ی ռեթինէ. résine. آغاجى — հերձի. lentisque. طمله — ی մազդաքէ. mastic. قره — կոլոֆոնեան խէժ. colophane. لبان — ی կենդրուկ. benjoin. مرهمى — ծիւթի պլեղանի. onguent de poix. لى — մազդաքաւոր. qui contient du mastic. Քիոսցի. habitant de Chios.

ساقزلانمق { սագըզլանմագ [ի] Մածան ըլլալ. être visqueux.

ساقسونيا { սագսօնիա [ի] 1. Ճենապակէ ամանօթ. porcelaine 2. Սաքսոնիա. Saxe.

ساقسى { սագսը [ի] Տե՛ս. voir صاقسى.

ساقط { սագըթ [ա] Ինկած. tombé, déchu [سقوط էն] [էք. ساقطه] : او — ըլլալ. tomber, déchoir. զրկուիլ. être privé.

ساق { սագը, սաքի [ա] 1. Ջուր տուող. qui donne à boire [سقايت էն] [էք. ساقيه] [ջմ. سقات] 2. Մատռուակ. échanson 3. Հոգեւոր ուսուցիչ. pètre spirituel : اجل — մահ. mort. ساقيا ո՛վ մատռուակ. ô échanson !

ساق { սաք [ա] Սրունքին. jambier [էք. ساقيه ի].

ساقيات { սագիյաթ [ա]* Մատռուակուհիք. échansons (filles) [ջմ. ساقيه ի].

ساقينامه { սագինամէ [պ] Խօսք ուղղեալ առ մատռուակն. parole adressé à un échanson.

ساكت { սաքիթ [ա] Լուռ. silencieux [سكوت էն] [էք. ساكته].

ساكن { սաքին [ա] 1. Բնակող, բնակիչ. demeurant, habitant [سكنا էն] [էք. ساكنه] [ջմ. ساكنان . سكان . سكنه] 2. Հանդարտ, անշարժ. calme, immobile [سكونت . سكون էն] 3. Խաղաղ, մեղմ. paisible, doux 4. Քեր. Ձայնաւորի չունեցող. qui n'a pas

de signe phonique : — او
բնակիլ. demeurer, habiter.

سال { սալ [դ] Տարի. an, année [յգ. سالها]: — ب — ամ բառ ամէ. annuellement.

سالار { սալար [դ] Գետ, Հրամանատար. chef, commandant.

سالاموره { սալամօրա [է] 1. Աղաջուր. saumure, marinade 2. Աղաջրով պահուած. conservé en saumure.

سالب { սալիպ [ա] Յափշող, Հանող, յափշտակող. qui enlève, ôte, ravit [سلب էն] [յգ. سالبه] 2. Ժխտական. négatif.

سالب { սալիպ [թ] Տե՛ս. voir ثعلب :

سالخورده { սալխօրտէ [դ] Զառամ, ծեր, բազմամեայ. décrépit, vieux

سالسه { սալսա [է] Համե-մանք. sauce.

سالف { սալիֆ [ա] Նախըն-թաց, անցած. précédent, passé : — البيان . — الذكر վերոյիշեալ, վերո-գրեալ. susmentionné, susennoncé, susdit [յգ. سالفه]:

سالك { սալիք [ա] 1. Գա-ցող, ընթացող, հետեւող. qui marche, parcourt, suit [سلوك էն] [յգ. سالكين . سالكان յգ. سالكه] 2. Սրբութեան ցանկացող, ուխտաւոր հաւատաւոր. aspirant à la sainteté. profès : — او գնալ, ընթանալ, հետեւիլ. marcher, suivre.

سالم { սալիմ [ա] 1. Զերծ, ապահով. exempt, sauf [سلامت էն] [յգ. سالمه] 2. Քեր. Արմատին մէջ ا و ی ինչպէս նաև համանման եր-կու տառ չունեցող բառ. mot qui n'a parmi ses lettres radicales ni ا ni و ni ی, ni même deux lettres homogènes 3. Անեղծ, անվր-թար. intact, bien conservé: Առաջ. — جمع կանոնաւոր յոգնակի. pluriel régulier.

سالماً { սալիմէն [ա] Անվնասաբար, անվթար, ողջ առողջ. en bon état. sain et sauf.

سالنامه { սալնամէ [դ] Տարե-ցոյց. annuaire.

سالوس { սալուս [դ] Կեղ-ծաւոր. կեղծ ա-ռաքինի. hypocrite [յգ. سالوسان]:

ساله { սալէ [դ] Ամեայ. âgé de : — دو երկ-ամեայ. âgé de deux ans: صد — հարիւրամեայ centenaire.

سئله { սէլէ* [ա] Մուրացկաններ. mendiants, gueux [եզ. سائل]։

سالیا { սալեա [ի] Լորձունք. salive, bave.

سالیان { սալեան, սալեան سالیانه սալեանէ [դ] Տարեկան հարկ. impôt annuel.

سام { սամ [ա] Սեմ (որդի Նոյի). Sem (fils de Noé).

سام { սամմ [ա] 1. Թունաւոր. toxique [سم էն] [եգ. سامه] 2. Խորշակ. Հարաւային տաք քամի. simoun, hâle: اورمق — Հողմին տաւնկը յամբեցնել. hâler, flêtrir, dessécher: یلی — խորշակ. simoun [տես. սամեղի]։

سامان { սաման [դ] Ինչք, Հարստութիւն, կարողութիւն bien, richesse, pouvoir.

سامح { սամիհ [ա] Առատաձեռն. généreux [سماحت էն] [եգ. سامحه]։

سامع { սամի' [ա] 1. Լսող. qui entend [سمع էն] 2. Ունկնդիր. auditeur [յգ. سامعین ՝ سامعون]։

سامعه { սամի'ա* [ա] 1. Լսող. qui entend [եգ. سامع ի] 2. Լսելիք. ականջ. oreille [յգ. سوامع]։

سامعین سامعون { սամի'ուն սամի'ին [ա] Ունկնդիրք. auditeurs, auditoire [եզ. سامع]։

سامی { սամի [ա] 1. Բարձր, վսեմ. haut, sublime [سمو էն] [եգ. سامیه] 2. Եպարգոսական. viziriel 3. Սեմական. Sémitique.

سانتیم { սանթիմ [ֆ] Հարիւրորդ մաս ֆրանքի. սանթիմ. centime.

سانتیمترو { սանթիմեթրօ [ֆ] Հարիւրորդ մետր. centimètre.

سانجاق { սանճագ [ի] Տե՛ս. voir سنجاق։

سانجی { սանճը [ի] Խիթ. colique, tranchées.

سانجیلانمق { սանճըլանմագ [ի] Խիթ ունել. éprouver des tranchées.

سانجیمق { սանճըմագ [ի] 1. Մխել. enfoncer, plonger 2. Խիթք, խոտաւ ունենալ. avoir des tranchées, des douleurs aigues.

سانح { սանիհ [ա] Ծագած, ելած, յառաջ եկած émané, produit [سنوح էն]։

سانحات { սանիհաթ* [ա] յգ. սանիհի. p d. سانحه

سانحه { սանիհէ* [ա] 1. Ելած, բղխած, ծագած. sorti, émané [իգ. جلب] 2. Իրողութիւն, գործ, պատահար. fait, événement [յգ. سانحات] 3 Ծնունդ. արտադրութիւն. émanation, production.

سانطراج { սանթըրանճ [ի] Տե՛ս voir شطرنج .

سانطور { սանթուր [ի] Ջնար tympanon : —لو շքեղ. magnifique. —ی Ջնարահար. joueur de tympanon.

سانقی { սանգը [թ] Շփոթեալ, ապուշ. confondu, stupéfait, ébahi.

سانغیلامق { սանգըլամագ [թ] Շփոթիլ, ապուշ կտրիլ. demeurer confondu, stupéfait.

سانق { սանգը [թ] Աղբ (թռչնոց). fiente (des oiseaux).

ساوجی { սավճը [թ] Պատուիրակ, նուիրակ. envoyé, émissaire.

ساهره { սահիրէ* [ա] Մակերևոյթ երկրի. surface de terre.

ساهور { սահուր [ի] 1. Վերջին ընթրիք զոր կ'առնեն Մահմետականք Ռամազանի օրերն, արշալուսէն քիչ առաջ. dernier repas que les musulmans prennent pendant les jours de Ramazan peu avant l'aube du jour [նոյն. سحور էն] 2. Արշալուսէն քիչ առաջուան ժամանակ. espace de temps peu avant l'aube du jour.

ساهی { սահի [ա] Մոլորող, սխալական. faillible [سهو էն] [իգ. ساهیه].

سای { սայ [պ] Քսող. qui frotte.

سایبان { սայէպան [պ] 1. Ստուերածու [illegible] շինուած. bâtiment qui projette de l'ombre 2. Հովանեակ, քիւ. marquise 3. Ամպհովանի. baldaquin 4. Վրան pavillon 5. Հովանաւորեր. ombrageant 6. Պաշտպան, պահապան protecteur, garde

سایوان { սայվան 1. Հովանեակ. marquise 2. Ծոպ, վերջաւորք. frange, crépine : [նոյն. سایبان էն].

سایه { սայէ [պ] 1. Ստուեր, հովանի. ombre, ombrage 2. Հովանաւորութիւն. auspice 3. Շնորհ. grâce, faveur 4. Դիւահա-

բութիւն. possession diabolique : Աոց. صالق — շուք ձգել. ombrager. پرور — փափկասուն, հովանաւորեալ. délicatement nourri. protégé. زده — պայսահար. possédé. دار — հովանաւոր. ombrageux.

سائى { սաի [ա] քսումն. frottement.

سب { սէպպ [ա] 1. Հայհոյութիւն. blasphème : 2. Հայհոյել. invectiver, blasphémer.

سائك { սէապիք * [ա] Տե. سبيكه ի. p. d.

ساب { սէպպապ [ա] 1. Հայհոյիչ. blasphémateur [سب են] 2. սէպապ [փ] կափարիչ. soupape.

سبابه { սէպպապէ* [ա] Ցուցամատն. index. Աոց. كزا او — ի նշան զարմացման ցուցամատը խածնել. mordre l'index en signe d'étonnement.

سبات { սէպաթ [ա] Թմրութիւն. assoupissement : عميق — խոր քուն. coma. ى — Թմրաբերական. carotique: شهرى — քնաբեր շնչերակ. carotide.

سباح { սէպպահ [ա] 1. Լաւ լողացող. nageur [سباحت են] 2. սէպահ* [ա] Լողացողք. nageurs [Տե. سابح ի].

سباحت { սիպահէթ* [ա] Լողալ. nager.

سباع { սիպա'* [ա] Գազանք. bêtes féroces, rapaces [Եզ. سبع].

سباعى { սիւպա'ի [ա] 1. Եօթնէ բաղկացեալ. composé de sept [سبعه են] [Իգ. سباعيه] 2. Իբ. եօթնատառ. de sept lettres : التذكير — եօթնորձայնութիւն. heptandrie.

سباق { սիպաք [ա] Մրցումն. course 2. Յառաջագիր բան. antécédent. Աոց. سياق و — կապակցութիւն (բանից). allure, liaison du style.

سبب { սէպէպ [ա] 1. Միջոց. moyen [Յգ. اسباب] 2. Պատճառ. cause, motif 3. Պատրուակ. prétexte : او — պատճառել. motiver, causer. مز — առանց պատճառի, անիրաւաբար. sans raison. à tort. بادى — սկզբնական պատճառ cause primitive. لى — յղի. enceinte.

سبلنمك { սէպէլէնմէք* [թ] Աղբիւրութի մի-

չըց մը հայթայթել. se pourvoir d'un moyen de subsistance.

سببيت { սեպեպիյեթ* [ս] 1. Պատճառականու-թիւն. causalité 2. Պատ-ճառ, առիթ. motif, cause, occasion.

سببيه { սեպեպիյե* [ս] Պատ-ճառական. causatif [եզ. سببى ի].

سبت { սեպթ [ս] Շաբաթ օր samedi.

سبحان { սուպհան [ս] փա-ռաբանութիւն. louange, gloire: Աստ. الله — սուպհան ալլահ. փա՛ռք Տեառն. գովեալ, օրհնեալ է Աստուած. gloire à Dieu. Dieu soit loué! Տէ՛ր Աստ-ուած. ô mon Dieu!. حق و تعالی — հաքք սուպհանեհու վէ թէ՛ալա. Գովեալ և բարձ-րեալն Աստուած. Dieu le Très-Haut et le Glorieux.

سبحانی { սուպհանի [ս] Աստ-ուածային. divin [եզ سبحانيه].

سبحه { սուպհէ* [ս] 1. Ա-ղօթք, օրհնութիւն cantique 2. Օրհնաբան, համ-րիչ. chapelet, litanies, rosaire [յգ. سبحات].

سبز { սեպզ [պ] 1. կանաչ, գալար. vert 2. կա-պուտակերանգ. azuré.

سبزپوش { սեպզփուշ [պ] կա-նաչազգեստ. habillé en vert, verdoyant.

سبزفام { սեպզֆամ [պ] կա-նաչագոյն. de couleur verte.

سبزوات { սեպզէվաթ* [ս] Բանջարեղէնք. légumes [եզ. سبزه]. باغچه‌سى — բանջարանոց. jardin potager. لى — բուսեղէն. végétal.

سبزواتجى { սեպզէվաթճը [թ] Բանջարավաճառ marchand de légumes.

سبزه { սեպզէ [պ] 1. Մարգ, գալարի. verdure 2. Բանջարեղէն. légume [յգ. سبزوات].

سبزه‌جى { սեպզէճի [թ] Տե՛ս voir سبزواتجى.

سبزه‌زار { սեպզէզար [պ] Մար-գագետին. գալա-րաւէտ վայր. prairie lieu couvert de verdure.

سبط { սըպթ [ս] 1. թոռ. petit-fils. [յգ. اسباط] 2. Սերունդ. génération: ين — Մուհամմէտի երկու թոռներն Հասան և Հիւսէյին. les deux petits-fils de Mahomet, Hassan et Hussein.

سبع { սուպ՛ [ա] 1. Մէկ եօթնէրորդ. un septième [ճմ. اسباع] 2. սէպ՛ Եօթը. sept : سياره — եօթն մոլորակք. les sept planètes

سبع { սէպ՛ [ա] Գազան, գիշատիչ անասուն. bête féroce, rapace [ճմ. سباع] ։

سبعه { սէպ՛ա [ա] Եօթը. sept : عشر — տասնեւօթը. dix-sept.

سبعی { սէպ՛ի [ա] 1. Գազանային. brutal [էգ. سبعيه] 2. Բժշ. եօթնօրեայ ջերմ. fièvre septane [سبعیـ էն]

سبعين { սէպ՛ին [ա] Եօթանասուն. soixante-dix.

سبق { սէպգ [ա] 1. Մըրցանակ, գրաւ. prix au concours. gageure 2. Դաս. leçon : Աստ. قصب ال — նշանակ մըցման. terme de la course.

سبق սէպգ
سبقت սէպգէթ* { [ա] 1. Անցնիլ, նախընթաց լինիլ. passer, devancer, précéder 2. Յառաջագոյն պատահիլ. se passer précédemment.

سبقخوان { սէպգխան [պ] Հաշակերտ ուսանող, աշակերտ. qui apprend sa leçon. élève.

سبقداش { սէպգտաշ [թ] Աշակերտակից. condisciple.

سبك { սէպք [ա] 1. Ձուլել. fondre 2. Կարգ բանից. ordre des mots dans la phrase.

سبك { սէպիւք [թ] 1. Թեթեւ. léger 2. Արագ. leste, agile : مزاج — թեթեւաբարոյ. léger.

سبكبار { սէպիւքպար [պ] Թեթեւաբեռն. qui a un fardeau léger. léger.

سبكپای { սէպիւքբայ [պ] Արագոտն. aux pieds rapides, véloce.

سبكپرواز { սէպիւքբէրվազ [պ] Արագաթռիչ. au vol rapide.

سبكسیر { սէպիւքսէյր [պ] Արագագնաց. qui marche vite, rapide. léger à la course [ճմ. سبكسيران]։

سبكمغز { սէպիւքմաղզ [պ] Թեթեւամիտ. niais, naïf, tête légère [ճմ. سبكمغزان]։

سبل { սէպէլ* [ա] 1. ճմ. سبيل ի. pl. de سبيل 2. Բժշ. Լուսն. albugo, pannus.

سبو { սէպու [զ] Սափոր. cruche: — փոքր կուժ. cruchon.

سبی { սէպի [ս] Գերել. captiver.

سبیكه { սէպիքէ* [ս] Ոսկւոյ ձոյլ. lingot d'or [ձէ. سباءك].

سبیل { սէպիլ [ս] Ա. Ճանապարհ. chemin, voie [ձէ. سبل] Բ. Բարեպաշտական հաստատութիւն ուր կը բաշխուի ձրի ջուր. fondation pieuse où l'on distribue de l'eau gratis [տըշ. չէշմէ] Գ. Ձրի ջուր. eau gratuite. Առ. لله — ق ի փառս կամ ի սէր Աստուծոյ. pour la gloire ou l'amour de Dieu. ا — Հոգւոյ հանգիստ ջուր բաշխել. distribuer de l'eau pour le repos de l'âme. جی — ձրի ջուր բաշխող վարձկան. individu payé pour distribuer de l'eau gratis.

سبیله { սէպիլէ* [ս] Հասկիկ. épillet.

سپا { սիփա [զ] Եռոտանի. trépied [տըշ. սըճայաղ]

سپار { սիփար [զ] Յանձնող. qui confie.

سپارش { սիփարըշ [զ] Ա. Յանձնարարութիւն, պատուէր. commande, commission [ձէ. سپارشات] Բ. Պաշտօնէի մը իր թոշակէն մէկ մասը այլուր գտնուող իւր ընտանեաց յատկացնելը. assignation effectuée par un fonctionnaire d'une partie de ses appointements à sa famille se trouvant ailleurs: ا — յանձնարարել (պատուիրել). commander, donner ordre. شركت — գլխադրական ընկերութիւն, որ է մի կողմանէ դրամ և միւս կողմանէ անձնական աշխատութիւն. société en commandite. لو اورتاق — գլխադրող. commanditaire. سندی — Նշանակագիր. bon, mandat.

سپارشكار { սիփարըշքեար [զ] Յանձնակատար commissionnaire.

سپارنه { սաբարնա [բ] Գարիլլեակ (տունկ մ'է). salsepareille.

سپاس { սիփաս [զ] Շնորհակալութիւն, գոհութիւն: remercîment, grâce. — ն ապերախտ. ingrat. سپاسكذار — շնորհակալու. qui rend grâce.

سپاسدار { սիփաստար [ղ] Շնորհակալ. obligé. qui rend grâce.

سپاناخ { սիփանախ [ղ] Շօմին épinards.

سپاه { սիփահ [ղ] Զօրք. troupes, armée. — انجم աստեղաց չափ զօրք ունեցող. qui a des troupes aussi nombreuses que les étoiles.

سپاهبد սիփահպէտ } [ղ] Սպարապետ, զօրավար général
سپاهدار սիփահտար } en chef [ج. سپاهداران. سپاهبدان]

سپاهی { սիփահի [ղ] Աւատական հեծելազօր soldat fieffé de cavallerie [ج. سپاهیان].

سپاهیلك { սիփահիլիք [բ] Աւատ (հեծելազօրի). fief (d'un soldat de cavallerie).

سپت { սեփեթ կամ سبد սեպետ [բ] Կողով. panier, corbeille.

سپتجی { սեփեթճի [բ] Կողով շինող. fabricant de panier.

سپر { սիփեր [ղ] 1. Ասպար, վահան. bouclier 2. Արգել, խափան (տեսութեան և այլն). tout ce qui empêche la vue ou autre 3. Պատսպարան. abri 4. Պատնէշ. parapet, tranchée. Առած. الق — բանի մը ետեւ կամ տակը պատսպարիլ, ամրանալ. s'abriter, se parer. برق — շանթարգել. paratonnerre.

سپردار { սիփերտար [ղ] Վահանակիր. écuyer

سپرده { սիփիւրտէ [ղ] Յանձնուած. remis, confié.

سپرلنمك { սիփերլենմէք [բ] Բանի մը ետեւ կամ տակը պատսպարիլ. s'abriter, se parer.

سپكن { սիփքին [բ] Մանր ձիւն. neige menue: — صولو անձրեւախառն ձիւն. neige mêlée de pluie

سپمك { սիփմէք [բ] Սրսկել asperger.

سپند { սիփէնտ [ղ] Սպանդ (ուռնդ մ'է). harmale.

سپورکه { սիփիւրկէ [բ] Աւել. balaie.

سپورمك { սիփիւրմէք [բ] Աւլել. balayer

سپوروندی { սիփիւրունտի [բ] Աւլուածք. balayures: — ك աղբեր. voirie.

سپورگجی { սիւփիւրկէճի [ի] Աւելածու. balayeur : — اوجاق մաքրիչ ծխ-խահանի. ramoneur.

سپه { սէփէհ [դ] Տե՛ս. voir سپاه .

سپهدار { սէփէհտար [դ] Սպարապետ. général en chef. ministre de guerre ی— սպարապետական. du général en chef.

سپهر { սիփիհր [դ] Երկինք. ciel.

سپهسالار { սիփէհսալար [դ] Սպասալար, ըն-դհանրապետ. général en chef. ministre de la guerre: ی— սպարապետական. du ministère de la guerre.

سپی { սէփի [ի] 1. Մորթ պատրաստելու յատուկ հանդերձանք, աղաղ. apprêt pour la préparation des cuirs. tan 2. Դաբա-ղում (մորթոց). tannage.

سپیلمك { սէփիլէմէք [ի] Դաբաղել (մորթ), աղաղել. tanner.

سپید { սէփիտ, սիփիտ [դ] Ըս-պիտակ. blanc : دم — արշալոյս. aube du jour. فام — սպիտակագոյն. de couleur blanche.

ست { սէթթ * [ա] Վեց. six.

ستا { սիթա [դ] Գովող. qui loue.

ستاؤ { սիթարէ * [ա] Տե՛ս ستیره և ستاره ի։

ستاد { սիթատ [դ] — داد و Տուրեւառ. commerce, trafic, négoce.

ستاده { սիթատէ [դ] Առած, առնուած. pris.

ستار { սէթթար [ա] 1. Միշտ ծածկող, քօղարկող. qui couvre, voile toujours [ستر էն] 2. Աստուած որ մարդոց մեղքերին կը ծածկէ Dieu qui couvre les péchés des hommes.

ستارگان { սիթարէկեան [դ] Աստղեր. étoiles.

ستاره { սիթարէ [դ] 1. Աստղ. astre, étoile [յգ. ستارگان] 2. Երեքաղի քնար. cithare à trois cordes 3.* [ա] Քօղ, ծածկոյթ. voile.

ستان { սիթան [դ] 1. Առնող, գրաւող. qui prend, s'empare de 2. [illegible]. Տեղական մասնիկ, ...ստան. particle d'endroit. lieu qui abonde en... .

ستایش { սիթայիշ [դ] Գովեստ éloge, louange. ا — գովել. louer. باب —

Ներբողեան. panégyrique.

ستایشکر } սիթայիշկեր [պ] Գովող. qui fait l'éloge de qn.
ستایشور } սիթայիշվեր [յգ. ستایشکران . ستایشوران]

ستد } սիթեթ [պ] Տե՛ս. voir ستاد .

ستر } սիթր [ա] 1. Ծածկել, պահել. couvrir, cacher 2. սիթր Ծածկոց, քօղ. couverture, voile [յգ. استار].

ستره } սիթրէ* [ա] Ծածկոց, քօղ. couverture, voile.

ستری } սիթրի [ֆ] Լօդիկ. redingote.

ستم } սիթեմ [պ] 1. Զրկանք, անիրաւութիւն. vexation, violence 2. Ըսբըղատանք, անուղղակի յանդիմանութիւն. blâme, reproche indirect. allusion piquante.

ستمائه } սիթիմիէ* [ա] Վեց հարիւր. six cents.

ستمدیده } սիթեմտիտէ [պ] Զրկեալ, անիրաւեալ. qui a éprouvé du tort, opprimé [յգ. ستمدیدگان].

ستمکار } սիթեմքեար
ستمکر } սիթեմքեր [պ] Կեղեքիչ, անիրաւ. vexateur, oppresseur, injuste [յգ. ستمکران].

ستودکی } սիթուտեկի [պ] Գովելիութիւն. qualité d'être louable.

ستوده } սիթուտէ [պ] Գովեալ, գովելի. loué, louable [յգ. ستودکان]. — صفات Գովելի հանգամանքներ ունեցող. qui possède des qualités louables.

ستور } սիթուր* [ա] յգ. ستر ի. pl. de ستر .

ستون } սիթուն [պ] 1. Սիւն colonne 2. Սիւնակ (լրագրոյ). colonne (d'un journal).

سته } սիթթէ [ա] Վեց. six: — عشر — տասնըվեց. seize. — رسوم Վեց անուղղակի տուրքեր. six contributions indirectes.

ستیر } սիթիր [ա] Ծածկուած caché, couvert [յգ. ستره

ستیره } սիթիրէ* [ա] Ծածկուած բան, գաղտնիք. chose cachée, secret [յգ. ستائر]

ستیز սիթիզ
ستیزه սիթիզէ } [պ] Կռիւ և կըռիւ. dispute, querelle. — جو իէու. կռուարար. querelleur.

ستیل } սիթիլ [ֆ] 1. Ցնցուղ. arrosoir 2. Լական cuvette, seau 3. Հրակալ. réchaud.

ستين { սըթթին [ա] Վաթսուն. soixante.

سجاده { սէճճատէ* [ա] Օթոց, գորգ որս վրայ կ'աղօթեն Մահմետականք. աղօթարան. petit tapis sur lequel les Musulmans font leurs prières, prie-Dieu (musulman).

سجاوند { սէճավէնտ [ա] Նըշանակք որք կուրանի համարներին կը դառնան. marques aux versets du Coran.

سجايا { սէճայա* [ա] յգ. سجيه ի. pl. de سجيه

سجده { սէճտէ* [ա] Երկրպագութիւն prosternation : ا — قلق — երկրպագել. se prosterner.

سجع { սէճ' [ա] 1. Մնչիւն (աղաւնոյ). roucoulement 2. Նըմանայանգութիւն, յանգ. rime [յգ. اسجاع]:

سجل { սիճիլլ [ա] 1. Արձանագիր, առումար դատաստանի. régistre, annal judiciaire [յգ. سجلات]: — لو մինագամ դատապարտեալ ոճրագործ. criminel condamné autrefois.

سجلات { սիճիլլաթ* [ա] յգ. سجل ի. p.d. سجل

سجن { սիճն [ա] Բանտ. prison [յգ. سجون]:

سجود { սուճուտ [ա] 1. Երկրպագութիւն. prosternation 2. Երկրպագել. se prosterner.

سجون { սուճուն* [ա] Բանտեր. prisons.

سجيم { սէճիմ [ի] Առասան, բարակ չուան, լար. ficelle.

سجين { սիճճին [ա] Բանտ. prison.

سجيه { սէճիյյէ* [ա] Բարք բնութիւն. bon caractère [յգ. سجايا]:

سجيليا { սիճիլիա [ի] Սիկիլիա. Sicile.

سچمك { սէչմէք [թ] 1. Ընտրել. choisir, élire 2. Որոշել, զանազանել. distinguer, discerner.

سچمه { սէչմէ [թ] 1. Ընտրութիւն. choix 2. Ընտրեալ. choisi.

سچيم { սէչիմ [թ] 1. Ընտրութիւն. choix 2. Որոշելու աչաց. discernement

سحائب { սէհաիպ* [ա] յգ. سحاب ի. p.d. سحاب

سحاب { սէհապ [ա] 1. Ամպ. nuage [յգ. سحائب] 2. Բոլ Միգամածութիւն. nubéeule : كواكب — ی աստղ-

ամպոյտ աստեղք. étoiles nébuleuses.

سحابه { սէհապէ* [ա] Ամպ. nuage.

سحار { սէհհար [ա] կախարդ, դիւթիչ. sorcier, magicien [سحر էն] [էգ. سحاره].

سحایا { սէհայա* [ա] 1. Ուղեղի թաղանթ. membrane cérébrale: Արդ. التهاب — էիլ. մոլեգնութիւն. frénésie. ی — մոլեգնոտ. frénétique.

سحج { սահճ [ա] էիլ. Մորթաղանթին կեղուորութիւն. excoriation.

سحر { սէհէր [ա] 1. Արշալոյս. pointe du jour [յգ. اسحار] 2. Առաւօտ matin: Արդ. خیز — վաղարթոյց. matinal. — مرغ սոխակ. rossignol. — على ال ալէս-սէհէր արշալուսին, առաւօտուն կանուխ. à la pointe du jour. de bon matin.

سحر { սիհր [ա] 1. Դիւթութիւն, հմայութիւն, կախարդութիւն. enchantement, magie, sorcellerie 2. Թովչութիւն, հրապոյր. charme: ا — հմայել, դիւթել. ensorceler.

سحرباز { սիհրպազ [պ] կախարդ, հմայ. sorcier, magicien: ی — . لق — հմայութիւն. sorcellerie.

سحرکاه { սէհէրկեահ [պ] Արշալոյսի ատեն. matinée.

سحرلمك { սիհրլէմէք [թ] Դիւթել, հմայել. ensorceler, fasciner.

سحره { սէհէրէ* [ա] յգ. ساحر ի. p.d. ساحر.

سحری { սէհէրի [ա] 1. Առաւօտեան. matinal [էգ. سحریه] 2. սիհրի. Դիւթական. magique.

سحق { սահք [ա] Մանրել, փշրել, լեսուլ. broyer, concasser, triturer.

سحلب { սահլէպ [ա] Որձամ, խալեպ. orchis, salep: فصیله — یه ազգ միաբլթակ տնկոց. orchidées.

سحور { սէհուր [ա] Տե՛ս. voir ساهور.

سحیق { սէհիք [ա] Մանրած. broyé, trituré [էգ. سحیقه].

سخا { սէխա [ա] Առատաձեռնութիւն. générosité, munificence.

سخافت { սէխաֆէթ*[ա] Նանրութիւն, անհանճարութիւն. frivolité, absurdité.

سخاوت { սէխավէթ*[ա] Տե՛ս. voir سخا ։

سخاور { սէխավէր [գ] سخاوتلی սէխավէթլի [ի] Ա-ռատաձեռն. généreux: ی— առատաձեռնութիւն. munificence, générosité.

سخت { սախթ [գ] 1. Կարծր. dur 2. Խիստ. sévère 3. Բուռն. violent 4. Ամուր. fort : Ամէն. ترین — խստագոյն. le plus dur.

سختگیر { սախթկիր [գ] 1. Ամուր բռնող. qui tient ferme 2. Ամրացած. raffermi.

سختدل { սախթտիլ [գ] Խըստասիրտ, անգութ impitoyable, insensible.

سختی { սախթի [գ] Կարծրութիւն, խստութիւն. dureté, sévérité.

سختیان { սախթիյան [գ] Սաբիկն. maroquin

سختیانجی { սախթիյանճը [ի] Մարոկեգործ. maroquinier.

سخره { սուխրէ*[ա] 1. Նուաճում. assujettissement 2. Բռնի աշխատութիւն. corvée 3. Ծաղր, Հեգնութիւն. moquerie.

سخن { սուխէն [գ] Խօսք. parole [յգ. سخنها] ։

ارباب — Ճարտարախօսք. des éloquents. آرا — ․ پرداز — Ճարտարախօս. éloquent. — چین բառ. délateur.

سخندان { սուխէնտան [գ] 1. Բանագէտ. savant 2. Ճարտարախօս. bon parleur, éloquent.

سخونت { սուխունէթ* [ա] Ջերուցում. échauffement.

سخی { սախի [ա] Առատաձեռն. généreux, libéral [سخاوت էն] [յգ. سخیه]։

سخیف { սախիֆ [ա] Սին, նանիր, անհեթեթ. frivole, absurde. [سخافت էն] [յգ. سخیفه] ։

سخین { սախին [ա] Ջերմ, տաքցած. chaud échauffé [سخونت էն] [յգ. سخینه]

سد { սէտտ [ա] 1. Պատուար, արգել, խափան. barrière, empêchement, obstacle [յգ. سدود . اسداد] 2. Թումբ. digue 3. Տախտ. banc 4. Եր. Խնուլն, խցում. tamponnement, oblitération : ا — խնուլ, փակել barrer, obstruer. — و بند ا փակել. fermer. و — بند փակում. clôture.

سداد { սէտատ [ա] 1. Ուղղութիւն. droiture

2. սէտտ. խծուծ. tampon 3. յգ. سدهի. pl. de سده ։

سداسی { սէտասի [-] 1. Վեցնոց. composé de six [էգ. سداسيه] 2. Քեր. Վեցգրեան. de six lettres : الوجوه — վեցանիստ. hexaèdre.

سداسیت { սէտասիյէթ* [-] Վեցութիւն. état de ce qui est composé de six.

سدب { սէտէպ [-] Փեգենայ. rue : فصيلهٔ — փեգենասերք. rutacées.

سدد { սէտէտ* [-] յգ. سدهի. pl. de سده ։

سدره { սիտրէ* [-] Լոտոսենի (տունկ մ'է). lotus : سدرة المنتهى եօթներորդ երկնից մէջ ծառ մ'է. un arbre qu'on dit exister en septième ciel.

سدس { սէտս. սիտիս [-] Մէկ վեցերորդ. un sixième [յգ. اسداس]։

سدف { սէտէֆ [ի] Փեգենայ rue.

سدوم { սէտում [-] Սոդոմ (քաղաք) Sodom.

سده { սէտտէ* [-] 1. Խափան, արգել. obstruction, obstacle [յգ. سدد] 2. Դուռ. porte.

سدید { սէտիտ [-] 1. Ուղիղ. droit, juste [شداد էն] [էգ. سدیده] 2. սէտէյր խփան, խուփ. opercule.

سدیر { սէտիր [ի] Բազմոց. sofa.

سدیك { սէտիկ [ի] Մէզ. urine : زوری — միզարգելութիւն. strangurie

سر { սէր [դ] 1. Գլուխ. tête [յգ. سران] 2. Գագաթ. cime 3. Ծայր. bout 4. Գլխաւոր, առաջին. chef, en chef 5. Սէր, փափաք. amour, désir.

Ասաց. از — نو նորէն. de nouveau. — دن كچدی շահատակ, ախոյեան. qui combat aux premiers rangs. champion. زیر — գլուխն ի գետին. la tête sur le sol.

سر { սըրր [-] Գաղտնիք, խորհուրդ. secret, mystère [յգ. اسرار]։ Ասաց. — طوتمق գաղտնի պահել. garder secret. — او անհետիլ. disparaître. — آچمق գաղտնիք տալ. confier un secret.

سر { սըր [ի] Ապիկի, ջրդեղ. vernis, glaçure.

سرا { սէրա [դ] 1. Երգող. qui chante 2. Համ. سرای էն. ab. de سرای ։

سراء { սէրրա՜* [ա] Ուրախութիւն. réjouissance.

سرّا { սըրրէն [ա] Ծածուկ, գաղտնի. en secret, secrètement.

سرائر { սէրաիր* [ա] յգ. սրիրէ. pl. de سريره ։

سراب { սէրապ [ա] Երկնկրևոյթ. mirage.

سراپا { սէրափա [պ] 1. Ոտքից գլուխ. de pieds en cap, à la tête 2. Ամբողջովին. entièrement.

سراپرده { սէրափէրտէ [պ] Մեծ վարագոյր արքունի տան. grand rideau de la cour royale.

سرّاج { սէրրաճ [ա] Թամբագործ. sellier, harnacheur [ռմկ. սարաճ]։ اشياى — ي Թամբք և կազմածք երիվարի. sellerie.

سراج { սիրաճ [ա] Կանթեղ lampe.

سراجخانه { սէրրաճխանէ [պ] Թամբի գործանոց. sellerie [ռմկ. սարաճխանէ]։

سراچه { սէրաչէ [պ] Տնակ. maisonnette.

سرادق { սիւրատիգ [ա] Վարագոյր. rideau [յգ. سرادقات]։

سرارى { սէրարի* [ա] յգ. սրրիյէ. p.d. سريه

سراسر { սէրասէր [պ] 1. Ծայրէ ի ծայր. d'un bout à l'autre 2. Ամբողջովին, համակ totalement.

سراسمه { կամ سراسيه սէրասիմէ [պ] Ապշած, շուարած. stupéfait. embarrassé, hors de soi.

سراغ { սըրաղ [պ] Հետք. vestige.

سرآغاز { սէրաղազ [պ] Սկիզբ. commencement.

سرافراز { սէրէֆրազ [պ] Նշանաւոր, գեր ի վեր. distingué, éminent [յգ. سرافرازان]։ ى — Նշանաւորութիւն. éminence.

سرافكنده { սէրէֆկէնտէ [պ] Գլուխը կախած. la tête baissée.

سرّاق { սիւրրագ* [ա] յգ. سارقի. p.d. سارق ։

سرآمد { սէրամէտ [պ] Ամենակատար, երեւելի. sommité [յգ. سرآمدان]։

سرانجام { սէրէնճամ [պ] 1. Վախճան, ելք. fin, issue 2. Պատահար. événement.

سرانديب { սէրէնտիպ [պ] Սեյլան կղզի. Ceylan

سرانكشت } սէրէնկիւշթ [գ] Մատի ծայր. bout du doigt.

سراويل } սէրավիլ [ա] Վարտիք. caleçon.

سراى } սէրայ [գ] 1. Տուն. maison 2. Պալատ, ապարանք. palais, cour [ռամկ. սարայ] 3. Երգող. qui chante [յգ. سرایان].

سرايت } սէրայէթ [ա] 1. Տարածուիլ, հաղորդիլ. se propager, se communiquer 2. Տարափոխութիւն. contagion.

سرايش } սէրայիշ [գ] Երգեցողութիւն. chant.

سرايلى } սէրայլը [թ] 1. Պալատական. courtisan 2. Պալատական կին. dame de cour.

سرباز } սէրպազ [գ] 1. Քաջ. brave [յգ. سربازان] 2. Պարսիկ զօրք. soldat persans 3. Գլխաբաց. nu-tête.

سربست } սէրպէսթ [գ] 1. Ազատ, անկախ. libre, indépendant [յգ. سربستان] 2. Համարձակ. franc, franchement : ــجه ազատօրէն. librement. ــلك ազատութիւն. liberté.

سربسته } սէրպէսթէ [գ] Գլուխը կապուած. attaché à la tête.

سربستى } սէրպէսթի [գ]
سربستيت } սէրպէսթիյէթ [ա] } Ազատութիւն. liberté.

سربلند } սէրպիւլէնտ [գ] Բարձրագլուխ. qui a la tête haute. glorieux.

سرپلمك } սէրփիլմէք [թ] 1. Սրսկուիլ. être aspergé 2. Աճիլ, մեծնալ. croître, grandir.

سرپمك } սէրփմէք [թ] 1. Սրսկել. asperger 2. Ցանել. parsemer 3. Տարածել. répandre 4. Ցօղանի տեղալ. tomber en pluie fine.

سرپمه } սէրփմէ [թ] Սրսկում. aspersion.

سرپندى } սէրփինտի [թ] 1. Ցնցուղ. aspersion 2. Ցօղանի անձրև. pluie fine.

سرپوش } սէրփուշ [գ] Գլխանոց, ծածկոյթ. coiffure [ռամկ. սէրփօշ].

سرت } սէրթ [թ] 1. Կարծր. dur 2. Խիստ, բուռն. sévère, violent 3. Կծու, զաման. âcre, âpre 4. Խստաբարոյ. revèche 5.

Յուզեալ (ծով). (mer) houleuse ◆. Խստերախ (ձի). (cheval) rétif.

سرتابا { սէրթափա [գ] Տե՛ս. voir سراپا ։

سرتاج { սէրթաճ [գ] 1. Թագ couronne 2. Մեծ յարգանաց առարկայ. objet de grande vénération.

سرتاسر / سرتسر { սէրթա-սէր / սէրթէ-սէր [գ] Մէկ ծայրէ ի ծայր. d'un bout à l'autre.

سرتلشمك { սէրթլէշմէք [ի] կարծրանալ, խստանալ, կծուիլ, յուզիլ. s'endurcir, devenir dur, âcre, âpre, s'agiter.

سرتلك { սէրթլիք [ի] 1. կարծրութիւն. dureté 2. խստութիւն. sévérité 3. կծուութիւն. âcreté.

سرتيز { սէրթիզ [գ] Սրածայր pointu.

سرج { սէրճ [ա] Թամբ. selle [յգ. سروج] ։ Ասաց. ترکی — անդր. անատոմիկ բառ. ասպի թամբ. selle turcique.

سرچشمه { սէրչէշմէ [գ] Աղբերակն. source d'eau.

سرچه { սէրչէ [ի] Ճնճղուկ. passereau.

سرحد { սէրհատ [գ] Սահմանագլուխ. confins, frontière [յգ. سرحدات] ։ — دار ․ —لی սահմանապահ. gardien des frontières.

سرخ { սուրխ [գ] 1. Կարմիր. rouge 2. Կարմիր թանաք. encre rouge : ـی կարմրութիւն. rougeur.

سرخس { սէրախս [գ] Գըտեր (առուոյտ մ'է) (ձայնէ ՏՇՍՇ). fougère.

سرخوش { սէրխօշ [գ] Գինով, արբեալ. ivre, enivré: — کور կարի արբեալ. ivre mort.

سرخوشلق { սէրխօշլըգ [ի] Գինովութիւն, արբեցութիւն. ivresse.

سرخيل { սէրխայլ [գ] Գլուխ ձիաւորաց. chef des cavaliers.

سرد { սէրտ [գ] 1. Ցուրտ. froid 2. Դառն. amer.

سرد { սէրտ [ա] 1. Հիւսել. tresser 2. Յայտնել, ծանուցանել. exposer.

سرداب { սէրտապ سردابه սէրտապէ [գ] Գետնափոր բնակարան. habitation souterraine.

سردار { սէրտար [գ] Հրամանատար. commandant : Ասաց. اکرم — ընդ.

Համանուր հրամանատար. généralissime. قير — ی գիւղային ոստիկանապետ. անդապահ. chef de la police rurale. garde champêtre.

سرداش { սէրտաշ [բ] Խորհրդակից, մտերիմ. confident, intime. لق — մտերմութիւն. confidence.

سردی { սէրտի [գ] Ցրտութիւն. froideur.

سرر { սիւրէր* [ա] 1. յգ. سریر ի. pl. de سریر 2. սիւրէր. յգ. سره ի. pl. de سره.

سررشته { սէրրիշթէ [գ] 1. Թելի ծայր. bout d'un fil 2. Պատրուակ, առիթ. prétexte, occasion.

سرزده { սէրզէտէ [գ] Գլուխ զարկած. la tête heurtée contre : ظهور او — պատահիլ. arriver

سرزنش { սէրզէնիշ [գ] Յանդիմանութիւն, կշտամբանք. reproche, réprimande.

سرسام { սէրսամ [բ] Տե՛ս. voir سرسم.

سرسری { սէրսէրի [գ] Թափառական, դատարկաշրջիկ. errant, vagabond: لك — Թափառականութիւն. vagabondage.

سرسم { սէրսէմ [բ] 1. Ապուշ, անմիտ. stupide, idiot 2. Ընդարմացեալ. stupéfait.

سرسملك { սէրսէմլիք [բ] 1. Տխմարութիւն. idiotisme 2. Ընդարմացում, թմբրութիւն. étourdissement, stupéfaction. étourdi.

سرسملمك { սէրսէմլէմէք — سرسملنمك սէրսէմլէնմէք [բ] Ընդարմանալ, թմրիլ. s'étourdir, s'assoupir.

سرشار { սէրշար [գ] Զեղուն, լիուլի. tout plein. jusqu'au bord.

سرشت { սէրիշթ [գ] Բնութիւն, բնոյթ բարք. naturel, tempérament

سرشك { սէրիշք [գ] Արտասուք. larme.

سرطان { սէրաթան [ա] 1. Խեցգետին. écrevisse, cancer 2. Բժշկ. Քաղցկեղ. cancer : ی — . لی — քաղցկեղային. cancéreux.

سرعت { սիւր'աթ* [ա] Արագութիւն. rapidité, vitesse, accélération : ایله — արագ. à la hâte. انفعال — դիւրազգացութիւն. susceptibilité. انتقال — լաւ հասկացողութիւն. bonne intelligence. لی — շուտ, ա-

բադ. vite, accéléré, rapide.

سرعسكر { սէր'ասքէր [դ] Զօրապաշտօն. ministre de la guerre : — قپوسی . باب — ی պաշտօնպետի պաշտօնատունն. département du ministère de la guerre. Seraskérat. — لك dignité, charge, rang du Seraskier.

سرعسكری { սէրասքէրի [դ] Զօրապաշտօնական. du ministère de la guerre.

سرغوج { սէրղուճ [ի] Տե՛ս. voir صورغوج .

سرفراز { սէրֆէրազ [դ] Տե՛ս. voir سرافراز .

سرفرو { սէրֆիրու [դ] Խոնարհ. humble : ا — խոնարհիլ. s'humilier.

سرفه { սուրֆէ* [ս] Թրթուր chenille.

سرقت { սէրգաթ* [ս] Ա. Գողութիւն. vol Ձ. Գողնալ. voler.

سرقه { սէրգէ* [ս] Գողութիւն. vol.

سركاتب { սէրքեաթիպ [դ] Առաջին քարտուղար. secrétaire en chef.

سركار { սէրքեար [դ] Ա. Վարիչ. régisseur Ձ. սէրքեարը. Գործի գլուխ. direction des affaires.

سركذشت { սէրկիւզէշդ [դ] Արկած. aventure.

سركران { սէրկիրան [դ] Գլուխը ծանր. qui a la tête lourde, pesante.

سركردان { սէրկէրտան [դ] Թմբրեալ, յաւուշ կրթեալ, տարակուսեալ. étourdi, égaré, ébahi.

سركرده { սէրկէրտէ [դ] Գլխաւոր, պետ. chef, commandant.

سركرم { սէրկիւրմ [դ] Գրգռեալ. excité.

سركش { սէրքէշ [դ] Անհնազանդ, խեռ. désobéissant, rebelle : انه — անհնազանդի պէս. comme un rebelle.

سركشته { սէրկիւշդէ [դ] Ա. Հնազանդ. obéissant.

سركشلك { սէրքէշլիք [ի] Անհնազանդութիւն désobéissance.

سركنجبين { սէրքէնճէպին [ս] } سركنكبين { սէրքէնկէպին [դ] } Քացախ խառն մեղրով շինուած օշարակ. oxymel, acétomel.

سركه { սիրքէ [դ] Քացախ. vinaigre : قورشون

— սու — քացախային կապարի. acétat de plomb. — بت — مى անիծ. lente.

سركه جى { սէրքէճի [ի] Քացախավաճառ. vinaigrier.

سركى { սէրկի [ի] 1. Վաճառոց ցոյցք. étalage 2. Ցուցահանդէս, արուեստահանդէս. exposition 3. Փայտակերտ համառօտ կրպակ. échoppe 4. Գանձատուն. bureau de caisse 5. Պաշտօնատունէ մը վճարելի տոմս. chèque payable par un bureau d'administration.

سركين { սէրկին [ի] Տարածեալ. étendu.

سرلامق { սըրլամագ [ի] Ապակել. vernisser.

سرلوحه { սէրլէվհա [դ] Վերնագիր, խորագիր. titre, épigraph.

سرم { սէրըմ [ա] սիրմ. Վերջին աղին որ երաստանին կը յանգի. rectum.

سرما { սէրմա [դ] Ձմեռ. hiver.

سرمایه { սէրմայէ [դ] Դրամագլուխ. capital, fonds 2. Արժեգին. prix de revient.

سرمایه‌دار { սէրմայէտար [դ] Դրամատէր. capitaliste [յգ. سرمايه‌داران]։

سرمد { սէրմէտ

سرمدى { սէրմէտի [ա] Մշտնջենաւոր, յաւիտենական. perpétuel, éternel [էգ. سرمديه]։

سرمديت { սէրմէտիյէթ [ա] Յաւիտենականութիւն. éternité.

سرمست { սէրմէսթ [դ] Արբեցած, գինով. enivré, ivre [յգ. سرمستان]։

سرمك { սէրմէք [ի] Տարածել, սփռել. փռել. étendre.

سرمنزل { սէրմէնզիլ [դ] Վերջին իջեւան, կայան. dernière halte, station.

سرمو { սէրիմու. սէրմու [դ] Մազի չափ. un iota

سرمه { սիւրմէ [դ] 1. Ծարիր. noire d'antimoine. collyre 2. սէրմէ [ի] Տարածուած. étendu 3. Տարածում. action d'étendre.

سرمه‌دان { սիւրմէտան [դ] Ծարրի աման. étui à collyre.

سرن { սէրէն [ի] 1. Կայմ. mât 2. Գերան. espars, poutre.

صرنا { զուռնա [դ] Տե՛ս. voir زورنا.

سرناس { սէրնաս [դ] Իրա-գէտ, փորձառու initié, expert, expérimenté [Հոլ. սէրրէնաս]:

سرنامه { սէրնամէ [դ] Վերնագիր, խորագիր, titre, vedette.

سرندیب { սէրէնտիպ [ա] Սէյլան կղզի. Ceylan

سرنكون { սէրնիկեան [դ] Գլխիվայր. la tête en bas, renversé.

سرنوشت { սէրնիւվիշթ [դ] Ճակատագիր. destin, destinée.

سرو { սէրվ [դ] Նոճի. cyprès [Հոլ. սէլվի]: Առծ. روان — (գնայուն նոճի) բարձրահասակ գեղադէմ մարդ. une belle personne à taille élégante.

سروال { սէրվալ [ա] Անդրավարտիք. caleçon.

سروج { սէրուճ* [ա] ձի. տես سرج. p.d. سرج:

سرود { սէրուտ [դ] Երգ. chant. hymne.

سرور { սէրվէր [դ] Գլխաւոր. chef [յգ. سروران]: Առծ. كائنات — . — انبيا Մուհամմէտ. Mahomet. — ی . — لك գլխաւորութիւն. supprématie, primauté.

سرور { սէրուր [ա] Ուրախութիւն, ցնծութիւն. joie, allégresse.

سرور { սէրուր [թ] Սուլեմայ սնդիկի. précipité de mercure.

سروستان { սէրվիսթան [դ] Տեղի ուր կան բազում նոճիք. lieu planté de plusieurs cyprès.

سروش { սէրուշ [դ] Հրեշտակ. ange.

سروى { սէրվի [թ] Նոճի. cyprès.

سره { սէրրէ* [ա] Պորտ. nombril [յգ. سرات. سرة البزور պորտ ընդոց. hile.]

سرهنك { սէրհէնկ [դ] Զ. Վաշտօք. sergent [յգ. سرهنكان] Զ. Հազարապետ major.

سرى { սէրրի [ա] Պորտա-յին. ombilical, hilifère [էգ. سريه]:

سريان { սիւրեան [ա] Ասորիք Syriens.

سريانى { սիւրեանի [ա] Ասո-րական, ասորի. Syriaque, syrien, assirien [էգ. سريانيه]: — جه ասորերէն. langue Syriaque.

سرير { սէրիր [ա] Զ. Գահ. trône [յգ. سرر] Զ. Մահիճ. lit.

سرّه { սըրրէ * [—] 1. Գաղտնիք, խորհրդաւոր բան. secret, mystère [Տե՛ս. سرائر] ։

سريرى { սըրիրի [—] Եէդ. Մահճական. clinique [Եզ. سريريه] ։

سريريات { սըրիրիյեաթ* [—] Մահճական ախտերն հիւանդաց անկողնոյն քով գործնականապէս տըրւած դասեր. clinique.

سريع { սէրի՛ [—] Արագ, շուտ. rapide, vite, accéléré [سرعت էն] [Եզ. سريعه] ։ Ասաց. الاغفال — դիւրախաբ. dupe. الحركه — դիւրաշարժ. leste. — سير . السير — ճեպընթաց. marche pressée. à grande vitesse. الزوال — վաղանցուկ. fugace. الاعتقاد — դիւրահաւատ. crédule. الانتقال — առոյգ միտքի տէր. qui a un esprit vif.

سريعاً { սէրի՛ան [—] Շուտով, փութով, վաղվաղակի. promptement, vite, à la hâte.

سرين { սըրին [ի] Զով, քիչ մը ցուրտ. frais, un peu froid.

سرينلشمك { սըրինլէշմէք [ի] Զովանալ, քիչ մը ցրտանալ. se rafraîchir.

سرينلك { սըրինլիք [ի] Զովութիւն. fraîcheur.

سرينلمك { սըրինլէմէք سرينلنمك սըրինլէնմէք [ի] Տե՛ս. voir سرينلشمك ։

سريه { սէրրիյյէ*[—] Հարճ. concubine.

سز { սիզ [ի] Դուք. vous: Ասաց. اعلم — ինչպէս որ կուզէք. comme vous voulez. جه — բատ ձեզ. d'après vous.

سز { սըզ. ըզ [ի] Առանց, ան... ոչ... sans, in, non, manque de.

سزا { սէզա [դ] Արժանի, արժանաւոր. digne, convenable, mérité.

سزاوار { սէզավար [դ] Արժանի. digne: بيورمق — շնորհել. accorder.

سزدرمك { սէզտիրմէք [ի] Կռահել, դիտել տալ. laisser comprendre, observer.

سزمك { սէզմէք [ի] 1. Զգենել. observer 2. Կռահել, իմանալ. s'appercevoir, percer, pénétrer.

سزتى { սէզինթի [ի] Նշանակ, ազդ. indice, avis.

سزو { սէզկի [ի] Մուշկին, ամկենի. liège.

سزيك { սէզիք [ի] Նշանակ, ազդ. indice, avis

سزين { սէզին. սըզըն [ի] Առանց. sans.

سس { սէս [ի] 1. Ձայն. voix, son 2. Աղաղակ, աղմուկ. cri, bruit : چيقارمق — պօռալ. crier. — ويرمك արթնցնել. éveiller.

سست { սէսթ [գ] Թոյլ, տկար. mou, relâché, faible : اندام — մարմնով տկար. débile. طبيعت — թուլամորթ. mou.

سستى { սէսթի [գ] Թուլութիւն. mollesse.

سسلنمك { սէսլէնմէք [ի] Ձայն տալ, ձայն հանել, appeler, crier.

سطح { սաթհ [ա] 1. Երես, մակերեւոյթ. face, surface [յգ. سطوح] 2. Երես. Մակարդակ. plan.

سطحى { սաթհի [ա] 1. Մակերեւութական. superficiel 2. Հարեւանցի, վեր ի վերոյ. superficiel : جه — վեր ի վերոյ. superficiellement.

سطر { սաթր [ա] Գիծ, տող. trace, ligne [յգ. سطور] : باشى — Նորոգ տող. à la ligne. alinéa.

سطرنج { սաթրանճ [ի] Ճատրակ. jeu d'échecs — لو Ճատրակատախտակի պէս. en échiquier.

سطوت { սաթվէթ* [ա] 1. Բուռնզգնութիւն. impétuosité [յգ. سطوات] 2. Հզօրութիւն. puissance.

سطوح { սէթուհ* [ա] յգ. سطحի. p de سطح :

سطور { սէթուր* [ա] Գծեր, տողեր. lignes. [եզ. سطر] :

سطيح { սէթեյհ [ա] Անկիւնաւոր երես, Հատածք (ադամանդի). facette.

سعات { սէ՛աթ* [ա] յգ. ساعيի. pl. de ساعی :

سعادت { սէ՛ադէթ* [ա] Երջանկութիւն, Եւրանութիւն. bonheur, prospérité, félicité : Ասոց. وقت — Մուհամմէտի ողջութեան տարանը. époque où vivait Mahomet. سز — ապերջանիկ. infortuné, malheureux. — مند երջանիկ. heureux.

سعادتلو { սէ՛ադէթլը — سعادتلى սէ՛ադէթլի [ի] 1. Երանելի, երջանկաւէտ. bien heureux, fortuné 2. Վսեմափայլ. Son Excellence.

سعال { սէ՛ալ [ա] Հազ. toux : — ال حشيشة Հազի օգտակար դեղձանծաղիկ տունկ մ'է. pas-d'âne. —

دیکی կապայա հազ. կուլուլի. coqueluche. عنيد — ամանալիկ հազ. toux férine. متناوب — նօպայական, մղձկուկ հազ. toux quinteuse.

سعاوى { սէա'վի [–] Համ. բերատար. patient, endurant.

سعايت { սէ'-այէթ* [–] 1. Բանսարկութիւն, մատնութիւն. intrigue, tripotage, trahison 2. Զրպարտութիւն. calomnie, imposture.

سعتر { սա'թէր [–] Ծօթրին (քայա). serpolet.

سعد { սա'տ [–] 1. Երջան. կութիւն. bonheur 2. Բարերեր. de bon augure: Աստղ. اكبر — Լուսնթագ. Jupiter. اصغر — Արուսեակ. Vénus.

سعداء { սէ-'ատա*[–] Երանելիք. les bienheureux [եղ. سعيد].

سعدين { սա'տէյն [–] Լուսնթագ և Արուսեակ. Jupiter et Vénus.

سعر { սի'ր [–] Ընթացիկ գին. prix courant [յգ. اسعار].

سعفه { սա'ֆէ* [–] Քոս գլխու. teigne: رطبه — քոս. achores.

سعه { սէ'ա* [–] 1. Ընդարձակութիւն. amplitude 2. Կարողութիւն, բաւականութիւն. pouvoir, portée 3. Դիւրութիւն. aisance 4. Աստղ. Լայնքյթ. amplitude: سع على قدر ال — քստ (իմ) կարողութեան. de (mon) mieux.

سعى { սա'յ [–] Ջանք, ճիգ. effort: ا — ջանալ, ճգնիլ. s'efforcer, tâcher.

سعيد { սա'իտ [–] Երջանիկ. heureux [եզ. سعيده] [յգ. سعداء] [سعادت էն].

سعير { սա'իր [–] Դժոխք. enfer.

سفائن { սէֆա-ին*[–] Նաւեր. navires, vaisseaux [եզ. سفينه].

سفاد { սիֆատ [–] Զուգաւորութիւն անասնոց. accouplement.

سفار { սէֆֆար* [–] յգ. سافر. pl. de سافر.

سفارت { սէֆարէթ* [–] Դեսպանութիւն. դեսպանատուն. ambassade, légation: سنيه — օսմանեան դեսպանատուն. ambassade ottomane.

سفارتخانه { սէֆարէթխանէ [գ] Դեսպանատուն. ambassade, légation.

سفارج { սէֆարիճ* [ս] յն. سفرجلի. p. d. سفرجل

سفاك { սէֆֆագ [ս] Շատ արիւն թափող. արիւնարբու. sanguinaire.

سفال { սէֆալ [ս] Հողեղէն աման. vase de terre.

سفالت { սէֆալէթ* [ս] 1. Ստորնութիւն. infériorité 2. Թշուառութիւն. misère.

سفاهت { սէֆահէթ* [ս] 1. Անմտութիւն. sottise, niaiserie 2. Շռայլութիւն, զեղխութիւն. prodigalité, débauche.

سفتاح { սիֆթահ [ս] 1. Սկիզբ. commencement 2. Առաջին վաճառք. étrenne [տես. استفتاحէն]

سفتاحلامق { սիֆթահլամագ [ն] 1. Սկսիլ. commencer 2. Առաջին վաճառք ընել. faire l'étrenne.

سفته { սուֆթէ [պ] Ծակուած. percé, perforé : — نا չծակուած, կոյս. non percé, vierge, intact.

سفر { սիֆր [ս] Գիրք; մատեան. livre [յգ. اسفار]

سفر { սէֆէր [ս] 1. Ուղեւորութիւն. voyage [յգ. اسفار] 2. Արշաւանք, պատերազմ. expédition, guerre, campagne 3. Անգամ: fois : Ասաց. ۱ — ճամբորդել. voyager. آچمق — պատերազմ հրատարակել. déclarer la guerre. ـ — حال պատերազմական վիճակ. état de guerre. — مدت երեք աւուր կամ 18 ժամու ճանապարհ. chemin de trois journées ou de 18 heures.

سفرا { սուֆէրա* [ս] Դեսպանք. ambassadeurs [եզ. سفير].

سفرجل { սէֆէրճէլ [ս] Սերկեւիլ. coing.

سفره { սօֆրէ* [ս] Ճաշու սեղան. table à manger [տաճ. սուֆրա]: Ասաց. يز — սեղանի ծածկոց. nappe. طاقي — սեղանի սպասք. vaisselle. — قورمق սեղան դնել. dresser la table. جي — սեղանայարդար. maître d'hôtel.

سفرى { սէֆէրի [ս] 1. Ուղեւորութեան. de voyage [եզ. سفره] 2. Պատերազմական. de guerre 3. Պատերազմական վիճակի յատուկ. réservé à l'état de guerre 4. սէֆրի [ն] Սե-

սուրծայր. pointu [ուղ. սիվրի]:

سفريحصار { սիվրիհիսար [ի] Սիվրիհիսար. Sivrihissar.

سفسطه { սէֆսէտէ* [ա] Ի-մաստակութիւն. sophisme : [ուղէ. սաֆսա-տա]: سوفسطایی — իմաստակ. sophiste.

سفك { սէֆք [ա] 1. Հեղուլ, թափել. verser 2. Հեղումն. effusion.

سفلا { սէ-ֆէլէ* [ա] 1. յգ. սէֆիլի. pl. de سفيل 2. սէ-ֆլէ էգ. اسفل ի. f. de اسفل:

سفله { սէ-ֆլէ* [ա] 1. Ցած, անարգ (մարդ). homme bas, vil, ignoble 2. սէֆէլէ* յգ. سافل ի. pl. de سافل

سفلی { սէ-ֆլի [ա] 1. Ստորին. inférieur 2. Անարգ. de basse condition 3. սէ-ֆլա* Ամենաստորին. le plus bas, inférieur [էգ. اسفل ի]:

سفليت { սէ-ֆլիյյէթ*[ա] Ստորնութիւն. bassesse, infériorité.

سفن { սէ-ֆէ-ն* [ա] Նաւեր navires [եղ. سفينه]

سفوف { սէ-ֆու-ֆ [ա] Փոշի (դեղագործական) poudre (pharmaceutique).

سفه { սէֆէհ [ա] Անմտութիւն. sottise.

سفها { սէ-ֆէհա* [ա] յգ. سفيه ի. pl. de سفيه:

سفيد { սէֆիտ. սէֆիտ [պ] Սպիտակ. blanc : Ակ. — بحر Միջերկրական. Méditérranée.

سفير { սէֆիր [ա] Դեսպան. ambassadeur, envoyé [سفارت էն] [յգ. سفرا]:

سفيل { սէֆիլ [ա] 1. Ստորին. bas, inférieur [سفالت էն] [էգ. سفيله] 2. Թշուառ, եղկելի. misérable [յգ. سفلا]:

سفيلك { սէֆիլլիք [թ] Թշուառութիւն. misère, malheur.

سفينه { սէֆինէ* [ա] Նաւ. navire, vaisseau [յգ. سفائن . سفن]:

سفيه { սէֆիհ [ա] 1. Անմիտ. frivole [سفاهت էն] [էգ. سفيهه] [յգ. سفها] 2. Չեղխ, շռայլ. débauché, prodigue.

سفيهانه { սէֆիհանէ [պ] Անմիտ կամ զեղխ մարդու վայել. propre à un sot ou à un débauché.

سقاء { սաքքա [ա] Ջրկիր. porteur d'eau : — قوشی Եկքանիկ որ կարմրա-գլուխ թռչնիկ մ'է. chardonneret.

سقات { սէ-քաթ*[ա] յգ. ساق ի. pl. de ساق:

سقامت { սէգամէթ* [ա] 1. խօթութիւն. infirmité 2. թերութիւն, յոռութիւն. défaut, vice 3. վնաս. dommage : —لو վնասակար, վտանգաւոր. nuisible, dangereux.

سقايت { սիգայէթ* [ա] Տե՛ս voir سق :

سقر { սագար [ա] Դժոխք. enfer.

سقراط { սօգրադ [ա] Սոկրատ. Socrate.

سقط { սագադ [ա] 1. Կոտրած, փճացած. brisé, endommagé 2. Խեղանդամ. estropié 3. Խոտան. de rebut 4. Վտանգաւոր. dangereux 5. Արատաւոր, թերակատար. défectueux 6. Սխալ. faute, erreur [յգ. سقطات]:

سقط { սըգդ [ա] Թերածին սաղմ, վիժած. avorton.

سقطلامق { սագադլամագ [թ] 1. Խեղել. estropier 2. Վնասել. endommager.

سقطلق { սագադլըգ [թ] 1. Վնաս dommage 2. Աւեր. ruine, avarie.

سقف { սագֆ [ա] Առաստաղ. toit [յգ. سقوف]

سقم { սէգամ [ա] Ախտ, հիւանդութիւն. maladie [յգ. اسقام]:

سقمونيا { սագմօնեա [յ] Սկամոնի. scammonée.

سقنقور { սագանգուր [ա] 1. Տեսակ մը մողես. espèce de lézard 2. Պաստառ. pièce de mousseline qui sert de bandage.

سقوط { սիւգուդ [ա] 1. Իյնալ. tomber 2. Անկում. chute, prolapsie

سقوف { սիւգուֆ* [ա] յգ. سقفի. pl de سقف

سقى { սագի՛ [ա] Ջուր տալ, ոռոգել. abreuver, irriguer, arroser.

سقيم { սագիմ [ա] 1. Խօթացեալ. infirme [سقامت էն] [էգ. سقيمه] 2. Թիւր, յոռի, պակասաւոր. erroné, vicieux, défectueux.

سك { սէք [պ] Շուն. chien [յգ. سكان]:

سكا { սանա [թ] Քեզի. à toi.

سكارا { սիւքարա* [ա] Գինովներ. ivres [յգ. سكران]:

سكاكين { սէքաքին* [ա] յգ. سكينի. pl de سكين

سكال { սիքալ [պ] Խորհ, մտածութիւն. pensée, idée.

سكان { սէքքեան [ա] 1. Ղեկ. gouvernail, timon 2*. Բնակիչք. habitants [յգ. ساكن ի].

سكانه { սէքեանէ [գ] Շան պէս. շնական. canin.

سكبان { սէկպան [գ] Շնապան. garde de chiens 2. Տե՛ս. voir سكمن ,

سكته { սէքթէ* [ա] 1. Դադար. pause 2. Երեք կաթուած. apoplexie 3. Ընդմիջում, խափանում. interruption: Աղոյ. ساعقه *— ուշաթափութիւն. catalepsie. قلب *— սրտի կաթուած cardiorrhémie.

سكته دار { սէքթէտար [գ] 1. Դադարեալ, ընդմիջեալ. cessé, interrompu 2. Վնասուած. reçu d'atteinte, endommagé: ا — Վնասել. endommager, porter atteinte.

سكتى { սէքթի [ա] Կաթուածական, կաթուածոտ. apoplectique.

سكدرمه { սէկտիրմէ [ի] Ոստոստում (գնդակի, քարի): ricochet.

سكديرجى { սինտիրիճի [ի] Մարսողական, մարսողական. digestif.

سكر { սէքր [ա] Գինովութիւն. ivresse.

سكر { սէքքեր [ա] Շաքար. sucre: دوادار — շաքարաւոր դեղ մ'է. saccharure. عنب — խաղողաշաքար. glycose.

سكرات { սէքերաթ* [ա] Գինովութիւն. ivresse: الموت — ոգեվարքի զառանցանք. délires du mourant.

سكران { սէքրան [ա] Արբեալ, գինով. enivré.

سكرت { սէքրէթ* [ա] Գինովութիւն. ivresse

سكرتمك { սէյիրթմէք [ի] Վազել, ընթանալ. courrir. presser le pas.

سكردم { սէյիրտիմ [ի] 1. Ընթացք. course de pied 2. Ծածուկ ուղի ամրոցի. chemin couvert d'une fortification.

سكرك { սէյրէք [ի] Տե՛ս. voir سيرك ,

سكرمك { սէյիրմէք [ի] 1. Ոստոստել. sautiller 2. Բաբախել, թնդալ. palpiter.

سكرمه { սէյիրմէ [ի] Մարմնոյ մի մասին թնդալը, բաբախում. palpitation

سكرى { սէքքերի [ա] Շաքարային. sac-

charin [եզ. պկրս]։

سكرين { սէքէրլիքի [պ] Շաքարուտ, քաղցր. doux. sucré.

سكز { սէքիզ [ք] Ութը. huit: — لك . — لى ութնոց. composé de huit.

سكزر { սէքիզէր [ք] Ութնական. huit à huit

سكزنجى { սէքիզինճի [ք] Ութերորդ. huitième.

سكسان { սէքսան [ք] Ութսուն. quatre-vingts: — دفعه . — كره — քանի քանի անգամ. maintes fois. — لك ութսունանոց. qui vaut 80. ութսունամեայ. octogénaire. — نجى — ութսուներորդ quatre-vingtième

سكسترو { սէքսէթրօ [է] Դարաւուճ (ասպառական պարտատեղի). saisie, arrêt.

سكمك { սէքմէք [ք] 1. Ցատկել, ոստոստել. sauter, sautiller.

سكمن { սէկմէն [ք] Հին օսմանեան թուրք զօրաց մի դասն էր. corps spécial de l'ancienne armée turque [տես. سكبان]։

سكنا { սէքնա* [ա] Տե՛ս. voir سكنى ։

سكنات { սէքէնաթ* [ա] Դադարք. pauses [եզ. سكنه]։

سكندر { սէքէնտէր [պ] Աղեքսանդր. Alexandre: رومى — Մեծն Աղեքսանդր. Alexandre le grand.

سكنه { սէքէնէ*[ա] 1. Բնակիչք. habitants [եզ. ساكن] 2. սէքնէ. Դադար. pause.

سكنى { սէքնա* [ա] Բնակութիւն. habitation: — قابل բնակելի. habitable.

سكوت { սէքութ [ա] 1. Լռութիւն. silence 2. Լռել. se taire.

سكوسترو { սէքվէսթրօ [է] Տե՛ս voir سكسترو ։

سكود { սէօյիւտ [ք] Ուռի. saule.

سكون { սիւքուն [ա] 1. Բնակութիւն. habitation 2. Անշարժութիւն. immobilité 3. Խաղաղութիւն. tranquillité, calme 4. քեր. Տառի մը ձայնաւորէ զուրկ ըլլալը. l'absence d'une signe phonique sur une lettre.

سكونت { սիւքունէթ*[ա] 1. Խաղաղութիւն, Հանդարտութիւն. calme,

tranquillité 2. Ծանրութիւն, լրջութիւն. gravité : كسب — խաղաղիլ, հանդարտիլ. se calmer. لی — խաղաղ. calme. ծանր, լուրջ. grave, sérieux.

سكه { սիքքէ* [ա] 1. Կնքոց (դրամի). coin (de monnaie) 2. Դրամ. monnaie 3. Տեսակ մը փեղղոյր տերվիշաց. espèce de bonnet des derviches.

سكه زن { սիքքէզէն [պ] Դրամահատ. monnayeur.

سكه كن { սիքքէքէն [պ] Կնքոց փորող. graveur du coin.

سكيجى { սինիճի [թ] Մարսողական. digestif.

سكير { սինիր [թ] 1. Ջիղ, նեարդ. nerf 2. Երկայն թել տնկոց. nervure, fibre : Ածց. علتی — ջղացաւութիւն. névralgie. لو — ջղուտ, ջղայնոտ. nerveux.

سكيروس { սէքիրոս [յ] Բժշ. կարծր և անցաւ ուռուց. squirrhe : ى — կարծր և անցաւ. squirreux.

سكيل { սէքիլ [թ] Կոճիճ. verrue : اوتى — կռափանջար կամ անփարփի որք կոծիծներն կը բուժեն. dent-de-lion ou ephorbe (curatifs des verrues).

سكين { սէքքին [ա] Դանակ. couteau [ج. سكاكين]

سكينه { սէքինէ* [ա] Անդորրութիւն. tranquillité.

سل { սէլ Հեղեղ. torrent [Նոր. سيل էն].

سلّ { սէլլ [ա] Պատեանէն հանել. tirer du fourreau, dégainer.

سل { սիլլ [ա] 1. Բժշ. Ծիւրում, հիւծում. phtisie, consomption.

سلا { սիլա [ա] Խայթոց. aiguillon.

سلائق { սէլաիք* [ա] ج. سليقه ի pl. de سليقه.

سلاجقه { սէլաճըքա* [ա] ج. سلجوقی. pl. d. سلجوق.

سلاح { սիլահ [ա] Զէնք. arme [ج. اسلحه]: ه — صارلق ի զէն դիմել. courir aux armes. ه — طاورانق զէնք գործածել. faire usage de ses armes. بدست — զէն ի ձեռին. à main armée. انداز — հրացանակիր. fusilier.

سلاحخانه { սիլահխանէ [պ] Զինարան. dépôt d'armes. arsenal.

سلاحدار { սիլահտար [ղ] Զինակիր. écuyer [ջք. سلاحدارا‌ن] ։

سلاحشور { սիլահշէօր [ղ] 1. Սպառազէն. homme armé [ջք. سلاحشوران] 2. Հրացանակիր. mousquetaire.

سلاحلندرمق { سلاحلاندرمق սիլահլանդըրմագ [ի] Զինել. armer.

سلاحلنمق { سلاحلانمق սիլահլանմագ [ի] Զինիլ. s'armer.

سلاخت { սելախաթ* [ա] գիմ. Անհամութիւն. insipidité.

سلاست { սելասեթ* [ա] Սահունութիւն ոճի facilité de style.

سلاسل { սելասիլ* [ա] ջք. سلسله. pl de سلسله

سلاطين { սելաթին* [ա] ջք. سلطان. pl. de سلطان

سلاق { սիլագ [ա] Այծամուկն (աչաց մի անկեան վէրք). anchilops.

سلالم { սելալիմ* [ա] ջք. سلم. pl. de سلم ։

سلاله { սիլալէ* [ա] Արու սերունդ մի ականաւոր անձի. lignée, postérité mâle d'un personnage.

سلام { սելամ [ա] 1. Փրկութիւն. salut 2. Խաղաղութիւն. paix 3. Ողջոյն, բարեւ. salutation, compliment: Առց. — ویرمك բարեւել. saluer. — آلمق ողջոյն փոխանակել. rendre le salut. — ه طورمق բարեւի կենալ. présenter les armes. se tenir prèt à recevoir la salutation d'un supérieur. — عليكم ողջոյն քեզ salut!. je vous salue. وعليكم — ال ողջոյն և ընդ քեզ. à vous aussi, salut. — ايله բարեւ ըրէ՛ք. mes compliments. — اوتى կապնդեղ. livèche. — ال عليه ալէյհիսսելամ ողջոյն նմա. salut à lui. — ال و վէսսելամ մնայք խաղաղութեամբ. adieu. և ահա ամեն ինչ կատարեալ է. et voilà tout, tout est fini.

سلامت { սելամեթ* [ա] 1. Փրկութիւն, ապահովութիւն. salut, sûreté 2. Զերծ լինելն. être à l'abri de 3. Բժշ. ԲեԹեւութիւն հիւանդութեան. bénignité. Առց. — ه چيقمق ազատիլ. arriver à bonne fin. — له երթայք խաղաղութեամբ. bon voyage. portez vous bien.

سلاملاشمق { սելամլաշմագ [ի] Զիրար ողջունել. se saluer.

سلاملامق { սէլամլամագ [թ] Ողջունել. saluer.

سلاملق { սէլամլըգ [թ] 1. Առանձնոց. տեղի այցորելի. appartement des hommes. salle de réception 2. Հանդէս որ կը կատարուի ուրբաթ օրերն Սուլթանին մզկիթ գնացած պահուն. procession qui s'accomplit les vendredis à l'heure où le Sultan se rend à la mosquée.

سلب { սէլպ [—] 1. Ի բաց բառնալ. կողոպտել. ôter, enlever, dépouiller 2. Յափշտակում. enlèvement 3. քեր. Ժխտում, բացասութիւն. négation: Աւաց. ا — امنيت վստահութիւնը վերցնել. se méfier.

سلبيه { սէլպիյէ* [—] Ժխտական. négatif.

سلجم { սէլճէմ [—] Շողգամ. navet: زيق — գանձրակ. colza.

سلجوق { սէլճուգ [—] Սելճուգեան. Seldjoucide [յգ. سلاجقه . سلجوقيان]

سلحفا { սիւլհաֆա* [—] Կրիայ. tortue.

سلحفيه { սիւլհաֆիյէ* [—] — طائفه կրիայականք. chéloniens.

سلخ { սէլխ [—] 1. Քերթել (մորթը). écorcher 2. Վերջին օր լուսնական ամսոյ. dernier jour d'un mois lunaire.

سلخانه { սէլխանէ. [թ] Տե'ս. voir سلخخانه:

سلخخانه { սէլխխանէ [ղ] ըՍպանդանոց. abattoir [ռմկ. սալախանէ]:

سلس { սէլիս [—] Տե'ս. voir سليس:

سلسال սէլսալ
سلسبيل սէլսէպիլ { [—] Ականակիտ, անուշահամ զով ջուր. eau douce, limpide et fraîche.

سلسله { սիլսիլէ* [—] 1. Շղթայ. chaîne [յգ. سلاسل] 2. Շարք. série, suite 3. Ազգատոհմ, սերունդ. famille, race [ռմկ. սիլսիլէ] 4. Երաժ. Շար. série:
Աւաց. جبال ° — շղթայ լեռանց. chaîne de montagnes. مراتب ° — աստիճանակարգութիւն hierarchie. نامه — Ճիւղագրութիւն. arbre généalogique.

سلطان { սուլթան [—] 1. Կայսր, վեհապետ, Սուլթան. empereur, souverain, Sultan [յգ. سلاطين]

2. Պալատական իշխանուհի. princesse de cour.

Ամս. — والده մայր թագուհի. la reine mère. خاصکی — հարճ որմէ Սուլթանին որդի մը ծնած է. concubine qui a donné naissance à un enfant de Sultan. — م افندم տէր իմ. mon seigneur. لق — սուլթանութիւն. état, qualité d'un Sultan.

سلطانی { սուլթանի [ա] կայսերական. impérial [էգ. سلطانیه]։ Ամս. قلعهٔ — Տարտանէլ. les Dardanelles. — مکتب կայսերական Լիկէոն. lycée impérial.

سلطنت { սալթանաթ* [ա] 1. կայսրութիւն. empire 2. Թագաւորութիւն règne 3. Շքեղութիւն, պերճութիւն. pompe, magnificence : Ամս. سنیه — Օսմանեան կայսրութիւն. empire ottoman. سورمك — . ا — . ا — اجرای թագաւորել. régner. عربهسی — . قایغی — կայսեր անձին յատուկ կառք, նաւակ. voiture, embarcation propre à la personne du souverain. لو — շքեղ, մեծաշուք. fastueux, splendide.

سلع { սէլ՛ [ա] ճաթռտուք (ձեռաց, ոտից). crevasse(aux mains,aux pieds)

سلعه { սէլ՛ա. սէլ՛ա*[ա] 1. Այտուց գլխոյ. taupe, loupe [յգ. سلع . سلعات] 2. Վաճառք. marchandise.

سلف { սէլէֆ [ա] Նախորդ prédécesseur [յգ. اسلاف] : ده — յանցելում. dans le temps passé, jadis.

سلفکه { սէլէֆքէ [թ] Սելեւկիա. Séleucie.

سلق { սըլք [ա] ճակնդեղ (բոյս). betterave.

سلك { սիլք [ա] 1. Դերձան. fil 2. Շարք, կարգ, դաս. rang, file, ligne 3. Ասպարէզ. carrière.

سلکمك { սիլքմէք [թ] Թօթուել, ցնցել. secouer : — قيا մէկէ մը տրտնջալ. se plaindre de qn.

سلکنمك { սիլքինմէք [թ] Ինքզինքը թօթուել, ցնցել. se secouer.

سلله { սիլլէ [թ] Տե՛ս. voir سیله :

سلم { սէլէմ [ա] 1. Խաղաղութիւն. paix 2. Բէյ — . կանխավճար. payement anticipé.

سلم { սուլլէմ [ա] Սանդուղք. escalier [յգ. سلالم]։

سلما { սէլէմա* [ա] ժը. سليم ի. pl. de سليم ։

سلمن { սէլէման [ի] Զառնիկ. arsenic : — طالى նախաքլորաւոր սնդիկի calomel.

سلمى { սէլէմի [ա] الشكل — սանդղաձև. scalariforme [էգ. سلميه] ։

سلوا { սէլվա* [ա] Լորամարգի. caille.

سلوت { սէլվէթ* [ա] Մխիթարութիւն. consolation.

سلوتخش { սէլվէթպախշ [պ] Մխիթարիչ consolateur.

سلوك { սէլուք [ա] Հետևիլ, ընթանալ. suivre : — ارباب . — اهل ուխտեալ հաւատաւոր (ք). profès, ou des profès.

سلوى { սէլվա* [ա] Լորամարգի. caille.

سلوى { սէլվի [ի] Նոճի. cyprès.

سله { սէլլէ* [ա] Կողով. corbeille.

سلى { սէլլի [ա] Ծիւրական. phthisique [էգ. سليه]

سليس { սէլիս [ա] Սահուն (ոճ). (style) facile courant [էգ. سليسه][سلاست է]

سليقه { սէլիգա* [ա] Ունակութիւն. habitude, routine [յգ. سلائق] ։

سليل { սէլիլ [ա] Բժշ. Նորածին. nouveau-né: ميت — մեռեալ ծնած. mort-né.

سليم { սէլիմ [ա] Անարատ, զերծ. immaculé, sans tache, exempt de [سلامت էն] [էգ. سليمه] [յգ. سلما]: — عقل ողջմտութիւն. bon sens, saine raison.

سليمان { սիւլէյման [ա] Սողոմոն. Salomon : ى— եղընգնաքար. onyx.

سليمه { սիւլէյմէ* [ա] անդամ. կոճ (մատանց, ոտից, ձեռաց). phalangine.

سمّ { սէմմ [ա] 1. Թոյն. poison [յգ. سموم] 2. Ասղան ծակ. chas : السمك — ձկան թմբիր. coque du levant. الفار — զառիկ. arsenic

سم { սէմ [պ] Կճղակ, սմբակ. sabot, corne de pied.

سماء { սէմա* [ա] Երկինք. ciel [յգ. سماوات. سموات] : Աստղ. — علائم ال ծիածանի գօտի. arc-en-ciel.

سمات { սէմաթ* [ա] 1. Նշաններ. marques, insignes [յգ. سمه ի] 2. Ձիրքեր. dons, facultés : مروت — մարդասիրութեան նշան-

նէր կէօզ․ qui porte les marques d'humanité.

سماحت { սէմահէթ* [ա] Առատաձեռնութիւն. générosité : پیشه — չէօրհատօրլը առատաձեռն. généreux, libéral.

سماحتلو { սէմահէթլիւ [ի] Առատաձեռն. généreux, libéral.

سماسره { սէմասէրէ* [ա] ճէ. سمسار ի. pd. سمسار

سماط { սըմաթ [ա] Ճաշու սեղան. table à dîner.

سماع { սէմա՛ [ա] 1. Լսելութիւն. audition 2. Հոգեւոր պար և նուագ Տէրվիշաց. danse et musique religieuse des derviches.

سماعخانه { սէմա՛խանէ [պ] Արահ ուր կը պարեն տէրվիշք. salle où dansent les derviches.

سماعی { սէմա՛ի [ա] ժէր. Անկանոն. irrégulier [իգ. سماعیه].

سماق { սիւմմագ [ա] Աղտոր (ծառ մ'է) sumac: ی— ծիրանաքար. porphyre.

سماك { սէմագ* [ա] Ձուկեր. poissons [եզ. سمك]

سمانت { սէմանէթ կամ սէմանէ* [ա] Գիրութիւն, պարարտութիւն. embonpoint.

سماوات { սէմավաթ* [ա] Երկինք(ներ). cieux, firmament [եզ. سما].

سماوی { սէմավի [ա] Երկնային. celeste [իգ. سماویه].

سمپاره { սըմբարէ [պ] Զմըռնիտաքար. որձաքար émeri.

سمت { սէմթ [ա] 1. Ուղղութիւն, կողմ. direction, côté [ճէ. سموت] 2. Թաղ. quartier 3. Ազիմէտ. azimut: Ասյ. — الرأس գագաթնակէտ, զենիթ zénith. — الرجل . — القدم ոտնակէտ. nadir.

سمتراش { սէմթրաշ [պ] Դուահրակ (երկմարդոց ոճրակը կարելու գանակ). boutoir [ապ. սունթրաշ].

سمح { սէմհ [ա] Առատաձեռնութիւն, չէօրհ munificence.

سمحاء { սէմհա* [ա] Առատաձեռն. généreux [سماحت էն] [եզ. سمیح].

سمحاق { սիմհագ [ա] ծէզա. Ոսկր պատող թաղանթ. périoste.

سمر { սէմէր [ի] 1. Համետ. bât 2. Բառնալի բեռնակրաց. crochets: —

اورمق Թամբել. seller.

سمرت { սէմէրէթ* [ա] Թուխութիւն. brun, couleur brune.

سمرجى { սէմէրճի[ի] Համետագործ. bâtier.

سمركنمك { սէմէրքէնմէք [ի] Տե՛ս. voir سمرمك

سمرمك { սէմիրմէք [ի] Գարարանալ. գիրնալ. s'engraisser.

سمرلمك { սէմէրլէմէք [ի] Թամբել. seller.

سمسار { սըմսար [ա] Միջնորդ. courtier: —لق միջնորդութիւն. courtage [յգ. سماسره].

سمساريه { սըմսարիյէ* [ա] Միջնորդ չէք. courtage.

سمسم { սէմսէմ [ա] Սուսամ, շուշմայ. sésame: —ى الشكل շուշմանկերպ. sésamoïde.

سمط { սըմթ [ա] Կրան ուլունք շարուած գերձան. fil rangé de grains.

سمع { սէմ՛ [ա] 1. Լսելութիւն. audition, ouïe 2. Ականջ. oreille 3. Լսել, ունկնդրել. entendre, écouter. —اً و طاعة սէմ՛ան վէ թա՛աթէն. ամենայն սիրով. avec grand plaisir.

سمعه { սէմ՛ա* [ա] Լսելութիւն. audition.

سمعى { սէմ՛ի [ա] Լսելեաց, լսողական. acoustique, auditif [էգ. سمعيه].

سمك { սէմէք [ա] Ձուկ. poisson [յգ. سماك].

سملجمك { սէ-մ-լճէմէք սملجنمك սէ-մ-լճէնմէք [ի] Անձկութեամբ գալարիլ. se tordre avec angoisse.

سمن { սէմէն [պ] Յասմիկ. jasmin.

سمن { սէմէն [ա] Գիրութիւն. embonpoint [ռամկ. սէմէն]: Ա..ց. —كلك գիրնալ. s'engraisser.

سمنبر { սէմէնպէր [պ] Յասմկալանջ. qui a le sein blanc et suave comme le jasmin [յգ. سمنبران].

سمند { սէմէնտ [պ] Մոխրագոյն ձի. cheval rouan [յգ. سمندان].

سمندر { սէմէնտէր [պ] Սալամանդր (կենդանի). salamandre.

سمنستان { սէմէնիսթան [պ] Յասմկի դաշտաստան. parterre des jasmins.

سمو { սէ-մէ-ւվ [ա] Բարձրութիւն, վսեմութիւն. hauteur, éminence.

سموات { սէմավաթ* [ա] Երկինք(ներ) cieux· firmament [եզ. سما] ։

سموت { սէմութ* [ա] յգ. սէմթ. pl. de سمت ։

سموح { սէմուհ [ա] Առատաձեռն. généreux, libéral [سماحت էն] ։

سمور { սէմմուր [ա] 1. Սամոյր. zibeline 2. Մուշտակ սամոյրի. fourrure de zibeline [ռուս. սամուր]։

سمورمك { սէմուրմէք[թ] Տե'ս voir سمیرمك ։

سموم { սէմում[ա] 1. Թունաւոր. vénéneux [سم էն] 2. Խորշակ. simoun 3. սումում* Թոյներ. poisons [եզ. سم]։

سمه { սէմէ [թ] Ապուշ. hébété, stupéfait.

سمه { սէմէ* [ա] Նշան. marque [յգ. سمات]։

سمه‌لك { սէմէլիք [թ] Ապշութիւն. stupéfaction.

سمه‌لنمك { սէմէլէնմէք [թ] Ապուշնալ. tomber dans la stupeur.

سمی { սէմի [ա] 1. Թունալից. vénéneux [եզ. سمیه] 2. սէմի. Անուանակից. homonyme [اسم էն]։

سمیات { սէմմիյաթ*[ա] Թունաւոր նիւթեր. substances vénéneuses.

سمیت { սէմմիյէթ*[ա] Թունաւորութիւն. qualité vénéneuse.

سمیت { սէմիթ [թ] Տե'ս. voir سمید ։

سمیح { սէմիհ [ա] Առատաձեռն. généreux libéral. [سماحت էն] [եզ. سمیحه]։

سمید { սէմիտ [թ] 1. Բոկեղ. gimblette 2. Օղակ. anneau : اوتی — գերմակ ալիւր. fleur de farine. جی — բոկեղ վաճառող. qui vend des gimblettes.

سمیر { սէմիր [ա] 1. Պատմուած. raconté [سمر էն] 2. Ընկեր. compagnon : Աւաց — صداقت Հաւատարիմ. fidèle.

سمیرکین { սէմիրքին [թ] Պարարտ. gras.

سمیرمك { սէմիրմէք [թ] Պարարտանալ. գերնալ. s'engraisser.

سمیز { սէմիզ [թ] Պարարտ. gras : اوت — անմեռուկ, փրփրիմ. pourpier.

سمیزلك { սէմիզլիք [թ] Պարարտութիւն. graisse, embonpoint.

سمیزلنمك { սէմիզլէնմէք [թ] Պարարտանալ s'engraisser.

سميع { սէմի՛ [ա] Լսող. qui entend [سمع էն]։

سمين { սէմին [ա] Պարարտ. gras, engraissé. [سمانت էն] [էգ. سمينه]։

سن { սէն [ի] Դու. toi, tu.

سن { սինն [ա] 1. Ակռայ, ատամն. dent [յգ. اسنه . اسنان] 2. Տարիք, տիք. âge [յգ. اسنان]։ الحلم — իմաստութեան ակռայ. dent de sagesse.

سناء { սէնա [ա] Բարձրութիւն. élévation: Աոց. مكى — ուծայլ. séné. آمريقى — ամերիկամորգածաղիկ. poincillade. كاذب — պայթակենի (թուփ ինչ). bagnaudier.

سنابل { սէնապիլ* [ա] յգ. սնբլէի. pl. de سنبله։

سناج { սինաճ [ա] Ծխ. Մուր Թեթև. fuliginosité ی — մրացեալ. fuliginous.

سنامكى { սինամէքի [ի] Ածայլ. séné.

سنان { սինան [ա] Նիզակ. lance [յգ. اسنه]։

سنانير { սէնանիր* [ա] յգ. սինուրի. pl. de سنور։

سنبل { սէմպիւլ [պ] Յակինթ, ամբուլ. jacinthe: رومى — Նարդոս, Համամպուլ. nard. ی — ամպամած. nébuleux.

سنبله { սէմպիւլէ* [ա] 1. Հասկ. épi [յգ. سنابل] 2. աստղտ. Կոյս. vierge: متفرعه — յուրուն. panicule.

سنت { սիւննէթ* [ա] 1. Սովորութ եւ օրէնք Մուհամմէտի. usage et pratique de Mahomet [յգ. سنن] 2. Թլփատութիւն. circoncision: Աոց. ا — թլփատել. circoncire. او — թլփատուիլ. être circoncis. — اهل ուղղափառ Մահմէտական. muslim orthodoxe. لو — թլփատեալ. circoncis. جى — թլփատիչ. celui qui opère la circoncision.

سنتينه { սէնթինէ [է] Փոր, ծոց նաւու. sentine.

سنج { սէնճ [պ] Կշռող. qui pèse [յգ. سنجان]։ — نكته Նրբամիտ. pénétrant.

سنجاب { սընճապ [պ] 1. Սկիւռ. écureuil 2. Մուշտակ սկիւռի. petit-gris.

سنجابى { սընճապի [պ] Մոխրագոյն. gris [de souris] grisâtre, cendré.

سنجاغ { սանճաղ
سنجاق { սանճագ } [ի] 1. Դրօշ. drapeau, étendard 2. Գաւառակ.

subdivision d'une province. départemant.

Աւաց. چكمك — դրօշ պարզել. arborer, déployer un drapeau. شريف — դրօշ Մուհամմէտի. étendard du Prophète.

سنجاقدار { սանճագտար [ի] Դրօշակիր. porte-enseigne.

سنجان { սընճան [ի] Տեսակ մը փշոտ ծառ է. sorte d'arbre épineux.

سنجف { սընճէֆ [ի] Եզերք, եզր. bord, lisière.

سنجلين { սէնճիլէյին [ի] Քեզի պէս. comme vous

سنجيده { սէնճիտէ [գ] Կշռուած, կշռած. pesé : ا — կշռել. խորհիլ. peser. réfléchir.

سنخ { սընխ [ա] Խորշ փոքր. alvéole [յգ. سنوخ].

ـئ انفيه — ռնգային խորշ. alvéo-nasal.

سند { սէնէտ [ա] 1. Նեցուկ. appui [յգ. اسناد] 2. Ապացոյց. preuve 3. Մուրհակ. document, acte, titre [յգ. سندات].

سندروس { սէնտէրուս [գ] Զնդրակ. sandaraque.

سندس { սէնտէս [ա] 1. Մետաքս. taffetas 2. Ճամկուար դիպակ. brocart.

سندلشمك { սէնէտլէշմէք [թ] Մուրհակ փոխանակել. échanger un acte

سندهلمك { սէնտէլէմէք [թ] Օրօրել, երերել. vaciller, chanceler, bercer.

سنديق { սէնտիք [է] Հաշուեյարդար. syndic.

سنديقه { սէնտիքէ [է] Ընկերութիւն, հաշուեյարդարութիւն. syndicat.

سنسين { սէնսին [ի] Տե՛ս. voir سيكسى.

سنك { սէնկ [գ] Քար, ապառաժ. pierre : خارا — մարմարիոն. marbre.

سنك { սէնկ [ի] 1. Քու. ton, tes 2. Քուկդ à toi.

سنكدل { սէնկտիլ [գ] Քարասիրտ. qui a le cœur dur comme la pierre, impitoyable [յգ. سنكدلان].

سنكسار { սէնկսար [գ] Քարկոծում. lapidation.

سنكستان { սէնկիստան [գ] Քարուտ վայր. endroit pierreux. rocailleux.

سنككی { սէնքինի [ի] Քուկդ. le tien.

سنكلاخ { սէնկլախ [դ] Քարուտ վայր. endroit pierreux.

سنكين { սէնկին [դ] 1. Քարեղէն. de pierre 2. Քարուտ. pierreux.

سنن { սիւնէն* [ա] յգ. سنت-ի. pl. de سنت :

سنوح { սիւնուհ [ա] Ելնել, բղխիլ, յառաջ գալ. provenir, émaner.

سنور { սինօր [ի] Սահման. frontière, limite : قومق — . كمك — սահմանագծել. délimiter.

سنور { սիննէվր [ա] Կատու. chat [յգ. سنانير]:

سنورداش { սինօրտաշ [ի] Սահմանակից. limitrophe.

سنوی { սէնէվի [ա] Տարեկան. annuel [سنه էն] [էգ. سنويه]:

سنه { սէնէ* [ա] Տարի, ամ. année, an [յգ. سنين]

سنه { սինէ* [ա] Քնէութիւն. somnolence.

سنه { սիւլինէ [ի] Սուլինա (բերան Դանուբի). Soulina.

سنه‌لك { սէնէլիք [ի] 1. Տարեկան. annuel 2. Միամեայ. d'un an.

سنی { սիւննի [ա] Ուղղափառ, սիւննի. orthodoxe, sunnite [յգ. سنيون]:

سنين { սինին . սինին [ա] Տարիներ, ամեր. années, ans [էզ. سنه] :

سنيور { սինեօր [է] Տէր, պարոն. monsieur, sieur.

سنيه { սէնիյյէ* [ա] Բարձր, վսեմ. haut, sublime [էգ. سنی]: — ارادهٔ կայսերական հրաման. ordre impérial.

سو { սու [դ] Կողմ. côté, direction.

سوء { սու [ա] 1. Չարիք. mal [յգ. مساوى] 2. Գէշ. mauvais: Աւաց. — قصد ոճիր, ապիրատութիւն. attentat. قصد — نفسه անձնասպանութիւն. suicide. ظن — կասկած. soupçon. استعمال — եղծում. abus. — المزاج վատառողջութիւն. cacochymie. تشكل — տձեւութիւն. difformité.

سوابق { սեվաբիգ* [ա] 1. յգ. سابقه-ի. pd. سابقه. 2. Էէն. Նախաշաւիղ. prélude..

سواحر { սեվահիր* [ա] յգ. ساحره-ի. pd. ساحره :

سواحل { սէվահիլ* [-] Ե. զերքեներ. côtes, rivages [եզ. ساحل]։

سواد { սէվատ [-] 1. Սեւութիւն. noirceur 2. Գրուածք. écriture 3. Մեղք. péché : Աչոյ. العین — բիբ. prunelle. — داء ال բիծ. սեւութիւն. mélanisme. تکثیر — սեւերդք բաներ գրել, մրոտել. barbouiller du papier.

سوادی { սէվատի [-] բիծ. Սեւական. mélanique [իգ. سوادیه]։

سوار { սուվար [գ] 1. Հեծած. monté 2. Ձիաւոր. cavalier [յգ. سواران]։ اسب او — Հեծնել. monter. فیطون ‘ — ձի, կառք Հեծած. monté à cheval, en voiture.

سواری { սուվարի [գ] 1. Հեծեալ. cavalier [յգ. سواریان] 2. Նաւապետ. capitaine d'un vaisseau : عسکری — Հեծելազօր. cavalerie.

سواطیر { սէվատիր* [-] յգ. ساطورի. pd. ساطور

سواعد { սէվա'իտ* [-] յգ. ساعدի. pd. ساعد։

سواغ { սէվաղ [-] Լուծիչ, Հալիչ. excipient.

سواق { սէվվաք [-] Միշտ մղող. qui pousse toujours [سوق էն]։

سؤال { սուալ [-] 1. Հարցում, Հարց, խնդիր. demande, question [յգ. اسئله] 2. Մուրացկութիւն. mendicité : ا — Հարցնել. demander, questionner.

سوالف { սէվալիֆ* [-] յգ. سالفهի. pd. سالفه

سوبسو { սու պէ սու [գ] Այս կողմ, ուրեք ուրեք. par-ci par-là.

سوبك { սուպէք [ի] Միզարան մանկանց. urinal des enfants au berceau.

سوبو { սուպու [ի] Կոնաձեւ. conique.

سوبیه { սուպիյէ [ի] Նուշէ աւշարակ, Նշաւիշ. amandé, orgeat.

سوپورکه { սուփուրկէ [ի] Աւել. balai : چالی — ցախաւել. balai de bruyère. میدان — մեծ ցախաւել. gros balai de bruyère. حصیر — կնդանաւոյ աւել. balai de genêt. جی — աւելավաճառ. vendeur de balais. اورمق — աւլել. balayer.

سوپورمك { սուփուրմէք [ի] Աւլել. balayer

سوپورندى { սիւփիւրիւնտիւ [թ] Աւելածք, մաղր. balayure : ئلك — մաղրնոց, աղբերք. tas d'ordures.

سوپوريجى { սիւփիւրիւճիւ [թ] Աւլող, աւելածու. balayeur.

سوت { սիւթ [թ] կաթ. lait: Աոյց. آنا — սնուցանող. nourrice. اوتى — կաթնախոտ. sénéka. ويرمك — ծիծ տալ. donner à téter. اورغوئى — ծծած կաթէն վնասուած (մնանուկ). enfant gâté par le lait qu'il tète. برادر — կաթն եղբայր. frère de lait. دن كسمك — կաթէն կտրել, քեցել. sevrer. قوش — ى անգտանելի բան. chose introuvable.

سوتجى { սիւթճիւ [թ] կաթնավաճառ. laitier.

سوتلاج { սիւթլաճ [թ] կաթնապուր. riz au lait [ռմկ. սիւթլիւ աշ ին].

سوتلكن { սիւթլիւկէն [թ] 1. Գէս պէս կաթնալից խոտ. diverses espèces de plante à suc laiteux 2. կաթնախոտ. euphorbe, tithymale.

سوتليجه { սիւթլիւճէ [թ] բուսն. կաթնախոտ. tithymale, euphorbe.

سوجى { սիւճիւ [թ] Գինի. vin.

سوخته { սուխթէ [պ] 1. Այրած. brûlé 2. Աստուածաբանութեան ուսանող. étudiant en théologie [յգ. سوختكان].

سود { սուտ [պ] Օգուտ. utilité, profit : چه — ի՞նչ օգուտ. à quoi bon.

سود { սիւտ [թ] Տե՛ս. voir سوت

سودا { սէվտա* [ա] 1. Սև. noir [էգ. اسود ի] 2. Սև մաղձ. atrabile 3. Սևամաղձոտութիւն. mélancolie 4. Տենչ, սէր. passion, amour : Աոյց. — قره սևամաղձութիւն. mélancolie. وطن — Հայրենաբաղձութիւն. nostalgie. زده — սևամաղձ. mélancolique.

سودالى { սէվտալը [թ] Սիրահար. amoureux.

سوداوى { սէվտավի [ա] Սևամաղձ. mélancolique, attrabulaire [էգ. سوداويه].

سودجى { սիւտճիւ [թ] կաթնավաճառ. laitier.

سودرمك { սէվտիւրմէք [թ] Սիրցնել. faire aimer.

سودمند { սուտմէնտ [պ] Օգտակար, շահաւոր utile, avantageux.

سوده { սուտէ [պ] Քսած. frotté contre.

سور { սուր [ա] Պարիսպ. muraille [ج. اسوار].

سور { սուր [պ] 1. Խրախճանութիւն. réjouissance, festin 2. Հարսանիք. noces.

سوراخ { սուրախ [պ] Ծակ. trou.

سورت { սէվէրէթ* [ա] 1. Խստութիւն. sévérité 2. Կատաղութիւն. rage, fureur.

سورتمك { սիւրթմէք [թ] 1. Շփել. frotter 2. Թափառիլ. vagabonder.

سورتوك { սիւրթիւք [թ] Թափառաշրջիկ. vagabond, rôdeur.

سورجمك { սիւրչմէք [թ] Սայթաքիլ, սահիլ. broncher, glisser.

سورشدرمك { սիւրթիւշտիւրմէք [թ] 1. Իրարու հետ շփել. frotter l'un contre l'autre 2. Քսել. frotter.

سورك { սիւրէք [թ] Տեւողութիւն. durée: —لى տեւական. durable. —سز անցաւոր. transitoire.

سوركلمك { սիւրիւքլէնմէք [թ] Տե՛ս voir سوروكلك:

سوركو { սիւրկիւ [թ] Նիգ. verrou.

سوركولمك { սիւրկիւլէմէք [թ] Փակել նիգով. verrouiller.

سوركون { սիւրկիւն [թ] 1. Աքսոր. exil, bannissement 2. Աքսորեալ, տարագիր. exilé: Առոյ. — كوندرمك . ا — աքսորել. exiler, bannir. — او . ه— كتمك աքսորուիլ. être exilé.

سورمك { սիւրմէք [թ] 1. Մղել. pousser 2. Աքսորել. bannir 3. Քշել. écouler, débiter 4. Քսել. frotter, passer par dessus 5. Հերկել. labourer 6. Տեւել. durer 7. Բուսնիլ, աճիլ. pousser, croître.

Առոյ. — قارن փոր քշել. avoir la diarrhé. — عمر կեանք վարել. mener une vie. — ال ձեռքով շօշափել. toucher. — يه աճուրդի մէջ գինը բարձրացնել. surenchérir. — ايلرو առաջ անցնել, քշել. faire devancer.

سورمه { սիւրմէ [թ] 1. Նիգ, փականք. verrou

2· Մարիր· collyre : — دان· ծարրի աուփ· boîte de collyre· — لى· ծարիր քաշած· teint avec collyre· Նիգա-լար· muni de verrou· کوزی — لى· կեղծաւոր· hypocrite·

سورمه‌لمك { սուրմէլէմէք [թ] Նիզօք փակել· verrouiller·

سورنا { սուրնա [թ] Տե'ս · voir زورنا ·

سورنجمه { սուրունճէմէ [թ] Ակախ վիճակ· état en suspens·

سوروندرمك { սուրունտուրմէք [թ] 1· Գետնաքարշ ընել· faire ramper, traîner 2· Թշուառացնել· réduire à la misère·

سورنمك { սուրունմէք [թ] 1· Քսուիլ, շփուիլ· se frotter 2· Ընդ քարշ գընալ· se traîner· ramper 3· Թշուառ կեանք վարել· mener une vie misérable·

سورور { սուրուր [թ] Տե'ս voir سرور ·

سوروکلك { սուրուքլէմէք [թ] Ընդ քարշ տանել· traîner par terre·

سوروکلنمك { սուրուքլէնմէք [թ] Գետնաքարշ գնալ, սողալ· se traîner· ramper·

سوروم { սուրում [թ] 1· Արագ վաճառում· bon débit·

سورومك { սուրումէք [թ] Գետնաքարշ տանիլ· traîner par terre·

سوره { սուրէ* [ա] Գլուխ կուրանի·chapitre du Coran·

سورى { սուրի [թ] 1·Հօտ· troupeau 2· Խումբ, բազմութիւն·troupe, foule : — سورى — խմբովին· en troupe, en foule·

سوريجى { սուրիճի [թ] 1· Սուրհանդակ · postillon 2· Ձիավար· écuyer : Ալթ· قالب — سى կեղծ դրամ բշող· qui fait passer de fausses pièces de monnaie·

سوريه { սուրիյէ* [ա] Սուրիա, Ասորեստան· Syrie·

سوز { սէօզ [թ] 1· Խօսք · parole , mot 2· Խոստում· promesse 3· Պատճառաբանութիւն· argument 3· Առարկութիւն· objection 4· Ամբաստանութիւն· accusation : Ալթ· ويرمك — խոստանալ· promettre· وه — իբր թէ· comme si· ինքնակոչ· soi-disant ,

prétendu. صاحی — ճարտա-րախօս. éloquent. —م بیانه խօսքս անծօթ. pardon l'expression. آکلار — խելամուտ pénétrant. آغق — կծու խօսք ըսել. dire une parole choquante. ا — խօսիլ. parler. միաբանիլ. convenir. برلکی — միաբանութիւն. concorde. ك قیصه‌سی — ի մի բան en somme. ی کچمك — ազդե-ցութիւն ունենալ. avoir de l'influence. کچیرمك — համո-զել. convaincre. قاریشدرمق — բանսարկութիւն ընել. tripoter. զրպարտել. calomnier. آیاغه دوشمك — անիշխանու-թիւն տիրել. régne de l'anarchie. صاغمق — պարծիլ. se vanter. دوشمك — խօսելու իրաւունք ունենալ. avoir le droit de parler.

سوز { սուզ [դ] 1· Այրող. qui brûle 2· Կի-զում. brûlement 3· Սաս-տիկ նեղութիւն. angoisse.

سوزا սուզա, سوزان սուզան { [դ] 1· Այրող. qui brûle 2· Վառ. allumé.

سوزش { սուզիշ [դ] 1· Կի-զում. brûlement 2· Ցաւ, կսկիծ. douleur.

سوزشلی { սուզիշլի [թ] Կսկ-ծագին, ողբե-լեղ. douloureux, navrant.

سوزکج { սիւզկէճ [թ] Քա-մոց, պարզուած. filtre, passeoir: چوبان —ی պտղղակ (տունկ). mille-pertuis.

سوزکو { սիւզկիւ [թ] Քամոց. filtre.

سوزلشمك { սէօզլէշմէք [թ] 1· Խօսակցիլ. causer. s'entretenir 2· Միա-բանիլ. convenir.

سوزلمك { սիւզիւլմէք [թ] 1· Զտիլ, քամուիլ. se filtrer 2· Սահիլ, անց-նիլ. glisser, passer légèrement 3· Նիհարնալ. s'amaigrir: — کوزلر աչքերը կիսով գոցուիլ. s'entrefermer (se dit des yeux).

سوزمك { սիւզմէք [թ] 1· Պարզել, քա-մել. filtrer 2· Խնամօք դի-տել. observer attentivement.

سوزمه { սիւզմէ [թ] 1· Քամած. filtré 2· Պարզումն. infiltration.

سوزن { սիւզէն, սուզէն [դ] Ասեղ. aiguille.

سوزناك { սուզնաք [դ] 1· Աղեկէզ navrant

2. Տեսակ մը եղանակ է. espèce d'air de musique.

سوزنده { սուզէնտէ [դ] Այրող. brûlant.

سوزنى { սիւզընի [դ] Նուրբ ասեղնագործք. broderie fine.

سوس { սիւս [ի] 1. Զարդարանք. embellissement parure 2. Յարդուզարդ. toilette, atour 3. սուս [-] Ցեց. ver, artison.

سوسام { սուսամ [ի] Տե՛ս. voir صوسام :

سوسلنمك { սիւսլէնմէք [ի] Զարդարուիլ. se parer. faire sa toilette.

سوسلو { սիւսլիւ [ի] Զարդարեալ, պճնեալ, շքեղ. paré, élégant.

سوسمك { սիւսմէք [ի] Եղջերիւք վանել կամ վիրաւորել. lancer ou blesser par les cornes.

سوسن { սուսէն [դ] Շուշան, Հիրիք. iris.

سوسنى { սուսէնի [դ] Շուշանական. d'iris: — فصيله Հիրիկատեսակք, Հիրիկայինք. iridées.

سوسه { սուսէ* [-] 1. Ցեց. ver, teigne 2. Մարուխ (տունկ). réglisse.

سوشكن { սէվիշկէն [ի] Ցանկասէր. sensuel.

سوشمك { սէվիշմէք [ի] Զիրար սիրել. s'aimer, s'entr'aimer.

سوق { սէվք [-] 1. Մղել, տանիլ. pousser, mener 2. Ղրկել. expédier 3. Խթել, գրգռել. stimuler 4. Մղում. impulsion 5. Յուղարկութիւն, փոխադրութիւն, առաքում. expédition, transport [جـ. سوقيات] : — الطبيعه Բնազդում. instinct.

سوق { սուգ [-] Վաճառատեղի, շուկայ. marché, bazar [جـ. اسواق] :

سوقاق { սօգագ [ի] Փողոց. rue.

سوقيات { սէվքըյեաթ* [-] Յուղարկութիւնք, փոխադրութիւնք, առաքմունք. expéditions, transports.

سوقيه { սէվքըյէ* [-] Փոխադրական. d'expédition.

سوك { սուկ [դ] Սուգ. deuil.

سوكدرمك { սէօքթիւրմէք [ի] 1. Լուծանել, քակել տալ. faire défaire.

سوكلون { սիւկիւլիւն [ի] Փասիան. faisan.

سوكمك { սէօքմէք [ի] 1. Լուծել, քակել. dé-

faire 2. Քակել. démonter 3. Խլել, Հանել. arracher, extraire 4. Բանի մը մէջէն անցնիլ. traverser 5. Լուծել, Հանել. déchiffrer 6. Յաջողիլ. réussir 7. Ներգործել. opérer 8. Քանդել, démolir: — شفق شق պայգանալ. poindre, faire jour.

سوكمك { սէօյմէք [ի] Հայհոյել. injurier.

سوكه { սէօյմէ [ի] 1. Հայհոյութիւն. injure 2. սէօկմէ քակում, քանդում. défection, démolition.

سوكند { սէվկէնտ [պ] Երդում. serment.

سوكندرمك { սէօյէնտիրմէք [ի] Մարել, շիջուցանել. éteindre.

سوكندى { սէօկէնտի [ի] 1. Բեկոր. débris 2. Քակուած, անջատուած (բան). chose décousue, détachée.

سوكنمك { սէօյէնմէք [ի] Մարիլ. s'éteindre.

سوكوت { սէօյէօտ [ի] Ուռի. saule: — صالقيم վարսաւոր ուռի. saule pleureur. لك — ուռենաստան, ուռենեաց ծառաստան. saussaie.

سوكش { սէօյէշ [ի] Խաշած չոր միս. bouilli sec.

سوكوك { սէօկէօք [ի] 1. Քակուած. décousu, démonté, détaché 2. Քակած. décousure.

سوكه { սէօյէ [ի] Շրջանակ. chassis.

سوكى { սէվկի [ի] Սէր. amour, affection.

سوكيلو { սէվկիլի — سوكيلى [ի] 1. Սիրելի. cher, aimé 2. Սիրական. favori.

سولپوك { սօլփիք [ի] Մեղկ, կակուղ. mou, tendre, relâché.

سولتات { սօլտադ [է] Զօրական. soldat.

سولفاتو { սօլֆադօ [է] Ծծմբատ. sulfate de quinine.

سوللك { սէվիլմէք [ի] Սիրուիլ. être aimé.

سولوك { սիւլիւք [ի] Տզրուկ sangsue.

سولوكان { սիւլիւկեան — سولوكن սիւլիւյէն [ի] կարմիր թթուածնատ կապարոյ. minium.

سولومن { սիւլիւմէն [ի] Տե՛ս voir سلن.

سوم { սէվմ [—] Խօս. Առաջարկ և վաճառուցում. demande et offre.

سوم { սէօվիւմ [ղ] Երրորդ· troisième·

سومبكی { սէօմպէքի [ի] 1. Տեսակ մը նաւակ espèce de barque 2. Լողորդ. plongeur·

سومرمك { սէօմիւրմէք [ի] Լափել· gober·

سومسوك { սէօմսէօք [ի] Սրտաթափ, գլխիկոր· abattu, tête baissée·

سومك { սէվմէք [ի] 1. Սիրել, ախորժել· aimer 2. Գգուել· caresser·

سومكورمك { սէօմքիւրմէք [ի] Խնչել · se moucher·

سومك { սէօմմէք [ի] Կնճիթին ծայրով զարնել· heurter du mufle·

سوموك { սէօմիւք [ի] Խլինք morve·

سوموكلو { սէօմիւքլիւ [ի] 1. Խլնոտ · morveux 2. Շողոտ, Լորձնուկ, Խխունջ· limace·

سومه { սէվմէ [ի] Սիրելը · action d'aimer·

سونج { սէվինճ [ի] Ուրախութիւն, բերկրութիւն joie, allégresse·

سونجلی { սէվինճլի [ի] Ուրախ, զուարթ · gai, joyeux·

سوندا { սօնտա [է] Խորազննիչ գործիք · sonde·

سوندرمك { սէվինտիրմէք [ի] 1. Ուրախացնել réjouir 2. սէօնտիւրմէք Մարել· éteindre·

سونكر { սիւնկէր [ի] Սպունգ· éponge : — طاشی չեչաքար· pierre ponce·

سونكی { սիւնկիւ سونكو [ի] Սուին · baïonnette : — وجودك سی Լինեան, ողնայար· vertèbre·

سونكيلمك { սիւնկիւլէմէք [ի] Սուինով զարնել· percer à la baïonnette·

سونمك { սէվինմէք [ի] 1. Ուրախանալ· se réjouir 2. սէօնմէք Մարիլ· s'éteindre·

سونوك { սէօնիւք [ի] 1. Մարած· éteint 2. Աղօտ, անփայլ· terne·

سووه { սէօվէ [ի] Շրջանակ· chassis·

سوهان { սօհան [ղ] Խարտոց· lime ·

سوی { սէվի [ա] Հաւասար égale [եփ· سویه]·

سويا { սէվիյէն [ա] Հաւասարապէս· en parties égales, également·

سویجی { սէվիճի [ի] Սիրող· aimant·

سويدا { սուվէյտա* [ա] Սրտի կեդրոնն կարծեց-եալ սև կէտ. point noir qu'on suppose se trouver au centre du cœur.

سويش { սուվէյշ [ի] Սուէզ. Suez.

سويشمك { սէվիշմէք [ի] Տե՛ս voir سوشمك ։

سويق { սուվէյգ [ա] Ցօղիկ, կոթիկ. tigelle. [նաև. ساقی] ։ ذوالسويق ցօղի-կաւոր. tigellé.

سويلتمك { սէօյլէթմէք [ի] 1. Խօսեցնել, զրուցել տալ. laisser parler, faire avouer.

سويلشمك { սէօյլէշմէք [ի] 1. Խօսակցիլ. causer s'entretenir 2. Բանակցիլ. avoir un entretien.

سويلمك { սէօյլէմէք [ի] 1. Զրուցել, ըսել. dire 2. Խօսիլ. parler : Առց. — بيوك մեծաբանել. se vanter. — ترکی երգել. chanter.

سويلنلمك { սէօյլէնիլմէք [ի] Ըսուիլ. se dire

سويلنمك { սէօյլէնմէք [ի] 1. Ըսուիլ. se dire 2. Փրթմրթել, մրմռալ. grommeler.

سويلەمك { սէօյլէմէք [ի] Տե՛ս voir سويلك ։

سويليش { սէօյլէյիշ [ի] Ա-սութիւն, ասացուածք. diction. manière de dire.

سويم { սէվիմ [ի] Սէր. affection.

سويملى { սէվիմլի [ի] Սիրուն aimable.

سونمك { սէվինմէք [ի] Ու-րախանալ, հրճուիլ. se réjouir.

سويت { սէվիյյէթ* [ա] Հաւասարութիւն. égalité: على السويه ալէլ-սէվիյյէ հաւասարապէս. également. նաև հասարակ. en général.

سه { սէ [ի] Եթէ. si. [համ. ايسه էն]

سه { սէ [պ] Երեք. trois : يك — երեք և մէկ. un et trois. با دو — երեք և երկու deux et trois.

سهام { սիհամ* [ա] Նետեր. flèches [եզ. سهم] ։

سهر { սէհէր [ա] Քնատութիւն, անքնութիւն veille, insomnie.

سەشنبه { սէշէմպէ [պ] Երեք-շաբթի. mardi.

سهل { սէհլ [ա] Դիւրին, Հեշտ. facile [եզ. سهل] [سهولت էն] ։ الفهم — դիւրիմաց. compréhensible.

سهم { սէհմ [ա] 1. Նետ. flèche [յզ. سهام] 2.

Մաս, բաժին. lot, portion.

سهمكين { սէհմքին سهمناك սէհմնաք [գ] Ահաւոր. երկիւղալի. épouvantable.

سهو { սէհվ [ա] Սխալ, սըխալանք. faute, erreur [յգ. سهويات] ։ | — սխալիլ. se tromper, tomber en erreur.

سهواً { սէհվէն [ա] Սխալմամբ. par erreur, par méprise, par mégarde.

سهولت { սուհուլէթ* [ա] Դիւրութիւն. facilité, aisance: بخش — դիւրացուցիչ. qui rend facile. نشان — դիւրին. facile.

سهولتلى { սուհուլէթլի [թ] Դիւրին. facile.

سهويات { սէհվիյաթ* [ա] յգ. سهو ի. pd. سهو ։

سهى { սէհի [գ] Ուղիղ. droit.

سهيل { սուհէյլ [ա] Աստղ մ'է. canope.

سى { սի [գ] Երեսուն. trente.

سيا { սիյա [է] Ետ գնա՛. reculez-vous | — ետ ետ թիավարել. ramer à reculons.

سيئات { սէյյիաթ* [ա] յգ. سيئه ի. pd. سيئه ։

سياح { սէյյահ [ա] Ճամբորդ, ուղեւոր. voyageur [سياحت են] [յգ. سياحين] ։

سياحت { սիյահաթ* [ա] Ուղեւորութիւն, ճամբորդութիւն. voyage.

سياحتنامه { սիյահաթնամէ [գ] Ուղեւորութեան պատմութիւն. histoire de voyage.

سيادت { սիյադէթ, սէյյադէթ* [ա] 1. Ազնուականութիւն. noblesse 2. Ազնուականութիւն Մահմետասերունդ լինելու. noblesse par descendance de Mahomet.

سيادتلو { սէյյադէթլու [թ] Մահմետասերունդ. qui a le titre d'être descendant de Mahomet.

سيار { սէյյար [ա] 1. Միշտ քալող. qui marche toujours [سير են] 2. Շարժուն. mobile: 3. Այցելու. visitant. خستەخانه — շարժուն հիւանդանոց. ambulance. դասատու. professeur.

سياره { սէյյարէ* [ա] Մոլորակ. planète [յգ. سيارات] ։

سياست { սիյասէթ* [ա] 1. Կառավարութիւն, վարչութիւն. gouvernement, régime 2. Քաղաքականութիւն. politique ,

diplomatie 3. Պատիժ (մահու). տանջանք. peine (de mort). supplice.

Արաբ. 1 — վարել. régir. պատժել. punir. — ارباب քաղաքագէտք. hommes politiques. سیاسة քաղաքականապէս. politiquement. — گاه գլխատման տեղի. lieu de supplice.

سیاسی { սիյասի [ա] 1. Վարչական. administratif [յգ. سیاسیه] 2. Դիւանագիտական. diplomatique.

سیاسیون { սիյասիյուն [ա] Քաղաքագէտք. hommes politiques, diplomates.

سیاق { սիյագ [ա] Եղանակ, կերպ, կարգ. manière, ordre: بو — ده այս կերպով. de cette manière.

سیاقت { սիյագաթ* [ա] Տեսակ մը անկէտ գիր որ ժամանակաւ ելեւմտից վարչութեան մէջ կը գործածուէր. espèce d'écriture non ponctuée, autrefois en usage dans l'administration des finances.

سیال { սէյյալ [ա] Հոսող, Հեղուկ. coulant, liquide [سیلان էն] 2. Մորան. fluide.

سیاله { սէյյալէ* [ա] 1. Հեղուկ. liquide 2. Մորան. fluide: برقیه — ելեկտրական հոսանք. fluide électrique.

سیان { սիյան [ա] Հաւասար. égaux [երկու. سی է].

سیاه { սիեահ [պ] Սեւ. noir: Արաբ. — بحر Սեւ ծով. بخت — դժբաղդ. infortuné. کار — մեղաւոր. pécheur. چشم — սեւաչեայ. aux yeux noirs. فام — . چرده — սեւագոյն. de couleur noire. — کوش շնագայլ. chacal.

سیئه { սէյյիէ* [ա] Չարիք, մեղք. mauvaise action. péché [յգ. سیئات]. — سنی چکمك բանի մը չար հետեւանքը կրել. éprouver la fâcheuse conséquence de quelquechose.

سیاهپوش { սիեահփուշ [պ] Սեւազգեստ. vêtu en noir [յգ. سیاهپوشان].

سیاهدل { սիեահտիլ [պ] Չարասիրտ. malveillant [յգ. سیاهدلان].

سیاهلاتمق { սիեահլաթմագ [թ] Սեւցնել. noircir

سیاهلانمق { սիեահլանմագ [թ] Սեւնալ. se noircir.

سیاهلق { սիեահլըգ [թ] Սեւութիւն. noirceur.

سياهی { սիեահի [պ] 1. Սեւամորթ, խափշիկ. nègre [ջմ. سياهيان] 2. Սեւութիւն. noirceur.

سيب { սիպ [պ] Խնձոր. pomme.

سيخ { սիխ [պ] Շամփուր. broche.

سيد { սէյյիտ [ա] 1. Տէր, մեծ, ազնուական. seigneur, maître, noble [سيادت էն] 2. Մահմետասերունդ. descendant de Mahomet [ջմ. سادات] [էգ. سيده]. — ال մահմետասերունդք. descendant de Mahomet. — انام Մուհամմէտ. Mahomet.

سيدك { սիտիք [թ] Մէզ. urine: Ա... — زوری դժուարամիզութիւն. strangurie. — يولی միզանցք urètre. — قاوغی — փամփուշտ միզի. vessie. — لی շռան. pisseur.

سير { սէյր [ա] 1. Խաղացում, ընթացք. course, marche 2. Պտոյտ, շրջագայութիւն. promenade 3. Ճամբորդութիւն. voyage 4. Զննութիւն. contemplation 5. Տեսիլ, հանդէս. spectacle 6. Դիտել. contempler. 7. Գնալ, խաղալ. s'en aller, marcher: سفائن — նաւարկութիւն. navigation.

سير { սէյր [պ] Յագ. rassasié: — دل սիրտ յագ, զեղուն. le cœur comblé.

سير { սիյէր* [ա] ջմ. سيرت ի. pd. سيرت.

سير آب { սէյրապ [պ] Ջրով յագեցած. désaltéré d'eau. la soif apaisée.

سيران { սէյրան [ա] 1. Պտոյտ. promenade 2. Զննութիւն. observation.

سيرانگاه { սէյրանկեահ [պ] 1. Զբօսնելիք. promenade 2. Տեսարան. lieu de spectacle.

سيرت { սիյրէթ* [ա] Վարք, գնացք, արարք. conduite, acte [ջմ. سير].

سيرتو { սէյրթօ [յ] Տեսակ մը պար. sorte de danse.

سيرجى { սէյրճի [թ] Դիտող, հանդիսատես. spectateur.

سيرك { սէյրէք [թ] 1. Ցանց, նօսր, անձրեւ(?) clair, peu serré, rare, peu dense 2. Դուն ուրեք. rarement.

سيركلشمك { սէյրէքլէշմէք [թ] Նօսրանալ. devenir clair, se rarifier.

سیرکلك { սիյրէքլիք [թ] Սակաւութիւն, ցանցառութիւն. ténuité. rareté.

سیرکلنمك { սիյրէքլէնմէք [թ] Տե՛ս voir سیرکلشمك

سیس { սիս [թ] 1. Մառախուղ, մշուշ. brouillard 2. Ցան. rousseur: — لی هوا մառախլապատ օդ. temps brumeux.

سیس { սէյիս [թ] Ձիապան, ձիադարման. palefrenier [տպ. سائس էն]:

سیسام { սիսամ [թ] Սամոս (կղզի). île de Samos.

سیسلنمك { սիսլէնմէք [թ] Մշուշով պատուիլ. se couvrir de brouillard.

سیغاره { սիղարա [է] Գլանիկ. cigarette: —لق ծխափողայն. porte-cigarette.

سیغورطه { սիկուրթա [ի] Ապահովագրութիւն. ընդդեմ հրդեհի և այլոց. assurance: Ապ. ا — . ه — قومق ապահովագրել. assurer. — لی ապահովագրեալ. assuré. سندی — ապահովագիր. police d'assurance.

سیف { սէյֆ [ա] Թուր, սուր. épée [յգ. سیوف]:

سیفری { սիֆրի [թ] Սրածայր pointu.

سیفون { սիֆոն [է] Կոր խողովակ. սիփոն. siphon.

سیفیه { սէյֆիյէ* [ա] 1. Սուրի վերաբերեալ. relatif à l'épée 2. Զինուորական. militaire: سیف الشكل սրաձև. ensiforme.

سیك { սիք [թ] Առնի. verge.

سیكدیر { սիքտիր [թ] Կորսուէ՛. va-t-en.

سیكسی { սինսի [թ] Կեղծաւորագ. sournois.

سیكمك { սիքմէք [թ] 1. Տե՛ս voir سیكنك 2. սէքմէք. Մերձաւորիլ. cohabiter.

سیكیر { սիքիր [թ] Տե՛ս. voir سكیر:

سیل { սէյլ [ա] Հեղեղ. torrent.

سیلاب { սէյլապ, սէլապ [պ] Հեղեղ, ուղխ. torrent.

سیلابزده { սէլապզէտէ [պ] Ողողեալ. inondé [յգ. سیلابزدكان]:

سیلان { սէյէլան [ա] 1. Հոսումն. écoulement, flux 2. Հոսիլ. couler: Ապ. دم — արիւնահոսութիւն. hémorragie. —ات դաշտանք. flueurs.

سیلكمك { սիլքմէք [թ] Թօթափել. secouer.

سیاهی { սիեահի [գ] 1. Սևամորթ, խարբշիկ. nègre [ճմ. سیاهیان] 2. Սևութիւն. noirceur.

سیب { սիեպ [գ] խնձոր. pomme.

سیخ { սիխ [գ] Շամփուր. broche.

سید { սէյյիտ [ա] 1. Տէր, մեծ, ազնուական. seigneur, maître, noble [سیادت են] 2. Մահմետականբունեց. descendant de Mahomet [ճմ. سادات] [էգ. سیده]. — ال մահմետականբունեց. descendant de Mahomet. — انام Մուհամմէտ. Mahomet.

سیدیك { սիտիք [թ] Մէզ. urine: Արոյց. — زوری դժուարամիզութիւն. strangurie. یولی — միզանցք urètre. قاوغی — փամփուշտ միզի. vessie. لی — շռան. pisseur.

سیر { սէյր [ա] 1. Խաղացում, ընթացք. course, marche 2. Զբօսանք, շրջագայութիւն. promenade 3. Ճամբորդութիւն. voyage 4. Զննութիւն. contemplation 5. Տեսիլ, հանդէս. spectacle 6. Դիտել. contempler. 7. Գնալ, խաղալ. s'en aller, marcher: سفائن — նաւարկութիւն. navigation.

سیر { սիր [գ] Յագ. rassassié: — دل սիրտը յագ, զեղուն. le cœur comblé.

سیر { սիյէր* [ա] ճմ. سیرت ի. pd. سیرت.

سیر آب { սէյրապ [գ] Ջուրէ յագեցած. désaltéré d'eau. la soif apaisée.

سیران { սէյրան [ա] 1. Զբօսանք. promenade 2. Զննութիւն. observation.

سیرانكاه { սէյրանկեահ [գ] 1. Զբօսարան. promenade 2. Տեսավայր. lieu de spectacle.

سیرت { սիյէրէթ* [ա] Վարք, գնացք, արարք. conduite, acte [ճմ. سیر].

سیرتو { սիրթօ [յ] Տեսակ մը պար. sorte de danse.

سیرجی { սէյրճի [թ] Դիտող, հանդիսատես. spectateur.

سیرك { սէյրէք [թ] 1. Ցանց, անօսր, անդոյ. clair, peu serré, rare, peu dense 2. Դուն ուրեք. rarement.

سیرکلشمك { սէյրէքլէշմէք [թ] Անօսրանալ. devenir clair, se rarifier.

سيركلك { սիյրէկլիք [թ] Սէ-ղութիւն, ցան-ցառութիւն. ténuité. rareté.

سيركلنمك { սիյրէկլէնմէկ [թ] տե՛ս voir سيركلشمك

سيس { սիս [թ] 1. Մառա-խուղ, մշուշ. brouillard 2. Ցան. rousseur: — لى هوا մառախլապատ օդ. temps brumeux.

سيس { սէյիս [թ] Ձիապան, ձիադարմանն. palefrenier [ռամկ. سائس էն].

سيسام { սիսամ [թ] Սամոս (կղզի). île de Samos.

سيسلنمك { սիսլէնմէք [թ] Մշուշով պատիլ. se couvrir de brouillard.

سيغاره { սիկարա [ե] Գլանիկ. cigarette: —لق ծխափողայ. porte-cigarette.

سيغورطه { սիկուրթա [է] Ապա-հովագրութիւն. ընդդեմ հրդեհի և այլոց. assurance: Ա—յ. ا — . պ— قومق ապահովագրել. assurer. — لى ապահովագրեալ. assuré. — سندى ապահովագիր. police d'assurance.

سيف { սէյֆ [ա] Թուր, սուր. épée [յք. سيوف].

سيفرى { սիվրի [թ] Սրածայր pointu.

سيفون { սիֆոն [ե] Կոր խո-ղովակ. սիփոն. siphon.

سيفيه { սէյֆիյէ [ա] 1. Սուրի վերաբերեալ. relatif à l'épée 2. Զինուո-րական. militaire: سيف الشكل սրաձև. ensiforme.

سيك { սիկ [թ] Առնէ. verge.

سيكدير { սիքտիր [թ] Կոր-սուէ՛. va-t-en.

سيكسى { սինսի [թ] Կերպա-րանող. sournois.

سيكمك { սիքմէք [թ] 1. Տե՛ս voir سيغمك 2. սէք-մէք. Մերձաւորիլ. cohabiter.

سيكير { սիկիր [թ] Տե՛ս. voir سكير.

سيل { սէյլ [ա] Հեղեղ. torrent.

سيلاب { սէյլապ, սիլապ [պ] Հեղեղ, ուղխ. torrent.

سيلابزده { սէյլապզէտէ [պ] Ողողեալ. inondé [յք. سيلابزدكان].

سيلان { սէյէլան [ա] 1. Հո-սումն. écoulement, flux 2. Հոսիլ. couler: Ա—յ. دم — արիւնահոսութիւն. hémorragie. —ات դաշտանք. flüeurs.

سيلكمك { սիլքմէք [թ] Թօթա-փել. secouer.

سیلکمه { սիլքմէ [ի] Տեսակ մը կերակուր է. espèce de mets.

سیلکنمك { սիլքինմէք [ի] թօթուիլ. se secouer.

سیلمك { սիլմէք [ի] 1. Սրբել, մաքրել. essuyer, nettoyer 2. Ջնջել. effacer: سیلوب سوپورمك Հիմնայատակ առնել. raser.

سیلمه { սիլմէ [ի] 1. Սրբուած. nettoyé 2. Մաքրելը. nettoyage 3. Ճախարակեալ. fait au tour.

سیلندر { սիլինտիր [ը] Գլան. cylindre.

سیله جك { սիլէճէք [ի] Սրբիչ. դաստառակ. essuie-main.

سیلیجی { սիլիճի [ի] 1. Սրբող. nettoyeur 2. Ցոլիչ. polisseur 3. Ռանդող (փայտի). raboteur.

سیلیك { սիլիք [ի] 1. Սրբուած. essuyé 2. Ջնջուած. effacé.

سیم { սիմ [ը] 1. Արծաթ. argent 2. [ի] — سیاه խիստ սեւ. tout noir.

سیما { սիմա [ա] Դէմք. visage, figure: — ملك Հրեշտակադէմ. qui a une figure angélique.

سیما { սիյյէմա [ա] Մանաւանդ. surtout.

سیماب { սիմապ [ը] Սնդիկ, կենդանի արծաթ. mercure, vif-argent.

سیمبر { սիմպէր [ը] Արծաթալանջ. qui a le sein d'un blanc d'argent.

سیمتن { սիմթէն [ը] Արծաթամարմին. qui a le corps blanc comme l'argent.

سیمرغ { սիմուրղ [ը] Փիւնիկ. phénix.

سیمرنك { սիմրէնկ [ը] Արծաթագոյն. de la couleur d'argent.

سیمکش { սիմքէշ [ը] Գործիչ ոսկի եւ արծաթ թելի. filateur en or et argent.

سیمکشخانه { սիմքէշխանէ [ը] Գործարան ոսկի եւ արծաթ թելի. filerie d'or et d'argent.

سیمیا { սիմիա [ա] Բնական մոգութիւն. magic blanche.

سیمین { սիմին [ը] Արծաթեայ. d'argent.

سین { սին [ա] Անուն س տառին. nom de la lettre س.

سینا { սինա [ա] طور — Սինա լեռ. le mont Sinaï.

سيندرمك { սինտիրմէք [բ] Մարսել. digérer.

سينسين { սինսին [բ] Մտածուկ չար. méchant déguisé, sournois.

سينك { սինէք [բ] Ճանճ. mouche: — سيورى մժեղ, մժղուկ. moustique, cousin. ى — آت Ձիապիծակ, Ձիաստաց. taon.

سينكلك { սինէքլիք [բ] Ճանճկան, Ճանճանել. chasse-mouches.

سينكين { սինկին [բ] Մարսողական. digestif.

سينمك { սինմէք [բ] 1. Մարսուիլ. se digérer 2. Սուզուիլ, Թուչիլ. s'enfoncer.

سينه { սինէ [դ] Կուրծք. poitrine, sein: — چاك կարի վշտահար. très-affligé, abattu. بند — Լանջապանակ. corselet.

سينه سينه { սինէ սինէ [բ] Կամաց կամաց. doucement.

سينى { սինի [դ] 1. Խանչ. plateau rond. 2. Սիգմայակերպ. sigmoïde.

سيواس { սիվաս [բ] Սեբաստիա. Sivas.

سيور { սիւ-ուր* [ա] Տե. سير ի. pd. سير .

سيورجه { սիվրիճէ [բ] Խաղաւարտ. pustule.

سيورلمك սիվրիլմէք / سيورمك սիվրիմէք [բ] Սրածայր լինել. finir en pointe Երկարիլ (Հասակի) s'allonger

سيورى { սիվրի [բ] 1. Սրածայր. pointu 2. Երկարաձիգ. allongé.

سيوشمك { սիվիշմէք [բ] 1. Լպրծիլ. glisser 2. Խուսափիլ. s'évader.

سيوف { սիւ-ու-ֆ* [ա] Թուրեր, սուրեր. épées [եզ. سيف].

سيول { սիւ-ու-լ* [ա] Հեղեղներ. torrents [եզ. سيل].

سيولت { սիւ-ու-լէթ* [ա] Սահանութիւն. fluidité.

سيولجه { սիվիլճէ [բ] Խաղաւարտ. pustule.

سيويش { սիվիշ [բ] Խուսափում. fuite : يلى — Իւրաքանչիւր 36 րդ. լուսնային տարի. chaque 36me. année lunaire.

سيويل { սիվիլ [է] Քաղաքային. civil.

سوينمك { սէվինմէք [բ] Ուրախանալ, Հրճուիլ. se réjouir.

سيه { սէեհ [գ] Սև. noir [հավ. سياه էն].

سيى { սէյյի [ա] Չար, գէշ. mauvais [سوء էն] [էք. سيئه]: الخلق — չարաբարոյ. malicieux. العمل — չարագործ. méchant, malfaisant.

ش

ش { շին. Վեշտասաներորդ տառ Օսմանեան այբուբենին. seizième lettre de l'alphabet ottoman. Համառօտագրութիւն شعبان ի. abréviation du شعبان.

شائبه { շայիպէ* [ա] Թիծ, արատ. tâche, souillure [յք. شوائب].

شائع { շայի' [ա] Տե՛ս. voir شايع.

شامت { շամիթ* [ա] Անբարեբախտութիւն. mauvais augure.

شاب { շապ [բ] Պաղլեղ. alun: Ալոյ. دکزی — Կարմիր ծով la Mer rouge. علق — Հիւանդութիւն մ'է որ արջառաց կճղակն կը թափէ. maladie des bestiaux qui attaque leurs sabots et en détruit les cornes.

شاب { շապպ [ա] Երիտասարդ. jeune [شبابت էն] [յք. شبان] [էք. شابه].

شاباش { շապաշ [պ] Ա. Կեցցէ՛ս. bravo [համ. شادباش էն որ է ուրախ եղիր] Թ. Հաւանում. approbation.

شاپردامق { շաբըրտամագ [թ] Ճաշել. clapper

شاپشال { շափշալ [թ] Անմաքուր. impur.

شاپقه { շաբգա [թ] Գլխարկ. chapeau: — جى Գլխարկավաճառ. chapelier.

شاپلامق { շափլամագ [թ] Արտակի ձայն հանել, ճաշել. clapper.

شاتم { շաթիմ [ա] Հայհոյող. qui dit des injures. blasphémateur [شتم էն].

شاخ { շախ [պ] Ա. Ճիւղ, ոստ. branche Թ. Եղջիւր. corne: مورق —

ճիւղ. scion. قالقمق — կանգնիլ (երիվարի). se cabrer.

شاخدار { շախտար [պ] 1. ճիւղաւոր. branchu 2. Եղջերաւոր. cornu.

شاخص { շախիս [ա] կէտ նշանատակի. mire

شاخلانمق { շախլանմագ [թ] 1. Ոստ արձակել. se ramifier 2. կանգնիլ (երիվարի). se cabrer, pointer 3. Զայրանալ, սպառնալ. s'irriter, menacer.

شاد { շատ [պ] Ուրախ. joyeux, gai.

شاداب { շատապ [պ] 1. Դալար. frais 2. Ջրալեց. aqueux.

شادان { շատան [պ] Ուրախագոյն. plus joyeux, heureux.

شادروان { շատրըվան [պ] Շատրուան. jet d'eau

شادكام { շատքեամ [պ] Խրախամիտ, խնդամիտ երջանիկ. joyeux, heureux.

شادمان { շատման [պ] Ուրախ. joyeux: ی— ուրախութիւն. joie, gaieté.

شادى { շատի [պ] Ուրախութիւն, ցնծութիւն joie, allégresse.

شاذ { շազ [պ] Ուրախ. heureux, joyeux.

شاذ { շազզ [ա] Տարօրինակ, խոտոր. բացառութիւն. anormal. exception [էգ. شاذه] [յգ. شواذ].

شارب { շարիպ [ա] 1. Խմող. buveur [شرب էն] 2. Բեխ. moustache [յգ. شوارب].

شارح { շարիհ [ա] Մեկնիչ. commentateur [شرح էն] [յգ. شراح . شارحين].

شارع { շարի' [ա] 1. Օրէնսդիր. législateur [شرع էն] 2. Արքունի ճանապարհ. grand chemin.

شارقه { շարըգա* [ա] Ճառագայթ. rayon [յգ. شوارق].

شارل { շարըլ [թ] آقمق — — Առատօրէն հոսիլ. couler abondamment.

شارلدى { շարըլտը [թ] Առատահոս ջրի ձայն bruit d'un cascade.

شاشالمق { շաշալմագ [թ] Շուարիլ. être stupéfait.

شاشرتمق { շաշըրթմագ [թ] Շուարեցնել. étourdir, dérouter.

شاشرتمه { շաշըրթմա [թ] Մանուածապատ. détourné, en zigzag.

شاشرمق { շաշըրմագ [թ] 1. Շուարիլ, շփո-

թիլ. se confondre, s'embarrasser : — يولى մոլորիլ. s'égarer. — پوصله‌ی բոլորովին շուարիլ. se confondre entièrement. perdre la tête

شاشقين } շաշգըն [ի] 1. Ապշեալ. stupéfait 2. Տխմար. stupide: — لق տխմարութիւն. stupidité.

شاشمق } շաշմագ [ի] 1. Ապշիլ. être stupéfait 2. Շեղիլ, վրիպիլ. dévier, s'écarter, faillir: شاشه قالمق ապշած մնալ. rester ébahi. شاشه‌جق شئ զարմանալի բան. chose étonnante.

شاشى } շաշը [ի] Շիլ. louche.

شاشيلامق } շաշըլամագ [ի] Շիլ նայիլ. regarder de travers. loucher.

شاشيلق } շաշըլըգ [ի] Շլութիւն. regard louchant. louchement.

شاطر } շադըր [ա] 1. Ճարտար. habile 2. Լաչ. laquais, valet de pied 3. Յառաջընթաց. avant-coureur.

شاعر } շա'իր [ա] 1. Բանաստեղծ. poète [شعر էն] [յգ. شعراء . شاعران] [էգ. شاعره] 2. Երգիչ բանաստեղծ. Թափառաշրջիկ երգիչ ménestrel

شاعرانه } շա'իրանէ [պ] Բանաստեղծի պէս. poétique. en vrai poète.

شافع } շաֆի' [ա] Բարեխօս. intercesseur.

شافول } շաֆուլ [ի] Մեղրի տաշտ. baquet de miel.

شافى } շաֆի [ա]. 1. Բժշկող, բուժող. qui guérit. curatif [شفا էն] [էգ. شافيه] 2. Նպաստաւոր. favorable.

شاقراق } շագրագ[ի] Զուարթ, ցնծալից, աղմկաւոր. joyeux. bruyant.

شاقردامق } շագրդամագ [ի] 1. Շաչել. claquer 2. Ճռուողել. gazouiller.

شاقردى } շագրդը [ի] 1. Շաչիւն. claquement 2. Ճռուողում. gazouillement.

شاقول } շագուլ [ա] Ուղղութեան լար, կապար (որմնադրի). fil à plomb, plomb [ռմկ. շաւուլ]:

شاقوللامق } շագուլլամագ [ի] Կապարաւ բանի մը ուղղութիւնը գննել. plomber.

شاقه } շաքգա* [ա] Տաժանելի. pénible [شق էն] [էգ. شاق ի]:

شاقه } շագա [ի] Կատակ. plaisanterie : ال

ـی — ձեռքով կատակ. plaisanterie en main. ـجی — կատակասէր. qui aime à plaisanter.

شاقیمق } շագըմագ [թ] Փայլատակել, շողալ. étinceler, rayonner.

شاکر } շաքիր [ա] Շնորհակալ, գոհացող. remerciant, qui rend grâce [شکر էն] [հգ. شاکره] [յգ. شاکرین]

شاکرد } շաքիրտ [պ] 1. Աշակերտ, ուսանող élève, étudiant [յգ. شاکردان] 2. Թերավարժ, համբակ. novice, apprenti: ـلك — աշակերտութիւն apprentissage.

شاکردان } շաքիրտան [պ] Աշակերտք. élèves.

شاکی } շաքի [ա] Գանգատող. բողոքող. plaignant [شکایت էն]:

شال } շալ [թ] Ցփոփ. châle: Ասդ. — بوغچه Քառակուսի ցփոփ. châle carré.

شالاکی } շալաքի [թ] Տեսակ մը բրդեղէն պաստառ, պանկէնի, մերինոս. alpaga, mérinos.

شالجی } շալճը [թ] Ցփոփավաճառ. marchand de châle.

شالوار } շալվար [թ] Անդրավարտիք, [illegible] culotte, pantalon, bouffant.

شالی } շալի [թ] Ասուեղէն պաստառ. camelot.

شام } շամ [ա] Դամասկոս. Damas: ر. الشام դէր-իշշամ Սուրիա. Syrie [ած. բարբաշէմ]: فستقی — պիստակ. pistache. — دمشق Դամասկոս. Damas.

شام } շամ [պ] Երեկոյ. soir.

شام } շամմ [ա] Հոտոտող. qui flaire, qui sent [شم էն] [հգ. شامه]:

شام } շէմ [ա] Տե՛ս. voir شامت.

شامامه } շամամէ [թ] Տե՛ս. voir شمامه:

شامپانیه } շամփանիա [ֆ] Կամ. պանեան գինի. champagne (vin).

شامدان } շամտան [ա] Տե՛ս. voir شمعدان.

شامل } շամիլ [ա] Պարունակող, պարփակող. qui contient, embrasse [شمول էն] [հգ. شامله]: او — պարունակել, պարփակել. contenir, renfermer, embrasser. الآفاق — աշխարհահամատարած. universel.

شامه } շամմէ* [ա] Հոտոտող qui flaire [հգ. شام] — قوه հոտոտելիք. odorat.

شامی } շամի [ա] 1. Դամասկեան, Սուրիա-

կան. de Damas, de Syrie [էֆ. شاميه].

شان { շան [ա] 1. Վիճակ. état [ճը. شئونات. شئون] 2. Յատկութիւն. qualité 3. Պատիւ, արժանապատուութիւն. honneur, dignité 4. Փառք. gloire: — حرص փառասիրութիւն. ambition.

شانلو { շանլը — شانلى շանլը [ի] փառաւոր. glorieux

شانه { շանէ [գ] Սանտր. peigne: — زن او — սանտրել. peigner.

شاه { շահ [գ] 1. Թագաւոր, արքայ. roi, monarque [ճը. شاهان] 2. Մեծ. grand 3. Ընտիր. excellent: طمر — շնչերակ. artère.

شاهانه { շահանէ [գ] 1. Արքայական, կայսերական. royal, impérial: — ذات Վեհ Սուլթանը. Sa Majesté le Sultan.

شاهباز { շահպազ [գ] Մեծ շահէն. faucon royal.

شاهبال { շահպալ [գ] Վարսաթեւք. penne.

شاهبيت { շահպէյթ [գ] Տաղի մէջ նշանաւոր տունը. strophe remarquable d'un poème.

شاهتره { շահթէրէ [գ] Անծըխախոտ (բոյս) fumeterre
شاهترج { շահթէրէճ

شاهد { շահիտ [ա] 1. Վկայ. témoin [شهادت էն] [էֆ. شاهده] [ճը. شهود] 2. Ապացոյց. preuve [ճը. شواهد] 3. [գ] Սիրական, սիրուն. favori, chéri.

شاهدانه { շահտանէ [գ] Պատուական մեծ մարգարիտ. gros grain de perle

شاهدلك { շահիտլիք [ի] Վկայութիւն. témoignage.

شاهراه { շահրահ [գ] Պողոտայ, արքունի ճանապարհ. grand chemin.

شاهزاده { շահզատէ [գ] Արքայորդի, իշխան. fils de roi. prince royal [ճը. شاهزادكان].

شاهسوار { շահսիւվար [գ] Քաջ ձիավար. bon cavalier [ճը. شاهسواران].

شاهق { շահիք [ա] Բարձր. haut, élevé [էֆ. شاهقه].

شاهقه { շահիքա* [ա] Բարձունք. sommité, hauteur [ճը. شواهق].

شاهمردان { շահմէրտան [գ] Տոփան, ապալահար. battoir, hie.

شاهنامه { շահնամէ [դ] 1. Պատմութիւն թագաւորաց. histoire des rois 2. Գիրք մ'է զոր գրած է մեծանուն պարսիկ բանաստեղծ Ֆիրտէվսի. titre d'un grand ouvrage du célèbre poète persan Firdevssi.

شاهنشاه { շահինշահ [դ] Թագաւորաց թագաւոր. roi des rois.

شاهنشين { շահնիշին [դ] Պատշգամ. balcon vitré.

شاهوار { շահվար [դ] Արքայավայել. convenable à un roi.

شاهى { շահի [դ] 1. Արքայական. royal 2. Շահին յատուկ. du Shah: — عطر անուշահոտ ծաղիկ ունեցող տունկ մ'է. pois de senteur.

شاهين { շահին [դ] 1. Բազէ. faucon 2. Սէօ (կշռոց). aiguille de balance

شاياق { շայագ [թ] Տեսակ մը ստուեղէն. espèce d'étoffe en laine.

شايان { շայան [դ] Արժանի. digne.

شايد { շայէտ [դ] 1. Եթէ. si 2. Թերեւս, գուցէ peut-être.

شايستكى { շայիսթէկի [դ] Արժանաւորութիւն mérite.

شايسته { շայիսթէ [դ] Արժանաւոր. digne [յգ. شايستكان].

شايع { շայի' [ա] 1. Տարածուած, արտայայտուած. répandu, divulgué [شيوع էն] [էգ. شايعه] 2. Անբաժան, խառն. indivise: — او տարածուիլ. se répandre.

شايعه { շայի'ա* [ա] Տարաձայնութիւն. rumeur [էգ. شايع ի] [յգ. شايعات]

شايقه { շայգա [թ] Տեսակ մը նաւ է. espèce d'embarcation.

شايكان { շայկեան [դ] Առատ abondant: ى — առատութիւն. abondance.

شب { շէպ [դ] Գիշեր. nuit [յգ. شبان].

شباب / شبابت { շէպապ / շէպապէթ* [ա] Երիտասարդութիւն, պատանեկութիւն. jeunesse, adolescence. jeune âge.

شبابى { շէպապի [ա] Պատանեկան. d'adulte, de jeunesse [էգ. شبابيه].

شباط { շուպադ [դ] Փետրուար. Février.

شباعت { շեպաա՛թ*[ա] Յագ, յագուրդ. satiété

شباك { շեպաք*[ա] յգ. شبکه ի. pd. شبکه ։

شبان { շեպան [դ] 1. Գիշեր-ներ. nuits [եզ. شب]
2. շէպան. Հովիւ. berger
3.* շէպպան [ա] Պատանիք. jeunes gens [եզ. شاب]։

شبانگاه { շեպանկեահ [դ] Գի-շեր ատեն. pendant nuit.

شبانه { շեպանէ [դ] Գիշերա-յին. nocturne.

شببوی { շեպպույ [դ] Շահ-պրակ (ծաղիկ). giroflée.

شبپره { շեպփերէ [դ] Չղջիկ. chauve-souris.

شبتاب { շեպթապ [դ] Գիշերը փայլող. qui brille la nuit.

شبچراغ { շեպչերաղ [դ] 1. Կարկեհան. rubis rouge 2. Փոսուռուայ. ver_luisant.

شبخون { շեպխուն [դ] Գի-շերային յարձա-կում, կոտորած. attaque, carnage nocturne.

شبخیز { շեպխեյզ [դ] Գիշերը ելնող. qui se lève la nuit.

شبدیز { շեպտիզ [դ] Սեւա-գոյն ձի. coursier noir.

شبستان { շեպիսթան [դ] Կա-նանց. gynécée.

شبش { շեպեշ [ի] Կապ, ծամ (գլխատուա-ղանուրդ). licou.

شبع { շեպ՛ [ա] Թեղձնու-թիւն. imprégnation.

شبعان { շեպ՛ան [ա] Յագե-ցած, կուշտ. rassasié.

شبك { շեպեք [ի] Երկայնա-տուտն կապիկ. cercopithèque, mandrill.

شبكون { շեպկեուն [դ] Սեւ. noir.

شبكه { շեպեքէ*[ա] 1. Ուռ-կան, վարմ. filet, lacet 2. Վանդակ. grille 3. Հիւսուած, ցանց. réseau.

شبكى { շեպեքի [ա] Ցանցակերպ. réticulaire [եզ. شبكیه]։

شبكیه { շեպեքիյյէ*[ա] անդա: Պարրուտակ աչքան, ցանցենի. rétine.

شبنم { շեպնեմ [դ] Ցօղ. rosée.

شبه { շեպհ [ա] 1. Նման. pareil, semblable [յգ. اشباه] 2. Նմանութիւն. ressemblance : Ազդ. — جزیره Թերակղզի. péninsule. معین — տարանկիւնակերպ. rhomboïde. منحرف — տրա-

պիլ, սեղան. trapèze. — قلوی կալեվիտոյդ. alcaloïde. غدہ — գեղձաձև. adénoïde. ظل — Թերստուեր. pénombre.

شبهات { շուպուհաթ* [ա] ճէ. շուպհէ. pd. شبهه.

شبهه { շուպհէ* [ա] 1. Երկբայութիւն, տարակոյս. doute [ճէ. شبهات] 2. կասկած. soupçon: ا — կասկածիլ, երկբայիլ. soupçonner, douter. سز — հաւաստի, անտարակուսելի. certain, sans doute. لى — տարակուսելի, կասկածելի. douteux, soupçonné, incertain.

شبهه لنمك { շուպհէլէնմէք [թ] Երկբայիլ, կասկածիլ. douter, soupçonner.

شبينه { շեպինէ [ա] Գիշերային. nocturne.

شبكه { շեպէքէ* [ա] Վարմ, ծուղակ. filet, lacet.

شبيه { շէպիհ [ա] Նման. ressemblant, semblable [եէ. شبيهه].

شتا { շիթա [ա] Ձմեռ. hiver.

شتا { շիթթա* [ա] Տե՛ս. voir شتى.

شتائی { շիթայի [ա] Ձմեռնային. hibernal [եէ. شتائیه].

شتاب { շիթապ [պ] Շտապ, տաճապարանք hâte, empressement: ا — շտապել, փութալ. se hâter.

شتابان { շիթապան [պ] Փութացող. qui se hâte: او — փութալ. se hâter.

شتر { շութուր [պ] Ուղտ. chameau [ճէ. شتران].

شتربان { շութուրպան [պ] Ուղտապան. chamelier [ճէ. شتربانان].

شتم { շէթմ [ա] 1. Թշնամանել, լուտալ. injurier, invectiver 2. Թշնամանք, լուտանք. injure, invective [ճէ. شتوم].

شتوم { շուդում* [ա] ճէ. شتم. pd. شتم.

شتوى { շիթվի [ա] Ձմեռնային. hibernale [եէ. شتويه].

شتى { շէթթա* [ա] Այլեւայլք divers [եզ. شتيت].

شتيمه { շէթիմէ* [ա] Լուտանք invective.

شجاع { շուճա' [ա] Քաջ, արի. brave.

شجاعت { շէճա'աթ* [ա] Քաջութիւն. bravoure, courage: لى — لو — քաջ, արի. brave, courageux.

شجر { շէճէր [ա] Ծառ. arbre [ճէ. اشجار].

النبی — գաւաքենի. gaïac.
— جبر անմիտ ադէտ մարդիկ. des gens stupides, ignorants

شجره { շէճէրէ* [ա] 1. Ծառ. arbre 2. Ծիւղագրութիւն. arbre généalogique.

شجره‌لی { շէճէրէլի [ի] 1. Բազում ազգականներ ունեցող. qui a beaucoup de parents 2. Ծանուցեալ, Հռչակաւոր. fameux.

شجعان { շուճ'ան* [ա] Յգ. شجیع ի. pd.

شجیره { շուճէյրէ* [ա] Փոքր ծառ, Թուփ. arbrisseau [Նուազ. شجر ի].

شجیع { շէճի' [ա] Քաջ, արի. brave, vaillant [Յգ. شجعان] [Իգ. شجیعه].

شحامت { շէհամէթ* [ա] Գիրութիւն. embonpoint.

شحم { շահմ [ա] Ճարպ. graisse [Յգ. شحوم].

شحمه { շահմէ*[ա] 1. Ճարպ. graisse 2. Բլթակ, ունկնաբոյթ. lobe d'oreille.

شحمی { շահմի [ա] Ճարպային, իւղալից. gras, adipeux [Իգ. شحمیه].

شحنه { շէհնէ*[ա] Ոստիկանապետ. préfet de la police.

شحوم { շուհում* [ա] Յգ. شحم ի. pd.

شخرم { շուխրում [ի] Ճաթռտուք, Ճաթուք. crevasse, gerçure.

شخص { շախս [ա] 1. Անձ, անհատ. personne, individu [Յգ. اشخاص].

شخصاً { շախսէն [ա] Անձամբ personnellement

شخصی { շախսի [ա] Անձնական, անհատական. personnel [Իգ. شخصیه].

شخصیات { շախսիյաթ* [ա] Անձնականութիւնք. personnalités.

شد { շէտտ [ա] 1. Պնդել, կապել, ամրացնել. affermir, lier, fortifier 2. Երկնակ (ّ). le signe techdid (ّ).

شد { շուտ [պ] Եղաւ. a été: Ասաց. — آمد երթևեկ aller retour, circulation. — قید արձանագրուեցաւ. enregistré.

شدائد { շէտաիտ* [ա] Յգ. شدیده ի. pd.

شدت { շիտտէթ* [ա] Սաստկութիւն, խստութիւն. sévérité, rigueur: ا — کسب սաստկանալ. prendre de l'intensité, sévir.

شدتلنمك { շիտտէթլէնմէք [թ] Սաստկանալ.

prendre de l'intensité.

شدتلو { շիտտէթլու شدتلی կէփ- տէթիլ [թ] Խիստ, բուռն, սաստիկ. sévère, violent.

شده { շիտտէ* [-] կրկնակ որ այս (ّ) նշանն ունի. signe du doublement d'une lettre (ّ).

شده { շուտէ [ղ] եղած. qui a été [յդ. شدكان].

شديد { շէտիտ [-] Սաստիկ, բուռն, խիստ. violent, fort, sévère [شدت էն] [էդ. شديده].

شديده { շէտիտէ* [-] 1. Խստութիւն. rigueur [յդ. شدائد] 2. Նեղութիւն. souffrance 3. Աղէտ. calamité.

شذوذ { շիւզուզ [-] Խոտորում, բացառութիւն. déviation, exception.

شرّ { շէրր [-] 1. Չարիք, վնաս. mal, préjudice, tort [յդ. شرور] 2. Չար. mauvais.

شرا { շէրա [-] 1. Գնում. achat 2. Գնել. acheter.

شرائح { շէրաիհ* [-] յդ. شريحه ի. pd. شريحه.

شرائو { շէրաիր*[-] յդ. شريره ի. pd. شريره.

شرائط { շէրաիթ* [-] Պայմաններ. conditions [եզ. شريطه].

شرائع { շէրաի'* [-] յդ. شريعتի. pd. شريعت.

شراب { շէրապ [-] 1. Ըմպելի. boisson [յդ. اشربه] 2. Գինի. vin: — خانه գինւոյ մեծ տակառ. foudre, cuve.

شراح { շուրրահ* [-] Մեկնիչք. commentateurs [եզ. شارح].

شرادم { շէրատիմ* [-] յդ. شرذمهի. pd. شرذمه.

شرارت { շէրարէթ* [-] Չարագործութիւն. malignité, méchanceté.

شراره { շէրարէ* [-] Կայծ. étincelle.

شراع { շիրա'[-] Առագաստ voile [յդ. اشرعه].

شرافت { շէրաֆէթ* [-] Ազնուականութիւն noblesse.

شرامپول { շէրամփօլ [հ] Ցըցապատնէշ. palissade.

شراين { շէրային* [-] յդ. شريانի. pd. شريان.

شرب { շուրպ, շիրպ [-] Խըմել. boire.

شربت { շէրպէթ* [-] Օշարակ. sorbet, sirop: — خانه գինետուն. ca-

baret· پارەسی — ընծեռայք, պարգև· pourboire· اوتی — հմուկ, գայլուկ (բոյս)· houblon· ی— عل սրբադեղ· purgatif· لك— օշարակի յատուկ propre au sorbet·

شربتجی { շէրպէթճի [ի] Օշարակավաճառ ·qui vend des sorbets·

شرپاداق { շըրբադագ [ի] Յանկարծ · tout à coup·

شرت { շէրրէթ* [ա] Չարութիւն méchanceté

شرج { շէրճ [ա] տող· Երաստան· սրբան· anus·

شرح { շէրհ [ա] 1· Պարզել disséquer 2· Պարզել, մեկնել· expliquer, commenter 3· Մեկնութիւն explication, commentaire [յգ· شروح]·

شرحه { շէրհա* [ա] 1· Շերտ tranche 2· Կտրուածք· taillade, coupure·

شردان { շէրդան شرده շէրտէն Տե՛ս voir شیردان·

شرذمه { շէրզիմէ* [ա] Խմբակ·petite troupe [յգ· شراذم]·

شرر { շէրէր [ա] 1· Կայծեր· étincelles 2· Չարութիւնք· malices·

شرسوف { շէրսուֆ [ա] Եէշ· Մակորովայն(մէկ բին մասն որովայնի)· épigastre: ی— · ی— Մակորովայնական· épigastrique·

شرط { շարթ [ա] 1· Պայման · · condition, clause [յգ· شروط] 2· Էդ· Թէական մաս· conditionnel·

شرطلاشمق { շարթլաշմագ [ի] Իրարու հետ պայման դնել· stipuler, se convenir·

شرطنامه { շարթնամէ [պ] Պայմանագիր contrat

شرطه { շուրթա* [պ] Յաջող հողմ· vent favorable·

شرطیه { շարթիյէ* [ա] Պայմանական, Թէական· conditionnel·

شرع { շէր՛ [ա] Աստուածային օրէնք· loi divine: شریف — Մահմետական կրօնական օրէնք· loi sacrée musulmane·

شرعاً { շէր՛ան [ա] Ըստ Աստուածային օրինաց· d'après la loi divine·

شرعی { շէր՛ի [ա] 1· Աստուածային օրինաց վերաբերեալ· relatif à la loi divine [էգ· شرعیه] 2· Օրէնսական· légal·

شرعیت { շէր՛իյյէթ* [ա] Օրինականութիւն légalité·

شرف { շէրէֆ [ա] 1· փառք, պատիւ· gloire, honneur 2· Բարձրութիւն· exaltation: — لى փառաւոր· glorieux· — سنوح ا· — ساخ او — صدور ا· — صادر او փառօք ելնել, ծագիլ· émaner avec grandeur·

شرفا { շու-րէ-ֆա* [ա] յոգ· شريف· pd· شريف ·

شرفبخش { շէրէֆպախշ [պ] փառք պարգեւող· qui fait honneur·

شرفرسان { շէրէֆրէսան [պ] փառք հասցնող· qui fait parvenir de gloire· qui anoblit·

شرفه { շու-րֆէ* [ա] Շրջանակ մինարէի յորմէ աղօթքի կը գոչեն միւէզզինք galerie du minaret d'où le muezzin appelle à la prière [ռամ· շէրէֆէ]·

شرفیاب { շէրէֆեապ [պ] փառաւորեալ· honoré, glorifié·

شرق { շարգ [ա] Արեւելք, orient, levant, est·

شرقاً { շարգան [ա] Արեւելքէն· du côté d'orient, d'est·

شرقاده { շարգատա [թ] Զուարճաբան· farceur·

شرقی { շարգի [ա] 1· Արեւելեան· oriental, levantin [յոգ· شرقيه] [յոգ· شرقيون] 2· [թ] Երգ· chanson·

شرك { շիրք [ա] Բազմաստուածութիւն· polythéisme: — اهل բազմաստուածեան· polythéiste·

شركا { շու-րէքա* [ա] Ընկերք, մասնակիցք· associés, participants [եզ· شريك]·

شركت { շիրքէթ* [ա] Ընկերութիւն· société, association·

شرلاغان { շըրլաղան [թ] Շիրիկ ձէթ· huile de sésame·

شرلامق { շըրլամագ [թ] Խոխոջել· murmurer: — هوا անձրեւել· pleuvoir·

شرلوپ { շըրլօփ [թ] Մածուն պատկուած հաւկիթ· œufs au lait caillé·

شرلى { շէրլի [թ] Կռուարար· querelleur·

شرم { շէրմ [պ] Ամօթ, ամաչում· honte, pudeur: Ամօթ· — بى անամօթ· impudique· آلود — ամօթահար· couvert de honte·

شرمسار { շէրմսար [պ] Ամօթով· honteux·

شرمناك { շէրմնաք شرمكين շէրմկին [պ] Ամօթոտ, ամօթալից· honteux·

شرمنده { շէրմէնտէ [պ] Ամօթով, ամօթալից honteux·

شرحه { շէրիհա* [ա] Պա-տառուած. lambeau [ճը. شرائح]

شرير { շէրիր [ա] Չար, ան-զգամ. méchant [ճը. اشرار] [էփ. شريره] [شر էն]

شريط { շէրիդ [ա] 1. Տե՛ս voir شريت 2. Լար. փոքրիկ երիզ. lacs, bandelette.

شريعت { շէրի՛ադ* [ա] Տե՛ս voir شرع.

شريف { շէրիֆ [ա] 1. Փառաւոր, ականաւոր. glorieux, illustre [شرف էն] [էփ. شريفه] 2. Ազնուական. noble [ճը. شرفا . اشراف] 3. Մահմետականութեան. descendant de Mahomet [شرافت էն] 4. Իշխան կամ մեծ Շէրիֆ Մեքքէի. prince ou grand Chérif de la Mecque

شريك { շէրիք [ա] 1. Ընկեր. associé [شركت էն] [ճը. شركا . شريكان] 2. Մասնակից. participant : Աս-տէր — մեղսակից. complice.

شريكلك { շէրիքլիք [թ] Ընկերակցութիւն association.

شرلتى { շըրըլթը [թ] Խոխո-ջիւն. murmure.

شرلدامق { շըրըլտամագ [թ] Խոխոջել. murmurer.

شرنقه { շըրընգա [ر] Գրեխ. seringue, clystère:

۱ — գրեխել. seringuer.

شروانى { շըրվանի [թ] Վերնայարկ. grenier

شروب { շուրուփ [թ] Օշա-րակ. sirop.

شروطه { շըրվերտա [թ] Սև փաթթոց. turban noir.

شروح { շուրուհ* [ա] ճը. شرحի. pd. شرح.

شرور { շուրուր* [ա] ճը. شرի. pd. شر.

شروط { շուրուտ* [ա] Պայմաններ. conditions [եզ. شرط].

شروع { շուրու՛ [ա] 1. Սկսիլ. commencer 2. Սկսում. commencement. début.

شريان { շէրիան, շիրյան [ա] Շնչերակ. artère, aorte [ճը. شرايين] — ى . — يه շնչերակի. artériel.

شريت { շէրիդ شريد շէրիտ Երիզ, ժապաւէն. galon, ruban [նաեւ. شريط էն] — ى مساحه չափականն լար. corde métrique. — لى ժապաւինեալ. garni de ruban.

شريتلمك { շէրիդլէմէք [թ] ժապաւինել. garnir de rubans.

شرين { շէրեանի [ա] Ա. Ճղն. շերակիկ. artériole Զ. շէշշէր. Երկու չարիք. deux maux: — اهون երկու չարեաց փոքրագոյնը. le moindre des deux maux.

شرينغه { շէրինկա [ե] Տե՛ս. voir شرغه.

شست { շէսթ [ղ] Լուացք lavage. lessive.

شسته { շէսթէ [ղ] Լուա-ցած, լուացուած. lavé.

شش { շէշ [ղ] Վեց. six: Ասաց. — دو երկու վեց. double six. բաղդ. bonne chance. جهت — վեց կողմ խորանարդ մարմնոյ. les six faces d'un cube. بش — كورمك այլ ընդ այլոյ տեսնել. voir confusément.

ششخانه { շէշխանէ [ղ] Ա. Վեցանկիւնի. hexagone Զ. Խոլշաւոր հրացան, Թնդանօթ. fusil, canon rayé: آلتى قوال Ասաց. — اوسق անհամեմատ, անչափական. asymétrique, mal proportionné. لى — . جى — կարաբինաւոր զօրական. carabinier.

ششدر { շէշտէր [ղ] Ա. Ան-ցան նարդի. table de tric-trac Զ. Աշխարհ monde.

ششم { շէշիւմ [ղ] Վեցերորդ sixième.

ششمين { շէշիւմին [ղ] Վեցերորդ. sixième.

شط { շաթթ [ա] Եզր. bord: العرب — Եփրատայ և Տիգրիսի միացմամբ ձևացեալ գետոյ անունն է. nom du fleuve formé par la jonction de l'Euphrate et du Tigre.

شطارت { շաթարէթ* [ա] Ա. Զուարթութիւն gaité Զ. Խեղկատակութիւն gaillardise: لو — զուարթ, ծաղրածու. gai, gaillard.

شطاجى { շաթաճը [թ] Անա-տակատակ, փա-ղաքուշ. flagorneur.

شطرنج { շաթրէնճ [ա] Ճատ-րակ. jeu d'échecs

شطف { շաթֆ [թ] Անատա-կատակութիւն. adulation: ويرمك — շողոքոր-թել, շողոմել. flatter, aduler.

شعائر { շէ՛աիր* [ա] յգ. شعار յգ. pd. شعار.

شعار { շէ՛ար [ա] Նշան, նշանակ. signe, marque distinctive [յգ. شعائر]: صداقت — հաւատարմութեան նշանը կրող. qui

porte la marque de fidélité.

شعاع { շիւա'ա' [ա] Ճառագայթ. rayon [ջէ. اشعه] :

شعب { շա'պ [ա] Ցեղ. tribu, race [ջէ. شعوب] :

شعبات { շիւա'պաթ* [ա] ջէ. شعبهի. pd. شعبه :

شعبان { շա'պան [ա] Եօթներորդ ամիս արաբական լուսնային տարւոյ. septième mois de l'année lunaire arabe.

شعبده باز { շա'պէտէպազ [պ] Ձեռնածու. escamoteur [ջէ. شعبده بازان] : ى — ձեռնածութիւն. escamotage, prestidigitation.

شعبه { շիւ'պէ* [ա] 1. Բաժանում, ճիւղ. division, section, branche [ջէ. شعبات] 2. Մասնաճիւղ. succursale.

شعر { շա'ր [ա] Հեր, մազ. cheveu, poil.

شعر { շի'ր [ա] Բանաստեղծութիւն, տաղ, ոտանաւոր. poésie, poème, vers [ջէ. اشعار] : اً — ոտանաւոր ըլլալով. en vers.

شعرا { շիւ'արա* [ա] Բանաստեղծք. poètes [եզ. شاعر] :

شعريه { շի'րիյէ* [ա] 1. Բանաստեղծական. poétique 2. Մազանման. capillaire 3. Թել-հայր. vermicelle [ռամ. շէհրիյէ] :

شعشعه { շա'շա'ա* [ա] Փայլ, շող, շքեղութիւն. éclat, splendeur : پاش — շողշողուն. éclatant. لى — շքեղ, փայլուն. splendide, éclatant. لندرمق — փայլ տալ. donner de l'éclat.

شعله { շիւ'լէ* [ա] 1. Բոց. flamme [ջէ. شعل] 2. Նշոյլ. clarté, lueur : دار — . لى — . ور — փայլուն. brillant. բոցավառ. enflammé.

شعله لنمك { շիւ'լէլէնմէք [թ] Փայլիլ. briller

شعوب { շիւ'ուպ* [ա] ջէ. شعبի. pd. شعب :

شعور { շի'ուր [ա] Իմացականութիւն, միտք. compréhension, esprit: خلل كلمك ه — խելագարիլ s'aliéner.

شعير { շա'իր [ա] Գարի. orge: ه — Բժշ. գարիկ. orgelet.

شغاف { շիղաֆ [ա] Սիրտը պատող թաղանթային պարկ. սրտապարկանք. péricarde: ى — . ى — սրտապարկային. péricardique.

شغل { շուղ [ա] Զբաղում. occupation [اشغال .ջբ]

شفا { շիֆա [ա] Բժշկութիւն, բուժում. guérison, cure: — بولمق . — پذیر او բժշկուիլ. se guérir. — بخش — لى բուժող, առողջարար. curatif, salutaire.

شفاعت { շէֆաաթ* [ա] Բարեխօսութիւն. intercession: ا — բարեխօսել. intercéder. — جى բարեխօս. intercesseur.

شفاف { շէֆֆաֆ [ա] Թափանցիկ. transparant [էգ. شفافه].

شفافت { շէֆֆաֆիյէթ*[ա] Թափանցկութիւն. transparence

شفاه { շիֆահ* [ա] յգ. շէֆէ. pd. شفه.

شفاهاً { շիֆահէն [ա] Բերանացի. verbalement.

شفاهى { շիֆահի [ա] Բերանացի. verbal, oral [էգ. شفاهيه].

شفایاب { շիֆայապ [պ] او — բժշկուիլ. se guérir, se rétablir.

شفتالو { շէֆթալու [պ] Դեղձ. pêche: آغاجى — դեղձենի. pêcher.

شفتان { շէֆէթան شفتين շէֆէթէյն* [ա] Երկու շրթունք. deux lèvres.

شفره { շիֆրէ [ֆ] Ծածկագիր. chiffre: — لى ծածկագիր. chiffré.

شفعاء { շուֆէա* [ա] յգ. շէֆի. pd. شفيع.

شفعه { շուֆ'ա* [ա] Իրաւ. Առաջնութեան իրաւունք ի ժառանգութիւն գնման. (զոր օրինակ, երբ մէկը իր բաժինը ծախել ուզէ, միւս բաժնետէրը իրաւունք ունին զայն բանի եւ առնելու ճիշդ այն գնով զոր առած է գնողը). préemption.

شفق { շէֆէք [ա] 1. Վերջալոյս. crépuscule du soir. 2. Արշալոյս. crépuscule du matin, aurore [ագըմ. շաֆագ]. Արդ. — سوككه արփաւալոյսն արեւելից, լուսանալ. poindre du jour. le point du jour.

شفقا { շէֆէքա*[ա] յգ. շէֆիք. pd. شفيق.

شفقت { շէֆգաթ* [ա] 1. Կարեկցութիւն, գութ. compassion, pitié [յգ. اشفاق] 2. Գորով, խանդաղատանք. tendresse, affection: — نشان կանանց յատուկ շքանշան. décoration réservée aux dames.

شفقتلو { շէֆգաթլու شفقتلى շէֆգաթլը [թ] 1.

կարեկից. compatissant 2. Գորովագութ. tendre.

شفوق { շէֆուգ [=] կարեկից. compassionné [شفقت են] ։

شفوى { շէֆէվի [=] 1. Շրթնային. labial [شفه են] [իգ. شفويه] 2. Շրթնաձև. labiée.

شفه { շէֆէհ, շէֆէ* [=] Շրթունք. lèvre [յգ. شفاه] ։ — ا شق լռութիւնը խզել. rompre le silence. ارنب — ° շրթնահերձութիւն. bec-de-lièvre. — حق ըմպելու իրաւունք. droit de boire

شفيع { շէֆի' [=] Բարեխօս. intercesseur [شفاعت են] [յգ. شفعا] ։

شفيق { շէֆիգ [=] կարեկից, գթալից. compatissant, tendre [شفقت են] [յգ. شفقا] [իգ. شفيقه] ։

شق { շագգ [=] 1. Պատռել. déchirer 2. ճեղքել. fendre, inciser 3. Հերձուած, ճեղք. fissure, fente 3. Բժշ. ճեղքուած շրթանց, երատտանք. rhagade.

شق { շըգգ [=] 1. Հատուած. section [յգ. شقوق] 2. Խնդիր, կէտ. question, point 3. Բաժանում. division.

شقا { շագա [Ի] Տ'ես voir شاقا ։

شقائق { շէգայիգ* [=] 1. Փեննայ (ծաղիկ). pivoine 2. Մանիշակազգի. anémone : النعمان — ծաղկաբուկ. anémone.

شقاق { շիգագ [=] 1. Երկպառակութիւն. գժտութիւն. discorde. dissension 2. Վէճ. contention 3. շագագ. Քունք. tempe

شقاوت { շէգավէթ* [=] 1. Անզգամութիւն. perversité 2. Ապստամբութիւն. rebellion 3. Աւազակութիւն. brigandage.

شقراق { շագրագ [Ի] Տ'ես. voir شاقراق ։

شقشقه { շագշագա* [=] Ճռուողում. gazouillement.

شقه { շուգգա* [=] Պիտակ, նամակ. billet, lettre

شقى { շագի [=] 1. Անզգամ. pervers [شقاوت են] [յգ. اشقيا] 2. Ապստամբ. rebelle 3. Աւազակ. brigand.

شقيق { շագիգ [=] Պատառուած. déchiré.

شقيقه { շագիգա*[=] Բժշ. Ցաւ կիսագլխոյ. migraine.

شقيقيه { շագիգիյէ*[=] Իգա. Զբանքակական .

renonculacées.

شك { շէքք [ա] Տարակոյս, երկբայութիւն. doute [ճմ. شكوك]: ا — տարակուսիլ. douter. — بلا. — ی անտարակոյս. sans doute.

شكار { շէքեար [գ] 1. Որսորդութիւն. chasse 2. Որս. proie: — گاه որսոյ տեղ. lieu de chasse.

شكاف { շէքեաֆ [գ] 1. Ճեղքող. qui fend 2. Փորուածք. entaille.

شكافته { շէքեաֆթէ [գ] Ճեղքուած. fendu.

شكايت { շէքեայէթ* [ա] 1. Գանգատ. plainte [ճմ. شكايات] 2. Գանգատիլ. se plaindre: — جى գանգատող. plaignant.

شكر { շէքէր [գ] Շաքար. sucre: — علق շաքարախտ. diabète. — ی نبات պաղ շաքար. sucre candi. — خند քաղցր ժպիտ. sourire doux. — قامشى շաքարեղեգն. canne à sucre. — ايشى շաքարագործութիւն. confisserie. — ی بادم շաքարանուշ. praline. — کل ب վարդանուշ. conserve de rose. — بار քաղցր. doux.

شكر { շուքր [ա] 1. Գոհութիւն. grâce 2. Շնորհակալութիւն. remerciement: ا — գոհանալ. rendre grâce. — نعمت երախտահատոյցք. reconnaissance. — ینی بیلك երախտագէտ լինել. être reconnaissant.

شكران { շուքրան [ա] Տե՛ս. voir شكر.

شكرانه { շուքրանէ* [ա] Շնորհակալիք. remerciement.

شكرانيت { շուքրանիյէթ* [ա] Երախտագիտութիւն. reconnaissance.

شكرجى { շէքէրճի [թ] Շաքարագործ. confiseur: — لك շաքարագործութիւն. confiserie.

شكردان { շէքէրտան [գ] Շաքարաման. sucrier.

شكركذار { շուքրկիւզար [գ] Շնորհակալ. remerciant. — ی շնորհակալութիւն. remerciement. երախտապարտութիւն. reconnaissance.

شكرلب { շէքէրլէպ [գ] Քաղցրաշրթն. qui a les lèvres douces.

شکرله { շէքէրլէմէ [ի] Շաքարապատ պտուղ dragée. des fruits sucrés.

شکرلنمك { շէքէրլէնմէք [ի] Շաքարանալ. se saccharifier.

شکرلی { շէքէրլի [ի] Շաքարաւոր. sucré.

شکرین { շէքէրին [ղ] Քաղցր doux.

شکس { շէքս [ա] Յամառ, խեռ. obstiné.

شکست { շիքէսթ [ղ] ۱ — Բեկանել, աւերել. briser, détruire: ناموس ۱ — պատիւը արատաւորել. porter atteinte à l'honneur.

شکستکی { շիքէսթէկի [ղ] Խորտակում. état d'être brisé.

شکسته { շիքէսթէ [ղ] ۱. Բեկեալ, աւերեալ. brisé, détruit ۲. Տեսակ մը պարսկական գիր espèce d'écriture persane: خاطر —. دل — ' بال — սրտաբեկ. le cœur brisé.

شکفته { շէ-կիւ-ֆթէ [ղ] Ծաղկած, բացուած. épanoui, éclos.

شکل { շէքլ [ա] ۱. Ձեւ, պատկեր. forme, figure [յգ. اشکال] ۲. Տեսակ. sorte, espèce.

شکم { շիքէմ [ղ] Փոր. ventre.

شکمبه { շիքէմպէ [ղ] Քաղիրթ. rumen.

شکمپرست { շիքէմփէրէսթ [ղ] Որովայնամոլ. gastronome [յգ. شکمپرستان].

شکن { շիքէն [ղ] Բեկանող. qui brise, casse: — عهد ուխտադրուժ. perfide.

شکنجه { շիքէնճէ [ղ] Տե՛ս. voir اشکنجه.

شکوا { շէքվա*[ա] Գանգատ, արտունջ. plainte: ۱ — գանգատիլ. se plaindre

شکواجی { շէքվաճը [ի] Գանգատող. plaignant.

شکوانامه { շէքվանամէ [ղ] Գանգատագիր. lettre de plainte.

شکور { շէքիւր [ա] ۱. Գոհացող. qui rend grâces [شکر էն] ۲. Վարձահատոյց. rémunérateur.

شکوفته { շէ-կիւ-ֆթէ[ղ] Տե՛ս voir شکفته.

شکوفه { շէ-կիւ-ֆէ [ղ] Ծաղիկ. fleur [յգ. شکوفها] — زار ծաղկաստան. jardin de fleurs. parterre.

شکوك { շէ-կիւ-ք* [ա] յգ. شك. pd. شك.

شكوه { շիւքիւհ [պ] Վեհութիւն, փառաւորութիւն. շուք. majesté, grandeur, pompe.

شكوى { շէքվա* [ա] Տե՛ս. voir شكوا.

شكيب { շէքիպ [պ] Համբերութիւն. patience

شكيبا { շէքիպա [պ] Համբերող. patient: ى— համբերողութիւն. patience.

شكيمه { շէքիմէ* [ա] 1. Դիմադրութիւն. résistance 2. Բնութիւն. caractère: قوى الشكيمه հզօր. puissant.

شلاء { շէլլա*[ա] 1. Ձախլիկ. gaucher 2. Խեղանդամ. estropié.

شلته { շիլթէ [թ] 1. Անկողնակ. sommier 2. Բարձ, բարձակ. coussin.

شلجم շալջամ [ա] } Շողգամ. navet.
شلغم շալղամ [թ] }

شلل { շէլէլ [ա] Եզ. Բիծ, արատ. tache.

شللاق { շըլլաք [ա] Անամօթ. impudique·éhonté

شلوار { շալվար [պ] Տե՛ս. voir شالوار.

شم { շամմ [ա] 1. Հոտոտել. flairer 2. Հոտոտելութիւն. odorat.

شمائل { շէմաիլ* [ա] Բարք, սովորութիւնք. mœurs, coutumes [Եզ. شمال].

شماتت { շէմաթէթ* [ա] Թշնամւոյ մը արկածէն զգացուած ուրախութիւն. joie éprouvée à la vue du malheur d'un ennemi.

شماته { շէմաթա*[ա] Աղմուկ, ժխոր, գղրդիւն. bruit, vacarme, tapage: لى — շռշռական. clinquant. جى— աղմկարար. tapageur.

شمار { շամար [թ] Ապտակ: soufflet: اورمق —, آتمق — ապտակել. donner des soufflets, souffleter.

شمار { շումար [պ] Թիւ, համար. nombre, calcul: — بى անհամար. innombrable. ا — համարել, թուել. considérer, compter.

شمارمق { շըմարմաք [թ] 1. Լրբանալ, անսանձ լինել. devenir impertinent, indomptable.

شماس { շէմմաս [ա] Սարկաւագ. diacre.

شمال { շիմալ, շըմալ [ա] Հիւսիս. nord: ى— Հիւսիսային. du nord.

شمالى { շիմալի [ա] Հիւսիսային. du nord,

boréal, septentrional.

شمامه { շէմամէ [գ] Շամամ. melon parfumé, musqué.

شماندره { շամանտուրա شماندوره — շամանտըրա [ի] 1. Խարսխանշան. bouée 2. Պատրուգակալ. porte-mèche.

شمدن { շիմդէն [ի] Այժմէն dès à présent : صکره — . کیرو — այսուհետեւ dorénavant, désormais.

شمدی { շիմդի [ի] Այժմ, հիմայ. maintenant, à présent : لرده — այս օրեր. ces jours-ci . جك — այս վայրկենիս, այժմիկ. dans ce moment-ci. à l'instant.

شمدیکی { շիմդիքի [ի] Այժմեան, արդի. actuel, d'aujourd'hui. récent.

شمدیلك { շիմդիլիք [ի] Առայժմ. pour le moment.

شمس { շէմս [ա] Արեգակ, արեւ. soleil [յգ. شموس] : كالشمس քէշ շէմսէ. արեւու պէս. comme le soleil, comme le jour.

شمسه { շէմսէ*[ա] Արեգակնաձեւ պատկեր. figure en forme de soleil.

شمسی { շէմսի [ա] Արեգակնային. solaire.

شمسیه { շէմսիյէ* [ա] 1. Արեգակնային. solaire 2. Հովանոց. parasol, ombrelle.

شمشاد { շիմշատ [գ] Տօսախ (ծառ). buis.

شمشك { շիմշէկ [ի] Փայլակ. éclair.

شمشیر { շիմշիր [գ] Թուր, սուր. épée, sabre

شمع { շէմ՛ [ա] Մոմ, ճրագ. cire, bougie, chandelle [յգ. شموع] : عسل — մեղրամոմ. cire.

شمعدان { շէմ՛տան [գ] Աշտանակ. chandelier [ռմկ. շամտան]:

شمعه { շէմ՛ա* [ա] Մոմ. bougie: لى — մոմեղէն. de cire.

شموس { շումուս* [ա] յգ. شمس ի. pd. شمس :

شمول { շումուլ [ա] 1. Բովանդակել. comprendre , embrasser 2. Առնչութիւն. rapport : عالم — աշխարհահասարակ . universel.

شمه { շէմմէ*[ա] 1. Հոտառութիւն . odorat 2. Դոյզն ինչ, սակաւ ինչ. petite portion d'une chose: شمة սակաւ ինչ. un petit peu

شمیم { շէմիմ [ա] Հոտաւէտ. odoriférant.

شن { շէն [ի] 1. Ուրախ, զուարթ. joyeux, gai 2. Շէն. peuplé,cultivé.

شنائع { շէնաի՛ի*[ա] ժը. شنيعه ի. pd. شنيعه ։

شنات { շէնաթ* [ա] ժը. شاتى ի. pd. شاتى ։

شناخت { շինախթ [դ] Ծանօթութիւն con-naissance: — اهل իրազեկ. initié.

شناس { շինաս [դ] Ճանչցող, գիտցող. qui connaît, qui sait : — حق արդարախոհ. équitable, juste. — كار իրազեկ. initié.

شناعت { շէնա՛աթ* [ա] 1. Գարշութիւն. détestation, abomination 2. Տձևութիւն. difformité.

شناور { շինավէր [դ] Լողացող. nageur. — او լողալ. nager.

شناه { շինահ[դ] Լողացութն, լող. nage.

شنجار { շէնճար ա[ա] Բուսա. Շէկխարի (Հավա ձիգա). orcanete.

شنلتمك { շէնլէթմէք [թ] 1. Ջուարճացնել. rendre gai 2. Շէնցնել. peupler, cultiver.

شنلك { շէնլիք [թ] 1. Ուրախութիւն. allegresse 2. Հանդէս, տօն, խրախճանութիւն. fête publique, solennité. réjouissance.

شنلنمك { շէնլէնմէք [թ] 1. Ջուարճանալ. devenir gai 2. Շէնանալ. être peuplé, cultivé.

شنو { շինէվ [դ] Լսող. qui entend : — دور ձայնատար գործի. téléphone.

شنيد { շինիտ, շինիտ [դ] گفت — و խօսելիք, զրոյց. ouï-dire.

شنيده { շինիտէ, շինիտէ [դ] Լսուած, լսած. entendu: — نا անլուր. inouï.

شنيع { շէնի՛ [ա] Գարշելի. détestable [شناعت էն] [ժը. شنيعه]. — فعل պղծութիւն. violation.

شنيعه { շէնի՛ա*[ա] Գարշելի գործ. acte détestable [ժը. شنائع].

شو { շու [թ] 1. Այս. celui-ci [ժը. شونلر] 2. Այդ. celui-là : — قدر وار كه միայն թէ. seulement. شوندن — بوندن ատա անդ. par ci. par là.

شو { շու [դ] Տե՛ս. voir شوى.

شوائب { շէվաիպ* [ա] ժը. شائبه ի. pd. شائبه.

شواذ { շէվազզ* [ա] ժը. شاذ ի. pd. شاذ.

شوارب { շէվարիպ* [ա] ձգ. شارب ի. pd. شارب ։

شوارع { շէվարի'' [ա] ձգ. شارع ի. pd. شارع ։

شوال { շէվվալ [ա] Տասնեորորդ ամիս արաբական լուսնոյին տարւոյ. dixième mois de l'année lunaire arabe.

شواهد { շէվահիտ* [ա] ձգ. شاهد ի. pd. شاهد ։

شواهق { շէվահիգ* [ա] ձգ. شاهقه ի. pd. شاهقه ։

شوباره { շուպարա [բ] Տեսակ մը գզաթեայ գլխարկ. espèce de bonnet de feutre.

شوخ { շօխ [պ] 1. Զուարճախօս. facétieux 2. Անպատկառ, լիրբ. impudent, effronté: ـى — անպատկառութիւն. impudeur.

شور { շօր [պ] Աղմուկ, վէճ. émeute, dispute: انكيز . — افكن խռովայոյզ. perturbateur.

شورا { շուրա [բ] Այս տեղ, այդ տեղ. cet endroit-ci (— là): —ده հոս, հոդ. ici, là. —جق այս տեղիկ. ce petit endroit.

شورا { շուրա* [ա] 1. Խորհուրդ. conseil 2. Ժողով, ատեան. conseil: ـى دولت — Պետական խորհուրդ. conseil d'État. دار — վարչական ժողով Պատերազմութեան. conseil administratif du ministère de la guerre. ـى ماليه — վարչական խորհուրդ Գանձային Նախարարութեան. conseil administratif du ministère des finances.

شوراق { շօրագ [թ] Աղաաղուկ. salé.

شوربا { շօրպա [պ] Ապուր. soupe.

شوربخت { շօրպախթ [պ] Վատաբաղդ. infortuné [ձգ. شوربختان]։

شورش { շօրիշ [պ] Խռովութիւն, յոյզ. trouble, émeute: اهل ' — ارباب խռովարարք. fauteurs de trouble. turbulents

شوره { շօրէ شورەزار շօրէզար [պ] 1. Աղաաղուտ տեղի. lieu salin, saligineux. 2. Անբեր գետին. sol stérile.

شورى { շուրա* [ա] Տե՛ս. voir شورا ։

شوريدكى { շօրիտէկի [պ] Խելագարութիւն. dérangement d'esprit

شوريده { շօրիտէ [պ] Խռովեալ, խելագար.

troublé, esprit dérangé [ճփ. شوریدکان]։

شوسه { շօսէ [է] Գծմէնթարթ ուղի, մեծ ուղի, մեջնուղի, խճուղի. chaussée.

شوق { շէվք [ա] 1. Ջերմ փափաք. désir ardent [ճփ. اشواق] 2. Եռանդ. ardeur 3. խանդ. exaltation 4. [ի] Լոյս. lumière: شوقه کلمك — խանդավառուիլ. prendre de l'ardeur. لی — փափաքող. désireux, anxieux.

شوك { շէվք [ա] Տատասկ, փուշ. épine [ճփ. اشواك]։ Առաջ. الظهر — ողնաշարին. épine dorsale.

شوکت { շէվքէթ* [ա] 1. Տատասկ. épine 2. Հզօրութիւն, վեհափառութիւն. puissance, majesté: Առաջ. سمات — ، پناه — ، — مقرون ، — لو ، — مصیر ، عود — վեհափառ. majestueux.

شوکتمآب { շէվքէթմէաբ [պ] Վեհափառ. majestueux. Sa Majesté.

شوکران { շօւքէրան [պ] Մոլախինդ. ciguë: مائی — Ջրային մոլախինդ. cicutaire.

شوکه { շէվքէ* [ա] 1. Փուշ. épine 2. Վեհափառութիւն. majesté: شوکة البعیر ուղտափուշ. chardon. مبارکه — աւետեաց մը աւրհնութիւն. chardon bénit. شوکة الیهود արջառամթուր ականթ acanthe.

شوکی { շէվքի [ա] ողնայարական. spinal [էփ. شوکیه]։

شول { շուլ [ի] Այն. celui, celle.

شولیده { շուլիդէ [պ] Շփոթեալ. confus.

شوم { շում [պ] Անբարեբեր, ձախող. de mauvais augure, funeste [ա. شئوم ել.]։

شئون — شئونات { [ա] 1. Վիճակք, կացութիւնք. états, situations [եզ. شان] 2. Դէպքեր, պարագայներ. événements, cas.

شوهر { շէվհէր [պ] Այր, ամուսին. époux, mari [ճփ. شوهران]։

شوی { շույ [պ] Լուացող. qui lave.

شویکه { շէվէյքէ* [ա] Փոքր փուշ. petite épine. [նուազ. شوکه ի].

شویله { շէօյլէ [թ] Այնպէս, այսպէս. ainsi: Առաջ. طورسون — Թող ուլմք

թէ. à part. d'ailleurs. کی — ահաւասիկ. comme suit, le voici. — لکله ، —جه այսպէս de cette façon.

شه { շէհ [պ] համ. شاه էն. ab. شاه : شها ո՛վ արքայ. ô roi!

شهاب { շիհապ, շըհապ [ա] Աստղ. étoile filante [յգ. شهب . شهبان]:

شهادت { շէհատէթ* [ա] 1. Վկայութիւն. témoignage [յգ. شهادات] 2. Մարտիրոսութիւն. martyre: 3. Վկայել. rendre témoignage, attester. — کلمهٔ դաւանութիւն մահմետական հաւատոյ որ է այսպէս لا اله الا الله محمد رسول الله Լա իլահէ իլլալլահ Մուհամմէտուն րէսուլուլլահ. Չիք պաշտելի այլ միայն Աստուած, որոյ առաքեալն է Մուհամմէտ. acte de foi musulman concu ainsi لا اله الا الله محمد رسول الله «il n'y a qu'un Dieu adorable, dont Mahomet est l'apôtre. — عالم տեսանելի աշխարհ. monde visible.

شهامت { շէհամէթ* [ա] Կորովամտութիւն. sagacité: —لو Կորովամիտ. sagace. d'un esprit profond.

شهباء { շէհպա* [ա] Մոխրագոյն. gris. [էգ. اشهب ի]:

شهباز { շէհպազ [պ] Տե՛ս. voir شاهباز:

شهبال { շէհպալ [պ] Տե՛ս. voir شاهبال:

شهبندر { շէհպէնտէր [պ] Հիւպատոս. consul [յգ. شهبندران]: — باش ընդհանուր հիւպատոս. consul général. —خانه հիւպատոսարան. consulat.

شهبندرلك { շէհպէնտէրլիք [թ] Հիւպատոսութիւն. consulat.

شهد { շէհտ [ա] Մեղր. miel.

شهدا { շուհէտա* [ա] Վկայք. martyrs [եզ. شهيد]:

شهديه { շէհտիյէ* [ա] Տեսակ մը նաւ. espècə de navire. bac.

شهر { շէհր [ա] Ամիս. mois [յգ. شهور . اشهر]:

شهر { շէհր [պ] Քաղաք. ville, cité: Ազդ. امانتی — քաղաքապետութիւն préfecture de la ville. — امینی քաղաքապետ. préfet de la ville. —لى . الاصلی — քաղաքացի. citadin. Պօլսեցի Constantinopolitain.

شهراه { շէհրահ [պ] համ. شاهراه ի. ab. شاهراه:

شهرت { շէհրէթ* [ա] 1. Համբաւ, հռչակ. réputation, renommée 2. Մականուն. surnom : لى— անուանի, համբաւաւոր. fameux, renommé, célèbre.

شهرتشعار { շէհրէթ-շիՙար [դ] Անուանի,
شهرتیاب { շէհրէթ-եապ Հռչակաւոր. célèbre, fameux.

شهرستان { շէհրիսթան [դ] Մեծ քաղաք. grande cité.

شهره { շէհրէ* [ա] Հռչակ célébrité : عالم — հռչակաւոր ոք. célébrité.

شهری { շէհրի [դ] 1. Քաղաքացի. citadin citoyen. 2. [ա] Ամսական. mensuel, par mois.

شهریار { շէհրիեար [դ] Կայսր empereur : ى— կայսերական. impérial.

شهریه { շէհրիյյէ* [ա] 1. Ամսական. mensuel [էգ. شهری] 2. Ամսական վարձ. payement mensuel. mois 3. Թելհայս. vermicelle [Թուր. شعریه էն].

شهزادکان { շէհզատէկեան [դ] յգ. شهزادهի. pd. شهزاده.

شهزاده { շէհզատէ [դ] Տե՛ս. voir شاهزاده.

شهسوار { շէհսիւվար [դ] Տե՛ս voir شاهسوار.

شهلاء { շէհլա* [ա] 1. Կապուտակապոյն (աչք). կապուտակ. (œil) bleu [էգ. اشهل] 2. Շեղ. louche.

شهم { շէհմ [ա] Կորովամիտ. sagace [شهامت էն].

شهنشاه { շէհինշահ شهنشه շէհինշէհ [դ] Տե՛ս. voir شاهنشاه.

شهوات { շէհէվաթ* [ա] Ցանկութիւնք. passions, sensualités [եզ. شهوت].

شهوار { շէհվար [դ] Արքայավայել. digne d'un roi.

شهوانی { շէհվանի [ա] 1. Ցանկական. sensuel [էգ. شهوانیه] 2. Խառնակէր, վաւաշոտ. salace : ت— վաւաշոտութիւն. salacité.

شهوت { շէհվէթ* [ա] Ցանկութիւն. sensualité, passion [յգ. شهوات].

شهود { շու-հուտ [ա] 1. Տեսութիւն. vision 2.* Վկայք, տեսանողք. témoins [եզ. شاهد]. Աշխ. عالم — տեսանելի աշխարհ. monde visible. الحال — եղելութեան տեսանողք. les témoins du fait.

شهور { շուհուր* [—] Ամիսներ. mois [եղ. شهر]։

شهی { շիհի [զ] Թագաւորական. royal.

شهید { շեհիտ [—] Նահատակ, մարտիրոս. martyr [յգ. شهدا]։ ا — նահատակել. martyriser. ٱ — մարտիրոսութեամբ. ayant été martyr.

شهیر { շեհիր [—] Հռչակաւոր, անուանի. fameux [شهرت էն] [եգ. شهیره]։

شهیم { շեհիմ [—] Ուշիմ, կորովամիտ. intelligent, sagace [شهامت էն] [եգ. شهیمه]։

شی { շէյ' [—] Իր. chose [յգ. اشیا]։ چوق — զարմանալի՜ բան. c'est étrange! — Y ոչինչ. rien. دیه دکل — بر բան մը չէ. ça ne fait rien.

شیاط { շիեադ [—] Խանձարահամութիւն. empyreume.

شیاطین { շեեադին* [—] Դևք. սատանայք. satans, diables [եղ. شیطان]։

شیاق { շըեագ [ը] Տե՛ս. voir شایاق։

شیاهین { շիեահին* [—] յգ. شاهینի. pd. شاهین։

شیب { շեյպ [—] Հերաց սպիտակութիւն. blanchissement des cheveux.

شیخ { շեյխ [—] 1. Ծեր. vieillard [յգ. شیوخ] 2. Ցեղապետ. chef de tribu [յգ. مشایخ] 3. Աղանդապետ. chef d'une secte 4. Վանահայր. chef d'un couvent 5. Գիտուն. savant 6. Մեծ, գլխաւոր. chef: Առց. — الاسلام գենդպետ մահմետականաց. pontife de l'islamisme. الحرم — կառավարիչ Մէտինէի. gouverneur de Médine. البلد — քաղաքապետ. préfet.

شیخوخت { շեյխուխէթ* [—] Ծերութիւն. vieillesse.

شیدا { շէյտա [զ] 1. Խելայեղ, ի սէր յարեալ. épris d'amour. amoureux.

شیر { շիր [զ] 1. Կաթ. lait 2. Առիւծ. lion [յգ. شیران]։

شیرازه { շիրազէ [զ] 1. Կազմ, հանգոյց (գրեանց). reliure, bande (d'un livre) 2. Կարգ. bon ordre: Առց. دن چیقمق — քայքայիլ. tomber en dissolution. بند — կազմող, յարդարող. organisateur.

شیرازی { շիրազի [զ] Շիրազցի. habi-

tant de Shiraz.

شیرانه { շիրանէ [գ] Առիւ-ծանման, առիւ-ծաբար. comme un lion.

شیرپنجه { շիրփէնճէ [գ] Կայծակն. anthrax [ռմկ. շիրփէնճէլէ].

شیرخوار { شیرخواره շիրխօր / շիրխօրէ [գ] Կաթնկեր. nourrisson

شیردان { շիրտան [գ] Ստա-մոքս, խամխացող փորոք. ventricule.

شیرلغان { շիրլղան [բ] Տե՛ս voir شرلاغان.

شیرمرد { շիրմէրտ [գ] Առ-իւծասիրտ. vaillant, brave [յգ. شیرمردان].

شیره { շիրէ [գ] շրէ [բ] Խաղողաջուր. moût.

شیرین { շիրին [գ] 1. Քաղցր, անոյշ. doux 2. Սիրուն. aimable : زبان — քաղցրալեզու. qui a un langage doux. لك — Սիրունութիւն. amabilité.

شیش { շիշ [բ] 1. Շամփուր broche 2. Երկայն սուր. rapière 3. Ուռեց, այտուց. tumeur, enflure 4. Ուռած. enflé : بوغاز — որկրամոլ. glouton, vorace.

شیشرمك { շիշիրմէք [բ] Ու-ռեցնել. enfler

شیشقو { շիշքօ [բ] Գէր, թոթոլ. gras, dodu.

شیشك { շիշէք [բ] Երկամ-եայ գառն. agneau de deux ans.

شیشكین { շիշքին [բ] Ուռած enflé, gonflé.

شیشكنلك { շիշքինլիք [բ] 1. Ուռեցք. gonflement 2. Խցում. engorgement.

شیشلمك { շիշլէմէք [բ] 1. Շամփրել. embrocher 2. Խայթել, խոցոտել. piquer.

شیشمان { շիշման [բ] Գէր. gras, corpulent: لق— գիրութիւն. embonpoint, corpulence.

شیشمانلانمق { շիշմանլանմաք [բ] Գիրնալ, պարարտանալ. devenir gras, prendre du corps.

شیشمك { շիշմէք [բ] 1. Ու-ռենալ. s'enfler 2. Գիրնալ. devenir gras.

شیشه { շիշէ [բ] Շիշ. bouteille: جی— ապակեգործ. verrier. خانه — ապակիի գործարան. fabrique de verrerie.

شیطان { շէյթան [գ] Սատա-նայ, դեւ. satan,

diable, démon [յգ. شیاطین]։ — بزی տեսակ մը կտաւ. espèce de toile. — طرناغی քըչըմ. envie aux doigts. — بوق կղկղանք մետաղի, անգժառ. scorie. assa fœtida. — لق սատանայութիւն. diablerie. խորամանկութիւն. finesse. — ـیـه ' ـی ' ـجه սատանայական. diabolique.

شیطنت { շէյթանէթ* [—] Սատանայութիւն, չարութիւն. acte diabolique, malice.

شیعه { շի՛ա* [—] Աղանդ կամ հերձուած Ալիականաց. secte des partisans d'Ali.

شیعی { շի՛ի [—] Ալիական, շիի. sectaire d'Ali, chiite [յգ. شیعه]։ — ـت Ալիականութիւն. shiisme.

شیق { շիք [է] 1։ Վայելուչ. qui a du chic. coquet 2. Նորաձեւութեան յարեալ. adonné à la mode.

شیقردامق { շըգըրտամագ [ն] Հնչել. tinter.

شیم { շիէմ* [—] Բնութիւնք natures [եզ. شیمه]։ كریم الشیم ազնուաբարոյ. d'un caractère noble.

شیمه { շիմէ* [—] Բնութիւն nature [յգ. شیم]։

شین { շէյն [—] Անպատւութիւն, ամօթ. déshonneur, honte [յգ. شیون]։

شین { շին* [—] Անուն ش տառի. nom de la lettre ش։

شینیك { շինիք [ի] Մէկ ութերորդ գրիւ. un huitième du kileh : — یكی տասնալիտր. décalitre.

شیو { շիվ [ի] 1. Զառիվայր. pente 2. Որոկ. talus [տըն. շէվ]։ — صحرا Հեշտ զառիվայր. glacis. — ـینه կողմնակի. en écharpe, en biais.

شیوخ { շիուխ* [—] յգ. شیخ. pd. شیخ։

شیوع { շիուա՛ [—] 1. Հրապարակութիւն. publicité 2. Անբաժանութիւն (սեպհականութեան). indivision : — بولق տարածայնիլ. être divulgué.

شیولندرمك { շիվլէնտիրմէք [ի] Հակեցնել. faire pencher.

شیون { շիուն* [—] յգ. شین. pd. شین։

شیوه { շիվէ [—] 1. Ձեւ. manière 2. Ոճ. style 3. Նազանք, պչրանք. coquetterie 4. Շնորհք, վայելչութիւն. grâce.

شیوه‌کار { շիվէքեար شیوه کر / շիվէքեր [պ] 1. Պչրող. coquet 2. Շնորհալից. grâcieux.

ص

ص { սատ Էօթնևտասնեrorդ տառ Օսմանեան այբուբենի. dix-septième lettre de l'alphabet Ottoman. Համառօտագրութիւն սաֆրի. abréviation du صفر.

صائب { սաիպ [ա] Ուղիղ. droit, juste [صواب էն] [էզ. صائبه].

صائل { սաիլ [ա] Յարձակող, attaquant, assaillant [صول էն] [էզ. صائله].

صائم { սաիմ [ա] Ծոմ. jeûne [صيام էն] [էզ. صائمه].

صائد { սաիտ [ա] Որսացող. qui chasse [صيد էն] [էզ. صائده].

صابان { սապան [թ] Արօր. charrue: دميرى — խոփ (արօրոյ). soc.

صابر { սապիր [ա] Համբերող. patient [صبر էն] [էզ. صابره] [ժը. صابرين].

صابوق { սապուգ [թ] Մոլոր écarté. égaré.

صابون { սապուն [թ] Օճառ. savon: جى — օճառավաճառ. savonnier.

صابونلامق { սապունլամագ [թ] Օճառել, օճառով շփել. savonner.

صابونى { սապունի [ա] Օճառային. savonneux [էզ. صابونيه].

صاپ { սափ [թ] 1. Կոթ, դաստապան. manche, poignée 2. Ցօղուն. ծղօտ tige 3. Կոթ (պտղոյ). pédoncule.

صاپارطه { սափարթա [է] Սաստիկ յանդիմանութիւն. forte réprimande

صاپارنه { սափարնա [է] Պղպեղակ (արմատ մ'է). salsepareille.

صاپان { սափան [թ] 1. Պարսատիկ. fronde 2. Զատուցում. écartement 3. Անմիտ բան. absurdité.

صاپمق { սափմագ [թ] 1. խոտորեցնել. écarter 2. խելայեղիլ. être écervelé: — يولى ճամբան փոխել. changer de route. մոլորիլ. s'égarer

صاپق { սափըգ [թ] խոտոր. dévié.

صاپلامق { սափլամագ [թ] Մըխել. enfoncer.

صاپلانمق { սափլանմագ [թ] Մխիլ. s'enfoncer.

صاپلو { սափլը [թ] Կոթով. à manehe 2. Մխուած. enfoncé.

صاپمق { սափմագ [թ] 1. խոտորիլ, շեղիլ. s'écarter, se dévier 2. Դառնալ. tourner.

صاپه { սափա [թ] 1. Զատուած, մեկուսի. écarté 2. Առանձին. retiré: يول — խոտոր ճամբայ. chemin détournée. دوشمك — ուղիղ ճամբէ դուրս ըլլալ. être hors du chemin droit.

صاتاشمق { սաթաշմագ [թ] 1. Բանի մը բռնուիլ. être pris de qc. 2. Մէկու մը վրայ յարձակիլ. tomber sur qn.

صاتش { սաթըշ [թ] Վաճառում, վաճառում. vente. débit.

صاتلمق { սաթըլմագ [թ] Ծախուիլ. se vendre.

صاتليجان { սաթըլըճան Կողացաւ. pleurésie [Արաբ. ذات الجنب էն].

صاتم { սաթըմ [ա] Վաճառում. vente.

صاتمق { սաթմագ [թ] 1. Ծախել, վաճառել. vendre. débiter. 2. Կեղծաւորել, կեղծել. faire le prétendre: Արաբ. — كنديني պարծենալ. faire le fanfaron.

صاتون { սաթըն [թ] Վաճառում. vente: آلق — գնել. acheter.

صاتى { սաթը [թ] Վաճառում. vente: لق — ծախու. à vendre.

صاتيجى { սաթըճը [թ] 1. Վաճառող. vendeur 2. Շրջուն վաճառական. տարապատուոր. colporteur. marchand ambulant.

صاچ { սաչ [թ] Մազ, վարս. cheveu, chevelure. Արաբ. قيران — Հերաթափութիւն (ախտ մ'է). alopécie, pelade. عيب —ى խառնաշփոթ. embrouillé. لى — يلدز գիսաւոր. comète.

صاچاق { սաչագ [թ] 1. Քիւ. auvant 2. Ծայր,

[illegible]. frange **3**. Ցիր ու ցան. épars.

صاچشدرمق { [illegible] [F] Ցանել, [illegible]. éparpiller.

صاچق { [illegible] [F] Ցիր ու ցան. dispersé.

صاچمق { [illegible] [F] Ցանել, սփռել, [illegible]. répandre, parsemer.

صاچه { [illegible] [F] **1**. Կաղամբայ [illegible] [illegible]. dragée **2**. Տեսակ մը [illegible]. épervier **3**. Անիմաստ [illegible]. non-sens, bêtise, absurdité.

صاچه‌لق { [illegible] [F] Անմիտք, [illegible] [illegible]. dire des non-sens, des sornettes.

صاچی { [illegible] [F] **1**. Մանր դրամներ զոր կը սփռեն հարսանեաց մէջ. petite monnaie qu'on répand aux noces **2**. Հարսանեկան նուէր. présent nuptial.

صاحب { [illegible] [-] **1**. Տէր, [illegible]. maître, propriétaire, possesseur [[illegible]. صاحبه] [[illegible]. اصحاب ، صاحبات] **2**. Ընկեր. compagnon [[illegible]. اصحاب]. [illegible]. چیقمق — [illegible]. protéger. — سوز [illegible]. éloquent. — سز [illegible], [illegible]. abandonné.

صاحبقران { [illegible] [-] [illegible] ([illegible]). (roi) fortuné.

صاد { [illegible] [-] Անուն ص [illegible]. nom de la lettre ص.

صادر { [illegible] [-] Ելած, ծագած. sorti, émané [صدور [illegible]] [[illegible]. صادره]. — اولمق [illegible], ծագիլ. sortir, émaner.

صادره { [illegible] [-] Արարք. acte.

صادق { [illegible] [-] **1**. [illegible]. vrai, véridique [صدق [illegible]] [[illegible]. صادقه] **2**. Հաւատարիմ. fidèle.

صادقانه { [illegible] [-] **1**. Հաւատարմաբար fidèlement **2**. Հաւատարմական. fidèle.

صارارمق { [illegible] [F] Դեղնիլ, [illegible]. devenir jaune, pâle.

صارپ { [illegible] صارب [illegible] [F] **1**. Սեպացեալ. escarpé **2**. Դժուար. difficile **3**. Դժուարահաճ. intraitable, revêche.

صارصاق { [illegible] [F] Դողդոջ. tremblant

صارصمق { [illegible] [F] **1**. [illegible]. se-

couer Ա. Երերիլ. s'ébranler.

صارغی { սարղը [թ] Պատան. bandage: باش — سی վարսակալ. serre-tête.

صارف { սարֆ [ա] Ա. Ծախսող. qui dépense [صرف են] Բ. Բժշ. Կերածող. antileptique.

صارق { սարըգ [թ] Փաթթոց. turban.

صارقتمق { սարգըթմագ [թ] Կախել. laisser pendre.

صارقق { սարգըգ [թ] Կախուած. suspendu.

صارقمق { սարգըմագ [թ] Կախել. pendre.

صارقندی { صارقندیلق սարգընտըլըգ / սարգընտը [թ] Յարձակումն, բռնաբարութիւն. attaque, violation.

صارلمق { սարըլմագ [թ] Ա. Փաթթուիլ. s'entortiller, s'envelopper Բ. Փարիլ, յարիլ, կպչիլ. embrasser, s'attacher. se coller: — سلاحه ի զէն դիմել. courir aux armes.

صارم { սարիմ [ա] Հատու, սուր. tranchant.

صارماشمق { սարմաշմագ [թ] Իրարու փարիլ. s'embrasser.

صارماشق { սարմաշըգ [թ] Պատատուկ. բաղեղ. պատատուկ. lierre.

صارمتراق { սարմըթրագ [թ] Դեղնկեկ. jaunâtre.

صارمساق { սարմըսագ [թ] Սխտոր. ail: — لی սխտորաւոր. assaisonné d'ail.

صارمق { սարմագ [թ] Ա. Փաթթել. entortiller, enrouler Բ. Պատատել. envelopper: — اطراف շրջապատել. entourer. یاره یی — վէրքը պատել. bander la plaie.

صارمه { սարմա [թ] Պատատուած. enveloppé: قوزی — سی աղիք ոչխարի. boyaux d'agneau.

صارنج { սարընճ [թ] Ջրամբար. citerne.

صاری { սարը [թ] Ա. Դեղին. jaune Բ. Խարտեաշ. blond: Ա[illegible]. چورطه سی — դեղնուց հաւկթի. jaune d'œuf. آصمه — դեղին թռչուն մ'է. bruant. اوت — սոճիի տախտակ. planche de pin. شین — դեղնեկեկ. jaunâtre.

صاریلق { սարըլըգ [թ] Ա. Դեղնութիւն. couleur jaune Բ. Բժշ. Դալուկ. jaunisse.

صاز { սազ [ի] Գամուշ, կը-նիւն. jonc: لى — կնիւնաւոր. plein de jonc. կնիւնաստան. jonchaie.

صاعد { սա՛իտ [ա] Վեր ել-նող. ascendant [صعود էն] [էգ. صاعده]։

صاعقه { սա՛իգա* [ա] Կայ-ծակ, շանթ. foudre [յգ. صواعق]։

صاعق { սա՛իգ [ա] Շանթ-ընկեց. foudroyant

صاغ { սաղ [ի] 1. Աջ. droit 2. Առողջ. sain 3. Ողջ. vivant 4. Վստահելի. digne de confiance 5. Զըն-դակազմ. robuste: Առոջ. قول آغاسی — առաջին փոխ հազարապետ. premier adjudant major. سليم — ողջ ա-ռողջ. sain et sauf. آقچه — ողջ դրամ. monnaie d'or. باغلامق ه — ապահովել. assurer. صوله باقامق ه — չզգուշա-նալ. ne pas se garder. لى — صوللى երկու ձեռքէ յաջողակ. ambidextre. — صاپ ողջ ա-ռողջ. tout plein de vie.

صاغالمق { սաղալմագ [ի] 1 Ապա-քինիլ. se retablir 2. Ստուգիլ. se constater.

صاغدیج { սաղըճ [ի] 1. Փեսաւեր. com-père 2. Կնքահայր. parrain.

صاغر { սաղըր [ի] Խուլ. sourd: — كاف ، — نون ունգային նուն ձայն հըն-չուող ك . ك qui se prononce comme noun sourd. — جام անթափանց ապակի. vitre douci. — ییلان — քարբ. aspic.

صاغرلق { սաղըրլըգ [ի] Խը-լութիւն. surdité.

صاغری { սաղրը [ի] Գաւակ croupe.

صاغش { սաղըշ [ի] Համրանք, թիւ. énumération, nombre.

صاغلام { սաղլամ [ի] 1. Ա-ռողջ. sain, salubre 2. Ապահով. sûr 3. Լաւ. en bon état. — صاپا կատարելապէս առողջ. tout plein de vie.

صاغلامق { սաղլամագ [ի] Ա-պահովել. assurer.

صاغلق { սաղլըգ [ի] 1. Առող-ջութիւն. santé 2. Կենդանութիւն. vivant: Առոջ. صاغلقکزه ձեր կենաց. à votre santé.

صاغلیجاق { սաղլըճագ [ի] Ա-ռողջութիւն. santé. — له وار երթաք բարե-ւաւ. portez-vous bien.

صاغمال { սաղմալ [ի] կաթնատու. qui donne du lait. nourricière (vache)

صاغمق { սաղմագ [ի] կթել. traire.

صاغملق { սաղըմլըգ صاغملو սաղըմլը [ի] կաթնատու. allaitant.

صاغناق { սաղնագ [ի] Տեղատարափ, թօն. averse, ondée.

صاغى { սաղը [ի] Մերա, աղբ (թռչնոց). fiente.

صاغیجی { սաղըճը [ի] Եղերամայր. pleureuse.

صاف { սաֆ [ա] 1. Զուտ. pur [صفوت էն] [հմմ. صافی էն] 2. Վճիտ. limpide, clair 3. Պարզ. simple 4. Պարզամիտ. naïf.

صافدرون { սաֆտերուն [պ] Պարզամիտ. naïf [յգ. صافدرونان].

صافلق { սաֆլըգ [ի] Պարզմտութիւն. naïveté. candeur.

صافنات { սաֆինաթ* [ա] Ազնիւ երիվարք. chevaux de race, coursiers.

صافی { սաֆի [ա] 1. Զուտ, Անխառն. pure, non mélangé [صفوت էն] [եզ. صافیه] 2. Զուտ, սուրբ. net.

صاقار { սագար [ի] Սպիտակ նիշ (ճակատատու ձիոյ). étoile au front d'un cheval.

صاقرغه { սագրղա [ի] Տիզ, շանաճանճ. tique.

صاقسی { սագսը [ի] Թաղար. pot à fleur.

صاقلامق { սագլամագ [ի] Պահել. garder, conserver, préserver.

صاقلانباج { սագլանպաճ [ի] Պահուըտ ա ու կ (խաղ). cache-cache.

صاقلانمق { սագլանմագ [ի] 1. Պահուըտիլ. թաքչիլ. se cacher 2. Պահուիլ. se conserver, être gardé.

صاقلو { սագլը [ի] Պահած, թաքուն, ծածուկ. caché, dérobé, secret.

صاقن { صاقین սագըն [ի] Զգուշ, մի՛. gardez-vous bien. gare!

صاقنغان { սագընղան [ի] Յոյժ զգուշաւոր. très réservé.

صاقنمق { սագընմագ [ի] ըԶգուշանալ. se garder. éviter.

صاك { սաք, սան [ի] Պաւլեկ (ցորենի) nielle

صال { սալ [ի] Լաստ. radeau.

صالاجق { սալաճագ [թ] Տե՛ս voir تشیر.

صالاش { սալաշ [թ] Փայտա- կերտ խանութ, տաղաւար, Տիւղ. baraque.

صالاموره { սալամուրա [է] Աղաջուր. saumure.

صالب { սալիպ [ա] կախիչ. pendeur [صلب էն]

صالت { սալթ [թ] Միայն. seulement.

صالح { սալիհ [ա] 1. Ար- դար, բարեպաշտ. équitable, juste, pieux [صلاح էն] [իգ. صالحه] [յգ. صلحا] 2. Լաւ, յարմար. bon, capable. apte. propre à. [صلاحیت էն].

صالحه { սալիհա* [ա] Բարե- գործութիւն. bonne œuvre [յգ. صالحات].

صالدرمق { սալտըրմագ [թ] 1. Յարձակել տալ. laisser attaquer 2. Յարձա- կել. attaquer. assaillir 3. Ղրկել. envoyer.

صالسه { սալսա [է] Տե՛ս. voir سالسه.

صالغین { սալգըն [թ] 1. Յար- ձակող. qui at- taque 2. Խածան. hargneux 3. Տարափոխիկ. contagieux 4. Հարկ, բաժ. tribut.

صالق { սալգ [թ] 1. Տե՛ս. voir صالقلق 2. Տե- ղեկութիւն. information.

صالقم { սալգըմ [թ] Ողկոյզ. grappe: Ասաց. — سوکوت վարսաւոր ուռի. saule pleureur. بلوط — անձրևա- յին ամպ. nuage pluvieux. کوپه — գործաւագահանգ. pen- deloque.

صالق { սալգը [թ] 1. Թոյլ. relâché 2. Թերի. défectueux: براقق. ده — կա- խու թողուլ. tenir en sus- pens.

صالقیمق { սալգըմագ [թ] Թոյլ ըլլ դալ. relâ- cher.

صاللاباقی { սալլաբաքը [թ] Յա- նկարծ. brus- quement.

صاللامق { սալլամագ [թ] 1. Շարժել, տա- տանել. remuer, agiter, ba- lancer 2. Հոգ ընել. se sou- cier: Ասաց. — قویروق շողո- քորթել. flatter.

صاللانمق { սալլանմագ [թ] Շարժիլ, տա- տանիլ. osciller, s'agiter, se balancer.

صاللانه بوللانه { սալլանա պօլ- լանա [թ] Ե- րերմամբ. en dandinant.

صاللو { սալլը [թ] 1. Շար- ժուն. mobile 2. Ընդարձակ. large, vaste.

صالمق { սալըմագ [ի] 1. Թողուլ, տալ. lâcher 2. Երկարել. allonger 3. Քշել. pousser 4. Մէկու մը վրայ իյնալ. se jeter 5. Ղրկել. expédier 6. Յանձնել. remettre à 7. Նետել. lancer: Արաց. — دال بوداق — ‘ کوك արմատ, ոստ արձակել. pousser des racines, des branches. — سایه ստուեր ձգել. projeter de l'ombre.

صالمه { սալմա [ի] 1. Արձակեալ, ազատ. lâché, libre 2. Շրջուն գիշերապահ զօրականք. patrouille. ronde.

صالنجاق { սալընճագ [ի] Յակուրջի, ճօճօլիկ escarpolette: علق — շրջմոլիկ ախտ ոչխարաց. tournis.

صالندرمق { սալընտըրմագ [ի] Տարուբերել. balancer, balloter.

صالندى { սալընտը صالنق սալընըգ [ի] Տատանումն. agitation.

صالنمق { սալընմագ [ի] 1. Տատանիլ. se balancer 2. Սամնաբել. marcher en se balançant.

صالون { սալօն [է] Սրահ. salon.

صالى { սալը [ի] Երեքշաբթի mardi.

صاليا { սալեա صاليار սալեար [ի] Լորձունք. salive, bave.

صاليانغوز { սալեանղօզ [ի] Խխունջ. limaçon.

صاليويرمك { սալըվէրմէք [ի] 1. Թողուլ տալ. lâcher 2. Արձակել. laisser aller: — صقال մօրուք թողուլ. laisser pousser sa barbe.

صامت { սամիթ [ա] Լուռ, մունջ. silencieux, muet [صمت էն] [էգ. صامته].

صان { սան [ի] Յարգ. estime, respect.

صانامق { սանամագ [ի] Պատուել. honorer.

صانجى { սանճը [ի] Տես. voir سانجى.

صانع { սանի՛ [ա] 1. Կերտող, շինող. fabricant, faiseur [صنع էն] [էգ. صانعه] 2. Արարիչ. créateur.

صانكه { սանքի [ի] Իբր թէ. comme si.

صانلو { սանլը [ի] Յարգի. considéré.

صانمق { սանմագ [ի] 1. Կարծել, համարել. penser, croire 2. Երեւակայել. s'imaginer.

صانو { սանու [թ] 1. կար-ծիք. opinion 2. կասկած. soupçon.

صاوات { սավաթ [թ] Արծա-թի վրայ բան-ւած սև նկար. dessin en noir tracé sur argent. sorte d'émail.

صاواش { սավաշ [թ] 1. Մարտ, կռիւ. combat, querelle 2. ճիգ. effort.

صاواشمق { սավաշմագ [թ] կռուիլ, մա-քառիլ. combattre, lutter.

صاواق { սավագ [թ] Տե՛ս. voir صاورق.

صاورق { սավըրգ [թ] ժը-պիրհ, յանդուգն arrogant.

صاودرمق { սավդըրմագ [թ] 1. Ճամբել տալ. faire renvoyer 2. Անցնել. faire passer.

صاورمق { սավուրմագ [թ] 1. Հոսել. vanner 2. Ցիր և ցան ընել. disperser 3. Ճօճել. brandir.

صاوشدرمق { սավուշդուրմագ [թ] Անցնել, ազա-տել. faire passer. se débarrasser de.

صاوشمق { սավուշմագ [թ] 1. ի բաց գնալ. s'en aller 2. Անցնիլ. passer.

صاول { սավուլ [թ] ի բա՛ց կաց. gare! faites place.

صاومق { սավմագ [թ] 1. Ճամբել. renvoyer 2. Անցնիլ. passer 3. Թօթափիլ. se débarrasser.

صاومه { սավմա [թ] Արձա-կում. renvoi: — باشدن Հարեւանցի, վարկպա-րագի. par manière d'acquit, négligemment.

صاوه { սավէ [թ] Տե՛ս. voir ساوه.

صايا { սայա [թ] Ոչխարի տուրք ժողովող. percepteur de la taxe ovine. — چوقه‌سی տեսակ մը հաստ չու-խայ. sorte de drap grossier.

صايرو { սայրու [թ] Հիւանդ. malade: — لق Հի-ւանդութիւն. maladie.

صايش { սայըշ [թ] Համրանք. énumération.

صايشمق { սայըշմագ [թ] Մէ-կու մը հաշուոյն անցնել. passer au compte de quelqu'un.

صايغى { սայղը [թ] Ակնա-ծութիւն, զգու-շաւորութիւն. égard, circonspection: — لى զգուշա-ւոր. circonspect. سز — անզգուշ. indiscret.

صايقلامق { սայգլամագ [ը] Բանդագուշել. radoter. être en délire.

صايلمق { սայըլմագ [ը] 1. Համրուիլ. être énuméré 2. Համարուիլ. être considéré, estimé.

صايمق { սայմագ [ը] 1. Համրել, Թուել. énumérer, compter 2. Համարել. regarder comme 3. Յարգել. estimer 4. Ակնածել. avoir des égards, des prévenances.

صايوان { սայվան صايوانت شيوه սայ-վանթ [ը] Համասպեք (պարեգօտի առջեւ բաց-ուած զարդ). volant.

صايى { սայը [ը] Թիւ. nombre: سز — անթիւ, անհամար. innombrable. لى — Թուեալ. compté. جى — Թըւող, համարիչ. ennumérateur.

صب { սապպ [ա] Թափել. verser.

صبا { սապա [ա] 1. Զեփիւռ. zéphire [ج. اصباء] 2. սըպա Երիտասարդութիւն jeunesse: رفتار — զեփիւռ-ագնաց. արագընթաց qui va comme le zéphire.

صباح { սապահ [ա] 1. Առաւօտ. matin 2. վաղը առաւօտ. demain matin: Առտը. — عل ال ‘ — چين առաւօտուն կանուխ. de bon matin. شريفلر — ‘ —لر خير اولسون բարի լոյս. bonjour. — يلدزى առաւօտեակ. étoile du berger, vénus. — الخير սպիտակ նիշ (ի ճակատ ձիոյ). étoile (au front. բարեաց արշալոյս l'aurore du bien جى — վաղորդայ-րույց. matinal, matineux.

صباحت { սապահաթ*[ա] Գեղեցկութիւն. beauté.

صباحلامق { սապահլամագ [ը] 1. Առտըւնալ. commencer à poindre 2. Գիշերը ամբողջ ի գլուխ հանել. veiller toute la nuit.

صباحلين { սապահլըն [ը] Առաւօտուն. au matin. au point du jour.

صبار { սապպար [ա] Յոյժ համբերող. très patient [صبر էն].

صباغ { սապպաղ [ա] 1. Ներկարար. teinturier [صباغت էն] 2. սըպաղ Գունա-ւորիչ նիւթ. pigment.

صباغت { սապպաղաթ*[ա] Ներկել. teinter.

صبان { սապան [ը] Տե՛ս. voir صابان.

صباوت { սապավէթ*[ա] Մանկութիւն. enfance

صبايا { սեպայա* [ա] յգ. صبية ի. pd. صبيه ։

صبح { սապահ [ա] Արշալոյս, առաւօտ. aurore, aube, matin [յգ. اصباح]։

صبحدم { սապահտէմ [պ] Արշալուսին. à l'aube du jour.

صبر { սապր, սապըր [ա] 1. Համբերութիւն. patience 2. Հալուէ (դառն խէժ մ'է). aloès : ا — համբերել, հանդուրժել avoir patience, supporter. — صاری ‘ خیلی — Ձիական հալուէ. aloès caballin. سز — անհամբեր. impatient. لی — համբերող, համբերատար. patient.

صبری { սապրի [ա] Հալուէական. aloétique.

صبغ { սըպղ [ա] 1. Ներկ. teinture 2. Մկրտութիւն. baptême : Ասպ. شيي — ռոկեղ. orseille. — عباد الشمس քարաքոսական ներկ. tournesol.

صبوح { սապուհ [ա] Առաւօտեան ըմպելի. boisson que l'on prend dans la matinée.

صبور { սապուր [ա] Համբերող, համբերատար patient, endurant [صبر էն]։

صبي { սապի [ա] 1. Մանուկ enfant [صباوت էն] [յգ. صبيان] [էգ. صبيه] 2. Էրա. Անչափահաս. mineur.

صبيان { սըպյան, սըպյան* [ա] յգ. صبي ի. pd. صبي ، مكتبي — նախնական վարժարան. école primaire.

صبيح { սապիհ [ա] Գեղեցիկ, սիրուն. beau, gracieux [صباحت էն] [էգ. صبيحه]։

صبير { սապիր [ա] Համբերող. patient [էգ. صبيره]։

صبيه { սապիյէ* [ա] Փոքր կամ անչափահաս աղջիկ. une fille petite ou mineure [յգ. صبايا]։

صپا { սէբա [թ] 1. Աւանակ, իշուրդի. ânon 2. Եռոտանի. trépied [—پا. صپا. էն]

صپارنه { սափարնա [թ] Պրօ. րիլլիակ. salsepareille.

صپان { սափան [թ] Պարսատիկ. fronde.

صتاشمق { սըթաշմագ [թ] Տե՛ս voir صاتاشمق ։

صتمه { սըթմա [թ] Տենդ, ջերմ. fièvre.

صچاق { սըչագ [թ] Տե՛ս. voir صاچاق ։

صچان { սըչան [թ] Մուկ. souris, rat.

صچراتمق { սըչրաթմագ [ի] Ցատկեցնել. faire sauter, faire jaillir.

صچرامق { սըչրամագ [ի] Ցատկել. sauter, jaillir: صچرایوب طورمق խոյանալ. bondir.

صچمق { սըչմագ [ի] Աղբել, քաքնել. chier.

صح { սահ [ա] Վաւերագիր, ձեռնագիր հաստատութեան. visa: چکمك — վաւերագրել. viser.

صحائح { սահաէհ* [ա] յգ. صحیح ի. pd. صحیح ։

صحائف { սահաէֆ* [ա] յգ. صحیفه ի. pd. صحیفه ,

صحابت { սահապէթ* [ա] Պաշտպանութիւն. protection 2. Պաշտպանել. protéger.

صحابه { սահապէ* [ա] Ընկերք, աշակերտք Մահմետի. les compagnons et disciples de Mahomet [եզ. صاحب ՝ صحابی]։

صحارا սահարա / صحاری սահարի *[ա] 1. Դաշտեր. plaines [եզ. صحراء] 2. Անապատք. déserts.

صحاف { սահհաֆ [ա] Գրավաճառ. libraire [յգ. صحافین ՝ صحافان] [صحیفه էն]։

صحان { սահ.ն Աման (պղնձի) casserole [Իսօր. صحن էն]։

صحانلق { սահանլըգ [ի] Սանդուխի գլուխը շինուած գաւիթ. palier.

صحبت { սօհպէթ* [ա] Ընկերութիւն, խօսակցութիւն. compagnie, entretien: ا — ընկերութիւն ընել, խօսակցիլ. faire compagnie. s'entretenir.

صحت { սըհհաթ* [ա] 1. Ճշդութիւն, ճշմարտութիւն. exactitude, vérité 2. Առողջութիւն. santé: Առոյ. — حفظ առողջապահութիւն. hygiène. ل — اولسون անոյշ ըլլայ. bien vous fasse [ողջ. սաաթլէր օլսուն]։ کزه — ձեր կենաց. à votre santé. — قرین ՝ رهین — սաալգ, ճշմարիտ. vrai, exact. ուղիղ. juste.

صحراء { սահրա* [ա] 1. Ընդարձակ դաշտ, դաշտավայր. plaine vaste, campagne [յգ. صحاری ՝ صحارا] 2. Անապատ. désert: — کبیر Սահարա (մեծ անապատ) Sahara. نشین — Թափառական. nomade.

صحراوی { սահրավի [ա] Դաշտային. rural.

صحف { սահֆ* [ա] Գիրք-եր, մատեաններ. livres [եզ. صحيفه]։

صحلامق { սահլամագ [ի] Վաւերացնել. viser.

صحن { սահն [ա] 1. Աման (պղնձի). casserole [յգ. صحون] 2. Բակ, գաւիթ. cour.

صحنه { սահնէ* [ա] Տեսարան. scène de théâtre.

صحو { սահվ [ա] 1. Արթնութիւն (գինիէ). désenivrement 2. Պայծառութիւն մտաց. clarté d'esprit. lucidité.

صحه { սըհհա* [ա] Տե՛ս voir صحت ; على وجه الصحه ճշդիւ. exactement.

صحيح { սահիհ [ա] 1. Ճիշդ, մաքուր, ճշգրիտ. vrai, exact [صحت էն] [էգ. صحيحه] [յգ. صحاح] 2. Առողջ. sain, en bon état 3. Վաւերական, կատարեալ. valide, parfait 4. Քեր. Արմատական գրերուն մէջ ا و ی և ء չունեցող բառ. mot qui n'a parmi ses lettres radicales aucune des lettres ا و ی et ء.

صحيحا { սահիհան [ա] 1. Իրօք, ճշմարիտ. vraiment.

صحيحلشمك { սահիհլէշմէք [ի] Ստուգութիւն գտնել. se confirmer.

صحيفه { սահիֆէ* [ա] Երես, էջ. page [յգ. صحائف]

صحيون { սըհհիյուն [ա] Առողջապահներ. hygienistes [եզ. صحى].

صحيه { սըհհիյէ* [ա] Առողջապահական. sanitaire.

صخره { սախրէ* [ա] 1. Ժայռ. roc, rocher 2. Ապառաժ. roche.

صخرى { սախրի [ա] 1. Քարոտ. pierreux [էգ. صخريه] 2. Քարաժայռի մէջ բուսած. rupestre.

صد { սատ [պ] Հարիւր. cent.

صدا { սատա [ա] 1. Ձայն. voix, son 2. Արձագանգ. écho : صدای موهوم — գանչիւն. acousmat.

صدارت { սատարէթ* [ա] 1. Եպարքոսութիւն grand viziriat 2. Գազասկերութիւն. fonction de Kazaskier (juge suprême). Տե՛ս voir قاضعسكرك ;

صدارتپناهی { սատարէթփէնահի [պ] Եպարքոսական. grand viziriel.

صداع { սուտա' [ա] 1. Գլխու ցաւ. mal de

tête, céphalalgie 2. Ձանձրոյթ. ennui.

صداق { սատագ [ա] Վարձանք կնոջ. dot.

صداقت { սատագաթ* [ա] 1. Հաւատարմութիւն. fidélité 2. Անձնանուիրութիւն. dévouement: — لو ، — پرور հաւատարիմ. fidèle.

صداقتكار { սատագաթքեար [պ] Յոյժ հաւատարիմ. très fidèle : — ى ، — لق մեծ հաւատարմութիւն. fidélité.

صدبرك { սատպերկ [պ] Տեսակ մը բազմաթերթ (հարիւր տերեւ ունեցող) վարդ. rose à cent feuilles.

صدپا { սատբա، صدپای սատբայե [պ] Օձասանդր. mille pieds.

صدد { սատետ [ա] Նպատակ but, intention: — دن خارج նիւթէն դուրս hors de sujet, de propos.

صدر { սատր [ա] 1. Կուրծք, լանջք. poitrine [ձ. صدور] 2. Վերին կողմ. côté ou partie supérieure 3. Սկիզբ. commencement 4. Նախաթոռ. place d'honneur 5. Եպարքոս. grand vizir 6. Գազասկեր, որ է վերին դատաւոր շէրիի օրէնաց. kazaskier, juge suprême de la loi musulmane : نشين — գահերէց. président.

صدرى { սատրի [ա] 1. Կըրծից վերաբերեալ, կրծից օգտակար. pectoral [էգ. صدريه] 2. Մօր մը հարազատ (ոչ խորթ) զաւակը. légitime enfant d'une mère.

صدرين { սատրեյն [ա] Երկու գազասկերը մին Ռումէլիի և միւսը Անատօլուի. les deux kazaskiers, l'un pour la Turquie d'Europe et l'autre pour la Turquie d'Asie [երկ.-- صدر].

صدغ { սատղ [ա] Քունքը. tempe [ձ. اصداغ] [երկ. صدغين] ، — ى քունքային. temporal.

صدف { սատէֆ [ա] 1. Գաղտակուր (մարգարիտ), սատաֆ. nacre(de perle) 2. Խեցի. coquille, test 3. [թ] փեղկինայ. rue, 4. Խեցեղէն. de coquille.

صدفه { սատէֆէ* [ա] Ծովախխունդ. conque: صدفهٔ الاذن խուլ ականջի. conque de l'oreille.

صدفى { սատէֆի [ա] Խեցեմորթ, խեցեղա-

խան. testacé [եզ. صدفيه] ։

صدق { սըտգ [ս] 1. Ճըշմարտութիւն. vérité 2. Հաւատարմութիւն. fidélité 3. Ջերմեռանդութիւն. ardeur, dévotion.

صدقات { սատագաթ* [ս] յգ. صدقه. pd. صدقه ։

صدقه { սատագա* [ս] Ողորմութիւն. aumône [յգ. صدقات] ։

صدمات { սատէմաթ* [ս] յգ. صدمه. pd. صدمه ։

صدمه { սատմէ* [ս] 1. Բախխում. choc, collision [յգ. صدمات] 2. Հարուած. coup 3. ֆիզ. Ճայթում, պայթիւն. détonnation 4. Բժշ. Տարուբերում. ballottement : منعكسه —* ، —* مقابله Հակահարուած. contre-coup.

صدور { սուտուր* [ս] յգ. صدر. pd. صدر ։ — ذات ال Մտածութիւնք. pensées, reflexions.

صدور { սուտուր [ս] 1. Ելնել, ծագիլ. émaner, provenir 2. Բժշ. Արձակում, բղխում. émission.

صدوق { սատուգ [ս] Ցայտ ուղղախօս, Ճըշմարտախօս. très véridique [صدق են] ։

صديد { սատիտ [ս] Վէրքէ բղխած թարախ, աւիշ. sanie, ichor : لى— , պ— Թարախային. sanieux.

صديق { սատիգ [ս] Անկեղծ բարեկամ. ami sincère [յգ. اصدقا] [եզ. صديقه] 2. սըտտիգ. Խիստ, արդարասէր. très équitable.

صر { սըռ [ր] 1. Աղիկի. Ջրդեղ. vernis 2. Անագ Տայելոյ. tain.

صراجه { սըռաճա [ր] Խոյլ, խոզախտութիւն. scrofules : لى— ، لو— խոզախտաւոր. scrofuleux.

صراحت { սարահաթ* [ս] Բացայայտութիւն. clarté, explicité : صراحةً բացայայտ կերպով. explicitement.

صراحى { սուրահի [պ] Շիշ (գինւոյ, օղիի). carafe, carafon.

صراط { սըրաթ [ս] 1. Ճանապարհ, ուղի. chemin, route 2. Անուն մազէ աւելի անձուկ և սուրէ աւելի հատու մի կամուրջի որ կ'ըսուի թէ ձգուած է այս աշխարհի և երկնային

Դրախտի միջև. nom d'un pont plus mince qu'un brin de cheveu et plus tranchant qu'une épée qu'on dit être jeté de ce monde au Paradis.

صراف { սառրաֆ [ա] Լումայափոխ, սեղանաւոր. changeur, banquier [صرف էն] [յգ. صرافان] کوشه — ی փոքր լումայափոխ. petit changeur.

صرافلق { սառրաֆլըգ [ի] Լումայափոխութիւն, սեղանաւորութիւն. profession d'un changeur, d'un banquier. change.

صرافيه { սառրաֆիյէ* [ա] 1. Սեղանաւորական de banque, de change 2. Լումայաշահ. change, agio.

صرب { սըրբ صرپ սըրպ [ի] 1. Սերպիա. Serbie 2. Սերպիացի. Serbe: Լսօյ. جه — սրպերէն. langue serbe. لو — Սերպիացի. Serbe.

صربستان { սըրպըսթան [պ] Սերպիա. Serbie

صربيه { սըրպիյէ [ի] Սերպիա. Serbie, Servie.

صرت { սըրթ [ի] կռնակ, թիկունք. dos.

صرتارمق { սըրթարմագ [ի] Ա- զատել. dégager

صرتلامق { սըրթլամագ [ի] Շալկել. prendre sur le dos. endosser.

صرتلان { սըրթլան [ի] Բորենի. hyène.

صرتمق { սըրթմագ [ի] Նշմարել տալ, զգացնել. insinuer. donner à entendre.

صرچه { սըրճա [ի] 1. Վանակն. cristal de roche 2. Ապակի. verre: صرچق — ճկոյթ. le petit doigt.

صرصر { սարսար [ա] Սաստիկ և ցրտաշունչ հողմ. vent froid et violent.

صرع { սարը' [ա] Գետնին զարնել. frapper contre terre. abattre.

صرعه { սարը'ա* [ա] Լուսնոտութիւն. épilepsie: صرعی ، لی — լուսնոտ. épileptique.

صرف { սարֆ [ա] 1. Փոփոխութիւն. changement [յգ. صروف] 2. Քերականութիւն. grammaire 3. Փոխել. changer 4. Ծախսել dépenser 5. Գործածել. employer, faire usage: — ی نظر ի բաց թողուլ. abandonner [illegible] ասկից. outre cela.

صرف { սըրֆ [ա] 1. Զուտ. pur 2. Սոսկ. uniquement.

صرفيات { սարֆիյեաթ* [ա] 1. Մախսեր. dépenses, frais 2. Սպառումներ. consommations.

صرفيون { սարֆիյուն [ա] Քերականականք grammairiens.

صرفيه { սարֆիյէ* [ա] Քերականական. grammatical [էգ. صرفی].

صرلامق { սըրլամագ [թ] 1. Օծանել անագով. étamer 2. Ապիկել. vernisser

صرمه { սըրմա [թ] Ոսկեթել. fil d'or : — لی ایشله‌لی — ոսկեթել բանուած. brodé en fil d'or.

صرمه‌کش { սըրմաքեշ [պ] Ոսկեթելի գործիչ tireur de fil d'or.

صروف { սուրուֆ* [ա] յգ. صرف. pd. صرف ;

صره { սըրա [թ] 1. Կարգ. ordre, rang 2. Շարք. rangée, série 3. Շրջան, կարգ. tour 4. Երկայն նստարան. banc d'école.

Ասաց. — یانی իւր քովէն. à côté de. سیله — سنده — կանոնաւոր. régulier. բաւ ստամբ. convenablement.

— اوکی առջեւէն. de devant. واردی — ի մի շար. à la file. — آردی եսեւէն. à la suite. دوشورمك — պատեհ առիթ գտնել. trouver le moment propice. — ջ եզերքն ի վեր, ի վայր. le long du rivage. — یه قومق կարգադրել. mettre en ordre.

صره { սուրրէ* [ա] 1. Քսակ bourse 2. Դրամածրար. group 3. Դրամական նուէր որ ամեն տարի կը ղրկուի Սուլթանին և իւր բոլոր պաշտօնեականաց կողմանէ Մեքքէի և Մէտինէի բնակչաց բաշխուելու համար. don en espèce que le Sultan et ses fonctionnaires font chaque année pour être distribué aux habitants de la Mecque et de Médine :

Ասաց. امینی — այն նուէրի փոխադրութեան վերատեսուչ. officier chargé de remettre le dit don à sa destination.

صریح { սարիհ [ա] Յայտորոշ, մեկին. explicite, bien expliqué, clair [صراحت էն] [էգ. صریحه].

صریر { սարիր [ա] Ճռինչ գրչի cri de plume

صريق { սըրըգ [ի] Ձող. perche.

صزلامق { սըզլամագ [ի] Կսկծիլ, ցաւիլ. éprouver une douleur aigue. faire mal.

صزلانمق { սըզլանմագ [ի] Դառնապէս արտասուել. se plaindre amèrement.

صزلدی { սըզըլտը [ի] Տրտմունք. plainte.

صزمق { սըզմագ [ի] Քրտնիլ, թորիլ. suer, suinter.

صزندی { սըզընթը [ի] Թորում. suintement, fuite.

صزی { սըզը [ի] 1. Ցաւ. douleur 2. Ցօղաւորութիւն. rhumatisme.

صعاب { սը'աբ* [ա] յգ. صعبի. pd. صعب ։

صعب { սա'բ [ա] Դժուար. difficile [صعاب յգ] [صعبه էգ.]։ المرور — դժուարանցանելի. difficile à passer.

صعوبت { սու'ուպէթ* [ա] Դժուարութիւն difficulté: لـ — դժուար. difficile.

صعود { սու'ուտ [ա] 1. Ելնել, ամբառնալ. monter, s'élever 2. Վերելք. ascension.

صغائر { սըղաիր* [ա] յգ. صغيرهի. pd. صغيره ։

صغار { սըղար* [ա] յգ. صغيرի. pd. صغير ։

صغر { սըղըր [ա] Փոքրկութիւն. petitesse, minorité: — سن մանկական հասակ. bas âge. enfance.

صغر { սըղըր [ի] 1. Արջառ. gros bétail 2. Կով. bœuf: Աղաջ. ی — صو գոմէշ. buffle. دیلی — եզնալեզու. buglosse.

صغرا { սուղրա* [ա] Աւելի կամ ամենափոքր. plus ou le plus petit [էգ. اصغر ի]։ آسیای — փոքր Ասիա Asie mineure.

صغرتماج { սըղըրթըմաճ [ի] Եզնարած. bouvier

صغرجق { սըղըրճըգ [ի] Տարմահաւ. étourneau.

صغری { սուղրա* [ա] Տե'ս voir صغرا ։

صغنمق { սըղընմագ [ի] Ապաստանիլ. se réfugier.

صغیر { սաղիր [ա] 1. Փոքր. petit [صغر էն] [էգ. صغيره] [յգ. صغار] 2. Անչափահաս. mineur: — ներելի փոքր մեղք. péché véniel.

صف { սաֆֆ [ա] 1. Շարք, կարգ. rang, file,

ordre [ճմ. صفوف] 2. գիծ. կանոնաւոր, ճակատող. de ligne.

صفا { սաֆա [ա] Զուարճու-թիւն, ընդելութիւն, հաճոյք. divertissement, agrément, plaisir : Սաֆ. كلديكز — բարի եկայք. soyez le bienvenu. يولدق — բարի տեսանք. bien heureux de vous voir. لو — ‘ بخش — ‘ بخشا — հաճոյալի. agréable. — كيه ցայգածաղիկ. belle-de-nuit. سورمك — سق վայելել. jouir. سورمك — փառաւորապէս կեանք, զուարճանալ. vivre dans les plaisirs, faire le bon vivant.

صفات { սըֆաթ* [ա] ճմ. صفت. pd. صفت.

صقالنمق { սըֆալանմագ [բ] Զուարճանալ. se réjouir, samuser.

صفلسته { սաֆպէսթէ [գ] Շարուած. rangé : سلام او — բարեւի կենալ. se ranger pour salut.

صفت { սըֆէթ* [ա] 1. Հատկութիւն. qualité [ճմ. صفات] 2. Վերադիր. épithète 3. Քեր. Ածական. adjectif : مشبه — բայածական : adjectif verbal.

صفح { սաֆհ [ա] 1. Թողու-թիւն. pardon. 2. Ներել. pardonner.

صفحات { սաֆահաթ* [ա] ճմ. صفحه. pd. صفحه.

صفحه { սաֆհա* [ա] 1. Երես, մակերեւոյթ. face, surface [ճմ. صفحات] 2. Թիթեղ. plaque.

صفدر { սաֆտէր [գ] Թշնամու շարքը պատառող. դիւցազն. qui rompt le rang de l'ennemi. héros : انه — ‘ ى — դիւցազնական. héroïque.

صفر { սաֆէր [ա] Երկրորդ ամիս արաբական լուսնային տարւոյ. deuxième mois de l'année lunaire arabe [ապր. սէֆէր].

صفر { սըֆր, սըֆըր [ա] 1. Զերո zéro 2. Պարապ. vide 3. սըֆր. Ամանագործութիւն. bronze: اليد — ձեռնունայն, պարապիւն. les mains vides.

صفراء { սաֆրա* [ա] 1. Դեղին. jaune [իգ. اصفر] 2. Մաղձ. bile : — قبارمق սիրտ խառնուիլ. avoir des nausées.

صفرائی { սաֆրաի [ա] Մաղձային. cholique, choléique: ت — մաղձատ. choléate.

صفران { սաֆրան Քրքում. safran [ֆարս. زعفران էն]:

صفرت { սաֆրէթի*[-] Դեղնութիւն. jaunisse.

صفروی { սաֆրէվի [-] Բիլ. Մաղձային. bilieux [էզ. صفرویه]:

صفره { սաֆրա [ի] Նաւախիճ. lest.

صفشكن { սաֆշիքէն [դ] Տե՛ս voir صفدر :

صفصاف { սաֆսաֆ [-] Ուռի. saule.

صفقه { սաֆգա* [-] Ձեռաց թօթափում. secousse de mains: واحده — միանուագ տուակարկութիւն. marché définitif.

صفن { սաֆն[-] անգղ. փոշա. երկուորեաց պարկ. scrotum: ى— ՛ պ— փոշային. scrotal.

صفوت { սաֆվէթ* [-] 1. Զուլալութիւն, անխառնութիւն. pureté, ingénuité 2. Անկեղծութիւն. sincérité 3. Յստակութիւն. clarté.

صفوف { սուֆուֆ* [-] յգ. صف ի. pd. صف:

صفه { սօֆֆա*[-] 1. Բազմոց. sofa 2. Սրահ. salon, corridor [...].

صفى { սաֆի [-] 1. Զուլալ, անխառն. pur. ingénu [صفوت էն] [էզ. صفیه] 2. Անկեղծ. sincère [յգ. اصفیا] 3. Ամենընտիր. le mieux choisi: الله — Ադամ. Adam.

صفیحه { սաֆիհա* [-] 1. Երես, մակերեւոյթ. face, surface [յգ. صفائح] 2. կարծրաշերտ մետաղաց. lame

صفیحی { սաֆիհի [-] Թաղանթերթ, խառի խառաց. lamellé [էզ. صفیحیه]:

صفیر { սաֆիր [-] Բիլ. Սուլում, շչում. sifflement: ى— ՛ պ— շչական zibilant.

صفین { սաֆֆէյն [-] Երկու շարք. double file.

صقال { սագալ [ի] Մօրուք. barbe: Ա... — قبا كولك խաբել. tromper. — قبا թանձրամօրուս. d'une barbe touffue. — طوپ բոլորամօրուս. d'une barbe ronde. ى اله ویرمك խաղալիկ ըլլալ subir une influence étrangère.

صقالبه { սագալիպէ* [-] Սլաւք. peuple slave.

صقاللو { սագալլը [ի] Մօրուաւոր. barbu.

صقصغان { սագսաղան [ի] կաչաղակ. pie.

صقل { սագըլ [ա] Ցղկել. polir.

صك { սաքք [ա] 1. Ցեա-կայր. մուրհակ դա-տաւորի. acte juridique [յգ. صكوك] 2. Գիրք տիպար մուր-հակաց. livre des modèles, des actes juridiques.

صكاك { սաքքեաք [ա] Քար-տուղար դատաս-տանի. greffier.

صكره { սօնրա [բ] 1. Յետոյ après, puis 2. Վերջ. fin 3. Վերջապէս. enfin 4. Հետեւանք. conséquence : Ասց. — بوندن այ-սուհետեւ. dorénavant. دن— كورمه եկեկեան. parvenu. براقمق ە— յետաձգել. remettre à. كى— վերջինը. le dernier.

صكسار { սէնսար [բ] Կուզ. fouine.

صكسون { սէնսէն [բ] Գամփ-ռը. dogue.

صكوك { սուքուք* [ա] յգ. صكի. pd. صك.

صلا { սալա [ա] 1. Աղօթք. prière 2. Աղօթքի հրաւէր. invitation à la prière.

صلابت { սալապէթ* [ա] 1. Նաստատութիւն. dureté 2. Հաստատամտութիւն. solidité 3. Արիութիւն. constance, fermeté.

صلاپوريه { սալաբուրիա [բ] Մակոյկ. barque

صلات { صلاة սալաթ* [ա] 1. Աղօթք. prière [յգ. صلوات] 2. Օրհնութիւն. bénédiction 3. սըլա. Նուէր-ներ. présents, dons [եզ. صله].

صلاح { սալահ [ա] 1. Բա-րեկաւութիւն. bon état 2. Արդարութիւն, բա-րութիւն. probité, bonté : — و صلح խաղաղութիւն. paix.

صلاحيت { սալահիյէթ* [ա] 1. Յարմարու-թիւն. aptitude 2. Իշխա-նութիւն, արտօնութիւն, ի-րաւունք. autorité, autorisation, droit.

صلاخوان { սալահան [պ] Ա-ղօթքի կոչող. bedeau musulman. muezzin

صلاش { սալաշ [բ] Տե՛ս. voir صالاش.

صلاطه { սալաթա [ե] Աղ-ցան. salade.

صلاموره { սալամուրա [ե] Տե՛ս voir صالاموره.

صلب { սալպ [ա] 1. Կախել. pendre 2. Խաչել. crucifier.

صلب { սուլպ [ա] 1. Կարծր, խիստ. dur [յգ. صلب]

صریق { սըրըգ [ի] Ձող · perche·

صزلامق { սըզլամագ [ի] Կծիլ, ցաւիլ. éprouver une douleur aigue· faire mal·

صزلانمق { սըզլանմագ [ի] Դառնապէս տրտնջալ. se plaindre amèrement·

صزلدی { սըզլըտը [ի] Տրտունջ. plainte·

صزمق { սըզմագ [ի] Քրտնիլ, թորիլ. suer, suinter·

صزندی { սըզընդը [ի] Թորում. suintement, fuite·

صزی { սըզը [ի] 1· Ցաւ · douleur 2· Ցօղացաւութիւն. rhumatisme·

صعاب { սը'ապ* [ա] յգ. صعبի. pd. صعب ։

صعب { սա'պ [ա] Դժուար. difficile [յգ. صعاب] [էգ. صعبه]։ المرور — դժուարանցանելի. difficile à passer·

صعوبت { սու'ուպէթ* [ա] Դժուարութիւն difficulté: —لی դժուար. difficile·

صعود { սու'ուտ [ա] 1· Ելնել, ամբառնալ. monter, s'élever 2· Վերելք. ascension·

صغائر { սըղաիր* [ա] յգ. صغیرهի. pd. صغیره ։

صغار { սըղար* [ա] յգ. صغیرի. pd. صغیر ։

صغر { սըղըր [ա] Փոքրկութիւն petitesse, minorité: — سن մանուկ հասակ. bas âge· enfance·

صغر { սըղըր [ի] 1· Արջառ gros bétail 2· Կով bœuf: Աստ. — صو գոմէշ. buffle· — دیلی եզնալեզու. buglosse·

صغرا { սուղրա* [ա] Աւելի կամ ամենափոքր. plus ou le plus petit [էգ. اصغرի]։ — آسیای Փոքր Ասիա Asie mineure·

صغرتماج { սըղըրթըմաճ [ի] Եզնարած. bouvier

صغرجق { սըղըրճըգ [ի] Տարմահաւ. étourneau·

صغری { սուղրա* [ա] Տե՛ս voir صغرا ։

صغنمق { սըղընմագ [ի] Ապաստանիլ. se réfugier·

صغیر { սաղիր [ա] 1· Փոքր. petit [էգ. صغیره] [յգ. صغار] 2· Անչափահաս. mineur: •— ներելի փոքր մեղք. péché véniel·

صف { սաֆֆ [ա] 1· Շարք, կարգ. rang, file,

ordre [جمع. صفوف] Ֆ. կարգ. կանոնաւոր, ճակատ. de ligne.

صفا } սաֆա [ա] Զուարճու. թիւն, ընդկեռութիւն, հաճոյք. divertissement, agrément, plaisir : Ավաց. كلديكز — բարի եկայք. soyez le bienvenu. ويلدق — բարի տեսանք. bien heureux de vous voir. لو — ' بخش — ' بخشا — հաճոյալի. agréable. — كيجه ցայգածաղիկ. belle-de-nuit. سورمك — سى — վայելել. jouir. سورمك — — փափկանալ, զուարճանալ. vivre dans les plaisirs, faire le bon vivant.

صفات } սըֆաթ [ա] յոգ. صفت ի. pd. صفت.

صفالنمق } սաֆալանմաք [թ] Զուարճանալ. se réjouir, samuser.

صفبسته } սաֆպեսթէ [պ] Շարուած. rangé : سلام او — բարեւի կենալ. se ranger pour salut.

صفت } սըֆաթ [ա] Ի. Հանգամանք. qualité [جمع. صفات] Ֆ. Վերադիր. épithète Ք. Քեր. Ածական. adjectif : مشبه — բայածական. adjectif verbal.

صفح } սաֆհ [ա] Ի. Թողու-թիւն. pardon Ֆ. Ներել. pardonner.

صفحات } սաֆահաթ [ա] յոգ. صفحه ի. pd. صفحه.

صفحه } սաֆհա [ա] Ի. Երես, մակերեւոյթ. face, surface [جمع. صفحات] Ֆ. Թիթեղ. plaque.

صفدر } սաֆտէր [պ] Թշնամ. ւոյն շարքը պատառող. դիւցազն. qui rompt le rang de l'ennemi. héros : انه — ' ى — դիւցազնա-կան. héroïque.

صفر } սաֆէր [ա] Երկրորդ ամիս արաբական լուսնային տարւոյ. deuxième mois de l'année lunaire arabe [տես. սէֆէր].

صفر } սըֆր, սըֆըր [ա] Ի. Զէրօ. zéro Ֆ. Պարապ. vide Ք. սաֆր. Անագ-պղինձ. bronze: اليد — ձեռնունայն, պարապ ձեռքով. les mains vides.

صفراء } սաֆրա [ա] Ի. Դեղին. jaune [եզ. اصفر] Ֆ. Մաղձ. bile : — قبارمق սիրտ խառնուիլ. avoir des nausées.

صفراى } սաֆրաի [ա] Մաղ-ձոտական. cholique, choléïque: ت — մաղձատ. choléate.

صفران { սաֆրան Քրքում. safran [Իսպ. زعفران էն]:

صفرت { սաֆրէթ*[ա] Դեղնութիւն. jaunisse.

صفروی { սաֆրէվի [ա] Լեղ. Մաղձային. bilieux [էզ. صفرویه]:

صفره { սաֆրա [ի] Նաւա. կիռ. lest.

صفشكن { սաֆշիքէն [պ] Տե՛ս voir صفدر :

صفصاف { սաֆսաֆ [ա] Ուռի. saule.

صفقه { սաֆգա* [ա] Ձեռաց թօթափում. secousse de mains: واحده — միանգամայն սակարկութիւն. marché définitif.

صفن { սաֆն [ա] անդ. փոշտա. Երկուորեաց պարկ. scrotum: ی — ، ی — փոշտային. scrotal.

صفوت { սաֆվէթ* [ա] 1. Զտութիւն, անխառնութիւն. pureté, ingénuité 2. Անկեղծութիւն. sincérité 3. Յստակութիւն. clarté.

صفوف { սուֆուֆ* [ա] յգ. صف ի. pd. صف :

صفه { սօֆֆա*[ա] 1. Թախտ. sofa 2. Սրահ. salon, corridor [illegible]

صفی { սաֆի [ա] 1. Զուտ, անխառն. pur. ingénu [صفوت էն] [էզ. صفیه] 2. Անկեղծ. sincère [յգ. اصفیا] 3. Ամենընտիր. le mieux choisi: الله — Ադամ. Adam.

صفیحه { սաֆիհա* [ա] 1. Երես, մակերեւոյթ. face, surface [յգ. صفائح] 2. Կռածոյ, շերտ մետաղեայ. lame

صفیحی { սաֆիհի [ա] Թաղ. մակերեւ, խաւ. lamellé [էզ. صفیحیه]:

صفیر { սաֆիր [ա] Սուլում, շշուկ. sifflement: ی — ، ی — շշական zibilant.

صفین { սաֆֆէյն [ա] Երկու շարք. double file.

صقال { սագալ [ի] Մօրուք. barbe: Աւաջ. — قبا کوسه խաբել. tromper. — قبا թանձրամօրուս. d'une barbe touffue. — طوپ բոլորամօրուս. d'une barbe ronde. — ی اله ویرمك խաղալիկ ըլլալ. subir une influence étrangère.

صقالبه { սագալիպէ* [ա] Սլաւք. peuple slave.

صقاللو { սագալլը [թ] Մօրուքաւոր. barbu.

صقصغان { սագսաղան [թ] կա- [illegible] pie.

صقل { սագըլ [ա] Յղկել. polir.

صك { սաքք [ա] 1. Յեա-կար. մուրհակ դա-տաւորի. acte juridique [ջէ. صكوك] 2. Գիրք տիպար մուր-հակաց. livre des modèles, des actes juridiques.

صكاك { սաքքեաք [ա] Քար-տուղար դատա-րանի. greffier.

صكره { սօնրա [թ] 1. Յետոյ après, puis 2. Վերջ. fin 3. Վերջապէս. enfin 4. Հետեւանք. consé-quence : Ա—ը. — یوندن այս-ուհետեւ. dorénavant. دن— كورمه երեւելեան. parvenu. براقمق — ե— յետաձգել. remet-tre à. كى— վերջինը. le der-nier.

صكسار { սօնսար [թ] Կուզ. fouine.

صكسون { սօնսուն [թ] Գամփռ. dogue.

صكوك { սուքուք* [ա] ջէ. صكի. pd. صك.

صلا { սալա [ա] 1. Աղօթք. prière 2. Աղօթքի հրաւէր. invitation à la prière.

صلابت { սալապէթ* [ա] 1. Խստութիւն. dureté 2. Հաստատութիւն. solidité 3. Արութիւն. cons-tance, fermeté.

صلاپوريه { սալափուրիա [Ի] Մակոյկ. barque

صلات { صلاة սալաթ* [ա] 1. Աղօթք. prière [ջէ. صلوات] 2. Օրհնութիւն. bé-nédiction 3. սըլա. Նուէր-ներ. présents, dons [եզ. صله].

صلاح { սալահ [ա] 1. Բա-րեւութիւն. bon état 2. Արդարութիւն, բա-րութիւն. probité, bonté : صلح و — խաղաղութիւն. paix.

صلاحيت { սալահիյէթ* [ա] 1. Յարմարու-թիւն. aptitude 2. Իշխա-նութիւն, արտօնութիւն, ի-րաւունք. autorité, autori-sation, droit.

صلاخوان { սալախան [պ] Ա-ղօթքի կոչող. bedeau musulman·muezzin

صلاش { սալաշ [թ] Տե՛ս. voir صالاش.

صلاطه { սալաթա [Ի] Աղ-ցան. salade.

صلاموره { սալամուրա [Ի] Տե՛ս voir صالاموره.

صلب { սալպ [ա] 1. Կախել. pendre 2. Խաչել. crucifier.

صلب { սուլպ [ա] 1. Կարծր, խիստ. dur [ջէ. صلب]

2. Հաստատ. solide 3. Ողնաշարն, քամակ. épine dorsale. reins.

صلبى { սուլպի [ա] Հօր մը հարազատ(զաւակը) (enfant) légitime d'un père [էֆ. صلبيه]:

صلبيت { սուլպիյեթ* [ա] կարծրութիւն, հաստատութիւն. dureté, solidité.

صلح { սուլհ [ա] 1. Հաշտութիւն, խաղաղութիւն. conciliation, transaction 2. Խաղաղութիւն. paix: او — հաշտուիլ. se concilier, transiger. جى — խաղաղարար. conciliateur.

صلحاً { սուլհան [ա] 1. Հաշտութեամբ. pacifiquement 2. Բարեկամօրէն, սիրով. à l'amiable.

صلحا { սուլեհա* [ա] յգ. صالح ի. pd. صالح:

صلحجو { սուլհճու [պ] Խաղաղասէր. paisible, pacifique: يانه — խաղաղասիրական. conciliant.

صلحنامه { սուլհնամէ [պ] Հաշտութեան գիր. acte de paix, de transaction, d'arrangement.

صلحى { սուլհի [ա] Հաշտութեան վերաբերեալ. խաղաղական. relatif à la paix, pacifique [էֆ. صلحيه]:

صلصال { սալսալ [ա] Տիղմ, կաւ. limon.

صلعم { սալլըմ [ա] Համառօտութիւն صلى الله عليه و سلم առացուածին. abréviation de la locution صلى الله عليه و سلم:

صلوات { սալավաթ* [ա] յգ. صلات ի. pd. صلات:

صلوة { սալաթ* [ա] Տե՛ս. voir صلاة:

صلوله { սալավաթլէ* [ա] صلى الله عليه و سلم ըսել. réciter la locution صلى الله عليه و سلم:

صله { սըլէ* [ա] 1. Կցորդութիւն. jonction 2. Յիշատակ, ընծայ. souvenir, don [յգ. صلات] 3. Քեր. Յարաբերական ձև. phrase contenant un pronom relatif: Առաջ. — يه كتمك ، — رحم ، Տե՛ս voir رحم:

صليب { սալիպ [ա] 1. Խաչ. croix 2. Կարծր. dur: Առաջ. — اهل խաչակիրք. les croisés. ى — ، يه — խաչաձև. crucial.

صم { սամմ [ա] 1. Խլութիւն. surdité 2. սումմ* խուլ (եր). sourd (s): بكم — սումմ-ու պուքմ խուլ և համր. sourd et muet.

صماء { սամմա* [տ] մագր. Աղաղին մասնաւորը աղեաց. duodénum.

صماخ { սըմախ [տ] Ականջ, լսելիք. oreille, ouïe.

صمامه { սըմամէ* [տ] Բժշ. Խցում շնչերակի. embolie.

صمان { սամա՛ն [թ] Յարդ. paille: Արաց. — التندن صو يوروتمك ծածկու-թեամբ գործել. agir avec sournoiserie. قاپان — սաթ. ambre jaune. لى — յարդա-լից. de paille. ى — յար-դագոյն. couleur paille.

صمانجى { սամանճը [թ] Յար-դավաճառ. marchand de paille.

صمانلق { սամանլըգ [թ] Յար-դանոց, մարագ. pailler. fenil.

صمت { սամթ, սըմթ [տ] Լը-ռութիւն. silence

صمد { սամէտ [տ] Յաւիտե-նական. éternel.

صمدانى { սամէտանի [տ] Աստ-ուածային. divin [էգ. صمدانيه]: ت — յաւիտե-նականութիւն, աստուածու-թիւն. éternité, divinité.

صمصام { սամսամ [տ] Սուր սայրասուր. épée tranchante, affilée.

صمغ { սամղ [տ] Խէժ. gomme [յդ. صموغ] [տղա-գամք]: Արաց. عربى — արա-բական խէժ. gomme arabique. — شجر խժենի. gommier. نقطى — հնդիկ ռետին gomme gutte.

صمغى { սամղի [տ] Խժա-բեր, խժային. gommeux [էգ. صمغيه]:

صمل { սամլ [տ] Բժշ. Թըր-տութիւն. rigidité

صملاخ { սըմլախ [տ] Բժշ. Ականջի աղտ-դեղ. cérumen: ى — ' պ— դեղնային. cérumineux.

صموت { սամութ [տ] Լուռ. silencieux.

صموغ { սումուղ* [տ] յդ. صمغի. pd. صمغ:

صمول { սումուլ [տ] Թրտու-թիւն. rigidité.

صمون { սոմուն [թ] 1. Բո-լորակ մեծ հաց miche 2. Բոլորակ. cercle 3. Ձուլ, գանգուած. saumon.

صميم { սամիմ [տ] 1. Պատա-ուականագոյն մասերաց. quintessence 2. Ան-կեղծ, զուտ. sincère, pur [էգ. صميمه]: عن القلب — ան-կեղծ սրտիւ. sincèrement, à cœur ouvert.

صمیمی { սամիմի [ա] Ա. Անկեղծ. sincère [էգ. صمیمیه] Զ. Սրտագին, ջերմ. cordial.

صنائع { սանայի'* [ա] յդ. صناعت ու صنیعه ի: ناریه — Հրաբուեստութիւն. pyrotechnie.

صنادید { սանատիտ* [ա] յդ. صندید ի. pd. صندید:

صنادیق { սանատիգ*[ա] յդ. صندوق ի. pd. صندوق

صناع { սաննա' [ա] Ա. Արուեստաւոր. artisan [صنع էն] Զ. յդ. صانع ի. pd. صانع:

صناعت { սընա'աթ* [ա] Ա. Արհեստ, արուեստ. art, métier [յդ. صناعات] Զ. Արուեստագիտութիւն. industrie: دار الصناعه գործարան. atelier.

صناعی { սընա'ի [ա] Արուեստական. industriel [յդ. صناعیه]:

صنامق { սընամագ [ի] Փորձել. essayer.

صندال { սանտալ [ի] Ա. Մակոյկ. barque Զ. Ճամկուլար դիպակ. brocart.

صندالجی { սանտալճը [ի] Ա. Մակուկավար. batelier Զ. Դիպակավաճառ. marchand de brocarts.

صندالی { սանտալյէ [գ] Աթոռ, գահ. chaise, trône, siège.

صندالیه { սանտալիյէ [ի] Աթոռ. chaise: — جی աթոռագործ. chaisier.

صندق { սանտըգ. Սնտուկ, արկղ. caisse, coffre [իսկ. صندوق էն]: — امینی արկղակալ. caissier. — جی արկղագործ. layetier. امنیت صندغی ապահովութեան սնտուկ. caisse d'épargne.

صندقکار { սանտըգքեար [գ] Արկղակալ, գանձապետ. caissier.

صندل { սանտըլ [ա] Ծառ. գան որոյ փայտ անուշահոտ է. sandal.

صندوق { սանտուգ, սանտըգ [ա] Սնտուկ, արկղ. caisse, coffre [յդ. صنادیق]: — چه արկղիկ. coffret, cassette.

صندوقه { սանտուգա* [ա] Գերեզմանի վրայ զետեղեալ քարէ կամ տախտակէ սնտուկ. coffre de pierre ou de planche placé sur le tombeau. sarcophage.

صندید { սընտիտ [ա] Գըլխաւոր, մեծաւոր. chef [յդ. صنادید]:

صندیق { սանտըգ [ի] Տե՛ս . voir صندق .

صنع { սունՙ [ա] 1. Յօրինուած . fabrication 2. Արարչագործութիւն . création .

صنعت { սանՙաթ* [ա] 1. Արհեստ, արուեստ art, métier 2. Ճարտարութիւն, հանճարեղութիւն habilité, ingéniosité: ـلی — հմտարագէտ, ճարտար. ingénieux, habile.

صنعتكار { սանՙաթքեար [դ] 1. Արուեստաւոր, արհեստաւոր. artisan, ouvrier [յգ. صنعتكاران] 2. Արուեստագէտ. artiste.

صنعی { սունՙի [ա] Արուեստական, շինծու. artificiel, factice [էգ. صنعیه].

صنف { սընֆ, սինֆ [ա] 1. Դաս, կարգ. classe [յգ. اصناف ، صنوف] 2. Տեսակ, դասակարգ. sorte, catégorie

صنم { սանէմ [ա] Կուռք. idole [յգ. اصنام]. — پرست կռապաշտ. idolâtre.

صنوبر { սանավպէր [ա] Ճոճի pin 2. Ճոճաձեւ. en forme de pin: ـی — ، ـگیلر — կոնաբեր. conifère.

صنوف { սունուֆ* [ա] յգ. اصنافی. pd. صنف .

صنیعه { սանիՙա* [ա] 1. Ճինուած բան. chose fabriquée [صنع էն] [յգ. صنائع] 2. Յօրինուած բան. chose controuvée 3. Դաւ, նենգ. artifice.

صو { սու [ի] 1. Ջուր. eau 2. Հիւթ. suc jus. 3. Գետ, գետակ, վտակ. fleuve, rivière, ruisseau 4. Փայլ. lustre 5. Մուխ (երկաթի). trempe: Աստ. — ـى ակ վարագույր (որ է միա մթագնելոյ աչաց). amaurose. ـی — یوز ամօթխածութիւն. pudeur. — دوكك միզել. pisser. — باشی ոստիկանապետ. chef de police. ـی — ات արգանակ, մըսաջուր. bouillon. آغز — ـی լորձունք. bave. آرپه — ـی գարեջուր. bière. باصمق — ողողել. inonder. ساعت بش — ـلرنده ժամը հինգին միջոցները. vers les cinq heures. ـینه — كتمك մէկու մը հաճոյքին համեմատ վարուիլ. agir selon les caprices de qn.

صواب { սավապ [ա] 1. Ուղղութիւն. justesse 2. Ուղիղ, ճիշդ. correct, juste: Աստ. — با ، — ـرین ، رهین, ուղիղ. juste.

صوات { սուվաթ [ի] Անասնոց ըմպելու աւազան. abreuvoir.

صوارمق { սուվարմագ [ի] Ա. Ջրել, առոգել. arroser Բ. Ջուր տալ (անասնոց). abreuver.

صواش { Տե՛ս صواشمق voir صاواشمق ، صاواش ։

صواعق { սավաիգ* [ա] յգ. صاعقه. pd. صاعقه ։

صوامع { սավամի՛* [ա] յգ. صومعه. pd. صومعه ։

صوان { սավան [ա] Թնական քար. silice: ی— կայծքարային. siliceux.

صوب { սօվպ [ա] կողմ. côté.

صوبا { سوبه սօպա [ի] Վառարան. poêle, cheminée: جی— վառարանագործ. poêlier.

صوپا { سوپه սօփա [ի] Գաւազան, բիր. bâton, gourdin: آتمق — գան հարկանել. appliquer la bastonnade.

صوت { սավթ [ա] Ձայն. voix, son: خفی — նուազ ձայն. microphonie.

صوتیه { սավթիյե* [ա] Ձայնական. vocal.

صوجوق { սուճուգ [ի] Երշիկ. saucisse

صوجی { սուճի [ի] Ջրավաճառ. vendeur d'eau.

صوچ { սուչ [ի] Մեղք, յանցանք. péché, faute: Ա. Ի — մեղք գործել. pécher. دن چکمك — յանցանք ներել. pardonner une faute. سز— ، — ی անմեղ, անպարտ. innocent.

صوچلو { սուչլու [ի] Մեղաւոր, յանձնաւոր. pécheur, coupable: — چیقارمق մեղապարտ ընել. rendre coupable.

صوده { սօտա [ի] Օշնան, կալիքար. soude.

صور { սուր [ա] Ա. փող, trompette Բ. Տիւրոս. Tyre: صمی — լսելափող. cornet acoustique.

صور { սուվեր* [ա] Կերպեր, եղանակներ. formes, manières [եզ. صورت].

صوراق { սօրագ [ի] Հարցում. question.

صورات { սուրաթ. Դէմք. visage [Թուրք. صورت էն]. Ա — ، اصمق — نی խոժոռել, խռովիլ. bouder.

صورت { սուրէթ* [ա] Ա. Կերպ, ձեւ, եղանակ. forme, manière [յգ. صور] Բ. Տեսք, երեւոյթ. ap-

parence 3. Պարագայ, են-թադրութիւն. cas, supposition 4. Ընդօրինակութիւն copie 5. Պատկեր. image 6. Բանաձև. formule 7. Կառավարութեան կողմանէ վճարելի տոմս. chèque payable par le gouvernement 8. Խառ. Համարիչ. numérateur: Աւոյ تسویه — կարգադրութիւն. arrangement. — نما او، — یاب او، — پذیر او իրականանալ, գոյանալ. se réaliser, prendre de l'existence. se former. بند — պատկերացնող. qui peint, qui forme, décrit.

صورتا { սուրէթա* [ա] Ար-. երևոյթս, արտա-քուստ. en apparence.

صورش { սօրուշ [թ] Հար-ցում, հարց question, demande.

صورشدرمق { սօրուշդուրմագ [թ] Փնտռել, հարց ու փորձ ընել. rechercher, interroger qn.

صورشمق { սօրուշմագ [թ] Ի-րարու հարցը-նել. se demander.

صورغوج { սօրղուչ [թ] Ցը-ցունք. aigrette, plumet.

صورمق { սօրմագ [թ] Հար-ցնել. demander, interroger.

صوروق { սօրուգ [թ] Հար-ցում. interrogation: کونی — վերջին դա-տաստանի օր. le jour du dernier jugement.

صوری { սուրի [ա] 1. Ձե-ւականութեան formel [صورت են] [եւ. صوریه] 2. Նիւթական. matériel: عالم — այս աշխարհ. le monde matériel. ici-bas.

صوری { սուրի [ա] 1. Տիւ-րացի. de Tyre 2. Գալարուն. convoluté.

صوسزلق { սուսուզլուգ [թ] Ծարաւ. soif.

صوصام { սուսամ [թ] 1. Շուշմայ sésame 2. Հիրիկ. iris: آطه سی — Սա-մոս կղզի. île de Samos.

صوص { սուս [թ] 1. Լռէ՛. silence! chut! 2. Լուռ. silencieux.

صوصامق { սուսամագ [թ] Ծարաւիլ. avoir soif: — اجلنه մահ-ուան ծարաւիլ. chercher la mort. s'ennuyer de vivre.

صوصدرمق { սուսդուրմագ [թ] Լռեցնել. imposer silence.

ضوصمق { սուսմաք [ե] Լռել. se taire.

صوغان { սօղան [ե] 1. Սոխ. oignon 2. Սոխ (ծաղկանց). ծիթրայ. bulbe: [պղպ. սոսան]: جى — սոխավաճառ. vendeur des oignons.

صوغلجان { սօղուճան [ե] 1. Որդ. ver 2. Որովայնի որդ. ճճի. helminthe: ى — ձ. քաղաքի. ver de terre. اوتى — որդահալած տանուկ մ'է. tanaisie.

صوغوتمق { սօղութմաք [ե] Պաղեցնել. faire refroidir.

صوغوق { սօղուք [ե] 1. Ցուրտ. froid 2. Զով. frais 3. Պաղ. antipathique 4. Անվայել. inconvenant 5. Անտարբեր. indifférent: ـ ج — սպիտակ մը կտաւ. espèce de mousseline. جه — քիչ մը ցուրտ. un peu froid, frais.

صوغوقلق { սօղուքլուք [ե] 1. Ցրտութիւն. froideur 2. Անվայելչութիւն inconvenance 3. Զով սեն. եակ (բաղնեաց). chambre frais aux bains.

صوغومق { սօղումաք [ե] Ցրտանալ, պաղիլ. se refroidir.

صوف { սօֆ [ա] 1. Բուրդ laine 2. Աստուէ. ղէն պատուտա. camelot.

صوفا { սօֆա [ե] Տե՛ս. voir صفه.

صوفته { սօֆթա [ե] Տե՛ս. voir سفته.

صوفره { սօֆրա [ե] Տե՛ս. voir سفره.

صوفى { սօֆի, սօֆու [ա] 1. Սոփեստաս. sophiste [جم. صوفيان ، صوفيون] [եզ. صوفيه] 2. Ջերմեռանդ. dévot 3. Մոլեռանդ. fanatique, bigot: صوفى انه — սոփիի վայել. propre à un صوفى.

صوفيلق { սօֆիլուք [ե] Չափազանց ջերմեռանդութիւն. dévotion outrée. bigoterie.

صوقاق { սօքաք. Փողոց. rue [Իրոր. زقاق եկն]

صوقشدرمق { սօքուշտուրմաք [ե] 1. Մըտցնել. introduire 2. Մեղմիւ կամ ծածուկ կերպիւ մխել. introduire doucement ou secrètement.

صوقشمق { սօքուշմաք [ե] 1. Մտնել. s'introduire 2. Մխուիլ, մէջը մտնել. se fourrer.

صوقلمق { սօքուլմաք [ե] 1. Մտնել. s'intro-

duire 2. Մխիլ. s'enfoncer.

صوقمق { սօգմագ [թ] 1. Մխել. enfoncer 2. Մացնել. introduire 3. Խայթել. piquer.

صوقوم { صوقم սօգում [թ] Մխում. enfoncement : Ազդ. قوریق — ی ոսրբանոսկր. sacrum.

صوك { սօն [թ] 1. Վերջ, վախճան. fin, issue 2. Վերջին. dernier : بهار — աշուն. automne. سز — անվերջ. infini, sans fin.

صوكره { սօնրա [թ] Տե՛ս. voir صكره

صول { սօլ [թ] 1. Ձախ. gauche 2. Ձախ կողմ. côté gauche : قول — آغاسی երկրորդ փոխ հազարապետ. second adjutant major.

صولاتمق { սուլաթմագ [թ] Ջրել. arroser.

صولاق { սուլագ [թ] 1. Ջրոտ. acqueux 2. Գուռ, կուր, աւազան. abreuvoir, auge, bassin.

صولامق { սուլամագ [թ] 1. Ոռոգել. irriguer 2. Վճարել. payer.

صولاندرمق { սուլանտըրմագ [թ] Թրջել, Ջրոտել. mouiller.

صولانمق { սուլանմագ [թ] 1. Ոռոգիլ. être irrigué 2. Թրջիլ. se mouiller : — آغز ցանկանալ. désirer. éprouver une grande envie.

صولت { սավլէթ* [ա] Յարձակում. attaque.

صولدات { սօլտատ [է] Հասարակ զինուոր. soldat.

صولفاتو { սօլֆաթօ [է] Տե՛ս voir سولفاتو :

صولمز { սօլմազ [թ] 1. Անթառամ. qui ne se flétrit pas 2. Գոյնը հաստատուն. solide.

صولمق { սօլմագ [թ] 1. Գունատիլ. devenir pâle, pâlir 2. Թառամիլ. se faner 3. Գունաթափ ըլլալ. sé décolorer.

صولو { սուլու [թ] 1. Ջրոտ. acqueux 2. Հեղուկ. liquide 3. Ջրալից. plein d'eau.

صولوتمق { սօլութմագ [թ] Հեւացնել, Հեւքալ. faire haleter.

صولوغان { սօլուղան [թ] 1. Ծանրաշունչ. asthmatique 2. Ծանրաշնչութիւն. asthme.

صولوق { սօլուգ [թ] Շունչ. souffle, haleine:

— آلق Շնչել. respirer. — آلدرمق Հանգիստ թողուլ. laisser tranquille. — لق օ-դամուտ, շնչահան. soupirail.

صولومق { սօլումագ [ի] Հե-ւալ, թասել. haleter.

صوله { սավլէ* [ա] Յարձա-կում. attaque.

صولیق { սօլըգ [ի] 1. Գու-նաթափ. déco-loré 2. Գունատ. pâle 3. Թառամեալ. fané.

صوم { սավմ [ա] 1. Ծոմ. jeûne 2. սօմ [ի] Միապաղաղ. massif 3. Հա-մակ. tout entier.

صومار { սօմար [ի] Քոռ-գրիւ. boisseau.

صوماط { սօմադ [ի] Սե-ղան. table.

صوماکی، صوماقی { սօմագի Միրդնա-քար. porphyre [Իր. ...].

صومرمق { սօմուրմագ [ի] Խոժոռել. bouder.

صومعه { սավմէ՛ա*[ա] Վանք couvent: — نشین վանական. ascète, reclus.

صومون { սօմուն [ի] Տե՛ս. voir صمون.

صون { սավն [ա] Պահպա-նութիւն. garde, préservation.

صونتراش { սօնթիրաշ[ի]Տե՛ս voir صمتراش.

صوندرمه { սօնդուրմա[ի] Չորս կողմը բաց ձը-ւած յարկ. appentis ou-vert sur les côtés.

صونطورلی { սօնդօրլու [ի] Շքեղ, մեծա-գոռգ. éclatant, bruyant.

صونغور { սօնղուր [ի] Բա-զէ. faucon.

صونمق { սունմագ [ի] 1. Մատուցանել, ընծայել. présenter, offrir, donner.

صوی { սօյ [ի] 1. Տեսակ, սեռ. espèce, genre 2. Զարմ, ցեղ. généra-tion, race 3. Ազնուական. de race noble: صوپ — ազ-գատոհմ. famille, parents. سز — վատատոհմ. d'une race vile. անարգ. ignoble.

صویتاری { սօյթարի[ի] Խեղ-կատակ, միմոս. bouffon [ազգ. سمترى ...]: — لق միմոսութիւն. bouffon-nerie.

صویزاده { սօյզատէ [ի] Ազ-նուական. noble

صویغون { սօյղուն [ի] 1. Հանուած. dés-habillé 2. Կողոպուտ. dé-pouillement: — ویرمك կո-

ղոպտուիլ. être dépouillé, pillé. ճը— կողոպտիչ. spoliateur.

صویلمق { սօյըլմագ [թ] 1. կողոպտուիլ. être dépouillé 2. կեղեւ հանուիլ. être écorché, pelé.

صویمق { սօյմագ [թ] 1. կողոպտել. dépouiller, piller 2. կեղեւել. écorcher 3. կեղեւել. peler.

صویغی { սօյղու [թ] 1. կողոպուտ. dépouille 2. կեղեւանք. pelure.

صویندرمق { սօյընտըրմագ [թ] Մերկացնել, հանուեցնել. dépouiller, déshabiller.

صوینمق { սօյընմագ [թ] Հանուիլ. se déshabiller.

صویجی { սօյճու [թ] կողոպտիչ. spoliateur

صهارج { սահարիճ* [ա] յգ. صهریج pd. صهریج.

صهباء { սահպա* [ա] Գինի. vin.

صهر { սըհր [ա] Խնամի. allié [յգ. اصهار].

صهریج { սըհրիճ [ա] Ջրամբար. citerne [յգ. صهاریج] [տես. սարնըճ].

صهریت { սըհրիյէթ* [ա] Խնամութիւն. affinité, alliance.

صهیون { սըհյուն [ա] Սիոն. Sion.

صیاد { սայյատ [ա] Որսորդ. chasseur [صید էն] [յգ. صیادین]. اجل — մահուան հրեշտակ. l'ange de la mort.

صیارف { սայարիֆ* [ա] յգ. صیرفی pd. صیرف.

صیاغ { սայյաղ [ա] 1. Ձուլիչ. fondeur [صیاغت էն] [յգ. صیاغین] 2. Ոսկերիչ. orfèvre.

صیاغت { սըյաղէթ* [ա] Ձուլում. fonte.

صیام { սըյամ [ա] Ծոմ. jeûne.

صیانت { սըյանէթ* [ա] 1. Պահպանութիւն. garde, préservation 2. Պահպանել. préserver, garder.

صیت { սիյթ [ա] Համբաւ. réputation.

صیتمه { սիթմա [թ] Ջերմ, տենդ. fièvre: لى— տենդոտ. fiévreux.

صیجاجق { սըճաճըգ [թ] Թիչ տաք. տաքուկ peu échauffé.

صیجاق { սըճագ [թ] 1. Տաք, ջերմ. chaud 2. Տաքութիւն. chaleur: لق— տաքութիւն. chaleur.

صیچان { սըչան [թ] Մուկ. souris, rat: Աստ. اوتی — մկնդեղ, զա-

ռիկ. arsenic. يولى — ճամանձուլու փոս. zigzag. — ﻯ խլուրդ. taupe.

صيچمق ، صيچرامق { Տե՛ս. voir صچمق ، صچرامق .

صيحه { սայհա* [ա] Ճիչ, գոչիւն.. cri.

صيد { սայտ [ա] 1. Որս. chasse 2. Որսալ. chasser, pêcher: — گاه որսատեղի. lieu de chasse. parc.

صيدا { սայտա* [ա] Սիդոն Sidon.

صيديه { սայտիյէ*[ա] Որսական. de chasse.

صيرف { սայրէֆ صيرف սայրէֆի [ա] 1. Սեղանաւոր. banquier [յգ. صيرفان ، صيارفه ، صيرفيان] 2. Իրազեկ մարդ. homme initié, avisé.

صيرلمق { սըյըրլմագ [թ] 1. Սկրթուիլ, ցտիլ. être écorché, égratigné 2. Գաղտագողի ելնել երթալ. s'en aller furtivement.

صيرمق { սըյըրմագ [թ] 1. Սկրթել, ցտել. écorcher 2. Մերկացնել. dépouiller 3. Երեսօք անցնիլ. friser, effleurer: Աստ. يقاسي — օձիքը ազատել. se débarrasser. — قليج սուրը պատեանէն հանել. dégaîner.

صيرمه { սըրմա [թ] Տե՛ս. voir صرمه .

صيرورت { սայրուրէթ* [ա] Ըլլալ. devenir

صيريق { սըյըրըգ [թ] 1. Սկրթուած. écorché 2. Անպէտ, լիրբ. éhonté.

صيزمق ، صيزلنمق ، صيزلدى ، صيزى { Տե՛ս voir صزلدى ، صزى ، صزمق ، صزلنمق .

صيسقه { սըսգա [թ] 1. Ջրգողեալ. hydropique [ռմկ. استسقا էն] 2. Վտիտ և հիւանդոտ. chétif, maigre et maladif: — لق Ջրգողութիւն. hydropisie.

صيغ { սըղ[թ] Ծանծաղուտ վայր, հունուտ. bas-fond, endroit guéable.

صيغ { սէյաղ* [ա] յգ. صيغه pd. صيغه .

صيغامق { սըղամագ [թ] Սոթտել. retrousser

صيغانمق { սըղանմագ [թ] Սոթթուիլ. se retrousser.

صيغدرمق { սըղտըրմագ [թ] Զետեղել. insérer, caser.

صيغر { սըղըր [թ] Տե՛ս. voir صغر .

صيغشدرمق { սըղըշտըրմագ [թ] Զետեղել. մա-

ծածել. insérer. faire entrer.

صیغشمق { սըղըշմաք [ի] Դըժուարաւ պարունակիլ, սղմիլ. être contenu difficilement.

صیغمق { սըղմաք [ի] Սըղմիլ, պարունակիլ. être contenu. s'introduire.

صیغنمق { սըղընմաք [ի] 1. Ապաստանիլ. ապաւինիլ. se réfugier 2. Կծկիլ, ամփոփիլ. se serrer.

صیغه { սըղա* [ա] 1. Ձուլածոյ. fonte [ջմ. صیغ] 2. Ձեւ. Ձև. forme.

صیغیر { սըղըր [ի] Տե՛ս. voir صغر .

صیف { սայֆ [ա] Ամառ. été [ջմ. اصیاف، صیوف] ی — ամառնային. estival, d'été.

صیفیه { սայֆիյէ* [ա] 1 Ամառնային. d'été [էգ. صیفی] 2. Ամարանոց. maison de campagne. villa.

صیق { սըք [ի] 1. Խիտ, հոծ. dense, compact 2. Սեղմ. serré 3. Յաճախակի. fréquemment : — جه յաճախակի. fréquemment, fréquent..

صیقشدرمق { սըքըշտըրմաք [ի] 1. Սեղմել. serrer 2. Նեղել. presser, gêner 3. Ստիպել. forcer 4. Մուծանել, դնել. introduire, mettre.

صیقشمق { սըքըշմաք [ի] 1. Նեղուիլ se serrer 2. Խռնիլ. s'encombrer 3. Ստիպուիլ. être forcé.

صیقل { սայքըլ [ա] Յղկում. polissure.

صیقلانمق սէյքըլանմաք [ի] Յաճախ

صیقلاشدرمق սէյքըլաշտըրմաք կրկնել (répéter fréquemment.

صیقلام { սէյքըլամ [ի] Թրջած. mouillé.

صیقلاشمق { սէյքըլաշմաք [ի] Յաճախանալ. devenir fréquent.

صیقللامق { սայքըլլամաք [ի] Արծնել. polir.

صیقلق { սըքըլըք [ի] 1. Խըտութիւն. densité 2. Խիտ վայր. lieu serré 3. Սուլում. sifflement.

صیقلمق { սըքըլմաք [ի] 1. Նեղուիլ se gêner 2. Տաղտկանալ, ձանձրանալ. s'ennuyer 3. Անհանգիստ լինել, ամչնալ. s'inquiéter, avoir honte 4. Ճմլուիլ. être pressé.

صيقمق { ուըգմագ [ի] 1. Սեղմել, ճնշել. serrer, presser 2. Պնդել. resserrer 3. Նեղել. gêner 4. Արձակել. décharger : — جان ձանձրացնել, տաղտկացնել. ennuyer, embêter.

صيقمه { ուըգմա [ի] Տեսակ մը նեղ վարտիկ. espèce de culotte serrée.

صيقندى { ուըգընդը [ի] Նեղութիւն. souffrance, gêne 2. Ձանձրոյթ. ennui : لی— Նեղացուցիչ. gênant, ennuyeux.

صيق { ուըգ [ի] 1. Պինդ, սեղմ. fort, serré 2. Խիստ. rigoureux 3. Ամուր. fortement, fixément 4. Խստիւ. rigoureusement 5. Բռնութիւն. force, rigueur 6. Խծուծ. bourre: Ասաց. — قورو առանց գնդակի հրազինուց արձակում. décharge à blanc. قومق — նեղել. presser. —جه քիչ մը ամուր. assez fort.

صيقيلامق { ուըգըլամագ [ի] 1. Ամրապնդել. serrer 2. Սաստկանալ. prendre de l'intensité.

صيمق { ուըմագ [ի] 1. Խորտակել. briser 2. Յաղթել. vaincre 3. Աւերել. détruire.

صين { ուըն, ուին [ա] Չինաստան. Chine.

صينامق { ուընամագ [ի] 1. Փորձել essayer, éprouver, tenter 2. Ճանչնալու համար հոտոտել. flairer pour reconnaître.

صينانمق { ուընանմագ [ի] Փորձուիլ. être éprouvé, essayé, tenté.

صيندرغى { ուընդըրղը [ի] Պարտութեան տեղի lieu de défaite.

صيندرمق { ուընդըրմագ [ի] Խորտակել կամ յաղթել տալ. faire briser ou vaincre.

صينغين { ուընղըն [ի] 1. Յաղթուած. vaincu 2. Ցիր և ցան. épars.

صينمق { ուընմագ [ի] Բեկանիլ, յաղթուիլ. être brisé, vaincu.

صينى { ուինի [ա] Չինական. Chinois [եւ. صينيه]

صيوا { ուըվա [ի] Ծեփ. enduit, crépi : لی— ծեփեալ. crépi

صيواجى { ուըվաճը [ի] Ծեփիչ qui crépit.

صيوالمق ուըվալամագ / ضيوامق ուըվամագ } [ի] 1. Ծեփել. enduire, crépir 2. Շա-

զաղխել, աղտեղել. barbouiller. être enduit, barbouillé.

صیوان { սայվան [ա] Բուս. Հովանոցազգի. ombelle: ی— ، یـ— Հովանոցակերպ. ombellé.

صیوانمق { սըվանմագ [ը] Մրոտուիլ, շաղախուիլ:

صیویق، صیویشق { սըվըգ, սըվըշգ [ը] փակչուն, մածուն. gluant, visqueux.

ض

ض { տատ Ութևտասաներորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. dix-huitième lettre de l'alphabet ottoman.

ضائع { զայի‘ [ա] կորսուած. perdu [ضیاع էն] [իգ. ضائعه] [յգ. ضائعات]։ ا — կորսնցնել. perdre. او — կորսուիլ. être perdu. دن — փոխան կորսուելոյն. au lieu du perdu.

ضابط { զապըտ, զապիտ [ա] 1. Բռնող, սանձող. qui tient, dompte [ضبط էն] [իգ. ضابطه] 2. Գլխաւոր. chef, supérieur [յգ. ضابطان] 3. Ոստիկան. préfet, agent de police 4. Սպայ. officier 5. Խիստ. sévère.

ضابطلك { զապիտլիք, ضابطلق զապըտլըք [ը] Սպայութիւն. fonction, grade, état d'officier.

ضابطه { զապըտա* [ա] 1. Բռնող, սանձող. qui tient, dompte [իգ ضابطի] 2. Օրէնք. loi, règle [յգ. ضوابط] 3. Կարգապահութիւն, կապ. bon ordre, lien 4. Ոստիկանութիւն. police.

ضاحك { զահիք [ա] ծիծաղող. riant [ضحك էն] [իգ. ضاحكه]։

ضاحكه { զահիքէ*[ա] Մէկու մը ժպտած ատեն երեւցած ակռային. dent qui est à découvert quand on sourit [յգ. ضواحك]։

ض ضاد { տատ [-] Անուն տառին. nom de la lettre ض :

ضارّ { տարր [-] Վնասող. qui nuit [ضرر են] :

ضارب { տարիպ [-] Զարնող. frappant [ضرب են] [էգ. ضاربه] : مشترك — տարբ. Առընչութիւն. raison.

ضاغط { տաղըտ*[-] Մը. ճնշիչ. compresseur

ضالّ { տալլ [-] Մոլորեալ. égaré [ضلالت են] [էգ. ضاله] [ضالين ' ضالون .յոգ]:

ضام { տամմ [-] 1. Աւելցնող. qui ajoute [ضم են] [էգ. ضامه] 2. Մը. Միաւորող. unissant [ضم են].

ضامن { տամին [-] Երաշխաւոր. garant [ضمان են] [էգ. ضامنه] :

ضايع { տայի՛ [-] Տե՛ս. voir ضائع :

ضايعات { տայի՛ատ* [-] Կորուստք. pertes.

ضب { տապպ [-] Մողես. lézard [յոգ. ضباب] :

ضباب { տապապ ضبابه տապապէ* [-] Մէգ. brouillard: عين — պլպլութիւն տեսողութեան. berlue.

ضبابيه { տապապիյյէ*[-] Մողեզական սողունք sauriens

ضبط { տապթ [-] 1. Բռնել, սանձել, նուաճել, զսպել, տիրել. tenir, réprimer, dompter, maîtriser, s'emparer, dominer 2. Նուաճում, իշխանութիւն. conquête, domination 3. Ըմբռնել. saisir 4. Ըմբռնում. compréhension 5. Արձանագրել. enregistrer 6. Արձանագրութիւն. enregistrement 7. Կարգապահութիւն. maintien d'ordre : Աւաց. كاتبى — քարտուղար. greffier. سز — անսանձ, ինքնիշխան. sans frein, indépendant. անկարգ. déréglé.

ضبطنامه { տապթնամէ [ղ] Տեղեկագիր. արձանագրութիւն. procès verbal. rapport.

ضبطيه { տապթիյյէ* [-] 1. Կարգապահութեան վերաբերեալ. ce qui a rapport au maintien d'ordre, à la police 2. Ոստիկան. agent de police:

Աւաց. — باب ոստիկանութեան դուռ. préfecture de la police. ناظرى — ոստիկան տեսուչ. préfet de la police. نظارتى — ոստիկանութեան

տեսչութիւն. préfecture de la police.

ضجرت { զաճրէթ* [ա] Անձկութիւն, նեղութիւն. détresse, angoisse : اشتمال — տառապագին. plein d'angoisse.

ضحا { զուհա [ա] Արեւագալ le point du jour.

ضحاك { տըհհաք [ա]. 1. Միշտ խնդացող. toujours riant [ضحك էն] 2. Աժդահակ որ բռնաւոր թագաւոր մ'էր. nom d'un roi tyrant.

ضحك { տըհք [ա] Խնդալ, խնդում. rire.

ضخامت { տըխամէթ* [ա] ըՍտուարութիւն, թանձրութիւն. grosseur, épaisseur.

ضخم { տախըմ ضخيم տախիմ [ա] Ստուար, թանձր. gros, épais [էգ. ضخمه ' ضخيمه]:

ضد { զըտտ [ա] 1. Հակառակ, contraire, opposé [յգ. اضداد] [երկ. ضدين ' ضدان] 2. Ատելի. détesté :

Առաջ. ينه — ի հեճուկս. en dépit de. برينك — ينه كتمك չախորժիլ. avoir du dégoût. Հակառակիլ. contrarier.

ضدلق զըտլըք [թ] / ضديت զըտտիյէթ* [ա] { 1. Հակառակութիւն contrariété 2. Հակակրութիւն. antipathie.

ضديه { զըտտիյէ* [ա] Հակառակադէմ. contraire, opposé.

ضر { զարր, զուրր [ա] Վնաս dommage.

ضراء { զարրա* [ա] Անձկութիւն. détresse.

ضراعت { զարաաթ* [ա] Խոնարհութիւն, հլութիւն. humilité, soumission.

ضرب { տարպ, զարպ [ա] 1. Զարնել. battre, frapper 2. Հարուած, զարկ coup, frappe 3. Բազմապատկել. multiplier 4. Բազմապատկութիւն. multiplication 5. Կոխել (դրամ). frapper (de la monnaie) 6. Սաստկութիւն. rigueur :

Առած. مثل — առած. proverbe [յգ. ضروب امثال]: حاصل — Բազմ. արտադրեալ. produit. خيام — վրան կանգնել. dresser des tentes.

ضربات { տարպաթ* [ա] յգ. ضربهի. pd. ضربه:

ضربان { տարպան [ա] Թնդիւն (երակի). battement (des pouls).

ضربخانه { զարպխանէ [պ] Փողերանոց. hôtel de la monnaie.

ضربلو { զարպլը [թ] Թունտ, սաստիկ. violent.

ضربه { տարպէ* [ա] Հարուած. coup [յգ. ضربات].

ضرر { զարար [ա] Վնաս, կորուստ. détriment, perte, dommage: Աոաց. ا — վնասուիլ. éprouver des pertes. یوق — Հոգ չէ. ça ne fait rien. سز — անվնաս. inoffensif. լաւ. bon. لی — վնասակար. nuisible. لی چیقمق — կորսնցընել. perdre.

ضرردیده { զարարտիտէ [պ] Վնասուած. qui a subi des pertes.

ضرس { տըրս [ա] Լեռնատամն, ծամող ակռայ. dent molaire [յգ. اضراس].

ضرطه { զարթա* [ա] Փուք որովայնի. pet: چکمك — փուք արձակել. péter

ضروب { զուրուպ, տուրուպ* [ա] امثال — առածներ. proverbes [եզ. ضرب مثل].

ضرور զարուր / ضرورت զարուրէթ* { [ա] 1. Հարկ, ըստիպողականութի. nécessité, urgence [յգ. ضرورات] 2. Չքաւորութիւն. indigence.

ضروری { զարուրի [ա] Հարկաւոր, ստիպողական, անհրաժեշտ. nécessaire, urgent, indispensable [էգ. ضروریه] [յգ. ضروریات].

ضریر { զարիր [ա] Կոյր. aveugle.

ضعاف { տըʻաֆ* [ա] յգ. ضعیفի. pd. ضعیف.

ضعف { զաʻաֆ [ա] Տկարութիւն. faiblesse: بصر — աչքի տկարութիւն. amblyopie. قلب — փոքրոգութիւն pusillanimité. مزاج — վատառողջութիւն. santé délicate. débilité.

ضعف { տըʻֆ [ա] Կրկին. double [յգ اضعاف].

ضعفا { զուʻաֆա* [ա] Տկարներ. faibles, impuissant [եզ. ضعیف].

ضعفیت { զաʻաֆիյէթ* [ա] Բժշ. Տկարութիւն. asthénie, débilité.

ضعفیه { զաʻաֆիյէ* [ա] Տըկար. asthénique.

ضعیف { զաʻիֆ [ա] 1. Տըկար, անզօր. faible [ضعف էն] [էգ. ضعیفه] [յգ. ضعفا ، ضعاف] 2. Նիհար, վըտիտ. maigre.

ضعیفلاتمق { զաʻիֆլաթմագ [թ] Տկարացնել. rendre faible, maigre.

ضعيفلامق դաʻիֆլամագ / ضعيفلانمق դաʻիֆլանմագ [ի] 1. Տըկառանալ. s'affaiblir 2. Նիհարանալ. s'amaigrir.

ضعيفلك դաʻիֆլիք [ի] 1. Տկարութիւն. faiblesse 2. Նիհարութիւն. amaigrissement.

ضفدع դըֆտըʻ [-] Գորտ. grenouille [յգ. ضفادع] ։ حيوانات —يه գորտազգիք. batraciens.

ضلال դալալ / ضلالت դալալէթ* [-] Մոլորութիւն, մոլորանք. égarement, erreur.

ضلع դըլʻ, դըլըʻ [-] 1. կող, քով. côte [յգ. ضلوع] 2. Երկրչ. կող, երես. côté: جسم — կող. arète.

ضلعى դըլʻի, դըլըʻի [-] Երկրչ. կողային. costal [իգ. ضلعيه]։

ضلوع դուլուʻ, դուլուʻ* [-] յգ. ضلعի. pd. ضلع.

ضم դամմ [-] 1. Աւելցնել. ajouter, augmenter 2. Յաւելում. augmentation 3. յէօթրէ ձայնանիշ). euturu (signe phonique).

ضمائر դամաիր* [-] յգ. ضميرի. pd. ضمير.

ضمائم դամաիմ* [-] յգ. ضميمهի. pd. ضميمه.

ضماد դըմադ [-] Մեղմեցիք. cataplasme [յգ. ضمد]։ خردل — մանանեխոյ ծեփելիք. sinapisme.

ضمان դըման [-] 1. Երաշխաւորութիւն. garantie 2. Վնասուց հատուցում. dédommagement.

ضمن դըմն [-] 1. Ներս. dedans 2. Նպատակ. but: ضمنده — մէջը. au dedans. Համար. pour.

ضمنا դըմնէն [-] 1. Ներքնապէս. intérieurement 2. Լռելեայն. implicitement.

ضمنى դըմնի [-] Զօրութեամբ իմանալի. implicite [իգ. ضمنيه]։

ضمور դումուր [-] Բժշ. Մաշութիւն. atrophie.

ضمه դամմէ* [-] Էօթրէ (ձայնանիշ). le signe phonique eutré.

ضمير դամիր [-] 1. Սիրտ. cœur [յգ. ضمائر] 2. Խիղճ. conscience 3. Քեր. Դերանուն. pronom: ما في ال — մա ֆիլ դամիր սրտին մէջ ե-

զածք. ce qui est au cœur.

ضميمه { զամիմէ* [ա] Յաւելում. addition [յգ. ضمائم]: ضميمة յաւելւածով եւ լալով. par addition.

ضنك { զանք [ա] 1. Նեղութիւն. gêne 2. Նեղ. pénible.

ضنين { զանին [ա] Կծծի. avare.

ضوء { զավ' [ա] Լոյս. lumière [յգ. اضواء]:

ضوابط { զավաբըթ* [ա] Օրէնքներ, կանոններ. lois, règles [եզ. ضابطه]:

ضواحك { զավահիք* [ա] յգ. ضاحكه. pd. ضاحكه

ضياء { զիյա [ա] Լոյս. lumière.

ضياپاش { զիյաբաշ [պ] Լուսաւոր, լուսացայտ. lumineux, brillant.

ضيادار { զիյադար [պ] Լուսաւոր, լուսացայտ. lumineux, brillant.

ضياع { զիյա' [ա] Կորուստ. perte, perdition.

ضيافت { զիյաֆէթ* [ա] Խնճոյք. banquet, festin: كشيده — խնճոյք տալ. donner un banquet.

ضيالنمق { զիյալանմագ [թ] Լուսաւորուիլ. être éclairé.

ضير { զայր [ա] Վնաս. perte, dommage.

ضيف { զայֆ [ա] Հիւր. hôte [յգ. ضيوف]:

ضيق { զըյգ [ա] 1. Նեղութիւն. étroitesse 2. Նեղ. étroit: النفس — ' نفس — դժուարաշնչութիւն. asthme [ռմկ. տըգնէֆէս]:

ط

ط { թը իննեւտասներորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. dix-neuvième lettre de l'alphabet ottoman.

طا { թա* [ա] Արաբական անուն ط տառին. nom arabe de la lettre ط:

طائر { թաիր [ա] 1. Թռչող volant, volatile [طيران էն] [յգ. طائره] 2. Թռչուն. oiseau.

طائع { թաի' [ա] Հնազանդ obéissant [طوع էն] [յգ. طائعه]: طائعا կամովին. vo-

lontiers. de bon gré.

طائفه { տայֆէ* [ա] 1. Խալք, գաւմ. corps [ճէ. طوائف] 2. Ցեղ. genre 3. Ազգ, ժողովուրդ. nation, peuple.

طائل { տայըլ [ա] Օգուտ. utilité: — Յ անօգուտ. inutile.

طائی { տայի' [ա] ط տառին կամ Դայ ցեղին վերաբերեալ. relatif à la lettre ط ou au tribu Tay [էգ. طائیه].

طابان { տապան [թ] Տե՛ս. voir طبان.

طابخ { տապըխ [ա] Եփող. qui cuit [طبخ էն] [էգ. طابخه].

طابع { տապի' [ա] Տպագրող, տպագրիչ. imprimeur, éditeur [طبع էն] [էգ. طابعه] [ճէ. طابعین ، طابعون].

طابور { տապուր [թ] Վաշտ. bataillon: آغاسی — հազարապետ պահակ զօրաց. major de la gendarmerie.

طابقور { տապգուր [թ] Ուղնուլակ. croupière.

طابیه { տապիէ [թ] Մարտկոց. bastion, retranchement [տըռ. تعبیة էն].

طاپردامق { տաբըրդամագ [թ] Տե՛ս. voir طاقردامق.

طاپشرمق { տափշըրմագ [թ] Յանձնել. remettre, livrer.

طاپمق { տափմագ [թ] Պաշտել. adorer.

طاپنش { տափընըշ [թ] Պաշտամունք. adoration. culte.

طاپنمق { տափընմագ [թ] Պաշտել. adorer.

طاپنمه { տափընմա [թ] Պաշտամունք. adoration.

طاپنیجی { տափընըճը [թ] Պաշտող. adorateur.

طاپو { տափու [թ] 1. Սաստագման իրաւունք պետական երկրի' փոխան վճարելոյ գումարի. droit de possession acquis sur un terrain appartenant à l'état, contre une somme versée 2. Այդ իրաւունքը հաստատող վկայագիր. document qui appuie la dite possession:

Արազ. — ارض պետական երկիր. biens fonciers d'état. — مستغرق او (գետնին մէջ) զրկման ենթակայ ըլլալ. tomber en dépossession.

طاپه { տափա [թ] 1. Խցան. bouchon 2. Հրալից փամփուշտ. fusée: بورغیسی — խցահան. tire-bouchon.

طاپه‌لمق { թափալամագ [թ] Խըցել. boucher.

طات { թաթ, թատ [թ] Ճաշակ goût, saveur.

طاتدرمق { թաթըրտըրմագ [թ] Ճաշակեցնել. faire goûter.

طاتسز { թաթսըզ [թ] 1. Անհամ. insipide 2. Անախորժ. désagréable: — لق անհամութիւն. insipidité, fadeur.

طاتسزلانمق { թաթսըզլանմագ [թ] Անհամիլ. devenir fade.

طاتلی، طاتلو { թաթլը, թաթլու [թ] 1. Քաղցր, անոյշ. doux, suave 2. Քաղցրաւենի. marmelade: — بویان մատուտակ. réglisse. — جه անուշիկ. un peu doux. — مسی անհամ քաղցր, անլի. douceâtre.

طاتليلاشمق { թաթլըլաշմագ [թ] Անուշնալ devenir doux. s'adoucir.

طاتليلق { թաթլըլըգ [թ] Անուշութիւն. douceur.

طاتمق { թաթմագ [թ] 1. Ճաշակել. goûter 2. Կրել. éprouver.

طاتمه { թաթմա طاتم թաթըմ [թ] Ճաշակում. action de goûter.

طاحن { թահին [ա] Աղացող. qui moud [طحن էն] [էգ. طاحنه].

طاد { թատ [թ] Համ, Ճաշակ. saveur, goût.

طادانمق { թատանմագ [թ] Տե՛ս voir دادانمق.

طار { թար [թ] 1. Նեղ, անձուկ. étroit 2. Նեղութիւն. gêne 3. Հազիւ հազ. à peine: Ալոց. — الی ժլատ. sordide. كلك .— նեղը մտնալ. se trouver dans une position difficile. بـ — — ، — .— հազիւ հազ, դժուարաւ. à peine, avec difficulté. بوغمق .— նեղել. gêner. در — اورته‌لق Հրապարակի վրայ գրաւմունքան առաջնալ կայ. on traverse une crise.

طاراجق { տարաճըգ [թ] Նեղ և փոքր. étroit et petit.

طارالتمق { տարալթմագ [թ] Նեղցնել. rendre étroit. resserrer.

طارالمق { տարալմագ [թ] Նեղնալ. devenir étroit. être en crise.

طارتدرمق { տարթըտըրմագ [թ] Կշռել տալ. faire peser.

طارتشمق { տարթըշմագ [թ] Մրցել, մրցա-

ուիլ. se mesurer avec qn.

طارتلمق { տարթըլմագ [ի] կշռուիլ. être pesé, balancé.

طارتمق { տարթմագ [ի] կշռել. peser.

طارتمه { տարթմա [ի] կշռում. pesée.

طارتی { տարթը [ի] 1. կշռում. pesée 2. կշիռ. poids: Ա.... لى — կշռուած. pesé. سز — չկշռուած. non pesé. յանկուցն. inconsidéré. — الى սز բռնուն, անխոհեմ. impétueux.

طارچین { տարչին [ի] կինամոն. cannelle [տարբ. دارچين էն].

طارد { տարիտ [ա] 1. վանող. qui chasse [طرد էն] [հգ. طارده] 2. Բժշ. Արտաքսողիչ, վտարական. expulsif: ديدان — Հալածիչ որդանց որովայնի. vermifuge

طارطغان { տարտաղան [ի] Ցիր և ցան. épars.

طارغين { տարղըն [ի] Սրդողած. fâché.

طارغينلق { տարղընլըգ [ի] Սրտմտութիւն, գժտութիւն. fâcherie.

طارقه { տարգա* [ա] Պատահար, դէպք. accident, aventure [յգ. طوارق].

طارلتمق، طارلاتمق { տարլըթմագ [ի] Նեղցնել. rétrécir.

طارلتمق { տարլըթմագ [ի] Սրդողեցնել. fâcher, irriter.

طارلشدرمق { տարլաշտըրմագ [ի] Նեղցնել rétrécir, resserrer.

طارلشمق տարլաշմագ
طارلنمق տարլանմագ { [ի] Նեղնալ. devenir étroit, se rétrécir.

طارلق { տարլըգ [ի] 1. Նեղութիւն. étroitesse 2. Անձուկ տեղի. lieu étroit 3. Նեղութիւն. gêne, embarras 4. Տաղտուկ. ennui.

طارلمق { տարլըմագ [ի] Սրդողիլ. se fâcher.

طارم { տարէմ, տարըմ [պ] 1. Տաղաւար. tente 2. Գմբէթ. coupole: اخضر — երկինք. ciel.

طاره { տարա [է] կշիռ անօթոց. տարայ. tare : سى الششدر — անոր ինչ ըլլալը արդէն ծանուցեալ է. on le connaît déjà au juste.

طاری { տարը [ի] Տե՛ս. voir داری.

طاری { տարի [ա] Պատահած, եկած. ar-

rivé , survenu [طریان էն] [էք. طاریه] ، او — պատահիլ, գալ. arriver, survenir.

طاز { տազ [Բ] 1. Կունտ, Ճաղատ. chauve 2. Կնդութիւն. calvitie.

طازلاق { տազլագ [Բ] Կունտ, Ճաղատ chauve, à tête pelée.

طازلق { տազլըգ [Բ] Կնդութիւն. calvitie.

طاس { տաս [Պ] 1. Տաշտ, Թաս. tasse, bol 2. Սաղաւարտ. casque : باش — ی գլխու սկաւառակ. crâne. اسکی حام — اسکی նախնական վիճակ. statu quo. نیلکون — երկինք. ciel.

طاس { տաս [Բ] تمام — ճիշդ ու ճիշդ. complet, tout juste.

طاسلاق { տասլագ [Բ] 1. Ամուէր ու գիր, նախագիծ. esquisse, ébauche 2. Անարուեստ. grossier.

طاسلامق { տասլամագ [Բ] Կերպարանիլ, ծախել. se donner pour. se faire passer pour.

طاصلامق { տասըլամագ [Բ] Կաղապարել formuler.

طاش { տաշ [Բ] 1. Քար, վէմ. pierre 2. Քարէ. en pierre 3. Ժայռ. roc 4. Քար (աղիւսակի). dame : Աղաջ. آتق — խոցոտել, կծանել. picoter, piquer. اوجاغی — քարահանք. carrière de pierre. کسلك — քարանալ. se petrifier, se changer en pierre. կարկամիլ. se raidir. چالاسه — ինչ որ ալ ըլլի. contre toute supposition. طوتمق — քարկոծել. lapider. کوز ی — արջասպ պղնձի. sulphate de cuivre. جهنم ی — դժոխաքար, կիզաքար. azotate d'argent. pierre infernale.

طاشاق { տաշագ [Բ] Ամորձիք, երկուորիք. testicule.

طاشتمق { տաշըթմագ [Բ] Կրել տալ. faire porter.

طاشجی { տաշճը [Բ] 1. Քարտաշ tailleur de pierre 2. Քար ծախող. marchand de pierre.

طاشرمق { տաշըրմագ [Բ] Յորդել տալ faire, laisser déborder.

طاشقين { տաշգըն [Բ] 1. Զեղուն. débordant, dépassant les bords 2. Լիրբ. insolent 3. Աւելի քան պէտքն է. plus qu'il ne faut.

ـلق — Զեղում։ débordement.

طاشلامق { թաշլամագ [ի] Քարկոծել. lapider.

طاشلق { թաշլըգ [ի] Ա. Քարուտ տեղի. endroit pierreux Բ. Քարճիկ, խածի. jabot.

طاشمق { թաշմագ [ի] Յորդել, զեղուլ. déborder.

طاشنمق { թաշընմագ [ի] Կրուիլ. se transporter, déménager: دوشنك — խորհիլ, մտածել. penser, méditer.

طاشيمق { թաշըմագ [ի] Ա. Կրել, տանիլ. porter, supporter Բ. Փոխադրել. transporter.

طاصمه { թասմա [ի] Տե՛ս. voir تاصمه.

طاطوله { թաթուլա [ի] Փշաթինձորենի. stramonium.

طاعت { թա'աթ* [ա] Ա. Հնազանդութիւն, Հպատակութիւն obéissance, dévotion [յգ. طاعات] Բ. Պաշտամունք. culte, adoration: كاه — տաճար Աստուծոյ. temple de Dieu.

طاعن { թա'ին [ա] Չարախօս. médisant [طعن էն] [իգ. طاعنه].

طاعون { թա'ուն [ա] Ա. Համաճարակ ախտ. épidémie [յգ. طواعين] Բ. Ժանտախտ. peste: ی— 'ي— ժանտաբեր. pestilentiel.

طاغ { թաղ [ի] Լեռ. montagne, mont: Աղր— آغرى Արարատ լեռ. le mont Ararat. ی— كشيش Բիւթանիոյ Ողիմպոս. Olympe de Bithynie. — يانار Հրաբուղխ. volcan. — قره Գարադաղ. Monténégro. كچيسى — քարայծ. isard, chamois. كوز —ى ويرمك Սպառնալիք ընել. faire des menaces, intimider.

طاغتمق { թաղըթմագ [ի] Ա. Ցրուել. disperser Բ. Բաշխել. distribuer.

طاغلمق { թաղըլմագ [ի] Ցրուիլ, բաշխուիլ. être dispersé, distribué.

طاغدجى { թաղըթըճը [ի] Ա. Ցրուող. celui qui disperse Բ. Բաշխող. distributeur.

طاغرجان { թաղրըճան [ի] Տեսակ մը մեծ ձնձղուկ. gros-bec.

طاغستان { թաղըսթան [պ] Ա. Լեռնաստան.

région montagneuse Ձ. Տաղըստան. Daghestan.

طاغلق { տաղլըք [ի] Լեռնադաւառ. région montagneuse.

طاغلمق { տաղըլմաք [ի] Ձ. Ցրուիլ se disperser, se dissiper Ձ. Քայքայիլ. se dissoudre, se détruire: — ذهن ցնդիլ. se distraire.

طاغلو { տաղլու — طاغلی տաղլը [ի] Լեռնցի. montagnard.

طاغنق { տաղընըք [ի] Ցիր ու ցան, վայրավատին dispersé, épars.

طاغنقلق { տաղընըքլըք [ի] Ցիրուցանութիւն. état de dispersion.

طاغوق { տաւուք [ի] Հաւ. poule.

طاغی { տաղի [ա] Ապստամբ rebel [طغیان էն] [էզ. طاغیه] [յզ. طغاة] Ձ. Մեղաւոր. pécheur.

طاق { տաք [ա] Կամար. arc, voûte, arcade.

طاقت { տաքաթ* [ա] Կար, կարողութիւն, ույժ pouvoir, force [յզ. طاقات]. کتورمك — դիմանալ, դիմադրել. supporter, résister: سز — անզօր. impuissant. ուժաթափ. épuisé, débile. سزلق — անկարութիւն débilité.

طاقتشكن { տաքաթ-շիքէն [պ] Ուժաթափ, կարացուցիչ. accablant, affaiblissant.
طاقتفرسا { տաքաթ-ֆէրսա

طاقديس { տաքտիս [պ] Արքայական աթոռ trône royal.

طاقر { տաքըր [ի] Դատարկ vide: — طام բոլորովին դատարկ. tout vide. طوقور — ոտնատրոփ. en trépignant.

طاقردامق { տաքըրտամաք [ի] Դղրդել. faire du bruit. claquer.

طاقردی { տաքըրտը [ի] Դղրդիւն. bruit de pas etc.

طاقله، طاقلا { տաքլա — طاقلاق տաքլաք [ի] Թաւալագլոր. culbute: — قیلق թաւալագլոր իջնալ. se culbuter. تپه — كلك գլխի վայր թաւալիլ, գլորել. culbuter.

طاقلداق { տաքլըտաք [ի] Տե՛ս voir چاقلداق

طاقلمق { տաքըլմաք [ի] Ձ. Բռնուիլ, կառչիլ. s'attacher, se fixer, s'accrocher Ձ. Մէկուն հետ

իյնալ. taquiner quelqu'un.

طاقم { դագըմ[ը] 1. Խումբ. groupe, corps 2. Դաս. classe, série 3. Կոյտ masse 4. Սպաս, կազմած. ustensile, appareil, garniture 5. Դասակ. escouade 6. Կողմնակիցք. partisans.

Ասաց. — չ. խել մը. un certain nombre de. کوش — ی արծաթեղէն անօթք. argenterie. — — խումբ խումբ. par groupes. جاشیر — ی Ճերմակեղէնք, կտաւեղէն մարմնոյ. linge. trousseau. قلم — ی Տէրութեան պաշտօնակալք. fonctionnaires d'Etat, les bureaucrates.

طاقمق { դագմագ[ը] 1. Կառչել. բևեռել. fixer, attacher, accrocher 2 Կրել, մէջքը կապել. porter, se ceindre 3. Դնել. mettre: Ասաց. — آد ծիծաղական անուն դնել. donner un sobriquet. — آدی آدمه որոմ ցանել. semer la discorde. — قولپ պատճառ մը յերիւրել. alléguer une raison.

طاقنمق { դագընմագ [ը] Կրել, կապել. porter, se ceindre.

طاقوز { դագօզ[ը] 1. Փայտ. նայլ կոճղ. bûche 2. Թաւալում (գլանաձև փայտ որ բևեռանց ներքև կը դնեն գիւրաւ շարժելու համար). rouleau en bois.

طاقیه { դագիե [ը] Գդակ. calotte[ռամկ. Թագկէ]. ـجی — գդակավաճառ. marchand de calottes.

طاك { դան [ը] Արշալոյս. aube: آغز — ծագը արձակել, լուսնալ. commencer à faire jour.

طال { դալ [ը] Մերկ. nu: قلج — սուսերամերկ. l'épée à la main. սուսերաձիգ. tireur d'arme.

طالاب { դալապ[ը] 1. Իղձ. souhait 2. Ճիգ. effort: [ռամկ. طلب էն].

طالازلنمق { դալազլանմագ[ը] Ծփալ (ծովու) s'agiter, ondoyer.

طالاش { դալաշ [ը] 1. Տաշեղ. copeau 2. Սղոցուք. sciure.

طالاشمان { դալաշման [ը] Կռուասէր, մաքառող. querelleur.

طالاشمق { դալաշմագ[ը] Ձիրար խածնելով կռուիլ. lutter en se mordant.

طالاق { դալագ[ը] Փայծաղ rate: او — փայ-

ծաղը փորփոքիլ. avoir la rate enflée. اوقی — ցոզկենի չրաքըս մ'է. scolopendre.

طالامق { տալամագ [թ] Խածնել. mordre.

طالب { թալեպ [ա] 1. Ուզող, փափագող. qui demande, désire [طلب էն] [էգ. طالبه] [յգ. طالبين] 2. Աշակերտ. étudiant [յգ. طلبه ، طلاب]: — او ուզել, փափագել. vouloir, désirer.

طالبات { թալեպաթ* [ա] Աշակերտուհիք. écolières [եզ. طالبه].

طالح { թալէհ [ա] Մեղաւոր pécheur [էգ. طالحه] [յգ. طالحين ، طالحون].

طالدرمق { տալտըրմագ [թ] Մխել. plonger

طالدرمه { տալտըրմա [թ] 1. Տաշտաթաղ. provignage 2. Տաշտաթաղ եղած. provigné. marcotté.

طالطبان { տալթապան [թ] Բոկոտն. nu-pieds.

طالع { թալէ' [ա] 1. Ծագող, ելնող. qui se lève [طلوع էն] [էգ. طالعه] 2. Բախտ, ճակատագիր. fortune, sort, destinée [աստղ. գալէհ] 3. Բախտաւորութիւն. chance: — لی ، — ی یاور բախտը յաջող, բախտաւոր. favorisé par le sort. qui a bonne chance. — سز անբախտ. qui n'a pas de chance.

طالغج { տալըճ [թ] Լողորդ plongeur.

طالغه { տալղա [թ] Ալիք, կոհակ. vague, flot, onde: — لو յուզեալ. houleux, agité. մետ մետ, պաղպաջուն. ondé, moiré.

طالغه لنمق { տալղալանմագ [թ] Յուզիլ, ծփալ s'agiter, flotter, ondoyer.

طالغين { տալղըն [թ] 1. Մտախոհ. pensif 2. Քնեած, նիրհած. assoupi 3. Անզգայ, ապուշ. hébété, stupide.

طالغينلق { տալղընլըգ [թ] 1. Մտախոհութիւն. état pensif 2. Թմբրութիւն. assoupissement, stupeur.

طالق { թալէգ [ա] Արձակող, կնաթող. qui divorce [طلاق էն].

طالقاوق { տալգավուգ [թ] Հացկատակ. parasite: — لق հացկատակութիւն. parasitisme.

طالقه { թալէգա* [ա] Ամուսնաթող կին. femme qui a obtenu sa divorce.

طالمق { տալմագ [թ] 1. Սուզանիլ. se plonger

2. Խորասուզուիլ լինել. s'absorber 3. Մտազբաղ, մտախոհ լինել. être pensif, préoccupé 4. Նիրհել. s'assoupir: — اویقویه ի խոր քուն լինել. être enseveli dans le sommeil.

طالوت { թալութ [ա] Սաւուղ. Saül.

طاليان { թալեան [ի] Տե՛ս. voir داليان :

طاليا { թալիա [ի] Գորգինեայ (ծաղիկ). dahlia.

طاليقه { թալիգա [ի] Տեսակ մը կառք. sorte de voiture, calèche.

طام { թամ [ի] 1. Տանիք. toit 2. Գոմ. étable

طاماق { թամագ [ի] Քիմք. palais (de la bouche) [ռմկ. دماغ էն]:

طامز { թամըզ [ի] Գոմ. bouverie.

طامزلق { թամըզլըգ [ի] 1. Ցեղական. qui sert d'étalon 2. Սերելի անասուն. animal destiné à la reproduction.

طامع { թամի՛ [ա] Ցանկացող. avide [طمع էն]:

طامغه { թամղա [ի] Տե՛ս. voir تمغا :

طاملامق { թամլամագ [ի] Կաթել. tomber goutte à goutte, dégoutter.

طاملا، طامله { թամլա [ի] 1. Կաթիլ. goutte 2. Կաթուած. apoplexie 3. Անդամալուծութիւն. paralysie: لو — թամլալը. անդամալոյծ. paralytique.

طامو { թամու [ի] Գեհեն, դժոխք. enfer.

طانتمق { թանըթմագ [ի] Ճանչցնել. faire connaître. présenter.

طاندر { թանտըր [ի] Թոնիր. tandour.

طانشمق { թանըշմագ [ի] 1. Զիրար ճանչնալ. se connaître 2. թանըշմագ Խորհուրդ հարցնել. consulter.

طانغلاق { թանղըլագ [ի] Տե՛ս. voir دانغلاق :

طانلمق { թանըլմագ [ի] Ճանչցուիլ. être connu

طانه { թանա [ի] Հորթ. veau: Աւագ. باش — տապուշ. tête creuse. بورنی — երէզուրդն, երիզակ. ténia.

طانيشق { թանըշըգ [ի] 1. Ծանօթութիւն. connaissance 2. Խորհրդակցութիւն. consultation.

طانيق { թանըգ [ի] Ճանչուոր, ծանօթ. connaissance, connu.

طانيمق { թանըմագ [ի] 1. Ճանչնալ. conna-

tre 2. Խոստովանիլ. reconnaître, avouer.

طاو { դաւ [ի] Դաւ, Նենգ. artifice, ruse.

طاوجی { դաւճը [ի] Նենգաւոր, խաբեբայ traitre, rusé.

طاورانش { դավրանըշ [ի] Վարմունք. manière d'agir, conduite.

طاورانمق { դավրանմագ [ի] 1. Վարուիլ. agir, se comporter 2. Շարժիլ. se mouvoir 3. Ճիգ ընել. faire un effort: — سلاحه ի զէն դիմել. courir aux armes.

طاوس { դավուս [ա] Սիրամարգ. paon.

طاوسامق { դավսամագ [ի] Տե'ս voir تاوسامق ։

طاوشان { դավշան [ի] 1. Նապաստակ. lièvre 2. Կահագործ. menuisier: Աոոյ. کلیدی — գողական բանալի, ագուռուկ. fausse clef, crochet. آطه سی — ճագար. lapin. قولاغی — Թոքախոտ. pulmonaire.

طاوشانجیل { դավշանճըլ [ի] Մեծ արծիւ. grand aigle.

طاوق { դավուգ [ի] Հաւ. poule: هند طاوغی Հնդկահաւ. dindon, dinde. کوزی — կուշա մատանց ակից. œil de perdrix. — اوجی կեռնեխ (սև ափետուր թռչուն մ'է) merle. کوکسی — կաթով, շաքարով և հաւու կրծոց նարդով շինուած անուշակ մը անուշեղէն է. espèce de pâte au lait sucré avec la chaire effilée de poule.

طاوقجی { դավուգճը [ի] Հաւավաճառ. marchand de volaille.

طاول { դավուլ [ի] Թմբուկ tambour.

طاولامق { դավլամագ [ի] Գարարացնել. engraisser.

طاولانمق { դավլանմագ [ի] Գարարանալ. s'engraisser.

طاولجی { դավուլճը [ի] Թմբկահար. celui qui bat le tambour.

طاولباز { դավուլպազ [ի] Անուաշրթիկ. tambour (de roue).

طاولی { դավլը [ի] Գարարար gras, potelé.

طاوله { դավլա [ի] 1. Ախոռ. écurie 2. Տե'ս. voir طوله 3. Նարդ. tric-trac.

طاوه { դավա [ի] Տե'ս. voir تاوه ։

طاهر { դահիր [ա] Մաքուր. pur, propre [طهارت էն] [էզ. طاهره]։

طای { դայ [ի] Մտրուկ. poulain.

، طایامق ، طایاق، طایاتمق

طایانمق { Տե՛ս. voir طیانمق ، طیانمق և طیامق ، طیاق

طایفه { դայֆէ կամ طائفه դաիֆէ [ի. գ.] Նաւաստի. marin, matelot.

طایی { դայը [ի] Տե՛ս. voir دایی ։

طب { թըպպ [ա] Բժշկագիտութիւն. médecine

طبا { թըպպադին [ա] Բժշկականապէս. médicalement.

طبائع { դաբայի՛* [ա] յգ. طبیعت. pd. طبیعت ։

طبابت { դաբաբէթ* [ա] Բժշկական արուեստ art médical.

طباخ { դաբբախ [ա] Խոհարար. cuisinier [طبخ էն] [յգ. طباخین]։

طباخت { դաբախէթ*[ա] Հոհարարութիւն. cuisine, art culinaire.

طباع { դըբա՛* [ա] յգ. طبیعت pluriel de طبع ։

طباق { դաբագ [ի] Պնակ. assiette, plat [ա. طبق էն]։

طباق { դըպագ [ա] Պատշաճում, յարմարում. adaptation.

طبان { դապան[ի] 1. Ներբան ոտից. plante du pied 2. փայտեղէն գօտի. traverse: Առած. انجیری — պաղպաղուտ. figue sèche. — ترازوسی Հարթաչափ. niveau. — دوز դժբախտ. infortuné. — ـه قوت Հետիոտն. à pied. — دوه ی Հողի կեղ. pas d'âne. — قالدرمق ی վազել, փախչիլ. courir, fuir. چالمق — ' آتمق — վազել. courir. ضد — ـه — դէմ ընդդէմ. diamétralement opposé. اوق — ی Տեձան ստանալ. chevron. ! — Համարձակիլ. avoir le courage de, oser. سز — երկչոտ. peureux.

طبانجه { դապանճա [ի] 1. Ատրճանակ. pistolet 2. Ապտակ. soufflet: — آتمق ատրճանակ պարպել. tirer un coup de pistolet.

طبخ { դապխ [ա] 1. Եփել. cuire 2. Եփ. coction, cuisson.

طبطاب { դապդապ [ա] Տե՛ս voir چوکان ։

طبع { դաբ՛ [ա] 1. Բնութիւն. le naturel [յգ.

طباع] 2. Տպագրութիւն. impression 3. Տիպ. édition 4. Տպել. imprimer : — تيز վաղվաղկոտ. précipité, empressé. դիւրաբորբոքիկ, ցասկոտ. irascible, irritable.

طبعاً { թապ'ան [ա] 1. Բնութեամբ. de nature 2. Տպագրութեամբ. par impression.

طبعخانه { թապ'խանէ [դ] Տպարան. imprimerie.

طبعیه { թապ'իյէ* [ա] Տպագրական. d'impression.

طبق { թապագ [ա] 1. Պնակ plat [جمع. اطباق] 2. թըպգը. Համանգոյն, յար և նման. conforme, absolument le même, pareil 4. Համաձայնութիւն. conformité: — ب իլէ թըպգըսի. Ճշդիւ. exactement.

طبقات { թապագաթ* [ա] جمع. طبقهի. pd. طبقه ; علم — الارض երկրաբանութիւն. géologie.

طبقجه { թապագաճը [դ] Փոքրիկ պնակ. petit plat, soucoupe.

طبقه { թապագա* [ա] 1. Խաւ երկրի. couche [جمع. طبقات] 2. Աստիճան. étage 3. Ծալք. pli 4. Թերթ (թղթի). feuille (de papier) 5. Կարգ, դաս. catégorie 6. Սերունդ. génération : Անաց. شبكيه — ցանցանման ականն, ցանցենի. rétine. — قزحيه Ծիածան ական. iris. التهاب — ملتحق ակնապատաղային բորբոքում. conjonctivite.

طبقی { թըպգը [ի] Ճշդիւ. exactement.

طبل { թապլ [ա] 1. Թմբուկ. tambour [جمع. طبول] 2. Անդր. Թմբուկ (ականջաց). tympan.

طبلزن { թապլզէն طبلباز թապլպազ [դ] Թմբկահար. celui qui bat le tambour, tambour.

طبله { թապլէ* [ա] 1. Խան, սեղան. plateau de bois. table 2. Բոլորշի հարթ սկաւառակ. disque plate 3. Հարթ մաս գագաթան. partie plate du sommet [Տաճկ. դաշկլա] : — سی توتون ծխախոտոց. cendrier.

طبلهكار { թապլաքեար [ի] Փայտեայ սկաւառակով ուտելիք ծախող շրջուն առեւտրական. marchant ambulant qui vend des comestibles rangés sur un plateau de bois.

طبلی { թապլի [ա] ատպա. թմբ. թմբկային (ականջի). tympanique [էգ. طبليه]։

طبول { թապուլ* [ա] յգ. طبلի. pd. طبل ։

طبی { տըպպի [ա] Բժշկական medical, médicinal

طبيب { թապիպ [ա] Բժիշկ. médecin [طب էն] [էգ. طبيبه] [յգ. اطبا]։ —لك բժշկութիւն. médecine. سر — բժշկապետ. médecin en chef, premier médecin.

طبيعت { թապիի'աթ* [ա] Բնութիւն, բարք. nature, naturel, humeur [յգ. طبائع]։ Առած. ۱ — ստանալ s'habituer. —لو ، — صاحب ، اهل — ճաշակի տէր. homme de goût. —يله բնականաբար. naturellement. — ملايم او — աղիքները ստական իրք լոյծ ըլլալ avoir le ventre lâche.

طبيعی { թապիի'ի [ա] Բնական. naturel [էգ. طبيعيه] [յգ. طبيعيات]։ حكمت —ه բնագիտութիւն. physique.

طبيعيون { թապիի'իյուն [ա] Բնագէտք, բնախոյզք. naturalistes, physiciens.

طبيه { տըպպիյյէ* [ա] Բժշկական. médical: —لی բժշկութեան ուսանող. étudiant en médecine.

طبراق { թօբրագ [բ] 1. Հող. terre 2. Գետին. terrain, sol 3. Հողեղէն. de terre 4. Երկիր, աշխարհ. pays, territoire: — قورو սոսկ գետին. terre nue.

طپه، طپوق، طپوز { Տե՛ս. voir طاپه ، طوپوق ، طوپوز ։

طحال { թահալ [ա] Փայծաղ. rate: —ی փայծաղական. օգտակար փայծաղացաւի. splénique.

طحان { թահհան [ա] Ջաղացպան. meunier [طحن էն] [էգ. طحانه]։

طحانت { թահհանէթ* [ա] 1. Աղացում. mouture 2. Ջաղացպանութիւն. art de meunier.

طحره { թահրա* [ա] Տե՛ս. voir دهره ։

طحلب { թահլապ [ա] Բուսա. Ջրամամուռ. mousse aquatique.

طحن { թահն [ա] 1. Աղալ, մանրել. moudre, broyer 2. Աղացում. mouture

طحنيه { թահնիյյէ* [ա] Աղալու վերաբերեալ relatif à la mouture: — اداره سی աղօրեաց վարչութիւն. direction des moulins.

طحين { դահին [ա] կնճը-թան հիւթ. huile de sésame.

طحينى { դահինի [ա] կնճը-թան հիւթի գոյ-նով. դեղնամոխրագոյն. de couleur d'huile de sésame. gris jaunâtre.

طرائق { դարաիգ* [ա] յգ. طريقتի.pd.طريقت ։

طرابلس { դարապօլուս [ի] Տրիպօլիս. Tripoli: شام — արեւելեան Տրիպօլիս. Tripoli de Syrie. غرب — արեւմտեան Տրիպօլիս Tripoli de Barbarie, Tripoli d'Afrique.

طراپزه { դրափեզա [ր] Սե-ղան. table.

طراتور { դարադօր [ի] Տե՛ս voir تراتور ։

طرار { դարրար [ա] 1. Գը-ռաւկահատ, կողոպ-տիչ. filou, croqueur [յգ. طراره] 2. դրրար յգ. طره.pd طره

طراز { դըրազ [զ] 1. Զար-դարող. qui orne, qui embellit [յգ. طرازان] 2. Զարդ. embellissement 3. դարազ[ի] Տարազ, սանտրուք. peignures.

طرازنده { դըրազէնտէ [զ] Զարդարող. qui orne [յգ. طرازندكان] ։

طراغان { դարաղան[ի]կարծր, խիստ, dur, rude.

طراق { դարաք[ի] 1. Սանտր peigne 2. Սանտր պարտիզպանաց. râteau 3. Խճահան գործի. drague 4. Գզոց. carde 5. Սանտրա-կերպ ցցունք. aigrette en forme de peigne.

طراقجى { դարաքճը [ի] Սանտրավաճառ marchand de peigne.

طراقلامق { դարաքլամագ [ի] 1. Սանտրել. râteler 2. Խճահանով մաք-րել draguer 3. Գզել. carder

طراقه { դարաքա* [ա] Ճա-չիւն. fracas.

طرامبه { դըրամպա [ի] Փո-խանակութիւն. échange, troc: ا — փոխա-նակել. échanger, troquer.

طرامق { դարամագ [ի] Սան-տրել. peigner 2. Գզել. carder: آرايوب — մանրակրկիտ խնամով փնտռել chercher minutieusement.

طرانبته { դըրանպէթէ[է] Զին-ուորական թմբ-կուկ. tambour militaire, caisse: جى— թմբկահար. tambourineur, tambour.

طرانبه { դըրանպա [ի] Տե՛ս voir طرامبه ։

طرانمق { թարանմագ [ի] Սանտր- ուիլ. se peigner

طراوت { թարավէթ* [ա] Թարմութի, զո- վութիւն. fraîcheur: لى — թարմ, զով. frais.

طرب { թարէպ [ա] Խրա- խութիւն, Հրճ- ուանք, ուրախութիւն. joie, allégresse: انكيز — ուրա- խառիթ. réjouissant.

طربزون { թրապիզօն [ի] Տրա- պիզոն. Trébizonde.

طربناك { թարէպնաք [պ] Ու- րախ. joyeux.

طربان { թըրփան [ի] Ման- գաղ. faucille, faux: جى — հնձող. faucheur.

طربوش { թարփօշ [ի] Գըլ- խանոց, սաղա- ւարտ. coiffure, casque.

طرتيل { թըրթըլ [ի] Թըր- թուր. chenille.

طرح { թարհ [ա] 1. Նետել, ձգել. jeter 2. Հաստատել (տուրք). imposer 3. Թուա. Հանում. soustraction 4. Ածու. couche, planche: افكن — Հիմնար- կող. fondateur.

طرخان { թարխան [ա] Իշ- խան. prince.

طرخون { թարխուն [ա] Տե- սակ մը անու- շահոտ գնդածաղիկ. estragon.

طرد { թարդ [ա] 1. Արտաքս- ել, վռնտել. chasser, expulser 2. Արտաքս- ում. expulsion.

طرر { թուրէր* [ա] յք. طره pluriel de طره.

طرز { թարզ [ա] Տարազ, ձև, կերպ, եղանակ forme, façon, manière.

طرطير { թարթըր [է] քիմ. Գինեքար, գինե- մրուր. tartre: ى — գինեմր- րական. tartrique. يت — գի- նեմրրատ. tartrate.

طرف { թարաֆ [ա] 1. Կողմ. côté, part [յք. اطراف] 2. Մաս, partie 3. Բ. է կողմնակից, պաշտպան. partisan, protecteur: Առց. اول ده — անդ. là. ده — هر ամեն ուրեք. partout. نه — դէպի. vers à. طوتمق — կողմնակ- ցութիւն ընել. prendre parti de qn. — — տեղ տեղ. ça et là. — سز անկողմնակալ. impartial.

طرفاء { թարֆա [ա] Մօշայ (թուփ մ'է). tamarix: ى — فصيلهٔ մօշայինք. tamariscinées.

طرفدار { թարաֆտար [պ] Կողմ- նակից, կուսակից,

partisan [ج. طرفداران].

طرفدارلق { թարաֆտարլըգ [թ] طرفدارى թարաֆտարլըք [գ] Կողմնակցութիւն. partialité.

طرفانده { թարաֆանտա [թ] Թարաֆ. انده ترفنده էն:

طرفه { թարֆէ* [ա] Քթթթել. աչքի քթիթ. clignotement: طرفة العين ակնթարթ. clin d'œil.

طرفه { թուրֆէ* [ա] 1. Զըքնաղ ինչ, նորութիւն. curiosité, nouveauté [ج. طرف] 2. Ծաղրաշարժ գործ. acte comique, risible.

طرفيل { թըրֆիլ [պ] Առուոյտ. trèfle.

طرفين { թարաֆէյն [ա] 1. Երկու կողմ. les deux côtés 2. Երկուստեք. les deux parties 3. Երկու հակառակորդ կողմեր. les deux parties adversaires.

طرق { թուրուգ* [ա] ջ. طريقի. pd. طريق.

طرماشمق { թըրմաշմագ [թ] Մագլցիլ. grimper.

طرمالق { թըրմալամագ [թ] 1. Ճանկռտել. égratigner 2. Մագլցիլ. grimper.

طرماندى { թըրմանտը [թ] Ճանկռտուք. égratignure.

طرميق { թըրմըգ [թ] 1. Փոքրիկ ճանկ. crochet 2. Տրմուխ. râteau.

طرميقلامق { թըրմըգլամագ [թ] 1. Ճանկռտել. égratigner 2. Սանտրել (գետինը). râteler.

طرناق { թըրնագ [թ] 1. Եղունգ. ongle 2. Սմբակ. corne, sabot 3. Չակերտ. guillemet: Առած. قاطر طرناغى մուշմայ. genêt. دپەدن طرناغە قدر յատակից գլուխ. de pied en cap. لى— եղունգաւոր. ongulé. چتال —لو կճղակաւոր. aux sabots fourchus. قورت طرناغى եօթնատերեւուկ. tormentille.

طره { թուռրէ* [ա] Խոպոպիկ, գանգուր. boucle de cheveu [ج. طرر، طرار].

طريان { թարայէան [ա] 1. Պատահում. occurrence, arrivée 2. Գալ, դիպիլ. arriver, survenir.

طريق { թարիգ [ա] 1. Ճանապարհ, ճամբայ, ուղի. chemin, route, voie [ج. طرق] 2. Միջոց. mesure, moyen 3. Եղանակ, կերպ. manière, façon 4. Շաւիղ, ասպարէզ. sentier, carrière 5. Կարգ, միաբանութիւն.

ordre religieux 6. Բնչ Հնարք, եղանակ. procédé : خاص — անել ուղի, փողոց. impasse, cul-de-sac. عام — Հասարակաց ճանապարհ. voie publique.

طريقت { թարիգաթ [=] 1. Ճանապարհ. voie [ջն. طرائق] 2. Աղանդ. secte 3. Միաբանութիւն, ուխտ կրօնաւորաց. ordre religieux 4. Միստիքականութիւն. mysticisme.

طزمان، طزلاق { Տե՛ս voir دزمان دزلاق

طشت { թաշթ [գ] Տաշտ, կոնք. bassin, cuvette, conque.

طشره { թաշրա [ի] 1. Դուրս le dehors 2. Տար աշխարհ. pays étranger : —ده ، ـرده — ի գաւառս. dans les provinces.

طشره لو ، طشره لى { թաշ- րալը թաշրալի [ի] Գաւառացի, գիւղացի. provincial.

طعام { թաա՛մ [=] 1. Ուտելիք, կերակուր. aliment, mets [ջն. اطعمه] 2. Ճաշ, ընթրիք. dîner, repas: ا — ճաշել, ընթրել. dîner, souper.

طعاميه { թաա՛միյէ [=] Կերակրոյ ծախս. frais de nourriture.

طعان { թաա՛ան [=] Զրպարտօղ, պարսաւիչ. détracteur [طعن էն].

طعم { թա՛մ [=] 1. Ուտել. manger 2. Ճաշակում. goût. action de manger

طعمه { թաա՛մէ [=] 1. Կեր. aliment 2. Ճարակ, Համբ. proie.

طعن { թաա՛ն [=] 1. Զրպարտել, պարսաւել. médire, blâmer 2. Զրպարտութիւն, պարսաւ. médisance, blâme.

طعنه { թաա՛նէ [=] Զրպարտութիւն, պարսաւ. médisance, blâme : —زن չարախօս. détracteur.

طغات { թուղաթ [=] ջն. طاغی. pd. طاغی.

طغار { թաղար [ի] Մախաղ. besace.

طغارجق { թաղարճըգ [ի] Փոքր մախաղ, Հովուի մախաղ. petite besace, gibecière.

طغرا { թուղրա [ի] Ծածկագիր գրօշմ Սուլթանի. կնքոյ. chiffre ou monogramme du Sultan. coin [ուղղ. գաւառ].

طغيان { [illegible] [-] 1. [illegible] se révolter 2. [illegible] déborder 3. [illegible] révolte 4. [illegible] débordement.

طفره { [illegible]* [-] 1. [illegible] saut 2. [illegible], [illegible]. fierté, arrogance: — فروش [illegible] arrogant. fier.

طفل { [illegible] [-] [illegible], [illegible]. enfant en bas âge [ج. اطفال] [مؤ. طفله].

طفلان { [illegible] [ف] [illegible]. laurier-cerise.

طفلى { [illegible] [ف] [illegible], [illegible]. parasite, bouffon [illegible. طفيليه].

طفوليه، طفوليت، طفليت { [illegible], [illegible], [illegible]* [-] [illegible]. enfance, bas âge.

طفيلى { [illegible] [-] 1. [illegible], [illegible]. parasite, bouffon 2. [illegible]. parasitaire: —يت [illegible]. parasitisme.

طقسان { [illegible] [ف] [illegible]. quatre-vingt-dix.

طقسانجى { [illegible] [ف] [illegible]. quatre-vingt-dixième.

طقناز { [illegible] [ف] [illegible] trapu.

طقوز { [illegible] [ف] [illegible]. neuf.

طقوزنجى { [illegible] [ف] [illegible] neuvième

طك { [illegible] [ف] [illegible] voir طاق.

طلا { [illegible] [-] 1. [illegible] onguent 2. [illegible]. oindre 3. [illegible]. dorure.

طلايع { [illegible]* [-] ج. طليعه. pd. طليعه.

طلاب { [illegible]* [-] ج. طالب. pd. طالب.

طلاسم { [illegible]* [-] ج. طلسم. pd. طلسم.

طلاش { [illegible] [ف] [illegible]. voir طلاش.

طلاق { [illegible] [-] [illegible] ([illegible]). divorce, répudiation: بائن — [illegible]. divorce irrévocable.

طلاقت { [illegible]* [-] [illegible]. liberté: لسان — [illegible]. éloquence.

طلب { [illegible] [-] 1. [illegible]. demander, exiger 2. [illegible], [illegible].

vouloir, désirer 3. Պահանջում. demande, exigence 4. Փափագ. désir.

طلبا } տալէպէն[ա] Կամենալով. désirant.

طلبكار } տալէպքեար[ղ] Ուզող. désireux.

طلبه } տալէպէ * [ա] جمع. طالب ի. pd. طالب : علوم * — աստուածաբանութեան ուսանողք. étudiants en théologie.

طلسم } տըլըսըմ[ա] Թմմանք, յուռութք, պահպանակ հմայական. talisman.

طلع } տալ' [ա] Ծաղ. Բեղնաւորիչ փոշի (ծաղկանց) pollen.

طلعت } տալ'աթ *[ա] 1. Տեսիլ, կերպարանք, դէմք. aspect, vue, visage 2. Ծագում. lever.

طلق } տալք[ա] Հանքա. Գեանասող. talc.

طلوع } տուլու' [ա] 1. Երեւում. apparition 2. Ծագումն. lever 3. Ծագիլ. se lever.

طلوم } տուլում [ը] 1. Տիկ. outre 2. Հովուական տիկ. musette 3. Մուշտակի կտոր. pièce de fourrure.

طلومبه } տուլումպա[ը] Ջրհան. pompe.

طلومبه جی } տուլումպաճը[ը] Ջրհանկիր. pompier.

طليعه } տալի'ա * [ա] Յառաջապահ. avant-garde, avant-poste [ج. طلائع].

طم } տըմ [ը] Ցղկում. polissage.

طماع } տամմա' [ա] Խիստ ագահ, անյագ, անձնչացող très avide [طمع էն].

طماعی } տամա'ի [ա] Ագահ, անձնչացող. avide. aspirant à...

طماغ } տամաղ[ը] Քիմք. palais(de la bouche).

طمأنينت } տըմ'էնինէթ * [ա] Անդորրութիւն repos, calme.

طمث } տամս [ա] Բէլ. Դաշտան. menstruation, règles: ی — 'ս— դաշտանային. menstruel.

طمح } տամհ [ա] Ցառել. fixer les yeux.

طمر } տամար [ը] 1. Երակ. veine 2. Բնութիւ. humeur : Աոյ. طوتمق ی — ղայրանալ, սրտնեղիլ. être irrité, de mauvaise humeur. յամառիլ. s'entêter. — طوتمق ղայրացնել. irriter.

— شاه շնչերակ. artère. آق — ջիղ. nerf.

طمروق { դօմրուգ [ե] Տե՛ս voir طومرق ։

طمطراق { դըմդըրագ [ե] Ցոյց, շքեղութիւն. parade, pompe: لى— շքեղ. pompeux.

طمع { դամա՛ [ա] 1. Անյագութիւն, ագահութիւն. avidité 2. Տենչալ, ցանկանալ. convoiter 3. Ագահութիւն. avarice.

طمعاً { դամա՛ան [ա] Տենչալով, ցանկալով. par avidité, par convoitise.

طمعكار { դամա՛գեար [պ] Անյագ, ագահ. avide, avare: لق— անյագութիւն, ագահութիւն. avidité, avarice.

طمله { դամլա [ե] Տե՛ս voir طامله ։

طمورجق { դօմուրճըգ [ե] Պտուկ (ծառի) bourgeon.

طمورجقلانمق { դօմուրճըգլանմագ [ե] Պտկել. bourgeonner.

طناب { դընապ [ա] Վրանի պարանք. cordage

طناز { դաննազ [ա] Ծաղրող, քրքջող. ricaneur

طنبور { դամպուրա [ա] Փանդիռ, կիթառ. guitare: ـه— բամբռամբի. mandore. ـى— ، ـجى— ، ـانى— փանդռահար. guitariste.

طنز { դանզ [ա] Ծաղր, քրքջութիւն. ricanerie.

طنطنه { դանդանա* [ա] Շքեղութիւն, ցոյց. pompe, faste: لو— շքեղ. pompeux, fastueux.

طنغردامق { դընղըրդամագ [ե] Շաչել, կանչել. cliqueter.

طنغردى { դընղըրդը [ե] Շաչիւն. cliquetis.

طنغهداق { դընղադագ [ե] Յանկարծ. soudainement.

طنلامق { դընլամագ [ե] Հնչել, զնգել. sonner, tinter.

طنامق { դընմամագ [ե] Ուշ չդնել, չխօսիլ, բան մը չընել, չընել. ne pas faire attention, ne dire, ne faire rien. rester impassible.

طنمق { դընմագ [ե] Ուշ դնել, խօսիլ. faire attention, dire qc.

طنين { դանին [ա] 1. Բզզում. bourdonnement 2. Հնչիւն, թնդիւն. retentissement: انداز او—

հնչեցնել. faire retentir.

طوائف { թավայիֆ* [ա] ճմ. թայիֆէի. pd. طائفه ,

طوار { թավար [թ] Դուարը, արջառ. gros bétail

طوارق { թավարըգ* [ա] ճմ. թարիգէի. pd. طارقه ,

طواشی { թավաշի [ա] Ներքինի. eunuque.

طواف { թավաֆ [ա] 1. Բանի մը շուրջը դառնալ tourner autour de qc. 2. թավվաֆ. Բանի մը շուրջը քանիցս դարձող. qui fait le tour répété de qc.

طواق { թավագ [թ] Տե՛ս. voir دواق ,

طوامیر { թավամիր* [ա] ճմ. թումարի. pd. طومار ,

طوان { թավան [թ] Ցեղուն. plafond: آغز — ی քիմք. palais (de la bouche). ایچ — ' آراسی — վերնայարկ, առաստաղ. grenier, mansarde.

طواویس { թավավիս*[ա] ճմ. թավուսի. pd. طاوس

طوبره { թօպրա [թ] Պարկ. sac [ձիու թօռպա]

طوبی { թուպա*[ա] Դրախտի մէջ ծառ մ'է nom d'un arbre au Paradis.

طوپ { թօփ [թ] 1. Գունդ boule 2. Թնդանօթ, canon, pièce d'artillerie 3. Պարկ թղթի, կերպասու. rame de papier, pièce d'étoffe 4. Կլոր, բոլորշի. rond: Առոց. قار — ی ձիւն գունդ. pelote de neige. آتمق — ռումբ արձակել. tirer des coups de canon. սնանկանալ. faire faillite. — ی բոլորը, ամէնը. le tout, tout entier. — دن մեծաքանակ. en gros. միահաղոյն. en masse, tout ensemble. — — խումբ խումբ en groupe. طوتمق — ه ռմբակոծել. bombarder. — اویونی գնդակախաղ. jeu de paume. او — ժողուուիլ. se rassembler. ا — ժողվել. amasser. — طور կծկարկ. ամփոփ. contracté, rétréci.

طوپاج { թօփաճ [թ] 1. Շըռնդուկ. toupie 2. Տպազիոն (ակն). topaze 3. Գէր և կարճ. gras et court. rondelet.

طوپارلاق { թօփարլագ [թ] 1. Բոլորշի կլոր. rond 2. Ռմբակ. obus: طوس — համակ կլոր. tout rond.

طوپارلامق، طوپارلق { թօփարլամագ [թ] ժողվել. ramasser

طوپال { թօփալ [ք] կաղ. boiteux: —لق կաղութիւն. clochement.

طوپجی { թօփճը [ք] 1. Թընդանօթաձիգ. artilleur, canonnier 2. Սնանկացեալ. failli.

طوپخانه { թօփխանէ [գ] Թընդանօթի գործարան. arsenal de l'artillerie: عامره مشيريتى — արքունի (Օսմանեան) Թնդանօթարանի վերատեսչութիւն. Grand Maîtrise de l'artillerie ottomane.

طوپراق { թօփրագ [ք] Տե՛ս voir طپراق ։

طوپلاتمق { թօփլաթմագ [ք] Ժողվել տալ. faire ramasser.

طوپلامق { թօփլամագ [ք] 1. Ժողվել, հաւաքել. ramasser, recueillir, réunir: عقلنى باشنه — խելքը բերել, սթափիլ. rentrer en soi-même. se recueillir.

طوپلانمق { թօփլանմագ [ք] 1. Ժողովուիլ. se ramasser, s'assembler 2. Ժողուտուիլ. ramasser ses effets.

طوپلو { թօփլու — طوپلى թօփլը [ք] Գնդասեղ. épingle: —جه ամփոփ. rassemblé, réuni. միահաղոյն. en masse.

طوپوز { թօփուզ [ք] Բիր, Մահակ massue, masse: —م آلتنده ، —م حقیچون բռնի. par force.

طوپوق { թօփուգ [ք] 1. Կոճ, պճեղ. cheville 2. Աւազակայր ի մուտս գետոյ, խրուստ. barre d'un fleuve.

طوت { թութ [ք] Տե՛ս voir توت ։

طوتار { թութար [ք] 1. Լուսնոտութիւն. épilepsie 2. Կատաղութիւն խափշկաց. rage des nègres.

طوتارق { թութարգ [ք] Լուցկի, Լուցանելի, պատրոյգ. amadou, mèche.

طوتاريق { թութարըգ [ք] Տե՛ս voir طوتار ։

طوتام { թութամ [ք] 1. Մի բուռ. une poignée de 2. Փունջ. bouquet 3. Բռնատեղ, երախակալ, կոթ. manche, poignée.

طوتامق { թութամագ [ք] 1. Բռնատեղի. poignée 2. Նեցուկ. appui 3. Քննադատելի բան. chose critiquable.

طوتدرمق { թութթուրմագ [ք] 1. Բռնել, ձեր-

բակալել տալ. faire tenir, faire arrêter 2. Սկսիլ. commencer.

طوتساق { տու-թսագ[ը] Գերի. captif.

طوتشدرمق { տու-թշըտըրմագ [ը] 1. Բռնել տալ. faire tenir 2. Իրարու հետ կռուեցնել. provoquer au combat 3. Փռնկցնել. mettre le feu.

طوتشمق { տու-թըշմագ[ը] 1. Զիրար բռնել. se tenir 2. Կռուի բռնուիլ se prendre de querelle 3. Բռնկիլ. prendre feu 4. Խուճապել. s'alarmer: ال اله — Ձեռք ձեռքի տալ, հաշտուիլ. se tenir par la m un, se reconcilier. — اتكلر Խուճապիլ. s'alarmer.

طوتغون { տու-թղուն[ը] Բռնուած. saisi : — جى Խաբեբայ. fourbe.

طوتقال { տու-թգալ [ը] Սոսինձ. colle forte

طوتقاللامق { տու-թգալլամագ [ը] Սոսնձել. coller de la colle forte.

طوتلمق { տու-թուլմագ [ը] 1. Բռնուիլ. être saisis, arrêté 2. Վարձուիլ être loué 3. Խաւարիլ (լուսնի, արեւու). s'éclipser: — ديل Լեզուն կապուիլ. perdre la parole. — سس Ձայնը մարիլ. s'enrouer.

طوتمق { տու-թմագ [ը] 1. Բռնել. saisir, tenir, attraper 2. Ձերբակալել, կեցնել. arrêter, retenir 3. Պահել. observer 4. Վարձու բռնել, վարձել. prendre à louage, affrêter, engager 5. Գրաւել. occuper 6. Նկատել. regarder 7. Ունկն դնել. prêter l'oreille 8. Հետեւիլ. suivre 9. Կառավարել, սանձել. gouverner, maîtriser 10. Արմատանալ. s'enraciner : Ասաց. — ديلى Լռել. se taire. — يوز Սկսիլ. commencer. — يارش Մրցիլ. rivaliser. — اوزون Երկայնաբանել. parler longuement. Երկարաձգել. traîner. — ال Ձեռնտու լինել. prêter la main. — خاطرده ، — ذهنده Միտք պահել. retenir dans la mémoire. — كوز Վստահիլ. compter sur. طوتهلم كه Դիցուք թէ. supposons que. — آتوب Մեծաբանել. faire le grand parleur. — دكز Ծովահար լինիլ. avoir mal de mer.

طوتمق { դուդմագ [ի] 1. Բռնել. tenir 2. Գործածել. employer 3. Դնել. appliquer.

طوتو { դուդու [ի] Գրաւ. gage.

طوتوق { դուդուգ [ի] 1. Անդամալոյծ. paralysé 2. Ամչկոտ. honteux

طوتی { դուդի [ղ] Թութակ perroquet.

طوج { դունճ [ի] Անագապղինձ. bronze.

طور { դավր [ա] 1. Ընթացք, վարք. conduite [ժը. اطوار] 2. [ի. է] Գոռոզութիւն. arrogance: — صاتمق Հպարտանալ. prendre des airs. — لى գոռոզ. arrogant.

طور { դուր [ա] Լեռ. mont.

طوراق { դուրագ [ի] 1. Կայան. halte 2. Բնակարան. demeure 3. Կայուն. stagnant.

طورپ { դուրբ [ի] Բողկ. radis [—պ. ترب. Թիւրք էն]. Այդ. — قرمزی կարմիր բողկ. radis rouge. — کبی առոյգ. robuste.

طوربه { դօրպա [ի] Պարկ. sac: — طاشاق երկուորեայց պարկ. scrotum.

طوربیل { դօրբիլ [է] Մողառումբ, նաւահար ռումբ. torpille.

طورتی { դօրթու [ի] Մրուր, նստոյց. lie, marc, sédiment: — لو մրրախառն, troublé.

طوردرمق { դուրտուրմագ [ի] Կեցնել. arrêter, stopper.

طورش { դուրուշ [ի] Կեցուածք, դիրք. posture: — یان կողմնակի տեսիլ. profil.

طورشمق { դուրուշմագ [ի] Դէմ առ դէմ կենալ. se tenir l'un contre l'autre.

طورشی { դուրշու [ի] Տե՛ս. voir ترشی.

طورطوپ { դօրդօբ [ի] Համգրճուած. tout rond 2. Կծկուած. resserré.

طورطوت { դուրդուդ [ի] Կարգապահութիւն. discipline.

طورغون { դուրղուն [ի] 1. Կայուն, անշարժ. stagnant 2. Հանդարտ, խաղաղ. calme, reposé, paisible 3. Խոնջ. fatigué, las 4. Ապուշ. hébété: — لق անշարժութիւն, դադարում. stagnation. Խաղաղութիւն. apaisement.

խոնջութիւն. lassitude. ապշութիւն. stupéfaction.

طورفانده { տուրֆանտա [թ] Տե՛ս voir ترفنده .

طورفه { տուրֆա [թ] 1. Պիղծ impur, profane 2. Արգիլեալ. prohibé.

طورلاق { տօրլագ [թ] Անվարժ, ամրմուղ. indompté, farouche.

طورلمق { տուրլըմագ [թ] Կենալ. rester.

طورمق { տուրմագ [թ] 1. Յոտին կալ. se tenir debout 2. Կենալ. rester 3. Սպասել. attendre 4. Կանգ առնուլ. s'arêter : Առց. — قارشو հակառակիլ. s'opposer. — ذهن ապշիլ. être stupéfait.

طورناويد { տուրնավիտ [է] Բանալի պտուտակի. tournevis.

طورنج { տուրունճ [թ] Տե՛ս voir ترنج .

طورنو { տուրնօ [է] Ճախարակ. tour.

طورنه { տուրնա [թ] Կռունկ, խորդ. grue: Առց. بالغى — գայլաձուկ. brochet. غاغاسى — խորդենի. կռունկենի. géranium.

طوروق { տօրուգ [թ] Գագաթ, ծագ : cime, sommet, comble.

طوروقلامق { տօրուգլամագ [թ] Լնուլ. combler.

طورولمق { տուրուլմագ [թ] Զտիլ, հանդչիլ, յստակիլ. se reposer, devenir limpide, se clarifier.

طورون { տօրուն [թ] Թոռ petit-fils.

طوره { տուրա [թ] 1. Ոլորեալ շուան կամ թաշկինակ, խարազան corde ou mouchoire tordu. fouet 2. Կարժ. écheveau 3. Տե՛ս voir طغرا .

طورى { տօրու [թ] Աշխէտ. bai.

طوز { տուզ [թ] Աղ. sel : انكليز —ى ծծմբատ մագնէզիի. sulfate de magnésie. قيا —ى քարածոյ աղ. աղուճակ. sel gemme, fossile. طاتسز —سز անհամ: insipide.

طوزاق { տուզագ [թ] Դարան. piège.

طوزجى { տուզճի [թ] Աղավաճառ. marchand de sel.

طوزلاق { տուզլագ [թ] Աղահանք. saline

طوزلامق { տուզլամագ [թ] Աղել. saler.

طوزلامه { թուզլամա [թ] Ա-ղածդյք. salaison.

طوزلتمق { թուզլըթմագ [թ] Աղել տալ. faire saler.

طوزلق { թուզլըգ [թ] Աղա-ման. salière.

طوزلو { թուզլու [թ] 1. Աղած. salé 2. Աղի. salin 3. Սուղ. cher: اوطورمق — սուղի նստիլ. coûter cher: بلغم — տեսակ մը մորթային ախտ. dartre. جه — քիչ մը աղի. un peu salin. քիչ մը սուղ, սուղ-կեկ. nn peu cher.

طوزله { թուզլա [թ] Աղա-գործարան. saline

طوس { թօս [թ] Ոգորում. action de cosser: اورمق — եղջիւր ածել, ոգո-րել. cosser. اورشدرمق — ոգո-րել տալ. faire cosser.

طوسباغه { թօսպաղա [թ] Կրի-եայ. tortue.

طوسون { թօսուն [թ] 1. Մոզի, զուարակ bouvart, bouvillon 2. Ա-ռոյգ. jeune, robuste.

طوشان { թավշան [թ] Տե՛ս voir طاوشان.

طوطی { թութի [պ] Թութ-ակ, պապագայ. perroquet : ك — թութիկեկ. փոքր պապագայ. petit perroquet, perruche.

طوع { թավ' [ա] Սիրայօ-ժար հնազանդու-թիւն. soumission volontaire: بالطوع والرضا կամօք և հաճութեամբ. volontiers.

طوعاً { թավ'ան [ա] կամօք. volontiers : و — كرهاً կամայ և ակամայ. bon gré mal gré.

طوغ { թուղ [թ] Տեսակ մը Թրքական դրօշ որ է ծայրը անցուած ձիու պոչ. այս նշան հին ատենն ի պատիւ կը տար-ուէր բաշաներու աղէկէն. toug, sorte d'étendard turc formé d'une demi-pique à laquelle est fixée une queue de cheval.

طوغان { թօղան [թ] Բազէ. faucon : Աւոյ. بورنلی — կոր, արծուենք. aquilin. جی — բազէավարժ. fauconnier.

طوغرام { թօղրամ [թ] Յօշ-ուած. morceau, tranche.

طوغرامق { թօղրամագ [թ] Մանր մանր կտրատել, մանրել. couper

en menus morceaux.

طوغرامه { թօղրամա [ի] 1. Յօշուած. morcelé 2. Ատաղձագործի յօրինուած. ouvrage de menuiserie: جى— ատաղձագործ. menuisier: جيلق— ատաղձագործութիւն. menuiserie.

طوغرلتمق { թօղրուլթմաք [ի] Շտկել, ուղղել. régler, rectifier, ajuster, diriger.

طوغرلمق { թօղրուլմաք [ի] 1. Շտկուիլ, ուղղուիլ. se régler, se rectifier 2. Դէպ ի մէկ կողմ երթալ. se diriger vers.

طوغرمق { թօղուրմաք [ի] Ծնել, ծննդաբերել. accoucher. mettre au monde. mettre bas.

طوغرى { թօղրու [ի] 1. Շիտակ. direct 2. Ուղիղ. droit 3. Ճիշդ. juste, exact 4. Ճշմարիտ. vrai 5. Պարկեշտ, արդարակորով. honnête, intègre 6. Ուղղակի. directement 7. Ճշդիւ. exactement: جه— ‘ — دن— ուղղակի. directement. سى— արդարեւ en vérité. كون — سى արեւելք, արեւելից կողմ. levant, orient.

طوغريلق { թօղրուլուք [ի] 1. Ուղղութիւն. droiture 2. Ճշդութիւն. exactitude 3. Ճշմարտութիւն. vérité 4. Պարկեշտութիւն. honnêteté.

طوغش { թօղուշ [ի] Տե՛ս voir طوغوش.

طوغله { թուղլա [ի] 1. Աղիւս. brique 2. Աղիւսեայ. de brique: جى— աղիւսավաճառ, աղիւսագործ briquetier.

طوغمق { թօղմաք [ի] 1. Ծնանիլ. naître 2. Ծագիլ. se lever 3. Յառաջ գալ. se produire.

طوغمه { թօղմա [ի] 1. Ծնունդ. naissance 2. Ծնած. né: بيومه — ի բնէ. originairement.

طوغوش { թօղուշ [ի] 1. Ծնունդ. naissance 2. Ծագում. lever: لى— ազնուածին. noble.

طوفان { թուֆան [ա] Ջրհեղեղ. déluge.

طوق { թօք [ի] 1. Կուշտ, յագ. rassassié 2. Թաւ. épais.

طوق { թավք [ա] 1. Մանեակ. collier 2. Կարողութիւն. puissance.

طوقات } դօգադ [ի] Ապտակ. soufflet.

طوقلق } դօգլըգ [ի] 1. Յագուրդ. rassasiement 2. Թանձրութիւն. épaisseur: بوغاز طوقلغى։ որ-նեդեան փոխարէն. contre nourriture.

طوقماق } դօգմագ [ի] Թակ, գրթակ. maillet.

طوقماقلامق } դօգմագլամագ [ի] Թակով զարնել. battre avec un maillet.

طوقورجين } դօգուրճին [ի] Մանկական խաղ մ'է. լընկու. marelle.

طوقوش } դօգուշ [ի] Բախում. choc.

طوقوشدرمق } դօգուշդուրմագ [ի] Ընդհարկանել. entre-choquer.

طوقوشمق } դօգուշմագ [ի] 1. Ընդհարկանիլ. s'entre-choquer 2. Ընդհարել. entre-choquer.

طوقومق } դօգումագ [ի] Ոստայնանկել, գործել (կտաւ). tisser.

طوقومه } դօգումա [ի] 1. Հիւսք. texture 2. Ոստայն, հիւսուած. tissu.

طوقوناقلى } դօգունագլը [ի] Կծու, խիստ. choquant, piquant.

طوقوندرمق } դօգունդուրմագ [ի] Հպել տալ, դպցնել. faire toucher.

طوقونمق } դօգունմագ [ի] 1. Դպչիլ. toucher 2. Վնասել. nuire 3. Ի գութ շարժել. attendrir.

طوقه } դօգա [ի] Օղակացոյց. boucle 2. [է] Բաժակահարութիւն. choc des vers. toast: لى — աղու-ցաւոր. bouclé.

طوك } դօն [ի] Սառն. gelée: Առոյ. ياغى — եզանց և ոչխարաց ճարպ, ճրագու. suif. چوزلك — հալիլ սառնամանեաց. dégeler. قالق — սառիլ. geler. յապուշ կրթիլ. être stupéfait.

طوكدرمق } դօնտուրմագ [ի] Սառեցնել. faire geler, glacer.

طوكدرمه } դօնտուրմա [ի] Պաղպաղակ. glace: جى — պաղպաղակ ծախող. glacier.

طوكز } դօնուզ [ի] Խոզ. cochon, porc [աղա-տօմնող]: بالغى — ծովախոզ. marsoin.

طوكزلان } դօնուզլան [ի] Կա-յադնդիկ (բը-ղէզ մ'է). escarbot.

طوكمق { տօնմագ [է] Սառ-չիլ. geler.

طوكوق { տօնուգ [ը] 1. Սառ-ած. gelé 2. Աղօտ, նսեմ, անփայլ. terne, pas claire: لق — աղօտու-թիւն. ternissure.

طوكوقلانمق { տօնուգլանմագ [ը] Աղօտիլ devenir terne.

طول { տուլ [ը] Այրի. veuve: عورت — اوتى կռատուկ. glouteron.

طول { տուլ [ա] Երկայնու-թիւն. longueur, longitude: مدت — Առաջ. երկար ատեն; longtemps, une longue durée.

طولا { տուլա [ա] Երկայ-նութեամբ. en longueur, longitudinalement.

طولاشدرمق { տօլաշտըրմագ [ը] 1. Շրջեցնել. conduire autour de 2. Պըտտցնել. faire circuler.

طولاشمق { տօլաշմագ [ը] 1. Շըր-ջիլ, շրջագայիլ. circuler, faire un tour 2. Գալարիլ. se tordre: — ذهن միտքը շփոթիլ. avoir l'esprit brouillé.

طولاشمه { տօլաշմա [ը] Շըր-ջան. circulation, tour.

طولاشق { տօլաշըգ [ը] 1. Խառնակ, շը-փոթ. compliqué, brouillé 2. Ծառուածապատ. zigzag 3. Խոտոր. détourné: لق — խառնակութիւն, շփոթու-թիւն. embrouillement.

طولاق { տօլագ [ը] Բարձ-պան. guêtre.

طولامباج { տօլամպաճ [ը] Գալարեալ. entortillé, brouillé.

طولامق { տօլամագ [ը] Շըր-ջապատել. entourer.

طولامه { տօլամա [ը] Մատ-նաշուրթն. mal d'aventure, panaris.

طولاندرمق { տօլանտըրմագ [ը] Կծանել, խա-բել. escroquer, rogner.

طولاندريجى { տօլանտըրըճը [ը] Կծանող, խա-բող: escroqueur: لق — խա-բեբայութիւն. escroquerie.

طولانمق { տօլանմագ [ը] Շուրջ գալ. circuler.

طولاني { տուլանի [ա] Ըստ երկայնութեան. longitudinalement.

طولاى { տօլայ [ը] Շրջա-պատ. circuit: — دن վերաբերմամբ. relativement. պատմամբ. à

cause de. دن — անուղղակի կերպով. indirectement. — سيله պարագայիւք. circonstanciellement.

طولدرمق { տօլտըրմագ [թ] Լեցնել, լնուլ remplir, combler: — سلاح հրացան լնուլ. charger un fusil.

طولغون { տօլղուն [թ] Լեցուն, լի. rempli, plein: — اتنه գէր. potelé. —لق լիութիւն. plénitude. معده طولغونلغى ահաւլութիւն. embarras gastrique. قولاق طولغونلغى հմտութիւն. connaissance.

طولمق { տօլմագ [թ] Լեցուիլ. se remplir: قولاق — վարժիլ. s'accoutumer. — كوزلر յորդասաւս փղձկիլ. avoir des larmes aux yeux.

طولمه { տօլմա [թ] 1. Լեցուած. rempli 2. Լիցք (կերակուր մ'է). farci.

طولو { տօլու [թ] 1. Լեցուն, լի. rempli, plein 2. Առատ. abondant 3. Կարկուտ. grêle: آوج —سى բուռն մի լի. une poignée.

طولومبه،طولوم { Տե՛ս voir طلوم‌طلومبه

طوله { տավլա [թ] Ախոռ. écurie.

طولى { տուլա* [ա] Երկայնագոյն. plus ou le plus long [էգ. اطول ի]. يد — կատարեալ հմտութիւն. connaissance parfaite.

طومار { տումար [ա] Գլանաձև ձեռագիրք. rouleau de manuscrit.

طومباق،طومباز { Տե՛ս voir تومباق تومباز

طومبالاق { տօմպալագ [թ] Ցոլր, գիրապարար. potelé.

طومروق،طومرق { տօմրուգ [թ] 1. Կոճղ, բուն. tronc, bûche 2. Զառւկ. bourgeon 3. Կապանք. entrave, cangue 4. Բանտ. cachot: طومروغه اورمق կապանքի դնել. mettre aux fers. آغاسى — բանտապան. geôlier.

طومروقلانمق { տօմրուգլանմագ [թ] Զըռւկիլ. bourgeonner.

طومشمق { տօմուշմագ [թ] Թթուռիլ (Թռչնոց), ոջիլ փնտռել. s'épouiller (des oiseaux).

طوموز { տօմուզ [թ] Տե՛ս. voir طوكز.

طون { տօն [թ] 1. Վարտիք. caleçon en toile 2. Գոյն (երիվարի).

couleur de cheval 3. Հա-գուստ. habit.

طوناغق { թօնաղըգ [ի] Տե՛ս voir دوناغق.

طونباى { թօնպայ [ի] Մա-տակ գոմէշ. femelle du buffle.

طونج { թունճ [ի] Անագա-պղինձ. bronze.

طونلاته { թօնէլաթա [է] Տա-կառաչափ tonne

طونه { թունա [ի] Դանուբ. Danube.

طوى { թօյ [ի] 1. Արօս (թռչուն մ'է) outarde 2. Անփորձ, խակ, տը-հաս. béjaune, novice, sans expérience 3. Անընտել. non apprivoisé, farouche.

طويت { թավիյէթ* [ա] Դի-տում, կամեցողու-թիւն. dessein, volonté.

طويرمق { թօյըրմագ [ի] Կշտ-ացնել, յա-գուրդ տալ. rassasier.

طويغو { թույղու, թույղու [ի] Զգացում. sens, sentiment.

طويغولى { թույղուլու [ի] Զգայուն, ու-շիմ. sensible, sensé.

طويل { թավիլ [ա] Երկայն. long [طولا ‌ئ] [էջ. طويله]. الجاد — Երկայնահա-սակ. de haute taille élancé.

طويلق { թօյլուգ [ի] 1. Տը-հասութիւն. inexpérience 2. Անընտելու-թիւն. humeur sauvage.

طويلمق { թօյըլմագ [ի] 1. Կշտանալ. se rassasier 2. թուայուլմագ. Լսուիլ, իմացուիլ. être entendu, divulgué.

طويله { թավիլէ* [ա] Արօ-տավայր դրուած գրաստուց ոտքին անցուած լար. corde passé aux pieds des bêtes de somme mises au vert [ռմկ. գավըլա իփի].

طويمق { թօյմագ [ի] 1. Կշտ-անալ, յագե-նալ. se rassasier 2. թույ-մագ. Լսել. entendre 3. Իմանալ. apprendre 4. Զգալ. sentir.

طويورمق { թույուրմագ [ի] 1. Իմացնել. donner avis 2. թօյուրմագ. Կշտացնել. rassasier.

طويوم { թօյում [ի] Յա-գուրդ. rassasiement: لق — կշտանալու չափ autant qu'il faut pour se rassasier. աւար. butin.

طهارت { թահարէթ* [ա] 1. Մաքրութիւն. propreté 2. Կանոնական

մաքրողութիւն. purification légale.

طهور { դահուր [ա] 1. Մաքուր. propre [طهارت էն] 2. Սուրբ. saint.

طى { դայ [ա] 1. Ծալել. plier, rouler 2. Ընթանալ. parcourir 3. Կրճատել. retrancher, élider: لسان — լեզուն բռնել, կարճել. tenir sa langue.

طيار { դայեար [ա] 1. Թռուչուն, թռչտուն. volatile [طيران էն] [էփ. طياره] 2. Անհաստատ, անկարգ. erratique.

طيانمق { դայանմագ [թ] 1. Յեցուցանել. appuyer 2. Ընդդիմանալ. résister.

طياق { դայագ [թ] 1. Նեցուկ. appui 2. Մղթ. étai 3. Գաւազանի հարուած, ծեծ. bastonnade: آتمق — ծեծել. battre.

طيالسه { դայալիսէ* [ա] յգ. طيلسانի. pd. طيلسان.

طيامق { դայամագ [թ] Տե՛ս voir طيانمق.

طيانقلى { դայանըգլը [թ] Դիմացկուն. durable, solide.

طيانلمق { դայանըլմագ [թ] Տե՛ս voir طيانمق.

طيانمق { դայանմագ [թ] 1. Յենուլ. s'appuyer 2. Դիմանալ. résister 3. Տոկալ. endurer, supporter

طيب { դայյիպ [ա] Բարի, ընտիր. bon, excellent [էփ. طيبه] [յգ. طيبات].

طيبات { դայյիպադ* [ա] 1. յգ. طيبի. pd. طيب 2. Բարեգործութիւնք. bonnes œuvres 3. Համեմներ. aromates, épices.

طير { դայր [ա] Թռչուն. oiseau [յգ. طيور].

طيران դայառան / طيرورت դայրուրէթ* [ա] 1. Թռչել. s'envoler 2. Թռիչ. vol.

طيريون { դայրիյուն [ա] Թռչնաբանք. ornithologistes.

طيش { դըշ [թ] 1. Դուրս, արտաքին կողմ. partie extérieure 2. Արտաքին. extérieur: ايچى —ى بر անկեղծ. sincère. دكز — ովկիանոս. océan.

طيشارى { դըշարը [թ] Դուրս. déhors: — ده դուրսը. en déhors. — دن դուրսէն. du déhors. — ار արտաշխարհ. pays lointain, l'étranger.

طيق { դըգ [թ] 1. Նեղ. étroit 2. Խճողել.

fourré: نفس — ծանրաշնչու-թիւն. asthme. ծանրաշունչ. asthmatique.

طيقاج { դըգաճ [ի] խից, խցան. bouchon, tampon.

طيقامق { դըգամագ [ի] խցել, փակել. boucher, fermer: — آغزيني պապանձե-ցնել. réduire quelqu'un au silence.

طيقانق { դըգանըգ [ի] խը-ցանիլ, գոցուիլ. s'engorger, s'obstruer.

طيقردامق { դըգըրտամագ [ի] Ոտքի ձայն հա-նել. faire du bruit en marchant 2. Դղրդել. faire du bruit.

طيقشدرمق { դըգըշտըրմագ [ի] խծկել, մխել. bourrer, enfoncer

طيقسيرق { դըգսըրըգ [ի] Փռ-ստնգտալ. éternuement.

طيقشمق { դըգըշմագ [ի] խը-ճողիլ, խծկիլ. être bourré, serré.

طيقلمق { դըգըլմագ [ի] Տեղ մը փակուիլ մը-նալ. être enfermé, fourré quelque part.

طيقمق { դըգմագ [ի] խծ-կել, մխել. bourrer, enfoncer.

طيقناز { դըգնազ [ի] Տե՛ս voir طقناز.

طيقز { դըգըզ[ի] Նեղ, ան-ձուկ. étroit, resserré.

طيلسان { դայլասան [ա] Գէտ ի ուսն կախուած թաթաթոցի ծայր որ է նշա-նակ գիտնոց. bout du turban descendant sur l'épaule comme signe des savants.

طين { դին [ա] Կաւ, տիղմ: argile, boue, limon: حكمت — իմաստասիրաց շողախ. lut de sapience.

طينت { դինէթ * [ա] 1. Զանգուած. pâte 2. Բնութիւն. nature. — بد վատասեռի. vilain.

طينمق { դընմագ [ի] Տե՛ս voir طنق.

طيور { դույուր*[ա] Թռչ-չունք. oiseaux [եզ. طير]. يون— Թռչնաբաններ. ornithologistes.

ظ

ظ { զը· Քսաներորդ տառ Օսմանեան այբուբենի vingtième lettre de l'alphabet ottoman.

ظاء { զա* [—] Արաբական անուն ظ տառին. nom arabe de la lettre ظ.

ظالم { զալիմ [—] 1· Անիրաւ, Հարստահարիչ, բըռնաւոր. injuste, oppresseur, tyran [ظلم էն] [էֆ· ظالمه] [ջմ· ظلمه ՝ ظالمون ՝ ظالمين] 2· Անագորոյն. cruel.

ظالمانه { զալիմանէ [զ] 1· Բռնաւորական. tyrannique 2· Բռնաւորի պէս. tyraniquement.

ظاهر { զահիր [—] 1· Աչերև, յայտնի. manifeste, évident [ظهور էն] [էֆ· ظاهره] [ջմ· ظاهرات ՝ ظواهر] 2· Արտաքին. extérieur : — او յերևան գալ. se manifester. — بين արտաքուստ դիտող. observateur superficiel. — پرست ցոյց ցուցող. ostentateur. արտաքին երևւոյթէն դատող. qui ne juge que par les apparences.

ظاهراً { զահիրէն [—] Արտաքուստ, արտերևոյթս. extérieurement, en apparence.

ظاهری { զահիրի [—] 1· Արտաքին. extérieur [էֆ· ظاهريه] 2· Աշխարհային. mondain: — معناى բառական իմաստ. sens littéral.

ظبی { զէպի' [—] Վիթ, եղջերու. gazelle [էֆ· ظبيه] [ջմ· ظباء].

ظرائف { զըրաիֆ* [—] ջմ· ظريفه ի. pd· ظريفه.

ظرافت { զըրաֆէթ* [—] 1· Վայելչութիւն. élégance, grâce 2· Վայելչախօսութիւն. langue dorée, éloquence: — لى վայելուչ. gracieux, décent.

ظرف { զարֆ [—] 1· Աման, անօթ. vase, étui [ջմ· ظروف] 2· Նամակի պահարան. enveloppe de

lettre 3. Թաժակակալ. soucoupe 4. Կեր. Տեղական կամ ժամանակական մակբայ. adverbe de lieu ou de temps: مكانده — միջոցին. dans l'espace

ظرفاء { զուրէֆա* [ա] յդ. ظريف ին. pd. ظريف.

ظروف { զուրուֆ* [ա] յդ. ظرف ին. pd. ظرف.

ظريف { զարիֆ [ա] 1. Վայելուչ, սիրուն. élégant, joli [ظرافت էն] [իգ. ظريفه] [յդ. ظرفا ، ظرائف ، ظراف] 2. Վայելչախօս, քաղցրաբան. qui a une langue dorée.

ظريفانه { զարիֆանէ [գ] ظريف ի յատուկ. propre à ظريف.

ظريفلك { զարիֆլիք [ի] Տե՛ս voir ظرافت.

ظريفه { զարիֆէ* [ա] Սիրուն բան, խօսք. chose, parole agréable [յդ. ظرائف].

ظفر { զուֆր, զըֆր [ա] Եղունգ. ongle [յդ. اظفار].

ظفر { զաֆէր [ա] 1. Յաղթանակ, յաղթութիւն. victoire, triomphe [յդ. اظفار] 2. Յաջողութիւն. succès: — طاق յաղթական կամար. arc de triomphe.

ظفره { զաֆրէ* [ա] Եղնգիկ (մաշկ ինչ որ կը գոյանայ աչքի ճերմակին վրայ) onyx, ptérygion.

ظفرى { զուֆրի [ա] Եղնգային. unguéal.

ظفرياب { զաֆէրեապ [պ] — اولـ յաղթանակել remporter la victoire. յաջողիլ, ի գլուխ հանել. parvenir, venir à bout.

ظل { զըլլ [ա] 1. Ստուեր. ombre [յդ. ظلال] 2. Երկ. Շօշափող գիծ. tangente: Ալլահ. ظل اللهى — Աստուծոյ ստուերին, այն է Սուլթանին de l'ombre de Dieu, soit, du Sultan.

ظلال { զըլալ* [ա] յդ. ظل ին. pd. ظل.

ظلام { զալամ [ա] 1. Խաւար, մթութիւն. ténèbres, obscurité 2. զուլլամ. Խիստ կեղեքիչ. grand oppresseur [ظلم էն].

ظلف { զըլֆ [ա] Կճղակ. sabot fendu, bisulce [յդ. اظلاف].

ظلم { զուլմ [ա] 1. Անիրաւութիւն, հարստահարութիւն, կեղեքում. injustice, oppression [յդ. مظالم] 2. Հարստահարել. opprimer.

ظلما { զուլմէն [ա] Յանիրաւի, բռնի. injustement, par force.

ظلمات { զուլումաթ* [ա] 1. խաւարք. ténèbres [են. ظلمت] 2. Անդունդք, խորխորատ. régions ténébreuses, abîmes.

ظلمانى { զուլմանի [ա] խաւարչային, մթին. ténébreux, obscur [են. ظلمانيه]

ظلمت { զուլմէթ* [ա] Մըթութիւն, խաւար obscurité, ténébres [յգ. ظلمات]

ظلمه { զալէմէ* [ա] յգ. ظالمի. pl. de ظالم.

ظلوم { զալում [ա] Կարի անիրաւ, կեղեքիչ, հարստահարիչ. très injuste, grand oppresseur [ظالم են].

ظله { զըլլէ* [ա] Ստուեր. ombre [յգ. ظلل].

ظلى { զըլլի [ա] Ստուերային relatif à l'ombre.

ظليت { զըլլիյէթ* [ա] Աստուածային ստուերականութիւն. état de ce qui est l'ombre de Dieu.

ظليل { զալիլ [ա] Հովանաւոր, շքոտ. ombreux [ظل են] [են. ظليله].

ظن { զանն [ա] 1. Կարծիք supposition, conjecture, opinion [յգ. ظنون ، ظنيات] 2. Կարծել. penser, croire: Ա. — حسن բարեւոր կարծիք, վստահութիւն. bonne opinion, confiance. سوء ظن կասկած. գէշ կարծիք, խէթ. soupçon, mauvaise opinion, ombrage.

ظنون զունուն* [ա] յգ. ظنի.
ظنيات զաննիյաթ [ա] յգ.
pl. de ظن.

ظواهر { զավահիր* [ա] յգ. ظاهرի. pl. ظاهر.

ظهر { զահր [ա] Թիկունք. dos: قوة الظهر օգնական զօրք. renfort.

ظهر { զուհր [ա] Կէս օր. midi: قبل الظهر կէս օրէ առաջ. avant-midi. بعد الظهر կէս օրէ յետոյ. après-midi.

ظهرى { զահրի [ա] ...: Թիկնային. Թիկանց dorsal [են. ظهريه].

ظهريه { զահրիյէ*[ա]Մուրհակի մը ետեւ գըրուած իրք. endossement: وضع — մուրհակի մը ետեւը բան մը գրել. endosser.

ظهور { զուհուր [ա] 1. Երեւում. apparition 2. Ցերեւան գալ, յառաջ գալ, պատահիլ. apparaître, provenir, avoir lieu.

ظهورات { զուհուրաթ*[ա] 1. Պատահականու

Թիւն (ք). éventualité (s) Զ. [Բ. Գ.] Պատահական. éventuel.

ظهير { ʻզահիր [ա] Օգնական, Նեցուկ. assistant, aide [ظهر էն] [Եգ. ظهيره].

ع

ع { ʻայն Քսան և մէկերորդ տառ օսմանեան այբուբենի. vingt et unième lettre de l'alphabet ottoman.

عائد { ʻային [ա] Ա. Վերադարձող. qui revient [عودت էն] [Եգ. عائده] Զ. Վերաբերեալ. relatif, concernant: او — վերադառնալ. revenir. վերաբերիլ, պատկանիլ. se rapporter, regarder, concerner.

عائدات { ʻայիտաթ* [ա] Եկամուտք. revenus.

عائده { ʻայիտէ* [ա] Հաս, եկամուտ. revenu, rapport [Յք. عائدات].

عائق { ʻայիգ [ա] Յետաձգող, յապաղող. qui retarde, ajourne [عوق էն]. ه — արգել, խոչ. empêchement.

عائله { ʻայիլէ* [ա] Ընտանիք. famille.

عابد { ʻապիտ [ա] Ա. Պաշտող. adorateur [عبادت էն] [Եգ. عابده] [Յք. عبده ، عابدين] Զ. Ջերմեռանդ. dévot.

عابدانه { ʻապիտանէ [պ] Ջերմեռանդօրէն. pieusement, dévotement.

عابر { ʻապիր [ա] Անցնող, passant [عبور էն]. مارين و —ين անցորդք. les passants.

عابس { ʻապիս [ա] Խոժոռ. austère, refrogné [عبوست էն] [Եգ. عابسه].

عاتق { ʻաթիգ [ա] Ազատագրեալ. affranchi [عتق էն] [Եգ. عاتقه].

عاتي { ʻաթի [ա] Խեռ, ապստամբ. rétif, rebelle [عتو էն] [Յք. عتاة].

عاج { ʻաճ [ա] Փղոսկր. ivoire.

عاجز { ʻաճիզ [ա] Անկարող, տկար. impuissant,

faible [عجز էն] [էֆ. عاجزه] [ըֆ. عجزه]։ قالق — չկարողանալ. n'être pas à même. لری — ակարս. votre heumble.... لك — ապիկարութիւն. impuissance.

عاجزانه { 'աճիզանէ [գ] 1. Անկարողի յատուկ. propre à un faible 2. Անկարողաբար, խոնարհաբար. faiblement, humblement, précairement.

عاجزی { 'աճիզի [գ] Անկարողիս, նուաստիս. de votre humble....

عاجل { 'աճիլ [ա] Արագ. rapide [عجله էն] [էֆ. عاجله]։

عاجلاً { 'աճիլէն [ա] Շուտով, փութով. promptement, à la hâte.

عادات { 'ատաթ* [ա] ըֆ. عادتի. pd. عادت ։

عادت { 'ատէթ* [ա] 1. Սովորութիւն, սովորոյթ. habitude, usage, coutume [ըֆ. عادات] 2. Ամսահասութիւն կանանց, դաշտան. règles, menstrues : Աստ. ایدنك — ՝ ا — սովորիլ. s'habituer. كورمك — ամսահասութիւն ունենալ. être dans ses règles.

عادتا { 'ատէթէն* [ա] 1. Սովորաբար. ordinairement 2. Միջակին. médiocrement 3. Սովորական, միջակ. ordinaire, médiocre

عادل { 'ատիլ [ա] Արդարադատ, արդար. juste, équitable [عدالت էն] [էֆ. عادله] [ըֆ. عادلین՝ عدول՝ عادلان]։

عادلانه { 'ատիլանէ [գ] 1. Արդարասէրի վայել. convenable à un homme intègre 2. Արդարութեամբ. équitablement.

عاده { 'ատէ* [ա] Տե՛ս voir عادت ։

عادی { 'ատի [ա] 1. Սովորական, ordinaire [عادت էն] [էֆ. عادیه] 2. Հասարակ, պարզ. commun, simple 3. Գռեհիկ. vulgaire 4. Բնաս. Տարրական, élémentaire: لك — գռեհկութիւն. état vulgaire. roture.

عار { 'ար [ա] 1. Ամօթ, ամաչում. honte, pudeur 2. Նախատինք opprobre: ا — խպնիլ. avoir honte

عارسز { 'արսըզ [թ] 1. Անամօթ, éhonté, impudent 2. Անառակ. libertin : لق — անամօթութիւն, անառակութիւն. ef-

fronterie, libertinage.

عارسزلنمق { 'արսըզլանմագ [թ] Անառակել. devenir effronté.

عارض { 'արըզ [ա] 1. Պատահած. survenu [غروض էն] [էգ. عارضه] 2. Այտ. joue: او — պատահիլ, ծագիլ. provenir, surgir.

عارضه { 'արըզա* [ա] 1. Պատահար, արկած, փորձանք. accident, aventure [ճգ. عوارض].

عارضی { 'արըզի [ա] Պատահական, éventuel [էգ. عارضیه].

عارف { 'արիֆ [ա] Գիտող, իրազեկ, իմաստուն qui sait, connaît. initié, sage, instruit [عرفان էն] [էգ. عارفه] [ճգ عارفان، عارفین]: بالله — աստուածագաւան իմաստուն philosophe théiste.

عارفانه { 'արիֆանէ [պ] Իմաստունի վայել. qui convient à un homme sage, ingénieux.

عارلانمق { 'արլանմագ [թ] Ամօթահարիլ, շիկնիլ, avoir honte, rougir.

عاری { 'արի [ա] 1. Մերկ. nu [عری էն] [էգ. عاریه] 2. Զերծ, ազատ. dépourvu, exempt: الشکل — անկերպարան, անձև. amorphe البزور — բուս. մերկասերմ տունկ. gymnosperme.

عاریت { 'արիյէթ* [ա] 1. Փոխ առուած իր. chose prêtée [ճգ. عواری] 2. Փոխ. prêt, emprunt: سرا — (ժամանակեայ տուն) անցաւոր աշխարհ. monde passager.

عاریة { 'արիյէթէն* [ա] Իբր փոխ. par emprunt, prêt.

عاریتی { 'արիյէթի [պ] Տե՛ս voir اکری.

عازم { 'ազիմ [ա] 1. Գացող, չուող. qui se rend, qui part [عزیمت էն] [էգ عازمه] 2. Մտադիր. résolu [عزم էն]: او — երթալ, մեկնիլ. se rendre, partir.

عاشر { 'աշիր [ա] Տասնեերորդ. dixième [عشر էն] [էգ. عاشره]: آ — տասնեերորդ. dixième.

عاشق { 'աշըգ [ա] 1. Սիրահար, տարփող. amoureux, amant [عشق էն] [էգ. عاشقه] [ճգ. عشاق، عاشقین، عاشقان] 2. Հագներգու. rapsode: او — սիրահարիլ. être épris d'amour. لق — հագներգութիւն. rapsodie.

عاشقانه { 'աշըգանէ [պ] 1. Սիրահարական.

d'amoureux 2. Խանդագնատանօք, մոլեգին սիրով. amoureusement avec délire

عاشوراء { ‘աշուրա* [ա] 1. Տասներորդ օր Մուհարրեմ ամսոյ. dixième jour du mois de Mouharrem 2. Անուշապուր. sorte de bouillie sucrée au froment [ռամկ. աշուրէ]։

عاصف { ‘ասըֆ [ա] Բուռն (հողմ). violent (vent).

عاصم { ‘ասըմ [ա] Պարկեշտ, զգաստ. honnête, chaste [عصمت էն]։

عاصى { ‘ասը [ա] Ապստամբ, անհնազանդ. rebelle, insurgé, insoumis [عصيان էն] [յգ. عصاة]։ — لق անհնազանդութիւն. désobéissance. ապստամբութիւն. rebellion, révolte.

عاطر { ‘ադըր [ա] Անուշահոտ parfumé [عطر էն]։

عاطس { ‘ադըս [ա] Փռնգտացող. éternuant [عطس էն]։

عاطف { ‘ադըֆ [ա] 1. Միտող qui se penche [عطف էն] [էգ. عاطفه] 2. Կարեկից. compatissant 3. Կապող. qui lie 4. Քեր. Յօդիչ. միաւորական. conjonctif, copulatif: — حرف շաղկապ. conjonction.

عاطفت { ‘ադըֆէթ* [ա] 1. Կարեկցութիւն, գութ. sympathie, compassion 2. Շնորհ, բարութիւն. faveur, bonté, grâce [عواطف]

عاطل { ‘ադըլ [ա] 1. Անգործ. oisif [عطالت էն] [էգ. عاطله] 2. Քեր. Անշարժ. inerte.

عافيت { ‘աֆիէթ* [ա] Առողջութիւն. santé : — اولسون անուշ ըլլայ. bon appétit. grand bien vous fasse. à l'avantage.

عاقبت { ‘աքըպէթ* [ա] 1. Վերջ, վախճան, ելք fin, issue [յգ. عواقب] 2. Վերջապէս. enfin : — انديش զգուշաւոր, խոհեմ. avisé, prudent. — الامر վերջապէս. à la fin du compte. — بين կանխատես. prévoyant

عاقد { ‘աքըտ [ա] 1. Կապող qui lie [عقد էն] [էգ. عاقده] 2. Պայմանադրող. contractant [երկ. عاقدين] [յգ. عاقدين]։

عاقر { ‘աքըր [ա] Ամուլ. stérile.

عاقل { ‘աքըլ [ա] 1. Խելացի, իմաստուն, հան-

ճարպիկ, խոհեմ. sensé, sage, intelligent, prudent [عقل էն] [ջմ. عقلا] [էգ. عاقله] 2. Խելահաս, մտացի. raisonnable.

عاقلانه { 'աքըլանէ [գ] 1. Իմաստունի վայել convenable à un sage 2. Իմաստութեամբ. sagement.

عاکس { 'աքիս [ա] Անդրադարձող. qui reflèchit [عكس էն].

عاکف { 'աքիֆ [ա] 1. Ջանադիր. assidu [ջմ. عاكفان ' عاكفين] 2. Ճգնող, մենակեաց. solitaire, anachorète.

عال العال { 'ալի'ալ [ա] Բարձրաբերձ. très-haut, très-élevé [համառօտ. عالى العالى էն].

عالك { 'ալէք [ա] Ծամոն. masticatoire.

عالم { 'ալեմ [ա] 1. Տիեզերք univers 2. Աշխարհ. monde [ջմ. عوالم] 3. Վիճակ. état: Ասաց. كندى — نده Ինքնիրեն, առանձնացեալ. par soi-même, retiré. — ارواح Հոգւոր աշխարհ. monde spirituel. آب — բաքոսատօն orgie. كيرمك — զբօսնուլ. se divertir. سفلى — այս աշխարհ. ce monde-ci, ici-bas.

عالم { 'ալիմ [ա] Գիտուն, հմուտ. savant, érudit [علم էն] [էգ. عالمه] [ջմ. علما ' عالمين].

عالمانه { 'ալիմանէ [գ] 1. Գիտունի վայել. digne d'un savant 2. Գիտնաբար, հմտաբար. savamment.

عالمپناه { 'ալէմփէնահ [գ] Աշխարհի ապաստան. refuge de tout le monde.

عالمتاب { 'ալէմթապ [գ] Աշխարհ լուսաւորող qui éclaire le monde.

عالمشمول { 'ալէմշիւմուլ [ա] Աշխարհատարած. répandu dans tout le monde. universel.

عالمگیر { 'ալէմկիր [գ] Աշխարհատարած. répandu au monde. propagé.

عالمى { 'ալէմի [ա] Աշխարհային. mondain [էգ. عالميه] [ջմ. عالميان].

عالميان { 'ալէմիյան [գ] Աշխարհայինք. genre humain. les mondains.

عالمين { 'ալէմին [ա] Արարածք créatures [եզ. عالم].

عالى { 'ալի [ա] 1. Բարձր, վսեմ. haut, élevé, sublime [علو էն] [էգ. عاليه].
Ասաց. بخت — մեծաբախտ. d'un sort élevé. جناب —

վեհանձն. magnanime. — همت բարձրախնամ. qui porte de grands soins. մեծագործ qui fait de grandes actions. — شان — قدر ՝ մեծայարգ. très estimé. — جاه — مقام ՝ — բարձրաստիճան. d'un rang élevé, suprême. — كهر — ազնուաբարոյ. d'un caractère noble. — مكاتب بարձրագոյն վարժարանք. écoles supérieures.

عام { 'ամ [—] Տարի. an, année [յգ. اعوام]։

عام { 'ամմ [—] 1. Հասարակ, հասարակաց. commun, public [عوم էն] [էգ. عامه] 2. Հասարակ մարդ, ռամիկ. vulgaire, roturier [յգ. عوام] 3. էգ. Հասարակ. commun: — طريق Հասարակաց ուղի (փողոց որ չէ անել) chemin communal.

عامر { 'ամիր [—] 1. Հոյաշէն, մեծաշէն. grandiose, magnifique, superbe [عمران էն] [էգ. عامره] 2. էգ. կայսերական. impérial.

عامل { 'ամիլ [—] 1. Գործող qui agit, opère [عمل էն] [էգ. عامله] [յգ. عاملين ՝ عاملون] 2. Շինող. constructeur [յգ. عمله] 3. էգ. Խըմբ-բառու. qui régit un cas [յգ. عوامل] ՝ او — վարուիլ, գործել. agir, opérer.

عامه { 'ամմէ* [—] 1. Հասարակութիւն. public [յգ. عوام] 2. Ամէն, բոլոր. tout.

عانه { 'անէ*[—] անգ. Ամօթոյք, երանք. pubis.

عانى { 'անի [—] Երանքային. pubien [էգ. عانيه]։

عبا { 'ապա [—] 1. Քրձեղէն վերարկու, խարագ. manteau de cilice. sac 2. [թ] Աստուի խոշոր. bure 3. Աստուեղէն. de bure.

عباد { 'էպպատ* [—] Ծառայ-ներ. serviteurs [եզ. عبد]։ الله — Մարդիկ. les hommes, le genre humain. الله — هايدى օ՛ն մարդիկ, ա-ձան է. allons! c'est pour rien! gratis aux bonnes gens!

عبادت { 'իպատէթ կամ 'ի-պատէթ* [—] 1. Պաշտօն, պաշտա, պաշտամունք culte, adoration [յգ. عبادات] 2. Պաշտել. adorer.

عبادتخانه { 'իպատէթ խանէ ՝ عبادتكاه { 'իպատէթ կեահ } [ա] Աղօթարան, տաճար. lieu d'adoration. temple. chapelle.

عبارت { 'իպարէթ*[-] — او Բաղկանալ. consister en.

عباره { 'իպարէ* [-] Պարբերութիւն, խօսք. phrase, parole [յգ. عبارات]։

عباسى { 'ապպասի [-] Աբբասեան. Abbasside [էգ. عباسيه] [յգ. عباسيون]։

عبث { 'ապէս [-] ի զուր, անօգուտ. inutile, vain, en vain.

عبثيات { 'ապէսիյաթ* [-] Ունայն իրք. frivolités.

عبد { 'ապտ [-] Ծառայ. serviteur [յգ. عباد]։ السلام — մանտրագոր. mandragore.

عبده { 'ապէտէ* [-] Պաշտօղք. adorateurs [էզ. عابد]։ اصنام — կռապաշտք idolâtres.

عبر { 'ըպէր* [-] յգ. عبرت-ի. pd. عبرت ։

عبرانى { 'իպրանի [-] Եբրայեցի, եբրայական hébraïque, hébreu: جه — եբրայեցերէն. hébraïque.

عبرت { 'ըպրէթ, 'իպրէթ*[-] Օրինակ այլոց, խրատ. exemple qui sert d'avertissement aux autres. instruction. عبرة للسائرين 'ըպրէթի լիս-սաիրին օրինակ այլոց. pour servir d'exemple. — بخش ' — آمیز ' — نما ' — نمون խրատական, օրինակելի. instructif, exemplaire.

عبرى { 'իպրի [-] Եբրայական. hébraïque.

عبعاب { 'ապ'ապ [-] Որովայնախօս. ventriloque, gastriloque: — يت որովայնախօսութիւն. engastrimysme. ventriloquie.

عبود { 'ուպուտ* [-] յգ. عبد-ի. pd. عبد ։

عبوديت { 'ուպուտիյէթ* [-] 1. Ծառայութիւն. servitude 2. Անձնուիրութիւն, հպատակութիւն. dévouement, soumission, hommage.

عبور { 'ուպուր[-] Անցնիլ. passer, traverser, franchir.

عبوس { 'ապուս[-] Խոժոռ, ժանտատեսիլ austère, bourru [عبوست էն] : الوجه — խոժոռադէմ. refrogné.

عبوست { 'ուպուսէթ* [-] Խոժոռութիւն. refrognement.

عبيد { 'ապիտ [-] 1. Ծառայ, գերի. serviteur, esclave 2. 'ուպէյտ.

Ողորմելի ծառայ. serviteur misérable, maladroit.

عبدانه { 'ապիտանէ [գ] 1. Ծառայական. digne d'un serviteur 2. Ծառայաբար. servilement.

عبیر { 'ապիր [ա] Յամպար. ambre.

عتاب { 'ըթապ [ա] Յանդիմանութիւն. réprimande, reproche.

عتات { 'աթաթ* [ա] յգ. عاتի. pd. عاتی.

عتاد { 'աթատ [ա] Տե՛ս. voir عده.

عتبه { 'աթպէ* [ա] Սեամ. seuil [յգ. عتبات]. — سنیه արքունիք, պալատ Սուլթանի. cour du Sultan.

عتره { 'ըթրէ*[ա]Տոհմ. տուն famille, maison.

عتق { 'աթգ [ա] Արձակել (գերի). affranchir (un esclave).

عتمه { 'աթմէ* [ա] Մասն և միակորիզ պտուղ drupe.

عتو { 'աթուվվ [ա] 1. Խռովութիւն. insubordination 2. Տարապայման գոռոզութիւն. orgueil démesuré. fierté.

عتول { 'աթուլ [ա] Ձեռնակապործութեան անկարող. anaphrodite.

عتوه { 'աթուհ [ա] Ցնդած. décrépit.

عته { 'աթհ [ա] Ցնդածութիւն, ցնորումն. radotage : — كتیرمك ցնդիլ, ցնորիլ. tomber en enfance.

عتی { 'աթի [ա] Խեռ, գոռոզ. rétif, impérieux [عتو էն].

عتیق { 'աթիգ [ա] Հին, մնացեալ. ancien, antique [յգ. عتیقه]. آثار — ه հնութիւնք. antiquités.

عثمان { 'օսման [ա] 1. Օսման. Osman 2. Օձի ձագ. petit du serpent.

عثمانلو { 'օսմանլը — عثمانلی 'օսմանլը [թ] Օսմանցի. օսմանեան. Ottoman : — جه օսմաներէն langue ottomane, en langue ottomane.

عثمانی { 'օսմանի [ա] Օսմանեան. Ottoman [էգ. عثمانیه].

عثمانیان { 'օսմանիյան [գ] Օսմանցիք. Ottomans

عجائب { 'աճայիպ*[ա]1. Զարմանալիք. merveilles [եզ. عجیبه] 2. [թ. գ.] Տարօրինակ, զարմանալի. extraordinaire, surprenant 3. Զարմանալի բան. c'est étonnant! c'est étrange.

عجائز { ՙաճայիզ* [ա] յհ. عجوز‎ ի. pd. عجوز ،

عجاله { ՙըճալէ* [ա] Աճապա-րել. se hâter.

عجان { ՙըճան [ա] Սրբանի և անօթույից մէջտեղ գտնուած մասն մարմնոյ. périnée.

عجب { ՙաճէպ [ա] 1. Զար-մանալի. étonnant 2. ՙաճպ. Հպարտութիւն. haute opinion de soi-même

عجبا { ՙաճէպա [ա] Միթէ. արդեօք. est-ce-que.

عجز { ՙաճզ [ա] 1. Անկա-րողութիւն, ապիկա-րութիւն. impuissance, insuffisance 2. ուճզ. Ողնա-ծայր. croupion: اظهار — ١ անկարող հանդիսանալ. se montrer faible. — عظم ողբ-րանոսկր. sacrum. ى— ՙա— ողբանոսկրային. de sacrum.

عجزه { ՙաճէզէ* [ա] 1. Ան-կարողք, անզօրք. faibles,impuissants[եզ. عاجز] 2. Չքաւորք. indigents.

عجل { ՙըճլ [ա] Հորթ. veau.

عجلعجائب { ՙաճէլՙաճայէպ [ի] Տարօրինակ, զարմանալի. extraordinaire, surprenant.

عجله { ՙաճէլէ* [ա] 1. Աճա-պարանք. hâte 2. Ա-ճապարել. se hâter: على العجله աճապարանօք. à la hâte.

عجلة { ՙաճէլէթէն*[ա] Աճա-պարանօք. à la hâte

عجم { ՙաճէմ [ա] 1. Պարսիկ Persan 2. Պարս-կաստան. Perse.

عجمستان { ՙաճէմիսթան [պ] Պարսկաստան. Perse.

عجمه { ՙաճմէ* [ա] Թոթո-վութիւն. balbutiement.

عجمى { ՙաճէմի [պ] Խակ, անփորձ, նորեկ. inexpérimenté, novice: لك— անփորձութիւն. inexpérience, impéritie.

عجن { ՙաճն [ա] Շաղուել. pétrir, gâcher.

عجوز { ՙաճուզ*[ա] Զառամ-եալ կին. vieille femme: ه— մամռող և չար ծեր կին. vieille femme méchante et grognarde.

عجول { ՙաճուլ [ա] Աճա-պարող, փութկոտ. qui se hâte. prompt, vif [عجله էն] [էգ. عجوله].

عجيب { ՙաճիպ [ա] Զարմա-նալի, étonnant, envieux [عجب էն] [էգ. عجيبه].

عجيبه { ՙաճիպէ* [ա] Զար-մանալի բան. զար-

մանալիք. chose étonnante, merveille [յգ. عجائب]:

عجين { ʻաճին [—] Շաղուը-ւած. gâché, pétri.

عد { ʻադդ [—] 1. Համրել. Թուել. compter, énumérer 2. Համարել, նկատել. considérer, regarder comme.

عداد { ʻըդադ [—] Թիւ. nombre.

عدالت { ʻադալէթ* عداله ʻադալէ* [—] Արդարութիւն, justice, équité : —لى ، —كار ، —ساز արդարակորով. plein d'équité, équitable, probe. —كارى ، —سازى արդարարադործութիւն. justice, probité.

عداوت { ʻադավէթ*[—] Թշնամութիւն, ատելութիւն. inimitié, haine.

عدت { ʻըդդէթ* [—] Արկնամուսնութեան արգել եղող ժամանակամիջոցն է որ արձակեալ կանանց համար 100 իսկ այրիացելոց համար 130 օր է. délai de 100 jours pour les femmes répudiées et de 130 pour les veuves, pendant lequel il leur est défendu de se remarier.

عدد { ʻադէդ [—] 1. Թիւ. nombre [յգ. اعداد] 2. Թուանշան, numéro 3. Հատ. pièce,morceau: —ى ، —يه Թուական, numérique. —مركب — խառն Թիւ. nombre mixte. —تام ، —صحيح — ամբողջական Թիւ. nombre entier.

عدس ʻադէս } [—] Ոսպ. lentille :
عدسه ʻադէսէ* } عدسى ոսպնային lenticulaire.

عدل { ʻադլ [—] 1. Արդարութիւն. justice, équité 2. ʻըդլ Հաւասարակշիռ. contre-poids.

عدليه { ʻադլիյէ* [—] Արդարութեան վերաբերեալ. դատական. judiciaire: —ناظرى արդարութեան կամ դատական նախարար. ministre de la Justice.

عدم { ʻադէմ[—] 1. Ոչնչութիւն. néant, nullité 2. Չգոյութիւն. manque, absence: Այսպ. —دقت — անուշադրութիւն. manque d'atteniion. —كفايه — անբաւականութիւն. insuffisance.

عدمى { ʻադէմի [—] Ոչնչական. nihiliste [յգ. عدميون]:

عدن { ʻատն [—] Եդեմ. Eden.

عدو { ʻատուվվ, ʻատու [—] Թշնամի, ոսոխ. ennemi [յգ. اعداء]։

عدوان { ʻատվան [—] Թշնամութիւն. inimitié, hostilité.

عدول { ʻատուլ [—] 1. Շեղիլ, խոտորիլ. dévier, s'écarter 2. Խոտորում. déviation 3*. յգ. عادل ։ — هيئت երդուեալ դատաւորք. jury.

عده { ʻատտէ* [—] 1. Կահ և կազմածք, պիտոյք matériel, nécessaires 2. Խազալատր (յերեսս). couperose, pustule.

عديد { ʻատիտ [—] Բազմաթիւ, շատ. nombreux, plusieurs [عدد էն] [էգ عديده]։

عديس { ʻատիս [—] Ոսպնակ. lenticelle.

عديل { ʻատիլ [—] Հաւասար, համազօր, նման. égal, équivalent, pareil.

عديم { ʻատիմ [—] Զուրկ, չունեցող. privé, dénué [էգ. عديمه]։ الحس — անզգայ, insensible. الحركه — անշարժ. inerte. الامكان — անկարելի. impossible. الذنب — անկոթուն. sessile.

عذاب { ʻազապ [—] Տանջանք, չարչարանք tourment, torture: ا — տանջել. tourmenter.

عذار { ʻըզար [—] 1. Այտ. joue 2. Ամօթ, խիղճ. pudeur: ى — լծոսկրային. zygomatique.

عذب { ʻազպ [—] Անոյշ, քաղցր. doux: — البيان քաղցրաբան, քաղցրալուր. d'une expression douce. doux à entendre.

عذر { ʻէօզր [—] Զքմեղանք, պատճառանք. excuse [յգ. اعذار]։ ديلمك — Ներում խնդրել. s'excuser, demander pardon.

عذراء { ʻազրա* [—] Կոյս (աղջիկ). vierge.

عذوبت { ʻազուպէթ* [—] Անուշութիւն, քաղցրութիւն. douceur.

عرائس { ʻարաիս* [—] յգ. عروس ։ pd.

عرائض { ʻարաիզ* [—] յգ. عريضه ։ pd.

عراة { ʻուրաթ* [—] Մերկք des nus [եզ. عارى]։

عراضه { ʻուրազէ* [—] Մատուցեալ իրք. chose présentée, offre.

عراق { ʻըրագ [—] Իրագ. Irak: عربى — Բա-

բելաստան. Babylonie. — عجمی Մարք. Médie.

عرب { ʻարէպ [ա] 1. Արաբ. Arabe 2. Արաբացիք. peuple Arabe 3. [ռ. գ.] Խափշիկ, սեւ. nègre.

عرباء { ʻարպա* [ա] — عرب Բուն արաբ ոչ թէ խառն. arabe de sang pur.

عربان { ʻուրպան [ա] Վրանաբնակ արաբք. arabes nomades, bédouins.

عربجه { ʻարէպճէ [ի] Արաբերէն. langue arabe.

عربده { ʻարպէտէ* [ա] Կռիւ, վէճ. querelle, dispute: جو — կռուասէր, կռուարար. chicaneur, tapageur, querelleur.

عربستان { ʻարէպիսթան [գ] Արաբիա. Arabie.

عربون { ʻարէպուն [ա] Աւհաւատչեայ, գրաւ, երաշխ. arrhes.

عربه { արապա [ի] Կառք, սայլ. voiture, carrosse, char: طوپ —سی սայլակ թնդանօթի. affût de canon.

عربه جی { ʻարապաճը [ի] 1. Կառապան, կառավար. cocher, charretier 2. Սայլավար. charron: — لق կառապանութիւն. profession du cocher.

عربی { ʻարէպի [ա] 1. Արաբական. arabe [եգ. عربیه] 2. Արաբերէն. langue arabe: — شهور արաբական լուսնային ամիսք. mois lunaires arabes.

عربیات { ʻարէպիյաթ* [ա] Արաբ լեզուի գիտութիւնք. études, sciences de la langue arabe.

عربیت { ʻարէպիյյէթ* [ա] Արաբականութիւն. arabisme.

عرج { ʻարէճ [ա] Կաղութիւն claudication

عرجان { ʻուրճան* [ա] Կաղք. des boiteux [յգ. اعرج ի].

عرش { ʻարշ [ա] 1. Գահ. trône [յգ. عروش] 2. Իններորդ երկինք. neuvième ciel.

عرصات { ʻարասաթ* [ա] 1. Անշէն գետիննք. terrains pour bâtir [եզ. عرصه] 2. Վերջին դատաստանի հրապարակ. champ du dernier jugement.

عرصه { ʻարսա* [ա] Անշէն գետին. terrain pour bâtir: عرصة ، عرصة الجمع

العرصات Յովսափաթու ձոր որ է Հրապարակ վերջին դատաստանի. vallée où aura lieu le dernier jugement.

عرض { 'արզ[ա] 1. Առաջ դնել, յայտնել. exposer, exprimer 2. Սուլթանի հաւանութեան ընծայել. soumettre à l'approbation du Sultan: اوطه سی — ունկնդրութեան սենեակ. salle d'audience.

عرض { 'արզ[ա] Լայնութիւն. largeur, latitude.

عرض { 'ըրզ[ա] Պատիւ, honneur: Առ — اهل պատուաւոր. honnête. هتك — ا ' — ه كمك պատիւ բռնաբարել. violer.

عرض { 'արազ[ա] Պատահականութիւն. éventualité [յգ. اعراض].

عرضاً { 'արզան [ա] Լայնութեամբ. en largeur, de large.

عرضانى { 'արզանի [ա] Ըստ լայնութեան. en largeur, de long.

عرضحال { 'արզը-հալ[պ] Աղերսագիր, խնդրագիր. requête, pétition : ا — ویرمك Մէկուն դէմ խնդրագիր մատուցանել. faire requête contre quelqu'un.

عرضه { 'ուրզա*[ա] Քերոց. burin.

عرضى { 'արազի[ա] Պատահական. éventuel [էգ. عرضیه].

عرطل { 'ըրդալ [ա] Հսկայ géant: ـتى — Հսկայութիւն. géantisme.

عرعر { 'ար'ար [ա] Լեռան նոճի. genièvre.

عرف { 'էօրֆ [ա] 1. Սովորութ. usage 2. Իշխանութիւն վեհապետի. pouvoir d'un souverain 3. Անդիմադրելի բռնան զօրութիւն. force majeure.

عرفاً { 'էօրֆէն [ա] 1 Բռնի. par force 2. Ըստ սովորութեան. selon l'usage.

عرفات { 'արաֆաթ*[ա] Մեքքէի մօտ լեռ մ'է nom d'une montagne près de la Mecque.

عرفان { 'իրֆան [ա] Գիտութիւն, ծանօթութիւն. savoir, connaissance.

عرفه { 'արէֆէ, 'արէֆէ* [ա] Խթում. la veille d'une grande fête.

عرفى { 'էօրֆի [ա] Բռնի. par force [էգ. عرفیه].

— ە ادارهٔ պաշարման վիճակ. état de siège.

عرق { ‛ըրգ [—] 1. Երակ. veine [ջգ. عروق] 2. Արմատ. racine: Արոյ. — انجبار Եօթնատերևուկ. tormentille. الذهب — Ոսկիտակ. ipécacuana. النجيل — Ոեղ (այրըղ օթու). chiendent. النسا — աղդրացաւ. sciatique

عرق { ‛արագ [—] 1. Քրտինք. sueur 2. Օղի. eau-de-vie 3. Որզօղի. arack: خفيف — տամկութի. moiteur. حاى — ‛ دا ال — քրտնատենդ. suette.

عرقچين { ‛արագչին [գ] Քրտնքի գդակ. calotte qu'on met sous le bonnet.

عرقوب { ‛արգուպ [—] Աքիլլեան լար. tendon d'Achille.

عرقى { ‛արագի [—] Քրտնա-յին, քրտնարեր. sudatoire, sudorique [ջգ. عرقيه]، حويصلات —ە، جيبات —ە քրտնինքաշ. sudamina.

عرقيه { ‛արագըյե* [—] Տե՛ս voir عرقچين.

عرك { ‛ըրգ [—] Ճմլում. froissement.

عرنه { ‛արնե* [—] Ձիու ծնգաց վրայ դդյա-ցած պատառուած. solandre, malendre.

عروت { ‛ուրվէթ* [—] Ան-դեղ անօթոց. anse: الوثقى — (Պարզ.). ամենա ամուր բռնատեղ. manche le plus solide. յենարան. point d'appui.

عروج { ‛ուրուճ [—] 1. Վերնալ, ելնել. s'élever, se monter 2. Ամբարձում. ascension.

عروس { ‛արուս [—] Հարս. épouse.

عروض { ‛արուզ [—] 1. Տաղաչափութի. prosodie 2. ‛ուրուզ* երկա-ւայնութիւն և երկայնութի. ունեցող իրեր. matières ayant de largeur et de longueur [ջգ. عرض].

عروف { ‛արուֆ [—] Գիտակ connaisseur.

عروق { ‛ուրուգ* [—] ջգ. عرقի. pd. عرق.

عره { ‛ուրրե, ‛արրե* [—] Քոս որ գրաստուց կը պատահի. farcin.

عرى { ‛ուրրի, ‛արրի [—] Քոսոտին, քոսոտ. farcineux [ջգ. عره].

عريان { ‛ուրյան, ‛իւրյան [—] Մերկ. nu.

عريض { 'arîz [a] Լայն, ընդարձակ. large, vaste [عرض էն] [ԻԷ. عريضه]։ و عميق — երկայնօրէն, մանրամասն. amplement, en détail.

عريضه { 'arîza* [a] Փոքրէն առ մեծն մատուցուած գիր. lettre, note présentée à un supérieur [ՅԳ. عرائض]։

عريف { 'arîf [a] 1. Գիտակ. connaisseur [عرفان էն] [ԻԷ. عريفه] 2. Ծանօթ. connu.

عركه { 'arîké* [a] Բնութիւն, բոյս բարուց. caractère [ՅԳ. عرائك]։

عز { 'izz [a] Փառք, պատիւ, մեծութիւն. gloire, honneur, grandeur.

عزائم { 'azâim* [a] ՅԳ. عزيمت. pl. عزيمت ։

عزب { 'azeb [a] Ամուրի. célibataire [ՅԳ. عزاب]

عزت { 'izzet* [a] Փառք, պատիւ, մեծութիւն. gloire, honneur, grandeur: Աւաց. نفس — անձնասիրութիւն. amour propre. قرار — ' مدار — փառաւորեալ. glorieux, magnifique. موفور — փառաւոր. glorieux. ا — մեծարել. honorer, révérer.

عزتلو { 'izzetlu, عزتلى, իզզէթլի [a] Մեծապատիւ. honorable.

عزتمند { 'izzetmend [a] Փառաւոր. glorieux

عزرائل { 'azraïl [a] Հոգեառ հրեշտակ. l'ange de la mort.

عزل { 'azl [a] 1. Պաշտօնանկութիւն. destitution 2. Պաշտօնանկ ընել. destituer 3. [Ի. Է] Պաշտօնանկ. destitué.

عزلت { 'uzlet* [a] Առանձնութիւն, մենութիւն. retraite, isolement: نشين — ' كزين — առանձնացած. retiré. اختيار ا — առանձնանալ. se retirer

عزم { 'azm [a] 1. Հաստատ դիտաւորութիւն, առաջադրութիւն. intention ferme. résolution 2. Հաստատապէս մտադրել. avoir l'intention ferme 3. Երթալ. aller: Աւաց. اولوالعزم Հաստատամիտ գործիչք. hommes d'action innebranlables dans l'exécution de leur projet, déterminés.

عزو { 'azv [a] Վերագրել. imputer.

عزوبت { 'uzûbet* [a] Ամուրիութիւն. célibat.

عزويات { ʻազվիյեադ * [–] Ամբաստանու-թիւնք. imputations, accusations, charges.

عزيز { ʻազիզ [–] 1. Փառաւոր. glorieux [عزت էն] [էգ. عزيزه] [յգ. اعزه] 2. Մեծարգոյ, յարգի. très estimé, précieux 3. Հզօր. puissant 4. Սուրբ. saint 5. Սիրելի. chéri : مصر — Յովսէփ գեղեցիկ. Joseph fils de Jacob.

عزيمت { ʻազիմեթ*[–] 1. Երթալ. aller, se rendre 2. Երթ. aller.

عزيمه { ʻազիմե*[–] 1. Հաստատ դիտաւորութիւն. intention ferme [յգ. عزائم] 2. Կախարդանք. enchantement.

عسار { ʻըսար [–] Անձկութիւն. gêne.

عساكر { ʻասաքիր* [–] 1. Զօրքեր. troupes [եզ. عسكر] 2. Զօրականք, զինուորականք. soldats, militaires : شاهانه — օսմանեան զօրքեր. troupes ottomanes.

عسر ʻուսր, عسرت ʻուսրեթ* [–] 1. Դժուարութիւն. difficulté 2. Դժուար կացութիւն. état pénible.

عسس { ʻասէս [–] Գիշերային պահապան. garde de nuit, patrouille.

عسكر { ʻասքեր [–] 1. Զօրք. troupes 2. Զօրական, զինուորական. soldat, militaire [յգ. عساكر] 3. Զինուորութիւն. service militaire: Աստ. يازمق — զինուորագրել. recruter. چكمك — ի պատիւ զօրք շարել. ranger des soldats pour faire honneur. لك — զինուորութիւն. militarisme, service militaire.

عسكرى { ʻասքերի [–] Զինուորական. militaire [էգ. عسكريه] : دائره — պատերազմական պաշտօնատուն. département de la guerre.

عسل { ʻասէլ [–] Մեղր. miel: شمع — մեղրամոմ. cire.

عسلبند { ʻասըլպէնտ [ի] Կնդրուկ. benjoin.

عسليت { ʻասէլիյեթ* [–] mellade.

عسير { ʻասիր [–] Դժուար. difficile [عسرت էն] [էգ. عسيره].

عشاء { ʻըշա [–] Ընթրիք. souper : ربانى —

սուրբ Հաղորդութիւն. la sainte communion.

عشائر { 'աշաիր* [—] յք. عشيرتի. pd. عشيرت.

عشاب { 'աշշապ [—] Խոտաց ավելավ, բուսագէտ. herboriste [عشب էն].

عشاری { 'աշարի [—] Տասնաւոր. composé de dix [էգ. عشاريه]. الرجل — տասնոտանիք. décapode.

عشاق { 'աշշաք* [—] յք. عاشقի. pd. عاشق.

عشاوت { 'աշավէթ* [—] Եւն. Հաւկուրութիւն. héméralopie.

عشب { 'ուշպ [—] Խոտ. herbe.

عشر { 'աշր [—] Ա. Տասն. dix: — احد տասն և մէկ. onze. — حادی տասն և մէկերորդ. onzième.

عشر { 'ուշր [—] Ա. Մէկ տասներորդ. un dixième [յք. اعشار] Բ. Տասանորդ. dîme [ադ—. եօշիւր]. ج.— տասանորդիչ. dîmeur.

عشرات { 'աշարաթ*[—]Բազմ. Տասնաւորք. dizaines, décades [եզ. عشره].

عشرت { 'իշրէթ*[—] Ա. Գինովութիւն, գինարբուք, շուայտութիւն. bonne chère, crapule, ribote Բ. Արբեցութիւն. ivresse: ۱ — շուայտել. riboter. ج. — շուայտասէր. riboteur.

عشره { 'աշէրէ*[—] Ա. Տասն dix [յք. عشرات] Բ. Տասնաւոր. dizaine.

عشرين { 'իշրին [—] Քսան. vingt.

عشق { 'աշք, 'իշք [—] Սէր. Տարփութիւն, տարփանք. amour. amour passionné: ۱ — սիրահարիլ. être épris d'amour. ن — ի սէր. pour l'amour de... — اولسون կեցցես, կեցցէ. vive! bravo! ن — پیر զուր. gratis.

عشقباز { 'իշքպազ [գ] Պճնող. coquet: لق — պճնանք. coquetterie.

عشوراء { 'աշուրա*[—] Տե՛ս voir عاشورا.

عشوه { 'իշվէ* [—] Ա. Նազանք, պչրանք. coquetterie Բ. Սիրային գաղտագողի հայեցուած. մեղմեղանք աչաց. oeillade amoureuse.

عشوه‌زن { 'իշվէ-զէն
عشوه‌کار { 'իշվէ-քեար } [գ] Պչրող. coquet [յք. عشوه‌زنان عشوه‌كاران].

عشيرت { 'աշիրէթ* [—] Ցեղ. tribu [յք. عشائر].

عصا { 'ասա [ա] Գաւազան, մական, ցուպ. bâton, sceptre, houlette.

عصائر { 'ասաիր*[ա] յգ. عصاره ի. pd. عصاره:

عصابه { 'ըսապէ* [ա] Պատան. bandage.

عصات { 'ուսատ* [ա] Ապստամբք. insurgés, rebelles [եզ. عاصی]:

عصاره { 'ուսարէ*[ա] Հիւթ, մուղ. suc, jus [յգ. عصائر]:

عصامی { 'ըսամի [ա] Որ թէ նախնեաց այլ իւր արժանեօքը եւթ պանծացող. qui ne se vante que de ses vertus propres et non de celles de ses ancêtres.

عصب { 'ասապ [ա] Ջիղ: nerf [յգ. اعصاب]:

عصبه { 'ասապէ*[ա] 1. Ջիղ. nerf [յգ. اعصاب] 2. Երալ. Մեռեալին հօր կողմանէ ազգականները որք ժառանգութեան մէջ որոշ բաժին մը չունին. parents du père du défunt qui n'ont pas de part assignée dans la succession 3. Ջեռնտու ազգականք. parents contribuants.

عصبى { 'ասապի [ա] Ջղային nerveux [յգ. عصبيه]: — الجناح Ջղաթեւ. névroptère.

عصبيت { 'ասապիյէթ* [ա] Իւրայնոց ձեռնտուութիւն, խնամածութիւն. assistance, soins aux siens

عصر { 'ասր [ա] 1. Ժամանակ temps, époque [յգ. اعصار] 2. Դար. siècle 3. Երեկոյեան ատեն. soir.

عصافير { 'ասաֆիր* [ա] յգ. عصفور ի. pd. عصفور:

عصفور { 'ուսֆուր [ա] Ճնճղուկ. passereau

عصعص { 'ուս'ուս, 'ըս'ըս [ա] Կկու (ոսկրաձեւ փոքրիկ ոսկր). coccyx.

عصمت { 'ըսմէթ * [ա] 1. Զգաստութիւն, Համեստութիւն. chasteté 2. Անմեղութիւն. innocence.

عصمتلو { 'ըսմէթլու — عصمتلى 'ըսմէթլի [թ] 1. Զգաստ. chaste 2. Համեստափայլ կին. respectable.

عصمه { 'ըսմէ* [ա] Տե'ս voir عصمت:

عصوف { 'ասուֆ [ա] Բուռն Հողմ. vent violent.

عصيان { 'ըսեան [ա] 1. Ապստամբութիւն. révolte, rebellion 2. Անզգամութիւն. perversité 3. Ապստամբիլ. se révolter.

عصيب { 'ասիպ [ա] [illegible]. Խիստ բարակ ջիղ.

nervule, nervure.

عصیده { 'asîdé* [-] Տեսակ մը կերակուր է. espèce de mets: حلوامی — անուշակ մը հրուշակ. espèce de pâte.

عصیره { 'asîré* [-] Հիւթ, ձուղ, հիւղ. suc.

عضاده { 'ëzâdé* [-] Երկրա. Չափման քանոն. անկիւնաչափ. alidade.

عضال { 'ouzâl [-] Ծանր հիւանդութիւն. maladie grave.

عضد { 'azoud [-] Բազուկ bras: — عظم բազկի ոսկր. humérus.

عضدی { 'azoudî [-] Բազկային. brachial [էգ. عضدیه]։

عضلات { 'azalât* [-] յգ. մկանք. pd. عضله։

عضله { 'azalé* [-] անդամ. Մուկն (ջղոտ միս). muscle [յգ. عضلات]։

عضلی { 'azalî [-] Մկանային. musculaire [էգ. عضلیه]։

عضو { 'ouzv [-] Անդամ. organe. membre [յգ. اعضاء]։ تانیث — էգ գործարան ծաղկանց. pistil. — تذکیر արու գործարան ծաղկանց. étamine.

عضوی { 'ouzvî [-] Գործարանական. organique [էգ. عضویه]։

عضویت { 'ouzvîyyet* [-] Գործարանաւորութիւն. organisme.

عضه { 'izzé* [-] Խածուածք. morsure.

عطا { 'atâ [-] Պարգեւ, Նուէր. don, présent

عطار { 'attâr [-] Փերեզակ, համեմավաճառ. épicier, pharmacopole [جمع ون] [ու... ավաճառ]։ لق— փերեզակութիւն, համեմավաճառութիւն. épicerie.

عطارد { 'outârid [-] Փայլածու. Mercure.

عطالت { 'atâlet* [-] Անգործութիւն, դադար. oisiveté, inertie.

عطایا { 'atâyâ* [-] յգ. նուէրք. pd. عطیه։

عطر { 'ëtr [-] 1. Անուշահոտ իր. aromate 2. Անուշ հոտ. parfum 3. Կաքաւիկ. géranium.

عطرناك { 'ëtrnâk [-] Անուշահոտ, բուրումնաւոր. odoriférant.

عطریات { 'ëtrîyyât* [-] Անուշահոտ իրք, խունկեր. aromates.

عطس { 'atas [-] Փռնգտալ. éternuer.

عطسه { 'ատսէ* [=] Փռընչիւն. éternûment

عطش { 'ատշ [=] Ծարաւ. soif.

عطشان { 'ատշան عطشا 'ատշա [=] Ծարաւի. altéré de soif.

عطف { 'ատֆ [=] 1. Միտել. se pencher 2. Վերագրել. attribuer 3. Յեր. Յօդել. joindre 4. Յօդ բառից. conjonction: نظر — ակնարկ նետել. jeter un regard. حرف — շաղկապ. conjonction. تفسير — կցորդութիւն յորում մի բառ միւսին հոմանիշ է, իսկ بيان — սորա հակառակն է. تفسير — liaison entre deux synonymes dont — بيان est le contraire.

عطوف { 'ատուֆ [=] Կարեկից, գթառատ. compatissant.

عطوفت { 'ատուֆէթ* [=] Կարեկցութիւն, գթառատութիւն. compassion

عطوفتلو { 'ատուֆէթլու [թ] Կարեկից, գթառատ. compatissant.

عطوفی { 'ատուֆի [=] Գթառատական. propre à un cœur généreux.

عطيه { 'ատիյյէ* [=] Պարգեւ, շնորհ, ընծայ. don, présent, cadeau [յգ. عطايا]:

عظائم { 'ազայիմ* [=] յգ. عظیمه-ի. pd. عظیمه:

عظام { 'ըզամ* [=] 1. Ոսկրներ, ոսկրոտիք. os [եզ. عظم] 2. Մեծամեծք. les grands [եզ. عظیم]:

عظم { 'ազմ [=] Ոսկր. os [յգ. عظام]: ظفر — եղնգանման ոսկր. unguis. لای — երկճիւղ ոսկր. hyoïde. کتف — ուսոսկր. omoplate. خفاشی — و تدی — սեպակերպ ոսկր գանկի. sphénoïde. عذاری — լծոսկր. zygoma.

عظما { 'ուզմա* [=] 1. Տե՛ս voir عظمی 2. 'ուզեմա Մեծամեծք. les grands, illustres [եզ. عظیم].

عظمت { 'ազամէթ* [=] 1. Մեծութիւն, վեհութիւն. grandeur, magnificence 2. Պերճութիւն. faste 3. Մեծամտութիւն, փքացում: fierté, orgueil.

عظمتلی { 'ազամէթլի [թ] 1. Պերճաւոր. fastueux 2. Մեծամիտ, փքացող. fier, orgueilleux.

عظموت { 'ազամութ*[=] Մեծաշուք փառաւորութիւն. magnificence.

عظمی { 'ուզմա* [=] Ամենամեծ. le plus

grand [էգ. عظیمի] ։

عظیم { 'ազիմ [ա] Մեծ. grand [عظمت էն] [էգ. عظیمه] [յգ. عظام ՝ عظما]։

عظیمه { 'ազիմէ* [ա] Մեծ, Հսկայ գործ. ouvrage énorme.

عفائف { 'աֆաիֆ* [ա] յգ. عفیفهի. pd. عفیفه ։

عفاریت { 'աֆարիթ* [ա] յգ. عفریتի. pd. عفریت

عفاص { 'աֆֆաս [ա] Բնա. Խստամտ, austère.

عفت { 'իֆֆէթ* [ա] 1. Ըզգաստութիւն, սըրբութիւն. chasteté, pudeur, continence 2. Պարկեշտութիւն, ողջախոհութիւն. honnêteté, sobriété.

عفتلو { 'իֆֆէթլիւ— عفتلی 'իֆֆէթլի [թ] 1. Զգաստ, սուրբ. pudique, chaste 2. Պարկեշտ, ողջախոհ. honnête, sobre.

عفریت { 'իֆրիթ* [ա] Սատանայ, դև. démon [յգ. عفاریت]։ کسلك — կատղիլ. devenir furieux.

عفس { 'աֆս [ա] Քոս. gale.

عفل { 'աֆլ [ա] էէլ. Մսուռայտում. sarcome: ی— 'ալի— մսուռա. sarcomateux.

عفن { 'աֆին [ա] Նեխուա, փտիչ. putride, septique [էգ. عفنه]։

عفو { 'աֆվ [ա] 1. Ներում. pardon 2. Ներել. pardonner 3. Ազատ կացուցանել. exempter.

عفو { 'աֆուվվ [ա] Ներողամիտ, indulgent.

عفونت { 'ուֆունէթ* [ա] 1. Նեխութիւն. putridité 2. Փորփոքում. inflammation: لی— նեխած. putréfié. փորփոքած. enflammé.

عفونتلنمك { 'ուֆունէթլէնմէք [թ] 1. Նեխիլ. se putréfier 2. Փորփոքիլ. s'enflammer.

عفیف { 'աֆիֆ [ա] 1. Ըզգաստ, սուրբ. chaste, pur [عفت էն] [էգ. عفیفه] 2. Պարկեշտ, ողջախոհ. honnête, intègre.

عقائد { 'աքաիտ* [ա] Հաւատոյ հիմնական ըսկզբունքներ. dogmes [էզ. عقیده]։ — علم կրօնագիտութիւն. catéchisme.

عقاب { 'իգապ [ա] 1. Պատիժ. punition 2. 'ուգապ Արծիւ. aigle.

عقار { 'աքար [ա] Կալուած bien-fonds, im-

meuble [ջ. عقارات]։

عقاقير { ՙագագիր* [ա] Թժըշ. կանկառ արմատք. racines médicales.

عقارب { ՙագարէպ* [ա] ջ. عقربի. pd. عقرب։

عقب { ՙագապ [ա] 1. Կրունկ. talon 2. Որդի, Թոռ. fils, petit-fils [ջ. اعقاب] 3. Անմիջապէս յետոյ. immédiatement après.

عقبا { ՙագպա* [ա] Հանդերձեալ աշխարհ. l'autre monde, l'éternité.

عقبه { ՙագպէ* [ա] Սերունդ, զարմ. postérité.

عقد { ՙագտ [ա] 1. Կապել. lier, nouer 2. Կնքել. conclure 3. Կնքում. conclusion 4. Պայմանագրել contracter 5. Պայմանագրութիւն. pacte, contrat [ջ. عقود] 6. Պսակ. mariage 7. ՙագտը ջ. عقدի. pd. عقده ։ Ասաց. — مجلس ժողով կազմել. tenir conseil. — حل و اور գործոց վարչութիւն. administration des affaires. — ازدواج ամուսնանալ. contracter un mariage, se marier.

عقده { ՙագտէ* [ա] 1. Կապ lien, nœud [ջ. عقد] 2. անգա. խոյլ, Հանգոյց. ganglion 3. Կապակ. nœud 4. Կնճիռ. complication: عقدهٔ اللسان Թոթովանք լեզուի ծայրի վրայ. pépie.

عقدی { ՙագտի [ա] 1. Խոյլի. ganglionnaire [եւ. عقده] 2. Կապկապ. noueux.

عقديه { ՙագտիյէ* [ա] Կոշկոռ. nodus.

عقر { ՙագր, ՙագր [ա] Ամլութիւն. aciésie.

عقرب { ՙագրէպ [ա] 1. Կարիճ. scorpion [ջ. عقارب] 2. Սլաք ժամացուցի. aiguille de montre.

عقل { ՙագլ [ա] 1. Խելք, միտք. esprit, intelligence [ջ. عقول] 2 Բանականութիւն, դատողութիւն. raison, jugement, bon sens.

Ասաց. ا — خیرهوش یافت Խորհուրդ յղանալ. avoir une idée. — صیغار Հասկանալի. compréhensible. Հաւանական. probable. — نده طوتق ' — نده او միտք պահել. tenir en mémoire. — اوکرتمك Խրատ տալ donner conseil. ' — ی ایرمك ' — ی كسمك ' — ی آلق կարենալ Հասկնալ. pouvoir comprendre, saisir. — نه كلك Խելագարիլ. perdre la tête. ی —

ی باشنده ، یار — Խոհեմ, խելացի · sensé · ی یاتمق — համոզուիլ · se convaincre · ی باشنه کلك — զգաստիլ · revenir à soi · خواجه‌سی — խորհրդատու · conseiller · لو آدم — բանաւոր · raisonable ·

عقلاء { 'ուգալա* [ա] յգ · عاقلَ · pd · عاقل ·

عقلاً { 'ագլէն [ա] Բանաւականութեամբ, խելքով · d'après la raison ·

عقلسز { 'ագըլսըզ [ը] 1 Անմիտ · insensé 2 · Անհանճար · sans raison : لق — անմտութիւն · bêtise ·

عقللی { 'ագըլլը [ը] 1 · Խելացի · intelligent 2 · Բանաւոր · raisonnable : لق — խելացութիւն, խոհեմութիւն · intelligence, prudence ·

عقلی { 'ագլի [ա] Մտաւորական, իմացական · բանական · intellectuel · basé sur la raison, rationnel [էգ · عقلیه] [յգ · عقلیات] ·

عقم { 'ուգմ [ա] Ամլութիւն stérilité ·

عقماء { 'ուգամա* [ա] յգ · عقیمَ · pd · عقیم ·

عقوبات { 'ուգուպաթ* [ա] յգ · عقوبتَ · pd · عقوبت ·

عقوبت { 'ուգուպէթ* [ա] 1 · Պատիժ · punition [յգ · عقوبات] 2 · Տանջանք · torture, supplice ·

عقود { 'ուգուտ* [ա] յգ · عقدَ · pd · عقد ·

عقور { 'ագուր [ա] Խածանող · mordant ·

عقول { 'ուգուլ* [ա] յգ · عقلَ · pd · عقل ·

عقیب { 'ագիպ [ա] Անմիջապէս յետոյ · immédiatement après ·

عقیده { 'ագիտէ* [ա] Հաւատալիք, սկզբունք հաւատոյ, վարդապետութիւն · dogme [յգ · عقائد] · شکری — կիտրոնաձև շաքար · caramel ·

عقیق { 'ագիգ [ա] Սարդիոն · cornaline [ապահովք] ·

عقیم { 'ագիմ [ա] Ամուլ · stérile [էգ · عقیمه] ·

عكا { 'ագքա [ա] Ակքա · saint Jean d'Acre ·

عكام { 'աքքամ [ա] Վրաններու հսկող պաշտօնեայ · employé chargé de surveiller les tentes ·

عكس { 'աքս [ա] 1 · Հակառակ կողմ · revers 2 · Ցոլացում · reflet 3 · Հակառակ, հակադարձ · contraire 4 · Շրջում · renver-

sement: Ասաց· ۱ — ցոլանալ refléter· արձագանք տալ, հնչել· faire écho, retentir· հասնիլ· parvenir· صدا — արձագանք· écho· عمل — ، հակազդեցութիւն· تأثیر — réaction· بالعکس ، — نه ، — ر. ընդհակառակը· au contraire· پذیر او ، — انداز او — արձագանք տալ· faire écho·

عکسی { 'աքսի [ա] 1· Հակառակ· contraire 2· [բ.գ] Այլանդական· excentrique 3· Ձախողակի· sans succès: لك — հակառակութիւն· contrariété· ձախողութիւն· adversité, insuccès·

علاء { 'ալա [ա] Բարձրութիւն· élévation·

علائق { 'ալաիք* [ա] յգ· علاقه· pd· علاقه ،

علائم { 'ալաիմ* [ա] Նշաններ· signes, indices [եզ· علامت]· سما — ծիածան· arc-en-ciel· جویه — մթնոլորտական երեւոյթք· météores·

علات { 'իլլաթ* [ա] յգ· علت pluriel de علت ،

علاج { 'իլաճ [ա] Դեղ, դեղորայ· médicament, remède: ۱ — դարմանել· remédier· پذیر — բուժելի· curable· — بی ا — առանց դեղի· sans remède·

علاقوی { 'ալաքավի [ա] բժշ· Ախտակցական· sympathique [եգ· علاقویه]·

علاقه { 'ալաքա* [ա] 1· Յարաբերութիւն, առընչութիւն· relation, rapport [յգ· علائق] 2· Կապակցութիւն· attachement 3· Սէր, տռփանք· amour 4· Պահանջում, իրաւունք· prétention, droit 5· բժշ· Ախտակցութիւն· sympathie 6· տաշը· Յարամերձութիւն· affinité: ۱ — սիրահարիլ, տռփալ· s'amouracher·

علاقه‌دار { 'ալաքատար [գ] Շահ ունեցող, շահակից· ayant cause· interressé [յգ· علاقه‌داران]·

علام { 'ալլամ [ա] Ամենագէտ· qui sait tout

علامات { 'ալամաթ* [ա] յգ· علامت· pd· علامت،

علامت { 'ալամեթ* [ա] 1· Նշան, նշանակ· signe, indice, symbole [յգ· علامات ، علائم] 2· Երեւոյթ· phénomène·

علامه { 'ալլամէ* [ա] 1· Բազմահմուտ· savant, érudit [յգ· علامتان] 2· 'ալամէ Նշան· signe·

علانی { ʻալէնի [ա] Յայտ յանդիման. évident, manifeste [էգ. علانیه]:

علانیت { ʻալէնիյէթ* [ա] Յայտ յանդիմանութիւն, հրապարակութիւն. évidence, notoriété, publicité, divulgation.

علاوه { ʻիլավէ* [ա] 1. Յաւելում, յաւելուած. supplément [յգ. علاوات] 2. Աւելցնել. ajouter: لی — յաւելուածաւոր. muni, suivi d'un supplément.

علبه { ʻուլպէ* [ա] Խուփ. Պատեան, պատիճ. capsule: علی պատենաւոր. capsulaire.

علت { ʻըլլէթ, ʻիլլէթ* [ա] 1. Հիւանդութիւն. ախտ. maladie, mal, affection [յգ. علل] 2. Թերութիւն. vice, défaut 3. Պատճառ. cause: Ասաց. — حروف գիր. փոփոխելի գիրեր որք են ا و ی և մերթ ء. les lettres ا و ی et tantôt ء qui subisent des changements. ذاتیه — յատկախտութիւն. idiopathie. افرنجیه جلدیه — մորթային գաղղիական ախտ. syphilide. لی — ախտաւոր, հիւանդոտ. maladif. infirme.

علف { ʻալէֆ [ա] Ճարակ, կեր, խոտ. fourrage, foin.

علق { ʻալագ [ա] Տզրուկ. sangsue.

علقه { ʻալագա* [ա] Թանձրացեալ մաս արեան. ոլոռ. coagulum, grumeau.

علقی { ʻալագի [ա] Ոլոռնացեալ (արիւն). grumeleux [էգ. علقیه]:

علك { ʻիլք [ա] Խէժ. gomme.

علل { ʻըլէլ, ʻիլէլ* [ա] յգ. علتի. pd. علت:

علم { ʻիլմ [ա] 1. Տեղեկութիւն, ծանօթութիւն information, connaissance [յգ. علوم] 2. Գիտութիւն. science: Ասաց. و خبر — ծանուցագիր. déclaration. — حال կրօնագիտութիւն. catéchisme. ثروت ملل — քաղաքային տնտեսութիւն. économie politique. الارض — երկրաբանութիւն. géologie. الامراض — ախտաբանութիւն. pathologie.

علم { ʻալէմ [ա] 1. Դրօշ, դրօշակ. étendard [յգ. اعلام] 2. Գեր. Յատուկ անուն. nom propre.

علما { ʻուլէմա, ʻիւլէմա* [ա] 1. Գիտնականք. sa-

vants [Ճմ. عالم] 2. Վարդապետք աստուածաբանութեան, իրաւագիտութեան. docteurs en théologie, en jurisprudence.

علمدار { 'ալէմտար [ս] Դրօշակակիր. porte-étendard [Ճմ. علمداران]։

علمی { 'իլմի [ս] Գիտական scientifique [Իգ. علمیه] ։ — طریق կրօնի գիտնոց ասպարէզ. carrière cléricale des ulémas.

علناً { 'ալէնէն [ս] Հրապարակաւ. publiquement.

علنی { 'ալէնի [ս] Հրապարակային. publique [Իգ. علنیه] ։

علنیت { 'ալէնիյէթ* [ս] Տե՛ս voir علانیت ։

علو { 'ալէվ [պ] Բոց. flamme.

علو { 'ուլուվվ [ս] Բարձրութիւն, մեծութիւն. hauteur, grandeur: جناب — վեհանձնութիւն. magnanimité. همت — բարձր խնամք. grand soins.

علوفه { 'ուլուֆէ* [ս] Թոշակ, ամսական. solde, appointement.

علوکش { 'ալէվքէշ [պ] Բոցավառ. flamboyant.

علوکیر { 'ալէվկիր [պ] Բոցավառ. enflammé.

علولندرمق { 'ալէվլէնտիրմէք [Ի] Փորփոքել, բոցավառել. enflammer.

علولنمك { 'ալէվլէնմէք [Ի] Փորփոքիլ. s'enflammer.

علوم { 'ուլում* [ս] Գիտութիւնք, ուսմունք. sciences [Ճմ. علم]։

علوی { 'ուլվի [ս] 1. Բարձր, վերին. haut, élevé [Իգ. علویه] 2. Երկնային céleste [Ճմ. علویات] 3. 'ալէվի Ալիական. du secte d'Ali.

علویات { 'ուլվիյաթ* [ս] Վսեմ, երկնային բաներ. choses sublimes, céleste [Ճմ. علوی]։

علویان { 'ուլվիյան [ս] 1. Աստղեր. étoiles 2. Հրեշտակք. anges.

علویت { 'ուլուվվիյէթ* [ս] Բարձրութիւն, վսեմութիւն. élévation, sublimité.

علی { 'ալի [ս] 1. Բարձր, վսեմ. haut, sublime [Ճմ. علو] [Իգ. علیه] 2. Ալի. Ali: Ամ. الاعلی — գովելայ. très bien. دولت — օսմանեան պետութիւն. Empire Ottoman.

على { ʻալէ Թրքչին ըստ قاله ասածները մեջ կը կար-
դացուի. devant l'article ال se prononce (alé). [—] 1. Վրայ. sur 2. Ըստ. selon 3. Մէջ. dans, en 4. Ընդ-դէմ. contre: Ըստ. العاده — ըստ սովորականին. comme d'ordinaire. التحقيق — ճշմարտիւ. en vérité. الاتصال — անընդհատ. continuellement التفصيل — وجه التفصيل — մանրամասնօրէն. en détail. كل حال — ʻալա գէլ-հալ Հալին. անանկ նանկ. couci-couci.

عليا { ʻէ-լյա* [—] Ամենա-բարձր, վսեմ. le plus haut, sublime [Իգ. اعلى].

عليق { ʻալէգ [—] Գեղձ (չար-ար չիչէյի). liseron: فصيله — ي գեղձայինք. convolvulacées.

عليك { ʻալէյքէ [—] Քու վրայ. sur toi.

عليكم { ʻալէյքէ-մ [—] Ձեր վրայ. sur vous.

عليل { ʻալիլ[—] 1. Ախտա-ւոր. maladif [علت էն] [Իգ. عليله] 2. Հիւանդ. malade 3. [Բ. Է.] Կոյր. aveugle.

عليم { ʻալիմ [—] Գիտող ա-մենայնի. qui sait tout, omniscient: — خدا Աստուած գիտէ Dieu le sait.

عليون { ʻըլլիյունէ [—] Տե՛ս voir عليه.

عليه { ʻալիյէ* [—] Բարձր. haut [Իգ. على].

عليه ʻալէյհի { [—] 1. Անոր վրայ. sur lui 2. Անոր դէմ contre lui.
عليها ʻալէյհա

عليهم ʻալէյհիմ { [—] 1. Ա-նոնց վրայ. sur eux 2. Անոնց դէմ. contre eux.
عليهما ʻալէյհիմա երկու.

علين { ʻըլլիյին[—]1. Դրախ-տի ամենագեղեցիկ մի տեղւոյ անունն է. nom du plus bel endroit du Paradis 2. Եօթներորդ երկինքը տեղւոյ մը անունն է. nom d'un lieu au septième cièle.

عم { ʻամմ [—] Հօրեղբայր. oncle paternel.

عم { Համառօտագրութիւն عليه السلام (ալէյհիս սելամ) ի.ab.de عليه السلام (salut à lui)

عما { ʻամմա [—] Տե՛ս voir عمى.

عماد { ʻըմատ [—] Նեցուկ, սիւն. support, appui, colonne [Յգ. اعمده].

عمارت { ʻիմարէթ عمارة ʻիմա-րէ*[—] 1. Շէնու-թիւն. culture, état floris-

sant 2· Բարեպաշտական խոհանոց յորմէ կարօտելոց կը բաշխուի նկանակ, ապուր և քրքմագոյն բրինձ. cuisine de charité où l'on distribue aux pauvres des miches, du potage, et du pilau assaisonné de safran.

عمال { ՙամմալ* [ա] յգ. عامل ի. pd. عامل։

عمامه { ՙիմամէ* [ա] 1. Ապարօշ, փաթթոց turban 2. Սրնգափողի գլուխ. bouquin, embouchure.

عمان { ՙամման [ա] Խորին ծով. mer profonde: — بحر Հնդկային ովկիանոս. océan Indien.

عمد { ՙամտ [ա] 1. Դիտաւոր intention 2. Կանխամտածութիւն. préméditation, propos délibéré.

عمداً { ՙամտէն [ա] Դիտմամբ à dessein.

عمده { ՙումտէ* [ա] Յենարան. appui.

عمر { ՙէօմր, էօմիւր [ա] Կեանք, կենդանութիւն. vie, existence: — سورمك կեանք վարել. mener vie. vivre.

عمر { ՙէօմէր [ա] Էօմէր, Հոմերոս. Omar, Homère.

عمران { ՙումրան, ՙումրան [ա] Շէնութիւն. état de prospérité. culture.

عمرو { ՙամր [ա] Ամր (անուն). Amr(nom).

عمزاده { ՙամզատէ [պ] Հօրեղբօրորդի. cousin (e), germain (e).

عمق { ՙումգ [ա] Խորութիւն profondeur.

عمل { ՙամէլ [ա] 1. Գործ։ action, œuvre [յգ. اعمال] 2. Գործադրութիւն. pratique 3. Բժշ. Գործողութիւն. opération 4. Գործել, վարուիլ. opérer, agir 5. Իբ. Վարել. régir 6. Մաքրում. purgation: Ասոյ. عمل ويرمك — փորը երթալ. aller à la selle.

عملمانده { ՙամէլմանտէ [պ] Գործելու անկարող, անդամ, անկար. qui n'est plus en état de travailler, invalide[յգ. عملماندكان]

عملاً { ՙամէլէն [ա] Գործով, արդեամբ. par fait.

عمله { ՙամէլէ* [ա] Գործաւորք, բանուորք. ouvriers [եզ. عامل]։

عملي { ՙամէլի [ա] Գործնական. pratique [էգ. عمليه]։

عمليات { ʻամէլիյէթ*[ա] 1. Գործողութիւնք. opérations 2. Գործնական մասն արուեստի. la pratique: باليد — Ձեռնամխութիւն. manipulation.

عموجه { ամուճա [թ] Հօրեղբայր. oncle paternel. زاده — Հօրեղբօրորդի cousin germain.

عمود { ʻամուտ [ա] 1. Սիւն colonne [յգ. اعمده] 2. Երկր. Ուղղահայեաց. perpendiculaire 3. Գլխաւոր արմատ ծառոց և անկոց. pivot: فقاری — ողնայար. colonne vertébrale.

عموداً { ʻամուտէն [ա] 1. Ուղղահայեաց կերպով. perpendiculairement 2. Ուղղակի. directement.

عمودی { ʻամուտի [ա] Ուղղահայեաց. ուղղաձիգ. perpendiculaire, vertical [էգ. عمودیه].

عموم { ʻումում[ա] 1. Հասարակութիւն, ընդհանրութիւն. communauté, universalité 2. Ժողովուրդ, հասարակութիւն. public 3. [թ.ք] Ընդհանուր, համայն. tous: على العموم — առհասարակ, ընդհանրապէս. en général, généralement.

عمومی { ʻումումի [ա] 1. Ընդհանուր, général [էգ. عمومیه] 2. Հասարակաց. commun, public.

عمومیت { ʻումումիյէթ* [ա] Ընդհանրութիւն généralité: اوزره — ընդհանուր առմամբ. en général.

عمه { ʻամմէ* [ա] Հօրաքոյր. tante.

عمی { ʻամա [ա] 1. Կուրութիւն. aveuglement, cécité 2. ʻամի. Կոյր. aveugle [յգ. عمیان].

عمیا { ʻամյա [ա] Կուրութիւն. aveuglement [ռմկ. ʻամեա]. على العميا. Առաջ. կոյր զկուրայն. à l'aveugle. Մերձաւոր հաշուով. approximativement, à tâtons.

عمیق { ʻամիք [ա] Խոր, խորին. profond [عمق էն] [էգ. عمیقه].

عمیم { ʻամիմ[ա] Ընդհանուր, հասարակաց. général, commun [عموم էն] [էգ عمیمه]

عن { ʻան [ա] Նախդիր բացառականի. préposition d'ablatif: Առաջ. قريب — մօտերս. prochainement قصد — գիտմամբ. à dessein. يد — ձեռամբ. par l'entre-

mise. جهل — անգիտութեամբ. sans le savoir. insciemment.

عنا { ‘անա [ա] Տառապանք peine, souffrance.

عناب { ‘իւննապ [ա] Յունապ. jujube.

عناد { ‘ինատ [ա] 1. Յամառութիւն. obstination, entêtement 2. Յամառիլ. s'obstiner.

عنادجى { ‘ինատճը [ի] Յամառ. obstiné, opiniâtre, entêté: — لق յամառութիւն. entêtement.

عنادل { ‘անատիլ* [ա] յգ. عندليب ի. pd. عندليب.

عناصر { ‘անասըր* [ա] յգ. عنصر ի. pd. عنصر.

عناقيد { ‘անաքիտ* [ա] յգ. عنقود ի. pd. عنقود.

عناكب { ‘անակիպ* [ա] յգ. عنكبوت ի. pd. عنكبوت.

عنان { ‘ինան [ա] Սանձ, երասանակ. rênes, bride [յգ. اعنّه]. — ريز او սանձարձակ թողուլ. lâcher les rênes. — كش او կասեցնել. arrêter.

عنانت { ‘ունանէթ* [ա] Բժշ. Զուգաւորելու անկարողութիւն, շուշտանդամութիւն. impuissance, frigidité.

عنايات { ‘ինայաթ* [ա] յգ. عنايت ի. pd. عنايت.

عنايت { ‘ինայէթ* [ա] Շնորհ, ողորմութիւն. bonté, faveur, grâce [յգ. عنايات]. — بيورمق ، — ا շնորհել. accorder. الله — Աստուած աջող (աղքատաց կ'ըսուի). que Dieu vous vienne en aide.

عنايتكار ‘ինայէթ-քեար [պ] } Շնորհող, ողորմած.
عنايتلو ‘ինայէթ-լու [ի] } qui donne, généreux, charitable.

عنايه { ‘ինայէթէն* [ա] Իբր շնորհ. de grâce.

عنب { ‘ինէպ [ա] Խաղող. raisin [յգ. اعناب]. — حامل հատապտղաբեր. baccifère. — بنت գինի. vin. — الدب արջու խաղող. arbousier. — الذئب շնախաղող. morelle.

عنبر { ‘անպէր [ա] Յամպար. ambre: — بوی ، — بار յամպարահոտ, յամպարաբոյր. qui répand une odeur d'ambre.

عنبربارس { ‘անպէրպարիս [պ] Ծորենի, ծոր. berberis, épine-vinette.

عنبرى ‘անպէ-րի [ա] } Յամպարաբոյր
عنبرين ‘անպէ-րին [պ] } ambré, parfumé d'ambre.

عنبریه { 'անպէրիյէ* [–] Ռօզօլի. rossolis

عنبیه { 'ինէպիյէ*[–] 1. Խաղողենի պատուած. staphylôme 2. Խաղողենի, պարունակ ական. uvée.

عنتری { 'անթէրի [Ի] Տե՛ս voir انتاری.

عند { 'ինտ ('ինտ ال ի ա. ատլ) [–] 1. Քով. auprès, chez 2. Ըստ. d'après 3. Ժամանակ. à, pendant, en cas de.

عندلیب { 'անտէլիպ [–] Սոխակ. rossignol [յգ. عنادل].

عندی { 'ինտի [–] Ըստ քըմաց, Հնարածոյ, շինծու. inventé, controuvé, fictif [յգ. عندیات].

عنصر { 'անսըր [–] Տարր. élément [յգ. عناصر] ی— ' ی— տարրական. élémentaire.

عنصل { 'անսըլ [–] Մըկնդեղ. scille.

عنعنه { 'ան'անէ* [–] Աւանդութիւն. tradition

عنف { 'ունֆ [–] Կոշտութիւն, անշնորհութիւն, բռնութիւն. brusquerie, rudesse, violence.

عنفوان { 'ունֆուան [–] 1. Սկիզբ. commencement 2. Մատաղութիւն, ծաղիկ. fleur: شباب — ծաղիկ հասակ. fleur de l'âge.

عنیف { 'անիֆ [–] Խիստ, կոշտ, բուռն. brusque, violent [էգ. عنیفه].

عنق { 'ունուգ [–] Վիզ. cou [յգ. اعناق].

عنقاء { 'անգա* [–] Փիւնիկ. phœnix.

عنقود { 'ունգուտ [–] 1. Ողկոյզ. grappe [յգ. عناقید] 2. Կոյզ (գրաստակաց ուտիք է). grappe.

عنکبوت { 'անքէպութ* [–] Սարդ. araignée [յգ. عناکب] ی— ' ی— սարդոստայնի. arachnoïde.

عنوان { 'ունուան [–] 1. Տիտղ. titre 2. Մակդիր, պատուանուն.. titre honorifique.

عنود { 'անուտ [–] Յամառ. obstiné, entêté [عناد էն] [յգ. عنودین].

عنوه { 'անվէ* [–] Բռնութիւն. force, violence: عنوةً բռնի par force.

عنها { 'անհա* [–] Անկից. de lui: Այսպ. منها — այսպէս թէ այնպէս. de manière ou d'autre.

عنید { 'անիտ [–] Յամառ. obstiné [عناد էն].

عنيف { 'անիֆ [-] կոշտ, խիստ. violent, dur

عنين { 'ըննին [-] Բժշ. Ճուշա- մնացած, տկար. impuissant [عنانه էն]:

عوائب { 'ավաիպ* [-] յդ. عيبի. pd. عيب:

عوائد { 'ավաիտ* [-] յդ. عائدի. pd. عائد:

عوائق { 'ավաիք* [-] յդ. عائقի. pd. عائق:

عوارض { 'ավարըզ* [-] Արկածք, aventures, accidents [եզ. عارضه]:

عوارف { 'ավարիֆ* [-] Ճըշնորհներ faveurs

عواطف { 'ավաթըֆ* [-] Շնորհներ, բարութիւնք. bontés, grâces, faveurs [եզ. عاطفت]:

عواقب { 'ավագըպ* [-] յդ. عاقبتի. pd. عاقبت:

عوالم { 'ավալիմ* [-] Աշխարհներ. mondes, contrées [եզ. عالم]:

عوام { 'ավամմ* [-] Հասարակ մարդիկ. ռամիկք. bas peuple [եզ. عامه]:

عوامل { 'ավամիլ* [-] յդ. عاملի. pd. عامل:

عوج { 'ըվէճ, 'ավէճ [-] Թիւրութիւն. obliquité

عود { 'ավտ [-] Վերադառնալ. retourner.

عود { 'ուտ, 'էօտ [-] 1. Հալուէ. aloès 2. Վին, քնար. luth.

عورت { 'ավրէթ* [-] 1. Ամօթոյք. parties honteuses 2. [Ռ. Գ.] Կին, կողակից. femme, épouse.

عوض { 'ըվազ [-] 1. Փոխարէն, փոխարինութիւն. compensation 2. Վարձք. rétribution.

عوعوه { 'ավ'ավէ* [-] Հաչիւն. aboiement

عوق { 'ավք [-] 1. Խոչ և խափան ըլլալ. empêcher 2. Յապաղել. retarder 3. Յապաղում. retard.

عون { 'ավն [-] Օգնութիւն. aide, assistance: بعون الله դէ 'ավնիլլահ օգնութեամբն Աստուծոյ. Dieu aidant.

عهد { 'ահտ [-] 1. Ուխտ, խոստում. vœu, pacte, promesse [յդ. عهود] 2. Դաշինք. traité 3. Ժամանակ, դար. temps, siècle: Ասաց. ا — ուխտել, խոստանալ. vouer, promettre. — ولی գահաժառանգ. héritier du trône. —م اولسونكه Կ'ուխտեմ որ. parole d'honneur que. je jure que.

عهدلشمق { ʻահտլաշմագ [ի] Դաշնակցիլ. s'allier, se confédérer.

عهدنامه { ʻահտնամէ [դ] Դաշնագիր. traité, convention.

عهده { ʻէօհտէ* [ա] 1. Յանձնառութիւն. engagement, charge 2. Անձ. personne 3. Սեփականութիւն. possession :

سندل — كلك ի գլուխ հանել. venir à bout.

عهود { ʻուհուտ* [ա] յգ. ձայնէ. pd. عهد :

عيادت { ʻըյատէթ عياده* [ա] Հիւանդի այցելութիւն. visite au malade.

عياذ { ʻըյազ [ա] Ապաւինութիւն. refuge.

عيار { ʻայար [ա] 1. Կշիռ. poids 2. Յարգի. կշիռք. titre, aloi 3. Ճշդութիւն ժամացոյցի. précision d'une montre 4. Յարմար աստիճան. degré convenable :

Առձ. ۱ — ساعتى ժամացոյցը ճշդել. ajuster une montre. — باقمق կշիռք փորձել. essayer. — جى, — صاحب, — كير փորձիչ, դրամափորձ. essayeur.

عيار { ʻայյար [ա] Նենգաւոր, խարդախ. rusé, roué [յգ. عياره] :

عياش { ʻայյաշ [ա] Զբօսասէր. biberon [عيش ից] [յգ. عياشين] :

عيال { ʻըյալ* [ա] 1. Ընտանիք. famille [յգ. عيايل] 2. [ի.գ] Կողակից. épouse [ապա. եալ] ի كثيرالعيال ընտանիքը շատաւոր. d'une famille nombreuse.

عياله { ʻըյալէ* [ա] Ընտանիք պահել. entretenir une famille.

عيان { ʻայան [ա] Յայտնի, ակներև. évident, clair: عيانا ակներև. à vue d'œil, visiblement.

عيب { ʻայպ [ա] 1. Թերութիւն, պակասութիւն. vice, défaut [յգ. عيوب، عواتب] 2. Ամօթ, նախատինք. honte, opprobre.

عيبجو { ʻայպճու [դ] Պարսաւագէտ, քննադատ, բծախնդիր. critique [յգ. عيبجويان] :

عيبلامق { ʻայպլամագ [ի] Ամբաստանել, պարսաւել. blâmer, reprocher.

عيبناك { ʻայպնաք [դ] Ամօթալից. déshonorant.

عيد { ʻէյտ [ա] Տօն, տօն օր fête, jour de fête, férie [յգ. اعياد] :

عيديه { ‘իյտիյէի* [ա] Տօնական. de fête, férié

عيسوى { ‘իսէվի [ա] Քրիստոնէական, քրիստոնեայ. chrétien [էգ. عيسويه] [յգ. عيسويون]։

عيسى { ‘իսա [ա] Յիսուս. Jésus.

عيش ‘այշ, عيشه ‘այշէ [ա] 1. Կենդանութիւն. vie 2. Փափկակեցութիւն. vie de délices. mollesse.

عين { ‘այն [ա] 1. Աչք. œil [յգ. عيون] 2. Աղբիւր. source 3. Նոյն ինքն, ինք. lui-même, même 4. Ցոյց և նման. tout à fait pareil 5. Էտա. Առանձին մի. une chose distincte 6. Անուն ع տառին. nom de la lettre ع 7. Ոսկի. or:

Ասաց. بعينه ‘—يله ճշդիւ. exactement. —ى —نه յար և նման. tout à fait pareil. —نى چكمك ‘ —نى آلمق ընդօրինակել. copier. الفعل — բառի մը արմատական երկրորդ տառը. deuxième lettre radicale d'un mot. الشمس — արեւակն. opale. — عبد‘ — صديق սուտ բարեկամ. faux ami.

عيناً { ‘այնէն [ա] Նոյնութեամբ. en nature, à la lettre, lel que.

عينى { ‘այնի [ա] 1. Ական, ակնային. oculaire [էգ. عينيه] 2. Ճիշդ. exactement: اشياى —ه մաքսի փոխարէն առնուած վաճառք. objets reçus comme droit de douane.

عينيت { ‘այնիյէթ* [ա] Նոյնութիւն. identité.

عيوب { ‘ույուպ* [ա] յգ. عيبի. pd. عيب ։

عيوق { ‘այյուք [ա] Այծ (կենդանակերպ) la Chèvre: چيقارمق — մինչ վերին երկինք բարձրացնել. élever jusqu'au ciel.

عيون { ‘ույուն* [ա] յգ. عينի. pd. عين ։

غ

غ { ղայն. Քսաներկուերորդ տառ օսմանեան այբուբենի. vingt deuxième lettre de l'alphabet ottoman.

(Այս տառս թէ է և թէ ղ կը հնչուի. cette lettre se prononce comme (g ou gh).

غائب { ղաիպ [-] 1. Անտեսանելի. invisible [غيب էն] [էգ. غائبه] 2. Բացակայ. absent 3. Կորուսածբր. chose égarée 4. ք(?)եր. Գ. դէմք. troisième personne:

Աղջ. | — կորսնցնել. perdre. | — كنديني նուաղիլ, ուշաթափիլ. perdre les sens, perdre la tête. ىانه— չտեսնուելով. sans être vu.

غائبه { ղաիպէ* [-] Գաղտնիք secret, mystère [յգ. غائبات ' غوائب]։

غائط { ղաիթ [-] Թրիկ, կղկղանք. fiente, excrément: ى— ' يه— կղկղային. fécal.

غائله { ղաիլէ* [-] 1. Աղէտ. calamité, malheur [յգ. غوائل] 2. Պատերազմ. guerre 3. Հոգ, նեղութիւն, մտատանջութիւն. souci, gêne, embarras: لى— աշխատեցուցիչ. embarrassant

غائى { ղա'ի [-] Վերջնական final [էգ. غائيه]։

غابر { ղապիր [-] Ապագայ. futur.

غابط { ղապըթ [-] Նախանձայոյզ. envieux

غابن { ղապին [-] Խաբող, trompeur [غبن էն]։

غاجردى، غاجر { խաճըր, խաճըրտը Տե՛ս voir قيغر .

غادر { ղատիր [-] Վնասող, չար. qui nuit.

غار { ղար [-] Քարայր, քարանձաւ, այր. caverne, grotte, antre.

غارت { ղարէթ* [-] Աւարառութիւն. pillage.

غارديان { խարտիան [է] Պահնորդ. guardien.

غارس { ղարիս [-] Տնկող. qui plante.

غاز { խազ [է] 1. Կազ. gaz [յգ. غازات] 2. Քարիւղ. pétrole 3. Կազ, շղարշ. gaze.

غازه { ղազէ, խազէ* [-] Սնդիգ. fard, rouge.

غازى { ղազի [-] Մահմետական կրօնի համար պատերազմող. guerrier qui combat pour la foi islamique [غزا էն] [յգ. غزاة]։ — لر حلواسى տեսակ մը հրուշակ. espèce de pâte sucrée.

غازى { խազի կազային. gazeux [էգ. غازيه]։

غاشيه { ղաշիէ* [-] Տապածակ. housse.

غاصب { ղասիպ [-] Յափշտակող. ravisseur

, rapace [غصب էն] [էզ. غاصبه] [ճզ. غاصبين].

غاغه { խախա [ը] կտուց. bec d'oiseau : — بورون քիթ, արծուաքիթն. aquilin.

غاغه‌لمق { խախալամաք [ը] կտցել. becqueter.

غافر { ղաֆիր [ա] ներող. qui pardonne [غفران էն].

غافل { ղաֆիլ [ա] 1. Անզգոյշ, անուշադիր. qui n'ést pas sur ses gardes. inattentif [غفلت էն] 2. Անգէտ. ignorant 3. Աներկիւղ. imprudent : غفلته — անզգուշաբար. a l'étourdie.

غالب { ղալիպ [ա] 1. Յաղթող. victorieux [غلبه էն] [էզ. غالبه] 2. Հզօրագոյն. prépondérant : — كلك յաղթել. vaincre. ظن — առաւել հաւանական ենթադրութիւն կարծիք. l'opinion la plus accréditée.

غالبا { ղալիպա [ա] 1. Յաճախ անգամ. souvent 2. Խալպա կարծեմ. je crois.

غالبانه { ղալիպանէ [զ] Յաղթօղի պէս. en vainqueur, en triomphe.

غالبيت { ղալիպիյէթ [ա] Յաղթութիւն victoire

غالوش { ղալուշ [ը] Տե՛ս. voir قالوش.

غالى { ղալի [ա] Սուղ. cher [غلا էն] [էզ. غاليه].

غاليه { ղալիյէ [ա] Մշկէ և յամպարէ շինուած բուրմունք. parfum composé de musc et d'ambre.

غامر { ղամիր [ա] Աւերեալ. dévasté [հոլ. عامر].

غامض { ղամիզ [ա] Դժուարիմանալի. մթին. difficile à comprendre. obscur [էզ. غامضه].

غانغرن { ղանղրէն [ֆ] Փտութեան մաշ. gangrène.

غانم { ղանիմ [ա] Աւար բերող qui butine. spoliateur [غنيمت էն] [ճզ. غانمين].

غانى { ղանի [ա] Հարուստ. riche [غنا էն].

غاوى { ղավի [ա] Մոլորեալ égaré [غوايه էն] [էզ. غاويه].

غايت { ղայէթ [ա] 1. Վախճան, վերջ. fin 2. Ծայր. bout, extrémité 3. Ելք. issue 4. Կարի, յոյժ, խիստ. très, fort: — ب ده — ده — ծայրայեղապէս. extrêmement. بى — անվերջ. sans fin. غاية الغايه կարի յոյժ. au plus haut degré.

غايده { խայտա [ը] Հովուական փող. cornemuse.

غب { ղըպպէ [-] Յետոյ. après.

غبار { ղուպար [-] 1. Փոշի. poussière 2. Հող. terre : آلود — փոշոտեալ. couvert de poussière. — خاطر թախծութիւն. affliction

غباوت { ղապավէթ* [-] Թանձրամտութիւն. lourdeur d'ésprit, stupidité.

غبراء { ղապրա* [-] Երկիր, գետին. terre, sol.

غبطه { ղըպթէ* [-] Յարի նախանձ. émulation Աւոյ. آور — նախանձելի. enviable. ا — նախանձիլ. envier. كش — նախանձաւոր. émulateur, émule.

غبغب { ղապղապ [-] Կզակ. double menton.

غبن { ղապն [-] 1. Խաբել. duper 2. Աւելորդ մեջ պատճառնք. lésion.

غبى { ղապի [-] Թանձրամիտ imbécile [ضبارت են] [են. غبيه] [ժ. اغبيا].

غثيان { ղասեան [-] Նողկանք, սրտի խառնուք. nausée : ى— ‘ ب— նողկալացուցիչ. nauséabond.

غجر { ղըճըրտը غجردى ղըճըրտը [ի] Կրճիւն grincemant.

غداء { ղըտա [-] 1. Սնունդ. aliment, nourriture, nutrition [ժ. اغديه] 2. Բաժին (կերակրոյ). portion.

غدائى { ղըտաի [-] Սննդատու. alimentaire, nutritif [են. غدائيه].

غدار { ղատտար [-] Խաբեբայ, անիրաւ, խարդախ, դաւաճան. fourbe, cruel, méchant, perfide [غدر են] [են. غداره]. لق— չարադաւութիւն, անիրաւութիւն. perfidie, injustice.

غدالنمق { ղըտալանմագ [ի] Սնանիլ. se nourrir.

غدالى { ղըտալը [ի] Սննդատու. nutritif.

غدد { ղուտէտ* [-] ժ. غده ի. pd. غدد.

غدر { ղատր [-] 1. Իրաւունք կորզել, զըրկանք ընել. faire du tort. empiéter 2. Զրկանք, վնաս. tort, préjudice.

غدو { ղուտուվվ [-] Առաւօտ. matin: بالغدو و الاصال առաւօտ և երեկոյ. matin et soir.

غده { ղուտտէ* [-] Գեղձ. glande [ժ. غدد].

غديد { ղուտէյտ [-] Գեղձիկ. glandule.

غدير { ղատիր [-] Լիճ. lac : ى— ‘ ب— լճ-

ճայրին. lacustre.

غراء { ղարրա* [-] Պայծառափայլ. resplandissant [էկ. اغر ի].

غراء { ղարա [-] Թթ. Սոսինձ. colle-forte : — ی — یه սոսնձային. colloïde

غرائب { ղարայիպ* [-] Յգ. غریبه ի. pd. غریبه :

غراب { ղուրապ [-] Ագռաւ corbeau [Յգ. اغربه].

غرابت { ղարապէթ* [-] Օտարութիւն, արտասովորութիւն. étrangeté: غریب — օտարոտի, արտասովոր. étrange, extraordinaire.

غرابیه { ղուրապիյէ* [-] Կաթով, նշով և շաքարով շինուած անուշ մը քաքար. espèce de pâte préparé avec du lait, des amandes et du sucre.

غرار { ղարար [-] Քուրձ. sac grossier.

غرافیت { կրաֆիթ [յ] Ուրբուրաքար. graphite.

غرام { ղարամ [-] 1. Յանկութիւն. passion, convoitise 2. կրամ [կ] կրամ gramme.

غرامة { ղարամիթի* [-] Համեմատական բաշխումը. en partage proportionnel.

غرب { ղարպ [-] Արեւմուտք Occident, couchant

غربا { ղարպըն [-] Արեւմուտքէն. d'ouest.

غربا { ղուրէպա* [-] Պանդուխտք étrangers, émigrés [եզ. غریب].

غربال { ղըրպալ [-] Խարբալ, մաղ. crible: — ی — մաղատեսակ. cribleux.

غربت { ղուրպէթ* [-] 1. Պանդխտութիւն. expatriation, pélerinage 2. Օտարութիւն. l'étranger: — دیار օտար երկիր. pays étranger. چیقمق — պանդխտիլ. quitter son pays, s'expatrier.

غربی { ղարպի [-] Արեւմտեան. occidental [եզ. غربیه] [Յգ. غربیون].

غرتلاق { ղըրթլաք [ի] Հագագ, խռչափող, կոկորդ. gosier, larynx.

غرر { ղուրէր* [-] Յգ. غره ի. pluriel de غره.

غرس { ղարս [-] 1. Տնկել planter 2. Տնկարկութիւն. plantation.

غرض { ղարազ [-] 1. Նպատակ, դիտում. but, intention [Յգ. اغراض] 2. Ատելութիւն, ոխ. haine, rancune: — ی անշահախնդիր.

գէր. désintéressé.

غرضکار { ղարազքեար [պ] 1. Ջարազաշ, ախա-կալ. rancunier 2. Շահա-խնդիր, նպատակաւոր. vénal, qui a des arrière-pensées [յգ. غرضکاران] ։ لق— Թշնամութիւն, չարակամու-թիւն. malveillance : لی— Թշնամական. malveillant.

غرغره { ղըրղըրա* [ա] կո-կորդի ողողում, խաղալ. gargarisme.

غرفه { ղուրֆէ* [ա] 1. Ափ մի ջուր. de l'eau dans le creux de la main [յգ. غرف] 2. Տանիքի. balcon.

غرق { ղարգ [ա] 1. Ընկղը-մել. plonger, noyer, submerger 2. Լնուլ. յղփացնել. combler : او — ընկղմիլ. se plonger. couler bas. յղփանալ. être comblé.

غرقاب { ղարգապ [պ] Ջրոյ մէջ ընկղմեալ. plongé dans l'eau.

غرما { ղուրամա* [ա] Պարտատէրք. créanciers [եզ. غریم] ։ تقسیم — պարտականին մը գոյքերուն պարտատերաց մէջ համեմատական հաշուով բաժնումը. partage proportionnel des biens d'un débiteur entre les créanciers.

غروب { ղուրուպ [ա] Մուտք արեւու. le coucher du soleil: ا — արեւ մտնել. coucher.

غرور { ղուրուր [ա] Ունայ-նամտութիւն, մե-ծամտութիւն, Հպարտութիւ. vanité, présomption, orgueil : طاسلامق — փքանալ. se gonfler d'orgueil.

غرور { ղարուր [ա] Պատրիչ trompeur.

غروش { ղուրուշ [ա] Դահե-կան, ղրուշ. piastre: قاچ — لق քանի՞ դահեկանի à combien de piastres.

غره { ղուռրէ* [ա] 1. Ա-ռաջին օր ամսոյ. premier jour du mois 2. Բանի մը ազնիւ մասը. crème de, élite [յգ. غرر] ։

غریب { ղարիպ [ա] 1. Զար-մանալի, սքանչելի étonnant, curieux, étrange [غرابت եւ] [իգ. غریبه] 2. Պան-դուխտ, նժդեհ. expatrié, émigré [յգ. غربا] ։ لك— Նժդեհութիւն. émigration, état d'un étranger. یکیت — նժդեհ. pélerin, émigré.

غریبه { ղարիպէ* [ա] Զար-մանալի, նորանշան

բան. chose étrange, extraordinaire [ջմ. غرائب] ։

غریزه { ղարիզե՛ [-] Բնութիւն. nature.

غریزی { ղարիզի [-] Բնական. naturel [էգ. غریزه] ։

غریق { ղարիգ [-] ա. Ընկղմեալ. plongé, enfoncé [غرق էն] բ. Ցփքացեալ. comblé.

غریم { ղարիմ [-] Պահանջատէր. créancier [غرامه էն] [ջմ. غرما] ։

غریو { ղըրիվ [դ] Աղմուկ, աղաղակ, կանչ. cri, vacarme, tumulte.

غریوان { ղըրիվան [դ] Գոչող. criant.

غزا { ղազա [-] Սուրբ պատերազմ. guerre sainte [ջմ. غزوات] ։ ا — յանուն կրօնի (իսլամութեան) պատերազմիլ. faire la guerre au nom de la religion (musulmane).

غزات { ղուզաթ* [-] ջմ. غازی-ի. pd. غازی ։

غزال { ղազալ [-] Վիթ, ձագ եղջերուի. gazelle [էգ. غزاله] ։

غزته { ղազեթա [է] Լրագիր. gazette, journal.

غزته جی { ղազեթաճը [է] ա. Լրագրապետ. journaliste բ. Լրագրավաճառ. débitant de journaux: غزته جیلق Լրագրութիւն. journalisme

غزل { ղազէլ [-] Տարփական նուագ, քնարերգ. chanson érotique [ջմ. غزلیات] ։ — خوان քնարերգակ poète lyrique.

غزللنمك { ղազէլլէնմէք [թ] Տերեւաթափ ըլլալ. se défeuiller.

غزلیات { ղազէլիյաթ* [-] ջմ. غزل-ի. pd. غزل ։

غزو { ղազվ [-] Տե՛ս. voir غزا ։

غزویات { ղազվիյաթ* [-] ջմ. غزا-ի. pd. غزا ։

غزیر { ղազիր [-] Առատ. abondant.

غسال { ղասսալ [-] Մեռել լուացող. celui qui lave les morts [غسل էն] [էգ. غساله] [ջմ. غسالین] ։

غسل { ղուսլ [-] ա. Լուացում. lavage բ. Լուանալ. laver.

غسیل { ղասիլ [-] Լուացեալ. lavé.

غش { ղըշ [-] Նենգութիւն. fraude.

غشاء { ղըշա [-] ա. Ծածկոյթ. couverture բ. Թաղանթ. membrane : بكارت — կուսութեան կիկի. hymen.

غشائی { [—] Թաղանթ. Թայիթ. membraneux [իգ. غشائیه] ։

غشاوه { [—] 1. Շղարշ. voile 2. dragon (dans l'œil).

غشی { [—] apsychie.

غصب { [—] 1. Յափշտակել. ravir, usurper, enlever 2. Յափշտակութիւն. enlèvement.

غصص { [—] յգ. غصه. pd. غصه ։

غصن { [—] Ճիւղ, ոստ. branche, rameau [յգ. اغصان ‹ غصون] ։

غصون { [—] յգ. غصن. pd. غصن ։

غصه { [—] Հոգ, անձկութիւն. chagrin, souci [յգ. غصص] ։ — مند ‹ — ناك ‹ — لی affligé.

غصین { [—] Մանր ճիւղ, ոստ. ramuscule [յգ. غصینات] ։

غضاریف { [—] յգ. غضروف. pd غضروف

غضب { [—] Ցասումն, բարկութիւն. colère: ا — ‹ — كلك s'irriter. الهك — ی fléau. — لی irrité.

غضبان { [—] Բարկացեալ. irrité.

غضبلنمك { [ի] Զայրանալ, բարկանալ. s'irriter, s'indigner.

غضبناك { [—] Բարկացող, ցասկոտ. irascible, emporté.

غضروف { [—] Աճառ, կռճիկ. cartilage [յգ. غضاریف] ։ — ی cartilagineux.

غضنفر { [—] 1. Առիւծ. lion [յգ. غضنفران] 2. Կարիճ. homme courageux.

غضوب { [—] Բարկացող. irascible

غطا { [—] Ծածկոց, ծածկոյթ. voile.

غطس { [—] 1. Ջրոյ մէջ մխումն. immersion 2. Ընկղմել, մխրճել. immerger.

غفار { [—] Միշտ ներող, քաւող. qui pardonne, expie toujours [غفران] ։

غفران { [—] Թողութիւն, քաւութիւն. pardon, expiation.

غفلت { [—] 1. Անհոգութիւն, անփութութիւն. inattention,

inadvertance 2. Անփոյ-թութիւն. insouciance: على الغفلة յանկարծօրէն. subitement, inopinément.

غفلةً { ղաֆլէթէն* [ա] Յան-կարծօրէն. subitement, inopinément.

غفور { ղաֆուր [ա] Ներող. qui pardonne.

غفول { ղաֆուլ [ա] Տե՛ս. voir غفلت.

غفير { ղաֆիր [ա] Բազմաւ. nombreux.

غل { ղըլլ [ա] 1. Ատելու-թիւն. haine 2. ղուլլ երկաթեայ անուր. carcan.

غل { ղըլ [թ] Մասնիկ որ հրամայականի զօրու-թիւն կուտայ. particule qui donne de force à l'impératif.

غلاء { ղալա [ա] Սղութիւն. cherté: قحط و — սով. disette, famine.

غلات { ղալլաթ* [ա] յգ. ղէլլէ. pd. غله.

غلاظت { ղըլազէթ* [ա] Տե՛ս voir غلظت.

غلاف { ղըլաֆ [ա] Պատեան fourreau [յգ. غلف] 2. Ծածկոյթ. պահարան, enveloppe: — ی ـہ — պատեանձև. vaginal.

غلام { ղուլամ [ա] 1. Մա-նուկ, պատանեակ. garçon, jeune enfant [յգ. غلمان] 2. Գերի, ստրուկ. esclave.

غلامباره { ղուլամպարէ [պ] Մանկապղծիչ. pédéraste, sodomite [յգ. غلامبارگان]. — لق արուագիտութիւն. pédérastie.

غلامى { ղուլամի [պ] Տե՛ս voir غلامباره.

غلبه { ղալէպէ* [ա] 1. Յաղ-թութիւն. victoire [յգ. غلبات] 2. Տիրապետու-թիւն. domination 3. Յաղ-թել. vaincre: چالق — յաղ-թանակել. triompher.

غلبه‌لك { ղալէպէլիք } / غلبه‌لق { ղալապալըք } [թ] Բազ-մութիւն. multitude, foule: — ا խափանել. obstruer. խըռ-նել. se rassembler.

غلتبان { ղալթպան [պ] Կա-պոյտ maquereau.

غلط { ղալաթ [ա] 1. Սխալ. erreur, faute [յգ. اغلاط] 2. Թիւր, սխալ. erroné: Ա... 1 — սխալիլ. faire une faute. — فهم թիւրիմացութիւն. malentendu. — مشهور խծաբանու-թիւն, ընդունուած սխալ.

barbarisme : حس — պատրանք. illusion.

غلطان { ղըլթան [ղ] թաւալելով. en roulant.

غلطيده { ղըլթիտէ [ղ] թաւալած. roulé.

غلظت { ղըլզէթ* [ա] 1. թանձրութիւն. épaisseur 2 բռ. խտութիւն, հոծութիւն. compacité.

غلغله { ղուլղուլէ* [ա] Աղմուկ, շշուկ. bruit, tapage.

غلفه { ղուլֆէ* [ա] Թլփատութեան մաշկ. prépuce.

غلمان { ղըլման* [ա] յգ. غلام ի. pd. غلام.

غلو { ղուլիւվ [ա] 1. Չափազանցութիւն. excès, exorbitance 2. Անհնազանդութիւն. insoumission 3. Խրոխտութիւն, հըպարտութիւն. orgueil.

غلوانيت { կալվանիզմ* [ա] Գալվանականութիւն galvanisme.

غله { ղալլէ* [ա] 1. Ուտելիք, հունձք. denrée, grains, récolte [յգ. غلات] 2. Եկամուտ. reveuu.

غليان { ղալէյան [ա] 1. Եռացում, եռանք. bouillonnement, effervescence 2. Եռալ. bouillir.

غليظ { ղալիզ [ա] 1. Թանձր épais [غلظ էն] [յգ. غليظه] 2. բռ. հոծ, խիտ. compact 3. Կոշտ. grossier, bruit.

غم { ղամ [ա] Հոգ, ցաւ, վիշտ. souci, chagrin. affliction [յգ. غموم]. — ' غم يمك — Հոգ ընել, ցաւիլ se soucier, regretter. — آلود վշտագին. affligé. — دفع ' տրտմութեան սթափիլ, զբօսնուլ, se soulager, se distraire.

غماز { ղամմազ [ա] Քսու, բանսարկու, մատնիչ. rapporteur, délateur, traître [յգ. էն] [յգ. غمازه]. — لق բանսարկութիւն, մատնութիւն. dénonciation, délation, trahison.

غمخانه { ղէմխանէ [ղ] Սգոյ տուն. maison de deuil.

غمخوار / غمديده { ղէմ խօր / ղէմ տիտէ [ղ] Թախծեալ, տխուր affligé, triste [յգ. غمخواران غمديدكان].

غمز { ղամզ [ա] 1. Խփում, ըթիթ. clignement 2. Քսութիւն. délation.

غمزدا { ղամզիտա [գ] Տրտմութիւն փարատող. qui dissipe le chagrin.

غمزده { ղամզիտէ [գ] Վշտահար. affligé, chagriné [յգ. غمزدكان].

غمزلمق { ղամզլամագ [թ] Մատնել. trahir, dénoncer.

غمزه { ղամզէ* [ա] 1. Հայեացք աչաց ծայրիւ. regard oblique 2. Գաղտագողի և քաղցր հայեցուած. œillade.

غمسز { ղամսըզ [թ] Անհոգ, անփոյթ. nonchalant, insouciant.

غمكسار { ղամկիւսար [գ] 1. Ցաւերն փարատող. qui chasse les chagrins 2. Մխիթարիչ. consolateur, adoucissant : — محب մտերիմ: ami, intime.

غمكين ղամկին / غمناك ղամնագ [գ] Վշտագին, տխրագին, ցաւագին. affligé, triste.

غموم { ղումում* [ա] յգ. غمի. pd. غم.

غنا { ղընա [ա] 1. Հարստութիւն. richesse 2. Գոհացում contentement: كلك — բաւել. suffire.

غنائم { ղանայիմ* [ա] յգ. غنيمتի. pd. غنيمت.

غنج { ղունճ [գ] Պչրանք. minauderie.

غنچه { ղօնչէ [գ] Կոկոն. bouton de fleur [յգ. غنچها] [ռամկ. զօնճա].

غنغرن { ղանղրէն [է] Փտութիւն. gangrène.

غنم { ղանէմ [ա] Ոչխար mouton [յգ. اغنام].

غنوده { ղունուտէ [գ] Քնացած. endormi.

غنه { ղուննէ* [ա] Ռնգային ձայն. son nasal.

غنى { ղանի [ա] 1. Հարուստ, ճոխ. riche, opulent [յգ. اغنيا] 2. [թ.է] Առատ. abondamment.

غنيمت { ղանիմէթ* [ա] Աւար. butin, dépouille [յգ. غنائم]. — فرصت بيلك առիթէն օգուտ քաղել. profiter de l'occasion.

غنيه { ղանիյէ* [ա] Հարստութիւն. richesse.

غوائب { ղավայիպ* [ա] յգ. غائبهի. pd. غائبه.

غوائل { ղավայիլ* [ա] յգ. غائلهի. pd. غائله.

غواشى { ղավաշի* [ա] յգ. غاشيهի. pd. غاشيه.

غواص { ղավվաս [ա] Լողակ. plongeur.

غوامض { ղավամիզ* [ա] Դժուարիմաց, մթին խնդիրք. questions difficiles

à comprendre [եզ. غلاغلا]·

غوايه { ղավայէ* [-]. Մոլորում. égarement·

غوث { ղավս [-] Օգնութիւն. assistance·

غوجوق { խօճուգ [թ] Հովուի վերարկու. manteau de berger· cape·

غور { ղավր [-]. Խոր, Հիմ. profondeur, fond: — بعيد ال խորին. profond·

غوص { ղավս [-] Սուզանիլ se plonger·

غوطه { ղօտա* [-] Մխրճում: conplong : —خور او ընկղմիլ, սուզանիլ se plonger·

غوغا { ղավղա [-] 1. կռիւ, վէճ. querelle, dispute 2. Պատերազմ. combat: ا — կռուիլ. quereller· մարտնչիլ combattre· جى — կռուարար. querelleur· لى — վէճի ներքեւ. disputé, en litige· սրդողած. fâché·

غورغور { խուրխուր [թ] Որովայնի գռլգռալը. borborygme·

غول { ղուլ, ղօլ [-] Մարդակեր դեւ, Ճիւաղ goule, loup-garou [յգ. غيلان]·

غوى { ղավի [-] Մոլորեալ. égaré [յգ. غواة]·

غى { ղայ [-] Մոլորում. égarement·

غياب { ղըյապ [-] Բացակայութիւն. absence·

غيابا ղըյապէն / غيابى ղըյապի { [-] Երես. ի բացակայութեան. par défaut, par coutumace·

غياث { ղըյաս [-] Օգնական assistant, aide·

غيب { ղայպ [-] 1 Աներեւոյթ, թագուն. invisible, caché [յգ. غيوب] 2. Ապագայ. avenir: ا — կորսնցնել. perdre· اول — կորսուիլ. être perdu· —دن خبر ويرمك գուշակութիւն ընել. deviner,prédire,présager· — عالم հանդերձեալ աշխարհ. l'autre monde·

غيبت { ղըյպէթ* [-] 1. Բամբասանք. médisance 2. Բացակայութիւն. absence : جى — բամբասող. médisant·

غيبدان { ղայպդան [ղ] Ծածկագէտ. qui connaît les secrets·

غيبوبت { ղայպուպէթ* [-] 1. Աներեւութացում. disparition 2. Բացակայութիւն absence 3. Աներեւութանալ, անհետանալ. disparaître·

غیبی { ղայպի [-] Ա. Անտեսանելույն վերաբերեալ. relatif à l'invisible [յգ. غیبیه] Բ. Անտեսանելի. invisible.

غیث { ղայս [-] Անձրև. pluie.

غیجقلامق { ըղըճըղլամագ [Բ] Խտղտել. chatouiller.

غیجقلانمق { ըղըճըղլանմագ [Բ] Խտղտիլ. être chatouillé.

غیدقلامق { ըդըգլամագ [Բ] Խտղտել. chatouiller.

غیدقلانمق { ըդըգլանմագ [Բ] Խտղտիլ. se sentir chatouillé.

غیر { ղայր [-] Ա. Ուրիշ, այլ, օտար. autre, étranger [յգ. اغیار] Բ. Ի զատ, բաց ի. à part, outre, hors de Գ. Ոչ, ան. non, in…: موثوق — անհաստատ. incertain. مسلم — ոչ մահմեդական. non musulman. — ب من — առանց. sans. — و ذلك և այլն. et cœtera. — ذی روح անշունչ. inanimé.

غیرت { ղայրէթ* [-] Ա. Փոյթ, ջանք, ճիգ. ardeur, zèle, effort Բ. Նախանձաւորութիւն. émulation: ا — ջանալ. tâcher. — ویرمك քաջալերել. encourager

غیرتکش { ղայրէթքէշ [Գ] Ա. Ջանասէր. diligent, assidu [յգ. غیرتکشان] Բ. Կուսակից, ջատագով. partisan.

غیرتلی { ղայրէթլի [Բ] Ջանասէր. assidu, appliqué.

غیرلا { ղայրլա [Բ] Անդադար. sans cesse.

غیرهم { ղայրիհիմ [-] — و և այլք. et cœtera.

غیری { ղայրի [Բ] Ա. Ուրիշ. autre Բ. Այլ. plus.

غیطان { ղայթան [Բ] Լար. cordon: باتیسی — խարան. séton.

غیظ { ղայզ [-] Ցասում. colère.

غیلان { ղիլան* [-] յգ. غول pd. غول.

غین { ղայն* [-] Անուն գ տառին. nom de la lettre غ.

غیوب { ղույուպ* [-] յգ. غیب pd. غیب.

غیوث { ղույուս* [-] յգ. غیث pd. غیث.

غیور { ղայուր [-] Փութաջան, աշխատասէր. actif, très zélé, laborieux [غیرت էն]. انه — փութաջանի վայել. propre à un homme actif. — փութաջանութեամբ. avec zèle.

ف

ف { Ֆե. Քսանեւերեքերորդ տառ օսմանեան այբուբենի. vingt-troisième lettre de l'alphabet ottoman.

فا { Ֆա* [ա] Արաբական անուն ف տառին. nom arabe de la lettre ف : — الفعل արմատական առաջին տառ ըսել բառի. première lettre radicale d'un mot.

فائده { Ֆայտէ* [ա] 1. Օգուտ, շահ. utilité, avantage, intérêt [յք. فوائد] 2. Դիտողութիւն. remarque: ى — օգտակար լինիլ. être utile. — نه '— نه ի՞նչ օգուտ. à quoi bon ! لى — օգտակար. utile, avantageux. سز — անօգուտ. inutile.

فائده مند { Ֆայտէմէնտ [պ] Օգտակար, շահաւէտ. avantageux, utile.

فائز { Ֆայիզ [ա] 1. Փրկեալ sauvé [فوز էն] [յք. فائزه] 2. Յաջող. prospère.

فائض { Ֆայիզ [ա] 1. Զեղուն, յորդ. débordant, abondant [فيضان էն] 2. Զարգացող. qui se développe [فيض էն] 3. Տոկոս. intérêt.

فائق { Ֆայիգ [ա] Գերազանց excellent, distingué, supérieur [فوق էն] [յք. فائقه]: او — գերազանցել. surpasser, exceller.

فابريقه { Ֆապրիգա [ի] Գործարան, գործատուն. fabrique, manufacture: جى — գործարանատէր. fabricant.

فاتح { Ֆաթիհ [ա] 1. Բացող qui ouvre [فتح էն] 2. Տիրող, երկրակալ. conquérant 3. Պատուանուն Սուլթան Մէհմէտ Բ.ի որ գրաւեց Պոլիսը. titre du Sultan Mehmed II, le conquérant de Constantinople.

فاتحه { Ֆաթիհա* [ա] 1. Ըսկիզբ. commencement 2. Գլուխ. tête, cap 3. Տէրունական աղօթք (Մահմետականաց. l'oraison dominicale des mahométans.

فاتر { ֆաթիր [ա] Թուլացող. languissant [فتور էն]

فاجر { ֆաճիր [ա] Մեղապարտ, անառակ. pécheur, libertin [فجور էն] [էփ. فاجره] [ճմ. فجره].

فاجع { ֆաճի՛ [ա] Եղերական. tragique.

فاجعه { ֆաճի՛ա* [ա] 1. Եղերական դէպք. événement tragique. 2. Ողբերգական խաղ. drame.

فاحش { ֆահիշ [ա] Չափազանց, տարապայման. excessif, exorbitant [فحش էն] [էփ. فاحشه].

فاحشه { ֆահիշէ* [ա] Պոռնիկ, բոզ. putain, femme publique.

فاخر { ֆախիր [ա] Պատուաւոր. շքեղ. honorifique. superbe, magnifique [فخر էն] [էփ. فاخره].

فاراش { ֆարաշ [ի] Ժահհեղց. pelle aux ordures

فارس { ֆարիս [ա] Ձիաւոր. cavalier [فرس էն] [ճմ. فرسان ، فوارس].

فارس { ֆարս [ա] Պարսկաստան. Perse: اهل — պարսիկ (ք). persan (s).

فارسی { ֆարսի [ա] 1. Պարսկական. persique, persan [էփ. فارسیه] 2. Պարսկերէն լեզուաւ. langue persane: سویلك — գրաբար խօսիլ. parler en langue littéraire, en termes choisis.

فارغ { ֆարիղ [ա] Հեռանթափ, դադարեալ. retiré, désisté [فراغت էն]. او — Հեռանթափ ըլլալ, քաշուիլ, դադարիլ. se retirer, abandonner, se désister: البال — الحال — անհոգ, խաղաղ. tranquille. à son aise.

فارفاره { ֆարֆարա [ի] Անձնագով, մեծաբան. fanfaron.

فارق { ֆարըք [ա] Զատանող, որոշիչ. séparant, distinctif [فرق էն] [էփ. فارقه]. 2. բռ. Զատուցիչ. isolant.

فاروق { ֆարուք [ա] 1. Քաջ զանազանող. qui discerne fort bien [فرق էն] 2. Քաջ իրաւարարիչ. arbitre expert 3. Մականուն Էօմէրի որ էր երրորդ խալիֆա. titre d'Omare, 3me. calife.

فاروقانه ֆարուգանէ } Խալիֆա Էօմէրի վայել. digne du Calife Omar.
فاروقی ֆարուգի

فاره { ֆարէ* [ա] Մուկ. souris, rat: قولاغی —

ծաղիկ մ՚է. épervière.

فارغق { ֆարըղգ[ը] 1. Յոգնիլ, պարապիլ. se lasser. 2. Ծերանալ. vieillir.

فاس { ֆաս[ա] 1. Ֆէս. Fez 2. Մարոք. Maroc.

فاسته { ֆասթէ[է] Անկիւնաւոր երեսք. facette.

فاسد { ֆասիտ[ա] 1. Ապականեալ. gâté, corrompu [فساد էն] [էփ. فاسده] 2. Չար, անզգամ, խռովիչ. méchant, pervers, turbulent [յփ. فسده] 3. Կեղծ. faux 4. Իբր... Թերի, անվաւեր. vicieux, caduc.

فاسق { ֆասըգ, ֆասիգ [ա] Ամբարիշտ, չար. impie, méchant [فسق էն] [էփ. فاسقه] [յփ. فاسقين].

فاش { ֆաշ [ա] Տարածայնուած. divulgué : ا — Հրապարակել. divulguer. اولـ — տարածայնիլ. être divulgué.

فاصل { ֆասըլ[ա] Բաժանող, զատող. qui sépare [فصل էն] [էփ. فاصله].

فاصله { ֆասըլէ* [ա] 1. Անջրպետ, միջոց. espace, distance, intervalle [յփ. فواصل] 2. Ընդմիջում. interruption: — بلا անընդհատ. sans cesse. — ويرمك ընդմիջել. interrompre. դադար տալ. donner du relâche

فاضل { ֆազըլ[ա] 1. Առաքինի. vertueux [فضيلت էն] [էփ. فاضله] [յփ. فضلا] 2. Տաղանդաւոր, գիտուն. homme de talent. savant

فاطر { ֆաթըր [ա] Արարիչ, ստեղծիչ. créateur, créatrice [էփ. فاطره].

فاطمه { ֆաթըմէ* [ա] Մահմէտի դստեր միոյն անունն է. nom d'une fille de Mahomet.

فاطمي { ֆաթըմի [ա] Ֆաթիմեան խալիֆայից վերաբերեալ. Fatimite [էփ. فاطميه] [յփ. فاطميون].

فاعل { ֆա՛իլ[ա] 1. Ընող. faiseur [فعل էն] [էփ. فاعله] 2. Հեղինակ ո և է արարքի. auteur d'un acte 3. Քեր. Ենթակայ. sujet :

Անուն. — اسم ընդունելութիւն ներկայ. participe présent. participe actif. — مختار ինքնիշխան գործող. agissant de libre arbitre.

فاعليت { ֆա՛իլիյէթ*[ա] 1. Ընողութիւն. agence 2. Քեր. Ներգործութիւն. activité.

فاق { ֆագ Որոգայթ, ծուղակ. piège [ֆագ. ... տե՛ս]. — باصمق անվայել բան մը ընել կամ ըսել. blesser les convenances.

فاقه { ֆագա* [ա] Չքաւորութիւն indigence.

فاكهه { ֆագիհէ* [ա] Պտուղ. fruit [յգ. فواكه].

فال { ֆալ [ա] Ըղձութիւն, գուշակութիւն. augure: Աւաց. — آچمق ' — باقق հմայել, ըղձութիւն ընել. dire la bonne aventure. — خجسته բարեբախտ. fortuné.

فالجى { ֆալճը [թ] Հարցուկ, քաղդեայ. devin, chaldéen: — لق քաղդէութիւն. profession de celui qui dit la bonne aventure.

فالح { ֆալիհ [ա] Երջանիկ. heureux.

فاليه { ֆալիլէ [է] Հրացանի յատակը զէնքու ծակ. բոց հրազինուց. lumière d'une arme à feu.

فام { ֆամ [պ] Գոյն. couleur: — سيه սևագոյն de couleur noire. — گل վարդագոյն. rosé, rose.

فاما { ֆէէմմա [ա] Այլ սակայն. et cependant.

فامليا { ֆամիլիա [է] 1. Ընտանիք, famille 2. կին. femme.

فانطازيه { ֆանդազիէ [ի] Ցոյց, շքախնձութիւն, շքեղութիւն. faste, pompe.

فانله { ֆանէլա [է] Աստառակ. flanelle.

فانوس { ֆանուս [յ] 1. Լապտեր. lanterne 2. քոն. կախարիչ. cloche.

فانى { ֆանի [ա] Անցաւոր. passager, vain [ֆնա տե՛ս] [իգ. فانيه].

فايطون { ֆայթօն [է] Բաց կառք. voiture ouverte.

فئه { ֆիէ* [ա] 1. Խումբ. troupe 2. Բանակ. armée [յգ. فئات].

فبها { ֆէպիհա [ա] Լաւ. bon, c'est bien.

فتاح { ֆէթթահ [ա] Միշտ բացող. qui ouvre toujours [فتح տե՛ս].

فتاده { ֆէթադէ [պ] Անկեալ. tombé, déchu [յգ. فتادگان].

فتان { ֆէթթան [ա] Գայթակղիչ, հրապուրիչ. séducteur, tentateur [فتنه տե՛ս].

فتاوا { ֆէթավա* [ա] յգ. فتوى. pd. فتوى.

فتح { ֆէթհ [ա] 1. Բանալ. ouvrir 2. Տիրել, նուաճել. conquérir 3. Բա-

ցում. ouverture 4. Առումն, առնուլ, տիրապետութիւն. prise, conquête [յգ. فتوح ، فتوحات] 5. ձեր. խուլթիւն. le signe phonique ustune: Աբու. ابو الفتح. երկրակալ. conquérant. — میت դիակզննութիւն. autopsie. — نامه յաղթութեան գիր. lettre annonçant une nouvelle d'une victoire.

فتحات { ֆեթհահաթ* [—] յգ. فتحه. pd فتحه.

فتحتين { ֆեթհաթէյն*[—] Երկու խուլթիւն. double ustune.

فتحه { ֆեթհա* [—] 1. ձեր. խուլթիւն(ձայնանիշ) le signe phonique ustune.

فتحيه { ֆեթհիյյէ* [—] Տիրապետական. relatif à la conquête.

فترة { ֆէթրէթ* [—] 1. Անիշխանութիւն. anarchie 2. Բեկ Ընդհատում. intermission: — ارباب անիշխանականք les anarchistes

فتق { ֆեթգ [—] 1. Ճեղքել fendre 2. Բեկ Ճողուածք hernie: — رحم — անկում արգանդի. hystérocèle. ی— ‛ـی— պատռուածքային. herniaire.

فتن { ֆիթէն* [—] յգ. فتنه. pd. فتنه.

فتنه { ֆիթնէ* [—] 1. Խռովութիւն, յոյզ, երկպառակութիւն. trouble, émeute, discorde [յգ. فتن] 2. Հրապոյր. séduction 3. [ի. գ.] Հրապուրիչ. séducteur, séduisant: — انگیز ، — جو — խռովարար. séditieux.

فتنه‌لك { ֆիթնէլիք [ի] 1. Հրապուրանք. sédition 2. Դաւ, մեքենայութիւն. intrigue.

فتنه‌لمك { ֆիթնէլէմէք [ի] 1. Մոլորել séduire 2. Երկպառակութիւն ձգել. jeter la discorde.

فتوا { ֆէթվա* [—] Օրինական վճիռ. réponse ou décision juridique: — امینی ֆեթվա խմբագրող դիւանին պետ. chef du bureau qui rédige les fetvas. — خانه ، — باب Շէյխիւլ իսլամի Դուռ. Cheïkhulislamat. — پناهی ، — ذات Շէյխիւլ իսլամ. Cheikhulislam.

فتوت { ֆէ-թիւ-վվէթ* [—] Առատաձեռնութիւն. մեծանձնութիւն. générosité.

فتوعند { ֆէ-թիւ-վվէթմէնտ [—] Առատաձեռն, մեծանձ-

ձըն, բարեսէր. généreux, bienveillant [ﺟﻤ. فتوتمندان].

فتوتلو { ֆիւթիւվվէթլի — فتوتلی [ի] Տէ՛ս. voir فتوتمند

فتوح { ֆիւթուհ *[—] Յաղթութիւնք victoires. [եզ. فتح].
فتوحات { ֆիւթուհաթ

فتور { ֆիւթուր [—] 1 Թուլութիւն. langueur 2. Հոգ ընել. se soucier: — سز անհոգ. indolent. — كتيرمك թուլանալ. se relâcher.

فتوى { ֆէթվա* [—] Տէ՛ս. voir فتوا.

فتى { ֆէթա [—] Պատանի. jeune homme.

فتيان { ֆիթյան* [—] ﺟﻤ. فتى ի. pd. فتى.

فتيل { ֆէթիլ, ֆիթիլ [—] Պատրոյգ. mèche, étoupille, séton: طاشى — կտաւաքար, անկէզ քար. amiante. ادارهسى — պատրոյգ լուսակալի veilleuse. ورمك — գրգռել. exciter. آلقسى — փորփոքիլ. s'enflammer.

فتيله { ֆիթիլէ* [—] Տէ՛ս. voir فتيل.

فجاءة { ֆիւճ'էթին* [—] Յանկարծակի. subitement, soudainement.

فجئه { ֆիւճ'է* [—] 1. Յանկարծուստ պատահում. arrivée subite 2. Յանկարծական մահ. mort subite.

فجائى { ֆիւճայի [—] Յանկարծական. subit, instantané [ﺟﻤ. فجائيه].

فجائع { ֆէճայի՛ * [—] ﺟﻤ. فجيعه ի. pd. فجيعه.

فجار { ֆիւճճար* [—] ﺟﻤ. فاجر ի. pd. فاجر.

فجر { ֆէճր [—] Այգ, արշալոյս. aube du jour, aurore: كاذب — այգ. crépuscule du matin. — صادق արեւագալ. la vraie aurore. شمالى — հիւսիսային. aurore boréale.

فجره { ֆէճէրէ*[—] ﺟﻤ. فاجر ի. pluriel de فاجر.

فجل { ֆիճլ [—] Մանր բողկ radis.

فجور { ֆիւճուր [—] 1. Անզգամութիւն. perversité 2. Անառակութիւն, débauche, libertinage 3. ֆէճուր Անզգամ, անառակ. pervers, débauché: — القرابه ազգապղծութիւն. inceste.

فجيع { ֆէճի՛ [—] Ցաւալի. douloureux.

فجيعه { ֆէճի՛ա* [—] 1. Ցաւալի. douloureux [եզ. فجيع] 2. Աղէտ. malheur [ﺟﻤ. فجائع].

فحاش { ֆէհհաշ [—] Կարի անպզգամ, լկտի. très pervers, obscène فحشلی

فحاشت { ֆէհհաշէթ* [—] Անառակութիւն. լրբութիւն. débauche.

فحاوی { ֆէհաւի, ֆէհաւա* [—] Իմաստներ. sens [եզ. فحوی].

فحش { ֆահշ [—] Անառակութիւն, լրբութիւն. débauche, obscénité [յգ. فحشیات].

فحشیات { ֆահշիյեաթ*[—] յգ. فحشի. pd. فحش.

فحص { ֆահս [—] Հետազօտութիւն, խոյզ. investigation, recherche.

فحل { ֆահլ [—] Որձ, յովատակ. mâle, étalon [յգ. فحول].

فحم { ֆահմ [—] Ա. Ածուխ, charbon Գ. ՔԻՄ. Բընածուխ. carbone: — حامض ածխային թթու. acide carbonique: — مركبات مثنائية բնածխաւոր. carbure.

فحمی { ֆահմի [—] Բնածխային. carboné.

فحمیت { ֆահմիյէթ* [—] Բընածխատ. carbonate: ی— carbonite.

فحوا { ֆէհվա* [—] Իմաստ. sens [յգ. فحاوى].

فحول { ֆուհուլ* [—] Յ. Յովատակներ. étalons [եզ. فحل] Փ. Իւր նըմաններուն մէջ երեւելի հանդիսացող. individus qui se font remarquer parmi leurs pareils.

فحولت { ֆուհուլէթ* [—] Յ. Յովատակութիւն qualité d'un étalon Փ. Նըշանաւորութիւն distinction.

فحوی { ֆէհվա* [—] Տե՛ս. voir فحوا.

فخام { ֆիխամ* [—] յգ. فخيم pd. فخيم.

فخامت { ֆէխամէթ*[—] Բարձրապատուութիւն grandeur, altesse.

فخامتلو { ֆէխամէթլու [Ի] Բարձրապատուիւ. Son altesse.

فخذ { ֆախզ [—] Բարձք. cuisse [յգ. افخاذ].

فخذی { ֆախզի [—] Բարձային. fémorale

فخر { ֆախր [—] Ա. Պարծանք, փառք, պատիւ. gloire, honneur Փ. Պանծալ. se vanter: كسب ا — պատիւ ունենալ, ստանալ. avoir l'honneur.

فخری { ֆախրի[—] Ա. Պատուաւոր. honoraire [եգ. فخريه] Փ. Ձրի. gratis.

فخور { ֆախուր [ա] Պարծ- ծացող . qui se vante [فخر էտ] ։

فخیم { ֆախիմ [ա] Բարձրա- պատուիւ, մեծ. émi- nent, grand [فخامت][فخیمه էօ.]

فدا { ֆէտա [ա] Զոհ, զոհա- գործութիւն. sacrifice : ‹ — զոհել. sacrifier.

فدائی { ֆէտայի [ա] Դիմա- գրաւ, ինքզինքը զոհող, անձնուրաց. qui s'expose, qui se sacrifie, homme d'abnégation: لك— դիմադրաւորութիւն, անձնուի- րութիւն exploi, dévoûment, sacrifice de soi-même.

فداکار { ֆէտաքեար [պ] Զո- հողութիւն ընող. qui fait des sacrifices: لق— զոհողութիւն. sacrifice.

فدان { ֆէտան [ի] 1. Նոր ընձիւղ. rejeton 2. Մատղաշատունկ, նորատունկ. jeune arbre, plante 3. ֆէտ- տան [ա] Արտավար. arpent.

فدم { ֆէտմ [ա] 1. Ապուշ, անմիտ. idiot 2. Փոքրագլուխ. microcéphale.

فدمیت { ֆէտմիյէթ* [ա] Ապուշ- Տխմարութիւն. i- diotisme.

فدیه { ֆէտիէ* [ա] Փրկանաց գին. rançon.

فذالك { ֆէզալիք* [ա] Տե. فذلکه. pd. فذلکه ։

فذلکه { ֆէզլէքէ* [ա] Ամ- փոփում, բովան- դակութիւն. résumé, sommaire.

فر { ֆէր [պ] 1. Շքեղա- թիւն. splendeur, pompe 2. Զարդ. parure 3. ֆէրր [ա] Փախուստ. fuite.

فرائد { ֆէրայիտ* [ա] Տե. فرید. pd. فرید ։

فرائض { ֆէրայիզ* [ա] 1. Պարտական ութիւնք. devoirs [Տե. فریضه] 2. Երբեմն. Ժառանգական բաշխում. répartition d'hé- ritage.

فراح { ֆէրահ [ի] 1. Զբ- ւարթ. gai 2. Օ- դաւէտ, տեսարանաւոր. bien aéré, de belle vue.

فرات { ֆիրաթ* [ա] Եփրատ Euphrate.

فراجه { ֆէրաճէ [ի] Օթոց, կրկնոց. manteau

فراخ { ֆէրախ [պ] Լայն, ընդարձակ. large, spacieux: ی— լայնութիւն. largeur, étendue.

فراده { ֆիրատա*[ա] — —‹ علی ال — զատ զատ séparément, en particulier

فرار { ֆէրար [ա] 1. Փախ- չիլ, խոյս տալ. é-

chapper, fuire, s'évader Ա. փախուստ. fuite.

فراری { Ֆէրարի [ա] Ա. Փախստեան. fugitif [ձգ. فراریان՝ فراریون] Ա. Գաղթական. déserteur.

فراز { Ֆէրազ [գ] Ա. Զառ ի վեր. montée Ա. Տե՛ս voir افراز.

فراست { Ֆէրասէթ* [ա] Ձու. շիմաստութիւն, Թափանցութիւն միտք. pénétration, finesse, perspicacité: — علم գիմագիտութեան, դիմաց նութիւն. physiognomonie

فراست { Ֆէրասէթ* [ա] Տե՛ս voir فروست.

فراسخ { Ֆէրասիխ* [ա] ձգ. ֆերսախի. pd. فرسخ.

فراش { Ֆէրաշ [ա] Անկողին lit: — صاحب ան. կողնոյ ծառայող. alité.

فراش { Ֆէրրաշ [ա] Ա. Կա. Հարդարող, յարդարող. qui meuble, qui met en ordre [فرش ից] Ա. Սենեկապան. valet de chambre Ա. Պահապան քնարակէն և գամբարանին Մահմէտի. gardien de la Caaba et du tombeau de Mahomet.

فراشت { Ֆէրաշէթ* [ա] Ա. Պահապանութիւն. քնարակէն և գամբարանին Մահմետի. dignité du gardien de la Caaba et du tombeau de Mahomet Ա. Թիթեռն Թիթեռնս. papillon.

فراشی { Ֆէրաշի [ա] Թիթեռնա. նմանեալ. papillionacé [ձգ. فراشیه].

فراعنه { Ֆէրաէնէ* [ա] Փարաւոնք. les Pharaons [եզ. فرعون].

فراغ { Ֆէրաղ [ա] Ա. Ի բաց կալ, դադարել. se retirer, désister Ա. Վաճառել, Թողուլ. vendre, céder Ա. Վաճառումն, Թողումն. vente, cession Ա. Անդորրութիւն. repos.

فراغت { Ֆէրաղէթ* [ա] Ա. Ի բաց կալ, դադարել, լքանել. se retirer, désister, abandonner [ապա. Ֆէրաղաթ] Ա. Ոչ է իրաւ. ունքն հրաժարել. renoncer à un droit Ա. Անդորրու. թիւն. repos.

فراق { Ֆէրաք [ա] Բաժանումն, անջատումն: séparation, éloignement : Ա— Հրաժեշտի գիր. lettre d'adieu, de départ.

فرامش، فراموش { Ֆէրա- մուշ

[գ] Մոռնալ. oublier.

فرامين { ֆէրամին* [ա] յգ. فرمانի. pd. فرمان :

فرانجله { ֆըրանճելա [է] Արքայական հաց. pain de luxe. pain de gruau

فرانسز { ֆըրանսըզ [ի] Գաղղիացի. français: التونى — գաղղիական ոսկի. louis d'or. لو — գաղղիական հպատակ sujet français.

فرانسزجه { ֆըրանսըզճա [ի] Գաղղիերէն. langue française, en français.

فرانسوى { ֆըրանսըվի [գ] Գաղղիական. français.

فرانسه { ֆըրանսա [ի] Գաղղիա. France: لى — Ֆրանսացի. français.

فرانق { ֆըրանք [է] Ֆրանկ. franc.

فراوان { ֆէրավան [գ] Շատ, բազում, առատ. beaucoup, abondant.

فربه { ֆէրպիհ [գ] Գէր, յղփ, պարարտ. corpulent, gras: ى — գիրութիւն. embonpoint.

فربيون { ֆէրպիյուն [ա] Ափարփի. euphorbe: ى — ‘ն— ափարփիայինք euphorbiacées.

فرتوت { ֆէրթութ [գ] Զառամեալ, ցնդած décrépit, tombé en enfance

فرج { ֆէրճ [ա] ա. Ամօթոյք կանանց, բուռնոց. parties honteuses de la femme. vulve բ. ֆէրէճ. Ազատութիւն. délivrance des afflictions.

فرجام { ֆէրճամ [գ] Վախճան. fin: — نيك բարի վախճան ունեցող. de fin heureuse. — بد ‘ — نا գէշ վախճան ունեցող. qui n'a pas une fin heureuse. كاه — գերեզման. tombeau.

فرجه { ֆէրճէ* [ա] ա. Ազատութիւն. délivrance բ. Պատառուած, բացուած. ouverture, fente: ياب او — ազատիլ se délivrer.

فرجى { ֆէրճի [ա] Բուռնոցային. vulvaire.

فرچه { ֆըրչա [է] ա. Խոզանակ. brosse բ. Վրձին. pinceau.

فرچه‌لمق { ֆըրչալամաք [ի] Խոզանակաւ մաքրել. brosser.

فرح { ֆէրահ [ա] ա. Զուարթութիւն, թարթափանք. gaieté, bonne humeur բ. [ի.է] Զուարթամիտ. gai: ا — զուարճանալ,

զուարճանալ. se divertir, se réjouir. بخش — զուարճ. Թացուցիչ, ախորժելի. réjouissant.

فرحان { ֆէրհան [ա] Զըւարթ, ուրախ. gai, joyeux.

فرحفزا { ֆէրահֆէզա [ղ] Զուարթաշատ. qui augmente le plaisir.

فرحلانمق { ֆէրահլանմագ [թ] Զուարթանալ, հոգերէ ոթափել. se distraire

فرحناك { ֆէրահնաք [ղ] Զըւարթ. gai.

فرحه { ֆէրհա *[ա] Տե՛ս. voir فرح.

فرحياب { ֆէրահեապ [ղ] Խընդագին, զուարթ. gai, joyeux.

فرخ { ֆէրխ [ա] Ընձիւղ. rejeton.

فرخ ֆէրրուխ, فرخنده ֆէրխունտէ } [ղ] 1. Երջանիկ, յաջողակ: heureux, prospère 2. Օրհնեալ. béni: فرخندكى ֆէրխունտէկի Երջանկութիւն. prospérité.

فرد { ֆէրտ [ա] 1. Անզոյգ, միակ. impair, unique [յք. افراد] 2. Անհատ. individu. — جوهر ատոմ. élément. — جزء շամանդաղ. atome.

فردا { ֆէրտա [ղ] 1. Վաղը. demain 2. Հետեւեալ օր. le lendemain: — Հետեւեալ. suivant. صالق պ — յետաձգել. ajourner.

فردالمق { ֆէրտալամագ [թ] Մինչ առաւօտ մնալ. rester jusqu'au matin

فردوس { ֆէրտէվս [ղ] Դրախտ Paradis.

فردى { ֆէրտի [ա] Անզոյգ երակ. azygos.

فرزانه { ֆէրզանէ فرزان ֆէր- զան [ղ] Գիտուն, հանճարեղ. savant, homme de talent.

فرزج { ֆէրզէճ [ա] Արգանդը ուղիղ կեցնող գործի մ'է. pessaire.

فرزند { ֆէրզէնտ [ղ] Որդի. fils [յք. فرزندان].

فرس { ֆէրէս [ա] 1. Ձի. cheval [յք. افراس]. 2. Մատակ. jument: البحر — գետաձի. hippopotame.

فرس { ֆարս [ա] Պարսկաստան. Perse.

فرسا { ֆէրսա [ղ] 1. Մաշեցնող. qui use, consume [յք. فرسایان] 2. Սպառող. qui épuise.

فرسان { ֆիւրսան* [ա] յք. فارس ֆարիսի. pd. فارس.

فرستاده ֆիրիստատէ } [պ] Ղրկուած, ղրկած. envoyé, expédié [յգ. فرستادکان ، فرشتکان].
فرسته ֆիրիստէ

فرسخ ֆարսախ [ա] } Փարսախ, parasange, lieue [յգ. فراسخ].
فرسنك ֆէրսէնկ [պ]

فرسوده } ֆէրսուտէ [պ] Մաշած, հիւծած. usé, râpé.

فرسى } ֆիրիսի [ա] 1. Պարսկական. persan 2. ֆիրիսիյէ. Ձիական. hippique.

فرش } ֆէրշ [ա] 1. Տարածել. étendre 2. Գորգ, օթոց. tapis, natte.

فرشتكان } ֆիրիշթէկեան [պ] Հրեշտակք. anges [եզ. فرشته].

فرشته } ֆիրիշթէ [պ] Հրեշտակ. ange [յգ. فرشتكان] : صفات — Հրեշտակային հանգամանքներ ունեցող qui a des qualités angéliques.

فرصت } ֆուրսաթ, ֆուրսաթ* [ա] Առիթ, պատեհութիւն. occasion, opportunité.

فرصتجو } ֆուրսաթճու [պ] 1. Առիթ փնտռող qui cherche une occasion [յգ. فرصتجویان] 2. Արկածախնդիր. aventurier.

فرصتياب } ֆուրսաթյաբ [պ] Առիթ գտած. qui a trouvé l'occasion.

فرض } ֆարզ [ա] Բացարձակ պարտաւորութիւն. devoir absolu [յգ. فروض].

فرض } ֆարզ [ա] 1. Ենթադրութիւն. supposition [յգ. فرضيات] 2. Ենթադրել. supposer: بالفرض դնենք թէ. supposé que.

فرضا } ֆարզա, ֆարզէն [ա] Դնենք թէ. supposons que.

فرضى } ֆարզի [ա] Ենթադրական. supposé

فرضيات } ֆարզիյաթ* [ա] Ենթադրութիւնք. suppositions. hypothèses.

فرط } ֆէրթ [ա] Չափազանցութիւն. excès, le trop : اشتياق — չափազանց կարօտ, անձկանք. désir excessif, grande envie.

فرطونه } ֆուրթունա [Ի] Փոթորիկ, մրրիկ. tempête, orage : لى — փոթորկալից. orageux.

فرع } ֆէրʻ [ա] 1. Ճիւղ, բաժանում. branche, division [յգ. فروعات] 2. Ստորաբաժանում. subdivision 3. Սերունդ, զաւակ, lignée : فعل — ֆէր.

ընդունելութիւն. participe. գերբայ. gérondif. — حالع ‚ շառաւիղ, ոստ. surgeon.

فرعون { ֆիր՚ավն [ա] Ա. փարաւոն. Pharaon [յէ. ...] Ջ. Բռնաւոր. tyran.

فرعى { ֆէր՚ի [ա] Ա. Ճիւղային. relatif aux branches [էֆ. فرعيه] Ջ. Երկրորդական. secondaire.

فرفته { ֆիրֆիթէ [գ] Խաբած, խաբուած. trompé, dupé.

فرفير { ֆըրֆըր [ա] Ծիրանի. pourpre: ی—ـ՚ Ծիրանեգոյն. pourpré. ـ—՚ — داء ال ծիրանախտութիւն. pourpre (maladie).

فرق { ֆարգ [ա] Ա. Տարբերութիւն. différence Ջ. Զանազանութիւն, խտրութիւն. distinction Ջ. Զանազանել. distinguer: ـ— وارمق կռահել. comprendre.

فرق { ֆէրգ [ա] Ա. Գագաթ (գլխու). sommet de la tête Ջ. ֆըրագ* [ա] յէ. فرقه ի. pluriel de فرقه.

فرقان { ֆօրգան [ա] Կուրան. Coran.

فرقت { ֆըրգաթ*[ա] Բաժանում. séparation.

فرقتين { ֆըրգաթէյն*[ա] Տեսակ մը պատերազմական կրկնայարկ նաւ. frégate.

فرقدان { ֆէրգատան [ա] Հիւսիսային բևեռին մօտ երկու փայլուն աստղեր են. deux étoiles brillantes près le pôle nord.

فرقه { ֆըրգա* [ա] Ա. Խումբ. troupe [յէ. فرق] Ջ. Հերձուած մոլա, կուսակցութիւն. sect, partie Ջ. Զօրաբաժին. division.

فرلاغق { ֆըրլաղմագ [ը] Ընկենուլ, օդին մէջ նետել, թօթուել. rejeter, jeter en l'air.

فرلامق { ֆըրլամագ [ը] Ընդոստ ելնել. se lever en sursaut.

فرلداق { ֆըրըլդագ [ը] Ա. Ճախրակ. pirouette Ջ. Մեքենայութիւն, նենգութիւն. intrigue.

فرما { ֆէրմա [գ] Հրամայող. qui ordonne: حكم — ՚ — فرمان իշխող. qui règne, domine.

فرمان { ֆէրման [գ] Ա. Հրաման. ordre, ordonnance Ջ. Հրովարտակ. brevet, firman [յէ. فرامين]: — بیورمق հրամայել. ordonner

فرمانبر { [illegible] [ت] [illegible]

فرمانبردار { [illegible] [illegible], [illegible]. obéissant, soumis.

فرمانده { [illegible] [ت] [illegible]. qui donne des ordres.

فرمایش { [illegible] [ت] [illegible] commandement.

فرموده { [illegible] [ت] [illegible], [illegible]. ordonné.

فرنك { [illegible] [ع] [illegible], [illegible]. franc, européen: — [illegible] [illegible]. en langue européenne.

فرنكستان { [illegible] [ت] [illegible] [illegible]. pays des européens

فرنكی { [illegible] [ت] [illegible] syphilis.

فرو { [illegible] [ت] [illegible]. en bas: تر — [illegible]. plus bas. ترین — [illegible]. le plus bas.

فروح { [illegible] [-] [illegible]. joyeux.

فروخت { [illegible] [ت] [illegible]. vente: ا — [illegible], [illegible]. vendre, débiter.

فروخته { [illegible] [ت] [illegible]. vendu.

فروز { [illegible] [ت] [illegible]. voir افروز.

فروزان { [illegible]
فروزنده { [illegible] [ت] [illegible] lumineux [illegible]. qui éclaire.

فروست { [illegible]
فروسيت { [illegible] *[-] [illegible]. équitation [illegible]. art d'élever les chevaux [illegible]. manège

فروش { [illegible] [ت] [illegible]. vendeur [اچ. فروشلق] [illegible], [illegible]. qui affecte.

فروع { [illegible] فروعات *[-] اچ. فرع. pd فرع.

فروغ { [illegible] [ت] [illegible], [illegible]. lumière, rayon, éclat: — افشان [illegible]. étincelant, brillant.

فرومانده { [illegible] [ت] [illegible]. épuisé

فرومایه { [illegible] [ت] [illegible], [illegible]. bas, vil [اچ. فرومایكان].

فرون { [illegible] [ع] [illegible], four, fournaise: جی — [illegible]. fournier.

فروه { ֆէրվէ* [ա] Մուշ-տակ. pelisse.

فرهنك { ֆէրհէնկ [գ] 1. Գի-տութիւն science 2. Հանճար. talent.

فریاد { ֆէրեատ [գ] Օգնու-թեան աղաղակ, կոչ cri, appel au secours.

فریادرس { ֆէրեատրէս فریادرسان [գ] Օգնութեան հասնող. qui arrive en aide au cri de détresse.

فریب ֆէրիպ / فریبنده ֆէրիպէնտէ [գ] խաբող. qui trompe, séduit [յք. فریبندکان، فریبان].

فرید { ֆէրիտ [ա] Միակ, ե-զական. unique, singulier [էգ. فریده].

فریده { ֆէրիտէ* [ա] Եզա-կան բան. chose singulière [յք. فرائد].

فریضه { ֆէրիզէ* [ա] Պար-տականութիւն. devoir [յք. فرائض].

فریفته { ֆէրիֆթէ [գ] Խա-բուած, խաբուած. trompé, dupé, séduit.

فریق { ֆէրիգ [ա] 1. Զօ-րաբաժին. division 2. Զօրաբաժնի հրամանատար général de division: بحریه — ی փոխ ծովակալ. vice-amiral.

فریقلك { ֆէրիգլիգ [թ] Զօ-րաբաժնի հրամանատարութիւն. grade de général de division.

فزا { ֆէզա [գ] Աւելցնող. qui augmente.

فزع { ֆէզ' [ա] Աշխար. cri de douleur.

فزون { ֆիւզուն [գ] Առա-ւել. abondant.

فزونی { ֆիւզունի [գ] Առա-ւելութիւն. abondance, augmentation.

فس { ֆէս [թ] Թուրքական կարմիր գլխարկ. Ֆէս. bonnet rouge turque, fez.

فساد { ֆէսատ [ա] 1. Ապա-կանութիւն. corruption, dépravation [յք. فسادات] 2. Խառնակութիւն, խռովութիւն. trouble, désordre 3. Դաւ. complot:

Ասդ. — ارباب —' اهل խռովարարք. perturbateur(s). — انكيز' — آمیز խռովայոյզ. qui excite le trouble, séditieux. — آيين' — جو խռովարար. turbulent.

فسانه { ֆէսանէ [գ] Առաս-պել. fable.

فستان { ֆիսթան [թ] 1. Շըր-ջազգեստ. jupon 2. Պարեգօտ. robe, foustanelle.

فستق } ֆըսթըգ [թ] ա. Պիս-տակ. pistache ա. Ճանճուղ պտուղ. pignon.

فستقی } ֆըսթըգի Պիստակա-գոյն. de couleur de pistache.

فسحت } ֆիւսհաթ [ա] Ընդարձակութիւն. étendue.

فسخ } ֆեսխ [ա] ա. Ջնջել, եղծանել, լուծել. abolir, annuler, supprimer ա. Ջնջում. abolition.

فسخه } ֆեսխա [ա] եհւ. փտութիւն, նեխութիւն. pourriture.

فسده } ֆեսեդէ [ա] տե. فاسد. pd. فاسد.

فسرده } ֆիսիւրտէ [պ] Սառած. gelé.

فسق } ֆըսգ [ա] Անզգամու-թիւն, ամբարշտութիւն. méchanceté, impiété [տե. فسوق].

فسقیه } ֆըսգիյէ [թ] Ջրբուղխ, շատրուան. jet-d'eau.

فسکه } ֆիսկէ [թ] Մինչին մատով հարուած, պռնդ. chiquenaude.

فسلامق } ֆըսլամագ [թ] Փսփսալ, շշնջել. chuchoter, murmurer à l'oreille.

فسلدامق } ֆըսըլդամագ

فسلکن } ֆեսլէկէն [թ] Ռեհան, հոտաւէտ ծաղիկ. basilic.

فسوق } ֆիւսուգ [ա] տե. فسق. pd. فسق.

فسون } ֆիւսուն [պ] Տե'ս. voir افسون.

فسیح } ֆեսիհ [ա] Ընդարձակ, լայնանիստ, լայնատարած. vaste, ample, spacieux [فسحت ե՛ն] [տե. فسیه].

فشان } ֆըշան [պ] Տե'ս. voir افشان.

فشردامق } ֆըշըրդամագ [թ] Խոխոջել, հեծել, փչել. murmurer, mugir, bouffer.

فشقرمق } ֆըշգըրմագ [թ] ա. Թողթոջել. pousser ա. Ժայթքել. jaillir.

فشقریق } ֆըշգըրըգ [թ] Ջուր ցայտեցնող գործի. appareil qui fait jaillir l'eau.

فشق } ֆըշգ [թ] Աղբ. fumier.

فشلدامق } ֆըշըլդամագ [թ] ա. Շչել. siffler ա. Խարշափել. faire frou-frou.

فشلدی } ֆըշըլդը [թ] ա. Շչում. sifflement ա. Խարշափ. frou-frou.

فشنك } ֆիշէնկ [թ] ա. Փամփուշտ. cartouche ա. Հրախաղութեան փամ-

փուշտ. fusée: — دلى անխոհեմ և յանդուգն. imprudent et hardi. هوا —ى հրաւէց փամփուշտ, հրթիռ. fusée volante.

فشنكجى { ֆիշէնկճի [թ] 1. փամփուշտ շինող qui fabrique des cartouches 2. Հրարուեստիկ. artificier.

فشنكخانه { ֆիշէնկխանէ [պ] փամփուշտի գործարան. fabrique des cartouches.

فشنكلك { ֆիշէնքլիք [թ] Պայուսակ փամփուշտի հրացանից. giberne.

فصّ { ֆասս, ֆըսս [ա] 1. Խորշ, կողին մատանւոյ. chaton [յգ. فصوص] 2. Յօդ. Յօդուած. jointure 3. Բլթ. Բլթակ. lobe.

فصاحت { ֆէսահաթ* [ա] Պայծառաբանութիւն. élégance de langage : — پرداز պայծառախօս. qui parle élégamment.

فصاد { ֆասսատ [ա] Երակահատ. saigneur.

فصال { ֆիսալ [ա] 1. Բաժանում. séparation 2. Կաթէն կտրել. sevrage 3. Ֆասսալ Պարուսանէր, բողոքամանող. épilocheur.

فصحاء { ֆիւսահա* [ա] յգ. فصيحի. pd. فصيح ;

فصد { ֆաստ [ա] Երակահատութիւն. saignée : شريان — շնչերակահատութիւն. artériotomie.

فصل { ֆասլ, ֆասըլ [ա] 1. Բաժանում, անջատում. séparation [յգ. فصول] 2. Մաս. partie 3. Հատուած, նուագ. partie de musique 4. Եղանակ. saison 5. Լուծում դէճի. solution d'une cause 6. Բամբասանք. médisance 7. Արարուած ներկայացման. acte 8. Բաժանել. diviser, séparer 9. Լուծել. trancher, résoudre 10. Բամբասել, չարախօսել. médire : اصلى يوق —ى բոլորովին անհիմն. dénué de tout fondement.

فصلاشمق { ֆըսլաշմագ [թ] Փսփսալ, շշնջել. chuchoter, marmotter.

فصلدامق، فصلامق { Տե՛ս. voir. فسلدامق ، فسلامق.

فصلدى { ֆըսըլտը [թ] Շըշուկ, հծծիւն. chuchotement.

فصوص { ֆիւսուս* [ա] յգ. فصի. pd. فص ;

فصول { ֆիւսուլ* [ա] յգ. فصلի. pd. فصل ;

فصوليه { ֆասուլիա [ի] Լուբիա. haricot.

فصيح { ֆասիհ [ա] 1. Պայծառաբան. qui parle élégamment [فصاحت էն] [էփ. فصيحه] [յփ. فصحا] 2. Պայծառաբանապէս. élégamment.

فصيله { ֆասիլէ* [ա] Տոհմ. famille.

فضاء { ֆէզա [ա] 1. Ասպարէզ. carrière 2. ֆէզա. Անջրպետ. interstice: — ی ‘կ— անջրպետային. interstitiel.

فضائح { ֆէզաիհ* [ա] յփ. فضيحهի. pd. فضيحه ;

فضائل { ֆէզաիլ* [ա] Առաքինութիւնք. vertus [եզ. فضيلت].

فضاحت { ֆէզահաթ* [ա] Խայտառակութիւն. opprobre, ignominie.

فضل { ֆազլ [ա] 1. Առաւելութիւն. supériorité [յփ. فضول] 2. Առաքինութիւն. vertu 3. Տաղանդ. talent 4. Գիտութիւն. science.

فضلاء { ֆիւզելա, ֆիւզէլա*[ա] յփ. فاضلի. pd. فاضل.

فضلات { ֆազալաթ* [ա] յփ. فضلهի. pd. فضله ;

فضله { ֆազլա* [ա] 1. Աւելորդ. superflu 2. Մնացեալ. restant, excédant 3. Աւելի. plus, davantage: — دن իզատ. outre

فضول { ֆիւզուլ*[ա] 1. յփ. فضلի. pd. فضل 2. [ի.փ] Տե՛ս. voir فودول. ابوالفضول գոռոզ, ինքնահաւան. hautain, présomptueux

فضولی { ֆիւզուլի [ա] 1. Յանիրաւի. injustement 2. Կեղեքիչ. vexatoire, vexateur.

فضه { ֆըզզա, ֆըզզա*[ա] Արծաթ. argent.

فضيح { ֆազիհ [ա] Խայտառակ. honteux, ignominieux [էփ. فضيحه] [فضاحت էն]

فضيحه { ֆազիհա* [ա] Խայտառակ գործ. acte ignominieux [յփ. فضائح].

فضيلت { ֆազիլէթ* [ա] Առաքինութիւն. vertu [յփ. فضائل].

فضيلتلو { ֆազիլէթլու فضيلتلى [ի] Առաքինազարդ, առաքինի. vertueux.

فضيه { ֆըզզիյէ* [ա] Արծաթական. argyrique

فطانت { ֆէթանէթ* [ա] Սրամտութիւն, ուշիմութիւն. sagacité, intelligence: — لو ‘ — لى ուշիմ. sagace, intelligent.

فطر { ֆըթր [ա] Ծոմը լուծել rompre le jeûne : — عيد մահմետականաց մի տօնն է որ յաւարտ Ռամազան ամսոյն կը տօնուի. fête musulmane célébrée à la fin du mois Ramazan.

فطر { ֆուդր [ա] Սունկ. champignon.

فطرت { ֆըթրէթ* [ա] 1. Ստեղծում. création 2. Բնութիւն. naturel.

فطری { ֆըթրի [ա] Բնածին, բնական. inné, naturel [فطرت էն] [էգ. فطريه]։

فطم { ֆաթմ [ա] Կաթէն կտրել. sevrer.

فطنت { ֆըթնէթ* [ա] Սրամտութիւն, ուշիմութիւն. pénétration d'esprit

فطوغراف { ֆօթօղրաֆ [է] Լուսանկար. photographie: — جى լուսանկարիչ. photographe. — خانه լուսանկարի գործարան. atelier de photographe

فطير { ֆաթիր [ա] Անխմոր բաղարջ. azyme.

فطين { ֆէթին [ա] Սրամիտ, ուշիմ. sagace, intelligent [فطانت فطانت էն] [էգ فطينه]

فعال { ֆի'աւ* [ա] Գործեր. actions [فعل էն]։

فعال { ֆա''աւ [ա] Գործօն. actif [فعل էն]։

فعل { ֆի'լ [ա] 1. Գործ, գործողութիւն acte, action, fait [յգ. افعال] 2. քեր. Բայ. verbe: Այսպ. كتيرمك — قوه دن ի գործ դնել, ի լոյս ընծայել. réaliser effectuer. بالفعل իրօք, գործով, արդեամբ. de fait, en réalité.

فعلا { ֆի'լէն [ա] Գործով, արդեամբ. de fait.

فعلى { ֆի'լի [ա] 1. Իրական. réel [էգ. فعليه] 2. Բայական. verbal.

فعليات { ֆի'լիյաթ* [ա] Իրականութիւնք. réalités.

فغان { ֆէղան [ա] 1. Աղաղակ, գոչում. cri de détresse 2. Աշխար, ողբ. lamentation.

فغفور { ֆաղֆուր [պ] Տիտղոս Չինական կայսերաց. titre des empereurs de Chine.

فغفوری { ֆաղֆուրի [պ] 1. Ճենապակի. porcelaine 2. Ճենապակեայ. de porcelaine.

فقار { ֆիգար* [ա] յգ. ի فقره pl. de فقره ، ذوالفقار Տե՛ս voir ذو ،

فقاری { ֆըգարի [–] ածակ. Ողնայար ական. vertébral, rachidien [իգ. فقاریه]։ — عمود ողնայար. rachis — الم ողնացաւութիւն. rachialgie.

فقاع { ֆըգա՛ [–] Պալար. pamphigus.

فقاهت { ֆըգահէթ* [–] Իսլամական իրաւագիտութեան հմտութիւն. connaissance de la loi musulmane: — لو օրէնսգէտ. savant en jurisprudence.

فقد { ֆագտ [–] Կորուստ. perte.

فقدان { ֆըգտան [–] Զրկութիւն. manque.

فقر { ֆագր [–] Աղքատութիւն, չքաւորութի. pauvreté,indigence: — الدم Բժշ. արեան պակասութիւն. anémie. կանաչախտութիւն. chlorose.

فقرا { ֆուգարա* [–] Աղքատներ. pauvres [եզ. فقير]։ — لق աղքատութիւն. pauvreté.

فقرات { ֆըգարաթ* [–] յգ. فقره. pd. فقره ։

فقردامق { ֆըգըրտամագ [բ] Եռալ. bouillir

فقره { ֆըգրա* [–] 1. Ողնի, լեռան. vertèbre, spondyle [յգ. فقار ՝ فقرات] 2. Հատուած. passage, paragraphe 3. Պատմուածութիւն. historiette.

فقط { ֆագաթ, ֆագաթ [–] Բայց, սակայն. mais, cependant.

فقه { ֆըգհ [–] Իսլամական օրէնսգիտութիւն. jurisprudence musulmane.

فقهاء { ֆուգահա* [–] յգ. فقيه. pd. فقيه ։

فقير { ֆագիր [–] Աղքատ, կարօտ, pauvre, indigent [فقر էն] [իգ. فقيره] [յգ. فقيران ՝ فقرا]։ — انه աղքատի յատուկ. propre à un pauvre.

فقيه { ֆագիհ [–] Իսլամական օրէնսգիտութեան տեղեակ, իրաւագէտ. savant en jurisprudence musulmane. jurisconsulte [فقه էն] [յգ. فقيهان ՝ فقهاء]։

فك { ֆէքք [–] 1. Զատել. détacher,disjoindre 2. Վերցնել. enlever 3. ածակ. Կզակ. mâchoire: — اعلى Վերին կզակ. mâchoire supérieure. اسفل — ստորին կզակ. mâchoire inférieure.

فكار { ֆիքեար [գ] 1. Խոց. blessure 2. Վիրա-

ւած, խոցեալ. blessé.

فكاهه { ֆէքահէ* [-] Զւարճաբանութիւն. facétie, farce.

فكر { ֆիքր [-] 1. Մտածութիւն, գաղափար. կարծիք. pensé, idée, opinion [յգ. افكار] 2. Միտք. esprit: ؛ — մտածել, խորհիլ. penser, réfléchir. سز — անխորհուրդ. inconsidéré. جن — لو արամիտ, հանճարեղ. fin, subtile.

فكرت { ֆիքրէթ* [-] Մտածութիւն, խորհուրդ. réflexion.

فكريه { ֆիքրիյէ* [-] Մտածողական. méditatif.

فكنده { ֆէքէնտէ [ղ] Ձգած, նետած. jeté.

فكى { ֆէքքի [-] Կզակային. maxillaire [եզ. فكيه]

فلاح { ֆէլահ [-] Բարգաւաճութիւն, երջանկութիւն. prospérité, bonheur 2. ֆէլլահ Հողագործ. cultivateur [فلاحت էն]:

فلاحت { ֆէլահէթ* [-] Մշակութիւն. culture.

فلاخن { ֆէլախէն [ղ] Պարսատիկ. fronde.

فلاسفه { ֆէլասիֆէ* [-] Փիլիսոփայք. philosophes [եզ. فيلسوف]:

فلاطون { ֆէլաթուն [-] Պղատոն. Platon.

فلاكت { ֆէլաքէթ* [-] Աղէտ, փորձանք, արկած. adversité, malheur, accident [յգ. فلاكات]: زده — արկածեալ. frappé d'un malheur, d'un désastre.

فلان { ֆիլան, ֆըլան [-] Այս ինչ. un tel, tel [եզ. فلانه]:

فلبه { ֆիլիպէ [թ] Ֆիլիպէ. Philippopoli.

فلج { ֆէլճ [-] Անդամալուծութիւն. paralysie

فلذلك { ֆէլիզալիք [-] Վասն այսորիկ. c'est pour cela, à cet effet.

فلز { ֆիլիզզ [-] Բնական, անխառն մետաղ. métal natif, vierge [յգ. فلزات]

فلز { ֆիլիզ [թ] 1. Ընձիւղ. rejeton 2. Ծիլ. germe

فلزلنمك { ֆիլիզլէնմէք [թ] Բողբոջիլ, ծլիլ. pousser des rejetons, germer, pousser.

فلس { ֆէլս [-] Փող. obole [յգ. فلوس]:

فلسطين { ֆիլիսթին [-] Պաղեստին. Palestine

فلسفه { ֆէլսէֆէ* [-] Փիլիսոփայութիւն. philosophie.

فلسفى { ֆէլսէֆի [—] Փիլիսոփայական. philosophique [էֆ. فلسفيه]:

فلسفيات { ֆէլսէֆիյեադ* [—] Փիլիսոփայական գիտութիւնք. sciences philosophiques.

فلعور { ֆըլ-ուր [է] ֆէմ. Փլոր. fluor.

فلفل { ֆիլիֆիլ [—] Պղպեղ poivre.

فلقه { ֆալաքա [ը] Հաստ գաւազան մ'է, մէջտեղը չուանով որոյ մէջ կը հաստատեն պատժապարտին ոտքերը ու յետոյ կը զանահարեն. gros bâton au milieu duquel est fixé une corde qui sert à serrer les pieds d'un coupable pour donnner la bastonnade.

فلك { ֆէլէք [—] 1. Երկինք ciel [ճմ. افلاك] 2. Բաղդ. sort: مرتبه — երկնասափճան. aussi élevé que le ciel

فلك { ֆէլէք [—] Տապան. arche.

فلكزده { ֆէլէքզէտէ [ղ] Արկածեալ. frappé d'un malheur [ճմ. فلكزدكان]:

فلكى { ֆէլէքի [—] Երկնային céleste [էֆ. فلكيه]

فلكيات { ֆէլէքիյեադ* [—] Երկնային մարմնոց գիտութիւնք. sciences qui traitent des corps célestes.

فلمنك { ֆէլէմէնք [ը] Հոլանտա Hollande: — جه Հոլանտերէն. langue hollandaise. — لى Հոլանտացի. hollandais.

فلنطه { ֆիլինթա [ը] Կարճին (կարճ հրացան հեծելազօրաց). carabine.

فلورين { ֆըլօրին [է] Ֆիօրին. florin.

فلوريه { ֆըլօրիա [ը] Փիլօրեակ (դեղնափետուր թռչուն մ'է). loriot.

فلوس { ֆէլուս* [—] ճմ. فلسի. pd. فلس :

فلهذا { ֆէլէհազա [—] Վասն այսորիկ, ատոր համար. c'est pour cela.

فم { ֆէմ [—] Բերան. bouche [ճմ. افواه]:

فمى { ֆէմի [—] Բերանային. buccal [էֆ. فميه]:

فن { ֆէնն [—] Գիտութիւն, արուեստ, ուսումն. science, art [ճմ فنون]:

فنا { ֆէննէն [—] Գիտութեամբ, գիտնականօրէն. scientifiquement.

فنا { ֆէնա [—] 1. Անցաւորութիւն. état de ce qui est périssable, transi-

toire 2. Ոչնչութիւն. anéantissement: ولق — 'یذیر— او անցնիլ, չքանալ. se passer, s'anéantir. فى الله — աշխարհային իրերէ հրաժարում. abnégation.

فنا { ֆէնա [ր. ֆ.] Գէշ. mauvais: فنا کتمک — Թիւր ըմբռնել. prendre en mal.

فنار { ֆէնար [յ] 1. Լապտեր. lanterne 2. Փարոս. phare [—ալա. ֆէնէր]

فنالاشمق، فنالشمق { [ր] 1. Գէշնալ s'empirer, se gâter 2. Ծանրանալ. s'aggraver.

فنالق { ֆէնալըգ [ր] 1. Գէշութիւն, յոռութիւն. mauvais état, vice 2. Չարութիւն. méchanceté 3. Տկարութիւն. indisposition 4. Նուաղում. évanouissement.

فنجان { ֆինճան [ր] Սկահ. tasse à café : جى— սկահավաճառ. marchand de tasse.

فند { ֆէնդ [ա] 1. Նենգութիւն, մեքենայութիւն. ruse, artifice : لى— խորամանկ. rusé.

فندق { ֆընդըգ [ր] Կաղին. noisette : جى— կաղնեվաճառ. marchand de noisette. խաբեբայ, պատիր. trompeur.

فنون { ֆիւնուն* [—] յգ. فن ի. pd. فن ։

فنى { ֆէննի [—] Գիտական. scientifique [իգ. فنیه]։

فنیکه { ֆէնիքէ [—] Փիւնիկէ Phénicie.

فوائح { ֆէվայիհ* [—] Անոյշ հոտեր. bonnes odeurs parfums.

فوائد { ֆէվայիտ* [—] յգ. فائده ի. pd. فائده ։

فؤاد { ֆէ-ատ [—] Սիրտ. cœur [յգ. افئده]։ ى— ' يه— սրտազդի. cordial.

فواره { ֆէվվարէ* [—] Ջրբուղխ. jet d'eau.

فوارس { ֆէվարիս* [—] յգ. فارس ի. pd. فارس ։

فواکه { ֆէվաքիհ* [—] յգ. فاکهه ի. pd. فاکهه ։

فوت { ֆէվթ [—] 1. Մահ. mort 2. Կորուստ. perte: ا — ձեռքէ փախցնել perdre. او — մեռնիլ mourir

فوج { ֆէվճ [—] Գունդ, խումբ. troupe. bande : فوجا — գունդագունդ. par troupes.

فوچى { ֆուչի [ր] Տակառ. tonneau.

فوحان { ֆէվէհան [—] Անուշ հոտ բուրել. répandre une bonne odeur.

فوطه { ֆօդա [ա] Դենջակ. touaille, linge.

فوغه { ֆօղա [է] Կրակ ըրէ՛ք faites feu ! : ۱ — կրակ ընել. faire feu.

فوق { ֆէվգ [ա] ۱. Վեր. dessus ۲. Վրայ. sur: Աստ. ده — ...են վեր. au dessus de. العاده — արտասովոր կարգի. extraordinaire. الحد — ، الغایه — չափազանց. extrêmement.

فوقانی { ֆէվգանի [ա] Վերին de dessus.

فول { ֆօլ [ը] Հաւուց ածող մը ածելուն համար դրուած հաւկիթ. œuf qu'on laisse dans un nid pour que les poules y pondent: یوق یورطه یوق — վէճի տեղի չկայ. pas de lieu de dispute. لق — բոյն. nid.

فول { ֆուլ [ա] Բակլայ. fève.

فولاد { ֆուլատ [ա] Պողպատ, acier.

فولیه { ֆուլէա [ը] Ոսկի նարգէս. jonquille.

فوندو { ֆօնտօ [է] Արժէթուղթ. fonds.

فونده { ֆունտա [ը] Մացառ broussailles

فوه { ֆուհ [ա] Բերան. bouche [ջմ. افواه].

فودول { ֆօդուլ Ինքնահաւան, ամբ. pré-somptueux, hautain [Թուր. فضول են].

فودوله { ֆօդուլա [ը] Նկան. sorte de pain.

فور { ֆէվր [ա] Աճապարանք hâte : علی الـ — աճապարանօք. à la hâte.

فورا { ֆօրա [է] Դուրս. dehors: ۱ — բանալ. ouvrir. ձգել. hisser.

فوران { ֆէվերան [ա] ۱. Բղխում, ցայտում jaillissement ۲. Բղխել, ցայտել. jaillir: شدید — պայթիւն. explosion.

فورچه { ֆուրչա [ը] Տե՛ս voir فرچه.

فورطنه { ֆուրթունա [ը] Փոթորիկ tempête.

فورمه { ֆօրմա [է] Ձեւ, դիրք, մեծութիւն (մատենի). format.

فوز { ֆէվզ [ա] ۱. Փրկութիւն. salut ۲. Յաջողութիւն. succès.

فوسفور { ֆօսֆօր [է] Լուսածին, փոսփոր. phosphore: Աստ. ی — ، لی — փոսփորական. phosphoré. یت — լուսածնատ. phosphate

فوطوغراف { ֆօթօղրաֆ [է] Տե՛ս. voir فطوغراف.

فوهه { ֆուհէ* [-] 1. Բե-րան. bouche 2. փողանձև ծակ. tubulure.

فويا { ֆօյա-[է]Ոսկեզօծ Թիթեղ զոր ադամանդի տակ կը դնեն որպէս փայլը աւելցնե-լու համար. feuille de métal doré mise au dessous d'une pierre précieuse pour augmenter son éclat.

فهارس { ֆեհարիս* [-] յգ. ֆիհրիսթի. pd. فهرست.

فهام { ֆեհհամ [-] Յոյժ ի-մացական. très intellectif [فهم էն] [եզ. فهامه].

فهامت { ֆեհամէթ* [-] Հըմ-տութիւն, կորո-վամտութիւն. intelligence, pouvoir de saisir.

فهرس { ֆիհ-րիս [-] Ցանկ. index, table des matières

فهرست { ֆիհ-րիսթ*, [յգ. فهارس].

فهم { ֆեհմ[-] 1. Իմանալ, ըմբռնել. comprendre, saisir 2. Ըմբռնում, իմացութիւն compréhension

فهمیده { ֆեհմիտէ [դ] Իմա-ցած, իմացուած. entendu, saisi.

فهمیه { ֆեհմիյէ*[-]Իմացա-կան. intellectuel.

فهوم { ֆուհում* [-] յգ. ֆեհմի. pd. فهم.

فهیم { ֆեհիմ [-] Մտացի, սրամիտ intelligent, pénétrant [فهم էն] [եզ. فهیمه].

فی { ֆի [-] Մէջ, ի, յ. dans, en, à: الاصل — ի սկզբանէ. dès l'origine. — نفس الامر իրօք. réellement, au fond. الحال — իսկոյն. sur-le-champ. الواقع — الحقیقه — արդարև. en effet. ٨ حزیران — ի 8 Յունիսի. le 8 Juin.

فیء { ֆի' [-] Գին. prix [յգ. فیئات].

فیئات { ֆի-աթ*[-] 1. Գիներ. prix [եզ. فیء] 2. [Ե.Փ.] Գին. prix.

فیاض { ֆեյյազ [-] Միշտ զարգացնող, շա-հաբեր. qui fait prospérer, avancer toujours [فیض էն].

فیافی { ֆեյաֆի* [-] յգ. فیفا ի. pd. فیفا.

فیت { ֆիթ[ը] Դրդումն. instigation : ویرمك — դրդել. instiguer.

فیت { ֆիթ [ը] Հաւասար, ոչ կորուստ և ոչ շահ quitte.

فیتلمك { ֆիթլէմէք [ը] Դրդ-դել. instiguer.

فیروز { ֆիրուզ[դ] Երջանիկ heureux.

فیروزه { ֆիրուզէ [դ] Տե'ս voir پیروزه.

فيسيولوجى { ֆիզիօլօժի [ա] բնախօսութիւն physiologie: ــون — բնախօսք physiologistes. ــانى — բնախօսական. physiologique.

فيصل { ֆէյսալ [ա] Լուծում. solution: ويرمك — լուծել. trancher. پذير — լուծուած. tranché.

فيض { ֆէյզ [ա] 1. Զարգացում. développement, avancement [յգ. فيوضات ' فيوض] 2. Առատութիւն. abondance 3. Շնորհ faveur: بولق — զարգանալ, յառաջանալ. se développer, avancer.

فيضان { ֆէյէզան [ա] Յորդում. débordement.

فيفاء { ֆէյֆա* [ա] Անապատ désert [յգ. فيافى]։

فيل { ֆիլ [ա] Փիղ. éléphant [յգ. فيول]։

فيلار { ֆիլար [ֆ] Հողաթափ pantoufle.

فيلبان { ֆիլպան [պ] Փղապան gardien d'éléphant

فيلسوف { ֆէյլէսօֆ [ա] Փիլիսոփայ. philosophe [յգ. فلاسفه]։ ى — փիլիսոփայական. philosophique

فيلو { ֆիլօ [է] Փոքր նաւատորմ. flotte.

فيما بعد { ֆիմա՛պա՛տ [ա] Այսուհետեւ. dorénavant, désormais.

فيوض { ֆիւյուզ [ա]* فيوضات յգ. فيض pd فيض ։

فيول { ֆիւուլ* [ա] Փղեր. éléphants [եզ. فيل]։

فيه ֆիհ
فيها ֆիհա* { [ա] Անոր մէջ, նկատմամբ. dans, en, sur lui: Անոյ. — منازع اولان մէջի ներքև եղած. en dispute, en litige.

ق

ق { գաֆ. Քսանըչորսերորդ տառ Օսմանեան այբուբենի. vingt-quatrième lettre de l'alphabet ottoman

قاآن { գաան [ա] Չինական կայսր. empereur de Chine.

قائد { գաէտ [ա] Առաջնորդ, հրամանատար. qui

conduit, commandant.

قائل { գաիլ [ա] 1. Խօսող, ըսող. qui parle, qui dit [قول էն] [էֆ. قائله] 2. Պատմող. rapporteur 3. Բ ֆ. Հաճ, Հաւանող. qui consent: او — Հաւանիլ. consentir. շատանալ. contenter.

قائم { գաիմ [ա] 1. Ցոտին կեցած. resté debout [قيام էն] [էֆ. قائمه] 2. Կանգնած. dressé, levé 3. Կեցող, կեցած. resté, demeuré 4. Ուղիղ. droit 5. Ուղղաձիգ. vertical: Աօոչ. او — կենալ. rester, demeurer. پدر — աներ. beau-père. — والده զոքանչ. belle-mère. برادر — աներձագ. beau-frère.

قائماً { գաիմէն [ա] 1. Ցոտին կեցած. étant debout 2. Ուղղահայեաց կերպով. verticalement.

قائمقام { գաիմմագամ [ա] 1. Տեղապահ. vicaire, suppléant. 2. Տեղակալ. lieutenant, sous-gouverneur 3. Տեղակալ գնդապետ. lieutenant-colonel: [ուղղ. գայմագամ]:

قائمقاملق { գաիմմագամլըգ [թ] 1. Տեղապահութիւն. vicariat 2. Տեղակալութիւն grade ou charge de lieutenant-colonel, de sous-gouverneur 3. Վիճակ տեղակալի. district d'un sous-gouverneur

قائمه { գաիմէ* [ա] 1. Ուղիղ. droit 2. Թղթադրամ papier monnaie [جف. قوائم] 3. Տոմս, գիր. billet, note.

قائن { գաին [թ] Տե՛ս voir قاين.

قاب { գապ [թ] 1. Աման, անօթ. vase 2. Պատեան. enveloppe, fourreau 3. Պնակ. plat: آياق — ى կօշիկ. soulier. — جق փոքր աման. petit vase.

قابض { գապըզ [ա] 1. Առնող. qui prend [قبض էն] [էֆ. قابضه] 2. Ամուր բռնող. qui tient fortement 3. Բժշ. կապող որովայնի. astringent: Աօոչ. — اموال գանձապետ. caissier. յանձնակատար որ կը գրկուին վաճառք. consignataire [ուղղ. գապըզմալ]: — ارواح Հոգեառ Ազրայիլ. Azräil l'ange de la mort.

قابل { գապիլ [ա] 1. Ընդունակ. capable, susceptible, apte [قبول էն] 2.

կարելի. possible 2. Բժշ. Մանկաբարձ. accoucheur : Աստ. تعرش — գրգռական irritable. ازدواج و ایلاد — հարսնացու, հասուն. nubile. اشتعال — դիւրավառ. inflammable. انبساط — ընդլայնական. expansible. — انکماش — ներքաձիգ. rétractile. وزن — կշռելի. pondérable. انثنا ، انحنا — դիւրադարձ, ճկուն. flexible.

قابل { Գապիլ [–] Կայէն. Caïn.

قابله { Գապիլէ* [–] Մանկաբարձ կին. accoucheuse, sage-femme.

قابلیت { Գապիլիյէթ* [–] 1. Ընդունակութիւն capacité 2. Կարելիութիւն. possibilité: امتداد — ձգականութիւն. extensibilité. انعکاس — ցոլականութիւն réflexibilité. انطراق — տարածականութիւն. ductilité. عدم — անընդունակ. incapable.

قابورغه { Գապուրղա [թ] 1. Կող, պատուար. côte 2. Կմախք նաւու. squelette d'un navire.

قابوق { Գապուգ[թ] 1. Կեղև. écorce, croûte, cale 2. Պատեան, փոճոկ. coquille: باغلامق — կեղև առնուլ. se couvrir d'écorce.

قابوقلانمق { Գապուգլանմագ[թ] կեղև առնուլ. se couvrir d'écorce.

قابان، قابامق، قاباق { Տե՛ս. voir. قپاق ، قپامق ، قپان

قاپدرمق { Գափդըրմագ [թ] Խլել, շորթել տալ. յափշտակութեան մատնել. laisser arracher, enlever. livrer au pillage.

قاپسول { Գափսօլ[ֆ] Պատիճ, պղնձեայ պատահակ. capsule.

قاپش { Գափըշ [թ] Յափշտակութիւն. enlèvement: کلك — — իրարմէ խլել. s'arracher.

قاپشمق { Գափըշմագ [թ] Իրարմէ խլել, յափշտակել. s'arracher.

قاپلامق { Գափլամագ [թ] 1. Ծածկել, պատել couvrir, envelopper 2. Դրուագել. plaquer 3. Շրջապատել. entourer.

قاپلامه { Գափլամա[թ] Ծածք, ծածկոյթ. couverture 2. Դրուագ. placage 3. Աստառ. doublure 4. Դրուագեալ. plaqué: جی — դրուագիչ. plaqueur.

قاپلمق { գափըլմագ [ի] 1. Խլիլ. être arraché 2. Խաբուիլ. se tromper

قاپلیجه { գափըլըճա [ի] Ջերմուկ. bain minéral chaud, thermes.

قاپمق { գափմագ [ի] Խլել, կորզել. յափշտակել. arracher, énlever, ravir

قاپوط، قاپوت { գափօթ [է] Վերարկու զինուորի, լօդիկ. capote.

قاپوسقه { գափուսգա [ի] Միս և կաղամբէ յօրինուած կերակուր. viande aux choux.

قات { գաթ [ի] 1. Ծալք. pli 2. Խաւ. couche 3. Յարկ, դստիկոն. étage 4. Աստիճան. degré 5. Ձեռք (զգեստու). partie complète d'habillement 6. Անգամ. fois: Աւաց. — — կրկին և կրկին. doublement. دها — ր անգամ մը եւս. encore une fois. — ایکی կրկին double. او — ایکی կորանալ. se courber, se voûter.

قاتشدرمق { գաթըշտըրմագ [ի] Տե՛ս voir قاتق

قاتق { գաթըգ [ի] 1. Թացան ուտելիք. ce qu'on mange avec le pain 2. Ուտեստ. nourriture.

قاتل { գաթիլ [ա] 1. Սպանող, սպանիչ, մարդասպան. tueur, meurtrier [قتل ده] [եզ. قاتل] [յգ. قتله ، قتال] 2. Մարդասպան. assassin 3. Մահացու. mortel.

قاتلامق { գաթլամագ [ի] 1. Ծալել. plier, ployer 2. Ծռել. courber 3. Կրկնել. doubler.

قاتلامه { գաթլամա [ի] Ծալք plissage.

قاتلانمق { գաթլանմագ [ի] 1. Ծալուիլ. se plier 2. Ծռիլ. se courber 3. Համբերել, տանիլ. endurer, suporter.

قاتلمق { գաթըլմագ [ի] 1. Խառնուիլ. se mêler 2. Միանալ. se joindre 3. Կցուիլ, միացուցուիլ êtré attaché, joint.

قاتمر { գաթմէր [ի] 1. Ծալք pli 2. Խաւ ի խաւ à plusieurs couches : لی— բազմածալ, բազմաթերթ. à plusieurs plis, feuilles. կրկին. double.

قاتمق { գաթմագ [ի] 1. Միացնել. joindre 2. Յաւելուլ. ajouter 3. Խառնել. mêler 4. Ընկերացնել. faire accompagner :

کیجه یی کوندوزه قاتوب چالشمق տիւ և գիշեր աշխատիլ. travailler jour et nuit.

قاتمه { գաթմա [թ] 1. Միա-ցուած. joint 2. խառնուած. mêlé.

قاتوليك { գաթօլիք [ք] կաթո-լիկ. catholique.

قاتى { գաթը [թ] Տե՛ս voir قتى :

قاتيلاشمق գաթըլաշ-մագ / قاتيلانمق գաթըլան-մագ { [թ] թանձրանալ, մակարդուիլ } se coaguler, s'épaisser, se cailler.

قاتيلاشمه գաթըլաշ-մա / قاتيلق գաթըլըգ { [թ] թանձ-րութիւն. épaississement.

قاتيم { գաթըմ [թ] Արու կեն-դանեաց իգանց հետ խառն զուգութիւն. խառնուրդ. mixtion des mâles avec les femelles. luthe.

قاچ { գաչ [թ] Քանի, որչափ combien: — ر. քանի մը. quelques. ی — ر ոմանք quelques-uns.

قاچاق { գաչագ [թ] 1. փա-խստական. fugitif 2. Մաքսանենգ (վաճառք). contre-bande: — جى մաք-սանենգ. contrebandier.

قاچامق { գաչամագ [թ] 1. փախուստ. fuite 2. խուսափանք, պատճա-ռանք. faux-fuyant, subterfuge, prêtexte: — ويرمك խոյս տալ. prendre la fuite.

قاچان { գաչան [թ] Երբ. quand [ռամկ. Հաչան]:

قاچر { գաչըր [թ] Իւրա-քանչիւրը քանի՞. combien pour chacun.

قاچرمق { գաչըրմագ [թ] 1. փախցնել. mettre en fuite, laisser échapper 2. Ցնորիլ. perdre la raison, la tête.

قاچشمق { գաչըշմագ [թ] խուս-ափել. s'enfuir

قاچق { գաչըգ [թ] փախուկ follet, toqué.

قاچقين { գաչգըն [թ] 1. փա-խստական. fugitif 2. փախուկ. follet.

قاچمق { գաչմագ [թ] Խոյս տալ, խուսափել. fuir, s'évader, éviter.

قاچنجى { գաչընճը [թ] Քա-նիերորդ. quantième.

قاچنمق { գաչընմագ [թ] փախ-չիլ, փախչիլ. s'abstenir, éviter.

قادر { գատըր, գատիր [ա] 1. կարող, Հզօր. qui

peut, puissant [قدرت էն] [էկ. قادره] Ձ. Զեռնհաս. capable: او — կարողանալ. pouvoir, être à même, en état de.

قادرغه { գատըրղա [թ] Ցռականաւ, galère.

قادم { գատիմ [ա] Եկող, հասնող. qui vient, arrive [قدوم էն] [էկ. قادمه].

قادن { գատըն Ա. կին. dame, femme Ձ. կին Սուլթանի. femme du Sultan [թուրք. خاتون էն]. طوزلغی — ծոռենի. épine-vinette. كهيا — վերակացու կին. intendante. جق — տան տիկին. maîtresse de maison.

قار { գար [թ] Ա. Ձիւն. neige Ձ. [ա] գիր. կուպր. bitume: Արաբ. — قوشی սպիտակ սարեակ. pinson. طوپی — ձիւնագնդակ. boule de neige. یاغق — ձիւնել. neiger. یاغدیلی — սպիտակաբիծ. de tache blanche.

قاریٔ { գարի' [ա] Ընթերցող. lecteur [قراءت էն] [էկ. قارئه] [յն. قارئون، قراء، قارئين].

قاربون { գարպօն [ֆ] Ածուխ. carbone.

قاربوز { գարփուզ [թ] Ձմերուկ. pastèque.

قارت { գարթ [թ] Գըսհ, օթեկ, հին. vieux, qui n'a pas fraîcheur.

قارتال { գարթալ [թ] Արծիւ. aigle.

قارتلاشمق { գարթլաշմագ [թ] / قارتلانمق { գարթլանմագ [թ] } Գըսհնալ, օթեկանալ. vieillir, perdre la fraîcheur.

قارتلق { գարթլըգ [թ] Գըսհնութիւն, օթեկութիւն. manque de fraîcheur.

قارتوق { գարթօգ [թ] Տափան. herse.

قارخانه { գարխանէ [պ] Սառնատուն. glacière.

قارش { գարշ [թ] Թիզ. empan: مورش — խառն ի խուռն. pêle-mêle.

قارشدرمق { գարշըտըրմագ [թ] Ա. խառնել. mêler Ձ. խառնակել, խառն ի խուռն ընել. brouiller: سوز — քսութիւն ընել. tripoter, intriguer.

قارشدیریجی { գարշըտըրըճը [թ] Խառնակիչ, քսու. tripotier, intrigant.

قارشلامق { գարշլամագ [թ] Թզով չափել. mesurer par empans.

قارشمق { գարշըմագ [թ] Ա. խառնուիլ, se

mêler 2. խառնակել. se brouiller.

قارشو { ղարշու [թ] 1. Դէմ, ընդդէմ. contre 2. Հանդէպ, դիմացի կողմ. le vis-à-vis, le côté opposé, en face 3. Հակառակ. contraire: Առաջ. قومق — ' — طورمق ' كلك — Հակառակիլ. tenir tête, s'opposer. ب — — ' يه — — դէմ առ դէմ. vis-à-vis. — اقشامه երեկոյեան մօտ. vers le soir.

قارشولشدرمق { ղարշըլաշդըրմագ [թ] 1. Դէմ առ դէմ դնել, բաղդատել. confronter, comparer 2. Հաւասարակշիռ ընել. balancer.

قارشولشمق { ղարշըլաշմագ [թ] Հաւասարակշռուիլ. se balancer.

قارشولق { ղարշըլըգ [թ] 1. Փոխարէն հատուցում, փոխարինութիւն. compensation. 2. Պատասխան. réponse 3. Երաշխաւորութիւն. garantie 4. Փոխարէն en retour, en échange de 5. Փոխարէն. réciproque: لی — դէմ առ դէմ. vis-à-vis. جواب دوندرمك — لی Նորէն պատասխան տալ. répliquer.

قارشولمق { ղարշըլամագ [թ] Դիմաւորել. aller, venir à la rencontre.

قارشی { ղարշը [թ] Տե՛ս. voir قارشو.

قارغشه { ղարղաշա — قارغشه‌لق ղարղաշալըգ [թ] Շփոթութիւն, խառնակութիւն. trouble, confusion.

قارغه { ղարղա, ղարկա [թ] Ագռաւ. corbeau: — قره որի. corneille. بوكن — ործացուցիչ ընկոյզ. noix vomique. بورنلی — արծուէռունգն. au nez aquilin.

قارغی { ղարղը [թ] Նիզակ. lance.

قارفیچه { ղարֆիչա [ր] Փոքր գամ. petit clou.

قارلق { ղարլըգ [թ] Սառնաման. vase pour refroidir l'eau.

قارلی { ղարլը [թ] Ձիւնոտ, neigeux.

قارماشمق { ղարմաշմագ [թ] Խառնակիլ, խռնկիլ, s'embrouiller.

قارموق { ղարմուգ [թ] Տեսակ մը մեծ կեռ. sorte d'un grand croc.

قارمه { ղարմա [թ] قاریشیق — խառն ի խուռն. embrouillé, pêle mêle.

قارن { գարըն, գառն [թ] Փոր. ventre : آج Անօթ. անօթթի փորական. à jeûne. كتش ى — Համբերող. patient. — — կող ի կող. côte à côte, bord à bord. ى ياريق — Լուսախոտ. psyllion. آجيقمق — անօթենալ. avoir faim. — او طوق կուշտ ըլլալ. n'avoir pas faim. لى — Մեծափոր, փորեղ. ventru.

قارنجه { գարընճա [թ] Մրջիւն fourmi: دميز — مى Ժանգ. rouille. يووه سى — Մրջիւնոց. fourmilière. لى — Ծակոտկէն. poreux.

قاروره { գարուրէ*[ա] Հողէ աման. vase de terre.

قارون { գարուն [ա] Կորխ որ Մովսիսի մեծահարուստ Հրեայ մ'էր. Coré.

قارى { գարը [թ] 1. Կին. femme 2. Կողակից. épouse: آلق — ամուսնանալ. se marier. — قوجه պառաւ. vieille femme.

قارئ { գարի' [ա] Ընթերցող lecteur [قراءت են] [յգ. قراء ، قارئين].

قارى { գարի [ա] ած. Կպրախառն. bitumineux

قاريشمق، قاريش { Տե'ս voir قاريشمق قارش }

قاريشق { գարըշըգ [թ] 1. Խառն. mêlé 2. Խառնակ. շփոթ. embrouillé, confus, compliqué.

قاريشقلق { գարըշըգլըգ [թ] 1. Խառնակութիւն. embrouillement, complication 2. Խռովութիւն, շփոթութիւն. trouble, confusion

قاريشلامق { գարըշլամագ [թ] Թզաւ չափել mesurer avec l'empan.

قارين { գարըն [թ] Տե'ս. voir قارن.

قاز { գազ [թ] Սագ. oie.

قازمق، قازدرمق { գազմագ, գազտըրմագ } [թ] Փորել, ըրել, քանդակել տալ. faire creuser, excaver, graver.

قازنق، قازتى، قازق { Տե'ս. voir. قازيق ' قازينق ' قازيق.

قازلمق { գազըլմագ [թ] Փորուիլ, քանդակուիլ. être creusé, sculpté.

قازمق { գազմագ [թ] 1. Փորել, պեղել. creuser, fouiller 2. Քանդակել. graver, sculpter.

قازمه { գազմա [թ] Բրիչ. pioche.

قازمير { գազմիր [ի] Տեսակ մը սատուեղէն պաստառ. casimir.

قازورات { գազուրաթ* [-] Աղտեղութիւնք ordures.

قازوزه { գազուզէ [ի] Ցրտոց. alcarraza.

قازيجى { գազըճը [ի] 1. Փորող. creuseur 2. Քանդակագործ. graveur.

قازيق { գազըգ [ի] Ցից, ձող. pieu, poteau, pal: — قازيغه اورمق — ցիցը հանել. empaler. — جى խաբեբայ. dupeur. — يك խաբուիլ. être dupé.

قازيقلامق { գազըգլամագ [ի] 1. Ցիցը հանել. empaler 2. Խաբել. duper.

قازيمق { գազըմագ [ի] 1. Տե՛ս voir قازمق 2. Քերել. gratter.

قازينتى { գազընթը [ի] 1. Քերուած. gratté 2. Քերուկ. ratissure.

قازينمق { գազընմագ [ի] Փորուիլ, քանդակուիլ. être creusé, gravé.

قازينو { գազինօ [ի] Զբօսարան, խաղարան. café à l'européen. club.

قاسم { գասիմ, գասըմ [-] 1. Բաժանող. qui divise [قسمت ایدن] [էգ. قاسمه] 2. Բաժանարար. diviseur 3. Տօն սրբոյն Դեմետրիոսի. la fête de St. Démétrius.

قاسى { գասի [-] Կարծր, խիստ. dur [قسوت ایدن] [էգ. قاسیه].

قاش { գաշ [ի] Յօնք. sourcil: Առած. — چاتمق յօնքերը պատել. froncer les sourcils. — اكرى Թամբի աղեղ. arçon. — يوزك — Մատանւոյ խորշ. chaton. — آتمق յօնքերը շարժել. sourciller. — قلم لو Նրբայօն. de sourcils minces. — كان لو Կորայօն de sourcils courbés. — درت لو պեխերը նորաբոյս. dont les moustaches sont nouvellement poussés.

قاشاغى { գաշաղը [ի] Քերիչ (ձիոց). étrille.

قاشاغيلامق { գաշաղըլամագ [ի] Քերիչով յարդարել. étriller.

قاشانمق { գաշանմագ [ի] Միզել (ձիոց). pisser

قاشر գաշէր, قاشقاوال գաշգավալ [ի] Պանրի տեսակ. espèces de fromage.

قاشلامق { գաշլամագ [ի] Տեռուլ, ընդելու-

գամնել. enchâsser.

قاشنمق { գաշընմագ [ը] 1. Քերուիլ. démanger 2. Քերուըսուիլ. se gratter

قاشنمه { գաշընմա [ը] Մարմնջում, քերուքաւք. démangeaison.

قاشيق { գաշըգ [ը] Դգալ. cuiller: ـجى դգալ շինող, վաճառող. qui fait ou vend des cuillers.

قاشيمق { գաշըմագ [ը] Քերել, քերթել. gratter, égratigner.

قاصد { գասըտ [-] 1. Առաջադրող. qui projette [قصد էն] 2. Սուրհանդակ. messager.

قاصر { գասըր [-] 1. Պակասաւոր. défectueux [قصور էն] [էգ. قاصره] 2. Կարճ. court [قصر էն] 3. Անձեռնհաս. impuissant: ـات الطرف — պարկեշտ (կանայք). (femmes) pudiques

قاصرغه { գասըրղա [ը] Մրրիկ tourbillon.

قاصق { գասըգ [ը] Աճուկ, երանք. aine: Աստ. باغى — ադեկապ. bandage. ياريغى — աղեթափութիւն. hernie. اوتى — երեւանուկ. aigremoine. بيتى — ցայլուճիլ. morpion.

قاصم { գասըմ [-] Խորտակող. qui rompe.

قاصمق { գասմագ [ը] Սեղմել. resserrer.

قاصناق { գասնագ [ը] 1. Շրջանակ. cercle 2. Մագ. métier à broder.

قاصنى { գասնը [ը] Զարհոտ. galbanum.

قاصه { գասա [է] Արկղ. caisse.

قاصيق { գասըգ [ը] Տե՛ս. voir قاصق.

قاضعسكر { գազըասքեր [-] Վերին ատեանի դատաւոր Շերիի օրինաց. juge suprême de la loi musulmane: ـلك — պաշտօն կամ աստիճան قاضعسكر ի. charge ou grade de قاضعسكر

قاضم { գազըմ [-] Կրծող. rongeant [էգ. قاضمه].

قاضى { գազը, գազի [-] 1. Կտրող qui tranche [قضا էն] 2. Դատաւոր Շերիի juge de la loi musulmane [յգ. قاضين ՛ قضاة]: الحاجات — մեր պէտքերին հոգացող Աստուած. Dieu qui satisfait à nos besoins.

قاضيلق { գազըլըգ [ը] 1. Դատաւորութիւն. charge et dignité de juge 2. Վճիռ դատաւորի. dis-

trict d'un juge.

قاطبه { գաթըպէ* [ա] Բոլոր. tout: قاطبة ամենեւին. point du tout.

قاطر { գաթըր [ի] Ջորի. mule, mulet: — طرلاغی դեղնածաղիկ թուփ մ'է. genêt: جى — Ջորեպան muletier.

قاطع { գաթը'[ա] 1. Հատանող. qui coupe [قطع էն] [էգ. قاطعه] [յգ. قطاع] 2. Վճռական. décisif 3. Բաժանիչ. incisif: تب — Ջերմնացածույց. antifébrile. خط — Հատիչ գիծ. sécante. — الطريق յուղկահար. brigand.

قاطن { գաթըն [ա] Բնակող. habitant.

قاعد { գա'ըտ [ա] Նստող, նստած. assis [قعود էն]. آ— նստուկ. étant assis

قاعده { գա'իտէ* [ա] 1. Հիմ, խարիսխ. base, piédestal [յգ قواعد] 2. Կանոն, օրէնք. règle, loi.

قاعدى { գա'իտի [ա] Հիմնական. basilaire

قاغوق { գաղուգ [ի] Տե՛ս. voir قاوق.

قاف { գաֆ* [ա] 1. Անուն ق տառին. nom de la lettre ق 2. Հռչակաւոր լեռան մը անուն է. nom d'un mont célèbre.

قافله { գաֆիլէ* [ա] 1. Կարաւան. caravane [յգ. قوافل] 2. Առաքում, աւանդում (վաճառաց). expédition, livraison.

قافيه { գաֆիէ* [ա] Յանգ. rime [յգ. قواف]. لى — յանգաւոր. rimé. ج — քերթող, յանգաստեղծ. rimeur.

قاق { գագ [ա] Չոր պտուղ. fruit sec.

قاقان { գագան [ի] Զարնող, բաղխող. frappant: — آغاج փայտփոր (թռչուն) pic.

قاقشدرمق { գագըշտըրմագ [ի] 1. Կոփել. gourmer 2. Խթել, Հրել. pousser, repousser.

قاقشمق { գագըշմագ [ի] Զիրար հրել. pousser l'un l'autre.

قاقه { գագա [ի] 1. Պիղծ. immonde 2. Քակոր. excrément.

قاقوله { գագուլէ* [ա] Տեսակ մը անուշահոտ ունդ. cardamome, amome.

قاقم { գագըմ [ա] Սպիտակ աքիս, կնգմնիկ. hermine.

قاقمق { գագմագ [ի] 1. Զարնել, կոփել. frapper, gourmer 2. Հրել, խթել

›ousser 2· ցցել, մխել· ›lanter, ficher: — باشه յանձ․ ›իշմանել, երեսին զարնել· ›eprocher, rappeler à qn·

قاقه { գագմա [թ] Թաքմար քանդակ bosselage: ›ջ — քարմր քանդակ յօրի․ ›ող· bosseleur·

قاقەلشمق { գագալըշմագ [թ] Գժտել, առ․ ›ուիլ· se brouiller·

قاکلی { գաքլը [թ] Երկանիւ կառք· chariot à ›eux roues·

قال { գալ [ա] Խօսք· parole [յգ· اقوال] · آلق — ›ելքան առնել, խօսել· par- ›ler, mentionner· — قیل و ›առութիւն· de vains propos· ›քննադատութիւն· critique· ›պայքար dispute·

قال { գալ [թ] Զտում· cou- pellation: ا — զտ․ ›ել· coupeller·

قالا { գալա [ա] Խօսքով· en parole·

قالای { գալայ [թ] 1· Անագ étain 2· Անագա․ ›զօծում· étamage: Ան․ آغق ی — կշտամբել, անար․ ›գել· gronder, insulter· لی — ›անագեալ· étamé·

قالایجی { գալայճը [թ] Անա․ գիչ· étameur: [illegible] — անագագործութիւն· mé- tier d'étameur·

قالایلامق { գալայլամագ [թ] Ա․ նագել étamer·

قالب { գալըպ [ա] 1· Կա․ ղապար· moule, modèle [յգ· قوالب] 2· Ձև, forme 3· Հատոր· pain (de savon) 4· Խաբէութիւն· ruse: — بر Համանման, Հա․ մանմայն· qui a le même type· galvanoplastique· بدن — մարմին· corps· جی — կաղա․ պարիչ· qui met à la forme· կաղապարի շինող· mouleur·

قالبلامق { գալըպլամագ [թ] Կա․ ղապարել, յօր․ ›ինել mettre sur la forme·

قالبور { գալպուր [թ] Խար․ ›ալ, Մաղ· crible·

قالبورلمق { գալպուրլամագ [թ] Մաղել· cribler·

قالپاق { գալփագ [թ] Տե՛ս· voir قلپاق·

قالتبان { գալթըպան [թ] Կա․ տառ· maquereau

قالچه { գալչա [թ] Զիստ, ազդր· քարձ, երանք hanche, cuisse·

قالچین { գալչըն [թ] Սռնա․ պան· jambière·

قالدرمق { գալտըրմագ [թ] 1· Վերցնել· lever 2· Թառնալ· enlever 3·

Բարձրացնել. élever 4. Զերբակալել. arrêter: Առոց. ال — զարնել. frapper. — آیاغه ապստամբեցնել. révolter. — باش ապստամբիլ. se révolter, se soulever.

قالدیرم { գալտըրըմ [թ] Քարայատակ. pavé, trottoir: — لی սալայարկեալ. pavé. — جی սալայարկող. paveur.

قالطاق { գալթագ [թ] 1. Թամբ. selle 2. Բոզ. femme prostituée.

قالع { գալի' [ա] Խլող, խըլիչ arracheur, éraducatif [قلع էն].

قالفات { գալաֆաթ [է] Ձիւթոտութիւն, ձիւթով ծեփել. calfatage.

قالفاتلامق { գալաֆաթլամագ [թ] Ձիւթել, կպրել, ձիւթով ծեփել. calfater.

قالقان { գալգան [թ] Վահան. bouclier: — بالغی վահանաձուկ. turbot.

قالقشمق { գալգըշմագ [թ] Ելնել, ձեռնարկել. se lever, entreprendre

قالقمق { գալգմագ [թ] 1. Ելնել, կանգնիլ. se lever, se dresser 2. Վերնալ. être enlevé 3. Մեկնիլ. partir: — یورك ի գութ շարժիլ. être ému. — آیاغه ապստամբիլ. se révolter, se soulever.

قالمق { գալմագ [թ] 1. Մնալ rester, demeurer 2. Կենալ. s'arrêter 3. Արգիլուիլ, զրկուիլ. être empêché, privé: Առոց. قالدی که գալով; իսկ. quant à.

قالمه { գալմա [թ] 1. Մնացած resté 2. Ժառանգ ինկած. resté en héritage.

قالوش { գալօշ [է] Սորմուճակ. galoche.

قاله { գալա [թ] 1. Մնացած. resté 2. Առաջ. avant: قالق — ապշած մնալ. rester tout étourdi, ébahi.

قالی { գալը [ղ] Գորգ, կապերտ. tapis.

قالیچه { գալիչէ [ղ] Փոքր կապերտ. petit tapis.

قالین { գալըն [թ] Հաստ, թանձր. épais, gros

قالینلشمق { գալընլաշմագ [թ] Հաստնալ. devenir gros, épais.

قالینلق { գալընլըգ [թ] Հաստութիւն, թանձրութիւն, ստուարութիւն. épaisseur, grosseur.

قالیون { գալիօն [է] Պատերազմական նաւ

նաւ. galion : جى — պատե-րազմական նաւու զինուոր. soldat de la marine.

قاليه { գալիէ [ի] Մշկաբէշկ. civette.

قامبور { գամպուր [ի] Տե՛ս. voir قانبور :

قامبيال { գամպիալ [է] Փոխգիր, փոխանակագիր. lettre de change.

قامبيو { գամպիօ [է] Փոխանակագին. change.

قامت { գամէթ* [ա] Հասակ. taille.

قامچى { գամչը [ի] Խարազան, մտրակ. fouet.

قامچيلامق { գամչըլամագ [ի] Մտրակել, խարազանել. fouetter.

قامش { գամըշ [ի] 1. Եղէգ. roseau, canne 2. Ցօղուն. tige 3. Աւնի. verge: بيراى — ծաղկազարդ Հրէից. fête des Rameaux. جق — փողակ ոսկերչաց. chalumeau. لق — եղեգնուտ վայր lieu planté de roseaux.

قامع { գամի՛ [ա] Նուաճող. qui dompte [قمع էն]

قامو { գամու [ի] Բոլոր, ամէն. tout.

قاموس { գամուս [ա] 1. Ովկիանոս. Océan [ճ. قواميس] 2. Արաբական մեծ բառարան մ'է. nom d'un grand dictionnaire arabe.

قامه { գամէ [ի] 1. Տե՛ս. voir قا 2. գամէթ* Տե՛ս voir قامت :

قان { գան [ի] 1. Արիւն. sang 2. Արիւնահեղութիւն. effusion de sang 3 Սպանութիւն. meurtre : Աղօց. صيجاق ى — սիրուն. sympathique. قوروداں — մարգախոտ. mandragore. — طاشى կարմրաքար. hématite. آغلامق — արիւն արցունք թափել. verser des larmes de sang. آلق — երակ հատանել. saigner. طوتر — لوبى — մարդասպան մը իւր գործած ոճրին հետեւանօք կը նուաղի. un assassin défaut par l'impression du crime. كسنه نك — نه كيرمك մէկը սպաննել. tuer qn. يوركمدن — كيديور սրտէս արիւն կը հոսի. le cœur me saigne. — صفوق طورغون — ايله ايله հանդարտամտօք. à tête reposée.

قاناپه { գանափէ [է] Բազմոց. canapé.

قاناتمق { գանաթմագ [ի] Արիւն հանել. faire couler le sang.

قانامق { գանամագ [ի] Արիւնել, արիւն հոսիլ

saigner, perdre du sang ·

قانبورلق ، قانبور } Տե՛ս · voir ·

، قنبورلق՝ قنبور ·

قانت } գանիթ [ա] Բարեպաշտ dévot ·

قانجق } գանճըգ [ը] 1 · Քած · chienne 2 · Անհաւատարիմ (կին) · déloyal ·

قانجه } գանճա [ը] Ճանկ, կեռ · croc · crochet ·

قانجه لمق } գանճալամագ [ը] Ճանկին բռնել · saisir avec un croc ·

قانچلاريه } գանչըլարյա [ի] 1 · Դիւանատուն · chancellerie 2 · Դիւանապետ · chancelier ·

قاندرمق } գանտըրմագ [ը] 1 · Համոզել · persuader, convaincre 2 · Յագեցնել · assouvir, rassasier ·

قانط } գանըթ [ա] Յուսահատ · désespéré ·

قانع } գանի՛ [ա] Գոհ · content, satisfait [قناعت են] [եզ · قانعه] [յգ · قانعين] · — او լ գոհանալ, շատանալ · se contenter, être satisfait ·

قانغال } գանղալ [ը] Գալար · rouleau : ا — գալարել · rouler ·

قانغاللامق } գանղալլամագ [ը] Գալարել · rouler ·

قانلی } գանլը, قانلو գանլու [ը] 1 · Արիւնալի · sanguin 2 · Արիւնարբու · sanguinaire 3 · Մարդասպան · meurtrier : — صفوق պաղարիւն · antipathique ·

قانمق } գանմագ [ը] 1 · Կշտանալ · être rassasié 2 · Համոզուիլ · se persuader, se convaincre ·

قانون } գանուն [ա] 1 · Կանոն, օրէնք · règle, loi [յգ · قوانين] 2 · Տաւիղ · psaltérion 3 · [ի · ֆ] Զինուորական ոստիկանութեան ընդ հրամանատար · sous-officier faisant la police pour les militaires : اساسی — սահմանադրութիւն · constitution ·

قانونا } գանունան [ա] Ըստ օրինի, ըստ կանոնի · d'après la loi, la règle ·

قانوننامه } գանուննամե [պ] Օրինագիրք, կանոնագիրք · livre des lois · code

قانونی } գանունի [ա] 1 Կանոնական, օրինական · légal [եզ · قانونيه] 2 · Օրէնսդիր · législateur 3 · Լաւ տաւիղ զարնող · qui joue bien le psaltérion ·

قانونيت } գանունիյեթ [ա] Կանոնականու-

Թիւն, օրինի, օրինականու-Թիւն. validité d'une loi, légalité.

قانى { գանը [թ] Ո՞ւր է. où est? [ադա.հանի]

قانيقسەمق { գանըգսամագ [թ] Արեան ծարաւել. être altéré de sang.

قاو { գաւ [թ] Աբէթ. amadou.

قاورامق { գավրամագ [թ] 1. Բռան մէջ առնել. empoigner 2. Շրջապատել. entourer 3. Լիզանել (հրոյ, ցրտոյ). lécher.

قاورلق { գավրուլմագ [թ] 1. Ագանձիլ. être fricassé, torréfié 2. Այրիլ être brûlé.

قاورمق { գավուրմագ [թ] 1. Ագանձել, բոհրել, խորովել. torréfier, fricasser 2. Այրել. brûler.

قاورمه { գավուրմա [թ] Խորոված միս. viande fricassée.

قاوشدرمق { գավուշդուրմագ [թ] 1. Միացնել. joindre, réunir 2. Յարել, զօդել, կցցնել. attacher.

قاوشمق { գավուշմագ [թ] 1. Միանալ. se joindre 2. Յարիլ, կցչիլ s'attacher 3. Զիրար գտնել. se rencontrer.

قاوق { գավուգ [թ] 1. Խոյր. bonnet 2. Փուքրիկ համփուշտ. vésicule. سدیك قاوغی միզապարկ. vessie.

قاولاق { գավլագ [թ] Կեղեւը թափած (ծառ). (arbre) dont l'écorce est tombée.

قاون { գավուն [թ] Սեխ. melon : آغاج — ى կիտրոն. cédrat.

قاهر { գահիր [ա] Բռնու-Թեամբ նուաճող. qui subjugue par force [قهر էն] [եզ. قاهره] ، سموم — ու-զեղեայ. dompte-venin.

قاهره { գահիրէ* [ա] Գա-հիրէ. Caire.

قايدرمق { գայդըրմագ [թ] 1. Սահեցնել, սայթաքեցնել. faire glisser 2. Պաշտօնէ ձգել. faire tomber de ses fonctions.

قايدرمه { գայդըրմա [թ] 1. Զեռա, զառ ի վայր pente douce 2. Սահեցում. glissade.

قايدراق { գայդըրագ [թ] Լեփ (խաղ մ'է) palet.

قايرلق { գայըրլմագ [թ] 1. Հոգացուիլ, խնամուիլ. être ménagé, soigné 2. Տեղաւորուիլ. être installé.

قايرمق { գայըրմագ [ը] 1. Հոգալ, խնամել. ménager, soigner 2. Տեղաւորցնել. installer.

قايرجى { գայըրըճը [ը] Խնամածու, Հոգաբարձ. soigneux, pourvoyeur, protecteur.

قايسى { գայըս [ը] Ծիրանի. abricot.

قايش { գայըշ [ը] 1. Փոկ. courroie 2. Սահում. glissement: قيران — արօրակալ (խոտ). arrête-bœuf. ديلى — գողոց բարբառ, ծածկաբարբառ. argot.

قايغانه { գայղանա [ը] Ձուածեղ. omelette.

قايغو { գայղու [ը] Հոգ. souci: ايجك — Հոգ ընել. se soucier. سز — անհոգ. insouciant. لى — Հոգածու, մտազբաղեալ. soucieux.

قايق { գայըգ [ը] Նաւակ. caïc, barque: پازار قايغى ، آتش قايغى մեծ և երկայն նաւակ. barque longue et grande.

قايقجى { գայըգճը [ը] Նաւավար. batelier: لق — նաւավարութիւն. métier de batelier.

قايقخانه { գայըգխանէ [ը] Հանգրուան նաւակաց. remise des caïcs.

قايماق { գայմագ [ը] 1. Սեր. crême 2. Ծուծ. quintessence.

قايماقلانمق { գայմագլանմագ [ը] Սածնուլ, մակարդել. crémer.

قايمق { գայմագ [ը] Սահիլ, սայթաքիլ. glisser, faire faux pas.

قايمقام { գայմագամ [ա] Տե՛ս voir قائمقام.

قاين { գայըն [ը] Աներձագ, տագր. beau-frère: پدر — ، آتا — աներ. beau-père. والده — ، آنا — զոքանչ. belle-mère. آغاجى — փեկան. hêtre.

قايناتمق { գայնաթմագ [ը] Եռացնել. faire bouillir.

قاينارجه { գայնարճա [ը] Ջերմուկ. thermes.

قايناشمق { գայնաշմագ [ը] Կպչիլ, զոդիլ, միաւորիլ. se souder.

قايناق { գայնագ [ը] 1. Աղբերակ. source 2. Յօդուած, կցուած. jointure 3. Վերին մաս զստի. partie supérieure de la cuisse, fesse.

4. Մագիլ, ճիրան. serre.

قاينامق { գայնամագ [ը] 1. Եռալ. bouillir,

fermenter 2. Բղխիլ, jaillir, sourdre 3. Ջեռալ. fourmiller 4. Զօդիլ, կցիլ. se souder 5. Ընկղմիլ. couler bas, être englouti.

قبا { գապա [ի] Թանձր. épais 2. Բիրտ, կոշտ. grossier 3. Ռամիկ, գռեհիկ, չինական. vulgaire, rustique: Առաջ. صبا — ‘طاسلاق — հարևանցի, superficiel. անճաշակ. sans goût. ات — առանց ոսկոր միս. chair sans os.

قبا { գապա [գ] Կապայ, պարեգօտ. froc, tunique.

قبائح { գապայիհ* [ա] ձգ. قبيحه և قباحت ի:

قبائل { գապայիլ* [ա] ձգ. قبيله ի. pd. قبيله:

قباب { գըպապ* [ա] կամարներ. voûtes [եզ. قبه].

قباطى { գապադը* [ա] ձգ. قبطى ի. pd. قبطى:

قباحت { գապահաթ* [ա] 1. Յանցանք, մեղքութիւն. délit, faute [ձգ. قبائح] 2. Իրաւ. կանոնազանցութիւն. contravention: لو— ‘ لى— յանցաւոր. coupable.

قبارتمق { գապարթմագ [ի] 1. Ուռեցնել. bouffer, gonfler 2. Չափազանցել. exagérer: — قولتوق փքանալ. se gonfler d'orgueil. — قولاق ականջ դնել. prêter l'oreil.

قبارتمه { գապարթմա [ի] Բարձր քանդակ. haut relief.

قبارجق { գապարըճըգ [ի] 1. Պղպջակ. bulle 2. Պալար. ampoule, abcès.

قبارق { գապարըգ [ի] Հողակոյտ. taupinière.

قبارمق { գապարմագ [ի] 1. Ուռիլ. se gonfler, bouffer 2. Փքանալ. se gonfler d'orgueil.

قباره { գապարա [ի] Գնդաձև զարդ. clou d'ornement. bosset.

قباع { գըպա‘ [ա] բժշ. Հեք. anhélation.

قباق { գապագ [ի] 1. Դդում. courge 2. Անհամ. sans goût 3. Մերկ. nu: بال قباغى անուշ մը մեծ և կարմիր դդում. potiron. قباغى حلواجى ‘ آسمه ‘ ساقز մանր, երկայնաձիգ, խոշոր, դդում. courge petite, longue, grosse.

قبالشمق { գապալըշմագ [ի] Թանձրանալ, բրտանալ, կոշտանալ. devenir épais, grossier.

قبالق { գապալըգ [ի] Բրտու- թիւն. grossièreté.

قباله { գապալէ [ի] Սահ- մանեալ գործ. tâche.

قباله { գըպալէ* [ա] Մանկա- բարձութիւն. accou- chement.

قبح { գուպհ [ա] Տգեղու- թիւն. laideur.

قبحيات { գուպհիյաթ*[ա] Յո- ռութիւնք, ա- մօթալի գործք. turpitudes.

قبر { գապր [ա] Գերեզման. tombeau [ժղ. قبور].

قبرستان { գապրիսթան [ը] Գե- րեզմանատուն, գերեզմանատեղի. cimetière.

قبرس { գըպրըս [ի] Կիպրոս Chypre.

قبض { գապզ [ա] 1. Առնել, ստանալ. prendre, recevoir 2. Առնել. saisir 3. Պնդութիւն. constipation: او — որովայնը պնդանալ. se constiper.

قبضه { գապզա* [ա] 1. Մի բուռ, ագուռ. poi- gnée 2. Բուռ. poing 3. Բռնատեղ. manche 4. Հատ (սրոյ). pièce (d'épée) 5. Բէլ Պատատակ. manipule.

قبطی { գըպթի [ա] Կոպտ, Ղփտի (Տէր եգիպ- տացի) Copte: ـجه — ղփտե- րէն. copte.

قبل { գապլ [ա] Առաջ. a- vant: الطعام — կե- րակուրէ առաջ. avant de dîner.

قبل { գըպէլ [ա] Կողմ. côté, part: من — سلطانی Սուլթանին կողմանէ. de la part du Sultan.

قبله { գըպլէ* [ա] 1. Աղօթ- քի ատեն դարձուած կողմ. côté vers lequel on se tourne pendant la prière 2. Հարաւակողմ. sud 3. Հարաւային հողմ. vent du sud: نما — կողմնացոյց, հարաւացոյց. boussole.

قبله { գուպլէ* [ա] Համբոյր. baiser.

قبور { գուպուր*[ա] Գերեզ- մանք. tombes [եզ. قبر]: — اهل ննջեցեալք. les morts.

قبوق، قبورغه، قبور { Տե՛ս. voir. قابوق، قابورغه، قوبور.

قبول { գապուլ [ա] 1. Ըն- դունելութիւն. ac- ceptation, accueil 2. Ըն- դունիլ, հաւանիլ. accepter, consentir.

قبه { գուպպէ* [ա] 1. Կա- մար, գմբէթ. voûte, coupole, dôme [ժղ. قباب]: لى — գմբէթաւոր. voûté.

قبيح { գապիհ [ա] Տգեղ. laid [قبح էն] [էգ. قبيحه] الوجه — ադեղադէմ. d'un visage laid.

قبيحه { գապիհա* [ա] Նախատելի, ադեղ բան, գարշութիւն. action répréhensible, vilain. abomination [յգ. قبايح].

قبيل { գապիլ [ա] Տեսակ. genre, espèce.

قبيله { գապիլէ* [ա] Ցեղ. tribu [յգ. قبائل].

قپاتمق { գափաթմագ [թ] Գոցել, խփել տալ. faire fermer, boucher.

قپاتمه { գափաթմա [թ] 1. Սիրուհի. maîtresse 2. փակուած. enfermé.

قپاروز { գափարօզ [թ] Անօրէն վաստակ. gain illcite.

قپاق { գափագ [թ] Կափարիչ, խուփ. couvercle: Առց. ديز قپاغى ծնկոսկր. rotule. — لى كيزلى ծածուկ. secret, caché. كوز قپاغى աչքի կոպ. paupière.

قپالو { գափալու — قپالى գափալը [թ] 1. փակուած, գոցուած. fermé, clos, obstrué 2. Ծածկուած, մթին. couvert, obscur 3. Ամպամած. nébuleux: — كوزى միամիտ, անփորձ. naïf, novice

قپامق { գափամագ [թ] 1. Փակել, գոցել, խցել. fermer, boucher, obstruer 2. Ծածկել. couvrir: Առց. — كوز անտես առնել. faire semblant de ne pas voir. laisser faire.

قپامه { գափամա [թ] 1. Գաւաթոր պճղնաւոր. espèce de robe 2. Փակ անօթի մէջ եփուած միս. étouffade. جى — պարեգօտ ծախող կամ շինող. qui fait ou vend des robes.

قپان { գափան [թ] 1. Ծուղակ. trappe 2. Մեծ կշիռ. balance romaine [պրս. قبان էն].

قپانجه { գափանճա [թ] Թռչնոց ծուղակ. trébuchet

قپانق { գափանըգ [թ] 1. Գոց fermé 2. Մթին. obscur, sombre.

قپانمق { գափանմագ [թ] Գոցուիլ, փակուիլ. se fermer, se boucher, s'obstruer: Առց. — آياغنه մէկու մը ոտքը իյնալ. se jeter aux genoux de qn. — آت ىرە (ձին) ծնդան վրայ գալ. s'abattre sous lui (se dit pour le cheval).

قپردامق { քըփըրտամագ [թ] Եռալ. bouillir.

قپردی { քըփըրտը [թ] Եռացում. ébullition.

قپلان { գափլան [թ] Վագր. tigre.

قپو { գափու [թ] 1. Դուռ. porte 2. Կառավարութեան դուռ. porte : Արդ. قپو یولداشی — պաշտօնակից. compagnon de service قپو قپو كزمك — դռնէ դուռ շրջիլ. aller de porte en porte.

قپوجی { գափուճը [թ] Դռնապան. portier: — باشی առաջին դռնապան. chef des portiers.

قپودان { գափուտան [թ] Նաւապետ. capitaine d'un navire [ռազմ. նաւապետ]. دریا — پاشا — ծովակալ. grand amiral.

قپوط { գափուտ [թ] Տե՛ս. voir قاپوت.

قپولنمق { գափուլանմագ [թ] Դուռը կամ այլուր պաշտօնի մը անցնիլ. se procurer un service à la Porte ou ailleurs.

قت { քըթ [թ] Քով. auprès, chez.

قتال { քըթալ [ա] 1. Մարտ, կռիւ. combat, lutte 2. գաթթալ* տե. قاتل ի.

قتر { քըթըր [թ] 1. Կոկուած. bien cuit, recuit 2. Սուտ. mensonge, chicane.

قتردامق { քըթըրտամագ [թ] Ատամներով ճզմելով շաչել. croquer.

قتل { գաթլ [ա] 1. Սպանութիւն. meurtre, assassinat 2. Գլխատում. exécution 3. Սպաննել. tuer 4. Գլխատել. exécuter.

قتی { գաթը [թ] 1. Կարծր, խիստ. dur, âpre 2. Թանձրամած. gélatineux 3. Ցոյժ. très, fortement.

قتیق { քըթըգ [թ] Խծուծ. étoupe.

قتیل { գաթիլ [ա] Սպանուած tué [قتل էն].

قجردامق { քըճըրտամագ [թ] Կրճտել. grincer.

قچان { գաչան [թ] Երբ որ. lorsque.

قحبه { գահպէ* [ա] 1. Բոզ. prostituée 2. Նենգաւոր. perfide, traître.

قحبه لك { գահպէլիք [թ] Նենգութիւն, խաբէութիւն. perfidie.

قحط { գահթ [ա] Սով. famine.

قحف { քըհֆ, քըհըֆ [ա] Գանկ. crâne.

قحفی { քըհֆի [ա] Գանկային. crânien.

قحل { գահլ [ա] Չիւծու-թիւն. marasme.

قد { գատտ [ա] Հասակ. taille: چکمك — մեծ-նալ. grandir.

قدامی { գատտամի [ա] Առա-ջակողմեան. antérieur [իգ. قدامیه].

قدح { գատհ [ա] 1. Բա-ժակ, գաւաթ. verre, coupe [յգ. اقداح] 2. Պարսաւ, մեղադրանք. blâme, inculpation, reproche 3. Պարսաւել, մեղադրել. blâmer, inculper.

قدر { գատր, գատըր [ա] Ար-ժէք, յարգ. valeur, estime: — لیلة քատ մահ-մետականն կրօնի այն յայտ յարգի գիշերն է յորում կա-րանն իջած է երկնքէն. la nuit très vénérée où le Coran est descendu du ciel.

قدر { գատեր [ա] 1. Նա-խասահմանութիւն, ճակատագիր. destin, destinée, sort 2. Չափ, քանակ. quantité, mesure: — علی الامکان քատ կարի. tant qu'il est possible.

قدر { գատար [Թուր. قدر են] 1. Չափ. autant que 2. Թուով, չափով. au nombre de, à la capacité de 3. Մինչև. jusque: — بو այսքան. tant. — نه ո՞րքան. combien. — اول այնքան autant.

قدرا { գատրէն [ա] Արժան-եօք. en valeur.

قدرت { գուտրէթ* [ա] 1. կարողութիւն. pouvoir, portée 2. Աստ-ուածային կարողութիւն. pouvoir divin: Աստ. — حلواسی մանանայ. manne.

قدرتلو { գուտրէթլու قدرلی [թ] կարող, հզօր puissant, fort.

قدرتیاب { գուտրէթեապ [պ] او — կարողա-նալ. être à même.

قدردان { գատր-տան [պ] Արժա-նիք ճանա-
قدرشناس { գատր-շինաս } չոք. juste appréciateur: — لق ، — ی գնահա-տութիւն. appréciation.

قدری { գատէրի [ա] Ճակա-տագրական. fataliste [իգ. قدریه].

قدس { գուտս [ա] 1. Սըր-բութիւն. sainteté 2. Երուսաղէմ. Jérusalem: Աստ. روح القدس Գաբրիէլ Հրեշտակապետ. l'archange Gabriel. حظیرة القدس Դրախտ Paradis.

قدسی { գուտսի [—] 1. Նուի-րական. sacré [էփ. قدسیه] 2. Սուրբ. saint [ճէ. قدسیان] 3. Հրեշտակ. ange.

قدسیت { գուտսիյէթ* [—] Սրբութիւն. sainteté.

قدم { գատէմ [—] 1. Ոտք. pied [ճէ. اقدام] 2. Բարօ-րութիւն. heureux présage, bon augure. باصمق — ، — نهاده او մտնել. entrer. — یوسی ոտնահամբոյր. baise-pieds.

قدم { գըտէմ [—] Հնութիւն. ancienneté 2. Կանխաւորութիւն. antériorité.

قدما { գուտէմա* [—] ճէ. قدیم ի. pd. قدیم.

قدماً { գըտէմէն [—] Հնու-թեամբ, նախաւոր-ութեամբ. par ancienneté.

قدملی { գըտէմլի [ն] 1. Վա-ղեմի. ancien 2. գատէմլի. Բարեբաստ, բարեբեր de bon augure.

قدمه { գատէմէ* [—] Աստի-ճան (սանդուղի). degré (d'un escalier).

قدمی { գատէմի* [—] Ոտնա-ւոր. pédieux.

قدوز { գուտուզ [ն] Տե՛ս. voir قودوز.

قدوس { գուտտուս [—] Կարի սուրբ. très-saint.

قدوم { գուտում [—] Գա-լուստ. arrivée.

قدوه { գուտվէ قدوة գուտվէթ* [—] Հետևելի, օրի-նակելի. personne à suivre.

قدید { գատիտ [—] 1. Ա-պուխտ. viande torréfiée à l'air 2. Կմախք squelette.

قدیر { գատիր [—] 1. Կա-րող. puissant [قدرت էն] 2. Ամենակարող, ամե-նակար. tout-puissant.

قدیم { գատիմ [—] 1. Վա-ղեմի, նախնի. ancien, antique [قدم էն] [էփ. قدیه] 2. Հին. vieux 3. Հին ատեն. temps ancien : دن— از — ، من ال — ، — ی ، یزی ի վաղուց անտի. dès les temps anciens.

قرا { գուրա* [—] Գիւղեր. villages [եզ. قریه].

قراء { գուռրա* [—] Մաս-նագէտ ընթերցողք կուրանի. lecteurs spécialistes du Coran [եզ. قاری].

قرائت { գըրաէթ* [—] 1. Ըն-թերցում. lecture 2. Ընթեռնուլ, կարդալ. lire.

قرائتخانه { գըրաէթխանէ [—] Ընթերցատուն, ընթերցարան salle de lecture

قرائن { գարաին* [ա] յգ. قرینهի. pd. قرینه ,

قرابت { գարապէթ* [ա] 1. Մօտաւորութիւն. proximité 2. Ազգականութիւն. parenté.

قرابین { գարապին* [ա] յգ. قربانի. pd. قربان ։

قراپینه { գարապինա [է] կարաբին (ակօսաւոր հրացան). carabine.

قراجه { գարաճա [թ] Տե՛ս. voir قرهجه ։

قرار { գարար [ա] 1. Կայք, դադար. séjour, fixe 2. Հանդարտութիւն. repos 3. Հաստատութիւն. stabilité 4. Որոշում. décision, résolution 5. [թ. գ.] Արդար չափ. juste mesure:

Աստց. قیلمق — կալ մնալ. s'arrêter, séjourner. որոշել décider. بولمق — խաղաղիլ. se reposer. ساعت بر — لرنده ժամը մէկին միջոցները. vers une heure. ویرمك — որոշել décider. — یی անհանգիստ. inquiet. اوزره — بر միեւնոյն վիճակի մէջ. dans le même état. — معدلت արդարութեան վայր. siège de la justice. — دار ال հանդերձեալ աշխարհ. l'autre monde.

قرارتی { գարարթը [թ] Աղօտութիւն, մթութիւն. obscurité.

قرارداده { գարարտատէ [պ] Որոշուած. décidé: کشیده ا — որոշել, վճռել. décider, arrêter.

قرارسز { գարարսըզ [թ] 1. Անհաստատ. inconstant 2. Անորոշ. irrésolu: — لق անհաստատութի, անորոշութիւն inconstance, irrésolution.

قرارگاه { գարարկեահ [պ] Բնակարան, կայան. séjour, siège.

قرارگیر { գարարկիր [պ] Որոշուած. décidé.

قرارلشدرمق գարարլաշտըրմագ / قرارلشمق գարարլաշմագ } [թ] Մի-ասին որոշել. décider, déterminer ensemble.

قرارمق { գարարմագ [թ] 1. Սեւնալ. se noircir 2. Մթննալ. s'obscurcir.

قراصیا { գրասիա [ա] Կեռաս. cerise.

قراصنه { գուրասանա* [ա] Կըտուրք. coupure.

قراط { գըրադ [ա] Կերատ (չորս գարեհատիծանրութիւն). carat.

قراغول { գարաղուլ [ք] Տե՛ս voir قره‌غول ։

قراغى { գըրաղը [ք] Եղեամ gelée blanche ·

قراكلق { գարանլըգ [ք] 1· Մթութիւն, մութ, խաւար · obscurité, ténèbres 2· Մթին· obscur: باصمق — մթնալ· s'obscurcir· գիշերանալ· se faire nuit·

قراكولق { գարանլուգ [ք] Տե՛ս voir قراكلق ։

قرال { գըրալ [ա] Թագաւոր roi: ى— ‘يه— արքայական· royal·

قراللق գըրալլըգ [ք], قراليت գըրալիյէթի* ա } Թագաւորութիւն, royauté, royaume·

قراليچه { գըրալիչա [ք] Թագուհի· reine·

قراموق { գարամուգ [ք] Որոմ· ivraie·

قرآن { գուրան [ա] Կուրան Coran·

قران { գըրան [ա] 1· Մերձաւորութիւն· contiguïté 2· Լուսնթագի և Արուսեակի միմեանց պատահումը որ բարիքեր կը համարուի· conjonction de Jupiter et de Vénus regardée comme un heureux présage·

قرانته { գարանթինա [է] Քառասնօրեայ արգելուն· quarantaine : خانه — մաքրանոց· lazaret·

قرانته { գըրանթա [ք] Գորշ· gris:

قرانفيل { գարանֆիլ [ք] Տե՛ս voir قرنفل ։

قرآنى { գուրանի [ա] Կուրանի վերաբերեալ· relatif au Coran [էգ· قرآنيه]։

قراوانه { գարավանա [ք] Մեծ սկուտեղ· gamelle

قراول { գարավուլ [ք] Տե՛ս voir قراغول ։

قرب { գուրպ [ա] Մօտաւորութիւն· proximité: نده— մերձ· près de·

قربا { գուրէպա* [ա] Յգ· قريبի· pd· قريب

قرباج { գըրպաճ [ք] Խարազան· cravache·

قرباجلامق { գըրպաճլամագ [ք] Խարազանել, մտրակել· cravacher·

قربان { գուրպան [ա] Ողջակէզ, զոհ· offrande, sacrifice [յգ· قرابين]։ بيرامى — ողջակիզաց տօն· fête des sacrifices· ا — զոհել· sacrifier· զենուլ· immoler· او — զոհ ըլլալ· se sacrifier· لق— զոհելի· propre, désigné à être sacrifié·

قربه { գըրպա* [ա] Ջրոյ տիկ outre à eau·

قربيت { գուրպիյեթ* [ա] Մերձաւորութիւն, մօտաւորութիւն. proximité, rapprochement.

قرپمق { գըրփըմագ [ի] Հատանել, քըշտել, յապաւել. tondre: — كوز աչք խաղցնել. clignoter. աչք ընել. faire signe des yeux.

قرپندی { գըրփընտը [ի] Կըտուք. tonture.

قرپيق { գըրփըգ [ի] Քըշտուած. tondu.

قرتال { գարթալ [ի] Արծիւ. aigle.

قرح { գարհ [ա] Վիրաւորել, խոցել. blesser.

قرحه { գարհա* [ա] Բժշ. Կեղ, հնացեալ վէրք ulcère: Ասաց. قرنيه — աչաց եղջերենւոյ կեղ. argémon. افرنجيه — ափրոդիտեան կեղ որ մարմինը կը ճարակէ. chancre. آكله — գայլցաւ. loup.

قرد { գըրտ [ա] Կապիկ. singe [յգ. قرود].

قرداش { գարտաշ [ի] Տե՛ս voir قرنداش.

قرص { գուրս [ա] 1. Սկուտեղ, գունդ. disque 2. Անուշահամ դեղահատ, բլիթ. pastille 3. գուրս. Բժշ. կսմիթ. pincement.

قرض { գարզ [ա] Փոխ. emprunt, prêt : — شرعى' حسن — անտոկոս փոխատուութիւն. prêt sans intérêt.

قرضاً { գարզան [ա] Իբր փոխ par emprunt.

قرطاس { գըրթաս [ա] Թուղթ papier: ى— 'يه— թղթի վերաբերեալ. de papier. թղթակերպ. papyracé. يه— գրականն պիտոյք. les articles de bureau.

قرع { գարը' [ա] 1. Զարնել frapper 2. Բժշ. Հարուած. percussion.

قرعه { գուրը'ա* [ա] 1. Քուէ, վիճակ. lot, sort 2. Քուէ. voix 3. Վիճակահանութիւն. tirage au sort 4. Քուէարկութիւն. scrutin: Ասաց. چكمك — ' كشيده — ' آتق — ' براقق — վիճակ ձգել. tirer au sort. افرادى — (վիճակաւ) նոր զինուորագրեալք. nouveaux recrutés.

قرق { գըրգ [ի] Քառասուն quarante : باير — խախաղող ventricule, caillet

قرقر { գըրգար [ի] Քառասուն քառասուն. quarante à chacun : لق— քառասունենոց. qui vaut quarante. âgé de 40 ans.

قرقق { գըրգըմագ [ի] Խուզել tondre(les brebis)

قرقنجی { Գըրգընճը [ի] Քառասներորդ. quarantième.

قرقندی { Գըրգընտը [ի] Կըտուր, կտրած. tonture, rognure.

قرقیم { Գըրգըմ [ի] Կտուրք (խաչանց). tonte.

قرلانغج { Գըրլանղըճ [ի] Ծիծեռնակ, ծիծեռն hirondelle: بالغی — ծիծեռնաձուկ. hirondelle de mer.

قرمز { Գըրմըզ [ա] Որդան կարմիր, գոճան. kermès, cochenille.

قرمزی { Գըրմըզը [ա] 1. Որդան կարմրոյ. de kermès 2. Գըրմըզը [ի է.] կարմիր. rouge: قیپ — խիստ կարմիր. très rouge. مسی — կարմրորակ. rougeâtre. ه — կարմրախտ. scarlatine.

قرن { Գարն [ա] 1. Եղջիւր. corne [ոփ. قرون] 2. Դար. âge, siècle 3. Սերունդ. génération: بعد ا — Գարնէն գա՛րն գարնէն դարէ դար, սերունդէ սերունդ. de siècle en siècle, de génération en génération. بهار — ընդաւոր կաղամբ. chou-fleur.

قرنا { Գարինա* [ա] 1. Ընկերք. compagnons [եղ. قرین] 2. Մտակացք թագաւորի. entourage 3. Սենեկապետ(ք). chambellan(s): سر — առաջին սենեկապետ. premier chambellan. لق — սենեկապետութիւն. charge, dignité de chambellan.

قرنابیت { Գարնապիթ [ի] Ընդաւոր կաղամբ, ընդակաղամբ. chou-fleur.

قرنجه { Գարընճա [ի] Մրջիւն fourmi.

قرنداش { Գարընտաշ [ի] Եղբայր. frère: قیز — քոյր. sœur. قارن — Հարազատ եղբայր. véritable frère. لق — եղբայրութիւն. fraternité, confrérie.

قرنصه { Գարնըսա [ի] Փետրափոխութիւն. mue.

قرنفیل { Գարանֆիլ [ի] Մեխակ. giroflée.

قرنی { Գարնի [ա] 1. Եղջերաւոր. corné [էգ. قرنیه] 2. էգ. Փունջ (անօթին). cornue.

قروم { Գրօմ [է] Քրոմ (մետաղական գոյացութիւն մ'է). chrome.

قرومیت { Գրօմիթէ* [ֆր.] Քրոմատ(աղ մ'է) chromate.

قرون { Գուրուն* [ա] ոփ. قرن. pd. قرن.

قروى { գարեվի [ա] Գիւղացի, գիւղային. villageois, rural [էֆ. قرويه]:

قره { գարա[ի] 1. Սև. noire 2. Չարաղ. funeste: Օրոյ. خبر — գոյժ. triste nouvelle. قوش — արծիւ. aigle. طاوق — կեռնեխ. merle. كوز — սեւաչեայ. aux yeux noirs. խեղկատակ, Հաղիր. bouffon. جكر — լեարդ. foie. يل — եւրոս. vent du nord ouest. آغاج — կնձնի. orme. بويا — արջասպ. vitriol. قيش — կարաձմեռ. hiver rigoureux. — يوزى սեւերես, ամօթով. honteux, coupable. — باشدن Թուխկատար. fauvette.

قره { գարա [ի] Ցամաք. terre ferme, continent: Օրոյ. واپورى — երկաթուղի. chemin de fer. —يه دوشمك խրիլ. échouer. كمركى — ցամաքէն եկած ապրանաց մաքսատուն. douane des marchandises arrivée par terre. ا — باشدن Նաւը դէպ ի ցամաք ուղղել. diriger le navir vers la côte.

قره { գարրէ* [ա] Ցուրտ. froid: Օրոյ. عين '— قرة العين աչքի լոյս, խնդութիւն. douceur de vie. joie.

قره‌جه { գարաճա [ի] 1. Սեւ. կեկ. noirâtre 2. Այծեամ. chevreuil.

قره‌غول { գարաղօլ[ի] Պահ. նորդ զինուոր. sentinelle [ռամ. قراول էն]: ایلرو —ی յառաջապահ. avant-poste.

قره‌غولخانه { գարաղօլխանէ [ի] Պահականոց. corps de garde.

قره‌لق { գարալըգ [ի] Սեւութիւն. noirceur.

قره‌لمق { գարալամագ [ի] 1. Սեւցնել. noircir 2. Նախագիծ պատրաստել. écrire une minute 3. ըՍտուերագրել dessiner,croquer

قره‌لمه { գարալամա [ի] 1. Ստուերագիր գեղեցկագրութեան. brouillon de calligraphie 2. Նախագիծ. minute.

قرمان { գարաման [ի] Կիլիկիա. Cilicie: قيونى — ստուարապոչ ոչխար. mouton à grosse queue.

قريب { գարիպ[ա] 1. Մօտ, մերձ. proche, près [قرب էն] [էֆ. قريبه] 2. Մերձաւոր. prochain [յգ. قرائب ، اقربا] 3. Գրեթէ. à peu près: عن — ، —آ մօ-

տերս. prochainement.

قربه { գարրեյղե * [ա] Խորշ. utricule [Նաև. قربه ի] : — ذوال խորշաւոր. utriculé.

قربى { գարրեյղի [ա] Յարա. խորշային. utriculaire [Եփ. قربيه] :

قريتين { գարըեէնէյն* [ա] Երկու գիւղեր. deux villages [Եղ. قريه] :

قريحه { գարիհա* [ա] 1. Միտք, մտածութիւն. esprit, pensée 2. Ինքնաբոյս դաղափար, յօժարութիւն. idée, disposition innée 3. Նախաձեռնութիւն. propre initiative: زاد — ինքնաբոյս. inné.

قرير { գարիր [ա] Ցրտացեալ. froissé: Ա..յ. العين — աչքը լուսով, ցնծալից. plein de joie.

قريم { գըրըմ [թ] Խրիմ. Crimée: ى — ' لى — Խրիմցի. de Crimée.

قرين { գարին [ա] Մօտաւոր, ընկեր proche, compagnon [Յգ. اقران ' قرنا] : Ա..յ. قبول — ընդունուած. accepté. صواب — ուղիղ. juste. ميمنت — օրհնեալ. béni. سوء — գէշ ընկեր. mauvais compagnon.

قرين { գարըեյն [ա] Փոքր եղջիւր. cornet: ى — ' ىه — փոքր եղջերաւոր. corniculé.

قرينه { գարինէ* [ա] 1. Նշան, ցոյց. indication, indice [Յգ. قرائن] 2. Զօրութիւն, միտք բանի. իմաստ. sens: — قرار եւ.. դատին ինչ ելք ունենալիքը զգացնող որոշում. décision qui fait prévenir l'issue d'un procès.

قريه { գարիէ* [ա] Գիւղ. village [Յգ. قرا] : اهل — գիւղացի (ք). (les) villageois.

قز { գազ [ա] Մետաքս. soie: — دود շերամ. ver à soie.

قز { գըզ [թ] 1. Աղջիկ. fille, jeune fille 2. Կոյս. vierge 3. Տիկին. dame: Ա..յ. — اوغلان — կոյս. vierge. آغاسى — Ներքինեաց պետ. chef des eunuques. بوزمق — կոյս բռնաբարել. violer une fille. قلعه سى — Լեանդրի աշտարակ. tour de Léandre.

قزارتمق { գըզարթմագ [թ] 1. Կարմրցնել. faire rougir 2. Խորովել, տապակ-

կել. rôtir, fricasser, frire.

قزارتمه { ղըզարթմա [ի] խորոված միս. rôti.

قزارمق { ղըզարմագ [ի] 1. կարմրիլ. se rôtir 2. Շառագունիլ, շիկնիլ. rougir de honte 3. Աղանձիլ, տապկիլ, խորովիլ. être fricassé, frit, rôti.

قزاز { ղազզազ [ա] Մետաքսավաճառ. marchand de soie [قز են].

قزاق { ղըզագ [ի] 1. Բաղխիր. traîneau 2. Լաստատակերպ. berceau.

قزاموق { ղըզամուգ [ի] Կարմրախտ. rougeole.

قزان { ղազան [ի] 1. Տե՛ս voir قزغان 2. ղըզան Աղջիկ. jeune fille.

قزانج { ղազանճ [ի] Շահ, վաստակ. gain: لی — շահաւոր. profitable. վաստակաւոր. qui gagne.

قزاندیرمق { ղազանդըրմագ [ի] Շահեցնել. faire gagner.

قزانمق { ղազանմագ [ի] 1. Շահիլ. gagner 2. Ստանալ. contracter.

قزح { ղուզահ [ա] Սատանայ. satan. — قوس ծիածան. arc-en-ciel.

قزحیه { ղուզահիյյէ* [ա] Բիբը շրջապատող բոլորակ գունաւոր. iris.

قزدرمق { ղըզդըրմագ [ի] 1. կարմրցնել. faire rougir 2. Գրգռել. exciter.

قزشدرمق { ղըզըշդըրմագ [ի] Իրարու դէմ գրգռել. exciter l'un contre l'autre.

قزشمق { ղըզըշմագ [ի] 1. Իրարու դէմ գրգռուիլ. s'exciter 2. Սաստկանալ, փոթորկիլ, զայրանալ. s'échauffer.

قزغان { ղազղան [ի] կաթսայ. chaudron [ուղղ. ղազան]: جی — կաթսայագործ. chaudronnier.

قزغین { ղըզղըն [ի] 1. կարմրած. rougi 2. Ջեռուցեալ. échauffé 3. Զայրացած. irrité 4. Ջերմեռանդ. chaleureux.

قزغینلق { ղըզղընլըգ [ի] 1. կարմրութիւն. rougeur 2. Զայրոյթ. irritation 3. Ջեռնուլն (անուանց), կազդուրք. chaleur.

قزل { ղըզըլ [ի] 1. կարմիր, շէկ. rouge, cramoisi 2. կարմրախտ. scarlatine: بویا — տորոն garance. آغاج — լաստենի. aune.

قزل { ղուզըլ [ի] Չոր տերեւ. feuille sèche.

قزلجق { ղըզըլճըգ [թ] Ջոնմ, Հոյն. cornouille.

قزلق { ղըզըլլըգ [թ] Կարմրութիւն. rougeur.

قزمق { ղըզմագ [թ] 1. Կարմրիլ. rougir 2. Ջեռնուլ. s'échauffer 3. Զայրանալ. s'irriter 4. Ջեռնուլ (անասնոց). être en chaleur.

قزوى { ղազվէհ [թ] Արմաւենեաց տերեւներէ հիւսուած բրինձի պարկ. sac de riz tressé en feuilles de datiers.

قسام { ղասսամ [ա] 1. Բաժանող. partageur [قسمت էն] 2. Ննջեցելոյն ինչքը գրի առնելու և ժառանգորդաց մէջ բաժնելու պաշտօն ունեցող շէրիի քարտուղար. employé du chéri, chargé de prendre en note et partager entre les héritiers les biens du défunt [ռմ. խասսէմ].

قساوت { ղասավէթ* [ա] 1. Կարծրութիւն. dureté 2. Անձկութիւն, հոգ. angoisse, souci 3. Ցաւ, վիշտ. chagrin, peine: ۱ — ' چكمك — հոգ ընել. se soucier. لى — վշտահար, affligé, triste.

قساوتلنمك { ղասավէթլէնմէք [թ] Վշտահարիլ. s'affliger.

قسراق { ղըսրագ [թ] Տե՛ս voir قصراق.

قسط { ղըսթ [ա] 1. Բաժին part 2. Սեպհական բաժին. quote-part: — اليوم օրուան մը ինկած բաժին. le quote-part d'un jour.

قسطاس { ղըսթաս [ա] Կշիռ balance.

قسطنطنيه { ղօսթանթինիյէ* [ա] Կ. Պոլիս. Constantinople.

قسم { ղըսմ [ա] 1. Մաս, բաժին. partie, portion [յգ. اقسام] 2. Սեռ, տեսակ. sex, sorte, genre 3. Կարգ. catégorie.

قسم { ղասէմ [ա] Երդում. serment: ۱ — երդնուլ. jurer, prêter serment

قسماً { ղըսմէն [ա] Մասամբ en partie.

قسمت { ղըսմէթ* [ա] 1. Բաժանում, բաշխում division, répartition 2. Բաշխք, բաժին, վիճակ, բախտ. sort, chance, destin: خارج — քանորդ. quotient.

قسمين { ղըսմէյն [ա] Երկու մաս. deux parts.

قسوت { գըսվէթի* [—] Տե՛ս voir قساوت ։

قسيس { գըսիս [—] Քահանայ, երէց. prêtre.

قشاغق، قشاغی { Տե՛ս . voir قاشاغی، قاشاغق

قشر { գըշր [—] Կեղև, փոճոկ, խեցի. écorce, coque, croûte, test [յգ. قشور] ։ عظم — ոսկրաթաղանթ, ոսկրամիզ. périoste.

قشری { գըշրի [—] 1. Կեղևական, պատենական. cortical [էգ. قشریه] 2. Ոզնըրկամապատեան. crustacé

قشع { գըշ՛ [—] Թուք. crachat.

قشعريره { գըշ՛ըրիրէ*[—]Բիշ, Քաամաչունք. frissonnement. chair de poule

قشقرمق { գըշգըրմագ [ի] Խրտչիլ. s'effaroucher.

قشله { գըշլա [ի] Զմեռանոց. caserne.

قشمر { գըշմըր [ի] 1. Առակ նշաւակի. objet de moquerie 2. Խեղկատակ, միմոս. bouffon, mime.

قص { գասս [—] 1. Կարել. couper 2. անդա. կրծոսկր, լանջոսկր. sternum.

قصائد { գասաիտ* [—] յգ. قصیده. pd. قصیده ։

قصاب { գասսապ [—] 1. Խողխողող. qui égorge [قصب էն] 2. Մսագործ, մսավաճառ. boucher: لق — մսագործութիւն. boucherie. — خانه սպանդանոց. abattoir.

قصاطوره، قصاتوره { գասաթօրա [ի] Վառօդակաւոր սուսեր. sabre-baïonnette.

قصار { գասսար [—] Թափիչ, լուացարար. blanchisseur.

قصارت { գասարէթի*[—]Կարճութիւն. état de ce qui est court.

قصاص { գըսաս [—] Կշիռ պատիժ. talion.

قصاصه { գուսասէ*[—] Կտրուք. coupe.

قصاع { գըսա՛ [—] յգ. قصعه ի. pd. قصعه ։

قصب { գասապ [—] Եղեգ. canne, roseau.

قصبات { գասապաթի* [—] յգ. قصبه ի. pd. قصبه ։

قصبه { գասապէ* [—] 1. Աւան, գիւղաքաղաք. bourg [յգ. قصبات] 2. անդա. Շնչափող, օդափող. trachée 3. բուս. խոզան, ցօղուն. chaume : خزع — շնչափողահատութիւն. trachéotomie. — عظم ոլոք. tibia.

قصبی { գասապի [—] 1. Ցնցզային. bronchial [եզ. قصبیه] 2. Ոլոքային. tibial.

قصد { գաստ [—] 1. Դիտաւոր, կանխամտածութիւն. intention, préméditation 2. Ձգտում: tendance: Առց. ا — մտադրել intenter. ապիրատել, դաւադրել. attenter. — سوء դաւաճանութիւն. attentat. — ا ' — عن ' — ایله դիտմամբ, կամաւ. à dessein, exprès, à propos délibéré. — بغیر առանց դիտմամն. sans dessein.

قصدرمق { գըստըրմագ [ի] Տե՛ս voir قیصدرمق:

قصر { գասր [—] 1. Կարճեցնել. raccourcir 2. Սահմանել, սահմանափակել. limiter, restreindre 3. Կարճութիւն. brièveté 4. Դղեակ. château [յգ. قصور]: — ید ձեռնթափ լինել. թողուլ. abandonner. البصر — կարճատեսութիւն. myopie. النباتات — ջերոց (անկոց). serre. ا — و حصراً առանց վերապահութեան. sans aucune réserve.

قصقانمق، قصقانج، قصراق { Տե՛ս voir قیصقانمق ' قیصقانج ' قیصراق:

قصرغه { գասըրղա [ի] Մրրիկ tourbillon.

قصص { գըսաս, գըսէսի* [—] յգ. قصه ի. pd. قصه:

قصقانج { գըսգանճ [ի] Նախանձոտ. jaloux, envieux: — لق նախանձոտութիւն. jalousie.

قصمق { գըսմագ [ի] Տե՛ս voir قیصمق.

قصوا { գասվա* [—] Վերջին, յետին. extrême, ultime [եզ. اقصی ի]:

قصور { գուսուր [—] 1. Թերութիւն. défaut, vice 2. Յանցանք. faute 3. Պակաս. manquant 4. [ի. է] Մնացորդ. reste 5. Թերի. non achevé 6*[—] Դղեակներ. châteaux [եզ. قصر]: ا — Թերանալ. յանցանել. manquer.

قصه { գըսսէ* [—] Պատմութիւն. conte, récit [յգ. قصص]: خوان — պատմիչ narrateur. دن حصه آلمق — պատմութենէ խրատ առնուլ prendre leçon d'un conte. — ال ի մի բան. bref.

قصی { գասի [—] անգր. կրծոսկրային. sternal.

قصیده { գասիտէ* [—] Տաղ, տաղերգ. poëme, ode, hymne [յգ. قصائد].

قصير { քասիր [ա] կարճ. court [قصر էն] [էֆ. قصيره]: Ասըյ. البصر — կարճատես. myope. العقل — կարճամիտ. esprit bouché, nigaud. القامه — կարճահասակ. de basse taille.

قصيل { քասըլ [ա] Հնձուած դալար գարեխոտ. orge verte fauchée [ռամ. Համըլ]:

قضاء { քազա [ա] 1. Դատաւորութիւն charge, fonction de juge 2. Վիճակ դատաւորի. juridiction d'un juge 3. Գիւղախումբ. district [յգ. قضاها] 4. Վճիռ. sentence 5. Ճակատագիր. destin 6. Փորձանք, արկած. adversité, accident 7. Հատուցում: remboursement: Ասըյ. ا — Թերացածը կատարել. remplir ce qui a manqué. ا حاجت — գործ ընել. faire ses besoins naturels. زده — արկածեալ. victime d'un calamité.

قضاءً { քազաէն [ա] Դիպուածով. par hazard.

قضات { քուզաթ* [ա] յգ. قاضیի. pd. قاضی:

قضارا { քազարա [պ] Դիպուածաւ, պատահ- par hazard, d'aventure.

قضايا { քազայա* [ա] յգ. قضيه ի. pd. قضيه:

قضيب { քազիպ [ա] Առնի. verge.

قضيه { քազըյյէ* [ա] 1. Խնդիր. question [յգ. قضايا] 2. Յառաջադրութիւն. proposition, lemme.

قطائف { քաթաիֆ* [ա] 1. յգ. قطيفه ի. pd. قطيفه 2. Տե՛ս voir قطايف:

قطار { քաթար [ա] 1. Շար, երամակ ուղտուց. chaîne, train de chameaux 2. Կառախումբ. train: ا —' باغلامق — շար կազմել. former un train.

قطارلمق { քաթարլամաք [թ] Շար կազմել. former un train.

قطاع { քաթթա' [ա] Հատուած բոլորակի. secteur.

قطاع { քութթա'* [ա] Կտրողք. coupeurs [էզ. قاطع] ا الطريق — Հուղկահարք voleurs de grand chemin.

قطايف { քաթայէֆ [թ] Տեսակ մը Հատատեայ espèce de pâtisserie ; دكز — ծովային տունկ մ'է. espèce de plante marine.

قطب { քութպ [ա] 1. Բեւեռ. pôle [յգ. اقطاب] 2.

Առաջնորդ. guide: العارفين — գլուխ խմաստնոց. le guide des savants mystiques.

قطبي { գուդպի [—] Բեեռա-յին. polaire.

قطبيت { գուդպիյեթի*[—]Բեռ-Բեեռամխտութիւն polarité.

قطر { գուդր [—] 1. Կողմ: côté [յգ. اقطار] 2. Տրամագիծ. diamètre 3. Անկիւնակիւն գիծ diagonale: — نصف շառաւիղ. rayon.

قطرات { գադարաթ* [—] յգ. քաթրի. pd. قطره.

قطران { գադրան[—] Կուպր. goudron: ى— սև. noire.

قطره { գադրէ* [—] կաթիլ goutte [յգ. قطرات].

قطع { գաթ' [—] 1. Կտրել. couper 2. Խզել. rompre 3. Բառնալ, Հատանել. lever, trancher 4. Ընթանալ. parcourir 5. Որոշել. déterminer 6. Խզում: rupture 7. Երկր. Հատած. section [յգ. قطوع].

Առաջ. ا مراتب — աստիճաններ բարձրանալ. être élevé aux grades. اميد — յուսահատութիւն. désespoir. نظر — دن... ի զատ. à part. نظر ا — զանց ընել. laisser de côté. نظر — دن ի զատ. en outre. رحم — ազգականաց հետ յարաբերութիւնը խզել. cesser toute relation avec les parents. مكافى — զուգորդ. parabole. ناقص — Թերատ. ellipse. زائد — ունդրաձիգ. hyperbole. — طريق Հուղկահարութիւն. brigandage.

قطعاً { գաթ'ան [—] Անմենուին, երբեք. aucunement, jamais.

قطعات { գըդա'աթ* [—] յգ. قطعه. pd. قطعه. خمسه — աշխարհիս հինգ մասերը. les cinq parties du monde.

قطعه { գըդ'ա*[—] 1. Մաս, կտոր. partie, morceau [յգ. قطعات] 2. Հատ. pièce 3. Տուն (չափաւ բանից). stance 4. Հատուած. segment 5. Բժշ. Մնացորդ, կտրօն. moignon.

قطعى { գադ'ի [—] Վճռական, կտրողական. décisif, catégorique.

قطعياً { գադ'իյյէն[—] Վերջնականապէս. catégoriquement, définitivement.

قطن { գուդն [ա] Բամպակ. coton : — مندوف վամբակայ. ouate.

قطن { գադան [ա] անդա. Մէջք. lombes.

قطنه { գէդնէ* [ա] Խախա-ցոց. caillette.

قطنى { գուդնի [ա] 1. Բամպակեղէն. coton-neux [էգ. قطنيه] 2. գադանի. Մէջքնային. lombaire.

قطون { գուդուն [ա] Բնա-կիլ. habiter.

قطونا { գադունա [ի] Սպա-րակ. fustet.

قطيفه { գադիֆէ* [ա] Թա-ւիշ. velours [յգ. قطائف] : چیچکی — անթառամ ծաղիկ, Թաւշենիկ amarante, passe-velours.

قطيفى { գադիֆի [ա] Թաւ-շային. velvétique

قعده { գըʻդէ* [ա] Նստո-ւածք, նիստ. sé-ant, séance.

قعر { գաʻր [ա] Յատակ. fond.

قعود { գուʻուդ [ա] Նստիլ, բազմիլ. s'asseoir.

قفلجم { գըղըլճըմ [ի] Կայծ. étincelle.

قفوش { գօղուշ [ի] Մեծ սրահ grande salle.

قفا { գաֆա [ա] 1. Ծոծրակ. occiput 2. [Բ. գ.] Գլուխ. tête 3. Գանկ. crâne 4. Միտք. esprit : — قالین ղլըղ գլուխ. tête carrée.

قفادار { գաֆատար [պ] 1. Մտերիմ. ami in-time [յգ. قفاداران] 2. Համա-խոհ. adhérent: لق— մտեր-մութիւն. intimité.

قفتان { գաֆթան [ի] Վերար-կու, պատմուճան. manteau, robe : ق— ' — آغاسی Հանդերձապահ իշխանի. garde-robe d'un prince.

قفر { գաֆր [ա] اليهود — եփ. Ասփալտ որ անտ-սակ մը հոծ և սև կուպր է. asphalte.

قفس { գաֆէս [ա] 1. Վան-դակ. cage 2. Ցանկ, վանդակապատք. grillage 3. Վանդակաքերդկ. jalousie

قفل { գուֆլ [ա] Փականք. serrure [յգ. قفول].

قفوى { գաֆէվի [ա] Ծոծրա-կային. occipital.

قفيز { գաֆիզ [ա] Քոռ. boisseau.

قلائد { գալաիտ* [ա] Ման-եակներ. colliers [եզ. قلاده].

قلاب { գալլապ [ա] 1. Կեռ, կարթ. croc, ha-meçon 2. գալլապ Դրամա-նենգ. faux-monnayeur.

قلابدان { ղըլապատան [ի] Ոսկեթելի նմանցըւած արծաթի և կամ պղնձի թել. fil d'argent ou de cuivre imité au fil d'or.

قلاده { ղըլատէ* [ա] Մանեակ. collier.

قلاش { ղալլաշ [ա] Նենգաւոր, ստահակ մարդ personne fourbe. polisson.

قلاع { ղըլա'* [ա] Բերդեր [եզ. قلعه] forteresses.

قلاغوز { ղըլաղուզ [ի] 1. Առաջնորդ, ուղեցոյց. conducteur, guide 2. Միջնորդ. intermédiaire.

قلاغوزلق { ղըլաղուզլամագ [ի] 1. Առաջնորդել conduire 2. Միջնորդել faire l'intermédiaire.

قلاغی { ղըլաղը [ի] Սայր : tranchant, fil : ـــسی کیدرمك բթացնել. émousser le tranchant.

قلامش { ղալամըշ [ի] Ծովու հաղորդ ճահիճ. marais qui communique avec la mer.

قلاوز { ղըլավուզ [ի] Տե՛ս voir قلاغوز :

قلاوی { ղըլավը [ի] Տեսակ մը փաթթոց. espèce de turban.

قلایجی،قلای { Տե՛ս. voir قالایجی، قالای :

قلب { ղալպ [ա] 1. Սիրտ. cœur [յգ. قلوب] 2. Կեդրոն. centre.

قلب { ղալպ [ա] 1. Փոխել. շրջել. changer, convertir 2. Ցեղուլ. tourner 3. [ի. գ.] Նենգեալ, կեղծ. falsifié, faux 4. Կեղծ. feint.

قلباً { ղալպէն [ա] 1. Ի սրտէ. de tout cœur 2. Սրտով. de cœur.

قلبزن { ղալպզէն [պ] 1. Դրամանենգ. faux monnayeur, faussaire [ա. գալ. պազան [յգ. قلبزنان] 2. Խարդախիչ. falsificateur : ـــلك դրամանենգութիւն. fabrication de fausses monnaies.

قلبكاه { ղալպկեահ [պ] Կեդրոն. centre.

قلبه { ղօլլուպէ. Խրճիթ. chaumier [ի. کلبه կիւլուպէ]

قلبی { ղալպի [ա] 1. Սրտանց, ջերմ. de tout son cœur. cordial [էգ. قلبیه] 2. անդ. Սրտային. cardiaque

قلپاق { ղալփագ [ի] Խոյր, արտախուրակ, գըլխանոց. bonnet, coiffure, casquette, casque : ـــجی խոյրագործ. fabricant de bonnets. ـــلی խոյրաւոր. coiffé.

قلت { ղըլլէթ* [ա] Նուազութիւն, սակաւու-

թիւն. rareté, petit nombre, petite quantité: — اوزره սակաւ. peu, rarement

قلزم { գուլզիւմ [ա] 1. Կարմիր ծով. Mer rouge 2. Ծով. mer.

قلس { գալս [ա] Բժշ. Ճրքում régurgitation.

قلطبان { գալթապան [ա] կաւատ. maquerau.

قلع { գալ՛[ա] Խլել, արմատախիլ անել, հանել. arracher, déraciner.

قلعه { գալ՛ա* [ա] Բերդ, ամրոց. forteresse [յգ. قلاع]: سلطانیه —* Տարտանէլ. les Dardanelles: ایچ — միջնաբերդ. citadel.

قلعه‌بند { գալ՛աբենտ [պ] Բերդարգել. détenu dans une forteresse. لك — բերդարգելութիւն. détention dans une forteresse

قلفات { գալֆաթ [ա] Տե՛ս voir قالفات:

قلفه { գալֆա 1. Օգնական. adjoint 2. Փոխ վարժապետ. sous-maître 3. Սատար արուեստաւորի. compagnon d'art 4. Ճարտարապետ. architecte [Թուր. خليفه էն]

قلق { գալագ [ա] Բժշ. Անձկութիւն, տագնապ. anxiété, angoisse.

قلق { գըլըգ [թ] 1. Կերպարան. aspect 2. Հագուստ. tenue, mise 3. Կերպ. forme: —لو կերպով. sous forme de. —لو چاپقین պարկեշտ հագուստով սրիկայ. gamin en mise décente.

قلل { գուլել* [ա] Աշտարակներ. tours [եզ. قله]:

قلم { գալեմ [ա] 1. Գրիչ. plume [յգ. اقلام] 2. Սրածայր գործի, դուր. ciseau 3. Գրասենեակ պաշտօնատան. bureau d'administration 4. Գրուածք. écriture 5. Մաս. partie 6. Ծիղ. brin, tige: Ալգ. — آلق գիր առնել. noter. խմբագրել. rédiger. — كز անընկարագրելի. indiscriptible. աննշան բան. insignifiant. آچمق — գրիչ կտրել. tailler une plume. — قورشون մատիտ. crayon. — قره սեւանկար. peint en noir. — ده بر գրչի մի հարուածով d'un trait de plume. — اهل գրագէտ, գրագիր. écrivain. آشی — պատուաստ ծիլի. vaccine de bourgeon. ایشی — քանդակ. sculpture. اوطه‌سی — դիւանատուն. bureau des archives.

قلماً { ղալէմէն [ա] Գրով. par écrit.

قلمتراش { ղալէմթրաշ [գ] Գրչահատ. canif

قلمدان { ղալէմտան [գ] Գրչաման. écritoire.

قلمرو { ղալէմրէվ [գ] Սահման իշխանութեան, երկիր. domaine, territoire.

قلمزده { ղալէմզէտէ [գ] Գրուած. écrit.

قلمزن { ղալէմզէն [գ] Գրող qui écrit.

قلمق، قلنمق { Տե՛ս. voir قيلنق، قيلق.

قلمكار { ղալէմքեար [գ] Քանդակագործ. graveur: لق — քանդակագործութիւն. art de graveur.

قلمكش { ղալէմքէշ [գ] او — Գրել. écrire. գըծել, ջնջել. rayer.

قلميه { ղալէմիյէ* [ա] 1. Գրասենեկի վերաբերեալ. relatif au bureau 2. Գրի վարձք, գրողչէք. honoraire pour écriture.

قلنج { ղըլընճ [ի] Տե՛ս. voir قليج.

قلندر { ղալէնտէր [գ] Տեսակ մը աերվիշներու կ'ըսուի որք աշխարհային գործոց բոլորովին անփոյթ են. calender [յգ. قلندران].

قلنسوه { ղալէնսուվէ* [ա] Խոյր. bonnet.

قلوب { ղուլուպ* [ա] Սրտեր cœurs [եզ. قلب].

قلوچقه { ղօլուչղա [ի] Թխսամայր. couveuse: — يه اوطورمق Թխսել. couver.

قلور { ղլօր [ֆ] ֆիզ. Քլոր (աղ մ'է). chlore.

قلوری { ղլօրի [ա] Քլորային. chloreux: ـت — քլորատ. chlorate.

قلوى { ղալվի [ա] ֆիզ. Կալի alcali [յգ. قلويات]. ـت — կալուութիւն. alcalinité.

قله { ղուլլէ* [ա] 1. Գագաթ. cîme [յգ. قلل] 2. Աշտարակ. tour.

قليج { ղըլըճ [ի] Սուր, թուր épée, sabre, glaive Աստ. بالغى — Թրաձուկ. espadon. — طال սուսերամերկ l'épée à la main. — دن كچيرمك Թրէ անցունել. passer au fil de l'épée. چكمك — սուրը մերկանալ. tirer l'épée.

قليججى { ղըլըճճը [ի] Թուր շինող. fabricant des sabres.

قليجخانه { ղըլըճխանէ [գ] Սուր գործարան fabrique de sabre.

قليجلامه { ղըլըճլամա [ի] Կողմնակի, շեղ. en écharpe.

قليف { գըլըֆ Պատեան, ծածկոյթ. gaîne, enveloppe [Բառբ. غلاف էն]։

قليل { գալիլ [ա] Նուազ, սակաւ. peu, petit [قلائلէն] [էֆ. قليله]։ — քիչ անգամ, գուն ուրեք. rarement.

قليه { գալիյէ* [ա] ֆէմ. Կալի. alcali.

قما { գամա [թ] 1. Դաշոյն. poignard 2. Անկ, եզերք. coin 3. Բոյթ. cheville.

قمار { գըմար [ա] Բախտի խաղ. jeu de hazard.

قمارباز { գըմարպազ [պ] Խաղամոլ, ստակով խաղացող. joueur: — لق խաղամոլութիւն. vice de jouer avec de l'argent.

قمارخانه { գըմարխանէ [պ] Խաղարան. maison de jeu. tripot.

قماری { գըմարի * [ա] յգ. قمری. pd. قمری։

قماش { գումաշ [ա] Կերպաս. étoffe [յգ. اقمشه]։

قماشدرمق { գամաշտըրմագ [թ] 1. Ակռայ առնուլ, Տարուլ. agacer 2. Խտղել, շլացնել. éblouir.

قماشمق { գամաշմագ [թ] 1. Ակռայներն Տարիլ. être agacé 2. Շլանալ, խտղիլ. s'éblouir.

قمر { գամէր [ա] Լուսին. lune [յգ. اقمار]։

قمرال { գումրալ [թ] Խարտեաշ, շէկ. blond.

قمری { գամէրի [ա] 1. Լուսնային. lunaire 2. գումրի. Տատրակ. tourterelle.

قمريه { գամէրիյէ* [ա] 1. Լուսնային. lunaire 2. Բարձրավանդակ ձեղնկէք, դարաստափ. terrasse.

قمع { գամ' [ա] 1. Նուաճել. subjuguer 2. Ձագար (էնկե). entonnoir.

قمل، قمله { գամլ, գամլէ* [ա] Ոջիլ. pou.

قملدامق { գըմըլտամագ [թ] Շարժել, խախտել. mouvoir, remuer.

قملدامق { գըմըլտա-մագ

قملدانمق { գըմըլտան-մագ [թ] Շարժիլ, խախտիլ. se mouvoir, se remuer,

قمو { գամու [թ] Բոլոր, ամեն. tout, tous.

قمه { գըմմէ* [ա] Բաշ. Գագաթ. sommet.

قميص { գամիս [ա] 1. Շապիկ. chemise 2. Անդրա. Պարուստակ, ստատա. tunique: ى— ' վ— պարուստակաւոր. tuniqué.

قنا { գընա [թ] Հինայ. henné.

قناب { քընավ [ա] Առասան, լար, ficelle.

قنابه { քանափէ [է] Բազմոց. canapé.

قنات { քանաթ* [ա] Խողովակ, ջրմուղ. canal, conduit. aqueduc [յգ. قنوات]:

قناد { քանատ [ը] 1. Թռիչք, թեւ. aile, nageoire 2. Փեղկ, թեւ. battant, vantail: لى— Թեւաւոր. ailé.

قنادیل { քանատիլ* [ա] յգ. قندیلի. pd. قندیل:

قناریه { քանարիա [ը] Դեղձանիկ. canari.

قناطر { քանատըր* [ա] յգ. قنطرهի. pd. قنطره:

قناطه { քանաթա [ը] Սառ-մանն, կաւհայր cruche

قناعت { քանաաթ* [ա] 1. Գոհացողութիւն. contentement 2. Շատանալ, գոհանալ. se contenter 3. Համոզում. conviction: صاحب — ' اهل — Աոց. գոհացող. content. حاصل ا — Համոզուիլ. être convaincu.

قناعتكار { քանաաթքեար [գ] Շատացող, ժուժկալ. qui se contente. frugal [յգ. قناعتكاران]:

قناقنا { քընաքընա [ը] Քինքինա. quinquina.

قنال { քանալ [է] Ջրանցք. canal.

قنامق { քընամաք [ը] 1. Պարսաւել. blâmer 2. Հեգնել. railler.

قنب { քըննեպ [ա] Կանեփ. chanvre.

قنبور { քամպուր [ը] 1. Կուզ, սապատաւորն. bossu 2. Կզութիւն. bosse: لق— Կզութիւն. bosse.

قند { քանտ [ա] Շաքար. sucre.

قندز { քանտըզ [ա] Կուղբ castor.

قنده { քանտէ [ը] Ո՞ւր, ուր. où ! où.

قندى { քանտի [ա] Շաքարային. de sucre.

قندیل { քանտիլ [ա] Կանթեղ. lampe [յգ. قنادیل]: كیجه‌سى — տօնական աւուր նախընթաց գիշերն յորում մինարէք կանթեղներով կը լուսաւորուին. la nuit précédente d'un jour de fête, où les minarets sont illuminés par des lampes. جى— Լուսարար. sacristain.

قنطار { քանթար [ա] Կենդինար. quintal: جى— Կշռիչ. peseur public.

قنطاریون { քանթարիոն قنطاریون քանթարիէօն [ա] Տերեփուկ. centauré.

قنطره { քանթարա* [ա] Կամուրջ. pont [յգ. قناطر]

قنغال { ղանղալ [թ] Գալար. rouleau.

قنغى { ղանղը[թ]Ո՞ր, որ. quel? [աղա. հանկը].

قنفذ { ղունֆուղ [ա] Ոզնի. hérisson [յգ. قنافذ].

قنفسه { ղանֆէսէ* [ա] Նեղուկ. cloporte.

قنوات { ղանէվաթ* [ա] յգ. قناتի. pd. قنات.

قنوت { ղունութ [ա] Պաշտաւմն. adoration.

قنوع { ղանուս [ա] Գոհացող content [قناعت էն].

قنى { ղանը [թ] Տե՛ս voir قانى.

قوا { ղուվա* [ա] Զօրութիւնք. forces: خمسهٔ ظاهره — հինգ արտաքին զգայարանք. les cinq sens.

قوائم { ղավայիմ*[ա] յգ قائمهի pluriel de قائمه.

قوابل { ղավաբիլ* [ա] յգ. قابلهի. pd. قابله.

قواد { ղավվատ [ա] Կաւատ cocu, maquereau.

قواس { ղավվաս [ա] 1. Աղեղնաւոր. archer [قوس էն] 2. Ոստիկանութեան պաշտօնեայ. agent de police 3. Բարապան. huissier.

قواسيا { ղավասիա [թ] Կուասիա. quassia.

قواص { ղավաս [թուր. قواس էն] [յգ. قواصان].

قواعد { ղավայիտ* [ա] 1. Կանոններ. règles [եզ. قاعده] 2. Քերականութիւն. grammaire.

قواف { ղավաֆ. Կոշկավաճառ. marchand de souliers [թուր. خفاف էն]: ايشى — հասարակ գործ. ouvrage ordinaire.

قوافل { ղավաֆիլ* [ա] յգ. قافلهի. pd. قافله.

قوافى { ղավաֆի* [ա] յգ. قافيهի. pd. قافيه.

قواق { ղավագ [թ] Կաղամախի. peuplier: آقچه — սօսի. peuplier blanc

قوال { ղավալ [թ] 1. Սրինգ. flûte 2. Ոչ խորշը-կէն. non rayé: اوسق — الق شخانه անհամաչափ, անչափակից. asymétrique.

قوال { ղավվալ [ա] Շատախօս. bavard.

قوالب { ղավալիպ* [ա] յգ. قالبի. pd. قالب.

قوام { ղըվամ [ա] 1. Գոյացութիւն, կայք, հաստատութիւն. subsistance, consistance 2. Կշիռ, չափ. juste mesure, quantité

قوان { ղովան [թ] 1. Կոթառ douille 2. Փեթակ. ruche: يل — հողմացոյց. girouette. ուլաք ժա-

ժամացուցի. aiguille de montre

قوانوز { գավանօզ [թ] Խառնեակ, բղուղ. pot de terre à goulot resserré

قوانين { գավանին* [ա] կանոններ, օրէնքներ. lois, règles [եզ. قانون]:

قوباء { գուպա [ա] Բժշ. Որքին. dartre: لى— որքինոտ. dartreux.

قوباد { գուպատ [թ] Կոշտ. grossier.

قوبور { գուպուր [թ] 1. Կապարճ. carquois 2. Պատեան, պահպանակ. étui 3. Խողովակ. tuyau.

قوبه { գուպէ* [ա] Բժշ. Քոս. gale.

قوپارمق { գօփարմագ [թ] Փրցնել, խզել. détacher, rompre 2. Խլել. déraciner 3. Յարուցանել. faire naître : — كورلدى ' — قيامتلر մեծ աղմուկ, ժխոր յարուցանել. faire du tapage, de grand bruit.

قوپچه { գօփչա [թ] Կոճակ. agrafe, bouton : لى— կոճակաւոր. garni d'agrafes, boutonné.

قوپچهلمق { գօփչալամագ [թ] Կոճկել. agrafer

قوپمق { գօփմագ [թ] 1. Փրթիլ, խզիլ. se détacher, se couper, se rompre 2. Խլիլ. être déraciné 3. Ծագիլ. naître, surgir: Աստ. — اود լեղապատառ ըլլալ. s'épouvanter. كوكلدن — սրտէն բղխիլ. partir du cœur.

قوپوز { գօփուզ [թ] Միաղի վին. luth à une corde.

قوپه { գօփէ [փ] Կիսակառք. coupé.

قوت { գութ [ա] Կեր, սընունդ. aliment [յգ. اقوات]: لايموت — չի մեռնելու չափ սնունդ. aliment qui suffit à peine de nourrir.

قوت { գուվվէթ* [ա] 1. Զօրութիւն, ոյժ. force [յգ. قوا] 2. Թուա. կարողութիւն. puissance.

قوتره { գօթրա [է] Տեսակ մը միակայմ նաւ. cutter.

قوتسز { գուվվէթսիզ [թ] Անզօր, տկար. faible, débile: لك— անզօրութիւն, տկարութիւն. faiblesse, débilité.

قوتلندرمك { գուվվէթլէնտիրմէք [թ] Զօրացնել. donner de la force, renforcer, fortifier.

قوتلنمك { գուվվէթլէնմէք [թ] Զօրանալ. չ. ac-

quérir de la force.

قوتلو { քուվվէթլու قوتلی [ի] 1. Զօրաւոր, Հզօր. fort, puissant 2. քութլու. Երջանիկ. heureux.

قوجاتمق { քօճաթմագ [ի] Ծերացնել, ալեւորել. rendre vieux. vieillir.

قوجاق { քուճագ [ի] 1. Գիրկ sein 2. քօճագ. Տրցակ. faisceau.

قوجاقلاشمق { քուճագլաշմագ [ի] Զիրար գրկել. s'embrasser.

قوجاقلامق { քուճագլամագ [ի] Գրկել, ընդգրկել, փարիլ. embrasser.

قوجالتمق { քօճալթմագ [ի] Տե՛ս voir قوجاتمق.

قوجالمق { քօճալմագ [ի] Ծերանալ. vieillir.

قوجامان { քօճաման [ի] Հսկայ, մեծ. énorme.

قوجامق { քօճամագ [ի] Ծերանալ. vieillir.

قوجه { քօճա [ի] 1. Ամուսին, այր. mari, époux 2. Մեծ, ծեր. vieux, grand: — قوس կարի մեծ. énorme. — یه وارمق ամուսնանալ. se marier. — یه ویرمك — կարգել. marier. — یمشی — մաթուզ. arbouse. — قاری — պառաւ. vieille femme. — باشی երեւելի. notable.

قوچ { քօչ [ի] Խոյ, մաքուայ արու. bélier: — وينوزی. մեղրածուծ. mélilot.

قوچان { քօչան [ի] 1. Կուրծ trognon 2. Ցօղուն, կոթուն. tige 3. Արմ (տումարի). souche d'un registre) 4. Թիրտ, կարծր. raide.

قوچلانمق { քօչլանմագ [ի] Խոյ լինիլ. devenir un bélier.

قوچی { քօչը [ի] Կառք. carrosse: — جی կառավար. cocher.

قودامان { քօտաման [ի] Մեծ, խոշոր, երեւելի. grand, gros, éminent.

قودورمق { քուտուրմագ [ի] Կատաղիլ, մոլեգնիլ. s'enrager.

قودورمش { քուտուրմուշ [ի] Կատաղած, մոլեգին. enragé.

قودوز { քուտուզ [ի] 1. Կատաղած. enragé 2. — لق կատաղութիւն. rage: Ասաց. بوجکی — կօյագնդիկ. cantharide. — اوتی — վարդավառուկ. béhen.

قودوش { քօտօշ [ի] Կաւատ. cocu.

قودوق { քուտուգ [ի] Փոքր իշորդի petit ânon

قور { գօր [Ի] Հրատ, խա-րոյկ. braise.

قوراده { գուրատա [Ի] Հին. vieux.

قوراق { գուրագ [Ի] Չոր. ցամաք. sec: —لق չորութիւն, ցամաքու-թիւն. sécheresse.

قوربغا { գուրպաղա [Ի] Գորտ. grenouille: Աստ. — قره գօղօշ crapaud. جق— լեզուի ներքեւ գոյացած փոք-րիկ ուռուց. grenouillette.

قورت { գուրթ [Ի] 1. Գայլ loup 2. Որդ, թրթուր. ver: Աստ. اشن — Հարսանիք. rougeole. — طرناغی ' پنچه‌سی — օձատակ (բոյս մ'է). bistorte.

قورتاران { գուրթարան [Ի] Ազատող. sau-veur: دمیر — جان մայր խա-րիսխ նաւու maîtresse ancre

قورتارمق { գուրթարմագ [Ի] Ազատել, փրկ-կել. sauver, délivrer.

قورتلانمق { գուրթլանմագ [Ի] Որդնոտիլ, որդ-նահար լինել. être vermoulé.

قورتلمق { գուրթըլմագ [Ի] Ազատիլ, ապր-ծիլ. se sauver, se délivrer.

قورتلمه { գուրթըլմա قورتلیش գուրթըլըշ [Ի] Ազա-տում. délivrance.

قورجه { գուրճա [Ի] Քորելն grattage.

قورجه‌لمق { գուրճալամագ [Ի] Քորել. gratter

قورد { գուրդ [Ի] Տե՛ս. voir قورت.

قوردله { գօրտէլա [Է] Մե-տաքսեայ լար. cordon, cordelette.

قوردون { գօրտօն [Է] 1. Լար. corde 2. Մետաքսեայ խեղդան. cordon 3. Շղթայ զօրաց. cordon.

قورشون { գուրշուն [Ի] 1. Կապար. plomb 2. Գնդակ. balle: Աստ. ی— կապարագոյն. de cou-leur de plomb. سرکه‌سی — քացախատ կապարի. acétate de plomb. دیزمك — ه ' ه— طوتمق Հրացանի բռնել. fusiller

قورشونلامق { գուրշունլամագ [Ի] Կապարով պատել. կապարեայ կնիք դը-նել. plomber.

قورساق { գուրսագ [Ի] Քար-ճիկ. jabot.

قورصان { գօրսան [Է] Ծո-վապատակ, ծո-վահէն. corsaire, pirate: — لق ծովահէնութիւն piraterie

قورقاق { գօրգագ [Ի] Երկ-չոտ, վախկոտ.

timide, poltron: —لق երկչոտութիւն. timidité.

قورقتمق { գօրգըթմագ [ի] Վախցնել, սպա-կուցանել. intimider: — كوز սպառնալ. menacer.

قورقلمق { գօրգըլմագ [ի] Վախցուիլ. être à craindre.

قورقمق { գօրգմագ [ի] Վախնալ, երկնչիլ. craindre, avoir peur.

قورقو { գօրգու [ի] 1. Վախ, երկիւղ. peur, crainte 2. Վտանգ. danger, péril: —لی երկիւղալի. qui fait peur. վտանգաւոր. dangereux, périlleux.

قورقولق { գօրգուլըգ [ի] 1. Խրտուիլակ. épouvantail 2. Լանջապատերձ որմ: պատկ. parapet.

قورقنج { գօրգունճ [ի] Երկիւղալի, սոսկալի. épouvantable, horrible.

قورلمق { գուրըլմագ [ի] 1. Լարուիլ, կանգնուիլ, կազմուիլ. être monté, dressé, élevé, tenu, formé 2. Փքանալ, գոռոզանալ. prendre un air arrogant.

قورمق { գուրմագ [ի] 1. Լարել. monter 2. Կանգնել. dresser, élever 3. Միտքը դնել. mettre à l'esprit 4. Խոկալ. songer : Առած. باغداش — ծալապատիկ նստիլ. s'asseoir en croisant les jambes. — مجلس ժողով կազմել. tenir conseil. — اردو բանակել. se camper.

قورناز { գուրնազ [ի] Խորամանկ. fin, rusé : —لق խորամանկութ. finesse.

قورنتی գուրընթը- } [ի] 1. Մըտածութի. méditation 2. Ցնորական խորհուրդ. pensée imaginaire 3. Խէթ, տագնապ մտաց. scrupule: —لی մելամաղձոտ, mélancolique.
قورندی գուրընտը-

قورنه { գուրնա [ի] Լոգարան. bassin.

قورو { գուրու [ի] 1. Չոր. sec 2. Վտիտ. maigre 3. Ունայն. vain 4. Մերկ. nu: Առած. تخته —سی մլուկ. punaise. —یه — ձրի. gratis. — قوپ համակ չոր. tout à fait sec : —لق չորութիւն. sécheresse.

قورو { գօրու [ի] Անտառակ. bosquet.

قوروت { գօրուդ [գ] Տեսակ մը պատրաստուածմա-

կան փոքրիկ նաւ. corvette.

قوروتمق { գուրութմագ [ի] 1. Չորցնել. sécher 2. Ցամքեցնել. tarir.

قوروجی { գօրուճը [ի] Տե՛ս voir قوریجی ։

قوروق { գօրուգ [ի] Աղօխ, ժուռ. raisin vert. verjus.

قوروم { գուրում [ի] 1. Լարուած. montée 2. Փքացում. arrogance 3. Ծխանի մուր. suie: لى — մըրալից. plein de suie. Հպարտ. d'un air imposant.

قورومق { գուրումագ [ի] 1. Չորնալ. sécher 2. Ցամքիլ. tarir, sécher 3. Նիհարնալ. s'amaigrir.

قوری { գուրը, գօրը [ի] Տե՛ս voir قورو ։

قوریجی { գօրըճը [ի] 1. Անտառապահ. garde-champêtre 2. Պահապան. gardien.

قوریمق { գօրըմագ [ի] 1. Պահպանել. garder 2. Պաշտպանել. protéger 3. Բաւական լինել, պարփակել. couvrir.

قوز { գօզ [ի] Ընկոյզ. noix: آغاجی — ընկուզենի. noyer. حلواسی — ընկուզէ շինուած հրուշակ. nougat.

قوزاق { գօզագ [ի] Սոճիի պտուղ. pomme de pin.

قوزالاق { գօզալագ [ի] Նոճիի պտուղ. pomme de cyprès.

قوزغون { գուզղուն [ի] Ագռաւ. corbeau: دكزى — Կասպից ծով. mer Caspienne. ى — խիստ սեւ, սեւաթոյր. très noir.

قوزه { գօզա [ի] 1. Պատեան շերամոյ, բոժոժ cocon 2. Ընկոյզ. noix.

قوزى { գուզը قوزو գուզու [ի] Գառն. agneau Առոյ. م — սիրելիս. mon cher قولاغى — Թրթնջուկ. oseille. كستانه‌سى — մանր շագանակ. petite châtaigne. جق — գառնուկ. petit agneau.

قوس { գավս [ա] 1. Աղեղ. arc [ج. اقواس] 2. աստղ. Աղեղնաւոր. sagittaire 3. ճար. Կամար. arcade: Առոյ. قزح — ծիածան. arc-en-ciel. լուսապատկեր spectre solaire. — جيب անկեան ծոց. sinus.

قوسقوس { գուսգուս [ի] Փոքրահատ խմորակ. pâte en grains.

قوسقون { գուսգուն [ի] Ագեկալ թամքի,

ողնուլայր. croupière.

قوسی } գավսի [ա] Աղեղնաձև. arqué [իէ. قوسیه]

قوش } գուշ [ի] Թռչուն. oiseau: Աւոյ. — قونمز ծնեփեկ. asperge. کیجه — գիշերահաւ. chouette. اوزومی — գինձ. raisin de corinthe. قار یاغیور باشی — ծիւ ծիւ ձիւն կուգայ. il neige à gros flocons.

قوشاتمق } գուշաթմագ [ի] ըՍփածանել, շրջապատել. ceindre, entourer.

قوشاق } գուշագ [ի] Գօտի. ceinture.

قوشانمق } գուշանմագ [ի] Մէջք կապել, սփածանել. se ceindre: کینوب — հագուիլ. s'habiller.

قوشباز } գուշպազ [ի] Հաւորս. oiseleur.

قوشجی } գուշճը [ի] Թռչնավաճառ. oiselier, marchand oiselier.

قوشجغز } գուշճըղազ [ի] Թռչնիկ. oisillon.

قوشخانه } գուշխանէ [ի] Թռչնարան. volière.

قوشدرمق } գօշդուրմագ [ի] Վազել, լծել տալ. faire courir, atteler

قوششمق } գօշուշմագ [ի] ի միասին վազել courir tous ensemble.

قوشقو } գուշգու [ի] Արթուն. vigilant.

قوشلاق } գուշլագ [ի] Թռչնոց վայր. lieu plein d'oiseaux.

قوشلق } գուշլըգ [ի] Այգ, արշալոյս. aube du jour. aurore.

قوشمق } գօշմագ [ի] 1. Ընթանալ, վազել courir 2. Լծել. atteler.

قوشو } գօշու [ի] Արշաւ. course: میدانی — ձիարձակարան. hippodrome.

قوشوم } գօշում [ի] 1. Լուծք attelage 2. ըՍպառք ձիոց. harnais des chevaux d'attelage.

قوشی } գօշը [ի] Տե՛ս voir قوشو.

قوص } գօս [ի] Ուռած. enflé, boursoufflé.

قوصدرمق } գուսդուրմագ [ի] Փսխեցնել, ործացնել. faire vomir.

قوصدیریجی } գուսդուրուճու [ի] Ործացուցիչ, խառնադեղ. émétique.

قوصره } գավսարա* [ա] Ոզու-րաճիւս սակառ. corbeille en osier.

قوصمق } գուսմագ [ի] Փսխել. vomir.

قوصندی { գուսունտու [ի] Փսխուք. chose vomie. vomissement.

قوطی { գուդու [ի] 1. Տուփ, boîte 2. Տասնե-րորդալիտր. décilitre.

قوغالمق { գօղալամագ [ի] Հալածել poursuivre

قوغان { գօղան [ի] Տե՛ս. voir قوان.

قوغمق { գօղմագ [ի] Վռընտել. chasser.

قوغو { գօղու [ի] Բանսարկութի. tripotage.

قوغوجی { գօղուճու [ի] Բանսարկու, մեքենայիչ. délateur, tripotier.

قوغوش { գօղուշ [ի] Տե՛ս voir قفوش.

قوغوق { գօղուգ [ի] 1. Գոգաւոր. concave 2. Խոռոչ. creux.

قوغه { գօղա [ի] Դոյլ. seau.

قوف { գօֆ [ի] 1. Ունայն. vide, creux 2. Անզօր, տկար. faible 3. Տգէտ. ignorant.

قوقلاتمق { գօգլաթմագ [ի] Հոտոտցնել, հոտոտել տալ. faire flairer.

قوقلاشمق { գօգլաշմագ [ի] 1. Զիրար հոտոտել. se flairer 2. Զիրար սիրել. s'aimer.

قوقلامق { գօգլամագ [ի] Հոտոտել. flairer.

قوقله { գուգլա [ի] Պաճուճապատանք. poupée.

قوقمش { գօգմուշ [ի] Հոտած, նեխած. qui pue.

قوقمق { գօգմագ [ի] 1. Հոտել, բուրել. sentir 2. Նեխել. puer.

قوقو { գօգու [ի] Հոտ. odeur: Առաջ. آلق — զգալ, իմանալ. pénétrer. چیقمق — سی — ծայր տալ. être divulgué. لی — Հոտաւոր. qui sent. لو سورنمك — անոյշ հոտեր քսուիլ. se parfumer.

قوقوتمق { գօգութմագ [ի] 1. Հոտեցնել. donner de l'odeur 2. Ապականել. infecter.

قوقوروز { գօգօրօզ [ի] Եգիպտացորեն. maïs. blé de Turquie.

قوقوز { գօգօզ [ի] Անկուտակ qui n'a pas d'argent: لق — անկուտակութիւն manque d'argent.

قوقولته { գուգուլեա [ի] 1. Կնգղաւոր վերարկու. manteau à capuchon 2. Կնգուղ. capuchon.

قوقونه { գօգօնա [յ] Յոյն կին. dame grecque.

قوکشمق { գօքշըմագ [ի] Տեռակցել, խոտակ-

ցել. s'entretenir, converser.

قوكشو { գօմշու [թ] Դրացի. voisin.

قول { գօլ [թ] 1. Բազուկ. bras 2. Թեզանիք. manche 3. Ճիւղ. branche 4. զին. թեւ. colonne, aile d'une armée 5. Պահնորդք ronde, patrouille : Աւաց. قناد قيرلق — միջոցներէ զըր-կուիլ. se priver de ses moyens. دميرى — երկաթեայ նիգ դրան. barre en fer qui sert à fermer la porte. — اردو բանակ. corps d'armée.

قول { գուլ [թ] 1. Գերի. esclave 2. Ծառայ serviteur 3. Զինուոր. militaire.

قول { գավլ [ա] 1. Խօսք. parole [ج. اقوال] 2. Առութիւն. dire 3. Պայ-ման, դաշինք. convention : ا — պայման դնել. stipuler. — على կ'ըսուի թէ. on dit que

قولا { գօլա [է] Ոսլայ, շոհ. colle, empois.

قولاً { գավլէն [ա] Խօսքով. en parole [հակ. فعلا

قولاج { գուլաճ [թ] Գրկա-չափ. brasse: — — ընդարձակապէս. amplement.

قولاجلامق { գուլաճլամագ [թ] Գրկաւ չափել mesurer à la brasse.

قولاق { գուլագ [թ] Ականջ. oreille: عوشاغى — ըլթակ. bout de l'oreille. قولاغنه قومق իմացնել. avertir. كوز — او ուշադիր ըլլալ. être attentif. طولدرمق — համոզել. persuader.

قولان { գօլան [թ] Փոկ. sangle.

قولاى { գօլայ [թ] 1. Դիւ-րին. aisé, facile 2. Դիւրաւ. facilement : — جه տակաւ մը դիւրին. un peu facile. դիւրաւ, հեշտա-եաւ. sans peine.

قولايلاتمق { գօլայլաթ-մագ }
قولايلاشدرمق { գօլայլաշ-դըրմագ } 1. դիւրացնել. faciliter 2. (գործ-մը) յառաջ վարել. avancer (un travail).

قولايلاشمق { գօլայլաշ-մագ [թ] 1. Դիւրաւ-նալ être
قولايلامق { գօլայ-լամագ } facilité.
قولايلانمق { գօլայ-լանմագ } 2. Գործ մը յա-ռաջանալ. avancer.

قولايلق { գօլայլըգ [թ] Դիւ-րութիւն. facilité, aise.

قولچاق { գօլչագ [թ] Թաթպան. gantelet.

قولره { գօլէրա [է] Քօլէրա. choléra.

قوللامق { գօլլամագ [թ] Դիտել, հսկել. guetter, veiller.

قوللانلمق { գուլլանըլմագ [թ] Գործածուիլ. être employé, usé.

قوللانش { գուլլանըշ [թ] Գործածում: usage: —لى գործածելի. commode.

قوللانمق { գուլլանմագ [թ] 1. Գործածել. employer, se servir, user 2. Կառավարել. diriger.

قوللشمك { գօլլաշմագ [թ] Պայմանադրել, դաշինք դնել. stipuler.

قوللق { գուլլըգ [թ] 1. Ծառայութիւն. servitude 2. Պաշտելութիւն. adoration 3. Պահականոց. corps de garde.

قولنامه { գօլնամէ [պ] Պայմանագիր. convention, contrat.

قولنج { գուլընճ [յ] Խիթք. colique.

قولوچقه { գօլուչգա [թ] Տե՛ս voir قلوچقه.

قوله { գուլէ. Աշտարակ tour [Իտալ. قله էն].

قوله { գուլէպէ. Խրճիթ. baraque [աղ. كلبه էն]

قولپ { գուլբ [թ] 1. Անգեղ, ունկն, կոթ. anse, manche 2. Պատճառանք, մուր, դամ. prétexte: طاقمق — պատճառ մը գտնել. inventer une cause. —لى անգեղաւոր. à anse, à manche.

قولتوق { գօլթուգ [թ] 1. Անութ. aisselle 2. Աթոռի բազուկ. accotoir 3. Գինետուն. cabaret: Աստղ. دكنكی — անթացուպ. béquille. —لى صندليه Թիկնաթոռ. fauteuil. قولتوغه اورمق Թեւք առնուլ. prendre sous l'aisselle, par le bras.

قولتوقجی { գօլթուգճի [թ] 1. Հնավաճառ. marchand de bric-à-brac 2. Գինեպան. cabarétier.

قولتوقلامق { գօլթուգլամագ [թ] 1. Թեւք մտնել prendre par le bras 2. Շողոքորթել. flatter.

قولجی { գօլճը [թ] Պահակ, դէտ, հսկող. gardien, espion.

قولجیلق { գօլճըլըգ [թ] Պահակութիւն. charge de gardien.

قوله { գուլա [թ] Աշխէտ(ձի) (cheval) roux.

قولەلمق { գօլալամագ [թ] Օսլայել. empeser.

قولی { գավլի [ա] Խօսքի վերաբերեալ. relatif à la parole [էգ. قوليه].

قوم { գավմ [ա] 1. Ցեղ. tribu [յգ. اقوام] 2. Ժողովուրդ. peuple.

قوم { գում [թ] 1. Աւազ. sable 2. Փոշի. poudre.

قوماندار { գօմանտար } Հրամանատար, զօրավար. commandant, chef: — لق Հրամանատարութիւն. commandement. ی— Հրամանատարի վերաբերեալ. relatif au commandant.

قوماندان { գօմանտան [է] }

قوماندا { գօմանտա [է] Հրամանատարութիւն. commandement.

قومانيه { գումանիա [է] Պաշար նաւու. provision d'un navire.

قومباره { գումպարա [թ] Տե՛ս voir خمبره :

قومپانيه { գումփանիա [է] Ընկերութիւն compagnie, société.

قومديا { գօմետիա [է] Կատակերգութիւն, ծաղրաշարժ գործ. comédie.

قومرال { գումրալ [թ] Խարտեաշ, շէկ. blond.

قومری { գումրը [թ] Տատրակ tourterelle

قومسال { գումսալ [թ] Աւազուտ տեղի. banc de sable.

قومشو { գօմշու [թ] Դրացի voisin: — لق Դրացութիւն. voisinage.

قومق { գօմագ [թ] 1. Դնել. mettre, poser 2. Սահմանել. fixer, établir: — يولنه կարգի դնել. arranger. — يوله զրկել. envoyer. Ճամբել. renvoyer, remercier. — اورتەيە ի մէջ բերել. exposer, produire.

قوملاستيق { գօմլասթիգ [է] Ձըգախէժ gomme élastique.

قوملق { գումլըգ [թ] Աւազուտ տեղի. lieu sablonneux.

قوملو { գումլու [թ] 1. Աւազուտ. sablonneux 2. Հատաւոր. qui a de grains.

قوميسر { գօմիսէր [է] Պաշտօնեայ, յանձնակատար. commissaire.

قوميسيون { գօմիսիօն [է] 1. Յանձնաժողով commission 2. Յանձնարարու-

բողչէք. commission: جی— յանձնակատար. commissionnaire, consignataire.

قوناق { գօնագ [ի] 1. Իջեւան, դադար. gîte 2. Պանդոկ. auberge 3. Ապարանք. hôtel, grand maison 4. Մինչեւ, հետաւորութիւն օթեւանէ յօթեւան. մի աւուր ճանապարհ. étape 5. Թեփ դլխոյ. pellicule: جی— պատրաստիչ օթեւանաց. maréchal de logis. ا — օթեւանել. se loger, loger.

قونت { գօնթ [է] Կոմս. comte.

قونج { գօնճ [ի] Սրունք կօշկաց, անկարուրդ. jambe de botte.

قونجلوس { գօնճօլօս [ի] կամ — قره Մարդադայլ, անապատի դեւ. loup-garou. démon du désert.

قونداق { գօնտագ [ի] 1. Խանձարուր. maillot, lange 2. Փայտեղէն մաս հրացանի. bois de fusil 3. Հրդեհիչ նիւթ. matière incendiaire: جی— Հրձիգ, Հրդեհիչ. incendiaire.

قونداقلامق { գօնտագլամագ [ը] Խանձարուրով պատել. emmaillotter

قوندرمه { գօնտըրմա[ը]Ագուցեալ. enchâssé.

قوندوره { գօնտուրա[ը]Կօշիկ. soulier.

قوندوره جی { գօնտուրաճը [ը] Կօշկակար, կօշկավաճառ. cordonnier: لق— կօշկակարութիւն métier de cordonnier.

قوندوز { գօնտուզ[ը] Կուղբ castor.

قوندا { գօնտա [ը] Տեսակ մը թունաւոր մանուկ. espèce d'araignée vénineuse.

قونسلوس { գօնսօլօս [է] Հիւպատոս. consul: لق — Հիւպատոսութիւն. consulat. خانه— Հիւպատոսարան consulat.

قونشمق { գօնշմագ [ը] Տե՛ս voir قوكشمق.

قونشو { գօնշու [ը] Տե՛ս. voir قوكشو.

قونشيمنطو { գօնշիմենթօ [է] Բեռնագիր նաւու. connaissement.

قونطراتو { գօնթրաթօ[է] Պայմանագիր, դաշնագիր. contrat.

قونغره { գօնկրէ [է] Վեհաժողով. congrès.

قونفرانس { գօնֆէրանս [է] Դեսպանաժողով. conférence.

Digitized by Google

قونلمق {գօնուլմագ / قونمق գօնմագ} [թ] 1. Դրուիլ. être mis, posé 2. Սահմանուիլ, հաստատուիլ. être désigné, établi.

قونمق {գօնմագ} [թ] Իջևանիլ. descendre, se loger 2. Թառիլ, զետեղիլ. se poser sur: Առծ. — میراثه ժառանգութեան տիրանալ. recueillir un héritage. — حاضره առանց աշխատութեան բանի մը հասնիլ, անբ ըլլալ. obtenir une chose sans peine.

قونو {գօնօ} [թ] Հիւր. hôte: — اى հանգիստ և խաղաղ. à l'aise. Երկար բարակ. amplement.

قونوق {գօնագ} [թ] Հիւր. hôte.

قونوقلامق {գօնագլամագ} [թ] 1. Հիւրընկալել. recevoir les hôtes 2. Կոչունք տալ. régaler.

قونياق {գօնեագ} [ե] Բոր. կօղի. cognac.

قووه،قوومق،قووالمق {Տե՛ս voir قوغه ، قوغمق ، قوغه‌لمق.

قوه {գուվվէ*} [ա] 1. Զօրութիւն. force [յգ. قوا ، قوات] 2. Կարողութիւն. faculté 3. Գաղափար, խորհուրդ. projet: فعله كتورمك — دن ի գործ ածել. mettre en pratique. تحريكيه — շարժողութիւն. motricité.

قوى {գավի} [ա] 1. Զօրաւոր. puissant [قوت էն] [էգ. قويه] [յգ. اقويا] 2. Հուժկու. robuste, fort 3. Հաստատուն, պինդ. ferme, solide, constant.

قويار {գօյար} [թ] Գետախառնուրդ. confluent.

قويروق {գույրուգ} [թ] 1. Ագի, պոչ, տուտն. queue 2. Ծայր. bout: Առծ. صالان — խաղտանիկ. hoche-queue. ياغى — ոչխարի պոչի իւղ. graisse de queue de mouton. آجيسى — ոխ. rancune. لو — պոչաւոր. à queue. لو يلديز — գիսաւոր աստղ. comète.

قويلمق {գօյուլմագ} [թ] 1. Նետուիլ. se précipiter 2. Զննել. regarder fixement.

قويمق {գօյմագ} [թ] Տե՛ս voir قومق.

قوين {գօյըն, գօյն} [թ] 1. Ծոց, գոգ. sein 2. Գրպան. poche.

قويو {գօյու} [թ] 1. Նսեմ, մթին. foncé, som-

bre 2. Թանձր. épais.

قويولشمق { գօյուլաշմագ [թ] 1. Թանձրանալ. s'épaissir 2. Խրթնեբանգ լինել. devenir foncé.

قويون { գօյուն [թ] Տե՛ս. قيون ، قوين voir

قويويرمك { գօյվէրմէք [թ] Թողուլ. lâcher.

قويى { գօյը [թ] Վար. en bas: — يوزى երեսն ի վայր. la face contre terre.

قويم { գավիմ [ա] Ուղիղ ، droit, just [قوام են]

قهار { գահհար [ա] Յաղթող ամենայնի. vainqueur à tout [قهر են].

قهر { գահր [ա] 1. Յաղթել, նուաճել, լուծին տակը առնել. vaincre, subjuguer, dompter 2. Ուժգնութիւն. violence 3. [թ. գ] Վիշտ, ցաւ. affliction, chagrin 4. Հոգ ընել, վշտանալ, ցաւագնիլ. se chagriner, s'affliger.

قهراً { գահրէն [ա] Բռնի. par force.

قهرمان { գահրէման [պ] Դիւցազն, կարիճ, քաջ héros, brave [յգ. قهرمانان]. — انه դիւցազնական, դիւցազնաբար. héroïque, héroïquement. — لق ، — ى դիւցազնութիւն. héroïsme.

قهقرى { գահգարա [ա] 1. Ընդ կրունկն դառնալ, նահանջել. revenir sur ses pas 2. Նահանջական. de reculade.

قهقهه { գահգահա* [ա] 1. Քրքիջ. grand éclat de rire 2. Տեսակ մը ծաղիկ. espèce de fleur.

قهوه { գահվէ* [ա] 1. Սուրճ. café 2. Սրճարան. café (lieu): آلتى — նախաճաշ. déjeuner.

قهوه جى { գահվէճի [թ] Սր-ճավաճառ cafétier

قهوه خانه { գահվէխանէ [պ] Սրճարան. café.

قى { գայ' [ա] 1. Փսխել. vomir 2. Փսխումն. vomissement.

قيا { գայա [թ] 1. Ժայռ. roche 2. Խութք. écueil 3. Քար. pierre: — بالغى խարակաձուկ. goujon: طوزى — աղուճակ. sel gemme

قياس { գըյաս [ա] 1. Համեմատել, ի կշիռ դնել, բաղդատել. assimiler, comparer 2. Համեմատութիւն, բաղդատութիւն. assimilation, comparaison 3. Հաւաքաբանութիւն. syllogisme 4. Դատողութիւն. jugement

5. կանոն. règle: Աստ. — نفس ا իւր անձին վրայ չափել. juger sur sa personne, s'assimiler. قبول ايتمز — անհաղդատելի. incomparable.

قياسى { գըեասի [ա] կանոնաւոր. régulier.

قياصره { գայասըրէ* [ա] յգ. قيصرի. pd. قيصر :

قيافت { գըեաֆէթ* [ա] 1. Կերպարանք, aspect, extérieur 2. Զգեստ, ձև. tenue: — علم դիմագիտութիւն. physiognomie: سز — անկերպարան, գձուձ, ապքաստաձև. d'un extérieur laid, mesquin.

قياق { գըեագ [թ] 1. Խիստ. fort, sévère 2. Անագորոյն. cruel: لق — չափազանցութիւն. excès.

قيام { գըեամ [ա] 1. կանգնիլ. se lever 2. Ապստամբիլ. se soulever 3. Ձեռնարկել. se mettre à 4. Ապստամբութիւն. soulèvement: يوم القيام Յարութեան օր. jour de résurrection.

قيامت { գըեամէթ* [ա] 1. Յարութիւն. résurrection 2. Աղմուկ, շփոթութիւն tumulte, confusion

قيت { գըթ [թ] Հազուագիւտ. rare.

قيتلاشمق { գըթլաշմագ [թ] Հազուագիւտ ըլլալ. devenir rare.

قيتلق { գըթլըգ [թ] Սով. disette, famine.

قيجردامق { գըճըրտամագ [թ] Ակռայները կրճտել. grincer, claquer.

قيجردى { գըճըրտը [թ] 1. կրճտելը. grincement 2. Ճռաւչիւն. cri.

قيجى { գըճը [թ] 1. կծուութիւն. âcreté, aigreur 2. կսկիծ picotement

قيجقلامق { գըճըգլամագ [թ] Խտղտել. chatouiller.

قيج { գըչ [թ] 1. Յետոյք. partie postérieure 2. Ետև. derrière 3. Գաւակ. croupe 4. Նաւուն ետևի կողմը. poupe: آتمق — կից տալ. donner des ruades

قيچين { գըչըն [թ] Ետ ետ. à reculons.

قيح { գըհ [ա] Թիժ. Թարախ. pus.

قيحى { գըհի [ա] Թարախակերպ. puriforme.

قيد { գայտ [ա] 1. կապ. lien [յգ. قيود] 2. Հոգ. souci 3. Արձանագրութիւն enregistrement 4. Անհո-

փիչ, սեղմիչ բառ, խօսք. mot, phrase restrictive: ۱ — կա-պել. lier. հոգ ընել. soucier. արձանագրել. enregistrer. حیات — մինչ ցկեանս à vie. viager. — ینه دوشمك , — نده او հոգ ընել, խնամք տանիլ. s'appliquer. — بی անհոգ. indifférent. — بی انه անհոգաբար indifféremment

قیدسز { գայտսըզ [թ] Անհոգ insouciant: — لق անհոգութիւն. insouciance.

قیر { գըր [թ] 1. Դաշտ. champ, campagne 2. Գորշ. gris: Առած. صقاله — دوشمك մօրուքը ճերմկնալու սկսիլ. commencer à devenir gris (la barbe).

قیراغی، قیراط { Տե՛ս. voir قراغی، قراط

قیردرمق { գըրտըրմագ [թ] Կոտ-րել, զեղչել տալ. faire briser, escompter.

قیرغین { գըրղըն [թ] 1. Կոտ-րած. brisé 2. Վշտացած. fâché 3. Կոտո-րած. carnage: — لق գժտու-թիւն. fâcherie.

قیرلاغان { գըրլաղան [թ] Համաճարակ. peste

قیرلق { գըրըլմագ [թ] 1. Կոտ-րիլ, կորիլ. être brisé, péri 2. Սրդողիլ. se fâcher 3. Կոտրտուիլ. se dandiner: — کولمکدن խնդա-լէն մարիլ. se pâmer de rire. — بل ընկճիլ. être brisé, accablé.

قیرمق { գըրմագ [թ] 1. Կոտ-րել, բեկանել, խորտակել. casser, briser 2. Ջնջել. détruire 3. Ծալել. plier 4. Զեղչել. escompter 5. Սրդողեցնել, վշտացնել. fâcher, affliger: Առած. — بروني մէկու մը ամբարտաւանութիւնը իջե-ցնել. rabattre le ton de qn.

قیرمه { գըրմա [թ] 1. Բե-կում. brisement 2. Ծալք. plissage, pli 3. Փոթ froncis, plissure: — لی փոթ-ուած. plissé.

قیرتی { գըրթը [թ] Բեկոր. morceau, fragment:
قیرندی { գըրընտը — اكك — سی փշ-րանք. miette.

قیریق { գըրըգ [թ] 1. Կոտ-րած. cassé, brisé 2. Բեկման տեղի. cassure 3. Սրտաբեկ. fâché: — بلی մէջքաբեկ. échiné. — لق սրտ-աբեկութիւն. abattement. տկարութիւն. indisposition.

قيريقجى { ղըրըգճը [ի] կոտ-րած ոսկրն իւր տեղը հաստատող. rebouteur.

، قيزارتمه ، قيزارتمق، قيز ،قيزاموق، قيزاق، قيزارمق ، قيزشدرمق ، قيزدرمق ،قيزمق، قيزغين، قيزشمق قيسراق،قيزلجق،قيزل { Տե՛ս voir 'قزاق' قزارمق' قزارتمه' قزارتمق 'قز 'قزشمق 'قزشدرمق' قزدرمق' قزاموق • قسراق ' قزمق ' قزل ' قزغين

قيش { ղըշ [ի] Ձմեռ. hiver: — قره միջինք ձմռան. le centre d'hiver. սաստիկ ձմեռ. hiver rigoureux.

قيشلاق { ղըշլագ [ի] Ձմերոց quartier d'hiver

قيشلامق { ղըշլամագ [ի] Ձմեռել. hiverner.

قيشلق { ղըշլըգ [ի] Ձմերնային. hivernal.

قيشله { ղըշլա [ի] Ձմերանոց. caserne.

قيشين { ղըշըն [ի] Ձմեռը. en hiver.

قيص { գայս [ա] բառ. Գըռռդ-ռալն(աղեաց), կարկաչիւն. borborygme.

قيصاج { ղըսաճ [ի] Աքցան tenailles.

قيصاجلامق { ղըսաճլամագ [ի] Աքցանով պըն-դել. pincer avec tenailles.

قيصالتمق { ղըսալթմագ [ի] Կարճել, Համառօտել. accourcir.

قيصالمق { ղըսալմագ [ի] Կարճիլ. se raccourcir.

قيصدرمق { ղըսդըրմագ [ի] Գործիքով մը ուժգին պնդել, ճզմել. pincer ou comprimer avec un outil.

قيصر { գայսէր [ա] 1. Կե-սար. César 2. կայսր empereur [յգ. قياصره].

قيصراق { ղըսրագ [ի] Մա-տակ ձի, ճայիկ, զամբիկ. jument, cavale.

قيصقاج { ղըսգաճ [ի] Շար-ժուն սանդուխ. échelle portative.

قيصقانج { ղըսգանճ [ի] Նա-խանձոտ. jaloux: —لق նախանձոտութ. jalousie

قيصقانمق { ղըսգանմագ [ի] 1. Նախանձիլ. être jaloux 2. Խնայել. épargner.

قيصلمق { ղըսըլմագ [ի] Ուժ-գին պնդիլ. être pincé: — سس ձայնը խեղ-դուիլ. s'enrouer.

قيصمق { ղըսմագ [ի] 1. Ուժ-գին պնդել, ճըն-

չել. pincer, comprimer.

قيصوم { գայսում [ա] բուռ. Թուրք եղևին, բարձուենեակ. aurone.

قيصه { գըսա [ի] 1. կարճ. court 2. համառօտ bref: كسمك — կարճ կապել, համառօտել. couper court.

قيصير { գըսըր [ի] Ամուլ. stéril.

قيصيق { գըսըգ [ի] 1. Սեղմ. serré 2. ճնշեալ. comprimé: سس — մարած խռպոտ, ձայն. voix enrouée.

قيغ { գըղ [ի] Աղբ, Թրիք. fiente (de mouton).

قيغلامق { գըղլամագ [ի] Աղբել fienter.

قيغلجم { գըղըլճըմ [ի] կայծ. étincelle.

قيقرداق { գըգըրդագ [ի] խարբինձ. reste de graisse fondue.

قيل { գըլ [ի] 1. Մազ. cheveu 2. Ձար. poile, crin: Առած. قالدى — քիչ մնաց. peu s'en fallut. بورون — խիստ նեղ հրուանդան. langue de terre très mince. قوروق — մրտիմ (ջրային հաւ մ'է). sarcelle.

قيل { գիլ [ա] و قال — սաուլիս, շշնկոց. de vains propos. քննադատութիւն. critique, scandale.

قيليج { գըլըճ [ի] Տե՛ս. voir قلج.

قيلجيق { գըլճըգ [ի] Փուշ ձկան. arête.

قيلدرمق { գըլդըրմագ [ի] Ընել, կատարել տալ. faire faire, exécuter.

قيلق { գըլըգ [ի] Տե՛ս. voir قلق.

قيللو { գըլլը [ի] Ձարուտ, մազոտ. poilu.

قيلمق { գըլմագ [ի] Ընել, կատարել. faire.

قيلنمق { գըլընմագ [ի] կատարուիլ, être fait, exécuté.

قيله { գըյլէ, գայլէ* [ա] Էջք, Թափուռ. urocèle.

قيم { գըյյէմ* [ա] 1. Արժէքներ. valeurs [եզ. قيمت] 2. գայյըմ Լուսարար կամ ժամկոչ մզկիթի. bedeau d'un mosqué 3 գըյըմ [ի] Ցօշուած. action de hacher.

قيمت { գըյմէթ* [ա] Արժէք valeur [յգ. قيم]. — شناس ، دان — գնահատող. qui sait apprécier.

قيمتلى { գըյմէթլի [ի] 1. Արժէքաւոր. de prix 2. Թանկագին. précieux 3. Յարգի. estimé.

قيمق { գըյմագ [ի] 1. Ցօշել, մանրել. hacher 2.

Չխնայել. ne pas épargner.

قيمه { Գըյմա [թ] Ցօշուած. hachis : قيمه‌جى — յօշարան. hachoir.

قين { Գըն [թ] Պատեան. fourreau, gaîne.

قيناق { Գընաք [թ] Տե՛ս. voir قايناق .

قينامق { Գընամագ [թ] Տե՛ս. voir قنامق .

قيو { Գույու [թ] 1. Հոր. puits 2. Գուբ. fosse.

قيود { Գույուտ قيودات Գույուտաթ* [ա] جمع قيد pd. قيد : احترازيه — Վերապահութիւններ. réserves.

قيور { Գըվըր [թ] — — Ոլորեալ. tortillé.

قيوراق { Գըվըրագ [թ] Պիրկ, կարկամ, ոլորած tortillé, tordu : قيص ا — կաշկանդել. carroter.

قيورجق { Գըվըրճըգ [թ] 1. Գանգուր, գանգուր. crêpu 2. Բարակ պոչով և գանգուր բրդով տեսակ մը ոչխար. espèce de mouton à queue mince et à laine crêpue.

قيورلمق { Գըվըրլանմագ [թ] Ոլորիլ, գալարիլ se tordre, se tortiller.

قيورمق { Գըվըրմագ [թ] 1. Ոլորել, գալարել. tordre, tortiller 2. Ծալք տալ. rendre un pli.

قيورمه { Գըվըրմա [թ] Խծիղ ourlet.

قيوريم { Գըվըրըմ [թ] 1. Գալարում. tortillement 2. Ծալք. pli.

قيوم { Գայյում [ա] 1. Մշտատեւ, յաւիտենական. qui existe toujours, éternel [قيام էն] 2. Ջամիի կոչ կամ լուսարար մզկիթի. bedeau d'un mosqué.

قيومجى { Գույումճը [թ] Ոսկերիչ. orfèvre: لق — ոսկերչութիւն. orfévrerie.

قيون { Գոյուն [թ] Ոչխար, մաքի. mouton, brebis

قيه { Գըյյէ* [ա] Հօխայ. ocque [հմմ. اوقيه օգըյյէ էն]: جديد يكى — Նոր հօխայ, հազարակրամ. kilo.

قى { Գըը [թ] 1. Եզերք, եզր. bord, côte, rive: صره — եզերքին երկայնութեամբ. le long de rivage.

قى Գըը
قيم Գըյըմ } [թ] Ցօշուածք. action de hacher.

ك

ك { քեաֆ, կեաֆ, քէֆ Քսան և հինգերորդ տառ օսմանեան այբուբենի. vingt-cinquième lettre de l'alphabet ottoman.

ك { քէ [ա] Նման, պէս. comme, pareil.

كائن { քեաին [ա] 1. Եղած, գոյացած. qui est, qui existe [كون էն] [էգ. كائنه] 2. Գտնուած. qui se trouve.

كائنات { քեաինաթ* [ա] Համայն արարածք, տիեզերք. créatures, univers: — فخر ‘ — سرور Մուհամմէտ. Mahomet.

كابر { քեաբիր [ա] 1. Մեծ. grand [كبر էն] 2. Անդրանիկ. ainé: — عن ا— اصولی անդրանկութիւն. primogéniture.

كابوس { քեապուս [ա] Մղձաւանջ, մղձաւանջ. cauchemar.

كابين { քեապին [պ] Վարձանք կնոջ. dote.

كاتب { քեաթիպ [ա] 1. Գրող, գրագիր, քարտուղար. qui écrit, commis, clerc, secrétaire [كتب էն] [էգ. كاتبه] [յգ. كتبه ‘ كتاب] 2. Մատենագիր, լաւ գրող. bon écrivain: Աւագ. — باش ‘ — سر առաջին քարտուղար. premier secrétaire. — وحی — Մուավիյէ որ ի գիր կ'առնէր Մուհամմէտի եղած յայտնութիւնքն. Mouavya qui mettait en écrit les révélations faites à Mahomet. — فلك — Փայլածու. Mercure. — الحروف — այս տողերը գրող. l'auteur de cet écrit.

كاتبانه { քեաթիպանէ [պ] 1. Լաւ գրողի վայել. en bon écrivain 2. Մաքուր ոճով. en bon style.

كاتبلك { քեաթիպլիք [թ] Գրագրութիւն, քարտուղարութիւն. secrétariat.

كاخ { քեախ [պ] Հովանոց, բերկրանոց. kiosque

كاذب { քեազիպ [ա] 1. Ստախօս. menteur [كذب էն] [էգ. كاذبه] 2. Սուտ,

կեղծ. faux, contrefait: صبح — աղօտալուսութիւն որ կը կանխէ արշալոյսն. lueur qui précède l'aurore.

کار { քեար [գ] 1. Գործ. œuvre, affaire 2. Արարք. action 3. Ազդեցութիւն. effet, impression 4. Ընող. qui fait [այլ. کاران] 5. [թ. է.] Շահ. profit, gain : Աշտ. آشنا‘ — آزما‘ — آگاه — փորձառու, գիտակ. expert. ا — ազդել. agir. շահիլ. gagner. و بار — բան և գործ occupation. ترك — و بار عالم ا մահանալ, մեռնիլ. mourir.

کاربان { քեարպան [գ] Կարաւան. caravan : سرای — խան, իջեւան. caravansérail.

کارپرداز { քեարփերտազ [գ] Գործակատար. chargé d'affaires.

کارخانه { քեարխանէ [գ] 1. Գործարան, գործատուն. fabrique 2. Բոզանոց. maison de tolérance.

کارد { քեարտ [գ] Դանակ. couteau.

کاردان { քեարտան [գ] Իրազեկ, փորձ. initié, expert [այլ. کاردانان] : ی — Հմտութիւն. connaissance.

کاردیده { քեարտիտէ [գ] Փորձառու. initié.

کارزار { քեարզար [գ] Պատերազմ. combat.

کارساز { քեարսազ [գ] Տե՛ս voir کاردان.

کارشناس { քեարշինաս [գ] Իրազեկ. initié.

کارفرما { քեարֆերմա [գ] Իշխանութեան տէր անձ. homme de pouvoir.

کارگاه { քեարկեահ [գ] Գործատուն. atelier.

کارگذار { քեարկիւզար [գ] Գործունեայ. actif : ی — ‘ لق — գործունէութիւն. activité.

کارگر { քեարկեր [գ] او — Ազդել, ներգործել. produire de l'effet. agir.

کارگیر { քեարկիր [հ] Քարուկիր. en pierre [գոր. քարուկիր էն].

کارلی { քեարլը [թ] Շահաւոր. avantageux.

کاروان { քեարվան [գ] Կարաւան caravan [ռամկ. քէվրան] : سرای — խան, իջեւան. caravansérail

کاریز { կեարիզ [գ] Կոյուղի. égout [ռամկ. կերիզ]

کاس { քե'ս [ա] کاس քեաս [գ] 1. Բաժակ. gobelet 2. Պատեան (ծաղկանց). calice

كاسب { գեասիպ [ս] Շահող, վաստակող. qui gagne [كسب էն] [էք. كاسبه] ։

كاسته { գեասթէ [գ] Պակասած manqué.

كاسد { գեասիտ [ս] 1. Վաճառումը դադրած. stagnant [كساد էն] [էք. كاسده] 2. Դժուար վաճառուող. de mauvais débit.

كاسر { գեասիր [ս] Բեկանող qui brise [كسر էն] [էք. كاسره] ։ الضياء — բեկբեկիչ լուսոյ. réfringent. — الحجر քարաբեկ (բոյս մ՚է). saxifrage.

كاسه { գեասէ [գ] Սկաւառակ ոսկուտեղ. écuelle.

كاسه‌ليس { գեասէլիս [գ] Պընակալէզ, Հացկատակ. parasite [ջք. كاسه‌ليسان]

كاش { գեաշ [գ] Երանի թէ. plût à Dieu que !

كاشانه { գեաշանէ [գ] 1. Սենեակ. chambre 2. Բնակարան. logis 3. Բոյն. nid.

كاشف { գեաշիֆ [ս] 1. Երեւան հանող, ի յայտ ածող. qui découvre [كشف էն] [էք. كاشفه] 2. Գիւտիչ, գտակ. découvreur.

كاشكى، كاشكه { գեաշգէ [գ] Երանի թէ, Եթէ թէ. plût à Dieu ! oh si ! puisse que !

كاظم { գեազըմ [ս] Բարկութիւն զսպող. Երկայնամիտ. qui refrène, réprime sa colère.

كاغد { գեաղըտ [գ] 1. Թուղթ papier 2. Խաղաթուղթ. carte à jouer 3. Թղթեայ. de papier: [աղաքէհատ] ։ ـجى — թղթավաճառ papetier. ـخانه — թղթի գործարան. fabrique de papier.

كاف { գեաֆ [ս] Քեաֆ [գ] Անուն ك տառին. nom de la lettre ك ։

كافر { գեաֆիր [ս] 1. Ծածկող. qui cache [كفران էն] 2. Ուրացող. qui nie 3. Անհաւատ, հեթանոս. infidèle, païen [էք. كافره] [ջք. كفار ، كفره] ։ Աւոց. الذنوب — քաւիչ մեղաց. expiateur. — النعم ، — نعمت — ապերախտ, ապաշնորհ. ingrat. ـلك — անհաւատութիւն. infidélité.

كافل { գեաֆիլ [ս] Երաշխաւոր. garant [كفالت է]

كافور { գեաֆուր [գ] Քաֆուր. camphre : ى — քափուրախառն. camphré. Սպիտակ. blanc.

كافه { գեաֆֆէ* [ս] Բոլոր, ամէն. tout: كافة ամէնքը. le tout, entièrement.

كافى { քեաֆի [ա] 1. Բաւա-կան. suffisant [كفايت-էն] [էգ. كافيه] 2. Բաւ. assez.

كاكل { քեաքիւլ [ա] Խոպոպիք boucle de cheveux

كالا { քեալա [պ] Կերպաս. étoffe.

كالاول { քեալ-էվվել [ա] Առաջ-ուան պէս, քան ա-ռաջինոյն comme auparavant

كالبد { քեալըպըտ [պ] 1. Մար-մին, իրան. corps 2. Կաղապար. moule.

كام { քեամ [պ] 1. Կամք, կամեցողութիւն, փա-փաք. volonté, désir 2. Ճա-շակ. goût: Առց. الق — ճա-շակել. goûter. վայելել. jouir. — و نا — կամայ և ա-կամայ. bon gré mal gré.

كامبخش { քեամպախշ [պ] Կա-մակատար. qui satisfait au désir de qn.

كامين { քեամ-յին [պ] Երանելի. bien heureux

كامران { քեամ-րան } ى — ՝ لق — Ե-րանութիւն. félicité, bonheur.

كامكار { քեամքեար [պ] Կա-մակարող puissant

كامل { քեամիլ [ա] 1. Կա-տարեալ. parfait, achevé [كمل-էն] [էգ. كامله] [ջգ. كاملين] 2. Լեցուն, ամ-բողջ. plein, entier 3. իմաստուն, կատարելամիտ. sage 4. [բ.գ] Հասուն, հա-սուկ. d'un âge mûr.

كاملا { քեամիլէն [ա] Կատա-րելապէս, ամբող-ջապէս. parfaitement, com-plètement, entièrement.

كامن { քեամին [ա] Ծածուկ, գաղտ. caché.

كامور { քեամ-վէր } [պ] Կամա-գիւտ. qui réalise ses désirs.

كامياب { քեամ-եապ }

كان { քեան [պ] Հանք. mine

كأن { քէէննէ [ա] Իբր թէ. comme si.

كانون { քեանուն [պ] Վառա-րան. poêle: اول — Դեկտեմբեր. Décembre. — ثانى Յունուար. Janvier.

كانه { քէէննէհու [ա] Իբր թէ comme si.

كاو { կեավ [պ] Կով. bœuf, vache [ջգ. كاوان].

كاور { կեավուր 1. Անհա-ւատ. infidèle [ադղ. كافر-էն] 2. Կրակապաշտ. guèbre [ադղ. كبر-էն].

كثول { քէհուլ [ա] Ալքոհոլ, բարկ գինւոյ. al-cool: ى — ՝ ىه — ալքոհոլա-կան. alcoolique.

كثوليت { քէհուլիյէթ* [ա] +ե՛. Ալքոհոլու-

թիւն. alcoolisme.

کاوی { քեավի [ա] խարող, կիզիչ. caustique.

کاه { քեահ [պ] 1. Յարդ, paille 2. Պակասեցը-նող. qui diminue.

گاه { կեահ [պ] 1. Երբեմն. tantôt, quelquefois 2. Պահ, ժամ. temps 3. Տեղի. lieu: — ب — մերթ ընդ մերթ. de temps en temps. tantôt.

کاهربا { քեահրիւպա [պ] (յարդ յափշտակող) Սաթ, ելեքտրիոն. ambre jaune.

کاهکشان { քեահքիւշան [պ] Յարդագող, ծիր-կաթին. voie lactée.

کاهل { քեահիլ [ա] Ծոյլ, թոյլ, մեղկ. paresseux, lent [کهالت էն] [յք. کهله]

کاهن { քեահին [ա] Հարցուկ, ըղձապատու. devin [کهانت էն] [յք. کهنه] [յք. کهنه] 2. Քահանայ. prêtre.

کاهواره { քեահուարէ [պ] Օրօրոց. berceau.

گاهی { կեահի [պ] Երբեմն, երբեմն. quelquefois: — جه մերթ. tantôt.

کب { քէպպ [ա] Վայրահակ Շարժում. pronation.

کبائر { քէպաիր* [ա] Մեծ մեղքեր. grands péchés [եզ. کبیره].

کباب { քէպապ [ա] խորոված rôti: ـجى — խորովածի ծախող. celui qui vend des viandes rôties.

کباده { քէպատէ [պ] Թոյլ աղեղ որով աղեղնաւորք կը մարզին նետաձգութեան. arc léger dent on se sert pour s'exercer à tirer.

کبار { քիպար [ա] 1. Մեծեր. les grands [եզ. کبیر] 2. Մեծամեծք. grands personnages 3. [թ.գ.] Ազնուական. noble, gentilhomme: ـجه — ազնուաբար. noblement لق — ազնուութիւն, ազնուականութիւն. noblesse. — کلام Հանճարեղ ասացուած ականաւոր արանց. առած. apophtegme, maxime.

کبارلشمق { քիպարլաշմագ [թ] Մեծնալ, ազնուանալ. devenir noble, grand.

کبد { քէպտ, քէպէտ [ա] Լեարդ. foie: — التهاب լերդատապ. hépatite.

کبدی { քէպէտի [ա] Լերդային. hépatique.

کبر { քիպր [ա] 1. Մեծութիւն. grandeur 2. Հպարտութիւն. orgueil 3. քիպէր Տարէորութիւն. âge avancé, vieillesse.

كبر { կեպր[պ] կրակապաշտ. guèbre [ժք. كبران]:

كبرا { քէպրա* [ա] Ամենամեծ, մեծագոյն. le plus grand [էք. اكبر ի]:

كبراء { քէպէրա*[ա] Մեծամեծք. grands personnages [էզ. كبير]:

كبرمك { կեպրէմէք [ի] Սատկիլ. périr.

كبرى { քէպրա* [ա] Տե՛ս. voir كبرا:

كبرياء { քիպրիյա*[ա] 1. Մեծութիւն Աստուծոյ. grandeur de Dieu 2. Աստուած. Dieu.

كبريت { քիպրիթ* [ա] 1. Ծըծումբ. souffre 2. Լուցկի. allumette: Աւոյ. اخير — վերծծմբաւոր. persulfure. — حامض ծծմբական թթու. acide sulfurique. احر — փիլիսոփայական քար. pierre philosophale. جى— լուցկիավաճառ. vendeur d'allumettes. كسلك — գունատիլ. devenir pâle.

كبريتى { քիպրիթի [ա] 1. Ծըծմբական. sulfurique [էք. كبريتيه] 2. Ծծըմբախառն. sulfureux 3. Գունատ. pâle: ت— ծծմբատ. sulfate. يد— ծծմբիտ. sulfide.

كبش { քէպշ[ա] Խոյ. bélier [ժք. كباش]:

كبك { քէպք [պ] Կաքաւ. perdrix [ժք. كبكان]:

كبوتر { քէպութէր [պ] Աղաւնի. colombe.

كبود { քէպուտ [պ] կապոյտ bleu, azuré.

كبه { քէպէ [ի] 1. Քուրձ, թաւալածի ձուձ. cilice, guenille 2. կեպէ Յղի. enceinte, grosse: لك— յղութիւն. grossesse.

كپى { քէփի [պ] կապիկ. singe [ժք. كپيان]:

كى { կեպի [ի] 1. Պէս, նման. comme, tel que 2. Մինչ այն. aussitôt que.

كيبجه { կեպիճէ [ի] Գրեթէ, պէս. presque, comme.

كبير { քէպիր [ա] 1. Մեծ. grand [كبر էն] [էք. كبيره] [ժք. كبار ' كبراء] 2. էրգ. Չափահաս. majeur, adulte. الرأس — մեծագլուխ. macrocéphale. القدم — մեծոտն. macropodie.

كبيره { քէպիրէ* [ա] Մեծ մեղք, ոճիր. grand péché, crime [ժք. كبائر]:

كبيسه { քէպիսէ* [ա] Նահանջ օր. le bissexte: — سنة նահանջ տարի

année bissextile.

كبازه { քեպազէ Խայտառակ ignoble, infâme [Իսմ. كباده էն]: ا — խայտառակել. exposer à la risée du public. առարկացնել, նուաստացնել. avilir.

كبازه‌لتمك { քեպազէլէթմէք [Ի] Առարկացընել, նուաստացնել. avilir.

كبازه‌لك { քեպազէլիք [Ի] Խայտառակութիւն, նշաւակութիւն. ignominie.

كبازه‌لنمك { քեպազէլէնմէք [Ի] Անարգանալ, առարկանալ. s'avilir.

كبچه { քեփչէ [Ի] Շերեփ. grande cuillère.

كبرى { քեօփրի [Ի] Տե՛ս. voir كوپرى.

كبك { քեփէք [Ի] 1. Թեփ, երմուկ. son 2. Գըլխու թեփ. pellicule.

كبنك { քեփէնէք [Ի] 1. Կափարիչ, փեղկ. trappe, fermeture 2. Վերնադուռ. vanne 3. քեփէնէք. Թիթեռ. papillon.

كتائب { քէթաիպ* [Ա] յգ. كتيبهի. pd. كتيبه:

كتاب { քիթապ [Ա] Գիրք, մատեան. livre [յգ. كتب]: Աստ. الله — Կուրան. Coran. — اهل սուրբ գրոց հաւատացողք. les croyants aux livres sacrés. — حساب ا Հաշուել. faire le compte.

كتّاب { քէթթապ* [Ա] Քարտուղարներ. secrétaires [եզ. كاتب]: رئيس الكتاب افندی Հին տիտղոս արտաքին գործոց նախարարի. titre ancien du ministre des affaires étrangères.

كتابت { քիթապէթ* [Ա] 1. Գիր, գրութիւն. écriture 2. Գրագրութիւն, քարտուղարութիւն. secrétariat 3. Գրագիտութիւն. littérature 4. Նամակագրութիւն. cours épistolaire.

كتابجى { քիթապճը [Ի] Գրավաճառ, գրածախ. libraire: لق — գրավաճառութիւն. profession de libraire, librairie.

كتابخانه { քիթապխանէ [Պ] Գըրատուն. bibliothèque, librairie.

كتابه { քիթապէ* [Ա] Արձանագրութիւն. inscription: سنك مزار — տապանագիր. épitaphe.

كتابى { քիթապի [Ա] Գրապահ, գրապետ. bibliothécaire.

كتان { քեթթան [Ա] 1. Վուշ, կտաւ. lin 2. Վըշ-

եայ. de lin: طاغ ی— քար մ'է, յորմէ անկիզելի կտաւ և պատրոյգ կը գործեն. amiante: تخمی — կտաւատ. graine de lin. جك— Ջրի-մուռ, գորտնբուրդ. algue.

كتب { քէ-թիւպ* [ա] Գիր-քեր. livres [եզ. كتاب]

كتبخانه { քէ-թիւ-պխանէ [պ] Գրատուն, գրադարան. bibliothèque.

كتبه { քեթեպէ* [ա] Քարտուղարներ. դպրագիրներ. secrétaires [եզ. كاتب].

كتبه { քեթեպէհու [ա] Անի գրեց celui-ci a écrit

كتخدا { քէթխիւտա [պ] 1. Տանուտէր. maître de la maison 2. Վերակացու. intendant, surveillant: قپو —سی Դրան գործակատար. chargé d'affaires de la Porte. لق— Վերակացութիւն. intendance.

كتره { քէթրէ [թ] Տե՛ս. voir كثيرا.

كتف { քէթիֆ [ա] Ուս. épaule.

كتفى { քէթֆի [ա] Ուսոյ. scapulaire [էգ. كتفيه].

كتله { քէ-թլէ* [ա] Զանգուած, արձան. bloc.

كتم { քեթմ [ա] 1. Թագուցանել, ծածկել. cacher, celer 2. Գաղտնի պահել. tenir secret.

كتمان { քէթման [ա] Թագուցում, Թագուստ. action de cacher.

كتمك { կիթմէք [թ] 1. Երթալ, aller 2. Փարատիլ, սպառիլ. s'en aller 3. Դիմանալ. durer 4. Ծախսուիլ. se dépenser: Առաջ. — آرايه մէջ խաղալ, կորնչիլ. périr. — الدن կորնչիլ. être perdu. عقل باشدن — շուարիլ. être hors de soi. كيدەرك ' كيتكيده ' كتدكجه աստկու, գամ. քան զգամ. peu à peu, de plus en plus.

كتن { քէթէն [թ] Տե՛ս. voir كتان.

كتورتمك { կեթիւրթմէք [թ] Բերել տալ. faire venir, amener.

كتورلمك { կեթիւրիլմէք [թ] Բերուիլ. être apporté, amené.

كتورمك { կեթիւրմէք [թ] Բերել. apporter, amener: Առաջ. — دنيايه Ծնունդ տալ, ծնել. donner la vie, naître. — وجوده Ստեղծել, ի գոյ ածել. créer.

كتوم { քէթում [ա] Գաղտնապահ. discret.

{ كثيرمك، كثيرلك، كثيرتمك [Բ] Տե՛ս. voir كتورتمك ' كتورمك ' كتورلك :

كتيبه { +քէթիպէ* [Ա] Բանակ, զօրախումբ armée, division [ջէ. كتائب] :

كثافت { +քէսաֆէթ* [Ա] Ա. Խտութիւն. densité Բ. Անթափանցութիւն, գիմնհարութիւն. opacité.

كثرت { +քէսրէթ* [Ա] Ա. Շատութիւն, բազմութիւն. abondance, pluralité Բ. Յաճախութիւն. fréquence: ـه — ' اوزره — շատ, բազում. en abondance. յաճախ. fréquemment. لى — շատ, բազմաթիւ. en grand nombre. nombreux.

كثير { +քէսիր [Ա] Ա. Շատ, առատ, բազում. nombreux, abondant [كثرت էն] [էք. كثيره] Բ. Յաճախ. fréquent: Ա. الاضلاع — բազմանկիւն. polygone. — الظهور' الوقوع — յաճախ պատահող. qui arrive souvent. الالوان — բազմերանգ. polychrome. الازهار — բազմածաղիկ. polyanthe.

كثيرا { +քէսիրա [Ա] Գազի խէժ, կուեզ. gomme adragante [ով. — كتره] :

كثيف { +քէսիֆ [Ա] Ա. Խիտ. dense [كثافت էն] [էք. كثيفه] Բ. Անթափանց, գիմնհար. opaque.

كج { +քէճ [Պ] Ծուռ, թիւր qui n'est pas droit. de travers, pervers.

كچ { քէճ [Թ] Ուշ, անագան tard : قالمق — ուշանալ, յապաղիլ. tarder.

كجراى { +քէճ րէյ [Պ] Ա. Յոռետես. pessimiste Բ. Թիւր մտածող. qui ne juge pas raisonnablement [ջէ. كجبينان] :

كجبين { +քէճ պին [Պ]

كجرو { +քէճրէվ [Պ] Թիւրագնաց. pervers.

كجنهاد { +քէճնիհատ [Պ] Թիւր բնութեամբ, չար. d'un naturel pervers. malicieux.

كچكدرمك { քէճիքտիրմէք [Թ] Ուշացնել, յապաղել. retarder, différer.

كچكمك { քէճիքմէք [Թ] Ուշանալ. tarder.

كچر { քէչէր [Թ] Անցուկ, բանուկ. qui a du cours, du débit.

كچشدرمك { քէչիշտիրմէք [Թ] Անցնել, թողուլ. faire ou laisser passer

كچكول { +քէշքիւլ [Պ] Թասս մուրացող աղքատի-

շայ· plateau d'aumône des derviches mandiants.

كچكين { Կէչկին [Թ] Անցած. dépassé.

كچلمك { Կէչլէմէք [Թ] Անցնիլ. passer.

كچمش { Կէչմիշ [Թ] 1· Անցեալ. passé 2· Ննջեցեալ. mort, défunt.

كچمك { Կէչմէք [Թ] 1· Անցնիլ. passer, traverser, dépasser, devancer 2· Թափանցել. pénétrer 3· Հրաժարիլ. renoncer à 4· Դադարիլ. cesser 5· Դիւրավաճառ լինիլ. avoir du débit 6· Զրկուիլ. se priver de : Աօօյ. — الە բռնուիլ. être attrapé. — بربرينه խառնակիլ. s'embrouiller

كچمه { Կէչմէ [Թ] Ագուցիկ. qui entrent les uns dans les autres. emboîté.

كچن { Կէչէն [Թ] Անցեալ. passé, écoulé: كلن — گچن անցորդք. les passants. — لرده انցեալներըը. dernièrement.

كچندرمك { Կէչինտիրմէք [Թ] Ապրեցնել, Հոգալ. faire vivre. entretenir.

كچنمك { Կէչինմէք [Թ] 1· Ապրիլ. vivre, subsister de qc. 2· Յաւակնիլ passer pour. faire le.

كچنمه { Կէչինմէ- / كچنجك Կէչինճէկ { [Թ] Ապրուստ entretien, de quoi vivre.

كچورمك { Կէչուրմէք [Թ] 1· Անցնել. faire passer 2· Ազատիլ. se débarrasser 3· Ագուցանել. emboîter: Աօօյ. — كوزدن գննել. examiner, passer de vue. — دیش յաղթել. vaincre. — سوز Համոզել persuader

كچوك { Քէչիւք [Թ] Տե՛ս. voir كوچك.

كچه { Քէչէ [Թ] 1· Թաղիք. feutre 2· Գորգ. tapis 3· Ընդարմացեալ. engourdi 4· Թաղեայ. de feutre

كچەلنمك { Քէչէլէնմէք [Թ] Ընդարմանալ. s'engourdir, s'étourdir.

كچى { Քէչի [Թ] Այծ. chèvre: Աօօյ. بوينوزى — եղջիւր (պտուղ). caroube. طاغ — քարայծ. chamois.

كچيجى { Կէչիճի [Թ] Անցաւոր. passant.

كچيد { Կէչիտ [Թ] 1· Անցք, Ճանապարհ. passage, sentier 2· Կիրճ. détroit, col 3· Հուն. gué 4· Չու (թռչնոց). migration des oiseaux 5· Զօրահանդէս.

revue des troupes.

كچيرمك ، كچيرتمك { Տէ՛ս voir كچورمك ، كچورتمك.

كچيم { Կէչիմ [Բ] Անցք, վաճառումն. débit.

كحال { Քեհհալ [Ա] Ակնաբոյժ oculiste [كحل Տե՛ս].

كحالت { Քեհհալէթ* [Ա] كحالق Քեհհալըգ [Բ] Ակնաբուժութիւն. métier d'un oculiste.

كحل { Քեհլ [Ա] Մարիր. collyre.

كد { Քէտտ [Ա] Նեղութիւն, աշխատ. peine.

كدا { Կէտա [Պ] 1. Մուրացիկ. mendiant [յգ. كدايان] 2. Չքաւոր. indigent: — كدايى մուրողութի. mendicité.

كداخته { Կէտախթէ [Պ] Հալած. fondu.

كداز { Կէտազ [Պ] 1. Հալեցնող. qui fond 2. Մաշեցնող. qui consomme 3. Հալումաշ. consomption.

كداس { Քէտաս [Ա] Փռնչելն ձիոց. ébrouement

كدر { Քէտէր [Ա] 1. Վիշտ, ցաւ. chagrin, affliction [յգ. اكدار ، كدور] 2. Փորձանք. adversité, malheur : — ايتمك վշտահարիլ. se chagriner. — لى վշտահար, վշտադին. abattu, affligé.

كدرلنمك { Քէտէրլէնմէք [Բ] Վշտահարիլ, ցաւագնիլ. être abattu de chagrin. s'affliger.

كدشمك { Կէտիշմէք [Բ] Քերուիլ. démanger

كدك { Կէտիք [Բ] Տե՛ս. voir كديك.

كدمه { Քէտմէ* [Ա] Սպի. cicatrice.

كدور { Քիւտուր كدورات Քիւտուրաթ* [Ա] յգ. كدر

كدورت { Քիւտուրէթ* [Ա] Թախծութիւն, վիշտ. affliction: — نامه ցաւակցական գիր. lettre de condoléance.

كده { Քէտէ [Պ] 1. Տեղ. lieu 2. Տուն maison

كدهلك { Կէտէլիք [Բ] Կապարճ carquois.

كدى { Քէտի [Բ] Կատու. chat: — اوتى կատուի խոտ. valériane. — مسك كدى մշկոյ կէզի. civette.

كدى { Կէտի [Բ] Այր որոյ կին չէ հաւատարիմ, կաւատ. cocu.

كديك { Կէտիք [Բ] 1. Առանձնաշնորհում. privilège 2. Արուեստաւորաց արտօնութիւն. patente donnée aux artisans 3. Խրամ, պատսպարուած.

brèche, fente 4. Անցք, կիրճ. détroit, défilé 5. Ատամնաթափ. brèche-dents. 6. Կորած, նիշ. côche.

كديكلو } Կէտիքլի — كديكلى [Բ] Առանձնաշնորհ-եալ, արտօնեալ. privilégié, patenté.

كذا } Քեզա [Ա] 1. Նոյնպէս. aussi, de même 2. Նոյն. dito, idem.

كذاب } Քեզզապ [Ա] 1. Կարի ստախօս. grand menteur [كذب էն] 2. Քեզզապ. Ժանտաջուր. eau-forte, acide azotique [Բառբ. تيزاب էն]:

كذار } Կէօզար [Պ] 1. Անցք passage 2. Անց-նող, անցուցանող. qui passe 3. Կատարող. qui accomplit 4. Հատուցանող. qui paye.

كذارنده } Կէօզարէնտէ [Պ] Անցընող. qui passe

كذاف } Կէօզաֆ [Պ] Ունայն խօսք parole vaine

كذب } Քեզպ [Ա] 1. Ստու-թիւն. fausseté 2. Սուտ. mensonge.

كذر } Կէօզէր [Պ] 1. Անց-նող. qui passe 2. Անցք. passage : ا — անց-նիլ. passer.

كذران } Կէօզէրան [Պ] 1. Անցած. passé 2. [Բ. Գ.] Անցք. écoulement : ـنده — անցուցանող. qui fait passer. ا — անցնիլ. passer.

كذركاه } Կէօզէրկեահ [Պ] Անցք, ճանապարհ. passage, parcours.

كذشت } Կէօզէշթ [Պ] Անցք, անց. passage.

كذشته } Կէօզէշթէ [Պ] 1. Անցած. passé [յԳ. كذشتكان] 2. Անվճար մնացած arriéré 3. Տոկոս. intérêt.

كذلك } Քեզալիք [Ա] 1. Նը-մանապէս. aussi, de même 2. Նոյն. dito.

كر } Կէր [Պ] 1. Եթէ. si [Համ. اكر էն] 2. Ընող qui fait : — دعا աղօթող, աղօթկեր. qui prie Dieu.

كر } Քէրր [Ա] Յարձակումն. attaque, charge.

كرا } Քիրա [Ա] Վարձք loyer: ويرمك ـيه — վարձու տալ. louer. ـلق — վարձու. à louer. ـسى ديش — կոչնականներու տրուած պարգեւ. don qu'un personnage fait à ses hôtes.

كرائم } Քէրաիմ* [Ա] յգ. կրիմէի. pd. كريمه:

كرات } Քէրրաթ* [Ա] Ան-գամներ. fois [Եւ. كره]: جدولى — պիւթագորական

ադիւսակ. table de Pythagore.

کرات { գէրաթը* [ա] ճէ. գէրէ. pd. کره،

کراته { գէրաթա [و] Կաւատ cocu, maquereau

کراجی { գէրաճը [ը] 1. Վարձաւոր. locataire 2. Գրաստ վարձու տուող. qui donne à louer des bêtes de sommes : —لق վարձուորութիւն. état d'un locataire.

کرار { գէրրար [ա] Կրկին և կրկին յարձակող. qui fait des attaques répétées [کر էն]،

کرار { գէրար* [ա] Անգամ, ներ. fois [էղ. کره] —ا. քանիցս. maintes fois.

کراز { գէրազ [ը] Կեռաս. cerise.

کراسته { գէրասթէ [ը] Տե՛ս voir کرسته،

کراسی { գէրասի* [ա] ճէ. کرسی ի. pd. کرسی،

کرالمق { գէրալամագ [ը] Վարձել. donner ou prendre à louer.

کرام { գէրամ* [ա] ճէ. کریم ի. pluriel de کریم،

کرامت { գէրամէթ* [ա] 1. Սքանչելիք, հրաշք. miracle [ճէ. کرامات] 2. Սքանչելի գործ կամ խօսք. action ou propos prodigieux

کران { գէրան [պ] 1. Ծանր. lourd 2. Թանկ. cher 3. գէրան. Սահման, եզր. borne, bord.

کرانبها { գէրանբահա / کرانمایه գէրանմայէ [պ] Ծանրագին, Թանկագին. précieux.

کراویه { գէրավիյէ* [ա] Քիմիոն. Հայ կամ վայրի չաման. carvi.

کراهت { գէրահէթ / کراهیت գէրահիյէթ* [ա] 1. Զզուանք, չկամութիւն, գարշում. dégoût, répugnance, aversion: مع الکراهیه ակամայ. avec répugnance.

کراهةً { գէրահէթէն* [ա] Ակամայ. à contre-cœur, forcément.

کرباس { գէրպաս [պ] Ոստայն, կերպաս. toile.

کربت / کربه { գիւրպէթ / գիւրպէթ* [ա] Տրտմութիւն, վիշտ. tristesse, chagrin.

کربه { Կէօրպէ [պ] Կատու. chat.

کرپی { գէրփի [ը] Ոզնի. hérisson.

کربیج { գէրփիճ [ը] Անեփ աղիւս. brique non cuite.

کرپیك { կէրփիկ [ի] Թարթիչ. cil.

کرتنكلر { կէրթինկէլէր[ի] Մողէզ. lézard.

کرته { կէրթէ [ի] 1. Աստիճան. degré 2. Յարմար առիթ. moment propice

کرتیك { կէրթիկ [ի] Կտրուած, փորուած. coche, entaille.

کرتین { կէրրէկին* [տ] 1. Երկու անգամ. deux fois 2. կէրէկնէր Երկու գունդ. deux globes.

کرج { կէրճ [տ] Մգլոտութիւն. moisissure.

كرجستان { Կիւրճիսթան [պ] Վրաստան. Géorgie.

کرجی { Կիւրճի [ի] Վրացի. Géorgien: ـجه— Վրացերէն. langue Géorgienne.

کرچك { կէրչէկ [ի] Ճշմարիտ. vrai, vraiment: دن— իրօք. vraiment.

کرچه { կէրչէ [պ] Թէպէտեւ quoique.

کرخانه { կէրխանէ Բոզանոց. maison de tolérance [Տես. کارخانه էն].

کرد { կէրտ [պ] 1. Դարձող qui tourne 2. կէրտ. Բոլորակ. rond 3. փոշի. poussière.

کرد { Քիւրտ [տ] Քիւրդ, Կուրդիք. Kurde.

کرداب { կիրտապ [պ] Յորձանք. tourbillon

کردار { կիրտար [պ] Գործ, վարք, ընթացք. action, conduite.

کردان { կէրտան [պ] Դարձող. qui tourne.

کردان { կէրտան Ուլն, վիզ. cou [Տես. کردن էն]: لق— մանեակ. collier.

کردباد { կիրտպատ [պ] Մըրրիկ. tourbillon.

کردستان { Քիւրտիսթան [պ] Քիւրդաստան, Կուրդուաց աշխարհ. Kurdistan

کردش { կէրտիշ [պ] Դարձուած, շրջան tour, tournée, circonvolution.

کردك { կէրտէկ[պ] կէրտէկ[ի] Հարսի սենեակ, առագաստ. chambre, couche nuptiale.

کردکار { կիրտկեար [պ] Ստեղծող créateur

کردل { կէրտիլ [ի] Տաշտիկ cuveau.

کردن { կէրտէն [պ] Վիզ, պարանոց. cou, nuque: Առա. فراز — Խրոխտ fier. داده —Հնազանդ. soumis

کردنکش { կէրտէնքէշ[պ]Խեռ, անհնազանդ. désobéissant, rétif.

كردون { կէրտուն [գ] Եր-կինք. ciel : — مرتبه երկնասլացական. aussi élevé que le ciel.

كردونه { կէրտունէ [գ] Կառք voiture, char.

كرده { կէրտէ [գ] Ըրած. fait : — تأسيس Հիմնած. fondé, établi.

كرز { կէօրզ [գ] Երկաթէ մեծ լախտ. grande massue en fer.

كرسته { կէրէսթէ [ի] Ատաղձ bois de construction. charpente : جى — ատաղձավաճառ. marchand de charpente.

كرسنه { կէօրսնէ [գ] Անօթի. affamé.

كرسى { քիւրսի [ա] 1. Գահ. trône [Jt. كراسى] 2. Աթոռ. chaise 3. Բեմ, ամպիոն. chaire 4. Գլխաւոր քաղաք, աւան. chef-lieu

كرش { քէրէշ [ի] Տե՛ս. voir كريش.

كرشمه { քէրէշմէ, կէրէշմէ [ի] 1. Գաղտագողի և քաղցր հայեցուած. œillade 2. Պչրանք. coquetterie, gestes amoureux.

كرفت { կէրէֆթ [գ] 1. Բռնուածք. prise 2. Տեսակ մը հիւսուած գիր. espèce d'écriture entrelacée: — اخذ و Ձերբակալում. arrestation.

كرفتار { կէրէֆթար [գ] او — Բռնուիլ, ենթակայ ըլլալ. être atteint, exposé, sujet. éprouver.

كرفته { կէրէֆթէ [գ] Բռնուած. saisi.

كرك { կէօրք [գ] Գայլ. loup [Jt. كركان].

كرك { կէրէք [ի] 1. Պարտ է, պէտք է. il faut, il convient 2. Պէտքը, պիտոյք. convenance, necessité 3. Թէ. tant, soit.

كركدن { քէրքէտէն քէրքէտան [գ] Ռնգեղջիւր. rhinocéros.

كركس { քէրքէս [գ] Անգղ. vautour.

كركف { կէրկէֆ Գործի ասեղնագործաց կարկահ. métier à broder [Jt. كاركاه].

كركمك { կէրէքմէք [ի] Պէտք ըլլալ, պարտ ըլլալ. convenir, falloir.

كركى { կէրկի [ի] 1. Պրկում. tension 2. Պրկոց. bandoir 3. կէրէչի. — سى քաշ արժանաւոյն. comme il faut.

کرکین { Կէրկին [ի] Պիրկ, ձգտեալ. tendu::
ـلك — պրկութիւն. tension.

کرلمك { Կէրէլմէք [ի] Պրկիլ se tendre.

کرم { Քէրմ [ա] Որթ. vigne, cep [ﺟﻤ. کروم]:

کرم { Քէրէմ [ա] 1. Ազնուութիւն. noblesse 2. Շնորհ, բարութիւն, grâce, faveur, bonté.

کرم { Կէրմ [ղ] Ջերմ, տաք. chaud.

کرما { Կէրմա [ղ] 1. Ամառ. été 2. Քիւրմա* [ա] 3. բ. کرکی. pd. برك:

کرمابه { Կէրմապէ [ղ] Բաղնիք. bains chauds

کرمان { Քիրման[ի] Աղեկատ quenouille.

کرمك { Կէրմէք [ի] Պրկել. tendre: — گوکس կուրծք տալ. résister vaillamment.

کرمکار { Քէրէմ-քեար
کرمکستر { Քէրէմ-կիւսթէր [ղ] Առատաձեռն, շնորհատու généreux, bienfaisant: ی— շնորհատութիւն. առատաձեռնութիւն générosité, libéralité.

کرمی { Կէրմի [ղ] 1. Ջերմութիւն. chaleur 2. Փոյթ, եռանդ. activité.

کرمیت { Կէրմիյէթ* [տաճ.] Գործունէութիւն, փոյթ. activité.

کرمید { Քէրէմիտ [ի] Կղմինդր. tuile.

کرو { Կէրէվ [ղ] Գրաւ, պատանդ. gage.

کروان { Քէրվան [ղ] Տե՛ս voir کاروان.

کروبی { Քէրուպի [ա] Քերովբէական Chérubin

کروت { Քէրէվէթ [ի] Տախտ lit monté.

کرور { Քիւրուր [ա] Կրկնում. répétition.

کروم { Քիւրում* [ա] Որթեր. vignes, ceps.

کروه { Կիւրուհ [ղ] Խումբ, դաս, գունդ. groupe, foule, classe.

کروی { Քիւրէվի [ա] Գնդաձեւ. sphérique [کره ﺑﻦ] [ﻣﺆ. کرویه] [ﺟﻤ. کرویات]

کرویت { Քիւրէվիյէթ* [ա] Գնդաձեւութիւն sphéricité.

کرویز { Քէրէվիզ [ի] Կարոս céleri.

کره { Քէրհ [ա] Տե՛ս voir کراهت.

کره { Քէրրէ* [ա] Անգամ. fois [ﺟﻤ. کرات ، کرار]

کره { Քիւրէ* [ա] 1. Գունդ. globe [ﺟﻤ. کرات] 2. Գնդակ. boule 3. Երկրա.

գնդաձև մարմին. sphère : ارض — երկրագունդ. globe terrestre. دیلیمی — գնդաձև անկիւն. coin sphérique. نساله — պատարույգ վիրաց. bourdonnet.

کرها { քէրհէն [տ] Զուղէնալով, ակամայ. à contre-cœur, forcément.

کری { կէրէ [ի] Տե՛ս. voir کیرو.

کریان { կէրեան [պ] 1. Ողբացող. qui pleure 2. Ողբալով. pleurant: او — ողբալ. pleurer.

کریبان { կէրէպան [պ] Օձիք. collet.

کریخته { կէրիխթէ [պ] Փախած. fuit.

کرید { կէրիտ [ի] Կրետէ. Crète: لی — Կրետացի. Crétois.

کریز { կէրիզ [պ] 1. Փախուստ. fuite 2. Փախչող. qui fuit: — مردم մարդատեաց. misanthrope.

کریز { կէրէզ կոյուղի. égout [խաղ. کاریز].

کریزان { կէրիզան [պ] Փախչող. fuyant.

کریزگاه { կէրիզկեահ [պ] Փախստեան տեղի. lieu d'où l'on enfuit, refuge

کریش { քէրիշ [ի] 1. Աղի. corde à boyeau 2. Լար նուագարանի ևն. corde d'un instrument de musique etc. 3. Հեծան. solive: او ده — قولاغی — արթուն կալ. être sur le qui-vive.

کریشلمه { քէրիշլէմէ [ի] Հեծան որոյ վերայ կը հաստատուի տախտակամածն. solive.

کریم { քէրիմ [տ] 1. Ազնիւ. noble [հո. کرما ، کرام ، کریمان] [էգ. کریمه] 2. Շնորհող, ողորմած. généreux, gracieux: الشیم — ، الخلق — ազնուաբարոյ. doué d'un caractère noble.

کریمانه { քէրիմանէ [պ] 1. Ազնուականի, ողորմածի վայել. propre à un homme noble, généreux 2. Ազնուաբար. noblement.

کریمه { քէրիմէ* [տ] 1. Ազնիւ գործ. acte gentil [էգ. کریم] 2. Հաւած կուրանի. paragraphe du Coran 3. Աղջիկ. fille.

کریوه { կէրիվէ [պ] Անել փողոց. impasse.

کریوه { քիւրէյվէ* [տ] Գնդակ. globule.

کریه { կէրիէ [պ] Ողբ, լալիւն. pleurs.

کریه { քէրիհ [տ] Զզուելի, գարշելի, dégoû-

tant, détestable.

كز { Կէզ [ի] 1. Անգամ. fois 2. [դ] Կանգուն aune 3. Ուղղութեան լար. fil à plomb.

كزا { Կէզա [դ] Խածնող. qui mord.

كزاز { Քէզազ [ա] Բժշ. Պըրկունք և կարկամութիւն մկանց. փայտացում. tétanos: ى— ' پ— փայտացման մկանց. tétanique.

كزارش { Կէզարէշ [դ] Մեկնութիւն, բացատրութիւն. explication.

كزاف { Կէզաֆ [դ] Տե՛ս. voir كذاف.

كزبرة { Կէզպէրէ* [ա] Ձարխոտ. adiante.

كزدرمك { Կէզտիրմէք [ի] Պտըտցնել promener, conduire: — كوز աչք շրջշրջել. parcourir des yeux.

كزكين { Կէզկին كزكينجى Կէզկինճի [ի] Շատ պտըտող, ճամբորդող. qui se promène, voyage beaucoup.

كزمك { Կէզմէք [ի] 1. Պըտըտիլ, շրջիլ, ժուռ գալ. se promener 2. Ճամբորդել. voyager: Առոջ. — وش. պարապ կալ, անգործ լինել. chômer, être désœuvré. — ديلرده հանրատարած լինել. être divulgué

كزمه { Կէզմէ [ի] Պտոյտ. promenade.

كزنتى { Կէզինթի [ի] 1. Պըտոյտ. promenade 2. Նախերգան. prélude.

كزند { Կէզէնտ [դ] Վնաս, զէն. perte, tort.

كزنمك { Կէզինմէք [ի] Տե՛ս voir كزمك.

كزى { Կէզի [ի] Բամպակախառն մետաքսէ շինուած առասակ մը պաղպաջուն կերպաս. étoffe de soie mélée de coton d'une apparence ondulée.

كزيجى { Կէզիճի [ի] 1. Շըրջող. promeneur 2. Շրջող վաճառական. marchand ambulant.

كزيده { Կէզիտէ [դ] Ընտրեալ. choisi.

كزين { Կէզին [դ] 1. Ընտրող. qui choisi [յգ. كزينان] 2. Ընտրեալ. choisi.

كژدم { Քէժտէմ [դ] Կարիճ scorpion.

كس { Քէս [դ] 1. Անձ, ոք. personne [յգ. كسان] 2. Քէս. Բունոց. vulve.

كساحت { Քէսահաթ* [ա] Բժշ. Ողնաթեքութիւն. rachitisme.

كساد { Քէսատ [ա] 1. Կամ لق— Առևտրոյ գա

դադրում: stagnation 2.[թ.ք] Դադրած. stagnant.

كسار { Քէսսար [գ] Փարատող. qui dissipe.

كسافت { Քէսաֆէթ*[ա] Խաւարում, մթութիւն. obscurcissement.

كسالت { Քէսալէթ* [ա] Անփութութիւն, ծուլութիւն. nonchalance, négligence, paresse.

كسان { Քէսան [գ] Անձեր. personnes [եզ. كس]

كسب { Քէսպ [ա] 1. Ստացում. acquisition 2. Ստանալ, շահիլ. acquérir, gagner 3. Քէսպ վաստակ, գործ. travail: حيات — կենդանացում. animation.

كسبه { Քէսպէ [գ] Տե՛ս. voir كوسبه.

كسبى { Քէսպի [ա] Ստացական. par acquisition [հակ. خلقى، فطرى] [իգ. كسبيه]

كستاخ { Քէսթախ [գ] Անամօթ, լիրբ. insolent, impertinent [յգ. كستاخان]: — ى، — لق լրբութիւն, ժպրհութիւն. insolence.

كستاخانه { Քէսթախանէ [գ] Լրբօրէն propre à un insolent. insolemment

كستانه { Քէսթանէ [թ] Շագանակ. châtaigne.

كستر { Կէսթէր [գ] Տարածող. qui répand: — شفقت գթած. compatissant

كسترده { Կէսթէրտէ [գ] Տարածած. répandu

كسدرمك { Քէստիրմէք [թ] 1. Կարել տալ. faire couper 2. Վճռել, որոշել. prononcer: كوزه — համարձակիլ. oser.

كسدرمه { Քէստիրմէ [թ] 1. Վճռական. décisif 2. Կարճառօտ. bref.

كسر { Քէսր [ա] 1. Բեկում brisement 2. Հարուած, վթար. atteinte 3. Բժշ. Խորտակում ոսկերաց. fracture 4. Թուաբ. Կոտորակ fraction [յգ. كسور، كسورات] 5. Քեր. Էսրէ. essré 6. Կոտրել, բեկանել, ջախջախել. briser, casser: Աղց. — غير قابل اختصار անպարզելի կոտորակ. fraction irréductible

كسر { Քէսէր [թ] Ուրագ, գանկու. doloire.

كسره { Քէսրէ* [ա] Տե՛ս. voir اسره.

كسرى { Քէսրի* [ա] Թուաբ. Կոտորակական. fractionnaire [իգ. كسريه].

كسرى { Քիսրա, Քէսրա [ա] Մակադրանուն թագաւորաց. titre donné

aux rois des Perses[اکاسره]

کسته { կէսթէհ [պ] Խզբ-ւած. rompu.

کسشمك { գէսիշմէգ [թ] 1. Միաբանիլ. convenir 2. Փոխադարձ կարգադրել. arranger mutuellement.

کسك { գէսէգ [թ] Կոշտ հողոյ motte de terre

کسکی { գէսգի [թ] 1. Կացնակ. hachette 2. Գուր. tarière, 3. Լեցք (վառօդի). charge.

کسکین { գէսգին [թ] 1. Սուր. aigu 2. Խիստ. fort, sévère 3. Կծու. âcre 4. Սայր. tranchant: لك— սրութիւն. tranchant. կծուութիւն. âcreté.

کسکینلنمك { գէսգինլէնմէգ [թ] 1. Սրանալ. devenir tranchant 2. Թթուենալ. devenir aigre.

کسل { քէսէլ [ա] Դանդաղութիւն. lenteur.

کسلان { քէսլան [ա] Դանդաղ. lent.

کسلمك { գէսիլմէգ [թ] 1. Կտրուիլ. être coupé 2. Դադարիլ. cesser 3. Փոխուիլ, դառնալ. se changer en, se convertir.

کسمك { գէսմէգ [թ] 1. Հատանել, կտրել. trancher, couper 2. Սպանանել. tuer 3. Որոշել. décider: Սոզ. — سوزى ընդմիջել. interrompre. — آیاغنى վանել. chasser. — آردینى չէ շարունակել. ne pas continuer. — Կր գնահատել. évaluer. — عقل համոզուիլ. se persuader.

کسمه { գէսմէ [թ] 1. Կտրած. coupé 2. Կոփածոյ քար, աւազաքար. pierre de taille, grès 3. Մեծ մկրատ. grands ciseaux.

کسندی { գէսինդի [թ] Կտրտուք. rognure.

کسور { քիւսուր
کسورات { քիւսուրաթ [ա] Կոտորակք. fractions [کسر. եզ.]

کسوف { քիւսուֆ [ա] Խաւարում արեգական. éclipse du soleil.

کسوه { քիսվէ [ա] Հագուստ vêtement, habit.

کسی { գէսի [թ] Ճերմակեղէն. linge.

کسیر { քէսիր [ա] Կոտրած. cassé, brisé.

کسیك { գէսիգ [թ] 1. Կտրած. coupé 2. Ուժաթափ. abattu.

کسیکلك { գէսիգլիգ [թ] Ուժաթափութիւն abattement.

كسم { քեսիմ [ի] 1. կտրուածք. action de couper 2. կապալառութիւն affermage 3. Ձև, օրինակ. manière, airs: Ա... ـجى — կապալառու celui qui prends à ferme. ى — ات բարեկենդան. carnaval. ى — صو ծովային գիծ (նաւու). ligne de flottaison.

كش { քեշ [ա] Քաշող. qui tire, qui traîne [տե. كشان] 2. կրող. qui souffre 3. քեշ. Սպանող. qui tue.

كشا { քեշա [ա] 1. Բացող. qui ouvre [տե. كشايان] 2. Տիրող. qui domine.

كشاد { քեշատ [ա] Բացում: ouverture : ا — բանալ. ouvrir.

كشاده { քեշատէ [ա] Բացուած, բաց. ouvert.

كشاف { քեշշաֆ [ա] 1. Միշտ երևան հանող, ի յայտ ածող. qui découvre, qui dévoile toujours [كشف էն] 2. Մեկնիչ. explicateur

كشاكش { քեշաքեշ [ա] 1. Կագ և կռիւ. lutte 2. վէճ, մաքառում: contestation 3. Քաշքշանք. entraînement.

كشان { քեշան [ա] 1. Քաշող. qui tire 2. կրող. qui souffre, supporte.

كشايش { քեշայիշ [ա] Զուարթութիւն, պայծառութիւն. sérénité.

كشاينده { քեշայէնտէ [ա] Բացող. ouvrant

كشت { քեշթ [ա] و كذار — Զբօսանք promenade ճամբորդութիւն. voyage.

كشتزار { քեշթզար [ա] Արտ, արօրայ. champ.

كشتكان { քեշթեկեան [ա] ըՍ- սպանեալք. tués.

كشتنى { քեշթենի [ա] Սպանման արժանի digne à être tué.

كشته { քեշթէ [ա] 1. Սպանուած. tué 2. կիշթէ եղած. devenu.

كشتى { քեշթի [ա] 1. Քաշ- ար. նաւ. navire 2. քեշթի. Ըմբշամարտութիւն. lutte.

كشتيبان { քեշթիպան [ա] Նաւապետ. capitaine.

كشتيكير { քեշթիկիր [ա] Ըմբշամարտ. athlète, lutteur: انه — ըմբշամարտի վայել. propre à un lutteur.

كشف { քեշֆ [ա] 1. Գիւտ découverte [տե. كشفيات] 2. Աշխարհահետազօտութիւն. exploration 3.

դր. Ձեռնութիւն թշնամւոյ կացութեան. reconnaissance 4. Քննութիւն, խոյզ. enquête 5. Յայտնութիւն. révélation 6. Երևան հանել, ի յայտ ածել. découvrir, mettre au jour : دفتری — չինուածոյ մը ծախուց և այլոց նկարագիրը. devis.

کشفیات { Քեշֆիյաթ*[ա] յգ. کشف ի. pd. کشف.

کشکک { Քեշքեք[ի] Հերիսայ froment bouilli avec de la chaire effilée.

کشکول { Քեշքիւլ [գ] Տե՛ս. voir چکول.

کشمش { Քիշնիշ [ի] Գինձ. coriandre.

کشمکش { Քեշմեքեշ [գ] Տե՛ս voir کشاکش.

کشنده { Քեշէնտէ[գ] 1. Քաշող. qui tire 2. Կրող. qui supporte, souffre.

کشنش { Քիշնիշ [ի] Գինձ. coriandre.

کشوده { Քիւշատէ[գ] Բացուած. ouvert.

کشور { Քիշվէր[գ] Աշխարհ, գաւառ. région, contrée: کشا — աշխարհակալ. conquérant.

کشی { Քիշի [ի] 1. Մարդ. homme 2. Իւրաքանչիւր ոք. chacun: زاده — ազնուական. noble, gentilhomme.

کشیده { Քեշիտէ [գ] 1. Քաշուած, քաշած. tiré 2. Կրած. souffert 3. Գիծ. trait 4. Միաւորութեան գիծ. trait d'union : ا — քաշել. tirer. ضیافت ا — խնճոյք տալ. donner un banquet.

کشیش { Քեշիշ [գ] Քահանայ. prêtre.

کشیشلمه { Քեշիշլեմէ [ի] Հարաւարևելեան հողմ. vent du sude-est.

کعب { Քեա՛պ [ա] 1. Կոճ, պճեղ. cheville [յգ. کعاب] 2. Փառք. gloire 3. Խորանարդ թիւ կամ մարմին. cube.

کعبره { Քէա՛պրէ*[ա] անգամ. Փոքրիկ ոսկր ձեռք, ճաճանչոսկր. radius.

کعبری { Քէա՛պրի [ա] անգամ. Ճաճանչոսկրային. radial [էգ. کعبریه].

کعبه { Քեա՛պէ* [ա] Տաճար Մեքքէի. le temple de la Mecque.

کف { Քեֆ [գ] Փրփուր. écume.

کف { Քեֆֆ [ա] 1. Ափ. paume de la main 2. Ներփան. plante du pieds

3. կամ — ید ի բաց կալ, հրաժարիլ. s'abstenir, renoncer à, se désister.

كفار { գէ-ֆֆար* [ա] ջմ. կաֆիր. pd. كافر،

كفارت { գէֆարէթ*[ա] Քաւութիւն. expiation.

كفاف { գէֆաֆ[ա] Ապրուստ vie. de quoi vivre, existence.

كفال { գէֆալ [ձ] կեֆալ, գլխան (ձուկ մ'է). muge, mulet.

كفالت { գէֆալէթ*[ա] Երաշխաւորութիւն. cautionnement, garantie : ا — երաշխաւորել. se rendre garant, garantir.

كفالتنامه { գէֆալէթնամէ [պ] Երաշխաւորագիր acte de cautionnement.

كفايت { գէֆայէթ* [ա] **1**. Բաւականութիւն suffisance **2**. Ընդունակութիւն. capacité **3**. Բաւել. suffire.

كفت { կէ-ֆթ [պ] — وكو **1**. Ասուլիս, զրոյց de vains propos **2**. Քննադատութիւն. critique.

كفتار { կէ-ֆթար[պ] **1**. Խօսք parole **2**. գէֆթար. Բորենի. hyène.

كفتكو { կէ-ֆթէ-կու-[պ]Տե՛ս voir كفت ،

كفته { կէ-ֆթէ [պ] **1**. Ըսուած, բառ. dit **2**. Խօսք. parole **3**. Քերթուած, խօսք. composé.

كفجه { գէֆչէ [պ] Շերեփ. grande cuillère.

كفر { գիւ-ֆր [ա] **1**. Ուրացութիւն. reniment **2**. Անհաւատութիւն. infidélité **3**. Հայհոյանք. blasphème, injure: نعمت — ապերախտութիւն. ingratitude

كفران { գիւ-ֆրան [ա] Տե՛ս voir كفر ،

كفره { գէֆէրէ* [ա] ջմ. كافر. pd. كافر،

كفش { գէֆշ [պ] Մուճակ. soulier: كر — կօշկակ. cordonnier.

كفكير { գէֆկիր[պ] Պարզուա écumoir[ա.كوكير

كفن { գէֆէն [ա] Պատանք linceul [ջմ. اكفان].

كفنلمك { գէֆէնլէմէք [թ] Պատանել. envelopper dans un linceul.

كفو { գէ-ֆիւվ [ա] Նման. pareil.

كفه { գէֆֆէ* [ա] **1**. Նժար. bassin de plateau **2**. գէֆէ [թ] խոզանակ. brosse

كفى { գէֆֆի [ա] **1**. Ափային. palmaire

2. բառ. Ձեռնաձև. palmé.

كفيل { քէֆիլ [ա] Երաշխաւոր. caution, garant [كفالت էն] [էք. كفيله] [յք. كفلا ՝ كفيلان]: Ասաց. — بالمال դրամական երաշխաւոր. garant solidaire. بالنفس — անձնական երաշխաւոր. garant personnel. ا ربط ه — ՝ آلق — մէկու մը համար երաշխաւոր առնել. admettre, recevoir nne caution pour quelqu'un.

ككرك { կէյրէք [ի] Սատրին կող. fausse côte.

ككرمك { կէյրէմէք [ի] Ըղձգայանել. roter.

ككرمه { կէյրէմէ [ի] Ձգայնում. rot.

ككرمك { քէքրէմէք [ի] 1. կծուիլ, թթթուանալ. s'aîgrir 2. խըմորիլ, եռալ. fermenter.

ككز { կէնզ [ի] Քթափող, ռնգունք. arrière-narines: دن سويلك — քթմօխօս լինել. parler du nez.

ككلك { քէքլիք [ի] Կաքաւ perdrix: اوتى — ընտանի զուփրակ. marjolaine

ككه { քէքէ [ի] Թոթով, կակազող. bègue.

ككه لمك { քէքէլէմէք [ի] Թոթովել, կակազել. bégayer, balbutier.

ككش { կէնէշ [ի] Տե՛ս. voir كنيش.

كل { քէլ [ա] 1. Գոնջ. teigneux 2. Գոնջութիւն. teigne 3. քիւլ [ի] Մոխիր, աճիւն. cendre.

كل { կիւլ [ա] Վարդ. rose.

كل { կիլ [ա] Կաւ. argile [ի. բիլ]: ارمنى — Հայկաւ. bole d'Arménie.

كل { քիւլլ [ա] Ամէն. tout: يوم — ամէն օր. chaque jour.

كلا { քէլլա كلا քէլլէն [ա] Երբեք. jamais.

كلاب { քիլապ* [ա] Շուներ. chiens [էզ. كلب]:

كلاب { կիւլապ [ի] Վարդաջուր. eau de rose

كلاب { քիւլլապ [ա] Սաղմի արդանդէ հանելու գործի. crochet: ى — ՝ ـه — կեռաձև. unciforme.

كلابدان { կիւլապտան [ի] Վարդեջուրի աման. vase destiné à l'eau de rose

كلابير { քէլլապիր [ի] Տե՛ս. voir كلهپير.

كلاج { կիւլաճ [ի] Օսլայի թերթերով շինուած անուշեղէն մ'է. sorte de douceur de feuilles d'amidon.

کلاغ { քեալաղ [ղ] Ագռաւ. corbeau.

کلال { քելալ [ա] 1. Խոնջութիւն. lassitude 2. Բթութիւն. perte du tranchant.

کلام { քելամ [ա] 1. Խօսք. parole 2. Ճարտասանութիւն. phrase: Ասաց. — لا يه որուն վրայ բերելիք չկայ. sur lequel on n'a rien à dire. — بیر Ճարտասան. éloquent. — علم Աստուածաբանութիւն. théologie. قدیم — ' الله — Կուրան Coran.

کلاه { քիւլահ [ղ] 1. Կընգուղ. froc, capuchon 2. Գլխանոց. casque, bonnet 3. Նենգ, Հնարք. ruse, finesse: Ասաց. کلاه قپمق — խաբէութեամբ բան մը շահիլ. gagner par ruse. ا — խաբել. duper. جی — խաբեբայ. dupeur, fourbe.

کلب { քելպ [ա] Շուն. chien [յոգ. کلاب]. بحری — Շնաձուկ. phoque.

کلابك { կիւլավէնք [ղ] 1. Խրախոյս. cri d'exhortation 2. Ձայն, աղաղակ cri 3. Ի մի բերան կարդացուած աղօթք, մաղթանք. prière, souhait prononcée à une seule voix.

کلبتان { քելպեթան [ա] Ունելիք. tenailles.

کلبچه { քելպչէ [բ] 1. Ձեռնակապ. menotte 2. Գալլ, բերանակապ. baillon

کلبدن { կիւլպեդեն [ղ] Վարդադէմ. beau comme une rose.

کلبرك { կիւլպերք [ղ] Վարդի տերեւ. feuille de rose.

کلبری { կիւլպերի [բ] Կարաւուց երկաթէ ձող որով հուրը կը խառնեն. tire-braise.

کلبشکر { կիւլպշէքէր [ղ] Վարդաանուշ. conserve de rose.

کلبك { քելպէք [բ] 1. Թիթեռն. papillon 2. Ոչխարի թոքախտ. phtisie des moutons.

کلبن { կիւլպէն [ղ] Վարդենի. rosier.

کلبه { քիւլպէ [ղ] Հիւղ, խրճիթ. hutte.

کلبی { քելպի [ա] Շնական. cynique [յոգ. کلبیه]. — حکیم Շնական փիլիսոփայ. philosoph cynique.

کلبتین { քելպեթէյն [բ] Տե՛ս voir کلبتان.

کلجهره { կիւլչէհրէ [ղ] Վարդադէմ. qui a le

visage vermeil comme la rose.

کلخان գիւլխան / کلخن գիւլխըն } [դ] Բաղնիքի հնոց. four pour chauffer les bains: بکی — ' ی — արհեստ, գաւառականութիւն. gamin, polisson, vagabond.

کلدان } գիւլտան [դ] Վարդաման. pot de rose.

کلدسته } գիւլտէսթէ [դ] Վարդեփունջ. bouquet de roses.

کلر } քէլէր [ք] Մողէզ. lézard.

کلروخ գիւլրուխ / کلرخسار գիւլրուխսար } Վարդերես, վարդայտ qui a des joues roses.

کلرنك } գիւլրէնկ [դ] Վարդագոյն, կարմրերփեան. rosé, vermeil.

کلروی } գիւլրույ [դ] Վարդերես, վարդադէմ: qui a le visage vermeil comme la rose.

کلزار } գիւլզար [դ] Վարդանոց. roseraie.

کلس } քէլս [ա] Կրահող. calcaire.

کلستان } գիւլիսթան [դ] Վարդանոց. jardin des roses. roseraie.

کلش } քէլէշ [ք] Քաչլ. teigneux.

کلشن } գիւլշէն [դ] Վարդանոց. roseraie: — سرای պարտէզի մէջ շինուած հովանոց. pavillon dans le jardin des roses.

کلعذار } գիւլուզար [դ] Տե՛ս کلرخ voir کلرخ.

کلفام } գիւլֆամ [դ] Վարդագոյն. rosé.

کلفت } քիւլֆէթ [ա] Աշխատանք, յոգնութիւն. peine, casse-tête, fatigue: لی — քաղցրաշխատ, աշխատեցուցիչ, դժուար. fatiguant, difficile. سز — անաշխատ, դիւրին. infatiguable, aisé.

کلك } քէլէք [ք] 1. Տիկերէ կազմուած լաստ. radeau à outres 2. Տհաս սեխ. melon non mûr.

کلك } քէլք [դ] Գրիչ. plume فلان — اثر յօրինեալ այսինչէն. composé par tel.

کلکشت } գիւլկէշթ [դ] 1. Վարդանոց. roseraie 2. Ծաղկաւէտ զբօսավայր. lieu de promenade planté de fleurs.

کلکل } գիւլկիւլ [դ] Կարմիր բաղդջի խէժ մ'է. espèce de gomme rouge.

کلکون { կիւլ-կիւն } / کلکونه { կիւլ-կիւնէ } [պ] 1. Վարդագոյն. rosé, rose 2. Սնգոյր. fard.

کلابی { կիւլ-լապի Ցխմարապահ. dompteur des fous [Իտ. كلابه էն].

کللك { կիւլ-լիւք [ի] Վարդանոց roseraie.

کلم { քէլիմ [ա] 1. Բառ. mot 2. Խօսք. parole: — نافذ ال բանկոյ, ազդեցիկ, ափրապետ. influent.

کلمات { քէլիմաթ* [ա] Բառեր mots [եզ. کلم].

کلمتین { քէլիմէթէյն*[ա] Երկու բառ. deux mots: — نافذ ال ազդեցիկ. influent.

کلمك { կէլմէք [ի] 1. Գալ, հասնիլ. venir, arriver 2. Յարմարիլ. s'adapter, être bon: Ա... دن... — կեղծել dissimuler. بكا كلور — քաս իմ կարծեաց. il me paraît que. — آرايه ژ խըռնիլ. être aggloméré, se réunir. — چيقه անտակնկալ գալ. venir sans y être attendu. — كنديه սթափիլ. revenir à soi. — الدن կարող ըլլալ. être à même.

کله { կէլէ [ի] 1. Եկ. arrivée 2. Եկած. venu.

کلم { քէլէմէ* [ա] 1. Բառ. mot [յզ. كلمات] 2. Խօսք. parole.

کلنار { կիւլ-նար [պ] 1. Նռնենւոյ ծաղիկ. fleur de grenadier 2. Կեռաս. cerise.

کلنجه { կէլինճէ [ի] 1. Գալով. quant à 2. Գալու պէս. aussitôt qu'il vient.

کلنك { քիւլիւնկ [ի] Քարուրադի. pic (à roc).

کلنکبین { կիւլ-էնկէ-պին [պ] Մեղրախառն վարդանոյշ. miel rosat.

کلنمك { կէլինմէք [ի] 1. Գալ. venir.

کلو { կիւլօ [պ] Կոկորդ. gorge.

کلوخ { քէ-լիւխ [պ] Տե՛ս. voir کربج.

کلوکیر { կիւլօ-կիր [պ] կոկորդը խցող qui engorge ی— խցուածք կոկորդի. engorgement du gosier.

کله { քէլլէ [պ] 1. Գանկ. crâne 2. Գլուխ. tête 3. Հատոր (շաքարի). pain (de sucre) 4. քէլէհ. Գանգատ. plainte 5. քէ-լէհ. [համ. كلاه էն].

کله { կիւ-լէ [պ] Գնդակ. boulet.

كله پیر } կէլէփիր [ի] Շատ ա- ժան գնուած կամ ծախու առնուած բան. ա- ւար. acquisition, occasion, de bonne prise.

كله جك } կէլէճէք [ի] 1. Գալիք, ապագայ avenir, futur 2. Հետագայ. prochain: — ی وارسه եթէ կուզէ գալ. s'il veut venir.

كلی } քիւլլի [ա] 1. Բազում beaucoup [կէ. كليه] 2. Ամբողջական. total.

كلياً } քիւլլիյէն [ա] Ամբող- ջովին. totalement.

كليات } քիւլլիյաթ* [ա] 1. Ընդհանուրին վե- րաբերեալ (գործեր). (affaires) générales 2. Համատարած. œuvre complète.

كليت } քիւլլիյէթ* [ա] 1. Մեծամասնութիւն. majorité 2. Մեծաքանակու- թիւն. grande quantité: — له ، اوزره — բազմութեամբ en grand nombre. մեծա- քանակ en gros.

كليتلو } քիւլլիյէթլի — كليتلی քիւլլիյէթլիւ [ի] Բա- զում, շատ. considérable.

كليچه } կէլիճէ [պ] Ձոյլ (ոսկւոյ). lingot.

كليد } կիլիտ [պ] Փական. serrure: اورمق — կղպել. fermer à clef. — لی ، آلتنده — փակուած, կղպ- պուած. fermé à clef.

كليدلمك } կիլիտլէմէք [ի] կղպ- պել fermer à clef

كليدلنمك } կիլիտլէնմէք [ի] կղպուիլ. se fermer à clef: — چكه բե- րան կղպուիլ. avoir les mâchoires condamnées.

كلير } կէլիր [ի] Հասոյթ, ե- կամուտ. revenu.

كليسا } քիլիսա, քիլիսէ, քիլիսա Եկեղեցի. église [յ. եքլէսիա բառէն]։

كليش } կէլիշ [ի] 1. Գա- լուստ. venue 2. Պարագայ. circonstance: — ی كوزل բառ բերմամբ, բառ բաղդի au hasard, négligé.

كليم } քէլիմ [ա] Խօսեցեալ. à qui l'on parle [كلام էն]. الله — Մովսէս. Moïse.

كليم } կիլիմ [պ] Անմազ լերկ սփռոց, կապերտ. tapis ras.

كلين } կէլին [ի] 1. Հարս. nouvelle mariée, fiancée 2. Նու. belle-fille.

كلينجك } կէլինճիք [ի] Աքիս- հարսնուկ. belette: جيچكی — վայրի կակաչ, հարսնեայ ծաղիկ. coquelicot.

كلينلك } կէլինլիք [ի] 1. Հարս- նութիւն. fille nu-

bile 2. Հարսանական. nuptial

كليوى { քիւլիէվի[ա] Երիկամանց օգտակար. néphrétique, rénal.

كليه { քիւլիէ*[ա] ...... Երիկամունք. reins.

كم { քեմ [ա] 1. Քանակ. quantité, mesure 2. Թիւ. nombre.

كم { քեմ [պ] 1. Պակաս, թերի. manquant, défectueux, imparfait 2. Նուազ. peu 3. Գէշ. mauvais 4. Կոմ. կորուսեալ. perdu.

كم { կէմ [ի] Սանձ. mors, bride: صولوغى — կզակական. gourmette. آلاز — անսաստ, աննուաճ. indomptable. اورمق — սանձահարել mettre le frein. آلمق — խելօքնալ. être docile.

كما { քեմա [ա] Պէս. comme: فى السابق — ըստ առաջնոյն. comme auparavant.

كماكان { քեմաքեան [ա] Ըստ առաջնոյն. comme autrefois, auparavant.

كمال { քեմալ[ա] 1. Կատարելութիւն. perfection [յք. كمالات] 2. Հասունութիւն. maturité 3. Տաղանդ. talent 4. Արժէք. valeur 5. [ը. ք.] Կատարեալ. parfait, complet.

كمان { քեման [պ] 1. Աղեղ. arc 2. Ջութակ. violon: قاشلو — կոր յօնքեր ունեցող. qui a des sourcils courbés. جى — ‘جى. — ջութակահար. violoniste.

كمان { կէման [պ] 1. Տարակոյս. doute 2. Կարծիք. opinion: — بد չարախոհ, չարամիտ. malveillant

كمانچه { քեմանչէ [պ] Փոքր ջութակ. sorte de petit violon.

كمانكش { քեմանքեշ[պ] Աղեղնաւոր. archer.

كمانه { քեմանէ [պ] 1. Հարիչ ջութակի. archet 2. Ճաղափ. archet.

كماينبغى { քեմաենպաղի [ա] Ըստ արժանւոյն. comme il faut, dignement.

كمبضاعه { քեմպըզա՛ա[պ] Նուազ դրամագլխի կամ հմտութեան տէր. qui n'a qu'un petit capital ou peu de connaissance.

كمبها { քեմպահա[պ] Սակաւագին. de bas prix.

كمتر { քեմթէր [պ] 1. Պակասագոյն. plus défectueux 2. Խոնարհ. humble.

كمترانه { քեմթէրանէ
كمترى { քեմթէրի } [պ] Խոնարհական յատուկ. propre à un

homme très-humble.

کمترین { քէմթէրին [ս] Ամենապակասաւոր, ամենաստորին. le plus défectueux. le plus vil.

کمخا { քէմխա, քիմխա [ս] Մետաքսեայ ծաղկանըկար կերպաս մ'է. շահանաւուխա. satin: ‐جی շահանաւուխա գործող. tisserand de satin.

کمر { քէմէր [ս] ① Գօտի. ceinture ② Կամար. arc.

کمراه { կիւմրահ [ս] Մոլորած. égaré.

کمربسته { քէմէրպէսթէ [ս] Գօտեպնդ, կազմ և պատրաստ. ceint, toujours prêt, vif, actif.

کمرجك { քէմէրճիք [թ] Խոփանման ոսկր քըթաց, խոփոսկր. vomer.

کمردك { քէմէրտէք [թ] Ողնայարի ստորին կողմը յանգող փոքրիկ ոսկր. coccyx.

کمرك { կիւմրիւք [թ] ① Մաքսատուն. douane ② Մաքս. droits de douane: ‐جی մաքսաւոր. douanier.

کمرمك { կէմիրմէք [թ] Կրծել. ronger.

کمره { կիւմրէհ [ս] Մոլորեալ. égaré.

کمسنه { քիմսէնէ կամ كسنه քիմսէ [թ] Տե՛ս voir كيسه.

کمعقل { քէմ'աքըլ [ս] Պակասամիտ. insensé.

کمعیار { քէմ'այար [ս] Ցարգին պակաս եղող. qui n'a pas le titre voulu.

کمقدر { քէմգատր [ս] Նըւազ յարգ ունեցող qui a peu d'estime.

کمکشته { կիւմկէշթէ [ս] Կորուսեալ. perdu.

کمایه { քէմմայէ [ս] Պակասաւոր défectueux.

کمنام { կիւմնամ [ս] Անուանակորոյս. dont le nom est perdu.

کمند { քէմէնտ [ս] Խեղդ, կապ. lacet, nœud.

کمنوی { քէմհէվի [ա] ածա. Մթարականն(աչաց) amaurotique.

کمه { քէմէհ [ա] Մթարութիւն. amaurose.

کمور { քէօմիւր [թ] Ածուխ. charbon: کوزلی — սևաչեայ. aux yeux noirs. ‐لك ածխանոց. charbonnier

کومورجی { քէօմիւրճի [թ] Ածխավաճառ, ածխագործ. charbonnier.

کموش { կիւմիւշ [թ] ① Արծաթ. argent ② Արծաթեայ. d'argent: — بالغی արծաթաձուկ. athérine.

كمون { քեմմուն [ա] 1. Չաման. cumin 2. քէման. Դարանակալութիւն. embuscade,

كمى { կեմի [ի] Նաւ. vaisseau, navire: — جرخ չոգենաւ. bateau à vapeur. — يتاغى ծովածոց, նաւահանգիստ. baie, port.

كمياب { քեմեապ [պ] Հազուագիւտ. rare.

كميت { քեմմիյեթ* [ա] 1. Որքանութիւն. quantité [Յգ. كميات] 2. Թիւ. nombre 3. քիւմեյթ. Աշխետ, շագանակ ձի. cheval bai, alezan.

كميجى { կեմիճի [ի] Նաւորդ, նաւաստի, նաւավար marin, matelot.

كميجيلك { կեմիճիլիք [ի] Նաւաստութիւն. matelage marine.

كميك { քեմիք [ի] 1. Ոսկր. os 2. Ոսկրեղէն. d'os: — بر درى بر. Խիստ նիհար. très maigre. — لى Ոսկրուտ. osseux.

كمين { քեմին [ա] Դարան. embûche

كمينكاه { քեմինկեահ [պ] Դարանատեղի. lieu d'embuscade.

كمينه { քեմինե [պ] 1. Պակասաւոր. défectueux 2. Խոնարհ. humble.

كميون { քէմիուն. Չաման. cumin [Ռամկ. كمون էն].

كن { քեն [պ] 1. Խլող. qui arrache [Յգ. كنان] 2. քէն. Ընող. qui fait.

كن { քեն [ի] Համ. ايكن ի. ab. de ايكن.

كنائس { քենաիս* [ա] Յգ. كنيسه ի. pd. كنيسه.

كنار { քենար [պ] 1. Եզր. bord, rive 2. Լուսանցք. marge 3. Եզր (զգեստի, ստուերայ). lisière.

كناس { քեննաս [ա] Աւելող balayeur [كنس էն].

كناسه { քիւնասե* [ա] Աւելուք. balayure.

كنان { քէնան [պ] Ընելով. en faisant.

كناه { կիւնահ [պ] Մեղք. péché: — ايشلك — ، ا — ه كيرمك Մեղանչել. pécher. كسنه نك — نه كيرمك Մէկը յանիրաւի դատապարտել. accuser injustement.

كناهكار { կիւնահքեար [պ] Մեղաւոր. pécheur: — لق Մեղաւորութիւն état d'un pécheur.

كنايه { քինայէ* [ա] 1. Փոխանունութիւն. mytonymie 2. Ակնարկ, ծած-

կարքանութիւն. allusion. discours couvert 3. Հեգնաքանութիւն. persiflage 4. ... Դերանուն. pronom:
لی — ակնարկութիւն պարունակող. qui contient des allusions.

کنبد { քիւմպէտ, կիւմպէտ [պ] գմբէթ. voûte.

کنج { կիւնճ [պ] 1. Անկիւն. coin 2. կէնճ. գանձ. trésor.

کنج { կէնճ [թ] Երիտասարդ. jeune.

کنجایش { կիւնճայիշ [պ] — پذیر او ամփիլ être contenu.

کنجشك { կիւնճիշք [պ] ճնճղուկ. passereau

کنجلك { կէնճլիք [թ] Երիտասարդութիւն, խակութիւն. jeunesse.

کنجلمك { կէնճլէմէք [թ] Երիտասարդ դառնալ. redevenir jeune.

کنجیده { կիւնճիտէ [պ] Ամփոփուած. contenu.

کنجینه { կիւնճինէ [պ] գանձ. trésor.

کندم { կէնտէմ [պ] Ցորեն, froment, blé

کندو { քէնտի [թ] ինքն. lui, soi-même: —

کندی { քէնտի ... کندم ես ինքս. moi-même. — کندمه ինքնիրենս à moi-même. لکندن — ինքնիրեն. de soi-même, de sa propre initiative.

کنده { քէնտէ [պ] խլած, խլուած. arraché.

کندیز { քէնտիզ [թ] Տե՛ս. voir کنویر.

کنز { քէնզ [ա] գանձ. trésor [ջմ. کنوز].

کنس { քէնս [ա] Աւլել. balayer.

کنش { կէնիշ [թ] Տե՛ս. voir کنیش].

کنعان { քէնաան [ա] Քանաան. Chanaan.

کنف { քէնէֆ [ա] 1. կողմ. côté [ջմ. اکناف] 2. քէնէֆ. ճեմիշ, արտաքնոց. latrines. lieux [թուր. کنیف էն].

کنك { քէնք [թ] խողովակ. conduit, tuyau.

کنکره { քէնկիւրէ [պ] 1. գագաթ կամարի. sommet d'une voûte 2. ծայրք պարսպաց. créneau.

کننده { քիւնէնտէ [պ] Ընող faiseur.

کنوز { քիւնուզ [ա] գանձեր. trésors.

کنویر { քէնէվիր [թ] կանեփահատ. graine de chanvre.

کنه { քիւնհ [ա] 1. Էութիւն. essence 2.

Հիմ. fond: وارمق — نه խորը թափանցել. approfondir.

كنه { կէնէ [ի] 1. Տիզ. շանաճճի. tique 2. Տե'ս voir كنه.

كنيز { գէնիզ [դ] Աղախին, նաժիշտ. servante, bonne. كنيزك գէնիզեք. նաժշտիկ. petite servante.

كنيسه { գէնիսէ كنيسا գէնիսա *[ա] Եկեղեցի. église.

كنيش { կէնիշ [ի] 1. Լայն large 2. Ընդարձակ. spacieux, vaste 3. Համբերող. patient.

كنيشلك { կէնիշլիք [ի] Լայնութիւն, ընդարձակութիւն. largeur.

كنيشلمك կէնիշլէմէք / كنيشلنمك կէնիշլէնմէք { [ի] Լայնալ, ընդարձակիլ s'élargir.

كنيف { գէնիֆ [ա] Ճեմիշ. latrines.

كنيه { գիւնեէ* [ա] Մականուն, վերադիր անուն. surnom.

كو կէօ / كوى կէօյ { [դ] Ըսող, խօսող, ճառող. qui dit, qui parle, cause

كوار { կէվար [դ] Մարսումն digestion.

كواكب { գէվագիպ*[ա] Աստղեր. étoiles.

كواه { կիւվահ [դ] 1. Վկայ. témoin 2. Փաստ. preuve: — دن վկայութիւն. témoignage.

كوب { գէօպ [դ] Զարնող. qui frappe.

كوره { կէօպրէ [ի] Աղբ. fumier.

كوره‌لمك { կէօպրէլէմէք [ի] Աղբել fumer.

كوبك { կէօպէք [ի] 1. Պորտ. nombril, ombilic 2. Պորտ (ընդոց եւլն.). hile 3. Կեդրոն. centre 4. Սերունդ. génération: — دوشمك աղեթափ լինիլ. avoir une hernie.

كوپ { գիւփ [ի] Կարաս. jarre.

كورمك { գէօբիւրմէք [ի] Փրփրալ. écumer.

كوپرى { գէօփրիւ [ի] Կամուրջ. pont: — جك ուսոց ոսկր, անրակ. clavicule. — جى կամրջող զօրական. pontonnier.

كوپشته { գէօփէշդէ [ի] Կող, եզր, ափն նաւու. bords d'un navire.

كوپك { գէօփէք [ի] Շուն. chien: Աստ. — شيمسى շնակորիզ. bubon. —

بالغى շնաձուկ. requin.

کوپکلك { կէօփէկլիք [ի] Չարութիւն, անզգամութիւն. méchanceté.

کوپوك { կէօփիւք [ի] Փրփուր. écume: —لو փրփրադէզ. écumeux. دكز —ى ծովափրփուր. écume de mer.

کوپه { կէւփէ [ի] Օղ, գինդ pendant d'oreille, boucle: — قولاقده խրատ. avertissement.

کوت { կէօթ [ի] 1. Յատակ, ոռ. cul, anus 2. Յետոյք. derrière.

کوتاه { կէօթահ [դ] կարճ. court: نظر — կարճամիտ. esprit bouché.

کوتاهبين { կէօթահպին [դ] 1. կարճատես. myope [տե. كوتاهبينان] 2. կարճամիտ. esprit bouché.

کوتاهيه { կէօթահիէ [ի] Կուտինա. Kiotahia.

کوتردى { կէօթիւրտիւ [ի] Աղմուկ. tapage.

کوتروم { կէօթիւրիւմ [ի] Անդամալոյծ. paralytique, paralysé.

کوتك { կէօթէք [ի] Ծեծ. coup' bastonnade آتمق — ծեծ քաշել. donner des coups.

کوتمك { կիւթմէք [ի] Արածել. paître.

کوتن { կէօթիւն [ի] — — ‛ مره — Յետս ընդդէմ. à reculons.

کوتو { կէօթիւ [ի] Գէշ, վատ. mauvais, mal.

کوتورمك { կէօթիւրմէք [ի] 1. Տանիլ. mener, porter 2. կրել, Համբերել. supporter.

کوتوك { կէօթիւք [ի] 1. կոճղ tronc 2. Արձանագիր, յիշատակարան. registre, mémoire.

کوتولشمك { կէօթիւլէշմէք [ի] Գէշնալ, վատթարանալ. devenir pire.

کوتولك { կէօթիւլիւք [ի] Գէշութիւն. mal, méchanceté, malice.

کوته { կէօթէհ [դ] կարճ. court [հմմ. کوتاه եւն]

کوتيلك، کوتى { Տե՛ս. voir کوتولك، کوتو

کوثر { կէվսէր [ա] Դրախտային գետի մը անունն է. nom d'un fleuve du Paradis.

کوج { կիւճ [ի] 1. Դժուար. pénible, difficile 2. Դժուարութիւն. difficulté 3. Աշխատանք. peine 4. Ոյժ. force: كتك —ه սրդողիլ. se fâcher.

کوجلشمك { Կէօճէլէշմէք [բ] Դժուարանալ devenir difficile, pénible.

کوجلك { Կէօճլիւք [ի] Դժուարութիւն. կնճիռ. difficulté.

کوجندرمك { Կէօճէնտիրմէք [բ] Բարկացնել, վշտացնել. fâcher.

کوجنمك { Կէօճէնմէք [բ] Բարկանալ, վշտանալ. se fâcher.

كوچ { Կէօչ [ի] 1. Տեղափոխութիւն, չու, երթ. changement de demeure, émigration 2. Աղխ, բեռ. bagage: | — կրուիլ. se déménager. գաղթել, չու առնել. émigrer.

كوچبه { Կէօչէպէ [ի] Վրանաբնակ. nomade.

كوچر { Կէօչէր [ի] Փոխադրական. ambulant: اول — Վրանաբնակ, Վաչկատուն. nomade.

كوچك { Քիւչիւք [ա] 1. Մանր, փոքր. petit, jeune 2. Աննշան, գըձուձ. insignifiant: دنبری — Տղայութենէ ի վեր. dès son enfance, dès sa jeunesse: لك— փոքրկութիւն. petitesse. Նուաստութիւն. humiliation.

كوجك { Քէօճէք [ի] 1. Ուղտու ձագ. le petit du chameau 2. Կաքաւող մանչ. garçon danseur.

كوچكلمك { Քիւչիւքլէմէք [բ] Արհամարհել. dédaigner, mépriser.

كوچمك { Կէօչմէք [բ] 1. Գաղթել, չուել émigrer, s'en aller 2. Մեռնիլ. partir pour l'autre monde 3. Փլիլ. crouler.

كوچوجك { Քիւչիւճիք [ի] Կարի փոքր. très petit.

كوچورك { Քիւչիւրէք [ի] Աւելի փոքր. plus petit. mineur.

كوچوك { Քիւչիւք [ի] Փոքր. petit.

كوچولتمك { Քիւչիւլթմէք [բ] 1. Փոքրկացնել. amoindrir 2. Նուաստացնել. abaisser. humilier.

كوچولمك { Քիւչիւլմէք [բ] 1. Փոքրկանալ. s'amoindrir 2. Նուաստանալ. s'abaisser, s'humilier.

كودرى { Կէօտէրի [ի] 1. Մորթ եղջերուի, այծի. peau de cerf, de chamois 2. Քեմուխա. cuir.

كودك { Քէօտէք [ա] Մանուկ. enfant [فا. كوذك].

کودن { Քէօտէն [դ] 1. Անմիտ. insensé 2. Քէօտէն [ի] Գաւազանաղի. côlon.

کودوك { Քիւտիւք [ի] 1. Կրճատ. qui a la queue coupé 2. Տձև. difforme 3. Կարճ. court.

کوده { Քէօտէ [ի] Իրան, մարմին. tronc, corps: لى — մարմնեղ. corpulent

کور { Քէօր [դ] 1. Կոյր. aveugle 2. Բութ. émoussé: ـلك — ' — نان ապերախտ. ingrat. — کوزدن بر միականի. borgne. — انه ' — ينه կուրաբար. en aveugle. دل — ադէտ. ignorant. بخت — դժբախտ. infortuné.

کور { Քէօր [դ] Գերեզման. tombeau, sépulcre.

کوربه { Քէօրփէ [ի] Մատաղ. jeune, tendre

کورته { Քիւրթէ [ի] Տե'ս voir کوکرته.

کورجين { Քիւրճին [ի] Տե'ս voir کوکرجين.

کوردرمك { Քէօրտիւրմէք [ի] Տեսնել, կատարել. faire voir, éxécuter.

کورستان { Քէօրիւսթան [դ] Գերեզմանոց, գերեզմանատուն. cimetière.

کورش { Քիւրէշ [ի] 1. Մենամարտ, ագոն. combat à la lutte 2. Քէօրիւշ. Տեսութիւն. vue.

کورشجی { Քիւրէշճի [ի] Ըմբիշ. lutteur.

کورشمك { Քէօրիւշմէք [ի] 1. Տեսակցել. avoir une entrevue. s'entretenir 2. Քիւրէշմէք. Ըմբշամարտել. lutter.

کورشمه { Քէօրիւշմէ [ի] 1. Տեսակցութիւն. entrevue 2. Քիւրէշմէ. Գօտեմարտութիւն. lutte.

کورفز { Քէօրֆէզ [ի] Խորշ, ծոցածոց. golfe.

کورك { Քիւրէք [ի] 1. Թի. pelle 2. Թիակ. rame 3. Թիակի պատիժ, շղթայակապ աշխատութիւն. galère. travaux forcés: چکمك — թիավարել. ramer. کیکی — քամակոսկր. omoplate. آقندی یه چکمك — ի զուր հոգնիլ. se fatiguer inutilement, en vaine.

کورك { Քիւրք [ի] 1. Մուշտակ. fourrure, plisse 2. Քիւրէք. Պաքսիմատ. biscotte 3. Դիւրաբեկ. cassant 4. Քէօրէք. Տեսք. vue.

کورکجی { Քիւրքճի [ի] 1. Մուշտակավա-

ճուռ. fourreur 2. Քիւրէքճի. Թիավար. rameur 3. Կէվրէքճի Պաքսիմատ ծախող. vendeur de biscottes.

كوركلى { Քիւրէքլի[ի] Թիավոր à rame 2. Քիւրքլի Մուշտակաւոր. en fourrue 3. Կէօրիւճի. Տեսող. voyant

كوركن { Կիւրկին [ի] Նըշգարի. charme.

كوركى { Կէօրկի[ի] Վարժութիւն, փորձ. pratique, expérience: لى— փորձ, վարժ. expérimenté.

كورلتمك { Քէօրլէթմէք [ի] 1. Կուրացնել. aveugler 2. Փթացնել. émousser 3. Կիւռլէթմէք. Թընդացնել. faire retentir.

كورلدهمك { Կիւռիւլտէմէք[ի] Թնդալ. tonner

كورلدى { Կիւռիւլտի [ի] Աղմուկ, ժխոր. bruit, tapage: جى— աղմկարար. tapageur.

كورلك { Քէօրլիք [ի] Կուրութիւն. aveuglement.

كورلمك { Կէօրիւլմէք [ի] 1. Տեսնուիլ, կատարուիլ. être vu, exécuté 2. Կիւռլէմէք. Որոտալ. tonner.

كورله { Կիւռլէ [ի] Որոտում. tonnerre.

كورمك { Կէօրմէք [ի] 1. Տեսնել, նշմարել. voir, appercevoir 2. Կատարել. exécuter 3. Կրել. subir 4. Համարել. regarder, trouver.

كورمه { Կէօրմէ [ի] 1. Տեսնելն. vue 2. Տեսած. vu: — مكوردن երբեկեան. parvenu. — شرطيله տեսնելու պայմանաւ. à condition de voir.

كورنمك { Կէօրիւնմէք [ի] 1. Տեսնուիլ. être vu 2. Երեւնալ, ի տես գալ. paraître, se montrer.

كوروك { Քէօրիւք [ի] 1. Փուքս. soufflet 2. Մալածոյ ծածկոյթ կառաց. capote (d'un cabriolet)

كوروكلمك { Քէօրիւքլէմէք [ի] 1. Փքսով փչել. souffler avec le soufflet 2. Գրգռել. exciter.

كوروم { Կէօրիւմ [ի] Տեսութիւն. vue.

كوروجه { Կէօրիւմճէ[ի] Տալ belle-sœur.

كورونش { Կէօրիւնիւշ[ի] Երեւոյթ. apparence: ده— առ երեւոյթս. en apparence.

كوره { Կէօրէ [ի] 1. Տեսանող. voyant 2.

ըստ, նայելով. selon, d'après, suivant: — كوز' — — յայտ յանդիման, բացէ ի բաց ouvertement, à vue d'œil, جك — ԳԷՎԷՃԷ. փուխր. friable.

كوز } Կէօզ [ի] 1. Աչք. œil 2. Աղբերակ. source 3. Նժար. plateau 4. Չարակնութիւն. mauvais œil 5. Ծակ. trou 6. Խորշ. case 7. Դարակ. tiroir :

Առոց. ! — աչքով նշան մը ընել. faire signe de l'œil. باغيلق — կախարդանք, յաչաչում. fascination. دیكمك — տենչալ. convoiter. اوى — ակնակապիճ. orbite. دن — دوشمك ' دن چيقمق — աչքէ ելնել. tomber en disgrâce. برينك — ينه كيرمك ' — ندە او մէկու մը հաճոյ լինել. gagner les bonnes grâces de qn. آلق — շլացնել. éblouir. دن چيقمش — խոտան. rejeté, mise au rebut.

كوز } Կէվ [գ] Ընկոյզ. noix.

كوز } Կիւզ [ի] 1. Աշուն. automne 2. Կէօզ. Հրատ. braise.

كوزتلمك } Կէօզէթլէ- մէք
كوزتمك } Կէօզէթ- մէք
[ի] Հսկել, նայիլ. observer, surveiller 2. Պահպանել. garder.

كوزجى } Կէօզճի [ի] 1. Հսկող. surveillant 2. Պահապան. gardien 3. Լրտես. espion.

كوزدلك } Կէօզէտիլմէք [ի] Նայուիլ. être observé, surveillé.

كوزكمك } Կէօզիւքմէք [ի] Երևիլ. se voir.

كوزل } Կիւզէլ [ի] 1. Գեղեցիկ, սիրուն. beau, joli 2. Լաւ. bien: جه — լաւ կերպով. bien. բաւական գեղեցիկ. assez joli.

كوزلك } Կէօզլիւք [ի] Ակնոց. lunette.

كوزللشمك } Կիւզէլլէշմէք [ի] Աղուորնալ. devenir beau, s'embellir.

كوزللك } Կիւզէլլիք [ի] Գեղեցկութիւն. beauté: ا — սիրով. à l'amiable, avec plaisir.

كوزلمك } Կէօզլէմէք [ի] Դիտել, նայիլ. guetter.

كوزله } Կէօզլէմէ [ի] Բարակ կարկանդակ, պղպակունդ. gâteau mince.

كوزه } Կէվէզէ [ի] 1. Շատախօս. bavard 2. Քէօզէ [գ] Կուժ. cruche.

كوزەلك } Կէվէզէլիք [ի] Շատախօսութիւն.

bavardage, charlatanisme.

كوس { գէօս [դ] Մեծ Թմբ. թմբուկ, դոռ, քօսբէշ. grand tambour.

كوساله { գէօսալէ [ի] Տե՛ս. voir كوسه.

كوسبه { գէօսպէ [ի] Կաղամար, Ճնշուած քամուածոյ. tourteau, marc.

كوستبك { գէօսթէպէք [ի] Խլուրդ. taupe.

كوسترش { կէօսթէրիշ [ի] 1. Երեւոյթ, ցոյց. apparence 2. Ցոյք. faste: لى — անոքան, շքաւոր. de belle apparence. fastueux.

كوسترلمك { կէօսթէրիլմէք [ի] Ցուցուիլ. être montré, indiqué.

كوسترمك { կէօսթէրմէք [ի] Ցուցնել, ցոյց տալ. montrer, indiquer.

كوستره { գէօսթէրէ [ի] 1. Քերիչ. rabot 2. Սրոց քար. pierre à aiguiser

كوستك { գէօսթէք [ի] 1. Շղթայ (ժամացուցի). cordon de montre 2. Ոտնակապ. entrave.

كوستكلمك { գէօսթէքլէմէք [ի] Ոտնակապ անցնել. mettre des entraves.

كوسدرمك { գէօստէրմէք [ի] Նեղացնել, սրդողցնել. fâcher.

كوسفند { գէօսֆէնտ [դ] Ոչխար. mouton.

كوسكون { գէօսքիւն [ի] Նեղացած, սրդողած. fâché.

كوسكى { գէօսքիւ [ի] 1. Խանձ. tison 2. Քարհատ. pic (à roc) 3. Նիգ, լծակ. levier.

كوسله { գէօսէլէ [ի] Տակի կաշի, կաշի. semelle, cuir.

كوسمك { գէօսմէք [ի] Սրդողիլ, նեղանալ. se fâcher, s'offenser.

كوسمن { գէօսմէն [ի] Խոյ որ հօտը կ'առաջնորդէ. bélier qui conduit le troupeau.

كوسو { գէօսիւ [ի] Խէթ, հեն, քէն, ոխ. fâcherie, ressentiment, haine لى — սրդողած. fâché.

كوسه { գէօսէ [դ] Քոսէ, սակաւամօրուս. qui a la barbe claire.

كوش { կիւշ [դ] Ականջ, լսելիք. oreille, ouïe: ا — լսել. entendre.

كوشت { կիւշթ [դ] Միս. viande.

كوشتمك { կիւշթմէք [ի] Թուլցնել. lâcher.

كوشزد { կիւշզէտ [դ] Լսուած. entendu.

کوشش { քիւշիշ [ա] Ջանք, աշխատութիւն. effort, travail.

کوشك { քէօշք [ա] 1. Հովանոց, զբօսանոց pavillon, kiosque 2. Աշտարակ. tour.

کوشك { կեվշէք [բ] 1. Թոյլ, մեղկ, լոյծ. mou, relâché 2. Տկար. faible 3. Դանդաղ. lent, lourd.

کوشکلك { կեվշէքլիք [բ] 1. Թուլութիւն. mollesse 2. Տկարութիւն. faiblesse 3. Դանդաղութիւն lenteur.

کوشمال { կիւշմալ [ա] Սաստ, յանդիմանութիւն. réprimande, reproche.

کوشوار { կիւշվար [ա] Օղ, գինդ. pendant d'oreille, boucle.

کوشه { քիւշէ, քէօշէ [ա] Անկիւն. coin, angle: نشین — ، — کیر անկիւն մը քաշուած. retiré dans un coin. لى — անկիւնաւոր. angulaire.

کوشه‌مك { կեվշէմէք [բ] Թուլանալ. se ramollir, se relâcher.

کوف { քիւֆ [բ] Մգլոտութիւն. moisissure: باغلامق — մգլիլ. moiser.

کوفتر { քէօֆթէր [բ] Խիւս խաղմուղի. pâte de moût.

کوفتون { քէօֆթիւն [բ] Կողտան որ կովերուն կը կերցնեն. tourteau qu'on fait manger aux bœufs.

کوفته { քիւֆթէ [ա] 1. Ծեծուած. frappé 2. Ծեծուած մսէ գնդակ. boulette de viande: خوار — շաղակրատ. charlatan.

کوفکی { քիւֆէքի [բ] Սպունգակերպ. spongieux.

کوفلنمك { քիւֆլէնմէք [բ] Մգլիլ. moisir.

کوفلی { քիւֆլի [բ] Մգլած. moisi.

کوفه { քիւֆէ [բ] Կողով, կողոփորթ. grand panier, couffin.

کوفی { քիւֆի [ա] Քուֆէցի de la ville de Koufa [յք. کوفیون]: خط — արաբական տեսակ մը հին գիր է. sorte d'une ancienne écriture arabe.

کوك { քէօք [բ] Արմատ. racine: بویا — տորոն. garance. آلتون —ى ասկիտակ (արմատ մ'է). ipécacuana. قوروتمق —نى բնաջինջ ընել. exterminer. اکسه —ى

ծոծրակ. nuque, occiput.

كوك { կէօյ, կէօք [ի] Երկինք. ciel.

كوكب { քէվքէպ [ա] Աստղ. étoile [ج. كواكب].

كوكبه { քէվքէպէ* [ա] 1. Փայլ, շքեղութիւն. lustre, faste 2. [ը. է.] Բազմահայլ. très nombreux.

كوكج { կէ-կէճ [ի] Կճիճ. vase de terre.

كوكچه { կէօքչէ [ի] Երկնագոյն. bleu de ciel.

كوكرته { կէ-կէրթէ Տախտակամած, ծածք (նաւու). pont du navire

كوكرجين { կէ-կէրճին [ի] Աղաւնի. pigeon: لك — աղաւնոց. colombier.

كوكرد { քէ-քէ-րթ [ի] Ծծումբ. soufre: لى — ծծմբախառն. sulfureux

كوكرمك { քէ-քրէմէք [ի] կատաղութեան փրփրիլ. écumer de rage

كوكز { կէ-յէւ [ի] 1. Սին, արօս, հաղորան. corme, sorbe 2. Թխագոյն կարմիր. rouge foncé.

كوكس { կէօյէ-ս, կէօյս [ի] Լանջք, կուրծք. poitrine: كچورمك — հառաչել. soupirer.

كوكسلك { կէօյսէ-լիք [ի] 1. Լանջապանի ձիոյ poitrail 2. Լանջապանակ. armure, corselet 3. Կրծկալ. bavette.

كوكسلمك { կէօյսէ-լէմէք [ի] Դիմադրել, կուրծք տալ. résister.

كوكل { կէօնէ-ւլ [ի] 1. Սիրտ. cœur 2. Փափաք. désir 3. Կամք, յօժարութիւն. volonté, envie:

Աստ. قيرق — վշտացնել. affliger. اكلنجه سى — հաճոյք. plaisir. آلق — ողոքել. flatter, apaiser. ويرمك — սիրել, սիրահարիլ. aimer, devenir amoureux. يابق — գոհացնել. satisfaire. سز — խոնարհ. humble.. անյօժար. mal disposé.

كوكلشمك { քէօքլէշմէք [ի] Արմատանալ. prendre racine.

كوكلى { կէօնէ-լի [ի] 1. Կամաւոր. volontaire 2. Յօժար. disposé.

كوكلك { քէօքլէմէք [ի] Յարմարել (նուագարան մը). accorder.

كوكلنمك { քէօքլէնմէք [ի] Արմատանալ. s'enraciner.

كوكنار } [ի] sapin.

كوكنلمك } [ի] se fier, se confier.

كوكنمك } [ի] se fier, se confier.

كوكوم } [ի] grande cruche de bronze.

كوكه } [ի] teigne.

كول } [ի] lac, étang.

كول } [ի] cendre: رنكى — gris, cendré: ا — ruiner. اول — être réduit en cendre. se ruiner.

كولخان } [ի] voir كلخان.

كولدرمك } [ի] faire rire.

كولر } [ի] 1. riant 2. gai, joyeux.

كولش } [ի] voir كورش.

كولشمك } [ի] rire ensemble.

كولكه } [ի] ombre: لك — lieu ombrageux. لى — ombrageux. آغر سى — imposant.

كولكەلنمك } [ի] s'ombrager.

كوللمه } [ի] oïdium.

كولله } [ի] boulet.

كولسەمك } كولسيك [ի] sourire.

كولمك } [ի] 1. rire 2. railler 3. jouir.

كوله } [ի] rire, ris.

كولنج } [ի] ridicule: لو — comique

كولونك } [—] pic (à roc).

كوله } [ի] esclave: لك — esclavage

كولەمن } [ի]

լուք. soldat ancien turc recruté parmi les esclaves. mamelouk.

كوج { կէօմէճ [ը] Խորիսխ. rayon de miel.

كومردنمك { կէօմիւրտէնմէք [ը] Մռնչել. mugir

كومردى { կէօմիւրտի [ը] Բռչիւն, պոռոչիւն. mugissement.

كومروك { կէօմրէք [ը] Տե՛ս voir كمرك.

كومس { գէօմէս [ը] Հաւնոց. poulailler.

كوملدروك { կէօմիւլտիւրիւք [ը] Մանեակ երիվարաց. collier(de cheval)

كوملك { կէօմլէք [ը] Շապիկ. chemise: فرنك — ی օձիքով շապիկ. chemise à col.

كوملمك { կէօմիւլմէք [ը] 1. Թաղուիլ. être enterré 2. Մխուիլ. être enfoncé, fiché.

كوممك { կէօմմէք [ը] Թաղել. ensevelir.

كومه { կէօմմէ [ը] 1. Թաղում. enterrement 2. Մխուած. fiché.

كومور { գէօմիւր [ը] Տե՛ս. voir كمور.

كوموش { կէօմիւշ [ը] Տե՛ս voir كموش.

كون { քէվն [ա] Գոյացում. existence: — ومكان ընութիւն, աշխարհ. nature, monde.

كون { կէօն [ը] Կաշի. cuir.

كون { կիւն [ը] 1. Օր, տիւ. jour, journée 2. Ժամանակ. époque 3. Արև soleil: Աւուր. ئی — ی — որոշեալ օրը. le jour fixé. — كورمش ժամանակին հարուստ կեանք մը անցուցած. qui a eu une vie riche. — باتيسى արևմուտք. coucher du soleil. occident. — كورمز արև արգիլուած. défendu du soleil. — باشنه օրականով à la journée. — بو — كی այս օր. aujourd'hui. — دن — օր քան օրէ. de jour en jour. — طوغيسى արևելից կողմ. levant. արևելից հողմ: vent d'est.

كون { կիւն, կէօն [ղ] 1. Գոյն. couleur 2. Կերպ. sorte, manière.

كونا { կիւնա, կէօնա [ղ] Կերպ, եղանակ. sorte.

كوناكون { կիւնակիւն, կէօնակէօն [ղ] 1. Կերպ կերպ. de plusieurs formes 2. Զանազան. différent.

کوندرلمك { Կէօնտէրիլմէք [բ] Ղրկուիլ. être envoyé, expédié.

کوندرمك { Կէօնտէրմէք [բ] Ղրկել, յղել. envoyer, expédier.

کوندوز { Կիւնտիւզ [բ] Ցերեկ. journée, jour: ین — ցերեկին, ցերեկ ատեն. pendant la journée.

کوندهلك { Կիւնտէլիք [բ] Օրական. journée: جى — տաօրեայ գործաւոր. journalier.

کونش { Կիւնէշ [բ] Արեգակ, արև. soleil.

کونك { Գէօնէք [բ] Տե՛ս. voir کنك:

کونلك { Կիւնլիւք [բ] 1. Օրուան. de jour 2. Գէօնլիւք. Խունկ. encens.

کونلمك { Կիւնլէմէք [բ] Օրը անցնել. passer la journée.

کونمك { Կէօմմէք [բ] Տե՛ս voir کومك:

کونه { Կիւնէ [դ] Տե՛ս. voir کونا:

کونین { Քէվնէյն [ա] Երկու աշխարհ աստենական և անդենական. les deux mondes(celui où nous sommes et le futur: — سيد ال Երկու աշխարհաց մեծը Մուհամմէտ. le seigneur des deux mondes Mahomet.

کونیا { Կիւնիա [դ] Անկիւնաչափ. goniomètre.

کونمك، کوورجین، کووز Տե՛ս voir کوکنك، کوکرجین، کوکز:

کوه { Կիւվ [բ] Ուտիճ, ցեց. teigne.

کوه { Քիւհ [դ] Լեռ. mont, montagne.

کوهر { Կէվհէր [դ] Տե՛ս. voir جوهر:

کوهسار { Քիւհսար [դ] 1. Լեռնաստան. pays montagneux 2. Լերան գագաթ. cîme de montagne

کوهستان { Քիւհիսթան [դ] Լեռնաստան. pays montagneux.

کوی { Քէօյ [բ] Գիւղ. village, campagne.

کوی { Կիւյ [դ] 1. Ըսող. qui dit [մէ. کویان] 2. Քիւյ. Գնդակ. balle.

کویا { Կիւյա [դ] Կօյա [բ] 1. Ըսող. qui dit 2. Իբր թէ. comme si.

کویداش { Քէօյտաշ [բ] Գիւղացի Համայրենակից, գիւղակից. habitant du même village.

کویسه { Քիւյսէ* [ա] Փոքր քսակ. bursicule [նուազ. کیسه ի]:

كويش { Կէվիլ [ի] Որոճք . rumination : — كتيرمك որոճալ. ruminer.

كويكى { Կէ-ւէյի, Կէ-վէյի [ի] փեսայ. gendre : — اچ տուն փեսայ. gendre qui habite chez les parents de sa femme.

كويلى { Քեօյլէ [ի] Գիւղացի. villageois.

كوينده { Կէ-ույէնտէ [դ] Ըսող, խօսող. qui dit, parle.

كوينوك { Կէօյնէ-ք [ի] Կաթի փոքր աման. petit vase à lait.

كه { Քի [դ] 1. Որ. qui, que 2. Քիհ. փոքր. petit.

كه { Քէհ, Կէհ [դ] 1. Համ. օկ էն. 2. Քէ-հ. օکو էն:

كهان { Քիհան [դ] փոքրներ. les petits [եւ. که]:

كهانت { Քէհանէթ*[ա] Կանխատեսութիւն, գուշակութիւն. prédiction, devination, prévision.

كهترين { Քիհթէրին [դ] Ամենափոքր. le plus petit. mineur.

كهر { Կէ-հէր [դ] Համ. كوهر էն: پاره — գոհարի կտոր. morceau de bijou.

كهربا { Քէհ-րէ-պա-[դ] Սաթ. ambre jaune, succin [տես. քէհրիպար]:

كهرجله { Կէ-հէրճէլէ [դ] Բորակ, ադրուրակ. nitre, salpêtre.

كهرور { Կէ-հէրվէր [դ] 1. Ազնիւ. noble 2. Տաղանդաւոր. qui a du talent

كهستان، كهسار { Համ. كوهسار է. كوهستان էն:

كهف { Քէհֆ [ա] 1. Քարայր, քարանձաւ, խոռոչ. grotte, caverne [տե. كهوف] 2. Ապաստան. asile: — اصحاب Եօթն ընկերք որք աստուածատ Թագաւորի մը հալածանքէն փախչելով քարայր մը ապաստաներ էն, ուր մինչ ցմահ Թագաւորին անընդհատ հինգ տարի ննջեր էն ի քուն խոր. les sept camarades qui persécutés par un roi athée se sont réfugiés dans une caverne où ils sont tombés dans un sommeil profond. Ils ne se sont réveillés qu'après cinq ans à la mort du roi.

كهفى { Քէհֆի [ա] անձաւային. Ծակոտկէն. caverneux [եւ. كهفيه]:

كهكشان { Քէհքէշան [դ] Համ. كاهكشان էն:

كهل { Քէհլ [ա] Տարիք Հասուն մարդ. ա-

լեխաւան. homme d'un âge mûr. grison.

کهله } քէհլէ [ի] Ոջիլ. pou: — سی قهلە սիւրւկ. punaise: — لی ոջլոտ. pouilleux.

کهله‌لنمك } քէհլէլէնմէք [ի] Ոջլոտիլ. avoir des poux.

کهن } քէհէն [ա] Հին. vieux.

کهنه } քէհնէ [ա] 1. Հին. vieux 2. Հինցած. մաշած. vieilli, usé 3. քէհնէ* [ա] յդ. کاهن ի.

کهنه‌لنمك } քէհնէլէնմէք [ի] Հիննալ, Տնանալ. s'user, vieillir.

کهواره } քէհվարէ [ա] Օրօրոց. berceau: زیب وجود او — աշխարհ գալ. venir au monde. naître.

کهوف } քէհուֆ* [ա] յդ. کهف ի. pd. کهف.

کهولت } քէհուլէթ* [ա] Տարիքի հասունութիւն. maturité d'âge.

کهیا } քէհեա Վերակացու. intendant [քաղք. کتخدا էն]: — لق վերակացութիւն. intendance.

کهیف } քէհէյֆ [ա] Խոռոչակ. cavernule.

کهیلان } քէհէյլան [ա] Տաճիկ երիվար, ազնուարիկ երիվար. cheval arabe. qui vole dans l'air.

کی } քէյ [ա] Կիզիչ գեղ, խարան. cautère.

کیازار } կեազար [պ] Խոտաւէտ տեղի, մարգագետին. herbage, pré.

کیاست } քեասէթ* [ա] Ուշիմութիւն, կորովամտութիւն. sagacité.

کیانوس } քեանօս [յ] Կապուտակածին. cyanogène.

کیاه } կեահ [պ] Խոտ, խար. foin, fourrage.

کیت } կիթ [ի] Գնա՛. va-tu: کیت زمان — زمان ամենամեծ ժամանակաց. après un laps de temps. کیده — աստակաւ. peu à peu.

کیتله‌مك } քիթլէմէք [ի] Տե՛ս کلیدلك.

کیتمك } կիթմէք [ի] Տե՛ս کتمك.

کیتی } կիթի [պ] Աշխարհ. monde: — ستان աշխարհակալ. conquérant.

کیجکمك، کیج } Տե՛ս. voir کچکمك، کچ.

کیجه } կիճէ, կէճէ [ի] Գիշեր. nuit.

کیجه‌لك } կիճէլիք [ի] 1. Գիշերային. de nuit 2. Գիշերազգեստ. robe de nuit.

کیجه‌لمك { Կէճէլէմէք [ի] Գի-շերը անցունել. passer la nuit.

کیجه‌لین { Կէճէլէյին [ի] Գի-շերանց. pendant la nuit.

کیجشمك { Կէճիշմէք [ի] Քեր-ուիլ. démanger

کیج کیج { Քէչ քէչ [ա] Քիչ քիչ. peu à peu.

کید { Քէյտ [ա] Նենգու-թիւն, դաւ. ruse.

کیدرمك { Կէտիրմէք [ի] Բառ-նալ. enlever.

کیدش { Կէտիշ [ի] 1. Երթ. allée 2. Գնացք. allure 3. Ընթացք, վարք. conduite, démarche.

کیدشمك { Կէտիշմէք [ի] Քեր-ուիլ. démanger.

کیدلمك { Կէտիլմէք [ի] Եր-թալ. aller.

کیر { Կիր [ա] Բռնող. qui tient, saisit [ـ ج · کیران]

کیر { Քիր [ի] Աղտ, կեղտ. saleté, crasse.

کیرج { Քիրէճ [ի] Կիր. chaux: — سونماش անշէջ կիր. chaux vive.

کیرشمك { Կիրիշմէք [ի] 1. Միջամուխ ըլ-լալ. se mêler 2. Ձեռնար-կել. entreprendre.

کیرکین { Կիրկին [ի] Ընտել, ընտելական. familier, intime [ـــ · կիրկիր]

کیرلتمك { Քիրլէթմէք [ի] Աղ-տոտել. salir.

کیرلنمك { Քիրլէնմէք [ի] Աղ-տոտիլ. se salir.

کیرلمك { Քիրլէմէք [ի] 1. Աղտոտել. salir 2. Կիրէլէք Մտնել. entrer.

کیرمك { Կիրմէք [ի] Մտանալ. entrer pénétrer

کیرو { Կէրու, Կէրի [ի] 1. Ետև. derrière 2. Ետ. en arrière 3. Շարու-նակութիւն. suite: Այս- — شمدن այսուհետև. dorénavant. آلق —ـق լմնցնել. terminer. ամբողջացնել. compléter. — سین — ետ ետ à reculons.

کیرولمك { Կէրուլէմէք [ի] Ետ-նալ. rétrograder

کیزلتمك { Կիզլէթ-մէք [ի] Գաղտնի պահել, ծածկել. tenir secret, ca-
کیزلمك { Կիզլէ-մէք
cher: — یوزینی պահուըտիլ, թաքչիլ. se cacher.

کیزلنمك { Կիզլէնմէք [ի] Պահ-ուըտիլ. se cacher, se dérober à la vue.

کیزلی { Կիզլի [ի] Գաղտնի, ծածուկ. secret, caché: — جه գաղտնապէս, գաղտագողի. secrètement.

كيس { քէս[ա] անդր. փուշա, պարկ. bourse.

كيسو { կէյսու[ղ] Գէս, Հեր, վարս, մազ. cheveu, chevelure.

كيسودار { կէյսուտար[ղ] Գիսաւոր .chevelu

كيسه { քէսէ*[ա] 1. Քսակ. bourse 2. 500 դահեկան. 500 piastres 3. անդր. փամփշտանձև թաղանթ. բշտաւակ. kyste, sac [ադաւ. քէսէ]։ — جك քսակիկ. sachet

كيسه‌دار { քէսէտար [ղ] Քսակակալ. porteur de bourse 2. Մատակարար intendant.

كيسه‌لمك { քէսէլէմէք[ի] Քսակով շփել. frotter avec une sachet.

كيسى { քէսի [ա] Բշտակային. kystique.

كيش { քէշ [ղ] Քեշ. Հաւատ. secte, religion: — بد վատադաւան. de mauvaise foi.

كيشنمك { քէշնէմէք [ի] Վրնջել. hennir.

كيشنه { քէշնէ [ի] Վրնջիւն. hennissement.

كيف { քէյֆ [ա] 1. Որպիսութիւն, կենցաղ. état (de santé), condition 2. Խնդաւմտութիւն. gaîté 3. Խուն թեթ գինովութիւն. ivresse légère 4. Հաճոյք. plaisir 5. [Ի. Գ.] Գիտուոյ գուարթայնեդ. gris: Ա․ծոյ. كيفكز نصل — ի՞նչպէս էք. comment vous portez-vous.

كيفسز { քէյֆսիզ [ի] Տկար, անհանգիստ. indisposé: لك — անհանգստութիւն, տկարութիւն. indisposition. لنمك — հիւանդանալ. avoir une indisposition.

كيفلنمك { քէյֆլէնմէք [ի] 1. Ուրախանալ. se réjouir 2. Հաճոյք զգալ. éprouver un plaisir.

كيفيت { քէյֆիյէթ* [ա] 1. Որպիսութիւն. qualité, état [յգ. كيفيات] 2. Խնդիր, գործ. cas, fait, affaire 3. Գէր. Սեռ. genre.

كيك { կէյիք [ի] Եղջերուն. cerf.

كيل { քէյլ [ա] 1. Չափել. mesurer 2. Քոռ, գրիւ. boisseau [յգ. اكيال]։

كيلار { քիլար [ղ] Մառան. cave, cellier: جى — մառանապան. cellerier.

كيلوس { քէյլուս [ա] Մամաց. chyle: ى — ، ى — մամացային. chyleux.

كيله { քէյլէ*[ա] Քոռ, գրիւ. boisseau.

کیم { քիմ [ի] 1. Ով, ով որ quiconque 2. Ո՞վ. qui? 3. Թէ. que: — օ-մանքը. les uns.

کیمسه { քիմսէ [ի] 1. Անձ, անհատ. individu 2. Ոչ ոք. personne.

کیمك { կեյմէք [ի] Հագնիլ. mettre, se vêtir.

کیموس { քեյմոս [ա] Քիլ. Ջանգուած կերակրոց. խիւս. chyme.

کیمیا { քիմիա [ա] Քիմիա, քիմիագործութիւն. chimie, alchimie: — اهل քիմիագործ. chimiste. — عضوی գործարանական քիմիա chimie organique.

کیمیاکر { քիմիաքեար [պ] Քիմիագէտ, քիմիագործ. chimiste, alchimiste [յգ. کیمیاکران].

کیمیوی { քիմիէվի [ա] Քիմիական. chimique. [էգ. کیمیویه].

کین { քին [պ] Ատելութիւն, ոխ. haine, rancune.

کیناکینا { քինաքինա [ա] Քինաքինայ. quinquina

کینت { քինթ [ի] Յօդակապ, յօդ. lien: لی — յօդեալ. uni, lié.

کینتلمك { քինթլէմէք [ի] Յօդել. unir, lier.

کینمك { կեյինմէք [ի] Հագուիլ. se vêtir.

کینه { քինէ* [պ] Տե՛ս. voir کین.

کینه‌ور { քինէ-վէր [պ]
کینه‌جو { քինէ-ճու } Ոխակալ. rancunier: کینه‌جویانه ոխակալութեամբ. avec ressentiment.

کیوان { քէյվան [պ] Երեւակ Saturne.

کیم { կեյիմ [ի] Հագուստ կապուստ. mise: لی — լաւ հագուած. bien mis.

کیمك { կեյմէք [ի] Տե՛ս. voir کیك.

ل

ل { Քսան և վեցերորդ տառ օսմաներէն այբուբենի. vingt-sixième lettre de l'alphabet ottoman.

لا { լա [ա] Ոչ. non.

لاابالی { լաուպալի [ա] Անհոգ, անփոյթ. ան-

փոյթ insouciant·qui ne tient compte de rien: ا — ան- զգոյշ, համարձակ· sans façon

لاب { Լէպ[ա] Հօր կողմանէ du côté paternel.

لاح { լահ [ա] Երևան ե- ելած . qui s'est montré, paru [لوح էն] [էգ. لائحه]: خاطر او — միտքը գալ· venir à l'esprit.

لائحه { լաիհա* [ա] Ցիշա- տակագիր , ծրա- գիր, տեղեկագիր. mémoire, projet, rapport détaillé.

لائم { լաիմ [ա] Յանդիմա- նող. qui reproche.

لابد { լապիւտտ [ա] Անհրա- ժեշտ. indispensable.

لابس { լապիս [ա] Հագած, զգեցած . vêtu , mis: او — հագնիլ. se vêtir

لابوين { Լէպէվէյն [ա] Մի- ևնոյն հօրէ և մօրէ du même père et mère.

لاپچين { լափչին [բ] Կիսա- կօշիկ·brodequin.

لاپه { լափա [բ] 1 Խիւս . bouillie 2·Ծեփեկլիք. cataplasme: سى — ճէօ, Թանձ- րաթան օրզի. soupe épaisse au riz. جى — ծոյլ, Թոյլ. paresseux.

لاپه‌لنمق { լափալանմագ [բ] Խիւսանալ. être réduit en bouillie.

لاتين { լաթին [է] Լատին . latin: جه — լատի- ներէն. en langue latine.

لاجرم { լաճէրէմ[ա] Ի հար- կէ. sans doute.

لاجل { Լէճլի [ա] Համար, վասն, պատճառաւ. pour, à cause de.

لاجورد { լաճիվէրտ [ա] Գո- հազմ, turquoise 2. կամ ى — Երկնագոյն, կա- պուտակ. azuré, bleu.

لاحق { լահըգ [ա] 1. Միա- ցած. joint [لحوق էն] [էգ. لاحقه] 2. Այժմու . actuel: او — միանալ . se joindre, se réunir.

لاحقه { լահըգա* [ա] 1. Յաւելուած . appendice [յգ. لواحق] 2. Յա- րակից մաս. dépendance.

لاحم { լահիմ [ա] Մսակեր . carnivore [لحم էն].

لادن { լատըն [պ] Լաւտան. laudanum.

لاذقيه { լազգիյէ*[ա] Լաւօ- դիկէ. Lataqia.

لازستان { լազիսթան [պ] Լա- զիկեցւոց երկիր. pays des lazes.

لازق { լազըգ[ա] Ըծու. Մածու- ցող. agglutinatif.

لازم { լազըմ [ա] 1. Պիտանի necessaire [لزوم] [եզ. لازمه] 2. քեր. Չէզոք. neutre: اولـ — պէտք ըլլալ. être ou devenir nécessaire. كلكـ — հարկ ըլլալ. falloir. յառաջ գալ. résulter. — غير مفارق անբաժան. inséparable. անհրաժեշտ. indispensable.

لازمه { լազըմէ* [ա] 1. Պէտք, պիտոյք. nécessité [յոգ. لوازم ' لوازمات] 2. Հարկ, պարտք. obligation, devoir.

لاستيق { լասթիք [է] 1. Առաձգական խէժ caoutchouc 2. Առաձգական խէժէ սարմոււճակ. galoche élastique.

لاستيقلى { լասթիքլի [ի] Առաձիգ. élastique.

لاسيما { լասիյէմա [ա] Նամանաւանդ. surtout.

لاشقه { լաշքա [է] Թուլացում (պարանի). relâchement (du cable).

لاشك { լաշէք [ա] Անտարակոյս, անհերքելի sans doute, indubitable.

لاشه { լաշէ [ա] Դի, դիակ cadavre.

لاشئ { լա շէյ [ա] Ոչինչ. rien, futile.

لاصق { լասըգ [ա] Կպչ. Մածուցող. agglutinatif.

لاطه { լաթա [է] Երկայն հարթ եւ ուղիղ տախտակ. կաւառ. latte.

لاغ { լաղ [պ] Խաղ, կատակ jeu, plaisanterie.

لاغر { լաղըր [պ] Նիհար. maigre: ى— Նիհարութիւն. maigresse.

لاغيه { լաղիյէ* [ա] Աղտեղի խօսք. parole obscène [յոգ. لاغيات].

لاف { լաֆ [պ] 1. Ունայն խօսք. parole vaine 2. Մեծապարծութիւն. vanterie 3. Խօսակցութիւն. causerie: ا — խօսակցիլ, շաղակրատել. causer. conter des sornettes. اورمق — մեծաբանել. se vanter.

لافزن { լաֆզըն [պ] 1. Ունայնախօս. jaseur 2. Մեծապարծ. vantard [ռամ.]: لك— ունայնախօսութիւն. jaserie.

لاقردى { լաքըրտը [թ] Խօսք. parole, propos: ا — խօսակցիլ.խօսիլ.parler.

لال { լալ [պ] Համր, մունջ. muet.

لآل { լէ՛ալ* [ա] Մարգարիտք.perles[եզ. لؤلؤ]

لالا { լալա [պ] 1. Մանկամուն, դաստիարակ.

pédagogue, précepteur 3· Վերակացու․ intendant·

لالانغه { լալանղա [ի] Իւղի մէջ եփուած չորան խմոր․ espèce de pâte·

لاله { լալէ [պ] 1· կակաչ․ tulipe 2· Անուր․ carcan·

لالهزار { լալէզար [պ] կակաչաստան․ lieu planté de tulipes·

لآلى { լէ՛ալի* [ա] Տե՛ս․ voir لؤلؤ·

لئام { լիամ* [ա] յհ․ լئیم ի․ pluriel de لئیم·

لام { լամ* Անուն ل տառին nom de la lettre ل։

جر — յամառութիւն․ entêtement· opiniâtreté·

لام { լէէամ [ա] Մօր կողմանէ․ du côté maternel·

لامباسه { լամպասա [ի] Լայն large·

لامبه { լամպա [ի] կանթեղ․ lampe·

لامحاله { լամահալէ [ա] Անպայման, անվրէպ inévitablement·

لامس { լամիս [ա] Շօշափող․ qui touche [لمس են]։ — قوه շօշափելիք․ tact·

لامع { լամի՛ [ա] Փայլող, շողացող․ luisant, resplendissant [لمعان են] [յհ․ لامعه]։

لامكان { լամէքեան [ա] Տեղ չունեցող․ qui n'a pas de lieu·

لامى { լամի [ա] 1·Լամ գրին վերաբերեալ․ relatif à la lettre ل [յհ․ لامیه] 2·ոսկր․ Լեզուի ոսկր․ hyoïde

لانه { լանէ [պ] Բոյն․ nid [յհ․ لانها]·

لاوطه { լավտա․ Քնար․ luth [ա․ العود․ են]

لاهوت { լահութ* [ա] Աստուածութիւն․ divinité: ى— ،ـه— ،ـیانه— աստուածեղէն․ divin·

لاهورى { լահուրի [ի] Հնդկական ցփոկ․ châle d'Inde·

لايتجزأ { լայէթէճէզզա [ա] Անբաժանելի․ indivisible: — جزء Հիւլէ, չամանդակ․ atome·

لايتغير { լայէթէղայյէր [ա] Անփոփոխ, անայլայլելի․ invariable·

لايزال { լայէզալ [ա] Անանց, անանցն, անաղարտ․ qui ne passe pas, impérissable, permanent·

لايطاق { լայուտաք [ա] Անտանելի, անհանդուրժելի․ insupportable·

لا يعد { լաեա'տատ [=] Անհամար, անթիւ. innombrable.

لا يعقل { լաեա'գըլ [=] Անզգայ. qui ne comprend pas. insensible.

لايق { լայըգ [=] Արժանի, արժանաւոր digne, méritoire [لياقت են] [եւ. لايقه]

لئيم { լէիմ [=] Անարգ, ստո- րուն. abject, vil, vilain [յգ. لئام] [եւ. لئيمه].

لا يموت { լաեէմութ [=] Ան- մահ. immortel.

لب { լէպ [դ] 1. Շրթունք lèvre 2. Եզր. bord: بسته — լուռ մունջ. silencieux

لب { լիւպպ [=] 1. Ընկոյզ, ուղեղ, միս պտղոց. amande, moelle, pulpe [յգ. الباب ، لبوب] 2. Միտք, խելք. esprit.

لباده { լիւպատէ* [=] Վերար- կու. veste.

لباس { լիպաս [=] Հագուստ, զգեստ. vêtement, habit [յգ. البسه].

لبالب { լէպալէպ [դ] Թա- թաղուն. à pleins bords. très-plein.

لبان { լիւպան [=] Կնդրուկ. oliban.

لبث { լէպս [=] Դադար առ- նել. faire halte.

لبريز { լէպրիզ [դ] Զեղուն. débordant.

لبس { լէպս [=] Խաւար մթութիւն. Երկդի- մութի. obscurité, ambiguité

لبلاب { լէպլապ [=] Պատա- տուկ, բաղեղ. lierre: فصيله — բաղեղնա- տեսակ. hédéracé.

لبلبي { լէպլէպի [ի] Սիսեռ խարշեալ. pois chiche rôti: جى— Սիսեռավաճառ ծախող vendeur des pois chiches rôtis.

لبن { լէպէն [=] Կաթ. lait.

لبنان { լիւպնան [=] Լիբա- նան (լեռ). Liban.

لبني { լէպէնի [=] Կաթնա- յին, կաթնաւէտ. lacté, laiteux [յգ. لبنيات].

لبنيت { լէպէնիյէթ*[=]Կաթ- նատ. lactate.

لبوب { լիւպուպ* [=] յգ. լիպի. لب pd.

لبيب { լէպիպ [=] Խելացի, ուշիմ. intelligent [لب են] [եւ. لبيبه].

لبي { լիւպպի[=]1. Բոլոր Մը- սոտ. pulpeux [եւ. لبيه] 2. լէպպէ. Հրամմեցէք. plaît-il ?

لبيك { լէպպէյք[=] Հրամմե- ցէք. plaît-il.

لتره { լիթրէ [ի] Լիտր. livres (poids).

لثوى { լէ-սէվի [ա] ածակ. Լնդային gencivial

لثه { լէ-սէ* [ա] ածակ. Լինդ. gencive.

لج { լէճճ [ա] 1. Յամառիլ. se persister, se buter 2. Յամառութիւն. persistance, entêtement.

لجاج { լէճճաճ [ա] Յամառ. tenace [لج էն]:

لجام { լէճամ [ա] 1. Երասանակ, սանձ. rêne, frein [յէ. لجم] 2 Գախաւց. bride.

لجج { լէ-ճէճ* [ա] յէ. لجه ի. pluriel de لجه:

لجوج { լէճուճ [ա] Յամառ. tenace [لج էն]:

لجه { լէ-ճճէ* [ա] Մօղվամէջ pleine mer [յէ. لجج]:

لحاظ { լէհազ*[ա] 1. Մազ աչաց. coin de l'œil 2. Կողմնակի նայուածք regard oblique.

لحاف { լէհաֆ [ա] Ծածկոյթ, պատատան. couverture, tégument: ى— ' يه— պատատանային. tégumentaire.

لحد { լահտ [ա] Գերեզման. tombeau [յէ. لحود]:

لحظه { լահզա* [ա] 1. Կողմնակի հայեցուած. regard oblique 2. Բողէ. instant.

لحلاح { լահլահ [ա] Ձիւնածաղիկ. colchique

لحم { լահմ [ա] 1. Միս viande [յէ. لحوم] 2. Մսուա ալյաուժ: sarcome: زائد — աւելորդ միս excroissance.

لحمى { լահմի [ա] Մսուա. charnu [էէ. لحميه]:

لحن { լահն [ա] 1. Եղանակ, քաղցրերգութիւն. ton, mélodie [յէ. الحان] 2. Ընթերցման սխալ. faute de lecture.

لحود { լուհուտ* [ա] Գերեզմաններ. tombeaux.

لحوصه { լըհօսա [յ] Ծննդական կին. femme en couche, accouchée.

لحوق { լուհուք [ա] 1. Միանալ. se joindre 2. Միացում. jonction.

لحوم { լուհում* [ա] յէ. لحم ի. pd. لحم:

لحى { լիհա* [ա] Մօրուքներ barbes [եզ. لحيه]:

لحيمه { լը-հայմէ* [ա] Մսիկ caroncule [նուազ. لحم ի

لحيه { լիհյէ* [ա] Մօրուք. barbe [յէ. لحى]:

لدن { լէտըն [ա] 1. Քով. auprès 2. Գաղտնիք. mystère: — علم աստուածային գիտութիւն. science divine.

لدنى { լէտունի [ա] 1. Աստուածային գիտու-

Թեան վերաբերեալ. relatif à la science divine [էֆ. لدنيه] Զ. Աստուածատուր. donné par Dieu.

لدنيات } լէտունիյաթ*[ա] Զ. Աստուածային գաղտնիքներ. mystères divines Զ. Գաղտնիքներ. mystères, secrets.

لدى } լէտա (ال ի առաջ) լէտէ [ա] Առեն, պահ, ի. en temps de, à, en cas de.

لذائذ } լէզաէզ*[ա] Հաճոյք-ներ. անոյշք. délices. douceurs [էզ. لذيذه ، لذيذ]

لذات } լէզզաթ*[ա] Ճաշակներ. goûts [էզ. لذت]

لذت } լէզզէթ* [ա] Զ. Ճաշակ, համ. goût, saveur [յէ. لذات] Զ. Հաճոյք plaisir: سز— անհամ. fade.

لذتلنمك } լէզզէթլէնմէք [թ] Համեղանալ. devenir savoureux, exquis.

لذتلی } լէզզէթլի [թ] Տե՛ս. voir لذيذ.

لذلك } լիզալիք [ա] Վասն այսորիկ. c'est pour cela, c'est pourquoi.

لذيذ } լէզիզ [ա] Զ. Համեղ, քաղցրահամ, համադամ savoureux, exquis [էզ. لذت] [էֆ. لذيذه] Զ. Հեշտալի. délicieux.

لذيذه } լէզիզէ* [ա] Քաղցր բան, հաճոյք. chose douce. délice[յէ. لذائذ]

لرزان } լէրզան [պ] Դողդողուն, դողացող. tremblant, vacillant.

لرزش } լէրզիշ [պ] Սարսուռ, դող. tremblement, tréssaillement.
لرزه } լէրզէ

لرزه‌ناك } լէրզէնաք [պ] Տե՛ս voir لرزان.

لزجی } լէզճի [ա] Մածուծ. visqueux [էֆ. لزجيه]

لزوجت } լիւզուճէթ* [ա] Մածնուցութիւն. viscosité: لزوج ﻟـ— մածուցող. visqueux.

لزوم } լիւզում [ա] Զ. Անբաժանութիւն. inséparabilité Զ. Գիտանութիւն, պէտք. nécessité: او ی— պէտք ունենալ. avoir besoin. سز— անպէտ, աւելորդ. inutile, superflu.

لزوملی } լիւզումլու [թ] Գիտանի nécessaire

لسان } լիսան [ա] Լեզու. langue [յէ. السنه]. Աստ: آشنا — լեզուագէտ. linguiste. كلك ه— քաջիմաստութիւն, ատաղանել. être dé-

tracté. مزمارى — ամփոփ. մա-կալեզու. կոկկոզիթ. épiglotte

لسانا { լիսանէն [ա] Լեզուով verbalement.

لسانی { լիսանի [ա] Լեզուա-կան. lingual, glossien [էգ. لسانیه].

لسع { լէս՛ [ա] Խայթել. piquer, picoter.

لسن { լէսէն* [ա] Լեզու-ներ. langues.

لسین { լէսէյն [ա] Լեզուակ languette.

لش { լէշ. Դի. cadavre [Պարս. لاشه էն].

لشکر { լէշքէր [պ] Զօրք, բանակ. troupes, armée: ـگاه բանակատեղի, բանակատեղ. camp.

لشکری { լէշքէրի [պ] Զին-ուորական. soldat. militaire [յգ. لشکریان].

لصق { լէսգ [ա] Մէրհ. Սպե-ղանի. emplâtre.

لصوص { լուսուս* [ա] Գո-ղեր. voleurs.

لصوصت { լուսուսէթ* [ա] Գողութիւն. vol.

لصوق { լուսուգ [ա] Փակ-չիլ. se coller.

لطائف { լէթաիֆ* [ա] յգ. لطیفه կամ لطیفի.

لطافت { լէթաֆէթ* [ա] Աղ-ուորութիւն, գե-ղեցկութիւն, վայելչութիւն. beauté, élégance.

لطافتلی { լէթաֆէթլի [թ] Տե՛ս voir لطیف.

لطرون { լաթրուն [ա] Բոր-ակ. nitre.

لطف { լութֆ [ա] 1. Քաղց-րութիւն. douceur 2. Բարերարութիւն, շնորհ. bonté, faveur [յգ. الطاف].

لطفاً { լութֆէն [ա] Իբր շը-նորհ. de grâce.

لطمه { լաթմէ* [ա] Ապտակ. soufflet, tape.

لطیف { լաթիֆ [ա] 1. Աղ-ուոր, գեղեցիկ, քաղցր, վայելուչ, սիրուն. beau, doux, gentil, joli [لطافت էն] 2. Շնորհող, բարի. qui donne la grâce. bon. 3. Շնորհալի. grâcieux.

لطیفه { լաթիֆէ* [ա] 1. Գե-ղեցիկ. beau, joli [յգ. لطائف] 2. Հանճարեղ կա-տակ, խաղ. bon mot, plaisanterie: ـجی ، ـگو կա-տակասէր. qui aime les plaisanteries,

لعاب { լուա՛պ [ա] Բեր. Լոր-ձունք, շողուկ. salive: ـی ، ـیه լորձնա-յին. salivaire.

لعب { լա՛պ, լուա՛պ [ա] 1. Խա-ղալ. jouer 2. Խաղ.

jeu [جمع . لعبيات].

لعبه { լա՛պէ* [-] Խաղալիկ jouet, joujou.

لعبيات { լա՛պիյեաթ* [-] 1. Խաղեր. jeux 2. Ներկայացումներ. représentations.

لعل { լա՛լ [-] 1. Կարմիր յակինթ. rubis 2. Կարմիր մելան. encre rouge 3. Կարմիր. տարաշէկ. rouge: ی— յակինթագոյն. de couleur de carmin.

لعل { լա՛ալլէ [-] Թերեւս. peut-être: — ليت و պատրուակք. prétextes.

لعلكون { լա՛լկեուն [դ] Յակինթագոյն. de couleur de rubis.

لعن լա՛ն / لعنت լա՛նէթ* { [-] Անէծք. malédiction: ا — անիծել. maudire. ل— անիծեալ. maudit.

لعنتلمك { լա՛նէթլէմէք [բ] Անիծել maudire

لعوق { լա՛-ուգ [-] Եփ. Մեղմացուցիչ ըմպելի. լուք. looch.

لعين { լա՛ին [-] Անիծեալ. maudit [էգ. لعينه].

لغات { լուղաթ* [-] 1. Բառեր. mots [եզ. لغت] 2. Բառարան. dictionnaire: — بعد բառագրքոյկ. vocabulaire

لغت { լուղէթ* [-] 1. Բառ. mot [جمع . لغات] 2. Լեզու. langue 3. Գաւառաբարբառ. dialect 4. Բառարան. dictionnaire.

لغز { լուղզ [-] Հանելուկ. énigme [جمع . الغاز].

لغزيده { լղզիտէ [դ] Սայթաքած. glissé.

لغم { լաղըմ [բ] 1. Կոյանոց. égout 2. Ական. mine: آتمق — ական պայթեցնել. faire sauter la mine.

لغمجي { լաղըմճը [բ] 1. Կոյանոցի մաքրող. vidangeur 2. Ականահատ. mineur.

لغو { լաղվ [-] 1. Ջնջել. supprimer 2. Ջնջում. abolition 3. Սնոտիաբանութիւն. futilité.

لغوى { լուղավի [-] Բառական. littéral [لغت էն] [էգ. لغويه].

لغويات { լաղվիյեաթ* [-] Սնոտիաբանութիւնք, սնոտիք. futilités.

لف { լէֆֆ [-] Պատատել, ներփակել. envelopper, inclure.

لفا { լէֆֆէն [-] Ներփակել, ներփակեալ. ci-inclus, ci-joint.

لفاح { լէֆֆահ [-] Մանդրագորա. belladone.

لفافه { լէֆաֆէ* [ա] 1. Կապ. bandage [յգ. لفائف] 2. բուս. Պատատ. involucre

لفظ { լաֆզ [ա] Բառ. mot [յգ. الفاظ] ։ — جلال անուն Աստուծոյ. nom de Dieu.

لفظاً { լաֆզան [ա] Բառացիական à la lettre.

لفظى { լաֆզի [ա] 1. Բառացական. littéral [էգ. لفظيه] 2. քեր. Հնչուն, հնչական. aspiré.

لفيف { լէֆիֆ [ա] Արմատին միայն Գ. և Բ. և կամ Ա. և Գ. գրերը و կամ ى եղող բառ. mot dont la 3me et 2me ou 1er et 3me lettre sont و ou ى ։

لقا { լիգա [ա] Դէմք. visage, figure.

لقب { լագաբ [ա] Մականուն sobriquet [յգ. القاب]

لقح { լագհ [ա] Բեղմնաւորութիւն. fécondation.

لقردى { լագըրտը [թ] Տե՛ս. voir لقيردى ։

لقطه { լուգթա* [ա] Գտնուած բան, գիւտ. trouvaille.

لقلق { լագլագ [ա] Արագիլ cigogne [յգ. لقالق]։

لقلقيات { լագլագիյաթ* [ա] Ունայն խօսքեր. paroles vaines. futilités.

لقمان { լօգման. Արաբ անուանի առակախօսի միանգամայն բժշկի մը անունն է. nom d'un arabe renommé comme fabuliste et médecin: روحى — եթեր. éther.

لقمه { լօգմա* [ա] 1. Պատառ. bouchée [յգ. لقم] 2. Կտոր. morceau 3. Գնդակաձև հատատեայ. espèce de pâte globuleuse préparée en huile d'olive : — كوز աչքերը ցցուած. qui a les yeux saillants. ۱ — — բըզըտել. mettre en pièces.

لقوم { լօգում [ա] Հանդրուադաստառ locoum

لقيط { լագիթ [ա] Բացընկեցիկ մանուկ. enfant trouvé.

لكام { լիկեամ [պ] Տե՛ս. voir لجام ։

لكد { լէքէտ [պ] Աքացի. ruade: — زن աքացող. qui donne des ruades.

لكلك { լէյլէք [թ] Արագիլ cigogne

لكن { լէքէն [պ] Կոնք, լական. bassin, conque [ռամկ. լէհէն]։

لكن { լաքին [ա] Բայց, սակայն. mais.

لكنت { լէքնէթ* [—] Թութուքլուքլուն. ծանրախօսութիւն. bégaiement.

لكه { լէքէ [ի] Բիծ, արատ tache, macule.

لكه‌جى { լէքէճի [ի] Կեղտահան. dégraisseur

لكه‌دار { լէքէտար [ղ] Արատաւորեալ. taché, souillé, maculé.

لكه‌لتمك { լէքէլէթմէք + لكه‌لك + լէքէլէմէք [ի] Արատաւորել. tacher, souiller.

لكه‌لنمك { լէքէլէնմէք [ի] Արատաւորիլ. être taché, souillé.

لمح { լէմհ [—] Վաղանցուկ հայեացք մը նետել. jeter un coup d'œil passager.

لمحات { լէմհաթ* [—] յգ. լմհի. pd. لمحه.

لمحه { լէմհա* [—] Վաղանցուկ ակնարկ. un coup d'œil passager: لمحة البصر մի վայրկեան. un instant

لمز { լէմզ [—] Այպանել, պարսաւել. blâmer.

لمس { լէմս [—] 1. Շօշափում. attouchement 2. շօշափել. toucher.

لمسى { լէմսի [—] Շօշափելի. tactile [իգ. لمسيه].

لمعات { լէմ'աթ* [—] յգ. լմ'ի. pd. لمعه.

لمعان { լէմ'ան [—] Փայլ, փայլատակիլ, շողալ. briller, étinceler.

لمعه { լէմ'ա* [—] Փայլ, փայլատակում. éclat, étincellemet [յգ. لمعات].

لمؤلفه { լիմուէլլիֆիհի [—] Հեղինակին է. cela appartient à l'auteur.

لم يزل { լէմյէզէլ [—] Տե'ս voir لايزال : —ى ‘ —يه յաւիտենական. éternel.

لنفاوى { լէնֆավի [—] Բեղ. Աւշային. lymphatique [իգ. لنفاويه].

لنك { լէնկ [ղ] Կաղ. boiteux: تيمور — Լէնկթիմուր (որ էր կաղ). Tamerlan (qui était boiteux).

لنكر { լէնկէր [ղ] Խարիսխ. ancre: انداز — խարսխած. mouillé.

لنكر { լէնկէր [ի] Պղնձէ մեծ պնակ. large assiette de cuivre.

لو { լէվ [—] — و 1. Եւ եթէ même si 2. Թող թէ, դիցուք թէ. supposons que.

لواء { լիվա [—] 1. Դրօշ. drapeau [յգ. الويه] 2. Տե'ս. voir سنجاق 3. կամ — مير կիսաբանակի հրամանատար. général de brigade.

لوائح { լէվաիհ * [—] յգ. լայիհէ. pd. لايحه.

لوائم { լէվա՛իմ* [ա] ճէ. لائمه. pd. لائم ։

لواحق { լէվահիգ* [ա] 1. Յաւելուածք. appendices [էզ. لاحقه] 2. Յարակից մասունք. dépendances

لوازم { լէվազիմ لوازمات լէվազիմաթ * [ա] ճէ. لازمه. pd. لازمه : دائره سی — մատակարարութեան ճիւղ. section de l'intendance.

لواطه { լէվաթա* [ա] Արուագիտութիւն. sodomie.

لواش { լէվաշ [պ] Լօշ, շօթ. pain de pourceau

لوام { լէվվամ [ա] Միշտ յանդիմանող. qui reproche toujours [لوم էն]. نفس — խղճի խայթ. remords de conscience.

لوامع { լէվամի'* [ա] ճէ. لامعه. pd. لامع ։

لوپ { լօփ [թ] Խոշորկեկ կտոր gros morceau

لوپه‌داق { լօփէտաղ [թ] Յանկարծուստ. brusquement. tout à coup.

لوث { լէվս [ա] Պղծութիւն saleté.

لوجه { լօճա [է] Օթեակ. loge.

لوح { լէվհ [ա] Տախտակ, թիթեղ. planche, table, plaque [ճէ. الواح]. — محفوظ երկնային սեղան ուր են արձանագրեալ աստուածային տնօրինութիւնք. table au ciel, sur laquelle sont inscrits les arrêts de Dieu.

لوحه { լէվհա*[ա] 1. Տախտակ. planche, table 2. Շրջանակաւոր տախտակ որոյ վրայ կայ արձանագրութիւն մը. tablette encadrée sur laquelle se trouve une inscription.

لودوس { լօտօս [թ] Հարաւային հողմ. vent du sud : لق — հարաւային հողմի դէմ դարձուած. exposé au vent du sud.

لودوسلامق { լօտօսլամագ [թ] Հարաւային հողմ փչել. souffler du côté du sud.

لوز { լէվզ لوزه լէվզէ*[ա] 1. Նուշ. amende 2. անաթ. Նշիկ. amygdale.

لوزتان { լէվզէթան* [ա] Երկու նշիկներ. deux amygdales [էզ. لوزه].

لوسترو { լուսթրօ لوستره լուսթրէ [է] Կօշկաց փայլեցում. cirage: جی — կօշիկ ներկող, փայլեցնող. décrotteur.

لوط { լուտ [ա] Ղովտ. Loth: — بحر Մեռեալ ծով. la mer Morte.

لوطی { լուտի [ա] Սոդոմական. sodomite.

لوقانده
لوقنطه { լօգանտա [է] 1. Պանդոկ auberge 2. Ճաշարան salle à manger: —جی պանդոկապետ. aubergiste, hôtelier.

لوك { լիւք [ի] Դոճի խէժ, զմուռ. laque.

لؤلؤ { լուլու, լիւլիւ [ա] Մարգարիտ. perle [յգ. لآل ، لآلی]։

لوله { լիւլէ [գ] 1. Ծորակ. robinet 2. Ծխափողի վառարան. tête de pipe.

لوم { լէւմ [ա] 1. Յանդիմանութիւն. reproche 2. Յանդիմանել. reprocher, réprimander.

لون { լէվն [ա] Գոյն. couleur [յգ. الوان]։

لونجه { լօնճա. Արուեստաւորաց գլխաւորներու ժողով. assemblée des chefs des artisans [Իտալ. է. լօճիա բառէն]։

لوند { լէվէնտ [ա] 1. Կամաւոր զինուոր. soldat volontaire [յգ. لوندان] 2. Այր սիգաճեմ. homme qui marche d'un pas fier: روش —انه սիգաճեմ գնացք. démarche majestueuse.

لویف { լիւվէյֆ [ա] Նեարդիկ. fibrille.

له { լէհ [ա] 1. Անոր համար. pour lui 2. Ի նպաստ. en faveur de.

له { լէհ [ի] 1. Բոլոնիա. Pologne 2. Բոլոնիացի polonaise.

لهات { լէհաթ* [ա] ամդրա. Լեզուակ. luette.

لهب { լէհէպ [ա] Բոց. flamme.

لهجه { լէհճէ*[ա] 1. Լեզու langage 2. Բառարան. dictionnaire 3. [ի] Լեհերէն. langue polonaise.

لهذا { լէհազա [ա] Անոր համար. c'est pour cela

لهلی { լէհլի [ի] Լեհացի. polonaise.

لهملك، لهم { Տե՛ս. voir لهیلمك، لهیم ։

لهو { լէհվ [ա] Խաղ, զբօսանք, jeu, amusement [յգ. لهویات]։

لهیب { լէհիպ [ա] Բոց. flamme.

لهیم { լէհիմ. Մածուցում, կցում. soudure. [Իտալ. ա. لحم էն]։ —لی անդագաւ մածուցեալ. soudé.

لهیلمك { լէհիմլէմէք [ի] Մածուցանել (անդա-

գաւ), կցել. souder.

لياقت { լիեաքաթ* [-] Արժանաւորութիւն. mérite, dignité.

ليال { լիեալ ليالى լիեալի* [-] Գիշերներ. nuits. [Եզ. ليل].

ليت { լեյթե [-] Երանի թէ. plût à Dieu.

ليث { լեյս [-] Առիւծ. lion.

ليرا ، ليره { լիրա [է] Ոսկեդրամ, ոսկի. livre, monnaie d'or.

ليس { լիս [ղ] Լզող. qui lèche.

ليطوغرافيا { լիթօղրաֆիա [է] Վիմագրութիւն. lithographie.

ليف { լիֆ [-] 1. Մանրամանր թել. filament [Յփ. الياف] 2. Նեարդ. fibre.

ليفى { լիֆի [-] Նեարդային. fibreux [Եզ. ليفيه].

ليقه { լիգա [ի] Կաղամարի մետաքս. filocelle.

ليك լիք, لكن լիքին { [ղ] Բայց, սակայն. mais, cependant.

ليل { լեյլ [-] Գիշեր. nuit [Յփ. ليال ، ليالى].

ليلا { լեյլա* [-] Աղջամուղջ գիշեր. nuit obscure

ليلاً { լեյլէն [-] Գիշերանց de nuit.

ليلاق { լեյլագ [ի] Եղրեւանի. lilas.

ليله { լեյլէ* [-] Գիշեր. nuit.

ليلى { լեյլի [-] 1. Գիշերային. nocturne 2. Գիշերօթիկ. interne.

ليمان { լիման [յ] Նաւահանգիստ. port, rade.

ليمون { լիմոն [յ] Լիմոն. citron: ى— լիմոնագոյն. citrin.

ليموناطه { լիմոնաթա [ի] Լիմոնջուր. limonade: جى— զովարար ըմպելեաց վաճառող. limonadier.

ليمونيت { լիմոնեթ* [-] Լիմոնատ. citrate.

لين { լեյին [-] 1. Կակուղ. mou [Եզ. لينه] 2. Մեղմ. doux, tempéré.

لينت { լեյնեթ* [-] 1. Կակղութիւն. mollesse 2. Մեղմութիւն. adoucissement.

لينك { լինք [ի] Ընդարձակ գնացք երիվարի. trot



م { Գ. Ս. Քառանը եօթներորդ տառն օսմանեան այբուբենի. vingt-septième lettre de l'alphabet ottoman

ماء { մա՛ [ա] 1. Ջուր. eau [յգ. میاه] 2. Հեղուկ, օշարակ. liqueur, suc: Ապաց. تداوی بالماء Ջրաբուժութիւն. hydrothérapie. زرین — ոս. կին լուծող ջուր, արքայա. ջուր. eau régale.

مآت، مئات { մաթ* [ա] 1. Հարիւրք cents [եզ. مائه] 2. Բազմ. Հարիւրաւորք. centaines.

مائده { մաիտէ*[ա] Զարդարուած սեղան. table servie [յգ. موائد]:

مائع { մաէ՛ [ա] Հեղուկ. liquide [էգ. مائعه]:

مائعیت { մաէ՛իյէթ*[ա] Լոյծ և խաղաց բնութիւն. liquidité.

مائل { մաէլ [ա] 1. Հակած. incliné [میل էն] [էգ. مائله] 2. Միտող. qui tend vers 3. Յօժար, Հակամէտ. disposé, porté à 4. Սիրահարեալ. épris de 5. Երկրա. կողմանակի, շեղ. oblique.

مائلیت { մաէլիյէթ* [ա] Շեղութի. obliquité.

مائه { միէ*[ա] Հարիւր. cent [յգ. مئات ، مآت]:

مائی { մաի [ա] 1. Ջրագոյն, երկնագոյն. de couleur d'eau. azuré [ماء էն] [էգ. مائیه] [ադա. մավի] 2. Քիմ. Ջրջրուկ. aqueux 3. Ջրասուն. aquatique 4 Բնա. Ջրաբաշխական hydraulique.

مائیت { մաիյէթ* [ա] Քիմ. Ջրատ. hydrate: کبریت — ծծմբաջրատ. hydrosulfate.

مآب { մէ՛ապ [ա] Ապաստան refuge: مروت — մարդասէր. charitable.

ماباقی { մաապաքի [ա] Մնացեալ, մնացորդ. ce qui reste, restant, reste.

مابعد { մաապա՛տ [ա] 1. Հետևող, յաջորդ. suivant 2. Շարունակութի. suite 3. Անմիջապէս յետոյ. immédiatement après.

مايه { մայէհի [ա] 1. Որով է. de quoi est 2. Առարկայ, պատճառ. objet, cause: النجات — փրկարար. salutaire, ce qui sauve.

مابين { մապէյն* [ա] 1. Անջրպետ, միջոց. intervalle, espace 2. Մէջ. entre 3. Անտանեաց պալատ. partie du sérail réaervée aux hommes 4. Պալատ. palais.

مابينجى { մապէյնճի [ի] Սենեկապան արքային chambellan.

مات { մաթ [պ] Ճատրակի խաղին մէջ արքային պաշարուիլը. mat: ا — յաղթել. vaincre. զարմացնել. faire étonner.

ماتقدم { մաթէգատտէմ [ա] Անցեալ. passé.

ماتم { մաթէմ [պ] Սուգ. deuil ل— ‘ زده— սգաւոր qui est en deuil.

مأتين { միթէյն* [ա] Երկու հարիւր deux cents

ماتيه { մաթիյէ [ի] Կեղանք. fistule.

مآثر { մէ'ասիր * [ա] յգ. مأثره. pd. مأثره.

مأثره { մէ'սուրէ* [ա] 1. Յիշատակ. monument [յգ. مآثر] 2. Նշան. marque 3. Յիշատակելի գործ. fait, action mémorable.

مأثور { մէ'սուր [ա] Աւանդական, յիշատակ եղած transmis à la postérité

ماجد { մաճիտ [ա] Փառաւոր, պանծալի. illustre, glorieux [مجد էն].

ماجرا { մաճէրա [ա] Եղելութիւն. fait.

مأجوج { մէ'ճուճ [ա] Մագոգ (Հօգայ). Magog.

مأجور { մէ'ճուր [ա] 1 Վարձեալ. loué [أجرت էն] [յգ. مأجورات] 2. Վարձատրեալ. rétribué [أجر էն].

ماجونه { մաճունա [ի] Բեռնաբարձ մեծ մեքենայ. grue.

ماحصل { մահասըլ [ա] 1. Ի գոյ եղած. existant 2. Արդիւնք. produit, résultat.

ماحضر { մահազըր [ա] Ինչ որ պատրաստ է. tout ce qui est prêt.

ماحى { մահի [ա] Ջնջող. qui efface, annihile [محو էն] [էգ. ماحيه].

ماخات { մախաթ [ա] 1. Հերիւն. poinçon 2. Ողորկիչ գործի. polissoir.

مأخذ { մէ'խէզ [ա] 1. Բան մը քաղելու տեղ.

աղբիւր . lieu où l'on tire qc. . source [أخذ էն] [ջմ. مآخذ] 2. ըմ. Ընդունարան . récipient.

مآخذ { մէախէզ* [ա] ջմ. مأخذի. pd. مأخذ.

مأخوذ { մէախուզ [ա] Առնը-ւած, առած. pris, reçu [اخذ էն] [ջմ. مأخوذات] ։

مادام { մատամ [ա] կամ كه — Քանի որ. քաա ա-րում. puisque, attendu que.

مادام { մատամ مادامه [ֆ] Տի-կին. madame.

مادح { մատիհ [ա] Գովող . qui loue [مدح էն]։

مادر { մատէր [պ] Մայր . mère [ջմ. مادران]։

مادرانه { մատէրանէ [պ] 1. Մայրական. maternel 2. Մօր պէս, մայրա-բար. maternellement.

مادرزاد { մատէրզատ [պ] 1. Մայրածին. maternel 2. Ընդաբոյս. inné.

مادری { մատէրի [պ] Մայ-րական. maternel

مادون { մատուն [ա] 1. Քանէ մը վար եղող. ce qui est au dessous de qc. 2. Ստորադաս. subalterne 3. Ստորին. inférieur, bas.

ماده { մատէ [պ] Մատակ . femelle.

ماده { մատտէ* [ա] 1. Հիւթ. essence 2. Նիւթ, առարկայ. matière, objet [ջմ. مواد] 3. Խնդիր, գործ. sujet, affaire 4. Յօդուած. article 5. Թարախ. pus 6. Առնի. verge.

مادةً { մատտէթէն* [ա] Նիւ-թապէս. matériellement.

مادی { մատտի [ա] Նիւթա-կան. matériel [էգ. مادیه] [ջմ. مادیات] ։

مأذون { մէ'զուն [ա] 1. Ար-տօնեալ. autorisé [اذن էն] 2. Վկայեալ. diplomé

مأذوناً { մէզունէն [ա] Ար-ձակուրդով . en congé.

مأذونيت { մէ'զունիյէթ* [ա] 1. Արտօնու-թիւն. autorisation 2. Ար-ձակուրդ. congé.

مار { մար [պ] Օձ. serpent [ջմ. ماران]։

مارّ { մարր [ա] 1. Անցնող, անցած. qui passe, passé [مرور էն] 2. Անցորդ. passant [ջմ. مارین]։ — الذکر‘ البیان — վերոյիշեալ. sus-dit, susmentionné.

مارانغوز { մարանկօզ [է] Ա-տաղձագործ. menuisier: — لق ատաղձա-

գործութիւն. menuiserie.

مآرب { մա՛րէպ* [ա] յգ. մաարիպ. pd. պ. مأرب :

مأربه { մա՛րէպէ* [ա] 1. Պէտք. nécessité [յգ. مآرب] 2. Իղձ. souhait.

مارپوچ { մարփուչ مارپيچ մարփէչ. Երկայն խողովակ կիկլակի. long tuyau de narguilé [Բառ. مارپوش էն]

مارت { մարթ [թ] Մարտ. Mars.

مارتی { մարթը [թ] Ծովու ճայ. mouette.

مارده { մարտա [թ] 1. Սակարկեալ գնէն զատ պահանջուած գումար. somme exigée en dehors du prix convenu 2. Խոտան վաճառք. vile marchandise.

مارس { մարս [թ] Կրկին յաղթութիւն. (Նարտախաղու). double gain (au jeu de trictrac).

مارصيق { մարսուճ [թ] Կիսեփաց, մխացող ածուխ. fumeron.

مارن { մարըն [ա] Կռելի. malléable.

مارول { մարուլ [թ] Հազար (բոյս). laitue.

ماريه { մարեա [թ] Մաքի. brebis.

مازريون { մազիրէեան [ա] Թիւրմ որ ա-
նուշահոտ տունկ մ՚է. thym.

ماساريقه { մասարէգա [յ] Միջընդերք. mésentère.

ماساريقى { մասարէգի [ա] Միջընդերական. mésentèrique [էգ. ماساريقيه]:

ماسبق { մասպըգ [ա] Անցեալ. passé.

ماستيقه { մասթէգա [յ] 1. Մաստաքէ. mastic 2. Մաստաքէով խառն օղի. eau de vie chargée de mastic.

ماسك { մասէք [ա] 1. Սերտ բռնող. qui retient fort. [مسك էն] [էգ. ماسكه]:

ماسوا { մասէվա [ա] Աստուծմէ ի զատ ամեն ինչ. աշխարհ. tout ce qui est hors de Dieu. monde.

ماسور { մա՛սուր [ա] Գերի, գերեալ. captivé [اسارت էն] [յգ. مأسورين]:

ماشرابه { մաշրապա. Ըմպանակ. coupe [Բառ. مشربه էն]:

ماشطه { մաշիթա* [ա] Հարդարող կին. dame d'atour.

ماشه { մաշա [թ] Ունելի. pincettes.

ماشى { մաշի [ա] Հետիոտն գնացող. qui mar-

che [معنى ԷՆ] [ՃԷ. ماشيه]։ — الاصابع մատնագնաց. digitigrade. — الطرفين առաջ և ետ գացող, օձգացող. amphisbène.

ماشيا { մաշիեն [ա] Քալելով. à pied.

ماشيه { մաշիէ* [ա] Դուար bétail [ՃԷ. مواشى]։

ماصدق { մասատաք [ա] 1. Հաստատող. ce qui prouve 2. Համապատասխան. ce qui correspond

ماصوره { մասուրա [ի] 1. Եղեգնիկ. petit roseau 2. Ճախարակ. bobine 3. Ջրի չափ մ'է. mesure d'eau.

ماصه { մասա [է] Սեղան. table.

ماصه { մասսա* [ա] Ծծիչ գործարան. suçoir.

ماضى { մազը, մազի [ա] 1. Անցեալ. passé [ՃԷ. ماضيه] 2. Քեր. կատարեալ. անցեալ. prétérit passé. شهودى — անցեալ որոշեալ. prétérit défini. نقلى — պատմական, անորոշ անցեալ prétérit indéfini.

ماعدا { մա՛ատա [ա] ի զատ, բաց ի. hors de, excepté : — سى Մնացեալը. le reste.

ماعونه { մաունա [ի] Կաւառ (բեռնակրաց նաւակ). gabare.

مافات { մաֆաթ[ա] Պակասած, կորուսած. manqué, perdu.

مافوق { մաֆէվք[ա] 1. Վեր եղող. ce qui est au-dessus 2. Վերադոյն. supérieur 3. Վեր. au dessus

مافى البال { մաֆիլ պալ / مافى الضمير { մաֆիզ զամիր [ա] 1. Սրտին մէջ եղածը. ce qu'on a au cœur 2. Թաքուն նպատակ. but caché.

مافيش { մաֆիշ Չկայ. il n'y en a pas [ռամկ. مافيه شئ ԷՆ]։

ماقبل { մաքապլ [ա] 1. Առաջը գտնուած. ce qui précède 2. Առաջ. devant.

ماكر { մաքիր[ա] Նենգաւոր. perfide [مكر ԷՆ]։

مأكل { մէ՛քէլ [ա] 1. Ուտելու տեղ. lieu à manger 2. Կեր. pâture.

ماكنه { մաքինա [ի] Մեքենայ. machine.

مأكول { մէ՛քիւլ [ա] 1. Կերուած, կերած mangé [اكل ԷՆ] [ՃԷ. مأكولات] 2. Ուտեստ, ուտելիք. vivres, commestible.

ماكيان { մաքիեան [գ] Հաւ. poule.

مآل { մէալ [ա] Իմաստ, միտք. sens, portée

مال { մալ [ա] 1. Սեփհականութիւն, ստացուածք, ինչք. possession, biens [յգ. اموال] 2. Ապրանք, վաճառք. marchandise 3. Դրամ. argent 4. Հասոյթ. revenu : Աստ. صنديقى — սնտուկ գաւառական իշխանութեան. caisse d'un province. ـنـ — ى — առուանց հաւ. գնուած գնով. au prix d'achat. ا — Հոգ ընել. se soucier.

مال { մալ [գ] Քսող. qui frotte.

مالاكلام { մա լա քելամ [ա] 1. Ըսելիք չկայ. il n'y a rien à dire 2. Ամենակատարեալ. le plus parfait, complet.

مالامال { մալամալ [գ] Լիուլի tout plein.

مالانهايه { մալանիհայե [գ] Անվերջ. infini.

مالايعنى { մալայաՙնի [ա] 1. Անիմաստ, ունայն խօսք. non-sens 2. Մնոտի բրբ, սնոտիք. frivolité, bagatelle.

مالدار { մալտար [գ] Ընչաւէտ, հարուստ. opulent, riche [յգ. مالداران].

مالزمه، مالزم { մալէզիմէ [ա] Ինչ որ պէտք է. պէտք. nécessité.

مالك { մալիք [ա] Տէր, ստացող. maître, possesseur [ملك էն] [էգ. مالكه].

مالكانه { մալիքեանէ [գ] 1. Տէրական. seigneurial 2. Իբր տէր. en maître 3. Պայմանաւոր իրաւունք ստացման պետական կալուածոց. droit conditionnel de possession sur des terres appartenant à l'État

مالكيت { մալիքիյեթ* [ա] Տէրութիւն, ստացողութիւն. qualité de possesseur. possession.

مالنخوليا { մալէնխուլիա [յ] 1. Մելամաղձութիւն. mélancolie 2. Ցնորք. illusion : ـى — մելամաղձ. mélancolique.

مألوف { մէ՛լուֆ [ա] Սովորեալ, ընտելացած. habitué [الفت էն] [էգ. مألوفه]

ماله { մալա [գ] Մեծփիչ որմնադրաց. truelle de maçon.

مالى { մալի [ա] 1. Դրամական. financier 2. Լեցուն, լի. rempli, plein.

ماليخوليا { մալիխուլիա [յ] Տե՛ս voir مالنخوليا.

مالیه { մալիյէի* [ա] Դրամական. financier: — نظارتی գանձայրին նախարարութիւն ministère des finances

مامَلك { մամէլիք [ա] Ինչք, ստացուածք. tout ce qu'on possède. biens.

مأمن { մէ'մէն [ա] Ապահով տեղի. lieu sûr.

مأمور { մէ'մուր [ա] 1. Հրամայեալ. ordonné [امر էն] [էփ. مأموره] 2. Պաշտօնեայ, պաշտօնական. employé, fonctionnaire [յփ. مأمورين]: — امور մէկու մը յանձնուած գործեր. affaires dont qn. est chargé. آ— պաշտօնով. en mission.

مأموریت { մէ'մուրիյէթ* [ա] 1. Պաշտօն. mission, fonction 2. Պաշտօն, զբաղում. emploi.

مأمول { մէ'մուլ [ա] Յուսացուած. espéré: ا— յուսալ. espérer.

مأمون { մէմուն [ա] Ապահով. sûr [أمن էն]

مانجه { մանճա [է] Կերակուր mêts, aliment.

ماندال { մանտալ [թ] Փականակ. bourniquet.

ماندره { մանտրա [է] Գոմ, փարախ. bergerie

مانده { մանտա [թ] Գոմէշ. buffle.

مانده { մանտէ [պ] Մնացած resté, demeuré.

مانطار { մանտար [թ] Սունկ. champignon.

مانع { մանի՛ [ա] 1. Արգիլող. qui empêche [منع էն] [էփ. مانعه] 2. Արգելք empêchement [յփ. موانع]:

مانعه { մանի՛ա* [ա] Արգելք empêchement.

مانغال { մանղալ [թ] Կրակարան. brasier.

مانغر { մանղըր [թ] Դանգ, խերեւէշ. obole.

مانقفا { մանգաֆա [թ] 1. Թանձր գլուխ. grosse tête 2. Միշտ հարբուխ ունեցող (ձի). cheval sujet à un rhume chronique.

مانند { մանէնտ ماننده մանէնտէ [պ] Նման, համանգոյն semblable, pareil.

مانوره { մանեւրա [է] Ճարժում զօրաց. Հնարք. manœuvre.

مأنوس { մէ'նուս [ա] 1. Սովորած. habitué [انسیت էն] [էփ. مأنوسه] 2. Սովորական. usuel.

مانی { մանի [թ] Ցուցք, տաղ. chanson.

مانیا { մանիա [յ] Խելայեղութիւն, մոլութիւն. manie.

مانيوله { մանիվէլա[է] Բռնա-կեղ. manivelle.

مأوا { մէ'վա[ա] Բնակարան. demeure.

ماورا { մավէրա [ա] 1. Բա-նի մը ետեւը եղող. ce qui est à la derrière de qc. 2. Ետև. derrière: — طبيعت բնազանցութիւն. métaphysique.

ماوقع { մավագա'ա [ա] Ինչ որ տեղի ունեցաւ. ce qui a eu lieu.

ماوى { մավի. Երկնագոյն, կապոյտ. azuré, bleu [Բառբ. ماى էն]: مسى — կապուտակ. bleuâtre.

ماه { մահ [պ] 1. Լուսին. lune 2. Ամիս. mois: — ب — ամէն ամիս. chaque mois. پيكر — رو ‘ — լուսնադէմ: qui a un visage beau comme la lune.

ماهتاب { մահթապ [պ] 1. Լուսնի լոյս. clair de lune 2. [Բ.Ք] Հեգնութիւն. moquerie: ا — հեգնել. ծաղրել. railler. se moquer.

ماهچه { մահչէ [պ] Մահիկ. croissant.

ماهر { մահիր [ա] Ճարտար. habile [مهارت էն]:

ماهموز { մահմուզ [թ] 1. Խթան. éperon 2. Աքաղաղի ոտից կարթ. ergot de coq [առւ. مهماز էն]: لق — խթել. éperonner

ماهون { մահօն [թ] Մահօն. acajou.

ماهى { մահի [պ] Ձուկ. poisson.

ماهيت { մահիյէթ* [ա] Էու-թիւն. essence.

ماهيه { մահիյէ [պ] 1. Ամ-սական. par mois 2. Ամսական թոշակ. appointement mensuel.

ماياسيل { մայասըլ [թ] Թը-թախտութիւն. ար-իւներթութիւն. hémorrhoïdes

مايخوش { մայխօշ [թ] Թրթ-ուաշ. aigre-doux: لق — թթուաշութիւն saveur aigrelette.

مايس { մայըս [թ] Մայիս. Mai.

مايع { մաիէ' [ա] Տե'ս. voir مائع.

ماينا { մայնա [է] Դադար. cessation: ا — դադ-րեցնել. cesser.

مايوس { մէ'յուս [ա] Յու-սահատ. désespéré [يأس էն]: انه — յուսա-հատական, յուսահատօրէն. désespéré, désespérément.

مايوسيت { մէ'յուսիյէթ*[ա] Յուսահատու-թիւն. désespoir.

مايه { մայէ [գ] 1. խմոր, հայս. levain 2. էութիւն, նիւթ. essence, matière 3. դրամագլուխ, ինչք. capital, fonds: — بد վատազգի. de basse naissance. չար. vilain.

مايه‌دار { մայէտար [գ] ընչաւէտ. capitaliste

مايه‌لنمق { մայալանմագ [ի] խմորիլ. fermenter.

مباح { մուպահ [ա] ներելի, օրինի ոչ հակառակ. permis, licite [اباحه էն] [էզ. مباحه] [յզ. مباحات] :

مباحث { մէպահիս* [ա] յզ. مبحث ի. pd. مبحث :

مباحثات { մուպահասաթ*[ա] յզ مباحثه ի. pd. مباحثه

مباحثه { մուպահասէ*[ա] 1. վիճաբանութի. discussion [յզ. مباحثات] 2. վիճաբանիլ. discuter.

مبادا { մէպատա [գ] Աստուած մի արասցէ. à Dieu ne plaise.

مبادر { մուպատիր [ա] փութացող. qui s'empresse [مبادرت էն] :

مبادرت { մուպատէրէթ* [ա] Տե՛ս voir ابتدار

مبادله { մուպատէլէ* [ա] 1. փոխանակութիւն. échange [بدل էն] 2. փոխանակել. échanger.

مبادى { մէպատի* [ա] յզ. مبدا ի. pd. مبدا :

مبارز { մուպարիզ [ա] 1. պատերազմիկ. guerrier [مبارزه էն] 2. ըմբիշ, ախոյեան. champion.

مبارزه { մուպարէզէ* [ա] 1. ըմբշամարտութի. կռիւ. lutte [յզ. مبارزات] 2. Մրցում. rivalité.

مبارك { մուպարէք [ա] Օրհնեալ. béni.

مباشر { մուպաշիր [ա] 1. ձեռնարկող. qui entreprend [مباشرت էն] 2. Յարապան. huissier.

مباشرت { մուպաշէրէթ*[ա] 1. ձեռնարկել. entreprendre 2. Յարապանութիւն. charge d'un huissier.

مباعدت { մուպա'ատէթ*[ա] 1. Իրարմէ հեռու կենալ. s'éloigner l'un de l'autre [بعد էն] 2. Հեռի կենալ. s'abstenir.

مبالات { մուպալաթ* [ա] 1. Հոգ ընել. se soucier 2. Հոգ. souci.

مبالغ { մէպալիղ* [ա] գումարներ. sommes.

مبالغه { մուպալաղա* [ա] 1. Չափազանցութիւն exagération, excès 2. Չափազանցել. exagérer.

مبانی { մէպանի* [ա] յդ. մպնի. pd. مبنی ։

مباهات { մէպահաթ* [ա] 1. Պարծանք, պատիւ. gloire, honneur 2. Պարծիլ. se vanter.

مباهی { մէպահի [ա] Պարծող. qui se vante.

مبایعات { մէպայեաթ* [ա] Գնումներ achats

مبایعه { մէպայեա* [ա] 1. Գնել, ծախու առնել. acheter 2. Գնում. achat [յդ. مبایعات] ։ —جی մանրուք արծաթ և ոսկի գնող. qui achète des menuailles d'argent et d'or.

مباین { մէպային [ա] Հակասական, Հակառակ. contradictoire, contraire [مباینت էն] [էդ. مباینه]։

مباینت { մէպայենէթ* [ա] 1. Անջատում. séparation 2. Հակառակութիւն. contraste 3. Անհամաձայնութիւն. divergence.

مبتدا { մէպթէտա [ա] 1. Սկսուած. commencé [ابتداء էն] 2. Սկիզբ. début 3. Քեր. Ենթակայ. sujet [հակ. خبر]։

مبتدی { մէպթէտի [ա] 1. Նոր սկսող. nouveau commençant [ابتداء էն] [յդ. مبتدیان] 2. Նորեկ. novice

مبتذل { մէպթէզէլ [ա] Անշքացած, սոսորնացած, գինը կոտրած. qui a perdu son éclat, avili, déprécié [ابتذال էն]։

مبتسم { մէպթէսիմ [ա] Ժպտող. riant du bout des lèvres [ابتسام էն]։

مبتغا { մէպթէղա [ա] 1. Ջերմապէս փափաքուած. désiré ardemment [ابتغا էն] 2. Ջերմ փափաք. vif désir.

مبتلا { մէպթէլա [ա] 1. Ենթակայ, կրած. sujet, éprouvé [ابتلا էն] 2. Անձնատուր եղած. adonné.

مبتنی { մէպթէնի [ա] Հիմնուած. fondé.

مبتهج { մէպթէհիճ [ա] Բերկրեալ, զուարթ. réjoui, gai [ابتهاج էն]։

مبثوث { մէպսուս [ա] Տարածուած. répandu.

مبجل { մէպճէլ [ա] 1. Մեծարող. vénérant [تبجیل էն] 2. մէպճէլ. Մեծարեալ. vénéré.

مبحث { մէպհաս [ա] 1. Խօսք, ճառ. propos, traité, discours [بحث էն] [յդ. مباحث] 2. Նիւթ. sujet: Աչք. العین — ակնաբանութիւն. ophthalmolo-

gie. الخيل — Ձիաբանութի. hippologie. البيض — Հաւկթաբանութիւն. ovologie. البشر — Մարդաբանութիւն. anthropologie. استزاج — المادن Մետաղաբանութիւն. métallurgie.

مبحوث { Գավհուս [—] 1. Խօսուած. parlé [بحث էն] [էք. مبحوثه] 2. Յիշեալ. susdit: عنه — Խօսքի նիւթ եղող. en question.

مبخر { Գավհըդիր [—] 1. Խնկող. qui encense 2. Գավհըդդար. Խնկուած. encensé.

مبدأ { Գավդա' [—] 1. Սկսելու տեղ կամ ժամանակ. lieu ou temps de commencer [بدأ էն] [ջք. مبادی] 2. Սկիզբ. commencement 3. Սկզբունք. principe.

مبدع { Գավդի' [—] 1. Հնարող. inventeur [ابداع էն] 2. Ստեղծող. créateur 3. Նորաձևիչ. novateur.

مبدل { Գավպէտտիլ [—] 1. Փոխող. qui change [تبديل էն] 2. Գավպէտտէլ. Փոխուած. changé [էք. مبدله]։

مبذول { Գավզուլ [—] 1. Առատօրէն տըրուած, շռայլուած. prodigué [بذل էն] [էք. مبذوله] 2. Առատ abondant.

مبذوليت { Գավզուլիյէթի* [—] Առատութիւն. abondance.

مبرا { Գավպէրրա [—] Ազատ. exempt [تبرئه էն]։

مبرات { Գավպէրրաթ* [—] Բարեգործական արարք, Հաստատութիւնք. bienfaisances. fondations pieuses [ջք. مبره ի]։

مبره { Գավպէրրէ* [—] Բարեգործութիւն. bienfaisance [ջք. مبرات]։

مبرد { Գավրէտ [—] 1. Խարտոց. lime 2. Գավպէրրիտ. Ցրտացնող. refroidissant [تبريد էն] [էք. مبرده] 3. Ցրտարան. réfrigérant.

مبرز { Գավպրէզ [—] 1. Ցուցուած. montré [ابراز էն] [էք. مبرزه] 2. Գավպրիզ. Ցուցնող. celui qui montre.

مبرم { Գավպրէմ [—] Անյետաձգական. urgent. [ابرام էն] [էք. مبرمه]։

مبرور { Գավպրուր [—] Վարձատրական, փոխարինական. rémunératoire [بر էն] [էք. مبروره]։

مبرهن { Գավպէրհէն [—] Ապացուցեալ. prouvé, démontré [برهان էն] [էք. مبرهنه]

مبسوط { մէպսուտ [—] 1. Սփռուած. étendu [بسط էն] [էգ. مبسوطه] 2. Ընդարձակուած. dilaté 3. Պարզուած, մանրամասն յայտնուած. exposé en détail: ضمّة ـــ ده կամ օ հնչուած եօթրէ. eutré prononcé (eu) ou (o). ثلثة مفردة قاعده‌سی ـــ երեք պարզ սեւ խնդիրներու կանոն. règle de trois simple directe. ـــًا պարզ կերպիւ. simplement.

مبشر { մուպէշշիր [—] 1. Աւետող. qui donne une bonne nouvelle [تبشير էն] [էգ. مبشره] 2. մուպէշշէր. Աւետեալ. reçu une bonne nouvelle.

مبشوش { մէպշուշ [—] Զուարթադին. riant, gai [بشاشت էն].

مبصر { մուպասսըր [—] 1. Հսկող. surveillant [تبصير էն] [յգ. مبصران] 2. Արթուն. vigilant: ـــًا արթնութեամբ. avec vigilance.

مبضع { միպզա' [—] Նշտրակ lancette.

مبطل { մուպտիլ [—] Եղծանող, ջնջող. annulant, répudiant [ابطال էն].

مبعد { մուպա''իտ [—] 1. Հեռացնող. qui éloigne [تبعيد էն] [էգ. مبعده] 2. մուպա'ատ. Զատուցող. abducteur ـــ عن المركز կեդրոնախոյս. centrifuge.

مبعوث { մէպ'ուս [—] 1. Ղրկուած. envoyé [بعث էն] [էգ. مبعوثه] [յգ. مبعوثان] 2. Պատուիրակ, պատգամաւոր, երեսփոխան. délégué, député: هيئت ـــ պատգամաւորութիւն. délégation. députation.

مبغوض { մէպղուզ [—] Ատելի. détesté.

مبلغ { մէպլէղ [—] 1. Գումար. somme [յգ. مبالغ] 2. մուպէլլիղ, մուպլիղ. Հաղորդող. qui communique

مبنا { մէպնա [—] 1. Շէնք, շինուածք. construction [بناء էն] [յգ. مبانى] 2. Հիմ. fondement.

مبنى { մէպնի [—] 1. Շինուած, հիմնուած. bati, fondé [بناء էն] [էգ. مبنيه] 2. [ի. գ.] Համար, պատճառաւ. à cause de.

مبول { մուպէվվիլ [—] Բեւ. Միզեցուցիչ. diurétique [تبويل էն] [էգ. مبوله].

مبهج { մուպէհհիճ, մուպհիճ [—] Բերկրարար. réjouissant [تبهيج ,ابهاج] [էգ. مبهجه]

مبهم { Մուպհէմ [ա] Անորոշ, մթին. vague, obscur [ابهام էն] [էք. مبهمه] Ձ. — ضمير ժեր. Անորոշ դերանուն. pronom indéfini [ժէ. مبهمات] 3. Մուպհիմ. Խմառող մթնցնող. qui rend obscur.

مبهوت { Մըպհուդ [ա] Ապշած, զարմացած. étonné [بهت էն].

مبيت { Մէպիդ [ա] Բնակարան, իջևան. logis.

مبيض { Մուպէյյիզ [ա] 1. Մաքուր գրող, ընդօրինակող. qui met au net. copiste [تبييض էն] Ձ. Մուպէյյէզ. Մաքուրի գրուած. mis au net [էք. مبيضه].

مبيض { Մըպիզ [ա] Ձուարան, ձկնարան. ovaire [بيضه էն].

مبين { Մուպին [ա] 1. Յայտարար, որոշիչ. démonstratif, distinctif [ابانه էն] Ձ. Յայտնի. évident.

مبين { Մուպէյյին [ա] 1. Յայտնող, ծանուցանող. qui dénote, indique [تبيين էն] [էք. مبينه] Ձ. Մուպէյյէն. Ծանուցեալ. rendu clair.

متابعت { Մութապէ՛աթ* [ա] Հետևիլ. suivre.

متأثر { Մութէէսսիր [ա] 1. Ազդուած, յուզուած. impressionné, affecté [تأثر էն] [էք. متأثره] Ձ. Վշտացած. affligé: — أ վշտացին. affligé. ا وفات — آ բանի մը հետեւանքներէն մեռնիլ. mourir des effets de qc.

متأخر { Մութէէխխիր [ա] Յետին, յետամնաց. dernier, qui est en arrière [تأخر էն]: ون — արդիք. les modernes, actuels.

متأدب { Մութէէտտիպ [ա] Քաղաքավար. poli: انه — քաղաքավարութեամբ. poliment.

متأذي { Մութէէզզի [ա] Նեղուած. vexé, gêné [تأذي էն]: او — նեղուիլ. être gêné, vexé.

متاركه { Մութարէքէ* [ա] Զինադադար. armistice [ترك էն].

متأسف { Մութէէսսիֆ [ա] Ցաւող qui regrette [تأسف էն] [էք. متأسفه]: او — ցաւիլ. se regretter.

متاع { Մըթա՛ [ա] Վաճառք, ապրանք. marchandise, article [ժէ. امتعه].

متاعب { Մըթա՛էպ* [ա] ժէ. Մէթ՛էպէ. pd. متعبه.

متألم { Մութէէլլիմ [ա] Վշտացած. affligé [تألم էն] او — վշտանալ. s'affliger.

متالیك { Մէթալիք [ք] Արծաթապատ պղինձ դըրամ. monnaie de cuivre couvert d'argent.

متأمل { Մէթէէմմիլ [—] 1. Մտածող. qui médite [تأمل էն] 2. Մէթէէմմէլ Մտածուած. médité.

متانت { Մէթանէթ* [—] Հաստատութիւն, ամրութիւն. fermeté.

متأنی { Մէթէէննի [—] 1. Լրջօրէն գործող. qui agit avec sang froid [تأنی էն] 2. Համբերատար. longanime: ـا — լրջօրէն. avec sang froid.

متأهل { Մէթէէհհիլ [—] Ամուսնացեալ. marié [تأهل էն].

متأید { Մէթէէյյիտ [—] Հաստատուած. confirmé, ratifié [تأید էն].

متبادر { Մէթէպատիր [—] Փութացող. qui se hâte [تبادر էն].

متبادل { Մէթէպատիլ [—] 1. Փոփոխակի. alternatif [تبادل էն] [էզ. متبادله] 2. Երկր. փոփոխ. alterne.

متباعد { Մէթէպա'իտ [—] 1. Հեռացած, Տեռի. éloigné [تباعد էն] 2. Երկր. Տարամէտ. divergent.

متباق { Մէթէպագը [—] Մնացեալ. restant [تباق էն] [էզ. متباقیه].

متباکی { Մէթէպաքի [—] Լալ ձևացնող. qui fait semblant de pleurer.

متباین { Մէթէպային [—] 1. Անջատ. séparé [تباین էն] 2. Հակառակ. contraire.

متبحر { Մէթէպահհիր [—] Մովացեալ, խորահմուտ. approfondi, érudit [تبحر էն] [յգ. متبحرین].

متبخر { Մէթէպախխիր [—] Շոգիացեալ. évaporé [تبخر էն].

متبدل { Մէթէպէտտիլ [—] Փոխուած. altéré, changé [تبدل էն] [էզ. متبدله].

متبرع { Մէթէպէրրի'[—] Նուիրող. qui offre.

متبرك { Մէթէպէրրիք [—] Օրհնութիւն ստացած qui a reçu la bénédiction.

متبسم { Մէթէպէսսիմ [—] Ժպտող. souriant [تبسم էն] [էզ. متبسمه].

متبصبص { Մէթէպասպիս [—] Շնթող, ստորաքարշ. adulateur.

متبصر { Մէթէպասսիր [—] Հեռատես, խոհեմ, արթուն. clairvoyant, pru-

dent, vigilant [تبصر էն]։ —انه խոհեմաբար. prudemment.

متبع { Մ-թթէպի՛ [-] Հետեւող. qui suit [اتباع էն]

متبنی { Մ-թէպէննի [-] Որդեգիր. fils adoptif.

متبوع { Մ-թպու՛ [-] 1. Հետեւելի. suivi [تبع էն] [էգ. متبوعه] 2. Հպատակելու. à qui l'on est sujet 3. Վեհապետ. souverain.

متبوعیت { Մ-թպու՛իյէթ [-] Վեհապետութիւն. souveraineté.

متبین { Մ-թէպէյյին [-] Հաստատուած, յայտնի prouvé, évident [تبین էն]։

متابع { Մ-թէթապի՛ [-] Մի զմիոյ կնի, անընդհատ. consécutif [تابع էն] [էգ. متابعه]։ —اً Հետզհետէ successivement.

متالی { Մ-թէթալի [-] Տե՛ս voir متابع։

متتبع { Մ-թէթէպպի՛ [-] Հետազօտող, խուզարկու. investigateur [تتبع էն]։

متوج { Մ-թէթէվվիճ [-] Թագաւոր եղած. couronné.

متجادل { Մ-թէճատիլ [-] Կռուող, մրցասող. querelleur.

متجاسر { Մ-թէճասիր [-] 1. Համարձակած, յանդգնած. qui a eu la liberté, l'audace [تجاسر էն] 2. Հեղինակ ու է չարեաց. auteur de quelque délit.

متجانب { Մ-թէճանիպ [-] Խուսափող. qui évite, échappe.

متجانس { Մ-թէճանիս [-] Համացեղ, համասեռ. homogène [تجانس էն]։

متجاور { Մ-թէճավիր [-] Դրացի. voisin.

متجاوز { Մ-թէճավիզ [-] 1. Անցնող. qui franchit, dépasse [تجاوز էն] 2. Անցուկ, աւելի. dépassant, plus de.

متجاهل { Մ-թէճահիլ [-] Անգէտ ձեւացող qui feint d'être ignorant.

متجبر { Մ-թէճէպպիր [-] 1. Ամբարտաւան. arrogant [تجبر էն] 2. Բռնաւոր. tyran.

متجدد { Մ-թէճէտտիտ [-] Նորոգուող, նորոգուած. renouvellé [تجدد էն]։

متجزئ { Մ-թէճէզզի' [-] Մասանց բաժանուող. qui se divise en parties [تجزئ էն]։

متجسس { Մ-թէճէսսիս [-] Լրտեսող, գիտող. qui épie [تجسس էն]։

متجعد { մու-թէ-ճա''իտ [-] Գանգուր. frisé.

متجسم { մու-թէ-ճէսսիմ [-] Մարմնացած personnifié [تجسم էն]։

متجلی { մու-թէ-ճէլլի [-] Երեւցած, աչքերև. apparu, évident [تجلی էն]։

متجمد { մու-թէ-ճէմմիտ [-] Սառած. gelé.

متجمع { մու-թէ-ճէմմի' [-] Հաւաքուած, խմբուած. rassemblé, réuni.

متجنن { մու-թէ-ճէննին [-] Յիմար. fou [تجنن էն]

متجوز { մու-թէ-ճէվվիզ [-] Պատշաճ նկատող qui regarde convenable.

متحابّ { մու-թէ-հապպ [-] Ջերմ սիրող, բարեկամ. qui s'aiment mutuellement. ami [էգ. متحابه]։

متحاسد { մու-թէ-հասիտ [-] Իրարու նախանձող. jaloux entre eux.

متحاشی { մու-թէ-հաշի [-] Զգուշաւոր, զգոյշ. qui se garde. réservé.

متحتم { մու-թէ-հաթթիմ [-] Անհրաժեշտ, հարկաւոր. indispensable, nécessaire [تحتم էն]։

متخثر { մու-թէ-հասսիր [-] բժշ. Թանձրացուցիչ. coagulant.

متحجر { մու-թէ-հաճճիր [-] Քարացեալ. pétrifié [تحجر էն] [էգ. متحجره]։

متحد { մու-թթա-հիտ [-] 1. Միացեալ. uni [اتحاد էն] [էգ. متحده] 2. Համամիտ. d'accord: — միաձայնութեամբ à l'unanimité

متحدث { մու-թէ-հատդիս [-] Յառաջ եկած, ծագած. résulté, survenu, surgi [تحدث էն]։

متحذر { մու-թէ-հազզիր [-] Զգուշաւոր, զգոյշ. qui se garde, réservé.

متحرك { մու-թէ-հառրիք [-] 1. Շարժուն. mobile [تحرك էն] [էգ. متحركه] 2. քեր. Ձայնանիշ ունեցող. qui porte une signe phonique.

متحزن { մու-թէ-հազզին [-] Տխրամած attristé

متحسر { մու-թէ-հասսիր [-] Կարօտագին. qui soupire après [تحسر էն [էգ. متحسره

متحشد { մու-թէ-հաշշիտ [-] Համախմբեալ, կեդրոնացեալ. rassemblé, concentré [تحشد էն] [էգ. متحشده]

متحصل { մու-թէ-հասսըլ [-] Յառաջ եկած, գոյացած. produit [تحصل էն]։

متحصن { մու-թէ-հասսըն [-] Ամրացած. retranché [تحصن էն]։

متحقق { մու-թէհաքքըգ [–] Ստուգուած, հաստատուած. constaté [تحقق էն] [էգ. متحققه]։

متحكم { մու-թէհաքքիմ [–] Բռնաւոր. despotie [تحكم էն]։ ىله — բռնաւորի պէս. comme un tyran.

متحلل { մու-թէհալլիլ [–] Լուծուող. soluble.

متحلم { մու-թէհալլիմ [–] 1. Հեզութիւն կերպարանող. qui se montre doux [تحلم էն] 2. անդր. Գնդական, պտկաւոր. mamelonné.

متحلی { մու-թէհալլի [–] Զարդարուած. orné.

متحمل { մու-թէհամմիլ [–] Կրող, տանող, դիմացող. qui porte, supporte, endure [تحمل էն]։

متحول { մու-թէհավվիլ [–] Փոխուած. transformé [تحول էն]։

متحیر { մու-թէհայյիր [–] 1. Զարմացած, հիացած. étonné, admiré [تحير էն] 2. Շուարած. surpris.

متحیز { մու-թէհայյիզ [–] Երեւելի, նշանաւոր. distingué [تحيز էն] [էգ. متحيزه] [յգ. متحيزان]։

متحاشی { մու-թէհաշի [–] Երկնչող. craignant

متخاصم { մու-թէխասըմ [–] Իրարու թշնամութիւն ընող. ոսոխ. hostile entre eux. adversaire [էգ. متخاصمه] [յոգ. متخاصمين]։

متخالف { մու-թէխալիֆ [–] Իրարու հակառակ, տարբեր. répugnant l'un à l'autre, différent [تخالف էն] [էգ. متخالفه]։

متخذ { մու-թթէխըզ [–] 1. Ձեռնարկող. qui entreprend [اتخاذ էն] 2. մու-թ-թէխազ. Ձեռնարկուած. entrepris [էգ. متخذه]։

متخرب { մու-թէխարրիպ [–] Աւերեալ. ruiné.

متخشن { մու-թէխաշշին [–] Կարծրացեալ. endurci [تخشن էն]։

متخصص { մու-թէխասսըս [–] 1. Մասնաւոր. particulier [تخصص էն] 2. Մասնագէտ. spécialiste [յոգ. متخصصان]

متخلص { մու-թէխալլիս [–] Կեղծ անուամբ յորջորջուող. qui est nommé par un pseudonyme.

متخلق { մու-թէխալլիգ [–] 1. Ստեղծուած. créé [تخلق էն] [էգ. متخلقه] 2. Յատկական. օժտեալ. caractérisé, doué.

متخیل { մու-թէխայյիլ [–] 1. Երեւակայող. ima-

ginatif [تخیل էն] [իգ. متخیله] Բ. Մ-Թէխայյէլ. Երեւակայեալ imaginé.

متدائر { Մ-Թէտաիր [-] Ա. Դարձող. qui tourne Բ. Վերաբերեալ. concernant, relatif.

متداخل { Մ-Թէտախիլ [-] Ա. Իրարու մէջ մը-տած. entré l'un dans l'autre [تداخل էն] [իգ. متداخله] Բ. Ցետամնաց, անվճար. arriéré

متدارك { Մ-Թէտարիք [-] Պատրաստող qui prépare [تدارك էն].

متداول { Մ-Թէտավիլ [-] Շրջաբերուած. qui est en circulation [تداول էն] [իգ. متداوله].

متدرس { Մ-Թէտէրրիս [-] Ուսանող. étudiant.

متدنی { Մ-Թէտէննի [-] Ա. Ցածցած. abaissé [تدنی էն] Բ. Ցետադէմ. rétrograde, regressif.

متدین { Մ-Թէտէյյին [-] Տե'ս voir دیندار.

متذکر { Մ-Թէզէքքիր [-] Խորհող. qui délibère

متذلل { Մ-Թէզէլլիւլ [-] Նուաստացող. qui s'humilie [تذلل էն].

مترادف { Մ-Թէրատիֆ [-] Հոմանիշ synonyme

متراضی { Մ-Թէրաղի [-] Եր-կուստեք հաճ. content l'un de l'autre.

متراكب { Մ-Թէրաքիպ [-] Ա. Իրարու վրայ հե-ծած. monté l'un sur l'autre [تراكب էն] [իգ. متراكبه] Բ. Կղմինտրաշար. imbriqué.

متراكم { Մ-Թէրաքիմ [-] Դիզ-ուած. accumulé [تراكم էն] [իգ. متراكمه].

مترتب { Մ-Թէրէթթիպ [-] Ա. Դրուած (պարտք և այլն). imposé [իգ. مترتبه] Բ. Յառաջ եկած. résultant.

مترجم { Մ-Թէրճիմ [-] Ա. Թարգմանուած. traduit [ترجمه էն] [իգ. مترجمه] Բ. Մ-Թէրճիմ. Թարգմանող, Թարգման. traducteur, drog-man [ջէ. مترجمین].

مترجی { Մ-Թէրէճճի [-] Ա-ղաչող qui prie.

مترحل { Մ-Թէրահհիլ [-] Ճամբայ ելած. mis en route.

مترحم { Մ-Թէրահհիմ [-] Գթացող. compa-tissant [ترحم էն].

متردد { Մ-Թէրէտտիտ [-] Ա. Վարանող, երկմիտ hésitant, perplex [تردد էն] [իգ. مترددہ] . Բ. Քէձ. Նուա-զող. remittent.

مترس { մթէրրէս [ա] Պատնէշ. rempart.

مترشح { մթէրէշշիհ [ա] 1. Արտաշնչած. transpiré [ترشح էն] 2. Կաթած, Թորած. suinté, filtré.

مترصد { մթէրասսըտ [ա] Դիտող. qui observe

مترقب { մթէրագգըպ [ա] 1. Սպասող, դիտող. qui attend, guette [ترقب էն] 2. մթէրագգապ. Սպասուած, դիտուած. attendu [էգ. مترقبه]։

مترقى { մթէրագգը [ա] 1. Բարձրացող. վերացող. qui s'élève [ترقى էն] 2. Յառաջ դիմող. progressant.

متركب { մթէրէքքիպ [ա] Բաղադրուած. composé [تركب էն] [էգ. متركبه]։

مترنم { մթէրէննիմ [ա] Գեղգեղող, երգող. qui fredonne, module [ترنم էն]։

مترو { մէթրօ օր. مترە մէթրէ [ֆ] Մեթրօ. mètre.

متروك { մէթրուք [ա] 1. Թողուած, լքեալ laissé, abandonné [ترك էն] [էգ. متروكه] 2. Արձակեալ. répudié.

متروكات { մէթրուքաթ* [ա] Տես voir ترك։

متزاحم { մթէզահիմ [ա] Խռնուող. affluant.

متزايد { մթէզայիտ [ա] Աւելցող, առաւել. qui s'augmente, augmenté [تزايد էն] [էգ. متزايده]։

متزلزل { մթէզէլզիլ [ա] Երերող. tremblant

متزوج { մթէզէվվիճ [ա] Ամուսնացած. marié [تزوج էն]։

متزهر { մթէզէհհիր [ա] Ծաղկած. fleurissant.

متزين { մթէզէյյին [ա] Զարդարուած. orné.

متسالق { մթէսալիգ [ա] Մագլցող. grimpeur.

متساوى { մթէսավի [ա] Հաւասար. égal, équivalent [تساوى էն].

متستر { մթէսէթթիր [ա] Սքօղեալ. couvert d'une chose [تستر էն]։

متسع { մթէսի' [ա] 1. Լայնածաւալ. élargi, large [اتساع էն] [էգ. متسعه] 2. Երկրա. Իննանկիւն. ennéagone.

متسلسل { մթէսէլսիլ [ա] Շղթայեալ. enchaîné [تسلسل էն][էգ. متسلسله]։ جبال — ه Շղթայ լերանց. chaîne des montagnes. — մի զմիոյ կնի. successivement

متسلط { մթէսալլիտ [ա] Բռնացող. empiétant [تسلط էն]։

متسلم { մու-թէ-սէլլիմ [ա] 1. կառավարիչ. gouverneur 2. Տաճկցած. converti en islamisme.

متسلی { մու-թէ-սէլլի [ա] Մխիթարուած. consolé [تسلی էն]։ او — մխիթարուիլ։ se consoler.

متسم { մու-թէ-սիմ [ա] Դրոշմեալ. marqué.

متشابه { մու-թէ-շապիհ [ա] 1. Համանման. ressemblant [تشابه էն][էք. متشابهه] 2. +էմ. Համապատասխան 3. Երկր. Համադիր. homologue : — الصوره Համատիպ. homotype

متشابك { մու-թէ-շապիք [ա] Խառնակ. embrouillé.

متشارك { մու-թէ-շարիք [ա] Համա: ընկեր, մասնակից associé, participant [تشارك էն]

متشاعر { մու-թէ-շաիր [ա] Սուտ բանաստեղծ. faux poète [تشاعر էն]։

متشبث { մու-թէ-շէպպիս [ա] 1. Պատատուկ (բոյս) grimpant [تشبث էն] 2. Ձեռնարկող. qui entreprend.

متشتت { մու-թէ-շէթթիթ [ա] Ցիր և ցան. épars

متشجع { մու-թէ-շէճճի' [ա] Քաջութիւն կեղծող. qui fait des bravades.

متشخص { մու-թէ-շէխխիս [ա] 1. Անձը ճանչցուած. dont l'identité est connue 2. Ցանձին բերող. qui personnifie.

متشدد { մու-թէ-շէտտիտ [ա] Սաստկացած. pris de l'intensité [تشدد էն]։

متشرع { մու-թէ-շէրրի' [ա] Մահմետական օրինաց հմուտ. qui connaît à fond la jurisprudence musulmane.

متشعب { մու-թէ-շա''իպ [ա] Ճիւղաւոր եալ. divisé en branches [تشعب էն]

متشعر { մու-թէ-շա''իր [ա] Թաւամորթ. hispide

متشكر { մու-թէ-շէքքիր [ա] Շնորհակալ. remerciant, reconnaissant [تشكر էն] [էք. متشكره]։

متشكل { մու-թէ-շէքքիլ [ա] Ձեւացեալ, կազմուած. formé, constitué [تشكل էն] [էք. متشكله]։

متشكی { մու-թէ-շէքքի [ա] Գանգատող. plaignant [تشكی էն] [էք. متشكیه]։

متشهی { մու-թէ-շէհհի [ա] Ցանկացող. ardent désireux.

متصادف { մու-թէ-սատիֆ [ա] Հանդիպած, դիպուած. rencontré [تصادف էն]։

متصادم { մ-թէսատիմ [—] 1. Բաղխած. choqué [تصادم էն] 2. Ճայթող. fulminant.

متصدى { մ-թէսատտի [—] փորձած, փորձող (ոև է չարիք). qui fait une tentative [تصدى էն] ؛ او — փորձել. tenter.

متصرف { մ-թէսարրուֆ [—] 1. Տէր. propriétaire [تصرف էն] [էգ. متصرفه] 2. Գաւառակի կառավարիչ, փոխ կուսակալ. gouverneur d'un département [سنجاق էն] لق— փոխ կուսակալութիւն. charge d'un gouverneur de département. գաւառակ. département.

متصف { մ-թթասըֆ [—] Որակեալ, օժտեալ. qualifié, doué[اتصاف էն]

متصل { մ-թթասըլ [—] 1. Կից. joint [اتصال էն] [էգ. متصله] 2. Անընդհատ sans interruption.

متصلب { մ-թէսալլիպ [—] Կարծրացեալ. endurci [էգ. متصلبه] ։

متصور { մ-թէսավվէր [—] 1. Յղացուած conçu [تصور էն] [էգ. متصوره] 2. Մտադրուած. projeté.

متصوف { մ-թէսավվիֆ [—] Միստիքեան. mystique.

متضاد { մ-թէզատտ [—] 1: Իրարու հակառակ contradictoire [تضاد էն] [էգ. متضاده] 2. Բժշ. Հակառակաշարժ (մկունք). antagoniste.

متضاعف { մ-թէզա՛էֆ [—] Կրկնապատիկ. double, multiple.

متضح { մ-թթազըհ [—] Բացայայտ, մեկին. explicite, [اتضاح էն]։

متضرر { մ-թէզարրիր [—] Վնասուած. endommagé. lésé.

متضرع { մ-թէզարրի՛[—] 1. Պաղատող. suppliant [تضرع էն] 2. մ-թէզարրա՛ Պաղատեալ. supplié.

متضع { մ-թթազը՛ [—] Խոնարհ, ցածուն. humble, bas [اتضاع էն]։

متضمن { մ-թէզամմին[—]Պարունակող. contenant [تضمن էն] ։

متطابق { մ-թէդապըգ [—] Համաձայն. conforme [تطابق էն] ։

متطبب { մ-թէդապպիպ [—] Փորձական բժիշկ empirique.

متظاهر { մ-թէզահիր [—] Յայտնի apparent

متظلم { մութէզալլիմ [—] Տրտունջացող. plaignant

متعارض { մութէ'արըզ [—] Միմեանց դատահող. qui se rencontrent.

متعارف { մութէ'արիֆ [—] Ծանօթ. connu.

متعاصى { մութէ'ասի [—] 1. Ըմբոստ, հեստ. revêche, rétif [تعاصى էն] 2. Դժուարահաճ. réfractaire.

متعاقب { մութէ'աքիպ [—] 1. Յաջորդող. qui succède [تعاقب էն] 2. Անմիջապէս յետոյ. immédiatement après.

متعال { մութէ'ալ [—] Բարձր, բարձրեալ. haut, élevé [تعالى էն]. رب — բարձրեալն Աստուած. le Très-haut.

متعاون { մութէ'ավին [—] Իրարու օգնող. qui s'entr'aident [تعاون էն].

متعاهد { մութէ'ահիտ [—] Դաշնակից. allié, confédéré [تعاهد էն] [էգ. متعاهده]

متعبه { մութ'իպէ* [—] Տաժանք, նեղութիւն, յոգնութիւն. peine, fatigue [تعب էն] [էգ. متاعب].

متعبد { մութէ'ապպիտ [—] Տե՛ս voir عابد.

متعجب { մութէ'աճճիպ [—] Զարմացած. surpris [تعجب էն]. انه — զարմացմամբ. avec surprise.

متعدد { մութէ'ադդիտ [—] Բազմաթիւ, բազում. nombreux, plusieurs [تعدد էն] [էգ. متعدده].

متعدى { մութէ'ադդի [—] 1. Հարստահարող. oppresseur [تعدى էն] 2. Քեր. Ներգործական. actif [էգ متعديه]

متعذر { մութէ'ազզիր [—] Դժուարականալի, անգործադրելի, անհնարին. impraticable, impossible.

متعرب { մութէ'արրիպ [—] Արաբացեալ. naturalisé en arabe [էգ. متعربه].

متعرج { մութէ'արրիճ [—] Կոր. flexueux.

متعرض { մութէ'արրըզ [—] 1. Հակառակող. contrariant [تعرض էն] 2. Յարձակող. agresseur.

متعسر { մութէ'ասսիր [—] Դժուար. difficile.

متعصب { մութէ'ասսըպ [—] Մոլեռանդ. fanatique [تعصب էն].

متعضو { մութէ'ադդըվ [—] Բժշ. Կազմակերպեալ. organisé.

متعظم { մութէ'ազզիմ [—] Մեծամիտ, խրոխտ. hautain, fier [تعظم էն]. انه —

խրոխտալից. plein de fierté.

متعفن { մութէ'աֆֆին [ա] Նեխած, ապրուած, հոտած. corrompu, pué.

متعلق { մութէ'ալլիք [ա] 1. Կախեալ, առնչական. dépendant, relatif [تعلق էն] [էգ. متعلقه] 2. Ազգական. parent 3. Վերաբերեալ. concernant 4. մութէ'ալլագ. Ան որ կը վերաբերի ce à qui appartient.

متعلقات { մութէ'ալլիգաթ* [ա] 1. Ցարակից մասունք. dépendances 2. Ազգականք. parents.

متعلم { մութէ'ալլիմ [ա] Ուսանող, սովրող. étudiant [تعلم էն] [յգ. متعلمين].

متعمد { մութէ'ամմիտ [ա] Կանխամտածութեամբ գործող. qui agit de propos délibéré [تعمد էն].

متعوج { մութէ'ավվիճ [ա] Ծամածուռ tortueux

متعود { մութէ'ավվիտ [ա] Սովորած. accoutumé

متعهد { մութէ'ահհիտ [ա] ըՍտանձնող. Խոստացող. qui s'engage [تعهد էն] 2. Հայթայթիչ. fournisseur.

متعين { մութէ'այյին [ա] Որոշ, որոշուած. distinct, désigné [تعين էն].

متغافل { մութէղաֆիլ [ա] Անմտադրութիւն կեղծող. qui feint l'inadvertance [تغافل էն].

متغاير { մութէղայիր [ա] Տե՛ս voir مغاير.

متغلب { մութէղալլիպ [ա] Բռնակալ. despote.

متغير { մութէղայյիր [ա] Փոխուած. altéré [تغير էն]

متفاخر { մութէֆախիր [ա] Պարծող. qui se vante

متفاوت { մութէֆավիթ [ա] Տարբեր. différent [تفاوت էն] [էգ. متفاوته].

متفحص { մութէֆահհիս [ա] 1. Խուզարկիչ. investigateur [تفحص էն] 2. Հետաքրքիր. curieux.

متفخر { մութէֆախխիր [ա] Պարծող, փառաւորող. qui se vante, glorifie

متفرج { մութէֆէրրիճ [ա] Շրջագայող. qui se promène [تفرج էն].

متفرس { մութէֆէրրիս [ա] Իմացող, կռահող. qui saisit, comprend [تفرس էն]

متفرع { մութէֆէրրի' [ա] Ճիւղաւորեալ, բաժանեալ. divisé en branches [تفرع էն] [յգ. متفرعات].

متفرعات { մութէֆէրրի'աթ* [ա] Ճիւղեր, պարագա-

գայներ. branches, circonstances. details.

متفرق { Դ-Թէֆէրրէգ[-] 1. Զատուած. séparé [تفرق էն] [էֆ. متفرقه] 2. Ցիր և ցան. dispersé, épars.

متفرقه { Դ-Թէֆէրրէգա* [-] Այլևայլ ծախքեր dépenses divers.

متفق { Դ-Թիթէֆէգ[-] 1 Միաբան, Համաձայն. d'accord [اتفاق էն] [էֆ. متفقه] 2. Դաշնակից, զինակից. confédéré, allié: عليه — Դ-Թիթէֆագուն 'ալէյհ. Համաձայնութիւն գոյացեալ. sur quoi on est d'accord.

متفقد { Դ-Թէֆագգըտ[-] Փնտռող. qui cherche

متفكر { Դ-Թէֆէքքիր[-] Մըտածող qui médite

متفنن { Դ-Թէֆէննին[-] Գիտնական, ուսումնական. savant [تفنن էն].

متفوق { Դ-Թէֆէվվէգ[-] Գերազանցող. qui surpasse [تفوق էն].

متفوه { Դ-Թէֆէվվիհ[-] Զրուցող. qui dit.

متفهم { Դ-Թէֆէհհիմ[-] Ըմբռնող. qui comprend, saisit [فهم էն].

متقابل { Դ-Թէգաբիւլ[-] 1. Համապատասխան correspondant [تقابل էն] [էֆ. متقابله] 2. Հանդիպակաց, Հանդիպադիր. opposé 3. Փոխադարձ. réciproque 4. Հանդէպ, դէմ. en face.

متقارب { Դ-Թէգարիպ[-] 1. Իրարու մօտ. rapproché l'un de l'autre [էֆ. متقاربه] 2. Եէլէր. Մօտամէտ. convergente.

متقاضی { Դ-Թէգազը[-] Պարտականը նեղող. qui importune le débiteur [تقاضی էն] [էֆ. متقاضیه].

متقاعد { Դ-Թէգա'իտ[-] Հանգստեան թոշակ ընդունող. retraité, en retraite [تقاعد էն] [էֆ. متقاعدين]

متقدم { Դ-Թէգատդիմ[-] 1. Յառաջացեալ. avancé [تقدم էն] [էֆ. متقدمه] 2. Հին, վաղեմի. ancien, antique 3. Նախադաս. qui précède 4. Մատուցանող. qui présente.

متقدمين { Դ-Թէգադդիմին [-] 1. Նախնիք. les anciens 2. Յառաջադէմք. ceux qui sont avancés.

متقرب { Դ-Թէգարրիպ[-] Մօտեցած, մօտեցող. approché, approchant [تقرب էն] [էֆ. متقربه].

متقرح { մը-թէ-գա-րրէհ [ու] թըմ. կեղաւոր, կեղաւային. ulcéreux [تقرح էն]:

متقشع { մը-թէ-գա-շշը'[ու] թըմ. կրծոց մաքրիչ (դեղ). expectorant.

متقطر { մը-թէ-գա-տտըր [ու] թորած. distillé.

متقطع { մը-թէ-գա-տտը'[ու] թըմ. Մէջ ընդ մէջ. intermittent [تقطع էն] [էգ. متقطعه]

متقلب { մը-թէ-գա-լլէպ [ու] Յեղաշրջեալ. փոփոխական. changé, changeant.

متقوس { մը-թէ-գա-վվիս [ու] Աղեղնաձեւ կորացեալ. courbé en arc.

متقى { մը-թթա-գը [ու] Երկիւղած. qui craint le Seigneur [اتقا էն] [էգ. متقیه]:

متقیح { մը-թէ-գա-յյէհ [ու] Թարախած. suppuré.

متقید { մը-թէ-գա-յյէտ [ու] Հոգատար. soigneux.

متکا { մը-թթէ-քէ [ու] Յենարան. appui, dossier [اتکا էն]:

متکاثر { մը-թէ-քէ-սիր [ու] Բազմացած. multiplié

متکاثف { մը-թէ-քէ-սիֆ [ու] Խտացեալ, հոծ, խիտ. condensé, compact.

متکاسل { մը-թէ-քէ-սիլ [ու] Ձանձրացող, ծոյլ. négligent [تکاسل էն]:

متکحل { մը-թէ-քէ'հիլ [ու] Գոհոլեալ. alcoolisé

متکبر { մը-թէ-քէպպիր [ու] Հպարտ, խրոխտ. orgueilleux, fier [تکبر էն]:

متکتل { մը-թէ-քէ-թթիլ [ու] Ժողովուած, դիզուած. aggloméré.

متکثر { մը-թէ-քէ-սսիր [ու] Շատացած. augmenté.

متکدر { մը-թէ-քէ-տտիր [ու] Վշտաբեկ. affligé.

متکفل { մը-թէ-քէ-ֆֆիլ [ու] Երաշխաւոր. garant [تکفل էն]:

متکلم { մը-թէ-քէ-լլիմ [ու] 1. Խօսող. qui parle [تکلم էն] [էգ. متکلمه] [متکلمین յգ] 2. Քեր. Ա. դէմք. première personne : نفس — وحده Եզակի Ա. դէմք. première personne du singulier. نفس — مع الغیر Յոգնակի Ա. դէմք. première personne du pluriel. صدری — որովայնախօս. ventriloque.

متکون { մը-թէ-քէ-վվին [ու] Գոյացած. existant

متکی { մը-թթէ-քի [ու] Յենած appuyé [اتکا էն]:

متلاحق { մը-թէ-լա-հիգ [ու] 1. Իրարու միացած joint l'un à l'autre [تلاحق էն] [էգ. متلاحقه]: ذو — اعضاء التناسل

օրձնեղ (տուՆկ). gynandre.

متلاشى { Պ-թէլաշի [-] 1. Տագնապեալ, մէ-տայյեղ. alarmé, embarrassé [تلاش էՆ] 2. Արտորացող. qui se hâte.

متلاصق { Պ-թէլասըգ [-] Տե՛ս voir متلاحق ։

متلاطم { Պ-թէլատըմ [-] Մը-փացող. agitant.

متلاقى { Պ-թէլաքը [-] Իրա-րու պատահած. rencontré l'un à l'autre

متلاهى { Պ-թէլահի [-] Խա-ղացող. qui joue.

متلبس { Պ-թէլէպպիս [-] Զգեցած. vêtu.

متلذذ { Պ-թէլէզզիզ [-] Ա-խորժող, հաճոյք զգացող. qui se plait, qui prend plaisir [تلذذ էՆ].

متلطف { Պ-թէլաթթըֆ [-] Շնորհունակ, մե-ծարող, քաղցր. affable.

متلف { Պ-թլիֆ [-] 1. Սպա-նող. qui tue [اتلاف էՆ] 2. Վատնող. qui dis-sipe 3. Մահաբեր. léthifère.

متلفظ { Պ-թէլէֆֆըզ [-] 1. Արտասանեալ pro-noncé 2. Արտասանող. qui prononce.

متلقب { Պ-թէլաքքըպ [-] Մականուանեալ. surnommé. intitulé.

متلون { Պ-թէլէվվին [-] 1. Գունափոխուկ. chatoyant [تلون էՆ] 2. Յեղ-յեղուկ, անհաստատ. chan-geant, versatile.

متلهب { Պ-թէլէհհէպ [-] Բոր-բոքեալ enflammé

متلهف { Պ-թէլէհհէֆ [-] Հեծող gémissant

متلين { Պ-թէլէյյին [-] Կակ-ղացած. amolli.

متمايز { Պ-թէմայիզ [-] Նշա-նաւոր հանդիսա-ցած. distingué [تمايز էՆ].

متمائل { Պ'-թէմայիլ [-] Հա-կած, յօժար. inc-liné [تمايل էՆ] [էՓ. متمائله].

متماثل { Պ-թէմասիլ [-] Իրա-րու նմանող, res-semblant l'un à l'autre.

متمادى { Պ-թէմատի [-] 1. Անընդհատ. non interrompu [تمادى էՆ] [էՓ. متماديه] 2. Շարունակ. conti-nuellement: — շարունա-կաբար. continuellement.

متمارض { Պ-թէմարըզ [-] Սուտ հիւանդ. malade simulé [تمارض էՆ].

متمتع { Պ-թէմէթթիի՛ [-] Օգ-տուող, շահող. qui se profite [تمتع էՆ].

متمثل { Պ-թէմէսսիլ [-] Կեր-պարանափոխեղած

métamorphosé [تمثل էն]։

متمدح { մ-թէ-մէտտէհ [—] Ինքնագով. vantard [تمدح էն]։

متمدن { մ-թէ-մէտտին [—] Քաղաքակիրթ. civilisé [تمدن էն] [էգ. متمدنه]։

متمرن { մ-թէ-մէրրին [—] Փորձ, վարժ. praticien, expérimenté.

متمزق { մ-թէ-մէզզիք [—] Պատառած lacéré.

متمسك { մ-թէ-մէսսիք [—] Ամուր բռնող. qui saisit fermement.

متمكن { մ-թէ-մէքքին [—] 1. Բնակող. demeurant [تمكن էն] [էգ. متمكنه] 2. քեր. Հոլովելի. déclinable.

متملق { մ-թէ-մէլլիք [—] Ճըն-թող, քծնող. flagorneur [تملق էն]։

متمم { մ-թի-միմ [—] 1. Լրացուցիչ. complétant [تتميم էն] [էգ. متممه] [յգ. متممات] 2. քեր. Յաւելուածական. supplémentaire.

متمنى، متمنا { մ-թէ-մէննա [—] 1. Մաղթած souhaité [تمنى էն] 2. Խնդրուած. prié 3. متمنى մ-թէ-մէննի. Մաղթող. qui souhaite 4. Խնդրող. qui prie.

متموج { մ-թէ-մէվվիճ [—] Մըփացող, ալեկոծ. agité, fluctueux [تموج էն]։

متمول { մ-թէ-մէվվիլ [—] Ընչաւէտ. enrichi.

متمهدى { մ-թէ-մէհհիտի [—] Սուտ Մեհտի. faux Mehdi.

متميز { մ-թէ-մէյյիզ [—] Նշանաւոր հանդիսացող. distingué. remarquable [تميز էն] [էգ. متميزه]։

متن { մէթն [—] Բնագիր. texte [յգ. متون]։

متناسب { մ-թէ-նասիպ [—] 1. Համեմատական. proportionnel [تناسب էն] [էգ. متناسبه] 2. Համաչափ. symétrique.

متناسل { մ-թէ-նասիլ [—] 1. Սերած, սերող. issu, qui descend [تناسل էն] 2. Ծաղկածին. prolifère.

متناظر { մ-թէ-նազիր [—] Դէմ յանդիման, հանդիպական. face à face, opposé [تناظر էն]։

متنافر { մ-թէ-նաֆիր [—] Ընդդիմակ, հակառակ incompatible [تنافر էն]։

متناقص { մ-թէ-նագըս [—] Պակսած. diminué, manqué [تناقص էն]։

متناقض { մ-թէ-նագըզ [—] Հակասական. contradictoire [تناقض էն] [էգ. متناقضه

متناوب { մը-թէնավիպ [ـ] Պարբերական. périodique [تناوب էն]։

متناول { մը-թէնավիլ [ـ] 1. Ուտող qui mange [تناول էն] 2. մը-թէնավէլ Կերուած. mangé 3. Ուտելի. mangeable.

متناهی { մը-թէնահի [ـ] 1. Վերջացած. fini [تناهی էն] 2. Վերջանալի. qui a fin: — نا անվերջ. infini.

متنبه { մը-թէնէպպիհ [ـ] 1. Արթուն. éveillé [تنبه էն] 2. Խրատեալ. averti.

متنجس { մը-թէնէճճիս [ـ] Աղտեղեալ. աղտեղի souillé, salé [էջ. متنجسه]։

متنزل { մը-թէնէզզիլ [ـ] 1. Իջնող. qui descend [تنزل էն] 2. Բարեհաճող. զիջանող. qui daigne.

متنزه { մը-թէնէզզիհ [ـ] Զբօսարձակող, զբօսնող. qui se divertit [تنزه էն]։

متنصح { մը-թէնասսուհ [ـ] Խրատուող, խրատեալ. instruit, averti.

متنعم { մը-թէնա''իմ [ـ] Բարիքներ վայելող. բարիքներով լցեալ. երջանիկ. qui jouit des bienfaits. comblé de biens. heureux.

متنفخ { մը-թէնէֆֆիխ [ـ] Տըկաձև. urcéolé.

متنفذ { մը-թէնէֆֆիզ [ـ] Ազդեցիկ. influent [تنفذ էն] [էջ. متنفذان]։

متنفر { մը-թէնէֆֆիր [ـ] Գարշող. qui déteste, abhore [تنفر էն]։

متنفس { մը-թէնէֆֆիս [ـ] Շնչող. respirant.

متنكر { մը-թէնէքքիր [ـ] Անծանօթ, անծանօթ. indéfini, inconnu [էջ. متنكره]։ — ه هیئت ծպտեալ. incognito.

متنوع { մը-թէնէվվի' [ـ] Զանազան. divers [تنوع էն] [էջ. متنوعه]։ ه— զանազանութք. divers, variétés.

متواتر { մը-թէվաթիր [ـ] Տարածայնուած. de notoriété publique [էջ متواتره

متوارث { մը-թէվարիս [ـ] Ժառանգ մնացած. échu en héritage.

متوارد { մը-թէվարիտ [ـ] (հետ զհետէ) Հասած. arrivé (l'un à la suite de l'autre [توارد էն] [էջ. متوارده]

متواری { մը-թէվարի [ـ] Ծածկուած. caché.

متوازن { մը-թէվազին [ـ] Հաւասարակշիռ. équilibre [توازن էն]։

متوازی { մը-թէվազի [ـ] Զուգահեռական. parallèle [էջ. متوازیه]։

متواضع { մութէվազըէ' [—] խոնարհամիտ. humble, modeste [تواضع էն]։

متوافق { մութէվաֆըգ [—] համապատասխան. correspondant [توافق էն]։

متوالی { մութէվալի [—] Յաջորդական, անընդհատ. successif [էփ. متواليه] լ— շարունակ. continuellement, sans cesse.

متوجه { մութէվէճճիհ [—] Դէպ ի... դարձած. tourné vers... [توجه էն]։ او — երթալ. se diriger.

متوجهاً { մութէվէճճիհէն [—] 1. Դառնալով. tournant vers 2. Դէպ ի. vers... en destination.

متوحش { մութէվահհիշ [—] Խրտչող, խրտուչած. qui s'effarouche, effarouché [توحش էն]։

متورع { մութէվէրրիզ' [—] Երկիւղած. dévot.

متورم { մութէվէրրիմ [—] Ութերած. phtisique [تورم էն] [էփ. متورمه]։

متوسط { մութէվասսըթ [—] 1. Միջնորդող. médiateur [توسط էն] [էփ. متوسطه] 2. Միջին, չափաւոր. moyen, médiocre.

متوسل { մութէվէսսիլ [—] Միջոցի մը դիմած. eu recours à un moyens.

متوصل { մութէվասսըլ [—] 1. Հասած. arrivé [توصل էն] 2. կցեալ. joint

متوطن { մութէվաթթըն [—] Բնակութեամբ հաստատուած. établi, dommicilié [توطن էն]։

متوغل { մութէվէղղիլ [—] Մտադիւր, զբաղեալ. absorbé, occupé.

متوفی. متوفا { մութէվէֆֆա [—] Վախճանեալ. mort, défunt, feu [էփ. متوفیه մութէվէֆֆիյէ կամ متوفاة]։

متوقع { մութէվաքքը' [—] 1. Յուսացող. espérant 2. Յուսացուած. espéré

متوقف { մութէվաքքըֆ [—] 1. Բնդ. կայուն. stationnaire [توقف էն] 2. Կախեալ. qui dépend.

متوقی { մութէվէքքի [—] Զգուշացող. qui est sur ses gardes [توقی էն]։

متوكل { մութէվէքքիլ [—] Ապաւինեալ, ապաւինող. résigné. qui se confie [توكل էն] [էփ. متوكله]։

متولد { մութէվէլլիտ [—] Ծնեալ, ծնող. né, naissant [تولد էն] [էփ. متولده]

متولی { մութէվէլլի [—] Հոգաբարձու, վարիչ

(կատակաց). administrateur des legs [եզ. متوليه]։

متهافت { մ-թէհաֆիթ [—] Պատատուկ, բարունակաշատ. sarmenteux.

متهالك { մ-թէհալիք [—] Գահավիժող. qui se précipite [تهالك էն]։

متهاون { մ-թէհավին [—] Արհամարհող. qui dédaigne [تهاون էն]։

متهزز { մ-թէհէզզիզ [—] Թրթռուն. vibrant.

متهم { մ-թթէհէմ [—] Ամբաստանեալ. accusé [اتهام էն] [եզ. متهمه] [յգ. متهمين] 2. Յանցաւոր. coupable.

متهور { մ-թէհէվվիր [—] Բարկացած, բարկացող indigné, qui s'emporte.

متهيج { մ-թէհէյյիճ [—] Գրգռեալ. excité.

متهيء { մ-թէհէյյի' [—] Պատրաստ. prêt.

متيسر { մ-թէյէսսիր [—] Դիւրացեալ. facilité.

متيقظ { մ-թէյաքքըզ [—] Արթուն, աչալուրջ. éveillé, vigilant, circonspect: —انه աչալրջութեամբ. avec circonspection.

متيقن { մ-թէյաքքին [—] ըՍտոյգ, հաւաստի. certain, sûr [تيقن էն]։

متيمن { մ-թէյէմմին [—] Բարեբեր, բարեբաստիկ. de bon augure. heureux [تيمن էն] [եզ: متيمنه]։

متين { մէթին [—] Հաստատուն, ամուր. ferme [متانت էն] [եզ. متينه]։

مثاب { մէսաբ [—] Վարձատրեալ. rétribué.

مثابرت { մ-սաբէրէթ* [—] 1. Ջանադրութիւն. assiduité, diligence 2. Ջանալ. tâcher.

مثابه { մէսաբէ* [—] Աստիճան. degré.

مثال { մէսալ [—] 1. Օրինակ exemple [յգ. امثال] 2. Նման. pareil 3. Հրովարտակ. décret 4. Երազ. rêve 5. Քեր. Բառ որոյ արմատական գրերէն Ա.ը و կամ ى է. mot dont la première lettre radicale est و ou ى.

مثالب { մէսալիբ* [—] Թերութիւնք. défauts.

مثانه { մէսանէ* [—] Միզամաn. vessie: ذات —ال փամփշտատապ. cysturite. — خزع փամփշտահատութիւն. cystotomie.

مثانى { մէսանի [—] Փամփշտային. vésical.

مثاوى { մէսավի* [—] յգ. մէսվա. pd. مثوا։

مثبت { Մուսպպիթ [ս] 1. Հաստատող. prouvant [اثبات են] [իգ. مثبته] 2. Մուսպպիթ. Հաստատուած. prouvé 3. Դրական. positif.

مثقال { Միսգալ [ս] 1. Կշիռ, ծանրութիւն. poids [ثقل են] 2. Մթխալ, տրամ ու կէս. une drachme et demie.

مثقب { Միսգապ [ս] Ծակղակ trépan, foret [ثقب են] [ստւ. մաթգապ].

مثقوب { Մէսգուպ [ս] Ծակուած. perforé [ثقب են] [իգ. مثقوبه].

مثل { Միսլ [ս] 1. Նման. pareil, semblant [յգ. امثال] 2. Պատիկ. quantité, égal: اوچ — ی երեք պատիկ. le triple.

مثل { Մէսէլ [ս] 1. Առակ. proverbe, parabole [յգ. امثال] 2. Առած. maxime.

مثلا { Մէսէլա [ս] Զոր օրինակ par exemple.

مثلث { Մուսէլլէս [ս] 1. Եռեակ. triple [تثليث են] [իգ. مثلثه] 2. Եռանկիւն triangle 3. Թմ. Եռական. ternaire.

مثلثات { Մուսէլլէսաթ* [ս] Եռանկիւնաչափութիւն. trigonométrie.

مثلثی { Մուսէլլէսի [ս] Եռանկիւնի. triangulaire [իգ. مثلثيه].

مثللو { Մէսէլլու [ի] Պէս, նման. comme.

مثمر { Մուսմիր [ս] 1. Պտղաբեր. fruitier [اثمار են] [իգ. مثمره] 2. Արդիւնաբեր. fructueux.

مثمن { Մուսէմմէն [ս] 1. Ութնպատիկ. octuple [ثمن են] 2. Ութանկիւն octogone 3. Գնով մը ծախուած բան qc. vendue contre un prix.

مثنوی { Մէսնէվի [ս] Մայրայանգք. poème composé de distiques qui riment entre eux.

مثنی { Մուսէննա [ս] 1. Թէք. Երկուորական. duel [تثنيه են] 2. Երկու կէտով. muni de deux points.

مثوا { Մէսվա [ս] Բնակարան demeure.

مثوبه { Մէսուպէ* [ս] Տրիտուր, վարձք. rémunération.

مثول { Մուսուլ [ս] Յոտին կալ. se placer debout : حضور شهریاریده — ا կայսեր ներկայանալ. être reçu en audience par le Sultan

مثيل { մէսիլ [ա] Նման. semblable, pareil.

مجاب { մուճապ [ա] 1. Պատասխանեալ. répondu [اجابت էն] 2. Ընդունուած. exaucé.

مجادله { մուճատէլէ*[ա] Վիճաբանութիւն, վէճ. dispute [յգ. مجادلات].

مجار { մաճառ [թ] 1. Հունգարացի. hongrois 2. Հունգարիա: Hongrie: ـجه Հունգարերէն. en langue hongroise. ـلى Հունգարացի. hongrois.

مجارستان { մաճառիսթան [պ] Հունգարիա. Hongrie.

مجارى { մէճարի* [ա] յգ. مجرا ի. pd. مجرا.

مجاز { մուճազ [ա] 1. Ներելի permis [اجازت էն] 2. Մէճազ. Փոխաբերութիւն. expression figurée. métaphore: على طريق المجاز ـاً Փոխաբերաբար. au figuré.

مجازات { մուճազաթ* [ա] 1. Պատիժ. punition [جزا էն] 2. Պատժել. punir.

مجازى { մէճազի [ա] 1. Փոխաբերական. métaphorique, figuré [էգ. مجازيه] 2. մուճազի. Պատժող. punissant [مجازات էն].

مجال { մէճալ [ա] Կարողութիւն, կար, ոյժ. pouvoir, force.

مجالس { մէճալիս* [ա] յգ. مجلس ի. pd. مجلس.

مجالسه { մուճալէսէ* [ա] Միասին բազմիլ. s'asseoir ensemble [جلوس էն]

مجامر { մէճամիր* [ա] յգ. مجمر ի. pd. مجمر.

مجامع { մէճամի'* [ա] յգ. مجامع ի. pd. مجمع.

مجامعه { մուճամէ'ա*[ա] Մերձաւորութիւն. խառնակում. coït [جمع էն].

مجامله { մուճամէլէ* [ա] Հեզահամբոյր վարք, քաղցրութիւն. bons procédés. douceur [جميل էն].

مجاناً { մէճճանէն [ա] Ձրիաբար. gratis.

مجانب { մուճանիպ*[ա] Տե՛ս voir اجتناب.

مجانس { մուճանիս [ա] Տե՛ս voir متجانس.

مجانست { մուճանէսէթ*[ա] Տե՛ս voir تجانس.

مجانين { մէճանին*[ա] Ցիմարներ. foux [էզ مجنون]

مجاوبه { մուճավէպէ* [ա] 1. Իրարու պատասխանել. se répondre mutuellement [جواب էն] 2. Պատասխանել. répondre.

مجاور { Մուճավիր [-] 1. Դրացի, կից, մերձաւոր. voisin, adjacent [مجاورت էն] 2. Վանական. moine [ճք. مجاورین ՝ مجاوران]։

مجاورت { Մուճավերեթ* [-] 1. Դրացնութիւն. voisinage [جوار էն] 2. Վանքի մէջ ճգնել. s'adonner à la vie ascétique dans une monastère 3. Ճգնութիւն. vie ascétique.

مجاوزه { Մուճավեզէ* [-] Սահմանը, չափը անցնել. passer les bornes.

مجاهد { Մուճահիտ [-] 1. Ջանացող. qui s'efforce [مجاهده էն] [ճք. مجاهدین] 2. Կրօնի համար պատերազմող. combattant pour la religion.

مجاهده { Մուճահեդէ* [-] 1. Ջանալ. s'efforcer 2. Կրօնի համար պատերազմիլ. combattre pour la religion 3. Կրօնային պատերազմ. combat pour la religion [ճք. مجاهدات]։

مجبر { Մուճպիր [-] Ստիպող qui contraint [اجبار էն] [էգ. مجبره]։ سبب ՝ قوه — ه — Բռնական, ստիպողական հարկ. force majeure.

مجبور { Մէճպուր [-] 1. Ստիպեալ, բռնադատեալ. contraint, forcé, obligé [جبر էն] [էգ. مجبوره] 2. Անձնատուր adonné.

مجبوریت { Մէճպուրիյէթ* [-] Ստիպում, հարկ obligation, contrainte.

مجبول { Մէճպուլ [-] Բնածին, ընդաբոյս, բնաբոյս. inné, naturel [جبلت էն] [էգ. مجبوله]։

مجتبی { Մուճթեպա [-] Ընտրեալ. choisi [اجتباء է]

مجتر { Մուճթերր [-] Որոճող, որոճոյին. ruminant [اجترار էն] [էգ. مجتره]։

مجتمع { Մուճթեմի՛ [-] 1. Հաւաքուած, ժողովուած. réuni, rassemblé [اجتماع էն] [էգ. مجتمعه] 2. Հաւաքական. collectif 3. աշխ. Միախառն. confluent: ممالك —ه ՝ —ه جماهیر Միացեալ նահանգք. les États unis d'Amérique.

مجتمعاً { Մուճթեմի՛ան [-] Հաւաքաբար. collectivement.

مجتنب { Մուճթենիպ [-] Զգուշացող. Հեռի կեցող. qui s'abstient, qui évite [اجتناب էն] [էգ. مجتنبه]։

مجتهد { Մուճթեհիտ [-] Մեկնիչ սուրբ գրոց,

օրինաց. commentateur des livres saints, des lois [اجتهاد էն] [ջմ. مجتهدين ، مجتهدان]،

مجد { Գ. մէտ [–] 1. Փառք. gloire 2. Գ. միճիտտ. Ջանացող. qui s'efforce.

مجدد { Գ. միճէտտիտ [–] 1. Նորոգիչ. rénovateur [تجديد էն] [էփ. مجدده] 2. Գ. միճէտտէտ. Նորոգուած. renouvelé 3. Նոր. nouveau.

مجدداً { Գ. միճէտտէտէն [–] Նորէն. de nouveau.

مجذوب { Գ. մէճզուպ [–] 1. Գրաւեալ. attiré [جذب էն] [էփ. مجذوبه] [ջմ. مجذوبين] 2. Յափշտակուած. ravi 3. Խելացնոր. frénétique 4. Բժշ. Մէկանց ձգտում ունեցող convulsionnaire.

مجذوم { Գ. մէճզում [–] Փորոտ lépreux [جذام էն] [էփ. مجذومه] [ջմ. مجذومين].

مجرا { Գ. մէճրա [–] 1. Ջրանցք, ընթացք. canal, cours [جريان էն] [ջմ. مجاری] 2. Խողովակ. conduit.

مجرب { Գ. միճէրրէպ [–] Փորձեալ, փորձ. éprouvé [تجربه էն] [էփ. مجربه]։

مجرد { Գ. միճէրրէտ [–] 1. Մերկացեալ. dépouillé [تجريد էն] [էփ. مجرده] 2. Առանձին, մեկուսի. isolé, seul 3. Պարզ, առականական. simple, net 4. Ամուրի. non marié 5. Քեր. Ուղղական. nominatif 6. Աւելորդ տառերէ մերկացեալ բառ. mot dépouillé des lettres redondantes 7. [Բ. Գ.] Յոկ, միմիայն. uniquement, seulement: — بعد միջոց, անջրպետ. espace. لك— ամուրութիւն. célibat. —ات Հոգեւորականութիւնք. spiritualités

مجرد { Գ. մըճրէտ [–] Քեր. Քերիչ. rugine.

مجرم { Գ. միւճրիմ [–] 1. Յանցաւոր, մեղաւոր. coupable, pécheur [ջմ. مجرمين] [էփ. مجرمه] 2. Ոճրագործ, պատժապարտ. criminel.

مجرميت { Գ. միւճրիմիյէթ* [–] Յանցաւորութիւն. culpabilité.

مجروح { Գ. մէճրուհ [–] 1. Վիրաւորեալ. blessé [جرح էն] [էփ. مجروحه] [ջմ. مجروحين] 2. Հերքուած. refuté.

مجرور { Գ. մէճրուր [–] Նախադրեալ. muni d'une préposition.

مجزوم { Գ. մէճզում [–] 1. Կտրուած. tranché [جزم էն] 2. Վերջնականապէս որոշուած, հաստատուած. dé-

cidé, établi définitivement.

مجسم { մուճէսսէմ [ա] 1. Մարմնացեալ. personnifié [էփ. تجسم] 2. Մեծ. grand 3. երկու. Հաստատուն մարմին. solide.

مجفف { մուճէֆֆիֆ [ա] Ցամաքեցուցիչ. siccatif.

مجلا { մուճէլլա [ա] 1. Ցոլացեալ. poli 2. Փայլուն. luisant.

مجلد { մուճէլլիտ [ա] 1. Կազմարար. relieur [تجليد էն] 2. մուճէլլէտ. Կազմուած. relié [էփ. مجلده] 3. Գիրք, Հատորք. livre [ջփ. مجلدات]։

مجلس { մէճլիս [ա] Բազմական, ժողով, խորհուրդ. réunion, assemblée, conseil [جلوس էն] [ջփ. مجالس]։

مجلوب { մէճլուպ [ա] 1. Գրաւեալ. attiré, envahi [جلب էն] [էփ. مجلوبه] 2. Բերուած. amené 3. Դուրսէն բերուած (բոյս). exotique.

مجلى { մուճէլլա [ա] Տե՛ս. voir مجلا ։

مجله { մէճէլլէ* [ա] 1. Ծոփ կազմ ունեցող գիրք livre richement relié [جل էն] 2. Գիրք մահմետական քաղաքային օրինաց. օրինագիրք. livre des lois civiles musulmanes. code.

مجمره { միճմէրէ* [ա] Բուրվառ. encensoir [جمر էն] [ջփ. مجامر]։

مجمع { մէճմա՛ա. մէճմէ՛ա*[ա] 1. Ժողովարան, Համախմբման տեղի. lieu de réunion [جمع էն] [ջփ. مجامع] 2. Գետախառնուրդ. կցուած. confluent: احساس — զգայարանաց. sensorium.

مجمل { մուճմէլ [ա] 1. Ամփոփ. restreint [اجمال էն] [էփ. مجمله] 2. Համառօտ, Համփոփ. abrégé, succinct.

مجملا { մուճմէլէն [ա] Համառօտիւ. en résumé

مجموع { մէճմու՛ [ա] 1. Համաքուած. recueilli [جمع էն] [էփ. مجموعه] 2. Ամբողջ. total: آ— ամբողջովին. en tout, entièrement. միահամուռ. en bloc.

مجموعه { մէճմու՛ա* [ա] 1. Ամբողջական, ամբողջ. total [جمع էն] 2. Համաքածոյ. recueil [ջփ. مجاميع]։

مجنح { մուճէննահ [ա] Թեւաւոր. ailé [էփ. مجنحه]։

مجنون { մէճնուն [ա] Ցնդար, խենթ. fou, aliéné [جن ՝ جنت էն] [էփ. مجنونه] [ջփ. مجانين]։ —يت ՝ —لق ցնդամութիւն. folie.

مجنونانه { մէճնունանէ [ղ] 1. Յիմարական. propre à un fou 2. Յիմարաբար. follement. sottement.

مجنه { մէճէննէ* [ա] Դիւաց որջ. terrier des esprits malins [جن էն].

مجوسی { մէճուսի [ա] Մոգ, կրակապաշտ. mage, adorateur du feu [ճէ. مجوسیه]. ــت մոգութիւն magie.

مجوف { մէճէվվէֆ [ա] Գոգաւոր, սնամէջ. creux [جوف էն] [ճէ. مجوفه].

مجوهر { մէճէվհէր [ա] 1. Գոհարով զարդարուած. monté de pierre précieuse [جوهر էն] 2. Գոհարեղէն. joyau, bijou: ــجی ականակուճառ. joailler.

مجوهرات { մէճէվհէրաթ*[ա] Գոհարեղէնք. joaillerie, bijouterie.

مجهز { մէճէհհէզ [ա] 1. Հանդերձեալ, պատրաստ. équipé, préparé [جهيز էն] [ճէ. مجهزه] 2. մէճէհհիզ. ճէմ. Պատրաստիչ. préparateur.

مجهود { մէճհուտ [ա] 1. Ջանացուած. efforcé [جهد էն] 2. Ջանք, ճիգ. effort.

مجهول { մէճհուլ [ա] 1. Անծանօթ. inconnu [جهالت էն] [ճէ. مجهوله] 2. ճէր. կրաւորական. passif: ــ الاحوال կասկածելի. suspect.

مجيب { մուճիպ [ա] 1. Պատասխանող. qui répond [اجابت էն] 2. Ընդունող qui accepte, exauce.

مجيد { մէճիտ [ա] Փառաւոր, փառաւոր. glorieux [مجد էն].

مجيدی { մէճիտի [ա] Սուլթան Մէճիտի վերաբերեալ կամ անոր հաստատած. concernant à ou établi par Sultan Médjid.

مجيديه { մէճիտիյէ*[ա] Սուլթան Մէճիտի կոխած դրամ. monnaie frappée par le Sultan Médjid: آلتونی ــ մէճիտեան ոսկի. médjidié d'or. ــ سيم մէճիտեան արծաթ. médjidié d'argent.

مجيز { մուճիզ [ա] Արտօնող autorisant [اجازت էն].

مچ { մէչ [թ] Նեղ և երկայն սուր. rapière: ــ تعليمی սուսերախաղութիւն. escrime.

محابا { մուհապա [ա] Զգուշութիւն. réserve [կէճարէլ محابات էն]. ــ سز անզգոյշ. sans réserve.

محابر { մեհապիր* [—] յգ. محبر ի. pd. محبر ։

محابس { մեհապիս* [—] Բանտեր. prisons.

محابيب { մեհապիպ* [—] յգ. محبوب ի. pd. محبوب ։

محاذات { մուհազաթ*[—] Դէմ յանդիմանն ըլլալ. être vis-à-vis [حذا էն] ։

محاذى { մուհազի [—] Դէմ յանդիմանն. vis-à-vis, face à face.

محاذير { մեհազիր* [—] յգ. محذور ի. pd. محذور ։

محارب { մուհարիպ [—] Պատերազմող, պատերազմիկ. combattant, guerrier [محاربه էն] [էգ. محاربه] ։

محاربات { մուհարեպաթ* [—] յգ. محاربه ի. pd. محاربه ։

محاربه { մուհարեպէ* [—] 1. Պատերազմիլ combattre [حرب էն] 2. Պատերազմ, մարտ. guerre, bataille, combat [յգ. محاربات] ։

محارم { մեհարիմ* [—] յգ. محرم ի. pd. محرم ։

محاسب { մուհասիպ [—] Հաշուակալ. comptable [محاسبه էն] [յգ. محاسبين ՝ محاسبان] ։

محاسبات { մուհասեպաթ* [—] յգ. محاسبه ի.

محاسبه { մուհասեպէ* [—] 1. Հաշիւ. compte [յգ. محاسبات] 2. Հաշուակալութիւն. comptabilité : Առաջ. — Նախարարութեան մը կամ գաւառակի մը Ա. Հաշուակալը. chef de la comptabilité d'un ministère ou d'un arrondissement.

محاسن { մեհասին* [—] Աղէկութիւնք, գեղեցկութիւնք. bontés, avantages, beautés [حسن էն] ։ انظار — Հոգածութիւնք, հոգատարութիւնք sollicitudes

محاصر { մուհասըր [—] Պաշարող. assiégeant [محاصره էն] [յգ. محاصرين] ։

محاصره { մուհասերէ*[—] 1. Պաշարել. assiéger [حصر էն] 2. Պաշարում. siége, blocus [յգ. محاصرات] ։

محاضره { մուհազերէ* [—] Ըստ կանոնի վիճաբանութիւն, տրամաբանութիւն. dialectique [յգ. محاضرات]

محاط { մուհատ [—] Շրջապատեալ. entouré [احاطه էն] ։ علم — ծանօթ, յայտնի. connu, évident.

محافظ { մուհաֆըզ [—] 1. Պահապան. gardien [محافظه էն] [էգ. محافظه] [յգ. محافظين] 2. Բերդապահ

commandant de place.

محافظه { մուհաֆազա* [ա] 1. Պահպանել, պահել. garder, préserver [حفظ էն] 2. Պահպանութիւն garde, préservation.

محافل { մէհաֆիլ*[ա] Ակումբներ. cercles [եզ. محفل

محاكم { մէհաքիմ*[ա] Դատարանք. ատեանք. tribunaux, cours [եզ. محكمه]:

محاكمات { մուհաքէմաթ*[ա] յգ. محاكمهի. pd. محاكمه:

محاكمه { մուհաքէմէ* [ա] 1. Դատել. juger [حكم էն] 2. Դատաստան. jugement [յգ. محاكمات] 3. Դատավարութիւն. procédure.

محال { մէհալ*[ա] 1. Տեղեր. lieux [եզ. محل] 2. մուհալ. Անկարելի. impossible [յգ. محالات]:

محاله { մէհալէ* [ա] Դաւ, վարպետութիւն, ruse, fraude [حيله էն]: — لا անպատճառ inévitablement

محامد { մէհամիտ* [ա] յգ. محمدتի. pd. محمدت:

محاوره { մուհավերէ* [ա] 1. Խօսակցել. converser 2. Խօսակցութիւն. conversation [յգ. محاورات]:

محب { մուհիպպ [ա] 1. Բարեկամ, սիրելի, սիրող. ami, qui aime [էգ. محبه] [յգ. محبان ՝ محبين] 2. Հետեւող. sectateur.

محبانه { մուհիպպանէ [պ] 1. Բարեկամական. amical 2. Բարեկամաբար. amicalement, en ami.

محبت { մէհապպէթ* [ա] Սէր, բարեկամութիւն: affection, amitié [حب էն]: [ռմկ. Մուհապպէթ]:

محبتنامه { մէհապպէթնամէ [պ] Սիրագիր. lettre d'amitié.

محبس { մահպիս [ա] Բանտ, արգելարան prison [حبس էն] [յգ. محابس]:

محبوب { մահպուպ [ա] 1. Սիրեցեալ, սիրելի aimé [حب էն] [էգ. محبوبه] 2. Սիրական, տարփացեալ. objet d'amour [յգ. محابيب]:

محبوس { մահպուս [ա] Բանտարկեալ. emprisonné, détenu [حبس էն] [յգ. محبوسين]: خانه — բանտ. prison.

محبوسيت { մահպուսիյեթ*[ա] Բանտարկութիւն. emprisonnement.

محبی { մուհիպպի [պ] Բարեկամական. amicale.

محتاج { մուհթաճ [ա] Կարօտ. nécessiteux, qui a besoin [احتياج էն] [յգ. محتاجين]

محتاجيت { մուհթաճիյեթ* [-] Կարօտութիւն. nécessité, dénûment.

محتال { մուհթալ [-] Նենգաւոր, խարդախ. frauduleux [احتيال էն].

محتجب { մուհթեճիպ [-] Ծածկուած, պահուըտած. caché [احتجاب էն].

محترز { մուհթերիզ [-] Զգուշացող, զգոյշ. réservé [احتراز էն].

محترق { մուհթերիք [-] 1. Հրկիզեալ, այրած brûlé, incendié [احتراق էն] 2. փխ. Այրելի. combustible.

محترم { մուհթերեմ [-] Յարգոյ, յարգի, պատուական. vénéré, estimé, honoré [احترام էն] [էգ. محترمه].

محتسب { մուհթեսիպ [-] Հին ատենի քաղաքապետ՝ որ էր միանգամայն ոստիկանապետ. maire de l'ancien temps qui était en même temps préfet de la police [احتساب էն].

محتشم { մուհթեշեմ [-] Մեծապատ. fastueux

محتكر { մուհթեքիր [-] Համբարող վաճառող. accapareur [احتكار էն]

محتلم { մուհթելիմ [-] Երազահարած. Երազախաբ qui a éprouvé la pollution nocturne [احتلام էն].

محتمل { մուհթեմիլ [-] Հաւանական. probable [احتمال էն] [էգ. محتمله].

محتمی { մուհթեմի [-] Ինքզինքը պահպանող. qui garde soi-méme [احتماء էն]

محتوی { մուհթեվի [-] Պարունակող. contenant, renfermant [احتواء էն].

محتويات { մուհթեվիյաթ* [-] Պարունակութիւ(ք). contenu (s).

محجم { միհճեմ [-] Արուակ. ventouse.

محجوب { մահճուպ [-] 1. Ամօթահար couvert de honte [حجاب էն] [էգ. محجوبه] 2. Ամօթխած, ամըչկոտ. pudique, honteux.

محجوبيت { մահճուպիյեթ* [-] 1. Ամօթահարութիւն. confusion 2. Ամօթխածութիւն. pudeur.

محجور { մահճուր [-] Եբր. Արգիլեալ, զրկեալ (իւր կամաց). interdit, privé de ses volontés.

محجوز { մահճուզ [-] Եբր. Արգելքի ներքեւ առնուած, արգիլեալ. saisi, séquestré [حجر էն][էգ. محجوزه]

محدب { մուհատտապ [ա] 1. Կուզ. bossu [حدبه էն] 2. Եզէր. Կորնթարթ, գմբէթարդ. convexe.

محدث { մուհտիս [ա] 1. Հաստատող. qui établit [احداث էն] [էփ. محدثه] 2. մուհտէս. Հաստատուած. établi 3. Նորահնար. inventé 4. մուհատտիս. Մուհամմէտի աւանդութիւնքը պատմող. rapporteur des traditions de Mahomet [تحدیث էն] [ջէ. محدثین] 5. մուհատտէս. Պատմուած. rapporté 6. Նորելուկ. nouvellement paru.

محدد { մուհատտիտ [ա] 1. Սահմանող. qui limite, définit [تحدید էն] 2. Սրցնող. aiguisant.

محدود { մահտուտ [ա] 1. Սահմանեալ. limité [حدود էն] [էփ. محدوده] 2. Սահմանափակ. borné.

محذور { մահզուր [ա] 1. Զգուշանալի բան chose dont on doit prendre garde [حذر էն] [ջէ. محاذیر ' محذورات] 2. Վտանգ, երկիւղ. danger, crainte.

محذوف { մահզուֆ [ա] 1. Ջնջուած. effacé [حذف էն] [էփ. محذوفه] [ջէ. محذوفات] 2. Կրճատուած. élidé.

محراب { միհրապ [ա] 1. Մըզկիթի ճակատը գտնուած խորշ որ կը համապատասխանէ եկեղեցւոյ սեղանին.. niche qui se trouve au front de mosquée et qui correspond à l'autel de l'église 2. Խորշ (որմի մէջ). niche.

محراف { միհրաֆ [ա] Վէր. Սլաք. stylet.

محرر { մուհառրիր [ա] 1. Գրող, խմբագիր. écrivain, rédacteur [تحریر էն] [էփ. محرره] [ջէ. محررین] 2. մուհառրէր. Գրուած. écrit.

محررات { մուհառրէրաթ* [ա] 1. Գրուածք. écrits [էզ. محرر] 2. Նամակք, գրութիւնք. lettres, correspondances, écritures.

محرص { մուհառրիս [ա] Ցանկացնող. qui fait désirer [تحریص էն].

محرف { մուհառրէֆ [ա] Աղաւաղեալ, փոփոխեալ. corrompu, changé [تحریف էն] [էփ. محرفه].

محرق { մուհրիք [ա] Կիզիչ, այրեցիկ. brûlant, comburant [احراق էն] [էփ. محرقه].

محرك { մուհառրիք [ա] 1. Շարժիչ. moteur

[تحريك مص] [مث. محركه] 2. Գրգռիչ. excitant 3. մուհարրիք. Շրջան, շաւիղ. orbite.

محرم { մահրէմ [ա] 1. Արգիլեալ իր. chose défendue [حرام مص] [جم. محرمات] 2. Մերձաւոր ազգական որոյ հետ ներելի չէ ամուսնանալ. proche parent que l'on ne peut épouser 3. Մտերիմ խորհրդակից. intime. confident 4. Գաղտնի. secret.

محرم { մուհարրէմ [ա] 1. Արգիլեալ. défendu [تحريم مص] [مث. محرمات] 2. Առաջին ամիս արաբական լուսնային տարւոյ. premier mois de l'année lunaire arabe.

محرمانه { մահրէմանէ [պ] 1. Մտերմաբար, գաղտնութեամբ. confidentiellement 2. Մտերմական, ծածուկ. confidentiel.

محرميت { մահրէմիյէթ* [ա] 1. Գաղտնակից մտերմութիւն. intimité 2. Ծածկութիւն. secret.

محرميه { մահրէմիյէ* [ա] Կաղանդչէք. étrennes.

محروس { մահրուս [ա] Պահպանեալ. gardé [حراست مص] [مث. محروسه].

محروسه { մահրուսէ* [ա] 1. Պահպանեալ. gardé 2. Քաղաք. ville: ممالك — Թուրքիա. Turquie.

محروق { մահրուգ [ա] Այրուած. brûlé [حرق مص] [مث. محروقه].

محروقات { մահրուգաթ* [ա] Վառելիք. combustibles, chauffage.

محروم { մահրում [ա] Զրկեալ, զուրկ. privé, dénué, dépourvu [حرمان مص] [مث. محرومه] [جم. محرومين].

محروميت { մահրումիյէթ* [ա] Զրկանք. privation.

محزون { մահզուն [ա] Տրտմած, տրտում, տխուր. attristé, triste [حزن مص]. — انه — տխրալի, տրտմագին. triste, tristement.

محزونيت { մահզունիյէթ* [ա] Տրտմութիւն, թախծութիւն. tristesse.

محسن { մուհսին [ա] Շնորհատու, բարերար. qui fait des grâces. bienfaiteur [احسان مص] [مث. محسنه] [جم. محسنات ، محسنين].

محسنات { մուհսինաթ* [ա] Առաւելութիւններ, օգուտներ. avantages.

محسوب { մահսուպ [ա] Համարուեալ. compté

[حساب էն] [ճէ. محسوبه] [ջէ. محسوبات] ։ ا — Հաշւըյ անցնել passer au compte.

محسوباً { մուհսուպէն[ա]ն հա-շիւ. pour compte

محسود { մահսուտ [ա] Նա-խանձեալ.նախան-ձելի. envié [حسد էն]։

محسوس { մահսուս [ա] 1. Զգացուած. senti [حس էն] [ճէ. محسوسه] 2. Զգալի. perceptible.

محشر { մահշէր [ա] Վերջին դատաստանի օրը մարդկանց ժողովուելիք տե-ղը. lieu de rassemblement au jour du dernier jugement [حشر էն]։

محشى { մուհաշշա [ա] Աւըն-թերագրեալ. émargé [تحشيه էն]։

محصل { մուհասսըլ [ա] 1. Հաւաքիչ. percepteur [تحصيل էն] 2. Բնա-վերարտին յառաջածու. reproducteur 3. Տե՛ս voir متحصل 4. մուհասսալ. Հաւաք-ուած. perçu, ramassé.

محصنات { մուհսընաթ* [ա] Զգաստ, ողջա-խոհ կանայք. dames qui sont chastes.

محصود { մահսուտ [ա] Հըն-ձուած. moissonné [حصاد էն]։

محصور { մահսուր [ա] 1. Պաշարեալ. cerné [حصر էն] [ճէ. محصوره] 2. Շըր-ջապատեալ. entouré 3. Սեփ-հական, սահմանեալ. propre, destiné. borné.

محصول { մահսուլ [ա] 1. Յառաջ եկած. produit [حصول էն] [ջէ. محصولات] 2. Հունձք. բերք. récolte 3. Արդիւնք. résultat 4. Միտ-քանի. sens : لى — արդիւ-նաբեր. productif.

محصولات { մահսուլաթ* [ա] Բերքեր, հունձ-քեր. produits, récoltes.

محصولدار { մահսուլտար [պ] Արդիւնաբեր, պտղատու. productif.

محصون { մահսուն [ա] Ամրաց-եալ. fortifié.

محض { մահզ [ա] Զուտ. pur [ճէ. محضه]։

محضا { մահզա [ա] Լոկ, մի-միայն. purement, seulement. uniquement.

محضر { մահզար [ա] 1. Ներ-կայութիւն. présence [حضور էն] 2. Հանրա-գիր. adresse, requête générale: — نيك բարեմիտ. de bonne humeur.

محضر { մուհզըր [ա] Թարապան դատարանի. huissier [احضار էն]։

محط { մահադդ [ա] Իջեւան. halte [حط էն]։

محظور { մահզուր [ա] Արգիլեալ. prohibé [ջէ. محظورات]։

محظوظ { մահզուզ [ա] Գոհ, հաճ, ուրախ. content, satisfait, réjoui [حظ էն]

محظوظيت { մահզուզիյէթ*[ա] Հաճութիւն, գոհունակութիւն, հաճոյք. satisfaction, contentement, plaisir: سنيه — կայսեր գոհունակութիւն. satisfaction du sultan.

محفظه { մահֆազա*[ա] 1. Պահարան, ընդունարան. étui, écrin, réservoir [حفظ էն] [ջէ محافظ] 2. Բուռն. Պատեան, պատիճ. capsule.

محفل { մահֆիլ [ա] 1. Ժողովատեղ. lieu de réunion [ջէ. محافل] 2. Ակումբ. cercle 3. Մզկիթի մէջ կայսեր կամ ձայնաւորաց յատուկ վանդակապատ տեղի galerie fermée de grillages à l'intérieur d'une mosquée et reservée au sultan ou au chœur.

محفور { մահֆուր [ա] Փորուած. creusé حفر է

محفوظ { մահֆուզ [ա] 1. Պահուած. conservé [حفظ էն] [էգ. محفوظه] 2. Պահպանուած. préservé.

محفه { միհաֆֆէ*[ա] Պատգարակ ուղտու. chambrette sur le dos d'un chameau [ռմկ. մուհաֆա]։

محق { մուհիքք [ա] Արդարացի. équitable, juste [احقاق էն] [էգ. محقه]։

محقانه { մուհիքքանէ [պ] 1. Արդարապէս. équitablement 2. Արդարացի. équitable.

محقر { մուհաքքար [ա] Արհամարհեալ, անարգեալ, նախատեալ. méprisé, insulté [تحقير էն]։

محقق { մուհաքքիք [ա] 1. Քննող, խուզող, խորաթափանց. qui s'enquérit, approfondit une question [تحقيق էն] [ջէ. محققين] 2. մուհաքքաք. Ստոյգ, հաստատեալ. certain, constaté.

محقون { մահքուն [ա] Ներարկեալ. injecté [حقن էն]։

محك { միհաքք [ա] Փորձաքար. pierre de touche [حك էն] [ռմկ. մէհէնկ]

محكم { մուհքէմ [ա] Ամուր, հաստատուն solide,

ferme [احكام ԷՆ] [ԵԳ. محكمه]։

محكمه { մահքեմէ* [—] Դատարան, արդարութեան ատեան. tribunal, cour de justice [حكم ԷՆ] [ՅԳ. محاكم]։

محكوك { մահքեօք [—] 1. փորագրուած. gravé [حك ԷՆ] [ԵԳ محكوكه] [ՅԳ. محكوكات] 2. քերուած. gratté.

محكوم { մահքեում [—] 1. Վճռուած. adjugé [حكم ԷՆ] [ԵԳ. محكومه] 2. Դատապարտեալ. condamné [ՅԳ. محكومين]։ ա. — վճռուած բան chose adjugée. عليه، عليها — դատապարտեալ. condamné.

محكى { մահքի [—] Պատմուած raconté [حكايت ԷՆ]

محل { մահալլ [—] Տեղ, վայր, տեղի, lieu, endroit, place [حلول ԷՆ] [ՅԳ. محلات، محال]։

محلات { մահալլաթ* [—] ՅԳ. محل، محله ի։

محلبى { մահալլէպի [—] Բրնձի ալիւրով, կաթով և շաքարով շինուած զանգուզ. blanc-manger fait de farine de riz, de lait et de sucre.

محلل { մահալլիլ [—] 1. Լուծող. dissolvant [تحليل ԷՆ] [ԵԳ. محلله] 2. ԲԺշ. փարատեցուցիչ. résolutif 3. ԵԻՖ. Լուծիչ ներբի. menstruo 4. Քիմիք. dissolvant.

محلوج { մահլուճ [—] Գզզուած. cardé [حلج ԷՆ]

محلوق { մահլուգ [—] Ածիլուած. rasé [حلق ԷՆ]

محلول { մահլուլ [—] 1. Լուծուած. dissout [حل ԷՆ] [ԵԳ. محلوله] 2. Անժառանգ մնացած. tombé en déshérence [ՅԳ. محلولات]։

محلولات { մահլուլաթ* [—] Անժառանգ մնացած ստացուածք. propriétés tombées en déshérence [ԵԶ. محلول]։

محلوليت { մահլուլիյեթ* [—] Անժառանգութիւն. déshérence.

محله { մահալլէ* [—] Թաղ. quartier [حلول ԷՆ] [ՅԳ. محلات]։

محلى { մահալլի [—] 1. Տեղական. local 2. մուհալլա. Զարդարուած. orné, embelli [تحليه ԷՆ]։

محليه { մահալլիյէ* [—] Տեղական. local.

محمد { մուհամմէդ [—] Ցոյժ գովելի. très digne de louanges [تحميد ԷՆ]։

محمدت { մահմէտէթ, մահմիտէթ* [—] 1. Գո-

հութիւն. grâce, remerciment [در كن] [جة. حامد] 2. գովութիւն. louange 3. գովելու արժանի գործ, համբաւանքագ. acte, qualité digne d'éloge: — ساز գոհացող. qui rends grâces.

محمدى { մահամմէտի [ա] Մահմետական. mahométan [եփ. محمديه].

محمر { մուհմէրր [ա] 1. կարմրած. rougi [احرار كن] 2. մուհամմիր. բժշ. կարմրըցուցիչ. rubéfiant [تحمير كن]

محمص { մուհամմաս [ա] ծէմ. թռուհրած. torréfié, rissolé [تحميص كن].

محمض { մուհամմազ [ա] ծէմ. ժանգոտեալ. oxydé [تحميض كن].

محمل { մահմել [ա] 1. Տե՛ս voir محمل 2. Դեսպակ որ լի ընծայիւք՝ մեծաւ շքով կը ղրկուի Մեքքէի տաճարը. litière pleine de cadeaux que l'on envoie avec pompe à la Mecque.

محمود { մահմուտ [ա] 1. գովեալ. loué [حمد كن] [եփ. محموده] 2. գովելի. louable.

محموديه { մահմուտիյէ* [ա] 1. Սուլթան Մահմուտ հաստատած ոսկի դրամն է. nom de la monnaie d'or établie par Sultan Mahmoud 2. Սակամոնիա. թորթ scammonée.

محموض { մահմուզ [ա] թթթուեցուցեալ. acidifié [حمض كن] [եփ. محموضه].

محمول { մահմուլ [ա] 1. բեռցուցած. chargé [حمل كن] [եփ. محموله] 2. Ստորոգելի attribut.

محموم { մահմում [ա] բժշ. Ջերմոտ. fébricitant [حمى كن].

محمى { մահմի [ա] Պաշտպանեալ. protégé [حمايت كن].

محميه { մահմիյէ* [ա] 1. Պաշտպանեալ. protégé [եփ. محمى] 2. Մեծ քաղաք. grande ville.

محن { միհան* [ա] յոգ. محنت. pluriel de محنت.

محنا { մուհաննա [ա] Հինայով ներկուած. coloré par henné 2. կորացեալ. courbé.

محنت { միհնէթ* [ա] 1. Փորձանք. adversité, malheur [յոգ. محن] 2. Տառապանք. souffrance.

محنتزده { միհնէթզէտէ [պ] Աղէտահար. atteint d'un malheur[յոգ. محنتزدكان

محنتكده { միհնէթքէտէ [ղ] Տա-ռապանաց վայր. lieu de souffrance.

محنتكش { միհնէթքէշ [ղ] Վշ-տակիր, տառապ-եալ. souffrant [յգ. محنتكشان].

محنتكشان { միհնէթքէշան [ղ] 1. Տառապեալ. souffrant 2. յգ. محنتكشի.

محو { մահվ [ա] 1. Ջնջում. suppression 2. Ջնջել. détruire: او — բնաջինջ ըլլալ. être détruit. و افنا — ի բաց հանում. élimination.

محور { միհվէր [ա] 1. Առանցք. pivot 2. անդր. Առանակ. axis: ى— ' ه— ա-ռանցային. relatif à l'axe [էգ. محوريه] առնային. axile.

محول { մուհավվէլ [ա] 1. Այ-լափոխող. qui transforme [تحويل էն] 2. մուհավվէլ Այլափոխեալ. transformé 3. Հաւատացման յանձ-նարարեալ. délégué, transféré 4. Թողեալ. référé.

محويت { մահվիյէթ* [ա] Ու-նայնացուցան և ջանձն. կատարեալ խոնար-հութիւն. anéantissement, modestie parfaite.

محير { մուհայյիր [ա] Հիացը-նող. étonnant [էգ. محيره

محيط { մուհիթ [ա] 1. Շըր-ջապատող. qui entoure [احاطه էն] [էգ. محيطه] 2. Շրջանակ, ծիր. contour 3. Շրջապատիւ. ambiant 4. անդր. Թաղանթ, պահարան. enveloppe: دائره — շրջագիծ périférie, circonférence.

محيل { մուհիլ [ա] 1. Խար-դախ. fourbe 2. Պարտքը կամ պահանջը երրոր-դի փոխանցող. cessionnaire.

محيى { մուհյի [ա] Կենդանա-ցնող. ranimant.

مخ { միհ [ա] Ծուծ. moelle.

مخابر { մուխապիր [ա] 1. Թղթակից. correspondant 2. մուխպիր* յգ. مخبرի.

مخابرات { մուխապէրաթ* [ա] յգ. مخابرهի.

مخابره { մուխապէրէ* [ա] 1. Թղթակցութիւն. correspondance [خبر էն] [յգ. مخابرات] 2. Հաղորդակցու-թիւն. communication 3. Թղթակցիլ, հաղորդակցիլ. se correspondre, se communiquer.

مخادنت { մուխատէնէթ* [ա] Բարեկամութիւն amitié [خدن էն].

مخادم { միխտէմ* [ա] Որդիք fils յգ. مخدومի.

مخارج { մուխարիճ* [—] ճմ. مخرجի. pd. مخرج ։

مخازن { մախազին* [—] ճմ. مخزنի. pd. مخزن ։

مخاصم { մուխասըմ [—] Հակառակորդ. adversaire [مخاصمه էն] [ճմ. مخاصمين]

مخاصمات { մուխասամէմաթ*[—] ճմ. مخاصمهի. pd. مخاصمه ։

مخاصمه { մուխասամէ*[—] Թշնամութիւն. hostilité [خصومت էն] [ճմ. مخاصمات]։

مخاض { մախազ [—] Երկունք travail.

مخاط { մուխադ [—] Լորձնաթաղանթէ թորած հիւթ. mucus: زلالی — ողըր-քանք (աղաքերից). glaire.

مخاطب { մուխադըպ [—] 1. Խօսող. qui adresse la parole 2. մուխադապ Ան որ կը խօսի ուր. à qui on adresse la parole 3. Քեր. Բ. դէմք. deuxième personne [եզ. مخاطبه]։

مخاطبه { մուխադապա*[—] 1. Մէկու մը խօսք ուղղել. adresser la parole à qn. 2. Բանախօսութիւն. allocution [ճմ. مخاطبات] 3. Խօսակցութիւն. dialogue.

مخاطرات { մուխադարաթ* [—] ճմ. مخاطرهի ։

مخاطره { մուխադարա* [—] Վտանգ. danger, péril [خطر էն] [ճմ. مخاطرات]։

مخاطی { մուխադի [—] Բժ. Լորձնաւոր. muqueux [եզ. مخاطيه]։

مخافت { մախաֆէթ *[—] Երկիւղ, վախ crainte, peur [خوف էն]։

مخالب { մախալիպ* [—] ճմ. مخلبի. pd. مخلب ։

مخالصت { մուխալէսէթ* [—] Անկեղծութիւն. sincérité [خلوص էն]։

مخالطت { մուխալէթաթ* [—] Իրարու խառնուիլ. se mêler [خلط էն]։

مخالف { մուխալիֆ [—] Հակառակ contraire [եզ. مخالفه] 2. Հակառակորդ. adversaire [ճմ. مخالفين]։

مخالفت { մուխալէֆէթ*[—] 1. Հակառակիլ. s'opposer 2. Հակառակութիւն. opposition, contrariété.

مخبر { մուխպիր [—] 1. Լրաբեր. rapporteur [اخبار էն] [ճմ. مخابر] 2. Թղթակից. correspondant 3. Բժ. Նախազգեցոյց. prémonitoire 4. Վր. Փորձանակ. sonde, éprouvette.

مختار { մուխթար [—] 1. Ընտրուած. choisi [اختيار էն] [եզ. مختاره] [ճմ. مختاران] 2. Թաղապետ, գիւղապետ.

préposé de quartier, de village 2. Անձնիշխան, ազատ. agissant de libre arbitre. libre.

مختاريت { մուխթարիյեթ* [ա] Անձնիշխանութիւն. libre arbitre: اداره — ինքնօրինութիւն. autonomie

مختبر { մուխթեպիր [ա] Իրազեկ. bien informé

مخترع { մուխթերի' [ա] Հնարիչ. inventeur [اختراع էն] 2. մուխթերա' Հնարուած. inventé [مخترعات յգ]

مختص { մուխթաս [ա] Յատկական, յատուկ. spécial, propre [اختصاص էն] [իգ. مختصه].

مختصر { մուխթասար [ա] Համառօտ. abrégé [اختصار էն] [իգ. مختصره].

مختفی { մուխթեֆի [ա] 1. Գաղտնաքնուած. caché [اختفا էն] 2. իծլ. Ծածկեալ. Թաքուն. latent.

مختلّ { մուխթելլ [ա] Խանգարեալ. dérangé [اختلال էն] [իգ. مختله]. الشعور — Խելագար. aliéné.

مختلج { մուխթելիճ [ա] Կծկեալ, կարկամեալ. convulsé اختلاج էն].

مختلط { մուխթելիթ [ա] 1. Խառն. mêlé, mixte [اختلاط էն] [իգ. مختلطه] 2. Բաղմախառն. complexe.

مختلف { մուխթելիֆ [ա] 1. Զանազան, տարբեր. varié, divers [اختلاف էն] [իգ. مختلفه] 2. մուխթելեֆ. Վիճեալ, մաքառեալ. contesté, discuté, lutté.

مختمر { մուխթեմիր [ա] Խմորած. fermenté.

مختنق { մուխթենիք [ա] Խեղդուած. étranglé.

مختوم { մախթում [ա] Կնքեալ, զմռուած. cacheté, scellé [ختم էն [իգ. مختومه

مختون { մախթուն [ա] Թլփատեալ. circoncis.

مخدر { մուխատտէր [ա] 1. Աքօղեալ. voilé [իգ. مخدره] [յգ. مخدرات] 2. Ըզգաստ, ողջախոհ. chaste.

مخدش { մուխատտիշ [ա] 1. Ճանկռոտող. qui égratigne [تخديش էն] 2. Վրդովող. qui trouble.

مخدوم { մախտում [ա] Որդի (որ ունի իրեն ծառայողներ). fils (qui a ses domestiques). [خدمت էն].

مخذول { մախզուլ [ա] Խայտառակ. infâme [خذلان էն] [իգ. مخذوله] [յգ. مخذولين]

مخرب { մուխարրիպ [ա] 1. Աւերիչ, կործա-

նիչ. destructeur, dévastateur [تخریب էն] [էփ. مخربه] 2. Բժշ. Սպառիչ. consomptif 3. մուխարրէպ. Աւերեալ, կործանեալ. détruit, dévasté.

مخرج { մախրէճ [—] 1. Դուրս ելնելու տեղ, ելք. lieu d'où l'on sort, sortie [خروج էն] [ճէ. مخارج] 2. Հնչման տեղի. lieu d'articulation 3. Թուա. Յայտարար. dénominateur 4. Իւլէմայից յատուկ աստիճան մ'է. grade spécial des ulémas: اقلام — դիւանագիտական դպրոց. école bureaucratique.

مخرج { մուխրիճ [—] 1. Դուրս հանող. qui fait sortir [اخراج էն] [էփ. مخرجه] 2. մուխրէճ. Դուրս հանուած extrait 3. Արտաքսեալ. exclus 4. մուխարրէճ [تخریج էն] Վարպետ հանուած.

مخرجه { մուխրիճէ* [—] մէք. Արտաքսահան գործի. extracteur.

مخرش { մուխարրիշ [—] Բժշ. Գրգռիչ. irritant.

مخروط { մախրուտ [—] Երկրա. Կոն. cône: تام — բոլորշի կոն. cône circulaire. ناقص — ծայրատաշ կոն. cône tronqué.

مخروطی { մախրուտի [—] 1. Կոնաձև. conique [էփ. مخروطیه] [ճէ مخروطیات] 2. Շունձաձև. turbiné: —یت կոնաձևութիւն. forme conique.

مخزع { միխզա' [—] Հերձանելիք, կարելու գործի instrument de dissection.

مخزن { մախզէն [—] 1. Գանձարան, ամբարանոց. trésor, magasin [خزن էն] [ճէ. مخازن] 2. Գետնատուն. cave.

مخصص { մուխասսաս [—] Յատկացեալ, սահմանեալ. approprié, assigné [تخصیص էն] [էփ. مخصصه] [ճէ. مخصصات].

مخصصات { մուխասսասաթ* [—] Տե՛ս voir تخصیصات

مخصوص { մախսուս [—] 1. Յատուկ, սեփական. propre, spécifique, particulier [خصوص էն] [էփ. مخصوصه] 2. Մասնաւոր. spécial 3. Սահմանեալ, վերապահեալ. réservé 4. [Բ. Փ.] Դիտմամբ. exprès: اً— յատկապէս. spécialement.

مخطر { մուխտիր [—] 1. Ի յուշ ածող. qui rappelle [اخطار էն] [էփ. مخطره] 2. Ծանուցանող. qui avertit.

مخطره { մուխթէրէ* [ա] 1. Յանուշագիր note 2. Յիշատակ. souvenir.

مخطوبه { մախթուպէ* [ա] Խօսեցեալ. fiancée.

مخطئ { մուխթի [ա] 1. Սխալած. erroné [اخطاء էն] [էգ. مخطئه] 2. Սխալական. faillible.

مخفض { մուխաֆֆիզ [ա] Ճնշիչ. dépresseur.

مخفف { մուխաֆֆիֆ [ա] 1. Թեթեւցնող. qui rend léger [تخفيف էն] [էգ. مخففه] 2. Թեթեւացուցիչ. mitigeant: — اسباب ه մեղմացուցիչ պարագայք. circonstances atténuantes.

مخفف { մուխաֆֆէֆ [ա] 1. Թեթեւացեալ. allégé [تخفيف էն] [էգ. مخففه] 2. Համառօտեալ, կարճեալ. abrégé, contracté.

مخفوض { մախֆուզ [ա] Տե՛ս voir مكسور.

مخفى { մախֆի [ա] Գաղտնի, ծածուկ. secret, caché [خفا էն] [էգ. مخفيه]. — جه գաղտնապէս. en secret

مخل { մուխիլլ [ա] Եղծանող, խանգարող, վնասող, արատ բերող. qui corrompt, trouble, nuit, porte atteinte [اخلال էն] [էգ. مخله].

مخلاب { միխլապ مخلب միխլէպ [ա] Մագիլ. griffe [յգ. مخاليب ، مخالب].

مخلخل { մուխալխիլ [ա] Անգոյացուցիչ. raréfiant.

مخلد { մուխալլէտ [ա] Մնայական. stable.

مخلص { մուխլիս [ա] 1. Անկեղծ. sincère [էգ. مخلصه] [اخلاص էն] [յգ. مخلصان] 2. մուխալլիս. Փրկիչ, ազատիչ. sauveur [تخليص էն] 3. մախլաս. Զարգանուն բանաստեղծի. pseudonyme.

مخلصانه { մուխլիսանէ [պ] 1. Անկեղծօրէն. sincèrement 2. Անկեղծի յատուկ. propre à un sincère.

مخلصى { մուխլիսի [ա] Անկեղծիդ. de votre sincère.

مخلفات { մուխալլէֆաթ* [ա] Տե՛ս voir تركه.

مخلوط { մախլուտ [ա] 1. Խառնուած. խառն mêlé, mixte [خلط էն] [էգ. مخلوطه] 2. Խառնուրդ. mélange : — ه խառնագեղ. mixture.

مخلوع { մախլու' [ա] Գահընկէց. déposé, détrôné [خلع էն].

مخلوق { մախլուք [ա] 1. Ստեղծուած. créé

[خلق էն] [Իգ. مخلوقه] Բ. Արարած. créature [Յգ. مخلوقات]։

مخلى { Մուխալլի [—] Ա. Պարպող. qui évacue [تخليه էն] [Իգ. مخليه] Բ. Մուխալլա. Պարպուած. évacué : مخلية الهوا օդահան գործի. machine pneumatique.

مخمر { Մուխամմիր [—] Ա. Խմորեալ. fermenté [تخمير էն] [Իգ. مخمره] Բ. Մուխամմիր. Խմորող. qui fermente.

مخمس { Մուխամմէս [—] Ա. Բէշլի. Հնգանկիւն. pentagone [تخميس էն] [Իգ. مخمسه] Բ. Հինգ տողէ բաղկացեալ տուն ոտանաւորի. stance composée de cinq vers.

مخمصه { Մախմասա* [—] Բիլ. Միւրթութիւն առ ի չգոյէ կերակրոյ. inanition.

مخمن { Մուխամմին [—] Ա. Գնահատ. estimateur [تخمين էն] Բ. Մուխամմէն. Գնահատեալ. évalué [Իգ. مخمنه]

مخمور { Մախմուր [—] Ա. Գինեհարեալ. enivré [خمر էն] [Իգ. مخموره] Բ. Թմբրած. assoupi: لق— Թմբրութիւն (գինւոյ, քնոյ). pointe (de vin). assoupissement.

مخنث { Մուխաննէս [—] Կնամարդի, կնատ. efféminé, lâche: لك— կնատութիւն. lâcheté.

مخنق { Մուխաննիգ [—] Ա. Խեղդող. suffocant.

مخنوق { Մախնուգ [—] Խեղդուած. suffoqué, étranglé [خنق էն] [Իգ. مخنوقه]

مخوف { Մէխուֆ [—] Ա. Երկիւղալի, ահարկու. terrible, formidable [خوف էն] [Իգ. مخوفه] Բ. Մուխավվիֆ. Ահաբեկուցիչ, պակուցիչ. consternant [تخويف էն]

مخى { Մուխխի [—] Ոսկրածծուցին, ուղղային. médullaire [Իգ. مخيه]։

مخير { Մուխայյէր [—] Ա. Ընտրութեան իրաւունք ունեցող. ազատ. qui a le droit d'option. libre [تخيير էն] Բ. [Ի. Գ.] Պայմանաւ (վաճառուած). (vendu) à condition.

مخيط { Մախայյէթ [—] Բառա. Թաղմաթել. filamenteux.

مد { Մէդդ [—] Ա. Երկարել. prolonger Բ. Երկարում. prolongation Գ. Մէդ. Երկար՝ որ ՚ի վրայ կը դրուի le signe medd qu'on met sur élif Դ. Մակընթացութիւն flux : نظر — Հայեացք նետել. jeter un regard.

مدا { մէտա [—] Վերջ. fin. — ی بصر Հասողութիւն տեսանելեաց. portée de l'œil.

مدائح { մէտաիհ* [—] յգ. مدیحهի. pd. مدیحه ։

مدائن { մէտաին* [—] Քաղաքներ. villes, cités

مداح { մէտտահ [—] 1. Միշտ կամ չափազանց գովող. qui loue toujours ou par excès [مدحէն] 2. Վիպասան, խրատապատում. conteur

مداخل { մէտախիլ* [—] յգ. مدخلի. pd. مدخل ։

مداخلات { մէտախէլաթ* [—] յգ. مداخلهի ։

مداخله { մէտախէլէ* [—] 1. Միջամտութիւն. intervention [دخول էն] [յգ. مداخلات] 2. Միջամտել. intervenir 3. Միջամուխ լինել. se mêler.

مداد { մէտատ [—] Մելան. encre.

مدار { մէտար [—] 1. Դառնալու վայր. lieu pour faire tour [دور էն] 2. Շրջան, շաւիղ. orbite 3. Առանցք. axe, pivot 5. Միջոց. moyen 6. Արեւադարձ. tropique: العین — ակնակապիճ. orbite.

مدارا մէտարա, مدارات մէտարաթ* } [—] 1. Կեղծաւորութիւն. dissimulation 2. Կեղծաւորել. dissimuler

مدارج { մէտարիճ* [—] Աստիճանք. degrés [եզ. مدرجه] ։

مدارس { մէտարիս* [—] յգ. مدرسهի. pd. مدرسه.

مدافع { մէտաֆի՛ [—] 1. Վանող. qui repousse [مدافعه էն] 2. Պաշտպան. défenseur 3. մէտաֆի՛* Թնդանօթք. canons.

مدافعه { մէտաֆա՛ա* [—] 1. Յետս մղում. repoussement [دفع էն] [յգ. مدافعات] 2. Պաշտպանութիւն, Ջատագովութիւն. défense 3. Յետս մղել. repousser 4. Պաշտպանել, Ջատագովել. défendre, plaider.

مدام { մէտամ [—] 1. Շարունակ. continuel [ادامه էն] 2. Միշտ. toujours 3. Գինի. vin.

مدانی { մէտանի [—] 1. Մօտեցող. qui s'approche [مدانات էն] 2. Մերձ. près 3. Հաւասար, Նման. pareil, égal.

مداوات { մէտավաթ* [—] 1. Դարման. traite-

ment [دوا էն] 2. Դարմանել. traiter, remédier.

مداوله { մուտավէլէ* [ա] Ձեռքէ ձեռք տալ faire passer de main en main: افكار *— կարծեաց փոխանակութիւն. échange de vues.

مداوم { մուտավիմ [ա] 1. Շարունակող. continuent [مداومت էն] 2. Յարատևող. persévérant [ժը. مداومين] 3. Յաճախող. qui fréquente.

مداومت { մուտավէմէթ* [ա] 1. Շարունակել. continuer [دوام էն] 2. Յաճախել. fréquenter 3. Շարունակութիւն. continuation.

مداوى { մուտավի [ա] Դարմանող. traitant [مداوات էն].

مداهن { մուտահին [ա] Շողոքորթ. flatteur [مداهنه էն] [էփ. مداهنه].

مداهنه { մուտահէնէ* [ա] 1. Շողոքորթութիւն flatterie [دهن էն] 2. Շողոքորթել. flatter: كار ‘ ـــ جى — շողոքորթ. flatteur.

مداينات { մուտայէնաթ* [ա] ժը. مداينه ին

مداينه { մուտայէնէ* [ա] փոխ, փոխառութիւն, փոխատուութիւն. prêt, emprunt [دين էն] [ժը. مداينات].

مدبر { մուտէպպիր [ա] 1. Հեռատես. prévoyant [تدبير էն] [էփ. مدبره] [ժը. مدبرين ‘ مدبران] 2. Հնարագէտ, Հանճարեղ, քանքարուն, իմաստուն. ingénieux, sage 3. Կառավարող. qui régit 4. մուտպիր. Ձախորդակ. qui ne réussit pas [ادبار էն]

مدبرانه { մուտէպպիրանէ [գ] 1. իմաստնաբար sagement 2. իմաստունի վայել. digne d'un sage.

مدت { մուտտէթ* [ա] 1. Տեւողութիւն. durée 2. Պայմանաժամ. délai.

مدح { մէտհ [ա] 1. Գովեստ, ներբող. éloge, louange 2. Գովել. louer.

مدحت { մէտհաթ* [ա] Գովեստ. éloge.

مدحتكر { մէտհէթքեար [գ] Գովիչ. louangeur.

مدخر { մուտտէխիր [ա] 1. Համբարող. qui emmagasine [ادخار էն] 2. մուտտէխար. Համբարեալ. emmagasiné [էփ. مدخره].

مدخل { մէտխալ [ա] 1. Մտնելու տեղ. Մուտք. lieu d'entrer. entrée [دخول էն] [ժը. مداخل] 2. Մտանելի.

ցութիւն. participation 3. Ներածութիւն. introduction

مدخول { Մէտխուլ [-] 1. Այն որուն մէջ աւցուած է բան մը. ce à qui est introduit qc. [دخول էն] 2. Զարատուեալ. blâmé.

مدد { Մէտէտ [-] Օգնութիւն. secours, assistance: ا — օգնել. aider. خواه — օգնութիւն հայցող. qui implore l'assistance.

مددرس { Մէտէտրէս [գ] Օգնութեան հասնող. qui vient au secours.

مددكار { Մէտէտքեար [գ] Օգնող. assistant: ی — ' لق — օգնականութիւն. assistance.

مدر { Մուտիրր [-] 1. Հոսեցնող. qui fait couler [ادرار էն] 2. Բժշ. Միզավար. qui fait uriner.

مدرار { Միտրար [-] Անձրեւաբեր (ամպ). nuage chargé de pluie.

مدرجه { Մէտրէճէ* [-] Աստիճան. degré.

مدرس { Մուտէրրիս [-] 1. Դասատու. professeur [تدريس էն] [յղ. مدرسين] 2. Աստուածաբանութեան ուսուցիչ. professeur de théologie.

مدرسلك { Մուտէրրիսլիք [բ] Դասատուութիւն. professorat.

مدرسه { Մէտրէսէ* [-] 1. Գիշերօթիկ վարժարան մահմետական ուսանողաց. collège des étudiants en théologie [درس էն] [յղ. مدارس] 2. Դպրոց. école.

مدرك { Մուտրիք [-] Հասկցող, իմացող. qui comprend [ادراك էն]. — قوۀ Հասկացողութիւն, ըմբռնում. compréhension, entendement.

مدركه { Մուտրիքէ* [-] Տե՛ս voir قوۀ مدركه.

مدعا { Մուտտէ'ա [-] 1. Պահանջ. réclamation [ادعا էն] 2. Դատ. cause: بـ — պահանջուած. réclamé.

مدعو { Մէտ'ուվվ [-] Հրաւիրեալ. invité [دعوت էն] [յղ. مدعوين].

مدعى { Մուտտէ'ի [-] 1. Պահանջող, Թեկնածու. prétendant [ادعا էն] [էգ. مدعيه] 2. Իրա. Դատախազ. demandeur, plaideur 3. Ամբաստան. accusateur 4. Մուտտէ'ա. Տե՛ս voir مدعا.

Ար. عليه — Մուտտէ'իւն 'ալէյհ. ամբաստանեալ. défen-

deur [ճէ. علیها —] [երկ... — علیهما] [ըջ. علیهم —] ։

مدغم { մուտղամ [ա] հեր. ի մի միրաձուած (երկու տառ). deux lettres réduites à une seule[ادغام էն]

مدافن { մատաֆին* [ա] ըջ. مدفن. pd. مدفن ։

مدفع { մըտֆա՛ [ա] 1. Թընտանօթ. canon [دفع էն] [ըջ. مدافع] 2. մեր. Արմատահան գործի. rhizagre.

مدفن { մըտֆէն[ա] Թաղման տեղի. lieu d'enterrement [دفن էն] [ըջ. مدافن]

مدفوع { մատֆու՛ [ա] 1. ի բաց մղուած. repoussé [دفع էն] [ճէ مدفوعه] 2. Վճարեալ. payé.

مدفوعات { մատֆու՛աթ* [ա] Վճարմունք. payements հակ. مقبوضات مأخوذات

مدفون { մատֆուն [ա] Թաղուած. enterré [دفن էն] [ճէ. مدفونه] ։

مدقق { մուտագգըգ [ա] Տեր. բարեխնին, մանրախնդիր. minutieux, éplucheur [تدقیق էն] [ըջ. مدققین] [ճէ. مدققه] ։

مدققانه { մուտագգըգանէ [պ] 1. Մանրախնդրաբար. minutieusement 2. Մանրախնդրի վայել. digne d'un homme minutieux.

مدلل { մուտէլլէլ[ա] Ապացուցեալ. prouvé.

مدلول { մէտլուլ [ա] Հետեւութիւն, իմաստ conclusion, sens [دلالت էն] ։

مدللی { մըտիլլի [թ] 1. Միտիլլի (կղզի). Mételin (île) 2. Մատաղաձի. bidet.

مدمر { մուտէմմիր. [ա] 1. Սատակիչ. exterminateur [تدمیر էն] 2. մուտէմմէր. Սատակեցուցեալ. exterminé.

مدمم { մուտէմմէմ [ա] բիծ. Արիւնախառն. արիւնաթաթախ. sanguinolent.

مدمن { մուտմին [ա] Յարատեւ, ջանադիր persévérant. assidu [ادمان էն] ։

مدن { մուտուն*[ա] Քաղաքներ. villes[եզ. مدینه]

مدنس { մուտէննիս [ա] 1. Աղտեղող. qui souille 2. մուտէննէս. Աղտեղեալ. souillé, sale.

مدنی { մէտէնի [ա] 1. Քաղաքական. civil [مدینه էն] [ճէ. مدنیه] 2. Քաղաքացի. citadin 3. Քաղաքակիրթ. civilisé 4. Մէտինեցի. habitant de Médine.

مدنیت { Մէտէնիյէթ* [ա] Քաղաքակրթութիւն. civilisation.

مدور { Մուտավվէր [ա] 1. Կլոր, բոլորշի. rond, circulaire [دور ڭچ] [էգ. مدوره] 2. Փոխադրուած. transporté 3. Մուտավվիր. Դարձնող. qui fait tourner 4. անդր. Շրջանակիչ մուրկ. rotateur.

مدون { Մուտավվին [ա] 1. Յօրինեալ. composé [تدوین էն] 2. Մեծահատոր մատեան. livre volumineux [յգ. مدونات] 3. Մուտավվին. Հաւաքածոյ կազմող. յօրինող. qui fait un recueil. compositeur.

مدهش { Մուտհիշ, Մուտհիշ [ա] Ահարկու, զարհուրելի. horrible, terrible [ادهاش ، تدهیش էն][էգ. مدهشه]

مدهوش { Մէտհուշ [ա] Զարհուրած, ահաբեկած. terrifié, épouvanté [دهشت էն] [էգ. مدهوشه]:

مدی { Մէտա [ա] Վախճան. fin : الایام — Մէտէլ էյեամ. ցմերջ աւուրց. jusqu'à la fin des jours.

مدیحه { Մէտիհա [ա] 1. Գովելի գործ, հանդամանք. action, qualité louable [مدح էն] [յգ. مدائح] 2. Գովեստ. éloge.

مدید { Մէտիտ [ա] Երկայն. long [مد էն] [էգ. مدیده]: البصر — Հեռատես. presbyte. ا — Մէտտի եէտ ձեռք կարկառել. tendre la main.

مدیر { Մուտիր [ա] 1. Վարիչ, տեսուչ. administrateur, directeur [اداره էն] [էգ. مدیره] [յգ. مدیران] 2: Կուսակալական կառավարիչ. gouverneur d'un canton : مال — ی Հաշուակալ վիճակի. (قضا). comptable d'un district. ان — هیئت Խորհրդարան cabinet.

مدیریت { Մուտիրիյէթ* [ա] مدیرلك Մուտիրլիք [ի] 1. Վարչութիւն, տեսչութիւն. administration, direction 2. Կառավարչութիւն. charge du gouverneur 3. Կառավիճակ. canton.

مدینه { Մէտինէ* [ա] 1. Քաղաք. ville, cité [յգ. مدائن ، مدن] 2. Մէտինէ. Médine.

مدیون { Մէտիուն [ա] Պարտական. débiteur [دین էն] [էգ. مدیونه]: آ— պարտական ըլլալ. endetté.

مدیه { Մուտյէ [յ] Մլակամզ. moule.

مذاب { Մէզա՛պ [-] Հալե֊ցուցուած. fondu [اذابه էն] [էգ. مذابه]։

مذابح { Մէզա՛պիհ* [-] յգ. Էզպիհ. pd. مذبح.

مذاق { Մէզա՛գ [-] Ճաշակ. goût [ذوق էն]։

مذاکرات { Մէզաքէրա՛թ* [-] Խորհրդակցու֊թիւնք délibérations[էզ. مذاکره]

مذاکره { Մէզաքէրէ՛* [-] 1. Խորհրդակցու֊թիւն, բանակցութիւն. délibération, négociation [ذکر էն] [յգ. مذاکرات] 2. Խորհրդակցիլ, բանակցիլ. délibérer, négocier 3. Կրկնութիւն դասի. répétition: ջ.— կրկնիչ. répétiteur.

مذاهب { Մէզա՛հիպ* [-] յգ. مذهب. pd. مذهب։

مذبح { Մէզպէ՛հ [-] Զենարան. abattoir, autel [ذبح էն] [յգ. مذابح]։

مذبذب { Մէզպէզէ՛պ, Մէզպէզի՛պ [-] Տարուբեր, անորոշ. agité, balloté, indéterminé [էգ. مذبذبه]

مذبوح { Մէզպու՛հ [-] Մորթուած, զոհուած immolé, sacrifié [ذبح էն] [էգ. مذبوحه]։

مذروع { Մէզրու՛ւ [-] Կանգնով չափուող. mesuré à aune [ذراع էն] [յգ. مذروعات]։

مذکر { Մուզէքքի՛ր [-] 1. Յիշեցնող. qui fait rappeler [تذکیر էն] [էգ. مذکره] 2. Մուզէքքէր. Էր. Արական. masculin.

مذکره { Մուզէքքէրէ՛*[-]Յուշագրիր. note, mémoire[տպ. միւզաքքէրէ]

مذکور { Մէզքիւ՛ր [-] Յիշեալ, յիշուած. dit, susdit, mentionné [ذکر էն] [էգ. مذکوره]։

مذل { Միւզի՛լ [-] Նուաստացնող. humiliant.

مذلت { Մէզէլլէ՛թ* [-] Տե՛ս voir ذلت։

مذلل { Մուզէլլի՛լ [-] Նուաստացնող. humiliant

مذمت { Մէզէ՛մմէթ, Մէզի՛մմէթ* [-] 1. Պարսաւ. blâme [ذم էն] 2. Պարսաւելի գործ. action blâmable.

مذموم { Մէզմու՛մ [-] Պարսաւեալ, պարսաւելի. blâmé, blâmable [ذم էն] [էգ. مذمومه]։

مذنب { Մուզնի՛պ [-] Մեղաւոր. pécheur [اذناب էն] [էգ. مذنبه] [յգ. مذنبين]։

مذهب { Մէզհէ՛պ [-] 1. Գնացք. marche [ذهاب էն] [յգ. مذاهب] 2. Ուղի

chemin 3. Կերօնք, դաւանութիւն. religion, foi 4. Աղանդ. secte 5. Կարծիք. opinion 6. Վարդապետութիւն. doctrine 7. Գաղէհհէպ. Ոսկեզօծ. doré [تذهيب էն]:

مذيب { Մուզիպ [—] Հալիչ. fondant [اذابه էն]:

مذيل { Մուզեյյել [—] Յաւելուածաւոր. pourvu d'une appendice [تذييل էն] 2. Յաւելեալ. ajouté.

مر { Մուրր [—] 1. Դառն. amer [مرارت էն] 2. Զմուռս. myrrhe (صافى —):

مرء { Մէր' [—] Մարդ. homme.

مرائى { Մուրաի [—] Կեղծաւոր. hypocrite, dissimulé [مرايات էն]:

مرابحه { Մուրապահա* [—] Տոկոսաւոր փոխ prêt à intérêt [ربح էն]: —جى վաշխառու. usurier.

مرابط { Մուրապըթ [—] Ափրիկեան սրբիշ, մօրապետ. marabout.

مرات { Միրրաթ* [—] Անգամներ fois [էզ. مره]:

مرآت { Միրաթ* [—] Հայելի. miroir, glace [رؤيت էն] [յգ. مرايا]:

مراتب { Միրաթիպ* [—] Աստիճանք. degrés, grades [էզ. مرتبه]:

مراثى { Միրասի* [—] յգ. مرثيه ի. pd. مراثيه:

مراجع { Մէրաճի*[—] 1. յգ. مرجع ի. pd. مرجع 2. Մուրաճի. Դիմող. celui qui s'adresse [مراجعت էն]:

مراجعت { Մուրաճաաթ* [—] 1. Դիմում. recours [رجوع էն] [յգ. مراجعات] 2. Դիմել. s'adresser.

مراح { Մէրահ [—] Ճեմելիք promenade.

مراحل { Մէրահիլ* [—] յգ. مرحله ի. pd. مرحله:

مراحم { Մէրահիմ* [—] յգ. مرحمت ի. pd. مرحمت:

مراد { Մուրատ [—] 1. Կամեցեալ voulu [ارادت էն] 2. Կամք. volonté [յգ. مرادات] 3. Իղձ. désir 4. Նպատակ. but: ا — կամենալ. vouloir, désirer. دن... — ...էն հասկցուած. ce qu'on entend par.

مرادف { Մուրատիֆ [—] Համանիշ. synonyme [յգ. مرادفه]:

مرار { Միրար* [—] Անգամներ. fois [էզ. مره]: —ا քանիցս. maintes fois.

مرارت { Մէրարէթ* [—] Դառնութ. amertume

مرارى { Մէրարի [—] Մաղձային. biliaire.

مراسلات { Մուրասէլաթ* [ա] յգ. مراسله ի :

مراسله { Մուրասէլէ* [ա] Թղթակցութիւն. correspondance [յգ. مراسلات]

مراسم { Մէրասիմ* [ա] 1. Սովորոյթք. usages [եզ. رسم] 2. Արարողութիւնք, ծէսք. cérémonies, rites.

مراسی { Մէրասի* [ա] յգ. مرسا ի. pd. مرسا :

مراصد { Մէրասըտ* [ա] յգ. مرصد ի. pd. مرصد :

مراعات { Մուրա՚աթ* [ա] 1. Յարգանք. respect, égard [رعايت էն] 2. Յարգել. respecter : مراعاةً ի յարգանս, յարգելով. eu égard.

مراعی { Մուրա՚ի [ա] 1. Յարգող. qui respecte [مراعات էն] 2. Մէրա՚ի* յգ. مرعی ի :

مرافعه { Մուրաֆա՚ա* [ա] Դատաստանավարութիւն. Հակառակորդաց դատարանին առջև վիճումը. plaidoirie. débats des deux adversaires devant la justice [رفع էն]. او — դատաւոր. être en instance.

مرافق { Մուրաֆըգ [ա] 1. Ընկերացող. qui accompagne [مرافقت էն] 2. Զուգընթաց. concomitant.

مرافقت { Մուրաֆէգաթ* [ա] 1. Ընկերացում. accompagnement [رفاقت, էն] 2. Ընկերանալ. accompagner.

مراق { Մէրագ [ա] 1. Հետաքրքրութիւն. curiosité 2. Մտատանջութիւն. inquiétude 3. Ախտանդամութիւն, մելամաղձոտութիւն. hypocondrie, mélancolie 4. Սէր. goût: ا — Հետաքրքիր ըլլալ. être curieux. Մտատանջ լինել. être inquiet. طوتمق — ه Մղձկիլ. étouffer: — ارباب ، — اصحاب Հետաքրքիրք. les curieux.

مراقبه { Մուրագապէ* [ա] 1. Հսկողութիւն surveillance 2. Հայեցողութիւն. contemplation 3. Աստուածային մտախոհութիւն. méditation divine.

مراقد { Մէրագըտ* [ա] յգ. مرقد ի. pd. مرقد :

مراقلنمق { Մէրագլանմագ [թ] Մղձկիլ. étouffer. s'inquiéter.

مراقلی { Մէրագլը [թ] 1. Հետաքրքիր. curieux 2. Մտատանջ. inquiet 3. Ախտանդաւոր. hypocondre 4. Սիրող. amateur.

مراقی { Մէրագի* [ա] յգ. مرقات ի. pd. مرقات :

مراكب { մէրաքիպ* [—] 1. Հեծանելիք. montures [եզ. مركب] 2. Նաւեր. navires, vaisseaux.

مراكز { մէրաքիզ* [—] կեդրոնք . centres [եզ. مركز].

مراكش { մէրաքէ՛շ [—] Մարոք. Maroc.

مرام { մէրամ [—] Նպատակ, դիտում. intention, but, dessein.

مراودت { մուրավէտէթ* [—] կամենալ. vouloir.

مرامت { մէրամէթ. [թարգ. مرمت են].

مراوح { մէրավիհ* [—] յգ. մրուհիի. pd. مروحه

مرانت { մէրանէթ* [—] կռելի լինելն. malléabilité.

مرانقوز { մառանգօզ [ի] Տե՛ս voir مارانقوز.

مراهق { մուրահիք [—] եր.. Չափահասու-թեան մերձ եղող պատանեակ. qui touche à sa majorité. adolescent.

مراهم { մէրահիմ* [—] Սպեղանիք. օծանելիք onguents [եզ. مرهم].

مرئى { մէր'ի [—] Տեսնուած. vu,remarqué رؤيت են] [իգ. مرئيه] [յգ. مرئيات].

مرايا { մէրայա* [—] յգ. մրաթի. pd. مرآت.

مرايات { մուրաեաթ*[—] կեղծաւորութիւն. hypocrisie [ريا են].

مربا { մուրէպպա [—] 1. կրթեալ, վարժեալ. élevé [تربيه են] 2. Թանգանակ. conserve.

مربب { մուրէպպիպ [—] 1. Սնուցանող. qui nourrit 2. մուրէպպէպ. Համեմեալ. assaisonné.

مربط { մէրպաթ, մէրպիթ [—] 1. կենդանի կապելու տեղ. lieu où l'on attache l'animal [ربط են] 2. Մենաստան. monastère.

مربع { մուրէպպա՛ [—] 1. Չորսանց. composé de quatre [تربيع են] [իգ. مربعه] 2. Քառանկիւնի, քառանկիւն. carré: معين — տարանկիւնա-կերպ. rhomboïde. منحرف — տրապիզ. trapèze.

مربع { մէրպա՛ [—] Տե՛ս voir كوشك.

مربوب { մէրպուպ [—] Սնուցեալ. nourri

مربوط { մէրպութ [—] կապեալ. lié,attaché [ربط են] [իգ. مربوطه] 2. Յարակից. dépendant [յգ. مربوطات] 3. կցեալ. joint: ات — سر-

attaché

qui a

à

relégat,

dessiné

qui

de

qui

commet un péché [ارتكاب էն] [էֆ. مرتكبه] 2. Վատ, գձուձ. lâche, vil.

مرتهن { Մուրթէհին [ա] Գրաւառու. qui reçoit un gage [ارتهان էն].

مرثيه { Մէրսիյէ* [ա] Դամբանական. եղերերգութիւն. oraison funèbre. élégie: خوان — եղերերգակ, եղերերգու. élégiaque.

مرج { Մէրճ [ա] — هرج و Խառնիխուռն. pêle mêle.

مرجان { Մէրճան [ա] Բուստ corail : بالغی — ոսկեձուկ. dorade chinoise.

مرجب { Մուրէճճէպ [ա] Մեծարեալ. vénéré.

مرجح { Մուրէճճահ [ա] Նախամեծար. préféré [ترجیح էն].

مرجع { Մէրճա', Մէրճի' [ա] 1. Վերադառնալու տեղ. lieu de retour [رجعت էն] [ճէ. مراجع] 2. Դիմելու տեղ, դիմարան. celui à qui l'on a recours. à qui l'on s'adresse 3. Այն առ որ անկ է. qui de droit.

مرجمك { Մէրճիմէկ [ա] Ոսպ. lentille.

مرجو { Մէրճու [թ] Խնդրուած. prié [رجا էն

مرحبا { Մէրհապա [ա] Բարի եկա՛ք. soyez le bienvenu.

مرحله { Մէրհալէ* [ա] Միուր ճանապարհ étape, journée (de chemin) [رحلت էն] [ճէ. مراحل].

مرحمت { Մէրհամէթ* [ա] Գթութիւն, կարեկցութիւն. pitié, compassion [رحم էն] [ճէ. مراحم]: لى — գթացող. compatissant

مرحوم { Մէրհում [ա] 1. Գթացեալ. qui a obtenu la clémence [رحم էն] [էֆ. مرحومه] 2. Ողորմած հոգի, հանգուցեալ. feu, défunt: او — մեռնիլ. mourir.

مرخص { Մուրախխաս [ա] 1. Պատուիրակ. mandataire [ترخیص էն] 2. Լիազօր. plénipotentiaire.

مرخصه { Մէրխասա* [ա] Առաջնորդ prélat.

مرخم { Մուրախխէմ [ա] Վերջին տառը կամ վանկը զեղչեալ. apocopé [ترخیم էն].

مرخی { Մուրխի [ա] Լուծիչ. laxatif [ارخا էն].

مرد { Մէրտ [պ] 1. Մարդ. homme [ճէ. مردان] 2. Այր. homme 3. Կորիճ. brave 4. Վեհանձն. magnanime.

مرد { մէրտ [գ] Մեռած. mort: — او մեռնիլ mourir. կորնչիլ. périr.

مردار { մուրտար [գ] Պիղծ, անմաքուր. profane, impur, mal-propre : — لق անմաքրութիւն. saleté. աղբեք. ordure. immondice.

مردان { մէրտան [գ] ջէ. մէրտ. pd. مرد ؛

مردانكی { մէրտանէլիք [գ] կտրիճութիւն, քաջութիւն. bravoure.

مردانه { մէրտանէ [գ] 1. Այրական. d'homme, viril 2. Արիաբար, քաջութեամբ. valeureusement 3. [ի] Գլան. cylindre.

مردبان { մէրտիվան [ի] Սանդուխ. escalier.

مردكان { մուրտէկեան [գ] Մեռեալք. morts [էզ. مرده]؛

مردلك { մէրտլիք [ի] 1. Այրութիւն. virilité 2. կտրիճութիւն. bravoure 3. Վեհանձնութիւն. magnanimité.

مردم { մէրտէմ [գ] Մարդ. homme [ջէ. مردمان]؛

مردمخوار { մէրտէմխօր, մէրտէմխար [գ] Մարդակեր. anthropophage.

مردمك { մէրտէմէք [գ] Բիբ. ական. prunelle

مردود { մէրտուտ [ա] 1. Մերժուած. repoussé [رد էն] [էզ. مردوده] 2. Մերժելի, խոտան, անարգ. rejetable, rejeté, méprisable.

مردوم { մուրտէրէմ [ի] Տեսակ մը սեւ եւ մանր սալոր. espèce de petite prune noire.

مرده { մուրտէ [գ] Մեռած mort [ջէ. مردكان]؛

مردهسنك { մուրտէսէնկ [գ] +էմ. Քարմարգանկ. litharge.

مردی { մէրտի [գ] Տե՛ս voir مردلك؛

مرذول { մէրզուլ [ա] Խայտառակեալ. déshonoré [رذالت էն]؛

مرزبان { մէրզպան [գ] Մարզպան. satrape.

مرزبوم { մէրզպում [գ] Սահման. frontière.

مرزنجوش { մէրզէնճիւշ [գ] Թորիկ origan.

مرزوق { մէրզուգ [ա] Ողե-պահիկ ստացած. սնուցեալ. pourvu de subsistence. nourri [رزق էն]؛

مرزيفون { մէրզիֆօն [ի] Մարզուան (քաղաք). Marsovan.

مرسا { մէրսա [ա] Նաւահանգիստ. port.

مرسل { մուրսէլ [ա] 1. Ղըրկուած. expédié, envoyé [ارسال էն] [յգ. مرسلين] 2. Առաքեալ, մարգարէ. apôtre, prophète 3. Մուրսիլ. Ղրկող. expéditeur : اليه — մուրսէլուն իլէյհ. այն որուն հասցէին ղրկուած է բան մը. destinataire.

مرسم { մուրէսսէմ [ա] 1. Գծուած, նկարուած. tracé, dessiné [ترسيم էն] [իգ. مرسمه] 2. Պատկերազարդ. illustré.

مرسوم { մէրսում [ա] 1. Գծուած. tracé [رسم էն] [իգ. مرسومه] 2. Գրուած. écrit 3. Յիշեալ. susdit, susnommé [յգ. مرسومان] 4. Թոշակ. appointement.

مرسين { մէրսին [թ] 1. Մրտենի. myrte 2. Թառափ (ձուկ). esturgeon.

مرشح { մէրշահ [ա] Քամոց. blanchet.

مرشحه { մէրշէհա* [ա] Պարզոց. filtre.

مرشد { մուրշիտ [ա] 1. Ուղիղ ճանապարհ առաջնորդող. qui conduit dans le chemin droit [ارشاد էն] [յգ. مرشدين ، مرشدان] 2. Առաջնորդ. guide.

مرصاد միրսատ } [ա] Թաքստոց, դիտարան. lieu d'où l'on guette. observatoire [رصد էն]
مرصد մէրսատ }

مرصع { մուրասսա՛ [ա] Ականակուռ. enrichi de pierres précieuses [ترصيع էն] :

مرض { մարազ [ա]. Ախտ, հիւանդութիւն. maladie, mal [յգ. امراض]. مستولى — համաճարակ. épidémie. غشاء كاذب — կեղծմաշկութիւն. diphtérie. — اندفاعى եռացական. maladie éruptive.

مرضا { մէրզա, մէրզէ* [ա] Հիւանդք. malades, infirmes [եզ. مريض].

مرضاة { մէրզաթ* [ա] Հաճութիւն. satisfaction [رضا էն].

مرضعه { մուրզի՛ա* [ա] Ստնտու. nourrice

مرضى { մէրզի* [ա] 1. Տե՛ս voir مرضا 2. Մէրզի Հաճեցեալ, հաճելի. agréé, agréable [رضا էն] [իգ. مرضيه] 3. Մարզի. Ախտաբանական. pathologique 4. Ախտաբան բժիշկ. pathologiste [յգ. مرضيون] :

مرطوال { մարթավալ [թ] Սնոտիք. futilités

مرطوب { Մէրթուպ [ա] Թաց. humecté [رطوبت են] [էֆ. مرطوبه] 2. Գոլորշապատ. halitueux.

مرعا { Մէր՛ա [ա] Արօտավայր pâturage [رعى են]։

مرعوب { Մէր՛ուպ [ա] Զարհուրած, ահաբեկ. épouvanté [رعب են]։

مرعى { Մէր՛ա [ա] Արօտավայր, արօտ. pâturage [رعى են] [ճէ. مراعى]։

مرعى { Մէր՛ի [ա] 1. Յարգելի. respecté [رعايت են] [էֆ. مرعيه] 2. Գործածական. qui est en usage. الخاطر — Համարուած ունեցող. considéré.

مرغ { Մուրղ [ը] Թռչուն. oiseau [ճէ. مرغان]։

مرغاب { Մուրղապ [ը] Ջրասուն թռչուն. oiseau aquatique.

مرغان { Մուրղան [ը] Թռչուններ. oiseaux

مرغزار { Մուրղզար [ը] Տեղի ուր կան բազմաթիւ թռչուններ. lieu où se trouvent beaucoup d'oiseaux.

مرغوب { Մէրղուպ [ա] Սիրելի, սիրելի, հաճոյ. aimé, agréable [رغبت են] [էֆ. مرغوبه]։

مرفق { Մէրֆէք [ա] Արմունկ. coude: ى— ՛پ— արմնկային. ancone.

مرفوع { Մէրֆու՛ [ա] 1. Վերցուած. levé [رفع են] [էֆ. مرفوعه] 2. Փէր. խօթըրեօվ. muni de eutré.

مرفه { Մուրէֆֆէհ [ա] 1. Դիւրականցիկ. aisé [ترفيه են] 2. Հանգստաւէտ. très-commode 3. Մուրէֆֆիհ. Դիւրականցիկ ընող. qui rend aisé: مرفهاً դիւրականցիկ կերպով. confortablement.

مرقات { Միրգա՛թ* [ա] Սանդուխ. escalier.

مرقد { Մէրգատ [ա] Գերեզման, շիրիմ. տապան. tombeau, sépulcre [رقود են] [ճէ. مراقد]։

مرقم { Մուրաքքամ [ա] 1. Գրուած. écrit [ترقيم են] [էֆ. مرقمه] 2. Թուագրեալ. numéroté 3. Մուրաքքիմ. Գրող. qui écrit.

مرقوم { Մէրգում [ա] 1. Գրուած. écrit [رقم են] [էֆ. مرقومه] 2. Յիշեալ, վերոգրեալ. susdit, précité [ճէ. مرقومان، مرقومين، مرقومون]

مرك { Մէրք [ը] Մահ. mort.

مركب { Մէրքէպ [ա] 1. Հեծանելի. monture [ركوب են] [ճէ. مراكب] 2. Նաւ. vaisseau 3. [Թ. գ.] էշ. âne.

مرکب { Մուրէքքէպ [ա] 1. Բաղկացեալ. composé [ترکیب էն] [յգ. مرکبات] [էգ. مرکبه] 2. Մելան. encre 3. Խառն. խառն. complexe: — جهل տգիտութիւն այն տգէտի որ ինքզինքը գիտուն կը կարծէ. ignorance d'un ignorant qui se croit savant. بالغی — սեպեան. sèche. قلوریه — փերքլորաւոր. perchlorure.

مرکز { Մէրքէզ [ա] 1. Կեդրոն. centre [رکز էն] [յգ. مراکز] 2. Գլխաւոր վայր. chef-lieu 3. Պահականոց. corps de garde: ی — ، یه — կեդրոնական. central. یت — կեդրոնականութիւն, կեդրոնացում. centralité, centralisation.

مرکوز { Մէրքեուզ [ա] 1. Տնկուած. planté [رکز էն] 2. Հաստատուած. rètabli 3. Կեդրոնաւորեալ. կեդրոնացեալ. concentré.

مرلدامق { Միրըլտամագ مرلدانمق Միրըլտանմագ [թ] Քրթմնջել, տրտնջալ. murmurer. se plaindre.

مرمت { Մէրէմմէթ* [ա] Նորոգութիւն. réparation [ռամ. մերամմէթ]:

مرمر { Մէրմէր [ա] Մարմարիոն. marbre: سی — ալապաստր. albâtre.

مرموز { Մէրմուզ [ա] Ակնարկութեամբ հաղորդուած. communiqué par des allusions [رمز էն]:

مرمه { Մէրմէ* [ա] Ցռուկ. mufle.

مرمی { Մէրմի [ա] 1. Նետուած. jeté [رمی էն] [էգ. مرمیه] 2. Նետուած մարմին, ձիգ. գնդակ եայլն. projectile [յգ. مرمیات]:

مروارید { Մուրվարիտ [պ] Մարգարիտ. perle.

مروت { Մուրուվվէթ مروّت Մուրուէթ* [ա] Մարդկութիւն, մարդասիրութիւն. humanité: سز — անմարդի. inhumain 2. Առատաձեռն. généreux.

مروتلو { Մուրուվվէթլու مروتلی [թ] Մարդասէր. humain.

مروج { Մուրէվվիճ [ա] Զաստագող. qui soutient [ترویج էն]: افکار — գործիք. բերան. organe.

مروحه { Մէրվահա* [ա] Հովահար. évantail [روح էն] [յգ. مراوح]:

مرور { Մուրուր [ա] 1. Անցք passage 2. Անց-

նիլ. passer: تذكرەسى — անցագիր. passeport. ـيه رسمى — անցագին. péage.

مرور { մուռիւռ [ն] Թանթրուենի. sureau.

مروريه { մուռուռիյէ* [ա] Անցագին. péage.

مروزى { մէռվէզի [ա] Մարաստանցի. Mervien.

مروى { մէռվի [ա] Պատմըւած. raconté [روايت էն] [էգ. مرويه]: در — կը պատմուի, կ'ըսուի. on dit.

مره { մէռռէ* [ա] Անգամ. fois: مرة بعد اخرى քանի մը անգամ. à quelques reprises.

مرهم { մէռհէմ [ա] Սպեղանի onguent [յգ. مراهم]

مرهمساى { մէռհէմսայ [պ] Սպեղանի քսող. qui applique de l'onguent

مرهوب { մէռհուպ [ա] Վախցած. épouvanté.

مرهون { մէռհուն [ա] 1. Գրաւ դրուած. mis en gage [رهن էն] [էգ. مرهونه] 2. Կապեալ. attaché: — وقت սահմանեալ ժամանակ temps donné.

مريخ { մէռրիխ [ա] Հրատ (մոլորակ). Mars.

مريد { մուրիտ [ա] 1. Ուղող. désirant [اراده էն] [յգ. مريدان] 2. Աշակերտ. disciple.

مريض { մէրիզ [ա] Հիւանդ. malade [مرض էն] [յգ. مرضى] [էգ. مريضه].

مريم { մէրյէմ* [ա] Մարիամ Marie.

مزاج { միզաճ [ա] 1. Խառնուածք. tempérament [յգ. امزجه] 2. Առողջութիւն. état de santé 3. Բնութիւն. nature. caractère: — دان բնութիւն ճանչցող. qui connaît les caractères. — كير հաճելի. agréable. — سز տկար. indisposé.

مزاح { միզահ [ա] Կատակ. plaisanterie: — غزتەسى զաւեշտաթերթ. journal charivarique.

مزاحم { միզահիմ* [ա] 1. Նեղութիւնք. յոգնութիւնք. peines, fatigues [էզ. مزحمه կամ زحمت] 2. Մուզահիմ. Նեղող. gênant [ازاحمه էն]

مزاحمه { մուզահամէ* [ա] 1. Զիրար նեղել. se gêner l'un l'autre [زحمت էն] 2. Նեղել. gêner.

مزاد { միզատ [ա] Աճուրդ. enchère, vente publique [زياده էն].

مزار { միզառ [ա] Գերեզման tombeau [زيارت էն]

مزارجی { Մէզարճը [ը] Մեռելաթաղ. դիաթաղ. fossoyeur.

مزارستان { Մէզարիսթան [դ] Տե՛ս voir مزارلق

مزارع { Մէզարի՛ [ա] 1. Արտեր. champs [եզ. مزرعه] 2. Մուզարի՛. Իւր ընկերոջ արտը մշակող. qui cultive le champs de son associé [مزارعه էն].

مزارعه { Մուզարէ՛ա* [ա] Հողագործական ընկերութիւն մ'է որ կը պահանջէ մի կողմանէ արտ տալ և միւս կողմանէ աշխատութիւն. sorte d'association qui exige du champ d'une part et du travail de l'autre ,méteyage.

مزاريق { Մէզարիք* [ա] յգ. مزراقի. pd. مزراق

مزالق { Մէզալիք* [ա] յգ. مزلقهի. pd. مزلقه.

مزامير { Մէզամիր* [ա] 1. Սրինգներ. fifres [եզ. مزمار] 2. Սաղմոսք. psaums [եզ. مزمور].

مزايا { Մէզայա* [ա] յգ. مزيتի. pd. مزيت.

مزايده { Մուզայէդէ*[ա] Աճուրդ. adjudication [زياده էն] [յգ. مزايدات].

مزبله { Մէզբէլէ* [ա] Աղբանոց. voirie, fumier [زبل էն] [յգ. مزابل].

مزبور { Մէզպուր [ա] 1. Գրուած . ecrit [եզ. مزبوره] 2. Յիշեալ. susdit, précité [յգ. مزبوران].

مزج { Մէզճ [ա] 1. Խառնել. méler, mélanger 2. Խառնուած, խառնութիւն. mêlange.

مزجاة { Մուզճա* [ա] Սակաւ, անբաւական peu, insuffisant.

مزخرف { Մուզախրէֆ [ա] Ոսկեզօծ. doré: ات— անօգուտ զարդք . faux ornements.

مزد { Մուզտ [դ] Վարձ . récompense.

مزداد { Մուզտատ [ա] Աճեալ . augmenté, abondant [ازدياد էն].

مزدحم { Մուզտէհիմ [ա] Խռնեալ . affluent [ازدحام էն].

مزدوج { Մուզտէվիճ [ա] 1. Ամուսնացեալ. marié [ازدواج էն] 2. Զուգեալ. conjugué.

مزراق { Միզրաք [ա] Նիզակ. lance [յգ. مزاريق]. لى— Նիզակաւոր, գեղարդնաւոր. lancier.

مزرعه { Մէզրէ՛ա*[ա] Արտ, անդ . champ [زراعت էն] [յգ. مزارع].

բանկից մասունք dépendances •— تای կլոր թէ (ة). té ronde

مربوطا { Մէրպուտան [—] Առտ կցեալ. ci-joint. ci-annexé.

مربوطیت { Մէրպուտիյէթ*[—] Կապակցութիւն, կախում. liaison, relation, dépendance.

مربی { Մուրէպպի [—] 1. Դաստիարակ. instituteur [تربیه էն] [էգ. مربیه] 2. Կրթիչ. qui élève 3. Մուրէպպա. կրթուած. élevé.

مرتب { Մուրէթթիպ [—] 1. Դասաւորող. qui range [ترتیب էն] [էգ. مرتبه] 2. Գրաշար. compositeur 3. Պատրաստող. qui prépare 4. Մուրէթթէպ. Դասաւորեալ. rangé 5. Պատրաստուած. préparé, disposé 6. Սահմանուած. destiné.

مرتبات { Մուրէթթէպաթ* [—] Սահմանեալ տուրքեր, ծախսեր. impôts, dépenses destinées.

مرتبلك { Մուրէթթիպլիք [թ] Գրաշարութիւն. art de compositeur.

مرتبه { Մէրթէպէ* [—] 1. Աստիճան. degré, grade [ջ. مراتب] [Երկ. مرتبتین] 2. Կարգ. ordre.

مرتبط { Մուրթէպիթ [—] Կապակցեալ. attaché

مرتجل { Մուրթէճիլ [—] Պատրաստաբան qui a beaucoup d'à propos [ارتجال էն]; — ـاً յանպատրաստից. à l'improviste. au dépourvu

مرتد { Մուրթէտտ [—] Կրօնափոխ. renégat, apostat [ارتداد էն].

مرتسم { Մուրթէսիմ [—] Պատկերացած dessiné [ارتسام էն] [էգ. مرتسمه].

مرتشح { Մուրթէշիհ [—] Քամած. filtré.

مرتشی { Մուրթէշի [—] Կաշառակեր. qui se laisse corrompre [ارتشا էն]

مرتضی { Մուրթէզա [—] 1. Հաճեցեալ. de qui l'on est plût [ارتضا էն] 2. Մականուն Ալիի (փեսայ Մուհամմէտի) épithète d'Ali.

مرتعش { Մուրթէ'իշ [—] Դողդողուն tremblant

مرتفع { Մուրթէֆի' [—] Բարձր haut, élevé [ارتفاع էն] [էգ. مرتفعه].

مرتك { Մէրթէք [թ] Քառանկիւն գերան. poutre quadrangulaire.

مرتقی { Մուրթէքի [—] Վերացող qui s'élève

مرتکب { Մուրթէքիպ [—] 1. Մեղանչող. qui

commet un péché [ارتكاب էն] [էֆ. مرتكبه] 2. Վատ, գձուձ. lâche, vil.

مرتهن { մուրթէհին [ա] Գրաւառու. qui reçoit un gage [ارتهان էն]։

مرثيه { մէրսիյէ* [ա] Դամբանական. եղերերգութիւն. oraison funèbre. élégie: خوان — եղերերգակ, եղերերգու. élégiaque.

مرج { մէրճ [ա] — مرج و խառնիխուռն. pêle mêle.

مرجان { մէրճան [ա] Բուստ corail : بالغى — ոսկեձուկ. dorade chinoise.

مرجب { մուրէճճէպ [ա] Մեծարեալ. vénéré.

مرجح { մուրէճճահ [ա] Նախամեծար. préféré [ترجيح էն]։

مرجع { մէրճա', մէրճի' [ա] 1. Վերադառնալու տեղ. lieu de retour [رجعت էն] [ճմ. مراجع] 2. Դիմելու տեղ, դիմարան. celui à qui l'on a recours. à qui l'on s'adresse 3. Այն առ որ անկ է. qui de droit.

مرجك { մէրճիմէք [ա] Ոսպ. lentille.

مرجو { մէրճու [ի] Խնդրուած. prié [رجا էն

مرحبا { մէրհապա [ա] Բարի եկա՛ք. soyez le bienvenu.

مرحله { մէրհալէ* [ա] Մի աւուր ճանապարհ étape, journée (de chemin) [رحلت էն] [ճմ. مراحل]։

مرحمت { մէրհամէթ* [ա] Գթութիւն, կարեկցութիւն. pitié, compassion [رحم էն] [ճմ. مراحم]։ لى — գթացող. compatissant

مرحوم { մէրհում [ա] 1. Գթացեալ. qui a obtenu la clémence [رحم էն] [էֆ. مرحومه] 2. Ողորմած հոգի, հանգուցեալ. feu, défunt: او — մեռնիլ. mourir.

مرخص { մուրախխաս [ա] 1. Պատուիրակ. mandataire [ترخيص էն] 2. Լիազօր. plénipotentiaire.

مرخصه { մուրախխասա* [ա] Առաջնորդ. prélat.

مرخم { մուրախխամ [ա] Վերջին տառը կամ վանկը զեղչեալ. apocopé [ترخيم էն]։

مرخى { մուրխի [ա] Լուծիչ. laxatif [ارخا էն]։

مرد { մէրտ [պ] 1. Մարդ. homme [ճմ. مردان] 2. Այր. homme 3. Կորիճ. brave 4. Վեհանձն. magnanime.

مرد { մէրտ [դ] Մեռած. mort: اولمق — մեռնիլ mourir. կորնչիլ. périr.

مردار { մուրտար [դ] Պիղծ, անմաքուր. profane, impur, mal-propre : — لق անմաքրութիւն. saleté. աղբեք. ordure. immondice.

مردان { մէրտան [դ] ջէ. մրտի. pd. مرد:

مردانكى { մէրտանէկի [դ] կտրիճութիւն, քաջութիւն. bravoure.

مردانه { մէրտանէ [դ] 1. Ա-րական. d'homme, viril 2. Արիաբար, քաջու-թեամբ. valeureusement 3. [ի] Գլան. cylindre.

مردبان { մէրտիւվան [ի] Սան-դուխ. escalier.

مردكان { մուրտէկեան [դ] Մեռեալք. morts [էզ. مرده]:

مردلك { մէրտլիք [ի] 1. Ա-րութիւն. virilité 2. կտրիճութիւն. bravoure 3. Վեհանձնութիւն. magnanimité.

مردم { մէրտիւմ [դ] Մարդ. homme [ջէ. مردمان]:

مردمخوار { մէրտիւմխօր, մէր-տիւմխուար [դ] Մար-դակեր. anthropophage.

مردمك { մէրտիւմէկ [դ] Բիբ-ական. prunelle

مردود { մէրտուտ [ա] 1. Մերժուած. re-poussé [رد էն] [էֆ. مردوده] 2. Մերժելի, խոտան, անարգ. re-jetable, rejeté, méprisable.

مردوم { մուրտիւմ [ի] Տե-սակ մը սեւ եւ մանր սալոր. espèce de petite prune noire.

مرده { մուրտէ [դ] Մեռած mort [ջէ. مردكان]:

مردەسنك { մուրտէսէնկ [դ] քէմ. Քարմար-ցանկ. litharge.

مردى { մէրտի [դ] Տե՛ս voir مردلك:

مرذول { մէրզուլ [ա] Խայ-տառակեալ. déshonoré [رذالت էն]:

مرزبان { մէրզպան [դ] Մարզ-պան. satrape.

مرزبوم { մէրզպում [դ] Սահ-ման. frontière.

مرزنجوش { մէրզէնկիւշ [դ] Թորիկ origan.

مرزوق { մէրզուգ [ա] Ոգե-պահիկ ապաստած. սնուցեալ. pourvu de sub-sistence. nourri [رزق էն]:

مرزفون { մէրզիֆօն [ի] Մարզուան (քաղաք). Marsovan.

مرسا { մէրսա [ա] Նաւա-հանգիստ. port.

مرسل { Կ-րսէլ [-] 1. Խըր-կուած. expédié, envoyé [ارسال էն] [ճէ. مرسلین] 2. Առաքեալ, մարգարէ. apôtre, prophète 3. Կ-րսէլ. Խըրկող. expéditeur: الیه — Կ-րսէլ-ուն իլէյհ. այն որուն հասցէին խրկուած է բան մը. destinataire.

مرسم { Կ-րէսսէմ [-] 1. Գծուած, նկար-ուած. tracé, dessiné [ترسیم էն] [էք. مرسمه] 2. Պատկերա-զարդ. illustré.

مرسوم { Մէրսում [-] 1. Գծուած. tracé [رسم էն] [էք. مرسومه] 2. Գըր-ուած. écrit 3. Յիշեալ. sus-dit, susnommé [ճէ. مرسومان] 4. Թոշակ. appointement.

مرسین { Մէրսին [Ի] 1. Մըր-տենի. myrte 2. Թառափ (ձուկ). esturgeon.

مرشح { Մէրշահ [-] Քրձնոց. blanchet.

مرشحه { Մէրշէհա* [-] Պար-զուա. filtre.

مرشد { Կ-րշիտ [-] 1. Ու-ղիղ ճանապարհ ա-ռաջնորդող. qui conduit dans le chemin droit [ارشاد էն] [ճէ. مرشدین ، مرشدان] 2. Առաջնորդ. guide.

مرصاد { Մէրսատ
مرصد { Մէրսատ } [-] Թակար-տոց, դիտա-նոց. lieu d'où l'on guette observatoire [رصد էն]

مرصع { Կ-րասսա' [-] Ա-կնազարդ. enri-chi de pierres précieuses [ترصیع էն].

مرض { Մարազ [-]. Ախտ, հիւանդութիւն. maladie, mal [ճէ. امراض]. مستولی — համաճարակ. épi-démie. غشاء کاذب — կեղծ-մաշկութիւն. diphtérie. — اندفاعی եռացական. maladie éruptive.

مرضا { Մէրզա, Մէրզէ* [-] Հիւանդք. ma-lades, infirmes [եզ. مریض].

مرضاة { Մէրզէթ* [-] Հա-ճութիւն. satis-faction [رضا էն].

مرضعه { Կ-րզի'-* [-] ըՍ-տնտու. nourrice

مرضی { Մէրզի*[-] 1. Տե՛ս voir مرضا 2. Մէրզի Հաճեցեալ, հաճելի. agréé, agréable [رضا էն] [էք. مرضیه] 3. Մարազի. Ախտաբանական. pathologique 4. Ախտական բժիշկ. pathologiste [ճէ. مرضیون].

مرطوال { Մարթավալ [Ի] Ս-նոտիք. futilités

مرطوب { մէրթուպ [ա] Թաց. humecté [رطوبت էն] [էփ. مرطوبه] 2. Գոլորշապատ. halitueux.

مرعا { մէրա [ա] Արօտավայր pâturage [رعی էն].

مرعوب { մէրուպ [ա] Զարհուրած, ահաբեկ. épouvanté [رعب էն].

مرعی { մէրա [ա] Արօտավայր, արօտ. pâturage [رعی էն] [յդ. مراعی].

مرعی { մէրի [ա] 1. Յարգելի. respecté [رعایت էն] [էփ. مرعیه] 2. Գործածական. qui est en usage. الخاطر — Համարուած ունեցող. considéré.

مرغ { մուրղ [պ] Թռչուն. oiseau [յդ. مرغان].

مرغاب { մուրղապ [պ] Ջրային թռչուն. oiseau aquatique.

مرغان { մուրղան [պ] Թռչունք. oiseaux

مرغزار { մուրղզար [պ] Տեղի ուր կան բազում թռչունք. lieu où se trouvent beaucoup d'oiseaux.

مرغوب { մէրղուպ [ա] Սիրեցեալ, սիրելի, Հաճոյ. aimé, agréable [رغبت էն] [էփ. مرغوبه].

مرفق { մէրֆիք [ա] Արմունկ. coude: ی— ، پ— արմկային. anconé.

مرفوع { մէրֆու' [ա] 1. Վերցուած. levé [رفع էն] [էփ. مرفوعه] 2. Քեր. էօթրէով. muni de eutré.

مرفه { մուրէֆֆէհ [ա] 1. Դիւրակեցիկ. aisé [ترفیه էն] 2. Հանգստաւէտ. très-commode 3. մուրէֆֆիհ. Դիւրակեցիկ ընող. qui rend aisé: مرفهاً դիւրակեցիկ կերպով. confortablement.

مرقات { միրգաթ* [ա] Սանդուխ. escalier.

مرقد { մէրգատ [ա] Գերեզման, շիրիմ. տապան. tombeau, sépulcre [رقود էն] [յդ. مراقد].

مرقم { մուրագգամ [ա] 1. Գրուած. écrit [ترقیم էն] [էփ. مرقمه] 2. Թուագրեալ. numéroté 3. մուրագգիմ. Գրող. qui écrit.

مرقوم { մէրգում [ա] 1. Գրուած. écrit [رقم էն] [էփ. مرقومه] 2. Յիշեալ, վերոգրեալ. susdit, précité [յդ. مرقومان، مرقومين، مرقومون].

مرك { մէրկ [պ] Մահ. mort.

مركب { մէրքէպ [ա] 1. Հեծանելի. monture [ركوب էն] [յդ. مراكب] 2. Նաւ. vaisseau 3. [ի.գ.] էշ. âne.

مركب { Մուրէքքէպ [ա] 1. Բաղկացեալ. composé [تركيب էն] [յգ. مركبات] [էգ. مركبه] 2. Մելան. encre 3. Խառն. խառն. complexe: جهل — տգիտութիւն այն տգիտի որ ինքզինքը գիտուն կը կարծէ. ignorance d'un ignorant qui se croit savant. بالغى — սեպիան. sèche. قلوريه — քլորուրաւոր. perchlorure.

مركز { Մէրքէզ [ա] 1. Կեդրոն. centre [ركز էն] [յգ. مراكز] 2. Գլխաւոր վայր. chef-lieu 3. Պահականոց. corps de garde: ى — ' يه — կեդրոնական. central. يت — կեդրոնականութիւն, կեդրոնացում. centralité, centralisation.

مركوز { Մէրքեօզ [ա] 1. Տնկուած. planté [ركز էն] 2. Հաստատուած. rètabli 3. Կեդրոնաւորեալ. կեդրոնացեալ. concentré.

مرلدامق { Մըրըլտամագ مرلدانمق մըրըլտանմագ [թ] Քրթմնջել, տրտնջալ. murmurer. se plaindre.

مرمت { Մէրէմմէթ* [ա] Նորոգութիւն. réparation [տես. մերամմէթ]:

مرمر { Մէրմէր [ն] Մարմարիոն. marbre: مو ى — ալապաստր. albâtre.

مرموز { Մէրմուզ [ա] Ակնարկութեամբ հաղորդուած. communiqué par des allusions [رمز էն]:

مرمه { Մէրմէ* [ա] Ցռուկ. mufle.

مرمى { Մէրմի [ա] 1. Նետուած. jeté [رمى էն] [էգ. مرميه] 2. Նետուած մարմին, ձիգ. գնդակ եւայլն. projectile [յգ. مرميات]:

مرواريد { Մուըվարիտ [պ] Մարգարիտ. perle.

مروت { Մուրուվվէթ مروّت մուրուէթ* [ա] Մարդկութիւն, մարդասիրութիւն. humanité: مز — անմարդի. inhumain 2. Առատաձեռն. généreux.

مروتلو { Մուրուվվէթլու مروتلى [թ] Մարդասէր. humain.

مروج { Մուրէվվիճ [ա] Ջատագովող. qui soutient [ترويج էն]: افكار — գործիք. բերան. organe.

مروحه { Մէրվէհա* [ա] Հովահար. évantail [روح էն] [յգ. مراوح]:

مرور { Մուրուր [ա] 1. Անցք passage 2. Անց-

նիլ. passer: تذکرهسی — անցագիր. passeport. ـیه رسمی — անցագին. péage.

مرور { մուրուր [ի] Թանթրուենի. sureau.

مروریه { մուրուրիյէ*[ա] Անցագին. péage.

مروزی { մէրվէզի [ա] Մարաստանցի. Mervien.

مروی { մէրվի [ա] Պատմըւած. raconté [روایت էն] [էգ. مرویه]: در — կը պատմուի, կ'ըսուի. on dit.

مره { մէրրէ* [ա] Անգամ. fois: مرة بعد اخری քանի մը անգամ. à quelques reprises.

مرهم { մէրհէմ [ա] Սպեղանի onguent [յգ. مراهم]

مرهمسای { մէրհէմսայ [պ] քՍպեղանի քսող. qui applique de l'onguent

مرهوب { մէրհուպ [ա] Վախցած. épouvanté.

مرهون { մէրհուն [ա] 1. Գրաւ դրուած. mis en gage [رهن էն] [էգ. مرهونه] 2. Կապւած. attaché: — وقت սահմանեալ ժամանակ temps donné.

مریخ { մէրրիխ [ա] Հրատ (մոլորակ). Mars.

مرید { մուրիտ [ա] 1. Ուզող. désirant [اراده էն] [յգ. مریدان] 2. Աշակերտ. disciple.

مریض { մէրիզ [ա] Հիւանդ malade [مرض էն] [յգ. مرضی] [էգ. مریضه]:

مریم { մէրեմ*[ա] Մարիամ Marie.

مزاج { միզաճ [ա] 1. Խառնուածք. tempérament [յգ. امزجه] 2. Առողջութիւն. état de santé 3. Բնութիւն. nature. caractère: دان — բնութիւն ճանչցող. qui connaît les caractères. کیر — հաճելի agréable. سز — տկար. indisposé.

مزاح { միզահ [ա] Կատակ. plaisanterie: — غزتهسی զաւեշտաթերթ. journal charivarique.

مزاحم { միւզահիմ* [ա] 1. Նեղութիւնք. յոգնութիւնք. peines, fatigues [եզ. مزحه կամ زحمت] 2. Մուզահիմ. Նեղող. gênant [ازحام էն]

مزاحمه { մուզահամէ* [ա] 1. Զիրար նեղել. se gêner l'un l'autre [زحمت էն] 2. Նեղել. gêner.

مزاد { միւզատ [ա] Աճուրդ. enchère, vente publique [زیاده էն]:

مزار { մէզար [ա] Գերեզման tombeau [زیارت էն]

مزارجی { մէզարճը [ի] Մե-ռելաթաղ. դի-աթաղ. fossoyeur.

مزارستان { մէզարիսթան [դ] Տե՛ս voir مزارلق

مزارع { մէզարի՛[ա] 1. Ար-տեր. champs[եզ. مزرعه] 2. մուզարի՛. Իւր ընկե-րոջ արտը մշակող. qui cultive le champs de son associé [مزارعه էն].

مزارعه { մուզարէ՛ա*[ա] Հո-ղագործական ըն-կերութիւն մ'է որ կը արտ-մադրէ մի կողմէնէ արտ մալ և միւս կողմանէ աշխատու-թիւն. sorte d'association qui exige du champ d'une part et du travail de l'autre ,méteyage.

مزاریق { մէզարիք* [ա] յգ. مزراقի. pd. مزراق

مزالق { մէզալիք* [ա] յգ. مزلقهի. pd. مزلقه

مزامیر { մէզամիր* [ա] 1. Սրինգներ. fifres [եզ. مزمار] 2. Սաղմոսք. psaums [եզ. مزمور].

مزایا { մէզայա* [ա] յգ. مزیتի. pd. مزیت

مزایده { մուզայէտէ*[ա] Ա-ճուրդ. adjudication [زیاده էն] [յգ. مزایدات].

مزبله { մէզպէլէ* [ա] Աղ-բանոց. voirie, fumier [زبل էն] [յգ. مزابل].

مزبور { մէզպուր [ա] 1. Գրուած . ecrit [եզ. مزبوره] 2. Յիշեալ. susdit, précité [յգ. مزبوران].

مزج { մէզճ [ա] 1. Խառ-նել. méler, mélanger 2. Խառնուած, խառ-նութիւն. mêlange.

مزجاة { մուզճաթ* [ա] Սա-կաւ, անբաւական peu, insuffisant.

مزخرف { մուզախրէֆ [ա] Ոսկեզօծ. doré: ـات — սնոտի զարդք . faux ornements.

مزد { մուզդ [դ] Վարձ . récompense.

مزداد { մուզտատ [ա] Աւա-ւել . augmenté, abondant [ازدیاد էն].

مزدحم { մուզտէհիմ [ա] Խըռ-նեալ . affluent [ازدحام էն].

مزدوج { մուզտէվիճ [ա] 1. Ամուսնացեալ. marié [ازدواج էն] 2. Զուգ-եալ. conjugué.

مزراق { միզրաք [ա] Նի-զակ. lance [յգ. مزاریق]. ـلی — նիզակաւոր , գեղարդնաւոր. lancier.

مزرعه { մէզրէ՛ա*[ա] Արտ, անդ . champ [زراعت էն] [յգ. مزارع].

مزركش { Մուզէրքէշ [ա] Ոսկեհուռ. brodé en or. galonné d'or.

مزروع { Մէզրու' [ա] 1. Ցանուած. semé [زرع էն] [էֆ. مزروعه] [ճմ. مزروعات] 2. Ցան. semailles.

مزق { Մէզգ [ա] Պատառումն déchirement

مزكى { Մուզէքքի [ա] 1. Մաքրող. purifiant [تزكيه էն] [էֆ. مزكيه] 2. Մուզէքքա. Մաքրուած. purifié.

مزلقه { Մէզլէգա* [ա] 1. Լպիրծ տեղի. lieu glissant [ճմ. مزالق] 2. Սխալական կէտ. point où l'on peut se tromper.

مزمار { Միզմար [ա] 1. Որոտայն սրինգ. fifre [ճմ. مزامير] 2. Միզմար. Ձայնարան. glotte.

مزمز { Մըզմըզ [ի] Դանդաղակոտ. lambin.

مزمن { Մուզմին [ա] Հինաւուրց. երկարատև chronique [էֆ. مزمنه].

مزمور { Մէզմուր [ա] Սաղմոս. psaum.

مزوا { Մուզէվվա [ա] Անկիւնաւոր. angulé.

مزواج { Միզվաճ [ա] Բազմակին polygame

مزواد { Միզվադ مزود Միզվէդ [ա] Մթերաց պաշարի. sac à provisions.

مزوج { Մուզէվվէճ [ա] Ամուսնացուցեալ. marié [تزوج էն].

مزور { Մուզէվվիր [ա] 1. Ստախօս. menteur [تزوير էն] 2. Շինծու ամբաստանութիւններ ընող. դրդապիչ. qui intente d'injustes procès. calomniateur.

مزه { Մէզէ [ի] 1. Ճաշակ. goût 2. Համեմ. sauce 3. Ծաղր. sarcasme: — خوش Համեղ. savoureux.

مزه‌لنمك { Մէզէլէնմէք [ի] Ծաղրել railler

مزيت { Մէզիյէթ* [ա] 1. Առաքինութիւն. vertu [ճմ. مزايا] 2. Առաւելութիւն. avantage.

مزيد { Մէզիտ [ա] 1. Աւելցուած. ajouté [زياده էն] [էֆ. مزيده] 2. Առաւել. augmenté, plus.

مزيل { Մուզիլ [ա] Ջնջող. anéantissant [ازاله էն] [էֆ. مزيله].

مزين { Մուզէյյէն [ա] 1. Զարդարուած, զարդարուն. orné, embelli [تزيين էն] 2. Մուզէյյին. Զարդարող. qui orne.

مژده { Մուժտէ [ա] Աւետիս bonne nouvelle : — رسان ، — جى աւետաւոր.

porteur de bonne nouvelle

مژکان { մ-ժկկեան [ղ] Թարթիչք. cils [եւ. مژه]

مژه { մ-ժէ [ղ] Թարթիչ. cil [յգ. مژکان]։

مس { մէս [ա] 1. Հպիլ, դպիլ. toucher 2. Շօշափում. attouchement.

مساء { մէսա [ա] Երեկոյ. soir : ى — ‹ ـى — Երեկոյեան. du soir.

مسائل { մէսաիլ* [ա] յգ. مسئلهի. pd. مسئله ։

مسابقت { մէսապէգաթ* [ա] 1. Մրցում. concurrence, rivalité [سبق էն] 2. Մրցիլ. rivaliser.

مساجد { մէսաճիտ* [ա] յգ. مسجدի. pd. مسجد ։

مساحه { մէսահա* [ա] 1. Չափում. mesurage 2. Գետնաչափութիւն. arpentage 3 Տարածութիւն superficie.

مسار { մէսառր* [ա] յգ. مسرتի. pd. مسرت ։

مسارعت { մէսարէ'աթ* [ա] 1. Փութալ se hâter, s'empresser [سرعت էն] 2. Փոյթ. empressement : مسارعة ‹ لا — փութով, շուտով. vite, promptement.

مساطر { մէսատըր* [ա] յգ. مسطرի. pd. مسطر ։

مساعد { մէսա'իտ [ա] 1. Նպաստաւոր. favorable [مساعده էն] [եւ. مساعده] 2. Ներող. qui permet.

مساعده { մէսա'ատէ* [ա] 1. Ձեռնտուութիւն. assistance [ساعد էն] [յգ. مساعدات] 2. Թոյլտուութիւն, արտօնութիւն. tolérance, concession, permission 3. Թոյլատրել. tolérer, permettre.

مساعفه { մէսա'աֆէ* [ա] Տե՛ս voir مساعده ։

مساعی { մէսա'ի* [ա] Ջանքեր, ճիգեր. efforts [եւ. مسعات ‹ سعی]։

مساغ { մէսաղ [ա] Թոյլտուութիւն. permission. tolérance.

مسافر { մէսաֆիր [ա] 1. Ճամբորդ. voyageur [مسافرت էն] [յգ. مسافرين] 2. Հիւր. hôte: خانه — Հիւրանոց. պանդոկ. hospice, hôtel. لكه كتمك — այցելութեան երթալ aller faire une visite

مسافرت { մէսաֆէրէթ* [ա] 1. Ճամբորդել. voyager [سفر էն] 2. Ճամբորդութիւն. voyage 3. Հիւրութիւն. état d'hôte.

مسافه { մէսաֆէ* [ա] Միջոց, հեռաւորութիւն.

espace, distance [յգ. مسافات]:

مساكن { մէսաքին* [ա] յգ. مسكنի. pd. مسكن:

مساكين { մէսաքին* [ա] յգ. مسكينի. pd. مسكين:

مسئله، مساله { մէսէ'լէ*[ա] 1. Խնդիր. question [سؤال էն] [յգ. مسائل] 2. Թուա. Խնդիր. problème.

مسالك { մէսալիք* [ա] յգ. مسلكի. pd. مسلك:

مسالمت { մէսալէմէթ*[ա] Խաղաղութիւն, անդորրութիւն. paix [سلامت էն]

مسام { մէսամմ مسامات* [ա] անցք. Ծակոտիք. pores [Եզ. مسم]:

مسامحه { մէսամահա*[ա] Ներողամտութիւն. indulgence [سماحت էն] 2. Անտեսութիւն. connivence.

مسامره { մէսամէրէ*[ա] Երեկոյեան խօսակցութիւն. entretien de nuit [յգ. مسامرات]:

مسامع { մէսամի'* [ա] յգ. مسمعի. pd. مسمع:

مسامى { մէսամի [ա] Ծակոտկէն. poreux.

مساميت { մէսամիյէթ* [ա] Ծակոտութիւն. porosité.

مساند { մէսանիտ* [ա] յգ. مسندի. pd. مسند:

مساوات { մէսավաթ*[ա] Հաւասարութիւն. égalité [سوا էն]:

مساومه { մէսավէմէ*[ա] Սակարկել. marchander.

مساوى { մէսավի [ա] 1. Չարիքներ, գէշ արարք. maux, méfaits [Եզ. سوء] 2. մէսավի. Հաւասար. égal [مساوات էն] [Էգ. مساويه]:

مسبار { մէսպար [ա] Վիրաչափ. sonde.

مسبب { մէսէպպիպ [ա] 1. Պատճառող. qui cause 2. Ստեղծող. qui crée 3. մէսէպպէպ. Պատճառեալ. causé: جناب — حقيق ' الاسباب — Նախախնամութիւն. Providence.

مسبح { մէսպահ [ա] 1. Թեւ (ձկանց). nageoire [سبح էն] 2. մէսէպպիհ. Օրհներգու. օրհնիչ. celui qui bénit, glorifie [تسبيح էն].

مسبع { մէսէպպա' [ա] 1. Եօթնոց. composé de sept [سبعه էն] 2. Եօթնանկիւն. heptagone.

مسبعه { մէսպէ'ա* [ա] Գազանաց վայր. lieu des bêtes féroces [سبع էն]:

مسبكه { մէսպէքէ* [ա] Բրծակ. lingotière

مسبوق { մէսպուգ [ա] Անցած, անցեալ. passé [سبقت էն] [էֆ. مسبوقه]։ — نا مثلی նմանը չի տեսնուած sans antécédent.

مسبوك { մէսպուք [ա] Ձուլուած. fondu.

مست { մէսթ[դ] 1. Գինով, արբեալ. ivre, enivré [ժփ. مستان] 2. [թ] Մոյկ, կիսակօշիկ. օդ. brodequin.

مستأجر { մէսթէ'ճիր [ա] 1. Վարձող, վարձուոր. locataire [استيجار էն] [ժփ. مستأجرين] 2. մէսթէճէր. Վարձեալ. loué: بـ — վարձակալութեամբ par location. فيه — տուարկայ որոյ համար կը վճարուի վարձ մը. chose exigeant rétribution.

مستأذن { մէսթէ'զին[ա] Արտօնութիւն խնդրող. qui demande permission [استئذان էն]։

مستأمن { մէսթէմին[ա]Անձնատուր եղող. qui demande grâce[استيمان էն

مستان { մէսթան [դ] ժփ. مست ի. pd. مست ։

مستأنس { մէսթէ'նիս[ա] 1. Ընտելացեալ. apprivoisé [استيناس էն] 2. Ընտանի. sociable.

مستأنف { մէսթէ'նէֆ[ա] 1. Վերաքննութիւն պահանջող. appelant [استئناف էն] 2. մէսթէ'նէֆ. Վերաքննութիւն պահանջուած. dont on a eu recours à l'appel: عليه — մէսթէնէֆուն 'ալէյհ. վերաքննութեան կոչեալ (անձ). intimé.

مستانه { մէսթանէ[դ] Գինովի պէս, արբեալ. en homme ivre.

مستبان { մէսթէպան [ա] Յայտնի. évident [استبانه էն]։

مستبد { մէսթէպիտտ [ա] 1. Անկախ. indépendant [استبداد էն] 2. Բռնաւոր. despote.

مستبدل { մէսթէպտէլ [ա] Փոխանակեալ. échangé [استبدال էն]։ افراد — ه արձակեալ զինուորք. troupes congédiées.

مستبشر { մէսթէպշիր [ա] Աւետիս խնդրող. qui demande de bonne nouvelle [استبشار էն]։

مستبعد { մէսթէպ'ատ [ա] Հեռի, անհաւանական համարուած. regardé comme loin, improbable.

مستبع { մէսթէթպի' [ա] 1. Պատճառ. cause

2. Հետեւանք. conséquence.

مستتر { Մուսթեթիր [ա] Ծածկուած. caché. [استتار էն] [էփ. مستتره].

مستثنا ، مستثنى { Մուսթիսնա [ա] 1 Բացառիկ. exceptionnel [استثنا էն] 2. Բացառութիւն. exception [ճէ. مستثنيات].

مستجاب { Մուսթեճապ [ա] Ընդունուած. exaucé [استجابه էն]. الدعوه — աղօթքը ընդունուած. dont les prières sont agréées par Dieu.

مستجلب { Մուսթեճլիպ [ա] Գրաւող. qui attire [استجلاب էն].

مستجمع { Մուսթեճմի' [ա] 1. Հաւաքող. qui ramasse [استجماع էն] 2. Կրող. qui porte.

مستحاثه { Մուսթեհասէ [ա] Քարածոյ. fossile [ճէ. مستحاثات].

مستحب { Մուսթեհապպ [ա] Հաճոյ. agréable

مستحجر { Մուսթահճիր [ա] Քարացեալ. pétrifié [ճէ. مستحجرات].

مستحسن { Մուսթահսէն [ա] Հաւանեալ, գեղեցիկ. approuvé, beau [استحسان էն] [էփ. مستحسنه].

مستحصل { Մուսթահսալ [ա] Ձեռք բերուած obtenu [استحصال էն].

مستحضر { Մուսթահզէր [ա] Պատրաստուած préparé [استحضار էն].

مستحفظ { Մուսթահֆիզ [ա] 1. Պահպանող. qui défend [استحفاظ էն] [ճէ. مستحفظين] 2. Աշխարհապահ զօրք. landwehr: عساکر — պահապան զօրք. garnison.

مستحق { Մուսթահիգգ [ա] 1. Արժանաւոր. qui mérite [استحقاق էն] [ճէ. مستحقين] 2. Մուսթեհագգ. Արժանի, արժան. digne, méritoire.

مستحقر { Մուսթահգար [ա] Արհամարհեալ. méprisé [استحقار էն].

مستحکم { Մուսթահքէմ [ա] Ամրացեալ. fortifié [استحکام էն] [էփ. مستحکمه].

مستحل { Մուսթեհիլլ [ա] Արդար. légitime

مستحيل { Մուսթահիլ [ա] Անկարելի. impossible [استحاله էն].

مستخبر { Մուսթահպէր [ա] Իմաց առուած, իմացուած. annoncé, appris [استخبار էն]. ات — լուրեր, տեղեկութիւններ. nouvelles.

مستخدم { Մուսթախտէմ [Ա] Ծառայեցուցեալ ի պաշտօնի. employé au service de [استخدام էն]։

مستخرج { Մուսթախրէճ [Ա] Հանուած. extrait [استخراج էն] [ճմ. مستخرجات]։

مستخف { Մուսթախըֆֆ [Ա] Չնչին համարող qui regarde comme frivole

مستخلص { Մուսթախլըս [Ա] Ազատող. sauveur [استخلاص էն]։

مستدام { Մուսթէտամ [Ա] Յարատեւ, տեւական. perpétuel [استدامه էն]։

مستدعا { Մուսթէտ'ա [Ա] 1. Խնդրուած. sollicité [استدعا էն] 2. Խնդիրք. demande [ճմ. مستدعيات]։

مستدعی { Մուսթէտ'ի [Ա] 1. Խնդրող. qui sollicite [استدعا էն] [ճմ. مستدعيان] 2. Աղերսարկու. pétitionnaire [էգ. مستدعيه] 3. Մուսթէտ'ա. Տե՛ս voir مستدعا։

مستدعيات { Մուսթէտ'իյաթ * [Ա] Խնդիրքներ demandes [եզ. مستدعا]։

مستدل { Մուսթէտէլլ [Ա] Հետեւցուած. եզրակացուցեալ. conclu [استدلال էն]։

مستدير { Մուսթէտիր [Ա] Բոլորակ, կլոր. circulaire [استداره էն]։

مستديم { Մուսթէտիմ [Ա] Շարունակական. continuel [استدامه էն]։

مسترجا { Մուսթէրճա [Ա] Խնդրուած. prié [استرجا էն]։

مسترجی { Մուսթէրճի [Ա] Խնդրող. qui prie.

مسترحم { Մուսթէրհամ [Ա] 1. Աղաչեալ. prié [استرحام էն] 2. Մուսթէրհիմ. Աղաչող. qui prie.

مستریح { Մուսթէրիհ [Ա] Հանգիստ. tranquille [استراحت էն]։

مستزاد { Մուսթէզատ [Ա] Աւելցեալ. augmenté, accru [استزاده էն]։

مستسعد { Մուսթէս'ատ [Ա] Երջանկացեալ. devenu heureux [استسعاد էն]

مستسقی { Մուսթէսքի [Ա] Ջրգողեալ. hydropique [استسقا էն]։

مستشار { Մուսթէշար [Ա] Խորհրդական. conseiller [استشاره էն]։

مستشفی { Մուսթէշֆա [Ա] 1. Հիւանդանոց hôpital 2. Մուսթէշֆի. Բժշկութիւն խնդրող. qui sollicite la guérison [استشفا էն]։

مستصحب { Մուսթասհէպ [Ա] ի միասին ա-

ուած. qui s'est fait accompagné [استصحاب էն]. — ً ի միասին տառած. muni de, étant accompagné de.

مستطاب { մուսթէթապ [—] Ընտիր, լաւ. excellent, bon [استطابه էն].

مستطيل { մուսթէթիլ [—] 1. Երկար. allongé [استطاله էն] 2. Էրէլա. Ուղղանկիւն. rectangle.

مستظل { մուսթէզիլլ [—] Հովանաւորեալ. ombragé [استظلال էն].

مستعار { մուսթէ'ար [—] Փոխառնուած. emprunté [استعاره էն] 2. Ժամանակաւոր. temporaire 3. Կեղծ. factice: معنای — ی փոխաբերական իմաստ. sens figuré. — ترك حيات վախճանիլ. mourir.

مستعان { մուսթէ'ան [—] 1. Այն որմէ օգնութիւն կը հայցուի. celui dont on implore du secours. [استعانه էն] 2. Աստուած. Dieu.

مستعجل { մուսթա'ճիլ [—] 1. Աճապարող. qui se hâte [استعجال էն] 2. մուսթա'ճէլ. Շտապողական. pressant [էփ. مستعجله]. — ً շուտով. promptement.

مستعد { մուսթա'իտտ [—] 1. Ընդունակ. capable, apte [استعداد էն] [յփ. مستعدين ' مستعدان] 2. Խելացի. intelligent.

مستعرب { մուսթա'րիպ [—] Արաբացեալ. naturalisé en arabe.

مستعرض { մուսթա'րըզ [—] Շեղ, կողմնակի. transverse.

مستعمرات { մուսթա'մէրաթ* [—] 1. Շէնցուած երկիրներ. terres peuplées 2. Գաղթականութիւնք. colonies.

مستعمل { մուսթա'միլ [—] 1. Գործածող. qui en fait usage [استعمال էն] 2. մուսթա'մէլ. Գործածուած, մաշած. usé [էփ. مستعمله] 3. Գործածական. usuel, usité.

مستعير { մուսթէ'իր [—] Փոխառնող. qui emprunte [استعاره էն].

مستعين { մուսթէ'ին [—] Օգնութիւն հայցող. qui implore du secours [استعانه էն].

مستغرق { մուսթաղրագ [—] Ընկղմած, մխուած. plongé [استغراق էն].

مستغلات { մուսթէղէլլաթ* [—] Բարեկարգաշտական

Հաստատութեանց կտակեալ գետիններ. terrains légués aux fondations pieuses.

مستغنی { Մուսթաղնի [ա] 1. Անկարօտ. qui n'a besoin de rien [استغنا են] 2. Դժուարահաճ. difficile : او — պէտք չունենալ. n'avoir besoin.

مستفاد { Մուսթեֆատ [ա] Հասկցուած, իմանալի. compris [استفاده են].

مستفتی { Մուսթեֆթի [ա] فتوی խնդրող. qui demande du فتوی [استفتا են].

مستفرغ { Մուսթեֆրիղ [ա] Փսխեցուցիչ. excréteur [استفراغ են].

مستفهم { Մուսթեֆհիմ [ա] Հարցնող. qui interroge [استفهام են].

مستفید { Մուսթեֆիտ [ա] Օգուտ քաղող. Շահող. qui profite, gagne [استفاده են] : او — օգուտ քաղել. օգտիլ. profiter.

مستفیض { Մուսթեֆիզ [ա] Զարգացող. qui se développe [استفاضه են].

مستقبل { Մուսթագպէլ [ա] 1. Ապագայ. avenir [استقبال են] [եզ. مستقبله] 2. Գալիք. qui est à venir 3. Քեր. Ապառնի. futur.

مستقدم { Մուսթագտիմ [ա] Ջանադիր. assidu.

مستقر { Մուսթագիրր, Մուսթեգարր [ա] Հաստատուած. établi [استقرار են].

مستقرض { Մուսթագրիզ [ա] 1. Փոխ առնող. emprunteur [استقراض են] 2. Մուսթագրազ. Փոխ առնուած. emprunté.

مستقصی { Մուսթագսի [ա] Հետաքրքիր. պրպտող. curieux [استقصا են].

مستقطب { Մուսթագտըպ [ա] Բեւեռացուցանող. polarisateur [استقطاب են]

مستقل { Մուսթագիլ [ա] 1. Անկախ, ինքնիշխան. indépendant, absolu [استقلال են] [եզ. مستقله] 2. [Բ. գ.] Սոսկ. uniquement : — ً اً — անկախօրէն. indépendamment.

مستقیم { Մուսթագիմ [ա] 1. Ուղիղ. droit [استقامت են] [եզ. مستقیمه] 2. Պարկեշտ, ուղղամիտ. honnête, probe: اً — պարկեշտօրէն. honnêtement.

مستکبر { Մուսթեքպիր [ա] Հպարտացեալ. խրոխտ. enorgueilli.

مستکره { Մուսթեքրիհ [ա] 1. Զզուող. qui se

dégoûte [استكراه ا էն] ❷. Մուս- թէքրէհ. Զզուեցուցեալ. dégoûtant.

مستكمل { Մուսթէքմիլ [-] ❶. Կատարելագործող. qui perfectionne [استكمال էն] ❷. Մուսթէքմէլ. Կատարելագործեալ. perfectionné.

مستلزم { Մուսթէլզիմ [-] Տը- րամադրող, պատճառող. qui nécessite, exige, cause [استلزام էն].

مستمد { Մուսթէմիտտ [-] Օգնութիւն խնդրող qui demande secours استمداد էն

مستمر { Մուսթէմիրր [-] Շարունակական per- pétuel [استمرار էն]. اً — շարունակ. perpétuellement.

مستمسك { Մուսթէմսիք [-] Բռնող. qui retient [استمساك էն].

مستمع { Մուսթէմի՛ [-] Ունկնդրող, ունկնդիր qui écoute. auditeur [استماع էն] [Յգ. مستمعين].

مستملك { Մուսթէմլիք [-] ❶. Տիրացող. qui prend possession [استملاك էն] ❷. Մուսթէմլէք. Տիրացուած. possédé.

مستملكات { Մուսթէմլէքեաթ [-] Գաղթային երկիրներ. possessions coloniales.

مستمند { Մուսթէմէնտ [-] Թշուառ, պշտահար. malheureux, affligé [Յգ. مستمندان] ; انه — Թշուառի վայել. digne d'un malheureux. ողորմելաբար. misérablement.

مستنبط { Մուսթէնպէթ [-] Եզրակացուցեալ, Տեսնեցուցեալ. conclu [استنباط էն].

مستند { Մուսթէնիտ [-] Յենած appuyé [استناد էն]. اً — յենլով. en se basant. պատճառաւ. à cause de.

مستنسخ { Մուսթէնսիհ [-] Ընդօրինակող. copiste [استنساخ էն].

مستنطق { Մուսթանթըգ [-] Հարցաքննիչ դատաւոր. juge d'instruction [استنطاق ا էն] [Յգ. مستنطقين].

مستنير { Մուսթէնիր [-] Լուսաւորող. luisant.

مستوجب { Մուսթէվճիպ [-] Տէ՛ս voir مستلزم [استيجاب էն].

مستودع { Մուսթէվտա՛ [-] Աւանդառու. dépositaire [Հմմ. وديع].

مستور { Մէսթուր [-] Ծածկուած. couvert [ستر էն] [Էգ. مستوره] ; — համեստ, ողջախոհ. honnête,

chaste [ճէ. مستورات] ։

مستوفى { Մուսթէվֆի [ա] Բա-ւական. ըստ բա-ւականի. suffisant [استيفا էն]։

مستولى { Մուսթէվլի [ա] 1. Տիրող, գրաւող. dominant, envahissant [استيلا էն] [էգ. مستوليه] 2. Բժշ. Համաճարակ. épidémique.

مستوى { Մուսթէվի [ա] 1. Հաւասար. égal [استواء էն] [էգ. مستويه] 2. Երկր. Հարթ. plan.

مستهجن { Մուսթէհճէն [ա] Տգեղ, անա-խորժ. laide, déplaisant [استهجان էն] [էգ. مستهجنه]։

مستهزئ { Մուսթէհզի [ա] Հեգնող, ծաղ-րասէր. qui se moque de, goguenard [استهزاء էն]։ انه — Հեգնական. ironique. Հեգ-նօրէն. ironiquement.

مستهلك { Մուսթէհլիք [ա] 1. Վատնող. qui dissipe [استهلاك էն] 2. Մուս-թէհլէք. Վատնուած. dissipé.

مسجد { Մէսճիտ [ա] Մզկիթ mosquée [سجده էն] [ճէ. مساجد]։ اقصى — Երուսա-ղէմի տաճար. le temple de Jérusalem. حرام — Քէապէ Caaba.

مسجع { Մուսէճճա' [ա] Ցան-գաւոր, նոյնոյանգ rimé [էգ. مسجعه]։

مسجل { Մուսէճճէլ [ա] Ար-ձանագրուած. inscrit [تسجيل էն] [էգ. مسجله]։

مسجود { Մէսճուտ [ա] Եր-կրպագեալ. adoré [سجده էն]։

مسجون { Մէսճուն [ա] Բան-տարկեալ. emprisonné [سجن էն]։

مسح { Մէսհ [ա] 1. Քերե-լով անցնիլ, քսել. frotter 2. Սրբել. essuyer.

مسحور { Մէսհուր [ա] Կա-խարդեալ, դիւթ-եալ. fasciné, ensorcelé.

مسحوق { Մէսհուք [ա] Ման-րած, ծեծուք. broyé, pilé [سحق էն]։

مسخ { Մէսխ [ա] Այլանդա-կութիւն. monstruosité.

مسخر { Մուսախխար [ա] Նը-ւաճեալ assujetti, subjugué [تسخير էն]։ وكيل — Էջրա. Ի բացակայութեան դատախազեալի դատարանի կողմանէ նորա տեղ կարգեալ փոխանորդ. substitut nommé par le tribunal en l'absence du défendeur.

مسخره { Մասխարա* [ա] 1. Ծաղր. moque-

rie [مغزه էն] 2. Խեղկատակ, միմոս. bouffon, mime 3. Ծիծաղելի, ծանակ. ridicule, ignoble: —لق խեղկատակութիւն. bouffonnerie.

مسخن { Մուսախխին [ա] Եւ. Ջերմացուցիչ. calorifique [تسخين էն].

مسخنه { Մուսախխինէ* [ա] Ջերմանաննեակ, Ջերոց. chauffoir.

مسدّ { Մուսէտտիտ [ա] Ծակախից. obturateur

مسدس { Մուսէտտէս [ա] 1. Վեցենոց. composé de six [تسديس էն] 2. Վեցանկիւնի. hexagone 3. Վեցատողեայ տաղաւոր. stance composée de six vers.

مسدود { Մէստուտ [ա] Գոցուած, գոց. obstrué, fermé [سد էն].

مسرت { Մէսէրրէթ* [ա] Ուրախութիւն. joie [سرور էն] [ՅԺ. مسار]. ده— ، بخش — ، آور — ուրախարար. réjouissant.

مسرر { Մուսէրրէր [ա] 1. Պորտաւոր. ombiliqué [سره էն] 2. Մուսէրրիր. Ուրախարար. réjouissant.

مسرع { Մուսրիէ [ա] 1. Երագող. hâtif [اسراع էն] 2. Փութացուցիչ. accélérateur.

مسرف { Մուսրիֆ [ա] Շռայլ, մսխող. prodigue, dépensier [اسراف էն] [ՅԺ. مسرفه]. —لك ، —ى շռայլութիւն. prodigalité.

مسرفانه { Մուսրիֆանէ [պ] Շռայլի պէս, շռայլութեամբ. comme un prodigue. avec prodigalité.

مسرود { Մէսրուտ [ա] Յայտնուած, յիշուած exposé, mentionné, cité [سرد էն] [ՅԺ. مسروده].

مسرور { Մէսրուր [ա] Ուրախ, բերկրեալ. joyeux, réjoui [سرور էն].

مسروريت { Մէսրուրիյէթ* [ա] Ուրախութիւն, բերկրութիւն. joie, réjouissance. allégresse.

مسروق { Մէսրուգ [ա] Գողցուած. volé [سرقت էն] [ՅԺ. مسروقه].

مسطح { Մուսատթահ [ա] 1. Հարթացեալ, հարթ. aplani, plat [تسطيح էն] [ՅԺ. مسطحه] 2. Հարթ, հաւասար. plan: —كره հարթագունդ. mappemonde

مسطر { Միսթար [ա] Քանոն. règle [سطر էն].

مسطره { Միսթարէ* [ա] Անկիւնաչափ շարժուն քանոն. alidade.

مسطور { մըսթուր [ա] Գրը-ուած. écrit.

مسعات { մէսա՛ադի* [ա] Ջանք. effort [سعی էն] [յգ. مساعی]:

مسعدت { մէսա՛ատէթ* [ա] Եր-ջանկութիւն, ե-րանութիւն. bonheur, félicité [سعادت էն]:

مسعط { մըսա՛ադ [ա] Քը-թախոտի տուփ. tabatière.

مسعود { մէսուտ [ա] Եր-ջանիկ. heureux [سعادت էն]: —يت երջանկու-թիւն. bonheur.

مسفور { մէսֆուր [ա] Գրը-ուած, յիշեալ. écrit, mentionné, susdit [سفر էն] [յգ. مسفوران]:

مسقط { մասգաթ[ա] 1. Վի-ժեցուցիչ. abortif [اسقاط էն] 2. մասգըթ. Յանի մը ինկած տեղը. lieu où une chose tombe [سقوط էն]: — رأس մասգաթը րէ՛ս. ծննդավայր pays natal.

مسقف { մուսագգաֆ [ա] Ա-ռաստաղաւոր, յարկեալ. couvert d'un toit.

مسقفات { մուսագգաֆադի* [ա] Բարեպաշտական հաստատութենէ մը կախեալ շէնքեր. édifices d'un établissement pieux.

مسقو { մօսգով [ի] 1. Ռուս. russe 2. Ռուս-իա. Russie: —جه ռուսերէն langue russe. —لی ռուսա-կան հպատակ. sujet russe.

مسك { միսք Մուշկ. musc. [տրքը. مشك էն]:

مسكت { մուսքիթ [ա] 1. Լը-ռեցնող. qui fait taire [اسكات էն] [իգ. مسكته] 2. Համոզիչ. persuasif 3. մու-սքէթ [ի] Մշկահոտ խաղող. muscat 4. [ֆ] Պատրուգաւոր հրացան. mousquet.

مسكر { մուսքիր [ա] 1. Գի-նովցնող. qui enivre 2. մուսէքքէր. Շաքա-րացեալ. saccharifié.

مسكرات { մուսքիրադ* [ա] Ոգելից ըմպելիք liqueurs spiritueuses.

مسكن { մէսքէն [ա] 1. Բնա-կարան. domicile, demeure [سكون էն][յգ. مساكن] 2. մազբա. Խուց. loge 3. մու-սէքքին. Հանդարտեցնող. qui apaise [تسكين էն] 4. Բժշ. Ամոքիչ, մեղմացուցիչ. calmant, sédatif.

مسكنت { մէսքէնէդ* [ա] 1. Զուառութիւն. état misérable 2. Խոնարհու-թիւն. humilité [سكون էն]:

مسكوكات { մէսքէւքեաթ*[ա] Դրամներ. monnaies. coins.

مسكون { մէսքեւն [ա] Բնակեալ. habité [سكنا են] [եփ. مسكونه]։

مسكى { մէսքի [ա] Մշկային. musqué.

مسكين { մէսքին [ա] 1. Զըրկեալ, Տէր, ողորմելի. misérable [سكون են] [յփ. مساكين] 2. [Ի.Վ] Բորոտ. lépreux 3. Ծոյլ paresseux 4. Գծուծ. mesquin: خانه— բորոտանոց. léproserie.

مسكينلنمك { մէսքինլէնմէք مسكينلشمك մէսքինլէշմէք [Ի] 1. Ծուլանալ. fainéanter 2. Գծծիլ. devenir mesquin.

مسلح { միւսէլլահ [ա] Զինեալ. armé [تسليح են] [եփ. مسلحه]։ ه— اسنان ժանիքներ. défenses.

مسلخ { մէսլախ [ա] Սպանդանոց. abattoir.

مسلسل { միւսէլսէլ [ա] Շղթայակապ, շղթայածև. enchaîné [سلسله են]

مسلط { միւսէլլէթ [ա] Իշխանութիւն առած որ. qn. investi de pouvoir [تسليط են] 2. Բռնաւոր, նեղիչ. tyran, despote, vexateur.

مسلك { մէսլէք [ա] 1. Շաւիղ. sentier [سلوك են] [յփ. مسالك] 2. Ասպարէզ. carrière 3. Սկզբունք. principe 4. Ընթացք. եղանակ. démarche, manière.

مسلم { միւսլիմ [ա] 1. Մահմեդական. musulman [اسلام են] [եփ. مسلمه] [յփ. مسلمين] 2. միւսէլլէմ. Յանձնուած. livré [تسليم են] 3. Ստոյգ, աներկևան. certain, incontestable 4. [Ի.Վ.] միւսէլլէմ. Ասպետ. chevalier.

مسلمات { միւսլիմաթ*[ա] 1. Մահմեդական կանայք. musulmanes [եզ. مسلمه] 2. միւսէլլէմաթ. Ստոյգ աներկբայական բաներ choses certaines, incontestables.

مسلمان { միւսլիւման [պ] Մահմեդական. musulman [յփ. مسلمانان]։

مسلوب { մէսլուպ [ա] Յափշտակուած, կողոպտուած. enlevé, dépouillé [سلب են]։ الشعور — խելացնոր. hors de lui. fou. الامنيه — անվստահելի. méfié.

مسلوك { մէսլուք [ա] Ընթացեալ, գնացեալ. parcouru [سلوك են]։

مسلول { մէսլուլ [ա] 1. Մերկացեալ (սուր).

dégaîné [سل էն] 2. Բժշ. Թոքախտաւոր. poitrinaire, tuberculeux.

مسما { Մուսէմմա [—] Անուանեալ, կոչեալ. nommé, appelé, intitulé [تسمیه էն] [էֆ. مسماة] ։

مسمار { Միսմար [—] Գամ, բևեռ. clou: ی— ـه — սեպաձև, լայնամէտ. cunéiforme.

مسمع { Միսմա' [—] Լսելիք. ունկն. oreille [سمع էն] [ջմ. مسامع] ։

مسمن { Մուսէմմէն [—] Իւղաւոր. gras.

مسموع { Մէսմու' [—] 1. Լսուած. entendu [سمع էն] [էֆ. مسموعه] 2. Լսելի. ընդունելի. digne d'être entendu. valable: او ی— լսել. entendre. իմանալ. apprendre.

مسموعات { Մէսմու'ադ* [—] Տարաձայնութիւնք. rumeurs [مسموع էն].

مسموم { Մէսմում [—] Թունաւորեալ. empoisonné [سم էն] [էֆ. مسمومه]. ا — Թունաւորուելով. étant empoisonné.

مسمه { Միսէմմէ* [—] Ծակոտի. pore [سم էն] [ջմ. مسامات] ։

مسمی { Մուսէմմա [—] Տե՛ս voir مسما ։

مسن { Մուսինն [—] Տարիքոտ, ծեր. âgé. d'un âge avancé [էֆ. مسنه].

مسند { Մուսնէտ [—] 1. Վերագրեալ. attribué [اسناد էն] [էֆ. مسنده] 2. Ստորոգելի. attribut: الیه — Մուսնէտուն իլէյհ. ենթակայ. sujet.

مسند { Միսնէտ [—] Պաշտօն, բարձ. poste [ջմ. مساند.

مسنم { Մուսէննէմ [—] Երկրա. կողմնանկար ստուեր, կիսադէմք. profil.

مسنن { Մուսէննէն [—] 1. Ատամնաւոր, ատամնաձև. denté, dentelé [تسنین էն] 2. Մուսէննին. Ատամնաբոյժ. dentiste.

مسنون { Մէսնուն [—] Աւանդական. traditionnel [سنت էն].

مسواك { Միսվագ [—] Ատամնաքոր, քչփորիկ. cure-dent.

مسود { Մուսէվվիտ [—] Խմբագրող. rédigeur

مسوده { Մուսվէտտէ, Մուսէվվէտէ* [—] Նախագիծ, սևագիր. minute, brouillon [ջմ. مسودات]

مسئول { Մէս'ուլ [—] 1. Պատասխանատու. responsable [سئوال էն] 2. Խնդրուած. prié [ջմ. مسئولات].

مسئولیت { մէսու'ուլիյէթ* [-] Պատասխանատուութիւն. responsabilité.

مسهل { մէսհիլ [-] Լուծողական դեղ. սրբադեղ. purgatif [اسهال էն]։ شدید — ազդու սրբադեղ. drastique.

مسهوك { մէսհուք [-[ժանգահար. rouillé.

مسیب { մէսիյէպ [-] Անհոգ, անփոյթ. indolent, négligent: لك— անփութութիւն. nonchalance: انه— յանհոգս négligemment

مسیح { մէսիհ [-] Օծեալն, Մեսիա. l'Oint, Messie [مسح էն]։

مسیحا { մէսիհա [-] Մեսիա Messie: نفس — دم ‘ Յիսուսի նման բուժիչ շունչ ունեցող. dont le souffle guérit les malades.

مسیحی { մէսիհի [-] Քրիստոնեական, քրիստոնեայ. chrétien [էֆ. مسیحیه]։

مسیره { մէսիրէ* [-] Պտըտելու տեղ, ճեմելիք. զբօսավայր. promenade [سیر էն]։ گاه— ճեմելիք. promenade.

مسیل { մէսիլ [-] 1. Հոսելու տեղ. Ջրանցք, ջրմուղ. canal [سیلان էն] 2. մասիլ. Հոսեցնող. qui fait couler [اسالة էն]։

مشابه { մուշապիհ [-] Նման, համանման. ressemblant, semblant [مشابهت էն] [էֆ. مشابهه]։

مشابهت { մուշապէհէթ* [-] Նմանութիւն. ressemblance [شبه էն]։

مشاتلق { մուշթիլըք [ը] Գերեզմանատուն Հրէից. cimetière des juifs.

مشاتمه { մուշաթէմէ* [-] 1. Իրարու հայհոյել. échanger des injures [شتم էն] 2. Փոխադարձ հայհոյութիւն. échange des injures [ճէ. مشاتمات]։

مشاجره { մուշաճէրէ* [-] Կռիւ, մարտ. querelle, rixe [شجر էն]։

مشار { մուշար [-] Ցուցուած. indiqué [اشارت էն]։ بالبنان — Մատնանացոյց եղած. Նշանաւոր. montré au doigt. distingué.

مشاراليه { մուշարուն իլէյհ[-] Յիշեալ. susdit [էֆ. مشارالیها մուշարուն իլէյհա] [էրկ. مشارالیهما մուշարուն իլէյհիմա] [ճէ. مشارالیهم մուշարուն իլէյհիմ]։

مشارب { մէշարիպ* [-] ճէ. مشرب կամ مشربه ի

مشاربه } Մուշարէպէ*[-] Միասին ըմպել. boire ensemble [شرب էն] ։

مشارطه } Մուշարէթա* [-] Տես voir شرطلاشمق

مشارع } Մէշարիʻ* [-] Ճանապարհք. chemins, routes, voies.

مشارق } Մէշարիգ* [-] յգ. մշրիգի. pd. مشرق ։

مشارك } Մուշարիք [-] Մասնակից, ընկեր. participant, associé [مشاركت էն] [յգ. مشاركين] ։

مشاركت } Մուշարէքէթ*[-] 1. Մասնակցիլ, ընկերանալ. participer, s'associer [شركت էն] 2. Մասնակցութիւն, ընկերութիւն. participation, association 3. Քեր. Փոխադարձ գործողութիւն. action réciproque.

مشاطه } Մաշշաթա* [-] Հարս զարդարող (կին). coiffeuse [مشط էն] ։

مشاع } Մուշաʻ [-] Եր. Ընդհանուր. commun [اشاعه էն] [էգ. مشاعه]։

مشاعره } Մուշաʻարէ*[-] Բանաստեղծութեան մէջ մրցիլ. rivaliser avec qn. en poésie [شعر էն]։

مشاعل } Մէշաʻիլ* [-] յգ. մաշալի. pd. مشعله ։

مشاغل } Մէշաղիլ* [-] յգ. մշղալի. pd. مشغله ։

مشافهه } Մուշաֆէհէ*[-] Բերան բերնի խօսիլ s'aboucher [شفه էն] ։

مشاق } Մէշագգ* [-] յգ. մշագգաթի. pd. مشقت ։

مشام } Մէշամ* [-] Հոտոտելիք, ռունգք, քիթ odorat, nez [شم էն] ։

مشاور } Մուշավիր [-] Խորհրդական, խորհրդատու. conseiller, consultant [مشاورت էն] [յգ مشاورين] حقوق — Իրաւաբանական խորհրդական. conseiller légiste.

مشاورت } Մուշավէրէթ *[-] 1. Խորհրդակցիլ. consulter [شورى էն] 2. Խորհրդակցութիւն. consultation [յգ. مشاورات]։

مشئوم } Մէշ'ում [-] Անբարեբեր, աղիտաբեր. de mauvaise augure. funeste [شامت էն] [էգ. مشئومه]։

مشاهد } Մուշահիտ [-] 1. Տեսած. qui a vu [مشاهده էն] 2. Մուշահէտ. Տեսնուած. vu.

مشاهده } Մուշահէտէ*[-] 1. Տեսնել. voir [شهود էն] 2. Նկատութիւն, զննութիւն. observation, étude [յգ. مشاهدات] ։

مشاهیر { մէշահիր* [ա] յգ. مشهور ի. pd. مشهور ։

مشايخ { մէշայիխ مشايخ մէշայիխ *[ա] յգ. شيخ ի.

مشايعه { մուշայէա'*[ա] Մէկու մը կողմը բռնել, յարիլ. être d'une partie. adhérer.

مشبع { մուշըպպա' [ա] Յագեցուցեալ. saturé.

مشبك { մուշըպպէք [ա] Ցանկերպ, հիւսուած réticulé, entrelacé.

مشبه { մուշըպպէհ [ա] Նմանեցուցեալ. assimilé [تشبيه էն] [յգ. مشبهات]։ — صفت բայածական. adjectif dérivé du verbe. — به առ որ նմանեցուցեալ. à qui l'on assimile.

مشت { մուշթ [պ] 1. Բռունց poing 2. Կռուփ. coup de poing.

مشتا { մէշթա [ա] Ձմեռոց. quartier d'hiver

مشتاق { մուշթագ [ա] 1. Ցանկացող. յարեալ սիրով. désireux, affectionné [اشتياق էն] 2. Կարօտցած. qui soupire après: انه — կարօտիւ. avec un désir ardent.

مشتبك { մուշթէպիք [ա] Պատ ի պատ. entrelacé, compliqué [اشتباك էն].

مشتد { մուշթէտտ [ա] Սաստկացած, ծանրացած qui a pris de l'intensité, aggravé [اشتداد էն].

مشترا { մուշթէրա [ա] Գնուած acheté [اشترا էն].

مشترك { մուշթէրէք [ա] Հասարակաց. անբաժան. commun, indivise [اشتراك էն] [յգ. مشتركه]։ فصل — շափ. անձնութիւն. raison. անկիւն. arête. الميزان — Համաչափական. commensurable.

مشترك { մուշթէրիք [ա] Ընկերացող, մասնակցող. participant [اشتراك էն]. — فاعل մեղսակից. complice.

مشتري { մուշթէրի [ա] 1. Գնող. acheteur [اشترا էն] 2. Յաճախորդ. client 3. Արուսեակ, Լուսնթագ. Jupiter 4. մուշթէրա. Գնուած. acheté.

مشترن { մուշթըզըն [պ] Կռփամարտիկ. boxeur.

مشتعل { մուշթէ'իլ [ա] 1. Փռնկած. enflammé [اشتعال էն] [յգ. مشتعله] 2. Դիւրավառ. inflammable

مشتغل { մուշթէղիլ [ա] Զբաղած. պարապած. occupé [اشتغال էն].

مشتق { մ-շթագգ [ա] Ածանցեալ. dérivé [اشتقاق էն] [եզ. مشتقه] [յգ. مشتقات].

مشتکا { մ-շթէքէ [ա] 1. Այն զորմէ տրտունջ կը լինի. ce dont on se plaint [اشتكا էն] 2. Գանգատ, տրտունջ. plainte [յգ. مشتكيات]. ـه — (դէմ). զորմէ տրտունջ կը լինի. dont on se plaint.

مشتکی { մ-շթէքի [ա] 1. Գանգատաւոր. plaignant [اشتكا էն] [եզ. مشتكيه] 2. մ-շթէքէ Տես voir مشتكا.

مشتمل { մ-շթէմիլ [ա] 1. Պարունակող, բովանդակած. contenant, renfermé [اشتمال էն] [եզ. مشتمله] 2. մ-շթէմէլ. Պարունակեալ. contenu, renfermé,

مشتملات { մ-շթէմէլաթ* [ա] Պարունակեալք, պարփակեալք. choses contenues. contenances.

مشته { մ-շթէ [պ] Կռուփ. coup de poing [պ. մուշթա].

مشتها { մ-շթէհա [ա] Տենչեալ. convoité [اشتها էն] [յգ. مشتهيات].

مشتهر { մ-շթէհիր [ա] Անուանի, հռչակաւոր. renommé, célèbre [اشتهار էն] [եզ. مشتهره].

مشتهی { մ-շթէհի [ա] 1. Ցանկացող, տենչացող. qui désire, convoite [اشتهاء էն] 2. մ-շթէհա. Տե՛ս voir مشتها.

مشتی { մ-շթի [պ] Ափ մի. une poignée.

مشجره { մէշճէրէ* [ա] Անտառ, ծառաստան. bosquet. lieu plein d'arbres [شجر էն].

مشحون { մէշհուն [ա] Լի, լեցուն. plein [եզ. مشحونه].

مشخص { մ-շախխաս [ա] 1. Անձնաւորեալ. personnifié [تشخيص էն] 2. Բժշ. Ախտին տեսակը հաստատուած. constaté par le diagnostic.

مشدد { մ-շէտտիտ [ա] 1. Սաստկացուցիչ. qui donne de l'intensité [تشديد էն] [եզ. مشدده] 2. Իրաւ. Ծանրացուցիչ, խստացուցիչ aggravant 3. Քեր. Թէշտիտ ունեցող. qui porte le signe techdid.

مشرب { մէշրէպ [ա] Բնութիւն, բոյս բարուց. caractère, naturel [شرب էն] [յգ. مشارب].

مشربه { մէշրէպէ* [ա] Ըմպանակ (մաշրապայ).

gobelet [مشربه‌لر] [ջմ. مشارب] ։

مشرح { Մուշէրրիհ [—] 1. Անդամազննիչ. anatomiste [تشريح էն] [ջմ. مشرحين] 2. Մուշէրրահ. Անդամահերձեալ. disséqué.

مشرط { Միշրադ [—] մէջ. Նշտարոց. bistouri.

مشرف { Մուշրիֆ [—] 1. Մերձ. près de [اشراف էն] 2. Մուշէրրէֆ. Պատուեալ, փառաւորեալ. honoré [تشريف էն] 3. Մուշէրրիֆ Պատուաբեր. honorifique.

مشرق { Մէշրըգ [—] 1. Ծագման տեղի. lieu où se lève [شرق էն] [ջմ. مشارق] 2. Արևելք. levant : ـی— Արևելեան. oriental. ـین— Արևելք արեւմուտք. est ouest.

مشرك { Մուշրիք [—] 1. Ընկերացնող. qui fait associer [اشراك էն] [ջմ. مشركين] 2. Բազմաստուածեան. polythéiste.

مشروب { Մէշրուպ [—] 1. Խմուած. bu [شرب էն] 2. Ըմպելի. boisson.

مشروبات { Մէշրուպաթ* [—] Ըմպելիք. boissons, liqueurs.

مشروح { Մէշրուհ [—] Բացատրուած. expliqué [شرح էն] [էգ. مشروحه]

مشروط { Մէշրուդ [—] 1. Պայմանեալ. stipulé [شرط էն] [էգ. مشروطه] 2. Սահմանադրական. constitutionnel: ـیت— սահմանադրական կառավարութիւն. gouvernement constitutionnel.

مشروع { Մէշրու' [—] Օրինաւոր, օրինական. légal, légitime [شرع էն] [էգ. مشروعه] ։

مشط { Մուշդ [—] Սանտր. peigne : اليد — մերնաձեռն. métacarpe. — القدم մերնաթաթ. métatarse.

مشعر { Մուշ'իր [—] 1. Ծանուցանող, յայտնող. déclarant [اشعار էն] 2. Մուշա''ար. Աղուամազոտ ծածկուած. pubescent

مشعشع { Մուշա'շա' [—] Շքեղ, փայլուն. splendide, éclatant [شعشعه էն] [էգ. مشعشه] ։

مشعع { Մուշա''ա' [—] Ճառագայթող, Ճառագայթաձև. rayonnant.

مشعله { Մէշ'ալէ, Մէշ'ալէ*[—] Ջահ. flambeau [شعله էն] [ջմ. مشاعل] ։

مشغله { Մէշղալէ* [—] Զբաղում. occupation [شغل էն] [ջմ. مشاغل] ։

مشغوف { Մէշղու-ֆ[ա] Խեւլա-յեղ. maniaque.

مشغول { Մէշղու-լ[ա] Զբաղ-եալ. occupé[شغلدن

مشغوليت { Մէշղու-լիյէթ* [ա] Զբաղումն, գործ. occupation.

مشفق { Մէ-շֆէք [ա] Կարեկից, գորովագութ compassionate, tendre [اشفاق دن] [مشفقه دն] ، ـانه — խանդաղատանօք. tendrement. գորովալից. tendre.

مشق { Մէշք [ա] 1. Օրինակ. modèle 2. Վարժութիւն. exercice.

مشقت { Մէշագգաթ*[ա] Յոգնութիւն, նեղութիւն, տառապանք, դժուարութիւն. fatigue, peine, souffrance,difficulté[مشاق ﺝ]

مشقوق { Մէշգու-գ [ա] Երկճեղ. bifide[شقدن]

مشك { Մի-սկ [պ] Մուշկ. musc.

مشكات { Միշքեաթ* [ա] Պատի խորշ. niche.

مشكبار { Մի-սկպար [պ] Մըշկաբոյր. qui répand le musc. musqué.

مشكل { Մու-շքիլ[ա] 1. Դժուար. difficile [اشكال دن] [مشكله ﺝ] 2. Նեղութիւն. difficulté [مشكلات ﺝ]

3. Մու-շէքքէլ. Ձեւաւոր, տեսուն. bien formé [تشكيل دن]
4. Վիթխարի. gigantesque
5. Պատկառելի. imposant
6. Մու-շէքքիլ. Ձեւակերպող, կազմող. qui forme.

مشكلپسند { Մու-շքիլփէսէնտ[պ] Դժուարահաճ. difficile, exigeant.

مشكلكشا { Մու-շքիլքիւշա [պ] Դժուարութիւնը հարթող. qui aplanit des difficultés.

مشكللنمك { Մու-շքիլլէնմէք [թ] Դժուարանալ. devenir difficile.

مشكور { Մէշքու-ր [ա] Գոհունակելի. satisfaisant [شكر دن] [مشكوره ﺝ]

مشكوك { Մէշքու-ք [ա] 1. Տարակուսելի. douteux [شك دن] [مشكوكه ﺝ] 2. Կասկածելի. soupçonneux

مشكين { Մի-սկին [պ] Մշկահոտ. musqué.

مشلح { Մաշլահ [թ] Տառատակ. casaque.

مشمئز { Մու-շմէ'իզ [ա] 1. Գարշող. qui éprouve de l'horreur pour [اشمئزاز دن] 2. Զահի հարեալ. saisi de frayeur.

مشمش { Միշմիշ[ա] Ծիրան. abricot.

مشمع { Մուշէմմա՛ [ա] Մո-մաղօծ. ciré 2. Մոմաղօծ կտաւ. toile cirée [տղտա. մուշամպա]։

مشمول { Մէշմուլ [ա] Պա-րունակեալ, բո-վանդակեալ. enveloppé, embrassé [شمول էն]։

مشوار { Մէշվար [ա] Ընթացք, վարք. conduite.

مشورت { Մէշվէրէթ * [ա] Խորհրդակցու-թիւն, խորհուրդ. consultation, délibération [شوری էն]

مشوش { Մուշէվվէշ [ա] Խառ-նակ, շփոթ. embrouillé, confus [تشویش էն]։

مشوق { Մուշէվվիք [ա] 1. Քաջալերող. qui exhorte [تشویق էն] [ժք مشوقین] 2. Դրդող. qui excite.

مشوك { Մուշէվվէք [ա] Փը-շոտ. épineux.

مشه { Մէշէ [ի] Տե՛ս. voir میشه։

مشهد { Մէշհէտ [ա] 1. Մէ-կու մը նահատակ-ուած տեղը. lieu où qn. a subi le martyre [شهادت էն] 2. Մարտիրոսարան. tombeau d'un martyr.

مشهق { Մուշհիք [ա] Ներ-շնչման, շնչե-լու. inspirateur.

مشهود { Մէշհուտ [ա] Տե-սնուած, տեսած. vu [شهادت էն] [էք. مشهوده]։

مشهور { Մէշհուր [ա] Ան-ուանի, Հռչա-կաւոր. célèbre, fameux [شهرت էն] [էք. مشهوره] [ժք. مشاهیر ، مشهورین]։

مشی { Մէշի՛ [ա] 1. Քա-լել, գնալ. marcher 2. Գնացք. marche.

مشیئت { Մէշիէթ*[ա] Կամք. volonté.

مشیب { Մէշիպ[ա] Ալեւորու-թիւն. vieillesse.

مشیت { Մէշիէթ*[ա] 1. Գը-նացք. marche 2. Մէ՛շիյէթ. Կամք. volonté.

مشیخت { Մէշիյէխէթ*[ա] Աս-տիճան, հանգա-մանք شیخի. dignité et qualité d'un شیخ ، اسلامیه — դեսպանու-թիւն մահմետականաց. poste du pontife de l'islamisme.

مشید { Մուշէյյէտ [ա] 1. Ամրացնող qui rend solide [تشیید էն] 2. Մուշէյյէտ Ամրակառոյց. construit solidement [էք. مشیده]։

مشیر { Մուշիր [ա] 1. Ցու-ցիչ. indicateur [اشارت էն] 2. Հրամայող, հրամանատար. commandant [ժք. مشیران] 3. Մարաջախտ. maréchal.

مشیریت { Մուշիրիյյեթ* [—] مشیرلك Մուշիրլիք[Ե] Մարաջախտութիւն. maréchalat.

مشیمه { Մեշիմէ*[—] 1. Թաղանթք սաղմի. ազբենկեր. arrière-faix 2. Արգանդ. matrice.

مشیمیه { Մեշիմիյյէ*[—]Ներքենի. choroïde.

مشین { Մեշին [Ե] Տե՛ս. voir میشین.

مص { Մաս [—] Ծծել, քամել. sucer.

مصائب { Մեսաիպ* [—] յհ. مصیبتի. pd. مصیبت

مصاب { Մուսապ [—] 1. Արկածեալ. atteint, frappé d'un malheur [اصابت էն] [յհ. مصابین] 2. Ենթակայ sujet 3. Բժշ. Հարեալ, ըղջգածեալ. affecté.

مصابرت { Մուսապերեթ* [—] Համբերութիւն. patience [صبر էն].

مصابیح { Մեսապիհ* [—] յհ. مصباحի. pd. مصباح

مصاحب { Մուսահիպ [—] 1. Խոստակից արքայի. compagnon d'un roi [مصاحبت էն] 2. Մեծ ներքինի grand eunuque.

مصاحبت { Մուսահապեթ* [—] 1. Ընկերանալ, խօսակցիլ. tenir compagnie, s'entretenir [صحبت էն] 2. Ընկերութիւն, խօսակցութիւն compagnie, entretien.

مصاحف { Մեսահիֆ* [—] յհ. مصحفի. pd. مصحف

مصاد { Մասատ [Ե] Արոց. fusil (de boucher).

مصادر { Մեսատիր* [—] յհ. مصدرի. pd. مصدر.

مصادره { Մուսատերէ* [—] Յարքունիս գրաւել. confisquer 2. Գրաւում. confiscation.

مصادف { Մուսատիֆ[—] Հանդիպած. rencontré [مصادف էն]; او — ի միասին դիպիլ. coïncider.

مصادفه { Մուսատեֆէ* [—] Հանդիպել, պատահիլ rencontrer, coïncider

مصادقت { Մուսատաքաթ* [—] Հաւատարմութիւն, անկեղծութիւն. fidélité, sincérité [صدق էն].

مصادمه { Մուսատեմէ* [—] 1. Բաղխիլ. se choquer [صدمه էն] 2. Բաղխում. collision [յհ. مصادمات] 3. Ընդհարում, կռիւ. conflit.

مصارعه { Մուսարեա* [—] Ըմբշամարտութիւն. lutte [صرعه էն].

مصارف { Մեսարիֆ مصارفات* [—] Ծախսեր.

frais, dépenses [ճղ. مصرف]։

مصاعب { մէսա՛իպ*[ա] Դըժուարութիւնք. difficultés [ճղ. مصعبه]։

مصاف { մէսաֆֆ* [ա] յդ. مصفه. pd. مصف ։

مصافات { մէսաֆաթ*[ա] Անկեղծութիւն. sincérité [صفوت էն]։

مصافحه { մէսաֆէհա*[ա] Իրարու ձեռք տալ. se donner la main.

مصال { մէսալ. Վէպ, առասպել, պատմութիւն, առակ fable, conte, parabole [Նաքր. مثل էն]։

مصالبه { մէսալէպէ*[ա] Գըծերուն զիրար խաչաձև կարելը. entre-croisement [صليب էն]։

مصالح { մէսալիհ* [ա] Գործեր. affaires, œuvres [ճղ. مصلحت]։

مصالحه { մէսալէհա* [ա] 1. Հաշտութիւն. paix, réconciliation [صلح էն] 2. Հաշտուիլ. se réconcilier.

مصباح { միսպահ [ա] Ճրագ. chandelle, lumière [յդ. مصابيح]։

مصبع { մէսպա՛[ա] Մատնաձև. digité.

مصبوغ { մէսպուղ [ա] Ներկուած. teint.

مصحح { մուսահհիհ [ա] 1. Սրբագրիչ, ուղղիչ. correcteur [تصحيح էն] 2. մուսահհահ. Սրբագրուած. corrigé [իգ. مصححه]։

مصحف { մուսհաֆ [ա] Կուրան. le Coran [յդ. مصاحف]։

مصحوب { մասհուպ [ա] Ընկերացեալ. accompagné: — ایله Հանդերձ, ընկերացեալ. en compagnie.

مصداق { միստագ [ա] Հաստատիչ խօսք. parole prouvante [صدق էն]։

مصدر { մաստար[ա] 1. Տեղի որմէ կը ծագի բան մը. աղբիւր. lieu d'où provient qc.. source [صدور էն] [յդ. مصادر] 2. քեր. Աներևոյթ infinitif: ی— ՝ پ— աներևութական. relatif à l'infinitif. — اسم բայանուն. substantif verbal. ـيت— վերացական անուն. nom abstrait.

مصدق { մուսատտըգ [ա] 1. Վաւերացնող, հաստատող. ratifiant, constatant [تصديق էն] [իգ. مصدقه] 2. մուսատտագ. Վաւերացուած, հաստատուած. ratifié, légalisé, constaté.

مصر { միսր [ա] 1. Մեծ քաղաք. citée [յդ.

امصار] 2. կամ մըսըր* Եգիպտոս. Égypte 3. մուսիրր. Պնդող, յամառող. persistant [اصرار էն]: ـاً ، ـانه մուսիրրէն. պնդելով. avec persistance. لى— եգիպտացի. égyptien.

مصراع { մըսրա‘ [ա] 1. Դըրան փեղկ. battant (de porte) [صرعه էն] 2. Ստիքերոն. տող մը ոտանաւոր. un vers.

مصرح { մուսարրահ [ա] Լուսաբանեալ. բացորոշ. éclairé, explicit, exprès [تصريح էն]: اً— բացորոշապէս. expressément.

مصرع { մըսրա‘ [ա] Պատնէնիկ (անկոց). valve.

مصرف { մասրաֆ [ա] 1. Ծախս. frais, dépense [صرف էն] [յգ. مصارف] 2. մուսարրիֆ. բժշ. Դարձուցիչ. révulsif [تصريف էն]:

مصروع { մասրու‘ [ա] Լուսնոտ épileptique [صرعه էն] [յգ. مصروعين]:

مصروف { մասրուֆ [ա] 1. Ծախսուած. dépensé [صرف էն] [իգ. مصروفه] 2. Փոխուած, դարձուած. changé,détourné: ى— ծախսում. action de dépenser.

مصرى { մըսրի [ա] Եգիպտական. égyptien [իգ. مصريه]:

مصطبه { մըսթապէ, մասթապա* [ա] Երկայն նստարան, աթոռ. banc pour s'asseoir [յգ. مصاطب]:

مصطفى { մուսթաֆա مصطفا [ա] Ընտրեալ. élu, choisi [اصطفا էն]:

مصطلح { մուսթալահ [ա] Արուեստական, ամենեցունց ընկալեալ (բառ, ասացուած). (mot, terme) technique, conventionnel [اصطلاح էն] [յգ. مصطلحات]:

مصعد { մըս‘ատ [ա] ‡ քիմ. Վերացուցիչ աման. sublimatoire [صعود էն]:

مصعاد { մըս‘ատ [ա] Սանդուխ. escalier [صعود էն]:

مصعد { մուս‘ատ [ա] Վերացեալ սնդիկ. sublimé [اصعاد էն]:

مصغر { մուսաղղար [ա] 1. Փոքրկացուցեալ. amoindri [تصغير էն] 2. քեր. Նուազական. diminutif.

مصفا { մուսաֆֆա [ա] Զտեալ. raffiné [تصفيه էն] [իգ. مصفاة]:

مصفات { մըսֆաթ* [ա] 1. Զտիչ գործի. dépuratoire [صفوت էն] 2. Մա-

մաղանման ոսկր. ethmoïde.

مصفى { Մուսաֆֆա [ա] 1. Զտեալ. raffiné [تصفيه էն] 2. Մուսաֆֆի. Զտիչ. raffineur [եզ. مصفيه] ։ — اخلاط մաքրիչ հիւթոց. dépuratif.

مصقله { Մըսգալէ* مصقل Միսգալ [ա] Ցոլիչ գործի. polissoire [صيقل էն] [յզ. مصاقل] [ռամ. մասխալա] ։ جى— Մըսգըլճի. polisseur. ا — ցոլել, փայլեցնել. polir.

مصل { Մասլ [ա] Ջրային մասն (հիւթոց) sérosité. اللبن — շիճուկ. petit-lait.

مصلا { Մուսալլա [ա] 1. Աղօթավայր. lieu où l'on fait la prière [تصليه էն] 2. Հանգստարան. pierre sur laquelle on pose le cercueil.

مصلاق { Մըսլագ [ի] 1. Մշտահոս աղբիւր. fontaine qui coule toujours 2. Գուռ, աւազան. abreuvoir, bassin.

مصلح { Մուսլիհ [ա] 1. Հաշտարար. conciliateur [اصلاح էն] [եզ. مصلحه] [յզ. مصلحون] 2. Բարեկարգիչ, բարւոքիչ. réformateur, améliorateur 3. Եմլ. Ամոքիչ. correctif.

مصلحت { Մասլահաթ* [ա] Գործ. affaire [صلاح էն] [յզ. مصالح] ։

مصلحتكذار { Մասլահաթկիւզար [պ] Գործակատար. chargé d'affaires.

مصلوب { Մասլուպ [ա] 1. Կախուած. pendu [صلب էն] 2. Խաչեալ. crucifié [صليب էն].

مصلی { Մուսալլի [ա] 1. Աղօթող. qui fait des prières [تصليه էն] 2. Մուսալլա. Տե՛ս voir مصلا 3. Մասլի. Եմլ. Ջրային, Շճային. séreux [եզ. مصليه].

مصمم { Մուսամմամ [ա] Հաստատեալ որոշուած, մտադրուած. résolu, décidé définitivement, projeté [تصميم էն] [եզ. مصممه].

مصنع { Մուսաննա' [ա] 1. Շինծու, կեղծ. artificiel, fictif [تصنيع էն] [եզ. مصنعه] 2. Ճարտարարուեստագործ, հանճարեղ. ingénieux.

مصنف { Մուսաննիֆ [ա] 1. Հեղինակ, յօրինող, մատենագիր. auteur [تصنيف էն] 2. Մուսաննեֆ. Յօրինեալ, երկ. composé, ouvrage [յզ. مصنفات].

مصنوع { Մասնու' [ա] 1. Շինուած, շինած

fabriqué, fait [صنع էն] [էգ. مصنوعه] [ջէ. مصنوعات] 2. ըՍտեղծուած. créé.

مصور { մուսավվէր [—] 1. Կերպարանող. qui façonne [تصوير էն] [էգ. مصوره] 2. Նկարող. dessinateur 3. Մուսավվէր. Կերպարանեալ. façonné 4. Պատկերազարդ. illustré.

مصوغ { մասուղ [—] Ձուլուած. moulé.

مصون { մասուն [—] 1. Պահպանեալ. préservé [صيانت էն] 2. Անքոյթ, յապահով, զերծ. à l'abri de.

مصيب { մուսիպ [—] 1. Դիպող, դիպած. qui atteint, qui est échu [اصابت էն] [էգ. مصيبه] 2. Ուղիղ. droit, juste: حصهٔ —ه ուղ-հական, անձնիւր բաժին. quote-part.

مصيبت { մուսիպէթ* [—] 1. Արկած, պատահար, փորձանք. malheur. coup du sort. adversité [ջէ. مصائب] 2. [Ռ. Գ.] Անպիտան, չար. misérable, méchant. لى— աղիտաբեր. fatal.

مصير { մասիր [—] 1. Գոյացած տեղ. lieu où existe qc. [صيرورت էն] 2. Դիմաքան, ապաւէն. retraite

مصيقل { մուսայքալ [—] Ցըղկուած. poli. [صيقل էն].

مضاد { մուզատտ [—] 1. Հակառակ. contraire [مضاده էն] 2. Հակա. anti: Առյ. سم — անդեղեայ. antidote. داء زهره — հակափրոդիտեան. antivénérien.

مضاده { մուզատտէ* [—] Հակառակութիւն. contrariété [ضد էն].

مضار { մազարր* [—] Վնասներ. dommages, pertes [էզ. مضرت].

مضارب { մուզարիպ [—] 1. Ծեծկուող. qui se bat [مضاربه էն] 2. Իրաւ. Գլխագրող որ է տէր դրամագլխի. commanditaire.

مضاربه { մուզարէպէ* [—] 1. Իրարու զարնել. se battre [ضرب էն] 2. Կռիւ, մարտ. rixe [ջէ. مضاربات] 3. Իրաւ. Գլխագրութիւն որ տեսակ մը ընկերութիւն է և կը տրամադրէ մի կողմէն՝ դրամագլուխ դնել և միւս կողմէն՝ աշխատիլ. société en commandite.

مضارع { մուզարի՛ [—] Քեր. Անորիշ ներկայ. aoriste. indicatif présent.

مضاعف { մուզա՛աֆ [—] 1. կրկնեալ, կրկին. redoublé [էք. مضاعفه] 2. քէր. Արմատական գրերէն Ա. և Բ.ը նոյնանուն եղող բառ. mot où la seconde et la troisième lettre sont les mêmes: ـه اصول կրկնատու-մար. partie double.

مضاف { մուզաֆ [—] 1. Մի-ացուած. annexé, joint [اضافه էն] [էք. مضافه] 2. քէր. Յատկացեալ. nom annexé à un complément : اليه — սեռական, յատկացու-ցիչ. génitif, nom au génitif. complément du nom.

مضافات { մուզաֆաթ* [—] Յա-րակից մասունք. dépendances. annexes.

مضامين { մըզամին* [—] 1. Ի-մաստներ. sens 2. յք. مضمونի. pd. مضمون،

مضايقه { մուզայեգէ* [—] Նեղութիւն, անձ-կութիւն. détresse, gêne.

مضبط { մըզպադ [—] Արգե-լակ. arrêt.

مضبطه { մազպադա* [—] Տե-ղեկագիր rapport. procès-verbal [ضبط է [յք. مضابط]

مضبوط { մազպուդ [—] 1. Տիրուած. conquis [ضبط էն] [էք. مضبوطه] 2. ժողովեալ. rassemblé 3. կազմիկ. bien disposé 4. Ըմբռնուած. saisi 5. Արձա-նագրուած. inscrit 6. Ամ-փոփ, սեղմ. resserré, concis 7. երգ. Ծանօթ. connu.

مضجر { մուզճիր [—] Նեղա-ցուցիչ. gênant.

مضجع { մըզճա՛ [—] 1. Պառ-կելոյ տեղի. lieu où l'on se couche 2. Գե-րեզման. tombeau.

مضحك { մուզհիք [—] 1. Ծաղրածու. badin, bouffon [էք. مضحكه] 2. Ծաղրաշարժ. facétieux.

مضحكه { մուզհիքէ* [—] 1. Ծաղրածութիւն badinage 2. Ծաղրաշարժ բան. facétie [յք. مضحكات].

مضر { մուզըրր [—] Վնասա-կար. nuisible [اضرار էն] [էք. مضره].

مضراب { մըզրապ [—] Հա-րիչ քնարի. կը-տնդող. plectre [ضرب էն].

مضرت { մազարրաթ* [—] Վը-նաս. préjudice, tort [ضرر էն] [յք. مضرات، مضار] لـ— Վնասակար. nuisible.

مضروب { մազրուպ [—] 1. Զարնուած frappé, battu [ضربէն] [էք. مضروبه] 2. Թուա. Բազմապատկելի.

multiplicande: فيه — բազմապատկող. multiplicateur. اصلی — արտադրիչ. facteur premier.

مضطر { մուզթար [—] 1. Նեղը մնացած. gêné. poussé à bout [اضطرار էն] 2. Ստիպեալ. contraint.

مضطرب { մուզթարիպ [—] Տագնապեալ, խռովեալ. en souffrance, troublé, affligé [اضطراب էն]. [էֆ. مضطربه].

مضعف { մուզաաըֆ [—] Կրկնապատկող. duplicateur [اضعاف էն].

مضغ { մազղ [—] Ծամելն. mastication.

مضغوط { մազղուտ [—] Ճնշուած comprimé

مضغه { մուզղա* [—] Ծամելու նիւթ, ծամոն. mâchicatoire.

مضل { մուզիլ [—] Մոլորեցուցիչ, հրապուրող. séducteur [اضلال էն].

مضمار { միզմար [—] Ձիարձակարան, ասպարէզ. hippodrome.

مضمحل { մուզմահիլ [—] Փճացած, կործանած. anéanti, détruit [اضمحلال էն].

مضمر { մուզմէր [—] 1. Թաքուցեալ. caché [اضمار էն] 2. Զօրութեամբ իմացեալ. sous-entendu.

مضموم { մազմում [—] էօթրէօլ. muni de eutré [ضمه էն] [էֆ. مضمومه].

مضمون { մազմուն [—] 1. Իմաստ, բովանդակութիւն, միտք. sens, contenu [ضمن էն] [ճէ. مضامين] 2. Խորհրդաւոր խօսք. parole mystique 3. Երաշխաւորելի. amendable [ضمان էն]

مضی { մուզի' [—] Լուսաւոր, լուսաւոր. lumineux, luisant [اضائه էն] [էֆ. مضیئه].

مضیق { մուզիգ [—] 1. Նեղացնող. qui rend étroit 2. Նեղ. étroit 3. Անատոմ. Էէֆ. կծկիչ. constricteur 4. Մազիգ. Անձուկ վայր. lieu étroit [ضیق էն] 5. Նեղուց. détroit.

مطابخ { մաթապըխ* [—] Խոհանոցք. cuisines.

مطابق { մուդապըգ [—] Համաձայն. conforme [مطابقت էն].

مطابقت { մուդապագաթ* [—] 1. Համաձայնիլ s'accorder [طبق էն] 2. Համաձայնութիւն. conformité.

مطاع { մուդա' [—] Հնազանդեալ. à qui l'on obéit [اطاعت էն].

مطاف { մադաֆ [ա] Տեղի որոյ շուրջը կը դառնան. lieu autour duquel on tourne.

مطالب { մեդալիպ* [ա] յգ. مطلبի. pd. مطلب:

مطالبه { մէդալեպէ* [ա] 1. Պահանջել. exiger [طلب էն] 2. Պահանջում. exigence [յգ. مطالبات]:

مطالع { մեդալի'* [ա] յգ. مطلعի. pd. مطلع:

مطالعه { մէդալէ'ա* [ա] 1. Խոկալ. méditer [طلوع էն] 2. Ընթեռնուլ. lire 3. Դիտողութիւն. observation [յգ. مطالعات] 4. Ընթերցում. lecture.

مطاوع { մէդավի' [ա] 1. Հնազանդ. obéissant [مطاوعت էն] 2. Քեր. Կրաւորականական չեզոք. verbe réfléchi.

مطاوعت { մէդավէ'ադ* [ա] 1. Հնազանդիլ. obéir [طوع էն] 2. Հնազանդութիւն. obéissance 3. Քեր. Կրաւորականական չեզոքութիւն. sens d'un verbe réfléchi.

مطايا { մէդայա* [ա] յգ. مطيهի. pd. مطيه:

مطايبه { մէդայէպէ* [ա] 1. Կատակաբանել. plaisanter [طيب էն] 2. Կատակաբանութիւն. bon mot, facétie [յգ. مطايبات]:

مطبخ { մադպախ [ա] Խոհանոց. cuisine [طبخ էն] [յգ. مطابخ] [ռամկ. մուդվագ]

مطبعه { մադպա'ա*[ա] Տպարան. imprimerie [طبع էն] [յգ. مطابع]: ـجى — տպագրանապետ. imprimeur.

مطبوخ { մադպուխ [ա] 1. Եփուած. cuit [طبخ էն] [էգ. مطبوخه] 2. Թուաջուր. décoction.

مطبوع { մադպու' [ա] 1. Տպեալ. imprimé [طبع էն] [էգ. مطبوعه] 2. Ախորժահաճոյ. agréable.

مطحون { մադհուն [ա] Աղացեալ, մանրուած. moulu [طحن էն]:

مطر { մադար [ա] Անձրև. pluie [յգ. امطار]:

مطرا { մուդարրա [ա] Թարմ frais: — ساز զովարար. rafraîchissant.

مطراباز { մուդրապազ [թ] 1. Խաբեբայ. fourbe 2. Խիստ աժան առնող և խիստ սուղ ծախող. կրկնավաճառ. qui achète très bon marché et vend très cher. revendeur [ռամկ. مطرالباز էն]:

مطراق { մըթրագ [ա] 1. Գաւազան. bâton 2. Սրախաղութեան սուր fleuret d'escrime. باز — սրախաղաց. escrimeur.

مطران { մաթրան [ա] Եպիսկոպոս. évêque.

مطرب { մութրիպ [ա] Երգիչ նուագածու. musicien chanteur.

مطرد { մութթարիտ [ա] Միօրինակ, Համաձայն uniforme, conforme [اطراد էն] [էգ. مطرده] — قاعدهٔ — ընդհանուր կանոն. règle générale. ـ — առանց բացառութեան. միօրինակ կերպիւ. sans exception. uniformément.

مطرز { մութարրէզ [ա] Զարդարուած. orné.

مطرقه { մըթրագա* [ա] 1. Մուրճ. marteau 2. Գաւազան. bâton.

مطروح { մաթրուհ [ա] 1. Նետուած. jeté [طرح էն] 2. Հաստատուած, դրուած. imposé.

مطرود { մաթրուտ [ա] Վտարուած. chassé [طرد էն] [յգ. مطرودین].

مطروش { մաթրուշ [թրք.] Ածիլուած. rasé [تراش էն].

مطره { մաթարա* [ա] 1. Հաղաղակ, կաշեայ սրուակ, տոմսան. flacon de cuir. bidon 2. գէմ. Ապակեփող. matras.

مطعوم { մըթ'ում [ա] 1. Կերուած. mangé [طعم էն] 2. Ուտելի. comestible [յգ. مطعومات].

مطعون { մըթ'ուն [ա] 1. Թամբասուած. médit [طعن էն] 2. Ժանտախտի բռնուած. atteint de peste.

مطفی { մութֆի [ա] 1. Շիջուցող. qui éteint [اطفا էն] 2. Մարած. éteint.

مطقب { մութագգաբ [ի] Տե՛ս voir مثقب.

مطلا { մութալլա [ա] Ոսկեզօծ. doré.

مطلب { մաթլէպ [ա] 1. Պահանջում. exigence [طلب էն] [յգ. مطالب] 2. Նպատակ, ուզած. objet, but. désir.

مطلسم { մութալսէմ [ա] Յուռութեալ. muni de talisman [طلسم էն].

مطلع { մաթլէ' [ա] 1. Ծագման կէտ. ելից տեղ. point d'où se lève qc.. lieu de sortie [طلوع էն] [յգ. مطالع] 2. Առաջին տուն երկտող քերթուածի. premier dis-

tique d'un poème 3. մադ-լաէ՛. Վերահասու, իրազեկ. informé, saisi, instruit [اطلاع էն].

مطلق { մութլագ [ـ] 1. Բացարձակ. absolu [اطلاق էն] [էֆ. مطلقه] 2. [Բ.գ.] Անպատճառ. en tout cas : — وكيل լիազօր փոխանորդ. plénipotentiaire.

مطلقا { մութլագա [ـ] Ինչ որ ալ ըլլայ, անպատճառ. en tout cas.

مطلوب { մաթլուպ [ـ] 1. Պահանջուած, ուզուած. exigé, voulu [طلب էն] [էֆ. مطلوبه] 2. Պահանջ, պահանջք. créance, avoir [ջէ. مطلوبات] 3. Խնդրուած, կամեցուած. désir : وجهله — ‘ — یروجه պէտք եղածին պէս. comme il faut.

مطمئن { մութմային [ـ] Անդորր և ապահով. tranquil et sûr [اطمئنان էն] [էֆ. مطمئنه]. ا — յապահովի. en sûreté.

مطمث { մութմիս [ـ] Արիւնաւէտ դեղ. hémagogue.

مطمح { մաթմահ [ـ] Մէկու մը աչնչանօք նայած տեղը կամ առարկայն. lieu ou objet que l'on regarde avec des yeux avides [طمع էն].

مطمور { մաթմուր [ـ] Թաղուած. enseveli: ـه — գետնափոր. cave.

مطنطن { մութանթան [ـ] Շքեղ. pompeux [طنطنه էն] [էֆ. مطنطنه].

مطول { մութավվէլ [ـ] 1. Երկարեալ. allongé [تطويل էն] [էֆ. مطوله] 2. Ընդարձակ. détaillé.

مطوى { մաթվի [ـ] Ծալլուած. plié [طى էն] [էֆ. مطويه].

مطويا { մաթվիյէն [ـ] 1. Ծալլուած ըլլալով. étant ployé 2. Առանձնափակեալ. ci-inclus.

مطهر { մութահհիր [ـ] 1. Մաքրող. purifiant [تطهير էն] [էֆ. مطهره] 2. մութահհէր. Մաքրուած. purifié 3. Նուիրական, սուրբ. sacré, pur : روضهٔ — շերիֆ Մուհամմէտի. sépulcre de Mahomet.

مطهره { մաթհարա Թասը. مطهره էն.

مطيب { մութայյիպ [ـ] 1. Անուշահոտ դարձող. qui parfume [تطييب էն] 2. Անուշունք. parfum [ջէ. مطيبات] 3. մութայյէպ. Անու-

շահատ գործուած. parfumé.

مطبا { մու-թա-յէնէդէն [–] 1. Հոգածութեան առարկայ լինելով. étant l'objet de solicitude 2. Հանգստաւէտ կերպիւ. confortablement.

مطيع { մու-դի‘ [–] 1. Հնազանդ. obéissant [اطاعت էն] [էփ. مطيعه] 2. Խաղաղ. paisible.

مطيه { մու-դը-յէ* [–] Հեծանելի, գրաստ. monture [ջէ. مطايا].

مظالم { մէզա-լիմ* [–] Հարըստահարութիւնք. oppressions [էզ. ظلم ‘ مظلمه].

مظاهر { մու-զա-հիր [–] 1. Ձեռնտու. aide [مظاهرت էն] 2. մըզա-հիր*. ջէ. مظهر ի. pd. مظهر.

مظاهرت { մու-զա-հէրէթ* [–] 1. Թիկունք տալ. օգնել. venir en aide, soutenir [ظهر էն] 2. Օգնութիւն. aide, secours.

مظروف { մազրուֆ [–] 1. Անօթի մը մէջ դրուած. contenu dans un vase [ظرف էն] 2. Ներփակեալ. inclus 3. Պարունակութիւն. conteuu: ا— ասսա ներփակեալ. ci-inclus.

مظفر { մու-զաֆ-ֆէր [–] 1. Յաղթական. victorieux 2. Յաջողեալ. réussi

مظلف { մու-զալլէֆ [–] Սըմբակաւոր, կճղակաւոր. ongulé.

مظلم { մու-զլիմ [–] Խաւար, մթին. obscur [էփ. مظلمه].

مظلمه { մա-զլէ-մէ* [–] Տե՛ս. voir ظلم.

مظلوم { մազլում [–] Հարստահարեալ, բռնաբարեալ. opprimé, violé [ظلم էն] [էփ مظلومه] [ջէ مظلومين] 2. Հեզ, հեզիկ. doux, docile: انه — հեզութեամբ. avec douceur. Հեզիկ. doux.

مظلوميت { մազլու-միյէթ*[–] 1. Հարստահարելութիւն. état d'un opprimé 2. Հեզութիւն. Հլութիւն. douceur, docilité.

مظنه { մազաննէ* [–] Կասկածանաց տեղի. lieu de soupçon [ظن էն]. سوء — կասկածելի. suspect.

مظنون { մազնուն [–] 1. Կարծուած. présumé [ظن էն] [էփ. مظنونه] 2. Կասկածեալ. soupçonné: عليه — ամբաստանեալ, կասկածելի. prévenu [էզէ-ն. عليها — ‘ ջէ. عليهم — ‘ էփ. عليها].

مظهر { մազհէր, մազհար [–] 1· Այն որ բանի մը առարկայ կը լինի· celui qui devient l'objet de qc· [ظهور էն] [յգ· مظاهر] 2· Առարկայ· objet : او — արժանանալ, վայելել· obtenir, jouir·

مظهريت { մազհարիյէթ*[–] Արժանացում· obtention

مع { մա՛ [–] Հանդերձ, ...ով, ...աւ· par, avec: ذلك — ‹ هذا — ‹ مافيه — մա՛մաֆիհ· այսու ամենայնիւ· pourtant· التأسف — ցաւօք սրտի· avec regret·

معاً { մէ՛ան [–] ի միասին· ensemble·

معا { մէ՛ա [–] Աղիք· intestin [յգ· امعاء]: ى— مساريقى միջընդերական աղիք· entéro-mésentérique·

معائب { մէ՛աիպ* [–] յգ· عيب ի· pd· عيب:

معائى { մէ՛աի [–] Աղեաց· intestinal[էգ· معائيه]

معابد { մէ՛ապիտ* [–] յգ· معبد ի· pd· معبد:

معابر { մէ՛ապիր* [–] 1· Ճամբաներ· routes [عبور էն] [եզ· معبر] 2· Կամուրջներ· ponts·

معاتب { մու՛աթիպ [–] Յանդիմանեալ· réprimandé [معاتبه էն]:

معاتبه { մու՛աթէպէ*[–] Յանդիմանել, սաստել· réprimander [عتاب էն]:

معاجين { մէ՛աճին* [–] յգ· معجون ի· pd معجون:

معاد { մէ՛ատ [–] 1· Դարձ· retour [عودت էն] 2· Վերադառնալու տեղ· lieu où l'on retourne 3· Յարութիւն· résurrection·

معادات { մու՛ատաթ* [–] 1· Իրարու թշնամութիւն ընել· faire des inimitiés l'un pour l'autre [عداوت էն] 2· Թշնամութիւն hostilité, inimitié·

معادل { մու՛ատիլ [–] Հաւասար, համազօր· égal, équivalent [معادله էն]:

معادله { մու՛ատէլէ* [–] 1· Համազօրութիւն· équivalence[عدل էն] 2·Հաւասարութիւն·équation·

معادن { մէ՛ատին* [–] յգ· معدن ի· pd· معدن:

معاذ { մէ՛ազ [–] Ապաստան· refuge: الله — Աստուած մի արասցէ· Dieu nous en garde·

معاذر { մէ՛ազիր* [–] յգ· معذرت ի· pd· معذرت:

معار { մու՛ար [–] Փոխ առուած· prêté [اعاره է]

معارج { մէ՛արիճ* [ա] յք. معراج ի. pd. معراج.

معارض { մու՛արըզ [ա] Հակառակող, Հակառակորդ. opposant, adversaire [معارضه էն] [երկ. معارضين].

معارضه { մու՛արազա* [ա] Հակառակութիւն, վէճ, մրցառութիւն. contestation, dispute [عرض էն] [յք. معارضات] 2. վիճիլ, մրցաբանիլ contester, disputer.

معارف { մէ՛արիֆ* [ա] 1. Գիտութիւնք. sciences [եզ. معرفت] 2. Կրթութիւն. instruction: — ناظری կրթական նախարար. ministre de l'instruction. — پرور ուսումնասէր. ami de l'instruction.

معارك { մէ՛արիք* [ա] յք. معرکه. pd. معرکه.

معارکه { մու՛արէքէ* [ա] Մարտ combat.

معاش { մա՛աշ [ա] 1. Ապրուստ. vie [عيش էն] 2. Թոշակ. ամսական. appointement [յք. معاشات].

معاشر { մու՛աշիր [ա] Կենակից. compagnon.

معاشرت { մու՛աշէրէթ* [ա] 1. Կենակցութիւն, ընկերութիւն. vie passée ensemble. compagnie [عشرت էն] 2. Կենակցիլ. vivre ensemble.

معاشقه { մու՛աշագա* [ա] Իրարու սիրահարիլ devenir amoureux l'un de l'autre [عشق էն].

معاصات { մու՛ասաթ* [ա] Ապստամբութիւն. rebellion [عصيان էն].

معاصر { մու՛ասըր [ա] Ժամանակակից. contemporain [յք. معاصرين].

معاصرت { մու՛ասարէթ* [ա] Ժամանակակից լինել. être contemporain de quelqu'un [عصر էն].

معاصى { մէ՛ասի* [ա] 1. Մեղքեր. péchés [եզ. معصيت] 2. մու՛ասի. Ապստամբ. rebelle [معاصات էն].

معاف { մու՛աֆ [ա] 1. Ներեալ. pardonné [معافات էն] 2. Ազատ, զերծ. exempt.

معافات { մու՛աֆաթ* [ա] Ներել. pardonner

معافيت { մու՛աֆիյէթ* [ա] Ազատութիւն. exemption, immunité.

معاقبت { մու՛աքաբէթ* [ա] Պատժել. punir.

معالجه { մու՛ալէճէ* [ա] 1. Դեղ ընել. remé-

dier [علاج էն] 2. Դարման. traitement [ՃԷ. معالجات] 3. Դեղ. médicament.

معالی { Մէ'ալի* [—] Բարձրութիւնք, մեծութիւնք, փառքեր. élévations, gloires, honneurs [եզ. معلا]. — والی փառաւոր. glorieux.

معامل { Մու'ամիլ [—] Վարուող. qui agit.

معاملات { Մու'ամէլաթ*[—] ՃԷ. معاملهի. pd. معامله.

معامله { Մու'ամէլէ* [—] 1. Գործել, վարուիլ. agir, traiter 2. Վարմունք. traitement, conduite [ՃԷ. معاملات] 3. Ձեւակերպութիւն. formalité 4. Գործառնութիւն. transaction: — بد Նախատինք, անարգանք. affront, insulte. جی — Վաշխառու. usurier.

معاند { Մու'անիտ [—] Յամառ. obstiné.

معانده { Մու'անէտէ*[—] Յամառիլ. s'obstiner

معانق { Մու'անիգ [—] Փարող, միանեալ պատող. embrassant.

معانقه { Մու'անագա* [—] 1. Իրարու փարիլ. s'embrasser [عنق էն] 2. Փարում. embrassement.

معانی { Մէ'անի* [—] Իմաստներ. sens [եզ. معنی].

معاودت { Մու'աւէտէթ*[—] 1. Վերադառնալ. retourner [عود էն] 2. Վերադարձ. retour.

معاوضه { Մու'աւէզէ*[—] Փոխանակութիւն. échange [عوض էն].

معاون { Մու'աւին [—] 1. Օգնական. assistant, adjoint [معاونت էն] [ԻԷ. معاونه] — عساکر կամաւոր զօրք. volontaires.

معاونت { Մու'աւէնէթ*[—] 1. Օգնել. aider [عون էն] 2. Օգնութիւն, ձեռնտուութիւն, նպաստ. aide, assistance, secours [ՃԷ. معاونات]

معاهد { Մու'ահիտ [—] Դաշնակից, ուխտակից. allié [معاهده էն].

معاهده { Մու'ահէտէ*[—] 1. Դաշնադրել. conclure un traité [عهد էն] 2. Դաշնադրութիւն. traité, alliance [ՃԷ. معاهدات].

معایب { Մէ'այիպ* [—] ՃԷ. عیبի. pd. عیب.

معایده { Մու'այէտէ*[—] Պայրամի առթիւ փոխադարձ շնորհաւորութիւն մատուցանել. félicitation réciproque à l'occasion de Baïram [عيد էն].

معاينه { մու՛աեենէ* [ա] 1. Զննել. examiner [عين էն] 2. Զննութիւն. examen, inspection [ջէ. معاينات] ջ.— զննիչ. inspecteur.

معبد { մա՛պէտ [ա] Աղօթարան, տաճար. lieu d'adoration. temple [عبادت էն] [ջէ. معابد]։

معبر { մա՛պէր [ա] 1. Անցնելու տեղ, անցք. passage [عبور էն] [ջէ. معابر] 2. ծով. Երկայնութիւն. փող. trajet 3. մու՛աապիր. Մեկնիչ երազոց. interprète des songes [تعبير էն] 4. մու՛աապեր. Մեկնուած. expliqué. interprété.

معبود { մա՛պուտ [ա] 1. Պաշտելի. adoré [عبادت էն] [էֆ. معبوده] 2. Աստուած. Dieu.

معتاد { մու՛թատ [ա] 1. Սովորած. habitué [اعتياد էն] [էֆ. معتاده] 2. Սովորական. usuel, ordinaire 3. Սովորոյթ. usage: ى— սովորական. habituel. — اوزره սովորաբար. ordinairement. բստ սովորականի. comme à l'ordinaire.

معتبر { մու՛թեպէր [ա] 1. Երեւելի. notable [اعتبار էն] [էֆ. معتبره] [ջէ. معتبران] 2. Ընդունելի, վաւերական. recevable, valable.

معتدل { մու՛թետիլ [ա] 1. Բարեխառն. tempéré [اعتدال էն] [էֆ. معتدله] 2. Չափաւոր. modéré 3. քեր. Չէզոք. neutre: ـانه— զգաստի, չափաւորի վայել. propre à un homme tempéré. չափաւորութեամբ. modérément.

معتدى { մու՛թետի [ա] Հարստահարող. oppresseur [اعتدا էն]։

معتذر { մու՛թեզիր [ա] Ինքզինքը արդարացնող. qui s'excuse [اعتذار էն]

معترض { մու՛թերիզ [ա] 1. Հակառակող. qui fait des objections [اعتراض էն] [էֆ. معترضه] 2. Քննադատ. qui critique 3. երա. Ընդդիմակաց. opposant.

معترضه { մու՛թերիզէ* [ա] Փակագիծ. parenthèse: — جمله միջանկեալ խօսք. parenthèse.

معترف { մու՛թերիֆ [ա] Խոստովանող. qui avoue [اعتراف էն] [էֆ. معترفه]։

معتزل { մու՛թեզիլ [ա] Հերձուածող. schismatique [اعتزال էն] [էֆ. معتزله]

معتسف { մու՛թէսիֆ [–] կե-ղեքող. oppres-seur [اعتساف էն]։

معتصب { մու՛թէսըպ [–] Ջը-ղաւորեալ. nervé

معتقد { մու՛թէգըտ [–] 1. Հաւատացող. cro-yant [اعتقاد էն] 2. մու՛թէգատ Հաւատացուած, Հաւատա-ցած. ce qu'on croit[معتقدات ըզ.]

معتصم { մու՛թէսըմ [–] Յա-րող, բռնող. qui s'attache [اعتصام էն]։

معتكف { մու՛թէքիֆ [–] 1. Առանձնացած. retiré [اعتکاف էն] 2. Ճգնող. adonné à la vie ascétique.

معتل { մու՛թէլլ [–] 1. Հի-ւանդ. infirme [اعتلال էն] 2. Քեր. Արմատին մէջ ا و ى տառերէն գտնուող բառ. qui a parmi ses let-tres radicales une des let-tres ا و ى [معتلات ըզ.][معتله էգ.]

معتمد { մու՛թէմէտ [–] 1. Վստահող. qui se confie [اعتماد էն] 2. մու՛-թէմէտ. Վստահելի, վստահած. digne, objet de confiance.

معتنا ، معتنى { մու՛թէնա [–] կամ —بہا Ու-շադրութեան, խնամոց ար-ժանի. կարեւոր. digne d'at-tention, des soins. impor-tant [اعتنا էն]։

معتوق { մու՛թուգ [–] Ազա-տագրեալ. affran-chi [عتق էն] [էգ. معتوقه]։

معتوه { մու՛թուհ [–] Յնորած tombé en enfance ,radoteur [عته էն][էգ معتوهه]։
—لق գառամնցութ.radotage.

معجب { մու՛ճիպ [–] 1. Զար-մանալի. étonnant [اعجاب էն] 2. Զարմանալի բան chose étonnante.

معجز { մու՛ճիզ [–] 1. Ան-կարողացնող. qui rend faible [اعجاز էն] 2. Սքանչելիք. merveille : — ادا ، نما— սքանչելի, Հրաշալի merveilleux.

معجز { մու՛աճճիզ [–] Տաղտ-կացուցիչ, ձանձ-րացնող. importun [تعجيز էն]։
—لك տաղտկութիւն, ձանձ-րութիւն. importunité.

معجزات { մու՛ճիզաթ*[–] ըզ. معجزه ի. pd. معجزه։

معجزه { մու՛ճիզէ* [–] Հը-րաշք. miracle, prodige [ըզ. معجزات]։

معجل { մու՛աճճէլ [–] 1. Փութացուցեալ. hâté [تعجيل էն] 2. Կանխիկ. comptant [հակ. مؤجل].

معجلاً { մուʻաճճէլէն [-] 1. փութով . à la hâte 2. կանխիկ. au comptant, d'avance [հմյ. مؤجلاً]։

معجله { մուʻաճճէլէ*[-] կանխիկ վճարուած գումար . somme payée au comptant, d'avance.

معجم { մուʻճէմ [-] կէտ ունեցող (տառ) . (lettre) ponctué [էգ. معجمه]։

معجون { մուʻճուն [-] 1. Շաղուուած. pétri [عجن էն] 2. Մոմ, շաղախ. lut 3. Խիժ աղակերծքի. mastic 4. Բժշ. կերակուր. électuaire.

معجونلامق { մաճունլամագ [ը] Մոմով ծեփել . մոմել . luter.

معد { մուʻադդ [-] 1. Պատրաստեալ . apprêté [اعداد էն] 2. Սահմանեալ . destiné.

معدل { մուʻադդիլ [-] 1. Չափաւորող, բարեփոխող. modifiant [تعديل էն] 2. մուʻադդէլ. Չափաւորեալ. modifié: النهار — ՚ — الليل والنهار գիծ հաւասարութեան ուղիղձեան և գիշերոյ. ligne équinoxiale.

معدلت { մուʻդէլէթ* [-] Արդարութիւն. justice, équité [معدلتէն]։ —واپه արդարալի. plein d'équité.

معدن { մաʻդէն [-] 1. Հանք mine [յգ. معادن] 2. Մետաղ. métal : كورى — քնածուխ. charbon de terre.

معدنى { մաʻդէնի [-] 1. Հանքային . minéral [էգ. معدنيه] 2. Հանքաբանական. minéralogique 3. Հանագէտ. minéralogiste 4. Մետաղ. corps métallique. [յգ. معدنيات]։

معدود { մաʻդուդ [-] 1. Թուեալ. énuméré [عدد էն] [էգ. معدوده] 2. Թուելի. qu'on peut compter 3. Համարուած . regardé comme : — نا անհամար . innombrable.

معدوم { մաʻդում [-] 1. Ոչ չկայ, գոյութիւն չունի. qui n'existe pas [عدم է] 2. Որ չէ ներկայ. non présent: الجناح — անթեւ. aptère.

معدوميت { մաʻդումիյէթ*[-] Չգոյութիւն . non existence, manque.

معدوى { մէʻդէվի [-] 1. Ստամոքսային. gastrique [էգ. معدويه] 2. Զօրացուցիչ ստամոքսի stomacal

معده { մէʻդէ* [-] Ստամոքս estomac [յգ. معد]։ نواز — ազատքեղ. persil.

معذب { մուազզիպ, մուազզապ [ա] 1. Նեղիչ. qui tourmente, gêne [اعذاب ' تعذيب էն] 2. մուազզապ. Նեղուած. tourmenté, gêné.

معذرت { մաՙզէրէթ* [ա] 1. Թողութիւն. pardon [عذر էն] [ձգ. معاذر] 2. Պատճառանք, չքմեղանք. excuse.

معذور { մաՙզուր [ա] Անմեղադիր. excusé [عذر էն], طوتمق — չմեղադրել. excuser : — يت անմեղադրութիւն. excusation.

معرا { մուՙարրա [ա] 1. Մերկ nu 2. Ազատ. exempt

معراج { միՙրաճ [ա] 1. Սանդուղ. échelle [عروج էն] [ձգ. معاريج] 2. Ամբարձում. ascension.

معرب { մուՙարրէպ [ա] 1. Արաբացուցեալ. arabisé [تعريب էն] 2. մուՙրիպ. Քեր. կառավարող. qui régit 3. Քնադրի մը վերլուծութիւնը պարունակող գիրք. livre qui contient l'analyse grammaticale et syntaxique d'un texte 4. մուՙրէպ. Հոլովեալ, կառավարեալ. décliné, régi.

معرض { մուՙրազ [ա] 1. Ցուցանել, ծանուցանել. exposition, notification [عرض էն] 2. Հիմ. fond.

معرف { մուՙարրէֆ [ա] 1. Որոշեալ, մեկնեալ. défini [تعريف էն] [ձգ. معرفه] 2. մուՙարրիֆ. Որոշիչ, մեկնիչ. définissant.

معرفت { մաՙրիֆէթ* [ա] 1. Գիտութիւն, ծանօթութիւն. savoir, connaissance [عرفان էն] [ձգ. معارف] 2. Գիտութիւն. science 3. Արուեստ. art 4. Միջոց. entremise : — لى Ճարտար, Հնարագէտ. industrieux.

معرفه { մաՙրիֆէ* [ա] Քեր. Որոշեալ անուն. nom défini.

معرق { մուՙարրիգ [ա] Բժշ. Քրտնեցուցիչ. diaphorétique [تعريق էն].

معركه { մաՙրէքէ* [ա] 1. Պատերազմի վայր. champs de bataille 2. Պատերազմ. bataille.

معروض { մաՙրուզ [ա] 1. Ցուցանուած exposé [عرض էն] [ձգ. معروضات] 2. Ինչ որ մէկուն կը ծանուցուի. ce qui est exposé, énoncé à qn. 3. Տեղեկագրութիւն. rapport.

معروف { մաՙրուֆ [ա] Ծանօթ. connu [عرفان էն] [ձգ. معروفه]

معری { մաʻարրա [ա] Տե՛ս voir معرا :

معز { մուʻիզզ [ա] Մեծարող. qui honore [اعزاز էն]։

معزز { մուʻազզեզ [ա] Մեծարեալ. honoré, vénéré [تعزیز էն]. آ— մեծարանօք. avec des honneurs.

معزول { մաʻզուլ [ա] 1. Պաշտօնանկ. destitué [عزل էն] [յգ. معزولین] 2. Անպաշտօն. sans emploi, disponible: آ— անպաշտօն ըլլալ. sans emploi.

معزولیت { մաʻզուլիյէթ* [ա] 1. Պաշտօնանկութիւն. destitution 2. Անպաշտօնութիւն disponibilité

معسرت { մաʻսերէթ* [ա] Դժուարութիւն difficulté [عسرت էն]։

معسکر { մուʻասքէր [ա] Բանակատեղ. camp. quartier-général.

معسل { մուʻասսէլ [ա] Մեղրեալ. emmiellé.

معشر { մաʻշէր [ա] 1. Խումբ groupe 2. մուʻաշշէր. Տասանորդ հաւաքող. percepteur des dîmes [تعشیر էն] 3. մուʻաշշէր. Տասնանկիւն. décagone.

معشوق { մաʻշուք [ա] Սիրեցեալ, սիրոյ առարկայ. objet d'amour [عشق էն] [յգ. معشوقان ، معشوقین]

معص { մաʻաս [ա] Ջիլ. կըծկութիւն. crampe

معصور { մաʻսուր [ա] Քամուած, ճզմուած. pressé, exprimé.

معصوم { մաʻսում [ա] 1. Անմեղ. innocent [عصمت էն] [էգ. معصومه] [յգ. معصومین] 2. Մանուկ տղայ. petit enfant : —یت ، —لق անմեղութիւն. innocence.

معصیت { մաʻսիյէթ* [ա] Անզգամութիւն, ապստամբութիւն. révolte, rebellion [عصیان էն] [յգ. معاصی]

معضلات { մուʻզիլաթ* [ա] Դժուարինք. les difficiles.

معطر { մուʻաթթար [ա] Անուշահոտ. parfumé, odorant [تعطیر էն]: —ساز او անուշահոտ գործել parfumer

معطس { մուʻաթթըս [ա] Փռնգտեցուցիչ. sternutatoire.

معطش { մուʻաթթըշ [ա] Ծարաւեցուցիչ. altérant [تعطیش էն]։

معطل { մուʻաթթալ [ա] 1. Անգործ, դատարկ, անզբաղ. désœuvré, inoccupé, sans travail [تعطیل

էն] 2· Անգործածելի. dont on ne peut pas se servir 3· Անմշակ· inculte 4· մու'աթթըլ· Անգործածելի ընող· qui rend inactif·

معطوف { մա'թուֆ [ա] 1· Դարձուած· tourné [عطف էն] [էք· معطوفه] 2· Վերագրեալ· attribué 3· Շաղկապով միացած· lié par une conjonction·

معطى { մու'թի [ա] Տուող, պարգեւող· qui donne, donateur [اعطا էն]·

معظم { մու'ազզամ [ա] Մեծազօր, մեծամեծ· très-puissant, grand [تعظيم էն] [էք· معظمه] [ջէ· معظمات]·

معفو { մա'ֆուվվ [ա] Ներեալ, ներելի· pardonné,pardonnable [عفو էն]·

معقود { մա'գուդ [ա] 1· Կապուած· lié[عقد էն] [էք· معقوده] 2· Կնքուած conclu 3· Կազմուած · formé, tenu·

معقول { մա'գուլ [ա] 1· Բանաւոր·raisonnable [عقل էն] [էք· معقوله] [ջէ· معقولات] 2· Իմացական· intelligible, intellectuel·

معكوس { մա'քիւս [ա] 1· Վեր ի վայր շրջեալ· renversé [عكس էն] [էք· معكوسه] 2·Ցոլացեալ· réfléchi

3· Չարաբեր, անյաջող· funeste, mauvais : معادلهٔ —ه փոխադարձ հաւասարութիւն équation réciproque·

معل { մու'իլլ [ա] Հիւանդացնող· qui rend malade [اعلال էն]·

معلا { մու'ալլա [ա] Բարձր· haut, élevé [تعليه էն]

معلات { մա'ալի*[ա] Փառք, մեծութիւն gloire [علو էն] [ջէ· معالى]·

معلق { մու'ալլագ [ա] 1· Կախեալ· suspendu [تعليق էն] [էք· معلقه] 2· Անկախ · pendant : قالق —ده երկմտիլ· hésiter· سبعه —ات եօթն արաբական տաղերգ որք Քէապէի մէջ կախուած էն· les sept poëmes arabes qui ont été suspendus dans le Kaaba·

معلل { մու'ալլէլ [ա] Ախտացեալ · atteint d'une maladie [تعليل էն] 2· Պատճառեալ· causé·

معلم { մու'ալլիմ [ա] 1· Ուսուցիչ, դաստիարակ· professeur· maître d'école [تعليم էն] [էք· معلمه] [ջէ· معلمين] 2· Մարզիչ, կրթիչ·instructeur 3· մու'ալլէմ· Վարժ· instruit, dressé: دار ال — դարիւլ մու'ալլիմին· վարժապետանոց· école normale·

معلمات { մուալլիմաթ* [-] Ուսուցչուհիք · maîtresses d'école[եզ. معلمه]։

معلن { մուալին [-] ա · Յայտարարող· annonçant [اعلان էն] բ · էյի. Յառաջընթաց · précurseur.

معلول { մալուլ [-] Ախտացեալ, հիւանդ atteint d'une maladie. malade, infirme [علت էն] [եզ معلوله] [յգ. معلولین]։

معلوليت { մալուլիյեթ* [-] Հիւանդութիւն, խօթութիւն. état d'un malade. infirmité.

معلوم { մալում [-] ա. Յայտնի, յայտնի. connu, clair, évident [علم էն] [եզ. معلومه] բ. ֆիլ. Բայ որ չէ կրաւորական. verbe qui n'est pas passif : اولك — գիտցէք որ · sachez que · درکز — գիտէք որ . vous savez que.

معلومات { մալումաթ*[-]Տեղեկութիւն (ք), ծանօթութիւն(ք). information(s), notion(s), connaissance(s): لى — տեղեակ, հմուտ. bien informé. versé dans.

معما { մուամմա [-] Հանելուկ. énigme[تعمیه է

معمار { միմար [-] Ճարտարապետ. architecte [عمران էն]։ لق — ' ى — Ճարտարապետութիւն. architecture. պ— ' ى — Ճարտարապետական. d'architecture.

معمر { մուամմէր [-] Երկայնակեաց. qui vit longtemps [تعمير էն]։

معمور { մամուր [-] ա. Հոյակապ, շէն, բարգաւաճ. superbe, en bon état, fleurissant [عمران էն] [եզ. معموره] բ. Մշակեալ. cultivé: ه — քաղաք. բարգաւաճ երկիր. ville. pays fleurissant. يت — բարգաւաճութիւն. prospérité.

معمول { մամուլ [-] Շինուած. fabriqué [عمل էն] [եզ. معموله] : պ— մամուլունպիհ. գործադրական, գործադրելի . exécutoire . օրինակ, կաղապար. norme.

معمولات { մամուլաթ* [-] Տարազգործութիւնք. manufactures.

معنا { մանա [-] Իմաստ, նշանակութիւն. sens, signification [عنايت էն] [յգ. معانى]: — عالم Երազ. rêve, songe. Մտաւորական աշխարհ idéal. — سز شيلر անմտեք. fri-

volités. — حامل معنا մանայ քանի sens.

معنا { մա՛նէն [ա] 1. Իմաստաւ par rapport au sens 2. Բարոյապէս. moralement.

معنبر { մա՛անպէր [ա] Ցամ-պարեալ. ambré.

معنون { մա՛անվէն [ա] Վեր-նագրեալ, յոր-ջորջեալ. intitulé [عنوان էն].

معنوى { մա՛նէվի [ա] 1. Բա-րոյական. գաղա-փարական. moral, idéal [معنا էն] [էգ. معنويه] 2. Անտեսա-նելի. invisible.

معنى { մա՛նա [ա] Տե՛ս. voir معنا.

معنيدار { մա՛նիտար [պ] Ի-մաստալից. plein de sens.

معوج { մա՛վէճ [ա] Ծուռ, հակ. courbé, incliné [تعوج էն]. ـه — ծուռ, փունդ. cornue, courbe.

معونت { մէ՛ունէթ* [ա] Օգ-նութիւն. assistance, aide, secours.

معهود { մա՛հուտ [ա] Ծա-նօթ. connu [عهد էն] [էգ. معهوده].

معيار { մի՛եար [ա] 1. Փոր-ձաքար. pierre de touche [عيار էն] 2. Քիմ. Հա-կազդակ. réactif.

معيب { մա՛այիպ [ա] Ամ-բաստանեալ, այպա-նելի, ամօթալի. blâmé, blâmable, honteux [تعييب էն].

معيبات { մա՛այիպէաթ* [ա] Այպանելի արարք faits blâmables.

معيت { մա՛իյէթ*[ա] 1. Ըն-կերացում, ուղեկ-ցութիւն. accompagnement 2. Ուղեկիցք. suite 3. Մեկու մը հրամանին ներքեւ գտնու-ողներ. սորաբեկարգեալ. subordonné: ـنده — իւր հետ. ayant à sa compagnie. իւր հրամանին ներքեւ. sous ses ordres. وايورى — պահակ նաւ. stationnaire.

معيشت { մա՛իշէթ* [ա] Ապ-րուստ, կենցաղ. vie [عيش էն] [յգ. معائش].

معين { մա՛այէն [ա] 1. Ո-րոշուած, սահման-ուած. fixé, déterminé [تعيين էն] [էգ. معينه] 2. Յատկաց-ուած. alloué [յգ. معينات] 3. մա՛ային. Որոշող, սահմա-նող. qui fixe 4. մա՛ին. Օգ-նող, օգնական, նեցուկ. aide, assistant, soutien [اعانه էն] 5. Քեր. Օժանդակ. auxiliaire 6. մա՛ին. Երկրչ. Շեղան-կիւն. losange: — شبه ա-ա-

բանկիւնակերպ. rhomboïde.

معينات { մուաեյենաթ* [ա] 1. Յատկացուած իրեր. choses allouées, allocations 2. Ռոճիկք. rations.

معيوب { մաՙյուպ [ա] Արատաւորելի, ամօթալի. blâmable, honteux [عيب էն] [էգ. معيوبه] ։

مغ { մուղ. գուղ [պ] 1. Մոգ. mage [յգ. مغان] 2. Հրապաշտ. adorateur du feu 3. Մատռուակ. échanson : پیر مغان մոգպետ. archimage.

مغارب { մեղարիպ* [ա] յգ. مغرب ի. pd. مغرب ։

مغاره { մղարա* [ա] Քարայր, քարանձաւ. grotte, caverne [غار էն]։

مغازه { մղազա. Մթերանոց, վաճառատուն magasin [ֆրա. مغزن էն] ։

مغازى { մեղազի* [ա] յգ. غزا ի. pd. غزا ։

مغاك { մեղաք [պ] Փոս. fosse.

مغالبه { մուղալեպէ* [ա] Իրարու յաղթել. se vaincre l'un l'autre [غلبه էն]։

مغالطه { մուղալատա* [ա] 1. Զիրար սխալեցնել induire l'un l'autre en erreur [غلط էն] [յգ. مغالطات] 2. Հակաճառութ. polémique.

مغان { մուղան [պ] յգ. مغ ի. pluriel de مغ ։

مغاير { մուղայիր [ա] Հակառակ. contraire

مغايرت { մուղայերեթ* [ա] Հակառակութիւն. contrariété [غير էն]։

مغبر { մուղպէրր [ա] 1. Փոշիով ծածկուած. couvert de poussière [اغبرار էն] 2. Սրդողած. fâché 3. Եղւ. Փոշեզգած. pulvérulent: الخاطر — սրդողած. fâché.

مغبن { մաղպըն [ա] աճու. Աճուկ. ցայլք. aine: ی— ՙی—ցայլական. inguinal

مغبوط { մաղպուտ [ա] Նախանձելու, նախանձելի. envié [غبطه էն]։

مغبون { մաղպուն [ա] Խաբուած. trompé.

مغبچه { մուղպէչէ [պ] 1. Մոգի տղայ. enfant de mage 2. Գինեվաճառի մանուկ, մանչ. garçon de cabaret.

مغتنم { մուղթէնիմ [ա] 1. Աւար բերող. qui fait du butin [اغتنام էն] 2. Առիթէ օգուտ քաղող. qui se profite d'une occasion.

مغداانوس { մաղտանօս. Աղցամբեր. persil [ռամկ. معدنوز էն] ։

مغدور { մաղտուր [-] Վնասուած. անիրաւեալ. զրկեալ. endommagé, lésé. éprouvé du tort [غدر էն] [էփ. مغدوره] [ջփ. مغدورين].

مغدى { մաղտըտի, մաղտի [-] 1. Սնդարար. nutritif [تغذيه կամ اغدا էն] [էփ. مغديه] 2. Սնուցող. nourricier.

مغذى { մաղզի [-] Տե՛ս voir مغدى.

مغرب { մաղրէպ [-] 1. Արեւմուտք. occident [غروب էն] 2. Արեւու մարը մտնելը. coucher du soleil 3. Աֆրիկեան երկիրք. Barbarie: ى— պարպարիկ, աֆրիկեցի. barbaresque, africain. — صلاة ال երեկոյեան աղօթք. prière du soir.

مغرور { մաղրուր [-] 1. Խաբուած. trompé [غرور էն] 2. Հպարտ, սէգ, մեծամիտ. fier, hautain, orgueilleux: يت— ' لق— Հպարտութիւն. orgueil. انه— Հպարտի վայել. propre à un homme fier. لنق— Հպարտանալ. խրոխտանալ. s'enfler d'orgueil.

مغروس { մաղրուս [-] Տնկուած. planté [غرس էն] [էփ. مغروسه].

مغروق { մաղրուք [-] 1. Խեղդուած. noyé [غرق էն] 2. Ընկղմեալ. plongé.

مغز { մաղզ [ղ] 1. Ուղեղ. cerveau 2. Ծուծ. moelle: دار— խելացի. intelligent, sage.

مغزل { մղզէլ [-] Իլ. fuseau [غزل էն] [ջփ. مغازل]. ى— الشكل ' ى— իլաձև. fusiforme.

مغزينه { մաղզինէ [ղ] Տե՛ս voir مغز.

مغسل { մաղսէլ [-] Լուացուելու տեղ. lieu où l'on lave [غسل էն].

مغسول { մաղսուլ [-] Լուացուած. lavé.

مغشوش { մաղշուշ [-] Խառն mélangé [غش էն] [էփ. مغشوشه]. سكه— արծաթաղօծ պղինձ դրամ. monnaie de cuivre argentée.

مغصوب { մաղսուպ [-] Յափշտակեալ. ravi, enlevé [غصب էն] [էփ. مغصوبه] منه— այն որմէ բան մը յափշտակուած է. celui à qui on a enlevé quelque chose.

مغضب { մաղտըպ [-] Ցասուցիչ. irritant.

مغضوب { մաղտուպ [-] Ցասուցեալ. courroucé [غضب էն]. عليه— այն

որոյ դէմ սրտմտած է անձ. celui de qui l'on est fâché.

مغطس { մաղդաս [ա] Լոգարան . baignoire [غطس էն], عين — աչք լուացանելու փոքրիկ բաժակ œillère

مغطوس { մաղդուս [ա] Ընկղմուած, մխրճուած. immergé [غطس էն].

مغفر { մըղֆէր [ա] Սաղաւարտ. casque : — ی الشكل ، — ی կնգուղաձև. capuchonné.

مغفرت { մաղֆէրէթ* [ա] Քաւութիւն, թողութիւն. expiation, pardon [غفران էն] ։

مغفور { մաղֆուր [ա] կամ մ— Քաւեալ, մեղաց թողութիւն ընդունած pardonné. dont les péchés sont remis [غفران էն].

مغكده { մուղէտէ [պ] 1. Մոգաց վայր. lieu des mages 2. Գինետուն. cabaret.

مغلستان، مغل { Տե՛ս. voir مغولستان، مغول

مغلاق { մըղլաք [ա] Նիգ. serrure [غلق էն].

مغلطه { մաղլաթա* [ա] 1. Աղեղծուած. discours obscur [غلط էն] 2. Խառնաշփոթ գործ. chose difficile à définir.

مغلق { մուղլաք [ա] 1. Գոց, փակ. fermé, clos [اغلاق էն] 2. Մթին, շփոթ. obscur, ambigu 3. Կնճռոտ, դժուարիմաց. compliqué. difficile à comprendre 4. Մըղլաք. Նիգ. serrure [غلق էն]

مغلم { մուղլիմ [ա] Մանկապիղծ. pédéraste.

مغلوب { մաղլուպ [ա] Յաղթուած, պարտեալ. vaincu [غلبه էն] [էփ. مغلوبه]، ا — յաղթել. vaincre

مغلوبيت { մաղլուպիյէթ* [ա] Պարտութիւն. défaite.

مغلوق { մաղլուք [ա] Գոցուած. fermé.

مغلول { մաղլուլ [ա] Անուր կաշկանդեալ. mis au carcan [غل էն].

مغلى { մաղլի [ա] Բուսական ըմպելիք. tisane غليان է

مغمد { մուղմէտ [ա] Պատեանը դրուած. engainé [اغماد էն].

مغموم { մաղմում [ա] 1. Յաւագին. affligé [غم էն] [էփ. مغمومه] 2. Տխուր. triste : هوا — او ամպամած լինել. être couvert de nuages.

مغنزيا { մաղնէզիա [ա] Ցոյժ ադիպակ և նուրբ

մաղնեզիա հող մ'է. magnésie.

مغنی { մուղնի [—] 1. Հարըստացնող. qui enrichit [اغنا էն] 2. մուղաննի. Գեղգեղող. qui module 3. Երգեցիկ, երգող. chanteur

مغول { մօղօլ [ի] Մողոլ. mongol: —جه մօղօլճէն langue mongole.

مغولستان { մօղօլիսթան [գ] Մողոլաց աշխարհ. Mongolie.

مغيبات { մուղայյէպաթ*[—] 1. Աներեւոյթ իրք. choses invisibles 2. Գաղտնիքներ. mystères.

مغيث { մուղիս [—] Օգնող. qui assiste [اغاثه էն

مغير { մուղայյիր [—] 1. Փոխող. qui change [تغيير էն] 2. մուղայյէր. Փոխուած. changé.

مغيلان { մուղայլան [—] Տեսակ մը փշոտ ծառ է. sorte d'abrisseau couvert d'épines. acacia.

مفاتيح { մէֆաթիհ* [—] յգ. مفتاح ի. pd. مفتاح.

مفاجات { մուֆաճաթ* [—] Յանկարծութիւն. soudaineté.

مفاخر { մէֆախիր* [—] 1. Պարծանքներ, փառքեր. gloires, honneurs [եզ. مفخرت] 2. մուֆախիր. Պարծող. qui se vante [مفاخرت էն]

مفاخرت { մուֆախարէթ* [—] Պարծիլ. se vanter. se flatter [فخر էն].

مفاد { մուֆատ [—] Իմաստ. sens [افاده էն].

مفارق { մէֆարիք* [—] 1. Գագաթք գլխոց. sommets des têtes [եզ. مفرق] 2. մուֆարիք. Զատուող, բաժնուած. qui se sépare. séparé [مفارقت էն].

مفارقت { մուֆարաքաթ*[—] 1. Զատուիլ, բաժնուիլ. se séparer [فرقت էն] 2. Մեկնիլ. quitter 3. Բաժանում. séparation 4. Մեկնում. départ.

مفاسد { մէֆասիտ* [—] յգ. مفسدت ի. pd. مفسدت.

مفاصل { մէֆասըլ* [—] յգ. مفصل ի. pd. مفصل.

مفاليج { մէֆալիճ* [—] Անդամալոյծք. paralytiques [եզ. مفلوج].

مفاوضه { մուֆավազէ* [—] Հաւասարութիւն. égalité: — شركت Հաւասարական անուանք ընկերութիւն. société en nom collectif.

مفت { մուֆթ [գ] Ձրի. gratis.

مفتاح { միֆթահ [—] Բանալի clef [فتح էն] [յգ. مفاتيح]

مفتت { մուֆթիթիթ [-] 1. Քարբեկ. saxifrage 2. Բժշ. Քարքահալ. lithontriptique.

مفتح { մուֆթիթիհ [-] 1. Բացող. qui ouvre 2. Բժշ. Բացողական դեղ. désobstruant.

مفتخر { մուֆթեխիր [-] 1. Պարծող. qui se vante, se flatte [افتخار էն] [էգ. مفتخره] 2. Պանծալի. glorieux.

مفترح { մուֆթերիհ [-] Ուրախ, զուարթ. gai.

مفترس { մուֆթերիս [-] Գիշատիչ, յափշտակիչ. dévorant, rapace.

مفترق { մուֆթերիք [-] 1. Բաժանուած. séparé [افتراق էն] 2. Ցրուած եղած. dispersé.

مفتری { մուֆթերի [-] Զրպարտիչ. calomniateur [افترا էն].

مفتریات { մուֆթերիյաթ* [-] Զրպարտութիւնք calomnies.

مفتش { մուֆթեթթիշ [-] Քննիչ, խուզարկիչ. inspecteur, censeur, investigateur [تفتیش էն] [մյ. مفتشین]

مفتقر { մուֆթեքիր [-] 1. Աղքատացեալ. appauvri [افتقار էն] 2. Կարօտ qui a besoin. nécessiteux.

مفتوح { մէֆթուհ [-] 1. Բացուած, բաց. ouvert [فتح էն] [էգ. مفتوحه] 2. Ուսթիւն ունեցող. marqué de ustun [فتحه էն].

مفتوق { մէֆթուգ [-] Աղէթափ. hernieux

مفتون { մէֆթուն [-] 1. Հրապուրեալ. séduit [فتنه էն] [էգ. مفتونه] 2. Խելացնոր. fou 3. Հմայած. enchanté: ـيت — Հրապուրում. séduction. Հմայում. enchantement.

مفتی { մուֆթի [-] Մահմետական օրինաց Հըմուտ մեկնաւոր. mufti [افتا էն]. انام — գլխաւոր մահմետականաց. cheïkhul-islam.

مفحم { մուֆհէմ [-] Բնածխային. carboné.

مفخر { մէֆխար [-] Պանծանաց առարկայ. փառք. ce dont qn. tire gloire. gloire [فخر էն].

مفخرت { մէֆխարէթ* [-] Փառք, պատիւ. gloire, honneur [فخر էն] [մյ. مفاخر].

مفخم { մուֆախխամ [-] Մեծաշուք. illustre, auguste [تفخیم էն] [էգ. مفخمه].

مفر { Մէֆէռռ [—] փախչելու տեղ, ապաստան. lieu de refuge [فرار էն].

مفرح { Մուֆէռռիհ [—] Զուարթացուցիչ. qui rend gai [تفریح էն].

مفرد { Մուֆրէտ [—] 1. Ոչ բաղադրեալ. պարզ non composé. simple [افراد էն] [էգ. مفرده] 2. քեր. Եզակի singulier 3. Սափիքերոն. un vers 4. բն. Զատուցեալ. isolé 5. Մուֆրիտ. Զատուցիչ. isolant.

مفردات { Մուֆրէտաթ* [—] Մանրամասնութիւնք. détails: طب — դեղաբանութիւն. acologie.

مفرز { Մուֆրէզ [—] 1. Զատուած. séparé [افراز էն] [էգ. مفرزه] 2. Մուֆրիզ. Զատող. qui sépare.

مفرزه { Մուֆրէզէ* [—] Զօկատ (զօրաց). détachement.

مفرس { Մուֆէռռէս [—] Պարսկացուցեալ. changé en persan.

مفرط { Մուֆրէթ [—] 1. Չափազանցեալ. exagéré [افراط էն] [էգ. مفرطه] 2. Չափազանց. extrême 3. Վիթխարի. gigantesque [—զա. մէֆրէթ] 4. Մուֆրիթ. Չափազանցող. qui exagère.

مفرغ { Մէֆրաղ [—] 1. Պարզուտ. couloir [فراغ էն] 2. Մուֆրիղ, Մուֆէռռիղ. Թափող. qui verse [افراغ կամ تفریغ էն] 3. բժշ. Վարարական դեղ. évacuatif: قشع — Մաղասոյ մաքրիչ. flegmagogue. صفرا — Մաղձադեղ. cholagogue.

مفرق { Մէֆրիք, Մէֆրաք [—] 1. Գագաթ գլխոյ. sommet de la tête [فرق էն] [յգ. مفارق] 2. Մուֆէռռիք. Զատանող. qui sépare, détache [تفریق էն].

مفروز { Մէֆրուզ [—] Զատուած. détaché.

مفروش { Մէֆրուշ [—] 1. Սփռուած. étendu [فرش էն] [էգ. مفروشه] 2. Կահաւորուած. meublé.

مفروشات { Մէֆրուշաթ* [—] Կահ կարասիք. meubles. ameublement.

مفروشه { Մէֆրուշէ* [—] Հարճ concubine.

مفروض { Մէֆրուզ [—] 1. Ենթադրեալ. supposé [فرض էն] [էգ. مفروضه] 2. Պարտաւորեալ. imposé.

مفروق { Մէֆրուք [—] Անջատ. détaché.

مفسد { Մուֆսիտ [—] 1. Ապականող. qui gâte

[افساد էն] [իգ. مفسده] 2. Խանգարիչ. մոլորեցուցիչ. խառնակարար. corrupteur, séducteur, perturbateur [յգ. مفسدين ' مفسدان].

مفسدت { Մէֆսէտէթ [—] 1. Ապականութիւն corruption [فساد էն] [յգ. مفاسد ' مفسدات] 2. Խանգարարութիւն trouble 3. Չարութիւն. méchanceté.

مفسر { Մուֆէսսիր [—] 1. Մեկնօղ, մեկնիչ. qui explique, commentateur [تفسير էն] [յգ. مفسرين ' مفسران] [իգ. مفسره] 2. Մուֆէսսէր. Մեկնուած. expliqué.

مفسوخ { Մէֆսուխ [—] Ջնջուած. supprimé, annulé [فسخ էն] [իգ. مفسوخه] —يت Ջնջում. խափանում: abolissement. suppression.

مفصد { Միֆսատ [—] Նշտարակ. phlébotome.

مفصل { Մուֆասսալ [—] 1. Մանրամասն. détaillé [تفصيل էն] [իգ. مفصله] 2. [ռ. գ.] —ի. Թանմաքող. médisant 3. Մուֆասսըլ. Մանրամասն պատմօղ. qui détaille 4. Միֆսալ. Մէֆսըլ. Ոսկրայօդ. յօդ, յօդուած. articulation. jointure [فصل էն] [յգ. مفاصل] — ى ' ـه — յօդային. յօդուածական. articulaire.

مفصلاً { Մուֆասսալան [—] Մանրամասնօրէն. en détail.

مفضى { Մուֆզի [—] Միացնօղ. Հաղորդ. unissant. communiquant.

مفضض { Մուֆազզազ [—] Արծաթապատ. argenté.

مفطور { Մէֆթուր [—] 1. Ստեղծեալ. créé [فطرت էն] [իգ. مفطوره] 2. Բնածին. բնական. inné. naturel.

مفطوم { Մէֆթում [—] Մրծէ կտրուած. sevré.

مفعول { Մէֆ'ուլ [—] 1. Արարեալ. fait [فعل էն] [իգ. مفعوله] 2. Խեր. Խնդիր (բայի). régime (d'un verbe), complément [յգ. مفاعيل] — اسم Կրաւորական ընդունելութիւն. participe passif. ـه — Մէֆ'ուլուն պիհ. Հայցական. accusatif. اليه — Իլէյհ. տրական. datif. معه — Մա'ահ. գործիական. instrumental. عنه — Անհ. բացառական. ablatif. فيه — Ներգոյական. locatif. له — պատճառական. causatif. ـه صريح — ուղիղ խնդիր. régime direct. ـه غير صريح —

բնութեան խնդիր. régime indirect.

مفقره { Մէֆգարէ* [—] Աղքատութիւն. pauvreté [فقر էն].

مفقود { Մէֆգուտ[—] Անգոյ, ոչ գոյ. qui n'existe pas [فقدان էն].

مفكر { Մուֆէքքիր [—] Խորհող. penseur: قوهٔ — ‘ — խորհելոյ կարողութիւն. խորհողութիւն. faculté de penser. միտք. pensée.

مفكوك { Մէֆքեուք [—] Ազատեալ, զերծեալ. dégagé [فك էն].

مفلح { Մուֆլիհ [—] Բարեբաստ, երջանիկ. heureux [افلاح էն] [յգ. مفلحون ‘ مفلحين].

مفلس { Մուֆլիս [—] Սնանկացեալ. failli, banqueroutier [افلاس էն] [յգ. مفلسين].

مفلوج { Մէֆլուճ [—] Անդամալոյծ. paralytique [فلج էն] [յգ. مفلوجين].

مفوض { Մուֆէվվէզ [—] 1. Յանձնուած. confié [تفويض էն] [էգ. مفوضه] 2. Մուֆէվվիզ. Յանձնող. qui confie

مفهوم { Մէֆհում [—] 1. Իմացուած. entendu [فهم էն] 2. Իմաստ. sens.

مفيد { Մուֆիտ[—] 1. Իմաստալից. plein de sens [افاده էն] [էգ. مفيده] 2. Օգտակար. utile.

مفيض { Մուֆիզ [—] Առատաբեր շնորհող. qui prodigue [افاضه էն].

مقابر { Մէգաբիր*[—] Գերեզմանատունք. cimetières [եզ. مقبره].

مقابل { Մուգաբիլ [—] 1. Հանդիպակաց. opposé [مقابله էն] [էգ. مقابله] 2. Դէմ. vis-à-vis 3. Համապատասխան. correspondant 4. Փոխարէն. réciproque:

Առաջ. ده — ‘ — ... ի փոխարէն. en revanche, en compensation.

مقابله { Մուգաբէլէ* [—] 1. Դէմ առ դէմ, երես առ երես կացուցանել. confronter [قبل էն] 2. Բաղդատել. համեմատել. collationner 3. Փոխարինել. rendre le réciproque. compenser 4. Դիմադրել. résister 5. Պատասխանել. répondre 6. Պարել. danser:

Առաջ. بالمثل — փոխարինութիւն, հատուցում. réciprocité, revanche. بر — ընդ.

քննագուլթիւնները բնագրի հետ բաղդատող. secrétaire chargé de la confrontation.

مقاتل { մուգաթիլ* [ա] ջմ. մուգաթիլի. pd. مقتل ։

مقاتله { մուգաթելէ* [ա] 1. Զիրար սպաննել. se battre, combattre [قتل էն] 2. Մարտ. combat [ջմ. مقاتلات]։

مقادر { մուգատիր* [ա] 1. Զափեր, քանակութիւններ. mesures, quantités [եզ. مقدار] 2. Արժէք, յարգ. mérite, prix: شناس — գնահատող. appréciateur.

مقاربت { մուգարեպէթ* [ա] Իրարու մօտենալ. s'approcher l'un l'autre [قرب էն]։

مقارن { մուգարին [ա] 1. Մօտաւոր, մերձ. proche [مقارنت էն] 2. Մօտ. près de.

مقارنت { մուգարենէթ* [ա] 1. Ընկերանալ. s'accompagner [قرن էն] 2. Մերձեցում. rapprochement.

مقارنه { մագարօնա [է] իգ. մաճ. macaroni.

مقاريض { մագարիզ* [ա] Մկրատք. ciseaux [եզ. مقراض]։

مقاسمه { մուգասէմէ* [ա] 1. Իրարու մէջ բաժնել. se partager [قسمت էն] 2. Բաժանում. partage.

مقاص { մագաս. Մկրատ. ciseaux [Թուր. مقص էն] ։ دار — ձեւող. tailleur.

مقاصد { մագասըտ* [ա] Նպատակք. buts, desseins [եզ. مقصد]։

مقاط { մագատ 1. Նստատեղ anus, cul [Թուր. مقعد էն] 2. Ծածկոյթ. couverture.

مقاطع { մուգաթըը* [ա] ջմ. مقطعի. pd. مقطع ։

مقاطعه { մուգաթաա* [ա] 1. Տեսակ մը պարգեւական վիճակ. espèce de fief 2. Վարձակալութիւն արքունի հարկաց. affermage

مقال { մագալ [ա] Խօսք. parole [قول էն] [ջմ. مقالات] ։ تصديقاً للمقال առ ի հաստատութիւն (բանիս). en foi de quoi.

مقاله { մագալէ* [ա] Խօսք, ճառ. parole, discours [قول էն] [ջմ. مقالات]։

مقام { մագամ [ա] 1. Տեղ, վայր. lieu, place [قيام էն] [ջմ. مقامات] 2. Պարագայ. circonstance 3. Պաշտօնատեղի. poste 4. Պաշտօնէութիւն. ministère 5. Աստիճան, արժանապատուու-

ութիւն. rang, dignité 6. Աստիճան (ձայնի). եղանակ. ton de musique 7. Իբր. quasi, comme: Աօյց. لى— Ներդաշնակաւոր. harmonieux. طوتمق ...نده — Նկատել. considérer comme. پدرم — Հոգևոր Հայրս. mon père spirituel.

مقامه { մագամէ* [—] ժողով. séance.

مقامره { մուգամէրէ*[—] Մէկու մը հետ բախտախաղութիւն ընել. jouer avec qn. un jeu de hazard [قمار էն].

مقاوله { մուգավէլէ* [—] 1. Պայման դնել. stipuler [قول էն] 2. Պայմանադրութիւն, դաշն. contrat, convention [ճը. مقاولات].

مقاوم { մուգավիմ [—] Դիմադրող. résistant [مقاومت էն].

مقاومت { մուգավէմէթ* [—] 1. Դիմադրել. résister [قيام էն] 2. Դիմադրութիւն résistance ճը. مقاومات

مقايسه { մուգայէսէ*[—] 1. Բաղդատել. comparer [قياس էն] 2. Բաղդատութիւն. comparaison [ճը. مقايسات] 3. Համեմատութիւն proportion, analogie : '— حرارت ջերմաչափութիւն. calorimètrie.

مقايضه { մուգայէզէ* [—] Փոխանակութիւն troc. échange.

مقبره { մագպէրէ* مقبر մագպիր [—] Գերեզմանատուն. cimetière [قبر էն] [ճը. مقابر].

مقبضه { մըգպէզէ* [—] Բռնելու գործի. outil à saisir [قبض էն].

مقبل { մուգպիլ [—] Բախտաւոր, բախտաւոր. fortuné, chanceux [اقبال էն]

مقبوح { մագպուհ [—] Այպանելի, եղկելի. blâmable [قبح էն] [իգ. مقبوحه]

مقبوض { մագպուզ [—] Ընկալեալ, առնուած, ստացուած. reçu, perçu, pris [قبض էն] [իգ. مقبوضه] [ճը. مقبوضات]. سندى — ' — علم و خبرى ընկալագիր. reçu.

مقبول { մագպուլ[—] 1. Ընդունուած. accepté [قبول էն] [իգ. مقبوله] 2. Ընդունելի. admissible 3. Յարգի, հաճոյ. estimé, agréable: ى او ' — ه كيمك — ընդունելի լինել. devenir agréable.

مقبوليت { մագպուլիյէթ* [—] Ընդունելութիւն. bon accueil.

مقتبس { մուգթեպիս [—] 1. Քաղող. qui extrait [اقتباس էն] 2. մուգթեպես. Քաղուած. extrait [ج. مقتبسات]

مقتدا { մուգթեդա [—] Հետեւեալ, օրինակելի. suivi, imité [اقتدا էն]:

مقتدر { մուգթեդիր [—] Կարող, ձեռնհաս. capable, fort [اقتدار էն] [էգ. مقتدره]

مقتدی { մուգթեդի [—] Հետեւող, համակերպող. qui suit, imite [اقتدا էն

مقترب { մուգթերիպ [—] Մօտեցած. approché

مقترن { մուգթերին [—] Զուգեալ, ընկերացեալ. joint, accompagné [اقتران էն]

مقتضا { մուգթեզա [—] 1. Պիտոյ. nécessaire [اقتضا էն] [ج. مقتضيات] 2. Տրամադրութիւն, պահանջում. prescription, exigence

مقتضی { մուգթեզի [—] 1. Պիտոյ. nécessaire [اقتضا էն] [էգ. مقتضيه] 2. Պէտք. nécessité [ج. مقتضيات]

مقتفی { մուգթեֆի [—] Հետեւող. qui suit qn.

مقتل { մագթել [—] Սպանման տեղի. lieu où qn. est ou sera tué [قتل էն]:

مقتول { մագթուլ [—] Սպանուած. tué [قتل էն] [էգ. مقتوله] [ج. مقتولين]:

مقدار { միգտար [—] 1. Քանակութիւն. quantité [قدر էն] [ج. مقادیر] 2. Համեմատութիւն. proportion 3. Չափ. dose: — ը. քիչ մը un peu. մաս մը. une partie. ی— ...ի չափ. au nombre de, aux poids etc.

مقدام { միգտամ [—] Ցոյժ ջանասէր, ժրաջան très assidu.

مقدر { մուգատտէր [—] 1. Նախասահմանեալ. prédestiné [تقدیر էն] [էգ. مقدره] 2. Մէջ. Զօրութեամբ իմացեալ. sous-entendu 3. մուգատտիր. Նախասահմանող. prédestinateur.

مقدرات { մուգատտէրաթ* [—] Նախասահմանութիւնք. prédestinations.

مقدرت { մագդերեթ* [—] Կարողութիւն. pouvoir [قدرت էն]:

مقدس { մուգատտէս [—] Նուիրական, սուրբ. sacré, saint [تقديس էն] [էգ. مقدسه]

مقدم { մուգատտեմ [—] 1. Նախադասեալ. mis avant [تقديم էն] [էգ. مقدمه] 2. Նախընթաց. antécédent 3. Նախամեծար. préférable 4.

Առաջ. avant 5. Յառաջագոյն. antérieurement 6. Մուգդիմ. Ջանադող, միր. assidu [اقدام էն] 7. Մագդիմ. Գալուստ. arrivée [قدوم էն]։

مقدما { Մուգադդեմա[ն] Յառաջագոյն. précédemment. avant.

مقدمکی { Մուգադդեմքի [ի] Նախընթաց. précédent.

مقدمه { Մուգադդեմե*[ն] 1. Յառաջաբան, ներածութիւն. préface, introduction [تقديم էն] [ջր. مقدمات] 2. Սկիզբ. commencement: مقدمة الجيش յառաջապահ. avant-garde.

مقدوح { Մագդուհ [ն] 1. Պարսաւեալ. blâmé [قدح էն] [էգ. مقدوحه] 2. Եպերելի. blâmable.

مقدور { Մագդուր [ն] 1. Նախասահմանեալ prédestiné [قدر էն] 2. Կարողութիւն. pouvoir : صرف — ձեռքէ եկածը ընել. faire son mieux.

مقر { Մագարր [ն] 1. Կայան, տեղի. siège [قرار էն] 2. Կեդրոն. centre: حکومت — Մայրաքաղաք. capitale.

مقر { Մուգիրր [ն] Խոստովանող. qui avoue, reconnaît [էգ. مقره]։ او — խոստովանիլ. avouer, reconnaître. له — Մուգարրուն լէհ. այն որոյ համար բան մը խոստովանեալ է. به — Մուգարրուն պիհ. խոստովանեալ իր. chose reconnue.

مقراض { Միգրազ [ն] Մկրատ. ciseaux [قرض էն որ է կտրել]։

مقرب { Մուգարրեպ [ն] 1. Մերձեցուցեալ. rapproché [تقريب էն] 2. Մօտակայք արքայի. entourage d'un roi [ջր. مقربين ، مقربان]։

مقرب { Մուգարրիպ [ն] Մօտեցնող. rapprochant [تقريب էն]։ الى المركز — կեդրոնաձիգ. centripète.

مقرح { Մուգարրիհ [ն] Խոցոտիչ. blessant.

مقرر { Մուգարրեր [ն] 1. Որոշուած. décidé [تقرير էն] 2. Մուգարրիր. Վերծանող. qui récite.

مقرمه { Մագրամա[ն] Թաշկինակ. mouchoir.

مقرون { Մագրուն [ն] Ընկերացեալ, մերձ. accompagné, proche [قرن էն]։ حقیقت — صحت — ստոյգ. Ճիշդ. vrai. juste. ـیت — կցորդութիւն. accompagnement.

مقره { մագարա [ք] ճախրա- քաք. մասուրիկ. poulie, bobine.

مقسم { մագսըմ, մագսիմ [ա] 1. Բաժանման տե- ղի. lieu de partage [قسمتدن] 2. մագսում. Բաժնուած. divisé [تقسيم دن] 3. մագսըմ. Բաժանող. qui divise.

مقسوم { մագսում [ա] 1. Բաժնուած. di- visé [قسمت دن] 2. Թուա. Բա- ժանելի. dividende: عليه — բաժանարար. diviseur.

مقشر { մագաշշէր[ա] կեղևը հանուած. mondé.

مقص { միգասս [ա] Մկրատ. ciseaux [قص دن] [ադա. մագասս].

مقصد { մագսատ [ա] Նպա- տակ, դիտաւորու- թիւն. but, intention, des- sein [قصد دن] [յգ. مقاصد].

مقصود { մագսուտ [ա] 1. Մտադրեալ. pro- jeté. visé [قصد دن] 2. Նպա- տակ. but, dessein[յգ. مقصودات]

مقصور { մագսուր [ա] 1. կարճ. court [قصر դն] [իգ. مقصوره] 2. Արգիլ- եալ. retenu 3. Սահմանեալ. borné: الف — եղեֆի պէս հնչուած ى. la lettre ى pro- noncée comme ا. ه — մեղ- կըթի մէջ առանձին տեղի. enceinte réservée dans une mosquée.

مقضى { մագզի [ա] կատար- ուած. achevé قضادن

مقطب { մագադդըպ [ա] ԹԹՆ. Մատղող. ag- glutinatif.

مقطر { մագադդար[ա] Թոր- եալ. distillé[تقطيردن

مقطع { մագդա' [ա] 1. կըտ- րելու տեղ. lieu où l'on coupe qc. [قطع دن] [յգ. مقاطع] 2. կտրոց. coup- poir 3. Դադար, Հանգիստ. pause, repos.

مقطع { մագադդա'[ա] կըտ- րատեալ. entre- coupé [تقطيع دن] [իգ. مقطعه]: — حروف առանձին տառեր որք են د ذ ر ز ژ و. les lettres isolées qui sont ا د ذ ر ز ژ و.

مقطعات { մագադդա'աթ* [ա] Բանաստեղծական հատուածք. morceaux po- étique.

مقطوع { մագդու' [ա] 1. կտրուած. coupé [قطع دن] [իգ. مقطوعه] 2. Վերջնական, անփոփոխ. dé- finitif, fixe.

مقطوعاً { մագդու'ան[ա] Մի- ահագայն սակար- կութեամբ. à forfait.

مقعد { մագ՛ատ [ա] Նստատեղի, նստարան, որրան. siège, cul [قعود էն]։

مقعر { մագա՛՛ար [ա] Գոգաձև. խոր. concave, creux.

مقفى { մագաֆֆա [ա] Նոյնայանգ. rimé.

مقلب { մագալլեպ [ա] Ցեղաշրջող. qui transmue [تقليب էն]։

مقلد { մագալլիտ [ա] 1. Խեղկատակ, Հապիտա bouffon [تقليد էն] 2. մագալլետ. Վզին անցուցած. mis au cou: لك— խեղկատակութիւն. bonffonnerie. ـنه— միմոսական. mimique.

مقلل { մագալլիլ [ա] Նուազեցնող. qui diminue [تقليل էն]։

مقلوب { մագլուպ [ա] 1. Ցեղաշրջեալ. transmué [قلب էն] [յգ. مقلوبه] 2. Շրջեալ. renversé.

مقلوع { մագլու՛ [ա] Արմատախիլ. déraciné [قلع էն]։

مقناطيس { մըգնադըս [յ] Մագնիս. aimant: ـى ، ـيه — մագնիսական. magnétique. ـيت — մագնիսականութիւն. magnétisme.

مقند { մագաննէտ [ա] Շաքարով հանդերձեալ sucré [تقنيد էն]։

مقنع { մագնի՛ [ա] Համոզիչ, Համոզկեր. persuasif [اقناع էն] [յգ. مقنعه]։

مقنن { մագաննէն [ա] Օրէնական. légal [تقنين էն] [յգ. مقننه]։

مقوا { մագավա. Ստուարաթուղթ. carton [Պարս. مقوى էն]։

مقوس { մագավվէս [ա] Աղեղնաձև, կոր. arqué [تقويس էն]։

مقول { գավուլ [ա] Ըսուած, բառ. dit [قول էն]

مقوله { մագուլէ [ա] Կերպ, տեսակ. sorte, espèce: — ی. այսպիսի. pareil.

مقوم { մագավվիմ [ա] Գնահատ. estimateur.

مقوى { մագավվի [ա] 1. Զօրացուցիչ. fortifiant [تقويه էն] [յգ. مقويه] 2. Բժշ. Կազդուրիչ. tonique 3. մագավվա. Զօրացուցեալ. fortifié 4. Ստուարաթուղթ. carton.

مقهور { մագհուր [ա] Նուաճեալ, յաղթահարեալ. subjugué, dompté [قهر էն]։

مقياس { միգեաս [ա] 1. Չափ, չափելու գործի. mesure [قياس էն] [յգ. مقياسات] 2. Չափ. échelle: الهوا — օդաչափ. aéromètre.

مقيح { մուգայյիհ [ա] էմէլ. Թարախեցուցիչ. suppuratif.

مقيد { մուգայյէտ [ա] 1. Արձանագրող. celui qui enregistre [تقييد էն] 2. մուգայյէտ. կապուած. lié, attaché 3. Արձանագրեալ. enregistré, inscrit 4. Սեղմեալ, սահմանեալ. restreint, limité 5. Հոգածու, ուշադիր. soigneux, attentif: — او հոգ տանիլ. en avoir soin.

مقيس { մագիս [ա] համեմատեալ, համեմատելի. assimilé [قياس էն].

مقيم { մուգիմ [ա] կեցող, բնակող. demeurant, résidant [اقامت էն] [էգ. مقيمه].

مقيئ { մուգայյի [ա]Ործացուցիչ, փսխեցուցիչ. émétique, vomitif.

مكائد { մէքեայիտ* [ա] յգ. مكيدهի. pd. مكيده.

مكابره { մուքեապերէ* [ա] Հպարտութիւն. orgueil [كبر էն].

مكاتب { մէքեաթիպ* [ա] 1. Դպրոցք, վարժարանք. écoles [եզ. مكتب] 2. մուքեաթիպ. Թղթակից. correspondant [كتابه էն].

مكاتبه { մուքեաթեպէ* [ա] Թղթակցութիւն. correspondance [յգ. مكاتبات]. — فن նամականագրական ուսում: cours épistolaire.

مكاتيب { մէքեաթիպ* [ա] Նամակներ. lettres. missives [եզ. مكتوب].

مكار { մէքքեար [ա] Նենգաւոր, խարեբայ. traître, fourbe [مكر էն][էգ. مكاره].

مكارات { մուքեարաթ* [ա] Վարձել. louer.

مكارم { մէքեարիմ* [ա] յգ. مكرمتի. pd. مكرمت.

مكارمكار { մէքեարիմքեար [պ] Առատաձեռն. բարեսէր généreux. bénévole

مكاره { մէքքեարէ. Գրաստ. բեռնաբարձ կենդանի. bête de somme [Թուր. مكارى էն].

مكارى { մուքեարի [ա] Գրաստ վարձու տուող. loueur des bêtes de somme.

مكاسب { մէքեասիպ* [ա] յգ. مكسبի. pd. مكسب.

مكافات { մուքեաֆաթ* [ա] 1. Վարձատրութիւն, վարձք. récompense, prix 2. Վարձատրել. récompenser.

مكافله { մուքեաֆելէ* [ա] Համերաշխութիւն. garantie réciproque [كفالت է]

مكافى { մուքեաֆի [ա] Համասար. égal : وطع

— զուգորդ· parabole·

مكالمه { մուքեալէմէ* [ـ] 1. Խօսակցիլ. converser [كلام էն] 2. Խօսակցութիւն. conversation [յգ. مكالمات] 3. Զրուցատրութիւն. dialogue 4. Բանակցութիւն négociation.

مكان { մէքեան [ـ] 1. Տեղ, վայր. endroit, lieu [յգ. امکنه ՝ اماكن] 2. Բնակավայր. demeure, siége.

مكانت { մէքեանէթ* [ـ] 1. Հաստատութիւն. constance 2. Զգօնութիւն, ծանրութիւն. gravité.

مكب { մուքէպպ [ـ] 1. Ջանացող. qui s'éfforce 2. անդա. Վայրահակ. pronateur.

مكبر { մուքէպպէր [ـ] Մեծացուցեալ. agrandi.

مكتب { մէքթէպ [ـ] Գրել կարդալու տեղ, դպրոց, վարժարան. école [كتب էն] [յգ. مكاتب] ։ ـلى — ուսանող. étudiant.

مكتسب { մուքթէսիպ [ـ] 1. Ստացող. qui acquiert [اكتساب էն] 2. Ստացած. acquis 3. մուքթէսէպ. Ստացեալ. acquis [էգ. مكتسبه] [յգ. مكتسبات]։

مكتسبات { մուքթէսէպաթ* [ـ] 1. Վաստակք. gains 2. Ծանօթութիւնք. connaissances.

مكتفى { մուքթէֆի [ـ] Բաւականացող. qui se contente [اكتفا էն]։

مكتوب { մէքթուպ [ـ] 1. Գրուած. écrit [كتب էն] [էգ. مكتوبه] 2. Նամակ. lettre [յգ مكاتيب ՝ مكتوبات]՝ ـجى ՝ ـى — առաջին քարտուղար. premier secrétaire.

مكتوبلاشمق { մէքթուպլաշմագ [ի] Թղթակցիլ. se correspondre.

مكتوم { մէքթում [ـ] Գաղտնի, ծածուկ. secret, caché [كتم էն] [էգ. مكتومه]։ ـات — Թաքուստք. choses cachées.

مكث { մէքս [ـ] 1. Դադար առնել. s'arrêter 2. Դադար. relâche.

مكثار { միքսար [ـ] Շատախօս. bavard.

مكثر { մուքէսսիր [ـ] 1. Շատցնող qui augmente, multiplie [تكثير էն] 2. մուքէսսէր. Շատցուած. augmenté.

مكثف { մուքէսսիֆ [ـ] Խտացուցիչ. condensant [تكثيف էն]։

مكحل { մուքէհհալ [ـ] Սրմ- նաքսեալ. enduit de collyre.

مکحله { մէքհալէ* [ա] Աչքի գուրի տուփ. boîte à collyre [کحل էն]։

مکدر { մուքէտտէր [ա] 1. Վշտահար. affligé [تکدیر էն] 2. Տրտում. attristé 3. մուքէտտիր. Վշտացուցիչ. affligeant [յգ. مکدرات]։

مکذب { մուքէզզիպ [ա] Ուրացող. qui dément [تکذیب էն]։

مکر { մէքր [ա] Նենգութիւն, դաւ. fraude.

مکر { մէկէր [պ] 1. Եթէ ոչ. sinon, si ce n'est 2. Բայց եթէ. excepté que 3. Թէ. que : مكر ـــ ؛ ـــ ‏ կը կարծէ՞ս. croyez-vous ?

مکرر { մուքէրրէր [ա] 1. Կրկին. doublé, répété [تکریر էն] [էգ. مکرره] 2. Վերստին. de nouveau 3. մուքէրրիր. Կրկին մեղանչող. récidiviste.

مکرراً { մուքէրրէրէն [ա] Կրկին և կրկին, բազնիցս. à plusieurs reprises.

مکرم { մուքէրրէմ, մուքէրրէմ [ա] 1. Պատուական. մեծարեալ. honoré, vénéré [تکریم , اکرام էն] [էգ. مکرمه] 2. մուքրիմ. Պատուասէր. obligeant

مکرمت { մէքրէմէթ* [ա] 1. Ազնուութիւն. noblesse [کرم էն] [յգ. مکارم] 2. Շնորհ, բարութիւն, առատաձեռնութիւն. bonté, générosité: ـــلو ؛ ـــلی շնորհաշարժ. gracieux.

مکروه { մէքրուհ [ա] 1. Գարշելի, զազիր. répugnant, abominable [کراهت էն] [էգ. مکروهه] [յգ. مکروهات] 2. Պիղծ. profane : ـــيت գարշութիւն. abomination.

مکس { մէկէս [պ] Ճանճ. mouche [յգ. مکسان]։

مکسب { մէքսէպ [ա] Վաստակ gain [کسب էն]։

مکسح { մուքէսսէհ [ա] Ոսկրաթեքր rachitique

مکسر { մուքէսսէր [ա] Բեկբեկեալ. cassé. تکسیر էն] [էգ. مکسره]. — جمع անկանոն յոգնական. pluriel irrégulier.

مکسر { մուքէսսիր [ա] Բեկանող. cassant.

مکسوان { մէկէսվան [պ] Ճանճ վան. chasse-mouche.

مکسوار { մէկէսվար [պ] Ճանճի պէս. comme un mouche.

مکسوب { մէքսուպ [ա] Վաստակեալ. acquis, gagné [کسب էն [էգ. مکسوبه]։

مکسور { մէքսուր [ա] 1. Բեկեալ, կոտրած

brisé, cassé [كسر էն] [էգ. مكسوره] 2. Քեր. Էսրէ ունեցող qui porte le essré.

مكشوف { Մէքշուֆ [-] 1. Յերեւան հան-ուած. mis au jour [كشف էն] [էգ. مكشوفه] 2. Բաց. ouvert: الوجوه ة— երեսնին բաց. aux visages nus.

مكعب { Մուքէաա՛պ [-] 1. Խորանարդ. cubique 2. Խորանարդ մարմին, թիւ. cube.

مكك { Մէքէք [բ] Տե՛ս. voir مكيك.

مكلف { Մուքէլլէֆ [-] 1. Պարտ անձին եդ-եալ, պարտաւոր. imposé, chargé [تكليف էն] [էգ. مكلفه] [յգ. مكلفين] 2. Հարկապարտ. contribuable 3. Բազմաշխատ. qui a couté beaucoup de travail 4. Շքեղ. superbe.

مكلل { Մուքէլլէլ [-] Պսակ-եալ. couronné.

مكمل { Մուքէմմէլ [-] 1. Կատարելագործ-եալ, կատարեալ. perfectionné, parfait [تكميل էն] [էգ. مكمله] 2. Շքեղ. magnifique: —يت կատարելութիւն perfection.

مكمن { Մէքմէն [-] Տե՛ս. voir كمينكاه.

مكنت { Մէքնէթ* [-] Կարողութիւն, զօրութիւն. pouvoir, puissance.

مكنسه { Մէքնէսէ* [-] Աւել. balai [كنس էն].

مكنوز { Մէքնուզ [-] Գանձ-ւած մէջ պահուած gardé dans un trésor [كنز էն]

مكنون { Մէքնուն [-] Թաքուցեալ. caché.

مكون { Մուքէվվին [-] 1. Գոյարար. qui crée [تكوين էն] 2. Կազմիչ, եղ-ծուցիչ. constitutif.

مكونات { Մուքէվվէնաթ* [-] Գոյացութիւնք, արարչագործութիւնք. créatures, créations.

مكه { Մէքքէ* [-] Մեքքէ. Mecque.

مكى { Մէքքի [-] 1. Մեք-քեցի. habitant de la Mecque [էգ. مكيه] 2. Մեքքէի. de Mecque.

مكيال { Միքեալ [-] Չափ. mesure [كيل էն].

مكيده { Մէքիտէ مكيدت Մէքի-տէթ* [-] Նենգու-թիւն, դաւ. artifice, intrigue [كيد էն] [յգ. مكائد].

مكيس { Մուքէյյէս [-] Բշտապատ փակ. enkysté.

مكيف { Մուքէյյէֆ [-] Ու-րախացուցիչ, զինով

ծուցիչ. enivrant.

مكيفات { մուքէյյէֆաթ*[-] Ոգելից ըմպելիք. liqueurs spiritueuses.

مكيك { մէքիք [ի] Նկոց, բաբար. navette.

مكيل { մէքիլ [-] Չափուած mesuré [كيل էն].

مكين { մէքին [-] 1. Հաստատ, ամուր. stable, ferme [مكانت էն] 2. Ծանրաբարոյ. sérieux.

مكيول { մէքիուլ [-] Չափուած. mesuré.

ملا { մէլէ' [-] Ամբոխ. foule : على — الناس 'ալէ մէլէիննաս. ի տես ամենեցուն. en plein public.

ملا { մոլլա 1. Մեծ դատաւոր grand cadi [աղ. مولى մէվլա էն] 2. Գիտուն. savant.

ملائك { մէլաիք ملائكه մէլաիքէ*[-] Հրեշտակներ. anges [եզ. ملك]։

ملائم { մուլաիմ [-] Տե՛ս. voir ملايم։

ملابس { մուլաբիս [-] Հաղորդ. qui a des rapports [ملابسه էն]։

ملابسه { մուլաբէսէ* [-] Առնչութիւն. rapport : —سيله պատճառաւ. à cause de. առթիւ. à l'occasion de.

ملاح { մէլլահ [-] 1. Նաւավար. marin [յգ. ملاحين ، ملاحان] 2. Նաւուղիղ. pilote 3. մէլահ* յգ. مليح ի։

ملاحت { մէլահաթ* [-] 1. Նաւավարութիւն. navigation 2. մէլահաթ. Աղուորութիւն. beauté.

ملاحد { մէլահիտ ملاحده մէլահիտէ* [-] [յգ. ملحد ի. pd. ملحد։

ملاحظه { մուլահազա*[-] 1. Մտածել, խոկալ. méditer, songer [لحظ էն] 2. Մտածութիւն, դիտողութիւն. pensée, observation [յգ. ملاحظات]։ —سيله միտք. en vue de.

ملاذ { մէլազ [-] Ապաստան asile, refuge.

ملازم { մուլազիմ [-] 1. Կցորդ, յարեալ. attaché [ملازمت էն] [յգ. ملازمون ، ملازمين] 2. Ծառայող. qui sert 3. Անվարձ դպիր, դրագիր. surnuméraire 4. Յիսնապետ. lieutenant : —لك յիսնապետութիւն. grade ou charge de lieutenant.

ملازمت { մուլազէմէթ*[-] 1. Ծառայել. servir [لزوم էն] 2. Անվարձ դպրութիւն. surnumérariat

ملاصق { մուլասըգ [ـ] Յանաշկից. joint.

ملاطفه { մուլատաֆէ*[ـ] 1. Քաղցրութիւն. affabilité [لطف էն] 2. Կատակ. plaisanterie.

ملاعب { մըլա'իպ* [ـ] ըն. ملعبه ի. pd. ملعبه։

ملاعبت { մուլա'ապէթ* [ـ] Ի միասին խաղալ jouer ensemble [لعب էն]։

ملاعنه { մուլա'անէ* [ـ] Իրարու անէծք կարդալ. se maudire l'un l'autre [لعنت էն]։

ملاعین { մըլա'ին* [ـ] ըն. ملعون ի. pd. ملعون։

ملاقات { մուլագաթ* [ـ] 1. Դէմ առ դէմ գալ, Հանդիպիլ. se rencontrer [لقا էն] 2. Տեսակցիլ. avoir une entrevue 3. Տեսակցութիւն. entrevue.

ملاقی { մուլագի [ـ] Հանդիպող. qui se rencontre [ملاقات էն]։ او — Հանդիպիլ se rencontrer.

ملال { մէլալ ملالت մէլալէթ* [ـ] Ձանձրոյթ, տաղտկութիւն. ennui.

ملامت { մէլամէթ* [ـ] 1. Յանդիմանել. reprocher [لوم էն] 2. Նախատինք. reproche [ըն. ملامات]։

ملآن { մէլան [ـ] Լի, լեցուն. plein.

ملاهی { մէլահի* [ـ] Խաղեր. jeux.

ملایم { մուլայիմ[ـ] 1. Մեղմ. doux [ملایمت էն] [էդ. ملایمه] 2. Յարմար. qui accorde.

ملایمت { մուլայէմէթ*[ـ] 1. Մեղմութիւն. douceur 2. Յարմարութիւն. accord 3. Փորլուծութիւն. cours de ventre.

ملبس { մուլէպպիս [ـ] Խառնակիչ. intrigant.

ملبوس { մէլպուս [ـ] Զգեցեալ. porté.

ملبوسات { մէլպուսաթ* [ـ] Զգեստք, հանդերձք. habillements, habits, vêtements.

ملت { միլլէթ* [ـ] 1. Ազգ. nation [ըն. ملل] [էդ. ملتی] 2. Համայնք. communauté.

ملتئم { մուլթէիմ [ـ] 1. Բուժած. guéri [التیام էն] 2. Բժշ. Սպեղանական դեղ. cicatrisant.

ملتبس { մուլթէպիս [ـ] Խառն. ambigu.

ملتثم { մուլթէսիմ [ـ] Համբուրող. qui baise.

ملتجا { մուլթէճա [ـ] Ապաստան. asile [التجا էն]։

ملتجی { մուլթէճի [ـ] 1. Ապաստանող. qui

se réfugie [التجا էն] 2. Փախստական. réfugié [ملتجیان յգ.]

ملتحق { մուլթէհիգ [—] Միացած. uni, joint

ملتحم { մուլթէհիմ [—] Մսացած. carnifié.

ملتزم { մուլթէզիմ [—] 1. Ստանձնող. qui se charge [التزام էն] 2. Վարձակալ. վաշխառու. fermier 3. մուլթէզէմ. Փափաքեալ. désiré 4. Պիտանի համարուած regardé comme nécessaire 5. Պաշտպանեալ. soutenu.

ملتصق { մուլթէսըգ [—] Միացեալ, կպչած. joint, collé [التصاق էն]։

ملتفت { մուլթէֆիթ [—] 1. Մեծարող, պատուասիրող. քաղցր. qui estime, qui a des égards. affable [التفات էն] 2. մուլթէֆէթ. Մեծարեալ. estimé 3. Լսելի. audible.

ملتقا { մուլթէգա [—] 1. Հանդիպութեան տեղի. lieu de rencontre [التقا էն] 2. Գետախառնունք. confluent

ملتقط { մուլթէգըթ [—] 1. Հաւաքած. ramassé [التقاط էն] 2. Գետնէն անտէրունչ բան մը վերցնող. qui ramasse quelque trouvaille.

ملتق { մուլթէգի [—] Հանդիպող. qui rencontre [التقا էն]։

ملتم { մէլթէմ [թ] Հիւսիսակ (հողմ). aquilon.

ملتمس { մուլթէմիս [—] 1. Խնդրուած. sollicité [التماس էն] 2. Խնդիրք. demande, prière [ملتمسات յգ.] 3. մուլթէմիս. Խնդրող. qui sollicite 4. Բարեխօս. intercesseur.

ملتمع { մուլթէմի՛ [—] Փայլող. luisant.

ملتوی { մուլթէվի [—] Ոլորեալ. գելաթիւր. tors [التوا էն]։

ملتهب { մուլթէհիպ [—] Բորբոքեալ. enflammé

ملجأ { մէլճէ՛ [—] Ապաստան. refuge, asile.

ملح { միլհ [—] Աղ. sel [ملاح ، املاح յգ.]։

ملحد { մուլհիտ [—] Ուրացող. Հերետիկոս. renégat. hérétique [الحاد էն]։

ملحق { մուլհիգ [—] 1. Միացնող. qui joint [الحاق էն] 2. մուլհագ. Միացուած. աւելցուած. annexé, ajouté [էգ. ملحقه] 3. Կախեալ. relevé.

ملحقات { մուլհագաթ* [—] Յարակից մասունք. dépendances.

ملحم { մուլհհամ [ա] 1. Մսոտ, մսաթմբեղ. charnu 2. Գէր. gros 3. մուլհհէմ. բժշ. Մսաբեր դեղ. sarcotique.

ملحمه { մըլհամէ* [ա] Պատերազմ. combat.

ملحوظ { մըլհուզ [ա] Հաւանական. probable [لحظ էն] [եզ. ملحوظه] [յգ. ملحوظات].

ملخ { մէլէխ [ղ] Մարախ. sauterelle.

ملخص { մուլախխաս [ա] Համառօտ. succinct [تلخيص էն].

ملذ { մուլէզզիզ [ա] 1. Համեղացուցիչ. qui rend savoureux 2. Համեղ. savoureux.

ملز { մէլէզ 1. Խառնածին mulâtre [Իտալ. ملس էն] 2. Խառնակ. mêlé.

ملزم { մուլզէմ [ա] 1. Պապանձեալ. réduit au silence [الزام էն] 2. մուլզիմ. Պապանձեցնող. qui réduit au silence.

ملزوم { մըլզում [ա] Այն որ պիտոյանի է բան մը celui à qui qc. est nécessaire [لزوم էն]: — لازم ايله պատճառ և արդիւնք. cause et effet.

ملس { մէլէս [ա] Խառնածին. mulâtre.

ملصق { մուլսաք [ա] բժշ. Միաւորող. adhésif.

ملطف { մուլատտիֆ [ա] Ամոքիչ. adoucissant.

ملعبه { մըլ'ապէ* [ա] Խաղալիք. jouet [لعب էն] [յգ. ملاعب]:

ملعقه { մըլ'աքա* [ա] Դգալ. cuiller.

ملعنت { մըլ'անէթ* [ա] Անիծից արժանի գործ, անզգամութիւն. acte digne de malédiction. méchanceté [لعنت էն][յգ. ملعنات]:

ملعون { մըլ'ուն [ա] Անիծեալ. maudit [لعنت էն] [եզ. ملعونه]:

ملفوظ { մըլֆուզ [ա] 1. Արտասանեալ. prononcé [لفظ էն] [եզ. ملفوظه] 2. Հնչական. aspiré.

ملفوف { մըլֆուֆ [ա] Ներփակեալ. ci-joint, ci-inclus [لف էն] [եզ. ملفوفه] [յգ. ملفوفات] 2. Փաթթեալ. enveloppé.

ملفوفا { մըլֆուֆէն [ա] Ներփակեալ. ci-joint.

ملقب { մուլաքքապ [ա] Մականուանեալ. surnommé [تلقيب էն]:

ملقط { մըլքաթ [ա] Ունելի. pince.

ملك { մալք, մըլք [ա] 1. Ստացուած. posses-

sion 2. Ստացուածք, կալուածք. propriété, immeuble [յգ. املاك] 3. Որ չէ վաքֆ qui n'est pas vacouf 4. Երկիր, պետութիւն. domaine. État 5. Մէլէք. Հրեշտակ. ange [յգ. ملائك] 6. Մէլիք. Թագաւոր. roi [յգ. ملوك]։

ملكدار { Մուլքտար [պ] Վեհապետ. souverain: ی— վեհապետական. de souveraineté.

ملكوت { Մէլէքէութ* [ա] Արքայութիւն. royaume des cieux.

ملكه { Մէլէքէ* [ա] 1. Կարողութիւն. յաջողականութիւն. faculté 2. Մէլիքէ. Թագուհի. reine.

ملكی { Մուլքի, Միլքի [ա] Քաղաքային. civil.

ملكيت { Մուլքիյէթ* [ա] Բացարձակ ստացուած possession absolue.

ملكيه { Մուլքիյէ* [ա] Քաղաքային. civil.

ملل { Միլէլ* [ա] Ազգեր. nations [եզ. ملت]։

ملمع { Մուլէմմա՛ [ա] 1. Գոյնզգոյն. bariolé 2. Աղտեղեալ. souillé.

ملوان { Մէլէվան [ա] Գիշեր և ցերեկ. nuit et jour.

ملوث { Մուլէվվէս [ա] 1. Աղտեղեալ. sale, souillé [تلويث էն] 2. Խառնաշփոթ. compliqué.

ملوك { Մուլուք* [ա] Թագաւորներ. rois.

ملوكانه { Մուլուքեանէ [պ] 1. Թագաւորական, կայսերական. royal, impérial 2. Արքային պէս. d'une manière digne d'un roi.

ملول { Մէլուլ [ա] Ձանձրացած. ennuyé.

ملون { Մուլէվվէն [ա] 1. Գունաւորեալ. coloré [تلوين էն] 2. Մուլէվվին. Գունաւորող. qui colore.

ملهم { Մուլհէմ [ա] 1. Ներշնչեալ. inspiré [الهام էն] [էգ. ملهمه] 2. Մուլհիմ. Ներշնչող. qui inspire 3. Մէլհէմ [թ] Տե՛ս voir مرهم։

ملهمك { Մէլէմէք [թ] Բառաչել. մայել. bêler.

ملی { Միլլի [ա] Ազգային. national [ملت էն]. [էգ. مليه]։

مليار { Միլեար [ֆ] Հազար միլիոն. milliar.

مليت { Միլլիյէթ* [ա] Ազգայնութիւն. nationalité.

مليح { Մէլիհ [ա] Գեղեցիկ, սիրուն. beau, joli [ملاحت էն] [էգ. مليحه] [յգ. ملاح]

مليك { մէլիք [ա] Թագաւոր. roi.

ملين { մուլէյյին [ա] կակղացուցիչ. émollient.

مليون { միլեօն [է] Միլիոն. million.

ممات { մէմաթ [ա] Մահ. mort [موت էն]. —ی —՝ մահու. de mort.

مماثل { մումասիլ [ա] Նման, համանման, համաձայն. semblable, pareil, conforme [مماثلت էն] [էզ. مماثله].

مماثلت { մումասէլէթ* [ա] Նմանութիւն. ressemblance [مثل էն].

ممادق { մումազըգ [ա] կեղծ բարեկամ. faux ami

ممارسه { մումարէսէ* [ա] Վարժութիւն. exercice, pratique [յզ. ممارسات].

مماس { մումաս [ա] 1. Հըպող. qui touche [مسّ էն] 2. Երկր. Շօշափող գիծ. tangente.

مماشات { մումաշաթ* [ա] 1. Միասին քալել. marcher ensemble [مشی էն] 2. Մարդահաճութիւն, փաղաքշանք. flatterie: —كارانه փաղաքշանօք. par flatterie.

ممالك { մէմալիք* [ա] Երկիրներ. pays [եզ. مملكت]

مماليك { մէմալիք* [ա] յզ. Ճորտք. pd. مملوك.

ممانعت { մումանաաթ* [ա] 1. Դիմադրել. résister [منع էն] 2. Դիմադրութիւն. արգելք. résistance, obstacle [յզ. ممانعات].

ممتاز { մումթազ [ա] 1. Առանձնաշնորհեալ. privilégié [امتياز էն] [էզ. ممتازه] 2. Նշանաւոր. գերիվերոյ. distingué : —ه اداره ինքնօրինութիւն autonomie.

ممتثل { մումթէսիլ [ա] Հետեւող. qui suit.

ممتحن { մումթահին [ա] Քննիչ examinateur.

ممتدّ { մումթէտտ [ա] 1. Երկարաձգեալ. prolongé [امتداد էն] 2. Տեւած, տեւող. duré, qui dure.

ممتزج { մումթէզիճ [ա] Խառնեալ, միացեալ. allié [امتزاج էն].

ممتلیء { մումթէլի [ա] 1. Լեցուած. rempli [امتلا էն] 2. Խցեալ. engorgé.

ممتنع { մումթէնի՛ [ա] Անկարելի. impossible [امتناع էն] [էզ. ممتنعه].

ممثل { մումէսսիլ [ա] 1. Նմանեցնող. assimilateur [تمثيل էն] 2. մումէսսէլ Նմանեցուցեալ. assimilé.

ممحوّ { մէմհուվ [ա] Ջնջուած. détruit.

ممد { միւմիդդ [—] 1. Երկարող. qui allonge [امداد էն] 2. Օգնող. qui assiste, assistant.

ممدد { միւմէդդիդ [—] Երկայնիչ, ձգիչ. extenseur [تمدید էն]։

ممدوح { մէմտուհ [—] Գովեալ, գովելի. loué, louable [مدح էն] [էգ. ممدوحه]։

ممدود { մէմտուտ [—] 1. Երկարեալ. prolongé [مد էն] [էգ. ممدوده] 2. Երկար. long.

ممر { մէմէռր [—] Անցնելու տեղ, անցք. lieu par où l'on passe, passage [مرور էն]։

ممراض { միմրազ [—] Յաճ. Վատառողջ. valétudinaire [مرض էն]։

ممرض { մումըրրիզ [—] Ախտաբեր. morbifique.

ممزق { մումէզզըք [—] 1. Պատառող. déchirant 2. մումէզզէք Հերձեալ, պատառեալ. déchiré.

ممزوج { մէմզուճ [—] Խառնուած. mêlé.

ممسك { միւմսիք [—] 1. Ապացոյց. preuve [مساك էն] 2. մումսէք. Ժուժկալ. continent [امساك էն] 3. Կծծի avare 4. Զսպիչ. contentif.

ممشا { մէմշա [—] Ճեմելիք. lieux [مشی էն]։

ممضی { մումզի [—] 1. Ստորագրող. signataire [امضا էն] [էգ. ممضیه] 2. մումզա. Ստորագրուած. signé.

ممکن { մումքին [—] Կարելի. possible [امكان էն] [էգ. ممكنه] [յգ. ممكنات]։

مملحه { մէմլէհէ* [—] Աղաման. saline [ملح էն]

مملکت { մէմլէքէթ* [—] 1. Երկիր. pays [ملك էն] [յգ. ممالك] 2. Իշխանութիւն. domination.

مملو { մէմլու [—] Լի, լեցուն. plein, rempli.

مملوح { մէմլուհ [—] Աղած. salé [ملح էն]։

مملوك { մէմլուք [—] 1. Տիրացեալ, ստացեալ possédé [ملك էն] [էգ. مملوکه] 2. Գերի, ստրուկ. esclave [յգ. ممالیك] 3. Մամլուք որ Հին Եգիպտական Հեծելազօրաց անունն էր. mameluk: ـیت — ստրկութիւն. servilité.

مملوکانه { մէմլուքեանէ [մ] 1. Ստրկական. d'esclave 2. Ստրկաբար. servilement.

ممنوع { մէմնու' [—] Արգիլեալ. interdit, défendu [منع էն] [էգ. ممنوعه] [յգ. ممنوعات]

ممنوعيت { մէմնու'իյյէթ* [—] Արգիլում, արգել. interdiction, défense.

ممنون { մէմնուն [—] 1. Շնորհապարտ. reconnaissant [منت էն] 2 Ուրախ, գոհ. bien aise, content: مع الممنونيه ամենայն հաճութեամբ. avec grand plaisir.

ممنونيت { մէմնունիյյէթ*[—] 1. Գոհունակութիւն satisfaction 2. Շնորհապարտութիւն. reconnaissance.

مموه { մէ-մէվվէհ [—] Առժամանակեայ ամոքիչ ցաւոց. palliatif [تمويه էն].

ممه { մէմէ [ի] Ստինք. mamelle: ويرمك — կաթ տալ. allaiter. لى— ստինք ունեցող. mammifère.

ممهد { մէ-մէհհիտ [—] Յարդարող. qui met en ordre [تمهيد էն].

ممهور { մէմհուր [—] Կնքեալ. scellé, cacheté [مهر էն]. ـًا — կնքեալ ըլլալով. sous cachet.

مميت { մէ-միթ [—] Մեռուցող. qui fait mourir.

مميز { մէ-մէյյիզ [—] 1. Զանազանող. qui distingue [تمييز էն] [յգ. مميزان ' مميزين] 2. Քննիչ. examinateur 3. Դիւր անօրէն դիւանատան. sous-chef d'un bureau 4. Իրաւ. Իրաւարար, Իրաւընտիր. arbitre, compromissaire. — قوه բանականութիւն. raison.

مميز { մէ-մէյյէզ [—] 1. Զանազանեալ distingué [تمييز էն] [յգ. مميزه] 2. Քննուած. examiné.

مميل { մէ-միլ [—] Հակող. qui incline [اماله էն].

من { մին [—] ի, էն. de: بعد — այսուհետեւ. dorénavant. غير — առանց. sans.

من { մէնն[—] 1. Շնորհ, բարիք. grâce, bonté 2. Մանանայ. manne.

منائح { մէնաիհ* [—] յգ. منيحه ի. pd. منيحه.

منائر { մէնա'իր* [—] յգ. مناره ի. pd. مناره.

مناب { մէնապ [—] نائب — Տեղակալ, փոխանորդ. substitut [نيابت էն].

منابر { մէնապիր* [—] յգ. منبر ի. pd. منبر.

منابع { մէնապի'* [—] յգ. منبع ի. pd. منبع.

مناجات { մունաճաթ* [—] Աղօթք. prière.

منادات { մունատաթ*[—] Գոչել. s'écrier.

منادی { մունատի [—] 1. Գոչող. qui s'écrie

[منادات էն] 2. Մունետիկ. crieur public 3. Քերական, ձեւ. կոչական. vocatif.

مناديل { մենատիլ* [ա] յգ. منديلի. pd. منديل ։

مناره { մինարէ* [ա] 1. Մինարէ որ է աշտարակ մզկթի. minaret [نور էն] [ադր. մինարէ] 2. Աշտանակ. chandelier.

منازع { մունազի՛ [ա] Վիճող. disputant [منازعه էն] [եբլ. منازعين] ։ فيها — ՝ մունազա՛ն ֆիհ, ֆիհա. վէճի նիւթ. en dispute, en litige.

منازعه { մունազա՛ա* [ա] 1. Կռիւ. querelle [نزع էն] [յգ. منازعات] 2. Վէճ. dispute. litige : لى — վէճի նիւթ. disputé, en dispute.

منازل { մենազիլ* [ա] յգ. منزلի. pd. منزل ։

مناسب { մունասիպ [ա] Յարմար, պատշաճ. convenable, opportun [مناسبت էն] [իգ. مناسبه] ։

مناسبت { մունասէպէթ* [ա] 1. Վերաբերութիւն. rapport [نسبت էն] [յգ. مناسبات] 2. Յարաբերութիւն. relation 3. Պատշաճութիւն. convenance 4. Համեմատութիւն. analogie: Աոց. ile — ութիւ. à l'occasion. سز — անպատշաճ, անյարմար. inconvenant. inopportun. سزلك — անյարմարութիւն. inconvenance. لى — պատշաճ. convenable. آلق — պատշաճիլ. être à propos.

مناستر { մանասթըր [ռ] Վանք monastère.

مناسك { մենասիք* [ա] յգ. منسكի. pd. منسك ։

مناشير { մենաշիր* [ա] յգ. منشورի. pd. منشور ։

مناصب { մենասըպ* [ա] յգ. منصبի. pd. منصب ։

مناصفه { մունասաֆէ, մունասաֆա* [ա] Կէս առ կէս բաժնել. diviser en deux parties égales. [نصف էն] ։ بروجه — ՝ — اوزره Կէս առ կէս. par moitié.

مناظر { մենազըր* [ա] յգ. منظرի ։ فن — Հեռանկարութիւն perspective

مناظره { մունազարա* [ա] Վիճել. discuter. [نظير էն] ։ فن — Ճարտարամտական գիտութիւն. dialectique.

مناظم { մենազըմ* [ա] Կարգեր, շարքեր. ordres, rangs.

مناعت { մենա՛աթ* [ա] Անմատոյց, անառիկ

լինել. inaccessibilité.

منافات { մունաֆաթ* [ա] Հակառակութիւն. contrariété [نفی էն].

منافذ { մենաֆիզ* [ա] յգ. մանֆազի. pd. منفذ.

منافرت { մունաֆերեթ* [ա] փոխադարձ ատելութիւն, զարշանք. aversion, détestation réciproque [نفرت էն].

منافع { մենաֆի* [ա] յգ. منفعتի. pd. منفعت.

منافق { մունաֆըգ [ա] 1. Խառնակութիւն ձգող. tripotier, intrigant. qui sème la discorde [յգ. منافقين] 2. կեղծաւոր. hypocrite: —لق խառնակութիւն. tripotage.

منافقت { մունաֆեգաթ* [ա] 1. Խառնակութիւն. tripotage 2. կեղծաւորութիւն. hypocrisie.

منافى { մունաֆի [ա] Հակառակ, անհամաձայն. contraire, incompatible. [منافات էն] [իգ. منافيه].

مناقب { մենագըպ* [ա] յգ. منقبهի. pd. منقبه.

مناقشه { մունագաշա* [ա] Վէճ dispute [յգ مناقشات]

مناقض { մունագըզ [ա] Հակառակական, հակառակ. contradictoire.

مناقضه { մունագազա* [ա] Հակառակութիւն. contradiction [نقض էն].

مناكحه { մունաքեհէ* [ա] Ամուսնութիւն. mariage [نكاح էն] [յգ. مناكحات].

منال { մենալ [ա] 1. ինչ որ ձեռքը կ'անցնի. ce qu'on obtient [نيلان էն] 2. ինչք, ստացուածք. biens, possession.

منام { մենամ [ա] 1. Քուն. sommeil [نوم էն] 2. Երազ. rêve, songe.

منان { մեննան [ա] Բարերար Աստուած. le bon Dieu [منت էն].

مناو { մանավ [թ] Մրգավաճառ. fruitier.

مناوبه { մունավեպէ* [ա] Կարգաւորութիւն. alternative [نوبت էն], مناوبةً ‘—بال կարգաւ. փոխ առ փոխ. alternativement.

مناهى { մենահի* [ա] յգ. منهىի. pd. منهى.

مناهيج { մենահիճ* [ա] յգ. منهاجի. pd. منهاج.

منايا { մենայա* [ա] Մահեր. morts [եզ. منيه].

منبت { մունպիթ [ա] Բարեբեր fertile [انبات էն].

منبر { մինպէր [ա] Բեմ. ամպիոն. chaire [յգ منابر]

منبسط { մունպասիթ [ա] 1. Տարածուած. étendu, dilaté [انبساط էն] 2. Զուարթ. gai, joyeux.

منبع { մենպա՛ [ա] Աղբիւր. source [نبعان էն] [ճմ. منابع].

منبعث { մունպա՛իս [ա] Յառաջ եկած. résultant, produit [انبعاث էն].

منبه { մունպիհ [ա] 1. Արթնցնող. qui éveille [تنبيه էն] [էգ. منبهه] 2. Բժշ. Գրգռիչ (դեղ). excitant.

منت { միննէթ [ա] 1. Բարիք. bienfait [ճմ. منن] 2. Բարիքը երեսին զարնել. յանդիմանութիւն բարեաց. reproche du bienfait: شناس — երախտագէտ. reconnaissant.

منتان { մինթան. Տաբատակ. gilet pourvu de manche [Թուրք. تيق էն].

منتبه { մունթէպիհ [ա] Արթուն. éveillé.

منتج { մունթիճ [ա] 1. Արտադրող. qui produit [انتاج էն] 2. Պատճառ. cause: او — պատճառել. causer. արտադրել. produire

منتحر { մունթէհիր [ա] Ինքնասպան. suicidé.

منتخب { մունթէխապ [ա] 1. Ընտրեալ. choisi [انتخاب էն] [էգ. منتخبه] 2. Մուն-թախիպ. Ընտրող. électeur [ճմ. منتخبين].

منتخبات { մունթէխապաթ [ա] Հատընտիրք. morceaux choisis.

منتدار { միննէթտար [պ] Երախտապարտ. obligé [ճմ. منتداران]: ـلق — երախտապարտութիւն. reconnaissance.

منتسب { մունթէսիպ [ա] 1. Մէկու մը հետ յարաբերութիւն ունեցող. qui a des relations avec qn. [انتساب էն] [ճմ. منتسبين] 2. Հետամուտ. poursuivant

منتسق { մունթէսիգ [ա] Շարուած. rangé.

منتشا { մինթիշա [թ] Ծղնի. gond.

منتشر { մունթէշիր [ա] 1. Տարածուած. répandu [انتشار էն] 2. Հրատարակուած. publié 3. Ցրուած. dispersé.

منتشی { մունթէշի [ա] Ծլած germé.

منتصب { մունթէսիպ [ա] Կանգնած. érigé. [انتصاب էն].

منتظر { մունթազըր [ա] 1. Սպասող. qui attend [انتظار էն] 2. մունթազար. Սպասուած. attendu.

منتظم { մունթազամ [—] կանոնաւոր. ի կարգի. régulier, en bon ordre [انتظام էն] [էֆ. منتظمه].
— دیون հաստատուն պարտքեր. dettes consolidées.
— دیون غیر երերուն պարտքեր. dettes flottantes.

منتفخ { մունթեֆիխ [—] 1. փքուած. bouffi [انتفاخ էն] 2. Ուռած. ballonné

منتفع { մունթեֆի' [—] Օգուտ քաղող, օգտած. qui profite, profité [انتفاع էն].

منتقل { մունթագիլ [—] 1. փոխադրուած. transporté [انتقال էն] [էֆ. منتقله] 2. փոխանցեալ. transféré.

منتقم { մունթագիմ [—] Վրիժառու. vengeur.

منتمی { մունթեմի [—] Վերաբերեալ. appartenant.

منتها { մունթեհա [—] Վերջ, ծայր. fin, extrémité

منتهی { մունթեհի [—] 1. Վերջացած. fini [انتها էն] 2. Յանգած. abouti 3. Շրջանաւարտ. qui a terminé le cours d'étude 4.. Վերջին, բարձրագոյն. dernier, supérieur.

منثنی { մունթենի [—] Ճկուած. plié.

منثور { մէնսուր [—] 1. Ցանուած, սփռուած. répandu [نثر էն] [էֆ. منثوره] 2. Արձակ խօսք. prose.

منجذب { մունճեզիպ [—] Քաշուեալ, ձգեալ. attiré [انجذاب էն].

منجر { մունճէրր [—] Յանգած, յանգող. abouti, qui aboutit [انجرار էն]

منجل { մենճէլ [—] Մանգաղ. faux.

منجلی { մունճելի [—] Այտնի, բացայայտ. manifeste [انجلا էն].

منجم { մունէջջիմ [—] Աստղաբաշխ. astronome [ճը. منجمین].

منجمد { մունճամիտ [—] Սառուցեալ, սառած. gelé [انجماد էն][էֆ. منجمده]

منجنيق { մանճընըգ [ա] 1. Բալիսթր. քարընկէց գործի նետաձգաց. baliste 2. Կարժառ. dévidoir.

منجی { մունճի [—] Փրկարար. salutaire [انجا էն] [էֆ. منجیه].

منجیق { մենճիգ [թ] Մագիլ, ճանկ. griffe.

منجیقلامق { մենճիգլամագ [թ] ճանկով բռնել. griffer.

منحدر { մունհատիր [—] 1. Հակած. décliné

[انحدار էՆ] 2. Զառիվայր. déclive.

منحرف { մունհարիֆ [—] Մէղած, հակած. penché, décliné [انحراف էՆ] [էֆ. منحرفه] — المزاج ، مزاجی — ، տկար, անհանգիստ. indisposé

منحصر { մունհասըր [—] Սահմանեալ, յատուկ borné, approprié [انحصار էՆ]. — آ մինմիայն. exclusivement.

منحل { մունհալլ [—] 1. Լուծեալ. dissous [انحلال էՆ] 2. Անտէր մնացած. tombé en disponibilité 3. Թափուր. vacant.

منحنی { մունհանի [—] Ծուռ courbé [انحنا էՆ].

منحوت { մանհուդ [—] Տաշեալ. taillé.

منحوس { մանհուս [—] Չարող. funeste [نحس էՆ] [էֆ. منحوسه].

منخر { մէնխար [—] Ռնգունք. narine.

منخسف { մունխասիֆ [—] Խաւարած. eclipsé.

منخفض { մունխաֆիզ [—] Ցածցած. baissé.

منخلع { մունխալի՛ [—] Խըլուած. arraché.

مندال { մէնդալ [ի] Տե՛ս voir ماندال.

مندر { մինտէր [ի] Տապակակ. matelas.

مندرج { մունտէրիճ [—] 1. Բովանդակեալ. compris [اندراج էՆ] [էֆ. مندرجه] 2. Գրուած. écrit, inséré.

مندرجات { մունտէրիճաթ* [—] Պարունակութիւն(ք). contenu(s).

مندرس { մունտէրիս [—] Ջընջուած, կործանած. effacé, détruit [اندراس էՆ]

مندفع { մունտէֆի՛ [—] 1. Անհետացած. disparu [اندفاع էՆ] [էֆ. مندفعه] 2. Անցեալ. passé, dernier.

مندمج { մունտէմիճ [—] Ագուցեալ. emboîté.

منديل { մէնտիլ [—] Թաշկինակ. mouchoir.

منذر { մունզիր [—] Ազդարար admoniteur.

منزل { մէնզիլ [—] 1. Իջեւան, պանդոկ. auberge [نزول էՆ] [ճէ. منازل] 2. Տուն, բնակարան. maison, logis 3. Մի աւուր ճանապարհ. étape: طوپی — երկայնաձիգ թնդանօթ. canon de longue portée. ـو — սուրհանդակ. courrier. خانه — ، كاه — կայան, հանգրուանք. relais.

منزل { մունզիլ [—] Իջեցունող. qui fait descendre [انزال էՆ].

منزلت { մէնզիլէթ* [—] Աստիճան. grade:

— لو աստիճանաւոր. gradé.

منزله { Մէնզիլէ* [—] 1. Աստիճան. degré [نزول էն] 2. Տեղ, վայր. lieu.

منزوف { Մէնզուֆ [—] Քէչ. Արիւնաթափական. exsangue.

منزول { Մէնզուլ [—] Կաթուածահար. atteint d'apoplexie [نزول էն] [էկ. منزله]. — آ Կաթուածահար ըլլալով. par apoplexie.

منزوى { Մէնզէվի [—] Առանձնացեալ. retiré [انزوا էն].

منزه { Մէնէզզէհ [—] 1. Մաքուր. pur [تنزه էն] 2. Զերծ. exempt.

منسد { Մէնսէտտ [—] Գոցուած. bouché, obstrué [انسداد էն].

منسك { Մէնսէք [—] Արարողութիւն, ծէսակերպութիւն, ծէս. cérémonie, formalité, rite [մ. مناسك]

منسلب { Մէնսէլիպ [—] Վերցուած, կապտուած. enlevé, ôté [انسلاب էն]

منسلخ { Մէնսէլիխ [—] Մորթազերծ. écorché.

منسلك { Մէնսէլիք [—] 1. Ընթացող. qui marche [انسلاك էն] 2. Ընթացած. parcouru.

منسوب { Մէնսուպ [—] Վերաբերեալ. appartenant [نسبت էն]. — اسم Յարաբերական ածական. adjectif relatif.

منسوبات { Մէնսուպաթ* [—] Մէկէ մը կախեալ կամ պաշտպանեալ եղողներ. ceux qui relèvent de qn

منسوبيت { Մէնսուպիյէթ* [—] Վերաբերութիւն. կապ. relation, rapport.

منسوج { Մէնսուճ [—] Հիւսեալ. ոստայնանկեալ. tissé, tissu [էկ. منسوجه].

منسوجات { Մէնսուճաթ* [—] Կերպասք. կերպասեղէնք. étoffes.

منسوخ { Մէնսուխ [—] Ջնջուած. aboli [نسخ էն].

منسى { Մէնսի [—] Մոռցուած. oublié [نسيان էն] [էկ. منسيه].

منش { Մէնիշ [գ] Բնութիւն. caractère : — بد չարաբարոյ. malin.

منشا { Մէնշէ' [—] 1. Բան մը ծագում առած տեղը. lieu d'où provient qc. [نشئت էն] 2. Սկիզբ. origine: كتاب — Մէնշէ քիթապը. Դպրոց ուր կը պատրաստուին գրագիրներ. école où l'on prépare des commis.

منشار { մինշար [ա] Սղոց . scie [نشر էն]։ ی— ‘ պ— սղոցաձև ., en forme de scie. ժանեկոր. crénelé.

منشرح { մունշէրիհ [ա] Ուրախ, զուարթ . joyeux, gai [انشراح էն]։

منشعب { մունշաՙիպ [ա] Ճիւղաւորեալ . ramifié [انشعاب էն]։

منشق { մունշաքք [ա] Ճեղքուած . fendu.

منشور { մէնշուր [ա] 1. Տարածուած. dilaté, répandu [نشر էն] [էգ. منشوره] 2. Հրատարակեալ. publié 3. Հրովարտակ. brevet [յգ. مناشیر] 4. Երկր. Հատուածակողմ. սղոցած. prisme.

منشئ { մունշի՛ [ա] 1. Շինող . qui construit [انشا էն] 2. Ատենադպիր. գրագէտ . homme de lettre. écrivain [յգ. منشئان]։

منصب { մանսըպ [ա] 1. Պաշտօն . fonction . poste [نصب էն] [յգ. مناصب] 2. Մունսապպ. Թափուած, Թափուող. versé, qui se verse [انصباب էն] او — Թափիլ. se jeter, se verser.

منصرف { մունսարիֆ [ա] Դարձած. tourné.

منصف { մունսըֆ [ա] Արդարասէր. juste, équitable [انصاف էն]։

منصفانه { մունսըֆանէ [պ] 1. Արդարացի . équitable 2. Արդարութեամբ équitablement.

منصوب { մանսուպ [ա] 1. Կանգնուած. érigé [نصب էն] [էգ. منصوبه] 2. Կարգեալ. nommé 3. Պաշտօնի վրայ գտնուող. en service.

منصور { մանսուր [ա] 1. Աստուածազօր. Աստուծմէ օգնեալ. aidé par Dieu [نصرت էն] [էգ. منصوره] 2. Յաղթական. victorieux.

منصوص { մանսուս [ա] Կուրանի հաստատուած մը կամ Մուհամմէտի աւանդութեամբ մը ապացուցեալ. établi par un verset du Coran ou par une tradition de Mahomet.

منصه { մինասսա* [ա] Հարսի սենեակ. առագաստան chambre nuptiale.

منضج { մունզիճ [ա] Թարախեցուցիչ. maturatif.

منضم { մունզամմ [ա] 1. Աւելցուած. ajouté [انضمام էն] [էգ. منضمه] 2. Յա-

ւէլուածական. supplémentaire: او — աւելնալ être ajouté, augmenté.

منطار { մանթար, [կ] Տե'ս. voir مانطار.

منطبخ { մունթաղապըխ [ա] Եփած. cuit.

منطبع { մունթաղապի'[ա] Դրոշմ-եալ. empreint.

منطفی { մունթաֆի [ա] Մարած. éteint.

منطق { մանթըգ [ա] 1. Խօսք. parole [نطق էն] 2. Տրամաբանութիւն. logique 3. Լեզու. langage.

منطقه { մընթագա* [ա] Գօտի. ceinture, zone [نطاق էն] [յգ. مناطق]. منطقة البروج կենդանակամար. զոդիակոս. zodiaque.

منطقی { մանթըգը [ա] Տրամաբան. logicien [յգ. منطقیون].

منطوق { մանթուգ [ա] 1. Ըսած, բառած. dit [نطق էն] 2. Իմաստ. ոգի sens, esprit.

منطوی { մունթավի [ա] Ծալ-լուած. plié.

منظر { մանզար [ա] 1. Տեսք vue, aspect [نظر էն] [յգ. مناظر] 2. Հայելի. Ջննարան. spéculum.

منظره { մանզարէ* [ա] 1. Տեսք. vue, aspect [نظر էն] [յգ. مناظر] 2. Տեսարան. spectacle.

منظف { մունազզըֆ [ա] Մաքրիչ, սրբիչ (վիրաց). abstergent. détersif

منظور { մանզուր [ա] Տեսնուած. vu [نظر էն] [էգ. منظوره]: او — մէկէ մը տեսնուիլ. être vu par qn.

منظوم { մանզում [ա] 1. Կարգի դրուած. mis en ordre [نظم էն] [էգ. منظومه] 2. Ոտանաւոր. en vers

منظومه { մանզումէ* [ա] 1. Քերթուած. տաղ poème, vers 2. Դրութիւն système.

منع { մէն' [ա] 1. Արգիլել. interdire, défendre 2. Արգելում. prohibition.

منعم { մունը'ըմ [ա] Առատա-ձեռն. très libéral

منعدم { մունա'տիմ [ա] 1. Ոչնչացած. anéanti 2. Չեղող. qui n'existe plus.

منعزل { մունա'զիլ [ա] Պաշ-տօնանկ. destitué.

منعطف { մունա'թաֆ [ա] 1. Դարձած, դար-ձող: tourné, qui tourne [انعطاف էն] 2. Խոտորած, շե-ղած. défléchi.

منعقد { մունա'գիտ [ա] 1. Կապկպուած, Կը-

քուած. conclu [انعقاد էն] [իզ. منعقده] 2. Որոշուած. arrêté 3. Գումարուած. tenu.

منعکس { մունքաքիս [—] Անդրադարձ. ցոլացեալ. reflété. réfléchi [انعکاس էն] [իզ. منعکسه].

منعم { մունիմ [—] Բարերար. bienfaiteur [انعام էն]

منعمانه { մունիմանէ [զ] Բարերարական. propre à un bienfaiteur.

منغص { մունաղղաս [—] Վշտահար. affligé.

منفا { մենֆա [—] Աքսորավայր. lieu d'exil.

منفاخ { մինֆախ [—] Փուքս. soufflet [نفخ էն].

منفتح { մունֆէթիհ [—] Բացուած. ouvert.

منفجر { մունֆէճիր [—] Բղխած. jailli [انفجار էն]

منفذ { մէնֆէզ [—] Թափանցուածք, ծակ. ouverture trou [نفوذ էն] [յզ. منافذ].

منفرج { մունֆէրիճ [—] Բացուած. ouvert: زاويۀ — բութ անկիւն. angle obtus.

منفرد { մունֆէրիտ, [—] 1. Առանձին, մեկուսի isolé [انفراد էն] [իզ. منفرده] 2. Երգ. Ոչ համաձայնական ոչ դաւառական, գիտուն.

sporadique: — ـــًا առանձին isolément. tout seul.

منفرق { մունֆէրիք [—] Զատուած. séparé.

منفس { մէնֆէս [զ] 1. Շնչ. շնչելու տեղի. soupirail [نفس էն] 2. մունէֆֆիս. Շնչառու. respirateur.

منفسخ { մունֆէսիխ [—] Ջնջուած. résilié.

منفصل { մունֆասըլ [—] 1. Բաժնուած, անջատ. détaché [انفصال էն] [իզ. منفصله] 2. Հրաժարեալ, պաշտօնէ դադարեալ. démissionné: ضمير — բառական դերանուն. pronom mot.

منفضج { մունֆէջիճ [—] Բժշ. Արտաշնչող. գոլորշիչ. exhalant.

منفط { մունֆիտ [—] Բժշ. Առանձգական (հիւթոց). épispastique.

منفعت { մէնֆաաթ [—] 1. Օգուտ. օգտակարութիւն. profit, utilité [نفع էն] [յզ. منافع] 2. Շահ. intérêt: — لى օգտակար. utile. շահաւէտ. avantageux.

منفعل { մունֆաիլ [—] 1. Որդողած. fâché [انفعال էն] 2. Երգ. կրաւորական. passif: — اول — որդողիլ, վշտանալ. se fâcher.

منفق { [–] qui fait vivre. qui nourrit [انفاق ـدن]։

منفك { [–] séparé [انفكاك ـدن]։ او — se séparer

منفوخ { [–] bouffi.

منفور { [–] abhorré, détestable, répugnant [نفرت ـدن] [مؤ. منفوره]։ —يت détestation.

منفهم { [–] ا. compris [انفهام ـدن] ص. intelligible.

منفى { [–] ا. exilé, banni [نفى ـدن] [مؤ. منفيه] ص. négatif.

منفيا { [–] en exil

منفيت { [–] négativité.

منقاد { [–] ا. lié [انقياد ـدن] ص. soumis.

منقار { [–] bec.

منقاله { [ت] notable.

منقبض { [–] ا. fâché [انقباض ـدن] ص. constipé.

منقبه { [–] ا. don, talent [ج. مناقب] ص. panégyrique.

منقح { [–] purifié, émondé [تنقيح ـدن]։

منقرض { [–] éteint, ruiné [انقراض ـدن]։

منقسم { [–] divisé, réparti [انقسام ـدن]։

منقش { [–] ا. peint. orné de desseins [تنقيش ـدن]։

منقضى { [–] fini, expiré [انقضاء ـدن] [مؤ. منقضيه]։

منقط { [–] ponctué.

منقطع { [–] ا. interrompu [انقطاع ـدن] ص. coupé.

منقل { [ت] voir مانقال ։

منقلب { Մունգալիպ [—] Փոխ-ուած. transformé [انقلاب էն] — او ، փոխուիլ. se transformer, se changer

منقله { Մընգալէ* [—] Անկիւ-նաչափ. rapporteur

منقوش { Մընգուշ [—] Տե՛ս voir منقش ،

منقوض { Մընգուզ [—] Ջնջ-ուած. annulé.

منقوط { Մընգուտ [—] Կէ-տաւոր. ponctué [نقطه էն] [էգ. منقوطه] ،

منقوع { Մընգու՛ [—] Թրջոց ցրուած. infusé.

منقول { Մընգուլ [—] 1. Փո-խադրուած trans-porté [نقل էն] [էգ. منقوله] 2. Փոխադրելի. շարժուն. mo-bile [յգ. منقولات] 3. Պատ-մուած. raconté.

منق { Մունաքգը [—] 1. Մաք-րող. purifiant [تنقيه էն] 2. Մաքրողական դեղ. cathartique 3. Մունաքգա. Մաքրուած. purifié.

منكب { Մէնքիպ [—] Ուս. é-paule [յգ. مناكب].

منكر { Մունքիր [—] 1. Ու-րացող. qui nie, méconnaît [انكار էն] [յգ. منكرين][էգ. منكره] 2. Անհաւատ, անաստուած. athée 3. Մունքէր. Ուրացուած. nié, méconnu

4. Արգիլեալ. prohibé [յգ. منكرات] 5. Անծ. Անորոշ. in-défini : غير — در անուրա-նալի է. qu'on ne peut nier.

منكرات { Մունքէրաթ*[—] Ար-գիլուած գործեր. actes prohibés.

منكسر { Մունքէսիր [—] 1. Կոտրած. cassé [انكسار էն] [էգ. منكسره] 2. Վշտացած. affligé 3. Բնագ. Բեկբեկեալ. réfracté.

منكسف { Մունքէսիֆ[—] Խա-ւարած. éclipsé.

منكشف { Մունքէշիֆ [—] Ե-րեւան ելած, յայտնուած. découvert, ré-vélé [انكشاف էն] [էգ. منكشفه]

منكشه { Մէնէքշէ [Բ] Մանիշ-շակ. violette.

منكنه { Մէնկէնէ [Բ] Ճզմող մեքենայ. Տնձան. machine à presser, pres-soir. presse.

منكوب { Մէնքեուպ [—] Ջա-խողեալ. անկեալ malheureux, déchu [نكبت էն] [էգ. منكوبه] ، — يت Համա-ղակառութիւն. état d'un malheureux.

منكوحه { Մէնքեուհա* [—] 1. Պսակեալ. ma-riée [نكاح էն.] 2. Կին épouse.

منكوس { Մէնքեուս [—] Գլը-խիվայր. տապալ-

եալ. renversé [نكس էն]։

منكوش { Գանկուշ [գ] Օղ. pendant d'oreille

منلا { Մոլլա, Գիտուն. savant [Իսլ. مولى էն]։

منن { Մինէն* [ա] Տհ. منت Բ. pluriel de منت ։

منوال { Մինվալ [ա] Ձև, ասառազ. forme.

منور { Մունէվվէր [ա] 1. Լուսաւոր, լուսաւորեալ. éclairé, illuminé [تنوير էն] [Էգ. منوره] 2. Մունավվիր. Լուսաւորող, լուսաւորիչ. qui éclaire, illuminateur.

منوط { Մէնուդ [ա] Կախեալ, կախեալ. qui dépend de.

منوم { Մունէվվիմ [ա] 1. Քնածու, քնացուցիչ hypnotique, soporifique [تنويم էն] [Էգ. منومه] 2. Թմրեցուցիչ. narcotique.

منون { Մունէվվին [ա] تنوين ունեցող. muni de تنوين

منوى { Մէնվի [ա] 1. Մտադրեալ, մտադրեալ. projeté [نيت էն] [Էգ. منويه] 2. Մէնիի. Սերմնական. spermatique [منى էն]։

منه { Մինհ [ա] 1. Անկից. de lui 2. Նոյն. idem.

منها { Մինհա* [ա] Անկից, անկէ. de lui.

منهاج { Մինհաճ [ա] Մեծ ճանապարհ. արահետ. grande route, chemin fréquenté [نهج էն]։

منهبط { Մունհէպիդ [ա] Իջած. descendu.

منهج { Մէնհէճ [ա] Տե՛ս. voir منهاج ։

منهدم { Մունհէտիմ [ա] Փլած écroulé [انهدام էն] او — փլիլ. s'écrouler.

منهزم { Մունհէզիմ [ա] Պարտեալ, յաղթուած. vaincu, mis en déroute [انهزام էն]։ — պարտեալ ըլլալով. par défaite.

منهضم { Մունհէզիմ [ա] Մարսուած. digéré.

منهمك { Մունհէմիք [ա] Հետամուտ եղող. qui s'est adonné [انهماك էն]։

منهوب { Մէնհուպ [ա] Աւարեալ. յափշտակեալ. butiné, pillé. emporté [نهب էն] [Էգ. منهوبه]։

منهى { Մէնհի [ա] Արգիլուած. prohibé, interdit [نهى էն] [Էգ. منهيه]։

منهيات { Մէնհիյյաթ* [ա] Արգիլուած բաներ. choses défendues [Եղ. منهى]։

منى { Մէնի [ա] Սերմն (Սերմնական). sperme: سيلان — սերմնահոսութիւն. sper-

matorrhée. — امتلاء սերմ. նաւթ. spermatocèle.

منيب { գանիպ [ա] Զղջացեալ, ապաշխարող. pénitent [انابت էն].

منيحه { մընիհա* [ա] Նուէր, ընծայ. don, présent [ճմ. منائح].

منير { մունիր [ա] Լուսաւոր, լուսատու. illuminant [انارهէն] [էգ. منيره]: كتاب — Աւետարան. Evangile.

منيع { մընի՛ [ա] Անմերձենալի. անմատչելի. inaccessible [منع էն] [էգ. منيعه]

منيف { մունիֆ [ա] Բարձր. haut [էգ. منيفه].

منيه { մունյե* [ա] Իղձ, փափաք. souhait, désir [ճմ. منى] 2. մենիյէ* [ա] Մահ. mort.

مو { մու [պ] 1. Մազ, հեր. cheveu 2. Մազ. poil: — سر մազի չափ. un iota. ամենեւին. le moins du monde. point du tout.

موائد { մեվաիտ* [ա] ճմ. մայտէ. pd. مائده.

موات { մեվաթ [ա] 1. Անկենդան. inanimé 2. Խոպան. lande, inculte.

مواثيق { մեվասիգ* [ա] ճմ. միսաք. pd. ميثاق.

مواج { մեվվաճ [ա] Ալեկոծ. houleux [موج էն].

مواجب { մեվաճիպ*[ա] ե.գ. Թոշակ. solde.

مواجهه { մուվաճեհէ*[ա] 1. Երես առ երես կացուցանել. confronter [وجه էն] 2. Ներկայութիւն. présence

مواخات { մուվախաթ مؤاخات մուա'խաթ*[ա] 1. Եղբայրակցութիւն. confraternité 2. Եղբայրական սէր fraternité [اخوت էն].

مؤاخذ { մուա'խիզ [ա] 1. Յանդիմանեալ. reproché [مؤاخذه էն] 2. Պատասխանատու. responsable 3. մուա'խիզ. Յանդիմանող. qui reproche.

مؤاخذه { մուախազէ* [ա] 1. Յանդիմանել, սաստել. reprocher [اخذ էն] 2. Քննադատել. critiquer 3. Յանդիմանութիւն, սաստ. reproche, réprimande [ճմ. مؤاخذات] 4. Քննադատութիւն. critique.

مواد { մեվատ* [ա] ճմ. մատտէ. pd. ماده.

موارات { մուվարաթ*[ա] Ծածկել. couvrir.

موارد { մեվարիտ* [ա] ճմ. մեվրիտ. pd. مورد.

موارادت { մուվարեդաթ* [ա] 1. Հաղորդակցութիւնք. communications

[եզ. موارده] Ձ. Օտարամուտ վաճառք. provenances.

موارده { Մևարետէ* [-] Հաղորդակցութիւն. communication [ورود էն]

مواریث { Մևարիս* [-] յգ. میراث միրաս. pd. میرات.

موازات { Մուվազաթ* [-] Զուգահեռականութիւն. parallélisme [ازا էն].

موازن { Մուվազին [-] Հաւասարակշիռ. égal [وزن էն] [էգ. موازنه].

موازنه Մուվազենէ* [-] Ա. Հաւասարակշռել. équilibrer [وزن էն] Ձ. Հաւասարակշռութիւն. équilibre Յ. Փլ. Կշռաբանութիւն statique : — دفتر Հաշուեկշիռ. bilan. balance. لی — Հաւասարակշիռ en équilibre

موازی { Մուվազի [-] Զուգահեռական. parallèle [موازات էն].

موازین { Մևազին* [-] Կշիռներ balances [եզ. میزان].

مؤاسات { Մուասաթ* [-] Ա. Դրամական օգնութիւն. subvention Ձ. Մէկու մը թոշակ տալ. pensionner.

مواسم { Մևասիմ* [-] Եղանակներ. saisons.

مواشی { Մևաշի* [-] Արջառ. զուարակ. bestiaux, bétail [եզ. ماشیه].

مواصلت { Մուվասալէթ* [-] Ա. Միանալ. se réunir [وصل էն] Ձ. Հասնիլ. arriver.

مواضع { Մևազը* [-] յգ. موضع մօվզի. pd. موضع.

مواضعه { Մուվազաա* [-] Կեղծիք, կերպարանութիւն. fiction, dissimulation [وضع էն] · — طریقیله · — ایله · مواضعة Կեղծեօք. fictivement. لی — Կեղծ. կերպարանող. fictif. dissimulé.

مواطن { Մևաթըն* [-] յգ. موطن մօվթըն. pd. موطن.

مواظب { Մուվազըպ [-] Ջանադիր, յարատեւող. assidu, persévérant

مواظبت { Մուվազըպէթ* [-] Ա. Յարատեւել. persévérer Ձ. Յարատեւութիւն. Ջանադրութիւն. persévérance, assiduité.

مواعده { Մուվաատէ* [-] Իրարու խոստ տալ se promettre [وعد էն].

مواعظ { Մևաըզ* [-] յգ. موعظه մէվըզէ. pd. موعظه.

مواعید { Մևաիտ* [-] Խոստումներ. promesses [եզ. موعود].

موافق { Մուվաֆըգ [–] 1. Համաձայն, յարմար. conforme, convenant [موافقت էն] [էգ. موافقه] 2. Յաջող. propice.

موافقت { Մուվաֆագաթ* [–] 1. Յարմարիլ. convenir [وفق էն] 2. Հաւանիլ. Հաճիլ. consentir 3. Հաւանութիւն. consentement 4. Բժշ. Պատշաճիլն. accommodation.

مواقع { Մէվագը* [–] յգ. موقع ի. pd. موقع.

مواقف { Մէվագըֆ* [–] Կայանք. stations [եզ. موقف ի].

مواكب { Մէվաքիպ* [–] յգ. موكب ի. pd. موكب.

موئل { Մէվիլ [–] Ապաստանարան. asile.

موالات { Մուվալաթ* [–] Սէր, բարեկամութիւն affection, amitié [ولا էն].

موالى { Մէվալի* [–] յգ. مولى ի. pd. مولى.

موالى { Մուվալի [–] Հետեւ-ւած, Հետեւող. suivi, qui suit [موالات էն].

موالید { Մէվալիտ* [–] 1. Ծնեալք les créés [յգ. مولود ի] 2. Ծնունդք. naissances : ثلث — Երեք թագաւորութիւնք որք են անասունք, բոյսք և մետաղք les trois règnes de la nature, savoir les animaux, végétaux et minéraux.

مؤانس { Մուանիս [–] Ընտելացող. qui se familiarise.

مؤانست { Մուանեսեթ*[–] Ընտելացում. familiarité [انسیت էն].

موانع { Մէվանի* [–] Արգելքներ obstacles, défenses [եզ. مانع ' مانعه].

مواهب { Մէվահիպ* [–] Պարգեւք dons[եզ. موهبه].

موبد { Մօպէտ, Մօպիտ, Մէպէտ [պ] Մոգպետ. archimage [յգ. موبدان].

مؤبد { Մուէպպէտ [–] 1. Յաւիտենան. éternel [تأبید էն] [էգ. مؤبده] 2. Մշտնջենաւոր. perpétuel.

مؤبداً { Մուէպպէտէն [–] 1. Յաւիտենանս. éternellement 2. Ցկեանս, մշտնջենապէս. à vie. à perpétuité.

موبمو { Մօպէմօ [պ] Կէտ առ կէտ. ponctuellement, par moitié.

موت { Մէվթ [–] 1. Մահ. mort. décès 2 [թ] Խուտ. Բաղդ. chance, bonheur.

موتا { Մէվթա*[–] Մեռեալք les morts [եզ. میت].

موتاف { մութաֆ[ը] 1. Մազ-ճըն. fileur du poil 2. Մանած. filure.

مؤتلف { մուլթէլիֆ [ա] Միացած. uni.

موتلو { մութլու موتلی մութլը [թ] Երջանիկ. heureux: سكا — երանի՜ քեզ. que tu es heureux!

مؤتمن { մուլթէմէն [ա] Վստահելի, պաշտպան digne de foi. sûr [էգ. مؤتمنه]։

موتی { մէվթա* [ա] Մեռեալք les morts [եզ. میت]

مؤثر { մուէսսիր [ա] 1. Ազդող. qui agit [تأثیر էն] [էգ. مؤثره] 2. Ազդու, ազդեցիկ. efficace, énergique 3. Գործող, Հեղինակ. auteur 4. մուէսսէր. Ազդեցեալ. affecté.

موثوق { մէվսուգ [ա] Վստահելի, հաւատալի, ստոյգ. digne de foi, certain [وثوق էն] [էգ. موثوقه]։ ـا — ստուգապէս, ստոյգ աղբիւրէ. assurément, de bonne source.

موج { մէվճ [ա] Ալիք, կոհակ. vague, onde [յգ. امواج]։

موجب { մուճիպ [ա] 1. Պատճառող. qui cause [ایجاب էն] [էգ. موجبه] 2. Պատճառ, շարժառիթ. cause, motif [յգ. موجبات]։

موجب { մուճէպ [ա] Տրամադրութիւն, պահանջում. disposition, exigence [ایجاب էն]։ —ـجه ‘ — ըստ, համաձայն. suivant, conformément. —ـنجه — ըստ այնմ կատարուի. soit fait comme il est dit ci-dessus.

موجد { մուճիտ [ա] 1. Հնարող. inventeur [ایجاد էն] 2. մուճէտ. Հնարուած. inventé.

موجر { մուճիր [ա] 1. Վարձու տուող. loueur [ایجار էն] 2. Տէր. propriétaire.

موجز { մուճիզ [ա] Համառօտ. sommaire [ایجاز էն] [էգ. موجزه]։ ـا — Համառօտաբար. sommairement.

موجزن { մէվճզէն [պ] Ալեծուփ. ondulé.

موجع { մուճի‘ [ա] Ցաւցընող. douloureux.

مؤجل { մուէճճէլ [ա] Պայմանաժամով տր. à terme [تأجيل էն] [էգ. مؤجله] 2. Յետաձգեալ. ajourné: — մեհր կնոջ մը իւր ամուսնէն արձակուած կամ այրիացած ատեն ստանալիք վարձանքը. տուայր. douaire préfix.

موجود { մէվճուտ [ա] 1. Գտանուած, գըտնուող. se trouvant, qui se trouve [وجود են] [էգ. موجوده] [յգ. موجودات] 2. Ներկայ. présent: —ات տիեզերք, արարածք, հանմազդայք. univers, création.

موجور { մուճուր [ի] կաղկղանք. scorie.

موجه { մուվէճճէհ [ա] 1. Ցարգի, ընդունելի estimé, agréé [توجيه են] 2. մուվէճճիհ. Ուղղիչ directrice.

موحد { մուվահհիտ [ա] 1. Միաստուածեան. monothéiste [توحيد են] [էգ. موحده] [յգ. موحدين] 2. Մահմետական. mahométan.

موحش { մուվհիշ [ա] Սոսկացուցիչ. effrayant [توحيش են].

مؤخر { մուախխէր [ա] 1. Յետաձգ[illegible]. postérieur [تأخير են] 2. Վերջին, յետնորդ. ultérieur. dernier 3. Ծայր, վերջ. bout, fin.

مؤخرا { մուախխէրէն [ա] 1. Վերջերս. dernièrement 2. Յետոյ. puis 3. Վերջէն. postérieurement.

مؤدا { մուէտտա [ա] 1. Հատուցեալ. rendu [تأدية են] 2. Իմաստ. միտք. sens. esprit.

مؤدب { մուէտտիպ [ա] 1. Կրթող. instituteur [تأديب են] 2. մուէտտէպ. Կրթեալ. instruit.

مودت { մէվէտտէթ* [ա] Սէր, բարեկամութիւն. affection, amitié [ودد են]: —لى սիրելի. bien-aimé.

مودع { մուտի' [ա] իտա. Աւանդատու. déposant [ايداع են].

مودوع { մէվտու' [ա] Աւանդեալ. déposé [وديعه են] [էգ. مودوعه].

موده { մօտա [ի] Նորաձեւութիւն. mode.

مؤدى { մուէտտի [ա] 1. Հատուցանող qui rend [تأديه են] 2. Արտադրող. qui produit 3. մուէտտա. Հատուցեալ. rendu.

مؤذن { մուէզզին [ա] 1. Մզկիթի բարձրաձայն աղօթքի հրաւիրող. muezzin 2. Դպիր, մանկաւոր. enfant du chœur.

موذى { մուզի մؤذى մուզի [ա] Նեղացուցիչ, նեղիչ. vexateur. qui gêne.

مور { մոր [պ] Մրջիւն. fourmi [յգ. موران] 2. մօռ, մօր [ի] կապուտակ.

bleu foncé· livide: — موس խիստ կապոյտ· très livide·

مورارق { մօրարըգլը[ը] Մօրագոյն կապուտակութիւն· lividité·

مورارمق { մօրարմագ [ը] 1· Կապուտակիլ· devenir bleuâtre, livide 2· Ճմլիլ· se meurtrir·

مورانه { մօրանէ [ղ] Մրջիւնոյ պէս· comme un fourmi·

مورث { մուրիս [–] 1· Ժառանգութիւն ձգող· celui qui laisse un héritage [ایراث էն] [ճի· مورثه] 2· Ցառաջ բերող· առաջադրող· qui produit 3· Պատճառ· cause·

مورجه { մօրճէ [ղ] Մրջիւնիկ un petit fourmi

مورخ { Թարիխլի مؤرّخ Թարիխլի[–] 1· Թուագրեալ· daté [تاريخ էն] 2· Թարիխճի, Թարիխճի· Պատմագիր· historien [ճի· مورخين]· — Թարիխլիլէ· Թուագրեալ ըլլալով· étant daté·

مورد { Մէվրիտ [–] 1· Հասնելու տեղի· lieu où l'on arrive [ورود էն] [ճի· موارد] 2· Ուղի, Ճանապարհ· voie, chemin 3· Անօթ· Խողովակ· vaisseau: استعمال — գործածութեան տեղի կամ կիրառութիւն բառից· usage des mots·

مورق { Մէվէրրագ [–] Տերեւաշատ· feuillu·

موروث { Մէվրուս [–] 1· Ժառանգեալ, ժառանգած· hérité [وراثت էն] [ճի· موروثه] 2· Իրիւ ժառանգական· héréditaire·

مورود { Մէվրուտ [–] Հասած· arrivé [ورود էն] [ճի· موروده] [ճմ· مورودات]

موره { Մօրա [ը] Պելոպոնէս Péloponèse·

مورينه { Մօրինա [ը] Մորէ (ձուկ մ'է) morue

موز { Մէվզ [–] Բանան (պտուղ մ'է)· banane·

موزع { Միւվէզզի' [–] 1· Ցրուող· qui distribue [توزيع էն] 2· Ցրուիչ· facteur: ـلك — ցրուիչութիւն profession de facteur·

موزون { Մէվզուն [–] 1· Կշռուած· pesé [وزن էն] [ճի· موزونه] 2· Համաչափ, կշիռ· égal 3· Լաւաբարոյ· de bon caractère 4· Չափական· métrique 5· Մեծվայելուչ· majestueux·

موزه { Մուզէ [է] موزخانه Մուզէխանէ[ղ] Հնութեանց թանգարան· musée, muséom·

موزقه { մուզիգա [է] 1. Նըւագածութիւն. musique 2. Նուագածութեան բուժք. musique : جی — Նըւագածու. musicien.

موستره { մօսթրա [է] Նմուշ. échantillon.

موسخ { մուվիսախ [ա] Աղտեղեալ. souillé.

مؤسس { մուէսսիս [ա] 1. Հիմնադիր. fondateur [تأسيس էն] 2. մուէսսէս. Հիմնուած, Հաստատուած. fondé, établi [էգ. مؤسسه]

موسع { մուվիսսի՛ [ա] Լայնող, ընդարձակող qui élargit, dilate [توسيع էն] [էգ. موسعه].

موسقه { մուսագա. Յուռութք. amulette [Բառդ. نسخه էն].

موسم { մէվսիմ [ա] 1. Եղանակ. saison [յգ. مواسم] 2. Ժամանակ. temps 3. Կանոնաւոր և պարբերական հողմունք Հնդկաց ծովու mousson: — ك روبا գարնան (միջնեղանակեան). Հագուստ. habit de demi-saison.

موسوس { մուվէսվիս [ա] Կասկածոտ, Հոգածու. soupçonneux [وسوسه էն].

موسوم { մէվսում [ա] Դրոշմեալ, նշանեալ. marqué [وسم էն] [էգ. موسومه]

موسوى { մուսէվի [ա] Մովսիսական, մովսիսադիր. mosaïque [موسى էն] [էգ. موسويه].

موسى { մուսա [ա] Մովսէս. Moïse.

موسيقار { մուսիգար [ա] Սրինգ. flûte.

موسيق { մուսիգի [ա] 1. Երաժշտութիւն. musique 2. Երաժշտական. musical [էգ. موسيقيه].

موسيو { մօսիէօ, մօսիօ [է] Պարոն. monsieur

موش { մուշ [պ] 1. Մուկ. souris [յգ. موشان] 2. Ալիք [ի] Ալեա. onde : — — ալեա ալեա. ondé.

موشامبه { մուշամպա [Բառդ. مشمع էն.

موشح { մուվէշշահ [ա] 1. Զարդարեալ. orné, paré [توشيح էն] 2. Մայրանուն տաղ. acrostiche.

موشتو { մուշթուլու [ի] Աւետիս. bonne nouvelle: لق — աւետեաց. récompense donnée au porteur d'une bonne nouvelle.

موشته { մուշթա. Բռունցք, կռուփ. poing [Բառդ. مشت էն].

موشك { մուշէք [պ] Փոքր մուկ. souriceau

پراك — սկիւռ. écureuil.

موشكاف { Մուշքեաֆ[ա] 1. Մազ ճեղքող. qui fend le cheveu 2. Մանրակրկիտ. minutieux[ըխ. موشكافان]: ـانه — մանրախնդրաբար. minutieusement. մանրախնդիր. minutieux.

موشموله { Մուշմուլա[ի] Զկեռ. nèfle.

موصل { Մէվսըլ[ա] 1. Կցորդ տեղ. endroit où quelque chose se joint [وصل էն] [ըխ. مواصل] 2. Մուսիլ. Հասցնող. qui fait parvenir [ايصال էն] [ըխ. موصله] 3 Թղթաբեր. facteur 4. Մէվասալ. կցուած. joint[توصيل էն]:

موصل { Մուսուլ[ա] Նինուէ. Ninive: ى — Նինուէացի. Ninivite.

موصلق { Մուսլուգ [ի] Ծորակ. robinet.

موصندره { Մուսանտըրա [ի] Մեծ պահարան grande armoire: چكاك اوده

آرامق — անհնարին, անհանդուրժելի առաջարկ. proposition insupportable, impossible.

موصوف { Մէվսուֆ [ա] 1. Որակեալ. qualifié [وصف էն] 2. Օժտեալ. doué 3. Քեր. Ածականով մը որակեալ գոյական. substantif qualifié d'un adjectif.

موصول { Մէվսուլ [ա] 1. Կցուած. joint [وصل էն] [ըխ. موصوله] 2. Ան որ հասած է բան մը. à qui est parvenu qc. [وصول էն]: اسم — յարաբերական դերանուն. pronom relatif.

موصى { Մուսի[ա] 1. Կտակող. testateur [ايصا էն] [ըխ. موصيه] 2. Մուսա. Կտակեալ. légué: به — կտակ. legs. له — Մուսա (ն) լէհ. այն որուն համար կտակ եղած է. pour qui l'on a fait un legs. légataire

موضح { Մուզըհ, Մուվազզըհ [ա] 1. Լուսաբանող. éclaircissant [ايضاح، توضيح էն] 2. Մուվազզահ. Որոշ, յայտնի. clair.

موضحاً { Մուզըհան [ա] Որոշ կերպիւ. մեկին բառերով. clairement.

موضع { Մէվզը' [ա] Տեղ, վայր. lieu, place [وضع էն] [ըխ. مواضع]: ى — ' ي — Քեր. տեղական. local.

موضوع { Մէվզու' [ա] 1. Դրուած. mis, placé [وضع էն] [ըխ. موضوعه] 2. Հաստատեալ. établi 3.

նիւթ. sujet: ○— մահկաբեղ épithème.

موطی { Մէվդըէ [–] Կոխելու տեղ, պատուանդան. marchepied [وطی էն].

موطن { Մէվդըն [–] 1. Բնագաւառ. pays natal [وطن էն] [յփ. مواطن] 2. Վայր. endroit.

موظف { Մուվազզաֆ [–] Պարտաւորեալ. chargé de [توظيف էն] [էփ. موظفه] 2. Թոշակաւոր. payé [ող. մուաջջաֆ]: ○— عساكر կանոնաւոր զօրք. troupes réguliers

موعد { Մէվ՛իտ [–] Պայմանաժամ. délai, échéance [وعد էն] [յփ. مواعد].

موعظه { Մէվ՛իզէ* [–] Խրատ. admonition [وعظ էն] [յփ. مواعظ].

موعود { Մէվ՛ուտ [–] 1. Խոստացեալ. promis [وعد էն] [էփ. موعوده] 2. Պայմանաժամաւոր. à terme, à échéance [وعده էն].

موفق { Մուվաֆֆագ [–] 1. Յաջողեալ, յաջող réussi [توفيق էն] [ող. մուաֆֆագ]: او — յաջողիլ. réussir. venir à bout.

موفق { Մուվաֆֆըգ [–] Յաջողեցուցիչ. qui fait réussir [توفيق էն].

موفقيت { Մուվաֆֆագըյէթ* [–] Յաջողութիւն. succès, réussite.

موفور { Մէվֆուր [–] Բազում, շատ. abondant [وفرت էն] [էփ. موفوره].

موقت { Մուվագգաթ [–] 1. Առժամանակեայ, ժամանակաւոր. provisoire, temporaire, temporel [توقيت էն] [էփ. موقته] 2. Մուվագգըթ. Մեծ մզկիթաց մէջ ժամացոյցներու ուղղութեան հսկող մնայուն ժամագործ. horloger demeurant dans les grandes mosquées et chargé de régler les horloges [توقيت էն].

موقتاً { Մուվագգաթէն [–] Առժամապէս, առժամանակ իմն. provisoirement, temporellement.

موقتخانه { Մուվագգըթխանէ [ղ] Դիտարան մզկիթաց. observatoire des mosquées.

موقر { Մուվագգար [–] Մեծարեալ. vénéré.

موقظ { Մուգըզ [–] Էժը. Զարթուցիչ. stimulant [ايقاظ էն] [էփ. موقظه].

موقع { Մէվգի՛ [–] 1. Դիրք. position [وقوع էն] [յփ. مواقع] 2. Տեղ, վայր.

place, lieu 3. կարգ, դասակարգ. classe : انتشاره — وضع ۱ հրատարակել. livrer à la publicité.

موقع { Մուվագգա'[ա] طغرا ایله զարդարուած. orné du طغرا [توقیع էն].

موقف { Մէվգըֆ [ա] կայան halte, station [وقوف էն] [յգ. مواقف].

موقوت { Մէվգուդ [ա] Պարբերական. périodique [وقت էն] [էգ. موقوته].

موقوف { Մէվգուֆ [ա] 1. Վար գրուած. arrêté [وقف էն] [էգ. موقوفه] 2. Յանտարգելեալ. détenu [յգ. موقوفین] 3. Կախեալ. dépendant de 4. Բարեգործական հաստատութեան կըտակեալ. légué [յգ. موقوفات].

موقوفیت { Մէվգուֆիյէթ* [ա] 1. Յանտարգելութիւն. détention 2. Կախումն. dépendance.

موكب { Մէվքիպ [ա] 1. Խումբ. troupe [յգ. مواكب] 2. Շքեղ յուղարկաւորք. cortège.

مؤكد { Մու'էքքիտ [ա] 1. Հաստատող. confirmant [تأكيد էն] 2. Մու'էքքէտ. Հաստատուած confirmé.

موكل { Մուվէքքիլ, مؤكل Մուէքքէլ [ա] 1. Փոխանորդող. mandant [توكيل էն] [էգ. موكله] 2. Մուվէքքէլ, Մուէքքէլ Յանձնառեալ. chargé de.

موكول { Մէվքուլ [ա] Յանձնարարեալ. Փոխանորդ կարգեալ. chargé de [وكالت էն] [էգ. موكوله].

مولا { Մէվլա [ա] 1. Տէր. seigneur [յգ. موالی] 2. Աստուած. Dieu 3. կամ Մէվլա. Դատաւոր. juge [تولیه էն] 4. Վարդապետ գիտուն. docteur. savant [ռամկ. Մոլլա և Մօնլա].

مولانا { Մէվլանա [ա] Տէր մեր notre seigneur.

مولد { Մէվլիտ [ա] 1. Ծննդավայր. lieu de naissance, pays natal [ولادت էն] 2. Ծնունդ. naissance.

مولد { Մուվէլլիտ [ա] Ծնցնող. qui fait naître [تولید էն] 2. Ծնիչ. générateur: ما — Ջրածին. hydrogène.

مولد { Մուվէլլէտ [ա] 1 Ծնուած. enfanté [تولید էն] [էգ. مولده] [յգ. مولدات] 2. Յօրինեալ. controuvé.

مؤلف { Մու'էլլիֆ [ա] 1. Հեղինակ. auteur [تألیف էն] [էգ. مؤلفه] [յգ. مؤلفین]

2. Գ-ե.ալէֆ. Երկ, հեղինակութիւն, գործ. œuvre, ouvrage [յգ. مؤلفات] :

مؤلم { միւէլիմ [ա] 1. Ցաւագին, կսկծելի. douloureux [ألم էն] [իգ. مؤلمه] 2. միւէլլէմ. Ցաւած. endolori. affligé.

مولود { մեվլիւտ [ա] 1. Ծնեալ. né [ولادت էն] [իգ. مولوده] [յգ. مواليد ؛ مولودات] 2. Ծննդեան օր (Մուհամմէտի). jour de naissance de Mahomet 3. Ծնունդ և կեանք Մուհամմէտի. naissance et vie de Mahomet.

مولوز { մօլօզ [թ] Փլածք, աւերածք. décombres, gravois: طاشى — կոպիճ. éclats de pierre.

مولوى { մեվլեվի [ա] Մեվլանա Ճելալէտտինի Րումիի օրինակին հետևող պարող աերվիշ. derviche danseur qui suit la règle de Mevlana Djéladdiner Roumi: خانه — վանք պարող աերվիշներու. couvent des derviches danseurs.

مولويت { մեվլեվիյէթ* [ա] Մօնլայութիւն. (դատաւորութիւն). charge et dignité de monla (juge).

موله { մօլա [թ] Հանգիստ. repos: طاشى — Հանգստարան. reposoir.

مولى { մեվլա [ա] Տէ՛ս. voir مولا :

موم { մում, մօմ [պ] 1. Մոմ. cire 2. Ճրագ. chandelle: جى — ճրագակալ, մոմակալ. chandelier.

موملامق { մօմլամագ [թ] 1. Մոմով ծեփել. enduire de cire.

مؤمن { միւմին [ա] Հաւատացեալ. croyant, fidèle [ايمان էն] [իգ. مؤمنه] [յգ. مؤمنين ، مؤمنات] :

موى اليه { մումաիլէյհ [ա] Յիշեալ. susdit.

موى اليها { մումաիլէյհա* [ա] Յիշեալուհի. la susdite. la sus-nommée.

موى اليهم { մումաիլէյհիմ [ա] Յիշեալք. les susdits. les sus-nommés.

موى اليهما { մումաիլէյհիմա [ա] Յիշեալ երկու. les deux susdits.

موميا { մումիա [ա] Մումիա. զմռսեալ դի momie

موميان { մումիյան [պ] Նրբամէջ. fluet.

مؤنث { միւէննէս* [ա] 1. Հոգ. soin 2. Ուտեստ. nourriture 3. Պաշար. provision.

مؤنث { մու՚էննէս [ա] իգ. իգական. féminin.

مونس { մունիս [ա] Ընտանի apprivoisé : — ناس ընկերական. sociable.

مؤول { մու՚էվվէլ [ա] 1. Մեկնուած. commenté, interprété [تأويل էն] [էգ. مؤوله] 2. մու՚էվվիլ Մեկնող. qui commente.

موهبه { մէվհիպէ* [ա] Նուէր, պարգև. don, présent [هبه էն] [յգ. مواهب].

موهن { մուհին [ա] Եէլ. Տկարացուցիչ. débilitant.

موهوب { մէվհուպ [ա] Պարգևեալ, նուիրեալ. donné [هبه էն] [էգ موهوبه]

موهوم { մէվհում [ա] Երևակայական. մտացածին. imaginaire, chimérique [էգ موهومه] [յգ. موهومات]

موى { մույ [պ] 1. Մազ, հեր. cheveu 2. Ձար. poil.

مويتاب { մույթապ [պ] Տե՛ս voir موتاف.

مؤيد { մու՚էյյիտ [ա] Աստուել զօրացնող, ամրացնող. qui renforce, consolide [تأييد էն] 2. մու՚էյյէտ. Աստուել զօրացեալ, ամրացեալ. renforcé, consolidé.

مؤيس { մու՚էյյիս [ա] Յուսահատեցուցիչ. désespérant.

موين { մույին [պ] Մազէ. de poil.

مه { մահ [պ] 1. Լուսին. lune [հմմ. ماه էն] 2. Մեծ. grand [յգ. مهان].

مهابت { մէհապէթ* [ա] Ահաւորութիւն. majesté, grandeur imposante.

مهابتلو { մէհապէթլու — مهابتلى մէհապէթլի [թ] Ահաւոր. վեհաշուք. majestueux, imposant.

مهاجات { մուհաճաթ* [ա] Զիրար անուանարկել. se diffamer l'un l'autre [هجو էն].

مهاجر { մուհաճիր [ա] Գաղթական. émigré [مهاجرت էն] [յգ. مهاجران، مهاجرين]

مهاجرت { մուհաճէրէթ* [ա] 1. Գաղթել. émigrer [هجرت էն] 2. Գաղթում. émigration.

مهاجمه { մուհաճէմէ* [ա] 1. Իրարու յարձակիլ s'attaquer l'un l'autre [هجوم էն] 2. Յարձակում, բաղխում attaque [յգ. مهاجمات].

مهاد { մէհատ [ա] Անկողին. lit.

مهار { մէհար [պ] Ցռկակալ muselière.

مهارت { Մէհարէթ*[ա] Ճարտարութիւն. habileté: لی— ճարտար. habile. سزلك— անճարտարութիւն. manque d'habileté.

مهالك { Մէհալիք* [ա] յհ. مهلكهի. pd. مهلكه

مهام { Մէհամմ* [ա] կարեւոր (գործք). (affaires) importantes [եզ. مهم]

مهامیز { Մէհամիզ* [ա] յհ. مهمازի. pd. مهماز.

مهان { Միհան [պ] 1. Մեծեր les grands [եզ. مه] 2. Մուհան [ա] Անարգեալ. méprisé [اهانت էն].

مهایات { Մուհայաթ*[ա] Երա. Անբաժան կալուածի մը ժառանգորդներէն իւրաքանչիւրին այլն փոխն ի փոխ գործածելը. jouissance des co-propriétaires à tour de rôle.

مهب { Մէհապպ [ա] Հովին փչած տեղը. coté exposé au vent [هبوب էն].

مهبط { Մէհպէթ [ա] Բանի մը իջած տեղը. lieu où une chöse est descendu

مهبل { Մէհպիլ [ա] Անդամ. Խողովակ կամ փող որ արգանդին կը տանի. Ներքնափող. vagin : ی— ' վ— ներքնափողային. vaginal.

مهبوت { Մէհպութ [ա] Զարհուրեալ. terrifié

مهپاره { Մէհփարէ[պ] Լուսնի նման գեղեցիկ. beau comme la lune.

مهتاب { Մէհթապ[պ] 1. Լուսնի լոյս. clair de lune 2. [Ի.գ.] Պէնկալեան հուր. feu de bengale 3. Հեգնութիւն. ironie: վ— դալարաձող հովանեակ. tonnelle.

مهتدی { Մուհթէտի [ա] 1. Ուղիղ ճամբու դարձած. tourné au chemin droit [اهتداء էն] 2. Մահմետականութեան դարձած. converti en islamisme.

مهتر { Միհթէր [պ] 1. Աւելի մեծ. plus grand 2. [Ի.գ.] Թարապաղան. huissier 3. Նուագածու. musicien [ազա. մէհթէր]. خانه— Երաժշտական խումբ. musique. Վրաններու համբարանոց. dépôt de tente. ی— ' لك— մեծութիւն. grandeur.

مهتم { Մուհթէմմ [ա] 1. Ջանադիր. assidu [اهتمام էն] 2. Հոգած. soucieux.

مهجو { Մէհճուվվ [ա] Անուանարկ. diffamé [هجو էն].

مهجور { Մէհճուր [ա] Անջատ, հեռի. séparé, éloigné [هجرت էն]:

ـيت — անջատումն. séparation

مهچه { Մէհճէ [պ] Մահիկ. croissant.

مهد { Մէհտ [ա] Օրօրոց. berceau [ճէ. مهود]: — عليا մայր թագուհի. sultane mère.

مهدب { Մուհէտտէպ [ա] Արտեւանաւոր. cilié.

مهدوم { Մէհտում [ա] Փըլ-ցուած. démoli. [هدم էն].

مهدى { Մուհտի [ա] 1. Նուիրող. donateur [اهداء էն] 2. Մուհտա. Նուիր-ուած, ընծայուած. offert.

مهذب { Մուհէզզէպ [ա] 1. Զտող, մաքրող. purifiant [تهذيب էն] 2. Մու-հէզզէպ. Զտուած. purifié.

مهر { Մէհր [պ] 1. Արեգակ. soleil 2. Սէր. affection 3. Մուհր, Միւհիւր. Կնիք. sceau, cachet 4. Մէհր [ա] Վարձանք կնոջ. dote.

مهربان { Մէհրիպան [պ] 1. Ողորմած, գթած. charitable, compatissant 2. Խանդակաթ, գորովալից. tendre, affectueux: ـى — գթածութիւն. compassion. գորով. tendresse.

مهربند { Մուհրպէնտ [պ] Կնքեալ. scellé.

مهردار { Մուհրտար, Միւհիւրտար [պ] Կնքապահ. garde-sceau.

مهرلمك { Միւհիւրլէմէք [թ] Կնքել. cacheter.

مهرلى { Միւհիւրլի [թ] Կնքեալ. cacheté.

مهرو { Մէհրու [պ] Լուսնադէմ. qui a le visage beau comme la lune [ճէ. مهرويان].

مهره { Մուհրէ [պ] 1. Ողորկիչ. lissoir 2. Ուլունք. perle faux: زن — ողորկիչ. lisseur. لى — ողորկեալ. lissé.

مهره { Մէհէրէ* [ա] Ճէ. ماهرի. pd. ماهر.

مهرهلمك { Մուհրէլէմէք [թ] Ողորկել. lisser

مهزول { Մէհզուլ [ա] Վըտիտ. amaigri.

مهسيما { Մէհսիմա [պ] Տե՛ս. voir مهرو.

مهفوت { Մէհֆութ [ա] Ապշած. étonné.

مهل Մէհլ / مهلت Մուհլէթ { [ա] Պայմանաժամ, ժամանակ. délai, répit.

مهلقا { Մէհլիքա [պ] Տե՛ս. voir مهرو.

مهلك { Մուհլիք [ա] Մահաբեր, մահացու. pernicieux, mortel [اهلاك էն] [ճէ. مهلكه].

مهلكه { մէհլէքէ*[—] 1. Վտանգաւոր վայր. lieu dangereux [هلاك էն] [ջէ. مهالك] 2. Վտանգ. danger, péril.

مهم { մուհիմմ [—] կարեւոր. important [ճէ. مهام]։

مهماامكن { մէհմա իմքեն [—] Որչափ կարելի. tant qu'il est possible.

مهمات { մուհիմմաթ* [—] 1. Պիտոյք. nécessaires [եզ. مهم] 2. Մթերք. munitions.

مهماز { մէհմազ [—] խթան. éperon [همز էն]։

مهمان { մէհման [պ] Հիւր. hôte: سرای — ‘ خانه — Հիւրանոց. hôtel, hospice. աշխարհ. monde.

مهمانپرور { մէհմանփէրվէր [պ] Հիւրասէր. Հիւրամեծար. hospitalier: ی—‘ لك— Հիւրասիրութիւն. hospitalité. انه— ‘ ی— Հիւրասիրական. hospitalier.

مهماندار { մէհմանտար [պ] 1. Հիւրընկալ. fonctionnaire chargé de la réception d'un hôte 2. Ասպնջական. hospitalier.

مهماننواز { մէհմաննիւվազ [պ] Տե՛ս. V. مهمانپرور

مهمتر { մուհիմմթէր [պ] Կարեւորագոյն. plus important: ين — ամենակարեւորն. le plus important.

مهمز { մէհմէզ օ. մէհմիզ* [—] խթան. éperon [همز էն] [ջէ. مهامز]։

مهمل { մուհմէլ [—] 1. Անփոյթ թողեալ. délaissé [اهمال էն] [ճէ. مهمل] 2. Անիմաստ, աննշան. dépourvu de sens. insignifiant [ջէ. مهملات] 3. Անկէտ. sans point 4. մուհմիլ. Ձանձրացող, անփոյթ. négligent.

مهموز { մէհմուզ [—] 1. Արմատին մէջ (ء) գտնուող բառ. mot ayant dans ses lettres radicales la lettre (ء) [همزه էն] [ճէ. مهموزه] 2. մուհմուզ. խթան. éperon [բառ. مهماز էն] 3. Թիա (աքաղաղի). ergot.

مهموزلق { մէհմուզլամագ [թ] Խթել. éperonner.

مهمه { մուհիմմէ*[—] 1. Կարեւոր գործ, իր. affaire, chose importante [ջէ. مهمات] 2. Դեղագործք. dispensaire.

مهندس { մուհէնտիս [—] 1. Երկրաչափ. géomètre [هندسه էն] [ջէ. مهندسين] 2. Ճարտարապետ. ingénieur: خانه— երկրաչափական

վարժարան. école de génie.

مهنك { մէհէնկ. փորձաքար pierre de touche [բառը. محك էն] :

مهنكير { մէհէնկիր բառըզօց. چنكير էն :

مهوار { մէհվար [դ] Տե՛ս voir مهوش :

مهود { մահուտ* [ա] Օրօրոցք. berceaux.

مهوش { մէհվէշ [դ] Լուսանմանն. ressemblant à la lune [յգ. مهوشان] :

مهيا { մահէյյա [ա] Պատրաստ, կազմ. prêt, préparé [تهيئه էն] :

مهيب { մէհիպ [ա] 1. Ահաւոր. redouté [هيبت էն] [էգ. مهيبه] 2. Պատկառելի, ծանրագէմ. imposant.

مهيج { մուհէյյիճ [ա] Գրգռիչ. excitant [تهييج էն] [էգ. مهيجه] :

مهين { մահին [ա] Անարգող méprisant [اهانت էն]

مهيئ { մուհէյյի՛ [ա] 1. Պատրաստող. qui prépare [تهيئه էն] [էգ. مهيئه] 2. Բժշ. Նախապատրաստիչ. prédisposant.

مى { մէյ [դ] 1. Գինի. vin 2. մի [բ] Միթէ. est-ce-que? 3. Թէ. si.

میادین { միատին* [ա] յգ. میدانի. pd. میدان :

میال { մէյյալ [ա] Կամքի յօժար. bien disposé, porté à [میل էն] :

میامن { մէյամին* [ա] յգ. میمنتի. pd. میمنت :

میان { միան [դ] 1. Մէջտեղ. milieu 2. Մէջք. reine 3. Մէջ. dans 4. Միջոց. espace: — مو նրբամէջ. svelte.

میان { մյան [բ] Մատուտակ. réglisse.

میانجی { միանճը [բ] Միջնորդ. négociateur, courtier: — لق միջնորդութիւն. courtage, négociation.

میانه { միանէ [դ] 1. Տե՛ս voir میان 2. [բ] [illegible].

میاو { միավ [բ] Մլաւիւն. miaulement.

میاه { միահ* [ա] Ջուրեր. eaux: — خط اجتماع ուղխագիծ. thalweg.

میپرست { մէյփէրէսթ [դ] Գինեմոլ. գինեսէր. biberon [յգ. میپرستان] :

میت { մէյյիթ [ա] Մեռեալ. mort [موت էն] [յգ. اموات ՝ موتى] — ى ՝ يه — Բժշ. գիակային. cadavérique.

میثاق { միսաք [ա] Դաշինք, պայմանադրութիւն. pacte, accord [յգ. مواثيق] :

ميجو { Միճօ [է] Մամուռ. [illegible]. mousse.

ميخ { Միխ [ղ] Գամ. clou.

ميخانه { Միխանէ [ղ] Գինետուն. cabaret : — جى գինեվաճառ. cabarétier.

ميخلامق { Միխլամագ [ի] Գամել. clouer.

ميخلى { Միխլի [ի] Գամուած cloué.

ميخور { Միխօր [ղ] Գինարբու, գինեմոլ. buveur du vin [յգ. ميخواران].

ميخوش { Միխօշ [ղ] Թթուաշ. aigre.

ميدان { Մէյտան [ա] 1. Հրապարակ, ասպարէզ place, champ, carrière [[illegible]. ميادين] 2. [բ. գ] Ժամանակ, միջոց. délai, temps: Աոց. — ه چيقمق երեւան ելնել. se montrer. — ه چيقارمق երեւան հանել. mettre au jour. — ه اوقومق Հրաւէր կարդալ. défier. — ه كتيرمك արտադրել. produire. — ده յայտնի. évident. à vue d'œil.

مير { Միր [ա] 1. Իշխան. պէյ. prince. bey [համ. امير էն] 2. Գլուխ. chef.

ميراث { Միրաս [ա] Ժառանգութիւն. héritage [ارث էն]: — يدى Ժառանգիչ. celui qui hérite. — يمك Ժառանգել. héritier.

ميراثخور { Միրասխօր [ղ] Ժառանգորդ, Ժառանգ. héritier [յգ. ميراثخواران]

ميرالاى { Միրալայ [ղ] Գնդապետ. colonel.

ميران { Միրան [ղ] Պէյեր. des beys: Աոց. — رتبۀ ميرانى վերջընթեր աստիճան وزارتի. avant-dernier grade de وزارت : — الامرالق ստորադաս աստիճան میرمیرانی. grade inférieur au میرمیرانی.

ميرزا { Միրզա [ղ] Իշխանազն né d'un prince.

ميرى { Միրի [ա] 1. Պետական. d'Etat [էգ. ميريه] 2. [բ. գ.] Արքունի գանձ. fisc: — يه ضبط ا արքունիս գրաւել. confisquer.

ميزاب { Միզապ [ա] Խողովակ canal [յգ. موازيب].

ميزان { Միզան [ա] 1. Կշիռ. balance [وزن էն] [յգ. موازين] 2. Փորձ. preuve.

ميزده { Միյզտէ [ղ] Գինեհար. enivré.

ميسر { Մուեսսէր [ա] 1. Դիւրաւացուցեալ. facilité [تيسير էն] 2. Յաջողեալ réussi: — اولور ايسه եթէ Տէրը շնորհէ. si Dieu accorde

ميسر { Միւեսսիր [ա] 1. Դիւրացնող. qui facilite [يسر էն] 2. Յաջողեցնող. qui fait réussir.

ميسره { Մէյսերէ* [ա] Դիւրաւորութիւն. aisance [يسار էն].

ميسور { Մէյսուր [ա] Դիւրին. facile.

ميش { Մէշ [պ] Ոչխար. brebis.

ميشه { Մէշէ [թ] Կաղնի. chêne.

ميشين { Մէշին [պ] Ոչխարի կաշի. ոչխարենի, քեմաւխա. cuir de mouton [պաղա. մեշին].

ميعاد { Միադ [ա] 1. Պայմանաժամ. terme, délai [وعد էն] 2. Վերջին դատաստանի օր. jour du dernier jugement.

ميعه { Մէյա* [ա] Ստաշխ, զուլֆի. styrax.

ميغ { Մէղ [պ] Մէգ, մշուշ. brouillard.

ميغناك { Մէղնաք [պ] Մէգապատ, մշապատեան couvert de brouillard.

ميفروش { Մէյֆիւրուշ [պ] Գինի ծախող. marchand de vin.

ميقات { Միգաթ [ա] Ամենահաստատ ժամանակ. պայմանաժամ. temps donné. terme [وقت էն] [յգ. مواقيت].

ميكده { Մէյքէտէ [պ] Գինետուն. cabaret.

ميكسار { Մէյկիւսար [պ] Գինեմոլ. biberon.

ميكون { Մէյկիւն [պ] Գինեգոյն. rougeâtre.

ميل { Մէյլ [ա] 1. Միտելու, հակելու. s'incliner, pencher 2. Յօժարիլ. être disposé 3. Միտում. հակում. inclination, penchant 4. Սէր. յօժարութիւն. affection. disposition.

ميل { Միլ [ա] 1. Ասեղ. ասեղ. poinçon, aiguille [յգ. اميال] 2. Առանցք. առանցք. axe, pivot 3. Մղոն. mille: كوزه — چكمك աչք հանել. crever les yeux.

ميلاد { Միլադ [ա] Քրիստոսի ծննդեան թուական. date de Jésus-Christ [ولادت էն]. تاريخ — ى ، سنهٔ — يه Քրիստոսի թուական. ère chrétienne.

ميلان { Մէյէլան [ա] Տե՛ս. voir ميل.

ميليات { Մէյլիյաթ*[ա] Յօժարութիւններ. désirs.

ميليون، ميليار { Տե՛ս. voir مليون ، مليار

ميم { Միմ* [ա] Անուն م տառին. nom de la lettre م.

میملمك { միմլէմէք [ի] Նշանակել. marquer.

میملی { միմլի [ի] Նշանակեալ. marqué.

میمن { մէյմէն [ա] Բարեբախտ. de bon augure, fortuné.

میمنت { մէյմէնէթ* [ա] 1. Օրհնութիւն. bénédiction [یمن էն] [յգ. میامن] 2. Յաջողութիւն. bonne chance: — مأنوس ، — لی բարեբեր. երջանիկ. de bon augure. heureux.

میمون { մէյմուն [ա] Օրհնեալ. երջանիկ. béni. heureux [یمن էն].

میمون { մայմուն [պ] Կապիկ singe: — جق ագուուկ. crochet. — اشاملی անհաստատ. inconstant.

میمی { միմի [ա] Միմով. de mim [էգ. میمیه]: مصدر — իւսթիւնով աւելորդ մ ունեցող աներեւոյթ. infinitif qui porte en tête un م additionnel muni de ustun.

مینا { մինա [պ] 1. Ապակի. verre 2. Կիտուածանկար. émail: — فام երկնագոյն. azuré. — کار կիտուածանկարիչ. émailleur.

مینه { մինէ. Կիտուածանկար. émail [Բառ. مینا էն], — لی կիտուածանկարեալ. émaillé.

مینه‌لمك { մինէլէմէք [ի] Կիտուածանկարով զարդարել. émailler.

مینی مینی { մինի մինի [ի]. Փոքրր. petit.

میوه { մէյվէ [պ] Պտուղ. fruit [յգ. میوه‌ها]: — جی ، — فروش պտղավաճառ, մրգավաճառ. fruitier.

میوه‌دار { մէյվէտար [պ] Պտղատու. fruitier.

ن

ن { նուն. Քսանըիններորդ տառ օսմանեան այբուբենի. vingt-neuvième lettre de l'alphabet ottoman Համառօտագրութիւն رمضان ամսոյ. abréviation du mois رمضان.

نا { նա [ի] Ահաւասիկ, ահա. voici.

نا { նա [պ] Ան, ոչ. non, in.

نائب { նաի'պ [ա] 1. փօխա-նօրդ. substitut [نيابت էն] [էջ. نائبه] [ըջ. نواب] 2. փօխ դատաւոր. juge suppléant: نائب فاعل — կրաւորական բայի ատէր բային. le sujet d'un verbe passif.

نائره { նաի'րէ* [ա] Հուր. feu.

نائل { նաի'լ [ա] Արժանա-ցող. qui obtient [نيلان էն] [էջ. نائله] ؛ اول — արժանանալ. obtenir.

نائم { նաի'մ [ա] Քնացած. endormi [բյէ] [էջ. نائمه]

نااميد { նաէումիտ [պ] Անյոյս désespéré.

نااهل { նաէհլ [պ] Անար-ժան. indigne.

ناب { նապ [պ] Զուտ, ա-նարատ. pur.

نابت { նապիթ [ա] 1. Բուս-նած, բուսնող. poussé, qui pousse [نبات էն] [էջ. نابته] 2. Աճողական. végétatif

نابجا { նապէճա [պ] Անվայել inconvenable.

نابديد { նապէտիտ [պ] 1. Աներեւ. invisible 2. Անհետ. disparu: اول — անհետ լինել. disparaître.

نابع { նապի' [ա] Բղխող. qui jaillit [نبعان էն].

نابكار { նապէքեար [պ] 1. Անպիտան. vaurien 2. Անգործ. oisif.

نابود { նապուտ [պ] Անգոյ. qui n'existe pas.

ناهنجار { նահէնճար [պ] Անհամաձայն. ան-պատեհ. déraisonnable.

ناهنگام { նահէնկեամ [պ] Տարաժամ. prématuré. intempestif.

نابى { նապի [ա] 1. Շնական. canin 2. Իմաց տը-ւող. qui avertit [نبا էն].

نابينا { նապինա [պ] Կոյր. aveugle [ըջ. نابينايان].

ناپاك { նափաք [պ] Անմա-քուր. sale.

ناپسند { նափէսէնտ [պ] Անհա-ճոյ. désagréable.

ناتراش { նաթըրաշ [պ] 1. Անտաշ. non taillé 2. Կոշտ. grossier.

ناتمام { նաթէմամ [պ] Թերի. incomplet.

ناتوان { նաթէվան [պ] Ան-զօր, տկար. faible.

ناجنس { նաճինս [պ] Վա-տազգի. ignoble.

ناجى { նաճի [ա] Փրկեալ. sauvé [نجات էն].

ناچار { նաչար [պ] 1. Ան-ճար. privé de ressource 2. Յակամայ. forcément. à contre-cœur.

ناچيز { նաչիզ [պ] Անար-ժէք, չնչին, ոչինչ.

qui ne vaut rien. futile.

ناچیزانه { Նաչիզանէ [զ] 1. Ամենախոնարհ. très-humble 2. Ամենախոնարհ կերպիւ. très humblement.

ناحق { Նահագգ [զ] Անիրաւ. injuste: — օղ. յանիրաւի. injustement.

ناحیوی { Նահիեվի [ա] տեղ. Կողմնական. régional [եզ. ناحیوی].

ناحیه { Նահիյէ* [ա] 1. Կողմ, մաս. région [յգ. نواحی] 2. Կիսավիճակ. canton.

ناخدا { Նախուտա [զ] 1. Անաստուած. athée [յգ. ناخدایان] 2. Նաւապետ. capitaine [համ. ناوخدا էն].

ناخشنود { Նախօշնուտ [զ] Դժգոհ. mécontent.

ناخلف { Նախալէֆ [զ] Իւր նախորդաց անարժան (յաջորդ). indigne de ses prédécesseurs.

ناخن { Նախըն [զ] Եղունգ ongle.

ناخوش { Նախօշ [զ] Անհաճոյ désagréable

نادان { Նատան [զ] Տգէտ: ignorant: — ی ، — لق անգիտութիւն. ignorance.

نادر { Նատիր [ա] Հազուադիւտ. rare [ندرت էն] [եզ. نادره] [յգ. نادرات].

نادره { Նատիրէ* [ա] Հազուադիւտ բան. rareté [յգ. نوادر ، نادرات].

نادم { Նատիմ [ա] Զղջացած. repenti [ندامت էն]. او — զղջալ. se repentir.

نادی { Նատի [ա] 1. Գոչող. qui crie [ندا էն] 2. Բազմական, ակումբ. assemblée, réunion.

نادیده { Նատիտէ [զ] Չտեսնուած, չքնաղ. qu'on n'a jamais vu. curieux

نار { Նար [զ] Նուռ . grenade.

نار { Նար [ա] Հուր, կրակ. feu: — اهل դժոխային. être infernal. — ینه یانق մէկու մը երեսէն վնաս կրել. subir une perte à cause de quelqu'un.

ناراست { Նարասթ [զ] Անարդար. injuste.

ناردان { Նարտան [զ] Կրակարան. brasier.

ناردنك { Նարտէնկ [թ] Նռան չիրուած աւշակ. sirop de grenade.

نارفته { Նարէֆթէ [զ] Չգնացուած. qu'on n'a jamais parcouru.

نارکله { Նարկիլէ [թ] Կիկլակ. pipe persane.

نارنج նարընճ } [դ] Թուրինջ bigarade : ی — Նարըն-ջագոյն . orangé.
نارنك նարէնկ }

ناروا { նարէվա [դ] Անվայել. inconvenant.

ناری { նարի [ա] Հրեղէն. de feu, igné [نار էն] [էզ. ناریه] ։ ه — اجزای դիւրավառ նիւթք. substances inflammables. ه — اسلحهٔ հրազէնք. armes à feu.

نارین { նարին [դ] 1. Բարակ, նուրբ. mince 2. Տկար, անզօր. faible.

ناز { նազ [դ] 1. Նազանք, պչրանք. coquetterie, affectation 2. Զկամութիւն կերպարանել. dédain feint 3. Փնքշանք. mollesse.

نازش { նազիշ [դ] Նազանք affectation.

نازك { նազէք, նազիք [դ] 1. Փափուկ. délicat 2. Ազնիւ. gentil 3. Շնորհալից, վայելուչ. gracieux, élégant: لك — փափկութիւն. délicatesse.

نازكانه { նազիքեանէ [դ] 1. Շնորհալից. gracieux 2. Շնորհալից եղանակաւ. gracieusement.

نازل { նազիլ [ա] 1. Իջած, իջնող. descendu, qui descend [نزول էն] [էզ. نازله] 2. անդր. խոնարհեցուցիչ. abaisseur : او — Իջնել. descendre.

نازلانمق { նազլանմաք [թ] 1. Նազել. coqueter 2. Կերպարանել չկամութիւն ցոյց տալ. faire des façons 3. Արհամարհել. faire le dédaigneux.

نازلی { նազլը [թ] 1. Նազող. mignard 2. Շփացած. élevé dans la mollesse 3. Արհամարհոտ. dédaigneux.

نازنده { նազէնտէ [դ] Նազող. mignard.

نازنین { նազընին [դ] Փափկասուն. délicat.

ناس { նաս* [ա] 1. Մարդիկ. gens [انسان էղ] 2. Հասարակութիւն. public.

ناساز { նասազ [դ] Անյաջող. défavorable.

ناسج { նասիճ [ա] Բանող. qui tisse [نسج էն].

ناسخ { նասիխ [ա] Ընդօրինակող. copiste.

ناسزا { նասէզա [դ] Անարժան. indigne.

ناسل { նասիլ [ա] Հերաթափիչ. épilatoire.

ناسوت { նասուտ* [ա] Մարդկութիւն, մարդկութ. nature humaine

ناسور { Նասուր [ա] 1. Կեղ. fistule [ճմ. نواسير] 2. Կոշտ, ետռ. callosité, eor. durillon.

ناسى { Նասի [ա] Մոռացող. qui oublie [نسيان էն]

ناشاد { Նաշատ [պ] Տխուր. triste.

ناشر { Նաշիր [ա] 1. Հրատարակիչ. qui publie [نشر էն] [էզ. ناشره] [ճմ. ناشرين] 2. Տարածող. qui répand.

ناشکيب { Նաշքէքիպ ناشکيبا Նաշքէքիպա [պ] Անհամբեր. impatient.

ناشناس { Նաշինաս [պ] Անգէտ. ignorant.

ناشنيده { Նաշինիտէ [պ] Անլուր. inouï.

ناشى { Նաշի [ա] Յառաջ եկած. provenant [نشئت էն], — دن պատճառաւ. à cause de.

ناصب { Նասըպ [ա] Կանգնող qui érige [نصب էն]

ناصح { Նասըհ [ա] Խրատատու. qui donne des conseils [نصيحت էն] [ճմ. ناصحين]

ناصر { Նասըր [ա] Օգնող. aide [نصرت էն].

ناصره { Նասըրէ* [ա] Նազարեթ. Nazareth.

ناصرى { Նասըրի [ա] Նազովրեցի. Nazaréen.

ناصواب { Նասէվապ [պ] Թիւր, անուղիղ. erronné. injuste.

ناصور { Նասուր [ա] Տե՛ս voir ناسور.

ناصورلانمق { Նասուրլանմագ [թ] Փապարիլ. se couvrir de durillons.

ناصورلى { Նասուրլու [թ] Թրրտացեալ, ետռացեալ, կօշտացեալ. calleux.

ناصيه { Նասիյէ* [ա] Ճակատ front [ճմ. نواصى]. حال — երեւոյթ. apparence.

ناطر { Նատըր [ա] 1. Պահապան. gardien 2. Բաղնեպան. chef d'un bain public.

ناطق { Նատըգ [ա] 1. Խօսող. parlant [نطق էն] [էզ. ناطقه] 2. Բանական. raisonnable 3. Պարունակող. qui contient.

ناطقه { Նատըգէ* [ա] Լեզու. langue: — پيرا ، — لى ، — پرداز Լեզուանի, ճարտասան. éloquent.

ناطور { Նատուր [ա] Տե՛ս. voir ناطر.

ناظر { Նազըր [ա] 1. Նայող. qui regarde, qui donne sur [نظارت էն] [էզ. ناظره] 2. Հսկող, վերիչ, տեսուչ, նախարար. surin-

tendant, directeur, ministre. [Յղ. نظار ، ناظرين]։

ناظم { նազըմ [ա] 1. կարգի դնող. qui met en ordre [نظم էն] 2. Քերթող. բանաստեղծութեան մը հեղինակ. versificateur. auteur d'un poème 3. Իմն. կանոնաւորիչ. régulateur.

ناعم { նաիմ [ա] կակուղ, փափուկ. mou, délicat [Իգ. ناعمه]։

ناف { նաֆ [պ] Պորտ. ombilic.

نافخ { նաֆիխ [ա] փչող. qui souffle.

نافذ { նաֆիզ [ա] 1. Թափանցող. pénétrant [نفوذ էն] 2. Ազդու. influent: الكلمتين — ، الكلم — ազդեցիկ անձ որոյ այսն է այս և ոչն ոչ homme très-influent.

نافع { նաֆի՛ [ա] Օգտակար, շահաւոր. bon, utile, avantageux [نفع էն] [Իգ. نافعه]։ الصحه — առողջարար. salubre

نافعه { նաֆի՛ա* [ա] Հանրօգուտ շինութիւնք. travaux pudlics.

نافله { նաֆիլէ* [ա] 1. Շնորհ. grâce [Յղ. نوافل] 2. Պարտ անձին եղածէն աւելի կատարուած բարի գործ. surérogation 3. [Բ.գ.] ի զուր. en vain : — օչ ի զուր. en vain.

نافه { նաֆէ [պ] 1. Մշկի փամփուշտ. vessie de musc 2. Աղուէսու որովայնի մորթէն շինուած մուշտակ. fourrure composée du ventre du renard.

نافى { նաֆի [ա] ժխտող. négatif [نفى էն] [Իգ. نافيه]

ناقابل { նաքապիլ [պ] 1. Անընդունակ. incapable 2. Անկարելի. impossible.

ناقص { նագըս [ա] 1. Թերի, անկատար. défectueux, incomplet [نقصان էն] [Իգ. ناقصه] 2. Քեր. Բառ որոյ արմատական երրորդ գիրն و կամ ى է. mot dont la troisième lettre radicale est و ou ى 3. Իմն. Պակաս moins: العقل — պակասամիտ (կին). niaise femme.

ناقض { նագըզ [ա] Եղծանող, քակող. qui casse [نقض էն] [Իգ. ناقضه]։

ناقل { նագըլ [ա] 1. Փոխադրող. qui transporte [نقل էն] [Իգ. ناقله] 2. Կրող. porteur 3. Պատմող. qui raconte 4. Իմն. Հաղորդիչ. conducteur 5. Անդր. փոխադրական. ambulatoire :

—يت հաղորդականութիւն. conductibilité. — غير զատուցիչ. isolant.

ناقوس { նաքուս [ա] Զանգակ. cloche.

ناقه { նաքըհ [ա] 1. Դեռառողջ. convalescent[نقاهت էն] 2. նաքա*. Էգ ուղտ. chamelle.

ناكام { նաքեամ]փափաքին չիհասած désappointé.

ناكاه { նաքեահ [պ] 1. Յանկարծ, խնկոյն. soudainement 2. Տարաժամ. intempestif: — كاه و ناكاه ի դէպ ժամու կամ ոչ. en temps propice ou non.

ناكحه { նաքիհա* [ա] Ամուսնացած կին. une mariée [نكاح էն].

ناكس { նաքէս[պ]1 Տմարդի inhumain 2 [Բ.փ] ժլատ, ագահ. avare [ադնակնէքէս] : ى— ' لك— ամարդութիւն. inhumanité.

ناكه { նաքեհ [պ] ناگاه ի էն. abrégé de ناگاه.

ناكهان { նաքեհան [պ] Յանկարծ. tout à coup: ى— յանկարծական. soudain, imprévu.

نالان { նալան [պ] Ողբացող. հեծեծող. qui se lamente, gémit.

نالش { նալիշ [պ] Ողբ, հեծեծանք. lamentation, gémissement : — كنان ' زنان — հեծելով. en gémissant. زن — ողբացող. qui se lamente.

ناله { նալէ [պ]

نام { նամ [պ] 1. Անուն. nom 2. Համբաւ. réputation 3. Իրաւունք. titre, raison 4. Անուանեալ. nommé [Տե. نامان]. نده — անուանեալ. nommé. ويرمك — անուն հանել. devenir célèbre. آور — հռչակաւոր, համբաւաւոր. célèbre.

نامتناهى { նամութենահի [պ] Անվերջ, անհուն infini, immense [Տե. نامتناهيه]

نامحرم { նամահրէմ [պ] 1. Կին կամ չափահաս աղջիկ որ չէ ազգական կամ թէ հեռաւոր ազգական է որով նորա հետ ամուսնութիւն ներելի է. femme ou jeune fille qui n'ayant aucun lien de parenté, ou dont le lien de parenté étant assez éloigné, peut être prise en mariage 2. Որ չէ խորհրդակից. qui n'est pas intime.

نامدار { նամտար [պ] Անուանի. renommé [Տե.

Հռչա— لق ‘ ى— ، [نامداران] կաւորութիւն. célébrité.

نامراد { նամուրատ [ղ] Ան- կամագիւտ. qui n'a pas obtenu son désir.

نامرد { նամէրտ [ղ] Վատ, կնատ. lâche: —لك վատութիւն. lâcheté.

نامرضى { նամէրզի [ղ] Ան- հաճելի, երգե- րելի. désapprouvé [էք. نامرضيه]

نامزاج { նամիզաճ [ղ] Տկար, տակաւին հիւանդ indisposé : —لق տկարու- թիւն. indisposition.

نامزد { նամզէտ [ղ] 1. Խօ- սեցեալ. fiancé [յք. نامزدان] 2. Ընտրելի. candidat: —لك ընտրելիութիւն. candidature.

نامستحق { նամիւսթէհագգ [ղ] Անարժան, ան- արժանաւոր. indigne.

نامسموع { նամէսմու‘ [ղ] Չի լսուած. inouï.

نامطبوع { նամաթպու‘ [ղ] 1. Անհաճոյ. désagréable 2. Անտիպ. inédit.

نامعدود { նամա‘տուտ [ղ] Ան- թիւ, անհամար. innombrable.

نامعلوم { նամա‘լում [ղ] Ան- ծանօթ. inconnu.

نامليم { նամիւլայիմ [ղ] 1. Անհաշտ, անհամա- բան. qui ne s'accorde pas 2. Խիստ, կարծր. rude, dur.

ناملو { նամլու [ը] 1. Փող հրացանի. canon de fusil 2. Անուանի. renommé.

نامور { նամվէր [ղ] Անուա- նի, հռչակաւոր. célèbre, renommé [յք. ناموران]

ناموس { նամուս [ա] 1. Պա- տիւ. honneur 2. Օրէնք. loi [արաբ. ր. նօմօս բառէն] [յք. نواميس] ، —لى ‘ —كار պատուաւոր. honnête. بى— անպատուաւոր. malhonnête. بى—سزلق — անպատուութիւն. malhonnêteté. — اكال պատուոյ գոհացում. amende honorable.

نامه { նամէ [ղ] 1. Նամակ. lettre 2. Գիր. écrit, acte: — فرمان Հրաման- նագիր. ordonnance. بر — ‘ رس — նամակաբեր, գրաբեր. messager. porteur d'une lettre.

نامى { նամի [ղ] 1. Հռչա- կաւոր. célèbre 2. [ա] Աճեցող. qui croît [نمو էն] [էք. ناميه].

نان { նան [ղ] Հաց. pain.

نانپاره { նանփարէ [ղ] 1. Հացի կտոր. morceau de pain 2. Հացի ռոճիկ prix du pain.

نانكور { նանքեօր [դ] Ապերախտ. ingrat : —لك ապերախտութիւն, ապաշնորհութիւն. ingratitude

نانو { նաննօ [դ] Օրօր. dodo.

نانه { նանէ [ի] Անանուխ. menthe.

ناودان { նավտան [դ] Խողովակ. tuyau.

ناوك { նավէք [դ] Նետ. flèche.

ناولون { նավլօն. Բ օ ա ր. نول էն:

ناهب { նահէպ [ա] Աւար առնող. pillard.

ناهق { նահէգ [ա] Զռացող. qui brait.

ناهموار { նահեմվար [դ] 1. Անհարթ. inégal 2. Կոշտ, անվայել. անպատշաճ. grossier. indécent.

ناهی { նահի [ա] Արգիլող. qui défend [نهی էն]

ناهید { նահիտ [դ] Աստղիկ. Vénus.

نای { նայ [դ] 1. Եղէգն. roseau 2. Սրինգ. flûte.

نایاب { նայապ [դ] Անգտանելի. introuvable.

نایزن { նայզէն [դ] Սրնգահար joueur de flûte.

نبأ { նեպէ' [ա] Լուր. nouvelle.

نبات { նեպաթ [ա] Բոյս. տունկ. plante [յդ. نباتات]: شکری — պաղ շաքար. candi [ռմկ. նէօպէթ շէքէրի]:

نباتات { նեպաթաթ* [ա] Բոյսեր, տունկեր. plantes: — علم բուսաբանութիւն. botanique.

نباتی { նեպաթի [ա] 1. Բուսական. végétal [յդ. نباتیه] 2. Բուսագէտ. botaniste

نباح { նեպահ [ա] Հաչումն. aboiement.

نبالت { նեպալէթ* [ա] Արժանաւորութիւն, արժանիք. dignité.

نباهت { նեպահէթ* [ա] Փառք, պատիւ. gloire.

نبذه { նեպզէ* [ա] Սակաւ ինչ, դոյզն ինչ. petite quantité, un peu.

نبرد { նեպէրտ [դ] Մարտ, կռիւ. combat, lutte.

نبض { նապզ [ա] Բազկահարութիւն, երակահարութիւն. pouls [ռմկ. նապըզ]:

نبضان { նեպէզան [ա] Եռ. Թնդիւն շնչերակաց. pulsation.

نبع { նեպ' [ա] Բղխել. jaillir.

نبوت { նիւպիւվվէթ* [ա] Մարգարէութիւն. prophétie.

نبوی { նեպէվի [ա] Մարգարէական. prophétique [نبی էն] [յդ. نبویه]:

نبی { Նէպի [—] Մարգարէ. prophète [نبوت էն] [էգ. نبیه] [ճէ. انبیا].

نبیل { Նէպիլ [—] Արժանեաց տէր. homme de mérite [էգ. نبیله].

نتائج { Նէթաիճ* [—] ճէ. نتیجهի. pd. نتیجه.

نتاج { Նիթաճ [—] Ծնունդ. parturition.

نتانت { Նէթանէթ* [—] Բժլ ժանտահոտ վերուծութիւն. méphitisme.

نتوء { Նէթուու [—] Բժլ. Ելուստ. apophyse.

نته کیم { Նէթէքիմ نته کیم Նիթէքէ [ի] 1. Քանի որ. tant que. puisque 2. Ինչպէս որ. de même que.

نتیجه { Նէթիճէ* [—] 1. Արդիւնք. résultat [ճէ. نتائج] 2. Հետեւանք. conséquence: کلام — ի մի բան. bref, enfin. پذیر او — ' — بخش او վերջ գտնել. se terminer. venir au bout. سز— ապարդիւն. inutile.

نثار { Նիսար [—] 1. Սփռել. répandre 2. Սփռող. qui répand.

نثر { Նէսր [—] 1. Սփռել, ցանել. répandre 2. Արձակ. prose.

نثرا { Նէսրէն [—] Արձակ. en prose.

نجائب { Նէճաէպ* [—] ճէ. نجیبի. pd. نجیب.

نجابت { Նէճապէթ* [—] Ազնուականութիւն, ազատատոհմութիւն. noblesse

نجابتلو { Նէճապէթլու [ի] Ազնուական. noble.

نجات { Նէճաթ* [—] Փրկութիւն. délivrance.

نجاح { Նէճահ [—] Յաղթութիւն. victoire.

نجاد { Նիճատ [—] Սրոյ գօտի ceinturon: طویل النجاد երկայնահասակ. de haute taille.

نجار { Նէճճար [—] Հիւսն. charpentier.

نجاست { Նէճասէթ* [—] 1. Անմաքրութիւն. impureté 2. Աղբ. excrément.

نجاشی { Նէճաշի [—] Պատուանուն եթովպական թագաւորաց. titre des rois d'Abyssinie.

نجدت { Նէճտէթ* [—] Քաջութիւն. courage.

نجس { Նէճս, Նէճիս [—] 1. Պիղծ. profane 2. Աղտեղի. sale.

نجل { Նէճլ [—] Որդի. fils [ճէ. انجال].

نجم { Նէճմ [—] Աստղ. étoile [ճէ. نجوم ' انجم].

نجوم { Նիւճում* [—] Աստղեր. étoiles [եզ. نجم]

— اهل աստեղագէտ(ք). astronome(s). — علم աստեղագիտութիւն. astronomie.

نجیب { նէճիպ [ա] Ազնուական, ազնիւ. noble [نجابت էն] [էգ. نجیبه]:

نجیس { նէճիս [ա] Տե՛ս. voir نجس :

نحاة { նէհաթ* [ա] Համաձայնութեան հմուտք ceux qui sont versés dans la syntaxe.

نحاریر { նէհարիր* [ա] յգ. նըհրիր. pd. نحریر :

نحاس { նէհաս [ա] Պղինձ. cuivre: ی— ' یه— պղնձեայ. de cuivre.

نحاف { նէհաֆ* [ա] Նիհարք maigres [եզ. نحیف]:

نحافت { նէհաֆէթ* [ա] Նիհարութիւն, վտիտութիւն. maigreur.

نحر { նահր [ա] Մորթել. égorger : — یوم Տե՛ս voir قربان بیرامی :

نحریر { նըհրիր [ա] Հանճարեղ, բազմահմուտ, փորձ, ուսումնեալ. ingénieux, érudit, initié, sagace.

نحس { նահս [ա] Չարաղէտ, աղիտաբեր. fatal, funeste: اکبر — Երեւակ. Saturne. اصغر — Հրատ. Mars.

نحفا { նուհաֆա* [ա] յգ. նըհիֆի. pd. نحیف :

نحل { նահլ [ա] Մեղու. abeille.

نحو { նահվ [ա] Համաձայնութիւն. syntaxe.

نحوست { նուհուսէթ* [ա] 1. Չարաղութիւն. fatalité 2. Չար գուշակ. mauvais présage: لی— Չարաղ. funeste.

نحوی { նահվի [ա] 1. Համաձայնական. relatif à la syntaxe [نحو էն] [էգ. نحویه] 2. Համաձայնութեան հմուտ. celui qui est versé dans la syntaxe.

نحول { նէհուլ [ա] Բժշ. Անհնարին տկարութիւն. exténuation.

نحیس { նահիս [ա] Տե՛ս. voir نحس :

نحیف { նահիֆ [ա] Նիհար, տկար. maigre, faible [نحافت էն] [էգ. نحیفه]:

نخاع { նէխա՛ [ա] Ծուծ. mœlle.

نخاله { նէխալէ* [ա] Թեփ ցորենոյ. son.

نخالی { նէխալի [ա] Թեփանման. furfuracé.

نخام { նէխամ [ա] Մաղաս. pituite: ی— ' یه— մաղասային. pituitaire.

نخبه { նուխպէ* [ա] Ընտրեալ, ընտիր. choisi, élite.

نخجیر { նախճիր [ա] 1. Այծքաղ. bouquetin 2. Որս, երէ. chasse, gibier: گاه— որսոյ տեղի. lieu de chasse. وان— որսորդ. chasseur.

نخره { նախրէ* [ա] Փտութիւն. ոսկերաց. nécrose.

نخستین { նէխիսթին, نخست նէխիսթ[ա] Առաջին. premier.

نخل { նախլ [ա] 1. Արմաւենի. palmier 2. [Բ] Արուեստական ծառ. arbre artificiel.

نخلبند { նախլպէնտ [ա] Արուեստական ծառ յօրինող. fabricant des arbres artificiels.

نخلستان { նախլիսթան [ա] Արմաւաստան. jardin des palmiers.

نخوت { նախվէթ* [ա] Գոռոզութիւն. fierté: فروش — ' پیشه — գոռոզ. fier.

نخود { նօխուտ [Բ] Սիսեռ. pois chiche, cicerole

ند { նէտտ [ա] Նման. pareil [յգ. انداد]։

ندا { նէտա [ա] 1. Գոչել, աղաղակել. crier 2. կամ — حرف տես. Ձայնարկութիւն. interjection.

ندامت { նէտամէթ* [ա] Զղջում. repentir: — چکمك ' — کش او զղջալ. se repentir.

ندبه { նէտպէ* [ա] 1. Աշխարանք. plainte funèbre 2. Լաց, լալիւն. pleurs 3. Նէտպէ. Էջք. Սպի. cicatrice.

ندرت { նէտրէթ* [ա[Նուազութիւն. rareté: اوزره — գուն ուրեք. rarement.

ندم { նէտէմ [ա] Զղջում. repentir.

ندما { նէտէմա* [ա] յգ. ندیم ի. pd. ندیم ։

ندیم { նէտիմ [ա] 1. Խրախճանակից. compagnon de festin [յգ. ندما] 2. Խորհրդակից, մտերիմ, խօսակից. confident, intime.

نذر { նէզր [ա] Ուխտ. vœu [յգ. نذور]։ ا — ուխտել. faire vœu.

نذور { նէզուր* [ա] Ուխտեր. vœux [եզ. نذر]։

نذیر { նէզիր [ա] Խրատատու. avertisseur.

نر { նէր [ա] Արու. mâle.

نرخ { նարխ [ա] Սահմանեալ գին. prix fixé. taux

نرد { նէրտ [ա] Նարտ. tric-trac.

نردبان { նէրտիւպան [ա] Սանդուխ. escalier.

نركس { նէրկիս [գ] Նէրգիս, նարկիս. narcisse.

نرم { նէրմ [գ] 1. Կակուղ. mou 2. Մեղմ. doux.

نرمی { նէրմի [գ] 1. Կակղութիւն mollesse 2. Մեղմութիւն. adoucissement

نره { նէրէ [ի] 1. Ո՞ր տեղ. quel endroit? 2. Ո՞ր մաս. quelle partie? : یه— ، ده— ո՞ւր. où. دن— ուստի՞ց. d'où. لی— ո՞ր տեղէ, որտեղացի. de quel pays.

نزار { նէզար [գ] Նիհար, maigre.

نزاع { նէզա՛ [-] Կռիւ, վէճ. querelle, dispute: ا — կռուիլ. se quereller. جو— կռուարար. querelleur. لى— վէճի ներքև. en dispute, en litige.

نزاكت { նէզագէթ* [տրոք.] 1. Փափկութիւն délicatesse 2. Ազնուութիւն. grâce. noblesse: لى— ، لو— փափուկ. délicate. ազնիւ. grâcieux.

نزاهت { նէզահէթ*[-] 1. Անապականութիւն. incorruption 2. Մաքրութիւն. pureté.

نزد { նէզտ [գ] Քով. auprès, chez, près.

نزع { նէզ՛ [-] 1. Խլել, հանել. arracher, enlever 2. Ի բաց հանում. évulsion 3. Հոգեվարք. agonie.

نزف { նէզֆ [-] Արիւնահոսութիւն. hémorragie

نزل { նիւզիւլ [-] Օթեվան. logement.

نزله { նէզլէ* [-] Հարբուխ. catarrhe, rhume: مستولیه — համաճարակ հարբուխ. grippe.

نزلی { նէզլի [-] Հարբխոտ. catarrheux.

نزول { նիւզուլ [-] 1. Իջնել. descendre 2. Կաթուած. apoplexie.

نزهت { նիւզհէթ* [-] Զուարթութիւն, բղջոսանք (մտաց). gaieté.

نزيل { նէզիլ [-] Հիւր. hôte.

نزيه { նէզիհ [-] 1. Անապական. incorrompu [نزاهت էն] 2. Մաքուր. pur.

نژاد { նէժատ [գ] Ազգ, ծագում. race, origine.

نسا { նիսա* [-] Կանայք. femmes [էզ اِمْرَأة].

نساج { նէսսաճ [-] Ոստայնանկ. tisserand.

نساجت { նէսսաճէթ* [-] Ոստայնանկութիւն art de tisserand.

نسب { նէսէպ [-] 1. Հարք, նախահարք parents

2· Ազգական. parent [ջմ. انساب]

نسبت { Նիսպէթի* [–] 1· Վերաբերութիւն. relation 2· Յարաբերութիւն, համեմատութիւն. rapport, proportion 3· Բաղդատութիւն. comparaison 4·[Ի·կ] Հեծուկ. dépit: ۱ — վերագրել· attribuer· Հեծուկս առնել. սրտմտեցնել. faire bisquer· dépiter· جو — Հակառակասէր. խստապատրանօց. prompte à dépiter·

نسبة { Նիսպէթէն* [–] 1· Բաղդատմամբ. comparativement 2· Ի հեծուկս, ընդդէմ. en dépit de·

نستر Նէսթէր
نسترين Նէսթէրին { [գ] Վայրի վարդ · églantine·

نسج { Նէսճ [–] 1· Գործել. ոստայնանկել. tisser 2· Գործում . tissage 3· Հիւսք. tissu·

نسخ { Նէսխ [–] 1· Ջնջել. annuler 2· Ընդօրինակել. copier 3· Տեսակ մը գիր· espèce d'écriture 4· նուսախ* Օրինակներ· exemplaires [եզ. نسخه]·

نسختين { նուսխաթէյն* [–] Երկու օրինակ · deux exemplaires [եզ. نسخه]·

نسخه { նուսխէ* [–] 1· Օրինակ. exemplaire [ջմ. نسخ] 2· Հմայական պահպանակ. amulette·

نسر { Նէսր [–] Անգղ. vautour [ջմ. نسور]·

نسق { Նէսագ [–] 1· Կարգ. ordre 2· Տարազ. կերպ manière· واحد اوزره — միօրինակ կերպիւ · uniformément·

نسل { Նէսլ [–] Սերունդ · postérité, descendant [ջմ. انسال]·

نسناس { Նէսնաս [–] Այծամարդ. satyre·

نسنه { Նէսնէ [ի] Իր, բան · chose·

نسوان { Նիսվան* [–] Կանայք femmes [եզ. امرأة]·

نسياً منسياً { Նէսեէն մէնսեյէն [–] Մոռացութեան մատնուած . mis en oubli, tombé dans l'oubli·

نسيان { Նիսեան [–] 1· Մոռնալ. oublier 2· Մոռացում. oubli·

نسيب { Նէսիպ [–] Տոհմիկ. bien né [نسب եզ.]·

نسيم { Նէսիմ [–] 1· Զեփիւռ. zéphyre 2· Օդ · air·

نشا { Նիշա [–] Նշայ · amidon·

نشات، نشئت { Նէշ'էթ* [–] Յառաջ գալ ·

provenir, résulter.

نشابه { նէշշապէ* [ա] Նետ. flèche.

نشادر { նիշատըր [ի] Անուշադր. ammoniac: روحى — անուշադրական. ammoniaque. ى — անուշադրային. ammoniacal.

نشاسته { նիշասթէ [գ] Նշայ, Նշաստայ amidon

نشاط { նէշաթ [ա] 1. Ուրախութիւն. joie 2. Խնդամտութիւն. bonne humeur: لى — խնդամիտ, զուարթ. de bonne humeur. gai

نشان { նիշան [գ] 1. Նշան, նշանակ. signe, marque, indice 2. Հետք. trace 3. Պատուանշան, շքանշան. décoration, insigne 4. Խօսքկապ. cadeau de fiançailles 5. Նշաւակ. cible 6. Նշանառութիւն. tir à la cible 7. Կանգնող. qui dresse 8. Տնկող. qui plante

Ածց. آلق — դէպ ի նպատակն ուղղել. viser, mirer لى — նշանաւոր. marqué. նշանուած. fiancé. جى — կորովաձիգ. habile au tir.

نشانده { նիշանտէ [գ] 1. Տնկուած. planté 2. Կանգնուած. dressé.

نشانكاه { նիշանկեահ [գ] Նշաւակ. but.

نشانلامق { նիշանլամագ [ի] 1. Նշանել. fiancer 2. Նշան առնել. viser 3. Նշան ընել. marquer.

نشانه { նիշանէ [գ] Նշան, նշանակ. marque.

نشئه { նէշ'է* [ա] 1. Կայտառութիւն, զուարթութիւն. vivacité, gaîté 2. Խուն ինչ գինովութիւն. ivresse légère: لى — ' ياب — խնդամիտ, զուարթ. gai.

نشئه‌لنمك { նէշ'էլէնմէք [ի] 1. Խնդամիտ լինել. devenir gai 2. Խուն ինչ գինովնալ. s'enivrer légèrement.

نشتر { նէշթէր [գ] Նշտրակ. lancette.

نشر { նէշր [ա] 1. Տարածել. étendre 2. Հրատարակել. publier 3. Տարածայնել. divulguer 4. Հրատարակութիւն. publication 5. Յարութիւն. résurrection.

نشريات { նէշրիյաթ* [ա] Հրատարակութիւնք. publications.

نشست { նիշէսթ [գ] Նիստ. séant.

نشستكاه { նիշէսթկեահ [գ] Նստելու տեղ.

lieu où l'on s'assied.

نشسته { նէշիսթէ [գ] Նստած. assis [յգ. نشستكان]։

نشف { նէշֆ [ա] Ծծել. absorber.

نشنیده { նէշնիտէ [գ] Անլուր. inouï.

نشو { նէշվ. նէշվա [ա] 1. Բուսնիլ. pousser 2. Մեծնալ, աճիլ. grandir.

نشوت { նէշվէթ* [ա] Խուն ինչ գինովութիւն légère ivresse.

نشور { նէշուր [ա] 1. Տարածող. qui répand 2. Նէշուր Տարածել. répandre

نشیب { նէշիպ [գ] Զառիվայր. descente.

نشیده { նէշիտէ* [ա] Տաղ, երգ chant, hymne

نشیمن { նէշիմէն [գ] Նստելու տեղ. lieu où l'on s'assied: گاه — ժողովատեղի. lieu d'assemblée.

نشین { նէշին [գ] 1. Նստող qui s'assied [յգ. نشينان] 2. Նստած. assis.

نص { նասս [ա] 1. Ապացոյց. preuve [յգ. نصوص] 2. Կուրանէ կամ Մուհամմէտի աւանդութենէ քաղուած անժխտելի ապացոյց preuve irrécusable puisée au Coran ou aux traditions de Mahomet.

نصائح { նէսաիհ* [ա] յգ. نصيحتի. pd. نصيحت։

نصاب { նիսապ [ա] 1. Կատարելութիւն, հասունութիւն. perfection, maturité 2. Հիմ. base.

نصار { նուսսար* [ա] յգ. ناصرի. pd. ناصر։

نصاری { նասարա* [ա] Քրիստոնեայք. chrétiens [եզ. نصرانی]։

نصب { նասպ [ա] 1. Կանգնել. dresser 2. Կարգել. nommer 3. Յառել fixer 4. Անուանում. nomination.

نصح { նուսհ [ա] 1. Խրատել. conseiller 2. Խրատ. conseil. avis.

نصحا { նուսէհա* [ա] յգ. ناصحի. pd. ناصح։

نصر { նասր [ա] Օգնութիւն aide, assistance.

نصرانی { նասրանի [ա] Քրիստոնեայ. chrétien [իգ. نصرانیه] [յգ. نصاری]։ ت — քրիստոնէութիւն. christianisme.

نصرت { նուսրէթ* [ա] Օգնութիւն. aide.

نصف { նըսֆ [ա] Կէս. demi, moitié: دائرهٔ النهار — շրջանակ միջօրէական méridien.

نصفاً { նըսֆէն [—] Կիսով. à moitié.

نصفت { նըսֆէթի* [—] Արդարասիրութիւն. équité. probité.

نصل { նասըլ [ը] 1. Ինչպէս comment 2. Ինչպիսի. quel. de quelle qualité: — هر կերպիւ իւիք. d'une manière quelconque. n'importe comment.

نصوح { նասուհ [—] Խրատական. instructif — توبۀ Ճշմարիտ զղջում. vrai repentir.

نصوص { նուսուս* [—] Յգ. نص ին. pd. نص :

نصیب { նասիպ [—] 1. Բաժին. part 2. Վիճակ destin: ! — պարգևել, շնորհել. accorder. او — վիճակիլ. avoir le sort.

نصیحت { նասիհաթ* [—] Խրատ . conseil [Յգ. نصائح]: ! — խրատել. conseiller. جی — ' کر — խրատատու. conseiller.

نصیر { նասիր [—] Օգնական. assistant [نصرت էն]

نضارت { նէզարէթ* [—] 1. Դալարութիւն . fraîcheur 2. Գեղեցկութիւն, գեղ. beauté.

نضج { նուզճ [—] Հասունութիւն. maturité .

نضرت { նազրէթ* [—] Տե՛ս voir نضارت :

نضیج { նազիճ [—] Հասուն. mûr, poussé.

نطاست { նէթասէթ* [—] Բժշկապետութիւն. doctorat.

نطاف { նըթաֆ* [—] Յգ. نطفه ի. pd. نطفه :

نطاق { նըթաք [—] Գօտի . zone, ceinture.

نطرون { նաթրուն [—] Բորակ. nitre .

نطس { նաթս [—] Հերկել. labourer.

نطفه { նութֆէ* [—] Սերմ. sperme .

نطق { նութք [—] 1. Խօսք. parole [Յգ. نطوق] 2. Խօսելու կարողութիւն . faculté de parler 3. Ճառ. discours : ! — ' ! — ایراد Ճառել. faire un discours. طوتلمق — կարկիլ rester court

نطوق { նաթուք [—] 1. Ճարտասան. éloquent 2. նութուք*. Յգ. نطق ի. pd. نطق :

نظائر { նէզաիր* [—] Յգ. نظیره ի. pd. نظیره :

نظائف { նէզաիֆ* [—] Յգ. نظیفه ի. نظیف կամ ի.

نظار { նուզզար* [—] Յգ. ناظر ի . pd. ناظر :

— هیئت Խորհրդարան. cabinet

نظارت { նէզարէթ* [—] 1. Տեսչութիւն, Հըս-

կողութիւն. inspection, direction, surveillance 2. Վարչութիւն. administration 3. Նախարարութիւն. ministère 4. Տեսք. vue : ا — հսկել. surveiller. վարել. diriger.

نظافت { նէզաֆէթ* [ա] Մաքրութի. propreté

نظام { նէզամ [ա] 1. Կարգ. ordre [ձէ. نظامات] 2. Օրէնք, կանոն. loi, règle : عسكرى — կանոնաւոր զօրք. troupes régulieres. لى — ի կարգին. en ordre. ըստ օրին. d'après la loi. سزلق — ապօրինի գործ. acte illégal.

نظام { նազզամ [ա] Կարգի դնող. qui met en ordre [ձէ. نظام ըն] :

نظاماً { նէզամէն [ա] Ըստ օրին. d'après la loi.

نظامات { նէզամաթ* [ա] Օրէնքներ, կանոններ. règlements, lois.

نظاميه { նէզամիյէ* [ա] 1. կանոնաւոր. régulier 2. Քաղաքային. civil [հմմ. شرعيه] : خزينه سی — զօրաբանական գանձ. trésor du ministère de la guerre.

نظر { նազար [ա] 1. Հայեացք. regard [ձէ. انظار] 2. Չարակնութիւն, չար աչք. mauvais œil. 3. Նայիլ. regarder : Անոր մده — ըստ իս. pour moi. دن دوشمك — աչքէ ելնել. tomber en disgrâce. — حسن բարեացակամութիւն. bienveillance. ايله باقق — նկատել. regarder comme. — اعتباره آلمق ի նկատ առնուլ. prendre en considération. — كاه տեսարան. spectacle : — انداز او հայիլ. jeter les yeux

نظراً { նազարէն [ա] 1. Նկատելով. eu égard à 2. Ըստ, նայելով. selon, d'après

نظره { նազարէ* [ա] Հայեացք. regard.

نظرى { նազարի [ա] 1. Տեսական. théorique [ձէ. نظريه] [հմմ. عمليه] 2. Տեսողական. optique, visuel.

نظريات { նազարիյաթ* [ա] Տեսական. théorie.

نظم { նազմ [ա] 1. Շարել. ranger 2. Շարուածք. rangée 3. Տաղաչափութիւն versification.

نظماً { նազմէն [ա] Չափաւ. en vers.

نظير { նազիր [ա] 1. Նման. pareil [نظر ըն] [ձէ. نظائر] 2. Ստորոտ. nadir.

نظيره { նազիրէ* [ա] Հետեւողութեամբ յօրինուած արձակ կամ ոտա-

Նըսըր քանը. pièce, en prose ou en vers composée par imitation d'une autre.

نظیف { նազիֆ [—] Մաքուր, ջինջ. ուուրր propre, pur [نظافت էն] [էք. نظیفه].

نعاس { նէա'սս [—] Թմրրութիւն, թիւն, նիրհուած. assoupissement.

نعال { նէ'ալ* [—] Ոտից ամանեղէք. chaussures [եզ. نعل].

نعت { նա'թ [—] 1. Սիրուն մակդիր. belle épithète [յք. نعوت] 2. Գովեստ. éloge.

نعره { նա'րէ* [—] Գոչիւն, աղաղակ. cri [ռմկ. նագարա]: آتمق — աղաղակ քառնալ. pousser des cris.

نعش { նա'շ [—] Դագաղ. cercueil.

نعل { նա'լ [—] 1. Ոտքի ամանն. chaussure [յք. نعال] 2. Պայտ. fer à cheval: لری آتمق — սատակիլ. mourir.

نعلبند { նա'լպէնտ [պ] Պայտար. maréchal ferrant [ռմկ. նալպանտ].

نعلچه { նա'լչէ [պ] 1. Պայտ fer à cheval [ռմկ. նալչա] 2. Լուսնաձև երկաթ կօշկաց. fer des bottes.

نعلله‌مق { նալլամաք [թ] Պայտել. ferrer.

نعلین { նա'լէյն [—] Փայտէ կօշիկ. semelles en bois [ռմկ. լալէն].

نعم { նի'ամ* [—] Բարիքներ. bienfaits [եզ. نعمت].

نعم { նի'մ [—] 1. Ի՜նչ աղուոր. quel beau! 2. նա'ամ. Այո. oui.

نعماء { նա'մա* [—] Բարիք. bienfait.

نعمت { նի'մէթ* [—] 1. Բարիք. bienfait [յք. نعم] 2. Հաց. pain.

نعمتدار { նի'մէթտար [պ] Շնորհապարտ. bien obligé, reconnaissant.

نعنع، نعناع { նա'նա [—] Անանուխ. menthe.

نعوت { նու'ութ* [—] յք. نعت ի. pd. نعت.

نعوظ { նու'ուզ [—] եզ. կանգնութիւն վարոցի érection.

نعیم { նա'իմ [—] 1. Բարիք. bienfait 2. Երջանիկ heureux [نعمت էն]: جنت — Դրախտի մի մասն է. partie du Paradis.

نغاش { նէղաշ [—] Գաճաճ. nain: یت — գաճաճութիւն. nanisme.

نغمه { նաղմէ* [—] Եղանակ, գեղգեղանք. ton, mélodie [յք. نغمات]: پرداز — ساز — գեղգեղող. qui chante.

نفائس { նէֆաիս* [ա] ժէ. نفیس نفیسه կամ ի : پرور — ճաշակի տէր անձ, գեղեցկասէր. homme de goût.

نفاست { նէֆասէթ* [ա] Աղէկութիւն, ազնուութիւն. bonne qualité, excellence.

نفاق { նիֆագ [ա] Ատելութիւն. haine.

نفت { նէֆթ [ֆ] Նաւթ. naphte.

نفتی { նէֆթի [ֆ] Նաւթագոյն. vert foncé.

نفحه { նէֆհա* [ա] 1. Փչում. souffle [ժէ. نفحات] 2. Բուրում. odeur.

نفخ { նէֆխ [ա] 1. Փչել. souffler 2. Փչում. iusufflation.

نفخه { նէֆխէ* [ա] Ուռուցում. enflure.

نفر { նէֆէր [ա] 1. Հոգի. անհատ. personne, individu 2. Պարզ զինուոր. simple soldat [ժէ. نفرات].

نفرت { նէֆրէթ*[ա] 1. Խորշիլ. éprouver de l'aversion 2. Խորշում, գարշում. aversion.

نفرین { նէֆրին [պ] Անէծք. malédiction: — خوان او անիծել. maudire.

نفس { նէֆս [ա] 1. Հոգի. âme [ժէ. نفوس] 2. Անձ. personne 3. Նոյն ինք même 4. Ցանկութիւն. կիրք. sensualité. passion: ق — الامر ، — الامرده Ասա. ինքեան. en réalité. پرست — Հեշտասէր. voluptueux. نه یدرمك — Համբերել, տանիլ. supporter.

نفس { նէֆէս [ա] Շունչ. haleine, souffle [ժէ. انفاس] : Ասա. ا — փչելով աղօթել. faire des prières en soufflant. آلق — Հանգչիլ. se reposer, respirer. շնչել. respirer. ده — بر մէկ անգամէն. tout d'une haleine

نفسانی { նէֆսանի [ա] 1. Զգայական, բըղձական. sensuel, lascif [էֆ. نفسانیه] 2. Մարմնաւոր. corporel: ت — զգայականութիւն sensualité. ատելութիւն. haine. تجی — քինախնդիր. haineux, vengeur.

نفسلك { նէֆէսլիք [թ] Շնչարան. soupirail

نفسلنمك { նէֆէսլէնմէք [թ] Շնչել. respirer

نفسی { նէֆսի [ա] Մարմնաւոր. corporel.

نفط { նէֆթ [ա] Նաւթ. naphte.

نفع { նէֆ' [ա] Օգուտ, շահ. profit, avantage.

نفقه { նաֆագա*[ա]Ապրուստ. vie, subsistance.

نفوذ { նուֆուզ[ա] Ազդեցութիւն.influence

لى — ազդեցիկ. influent.

نفوس { նուֆուս* [ա] Անձեր, անհատներ. personnes,individus[եզ. نفس

نفى { նեֆի' [ա] 1. Աքսորել. exiler 2. Աքսոր. exil 3. Ժխտ. ժխտում։ բացասութիւն. négation.

نفير { նեֆիր [ա] Խումբ. troupe: عام — միահամուռ զօրաժողով ամենայն բնակչաց աշխարհին. levée en masse.

نفير { նեֆիր [ա] Փող. trompette.

نفيس { նեֆիս [ա] Գեղեցիկ, ընտիր. beau, excellent [نفاست էն] [էգ. نفيسه].

ه — صنائع գեղարուեստք. beaux-arts.

نقائص { նեգաիս* [ա] յգ. نقيصه ին. pd. نقيصه.

نقاب { նիգաբ [ա] 1. Քօղ. voile 2. նագգաբ. Ծակող. qui perce [نقب էն] 3. Տե՛ս voir نقيبى.

نقابت { նիգաբեթ* [ա] Պաշտօն نقيب ի. charge du نقيب.

نقاد { նագգադ [ա] 1. Կեղծը ճշմարտէն լաւը զատանող. qui fait le triage [نقد էն] 2. Ճարտար. habile.

نقاش { նագգաշ[ա] Նկարիչ peintre [نقش էն].

لق — նկարչութիւն.peinture.

نقاط { նըգադ* [ա] յգ. نقطه ի. pd. نقطه.

نقاوه { նեգավէ* [ա] Մաքրութիւն. pureté.

نقاهت { նեգահէթ* [ա] Բժշ. կազդուրութիւն. convalescence.

نقب { նագբ [ա] 1. Ծակել. percer 2. Ական հատանել. miner.

نقد { նագդ [ա] Դրամ.monnaie [յգ. نقود].

نقداً { նագդէն [ա] կանխիկ. au comptant.

نقدر { նեգադար [թ] 1. Որքան. combien 2. Որչափ որ. autant que.

نقدى { նագդի [ա] Դրամական. pécuniaire [էգ. نقديه].

نقدينه { նագդինէ [պ] Դրամ monnaie.

نقر { նագր [ա] Քանդակագործութիւն. sculpture.

نقرات { նագարաթ*[ա]Դարձւած. strophe.

نقرس { նըգրիս [ա] Յօդային կաթուած. goutte: قدم — ոտնացաւութիւն. podagre.

نقره { նուգրէ* [—] Ձուլեալ ոսկի կամ արծաթ. or ou argent fondu.

نقش { նագշ [—] 1. Նկարել. peindre, dessiner 2. Նկարչութիւն, նկար. peinture [յգ. نقوش].

نقشبند { նագշպէնտ [պ] Նկարիչ. peintre :

نقص { նագս [—] Պակասութիւն manque.

نقض { նագզ [—] 1. Բեկանել. եղծանել. casser, annuler 2. Բեկանում. ջնջում. cassation, annulation

نقضیه { նագզիյէ* [—] Բեկանելի. եղծանելի. qui nécessite la cassation.

نقط { նուգադ* [—] Կէտեր. points [եզ. نقطه]:

نقطوی { նուգդավի [—] — الشکل կիտաձև. punctiforme.

نقطه { նօգդա, նուգդա* [—] 1. Կէտ. point [յգ. نقاط ، نقط] 2. Պահակ. sentinelle 3. Դիրք, տեղ. position, place: استناد — յենակէտ. point d'appui.

نقطه‌لمق { նօգդալամագ [թ] Կէտով նշանակել, կիտադրել. pointiller .ponctuer

نقع { նագ' [—] Եփել. թրջոց. infusion.

نقل { նագլ [—] 1. Փոխադրել. transporter 2. Պատմել. raconter 3. Փոխադրութիւն. transport [յգ. نقلیات] 4. Պատմութիւն. récit : — արտատպելով. emprunté.

نقلی { նագլի [—] 1. Աւանդական. tradionnel [էգ. نقلیه] 2. Փոխադրական. de transport.

نقلیات { նագլիյաթ* [—] Փոխադրութիւններ. transports.

نقود { նուգուտ* [—] Դրամներ. monnaies.

نقوش { նուգուշ* [—] յգ. نقش. pd. نقش :

نقول { նուգուլ* [—] Պատմութիւններ. histoires [եզ. نقل]:

نقی { նագի [—] Մաքուր. pur [էգ. نقیه]:

نقیب { նագիպ [—] Գործակատար. chargé d'affaires.notaire: الاشراف — գործակատար շէրիֆներու որք են սերունդք Մահմետայ. chargé d'affaires des chérifs qui sont les descendants de Mahomet.

نقیصه { նագիսէ*[—] Թերութիւն. défaut.

نقیضه { նագիզէ* [—] Հակասական կէտ, point

contradictoire [ج. نقائض] ։

نقیه { նագըհ [ա] Հիւանդու-
թենէ նոր ելած. Հի-
ւանդքաղ. convalescent.

نكات { նիքեադ* [ա] ج.
նուքթէ. pd. نكته ։

نكاح { նիքեահ [ա] 1. Ամուս-
նութ. mariage 2.
Պսակ. bénédiction nuptiale
۱ — ' ۱ — عقد պսակել. ma-
rier. لى — պսակեալ. marié.
կողակից. mari, épouse.

نكار { նիկեար [պ] 1. Նկար.
peinture 2. Գեղա-
ռեսիլ ան. personne d'une
beauté charmante : خانه —
սրահ նկարուց, պատկերաց.
galerie des tableaux.

نكارش { նիկեարիշ [պ] Նկա-
րում. action de
peindre: پذیر او — նկարուիլ
se peindre, se décrire.

نكارنده { նիկեարէնտէ [պ] Նը-
կարող. qui peint.

نكارين { նիկեարին [պ] Նկարա-
գեղ. pittoresque.

نكاشته { նիկեաշթէ [պ] Նկար-
ուած. peint.

نكاه { նիկեահ [պ] Հայեաց.
regard: ۱ — Հայիլ,
նայիլ. regarder.

نكاهدار، نكاهبان { Տես voir
نكهدار نكهبان

نكبت { նէքպէթ* [ա] Զախոր-
դութիւն. adver-
sité : زده — աղէտահեալ. եղ-
կելի. infortuné.

نكته { նիւքթէ* [ա] 1. կէտ.
point [ج. نكات] 2.
Նուրբ կէտ, նրբութիւն.
trait d'esprit, finesse :

Ադջ. لى — նուրբ. Հանճա-
րեղ. fin, subtil. دان — '
شناس — ' بين — նրբամիտ,
նրբահայեաց. perçant, sub-
til, sagace. كو — ' پرداز —
նրբախօս. ingénieux.

نكران { նիկերան [պ] Հայող
qui regarde: —
او Հայիլ. regarder.

نكره { նէքրէ* [ա] 1. քէր.
Անորոշ անուն. nom
indéfini 2. Հետաքրքրական
և զուարճալի պատմութիւն.
récit curieux et plaisant
3. [Բ.Ք] կամ كو —. զուարճ-
ճաբան. plaisant.

نكس { նէքս [ա] Բեկ. Դարձ
Հիւանդու թեան.
rechute.

نكفه { նէքֆէ* [ա] ...
Գեղձ առ ականջօք.
parotide.

نكفى { նէքֆի[ա] Յարականն-
ջային. parotidien.

نكو { նիկու [պ] Բարի,
լաւ. bon, bien.

نكول { նէքուլ [ա] Հրա-
ժարիլ, ի բաց կալ

se résigner, se reculer.

نكون { նէկկեան [դ] Նկուն, վեր ի վայր. sens dessus dessous. renversé: — بخت դժբաղդ. malheureux — سار գլխիվայր. renversé.

نكه { նէկհէհ [դ] համ. نكاه էն abrégé de نكاه.

نكهبان նէկհէհպան / نكهدار նէկհէհտար { [դ] Պահապան. gardien. — ى պահպանութիւն. garde.

نكهت { նէքհէթ* [դ] Հոտ. odeur.

نكين { նէկին [դ] 1. Մատանի. bague 2. Կնիք. sceau.

نم { նէմ [դ] 1. Խոնաւութիւն. humidité 2. Ցող. rosée.

نم { նէմմ [ա] Բանսարկութիւն. tripotage.

نما { նէմա [ա] 1. Աճեցում. croissance 2. Տոկոս, շահ. intérêt, taux.

نما { նիւմա [դ] 1. Ցուցանող. qui montre [յգ. نمايان]

نمائم { նէմաիմ* [ա] յգ. نميمه pluriel de نميمه.

نماز { նէմազ [դ] Աղօթք. վճարանք. prière.

نمام { նէմմամ [ա] Բանսարկու délateur [نم էն].

نماى { նիւմայ [դ] Ցուցանող. qui montre.

نمايان { նիւմայան [դ] Երեւցող, ակներեւ. qui apparaît. manifeste.

نمايش { նիւմայիշ [դ] 1. Ցոյց. démonstration [յգ. نمايشات] 2. Ցուցամոլութիւն. ostentation: — كار ցուցարար. démonstratif. — لى ցուցական. pompeux.

نماينده { նիւմայէնտէ [դ] Երեւցող. qui apparaît.

نمچه { նէմչէ [թ] Աւստրիա. Autriche: — لى աւստրիացի. autrichien. աւստրիական հպատակ. sujet d'Autriche. — جه գերմաներէն. langue allemande.

نمد { նէմէտ [դ] Թաղիք. feutre.

نمدزين { նէմէտզին [դ] Թաղիք թամբի. feutre de la selle.

نمر { նէմր [ա] Ինձ. panthère [յգ. انمار].

نمرود { նէմրուտ [ա] Նեմրովդ. Nemrod: دبهسى — բուրգ. pyramide.

نمك { նէմէք [դ] Աղ. sel: — بحرام ապերախտ. ingrat. — شناس երախտագէտ reconnaissant.

نمكين { նէմէքին [դ] Աղի. salin.

نمل { նէմլ نمله նէմլէ* [ա] Մրջիւն. fourmi.

نملنمك { նէմլէնմէք [ի] Խօնաւանալ. devenir humide.

نملی նէմլի [ի] } Խոնաւ. humide.
نمناك նէմնաք [դ] }

نمو { նէմ-ւվ [ա] Աճում. croissance.

نمود նէմուտ } [դ] 1. Երևցող. qui paraît 2. Ցուցնող. qui montre, qui indique.
نمون նէմուն }

نمودار նէմուտար } [դ] 1. Օրինակ. échantillon 2. Տիպար modèle, exemplaire.
نمونه նէմունէ }

نميقه { նէմիքա* [ա] Նամակ. lettre.

نميمه { նէմիմէ* [ա] Բանսարկութիւն. tripotage

نك { նէնկ [դ] 1. Նենգութիւն fourberie 2. Կռիւ. combat.

ننه { նինէ [ի] Մեծ մայր. grande maman.

ننی { նիննի [ի] Օրօր. dodo.

نو { նէվ[դ] Նոր nouveau: جوان — դեռատի. jeune. ایجاد — նորահնար. nouvellement inventé. — آموز Համբակ. novice.

نوا { նէվա [դ] 1. Ձայն. voix 2. Եղանակ, գեղգեղանք. ton, mélodie 3. Ինչք, միջոց. ressource.

نوائر { նէվաիր* [ա] յդ. ناعره pluriel de ناعره.

نواب { նէվվապ* [ա] յդ. نائب. pd. نائب.

نوات { նէվաթ* [ա] Կուտ. noyau.

نواحه { նէվվահէ*[ա] Վարձքով լացող կին. pleureuse.

نواخته { նէվազիդէ[դ] Գըգուած, փայփայուած գգուեալ, փայփայեալ caressé

نوادر { նէվատիր* [ա] յդ. نادره. pd. نادره.

نواز { նէվազ [դ] 1. Գըգուող, փայփայող. qui caresse [յդ. نوازان] 2. Նուագող. qui joue.

نوازش { նէվազիշ[դ] Գըգուանք, փայփայանք, փաղաքշանք. caresse: کار — փայփայող. qui caresse. کارانه — փայփայանօք par des caresses. — փաղաքշական. caressant. flatteur.

نوازل { նէվազիլ* [ա] 1. Դէպքեր. événements [եզ. نازله] 2. [ի. գ.] Հարբուխ. rhume.

نوازنده { նէվազէնտէ [դ] Փաղաքշող,

գըգըլայը. caressant.

نواصى { նէվասի* [ա] Ճագատք. fronts. [եզ. ناصیه]:

نوافل { նէվաֆիլ* [ա] ձի. նաֆիլէ. pd. نافله :

نواقص { նէվագըս* [ա] Պակասներ. défectuosités [եզ. ناقصه]:

نوال { նէվալ نواله նէվալէ*[ա] 1. Շնորհ. grâce 2. կերակուր. mets.

نوامیس { նէվամիս* [ա] ձի. ناموس ի. pd. ناموس :

نواهى { նէվահի* [ա] Արգելանք. prohibitions

نوباوه { նէվպավէ [պ] Առաջին պտուղ, երախայրիք, նախապտուղ, նորի. prémices, primeur.

نوبت { նէվպէթ* [ա] 1. կարգ, շրջան. tour 2. փոխն ի փոխ կատարուած պաշտօն. service exécuté à tour de rôle 3. Անգամ. fois 4. Ջեր Նօպայ. accès: Աղաջ. ـجى— պահակ, պահակալ. sentinelle. պաշտօնեայ որոյ կարգն է պաշտօնակել. employé qui fait son tour de service. بكلمك — ի պահու կալ. faire sa faction. ا— ، تله— կարգաւ. à tour de rôle.

نور { նէվլէր [պ] Մանկանոր գէտ նոր ծըցուած աղջիկ. qui a la sein nouvellement enflée.

نوبنو { նէվլէնէվ[պ] Նորանոր. tout nouveau

نوبهار { նէվպէհար [պ] Գարուն. printemps.

نوح { նուհ [ա] Նոյ նահապետ. Noé.

نوحه { նէվհա* [ա] Ողբ. lamentation: گر— ողբացող. lamentateur.

نور { նուր [ա] Լոյս. lumière [ջմ. انوار]: —پاش ، —بخش ، — افشان լուսատւիւ. qui répand de la lumière. éclatant.

نورانى { նուրանի [ա] 1. Լուսաւոր. lumineux [եզ. نورانيه] 2. Լուսաւէն. de la lumière.

نورس { նէվրէս [պ] Նորահաս. jeune.

نورسته { նէվրէսթէ [պ] Նորաբոյս. germé depuis peu de temps.

نورسیده { նէվրէսիտէ [պ] Նորահաս, դեռահաս. jeune [ջմ. نورسیدگان]:

نوروز { նէվրուզ[պ] Գարնանամուտ. le premier jour du printemps: ی— տօնէնծայք. étrenne.

نورين { նուրէյն [ա] Արև և լուսին. le soleil et la lune: ذی‌النورين Օսման որ էր այր Մուհամմէտի երկու դստերց. Osman qui avait épousé les deux filles de Mahomet.

نوزاد { նէվզատ [պ] Նորածին. nouveau-né.

نوش { նուշ [պ] 1. Խմող. qui boit [յգ. نوشان].

— عيش و կերուխում. bonne chère. ‖ — խմել, ըմպել. boire, prendre.

نوشا { նուշա [պ] Խմող. qui boit, prend.

نوشادر { նուշատըր [պ] Տե՛ս voir نشادر.

نوشانوش { նուշանուշ [պ] 1. Անընդհատ ըմպում. à coupes renouvelées 2. Անընդհատ ըմպելով. buvant continuellement.

نوشته { նէվիշթէ [պ] Գրուած. écrit.

نوشين { նուշին [պ] Անոյշ, քաղցր. doux.

نوطه { նօթա [է] Խազ, նըշանագրութիւն. note.

نوع { նէվ՛ [ա] 1. Տեսակ. espèce, sorte [յգ. انواع] 2. Սեռ. genre.

نوعاما նէվ՛ամա / نوعما նէվ՛մա } [ա] 1. Կերպիւ իւիք. d'une certaine manière 2. Բնաւին. point.

نوعى { նէվ՛ի [ա] Սեռահական ու և է տեսակի spécifique [յգ. نوعيه].

نوك { նէվք [պ] Սուր ծայր. pointe aigüe.

نوكر { նէօքէր [պ] Սպասաւոր. serviteur.

نول { նէվլ [ա] Նաւուղղէք. nolis. prix de passage

نولين { նավլուն. Նաւուղղէք. nolis [Բառբ. نول էն]

نوم { նէվմ [ա] Քուն, նիրհ. sommeil.

نومرو { նօմէրօ [է] Թիւ. numéro.

نومى { նէվմի [ա] Թմրբերական. soporeux.

نوميد { նէվմիտ [պ] Անյոյս. désespéré.

نون { նուն* [ա] Անուն ن տառին. nom de la lettre ن.

نونهال { նէվնիհալ [պ] Նորատունկ, մատղաշատունկ. jeune plante.

نوهوس { նէվհէվէս [պ] Նորափափաք. nouveau-zélé [յգ. نوهوسان].

نويد { նէվիտ [պ] Աւետիս. bonne nouvelle.

نويس { նէվիս [պ] Գրող. qui écrit.

نويسنده { նէվիսէնտէ [պ] Գրող. celui qui

écrit, écrivain.

نون { նէվին [ղ] Նոր. nouveau, neuf.

نه { նէ [ղ] 1. Ոչ. ni 2. նէհ. Դնող. qui met [պէ. نهادن] 3. նէ-հ. Ինն. neuf.

نه { նէ [ի] 1. Ի՞նչ. quel? que? quoi? 2. Ո՞ր. quel: Աստյ ایسه — Ինչ և է. quoi qu'il en soit. نه — ' ندن — Ինչո՞ւ. pourquoi? ی — Ի՞նչ արհեստէ. de quel métier?

نها { նէ-հա* [ա] Խելքեր, մտքեր. esprits [էղ. نهیه]: — اولی ال ուլին նէ-հա. Խելացիներ. intelligents.

نهاد { նէհատ [ղ] Բնութիւն caractère.

نهاده { նէհատէ [ղ] Դրած, դրուած. mis.

نهار { նէհար [ա] Ցերեկ. jour: — ا ցերեկ ատեն. en plein jour. pendant la journée. ی — ցերեկօթիկ. externe.

نهال { նէհալ [ա] Նորատունկ plante jeune: — ستان անկարան. plantation.

نهان { նէհան [ղ] Ծածկուած, թաքուն. caché: ی — թաքուն. caché.

نهايت { նէհայէթ* [ա] 1 Վերջ. ծայր. fin, extrémité 2. Վերջապէս. à la fin du compte 3. Առաւելն. tout au plus. au maximum: Աստյ. بی — ' — ی ال անվերջ. infini. الی النهایه ' — الی մինչ վերջ. jusqu'à la fin. بولق — վերջանալ. finir. الامر — վերջապէս. enfin.

نهب { նէհպ [ա] 1. Աւարառութիւն: pillage 2. Աւար առնել. piller.

نهج { նէհճ [ա] 1. Եղանակ, կերպ. manière 2. Ճանապարհ. chemin.

نهر { նէհր [ա] Գետ. fleuve [պէ. انهار].

نهرين { նէհրէյն [ա] Երկու գետեր. deux fleuves: — ال ماوراء Միջագետք. Mésopotamie.

نهری { նէհրի [ա] Գետային fleuvial [էհ. نهر]

نهضت { նէհզէթ* [ա] Ընդոստ ելնել. sauter.

نهفته { նէ-հիւ-ֆթէ [ղ] Ծածկուած. caché.

نهم { նէհէմ [ա] 1. Տենչանք. convoitise 2. [ղ] նէ-հէմ. Իններորդ. neuvième.

نهنك { նէհէնկ [ղ] Կոկորդիլոս. crocodile.

نهی { նէհի [ա] 1. Արգիլել interdire 2. Արգելում. interdiction, défense:

Առաջ. حاضر — Բ. գերմք արգելական. impératif négatif.

نى { նի-հա* [ա] Տե՛ս. voir نه :

نيه { նի-հէհ* [ա] Խելք. esprit [յէ. نى]:

نيق { նէհիգ [ա] Զռալ. braire.

نى { նէյ [պ] 1. Եղէգ. roseau [հմմ. ناى էն] 2. Սրինգ. flûte.

نيابت { նիեապէթ* [ա] 1. Տեղակալութիւն. lieutenance 2. Փոխ դատաւորութիւն. charge et dignité d'un juge suppléant.

نيات { նիյաթ* [ա] յէ. نيت. pd. نيت :

نياز { նիեազ [պ] 1. Աղաչանք. supplication 2. Պէտք. besoin: ا — աղաչել. supplier. —ى անկարօտ. à qui rien ne manque. مند — աղերսող. suppliant. مندى — աղերսարկութիւն. supplication.

نيام { նիեամ [պ] Պատեան. gaîne.

نيت { նիյէթ* [ա] Դիտաւորութիւն. intention [յէ. نيات]: ا — առաջարկել. se proposer.

نيچه { նիչէ կամ նիչէ [թ] 1. Ինչպէս. comment 2. Բազում. plusieurs.

نيچون { նիչուն [թ] Ինչու համար pourquoi?

نير { նէյյիր [ա] 1. Լուսաւոր. lumineux [نور էն] [յէ. نيره] 2. Լուսաւոր մարմին. corps lumineux 3. Արեւ. soleil 4. Լուսին. lune.

نيران { նիրան* [ա] 1. Կրակներ. feux [էն نار] 2. Լոյսեր. lumières [էն نور]:

نيرنك { նէյրէնկ [պ] 1. Խարդախութիւն. fourberie 2. Դիւթութիւն, Հմայութիւն. sorcellerie.

نيرو { նիրու [պ] Ոյժ. force: مند — ուժեղ, զօրեղ. vigoureux, robuste.

نيرين { նէյյիրէյն [ա] Արեւ եւ լուսին. les deux grands luminaires.

نيزن { նէյզէն [պ] Սրնգահար. flûtiste.

نيزه { նիզէ [պ] Նիզակ. lance.

نيسان { նիսան [պ] Ապրիլ (ամիս). Avril.

نيستان { նէյիսթան [պ] Եղէգնուտ վայր. lieu planté de roseaux.

نيستى { նիսթի [պ] Չգոյութի. non existence.

نيش { նիշ [պ] Խայթոց. aiguillon.

نيشتر { նիշթէր [պ] Նշտրակ. bistouri.

نیك { նէք [ա] Բարի. bon [ձգ. نیکان].

نیکبین { նէքպին [ա] Լաւատես. optimiste.

نیکبخت { նէքպախթ [ա] Բարեբախտ. heureux.

نیکخصلت { նէքխասլէթ [ա] Բարեբարոյ de bon naturel.

نیکخواه { նէքխահ [ա] Բարեհաճական. bienveillant [ձգ. نیکخواهان].

نیکنام { նէքնամ [ա] Բարեյիշատակ. d'une bonne réputation.

نیکو { նիքու [ա] Բարի, աղէկ. bon, bien.

نیکوکار { նիքուքեար [ա] Բարի, բարերարծ bon, bienfaisant.

نیل { նայլ [ա] 1. Ստանալ. obtenir, jouir 2. Նիլ Նեղոս. Nil 3. [ա] Լեղակ. indigo.

نیلان { նայլան [ա] Ստացում, վայելում. obtention, jouissance.

نیلکون { նիլկուն [ա] Կապոյտ. bleu.

نیلوفر { նիլուֆէր [ա] Հարսնմատ, կոկոն (ծաղիկ). nénuphar.

نیم { նիմ [ա] Կէս. demi, moitié: رسمی — կէսպաշտօնական. demi-officiel.

نیمروز { նիմրուզ [ա] Միջօրէ midi.

نیمتن { նիմթեն [ա] Տես. voir مثان.

نیمه { նիմէ [ա] Կէս. demi, moitié.

نیه { նիչին [թ] 1. Ինչու. pourquoi? 2. Ինչու քանի. à quoi?

و

و { վավ. Քսանեւիններորդ տառ օսմանեան այբուբենի. vingt-neuvième lettre de l'alphabet ottoman

و { վէ [ա] — [ա] եւ, ու. et.

وا { վա [ա] Ո՜հ. oh! ah!

وابسته { վաբէսթէ [ա] 1. Կապեալ. attaché 2. Կախեալ. qui dépend de.

واپسین { վաբասին [ա] Վերջին. dernier.

وابور { վափօր [թ] Շոգենաւ bateau à vapeur.

واثق { վասըգ [ա] Վստահող qui se fie [وثوق էն]։

واجب { վաճիպ [ա] Անհրաժեշտ. indispensable [وجوب էն] [յգ. واجبات]։ الوجود — Աստուած. Dieu.

واحد { վահիտ [ա] Մէկ, մի. un [իգ. واحده]։ — قيامي իրար. միութիւն. unité. — بعد آ — մի առ մի. un à un

وادی { վատի [ա] 1. Ձոր. vallée [յգ. اوديه] 2. Խոր. fond.

وار { վար [ի] 1. Կայ. il y a 2. Գոյութիւն. existence 3. Գոյացած. existant 4. Գոյք. biens: — بنم ունիմ. j'ai. — سنك ունիս. tu as. — آنك ունի. il a. ׀ — ի գոյ ածել. créer.

وار { վար [գ] Համանգոյն, նման. pareil à.

وارث { վարիս [ա] Ժառանգ. héritier [وارثت էն] [իգ. وارثه] [յգ. ورثه]։

وارد { վարիտ [ա] Հասած, եկած. arrivé, venu [ورود էն] [իգ. وارده]։ او — հասնիլ, գալ. arriver.

واردا { վարտա. Խուսա՛փ կա՛ց gare! [Բարբ. է. կուսակալ բառէն]։ قوسطه — պատկառելի. imposant.

واردات { վարիտատ* [ա] Հասոյթք, եկամուտք. revenus, rentes.

وارستكى { վարեսթէքի [գ] Ձերբութիւն exemption

وارسته { վարէսթէ [գ] Ազատ, զերծ. exempt.

وارلق { վարլըգ [ի] Գոյութիւն. existence.

وارمق { վարմագ [ի] 1. Հասնիլ. arriver 2. Երթալ. aller 3. Յանգիլ. aboutir: Օրոց. — اره ամուսնանալ. se marier. — آشاغى հանել. défalquer. — قرقنه կալանել. saisir.

وارنجه { վարընճա [ի] 1. Հասնելուն պէս. à l'arrivée 2. Մինչ. jusque.

واروش { վարօշ [հուն.] Արուարձան faubourg

وارون { վարուն [գ] Չարաղ funeste. adverse

واره { վարա [ի] — — Տակաւ առ տակաւ. peu à peu.

وارى { վարի [գ] Համանգոյն, պէս. pareil, comme.

واريت { վարիյէթ [ի] Ինչք, Հարստութիւն. biens, fortune: لى — Հարուստ. riche.

واريش { վարըշ [ի] Ապաւինութիւն. pé-

nétration : نفوذلی — ոբամիա, խորամուխ. pénétrant.

واريل { վարիլ [Ֆ] Տակառակ. baril.

واز { վազ [Պ] كچمك — ، — كلك գաղարիլ. se désister. ի բաց թողուլ. Հրաժարիլ. renoncer à.

وازكون { վաժկուն [Պ] Չախող. funeste.

واسطه { վասըթա* [Ա] 1. Միջնորդ. intermédiaire, intermède 2. Միջոց. moyen [յգ. وسائط].

واسع { վասի' [Ա] Ընդարձակ, լայնատարած large, spacieux [وسعت էն] [իգ. واسعه]

واصف { վասըֆ [Ա] Նկարագրող. qui décrit. [وصف էն].

واصل { վասըլ [Ա] 1. Հասած. arrivé, parvenu [وصول էն] [իգ. واصله] 2. կցեալ. joint [وصل էն].

واضح { վազըհ [Ա] Որոշ, մեկին, յայտնի. clair, explicite, évident [وضوح էն] [իգ. واضحه]. —ات յայտնի իրք choses évidentes

واضع { վազը' [Ա] Դնող. qui met [وضع էն] [իգ. واضعه] [յգ. واضعين]. — امضا ստորագրող. signataire. قانون — օրէնսդիր. législateur

واعظ { վա'իզ [Ա] Քարոզիչ prédicateur [وعظ էն] [յգ. واعظين].

واغون { վակօն [անգղիարէն] Երկաթուղային կառք. wagon.

وافتيز { վաֆթիզ [Յ] Մկրտութիւն. baptême.

وافد { վաֆիտ [Ա] Այտաց մկան. buccinateur

وافر { վաֆիր [Ա] Բազում, շատ. plusieurs, nombreux [وفرت էն] [իգ. وافره]

وافی { վաֆի [Ա] Բաւական. suffisant [وفا էն] [իգ. وافيه]

واقع { վաքը' [Ա] 1. Տեղի ունեցած, պատահած, եղած. qui a eu lieu, arrivé, fait [وقوع էն] [իգ. واقعه] 2. Գտնուած. situé, sis: — فی الواقع յիրաւի. en effet.

واقعا { վաքը'ա [Ա] Յիրաւի. en effet.

واقعه { վաքը'ա* [Ա] Եղելութիւն, դէպք, պատահար. fait, événement, accident [յգ. وقائع].

واقف { վաքըֆ [Ա] Տեղեակ, գիտակ. bien informé, versé dans, qui connaît [وقوف էն] 2. կտակարար. légataire [وقف էն].

واقی { վաքի [Ա] 1. Պահպանող. qui pré-

serve [պեճ. էն] 2. Բժշ. Յառաջապահ դեղ. préservatif.

والا { վալա [ա] Բարձր. haut, sublime : — شان մեծափառ. très-glorieux — قدر մեծարգոյ. très-respectueux.

والحاصل { Վէլհասըլ [ա] Վերջապէս. enfin.

والد { վալիտ [ա] 1. Ծնող. qui donne naissance [ولادت էն] 2. Հայր. père.

والده { վալիտէ* [ա] Մայր. mère.

والدين { վալիտէյն [ա] Ծնողք. parents.

والله { վալլահի [ա] Աստուած վկայ. par Dieu!

واله { վալիհ [ա] Զարմացած étonné [وله էն].

والى { վալի [ա] Կուսակալ. gouverneur général [ولايت էն] [յգ. ولات]. — لك Տե՛ս voir ولايت.

والسلام { Վէսսէլամ [ա] 1. Ողջոյն առ ձեզ. salut! 2. Եւ ահա ամենայն ինչ կատարեալ է. et voilà tout. c'est tout.

وامق { վամըք [ա] Սիրահար amoureux.

واو { վավ* [ա] Անուն ւ տառին. nom de la lettre و.

واويلا { վավէյլա [ա] Վայնասուն. cri d'horreur. de lamentation.

واه { վահ [պ] Հառաչ, հեծութիւն. soupir: — — եղո՜ւկ, վա՜հ. ah! hélas!

واهب { վահիպ [ա] Նուիրող, պարգեւատու. donateur [هبه էն].

واهم { վահիմ [ա] Երեւակայող. qui s'imagine [وهم էն].

واهمه { վահիմէ* [ա] Ցնորք, բանդագուշանք. illusion, chimère.

واهن { վահին [ա] Բժշ. Տկար, անզօր. débile [وهن էն].

واهى { վահի [ա] Ունայն, սնոտի. vain, futile [էգ. واهيه] [յգ. واهيات].

واى { վայ [թ] 1. Վա՜յ. hélas! malheur! 2. Ա՛յ. ouf 3. Ո՛հ, oh! : — باشمه ، — حاله վա՛յ ինձ. malheur à moi.

وايه { վայէ [պ] Մաս, բաժին. part, portion.

وايه دار վայէ-տար / وايه مند վայէ-մէնտ { [պ] Մասնակից, մասնակցող. qui partage, qui a part à. participant.

وبا { վէպա [ա] 1. Համաճարակ. հիւանդու-

թիւն. épidémie 2. ժանտախտ. peste : — ـيه ' — ـى համաճարակային. épidémique.

وبال { վէպալ [—] Չար հետեւանք. suite fâcheuse [—ـلـ. մեղապարտ]:

وبرى { վէպրի [—] Թաւամազի. tomenteux.

وتد { վէթէտ [—] 1. Ցից. pieu [յգ. اوتاد] 2. անատ. Սեպոսկր. sphénoïde : — ى ' — يـه սեպոսկրային. sphénoïdal.

وتر { վէթէր [—] Լար. corde, tendon: — ى ' — يـه լարային. tendineux.

وتيره { վէթիրէ* [—] 1. Ճամբայ. voie 2. Եղանակ. manière 3. Միջնորմ քթաց. cloison du nez.

وثائق { վէսաիք* [—] յգ. وثيقه ի. pd. وثيقه :

وثاق { վիսագ [—] Դաշն. pacte.

وثوب { վիւսուպ [—] Ցատքել. sauter.

وثوق { վիւսուգ [—] Վստահութի. confiance.

وثيقه { վէսիգա* [—] Գրաւոր հաւաստիք. մուրհակ, վկայագիր. document, titre, certificat [յգ. وثائق]

وجائب { վէճաիպ* [—] յգ. وجيبه ի. pd. وجيبه :

وجاهاً { վիճահէն [—] Երես առ երես. contradictoirement [وجه էն]:

وجاهى { վիճահի [—] Երես առ երես, (ի ներկայութեան երկուց կողմանց). contradictoire. [իգ. وجاهيه]:

وجد { վէճտ [—] Յափշտակութիւն մտաց. զարմացում. extase.

وجدان { վիճտան [—] Խիղճ. conscience: — لى խղճահար. consciencieux.

وجع { վէճա' [—] Ցաւ. douleur, mal [յգ. اوجاع]: — مفاصل — յօդացաւութիւն. arthralgie.

وجنه { վէճնէ* [—] անատ. Ցցուեալ մաս այտից. pommette

وجنى { վէճնի [—] Լծոսկրային. zygomatique

وجوب { վիւճուպ [—] Կարեւոր հարկ. հարկաւորութիւն. nécessité.

وجوبى { վիւճուպի [—] 1. Հարկեցուցիչ. urgent [իգ. وجوبيه] 2. քեր. Պարտաւորական (եղանակ). nécessitatif.

وجود { վիւճուտ [—] 1. Գոյութիւն. existence 2. Մարմին. corps : — ه كتورمك — ի գոյ ածել. créer

— لى մարմնեղ. corpulent.

وجوه { վիճուհ* [–] 1. Երեսներ. faces [եզ. وجه] 2. Երեւելիք. notables 3. Կերպեր, եղանակներ. manières, modes 4. Գըլխաւոր կէտեր, էական մասեր points 5. Պատճառք. causes: Ասց. من كل ' بال — ' — له ال — ամեն կողմանէ. sous tous les rapports. — ال كثير الوجها բազմանկիւն. polygone. — من ال لا ոչ մի տեսակէտով. sous aucun rapport.

وجه { վէճհ [–] 1. Երես. face, visage [յգ. وجوه] 2. Եղանակ, կերպ. manière, mode 3. Պատճառ. raison, cause 4. Տե-սակէտ. point de vue: — بر. پشين կանխիկ. comptant. — بر. بالا բստ վերոգրելոյն. comme ci-dessus mentionné.

وجهه { վէճհէ* [–] 1. Կողմ. côté 2. Երես. face.

وجهى { վէճհի [–] Երեսաց facial [եզ. وجهيه].

وجيبه { վէճիպէ* [–] Անհրա-ժեշտ պարտա-կանութիւն. պարտիք. devoir indispensable [յգ. وجائب].

وجيزه { վէճիզէ* [–] Համառօտ ինչ. qc. sommaire, abrégée.

وجيه { վէճիհ [–] Պատուա-կան. considéré.

وجر { վէճր [դ] Վճիռ. sentence.

وحام { վէհամ [–] Ցղի կա-նանց ուտելու խան-գարեալ ցանկութիւնը. pica.

وحدانى { վահտանի [–] 1. Միակ. unique 2. Մի (Աստուծոյ). d'un seul Dieu.

وحدانيت { վահտանիյէթ* [–] Միութիւն Աս-տուծոյ. unité de Dieu.

وحدت { վահտէթ* [–] Մէ-նութիւն, միայ-նակութիւն. solitude.

وحش { վահշ [–] Վայրի կենդանի. bête sauvage [յգ. وحوش].

وحشت { վահշէթ* [–] 1. Վայրենութիւն. sauvagerie 2. Կատաղու-թիւն. fureur 3. Սոսկում. terreur.

وحشى { վահշի [–] 1. Վայ-րենի. sauvage [وحشت_ են] [եգ. وحشيه] 2. Գա-զանական. féroce.

وحشيانه { վահշիանէ [դ] 1. Վայրենական ան. sauvage 2. Վայրենաբար. sauvagement.

وحشيت { վահշիյէթ*[ա] } Վայրենութիւն

وحشيلك { վահշիլիք [ը] } sauvagerie.

وحل { վահըլ [ա] Տիղմ, ցեխ boue [ջէ. وحول].

وحوش { վուհուշ* [ա] ջէ. وحش ի. pd. وحش.

وحى { վահի՛ [ա] Աստուածեղէն յայտնութիւն. révélation: امين ال— Գաբրիէլ հրեշտակապետ. l'archange Gabriel.

وحيد { վահիտ [ա] Միակ. unique [էթ. وحيده]

وخامت { վէխամէթ*[ա] Ծանրութիւն, վտանգաւորութիւն, վտանգ. gravité, danger: —لو ، —لى տէ՛ս voir وخيم.

وخيم { վէխիմ [ա] Ծանր, ծանրակշիռ, վտանգաւոր. grave, dangereux [وخامت էն] [էթ. وخيمه].

ود { վիտտ, վէտտ [ա] Բարեկամութիւն, սէր. amitié, affection.

ودائع { վէտաի՛* [ա] ջէ. وديعه ի. pd. وديعه.

وداج { վիտաճ [ա] անդա. փողերակ. jugulaire.

وداد { վիտատ, վէտատ [ա] Տէ՛ս voir ود.

وداع { վէտա՛ [ա] Հրաժեշտ adieu: ا — Հրաժեշտ տալ. faire ses adieux — ال Մնա բարեաւ. adieu!

وداعلاشمق { վէտալաշմագ [ը] Իրարու Հրաժեշտ տալ. se dire adieu.

ودود { վէտուտ [ա] 1. Կարի սիրեցեալ. très-affectionné [ود էն] 2. Կարի գորովագութ. très compatissant.

وديد { վէտիտ [ա] Սիրելի. favori [ջէ. اودا].

وديع { վէտի՛ [ա] Աւանդառու. dépositaire.

وديعه { վէտի՛ա*[ա] Աւանդ dépôt [ջէ. ودائع].

وراء { վէրա [ա] Ետև. derrière.

وراثت { վէրասէթ* [ա] Ժառանգականութիւն. hérédité.

ورثه { վէրէսէ* [ա] ջէ. وارث ի. pd. وارث.

ورد { վէրտ [ա] 1. Վարդ. rose 2. վիրտ. Տէրունական աղօթք oraison dominicale [ջէ. اوراد] 3. Սովորական մաղթանք. prière habituelle

وردى { վէրտի [ա] Վարդագոյն. roséat.

ورزش { վէրզիշ [պ] Ջան, փոյթ. effort.

ورطه { վէրտա*[ա] 1. Վիհ, խորխորատ. gouf-

fre, abîme 2. խոր անդունդ. fange 3. վտանգ. danger.

ورع { վէրի' [ա] Ողջախոհութիւն. chasteté.

ورق { վէրագ, վարագ [ա] 1. Տերև. feuille [ըմ. اوراق] 2. Թղթի թերթ. feuillet 3. Ոսկեայ, արծաթի թերթ feuillet d'or, d'argent.

ورقا { վէրգա [ա] Աղաւնի. pigeon.

ورقپاره { վարագփարէ [պ] 1. Թղթի կտոր morceau de papier 2. Պիտակ. billet.

ورقلامق { վարագլամագ [թ] Ոսկեով դրուագել. dorer avec des feuilles d'or. incruster.

ورقه { վարագա* [ա] 1. Թուղթ. papier [ըմ. اوراق] 2. Նամակ. lettre: صحیفه '— դրոշմաթուղթ. papier timbré.

ورقی { վարագի [ա] Տերևային. foliaire.

ورك { վէրք, վէրք [ա] Զստոսկր. ischion: ـی '— զստոսկրային. ischial.

ورم { վէրէմ [ա] 1. Այտուցք. timeur [ըմ. اورام] 2. Թոքախտ. phtisie 3 թ. Թոքախտաւոր phtisique

ورود { վիւրուտ [ա] 1. Հասնիլ. arriver 2. Հասանում. arrivée.

ورید { վէրիտ [ա] Երակ. veine [ըմ. اوردە]: ـی '— երակաւոր, երակալից, երակային veineux.

ورید { վիւրէյտ [ա] Երակիկ veinule.

وز { վըզ [թ] Բզզում bourdonnement: كك — ան ոչինչ դնել ne pas donner d'importance.

وزارت { վէզարէթ* [ա] Վեզիրութիւն որ քաղաքային աստիճաններու կատարն է և որոյ արժանացողք բաշա տիտղոսը կ'առնուն. viziriat qui est l'apogée des grades civiles et ceux qui l'obtiennent prennent le titre du pacha.

وزان { վէզզան [ա] 1. Փչող qui souffle 2. [ա] վէզզան. կշռող. peseur [وزن].

وزر { վիզր [ա] 1. Բեռ. charge [ըմ. اوزار] 2. Մեղք. péché 3. [թ] վըզըր. — — շուտով. promptement.

وزرا { վիւզերա* [ա] ըմ. վէզիր. pd. وزیر.

وزلتی { վըզըլթը [թ] 1. Բզզում. bourdonnement 2. Մանրուք բան. bagatelle

وزلدامق { վըզըլտամագ [թ] Բզզել. bourdonner

وزن { Վէզին [—] 1. Կշռել peser 2. Կշիռք. pesée 3. Կշիռ. balance [ճմ. اوزان] 4. Չափ, ոտանաւորի. mètre 5. Քեր. Ձեւ, կաղապար բառից. forme. modèle des mots.

وزنه { Վէզնէ* [—] 1. Կշիռ. balance 2. Գանձ, սնտուկ. trésor, caisse.

وزنه دار { Վէզնէտար [—] Գանձապահ. trésorier, caissier.

وزیر { Վէզիր [—] Մեծ պաշտօնեայ որ է այր քաղաքային աստիճանաց գերագոյնին. grand dignitaire qui est promu au plus haut grade civil [وزارت էն] [ճմ. وزرا]։ اعظم — Մեծ եպարքոս. grand vizir. ی —ʻ ـه — վեզիրական. viziriel.

وزیرلك { Վէզիրլիք [Բ] Տե՛ս voir وزارت։

وسائط { Վէսաիթ* [—] ճմ. pd. واسطه։

وسائل { Վէսաիլ* [—] ճմ. pd. وسيله։

وساده { Վիսատէ* [—] Բարձ coussin.

وساطت { Վէսաթէթ* [—] Միջնորդութիւն. entremise, médiation.

وساوس { Վէսավիս* [—] ճմ. وسوسه. pd. وسوسه.

وسخ { Վէսախ [—] Աղտ, աղտեղութիւն. saleté [ճմ. اوساخ]։

وسط { Վասաթ [—] Միջավայր milieu.

وسطی { Վուսթա [—] 1. Միջին. moyen [էգ. وسطيه] 2. Վուսթանի*. Միջին. moyen [էգ. اوسط]։ آسیای — Միջին Ասիա. Asie centrale.

وسع { Վուսʻ [—] Կարողութիւն. pouvoir: علی قدر ال — ʻալա գատրիլ վուսʻ բստ կարողութեան, à mon (ton) (son) mieux.

وسعت { Վուսʻաթ* [—] 1. Ընդարձակութիւն. étendue 2. Դիւրականցութիւն. aisance: لی — ընդարձակ, լայնատարած. spacieux, large.

وسواس { Վէսվաս [—] Թելադրիչ. celui qui suggère [وسوسه էն]։

وسوسه { Վէսվէսէ* [—] 1. Կասկած, Հոգ, վարանք. soupçon, inquiétude [ճմ. وساوس] 2. Թելադրութիւն. tentation: لی —ʻ جی — կասկածոտ, վարանոտ, Հոգած. soupçonneux, défiant.

وسیع { Վէսիʻ [—] Տե՛ս. voir واسع ։

وسیله { Վէսիլէ* [ա] 1. Միջոց. moyen [յք. وسائل] 2. Պատրուակ. prétexte 3. Առիթ. occasion: — جو առիթ փնտռող. qui guette l'occasion.

وسیم { Վէսիմ [ա] Դրոշմեալ empreint [وسم էն]:

وش { Վէշ [դ] Նման. semblable, comme.

وشاح { Վիշահ [ա] Ուս ընդ անութ ածեալ զարդարուն գօտի. bandrier orné.

وشق { Վէշուք [դ] Լուսան, գաւթառ որոյ մուշտակն է խիստ ազնիւ. lynx. [ռամկ. վարշագ]:

وشناب { Վիշնապ [դ] Բալի աւշարակ. sirop de griotte.

وشنه { Վիշնէ [դ] Բալ. griotte: آغاجی — բալենի. griottier.

وصاف { Վէսսաֆ [ա] Լաւ նկարագրող. qui décrit bien [وصف էն]:

وصال { Վիսալ [ա] 1. Միաւորութիւն, զուգաւորութիւն. union 2. Մերձաւորութիւն. copulation.

وصایا { Վէսայա* [ա] 1. Կտակներ. testaments [եզ. وصیت] 2. Յանձնարարութիւնք, խորհուրդք, պատուէրք. recommandations, conseils.

وصایت { Վէսայէթ*[ա] Իրաւ. Կտակակատարութիւն, խնամակալութիւն charge d'un exécuteur testamentaire. tutelle.

وصف { Վասֆ [ա] 1. Նկարագրել. décrire 2. Գովել. faire l'éloge 3. Նկարագրութիւն. description [յք. اوصاف] 4. Վերադիր, հանգամանք. épithète, état 5. Գովեստ. éloge 6. Ածական. adjectif [էգ. وصفیه]:

وصفی { Վասֆի [ա] Որակական. qualificatif: اعداد —ی դասական թիւեր. nombres ordinaux.

وصل { Վասլ [ա] 1. Կցել. joindre, annexer 2. Կցում. union. annexion.

وصلت { Վուսլէթ* [ա] Տե՛ս voir وصال:

وصول { Վիւսուլ [ա] 1. Հասնիլ. arriver 2. Ժամանում. arrivée.

وصی { Վասի [ա] 1. Կտակակատար. exécuteur testamentaire [وصیت էն] 2. Խնամակալ. tuteur.

وصیت { Վասիյէթ* [ա] Կտակ. testament: ا — կտակել. tester.

وصیتنامه { վասիյյէթնամէ [ա] կտակագիր. testament.

وضع { վազ' [ա] 1. դնել. mettre, placer 2. հաստատել. établir 3. Սահմանել. appliquer, destiner 4. դնելն. mise 5. կիրառութիւն բառից. application des mots 6. ընթացք. conduite [յգ. اوضاع]: Աստ. — اساس հիմնարկել. jeter les fondements. حمل — որդի ծնել, տղայ բերել. accoucher

وضعیت { վազ'իյյէթ [ա] կացութիւն, դիրք. position.

وضوء { վիւզու [ա] Տե՛ս voir آبدست :

وضوح { վիւզուհ [ա] Պարզութիւն, յստակութիւն. clarté, netteté.

وطن { վաթան, վէթէն [ա] Հայրենիք, բնագաւառ. patrie [յգ. اوطان]:

وطنپرور { վաթանփէրվէր [պ] Հայրենասէր. patriote: لك — ، ى — Հայրենասիրութիւն. patriotisme.

وطنداش { վաթանտաշ [թ] Հայրենակից compatriote: لق — Հայրենակցութիւն. état de compatriote.

وطنیه { վաթանիյյէ* [ա] Հայրենական. de la patrie [էգ. وطنی]:

وطی { վաթ' [ա] 1. կոխոտել. fouler aux pieds 2. Մերձաւորութիւն. խառնուրք. coït. copulation.

وظائف { վէզաիֆ* [ա] յգ. وظیفه. pd. وظیفه:

وظیفه { վազիֆէ* [ա] 1. Պարտականութիւն. devoir [յգ. وظائف] 2. Թոշակ paye: Աստ. ا — հոգ ընել. se soucier. خور — Թոշակաւոր. salarié. سز — անհոգ. insouciant: سزلك — անտարբերութիւն. indifférence. ایدنمك — իրր պարտք նկատել. se faire un devoir. دار — պարտաւոր. chargé de.

وعاء { վի'ա [ա] Աման, անօթ. vaisseau [յգ. اوعیه]: ى — ، ه — անօթական. vasculeux.

وعد { վա'տ [ա] 1. Խոստանալ. promettre 2. Խոստում. promesse.

وعده { վա'տէ* [ա] Պայմանաժամ. échéance, délai, terme.

وعظ { վա'զ [ա] 1. Քարոզել. prêcher 2. Քարոզ. sermon.

وعید { վա'իտ [ա] Սպառնալիք. menace.

وغا { Վէղա [դ] Մարա, կը-ռիւ. combat.

وغیرهم { Վէղայրի-հի-մ [ա] Եւ այլք. et cœtera.

وفا { Վէֆա [ա] Անհաւատարմութիւն, անդրդուութիւն. fidélité, constance: وعده — ا բաւել. suffire. — ا խոստման հաւատարիմ մնալ. tenir sa parole. — پیوست հաւատարիմ. fidèle. — سز անհաստատ. inconstant.

وفات { Վէֆաթ [ա] Ա. Վախճանիլ. décéder Բ. Վախճանում, մահ. décès.

وفادار { Վէֆատար [դ] Հաւատարիմ, խոստմնապահ, հաստատ. fidèle, exact à ses promesses. constant: — لق ‘ — ى անդրդուութիւն. constance.

وفاق { Վիֆաք [ա] Համաձայնութիւն, միաբանութիւն. accord, concorde.

وفد { Վէֆտ [ա] Ժամանում, եկ. arrivée : معالی — փառաւոր. glorieux.

وفرت { Վէֆրէթ [ա] Շատութիւն, առատութիւն. abondance.

وفق { Վէֆք [ա] Համաձայնութիւն, յարմարութիւն. accord: — ی. ըստ համաձայն. conforme.

وفور { Վիւֆուր [ա] Շատութիւն, առատութիւն. abondance.

وفی { Վէֆի [ա] Բաւական. suffisant, assez.

وفیق { Վէֆիք [ա] Ա. Յարմար. convenable [وفق են] Բ. Ընկեր. camarade

وقائع { Վէգա'ի [ա] Դէպքեր. événements [եզ. وقیعه] ‘ — نویس ժամանակագիր. historiographe.

وقاحت { Վէգահաթ [ա] Լրբութիւն, ժպրհութիւն. impertinence. insolence.

وقار { Վէգար [ա] Ա. Լրջութիւն, ծանրութիւն air sérieux Բ. Պատկառանք considération : ذی — ‘ — لی պատկառելի, լուրջ. respectable, sérieux [յգ. ذوی ال —]

وقایه { Վիգայէ [ա] Ա. Պահպանել. préserver Բ. Պահպանութիւն. préservation.

وقت { Վագթ, Վագըթ [ա] Ժամանակ, ատեն. temps [յգ. اوقات] ‘ — یله աատենով. dans le temps: شمدی — م یوق այժմ չեմ կարող վճարել. je ne suis pas en état de payer. — لی خیر اولسون բարև. salutî — ندە ժամանակին. à temps. — — եր-

քէռ. de temps en temps. سز — لی ապրանքամ. à contre-temps. à une heure indue. سز — կանխահաս. prématuré.

وقتاكه { վագթա-քի [ղ] Երբ որ lorsque.

وقع { վագ' [ա] Տե՛ս. voir وقار.

وقعه { վագ'ա* [ա] Դէպք. événement : — نویس ժամանակագիր. historiographe.

وقف { վագֆ, վագըֆ [ա] 1. կենալ, կանգ առնուլ. s'arrêter 2. կտակել. léguer 3. Զոհել, ընծայել. vouer 4. Բարեպաշտական հաստատութիւն, հիմնարկ, կտակ. fondation pieuse. legs [յգ. اوقاف].

وقفیه { վագֆիյէ* [ա] 1. Բարեպաշտական հաստատութեան վերաբերեալ. relatif à la fondation pieuse 2. կտակագիր. acte de fondation pieuse 3. Վագըֆ. frais de vacouf.

وقواق { վագվագ [ա] Առասպելական ծառ մը որոյ պտուղ մարդու կը նմանի եղեր. arbre fabuleux dont les fruits seraient de forme humaine.

وقور { վեգուր [ա] Լուրջ, ծանրաբարոյ. sérieux, grave: اً — Լրջօրէն. sérieux, sérieusement.

وقوع { վուգու' [ա] 1. Գալ, պատահիլ, ունենալ. action d'arriver, de se passer 2. بولق — Տեղի ունենալ, ծագում առնուլ. avoir lieu. مسبوق نا ی — որ չէ ունեցած իր նախընթացը. sans précédent. نادر ال — Հազուադէպ. rare. اكثر ال — յաճախ. fréquent. حال — իրողութիւն. fait.

وقوعات { վուգուա՛թ* [ա] Դէպք(եր), պատահար(ներ). événement(s), cas. accident (s).

وقوف { վուգուֆ [ա] 1. կենալ. կայ առնուլ. s'arrêter 2. Տեղեկութիւն, ծանօթութիւն. information, connaissance: — اهل փորձ, ատեղեակ. expert [յգ. — ارباب].

وقیح { վագիհ [ա] Լիրբ, ժպիրհ. impertinent, insolent [وقاحت տե.].

وقیعه { վագի'ա* [ա] Դէպք cas [յգ. وقائع].

وكالت { վէքեալէթ* [ա] Փոխանորդութիւն. procuration, mandat, charge d'un représentant: Աշ.

مطلقه — լիազօր իշխանութիւն plein pouvoir. دوریه — անդառնալի փոխանորդութիւն. procuration irrévocable. — باش նախարարապետութիւն. poste du chef de cabinet.

وكالتپناهی { վէքեալէթփենահի [դ] Եպարքոսական. փոխարքայական. viziriel.

وكالتنامه { վէքեալէթնամէ [դ] փոխանորդագիր acte de procuration.

وكلاء { վիւքէլա* [-] 1. փոխանորդք. représentants [եզ. وكيل] 2. Նախարարք. ministres: — دعاوی փաստաբանք. avocats. — هیئت նախարարաց խորհուրդ cabinet. — لق շքեղ կեանք. vie pompeuse.

وكيل { վէքիլ [-] 1. փոխանորդ. vicaire, avoué, fondé de pouvoirs [յգ. وكلا ، وكيلان] [էն. وكالت] 2. Ներկայացուցիչ. représentant, délégué: Առաջ. — باش նախարարապետ. premier ministre.

وكيلخرج { վէքիլխարճ [ի] Մատակարար. քառակատար. intendant.

ولاء { վէլա [-] Մօտաւորութիւն. proche parenté.

ولات { վիւլաթ* [-] յգ. والی. pd. والی.

ولاد { վիլատ [-] Տղաբերք. accouchement.

ولادت { վիլատէթ* [-] Ծնունդ. naissance — همایون — ծնունդ կայսեր. naissance du Sultan.

ولايات { վիլայաթ* [-] յգ. ولایت. pd. ولایت.

ولایت { վիլայէթ* [-]. 1. կուսակալութիւն poste de gouverneur général 2. Գաւառ. province [յգ. ولایات] 3. Խնամակալութիւն. régence 4. Սրբութիւն. sainteté.

ولد { վէլէտ [-] 1. Տղայ, զաւակ. enfant [յգ. اولاد] 2. Որդի, զաւակ. fils: الزنا — պոռնկորդի. batard. խորամանկ. rusé.

ولدان { վիլտան* [-] յգ. ولید. pd. ولید.

ولو { վէլէվ [-] Եթէ իսկ. quand même, même si: سلم — վէլէվ-սէլլէմ դիցուք թէ. supposons que.

ولوج { վիւլուճ [-] Մտնել entrer.

ولوع { վիւլու' [-] Տենչենալ. désirer ardemment.

ولوله { վէլվէլէ* [-] Մեծ աղմուկ. ձայն,

դղորդ · grand bruit· tumulte: ջ.— աղաղակապատու, վերվերիչ· alarmiste·

وله { վէլհ [ա] 1· Զարմացում· étonnement 2· Շուարում: embarras·

ولى { վէլի [դ] 1· Բայց եթէ mais si 2· [ա] Ազգական, մերձաւոր· parent, proche [ولايت էն] [ժը· وليه] 3· Սուրբ· saint [յդ· اوليا] 4· Տէր· maître 5· Պաշտպան· protecteur : Ա—յ· نعمت — բարերար· bienfaiteur· الامر — հրամանքի տէր· իշխող· maître de pouvoir· qui a de l'autorité· الهم — բարձրախնամ· très soigneux·

ولى { վէլի՛ [ա] Յաջորդել· անընդհատ հետեւիլ· succéder· suivre sans interruption·

وليد { վէլիտ [ա] 1· Ծնեալ né [ولادت էն] [յդ· ولدان] 2· Որդի· enfant·

ولكن { վէլէքին [դ] Եւ սակայն et cependant

وليمه { վէլիմէ* [ա] 1· Հարսանեաց խնճոյք · dîner de noce 2· Հարսանիք· noce·

وهاب { վէհհապ [ա] 1· Միշտ պարգեւող, պարգեւիչ· qui donne toujours [هبه էն] 2· Աստուած· Dieu·

وهاج { վէհհաճ [ա] Բոցբոցեւող· ardent·

وهام { վէհհամ [ա] Խիստ կասկածոտ · très soupçonneux [وهم էն]·

وهله { վէհլէ* [ա] اولده — Նախ եւ առաջ· tout d'abord· ի սկզբան· առաջին հայեացքով· au début· au premier coup d'œil·

وهلة { վէհլէթէն* [ա] 1· Իսկոյն· bientôt 2· Առաջին հայեացքով· au premier coup d'œil·

وهم { վէհմ [ա] Երեւակայութիւն, կասկած, երկիւղ· imagination, soupçon, appréhension [յդ· اوهام]·

وهمناك { վէհմնաք [դ] Կասկածոտ soupçonneux

وهمى { վէհմի [ա] Երեւակայական imaginaire [ժը· وهميه]·

وهن { վէհն [ա] Թուլ· Տկարութիւն· atonie·

وى { վէյ [դ] Ո՜· ô!

ويانه { վիեանա [ի] Վիեննա· Vienne·

ويده { վիտա [ի] Պտուտակ· vis: لى— պտուտակաւոր· à vis·

ويرا { վիրա [ի] Միշտ· toujours·

ویران { վէրան [տ] 1. Աւեր. ruiné 2. Խոպան. inculte 3. Անշէն. désert: 1 — աւերել. ruiner.

ویرانه { վէրանէ [տ] 1. Աւերակ. ruine 2. Անշէն գետին. terrain à bâtir

ویرکو { վէրկի, վէրկի [թ] 1. Տուրք, Հարկ. impôt, tribut 2. Պարգև. don 3. Տաղանդ. talent: لى— առատաձեռն. généreux.

ویرلمك { վէրիլմէք [թ] Տրուել. être donné.

ویرمك { վէրմէք, վէրմէք [թ] 1. Տալ. donner 2. Հատուցանել. payer 3. Վերագրել. attribuer: Ատէշ. — آتش Հրդեհել. incendier. — شان շողոքորթել. flatter. — قولاق ուշ դնել. մտիկ ընել. prêter l'oreille, écouter. — معنا մեկնել, բացատրել commenter, expliquer

ویرەسیه { վէրէսիյէ, վէրէսիյէ [թ] Ապառիկ. à crédit.

ویریم { վէրիմ [թ] Բեր. rapport: لى— պտղաւոր. fructueux.

ویزلق { վէզիլիք [թ] Տե՛ս. voir وزلق.

ویزیته { վիզիթա [է] Այցելութիւն. visite: 1 — اعاده փոխադարձ այցելութիւն տալ rendre visite.

ویوده { վօյվօտա [տ] 1. Քաղաքապետ. maire 2. Իշխան. prince.

ه

ه { Հէ. Երեսուներորդ տառ օսմանեան այբուբենի. trentième lettre de l'alphabet ottoman.

ه { Հ, Հէ, Հու [տ] Նորա. son, sa.

ها { Հա* [տ] Նորա. son, sa.

ها { Հա [թ] 1. Օ՛ն. allons! 2. Մի՛. non: ـه — անընդհատ, sans cesse.

هاء { Հա* [տ] Արաբական անուն ս տառին. nom arabe de la lettre ه.

هائب { Հաէ՛յպ [տ] Վախցած qui a eu peur.

هائل { Հաի՛լ [տ] Սոսկալի, սարսափելի. effrayant, terrible [هول է[էէ. هائل]

هائله { հայիլէ* [ա] Սոսկալի դէպք, պատահար. cas effrayant [յգ. هائلات]։

هائم { հայի՛մ [ա] Յապուշ կրթեալ. frappé d'étonnement.

هابط { հապիտ [ա] Իջած. descendu [هبوط է]։

هابل { հապիլ [ա] Աբել. Abel.

هاتف { հաթիֆ [ա] 1. Գոչող, ձայնող. qui crie 2. Պատգամախօս oracle.

هاتك { հաթիք [ա] Պատառող. qui déchire [هتك էն]։

هاجس { հաճիս [ա] Միտք ինկող. qui se présente à l'esprit.

هاجسه { հաճիսէ* [ա] Խորհուրդ, գաղափար. pensée, idée [յգ. هواجس]

هاچان { հաչան [թ] Տե՛ս. voir قاچان։

هادم { հատիմ [ա] Փլցնող, կործանող. qui détruit, démolit [هدم էն]։ — اللذات մահ, mort, décès.

هادى { հատի [ա] 1. Ուղիղ ճանապարհ ցուցանող. qui démontre le chemin droit [هدايت էն] 2. Առաջնորդ. guide.

هارب { հարիպ [ա] Փախչող qui fuit.

هارين { հարին [թ] Խոնջած. fatigué.

هازم { հազիմ [ա] Նուաճող, յաղթող qui vainc

هاضم { հազըմ [ա] Մարսողական. digestif [هضم էն] [էգ. هاضمه]։

هالك { հալիք [ա] 1. Սատակած. péri, mort [هلاك էն] [էգ. هالكه] 2. Քծու. Մահաբեր. mortifère.

هاله { հալէ* [ա] Բակ լուսնի halo : وار — իբրև բակ. comme un halo.

هامون { համուն [պ] Դաշտ. plaine.

هامه { համէ* [ա] 1. Միջատ. insecte [յգ. هوام] 2. Ահարկու կենդանի. animal épouvantable.

هانكى { հանկի [թ] Տե՛ս. voir قنغى։

هانى { հանի [թ] Ո՞ւր է. où est-il.

هاوج { հավուճ [թ] Ստեպղին. carotte.

هاوروز { հավըրուզ Միզաման pot de chambre [Թուր. آبريز էն]։

هاولامق { հավլամագ [թ] Հաչել. aboyer.

هاون { հավան [պ] 1. Սանդ, անկան. mortier 2. Տեսակ մը ռմբաձգան ռմբընկէց. mortier.

هاویه { հաւիյէ*[ա] Դժոխք. enfer.

های { հայ [ի] Ո՜Հ. oh! : — — անտարակոյս, այո՛. sans doute, certainement : هایا هوی ' — و هوی Ճայթիւք և աղաղակ. brouhaha, cri de confusion.

هایدامق { հայտամագ[ի] Արշաւել. faire des excursions.

هایدی { հայտի [ի] 1. Ո՛ն allons! 2. Ո՛ն անդր. fi donc! retire! 3. Շո՛ւտ. dépêchez!

هایطه { հայտա [ի] Ապստամբ, խեռ. rebelle, rétif.

هایقرمق { հայգըրմագ [ի] Գոչել. crier.

هایلامق { հայլամագ [ի] Հոգալ. se soucier

هباء { հէպա [ա] 1. Մանրամաղ փոշի. poussière fine 2. Անօգուտ, ունայն. inutile, vain.

هبط { հէպթ [ա] Տկարութիւն. cataptose.

هبوب { հուպուպ [ա] 1. Փչել. souffler 2. Փչումն. souffle.

هبوط { հուպուտ [ա] 1. Իջնել. descendre 2. Էջք. descente 3. Անկումն. chute: قوا — անհնարին տկարութիւն. prostration des forces.

هبه { հէպէ* [ա] Նուէր, պարգևատուութիւն don, donation [ج. هبات] : — ا պարգևել, նուիրել. faire don, une donation.

هپ { հէփ [ի] Բոլոր, համայն. tout, tous.

هتف { հէթֆ [ա] Աղաղակել. crier.

هتك { հէթք [ա] Պատռել. déchirer: عرض — ' ناموس — պատուոյ արատաւորել, բռնաբարել. déshonorer, violer.

هجا { հէճա [ա] Վանկ, հեգ. syllabe : حروف — այբ բէն եայլն. lettres de l'alphabet. حروف — ترتیبی اوزره այբուբենի կարգաւ. par ordre alphabétique.

هجا { հէճա [ա] Տե՛ս voir هجو.

هجر { հէճր [ա] 1. Անջատումն. séparation 2. հէ-ճր. բժշ. Զառանցութիւն. délire.

هجران { հիճրան [ա] 1. Անջատումն. séparation 2. [ի] Թարախ. pus.

هجرت { հիճրէթ* [ա] 1. Գաղթումն émigration

2. Մուհամմէտի Մէքքէէն ելնելով Մէտինէ գաղթելը որմէ կ'սկսի մահմետականաց թըւականութիւնը. émigration de Mahomet de La Mecque à Médine. C'est de cette date qui commence l'ère des mahométants. hégire.

هجرى { հիճրի [ա] هجرتـه վերաբերեալ. relatif à l'hégire [իգ. هجريه]։

هجمه { հիճմէ* [ա] Բռլ. Ցանկարծակի գալուստ. bouffée.

هجنت { հիւճնէթ* [ա] 1. Թերութիւն. défaut 2. Եր. Կակաձայնութիւն. cacophonie.

هجو { հիճվ [ա] 1. Երգիծական բանիւք այպանել. satiriser 2. Երգիծաբանութիւն. satire [յգ. هجويات]

هجوم { հիւճում [ա] 1. Յարձակիլ. attaquer 2. Յարձակում. assaut 3. Բժշ. Հիւթոց ի մի վայր ժողովիլը. afflux.

هجويه { հիճվիյէ* [ա] Երգիծական. satirique [իգ. هجوى]։

هجه‌لمك { հէճէլէմէք [թ] Հեգել. épeler.

هجين { հէճին [ա] Տաճիկ ուղտ dromadaire

هداة { հիւտաթ* [ա] յգ. հատիի. pd. هادى։

هدايا { հէտայա* [ա] յգ. հէտիյէի. pd. هديه։

هدايت { հիտայէթ* [ա] 1. Տե՛ս voir رشادت 2. Փրկութիւն. salut.

هدب { հէտպ [ա] 1. Արտեւանունք. cil [յգ. اهداب] 2. Բուս. Ճիղ. stipule: ى— ՚ ى— ադրո. արտեւանաւոր. ciliaire.

هدر { հէտր [ա] 1. Անմեղադրելի. excusable 2. Ունայն. vain.

هدف { հէտէֆ [ա] Նշաւակ but, cible.

هدفه { հէտէֆէ* [ա] Փոքրիկ թիթեղ չափման քանոնի pinnule.

هدم { հէտմ [ա] 1. Փլցնել, քանդել. démolir, détruire, abattre 2. Քանդում. démolition.

هدهد { հիւտհիւտ [ա] Յոպոպ. huppe.

هدى { հիւտա [ա] Տե՛ս voir رشادت։

هديه { հէտիյէ* [ա] 1. Նուէր, ընծայ. présent, cadeau [յգ. هدايا] 2. Գին (սուրբ գրոց). prix d'un livre saint: ـلك — ընծայական destiné à être offert.

هدية { Հէտիյյէթէն* [–] Իբր նուէր. en présent.

هذا { Հազա [–] Այս, սա. ce, cet, cela.

هذيان { Հէզեան [–] 1. Բանդագուշանք. անմիտ խօսք. extravagance 2. Բժշ. Զառանցանք. délire: ى — ' يـ — զառանցող. délirant

هر { Հէր [գ] 1. Ամէն. tout 2. Իւրաքանչիւր. chaque: كيم — ով որ. quiconque. نه — ինչ որ. tout ce que. ոևէ. n'importe quel. نقدر — որչափ որ. bien que. نرده — ուր տեղ որ. partout où.

هراس { Հէրաս [գ] Երկիւղ. peur, crainte.

هراسان { Հէրասան [գ] Երկնչող. craignant.

هرآينه { Հէրաինէ [գ] Ի հարկէ. en tout cas.

هرج { Հէրճ [–] Տե՛ս. voir هرج :

هرجايي { Հէրճայի [գ] Աստանդական, թափառական. errant: منكشه — Հնդթերթի մանիշակ. pensée.

هرزه { Հէրզէ [գ] Ունայն, անիմաստական խօսք. bêtise, niaiserie: خور — ' وكيل — ' كو — ունայնախօս. discoureur oisif [յգ. هرزه‌كويان]

هركله { Հէրքէլէ [բ] Տե՛ս. voir خركله :

هرم { Հէրէմ [–] 1. Խոր ծերութիւն, զառամութիւն. décrépitude, caducité 2. Բուրգ. pyramide [յգ. اهرام]: ى — ' يـ — բրգային. pyramidal.

هرمزد { Հէօրմիւզտ [գ] Որմիզդ. Oromase.

هزار { Հէզար [գ] Հազար. mille [յգ. هزاران]: داستان — սոխակ. rossignol. فند — ' فن — Համայնագէտ. esprit universel.

هزاران { Հէզարէն [բ] 1. Հնդիկ եղէգ. bambou 2. Ծաղիկ մ'է. dauphinelle.

هزال { Հէզալ [–] Վտիտութիւն. maigreur.

هزبر { Հէզպէր [–] Առիւծ. lion [յգ. هزابر هزبران]

هزل { Հէզլ [–] Ծաղրաբանութիւն plaisanterie [յգ. هزليات]: كو — ծաղրաբան. plaisant [յգ. هزلكويان]:

هزليات { Հէզլիյաթ* [–] Ծաղրաբանութիւնք. plaisanteries.

هزيمت { Հէզիմէթ* [–] Պարտութիւն défaite.

هستى { Հէսթի [գ] Գոյութիւն. existence.

هشاشت { հէշաշէթ* [ա] Բըր-բականութիւն. friabilité.

هشت { հէշթ [պ] Ութ. huit.

هشيار { հէ-շիար [պ] Ուշիմ intelligent.

هضم { հազմ [ա] 1. Մար-սել. digérer 2. Մարսողութիւն. digestion: — قابل մարսելի. digestible. ى— ‘ ى— մարսողական. digestif.

هفت { հէֆթ [պ] Եօթը. sept.

هفته { հէֆթէ [պ] Շաբաթ, եօթնեակ. semaine [ռամկ. Հաֆթա], لرجه — բա-զում շաբաթներ. plusieurs semaines.

هفته لق { հաֆթալըգ [թ] 1. Շաբաթական. hebdomadaire 2. Շաբթը-ւեք. semaine.

هفوات { հէֆէվաթ* [ա] 1. Սայթաքումներ. glissades [եզ. هفوه] 2. Սը-խալներ. erreurs.

هكبه { հէյպէ [թ] Պայուսակ besace.

هكذا { հաքէզա [ա] 1. Նոյն-պէս. de même 2. Նաև. aussi.

هكيم { հէքիմ. Բժիշկ. mé-decin [թուր. حكيم էն]

لك — բժշկութիւն. médecine.

هلاك { հէլաք [ա] Սատա-կում. mort, perte: ا — սատակեցնել. extermi-ner, tuer. վատնել. dissiper. او — սատկիլ. périr, mourir.

هلال { հէլալ [ա] 1. Մահիկ. croissant [յգ. اهله] 2. Բըչփորիկ cure-dent [թր. خلال էն]

هلام { հէլամ [ա] Մած-ծուած. gélatine: ى— ‘ ى— թանձրամած. gé-latineux.

هلاهل { հէլահէլ [ա] Թոյն. poison: نثار — թունաւորիչ. qui répand du venin.

هله { հէլէ [թ] 1. Նամա-նաւանդ. surtout 2. Ի՛շա, քեղ կ'ըսեմ: hola! 3. Վերջապէս. enfin 4. Օ՛ն տեսնեմք. voyons!

هليله { հէլիլէ [թ] Խնկակա-ղին. myrobolan.

هليون { հէլյէվն [ա] Ծնէ-բեկ. asperge.

هم { հէմ [պ] 1. Համ, հա-մա, կից. co, con, com 2. Նաև. aussi: او — ինչպէս նաև. ainsi que. նաև. aussi. آغوش — գիրկ-ընդխառն. qui se sont em-brassés. افكار — համամիտ. qui est du même avis.

هم { հէմմ [ա] Հոգ. souci [յէ. هموم].

هما { հիւմա [ա] Փիւնիկ. phénix.

همال { հէմալ [ա] Նման, Համանգոյն. pareil.

همام { հէմամ [ա] Մեծագործ, մեծաջան. qui fait de grandes actions. très-diligent [همم էն].

همان { հէման [պ] 1. Իսկոյն. aussitôt 2. Գրեթէ presque 3. Ուստի. donc 4. Միայն. seulement.

هماندم { հէմանտէմ [պ] Նոյն պահուն à l'instant

همايون { հիւմայուն [պ] 1. Օրհնեալ. béni 2. Բարեբաստ. heureux 3. Կայսերական. impérial.

همبزم { հէմպէզմ [պ] Խրախճանակից. convive.

همپا { հէմփա [պ] 1. Համընթաց. qui marche au pas 2. Գաղափարակից, ընկեր. partisan, camarade.

همپایه { հէմփայէ [պ] Աստիճանակից. qui a le même grade qu'un autre.

همپیشه { հէմփիշէ [պ] Արուեստակից. confrère d'art.

همت { հիմմէթ* [ա] 1. Ջանք, Հոգածութիւն. soin, sollicitude [յէ. همم ، همات] 2. Ջանք. effort 3. Շնորհ. bonté, grâce.

همتا { հէմթա [պ] Նման, Համահաւասար. pareil.

همجنس { հէմճինս [պ] Համասեռ. homogène

همجوار { հէմճիվար [պ] Դրացի. voisin: ـلق — դրացնութիւն. voisinage.

همچو { հէմչու [պ] Պէս, նման. comme.

همحال { հէմհալ [պ] Վիճակակից. qui a le même sort. compagnon d'état.

همحدود { հէմհուտուտ [պ] Սահմանակից. limitrophe.

همدرد { հէմտէրտ [պ] Վշտակից. compagne d'infortune.

همدست { հէմտէսթ [պ] 1. Ձեռք ձեռքի տուած. qui se donnent la main 2. Ընկեր. compagnon.

همدم { հէմտէմ [պ] 1. Մտերիմ Համաշունչ. ami qui est de même sentiment 2. Ընկեր. compagnon.

همراز { հէմրազ [պ] Խորհրդակից. confident.

همراه { հէմրահ [պ] Ուղեկից, Ճանապարհորդակից compagnon de voyage.

همرای { հէմրայ [պ] Համամիտ. unanime.

همرنك { հէմրէնկ [պ] Համանագոյն. de même couleur qu'un autre.

همره { հէմրահ [պ] համ. همراه էն.

همزاد { հէմզատ [պ] Ծննդակից. né en même temps.

همزانو { հէմզանու [պ] Ծունկ ծունկի նստած. assis genou contre genou.

همزه { հէմզէ* [ա] Անուն (ء) Հէմզէ տառին. nom de la lettre (ء) hemzé.

همسایه { հէմսայէ [պ] Դրացի voisin [յգ. همسایکان]

همسن { հէմսին [պ] Տե՛ս voir یاشداش.

همشهری { հէմշէհրի [պ] Քաղաքացի, Հայրենակից. concitoyen.

همشیره { հէմշիրէ [պ] Քոյր. sœur : — زاده քեռորդի. neveu, nièce.

همعصر { հէմ'ասր [պ] Ժամանակակից contemporain [հմմ. معاصر].

همكان { հէմկեան [պ] Ամենեքին. tous.

همم { հիմէմ* [ա] յգ. همتի. pluriel de همت.

همذهب { հէմմէզհէպ [պ] Կրօնակից, Համակրօն coreligionnaire.

همشرب { հէմմէշրէպ [պ] Համաբարոյ. du même caractère.

همنام { հէմնամ [պ] Անուանակից. qui porte le même nom.

همنشين { հէմնիշին [պ] Միասին նստած. assis ensemble.

هموار { հէմվար [պ] 1. Հարթ, Հաւասար. plat 2. Պատշաճ. décent.

همواره { հէմվարէ [պ] Միշտ. toujours.

هموم { հումում* [ա] յգ. همի. pd. هم.

همه { հէմէ [պ] Համայն, բոլոր. tout. tous.

هميان { հէմեան [պ] Պայուսակ. valise: چه — փոքր պայուսակ. petite valise

هميجك { հէմիճէկ [թ] Անփորձ գեղջուկ. rustique inexpérimenté.

هميشه { հէմիշէ [պ] Միշտ, յաճախ. toujours.

هنجار { հէնճար [պ] Եղանակ, ոճ. manière

هند { հինտ [պ] Հնդկաստան. Inde.

هندبا { հինտիպա [ա] Պարտիզական եղերդ. endive. chicorée des jardins.

هندستان { հինտիսթան [պ] Հնդկաստան. Inde : — جوزى Մշկընկոյզ (ընկոյզ). muscade. Հնդիկ ընկոյզ. coco

هندسه { հէնտէսէ* [ա] Երկրաչափութիւն. géométrie.

هندسى { հէնտէսի [ա] Երկրաչափական. géométrique [իգ. هندسيه].

هندك { հէնտէք. Խանտագ. خندق էն.

هندو { հինտու [զ] 1. Հնդիկ. indou 2. Գեղեցիկ ու նիշ. grain de beauté.

هندى { հինտի [ա] 1. Հնդկական. indien 2. [Բ] Հնդկահաւ. dinde.

هنر { հիւնէր [զ] 1. Ճարտարութիւն, Շնորք, Հանճար. habilité, génie 2. Գիտութ. արուեստ. science, art: لى — ، دار — Հանճարեղ. ingénieux.

هنرمند { հիւնէրմէնտ / هنرور { հիւնէրվէր [զ] Հանճարեղ, Հընարագէտ. ingénieux [կզ. هنرمندان ، هنروران].

هنطو { հէնթօ [հ] Տեսակ մը կառք է. tilbury.

هنكام { հէնկեամ [զ] Ժամանակ. temps.

هنكامه { հէնկեամէ [զ] 1. Խառնակութիւն. trouble, désordre 2. Կագ և կռիւ. querelle 3. Աղմուկ. tapage, bruit.

هنوز { հէնուզ [զ] 1. Տակաւին, դեռ. encore 2. Դեռ նոր. Հազիւ. tout à l'heure. à peine.

هو { հիւվէ [ա] Նա. lui: سنه — — Նոյնութեամբ identiquement.

هوا { հէվէ [ա] 1. Իղձ, փափաք. souhait, désir [կզ. اهواء] 2. Ցանկութիւն. passion.

هواء { հէվա* [ա] 1. Օդ, մթնոլորտ. air, atmosphère [կզ اهويه] 2. Օդ. temps 3. Եղանակ (երաժշտական). air musical 4. Կլիմայ. climat 5. Իրա-. Շէնքի մը վրայ ալ շէնք կառուցանելու իրաւունք. droit de construire au-dessus d'un édifice [ռամկ. Հավա]. خوش — بنم اچون ինձ համար հօգ չէ. ça m'est égal.

هوائى { հէվայի [ա] 1. Օդային. aérien [իգ. هوائيه] 2. Երկնագոյն. azuré 3. Ունայնասէր. vaniteux.

هواپرست { հէվաբէրէսթ [զ] 1. Ունայնասէր qui aime les vanités [կզ. هواپرستان] 2. Թեկնածու. aspirant.

هواجس { հէվաջիս* [ա] կզ. هاجسه. pd. هاجس

هوادار { Հէվատար [դ] 1. Թաղձանքնէր ու-նէցող, ցանկացող, Թէկնա-ծու. qui a des désirs. aspirant [ջմ. هواداران] 2. Օդաւոր. bien aéré.

هوالندرمق { Հէվալէնտըրմագ [է] Օդը ատալ, օդը նորոգել. aérer.

هوالنمق { Հէվալանմագ [է] 1. Օդը ատուիլ. être aéré 2. Օդը մէջ բարձ-րանալ. s'élever en l'air.

هوام { Հէվամ [ա] ջմ. هامه. pd. هامه ։

هوان { Հէվան [ա] Տե՛ս. voir ذل ։

هودج { Հէվտէճ [ա] Գաւա-զարակ. litière.

هودوك { Հէօտիւք [է] Ան-շնորհ բիրտ մարդ. rustaud, rustique, grossier.

هوس { Հէվէս [դ] Փափաք, ցանկութիւն. souhait, envie [ջմ. هوسات] ։ ـــ ا Փափաքիլ. avoir l'envie. ـــ لی Տե՛ս. voir هوسدار ։

هوسدار Հէվէստար / هوسكار Հէվէսքեար / هوسناك Հէվէսնաք { [դ] Փափաքող, եռանդուն désireux, zélé [ջմ. هوسكاران ، هوسداران] ։

هوش { Հուշ [դ] Ուշ, միտք. esprit, sens, intelligence.

هوشجدا { Հուշճիւտա [դ] Շփոթած. confus.

هوشربا { Հուշրիւպա [դ] Ուշ յափշտակիչ [illegible] ravissant, charmant

هوشربوده { Հուշրիւպուտէ [դ] Ուշը յափշտակուած. charmé.

هوشمند Հուշմէնտ / هوشيار Հուշեար { [դ] Ուշիմ. intelligent. [ջմ. هوشمندان ، هوشياران] ։

هول { Հէօլ [ա] Սարսափ, երկիւղ. frayeur, terreur : اشتمال — Սարսա-փելի. effroyable. terrible.

هولناك { Հէօլնաք [դ] Սար-սափելի, ահարկու effroyable, terrible.

هونك { Հէօնիւք [է] Կապանք, շղթայ botte, chaîne

هونكور { Հէօնքիւր [է] — اغلامق — դառ-նագին ողբալ. pleurer amèrement.

هويت { Հիւվիյէթ* [ա] Ինք-նութիւն. identité

هويدا { Հիւվէյտա [դ] Յայտ-նի, ակներև. clair, évident.

هويضه { Հիւվէյզէ*[ա] Մազ-[illegible]

ծուլթիւն. cholérine.

هه { հէ [ի] Այո՛, oui.

هى { հեյ [դ] 1. Ո՜վ. O! 2. Ո՜հ, օ՜. Oh!

هيئات { հեյ'աթ* [ա] ջէ. هيئتի. pd. هيئت:

هيئت { հեյ'էթ* [ա] 1. Կեր-պարանք, վիճակ. aspect, figure, état 2. Մարմին, դաս, խումբ. corps 3. ժողով. assemblée 4. Տիեզերագրութիւն, աստղաբաշխութիւն cosmographie, astronomie: اصليه‌سى اوزره — բուն վիճակին մէջ. dans le même état où il se trouvait

هياكل { հէյաքիլ* [ա] ջէ. هيكلի. pd. هيكل:

هيام { հիւեամ [ա] բժշ. կատաղութիւն, մոլեգնութիւն. furie: رحم — վա-րբարութիւն. nymphomanie.

هيامو { հէյամօ [ի] Օ՛ն քաշէ՛. allons tire!

هياهوى { հէյահուի [դ] Աղմուկ. tumulte.

هيبت { հեյպէթ* [ա] 1. Ահաւորութիւն. grandeur formidable 2. Պատկառանք, շուք. grandeur imposante. considération: لى — ' لو — ահաւոր. formidable. պատկառելի. imposant.

هيجا { հեյճա [ա] Մարտ, կռիւ. combat.

هيجان { հէյէճան [ա] 1. Գրգռութիւն. excitation 2. Եռանդ, յափշտակութիւն. enthousiasme 3. բժշ. Գրգռութիւն (ծննդական անդամոց). orgasme: ايلك — գրգռիլ, être excité.

هيچ { հիչ [պ] 1. Ոչինչ. néant, rien 2. Ամենեւին, բնաւ. point 3. Ոչ մի. aucun: بر — ոչ մէկ. aucun. اولازسه — գէթ. au moins. كمسه — ոչ ոք. personne. صايمق — առ ոչինչ գրել. ne pas faire cas.

هيزم { հեյզէմ [պ] Փայտ. bois.

هيكل { հեյքէլ [ա] 1. Արձան. statue [ջէ. هياكل] 2. Տաճար. temple 3. անդ. Ոսկրեղէն կազմած. charpente.

هيكلتراش { հեյքէլթըրաշ [պ] Արձանագործ. sculpteur de statues.

هين { հէյին [ա] Դիւրին. facile [ջէ. هينه]:

هيولا { հեյուլա, հէյօլա [ա] 1. Հիւլէ. atome 2. Թոհ և բոհ. քաւոս. chaos.

هيهات { հեյհաթ [ա] Ի զո՜ւր, եղո՜ւկ. hélas!

ى

ى { Եէ. Երեսունմէկերորդ տառ օսմանեան այբուբենի. trente et unième lettre de l'alphabet Otto.

يا { եա [ա] 1. Ո՜վ. O! 2. [ի] կամ, կամ թէ. ou, ou bien 3. Թէ որ. si 4. Հարկաւ. nécessairement 5. Հապա. et.

ياء { եա* [ա] Արաբական անուն ي տառին. nom arabe de la lettre ي :

ياب { եապ [պ] Գտնող. qui trouve.

يابان { եապան [պ] Տե՛ս. voir بيان :

يابس { եապիս [ա] Չոր. sec [يبوست էն] [եէ. يابسه]

يابنده { եապէնտէ [պ] Գտնող: qui trouve.

ياپ { եավ [ի] Կամաց. doucement.

ياپاغى { եափաղը [ի] Բուրդ, գզաթ laine, toison

ياپدرمق { եափտըրմագ [ի] 1. Շինել տալ. faire faire 2. Ընել տալ. laisser faire.

ياپراق { եափրագ [ի] Տերև. feuille.

ياپراقلانمق { եափրագլանմագ [ի] Տերև արձակել. pousser des feuilles.

ياپشدرمق { եափըշտըրմագ [ի] Փակցնել. coller, appliquer, afficher.

ياپشقان { եափըշգան [ի] 1. Կպչուն. visqueux, collant 2. Ձանձրացուցիչ. importunant: — اوتى պատա-կեխոտ. pariétaire.

ياپشمق { եափըշմագ [ի] Փակչիլ, կպչիլ. se coller, s'attacher.

ياپشيق { եափըշըգ [ի] Փակած collé, attaché.

ياپلمق { եափըլմագ [ի] Շինուիլ. être construit, fait.

ياپمق { եափմագ [ի] 1. Շինել construire 2. Ընել faire 3. Յօրինել. composer 4. Հիմնել. fonder 5. Կատարել. exécuter.

ياپمه { եափմա [ի] 1. Շինծու. feint, dissimulé 2. Սուտ. faux.

ياپو { եափու [ի] 1. Շինութիւն. construction

2. Թեքրակատար շէնք. bâtiment 3. կազմ. structure.

یاپیجی { եափըճը [ի] 1. Շինող. constructeur.

یات { եադ [ի] Զէնք. armes.

یاتاغان، یاتاق { Տե՛ս. voir یتاغان ، یتاق.

یاترمق { եադըրմագ [ի] 1. Պառկեցնել. faire coucher 2. Դնել. placer: — օջ. յերկիր տապալել. renverser. étendre par terre.

یاتسو { եադսու [ի] Արեւը մարը մտնելէն երկու ժամ յետոյ կատարուած աղօթք. prière qu'on fait deux heures après le coucher du soleil.

یاتشدرمق { եադըշդըրմագ [ի] Խաղաղեցնել. Հանդարտեցնել. apaiser.

یاتشمق { եադըշմագ [ի] Խաղաղիլ. s'apaiser.

یاتغین { եադգըն [ի] 1. Պառկած. couché, penché 2. փտած. pourri.

یاتلمق { եադըլմագ [ի] Պառկիլ. se coucher.

یاتمق { եադմագ [ի] 1. Պառկիլ. se coucher 2. Ննջել. dormir 3. Անկողնոյ ծառայել. garder le lit 4. Երկաթ նետել. տեղ մը կենալ. mouiller, stationner 5. Տապալիլ, շրջիլ. se renverser, verser 6. Միտել. pencher: — ذهن Համոզուիլ. être persuadé. یاتوب قالقمق բնակիլ. habiter.

یاجوج { եէճուճ [ա] Գոգ (Հսկայ). Gog.

یاخود { եախօտ [պ] կամ թէ ou, ou bien.

یاد { եատ [պ] Յիշատակ, յիշում. souvenir, mention: ا — յիշել se souvenir.

یاد { եադ [ի] Օտար. étranger

یادداشت { եատտաշդ [պ] Յիշատակ. souvenir.

یادرغامق { եադըրղամագ [ի] Ուրանալ. renier.

یادس { եատէս. Տեսակ մը գրաւադրութիւն. espèce de pari [պարս. یادست են], کیکی — Հաւքաշ. fourchette.

یادکار { եատկեար [պ] 1. Յիշատակ. souvenir 2. Սրիկայ. gamin.

یار { եար [պ] 1. Բարեկամ. ami [յգ. یاران] 2. Սիրելի, սիրական. amant. objet d'amour 3. Օգնական. aide: Աստ. — چهار չորրեքին սիրելիք Մահմետայ՝ որք են Էպուպէքր, Էօմէր, Օսման և

Ալի. les quatre amis de Mahomet: Abou-Bekr, Omar, Othman et Ali. زلف — ه طوقمق խօսքով խայթել. picoter.

يار { եար [ի] Գահավէժ. précipice.

يارا { եարա [դ] կարողու-թիւն. pouvoir.

ياراتمق { եարաթմաք [ի] Ստեղ-ծել. créer.

يارادان { եարադան [ի] Ստեղ-ծող. créateur.

يارادلمق { եարադըլմաք [ի] Ստեղծուիլ. être créé.

يارار { եարար [ի] 1 Օգտա-կար. utile 2. կա-րող, յաջողակ. capable: — لق օգտակարութիւն. utilité. յաջողակութիւն. capabilité.

ياراشمق { եարաշմաք [ի] Վայե-լել. convenir.

يارامز، ياراق، ياراغ { Տե՛ս voir يرامز ، يراغ ، يراق

يارامق { եարամաք [ի] 1. Օգտակար լինել. être utile 2. Ծառայել. être bon à servir.

يارانلق { եարանլըգ [ի] Բա-րեկամութիւն, ըն-կերութ. amitié. compagnie.

يارانمق { եարանմաք [ի] 1. Օգտակար լինել. être utile 2. Աչք մտնել. յինքն յանկուցանել. s'insinuer dans l'esprit de qn.

يارب { եարապպ, եարապպի [=] Ո՛վ Աստուած. O! mon Dieu: — ارحم էրհամ. ա-ղեղորմութ. iléus, miséréré

يارپوز { եարբուզ [ի] Խնկա-ծաղիկ. marjolaine

يارداق { եարդաք [ի] Օգնա-կան. assistant.

ياردم { եարդըմ [ի] Օգնու-թիւն, օժանդակու-թիւն. aide, secours, assistance: ۱ — օգնել. secourir. جى — օգնական. aide, compagnon, assistant.

يارده { եարդա [ի] Անգղիա-կան կանգուն որ է 91 հարիւրորդամէթր. yard.

يارغيلامق { եարղըլամաք [ի] Վճիռ տալ. trancher, juger.

يارلق { եարլըք [ի] Բարեկա-մութիւն. amitié.

يارلمق { եարըլմաք [ի] Ճեղ-քուիլ. se fendre.

يارم { եարըմ [ի] Կէս. demi, moitié.

يارمق { եարմաք [ի] Ճեղքել fendre.

يارە { եարա [ի] Վէրք. plaie, blessure: — لو ، — لى վիրաւորեալ. blessé

یارەلمق { եարալամագ [ը] Վիրաւորել. blesser.

یارەلنمق { یارەلانمق եարալանմագ [ը] Վիրաւորուիլ. se blesser.

یاری { եարը [ը] կէս. moitié, demi: یا— — կէս. à moitié. كيجه —سی կէս գիշեր. minuit. بر — քիչ մը. un peu.

یاری { եարի [դ] Բարեկամութիւն. amitié.

یاریجی { եարըճը [ը] Փայտահար. bûcheron.

یاریش { եարըշ [ը] Մրցում. rivalité, concours: Աթ. —ی چكه ունայն վիճաբանութիւն. vaine discussion. قایق —ی նաւարշաւ. régate. ا — ' چیقمق ه— մրցիլ. rivaliser avec.

یاریق { եարըգ [ը] 1. Ճեղք. fente 2. Ճեղքուած. fendu.

یاریلامق { եարըլամագ [ը] Կիսուն հասնիլ. faire la moitié.

یاریم { եարըմ [ը] Տե՛ս. voir یارم.

یارین { եարըն [ը] Վաղը. demain: —دكل اوبر كون միւս օր. après-demain.

یاز { եազ [ը] Ամառ. été.

یازق { եազըգ [ը] Տե՛ս. voir یازیق.

یازلامق { եազլամագ [ը] Ամառը անցնել. passer l'été.

یازلق { եազլըգ [ը] 1. Ամառնային. d'été 2. Ամառանոց. habitation d'été.

یازلمق { եազըլմագ [ը] 1. Գրուիլ. s'écrire 2. Արձանագրուիլ. être inscrit: — عسكره ' — عسكر զինուոր գրուիլ. être enrolé.

یازمق { եազմագ [ը] 1. Գրել. écrire 2. Արձանագրել. inscrire.

یازمه { եազմա [ը] 1. Գրել. action d'écrire 2. Ձեռագիր. écrit à la main, manuscrit 3. Ծաղկեայ կտաւ. toile peinte.

یازی { եազը یازو եազու [ը] 1. Գիր. écriture 2. Տառ. caractère: آلن —سی Ճակատագիր. destinée, sort. ال —سی ձեռագիր. manuscrit. لی— գրուած. écrit. արձանագրուած. inscrit. خانه— գրասենեակ. bureau. գրասեղան. bureau. casier.

یازیجی { եազըճը [ը] 1. Գրագիր. écrivain, commis 2. Տե՛ս voir مشاطه.

—لق գրագրութիւն. profession d'écrivain.

یازیق } եազըգ [թ] Մե՜ղք, եղո՜ւկ. quel dommage! — اولسون մե՜ղք. c'est à plaindre.

یازیلش } եազըլըշ [թ] Գրութիւն. écriture.

یازین } եազըն [թ] Ամառը. en été.

یاس } եաս [թ] Սուգ. deuil: —لى սգաւոր. en deuil

یأس } եէ՛ս [ա] Յուսահատութիւն. désespoir: — كتورمك յուսահատիլ. se désespérer.

یاساق } եասագ [թ] Տե՛ս. voir یساق.

یاسمین } եասէմին [պ] Յասմիկ. jasmin.

یاش } եաշ [թ] Տարիք. âge: — ده در քանի՞ տարեկան է. quel âge a-t-il.

یاش } եաշ [թ] 1. Արտասուք. larme 2. Թաց. humecté 3. Թարմ. frais.

یاشا } եաշա [թ] Կեցցե՛ս. vive.

یاشاتمق } եաշաթմագ [թ] Ապրեցնել. faire vivre.

یاشارمق } եաշարմագ [թ] Արցունքոտիլ. fondre en larmes.

یاشامق } եաշամագ [թ] Ապրիլ. vivre.

یاشانلمق } եաշանըլմագ [թ] Ապրիլ. vivre.

یاشایش } եաշայըշ [թ] Ապրանք, կենցաղ. manière de vivre.

یاشلى } եաշլը [թ] Տարիքոտ. âgé.

یاشماق } եաշմագ [թ] Քող. լաչակ. voile.

یاشماقلانمق } եաշմագլանմագ [թ] Երեսը քողով ծածկել. se voiler.

یاصدانمق } եասդանմագ [թ] Կռթնիլ. յենուլ. s'appuyer.

یاصدیق } եասդըգ [թ] Տե՛ս. voir یصدق.

یاصمق } եասմագ [թ] Հարթել. aplanir.

یاصى } եասը [թ] Հարթ, տափակ. plat: — یام համակ տափակ. tout à fait plat. —لق տափակութիւն. aplatissement.

یاصیلانمق } եասըլանմագ [թ] Տափականալ. devenir plat.

یاغ } եաղ [թ] 1. Իւղ. huile 2. Ճարպ. graisse: — طوك ، ایچ — ی Ճարպ եղանց և ոչխարաց. Ճրագու. suif. —لو ، —لى իւղոտ.

graissé. պարարա. gras. աղտոտ. sale.

یاغجی { եաղճը [թ] Իւղավաճառ. vendeur d'huile, de beurre.

یاغخانه { եաղխանէ [թ] Իւղի գործարան. fabrique d'huile, de beurre.

یاغدرمق { եաղդըրմագ [թ] Տեղացնել. faire pleuvoir.

یاغز ، یاغر { Տե՛ս. voir یاغیز ، یاغیر ;

یاغشلی { եաղըշլը [թ] Անձրեւոտ. pluvieux.

یاغلامق { եաղլամագ [թ] Իւղոտել. oindre.

یاغلق { եաղլըգ [թ] Թաշկինակ. mouchoire.

یاغمق { եաղմագ [թ] Տեղալ, գալ. pleuvoir.

یاغمور { եաղմուր [թ] Անձրեւ. pluie: لی — անձրեւոտ. pluvieux. لق — անձրեւանոց, կրկնոց. manteau pour la pluie.

یاغیر { եաղըր [թ] Կեղ, վէրք. ulcère·plaie.

یاغیز { եաղըզ [թ] Սպիտա-կաւուն. brun clair.

یافته { եաֆթէ [պ] 1. Գըտնուած, գտած. trouvé 2. եաֆթա. Պիտակ. étiquette 3. Ազդագիր. placard, affiche.

یافه { եաֆա [թ] Յոպպէ. Joppé, Jaffa.

یاقارمق { եագարմագ [թ] Պաղատիլ. supplier.

یاقشدرمق { եագըշդըրմագ [թ] Վայելեցնել. rendre convenable.

یاقشمق { եագըշմագ [թ] 1. Վայելել. aller bien 2 Պատշաճիլ. convenir.

یاقلاشمق { եագլաշմագ [թ] Մօտենալ. մերձենալ. s'approcher.

یاقمق { եագմագ [թ] 1. Այրել. brûler 2. Վառել. allumer.

یاقوت { եագութ [պ] Յակինթ. rubis.

یاقه { եագա [թ] 1. Օձիք. collet 2. Եզերք. rive 3. Կողմ. côté: Ասոյ. — ـی قورتارمق ազատիլ. se débarrasser. ا — چال խստիւ բռնել. attraper brusquement. — ـی یرتمق ، — سیلکمک մէկէ մը տրտնջալ. se plaindre de qn. — ـی الله ویرمك բռնուիլ. être attrapé. لق — շարժուն օձիք. faux-col.

یاقه‌لمق { եագալամագ [թ] Բռնել, ձերբակալել. saisir, attraper.

یاقی { եագը [թ] Խարան. cautère: آجمق —

խարան դնել. cautériser.

ياقيجى { եաքըճը [թ] Կիզիչ. brûlant.

ياقيشق { եաքըշըգ [թ] Վայելք, վայելուչ. convenance: آلق — վայլել convenir. لى — վայելուչ, բարեձև, գեղեցիկ. convenable, gracieux, beau. سز — անվայել, տգեղ. inconvenant.

ياقين { եաքըն [թ] Տե՛ս. voir يقين.

ياكلتماج { եանըլթըմաճ [թ] Հանելուկ. énigme

ياكلتمق { եանըլթըմագ [թ] Մոլորեցնել. mettre dans l'erreur.

ياكلش { եանըլըշ [թ] 1. Սխալ. erreur, faute 2. Թիւր. erroné: لق — սխալութիւն. mécompte.

ياكلماز { եանըլմազ [թ] Անսխալ. infaillible.

ياكلمق { եանըլմագ [թ] Սխալիլ. se tromper.

يال { եալ [պ] Բաշ. crinière: و يال — գեղեցիկ հասակ. belle taille.

يالاب { եալապ [թ] Շողակաթ jet de rayon, de lumière: — — շողալով. en brillant. chatoyant.

يالابوق { եալապօգ [թ] Շողշողուն. brillant.

يالاشمق { եալաշմագ [թ] Զիրար լզել. se lécher l'un l'autre.

يالاق { եալագ [թ] Գուռ, կուր. auge.

يالامق { եալամագ [թ] Լզել. lécher: توكورديكنى — յետս կոչում ընել. se dédire.

يالان { եալան [թ] 1. Սուտ. mensonge 2. Կեղծ, պատիր. faux: يمين .ـ — սուտերդմնութիւն. faux serment. دن — սուտամէն, սուտ աչօք, կեղծեօք. fictivement. چيقارمق ه — ի սուտ հանել. ժխտել. démentir.

يالانجى { եալանճը [թ] Ստախօս. menteur: لق — ստախօսութ. menterie.

يالانمق { եալանմագ [թ] Ինքզինք լզել. se lécher.

يالتاق { եալթագ [թ] Շողոքորթ. adulateur: لق — շողոքորթութ. flagornerie.

يالتاقلانمق { եալթագլանմագ [թ] Շողոքորթել. aduler, flagorner.

يالچين { եալճըն [թ] Ողորկ. uni, poli.

يالديز { եալտըզ [թ] Դրուագ, ոսկեզօծ, ոսկեջրութ. dorure: جى — դրուագիչ. do-

reur. ـلى — ոսկեզօծ. doré.

يالدیزلمق { եալտըզլամաք [ի] Ոսկեզօծել. dorer.

يالكز { եալընըզ [ի] 1. Միայնակ, առանձին. seul, solitaire 2. Միմիայն seulement: باشنه — ـجه ‘ առանձին. tout seul. ـلق — մենութիւն. solitude.

يالوارمق { եալվարմաք [ի] Պաղատիլ. supplier

يالى { եալը [ի] 1. Ծովեզր. bord 2. Ծովեզերեայ տուն. maison au bord de la mer.

يالیت { եալէյթէ [—] Երանի թէ, եթէ թէ. plût à Dieu que!. oh! si.

يالین { եալըն [ի] Մերկ. nu: قات — պարզ, մեկ-նակ. simple.

يالیك { եալըն [ի] Բոց. flamme.

يالیكلامق { եալընլամաք [ի] Բոցբոցիլ. բո-ցավառիլ. s'enflammer.

يامه { եամա[ի] 1. Կարկատան, կարկատ. pièce de raccommodage: ـجى — կար-կատող. rapiéceur. ـلى — կար-կատած. rapiécé. يوز — ـسی երեսի վրայ հարուածոյ սպի. balafre.

يامه‌لمق { եամալամաք[ի] Կար-կատել. raccom-moder, rapiécer.

يان { եան [ի] 1. Կող. flanc, côte 2. Կողմ. côté 3. Քով. auprès: Առոյ. — كسیجی քսակահատ. filou. ـی — باشنده իսկ մօտ. tout près de. ـندن — ه ինչ տեսակէտով. de quel point de vue. ـدن — ه ի նպաստ. en faveur de. باقمق — խեթիւ հայել. regarder de travers. ـكلك — արմկամբ յենուլ. accouder.

يانار { եանար [ի] Այրող. qui brûle: طاغ — հրաբուղխ. volcan.

ياناشمق { եանաշմաք [ի] Տե՛ս voir یناشمق.

يانپوری { եանփօրի [ի] Քո-վընտի. de côté.

يانغابوج { եանղապուճ[ի] Քո-վընտի քալող խեղանդամ. estropié qui marche à travers.

یانغین { եանղըն, եանգըն [ի] 1. Հրդեհ. incendie 2. Այրած. brûlé.

یانق { եանըգ [ի] Արձա-գանգ. écho.

یانمق { եանմաք [ի] 1. Այ-րիլ. brûler 2. Վը-նասուիլ. être endommagé.

یانیق { եանըգ [ի] 1. Այ-րած. brûlé 2. Զրկեալ. opprimé 3. Այրած-ածք. brûlure.

یاواش } եավաշ [թ] Տե՛ս. voir یواش ،

یاوان } եավան [թ] 1. Անճաշակ maigre 2. Անհամ. fade.

یاور } եավըր [պ] 1. Օգնական. aide 2. Թիկնապահ. aide de camp [յգ. یاوران] ، سر — առաջին Թիկնապահ. chef des aides de camp. لك — Թիկնապահութիւն. titre et charge d'aide de camp. اکرم — զօրավար Թիկնապահ. aide de camp général.

یاورو } եավրու [թ] Ձագ. petit d'un animal. م — զաւակս. mon enfant.

یاورولمق } եավրուլամագ [թ] Ծնիլ, ծնանիլ. mettre bas.

یاوری } եավրի [թ] Տե՛ս. voir یاورو ،

یاوری } եավէրի [պ] Օգնականութիւն. assistance, aide.

یاوز } եավուզ [թ] Խիստ, ժանտ. dur, sévère.

یاوق } եավուգ [թ] Խօսքկապ fiançailles.

یاوقلامق } եավուգլամագ [թ] Նշանել. fiancer

یاوقلانمق } եավուգլանմագ [թ] Նշանուիլ. être fiancé.

یاوقلی } եավուգլը [թ] Նշանուած. fiancé.

یاوه } եավէ [պ] 1. Կորուսեալ. perdu 2. Ունայն խօսք. parole vaine: کو — զրաբան. qui dit des frivolités [յգ. یاوه‌کویان] ،

یاهو } եահօ [ա] Ո՛վ դու. hé! hola!

یای } եայ [թ] 1. Աղեղ. arc 2. Զսպանակ. ressort 3. Ամառ. été: لى — զսպանակաւոր. pourvu de ressort.

یایا եայա } یایان եայան } [թ] 1. Հետեւակ. piéton 2. Հետիոտն. à pied 3. Տկար, անկարող. faible.

یایغره } եայղարա [թ] Գոչիւն, ճիչ, աղմկայոյզ աղաղակ. criaillerie, cri tumultueux: ى باصمق — ճիչ բառնալ. criailler. جى — ճչող. criard.

یایق } եայըգ [թ] Տարածեալ. étendu.

یایقامق } եայգամագ [թ] Լուալ. laver.

یایلا եայլա } یایلاق եայլագ } [թ] 1. Ամառնային բնակավայր. habitation d'été 2. Արօտավայր pâturage

یایلامق } եայլամագ [թ] Ամառել. ամառն ան-

ցունել. passer l'été.

يايلمق { եաեըլմագ [ի] 1. Տարածուիլ. être étendu, propagé 2. Ցրուիլ. se disperser.

يايليم { եայըլըմ [ի] Միահամաղոյն արձակուած հրացանից. salve.

يايمق { եայմագ [ի] Տարածել. étendre, propager

يايمه‌جی { եայմաճը [ի] Փերեզակ. brocanteur.

يايوان { եայվան [ի] 1. Տարածեալ. étendu 2. Ընդարձակեալ. dilaté: — اغزی շատախօս. bavard.

يباب { եեպապ [պ] Աւերեալ ruiné.

يبان { եապան [պ] 1. Ամայի, անապատ. désert 2. Անմշակ. inculte: Աօտ. — ه آتمق կարեւորութիւն չըտալ. ne pas faire cas de. — سوزم հեռու լսողաց. sauf votre présence.

يبانجی { եապանճը [ի] Օտարական. étranger.

يبانی { եապանի [պ] Վայրենի sauvage: لك — վայրենութիւն. sauvagerie.

يبروح { եեպրուհ [ա] — الصنم Մարդախոտ. mandragore [ռմկ. ապտիւս ակլամ] ، قان قورودان

يبوست { եապուսէթ* [ա] Չորութիւն, երաշտութիւն. sécheresse.

يپاغی { եափաղը [ի] Բուրդ. աւր. laine.

يپاق { եափագ [ի] Բուրդ. laine: لی — բրդեղէն. de laine. جی — բրդավաճառ. marchand de laine.

يپراقلاغق ، يپراق { Տե՛ս ياپراق ، ياپراقلاغق ։

يتاغان { եաթաղան [ի] Դաշոյն ատաճկաց yatagan.

يتاق { եաթագ [ի] 1. Անկողին, մահիճ. lit 2. փոս գետոյ. lit de rivière 3. Որջ. repaire 4. Պահիչ գողունեաց. գողօնաթաքոյց. recéleur: اوغلان يتاغی արգանդ. utérus. تجار يتاغی վաճառաշահ տեղի. ville commerciale.

يتاقلق { եաթագլըգ [ի] 1. Գողօնաթաքոյց լինել. recèlement 2. Երկաթեայ կամ փայտեայ մահիճ. lit en fer ou en bois 3. Անկողնի յարմար. propre à lit.

يتالاق { եաթալագ [ի] Մահճակալ. alité.

يتامی { եեթամա* [ա] յգ. يتيم ի. pd. يتيم ։

يتر { եեթեր [ի] Բաւ է. c'est assez.

يتشدرمك { յէթիշտիրմէք [թ] 1. Հասցնել. faire parvenir 2. Կրթել, Հրահանգել, բուծանել. élever 3. Յառաջ բերել. ընծայել. produire 4. Պատրաստել. préparer.

يتشمش { յէթիշմիշ [թ] 1. Հասած. parvenu 2. Չափահաս. adulte.

يتشمك { յէթիշմէք [թ] 1. Հասնիլ. arriver, parvenir 2. Բաւել. suffire 3. Հասուննալ. mûrir.

يتمش { յէթմիշ [թ] Եօթանասուն. soixante-dix : ـنجى — եօթանասուներորդ. soixante-dixième.

يتمك { յէթմէք [թ] Բաւել. suffire: — كوج կարողանալ. être en état.

يتيك { յէթիք [թ] Հասուկ. majeur, mûr.

يتيم { յէթիմ [ա] Որբ. orphelin [էգ. يتيمه][ժղ. ايتام]. ـلك — որբութիւն. orphelinage. — در Հազուագիւտ մարգարիտ. perle très rare.

يحيى { եահեա [ա] Յովակիմ. Joachim.

يخبسته { յէխպէսթէ [պ] Սառած. gelé.

يخشى { եախշի [թ] Լաւ, բարի. bon.

يخنى { եախնի [պ] Մսախառն կերակուր. ragoût.

يد { եէտ* [ա] Ձեռք. main [ժղ. ايدى ، ايادى]. Աոոց. واحد — մենավաճառութիւն. monopole. — ب — ا ձեռքէ ձեռք. de main en main. ا — وضع գրաւել. saisir. faire une mainmise.

يدك { եէտէք [թ] 1. Նաւաքարշութիւն. remorque 2. Նաւաձիգ պարան. remorque 3. Նժոյգաձիգ փոկ. traîne 4. Նժոյգ. երկրորդական. cheval de main 5. Պահեստի ինչ. առհարկի առնուած աւելի ինչ. qc. en réserve. toute chose procurée en plus pour servir en cas de besoin : آلق — բան մը ետին ձգելով քաշել տանիլ. haler. prendre à sa remorque. ـجى — նաւաձիգ. remorqueur. ـلى — պիտոյ եղածէն աւելի ունեցող. pourvu de réserve.

يدمك { յէտէմէք [թ] Բան մը ետին ձգելով քաշել. remorquer. conduire à sa suite.

يدنجى { յէտինճի [թ] Եօթներորդ. septième

يدى { յէտի [թ] Եօթը. sept: ـلك — ، ـلى — Եօթնոց

composé de sept.... —شر եօթնական. sept à chacun.

يديرمك { Եէտիրմէք [ի] կերցնել. faire ou laisser manger: — پاره կաշառել. corrompre. — نفسنه հանդուրժել. supporter.

يديكر { Եէտիկէր [ի] Մեծ Արջ (համաստեղութիւն. la grande Ourse.

ير { Եէր [ի] 1. Երկիր. terre 2. Գետին. terrain, sol 3. Տեղ, տեղի, վայր. lieu, endroit, place 4. Պաշտօն. emploi, place: Աօօյ. —ينه كچمك յաջորդել. remplacer. —ه بوش ի զուր. en vain. —ه كچمك حجابدن կարի ամաչել. mourir de honte. آدم —ينه قويمق յարգել. estimer. ا — զետեղիլ. s'établir, s'installer. —ينه փոխանակ. au lieu de. —ني طوتمق տեղը լնուլ. tenir lieu de. —ی وار տարժան է. il y a lieu de.

يراتمق { Եարաթմագ [ի] ըՍտեղծել. créer.

يرار { Եարար [ի] Տե'ս. voir يارار.

يراسه { Եէրասէ, Եարասա [ի] Չղջիկան. մուշկաթև. chauve-souris.

يراشمق { Եարաշմագ [ի] Տե'ս voir ياراشمق.

يراعه { Եէրա'ա* [ա] Գրիչ. plume: —زن او գրել. écrire.

يراق Եարագ, يراغ Եարաղ { [ի] 1. Գործիք. outil 2. Զէնք. arme 3. Առնի. membre viril: —يات ռազմամթերք. munition.

يراقلانمق { Եարագլանմագ [ի] Պատրաստուիլ. se préparer.

يرامز { Եարամազ [ի] 1. Անպիտան. bon à rien 2. Անզգամ, խեռ. malin, rétif: —لق անզգամութիւն, խեռութիւն. méchanceté, taquinerie.

يرامق { Եարամագ [ի] Տե'ս voir يارامق.

يرتلمق { Եըրթըլմագ [ի] Պատռուիլ. se déchirer

يرتماج { Եըրթմաճ [ի] Պատռուած, ճեղք. déchirure, fente.

يرتمق { Եըրթմագ [ի] Պատռել. déchirer.

يرتيجى { Եըրթըճը [ի] Պատառիչ. rapace.

يرتيق { Եըրթըգ [ի] 1. Պատռուած. déchiré 2. Անպատկառ. impudent.

يرقان { Եէրգան [ա] Դեղ. Դալուկ. ictère, jau-

nisse: ى — ‘ պ — գալկային. ictérique.

یرلشدرمك { եէրլէշտիրմէք [ի] Դնել, զետեղել, տեղաւորել. placer, installer.

یرلشمك { եէրլէշմէք [ի] Տեղաւորիլ. s'installer

یرلو { եէրլու یرلی եէրլի [ի] Տեղացի. indigène: یرنجه — ‘ یرنده — ի տեղւոջ. à sa place.

یرلیغ { եէրլիղ [ի] Հրովարտակ. firman.

یرمك { եէրմէք [ի] Նողկալ, գանիլ. se dégoûter

یزدان { եէզտան [պ] Աստուած. Dieu: ى — աստուածային. divin.

یزدجرد { եէզտէճէրտ [պ] Յազկերտ. Jasguerd.

یزید { եէզիտ [ա] Օմմէական խալիֆայից երկրորդի անունն է. սա ջնջած լինելով Ալիի գերդաստանը մահմէտականաց անիծելին եղած է. deuxième calife ommiade, qui ayant détruit la famille d'Ali a été maudit par les musulmans: یزیدی — եէզիտիք՝ որք սատանան կը պաշտեն. yézidis, adorateurs du diable.

یسار { եէսար [ա] 1. Ձախ կողմ. côté gauche 2. Հարստութիւն, դիւրակեցութիւն. richesse.

یساق { եասագ یساغ եասաղ [թ] 1. Օրէնք. loi 2. Արգիլեալ. défendu: ى — արգիլել. prohiber.

یساقجی { եասագճը [թ] Բարապան. huissier

یستهلمك { եէսթիհլէմէք [թ] 1. Աղբել. fienter 2. Աղտեղել. salir.

یسر { եուսր [ա] 1. Հարստութիւն. richesse 2. Դիւրութիւն. facilité.

یسیر { եէսիր [ա] 1. Դիւրին. facile [یسر էն] [էք. یسیره] 2. Սակաւ. peu.

یشا { եաշա [թ] Կեցցէ՛ս. vive!

یشرمك { եէշէրմէք [թ] Կանաչանալ. verdoyer.

یشم { եէշմ [ա] Տեսակ մը մարմարիոն. օձակուճ serpentine.

یشیل { եէշիլ [թ] Կանաչ. vert.

یشیللك { եէշիլլիք [թ] 1. Կանաչութիւն, դալարիք. verdure 2. Կանաչեղէն, ընդեղէն. légume.

یشیللنمك { եէշիլլէնմէք [թ] Կանաչանալ. verdoyer.

يصدق { Եասդըգ [թ] 1. Բարձ coussin 2. Տնկաստան. pépinière.

يعسوب { Եաասուպ [ա] 1. Մեղուաց դշխոյ reine des abeilles 2. Գլուխ, գլխաւոր. chef.

يعقوب { Եաագուպ [ա] Յակոբ. Jacob: ی— յակոբեան. jacobite.

يعنى { Եաանի [ա] Այսինքն. c'est-à-dire, savoir.

يغلمق { Եըղլըմագ [թ] Դիզուիլ. s'accumuler

يغما { Եաղմա [պ] Աւար, կողոպուտ. pillage, butin: ۱ — աւարել. piller. جی— աւարառու. pillard.

يغماكر { Եաղմակեր [պ] Աւարառու. կողոպտող pillard [ج. يغماكران]؛

يغمق { Եըղմագ [թ] Դիզել, կուտել. accumuler, entasser.

يغمور { Եաղմուր [թ] Տե՛ս. voir. ياغمور ؛

يغنتى { Եըղընթը [թ] Կոյտ, դէզ. tas, ramas.

يغيلى { Եըղըլը [թ] Դիզուած entassé, ramassé.

يغين { Եըղըն [թ] Կոյտ, դէզ. tas, amas.

يقا ، يقالمق { Տե՛ս voir ياقه ، ياقالمق ؛

يقدرمق { Եըգդըրմագ [թ] Փլցնել տալ. faire démolir.

يقظان { Եէգզան [ա] Արթուն. éveillé.

يقظه { Եէգզէ* [ա] Արթնութիւն. veille.

يقلمق { Եըգըլմագ [թ] Փլիլ. se démolir.

يقمق { Եըգմագ [թ] Փլցնել, քանդել. abattre.

يقنتى { Եըգընթը [թ] Փլատակ. décombre.

يقيق { Եըգըգ [թ] 1. Փլած. démoli 2. Աւերակ tombé en ruine.

يقيم { Եըգըմ [թ] 1. Կործանում. destruction 2. Քանդում. démolition.

يقين { Եագին [ա] Ստուգութիւն. certitude. [خلا. شك]؛ علم الـــ بيلك ، ստոյգ գիտնալ. avoir la certitude. ی— ، پ— ստոյգ. certain.

يقين { Եագըն [թ] 1. Մօտ, մերձաւոր. proche 2. Մօտ, մերձ. près: Ալայ. ده— ի մօտոյ. prochainement. վերջերս. récemment. մօտերս. à proximité. كلك — մօտենալ. s'approcher.

يقيناً { Եագինէն [ա] Ստուգապէս. assurément.

يقينيات { Եագինիյէթ* [ա] Ստոյգ ճանօթութ-

թիւնք. connaissances positives.

یك { եէք [գ] Մի. un : دن — մի անգամէն. en une fois.

يك { եէյ[ի] 1. Լաւագոյն. meilleur 2. եէն. Թեզանիք. manche.

یکا { եա՛նա [ի] Տե՛ս. voir یانه :

یکاز { եանազ [ի] կռուա-րար. querelleur.

یکاق { եանաք [ի] Այտ. joue: — آل կարմրա-յտ. vermeille.

یکان { եէքեան [գ] — — Մի առ մի. un à un.

یکانکی { եէքեանէքի [գ] Ան-զուգականութիւն. état de ce qui est unique.

یکانه { եէքեանէ [գ] Միակ. unique.

یکایك { եէքաեէք [գ] Մի առ մի. un à un.

یکپاره { եէքփարէ [գ] Միա-կտուր. tout d'une pièce.

یکتا { եէքթա [գ] Միակ. unique.

یکجهت { եէքճիհէթ [գ] Համա-միտ, միաբան. d'accord, unanime.

یکچشم { եէքչէշմ [գ] Միա-կանի. borgne.

یکدل { եէքտիլ [գ] Միա-սիրտ. unanime.

یکدیکر { եէքտիկէր[գ] Իրար l'un l'autre.

یکرمنجی { եիրմինճի[ի] Քսա-ներորդ vingtième

یکرمی { եիրմի [ի] Քսան. vingt: [հմմ. եիր-մի], شر — քսանական. vingt a chacun. لك — քսաննոց. de vingt.

یکرنك { եէքրէնք [գ] Միա-գոյն. unicolore.

یکروزه { եէքրուզէ[գ] Միօր-եայ. éphémère.

یکزبان { եէքզէպան [գ] Մի-աբերան. d'une seule voix.

یکسان { եէքսան [գ] Հաւա-սար. égal: ا — يره հիմնայատակ ընել. raser jusqu'aux fondements.

یکلمك { եէնիլմէք [ի] 1. Յաղթուիլ. être vaincu 2. (խաղը) կորսնցնել perdre le jeu.

یکمك { եէնմէք [ի] 1. Յաղ-թել. vaincre 2. (խաղը) շահիլ. gagner le jeu

یکن { եէյէն [ի] Եղբօրորդի, քեռորդի. neveu, nièce.

یکنی { եէյնի [ի] Թեթեւ. léger.

یکون { եէքիւն [ա] Գումար total: — جمع ըն-դամէնը. au total.

يكه { Եէքէ [գ] Միայնակ . առանձին. seul.

يكه تاز { Եէքէթազ [գ] Միայնակ արշաւող կամ յարձակող. qui s'élance ou attaque seul.

يكى { Եէնի [թ] 1. Նոր . nouveau, neuf 2. Դեռ նոր. nouvellement 3. Արդի , վերջին. moderne : باشدن — ' دن — նորէն. de nouveau.

يكيت { Եէյիթ [թ] կտրիճ, քաջ. vaillant: —لك կտրճութիւն. vaillance.

يكيتلنمك { Եէյիթլէնմէք [թ] Արիանալ. prendre courage.

يكيچرى { Եէնիչէրի [թ] Անուն նախնի հետեւակազօրաց Օսմանեան պետութեան, որ կը թարգմանի նոր զօրք . janissaire : — آغاسى առաջին հրամանատար ենիչէրի զօրաց . commandant en chef des janissaires

يكيلتمك { Եէնիլէթմէք [թ] Նորոգել. renouveller, réparer.

يل { Եէլ [թ] 1. Հողմ, հով. vent 2. Ցօղացաւութիւն. rhumatisme 3. Փուք. pet : Առաջ. يرنده — لر اسمك ամայել . devenir désert. ويرمك — ه հովել, երնել. vanner

يلان { Եալան [թ] Սուտ . mensonge.

يلان { Եըլան [թ] Օձ. serpent : كوملكى — խորխ. dépouille de serpent. يصديغى — նուիճ. serpentaire

يلانجق { Եըլանճըգ [թ] Օձացաւ . érésipèle.

يلانقوى { Եըլանգավի [թ] Օձապտոյտ . serpenté. tortueux.

يلبازه { Եէլփազէ [թ] Հովհահար. éventail.

يلبازه لمك { Եէլփազէլէմէք [թ] Հովհահարել. éventer.

يلتنمك { Եէլթէնմէք [թ] Միտել. être porté à.

يلدا { Եէլտա* [ա] Տարւոյն ամենաերկայն գիշերը որ Դեկտեմբերի իննին կը հանդիպի. la nuit la plus longue de l'année qui tombe le 9 décembre.

يلدراق { Եըլտըրագ [թ] Շողուոր, փայլակնացայտ. étincelant.

يلدرامق { Եըլտըրամագ [թ] փայլատակել. étinceler. scintiller.

يلدرمق { Եըլտըրմագ [թ] 1. Վախցնել. épouvanter 2. Խրտչեցնել . effaroucher.

يلدرم { Եըլտըրըմ [թ] Կայծակ. foudre.

يلدز { եըլտըզ [ի] 1. Աստղ. étoile, astre 2. Բաղդ. sort 3. Հիւսիսային հողմ. vent du nord : Աստղ. یوکسك — բախտաւոր fortuné, chanceux. — دوشکون դժբաղդ. infortuné. باریشیق — հաշտ. réconcilié. آی — մահիկ և աստղ որ է դրօշմ օսմանեան պետութեան croissant. بوجك — լուսատտիկ. ver luisant. طاشی — աստղաքար. aventurine.

يلك { եըլէք [ի] 1. Բաճկոն. gilet 2. Ձագ ուղտու. petit du chameau 3. Փետուր. plume 4. Թև նետի. plume d'une flèche.

يلكن { եըլքէն [ի] Առագաստ. voile : — کیمیسی առագաստանաւ. vaisseau à voiles : صویه — ایندرمك զիջանիլ անեղի առալ. baisser le pavillon. کورك — հապճեպիւ. à la hâte.

يللنمك { եըլլէնմէք [ի] Փուք արձակել. péter.

يلمق { եըլմախ [ի] Վախնալ, խրաչիլ. craindre. s'effaroucher.

يلمك { եըլէմէք [ի] Վազել. courir.

يلوه { եըլվէ [ղ] Կտցար. bécasse.

يله { եէլէ [ի] Բաշ. crinière: قورد لی — բորենի. hyène.

يم { եէմ [ա] 1. Ծով. mer 2. եէմ [ի] Կեր. nourriture 3. Խայծ. appât.

يماق { եամախ [ի] 1. Օգնական. aide 2. Զօվոր, համախոհ. acolyte.

يامق { եամամախ [ի] 1. Կարկատել. rapiécer 2. Ածել, դնել. appliquer.

يمان { եաման [ի] 1. Անգութ, խիստ. cruel, sévère 2. Ահարկու. terrible

يامانمق { եամանմախ [ի] Ջհեայինել. s'appliquer.

يمانى { եէմանի [ա] Եմենի երկրէն. du Yémen: — دود թէլ միջապատ. filaire.

يمش { եէմիշ [ի] Պտուղ, միրգ. fruit.

يمشجى { եէմիշճի [ի] Մրգավաճառ. fruitier.

يمك { եէմէք [ի] 1. Ուտել. manger 2. Կրել. éprouver 3. Վատնել. dissiper 4. Կերակուր. mets 5. Ճաշ, ընթրիք. repas.

يمكلك { եէմէքլիք [ի] Սննդեան ծախս. dépense de nourriture

يمكن { իւմքին [ա] Կարելի է. il est possible.

يملك { եէմլիք [ի] Մսուր. mangeoir.

يمله { եէմլէ [ի] կեր, խածն. appât.

يمن { եէմէն [ա] 1. Եեմէն. Yémen 2. եէմն, եամն. Օրհնութիւն, շնորհք, երջանկութիւն. bénédiction, félicité [յգ. ميامن] 3. Գուշակութիւն բարեաց. heureux auspices.

يمنى { եէմէնի [ա] 1. Հողաթափ. soulier 2. Նկարէն կտաւ. toile peinte 3. եամնա*. Աջ. droit.

يومورطلامق { եումուրթլամագ [ի] Ածել. pondre: Ասյ — جواهر արտասանել խօսքեր ընել. dire des bêtises.

يومورطه { եումուրթա [ի] Հաւկիթ, ձու. œuf.

يوموشاتمق { եումուշաթմագ [ի] Կակղացնել. մեղկել. amollir.

يوموشاجق { եումուշաճըգ [ի] Քիչ կակուղ. un peu mou.

يوموشاق { եումուշագ [ի] 1. Կակուղ. mou 2. Փափուկ. tendre 3. Հեզ. doux, paisible: قولاق يوموشاغى բլթակ ունկան. lobule de l'oreille. لق — կակղութիւն. mollesse. Հեզութիւն. douceur.

يوموشامق { եումուշամագ [ի] 1. Կակղանալ. se ramollir 2. Հեզանալ, զիջանիլ. devenir doux.

يموم { եէմում* [ա] Ծովեր. mers [եզ. يم].

يمين { եէմին [ա] 1. Աջ կողմ. côté droit 2. Երդումն. serment [յգ. ايمان]: — ايلمك երդնուլ. jurer. بالله — Աստուծոյ վրայ երդնուլ. jurer par Dieu. ويرمك — երդնեցնել. faire jurer. لى — երդուեալ. engagé par serment.

ينابيع { եէնապի'* [ա] յգ. ينبوع ի. pd. ينبوع.

ينار { եանար [ի] Տե՛ս. voir يانار.

يناشمق { եանաշմագ [ի] Մօտենալ, մերձենալ. s'approcher, toucher.

يناشمه { եանաշմա [ի] 1. Մերձեցումն. approche 2. Սպասաւոր. domestique.

ينبوع { եէնպու' [ա] Աղբիւր, ակն. fontaine, source [յգ. ينابيع].

ينكج { եէնկէճ [ի] Խեցգետին. écrevisse.

ينكه { եէնկէ [ի] Հօրեղբօր կամ երէց եղբօր կին. femme de l'oncle ou du frère aîné.

ینلمك { եէնիլմէք [թ] 1. Ուտուիլ. être mangé ou mangeable 2. Տե՛ս voir یكلمك.

ینمك { եէնմէք [թ] 1. Ուտուիլ être mangé ou mangeable 2. Տե՛ս voir یكمك.

ینه { եէնէ [թ] Դարձեալ, վերստին. encore.

یوا { եուա [թ] Բոյն. nid.

یوارلاق { եուվարլագ [թ] Բոլորակ, կլոր. rond.

یوارلتمق { یوارلاتمق եուվարլաթմագ [թ] Գլորեցնել. faire rouler.

یوارلمق { եուվարլամագ [թ] Գլորել. rouler.

یوارلنمق { یوارلانمق եուվարլանմագ [թ] Գլորուիլ. գլորիլ. se rouler.

یواش { եավաշ [թ] 1. Մեղմ doux 2. —جه կամաց, յամր. doucement.

یواشه { եավաշա [թ] Կոճկեր. morailles.

یوالمق { եուվալամագ [թ] Բոյն դնել. nicher.

یوان { եավան [թ] Տե՛ս. voir یاوان.

یوتدرمق { եութդուրմագ [թ] 1. Կլլել տալ. faire avaler 2. Խաբել. Հաւատացնել. պատրել. tromper. faire croire. accroire.

یوتقنمق { եութգունմագ [թ] 1. Կլլել. avaler 2. Համբերել. կրել. supporter.

یوتمق { եութմագ [թ] 1. Կլլել. avaler 2. Հաւատալ. croire 3. Համբերել, կրել. supporter.

یوتوم { եութում [թ] Ումպ. gorgée.

یوجلتمك { եիւճելթմէք [թ] Բարձրացնել. élever. hausser.

یوجلمك { եիւճելմէք [թ] Բարձրանալ. s'élever.

یوجه { եիւճէ [թ] Բարձր. haut, élevé: —لك բարձրութիւն. élévation.

یوخسول { եօխսուլ [թ] Չքաւոր, աղքատ. indigent, pauvre: —لق չքաւորութիւն. indigence.

یوخسه { եօխսա [թ] Տե՛ս. voir یوقسه.

یورت { եուրթ կամ یورد [թ] 1. Հայրենիք. patrie 2. Կալուած. immeuble: —لق երկիր, գետին, կալուած. terre, biens fonds.

یوردام { եօրդամ [թ] 1. Դիւրաշարժութիւն. agilité 2. Կարգ. ordre.

یورطی { եօրդու [պ] Տօն. fête.

یورغان { եօրղան [թ] Վերմակ, օթոց ան-

վարմակ. couverture de lit: ـجی — ծածկոցագործ couverturier

يورغون { եօրղուն [թ] Յոգ-նած, խոնջ. fatigué, las: ـلق — յոգնութիւն fatigue. ـلق آلمق — հանգչիլ. հանգստանալ. se reposer.

يورغه { եօրղա [թ] 1. Ըն-թացող ընթացք. trot 2. Ընթացող ընթացող. trotteur: ـلق — սուրալ. trotter

يورك { եէ-րէկ [թ] 1. Սիրտ. cœur 2. Գութ. pitié 3. Քաջութիւն, ոգի. courage 4. Փափաք. désir 5. Միտք, Հոգի. âme :

Ասաց. قرەسی — մեղք. péché. سز — թուլամորթ. lâche. երկչոտ. timide. توکتك — Հո-գալ. se soucier. ـلی — սրտա-ւոր, քաջ. courageux. ողոր-մած. charitable. ویرمك — խրախուսել. donner du cœur. آچمق — սիրտը սփոփել, զբօ-սեցնել. dilater le cœur. يوقه ـی — խիստ զգայուն. très sensible. باغلامق — կապուիլ. s'attacher. — قيلق — սրտաբեկիլ. se désap-pointer. بیوك ـی — Հպարտ. orgueilleux. قوپمق — սրտա-թափ, սրտապատառ լինել. être consterné, épouvanté. — ځرپنتی — սրտատրոփ լինել. avoir le cœur tremblant pour. — اوینامق — սիրտ բաբախել palpiter — طاش ـلی — քարասիրտ. cruel.

يوركلندرمك { եէ-րէքլէնտիրմէ-մէք [թ] Քաջա-լերել, սրտապնդել. encou-rager. donner du cœur.

يوركلنمك { եէ-րէքլէնմէք [թ] Առիւծանալ. s'a-nimer.

يورلق { եօրուլմաք [թ] Յոգ-նիլ. se fatiguer.

يورمق { եօրմաք [թ] 1. Յոգ-նեցնել. fatiguer 2. Գուշակել. prévoir, de-viner: آغز — խօսիլ. parler.

يوروتمك { եէ-րիւ-թմէք [թ] Քա-լեցնել faire mar-cher: فائض — շահ քանեցնել faire courir l'intérêt.

يوروك { եէ-րիւ-ք [թ] 1. Լաւ ընթացող. qui marche bien 2. Երագ ընթացող. qui marche vite 3. Թափառական. nomade.

يورومك { եէ-րիւ-մէք [թ] 1. Քալել, գնալ. marcher. aller en avant 2. Խոյանալ. s'élancer: آلوب — ձգել երթալ. s'en aller.

يورونمك { եէ-րիւ-նմէք [թ] Քալել marcher

يورويش { եէ-րիւ-եիշ [թ] 1. Քալուածք, գը-

նացք. marche, allure 2. Յարձակում. assaut : ا — յարձակիլ. assaillir.

یورگك } եէօրիւմէք [թ] Տե՛ս voir یوروملك.

یوز } եիւզ [թ] 1. Հարիւր. cent 2. Երես, դէմք visage, figure, face 3. Մակերեւոյթ. surface 4. Երես (պատսպարան). endroit 5. Առաջակողմ. façade 6. Պատճառ. motif 7. Ազատութիւն, համարձակութիւն. liberté, permission: Առաջ. بر اوده — մէկ առ հարիւր. un pour cent. لرجه — հարիւրներով. par centaines. ــر — հարիւրական. cent à chacun. ویرمك ٬ بولق — կարի թէ համարձակիլ. prendre trop de liberté. լրբանալ. prendre un air insolent. دن— دوشمك աչքէ ելնել, շնորհազուրկ լինել. être disgrâcié ه— — երես առ երես. face à face. اوستنه براقق — լքանել. abandonner. ﻪ— نه ի՞նչ երեսով. de quel front? دن— نه ի՞նչ տեսակէտով. de quel point de vue? — ویرمك զեղծուցանել, երես տալ. gâter. كوز او — պատկառանքը վերցնել. perdre toute pudeur. آلق — երես առնել. être gâté. يه— آشاغی آلق սաստել. réprimander. قره — պղծել. déshonneur. پك ی— աներես. hardi. باقلاز ينه— կարի գեղեցիկ կամ տգեղ. très belle ou laide. كوروی — երեսառնէ. fiançailles: صوراتمز — անամօթ. éhonté. سزلك— լրբութիւն. insolence. لو— ایكی երկու երեսնէ. à double face. կեղծաւոր. hypocrite. — كولر խնդումերես, խնդամիտ. joyeux, gai. ه— كولك մարդահաճել. flatter. اصمق — ٬ آكشيتمك — խոժոռել. bouder, faire la mine. دن— بر هیچ բնաւին. point. ی— بر شیئك ایچ խնդրոյ մը հիմը le fond d'une affaire. ه— كلك մէկու մը յանցանքը երեսին տալ. reprocher à quelqu'un sa faute.

یوز } եուզ [պ] Յովազ. panthère.

یوزباشی } եիւզպաշը [թ] Հարիւրապետ. capitaine: لق— հարիւրապետութիւն. charge ou grade de capitaine.

یوزدرمك } եիւզտիւրմէք [թ] 1. Լողացնել.

faire nager 2. Զուրը լե-ցնել. faire flotter 3. Մորթը քերթել տալ. faire écorcher.

یوزکج { եիւզկէճ [ք] 1. Լողակ. nageant 2. Ջրի վրայ կեցող. flottant.

یوزلشدرمك { եիւզլէշտիրմէք [ք] Երես առ-երես բերել. confronter.

یوزلشمك { եիւզլէշմէք [ք] Երես երեսի գալ se confronter.

یوزلك { եիւզլիւք [ք] Հա-րիւրեակ. qui vaut cent. composé de cent.

یوزمك { եիւզմէք [ք] 1. Լողալ. nager 2. Ջրի վրայ կենալ. flotter 3. Մորթը հանել. écorcher.

یوزمه { եիւզմէ [ք] 1. Լո-ղալ. nage 2. Կոր-զուած մորթոյ. écorchement.

یوزنجی { եիւզիւնճի [ք] Հա-րիւրերորդ. cen-tième.

یوزك، یوزوك { եիւզիւք [ք] Մատանի. bague, anneau.

یوسف { եուսուֆ [ա] Յով-սէփ. Joseph.

یوصمه { եօսմա [ք] Շնորհա-զեղ. վայելչագեղ. joli et gracieux.

یوصون { եօսուն [ք] 1. Մամուռ mousse 2. Ջրոսպ. lentille d'eau : باغلامق — ، —لانق Մամռա-պատիլ se couvrir de mousse لو — Մամռապատ. moussu.

یوغ { եօղ [ք] Տե՛ս voir یوق.

یوغرمق { եօղուրմագ [ք] Շաղ-ախել. pétrir.

یوغورت { եօղուրթ [ք] Մա-ծուն. lait cail-lé : جی — Մածնու ծախող. qui vend du lait caillé.

یوغورمق { եօղուրմագ [ք] Շաղ-ախել. pétrir.

یوغون { եօղուն [ք] 1. Հաստ, թանձր. gros, é-pais 2. Կոշտ. grossier.

یوف { եուֆ [ք] Զուր, փուճ vain, en rien: — او Փճանալ, ոչնչանալ. être réduit en rien. ۱ — Փճա-ցնել. réduire en rien. — کا Վա՜յ քեզ. fi de toi به — ի զուր. en vain.

یوفقه { եուֆքա [ք] 1. Բա-րակ, նուրբ. mince 2. Փափուկ. délicat 3. Թերթ հասարակայ. du feuilleté

یوق { եօք [ք] 1. Ոչնչու-թիւն. néant 2. Ո-չնչացեալ. anéanti 3. Ոչ. non: Այոյ. در — Չկայ. il n'y a pas. — وار Հազիւ. à peine. ۱ — Ոչնչացնել. ané-

antir. او — ոչնչանալ. s'anéantir. — نه وار نه ի՞նչ լուր. quelle nouvelle! ... یوغم ի... չկամ. je n'y suis pas

یوقاری { եօգարը [ի] 1. Վեր. à haut 2. Վերնակողմ. le haut 3. Վերին. supérieur: — آشاغی աւելի կամ պակաս. plus ou moins.

یوقسول { եօգսուլ [ի] Տե՛ս voir یوخسول.

یوقسه { եօգսա [ի] Այլապէս. autrement.

یوقش { եօգուշ [ի] Տե՛ս voir یوقوش.

یوقلامق { եօգլամագ [ի] 1. Ձեռօք զննել. palper, tâter 2. Զննել. examiner 3. Խուզարկել. Հետազօտել. faire des recherches. fouiller 4. Ի զննին շրջել. inspecter 5. Զօրահանդէս ընել. passer en revue.

یوقلامه { եօգլամա [ի] 1. Զննութիւն. examen 2. Խուզարկութիւն. recherche 3. Զօրահանդէս. revue des troupes: — جی զննող, հետազօտիչ inspecteur

یوقلق { եօգլըգ [ի] Չգոյութ. non existence.

یوقوش { եօգուշ [ի] 1. Զառ ի վեր. montée. 2. Զառ ի վայր. զառ. descente. pente — آشاغی یوقاری.

یوك { եիւք [ի] 1. Բեռ. fardeau, charge 2. Հարիւր հազար դահեկան. somme de cent mille piastres 3. Պահարան. armoire: — ی یوکلنش հարստացած. enrichi. اورمق — բեռցնել. charger. او — մէկու մը ծանրութիւն ալ. être charge à qn.

یوك { եիւն [ի] 1. Բուրդ, ասր. laine 2. Բրդեայ. de laine.

یوكسك { եիւքսէք [ի] 1. Բարձր. haut, élevé 2. Երևելի. éminent.

یوكسكلك { եիւքսէքլիք [ի] Բարձրութիւն. hauteur, élévation.

یوكسلمك { եիւքսէլմէք [ի] Բարձրանալ. վերանալ. se hausser, s'élever.

یوكسوك { եիւքսիւք [ի] Մատնոց. dé.

یوكلتمك { եիւքլէթմէք / یوكلمك { եիւքլէմէք } [ի] Բեռցնել. charger.

یوكلنمك { եիւքլէնմէք [ի] Բեռնաւորիլ. être chargé.

یول { եօլ [ի] 1. Ճանապարհ, ճամբայ, ուղի

chemin, voie, route 2. Ե-ղանակ, ձև, կերպ. manière, façon 3. Միջոց. moyen, expédient 4. Սովորութ, օրէնք. usage, règle: Աստ. تيمور ى— երկաթուղի. chemin de fer. نه — ի սէր. pour l'amour. يله — բստ պատշաճի. comme il faut. تذكرهسى — անցագիր. passeport. — ويرمك արձակել, ճամբել. congédier, remercier, mettre à la porte. տեղի տալ. se ranger. ه — دوشمك ، چيقمق ه — ճամբայ ելնել. se mettre en route. كسمك — յաւզկահա-րութիւն ընել. brigander. ى — خرسز գողուղի. faux-fuyant. — قاچامق խուսափանք subterfuge. ى شاشمق — ճամբան շուարիլ. se tromper de chemin. آلمق — յառա-ջանալ. avancer. ه كلمك — կարգի մտնել. se mettre en ordre. دن چيقمق — մոլորիլ. s'égarer.

يولار { եօլար [ի] Պախուրցք licou.

يولاف { եօլաֆ [ի] Վարսակ. avoine.

يولجى { եօլճը [ի] Ճամբորդ, ուղևոր. voyageur, passager: لق — ճամբորդութիւն. voyage.

يولداش { եօլտաշ [ի] Ուղեկից. compagnon de voyage: لق — ուղեկցութի. compagnie de voyage.

يولسز { եօլսըզ [ի] 1. Ան-կարգ. déréglé 2. Անպատշաճ. inconvenant: لق — անկարգութիւն, անպատեհութիւն. désordre.

يوللامق { եօլլամագ [ի] Ղրկել, յղել. envoyer, expédier.

يوللو { եօլլու يوللى եօլլը [ի] 1. Կանոնաւոր. en règle 2. Կերպով, ձևով. en forme de. يولنجه — բստ պատշաճի convenablement.

يولمق { եօլմագ [ի] Յօլել, փետտել. arracher.

يولوق { եօլուգ [ի] փետ-տած. épilé.

يوم { եէվմ [ա] Օր. jour [եէ. ايام]. Աստ. — السؤال ، الحساب — յարու-թեան օր. jour du dernier jugement.

يوما { եէվմէն [ա] فيوماً — եէվմէն ֆի եէվմէն. Օր ըստ օրէ. de jour en jour. من الايام — եէվմէն մինէլ էյյամ. Ոչ է օր մը. un certain jour

يوماق { եումագ [ի] կծիկ. peleton: لق — կը-

ծիկ ընել . peloter.

یومرو { եումրու، یومری եումրի [բ] Ուռուցիկ. enflé

یومروجق { եումրուճագ [բ] Ժանտախտ. peste [illegible].

یومروق { եումրուգ [բ] Կռուփ. poing.

یومروقلامق { եումրուգլամագ [բ] Կռփել, կռփահարել. donner des coups de poing.

یومرولمق { եումրուլմագ [բ] Գնդաձև ուռել. s'enfler en forme de boule.

یومشاق եումշագ, یومشامق եումշամագ } Տե՛ս voir یوشاق ، یومشامق .

یومق { եումագ [բ] Լուալ. laver.

یومق { եումմագ [բ] Գոցել. fermer.

یومورطلامق یومورطه } Տե՛ս voir یمورطلامق ، یمورطه .

یومی { եէվմի [ա] 1. Օրական. journalier 2. Օրը, օրական. par jour.

یومیه { եէվմիյէ* [ա] 1. Օրական. journalier 2. Առօրեայ. journée.

یونان { եունան [ա] Յունաստան. Grèce: ـیه յունարէն. langue grecque.

ـلو Հելլենացի. hellène.

یونانستان { եունանիստան [ա] Յունաստան. Grèce.

یونانی { եունանի [ա] 1. Հելլենական. hellénique [յգ. یونانیه] 2. Հելլենացի. hellène [յգ. یونانیان].

یونجه { եօնճա [բ] Առուոյտ. trèfle.

یوند { եօնդ [բ] Զամբիկ. jument.

یونده { եօնտա [բ] Թռչնոյ փետուր. plume d'oiseau.

یونس { եունուս [ա] Յովնան. Jonas: بالغی — դելֆին, դլֆին. dauphin.

یونغه { եօնղա [բ] Տաշեղ. copeau.

یونمق { եօնմագ [բ] 1. Տաշել. tailler 2. եունմագ. Լուացուիլ. être lavé.

یونمه { եօնմա [բ] Տաշած. taillé.

یووا، یووه { եուվա [բ] Տե՛ս voir یوا .

یوها { եուհա [բ] Հա՜յ, հա՛յ (ծաղրական աղաղակ). huée.

یهود { եէհուտ [ա] Հրէայք. les Juifs: ـستان Հրէաստան. Judée.

یهودی { եէհուտի [ա] Հրէայ. Juif: ـجه Հրէարէն. hébreu.

ییقامق { եըգամագ [Բ] Լուալ. laver.

ییقانمق { եըգանմագ [Բ] Լուացուիլ. se laver

ییقلمق ، ییقمق { Տե՛ս. voir ییقلق ، ییقمق .

ییل { եըլ [Բ] Տարի. an, année: — باشی տարեգլուխ. premier jour de l'année.

ییلانجق ، ییلان { Տե՛ս. voir ییلانجق ، ییلان .

ییلمق ، ییلدرمق { Տե՛ս. voir ییلق ، ییلدرمق .

ییلغین { եըլղըն [Բ] Վախցած. երկնչած qui nourrit de la crainte. effarouché

ییللامق { եըլլամագ [Բ] Տարիներ անցընել. passer des années.

ییللق { եըլլըգ [Բ] 1. Տարեկան. annuel 2. Տարեկան վարձք. solde annuelle.

ییللقجی { եըլլըգճը [Բ] Սպասաւոր, սպասուհի. domestique.

ییمك { եիմէք [Բ] Տե՛ս. voir یمك .

ییندی { եիյնտի ییق եիյնթի [Բ] Կերակուր. aliments, mets, repas.

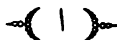
یینی { եէնի [Բ] Թեթեւ. léger.

ییو { եիւ [Բ] 1. Ծոփ. ourlet 2. Ակօս. rayon : لی — Ծոփուած. ourlé.

ییه‌جك { եիյէճէք [Բ] Ուտելիք, ուտելիք; կեր. aliment, nourriture.

ՎԵՐՋ

Օսմաներէնի մէջ ի զարդ եւ ի հաստատութիւն բանից յաճախ կը գործածուին զուտ Արաբերէն եւ Պարսկերէն ապացուածներ յորոց ամենահանրականր եւ նշանաւոր ե- ղածներն յօգնուս ընթերցողաց տառացի կը նշանակեմք ։



ابقاكم الله [—] Էպգաքիւմուլլահ. Աստուած զձեզ մնա-ցական ընէ ։

اتق شر من احسنت اليه [—] Իթթագը շէրրէ մէն ահսէնթէ իլէյհ. Զգուշացի՛ր այն անձին չարիքէն՝ որու բարիք ըրած ես.

اثنان لا يشبعان طالب علم و طالب مال [—] Իսնանի լա եէշպաանի, թալիպու 'իլմին վէ թալիպու մալ. Ուսման փափաքողը և հարստու-թեան ցանկացողը՝ երկուքն ալ չեն կշտանար.

اجل المكارم اجتناب المحارم [—] Էճէլլիւլ մէքարիմ, իճթինապիւլ մէհարիմ. Ազնուութեանց ամենէն վսեմը՝ արգելեալներէ խոր-շիլն է ։

اجل النوال ما وصل اليك قبل السؤال [—] Էճէլլիւն նէվալ մա վէ-սալէ իլէյքէ գապլէս սուալ. Շնորհաց վսեմագոյնը այն է՝ որ քեզ կը հասնի խնդրելէ առաջ ։

احب الشئ الى الانسان مامنع [—] Էհապպիւշ շէյ'ի իլէլ ինսանի մա մունի'ա. Մարդուս ամենէն սիրելի բանն է այն՝ որ արգիլեալ է ։

اختر ما شئت [—] Իխթէր մա շի'թէ. Ընտրէ՛ զորն որ կամիս ։

ادام الله اقباله [—] Էտամէլլահու իգպալէհու. Աստուած ա-նոր բարեբաղդութիւնը տեւական ընէ ։

اذا رأيت اثيماً كن ساتراً و حليماً [—] Իզա րէէյթէ էսիմէն քուն սաթիրէն վէ հալիմէն. Երբ մեղանչող մը տեսնես, աչք գոցէ և հեզ եղիր ։

اذكروا موتاكم بالخير [Ա.] Ուզքուրու մեվթաքում պիլ խայրի. Ձեր ննջեցեալները բարիօք յիշատակեցէք (այսինքն մեռելոց վրայ գէշ մի խօսիք)։

ارجعى الى ربك [Ա.] Իրճաի իլա Րապպիքի. Քու Տիրոջդ վերադարձիր.

[Ա.] اری الموت يختار الكرام . كانه لاهل المعالى و المكارم عاشق Էրէ-լ մէվթէ եախթար-ուլ քիրամա. քեէննէհու լի էհլի-լ մէալի վէլ մէ- քարիմի ‘աշըգ. Ես կը տեսնեմ որ մահը ընտրեալները կ'ընտրէ. կարծես թէ փառաց և բարեմասնութեանց տէր եղողներուն սիրահար է։

آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرفست . با دوستان تلطف با دشمنان مدارا [Պ.] Աասիշի տու կիթի թէֆսիր ին տու հարֆէսթ. պա տուսթան թէ- լաթթուֆ, պա տուշմընան մուտարա. Երկու աշխարհի (այսինքն աստի և անդի կենաց) անդորրութիւնը՝ այս երկու խօսքի մէջ կը կայանայ. Բարեկամաց հանդէպ քաղցրութիւն ցոյց տալ, իսկ թշնամեաց երեսպաշտութիւն ընել։

أعدى عدوك نفسك التى بين جنبيك [Ա.] ‘Աատա ‘ատուվվիքէ նէֆ- սուքէլ լէթի պէյնէ ճէնպէյքէ. Քու ամենաոխերիմ թշնամիդ՝ քու հոգիդ (այսինքն ցանկութիւնդ) է որ, երկու կողերուդ մէջն է։

اعذبه اكذبه [Ա.] ‘Աազպուհու էքզէպուհու. Բանաստեղծու- թեան ամենէն անոյշը ամենէն ստայօդն է։

أعوذ بالله [Ա.] Է‘ուզու պիլլահ. Առ Աստուած կ'ապաստանիմ։

آفة العلم النسيان [Ա.] Աաֆէթուլ իլմի-ննիսեան. Գիտութեան կրելիք փորձանքը մոռացումն է։

الاقارب كالعقارب [Ա.] Էլ էգարիպու քէլ ‘աքարիպ. Ազգականները կարիճներու պէս են։

الامور الكبار تنال بالهمم الكبار [Ա.] Էլ ումուր-ուլ քիպար թու- նալու պիլ հիմէմիլ քիպար. Մեծ գործերը մեծ ջանքերով կը պսակուին։

الامور مرهونة باوقاتها [Ա.] Էլ ումուր մէրհունէթուն պի էվգա- թիհա. Գործերը՝ իրենց սահմանեալ ժամանակին կապուած են։

الانتظار اشد من النار [—] ել ինթիզար աշադդու մին ել նար. Սպասելը հուրէն աւելի սաստիկ է։

الانسان مركب من النسيان [—] ել ինսան մուրեքքեբ մին ել նիսեան. Այս խօսքը երկու կերպով կը թարգմանուի. մէկ՝ انسان բառը نسيان է բաղկացեալ է. երկրորդը՝ մարդս մոռացմամբ բաղադրեալ է։

الانصاف نصف الدين [—] ել ինսաֆ նըսֆ էտ դին. Արդարամտութիւնը հաւատոյ կէսն է։

التقدير لايتغير [—] էթ թագտիր լա եթեղայյեր. Նախասահմանութիւնը անփոփոխ է։

التقدير من الله و التدبير من الانسان [—] էթ թագտիր մին ալլահ ու էթ թէտպիր մին էլ ինսան. Նախասահմանութիւնը Աստուծմէ է, իսկ հնարքը մարդուցմէ. l'homme propose Dieu dispose.

الجنس يميل الى جنسه [—] ել ճինս եմիլ իլա ճինսիհի. Նման զնման իւր սիրէ։

الحركة بركة [—] ել հարեքէ պէրէքէ. Շարժումն օրհնութիւն է

الحق يعلو و لايعلى عليه [—] ել հագգու յա՛լու վէ լա յու՛լա ա՛լէյհ. Իրաւունքը կամ ճշմարտութիւնը կը բարձրանայ, իւր վրայ ոչինչ կարելի է բարձրացնել այնպէս զայն ընկճել։

الحكم لله [—] ել հիւքմ լիլլահ. Կամքը Տեառն է։

الحكم لمن غلب [—] ել հիւքմ լիմէն ղալեբ. Իրաւունքը հզօրագունինն է։

الحمد لله الذى وفقنى باعتاق الرقاب [—] ել համտու լիլլահ էլլէզի վեֆֆեգանի պի իթագ էր րիգապ. Գոհութիւն Աստուծոյ որ զմեզ յաջողեցուց գերիները ազատելու։

الحياء يمنع الرزق [—] ել հայա յէմնա՛ու էր րըզգ. Ամչկոտութիւնը մարդուս ապրուստին արգելք է։

الخائن خائف [—] ել խային խայիֆ. Չարագործը երկչոտ կ'ըլլայ։ Գող սիրտը դող։

الخمر مصباح السرور ولكن مفتاح الشرور [=] Էլ խամրու միսպահ ուս-սուրուր, վէ լաքիննէ միֆթահ ուշ-շուրուր. Գինին ուրախութեան ճրագն է բայց չարեաց ալ բանալին է։

الدال على الخير كفاعله [=] Էտ-տալլու ալէլ խայրի քէ ֆա՛իլիհի. Բարիքի մը առաջնորդ հանդիսացողը՝ նման է զայն գործողին։

الرأى قبل شجاعة الشجعان [=] Էր րէյու գապլա շէճա՛աթիշ շուճ՛ան. Խորհուրդը քաջերուն քաջութենէն առաջ է։

الرفيق ثم الطريق [=] Էր րէֆիգ թումմէթ թարիգ. Նախ ընկեր պէտք է յետոյ ճամբայ ելնել։

الزياده يدل على معنى [=] Էզ զիյատէթու յէտուլլու ալա մա՛նա. Յաւելումը իմաստին վրայ յաւելում մը կ'ընէ։

السر اذا جاوز الاثنين فشاع [=] Էս սըռռու իզա ճավէզէլ իսնէյն ֆէ շա՛ա. Գաղտնիք մը երբ երկուքէն անցնի ալ ևս կը տարածուի։

السلطان ظل الله يأوى اليه كل المظلومين [=] Էս սուլթան զըլլուլլահ յէ՛վի իլէյհի քուլլուլ մազլումին. Թագաւորը Աստուծոյ ստուերն է. առ այն կ'ապաստանին ամենայն կեղեքեալք։

الشق قد يسعد [=] Էշ շագգու գատ յուս՛ատ. Անզգամները մերթ երջանիկ կ'ըլլան։

الصبر مفتاح الفرج [=] Էս սաբրու միֆթահուլ ֆէրէճ. Համբերութիւնը ազատութեան բանալին է։

الضدان لايجتمعان [=] Էտ տըտտան լա եճթէմի՛ան. Երկու հակառակ բաներ չեն մէկտեղիր։

الضرورات تبيح المحذورات [=] Էտ տարուրատ թուպիհուլ մահզուրաթ. Հարկ լուծէ զօրէնս։

الطبع مكتسب من كل المصحوب [=] Էթ թապ՛ու մուքթէսէպուն մին քուլլիլ մասհուպ. Բնութիւնը ամէն տեսակ ընկերէ կ'առնուի

الظاهر عنوان الباطن [=] Էզ զահիրու ունվանուլ պաթին. Արտաքին երեւոյթը ներքինին պատկերն է։

العادة طبيعة ثانيه [ա] եւ 'ադէթիւ թապիհ'աթուն սանիյէ. Սովորութիւնը երկրորդ բնութիւն է։

العجلة من الشيطان و التأنى من الرحمان [ա] եւ 'աճէլէթու մինէշ շէյթանի վէթ թէէննի մինէր ռահման. Շտապելը սատանայէն է, իսկ համբերութեամբ գործելը՝ Աստուծմէ։

المطالة ام الخبائث [ա] եւ 'ադալէ ումմուլ խապաիս. Անգործութիւնը՝ ամէն չարութեանց (մոլութեանց) մայրն է։

العفو زكوة الظفر [ա] եւ 'աֆվու զէքեաթուզ զաֆէր. Ներումը՝ յաղթութեան մի պարտաւորիչ ողորմութիւնն է։

العلم صيد و الكتابة قيد [ա] եւ 'իլմու սայտուն, վէլ քիթաբէթու գայտուն. Ուսնիլը՝ որսալ է, իսկ ուսածը գրի առնելը զայն կապել է։

العلم فى الصغر كالنقش فى الحجر [ա] եւ 'իլմու ֆիս սըղարի՝ քէն նաքշի ֆիլ հաճէր. Փոքր տարիքի մէջ ուսնիլը՝ քարի վրայ քանդակելու կը նմանի։

العهدة على الراوى [ա] եւ 'ուհտէթու 'ալէր րավի. Պատասխանատուութիւնը պատմողին վրայ է։

الغائب حجته معه [ա] եւ ղայիպու հուճճէթուհու մա'ահու. Բացակային փաստը իւր հետն է (այսինքն բացակային վրայ չէ վճռուիր, պէտք է դէմ առ դէմ դատել)։

الغريق يتشبث بحبال العنكبوت [ա] եւ ղարիգու յէթէշէպպէսու պիհիպալիլ 'անքէպութ. Ընկղմեալը սարդի թելերուն կը փաթթուի։ دكزه دوشن ييلانه صاريلور ։

الفرصة تمر مر السحاب [ա] եւ ֆուրսաթու թէմուրրու մէռռէս սէհապ. Առիթը ամպերու անցքին նման կը սահի կ'անցնի։

الفضل للمبتدى وان احسن المقتدى [ա] եւ ֆադլու լիլ մուպթէտի վէ ին ահսէնէլ մուգթէտի. Փառքը՝ նախապէս ձեռնարկողինն է, մինչև իսկ եթէ իւր հետևողի գործ լաւագոյն ալ լինի։

الفضل للمتقدم [ա] եւ ֆադլու լիլ մութէգատտիմ. Փառքը նախապէս ձեռնարկողինն է։

اطلب العلم ولو بالصين [–] [illegible]. Գիտութիւնը խնդրեցէք եթէ չինաց աշխարհի մէջ ալ ըլլայ։

الاول والآخر [–] [illegible]. Առաջինն և վերջին։

العفو من اخلاق الكرام [–] [illegible]. Ներողութիւնը ազնուականներու բնութիւնն է։

القريب من تقرب لا من تنسب [–] [illegible]. Ազգականը այն է՝ որ կը մերձենայ, և ոչ թէ այն՝ որ ազգական եմ կ'ըսէ։

القليل يدل على الكثير [–] [illegible]. Քիչէն շատ ալ կը հասկցուի։

القناعة كنز لايفنى [–] [illegible]. Գոհացողութիւնը անսպառ գանձ մ'է։

الكريم اذا وعد وفا [–] [illegible]. Ազնուականը երբ որ խոստանայ կը կատարէ։

الكلام اذا تكرر تقرر [–] [illegible] խօսք մը երբոր կրկնուի, մտաց մէջ կը հաստատուի։

اللهم [–] [illegible]. Ո՜վ Աստուած։

الماضى لايذكر [–] [illegible]. Անցեալը չի յիշուիր։

المجرمون يعرف بسيماهم [–] [illegible]. Յանցաւորները իրենց դէմքէն կը ճանչցուին. Յանցաւորներու դէմքը զիրենք կը մատնէ.

المرء باصغريه قلبه و لسانه [–] [illegible]. Մարդս իւր երկու փոքրագոյն գործարաններովը կը յարգուի. այն է իւր սրտովը ու լեզուովը։

المرء عدو لما جهل [–] [illegible]. Մարդս իւր չգիտցածին թշնամի է։

المرء فى زمن الا قبال كالشجرة و الناس بحولها مادامت الثمره [–] [illegible]. Մարդս յաջողութեան ատեն ծառի մը կը նմանի. մարդիկ նորա շուրջը են այնչափ ատեն որչափ տեւէ նորա պտուղը։

المراسلة نصف المواصلة [—] էլ մուրասէլէ նըսֆիւլ մուվասալէ. Թղթակցութիւնը կէս մը մէկտեղուիլ ըսել է ։

المشغول لايشغل [—] էլ մէշղուլու լա յուշղալ. Զբաղեալը չեն զբաղեցներ ։

النادر كالمعدوم [—] էն նադիրու քէլ մաաւդում. Հազուագիւտ բան մը բոլորովին չեղածի պէս կ'ըմբռնուի ։ Հազուագիւտ գրեթէ չգոյի պէս ։

الناس على دين ملوكهم [—] էննասու ալա տինի մուլուքիհիմ. Մարդիկ իրենց թագաւորներուն ճամբուն կը հետեւին ։

الناس موتى واهل العلم احياء [—] էն նասու մէվթա, վէ էհլիւլ իլմի ահեա. Մարդիկ մեռեալ են, իսկ գիտունները կենդանի ։

النجات فى الصدق [—] էննէճաթու ֆիս սըտգ. Փրկութիւնը՝ հաւատարմութեան՝ ճշմարտութեան մէջ է ։

النساء حبائل الشيطان [—] էն նիսաու հապաիլիւշ շէյթան. Կանայք սատանայի թակարդներն են ։

النظافة من الايمان [—] էննէզաֆէթու մինէլ իման. Մաքրութիւնը հաւատքէ կուգայ ։

النعم مجهولة اذا فقدت عرفت [—] էննիամու մէճհուլէթուն, իզա ֆուգիդէթ ուրիֆէթ. Բարեաց յարգը մարդ չգիտեր. երբ կորսնցնես յայնժամ կը գիտնաս ։

النفيس مايحب النفس [—] էննէֆիսու մա իւհիպպու ննէֆս. Գեղեցիկը այն է որ մարդուս հոգին կը սիրէ ։

الوكيل كالاصل [—] էլ վէքիլու քէլ ասլ. Փոխանորդ մը զինքը փոխանորդողին նոյնն է ։

الولد سر ابيه [—] էլ վէլէտու սըրրու էպիհի. Որդին իւր հօրը գաղտնիքն է. որդի հարազատ զնմանութիւն հօր իւր բերէ ։

الهدية قدر هاديها [—] էլ հէտիյյէթու գատրու հատիհա. Նուէրը նուիրատուին արժանիքը կը ներկայացնէ ։

الى ما شاء الله [—] իլա մա շաալլահ. Աստուծոյ կամեցածին չափ ։

الى يومنا هذا [—] իլա եէվմինա հազա. Մինչ ցայժմ ։

ان البلاء موكل بالمنطق [ա] ինն-էլ պէլա-ն մուվէքքէլ-ուն պիլ մանթըգ Խօսքը կամ լեզուն փորձանաց փոխանորդն է։

ان الجواد قد يعثر [ա] ինն-էլ ճէվատ գատ եա՛սուր. Քաջըն-թաց երիվարներն մերթ կը սահին կ'իյնան։

ان الله مع الصابرين [ա] ինն-ալ լահէ մա՛-աս սապիրին. Աստուած համբերողներու հետ է։

ان شاء الله [ա] ին շա ալլահ. Եթէ Աստուած կամենայ։ Շնորհիւն Աստուծոյ։ Կամօք Տեառն։

انا اليه راجعون [ա] ինն-ա իլէյհի րաճի՛-ուն. Մեք անդադարա-կայ՝ առ Աստուած պիտի փոխիմք.

انا لله وانا اليه راجعون [ա] ինն-ա լիլլահի վէ ինն-ա իլէյհի րաճի՛-ուն. Մեք Աստուծոյ եմք և առ Այն պիտի դառնամք։

انتهى [ա] ինթիհա. Վերջացաւ։ Վերջ։

[պ] آنرا كه بجاى تست هردم كرمى عذرش بنه اركند بعمرى ستمى ան րա քի պէ ճայի թուսթ հէր դէմ քէրէմի. ա՛զրէշ պէ-նէհ էր քունէտ պէ ա՛մրի սիթէմի. Այն որ ամեն ատեն քու վրայ շնորհ կը ձօնէ, ներէ անոր եթէ կենացդ մէջ քեզի [illegible] մը ընէ։

انطق من لسان الحال [ա] ինթագ-ա մին լիսան-իլ հալ. Վիճակը լեզուէ աւելի կը խօսի։

انما الاحسان الا بالتمام [ա] իննէմէլ իհսան իլլա պիթ-թէմամ. Շնորհ մը անթերի ըլլալու է։

[պ] اول انديشه و انكهى كفتار էվվէլ էնտիշէ վէ անքէհի կիւֆթար. Նախ մտածել և ապա խօսիլ։

اول الغضب جنون و آخره ندم [ա] էվվէլ-իւլ ղազապ ճիւնուն վէ ախիրիւհու նէտէմ. Բարկութեան սկիզբը յիմարութիւն է, իսկ վերջը զղջում։

ﺍ

اولياى تحت قبابى لايعرفهم غيرى [ա] էվլիյայի թահթ-ը ղապայի լա յա՛րիֆուհում ղայրի. [illegible] (երկնից) կամարներու ներքեն են. բայց ինձմէ ոչ ոք զանոնք կը ճանաչէ։

[illegible] وسهلا ومرحبا [illegible] [ա] [illegible] Բարի եկաք [illegible]

[illegible]

اهله فى محله [ա] Էհլիհի ֆի մահալլիհի. Արժանաւորը իւր տեղը կը վայլէ։

این المفر [ա] Էյնէլ մէֆէրր. Ո՞ւր է փախչելու տեղը։

این نیز بکزرد [պ] Ին նիզ պիկիւզէրէտ. Այս ալ կ'անցնի։

ب

بارك الله [ա] Պարէքէալլահ. Աստուած օրհնէ։

باق اطلب توجهكم [ա] Պաքը ուտլուպ թէվէճճիւհէքիւմ. Ի վերջ բանիս կը խնդրեմ ձեր համակրութիւնը։

باق فى التلاق [ա] Պաքը ֆիթ թէլաքը. Մնացեալը տեսնուած ատեններս։ Յաւելութիւն։

باى حكمة كان [ա] Պի էյյի հիքմէթին քեան. Չգիտեմ ինչ պատճառաւ։

بعد اداء ما وجب علينا [ա] Պա'տէ էտա մա վէճէպէ 'ալէյնա. Մեր վրայ հարկ եղածը կատարելէ յետոյ։

بعد الدار كبعد النسب [ա] Պու'տուտ տարը քէպու'տին նէսէպ. Տունով հեռի ըլլալը ազգականութեամբ հեռի ըլլալու պէս է։

بعد اللتيا و التى [ա] Պա'տէլ լիթթէյյա վէլլէթի. Մեծ ու փոքր աղէտներէ յետոյ։

بعد خراب البصره [ա] Պա'տէ խարապը'լ Պասրա. Պասրայի կործանումէն յետոյ։ Այսինքն բանը բանէ անցնելէ յետոյ։

بعد وفاتهم [ա] Պա'տէ վէֆաթիհիմ. Իրենց վախճանելէն վերջը

[illegible] [ա] [illegible] Պարձեալ նոյն նշանակութեամբ է։

[illegible] [ա] [illegible] մէջ [illegible]։

[illegible]

ت

[illegible] [ա] [illegible]

[illegible] [պ] [illegible] իրագէն գեղթափ բերուի, օձէն խայթեալը ապաքին կը մեռնի։

تجرى الرياح بما لا تشتهى السفن [ա] [illegible] Թէշթէհի էս սուֆուն. Հողմերը մերթ նաւուց աննպաստ կը փչեն։

تحريراً فى اليوم السابع و العشرين من شهر ربيع الاول لسنة سبع وتسعين و مأتين والف [ա] Թահրիրէն ֆիլ եէվմիս սապի' վէլ 'իշրին մին շէհրի Րէպի'իւլ էվվէլ, լի սէնէթին սէպ'ին վէ թիս'ին վէ միէթէյն վէ էլֆ. Գրուեցաւ 1297 տարւոյն Րեպի իւլ էվվէլ ամսուն 27րդ օրը։

تعلموا لكى تعلموا [ա] Թէ'ալլէմու լիքէյ թա'ալլէմու. Սովրեցէք որպէս զի սովրեցնէք ։

تم بالخير [ա] Թէմմէ պիլ խայր. Բարեօք աւարտեցաւ ։

توكلت على الله [ա] Թէվէքքէլթու 'ալէլ լահ. Աստուծոյ ապաւինեցայ. Ապաւէն իմ Տէր ։

تهادوا تحابوا [ա] Թէհատու թէհապպու. Իրարու նուէր ըրէ՛ք որպէս զի զիրար սիրէք ։



جالسوا الكبراء و خالطوا الحكماء [ա] Ճալիսուլ քիւպէրա, վէ խալիթուլ հուքէմա. Մեծամեծներու հետ բազմեցէ՛ք և իմաստնոց հետ տեսնուեցէք ։

جراحات السنان لها الالتيام . ولايلتام ما جرح اللسان [ա] Ճիրահաթիւս սինանի լէհէլ իլթիյամ. վէ լա եէլթէիմու մա ճէրէհէլ լիսան. Նիզակի վէրքերն կը բուժին, այլ սակայն լեզուի վէրքը չի բուժիր ։

جز آشنا بسينهٔ من سنك كس نزد [պ] Ճիւզ աշինա պի սինէ մին սէնէք քէս նէզդ. Զիս քարկոծողները սոսկ ծանօթներս էին ։

جل و علا [ա] Ճէլլէ վէ 'ալա. Վսեմ և բարձր ։



حرره [ա] Հարրէրէհու. Զայս գրեց ։

حسبنا الله وكفى [ա] Հասպունալլահու վէ քէֆա. Աստուծոյ կ'ապաւինիմք և Նա միայն բաւ է մեզ ։

حسنت نبات الارض من كرم البذر [ա] Հասունէթ նէպաթիւլ արզի մին քէրէմիլ պէզր. Եթէ սերմը ընտիր է, երկրին բոյսն ալ ընտիր է ։

حفظنا الله [ա] Հաֆիզանալլահ . Աստուած պահէ զմեզ . Աստուած մի արասցէ ։

(خ)

خون بیکناهان نخسبد [ղ] խունի պիկիւնահան նէխուսպէտ. Անմեղներուն արիւնը չի քնանար:

خير الامور اوسطها [ա] խայրիւլ ումուրի էվսաթուհա. Գործոց լաւագոյնը միջակն է. Ամէն բանի միջակը լաւ է:

خير الطعام ما حضر խայրիւթթաամ մա հազար. Լաւագոյն կերակուրը պատրաստ եղածն է:

خير الكلام ما قل و دل [ա] խայրիւլ քէլամի մա քալլէ վէ դէլլ. Լաւագոյն խօսքը այն է որ սակաւ և իմաստալից է:

(د)

دام مجده [ա] դամէ մէճտուհու. Նորա փառքը տեւական լինի:

دنيا و مافيها [ա] դիւնեա վէ մա ֆիհա. Աշխարհ և իւր մէջ եղածները:

(ر)

رأس الحكمة مخافة الله [ա] րէ'սիւլ հիքմէթի մէխաֆէթուլլահ. Սկիզբն իմաստութեան երկիւղ Տեառն:

راشداً مهدياً [ա] րաշիդէն մէհդիյյէն. Աստուած բարի ճանապարհ տայ:

رب زارع لنفسه حاصده سواه [ա] րուպպէ զարի'ին լի նէֆսիհի հասիդուհու սիվահու. Յաճախ կը սերմանեն իրենց համար, բայց ուրիշները կը հնձեն:

ربما كان السكوت جواباً [ա] րուպպէմա քեանէս սուքութու ճէվապէն. Շատ անգամ լռութիւնը պատասխան է:

رحمة الله عليه [ա] րահմէթուլլահի 'ալէյհ. Աստուած ողորմի անոր հոգւոյն: عليها 'ալէյհա*. Անոր. عليهم 'ալէյհիմ. Անոնց.

رحمة الله عليهم اجمعين [ա] րահմէթուլլահի 'ալէյհիմ էճմա'ին. Աստուած ողորմի անոնց ամէնուն հոգւոյն:

رحمة واسعة [ա] րահմէթէն վասի'ա. Անսահման ողորմութեամբ

رحمهم الله [—] րահէմէհիւմուլլահ. Աստուած ողորմի անոնց :
رضى الله عنه [—] րատըյալլահու ՙանհ. Աստուած հաճի անկից

ز

زاد فى الطنبور نغمة اخرى [—] զատէ ֆիթ թանպուրի նաղմէթէն ուխրա. Կիթառի վրայ ուրիշ եղանակ մը սկսաւ :

زر غبا فتزداد حبا [—] զուր ղըպպէն ֆէ թէզտատ հուպպէն. Ուշ եկուր անուշ եկուր :

زيد علوه [—] զիտէ ՙուլուվվուհու. Նորա մեծութիւնը առաւել ըլլայ :

زيد قدرهم [—] զիտէ գատրուհում. Աստուած նոցա յարգը առաւել ընէ :

س

سبحان من تحير فى صنعه العقول ، سبحان من بقدرته يعجز الفحول [—] սուպհանէ մէն թէհայյէրէ ֆի սանՙիհիլ ՙուգուլ. սուպհանէ մէն պի գուտրէթիհի եուՙճիզուլ ֆուհուլ. Օրհնեալ է Այն՝ որոյ ստեղծագործութեանը վրայ կը հիանան միտքերը. Օրհնեալ է Այն՝ որոյ կարողութեանը վրայ ափիբերան կը մնան իմաստունք :

سبك من بلغك [—] սէպագէքէ մէն պէլլէղէքէ. Զքեզ թշնամանեց ով որ քեզ հաղորդեց. այսինքն բանսարկուին բանսարկութիւնը քեզ թշնամանք է :

سر بعد الطعام و لو كان خطوة [—] սիր պաՙտէթ թաՙամի վէ լէվ քանէ խաթվէթէն. Ճաշէ յետոյ պտըտէ գոնէ քայլ մը :

سرك من دمك [—] սըռռուքէ մին տէմիքէ. Քու գաղտնիքդ քու արիւնդ է. այսինքն եթէ գաղտնիքդ տաս քու արիւնդ տուած կ'ըլլաս :

سلامة الانسان فى حفظ اللسان [—] սէլամէթիւլ ինսան ֆի հըֆզիլ լիսան. Մարդուս խաղաղութիւնը՝ իւր լեզուն բռնելուն մէջ կը կայանայ :

سلّمه السلام [—] Սէլլէմէհիւս սէլամ. Աստուած պահէ զինքը։

سنة الوصل سنة سنة الهجر سنة [—] Սէնէթիւլ վասլի սէնէթէն, սէնէթիւլ հէճրի սէնէթիւն. Սիրելւոյ հետ ընկերակցութեան տարին մրափելու չափ կարճ, իսկ բաժանմանէ յետոյ մրափի չափ անցած ժամանակը տարւոյ չափ երկայն կը թուի։

(ش)

شرف المكان بالمكين [—] Շէրէֆիւլ մէքեան պիլ մէքին. Տեղւոյ մը փառքը անդ նստողէն կախում ունի։

شفاعتي لاهل الكبائر من امتي [—] Շէֆաաթի լի էհլիլ քէպաիրի մին իւմմէթի. Ես (Մուհամմէտ) պիտի բարեխօսեմ իմ ժողովուրդէս կարգի մեղաւոր եղողներուն։

شفيع المذنب اقراره [—] Շէֆի'իւլ մուզնիպի իգրարուհու. Յանցաւորին բարեխօսը իւր խոստովանութիւնն է։

(ص)

صاحب الحاجة اعمى [—] Սահիպիւլ հաճէթի ա'մա. Հարկին տէրը կոյր է, ինչ. մարդս աղէտից մէջ կը շուարի կը մնայ։

صلى الله عليه وسلم [—] Սալլալլահու 'ալէյհի վէ սէլլէմ. Աստուծոյ շնորհը և խաղաղութիւնը անոր վրայ ըլլայ։

(ض)

ضاعف الله اجره [—] Զա'աֆալլահու էճրէհու. Աստուած նորա վարձքը կրկնապատիկ ընէ։

(ط)

طاب ثراه [—] Թապէ սէրահ. Սուրբ ըլլայ նորա գերեզմանը։

طالباً لمرضاة الله تعالى [—] Թալիպէն լի մէրզաթիլլահի թէ'ալա. Բարձրեալն Աստուծոյ հաճութիւնը խնդրելով։

طعم الآلاء احلى من المن ' وهوامر من الآلاء عند المن [–] Թա'-մուլ-ալաէ ահլա մինէլ մէնն. Վէ հիւվէ էմառրու մինէլ-ալաէ 'ինտէլ մէնն. Բարեաց ճաշակը մանանայէն աւելի քաղցր է, այլ սակայն այս ծառին պտուղէն աւելի դառն կ'ըլլայ երբ այն բարեաց յանդիմանութիւն լինի ։

(ع)

عز من قنع ذل من طمع [–] 'Ազզէ մէն գանա'ա, զէլլէ մէն թա-մա'ա. Մեծ է այն որ գոհացող է, իսկ նուաստ է այն որ ագահ և ցանկացող է ։

عز نصره ضرب فى قسطنطنيه [–] 'Ազզէ նասրուհու տուրիպէ ֆի Գոստանտինիյէ. Մեծ է նորա (Աստուծոյ) օգնութիւնը. կոխուեցաւ Կ. Պոլսոյ մէջ ։

عز و جل [–] 'Ազզէ վէ ճէլլ. Հզօր և բարձր ։

عفا الله عما سلف [–] 'Աֆալլահու 'ամմա սէլէֆ. Աստուած ներէ ինչ որ յանցեալումն ըրած է ։

على مراتبهم [–] 'Ալա մէրաթիպիհիմ. Իրենց աստիճանին համեմատ ։

عليه السلام [–] 'Ալէյհիս սէլամ. Ողջոյն նմա ։

عن ظهر القلب [–] 'Ան զահրիլ գալպ. Գոց ։ ի մտի ։

عند الامتحان يكرم المرء اويهان [–] 'Ինտէլ իմթիհան եուքրէմուլ մէր'ու էվ եուհան. Քննութեան մէջ մարդս կամ կը մեծարուի և կամ կ'անարգուի ։

على كلا التقديرين [–] 'Ալա քիլէթ թագտիրէյն. Երկու են-թադրութեամբ. Երկու պարագայից մէջ ։

على ما هو المراد [–] 'Ալա մա հուվէլ մուրատ. Ըստ փափա-քեալ եղանակի ։

عليه الصلاة والسلام [–] 'Ալէյհիս սալաթու վէս սէլամ. Ող-ջոյն և օրհնութիւն ի վերայ նորա ։

(غ)

غفرله المولى [ա] Ղաֆէրէհու'լ մէվլա. Աստուած անոր ների.
لهما լէհումա. երկուքին.

غير از تسليم [պ] Ղայր էզ թէսլիմ. Վճարուածէն ի զատ ։

ف

فوق ما يتصور [ա] Ֆէվգ մա յէթէսավվէր. Երևակայութենէ վեր

فى اضيق الوقت يأتى الله بالفرج [ա] Ֆի էտայգըլ վագթի յէթի Ալլահու բիլ ֆէրէճ. Ամենանձուկ պարագայի մէջ Աստուած կու տայ փրկութիւն ։

[ա] فى الجبن عار وفى الاقبال مكرمه . والمرء بالجبن لاينجو من القدر ֆիլ ճուպնի ար վէ ֆիլ իգպալի մէքրամէ. Վէլ մէրու պիլճուպնի լա յէնճու մինէլ գադէրի. Երկչոտութիւնը ամօթ է, իսկ դիմագրաւելը փառք. Եւ մարդ վախնալով իւր ճակատագրէն չ'ազատիր ։

فى امان الله [ա] Ֆի էմանի լլահ. Մնայք խաղաղութեամբ. Աստուած պահէ ։

فنطظيه كثير فلوس ما فيش [ա] Ֆանթազիյէ քէթիր ֆուլուս մա ֆիշ. Յաւզում պաճուճանք՝ բայց չիք դրամ, այսինքն զարդ շատ ունի բայց դրամը դրամ չունի ։

ق

قال الله تعالى [ա] Գալէ Ալլահու թէալա. Բարձրեալն Աստուած ըսաւ ։

قدم الاهم الى المهم [ա] Գադդիմիլ էհէմմէ իլէլ մուհիմմ. Կարևորագոյնը կարևորէն կը նախադասուի ։

ك

كأن لم يكن [ա] Քէէն լէմ յէքուն. Իբր չեղեալ ։
كتبه [ա] Քէթէպէհու. Զայս գրեց ։

[պ] کرمداران عالمرا درم نیست • درمداران عالمرا کرم نیست
Քէրէմտարանը ալէմրա տիրէմ նիսթ . Տիրէմտարանը ալէմրա քէրէմ նիսթ
Աշխարհիս բարերարները դրամ չունին, դրամ ունեցողներն ալ բարերարութիւն չունին :

کل امر بوقته مرهون [ա] Քիւլլու էմրին պի վագթիհի մէրհուն . Ամէն գործ իւր ժամանակին կապուած է :

کل جهول عنود [ա] Քիւլլու ճէհուլին ‘անուտ . Ամէն տգէտ յամառ է :

کل شیء یرجع الی اصله [ա] Քիւլլու շէյ’ին յէրճի‘ու իլա ասլիհի. Ամէն նիւթ իւր սկզբնական տարրը կը փոխուի :

کل نفس ذائقة الموت [ա] Քիւլլու նէֆսին զայիգաթիւլ մէվթի . Ամէն որ մահ պիտի ճաշակէ :

کلکم راع کلکم مسؤل عن رعیته [ա] Քիւլլուքիւմ րա‘ին, Քիւլլուքիւմ մէսուլուն ‘ան րա‘իյյէթիհի . Դուք (թագաւորներ) ամէնքդ հովիւ էք , որով ամէնքդ պատասխանատու էք ձեր հօտէն :

کلم الناس علی قدر عقولهم [ա] Քէլլիմին նասէ ‘ալա գատրի ‘ուգուլիհիմ . Մարդկանց հետ խօսէ՛ իրենց հասկացողութեանը համեմատ :

کم من عالم یسکن بیتاً بالکرا . و جاهل له قصور و قری [ա] Քէմ մին ‘ալիմին յէսքունու պէյթէն պիլքիրա . Վէ ճահիլին լէհու գուսուրուն վէ գուրա. Քանի՛ քանի՛ գիտուններ կան որք վարձքով կը բնակին, իսկ տգէտներ որք ունին դղեակներ և գիւղեր.

کما تدین تدان [ա] Քէմա թէտինու թուտանու. Ինչ չափով որ չափես, նոյն չափով կը չափուիս :

کما هی حقها [ա] Քէմա հիյէ հագգուհա . Ըստ արժանւոյն :

کن فیکون [ա] Քուն ֆէ յէքուն. Եղիցի՛ և եղև :

کیف ما اتفق Քէյֆէ մէթթէֆէգ. کیف ما یرید Քէյֆէ մա յուրիտ. کیف ما یشا Քէյֆէ մա յէշա. [ա] Ըստ կամս. ըստ հաճոյս :



لا ادری قائله [ա] Լա էտրի գայիլէհու . Ըսողը չեմ գիտեր :

لا تشبيه ولا تمثيل [—] լա թէշպիհ վէ լա թէմսիլ. Չի նմանցնեմ

لا تنظر الى من قال بل انظر الى ما قال [—] լա թէնզուր իլա մէն գալ, պէլ ունզուր իլա մա գալ. Մի՛ նայիր խօսողին, նայէ՛ խօսածին.

لا حول ولا قوة الا با الله [—] լա հավլէ վէ լա գուվվէթէ իլլա պիլլահ. Չիք զօրութիւն և կարողութիւն այլ միայն յԱստուած.

لا راحة فى الدنيا [—] լա րահաթէ ֆիտ տունեա. Աշխարհիս մէջ հանգիստ չկայ.

لا كيد مثل كيد النساء [—] լա քէյտէ միսլէ քէյտին նիսաէ. Չկա՛յ դաւ մը կանանց դաւին նման.

لا يخطى [—] լա յուխտի. Անսխալ.

لا يمكن [—] լա յումքին. Կարելի չէ.

لا يموت [—] լա յէմութ. Անմահ.

لحب الله [—] լի հուպպիլլահ. Ի սէր Աստուծոյ.

لكل فرعون موسى [—] լի քիւլլի ֆիր'ավնին մուսա. Ամէն փարաւոնի Մովսէս կայ, այսինքն ամէն բռնաւորի դէմ մի տապալիչ և հալածիչ.

له ايضا [—] լէհու էյզան. Դարձեալ անորն է.

ليس لسلطان العلم زوال [—] լէյսէ լի սուլթանիլ իլմի զէվալ. Գիտութեան կայսեր այսինքն գիտունին կործանում չկայ.

ليس للانسان الا ما سعى [—] լէյսէ լիլ ինսանի իլլա մա սա'ա. Մարդուս համար չկայ այլ ինչ բայց եթէ աշխատութիւն.

م

ما توفيق الا با الله [—] մա թէվֆիքի իլլա պիլլահ. Յաջողութիւնը միմիայն Աստուծմէ կ'սպասեմ.

ما دامت الحيات [—] մա տամէթիլ հայաթ. Ցկեանս. ցմահ.

ما شاء الله [—] մա շա ալլահ. Տէրը կամեցաւ. Ի՜նչ գեղեցիկ է. կեցցե՛ս.

ما شاء الله كان [—] մա շա ալլահու քեան. Ինչ որ Տէրը կամենայ կ'ըլլայ. կամօք Տեառն եղև.

ماكان و ما يكون [ա] մա գեանէ վե մա եքիւն. Ինչ որ եղած է և կ'ըլլայ։

ما نحن فيه [ա] մա նահնու ֆիհ. Այն խնդիր որոյ վրայ կը խօսուի։ Խօսքի նիւթ։

ما وضع له [ա] մա վուզի'ա լեհ (ա.). Բանի մը նշանակած բանը. Բանի մը սահմանուած նպատակը. destination.

ما وقع [ա] մա վագա'. Ինչ որ տեղի ունեցաւ։

مرا بخير تو اميد نيست بارى شر مرسان [պ] մերա պե խայրը թու ումիտ նիսթ, պարի շեր մերեսան. Ես քեզմէ բարիք չեմ յուսար, գոնէ չարիք մի հասցներ։

مردی نه بقوتست و بشمشیرزنی . آنست که ظلمی بتوانی نکنی [պ] մերտի նէ պե գուվվեթ եսթ ու պե շեմշիր զենի. Անեսթ քի զուլմի պե թեվանի նեքենի. Արութիւնը՝ ոչ ուժով և ոչ ալ սրոյ հարուած տալով է. այն է թէ կրնաս չարիք հասցնել ու չես ըներ։

مضى ما مضى [ա] մազա մա մազա. Անցածը անցած է. Անցած գացած։

معده تهی تن درست ' کیسه تهی دین درست [պ] մի'տէ թիհի թեն տուրուսթ. քիսէ թիհի տին տուրուսթ. [առած] Երբ ստամոքսն է պարապ՝ մարմինն է առողջ, և երբ քսակն է պարապ՝ հաւատքն է ողջ։

من اختار العزلة فالعزله [ա] մէն իխթարէլ 'ուզլէ ֆիլ 'իզզէ լեհու. Ով որ առանձնութիւն կ'ընտրէ, յարգ ու պատիւ կը գտնէ։

من اوله الى اخره [ա] մին էվվելիհի իլա ախըրիհի. Սկիզբէն մինչև վերջը։

من تأنى نال ماتمنى [ա] մէն թեէննա նալէ մա թեմեննա. Ով որ համբերէ իր փափաքին կ'արժանանայ։

من جرب المجرب حلت به الندامه [ա] մէն ճերրեպել մուճերրեպ հալլեթ պիհին նետամէ. Ով որ փորձեալը փորձեց զղջաց։ Փորձեալը կրկին փորձելը յիմարութիւն է։

من جهز غازياً فقد غزا [ա] մէն ճեհհեզէ ղազիեն ֆեգատ ղազա. Ով որ կրօնի համար պատերազմող մը կը զինէ՝ կը հանդերձէ,

առուգիւ նա ալ ի սէր կրօնի պատերազմած կ'ըլլայ։

من حفر بئرا لاخیه فقد وقع فیه [ա] Մէն հաֆէրէ պիրէն լէ ախիհի ֆէգատ վէգա՛ա ֆիհի. Ով որ իւր եղբօրը համար հոր կը փորէ, առուգիւ ինք կիյնայ նորա մէջ։

من ذا الذی ماساء قط [ա] Մէն զալլէզի մա սաէ գատ. Ո՞վ է այն որ երբեք չի թերանար կամ չի սխալեր։

من صبر ظفر [ա] Մէն սապէրէ զաֆէրէ. Ով որ համբերէ կը յաղթէ։ Որ համբերէ խաղաղ նա կեցցէ։

من طلب شیئا و جد وجد [ա] Մէն տալէպէ շէյ'էն վէ ճէտտէ վէճէտէ. Ով որ բանի մը կը փափաքի ու ջան կը դնէ, զայն կը գտնայ։

من عرف نفسه فقد عرف ربه [ա] Մէն 'արէֆէ նէֆսէհու ֆէգատ 'արէֆէ րապպէհու. Ով որ ինքզինքը կը ճանչնայ, իւր Աստուածն ալ կը ճանչնայ։

من علمنی حرفا فقد صیرنی عبدا [ա] Մէն 'ալլէմէնի հարֆէն ֆէգատ սայյէրէնի 'ապտէն. Ով որ ինձ բառ (գիր, խօսք) մը ուսոյց, առուգիւ զիս իւր ծառայն ըրաւ։ Ինձ բառ մը ուսուցանողին ծառայն կ'ըլլամ։

من نقل الیك فقد نقل عنك [ա] Մէն նէգալէ իլէյքէ, ֆէգատ նէգալէ 'անքէ. Ով որ ուրիշին գաղտնիքը քեզի կը բերէ, քու գաղտնիքդ ալ ուրիշին կը փոխադրէ։

من یتضع نفسه یرتفع و من یرتفع یتضع [ա] Մէն եէթէվազա'ու նէֆսահու եէրթէֆի'ու, վէ Մէն եէրթէֆի'ու եէթէվազա'ու. Որ խոնարհեցուցանէ զանձն բարձրասցի, և որ բարձրացուցանէ խոնարհեսցի։

من یحب الدنیا لا ینجو من الخطایا [ա] Մէն եուհիպպուտ տունեա լա եէնճու մինէլ խաթայա. Ով որ աշխարհը կը սիրէ, չազատիր սխալմունքէ։

منم دیکر نیست [դ] Մէնէմ տիյէր նիսթ. Ես եմ ուրիշը չկայ. Ինքնահաւան։ Եսական։

۵ موضوع [ա]: Մէվզու'ուն հէհ. Բանի մը սահմանուած իբր նպատակը։

ن

نا قابل است انکه بدولت نمیرسد . ورنه زمانه درطلب مرد قابل است [պ] Նա գապիլ էտիր անքի պէ տէվլէթ նէյլ էտէր. վէրնէ զէմանէ տէր. թալէպդէ մէրտ գապիլ էտիր. Անընդունակ է այն որ մեծութեան չի հասնիր, այլ թէ ոչ ժամանակը ընդունակ մարդ կը փնտռէ։

نال مایتمناه [ա] Նայլը մա էթէմէննահ. Արժանի լինի իւր խնդրուածոց։

نعم الانيس الكتاب النفيس [ա] Նի՛մէլ էնիսու՛ էլ քիթապուն նէֆիսու. Ի՞նչ աղուոր ընկեր է, ընտիր գիրքը։

نعم المؤدب الدهر [ա] Նի՛մէլ մուէտտիպու տէհրու. Ժամանակը (աշխարհը) ի՞նչ լաւ կրթիչ մ'է։

نمقه العبد الفقير اليه عز شانه [ա] Նէմմէգահու՛ լ ապտու՛ լ ֆագիրու իլէյհի ազզէ շանուհու. Գրեց զայս փառաւորեալն Աստուծոյ կարօտ ծառայն։

نور الله قبره [ա] Նէվվէրալլահու գապրէհու. Աստուած լուսաւորէ նորա գերեզմանը։

و

و اذا الحبيب أتى بذنب واحد . جاءت محاسنه بالف شفيع [ա] Վէ իզէլ հապիպու էթա պի զէնպին վահիտին, ճաէթ մէհասինուհու պի էլֆի շէֆիի՛ին. Եւ երբ սիրելին յանցանք մը գործէ, նորա բարեմասնութիւնները հազար բարեխօս կը կանգնեն։

والا فلا [ա] Վէ իլլա ֆէլա. Ապա թէ ոչ՝ ո՛չ. այսինքն եթէ այն չըլլար ուրեմն այս ալ չըլլար։

وان سلم الانسان من سوء نفسه . فمن سوء ظن المدعى ليس يسلم [ա] Վէ ին սէլիմէլ ինսանու մին սուի նէֆսիհի, ֆէ մին սուի զաննիլ մուտտէ՛ի լէյսէ եէսլէմու. Եւ եթէ մարդս անմեղ լինի, զարձեալ չարախօսի կասկածանքէն ազատ չի կրնար լինիլ։

و ای نعیم لا یکدره الدهر [ա] Վէ էյյու նա՛իմին լա եուքէտտէ-

րահաթ տէնէրտա. Ո՞ր երջանիկն է այն որ ժամանակը չի վ[շ]տացըներ:

وسقيهم ربهم شرابا طهورا [ա] Վէ սաքահում Րապպըհում շ[արապ]ըն թահուրա. Եւ Աստուած նոցա տուաւ մաքուր ըմպել[իք]:

وقائع السلف تجارب الخلف [ա] Վէգայի՛ի սէլէֆ՝ Թէճարիպ-ի խալէֆ. Առաջնոց պատահարները վերջնոց փորձերն են. [Այ]սինքն յաջորդք նախորդաց ժամանակի դէպքերէն փորձ[առ]ու կը լինին:

وقس عليه الباق [ա] Վէ գըս ալէյհիլ պագի. Մնացեալը ա[ն]համեմատէ՛:

وكر بينم نابينا وچاهست اكر خاموش بنشينم كناهست [պ] Վէ-[գ]իւր պինէմ նապինա վէ չահ էսթ, էկէր խամուշ պինիշինէմ կիւնահէսթ. Ե[թէ] տեսնեմ թէ կոյր մը կայ և իւր առաջ հոր, եթէ [չ]ձայնեմ և լուռ կենամ մեղք է:

و لكل ضيق سعه [ա] Վէ լիքիւլլի զըյգին սէ'ա. Ամեն նեղու[թ]իւն իւր լայնութիւնը ունի:

و ما تعدم الحسناء ذأما [ա] Վէ մա թա'տամու հասնաու զա'մա. Չկայ գեղեցկուհի մը որ թերութիւն չունենայ:

و من الله التوفيق [ա] Վէ մինալլահի թէվֆիգ. Յաջողութիւն[ը] Աստուծմէ է:

و من الماء كل شيء حى [ա] Վէ մինէլ մաի քիւլլիւ շէյ'ին հայյ. Ամեն կենդանի նիւթ ջուրէ է:

ه

هر چه باداباد [պ] Հէր չէ պատա պատ. Ինչ կուզէ թող ըլլայ. advienne que pourra.

هر كه عيب ديكران پيش تو برد و شمرد
عيب تو نيز پيش ديكران خواهد برد و شمرد

[պ] Հէր քէ 'այպի տիկէրան բիշի թու պիւրատ իւ շիւմարատ, 'այպի թու նիզ բիշի տիկէրան խահէտ պիւրատ իւ շիւմարատ. Ով որ այլոց թերութիւնը քու առաջդ կը բերէ ու կը թուէ, քու թերութիւնդ ալ այլոց առաջը պիտի տանի ու պիտի թուէ:

همة الرجال تقلع الجبال [ա] Հիմմէթիւ-ր րիճալ թագլա'ու-լ ճիպալ. Ժիր արանց ճիգը՝ լեռները տեղէն կը քակէ՝ կը խլէ։

هو الحی الباق [ա] Հիւ-վէլ հայյիւ-լ պագի. Նա (Աստուած) է կենդանի և մնացական։

هو العلی الغنی [ա] Հիւ-վէլ 'ալիյյիւ-լ ղանի. Նա (Աստուած) է ամենաբարձր և անկարօտ։



یا للعجب [ա] Եա լիլ 'աճէպ. Ո՜վ զարմանալի։

یا محول الاحوال حول حالنا الی احسن الاحوال [ա] Եա մու-հավվի-լէլ ահվալ, հավվիլ հալէնա իլա ահսէնիլ ահվալ. Ո՜վ վիճակներու փոփոխիչ (Տէր), փոխէ՝ մեր վիճակն ալ ամենալաւին։

یا وفا خود نبود درعالم یا مکر کس درین زمانه نکرد [պ] Եա վէ ֆա խօտ նէպուտ տէր 'ալէմ, եա մէկէր քէս տէրին զէմանէ նէքէրտ. Կամ այն է անկեղծութիւն (հաւատարմութիւն) չկայ աշխարհիս մէջ, և կամ թէ մէկը այժմու ժամանակի մէջ զայն չի ցուցուց։

یرحمك الله [ա] Եէրհամէքէ-լլահ. Աստուած քեզի ողորմի։

یعرف المجرمون بسیاهم [ա] Եու'րէֆու-լ մուճրիմունէ պի սիմահում. Յանցաւորները իրենց դէմքէն կը ճանչցուին։ Յանցաւորներու դէմքը զիրենք կը մատնէ։

یکفی الرشید رشده معلما [ա] Եէքֆիր րէշիտէ րէշտուհու մու'ալլիմէն. Խելացիին խելքը իրեն դաստատու է։

یوم جدید رزق جدید [ա] Եէվմուն ճէտիտուն՝ րըզգուն ճէտիտուն. Օր նոր, ապրուստ նոր։



ՎՐԻՊԱԿ

ԵՐԵՍ	ՏՈՂ	ՍԽԱԼ	ՈՒՂԻՂ
5	10	vertue	vertu
6	27	քոսոտ. lépreux	Ոսպնոտ. lentigineux
16	7	compositions	préparations
43	8	dents molaires	dent molaire
105	30	d'un	d'une
108	14	commandant	commandeur
109	33	Հիւսիւսային Հողմ	Հիւսիսային Հեշտ Հողմ
155	40	դադեր [ի]	դադեր* [ա] [tigo
174	11	բորոտութիւն lèpre	ոսպնաձև բիծ, ցան len-
177	27	քորք	գորգ
191	25	anus	annus
213	28	prôtet	protêt
216	17.19	پشينا پشينات [ա]	پشينا پشينات [գ]
223	16	ժեկեժեբ	. . . .
224	8	իա	իա*
233	6	nombre, duel	nombre duel
277	23	իկեհհէ-ֆ	իեկեհհէ-ֆ
277	31	Վ.	Վ. Ի. Է.
283	16	abhorer	abhorrer
287	24	իոադա	իեօբե
299	25	վերմակ և այլն	چارشاف
307	7	Կապադովկիա	Միջագետք
309	6	Փայծաղ	Լեարդ
356	19	Ճառաքայք և այլն	սպանդ. harmale
357	9	արէֆանէ	. . . .
371	32	rameurs	rameur
514	9	pètre	père
527	2	پردار	پرداز
530	25	persans	persan
547	15	—	o—
594	24	concu	conçu
615	18	espèce	espèces
616	1	Ձղո	Ձող
645	13	جاشير	جماشير

ԷՐԵՍ	ՏՈՂ	ՍԽԱԼ	ՈՒՂԻՂ
662	10	Դութակ	Թութակ
663	11	mouchoire	mouchoir
666	31	marsoin	marsouin
689	24	ջէ.	էջ.
702	18	Մաքրում. purgation	Ելք. évacuation
710	16	a	à
717	6	bruit	brut
771	9	les	. . .
783	10	maquerau	maquereau
826	17	Սանրուած	Սպաննուած
828	19	[ա]	[ղ]
829	12	nne	une
831	1	Ճաղատ	Գոնջ
843	5	friadle	friable
847	21	réjouir	jouir
855	12	dépendence	dépendance
868	23	restante reste	restant. reste.
871	35	Թիւրմ	Թիւմ
880	14	Մաքուր	Բանի մը մաքուրը
885	32	perplex	perplexe
928	21	plût	plu
929	33	[Ի]	[ա]
930	8	immodice	immondice
«	30	مرمادن	مردمان
948	3	coins	. . . .
991	7	Մատզող	Մատչող
999	21	asil	asile
1008	15	Փանթաքէլ	Փանթաքել
1075	5	Անհաւատարմութիւն	Հաւատարմութիւն

ՀԵՂԻՆԱԿԻՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒՆ ԳՆԵՐՆ

1.	Երեքլեզուեան բառարան Տաճկ. Հայերէն Գաղղիերէն. փառաւոր կազմ	30 Ղրշ.
	պարզ կազմ	25 »
2.	Տարերք Օսմանեան լեզուի կամ Անասըրի լիսանի օսմանի. Բ. տիպ	6 »
3.	Մուդավվէլ Սարֆը Օսմանի Բ. տիպ	6 »
4.	Միֆթահի Մուդավվէլ	5 »
5.	Իլավէլի Կիւլտէսթէի մուհարրէրաթի րէս-միյէ վէ ղայրի րէսմիյէ	6 »
6.	Ընդարձակ Թուրքերէն Նամականի կամ բա-նալի Իլավէլի Կիւլտէսթէի	6 1/2
7.	Խիւլասաի Գավանինի Օսմանիյէ	3 »
8.	Թիւճճար եազըճըսը (գաղղիերէն բառ-գրքոյկով)	3 »
9.	Էսիլէի սըթթին մա էճվիպէի րէնկին	2 »
10.	Մուխթասար Կիւլտէսթէի մուհարրէրաթ	2 »
11.	Համառօտ Թուրքերէն Նամականի կամ բա-նալի ընթերցանութեան և թարգմա-նութեան Մուխթասար Կիւլտէսթէի	3 »
12.	Առաջնորդ ուղղագրութե. օսմանեան լեզուի	2 »
13.	Մէզլագը էտէպիյեաթը օսմանիյէ կամ ճա-շակ Օսմանեան գրագիտութեան	4 »
14.	Բանալի դպրութեան օսմանեան լեզուի	5 »
15.	» րէհպէրի Թէրճէմէի	5 »

16. Թիւճճար միւնշաաթը 4 Ղրշ։
17. Բէհպէրի թէրճէմէ եզ ֆրանսէվի պէ թիւրքի 100 Փրյ.
18. Հատընտիր քաղուածք օսմաններէն պարսկե-
րէն և արաբերէն լեզուաց Բ. տիպ 100
19. Դպրութիւն օսմանեան լեզուի 100 »
20. Տանը փատտաքանը կամ 100 հարցման պա-
տասխանը 100 »
21. Հէմեանչէի միւնթէխապաթը ֆարսիյէ 100 »
22. Ճէրիտէի մէքեաթիպ 100 »
23. Լեդաիֆի աասար. Մաս. Ա. տիպ Դ. 60 »
24. » » » » (րէ—է— էր—Լ) 60 »
25. » » » Բ. 60 »
26. » » բառերը գաղղիերէն 80 »
27. Իքսիրի էլիֆպայի օսմանի. տիպ ութերորդ 40 »
28. Օսմաներէն քերական (կանոնները հայերէն
բացատրուած և պատկերազարդ) 40 »
29. Ալֆապէ Օթթոման (կանոնները գաղղիերէն
բացատրուած) 40 »
30. Առաջնորդ ընթերցանութեան Օսմ. լեզուի 60 »

ԸՆԴ ՄԱՄԼՈՎ

31. Բառարան Հայերէնէ Տաճկերէն
32. Գրպանի բառարան Տաճկերէնէ Հայերէն
33. Նիւմունէի թէրճէմէ եզ ֆրանսէվի պէ թիւրքի
34. Նահվի օսմանի
35. Շէրհի մուգավվէլ սարֆի օսմանի։


UNIVERSITY OF MICHIGAN
3 9015 04147 9174

